

தீக்னிகாயே

ஸீலக்கந்தவக்க அபினவடிகா

கந்தாரம்பகதா

யோ தேஸெத்வான ஸத்தம்மங், கம்பீரங் துத்தஸங் வரங்;
தீக்ஸ்சீ சிரங் காலங், பதிட்டாபேஸி ஸாஸனங்.1.

வினெய்யஜ்ஜஸயே சேகங், மஹாமதிங் மஹாதயங்;
நத்வான தங் ஸஸத்தம்மகணங் காஹவபாஜனங்.2.

ஸங்கீத்தயமாருஹா, தீகாக்மவரஸ்ஸ யா;
ஸங்வண்ணனா யா ச தஸ்ஸா, வண்ணனா ஸாதுவண்ணிதா. 3.

ஆசரியதம்மபால- த்தேரேனவாபிஸங்கதா;
ஸம்மா நிபுணகம்பீர-துத்தஸத்தப்பகாஸனா.4.

காமஞ்ச ஸா ததாபூதா, பரம்பராபதா பன;
பாடதோ அத்ததோ சாபி, பஹுப்பமாதலேகனா.5.

ஸங்கேபத்தா ச ஸோதாஹி, ஸம்மா ஞாதுங் ஸுதுக்கரா;
தஸ்மா ஸப்ரஹ்மசாரீனங், யாசனங் ஸமனுஸ்ஸரங்.6.

யோநேகஸேதனாகிந்தோ, ராஜா நானாரட்டிஸ்ஸரோ;
ஸாஸனஸோதானே த்ளஹங், ஸதா உஸ்ஸாஹமானஸோ.7.

தங் நிஸ்ஸாய "மமேஸோபி, ஸத்துஸாஸனஜோதனே;
அப்பேவ நாமுபத்தம்போ, பவெய்யா"தி விசிந்தயங்.8.

வண்ணனங் ஆரபிஸ்ஸாமி, ஸாதிப்பாயமஹாபயங்;
அத்தங் தமுபனிஸ்ஸாய, அஞ்ஞஞ்சாபி யதாஹநங்.9.

சக்காபிவுட்டிகாமானங், தீரானங் சித்ததோஸனங்;
ஸாதுவிலாஸினிங் நாம, தங் ஸுணாத ஸமாஹிதாதி. 10.

கந்தாரம்பகதாவண்ணனா

நானானயனிபுணகம்பீரவிசித்ரஸிக்கத்தயஸங்கஹஸ்ஸ புத்தாநுபுத்தஸங்வண்ணிதஸ்ஸ
ஸத்தாவஹகுணஸம்பன்னஸ்ஸ தீகாக்மவரஸ்ஸ கம்பீரதுரனுபோத்தத்தீபகங் ஸங்வண்ணனமிமங்
கரொந்தோ ஸகஸமயஸமயந்தரகஹனஜ்ஜேகாஹனஸமத்தோ மஹாவெய்யாகரணாயமாசரியோ
ஸங்வண்ணனாரம்போ ரதனத்தயபணாமபயோஜனாதிவிதாநானி கரொந்தோ படமங் தாவ ரதனத்தயபணாமங்
காதுங் "கருணாஸீதலஹதய"ந்திஆதிமாஹ. எத்த ச ஸங்வண்ணனாரம்போ ரதனத்தயபணாமகரணப்பயோஜனங்
தத்த தத்த பஹுதா பபஞ்செந்தி ஆசரியா. ததா ஹி வண்ணயந்தி -

"ஸங்வண்ணனாரம்போ ஸத்தரி பணாமகரணங் தம்மஸ்ஸ ஸ்வாக்காதபாவேன ஸத்தரி
பஸாதஜனந்தங், ஸத்து ச அவிததேஸனபாவப்பகாஸனேன தம்மே பஸாதஜனந்தங். ததுபாயப்பஸாதா
ஹி மஹதோ அத்தஸ்ஸ ஸித்தி ஹோதி"தி (த. ஸ. 1-1).

அத வா "ரதனத்தயபணாமவசனங் அத்தனோ ரதனத்தயப்பஸாதஸ்ஸ விஞ்ஞாபனத்தங், தங் பன விஞ்ஞானங்
சித்தாராதானத்தங், தங் அட்டகதாய காஹணத்தங், தங் ஸப்பஸம்பத்தினிப்பாதனத்தங்"ந்தி. அத வா
"ஸங்வண்ணனாரம்போ ரதனத்தயவந்தனா ஸங்வண்ணேதப்பஸ்ஸ தம்மஸ்ஸ
பபவனிஸ்ஸயவிஸுத்திபடிவேதனத்தங், தங் பன தம்மஸங்வண்ணனாஸு விஞ்ஞானங்
பஹுமானுப்பாதனத்தங், தங் ஸம்மதேவ தேஸங் உக்கஹணதாரணாதிக்கமலத்தப்பாய ஸம்மாபடிபத்தியா
ஸப்பஹிதஸுகனிப்பாதனத்தங்"ந்தி. அத வா "மங்கலபாவதோ, ஸப்புகிரியாஸு புப்புகிச்சபாவதோ,
பண்டிதேஹி ஸமாசரிதபாவதோ, ஆயதிங் பரேஸங் திட்டானுகதிஆபஜ்ஜனதோ ச ஸங்வண்ணனாயங்
ரதனத்தயபணாமகிரியா"தி. அத வா "சதுகம்பீரபாவயுத்தங் தம்மவினயங் ஸங்வண்ணேதுகாமஸ்ஸ

மஹாஸமுத்தம் ஓகாஹந்தஸ்ஸ விய பஞ்ஞாவெய்யத்தியஸமன்னாகுதஸ்ஸாபி மஹந்தங் பாயங் ஸம்பாவதி, பாயக்கயாவஹஞ்சேதங் ரதனத்தயபுணாஹுஸ்ஸரணஜனிதங் பணாமபுஜாவிதாநங், ததோ ச ஸங்வண்ணனாயங் ரதனத்தயபணாமகிரியாதி. அத வா “அஸத்தரிபி ஸத்தாபிநிவேஸஸ்ஸ லோகஸ்ஸ யதாபுதங் ஸத்தரி ஏவ ஸம்மாஸம்புத்தே ஸத்துஸம்பாவனத்தங், அஸத்தரி ச ஸத்துஸம்பாவனபரிச்சஜாபனத்தங், ‘ததா’கதப்பவேதிதங் தம்மவினயங் பரியாபுணிதவா அத்தனோ தஹதி (பாரா. 195) ச வுத்ததோஸபரிஹரணத்தங் ஸங்வண்ணனாயங் பணாமகிரியாதி. அத வா “புத்தஸஸ்ஸ பாவதோ பணாமவிதாநேன ஸம்மாஸம்புத்தபாவாதிக்கமாய புத்தாயானங் படிபஜ்ஜந்தானங் உஸ்ஸாஹஜனந்தங், ஸத்தம்மஸ்ஸ ச பணாமவிதாநேன பச்சேகபுத்தபாவாதிக்கமாய பச்சேகபுத்தாயானங் படிபஜ்ஜந்தானங் உஸ்ஸாஹஜனந்தங், ஸங்கஸஸ்ஸ ச பணாமவிதாநேன பரமத்தஸங்கபாவாதிக்கமாய ஸாவகயானங் படிபஜ்ஜந்தானங் உஸ்ஸாஹஜனந்தங் ஸங்வண்ணனாயங் பணாமகிரியாதி. அத வா “மங்கலாதிக்கானி ஸத்தானி அனந்தராயானி, சிரட்டிகானி, பஹுமதானி ச பாவந்தி ஏவங்லத்திக்கானங் சித்தபரிதோஸனத்தங் ஸங்வண்ணனாயங் பணாமகிரியாதி. அத வா “ஸோதுஜனானங் யதாவுத்தபணாமேன அனந்தராயேன உக்கஹணதாரணாதினிப்பாதுனத்தங் ஸங்வண்ணனாயங் பணாமகிரியா. ஸோதுஜனானுக்கஹமேவ ஹி பதாநங் கத்வா ஆசரியேஹி ஸங்வண்ணனாரம்பே துதிபணாமபரிதீபகானி வாக்கயானி நிக்கிபீயந்தி, இதரதா வினாபி தங் நிக்கேபங் காயமனோபணாமேனேவ யதாதிப்பேதப்பயோஜனஸித்திதோ கிமேதேன கந்தகாரவகரணேனாதி ச ஏவமாதினா. மயங் பன இதாதிப்பேதமேவ பயோஜனங் தஸ்ஸயிஸ்ஸாம, தஸ்மா ஸங்வண்ணனாரம்பே ரதனத்தயபணாமகரணங் யதாபடிஞ்ஞாதஸங்வண்ணனாய அனந்தராயேன பரிஸமாபனத்தந்தி வேதிதப்பங். இதுமேவ ச பயோஜனங் ஆசரியேன இதாதிப்பேதங். ததா ஹி வக்கதி “இதி மே பஸன்னமதினோ ...பே... தஸ்ஸாஹுபாவேனாதி. ரதனத்தயபணாமகரணஞ்ஹி யதாபடிஞ்ஞாதஸங்வண்ணனாய அனந்தராயேன பரிஸமாபனத்தங் ரதனத்தயபுஜாய பஞ்ஞாபாடவபாவதோ, தாய ச பஞ்ஞாபாடவங் ராகாதிமலவிதமனதோ. வுத்தஞ்ஹேதங் -

“யஸ்மிங் மஹானாம ஸமயே அரியஸாவகோ ததா’கதங் அனுஸ்ஸரதி, நேவஸ்ஸ தஸ்மிங் ஸமயே ராகபரியட்டிதங் சித்தங் ஹோதி, ந தோஸபரியட்டிதங் சித்தங் ஹோதி, ந மோஹபரியட்டிதங் சித்தங் ஹோதி, உஜகதமேவஸ்ஸ தஸ்மிங் ஸமயே சித்தங் ஹோதி”திஆதி (அ. நி. 6.10; அ. நி. 11.11).

தஸ்மா ரதனத்தயபுஜாய விக்ஹிதமலாய பஞ்ஞாய பாடவஸித்தி. அத வா ரதனத்தயபுஜாய பஞ்ஞாபதட்டானஸமாதிஹேதுத்தா பஞ்ஞாபாடவங். வுத்தஞ்ஹேதங் -

“உஜகதசித்தோ கோ பன மஹானாம அரியஸாவகோ லபதி அத்தவேதங், லபதி தம்மவேதங், லபதி தம்மோபஸங்ஹிதங் பாமோஜ்ஜங், பமுதிதஸ்ஸ பீதி ஜாயதி, பீதிமனஸ்ஸ காயோ பஸ்ஸம்பதி, பஸ்ஸத்தகாயோ ஸுகங் வேதயதி, ஸுகினோ சித்தங் ஸமாதியதி”தி (அ. நி. 6.10; அ. நி. 11.11).

ஸமாதிஸஸ்ஸ ச பஞ்ஞாய பதட்டானபாவோ “ஸமாஹிதோ யதாபுதங் பஜானாதி”தி (ஸங். நி. 3.5; 4.99; 5.1071; நெத்தி. 40; பேடகோ. 66; மி. ப. 14) வுத்தோயேவ. ததோ ஏவங் படுபுதாய பஞ்ஞாய கேதமபிபாய்ய படிஞ்ஞாதங் ஸங்வண்ணனங் ஸமாபயிஸ்ஸதி. தேன வுத்தங் “ரதனத்தயபணாமகரணஞ்ஹி...பே... பஞ்ஞாபாடவபாவதோ”தி. அத வா ரதனத்தயபுஜாய ஆயுவண்ணஸுகபலவட்டானதோ அனந்தராயேன பரிஸமாபனங் வேதிதப்பங். ரதனத்தயபணாமேன ஹி ஆயுவண்ணஸுகபலானி வட்டந்தி. வுத்தஞ்ஹேதங் -

“அபிவாதஸ்ஸலிஸ்ஸ, நிச்சங் வட்டாபசாயினோ; சத்தாரோ தம்மா வட்டந்தி, ஆயு வண்ணோ ஸுகங் பலந்தி. (த. ப. 109);

ததோ ஆயுவண்ணஸுகபலவுத்தியா ஹோத்வேவ காரியனிட்டானந்தி வுத்தங் “ரதனத்தயபுஜாய ஆயு...பே... வேதிதப்ப”ந்தி. அத வா ரதனத்தயபுஜாய படிபாணாபரிஹானாவஹத்தா அனந்தராயேன பரிஸமாபனங் வேதிதப்பங். அபரிஹானாவஹ ஹி ரதனத்தயபுஜா. வுத்தஞ்ஹேதங் -

“ஸத்திமே பிஃகவே, அபரிஹானியா தம்மா, கதமே ஸத்த? ஸத்துகாரவதா, தம்மகாரவதா, ஸங்ககாரவதா, ஸிக்ககாரவதா, ஸமாதிக்காரவதா, கல்யாணமித்ததா, ஸோவசஸ்ஸதா”தி (அ. நி. 7.34) ததோ படிபாணாபரிஹானேன ஹோத்வேவ யதாபடிஞ்ஞாதபரிஸமாபனந்தி வுத்தங் “ரதனத்தய...பே... வேதிதப்ப”ந்தி. அத வா பஸாதவத்துஸ பூஜாய பஞ்ஞாதிஸயபாவதோ அனந்தராயேன பரிஸமாபனங் வேதிதப்பங். பஞ்ஞாதிஸயா ஹி பஸாதவத்துஸ பூஜா. வுத்தஞ்ஹேதங் -

“பூஜாரஹே பூஜயதோ, புத்தே யதிவ ஸாவகே; பஞ்சஸமதிக்கந்தே, திண்ணஸோகபரித்தவே.

தே தாதிஸே பூஜயதோ, நிப்புதே அகுதோபாயே; ந ஸக்கா புஞ்ஞங் ஸங்காதுங், இமெத்தமபி கேனசீ”தி. (கு. பா. 196; அப. 1.10.2);

புஞ்சாதிஸயோ ச யதாதிப்பேதபரிஸமாபனுபாயோ. யதாஹ -

“ஏஸ தேவமனுஸ்ஸானங், ஸப்புகாமததோ நிதி;”

யங் யதேவாபிபத்தெந்தி, ஸப்பமேதேன லப்பதீதி. (கு. பா. 8.10);

உபாயேஸு ச படிபன்னஸ்ஸ ஹொத்வேவ காரியனிட்டாநந்தி வுத்தங் “பஸாதவத்தூஸு...பே... வேதிதப்ப”ந்தி. ஏவங் ரதனத்தயபூஜா நிரதிஸயபுஞ்சுக்கெத்தஸம்புத்தியா அபரிமெய்யப்பபாஹோ புஞ்சாதிஸயோதி பஹுவிதாந்தராயேபி லோகஸன்னிவாஸே அந்தராயனிபந்தானஸகலஸங்கிலேஸவித்தாங்ஸனாய பஹொதி, பாயாதிஉபத்தவஞ்ச நிவாரேதி. தஸ்மா ஸுவத்தங் “ஸங்வண்ணனாரம்பே ரதனத்தயபணாமகரணங் யதாபுஞ்சாதஸங்வண்ணனாய அனந்தராயேன பரிஸமாபனத்தந்தி வேதிதப்ப”ந்தி.

ஏவங் பன ஸபயோஜனங் ரதனத்தயபணாமங் கத்துகாமோ புத்தாரதனமூலகத்தா ஸேஸரதனானங் படமங் தஸ்ஸ பணாமங் காதுமாஹ - “கருணாஸீதலஹத்யங்...பே... கதிவிமுத்த”ந்தி. புத்தாரதனமூலகானி ஹி தம்மஸங்காரதனானி, தேஸு ச தம்மரதனமூலகங் ஸங்காரதனங், ததாபாஹோ ச “புண்ணசந்தோ விய பகவா, சந்தகிரணனிகரோ விய தேன தேஸிதோ தம்மோ, சந்தகிரணஸமுப்பாதித்பீணிதோ லோகோ விய ஸங்கோ”தி ஏவமாதிஹி அட்டகதாயமாகுதஉபமாஹி விபாஹேதப்போ. அத வா ஸப்பஸத்தானங் அக்கோதி கத்வா படமங் புத்தோ, தப்பவதோ, ததுபதேஸிததோ ச ததனந்தரங் தம்மோ, தஸ்ஸ தம்மஸஸ ஸாதாரணதோ, ததாஸேவனதோ ச ததனந்தரங் ஸங்கோ வுத்தோ. “ஸப்பஸத்தானங் வா ஹிதே வினியோஜகோதி கத்வா படமங் புத்தோ, ஸப்பஸத்தஹித்தா ததனந்தரங் தம்மோ, ஹிதாதிக்கமாய படிபன்னோ அதிஃகதஹிதோ சாதி கத்வா ததனந்தரங் ஸங்கோ வுத்தோ”தி அட்டகதாஃகதனயேன அனுப்புதா வேதிதப்பா.

புத்தாரதனபணாமஞ்ச கரொந்தோ கேவலபணாமதோ தோமனாபுப்பங்கமோவஸாதிஸயோதி “கருணாஸீதலஹத்ய”ந்திஆதிபதேஹி தோமனாபுப்பங்கமதங் தஸ்ஸேதி. தோமனாபுப்பங்கமேன ஹி பணாமேன ஸத்து குணாதிஸயயோகோ, ததோ சஸ்ஸ அனுத்தரவந்தஸீயபாஹோ, தேன ச அத்தனோ பணாமஸ்ஸ கெத்தங்குதபாஹோ, தேன சஸ்ஸ கெத்தங்குதஸ்ஸ பணாமஸ்ஸ யதாதிப்பேதனிப்பத்திஹேதுபாஹோ தஸ்ஸிதோதி. தோமனாபுப்பங்கமதஞ்ச தஸ்ஸெந்தோ யஸ்ஸா ஸங்வண்ணனங் கத்துகாமோ, ஸா ஸுத்தந்ததேஸனா கருணாபஞ்சாப்பதாநாயேவ, ந வினயதேஸனா விய கருணாப்பதாநா, நாபி அபிதம்மதேஸனா விய பஞ்சாப்பதாநாதி ததுபாயப்பதாநமேவ தோமனமாரபதி. ஏஸா ஹி ஆசரியஸ்ஸ பகதி, யதிதங் ஆரம்பாநுருபதோமனா. தேனேவ ச வினயதேஸனாய ஸங்வண்ணனாரம்பே “யோ கப்பகோஹிபி...பே... மஹாகாருணிகஸ்ஸ தஸ்ஸா”தி (பாரா. அட்ட. கந்தாரம்பகதா) கருணாப்பதாநங், அபிதம்மதேஸனாய ஸங்வண்ணனாரம்பே “கருணா விய...பே... யதாருசி”தி (த. ஸ. அட்ட. 1) பஞ்சாப்பதாநஞ்ச தோமனமாரத்தாங். வினயதேஸனா ஹி ஆஸயாதிநிரபெக்ககேவலகருணாய பாகதிகஸத்தேனாபி அஸோதப்பாரஹங் ஸுணந்தோ, அப்சித்தப்பாரஹங் புச்சந்தோ, அவத்தப்பாரஹஞ்ச வதந்தோ ஸிக்காபதங் பஞ்சபேஸீதி கருணாப்பதாநா. ததா ஹி உக்கங்ஸபரியந்தகதஹிரொத்தப்போபி பகவா லோகியஸாதுஜனேஹிபி பரிஹரிதப்பானி “ஸிகுரணீ, ஸம்பிந்னா”திஆதிவசனானி, (பாரா. 185) யதாபராதஞ்ச கரஹவசனானி மஹாகருணாஸஞ்சோதிதமானஸோ மஹாபரிஸமஜ்ஜே அபாஸி, தங்தங்ஸிக்காபதபஞ்சுத்தி காரணாபெக்காய ச வேரஞ்சாதிஸு ஸாரீரிகங் கேதமனுபோஸி. தஸ்மா கிஞ்சாபி பூமந்தரபச்சயாகாரஸமயந்தரகதானங் விய வினயபஞ்சுத்தியாபி ஸமுட்டாபிகா பஞ்சா அனஞ்சுஸாதாரணதாய அதிஸயகிச்சவதீ, கருணாய கிச்சங் பன ததோபி அதிஃகந்தி வினயதேஸனாய கருணாப்பதாநதா வுத்தா. கருணாப்யாபாராதிஃகதாய ஹி தேஸனாய கருணாப்பதாநதா, அபிதம்மதேஸனா பன கேவலபஞ்சாப்பதாநா பரமத்ததம்மானங் யதாஸபாஹவடிவேதஸமத்தாய பஞ்சாய தத்த ஸாதிஸயப்பவத்திதோ. ஸுத்தந்ததேஸனா பன கருணாபஞ்சாப்பதாநா தேஸங் தேஸங் ஸத்தானங் ஆஸயானுஸயாதிமுத்திசரிதாதிபேதப்பரிச்சிந்தனஸமத்தாய பஞ்சாய ஸத்தேஸு ச மஹாகருணாய தத்த ஸாதிஸயப்பவத்திதோ. ஸுத்தந்ததேஸனாய ஹி மஹாகருணாய ஸமாபத்திபஹுலோ வினெய்யஸந்தானே ததஜ்ஜாஸயானுலோமேன கம்பீரமத்தபதங் பதிட்டபேஸி. தஸ்மா ஆரம்பாநுருபங் கருணாபஞ்சாப்பதாநமேவ தோமனங் கதந்தி வேதிதப்பங், அயமெத்த ஸமுதாயத்தோ.

அயங் பன அவயவத்தோ - கிரதீதி கருணா, பரதுக்கங் விக்ஃபதி பச்சயவேகல்லகரணேன அபனேதீதி அத்தோ. துக்கிதேஸு வா கிரியதி பஸாரியதீதி கருணா. அத வா கிணாதீதி கருணா, பரதுக்கே ஸதி காருணிகங் ஹிங்ஸதி விபாதீதி, பரதுக்கங் வா வினாஸேதீதி அத்தோ. பரதுக்கே ஸதி ஸாதாநங் கம்பனங் ஹத்யகேதங் கரோதீதி வா கருணா. அத வா கமிதி ஸுகங், தங் ருந்ததீதி கருணா. ஏஸா ஹி பரதுக்காபனயனகாமதாலக்கணா அத்தஸுகநிரபெக்கதாய காருணிகானங் ஸுகங் ருந்ததி விபந்ததீதி, ஸப்பத்த ஸத்தஸத்தானுஸாரேன பதனிப்பத்தி வேதிதப்பா. உண்ஹாபிதத்தேஹி ஸேவியதீதி ஸீதங், உண்ஹாபிஸமனங். தங் லாதி கண்ஹாதீதி ஸீதலங், “சித்தங் வா தே கிபிஸ்ஸாமி, ஹத்யங் வா தே பாஸெஸ்ஸாமி”தி (ஸங். நி. 1.246; ஸு. நி. ஆனவகஸுத்த) எத்த உரோ “ஹத்ய”ந்தி வுத்தங், “வக்கங் ஹத்ய”ந்தி (ம. நி. 1.110; 2.114; 3.154) எத்த ஹத்யவத்து, “ஹத்யா ஹத்யங் மஞ்சே அஞ்சாய தச்சதீ”தி (ம. நி. 1.63) எத்த சித்தங், இதாபி சித்தமேவ அப்பந்தரட்டேன

ஹத்யங். அத்தனோ ஸபா்வங் வா ஹரதீதி ஹத்யங், ர-காரஸ்ஸ த்-காரங் கத்வாதி நேருத்திகா. கருணாய ஸீதலங் ஹத்யமஸ்ஸாதி கருணாஸீதலஹத்யோ, தங் கருணாஸீதலஹத்யங்.

காமஞ்செத்த² பரேஸங் ஹிதோபஸங்ஹாரஸுகா³தி⁴அபரிஹானிஜ்ஜானஸபா⁴வதாய, ப்யாபாதா³தி⁴னங் உஜ்விபச்சனீகதாய ச ஸத்தஸந்தானக³தஸந்தாபவிச்சே³த³னாகாரப்பவத்தியா மெத்தாமுதி³தானம்பி சித்தஸீதலபா⁴வகாரணதா உபலப்ப⁴தி, ததா³பி பரதுக்கா³பனயனாகாரப்பவத்தியா பருபதாபாஸஹனரஸா அவிஹிங்ஸாபூ⁴தா கருணாவ விஸேஸேன ப⁴க்³வதோ சித்தஸீதல சித்தபஸ்ஸத்தி⁴ விய ஸீதிபா⁴வனிமித்தந்தி தஸ்ஸாயேவ சித்தஸீதலபா⁴வகாரணதா வுத்தா. கருணாமுகே³ன வா மெத்தாமுதி³தானம்பி ஹத்யஸீதலபா⁴வகாரணதா வுத்தாதி துட்ட²ப்பங். ந ஹி ஸப்ப³த்த² நிரவஸேஸத்தோ² உபதி³ஸீயதி, பதா⁴னஸஹசரணாவினாபா⁴வாதி³னயேஹிபி யதாலப்ப⁴மானங் கய்ஹமானத்தா. அபிசெத்த² தங்ஸம்பயுத்தஞாணஸ்ஸ ச²அஸாதா⁴ரணஞாணபரியாபன்னதாய அஸாதா⁴ரணஞாணவிஸேஸனிபந்த⁴னபூ⁴தா ஸாதிஸயங், நிரவஸேஸஞ்ச ஸப்ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணங் விய ஸவிஸயப்பயாபிதாய மஹாகருணாபா⁴வமுபக³தா அனஞ்ஞஸாதா⁴ரணஸாதிஸயபா⁴வப்பத்தா கருணாவ ஹத்யஸீதலத்தஹேதுபா⁴வேன வுத்தா. அத² வா ஸதிபி மெத்தாமுதி³தானங் பரேஸங் ஹிதோபஸங்ஹாரஸுகா³தி⁴அபரிஹானிஜ்ஜானஸபா⁴வதாய ஸாதிஸயே ஹத்யஸீதலபா⁴வனிபந்த⁴னத்தே ஸகலபுத்த⁴குணவிஸேஸகாரணதாய தாஸம்பி காரணந்தி கருணாய ஏவ ஹத்யஸீதலபா⁴வகாரணதா வுத்தா. கருணானிதா³னா ஹி ஸப்பே³பி புத்த⁴குணா. கருணானுபா⁴வனிப்பா³பியமானஸங்ஸாரதுக்க³ஸந்தாபஸ்ஸ ஹி ப⁴க்³வதோ பரதுக்கா³பனயனகாமதாய அனேகானிபி கப்பானமஸங்க்யெய்யானி அகிலந்தருபஸ்ஸேவ நிரவஸேஸபுத்த⁴கரத⁴ம்மஸம்ப⁴ரணனிரதஸ்ஸ ஸமதி⁴கத்த⁴ம்மாதி⁴பதெய்யஸ்ஸ ச ஸன்னிஹிதேஸுபி ஸத்தஸங்கா³தஸமுபனீஹத்யூபதாபனிமித்தேஸு ந ஈஸகம்பி சித்தஸீதிபா⁴வஸ்ஸ அஞ்ஞுதத்தமஹோஸீதி. தீஸு செத்த² விகப்பேஸு பட²மே விகப்பே அவிஸேஸபூ⁴தா புத்த⁴பூ⁴மிக³தா, துதியே ததே²வ மஹாகருணாபா⁴லுபக³தா, ததியே பட²மாபி⁴னீஹாரதோ பட்டாய தீஸுபி அவத்தா³ஸு பவத்தா ப⁴க்³வதோ கருணா ஸங்க³ஹிதாதி துட்ட²ப்பங்.

பஜானாதீதி பஞ்ஞா, யதாஸபா⁴வங் பகாரேஹி படிவிஜ்ஜீ³தீதி அத்தோ². பஞ்ஞபே³தீதி வா பஞ்ஞா, தங் ததத்தங் பாகடங் கரோதீதி அத்தோ². ஸாயேவ ஞெய்யாவரணப்பஹானதோ பகாரேஹி த⁴ம்மஸபா⁴வஜோதனட்டே²ன பஜ்ஜோதோதி பஞ்ஞாபஜ்ஜோதோ. பஞ்ஞுவதோ ஹி ஏகபல்லங்கேனபி நிஸின்னஸ்ஸ த³ஸஸஹஸ்ஸிலோகதா⁴து ஏகபஜ்ஜோதா ஹோதி. வுத்தஞ்ஞேதங் ப⁴க்³வதா “சத்தாரோமே பி⁴க்க³வே, பஜ்ஜோதா. கதமே சத்தாரோ? சந்தப்பஜ்ஜோதோ, ஸூரியபஜ்ஜோதோ, அக்³கிப்பஜ்ஜோதோ, பஞ்ஞாபஜ்ஜோதோ, இமே கோ² பி⁴க்க³வே, சத்தாரோ பஜ்ஜோதா. ஏததக்கங் பி⁴க்க³வே, இமேஸங் சதுன்னங் பஜ்ஜோதானங் யதி³தங் பஞ்ஞாபஜ்ஜோதோ³தி (அ. நி. 4.145). தேன விஹதோ விஸேஸேன ஸமுக்கா⁴டிதோதி பஞ்ஞாபஜ்ஜோதவிஹதோ, விஸேஸதா செத்த² உபரி ஆவி ப⁴விஸ்ஸதி. முய்ஹந்தி தேன, ஸயங் வா முய்ஹதி, முய்ஹனமத்தமேவ வா தந்தி மோஹோ, அவிஜ்ஜா. ஸவேவ விஸயஸபா⁴வபடிச்சா³தனதோ அந்த⁴காரஸரிக்க³தாய தமோ வியாதி மோஹதமோ. ஸதிபி தமஸத்த³ஸ்ஸ ஸதி³ஸகப்பனமந்தரேன அவிஜ்ஜாவாசகத்தே மோஹஸத்த³ஸ்ஸன்னிதா⁴னேன தப்பி³ஸேஸகதாவெத்த² யுத்தாதி ஸதி³ஸகப்பனா. பஞ்ஞாபஜ்ஜோதவிஹதோ மோஹதமோ யஸ்ஸாதி பஞ்ஞாபஜ்ஜோதவிஹதமோஹதமோ, தங் பஞ்ஞாபஜ்ஜோதவிஹதமோஹதமங்.

நனு ச ஸப்பே³ஸம்பி கீணாஸவானங் பஞ்ஞாபஜ்ஜோதேன அவிஜ்ஜந்த⁴காரஹததா ஸம்ப⁴வதி, அத² கஸ்மா அஞ்ஞஸாதா⁴ரணாவிஸேஸகு³ணேன ப⁴க்³வதோ தோமனா வுத்தாதி? ஸவாஸனப்பஹானேன அனஞ்ஞஸாதா⁴ரணவிஸேஸதாஸம்ப⁴வதோ. ஸப்பே³ஸம்பி ஹி கீணாஸவானங் பஞ்ஞாபஜ்ஜோதஹதாவிஜ்ஜந்த⁴காரத்தேபி ஸதி ஸத்தா⁴தி⁴முத்தேஹி விய திட்டி⁴ப்பத்தானங் ஸாவகபச்சேகபுத்தே⁴ஹி ஸம்மாஸம்புத்தா⁴னங் ஸவாஸனப்பஹானேன கிலேஸப்பஹானஸ்ஸ விஸேஸோ விஜ்ஜதேவாதி. அத² வா பரோபதே³ஸமந்தரேன அத்தனோ ஸந்தானே அச்சந்தங் அவிஜ்ஜந்த⁴காரவிக³மஸ்ஸ நிப்பா³தித்தா (நிப்ப³த்தித்தா ம. நி. 1.1), தத்த² ச ஸப்ப³ஞ்ஞுதாய ப்வேஸு ச வஸ்பா⁴வஸ்ஸ ஸமதி⁴கத்த⁴தா, பரஸந்தியஞ்ச த⁴ம்மதே³ஸனாதிஸயானுபா⁴வேன ஸம்மதே³வ தஸ்ஸ பவத்தித்தா, ப⁴க்³வாயேவ விஸேஸதோ பஞ்ஞாபஜ்ஜோதவிஹதமோஹதமபா⁴வேன தோமேதப்போ³தி. இமஸ்மிஞ்ச அத்த²விகப்பே பஞ்ஞாபஜ்ஜோதபதே³ன ஸஸந்தானக³தமோஹவித⁴மனா படிவேத⁴பஞ்ஞா சேவ பரஸந்தானக³தமோஹவித⁴மனா தே³ஸனாபஞ்ஞா ச ஸாமஞ்ஞனித்தே³ஸேன, ஏகஸேஸனயேன வா ஸங்க³ஹிதா. ந து புரிமஸ்மிங் அத்த²விகப்பே விய படிவேத⁴பஞ்ஞாயேவாதி வேதி³தப்பங்.

அபரோ நயோ - ப⁴க்³வதோ ஞாணஸ்ஸ ஞெய்யபரியந்திகத்தா ஸகலஞெய்யத⁴ம்மஸபா⁴வாவபோ³த⁴னஸமத்தே³ன அனாவரணஞாணஸங்க³தேன பஞ்ஞாபஜ்ஜோதேன ஸகலஞெய்யத⁴ம்மஸபா⁴வச்சா³தமோஹதமஸ்ஸ விஹதத்தா அனாவரணஞாணபூ⁴தேன அனஞ்ஞஸாதா⁴ரணபஞ்ஞாபஜ்ஜோதவிஹதமோஹதமபா⁴வேன ப⁴க்³வதோ தோமனா வேதி³தப்பங். இமஸ்மிங் பன அத்த²விகப்பே மோஹதமவித⁴மனந்தே அதி⁴கத்த⁴தா அனாவரணஞாணங் காரணாபசாரேன ஸகஸந்தானே மோஹதமவித⁴மனந்தி வேதி³தப்பங். அபி⁴னீஹாரஸம்பத்தியா ஸவாஸனப்பஹானமேவ ஹி கிலேஸானங் ஞெய்யாவரணப்பஹானந்தி, பரஸந்தானே பன மோஹதமவித⁴மனஸ்ஸ காரணபா⁴வதோ ப்லூபசாரேன அனாவரணஞாணமேவ மோஹதமவித⁴மனந்தி வுச்சதி. அனாவரணஞாணந்தி ச ஸப்ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணமேவ, யேன

தா⁴ம்மதேஸனாபச்சவெக்கண்ணாணி கரோதி. ததி³த³ஞ்ஹி ஞாணத்வயங் அத்த²தோ ஏகமேவ.
 அனவஸேஸஸங்க்தாஸங்க்தஸம்முதிதா⁴ம்மாரம்மணதாய ஸப்³பஞ்ஞதஞ்ஞாணங் தத்தா²வரணாபா⁴வதோ
 நிஸ்ஸங்க்சாரமுபாதா³ய அனாவரணஞாணந்தி, விஸயப்பவத்திமுகே²ன பன அஞ்ஞேஹி
 அஸாதா⁴ரணபா⁴வதஸ்ஸனத்தங் த்விதா⁴ கத்வா ச்ளாஸாதா⁴ரணஞாணபே⁴தே³ வுத்தங்.

கிங் பனெத்த² காரணங் அவிஜ்ஜாஸமுக்கா⁴தோயேவேகோ பஹானஸம்பத்திவஸேன ப⁴குவதோ தோ²மனாய
 க்யஹதி, ந பன ஸாதிஸயங் நிரவஸேஸகிலேஸப்பஹானந்தி? வுச்சதே - தப்பஹானவசனேனேவ ஹி
 ததேகட்ட²தாய ஸகலஸங்கிலேஸஸமுக்கா⁴தஸ்ஸ ஜோதிதபா⁴வதோ நிரவஸேஸகிலேஸப்பஹானமெத்த²
 க்யஹதி. ந ஹி ஸோ ஸங்கிலேஸோ அத்தி², யோ நிரவஸேஸாவிஜ்ஜாஸமுக்கா⁴தனேன ந பஹியதீதி. அத² வா
 ஸகலகுஸலதா⁴ம்முப்பத்தியா, ஸங்ஸாரனிவத்தியா ச விஜ்ஜா விய நிரவஸேஸாகுஸலதா⁴ம்முப்பத்தியா,
 ஸங்ஸாரப்பவத்தியா ச அவிஜ்ஜாயேவ பதா⁴னகாரணந்தி தப்³பிகா⁴தவசனேனேவ
 ஸகலஸங்கிலேஸஸமுக்கா⁴தவசனஸித்தி⁴தோ ஸோயேவேகோ க்யஹதீதி. அத² வா
 ஸகலஸங்கிலேஸதா⁴ம்மானங் முத்தா⁴பூ⁴தத்தா அவிஜ்ஜாய தங் ஸமுக்கா⁴தோயேவேகோ க்யஹதி. யதா²ஹ -

“அவிஜ்ஜா முத்தா⁴தி ஜானாஹி, விஜ்ஜா முத்தா⁴தி⁴பாதினீ;
 ஸத்தா⁴ஸதிஸமாதீ⁴ஹி, சந்த²விரியேன ஸங்யுதா³தி. (ஸு. நி. 1032; துள. நி. 51);

ஸனராமரலோககருந்தி எத்த² பன பட²மபகதியா அவிபா⁴கே²ன ஸத்தோபி நரோதி வுச்சதி, இத⁴ பன
 துதியபகதியா மனுஜபுரிஸோயேவ, இதரதா² லோகஸத்த²ஸ்ஸ அவத்தப்³பதா ஸியா. “யதா² ஹி பட²மபகதிபூ⁴தோ
 ஸத்தோ இதராய பகதியா ஸெட்ட²ட்டே²ன புரே உச்சட்டா²னே ஸேதி பவத்ததீதி புரிஸோதி வுச்சதி, ஏவங்
 ஜெட்ட²பா⁴வங் நேதீதி நரோதி. புத்தபா⁴துபூ⁴தோபி ஹி புக்கலோ மாதுஜெட்ட²பா⁴கி²ன்னங் பிதுட்டா²னே திட்ட²தி,
 பகே²வ ப⁴த்துபூ⁴தோ இதராஸ²ந்தி (வி. அட்ட². 43-46) நாவாவிமானவண்ணனாயங் வுத்தங். ஏகஸேஸப்பகப்பனேன
 புது²வசனந்தவிக்²கஹேன வா நரா, மரணங் மரோ, ஸோ நத்தி² யேஸந்தி அமரா, ஸஹ நரேஹி, அமரேஹி சாதி
 ஸனராமரோ.க³ரதி உக்கச்சதி உக்கதோ பாகடோ ப⁴வதீதி கரு, க³ரஸத்தோ³ ஹி உக்கமே. அபிச
 பாஸாணச்சத்தங் விய பா⁴ரியட்டே²ன “கரு²தி வுச்சதி.

மாதாபிதாசரியேஸு , துஜ்ஜரே அலஹும்ஹி ச;
 மஹந்தே சுக்கதே சேவ, நிசேகாதி²கரேஸு ச;
 ததா² வண்ணவிஸேஸேஸு, கருஸத்தோ³ பவத்ததி.

இத⁴ பன ஸப்³பலோகாசரியே ததா²கதே. கேசி பன “கரு, குருதி ச த்விதா⁴ கஹெத்வா பா⁴ரியவாசகத்தே
 கருஸத்தோ³, ஆசரியவாசகத்தே து குருஸத்தோ³தி வதுந்தி, தங் ந கஹேதப்³பங். பாளிவிஸயே ஹி
 ஸப்³பேஸம்பி யதா²வுத்தானமத்தா²னங் வாசகத்தே கருஸத்தோ³யேவிச்சி²தப்³போ³ அகாரஸ்ஸ ஆகாரபா⁴வேன
 “கா³ரவ²ந்தி தத்தி⁴தந்தபத்²ஸ்ஸ ஸவுத்தி⁴கஸ்ஸ தஸ்ஸனதோ. ஸக்கதபா⁴ஸாவிஸயே பன
 குருஸத்தோ³யேவிச்சி²தப்³போ³ உகாரஸ்ஸ வுத்தி⁴பா⁴வேன அஞ்ஞதா² தத்தி⁴தந்தபத்²ஸ்ஸ தஸ்ஸனதோதி.
 ஸனராமரோ ச ஸோ லோகோ சாதி ஸனராமரலோகோ, தஸ்ஸ கருதி ததா², தங் ஸனராமரலோககருங்.
 “ஸனராமரலோககரு²ந்திபி பட²ந்தி, தத³பி அரியாகா²த்தா வுத்திலக்கணதோ, அத்த²தோ ச யுத்தமேவ. அத்த²தோ
 ஹி தீகா⁴யுகாபி ஸமானா யதா²பரிச்சேதங் மரணஸபா⁴வத்தா மருதி தே²வா வுச்சந்தி. ஏதேன
 தே²வமனுஸ்ஸானங் விய தத்²வஸிட்ட²ஸத்தானம்பி யதா²ரஹங் குணவிஸேஸாவஹதாய ப⁴குவதோ
 உபகாரகதங் தஸ்ஸேதி. நனு செத்த² தே²வமனுஸ்ஸா பதா⁴னபூ⁴தா, அத² கஸ்மா தேஸங் அப்பதா⁴னதா
 நித்தி⁴ஸியதீதி? அத்த²தோ பதா⁴னதாய கஹேதப்³பத்தா. அஞ்ஞோ ஹி ஸத்த²க்கமோ, அஞ்ஞோ அத்த²க்கமோதி
 ஸத்த²க்கமானுஸாரேன பதா⁴னபதா⁴னபா⁴வோ ந சோதேதப்³போ³. ஏதி²ஸேஸு ஹி ஸமாஸபதே²ஸு
 பதா⁴னம்பி அப்பதா⁴னங் விய நித்தி⁴ஸியதி யதா² தங் “ஸராஜிகாய பரிஸாயா³தி, தஸ்மா ஸப்³பத்த² அத்த²தோவ
 அதி⁴ப்பாயோ கவேஸிதப்³போ³, ந ப்யஞ்ஜனமத்தேன. யதா²ஹு போராணா -

“அத்த²ஞ்ஹி நாதோ² ஸரணங் அவோச,
 ந ப்யஞ்ஜனங் லோகஹிதோ மஹேஸி.
 தஸ்மா அகத்வா ரதிமக்க²ரேஸு,
 அத்தே² நிவேஸய்ய மதிங் மதிமா³தி. (கங்கா². அட்ட². பட²ம்பாராஜிககண்ட³வண்ணனா);

காமஞ்செத்த² ஸத்தஸங்கா²ரபா⁴ஜனவஸேன திவிதோ⁴ லோகோ, கருபா⁴வஸ்ஸ பன அதி⁴ப்பேதத்தா
 கருகரணஸமத்த²ஸ்ஸேவ யுஜ்ஜனதோ ஸத்தலோகவஸேன அத்தோ² கஹேதப்³போ³. ஸோ ஹி லோகீயந்தி எத்த²
 புஞ்ஞாபுஞ்ஞானி , தப்³பிபாகோ சாதி லோகோ, தஸ்ஸனத்தே² ச லோகஸத்த²மிச்சந்தி ஸத்த²விதா³.
 அமரக்கஹேணேன செத்த² உபபத்திதே²வா அதி⁴ப்பேதா. அபரோ நயோ - ஸமுஹத்தோ² எத்த² லோகஸத்தோ³
 ஸமுதாயவஸேன லோகீயதி பஞ்ஞாபீயதீதி கத்வா. ஸஹ நரேஹி² ஸனரா, தேயேவ அமராதி ஸனராமரா,
 தேஸங் லோகோ ததா², புரிமனயேனேவ யோஜேதப்³பங். அமரஸத்தே²ன செத்த² உபபத்திதே²வா விய
 விஸுத்தி⁴தே²வாபி ஸங்க்யஹந்தி. தேபி ஹி பரமத்த²தோ மரணபா⁴வதோ அமரா. இமஸ்மிங் பன
 அத்த²விகப்பே நராமரானமேவ கஹணங் உக்கட்ட²னித்தே²ஸவஸேன யதா² “ஸத்தா² தே²வமனுஸ்ஸான²ந்தி (தீ³. நி.

1.157, 255). ததா² ஹி ஸப்³பா⁴னத்த²பரிஹா⁴னபு³பங்கு³மாய நிரவஸேஸஹிதஸு²க³விதா⁴னதப்பராய நிரதிஸயாய பயோக³ஸம்பத்தியா, ஸதே³வமனு³ஸஸாய பஜாய அச்சந்தமுபகாரிதாய அபரிமிதனிருபமப்பா⁴வகு³ணஸமங்கி³தாய ச ஸப்³பா⁴ஸத்துத்தமோ ப⁴க³வா அபரிமாணாஸு லோகதா⁴தூஸு அபரிமாணானங் ஸத்தானங் உத்தமமனஞ்ஞஸாதா⁴ரணங் கா³ரவட்டா²னந்தி. காமஞ்ச இத்தீ²னம்பி ததா²உபகாரத்தா ப⁴க³வா க³ருயேவ, பதா⁴னபூ⁴தங் பன லோகங் த³ஸ்ஸேதுங் புரிஸலிங்கேன வுத்தந்தி த³ட்ட²ப³பங். நேருத்திகா பன அவிஸேஸனிச்சி³தட்டா²னே ததா² நித்தி³ட்ட²மிச்சந்தி யதா² “நரா நாகா³ ச கந்த⁴ப³பா⁴, அபி⁴வாதெத்வான பக்கமு³ந்தி (அப. 1.1.48). ததா² சாஹு -

“நபுங்ஸகேன லிங்கேன, ஸத்தோ³தா²ஹு புமேன வா;
நித்தி³ஸ்ஸதீதி ஞாதப்³மவிஸேஸவினிச்சி³தே²தி.

வந்தேதி எத்த² பன -

வத்தமானாய பஞ்சம்யங், ஸத்தம்யஞ்ச விப⁴த்தியங்;
ஏதேஸு தீஸு டா²னேஸு, வந்தே³ஸத்தோ³ பவத்ததி.

இத⁴ பன வத்தமானாயங் அஞ்ஞாஸமஸம்ப⁴வதோ. தத்த² ச உத்தமபுரிஸவஸேனத்தோ² க³ஹேதப்³போ³ “அஹங் வந்தா³மீதி. நமனது²தியத்தே³ஸு ச வந்த³ஸத்த³மிச்சந்தி ஆசரியா, தேன ச ஸுக³தபத³ங், நாத³பத³ங் வா அஜ்ஜா³ஹரித்வா யோஜேதப்³பங். ஸோப⁴னங் க³தங் க³மனங் ஏதஸ்ஸாதி ஸுக³தோ. க³மனஞ்செத்த² காயக³மனங், ஞாணக³மனஞ்ச, காயக³மனம்பி வினெய்யஜனோபஸங்கமனங், பகதிக³மனஞ்சாதி து³பி³த⁴ங். ப⁴க³வதோ ஹி வினெய்யஜனோபஸங்கமனங் ஏகந்தேன தேஸங் ஹிதஸுக³னிப்பா²த³னதோ ஸோப⁴னங், ததா² லக்க³ணானு³யஞ்ஜனபடிமண்டி³தருபகாயதாய து³தவிலம்பி³தக³லிதானுகட்³ட⁴னநிப்பீளனுக்குடிக- குடிலாகுலதாதி³தோ³ஸரஹித- மவஹஸிதராஜஹங்ஸ- வஸப⁴வாரணமிக³ராஜக³மனங் பகதிக³மனஞ்ச, விமலவிபுலகருணாஸதிவீரியாதி³கு³ணவிஸேஸஸஹிதம்பி ஞாணக³மனங் அபி⁴னீஹாரதோ பட்ட⁴ய யாவ மஹாபோ³தி⁴, தாவ நிரவஜ்ஜதாய ஸோப⁴னமேவாதி. அத² வா “ஸயம்பூ⁴ஞானேன ஸகலம்பி லோகங் பரிஞ்ஞாபி⁴ஸமயவஸேன பரிஜானந்தோ ஸம்மா க³தோ அவக³தோதி ஸுக³தோ. யோ ஹி க³த்யத்தோ², ஸோ புத்த⁴யத்தோ². யோ ச புத்த⁴யத்தோ², ஸோ க³த்யத்தோ²தி. ததா² லோகஸமுத³யங் பஹானாபி⁴ஸமயவஸேன பஜஹந்தோ அனுப்பத்தி⁴ம்மதமாபாதெந்தோ ஸம்மா க³தோ அதி⁴தோதி ஸுக³தோ. லோகனிரோத⁴ங் ஸச்சிகிரியாபி⁴ஸமயவஸேன ஸம்மா க³தோ அதி⁴க³தோதி ஸுக³தோ. லோகனிரோத⁴கா³மினிங் படிபத³ங் பா⁴வனாபி⁴ஸமயவஸேன ஸம்மா க³தோ படிபன்னோதி ஸுக³தோ, அயஞ்சத்தோ² “ஸோதாபத்திமக்க³கேன யே கிலேஸா பஹீனா, தே கிலேஸே ந புனேதி ந பச்சேதி ந பச்சாக³ச்சத்தீதி (மஹாணி. 38; துளனி. 27) ஸுக³தோதிஆதி³னா நித்தே³ஸனயேன விபா⁴வேதப்³போ³.

அபரோ நயோ - ஸுந்த³ரங் ஸம்மாஸம்போ³தி⁴ங், நிப்³பா⁴னமேவ வா க³தோ அதி⁴க³தோதி ஸுக³தோ. பூ⁴தங் தச்ச³ங் அத்த³ஸங்ஹிதங் யதா²ரஹங் காலயுத்தமேவ வாசங் வினெய்யானங் ஸம்மா க³தீதி வா ஸுக³தோ, த³- காரஸ்ஸ த-காரங் கத்வா, தங் ஸுக³தங். பஞ்ஞாபுஞ்ஞகம்மேஹி உபபஜ்ஜனவஸேன கந்தப்³பா⁴தி க³தியோ, உபபத்திப⁴வவிஸேஸா. தா பன நிரயாதி³போ⁴தே³ன பஞ்சவிதா⁴, ஸகலஸ்ஸாபி ப⁴வகா³மிகம்மஸ்ஸ அரியமக்க³ாதி⁴க³மேன அவிபாகாரஹபா⁴வகரணேன நிவத்தித்தா பஞ்சஹிபி தாஹி விஸங்யுத்தோ ஹுத்வா முத்தோதி க³திவிமுத்தோ. உத்த⁴முத்த⁴ப⁴வகா³மினோ ஹி தே³வா தங்நங்கம்மவிபாகதா³னகாலானுருபேன ததோ ததோ ப⁴வதோ முத்தாபி முத்தமத்தாவ, ந பன விஸஞ்ஞோக³வஸேன முத்தா, க³திபரியாபன்னா ச தங்நங்⁴வகா³மிகம்மஸ்ஸ அரியமக்க³ேன அனிவத்தித்தா, ந ததா² ப⁴க³வா. ப⁴க³வா பன யதா²வுத்தப்பகாரேன விஸங்யுத்தோ ஹுத்வா முத்தோதி. தஸ்மா அனேன ப⁴க³வதோ கத்த³சிபி க³தியா அபரியாபன்னதங் த³ஸ்ஸேதி. யதோ ச ப⁴க³வா “தே³வாதிதே³வோ³தி வுச்சதி. தேனேவாஹ -

“யேன தே³வூபபத்யஸ்ஸ, கந்த⁴ப³போ³ வா விஹங்க³மோ;
யக்க³த்தங் யேன கச்செ³ய்யங், மனுஸ்ஸத்தஞ்ச அப்³பஜே;
தே மய்ஹங் ஆஸவா கீணா, வித்த⁴ஸ்தா வினளிகதா³தி. (அ. நி. 4.36);

தங்நங்க³திஸங்வத்தனகானஞ்ஹி கம்மகிலேஸானங் மஹாபோ³தி⁴முலேயேவ அக்க³மக்க³ேன பஹீனத்தா நத்தி² ப⁴க³வதோ தங்நங்க³திபரியாபன்னதாதி அச்சந்தமேவ ப⁴க³வா ஸப்³பா⁴வயோனிக³திவிஞ்ஞாண்டி³திஸத்தாவாஸஸத்தனிகாயேஹி பரிமுத்தோதி. அத² வா காமங் ஸஉபாதி³ஸேஸாயபி நிப்³பா⁴னதா⁴துயா தாஹி க³தீஹி விமுத்தோ, ஏஸா பன “பஞ்ஞாபஜ்ஜோதவிஹதமோஹதம³ந்தி எத்தே³வந்தோக³தா⁴தி இமினா பதே³ன அனுபாதி³ஸேஸாய நிப்³பா⁴னதா⁴துயாவ தோ²மேதீதி த³ட்ட²ப³பங்.

எத்த² பன அத்தஹிதஸம்பத்திபரஹிதபடிபத்திவஸேன த்³வீஹாகாரேஹி ப⁴க³வதோ தோ²மனா கதா ஹோதி. தேஸு அனாவரணஞாணாதி⁴க³மோ, ஸஹ வாஸனாய கிலேஸானமச்சந்தப்பஹானங், அனுபாதி³ஸேஸனிப்³பா⁴னப்பத்தி ச அத்தஹிதஸம்பத்தி நாம, லாப⁴ஸக்காராதி³னிரபெக்க³சித்தஸ்ஸ பன

ஸப்'புதுக்கனி'யானிகத்'மமதே'ஸனாபயோக'தோ தே'வத்தாதி'ஸுபி விருத்'த'ஸத்தே'ஸு நிச்சங்
 ஹிதஜ்ஜா'ஸயதா, வினீத'ப'ஸத்தானங் ஞாணபரிபாககாலாக'மனஞ்ச ஆஸயதோ பரஹிதபடிபத்தி நாம. ஸா பன
 ஆஸயபயோக'தோ து'விதா', பரஹிதபடிபத்தி திவிதா' ச அத்தஹிதஸம்பத்தி இமாய கா'தா'ய யதா'ரஹந்
 பகாஸிதா ஹோதி. "கருணாஸீதலஹத'ய"ந்தி ஹி ஏதேன ஆஸயதோ பரஹிதபடிபத்தி, ஸம்மா க'த'னத்தே'ன
 ஸுக'தஸத்'தே'ன பயோக'தோ பரஹிதபடிபத்தி. "பஞ்ஞாபஜ்ஜோதவிஹதமோஹதமங் க'திவிமுத்த"ந்தி ஏதேஹி,
 சதுஸச்சபடிவேத்'த'தே'ன ச ஸுக'தஸத்'தே'ன திவிதா'பி அத்தஹிதஸம்பத்தி, அவஸிட்ட'ட்'டே'ன பன தேன,
 "ஸனராமரலோகக'ரு"ந்தி ச ஏதேன ஸப்'பா'பி அத்தஹிதஸம்பத்தி, பரஹிதபடிபத்தி ச பகாஸிதா ஹோதி.

அத' வா ஹேது'ப'லஸத்தாபகாரவஸேன தீ'ஹாகாரே'ஹி தோ'மனா கதா. தத்த' ஹேது நாம
 மஹாகருணாஸமாயோகோ, போ'தி'ஸம்பா'ரஸம்ப'ரணஞ்ச, தது'ப'யம்'பி பட'மபதே'ன யதா'ருததோ,
 ஸாமத்தி'யதோ ச பகாஸிதங். ப'லங் பன ஞாணப்பஹானஆனுபா'வரூபகாயஸம்பதா'வஸேன சது'ப'பி'த'ங் .
 தத்த' ஸப்'ப'ஞ்ஞுதஞாணபத்'ட்ட'னங் மக்'க'ஞாணங், தம்மூலகானி ச த'ஸப்'லாதி'ஞாணானி ஞாணஸம்பதா',
 ஸவாஸனஸகலஸங்கிலேஸானமச்சந்தமனுப்பாத'த'மமதாபாத'னங் பஹானஸம்பதா', யதி'ச்சி'தனிப்பா'த'னே
 ஆதி'பச்சங் ஆனுபா'வஸம்பதா', ஸகலலோகனயனாபி'ஸேகப'தா பன லக்'க'ணானு'ப'யஞ்ஜனபடிமண்டி'தா
 அத்தபா'வஸம்பத்தி ரூபகாயஸம்பதா'. தாஸு ஞாணப்பஹானஸம்பதா' து'தியபதே'ன, ஸச்சபடிவேத்'த'தே'ன ச
 ஸுக'தஸத்'தே'ன பகாஸிதா, ஆனுபா'வஸம்பதா' ததியபதே'ன, ரூபகாயஸம்பதா' ஸோ'ப'னகாயக'மனத்தே'ன
 ஸுக'தஸத்'தே'ன லக்'க'ணானு'ப'யஞ்ஜனபாரிபூரியா வினா தது'பா'வதோ. யதா'வுத்தா து'விதா'பி பரஹிதபடிபத்தி
 ஸத்தாபகாரஸம்பதா', ஸா பன ஸம்மா க'த'னத்தே'ன ஸுக'தஸத்'தே'ன பகாஸிதாதி வேதி'த'பா'.

அபிச இமாய கா'தா'ய ஸம்மாஸம்போ'தி' தம்மூல - தப்படிபத்தியாத'யோ அனேகே பு'த்த'கு'ணா ஆசரியேன
 பகாஸிதா ஹோந்தி. ஏஸா ஹி ஆசரியானங் பகதி, யதி'த'ங் யேன கேனசி பகாரேன அத்த'ந்தரவிஞ்ஞாபனங். கத'ங்?
 "கருணாஸீதலஹத'ய"ந்தி ஹி ஏதேன ஸம்மாஸம்போ'தி'யா மூலங் த'ஸ்ஸேதி .
 மஹாகருணாஸஞ்சோதி'தமானஸோ ஹி ப'க'வா ஸங்ஸாரபங்கதோ ஸத்தானங் ஸமுத்'த'ரணத்த'ங்
 கதாபி'னீ'ஹாரோ அனுபு'பே'ன பாரமியோ பூரெத்'வா அனுத்தரங் ஸம்மாஸம்போ'தி'மதி'க'தோதி கருணா
 ஸம்மாஸம்போ'தி'யா மூலங். "பஞ்ஞாபஜ்ஜோதவிஹதமோஹதம"ந்தி ஏதேன ஸம்மாஸம்போ'தி'ங் த'ஸ்ஸேதி.
 ஸப்'ப'ஞ்ஞுதஞாணபத்'ட்ட'னஞ்ஹி அக்'க'மக்'க'ஞாணங், அக்'க'மக்'க'ஞாணபத்'ட்ட'னஞ்ச ஸப்'ப'ஞ்ஞுதஞ்ஞாணங்
 "ஸம்மாஸம்போ'தி'யா"தி வுச்சதி. ஸம்மா க'மனத்தே'ன ஸுக'தஸத்'தே'ன ஸம்மாஸம்போ'தி'யா படிபத்திங்
 த'ஸ்ஸேதி
 லீ'னுத்'த'ச்சபதி'ட்ட'னாபூ'ஹனகாமஸுக'த்தகிலமதா'னுயோக'ஸஸ்ஸதுச்சே'தா'பி'னிவேஸாதி'அந்தத்'வயரஹிதாய
 கருணாபஞ்ஞாபரி'க'ஹிதாய மஜ்ஜி'மாய படிபத்தியா பகாஸனதோ, இதரே'ஹி ஸம்மாஸம்போ'தி'யா
 பதா'னா'பதா'னப்பே'த'ங் பயோஜனங் த'ஸ்ஸேதி. ஸங்ஸாரமஹோக'தோ ஸத்தஸந்தாரணஞ்ஹெத்'
 பதா'னங், தத'ஞ்ஞுமப்பதா'னங். தே'ஸு ச பதா'னேன பயோஜனேன பரஹிதபடிபத்திங் த'ஸ்ஸேதி, இதரேன
 அத்தஹிதஸம்பத்திங், தது'ப'யேன ச அத்தஹிதபடிபன்னாதி'ஸு சது'ஸு புக்'க'லே'ஸு ப'க'வதோ
 சதுத்த'புக்'க'லபா'வங் பகாஸேதி. தேன ச அனுத்தரங் த'க்கி'னெய்யபா'வங், உத்தமஞ்ச வந்த'னீயபா'வங்,
 அத்தனோ ச வந்த'னாய கெ'த்தங்க'தபா'வங் விபா'வேதி.

அபிச கருணாக்'க'ஹணேன லோகியே'ஸு மஹக்'க'தபா'வப்பத்தாஸாதா'ரணகு'ணதி'பனதோ
 ஸப்'ப'லோகியகு'ணஸம்பத்தி த'ஸ்ஸிதா, பஞ்ஞாக்'க'ஹணேன
 ஸப்'ப'ஞ்ஞுதஞ்ஞாணபத்'ட்ட'னமக்'க'ஞாணதி'பனதோ ஸப்'ப'லோகுத்தரகு'ணஸம்பத்தி.
 தது'ப'யக்'க'ஹணஸித்'தோ' ஹி அத்தோ' "ஸனராமரலோகக'ரு"ந்திஆதி'னா விபஞ்சீயதீதி. கருணாக்'க'ஹணேன
 ச நிருபக்கிலே'ஸமுபக'மனங் த'ஸ்ஸேதி, பஞ்ஞாக்'க'ஹணேன அபக'மனங். ததா' கருணாக்'க'ஹணேன
 லோகஸமஞ்ஞானு'ரூபங் ப'க'வதோ பவத்திங் த'ஸ்ஸேதி லோகவோ'ஹாரவிஸயத்தா கருணாய,
 பஞ்ஞாக்'க'ஹணேன லோகஸமஞ்ஞாய அனதிதா'வனங். ஸபா'வானவபோ'தே'ன ஹி த'ம்மானங் ஸபா'வங்
 அதிதா'வித்'வா ஸத்தாதி'பராமஸனங் ஹோதி. ததா' கருணாக்'க'ஹணேன மஹாகருணாஸமாபத்திவி'ஹாரங்
 த'ஸ்ஸேதி, பஞ்ஞாக்'க'ஹணேன தீ'ஸு காலே'ஸு அப்படிஹதஞாணங், சது'ஸச்சஞாணங், சது'படிஸம்பி'தா'ஞாணங்,
 சது'வேஸாரஜ்ஜஞாணங், கருணாக்'க'ஹணேன மஹாகருணாஸமாபத்திஞாணஸ்ஸ க'ஹிதத்தா
 ஸேஸாஸாதா'ரணஞாணானி, ச' அபி'ஞ்ஞா, அட்ட'ஸு பரிஸாஸு அகம்பனஞாணானி, த'ஸ ப'லானி, கத்'த'ஸ
 பு'த்த'கு'ணா, ஸோளஸ ஞாணசரியா, அட்ட'ரஸ பு'த்த'த'ம்மா, சது'சத்தாரீ'ஸ ஞாணவத்தா'னி, ஸத்தஸத்ததி
 ஞாணவத்தா'னீதி ஏவமாதீ'னங் அனேகே'ஸங் பஞ்ஞாபபே'தா'னங் வஸேன ஞாணசாரங் த'ஸ்ஸேதி. ததா'
 கருணாக்'க'ஹணேன சரணஸம்பத்திங், பஞ்ஞாக்'க'ஹணேன விஜ்ஜாஸம்பத்திங். கருணாக்'க'ஹணேன
 அத்தாதி'பதிதா, பஞ்ஞாக்'க'ஹணேன த'ம்மாதி'பதிதா. கருணாக்'க'ஹணேன லோகனாத'பா'வோ,
 பஞ்ஞாக்'க'ஹணேன அத்தனாத'பா'வோ. ததா' கருணாக்'க'ஹணேன பு'ப'காரீ'பா'வோ, பஞ்ஞாக்'க'ஹணேன
 கதஞ்ஞுதா. கருணாக்'க'ஹணேன அபரந்தபதா, பஞ்ஞாக்'க'ஹணேன அனத்தந்தபதா. கருணாக்'க'ஹணேன வா
 பு'த்த'கர'த'ம்மஸித்தி', பஞ்ஞாக்'க'ஹணேன பு'த்த'பா'வஸித்தி'. ததா' கருணாக்'க'ஹணேன
 பரஸந்தாரணங், பஞ்ஞாக்'க'ஹணேன அத்தஸந்தாரணங். ததா' கருணாக்'க'ஹணேன ஸப்'ப'ஸத்தே'ஸு
 அனுக்'க'ஹசித்ததா, பஞ்ஞாக்'க'ஹணேன ஸப்'ப'த'ம்மே'ஸு விரத்தசித்ததா த'ஸ்ஸிதா ஹோதி ஸப்'பே'ஸஞ்ச
 பு'த்த'கு'ணானங் கருணா ஆதி' தன்னிதா'னபா'வதோ, பஞ்ஞா பரியோஸானங் ததோ உத்தரி கரணியாபா'வதோ.

இதி ஆதிபரியோஸானதஸ்ஸனேன ஸப்பே புத்தகுணா தஸ்ஸிதா ஹொந்தி. ததா கருணாக்ஹணேன ஸீலக்ஹந்தபுப்பங்கமோ ஸமாதிக்கஹந்தோ தஸ்ஸிதோ ஹொந்தி. கருணானிதானஞ்ஹி ஸீலங் ததோ பாணாதிபாதாதிவிரதிப்பவத்திதோ, ஸா ச ஜானத்தயஸம்பயோகிணீதி, பஞ்ஞாவசனேன பஞ்ஞாக்கஹந்தோ. ஸீலஞ்ச ஸப்பபுத்தகுணானங் ஆதி, ஸமாதி மஜ்ஜே, பஞ்ஞா பரியோஸானந்தி ஏவம்பி ஆதிமஜ்ஜபரியோஸானகல்யாணா ஸப்பே புத்தகுணா தஸ்ஸிதா ஹொந்தி நயதோ தஸ்ஸிதத்தா. ஏஸோ ஏவ ஹி நிரவஸேஸதோ புத்தகுணானங் தஸ்ஸனுபாயோ, யதிதங் நயக்காஹணங், அஞ்ஞதா கோ நாம ஸமத்தோ பகவதோ குணே அனுபதங் நிரவஸேஸதோ தஸ்ஸேதுங். தேனேவாஹ -

“புத்தோபி புத்தஸ்ஸ பண்ணய்ய வண்ணங்,
கப்பம்பி சே அஞ்ஞமபாஸமானோ.
கீயேத கப்போ சிரதீகமந்தரே,
வண்ணோ ந கீயேத ததாஹஸஸா”தி.

தேனேவ ச ஆயஸ்மதா ஸாரிபுத்ததேரேனாபி புத்தகுணபரிச்சேதனங் பதி பகவதா அனுயுத்தேன “நோ ஹேதங் பந்தே”தி படிக்கிபித்வா “அபி ச மே பந்தே தம்மன்வயோ விதிதோ”தி ஸம்பஸாதனீயஸுத்தே வுத்தங்.

ஏவங் ஸங்கேபேன ஸகலஸப்பஞ்ஞகுணேஹி பகவதோ தோமனாபுப்பங்கமங் பணாமங் கத்வா இதானி ஸத்தம்மஸ்ஸாபி தோமனாபுப்பங்கமங் பணாமங் கரொந்தோ “புத்தோபி”திஆதிமாஹ. தத்தாயங் ஸஹ பதஸ்ஸம்பந்தேன ஸங்கேபத்தோ - யதாவுத்தவிவிதகுணகணஸமன்னாகதோ புத்தோபி யங் அரியமக்கஸங்காதங் தம்மங், ஸஹ புப்பபாஹபடிபத்திதம்மேன வா அரியமக்கபூதங் தம்மங் பாஹவெத்வா சேவ யங் பாலனிப்பாஸஸங்காதங் தம்மங், பரியத்திதம்மபடிபத்திதம்மேஹி வா ஸஹ பாலனிப்பாஸபூதங் தம்மங் ஸச்சிகத்வா ச ஸம்மாஸம்போதிஸங்காதங் புத்தபாஹவமுபகதோ, வீதமலமனுத்தரங் தங் தம்மம்பி வந்தேதி.

தத்த புத்தஸத்தஸ்ஸ தாவ “புஜ்ஜிதா ஸச்சானீதி புத்தோ. போதேதா பஜாயாதி புத்தோ”திஆதினா நித்தேஸனயேன அத்தோ வேதிதப்போ. அத வா அக்கமக்கஞ்ஞாணாதிக்கமேன ஸவாஸனாய ஸம்மோஹனித்தாய அச்சந்தவிகமனதோ, அபரிமிதகுணகணாலங்கதஸப்பஞ்ஞதஞ்ஞாணப்பத்தியா விகலிதபாஹவதோ ச புத்தாவாதி புத்தோ ஜாகரணவிகஸனத்தவஸேன. அத வா கஸ்ஸசிபி ஞெய்யதம்மஸ்ஸ அனவபுத்தஸ்ஸ அபாஹேன ஞெய்யவிஸேஸஸ்ஸ கம்மபாஹகஹணதோ கம்மவசனிச்சாயாபாஹேன அவகமனத்தவஸேன கத்துனித்தேஸோவ லப்பதி, தஸ்மா புத்தாவாதி புத்தோதிபி வத்தப்போ. பதேஸக்கஹணே ஹி அஸதி கஹேதப்பஸ்ஸ நிப்பதேஸதாவ விஞ்ஞாயதி யதா “திக்கிதோ ந ததாதீ”தி. ஏவஞ்ச கத்வா கம்மவிஸேஸானபெக்கா கத்தரி ஏவ புத்தஸத்தஸித்தி வேதிதப்பா, அத்ததோ பன பாரமிதாபரிபாஹிதோ ஸயம்புஞ்ஞாணேன ஸஹ வாலஸனாய விஹதவித்தஸ்தனிரவஸேஸகிலேஸோமஹாகருணாஸப்பஞ்ஞதஞ்ஞாணாதிஅபரிமெய்யகுணகணாதாரோ கஹந்தஸந்தானோ புத்தோ, யதாஹ -

“புத்தோதி யோ ஸோ பகவா ஸயம்பு அனாசரியகோ புப்பே அனநுஸ்ஸுதேஸு தம்மேஸு ஸாமங் ஸச்சானி அபிஸம்புஜ்ஜி, தத்த ச ஸப்பஞ்ஞதங் பத்தோ, பஸேஸு ச வஸ்பாஹந்தி (மஹானி. 192; சூளனி. 97; படி. ம. 161).

அபிஸத்தோ ஸம்பாஹே, தேன ஏவங் குணவிஸேஸயுத்தோ ஸோபி நாம பகவா ஈதிஸங் தம்மங் பாஹவெத்வா, ஸச்சிகத்வா ச புத்தபாஹவமுபகதோ, கா நாம கதா அஞ்ஞேஸங் ஸாவகாதிபாஹவமுபகமனேதி தம்மே ஸம்பாஹனங் தீபேதி. புத்தபாஹந்தி ஸம்மாஸம்போதிங். யேன ஹி நிமித்தபூதேன ஸப்பஞ்ஞதஞ்ஞாணபதட்டானேன அக்கமக்கஞ்ஞாணேன, அக்கமக்கஞ்ஞாணபதட்டானேன ச ஸப்பஞ்ஞதஞ்ஞாணேன பகவதி “புத்தோ”தி நாமங், ததாரம்மணஞ்ச ஞாணங் பவத்ததி, தமேவித பாஹவோ”தி வுச்சதி. பஹந்தி புத்திஸத்தா ஏதேனாதி ஹி பாஹவோ. ததா ஹி வதந்தி -

“யேன யேன நிமித்தேன, புத்தி ஸத்தோ ச வத்ததே;
தங்தங்னிமித்தகங் பாஹவச்சயேஹி உதீரித”ந்தி.

பாஹவெத்வாதி உப்பாதெத்வா, வட்டெத்வா வா. ஸச்சிகத்வாதி பச்சக்கங் கத்வா. சேவ-ஸத்தோ ச-ஸத்தோ ச ததுபாயத்த ஸமுச்சயே. தேன ஹி ஸத்தத்தவயேன ந கேவலங் பகவா தம்மஸ்ஸ பாஹவனாமத்தேன புத்தபாஹவமுபகதோ, நாபி ஸச்சிகிரியாமத்தேன, அத கோ ததுபாயேனவாதி ஸமுச்சினோதி. உபகதோதி பத்தோ, அதிஹதோதி அத்தோ. ஏதஸ்ஸ “புத்தபாஹந்தி பதேன ஸம்பந்தோ. வீதமலந்தி எத்த விரஹவஸேன ஏதி பவத்ததீதி வீதோ, மலதோ வீதோ, வீதங் வா மலங் யஸ்ஸாதி வீதமலோ, தங் வீதமலங். “கதமல”ந்திபி பாடோ திஸ்ஸதி, ஏவங் ஸதி ஸஉபஸக்கோ விய அனுபஸக்கோபி கதஸத்தோ விரஹத்தவாசகோ வேதிதப்போ தாதுனமனேகத்தத்தா. கச்சதி அபகச்சதீதி ஹி கதோ, தம்மோ. கதங் வா மலங், புரிமனயேன ஸமாஸோ. அனுத்தரந்தி உத்தரவிரஹிதங். யதானுஸிட்டங் படிபஜ்ஜமானே அபாயதோ,

ஸங்ஸாரதோ ச அபதமானே கத்வா தாஃரேதி தம்மோ, நவவிதோ லோகுத்தரத்ம்மோ. தப்பகாஸனத்தா, ஸச்சிகிரியாஸம்மஸனபரியாயஸ்ஸ ச லப்பமாணத்தா பரியத்தித்ம்மோபி இத ஸங்கஹிதோ . ததா ஹி “அபித்ம்மனயஸமுத்தங் அதிஃகச்சி, தீணி பிடகானி ஸம்மஸீதி ச அட்டகதாயங் வுத்தங், ததா யங் தம்மங் பாஃவெத்வா ஸச்சிகத்வா”தி ச வுத்தத்தா பாஃவனாஸச்சிகிரியாயொக்யதாய புத்தகரத்ம்மபூதாஹி பாரமிதாஹி ஸஹ புப்பபாஃகஸிஸலஸிக்காத்யோபி இத ஸங்கஹிதாதி வேதிதப்பா. தாபி ஹி விகிதபடிபக்கதாய விதமலா, அனஞ்ஞஸாதாரணதாய அனுத்தரா ச. கதங் பன தா பாஃவெத்வா, ஸச்சிகத்வா ச பஃகவா புத்தபாஃவமுபகதோதி? வுச்சதே - ஸத்தானஞ்ஞஹி ஸங்ஸாரவட்டதுக்கனிஸ்ஸரணாய நிஸ்ஸரணத்தாய (பண்ணாஸ ட.) நிஸ்ஸரணே (கத்தசி) கதமஹாபிஹாரோ மஹாகருணாதிவாஸனபேஸலஜ்ஜாஸயோ பஞ்ஞாவிஸேஸபரியோதாநிம்மலானங் தானதம்ஸஞ்ஞமாதீனங் உத்தமத்ம்மானங் கப்பானங் ஸதஸஹஸ்ஸாதிஃகானி சத்தாரி அஸங்க்யெய்யானி ஸக்கச்சங் நிரந்தரங் நிரவஸேஸங் பாஃவனாஸச்சிகிரியாஹி கம்மாதீஸு அதிஃகதவஸீபாவோ அச்சரியாசிந்தெய்யமஹானுபாவோ அதிஃஸீலாதிஃசித்தானங் பரமுக்கங்ஸபாரமிப்பத்தோ பஃகவா பச்சயாகாரே சதுவீஸதிகோடிஸதஸஹஸ்ஸமுகேன மஹாவஜிரஞாணங் பேஸெத்வா அனுத்தரங் ஸம்மாஸம்போதிஃஸங்காதங் புத்தபாஃவமுபகதோதி.

இமாய பன காதாய விஜ்ஜாவிமுத்திஸம்பதாஹி அனேகேஹி குணேஹி யதாரஹங் ஸத்தம்மங் தோமேதி. கதங்? எத்த ஹி “பாஃவெத்வா”தி ஏதேன விஜ்ஜாஸம்பதாய தோமேதி, “ஸச்சிகத்வா”தி ஏதேன விமுத்திஸம்பதாய. ததா படமேன ஜானஸம்பதாய, துதியேன விமொக்கஸம்பதாய. படமேன வா ஸமாதிஃஸம்பதாய, துதியேன ஸமாபத்திஸம்பதாய. அத வா படமேன கயஞாணபாவேன, துதியேன அனுப்பாதஞாணபாவேன. படமேன வா விஜ்ஜபமதாய, துதியேன வஜிரபமதாய. படமேன வா விராகஸம்பத்தியா, துதியேன நிரோதஸம்பத்தியா. ததா படமேன நிய்யானபாவேன, துதியேன நிஸ்ஸரணபாவேன. படமேன வா ஹேதுபாவேன, துதியேன அஸங்கதபாவேன. படமேன வா தஸ்ஸனபாவேன, துதியேன விவேகபாவேன. படமேன வா அதிஃபதிபாவேன, துதியேன அமதபாவேன தம்மங் தோமேதி. அத வா “யங் தம்மங் பாஃவெத்வா புத்தபாஃவங் உபகதோ”தி ஏதேன ஸ்வாக்காததாய தம்மங் தோமேதி, “ஸச்சிகத்வா”தி ஏதேன ஸந்திஃபிகதாய. ததா படமேன அகாலிகதாய, துதியேன ஏஹிபஸ்ஸிகதாய. படமேன வா ஓபனெய்யிகதாய, துதியேன பச்சத்தங்வேதிதப்பாதாய. படமேன வா ஸஹ புப்பபாஃகஸீலாதீஹி ஸெக்கேஹி ஸீலஸமாதிஃபஞ்ஞாக்கந்தேஹி , துதியேன ஸஹ அஸங்கததாதுயா அஸெக்கேஹி தம்மங் தோமேதி.

“விதமல”ந்தி இமினா பன ஸங்கிலேஸாபாவதீபனேன விஸுத்தாதாய தம்மங் தோமேதி, “அனுத்தர”ந்தி ஏதேன அஞ்ஞஸ்ஸ விஸிட்டஸ்ஸ அபாவதீபனேன பரிபுண்ணதாய. படமேன வா பஹானஸம்பதாய, துதியேன ஸபாவஸம்பதாய. படமேன வா பாஃவனாபுலயொக்யதாய. பாஃவனாகுணேன ஹி ஸோ ஸங்கிலேஸமலஸமுக்காதகோ, தஸ்மானேன பாஃவனாகிரியாய ப்லமாஹ. துதியேன ஸச்சிகிரியாபுலயொக்யதாய. ததுத்தரிகரணியாபாவதோ ஹி அனஞ்ஞஸாதாரணதாய அனுத்தரபாவோ ஸச்சிகிரியாஸிப்பத்திதோ, தஸ்மானேன ஸச்சிகிரியாபுலமாஹாதி.

ஏவங் ஸங்கேபேனேவ ஸப்பஸுத்தம்மகுணேஹி ஸத்தம்மஸ்ஸாபி தோமணாபுப்பங்கம்ங் பணாமங் கத்வா இதாஹி அரியஸங்கஸஸாபி தோமணாபுப்பங்கம்ங் பணாமங் கரொந்தோ “ஸுகுதஸ்ஸ ஓரஸாஹ”ந்திஆதிமாஹ. தத்த ஸுகுதஸ்ஸாதி ஸம்பந்தானித்தேஸோ, “புத்தான”ந்தி ஏதேன ஸம்பஜ்ஜிதப்போ. உரஸி பாவா, ஜாதா, ஸங்வுத்தா வா ஓரஸா, அத்தஜோ கெத்தஜோ அந்தேவாஸிகோ தின்னகோதி சதுப்பிதேஸு புத்தேஸு அத்தஜா, தங்ஸரிக்ந்தாய பன அரியபுக்கலா “ஓரஸா”தி வுச்சந்தி. யதா ஹி மனுஸ்ஸானங் ஓரஸபுத்தா அத்தஜாததாய பிதுஸந்தகஸ்ஸ தாயஜ்ஜஸ்ஸ விஸேஸபாஃகினோ ஹொந்தி, ஏவமேதேபி ஸத்தம்மஸவனந்தே அரியாய ஜாதியா ஜாததாய பஃகவதோ ஸந்தகஸ்ஸ விமுத்திஸுகஸஸ தம்மரதனஸ்ஸ ச தாயஜ்ஜஸ்ஸ விஸேஸபாஃகினோதி. அத வா பஃகவதோ தம்மதேஸனானுபாவேன அரியபூமிங் ஓக்கமமானா, ஓக்கந்தா ச அரியஸாவகா பஃகவதோ உரே வாயாமஜனிதாபிஜாததாய ஸதிஸகப்பனமந்தரேன நிப்பரியாயேனேவ “ஓரஸா”தி வத்தப்பதமரஹந்தி. ததா ஹி தே பஃகவதா ஆஸயானுஸயசரியாதிமுத்திஆதிஓலோகனேன, வஜ்ஜானுசிந்தனேன ச ஹதயே கத்வா வஜ்ஜதோ நிவாரெத்வா அனவஜ்ஜே பதிட்டாபெந்தேன ஸீலாதீதம்மஸ்ஸரீரபோஸனேன ஸங்வட்டாபிதா. யதாஹ பஃகவா இதிவுத்தகே “அஹமஸ்மி பிஃக்கவே ப்ராஹ்மணோ...பே... தஸ்ஸ மே தும்ஹே புத்தா ஓரஸா முக்தோ ஜாதா”திஆதி (இதிவு. 100). நனு ஸாவகதேஸிதாபி தேஸனா அரியபாவாவஹாதி? ஸச்சங், ஸா பன தம்முலிகத்தா, லக்கணாதிவிஸேஸாபாவதோ ச “பஃகவதோ தம்மதேஸனா” இச்சேவ ஸங்க்யங் கதா, தஸ்மா பஃகவதோ ஓரஸபுத்தபாவோயேவ தேஸங் வத்தப்போதி, ஏதேன சதுப்பிதேஸு புத்தேஸு அரியஸங்கஸஸ அத்தஜபுத்தபாவங் தஸ்ஸேதி. அத்தனோ குலங் புனெந்தி ஸோதேந்தி, மாதாபிதானங் வா ஹதயங் பூரெந்தீதி புத்தா, அத்தஜாத்யோ. அரியா பன தம்மதந்திவிஸோதானேன, தம்மானுதம்மபடிபத்தியா சித்தாராதானேன ச தப்படிபாஃகதாய பஃகவதோ புத்தா நாம, தேஸங். தஸ்ஸ “ஸமுஹ”ந்தி பதேன ஸம்பந்தோ.

ஸங்கிலேஸனிமித்தங் ஹுத்வா குணங் மாரேதி விபாத்தீதி மாரோ, தேவபுத்தமாரோ. ஸினாதி பரே பந்தீதி ஏதாயாதி ஸேனா, மாரஸஸ ஸேனா ததா, மாரஞ்ச மாரஸேனஞ்ச மதேந்தி விலோதேந்தி மாரஸேனமதனா, தேஸங். “மாரமாரஸேனமதனான”ந்தி ஹி வத்தப்பேபி ஏகதேஸஸருபேகஸேஸவஸேன ஏவங் வத்தங். மாரஸுத்தஸன்னிதாணேன வா ஸேனாஸுத்தேன மாரஸேனா கஹேதப்பா, காதாபந்தவஸேன செத்த ரஸஸோ. “மாரஸேனமதனான”ந்திபி கத்தசி பாடோ, ஸோ அயுத்தோவ அரியாஜாதிகத்தா இமிஸ்ஸா காதாய. நனு ச அரியஸாவகானங் மக்காதிக்கமஸமயே பகவதோ விய ததந்தராயகரணத்தங் தேவபுத்தமாரோ வா மாரஸேனா வா ந அபஸாதேதி, அத் கஸ்மா ஏவங் வத்தந்தி? அபஸாதேதப்பா வகாரணஸ்ஸ விமதித்தா. தேஸஞ்ஹி அபஸாதேதப்பாதாய காரணே ஸங்கிலேஸே விமதிதே தேபி விமதிதா நாம ஹொந்தீதி. அத் வா கந்தாபிஸங்காரமாரானங் விய தேவபுத்தமாரஸஸாபி குணமாரணே ஸஹாயபாலுபகமனதோ கிலேஸபலகாயோ இதா “மாரஸேனா”தி வச்சதி யதாஹ பகவா -

“காமா தே படமா ஸேனா, துதியா அரதி வச்சதி;
ததியா குப்பிபாஸா தே, சதுத்தீ தண்ஹா பவச்சதி.

பஞ்சமங் தினமித்தங் தே, சட்டா பீரு பவச்சதி;
ஸத்தமீ விசிகிச்சா தே, மக்கோ தம்போ தே அட்டமோ.

லாபோ ஸிலோகோ ஸக்காரோ,
மிச்சாலத்தோ ச யோ யஸோ;
யோ சத்தானங் ஸமுக்கங்ஸே,
பரே ச அவஜானதி.

ஏஸா நமுசி தே ஸேனா, கண்ஹஸ்ஸாபிப்பஹாரினீ;
ந நங் அஸுரோ ஜினாதி, ஜெத்வா ச லபதே ஸுகந்தி. (ஸு. நி. 438; மஹானி. 28; துளனி. 47);

ஸா ச தேஹி அரியஸாவகேஹி தியட்டஸஹஸ்ஸபேதா, அனந்தபேதா வா கிலேஸவாஹினீ ஸதிதம்மவிசயவீரியஸமதாதிக்குணபஹரணீஹி ஓதிஸோ மதிதா, வித்தாங்ஸிதா, விஹதா ச, தஸ்மா “மாரஸேனமதனா”தி வச்சந்தி. விலோதனஞ்செத்த வித்தாங்ஸனங், விஹனநங் வா. அபிச கந்தாபிஸங்காரமச்சதேவபுத்தமாரானங் தேஸங் ஸஹாயபாலுபகமனதாய ஸேனாஸங்காதஸ்ஸ கிலேஸமாரஸ்ஸ ச மதனதோ “மாரஸேனமதனா”திபி அத்தோ கஹேதப்போ. ஏவஞ்ச ஸதி பஞ்சமாரனிம்மதனபாவேன அத்தோ பரிபுண்ணோ ஹொதி. அரியஸாவகாபி ஹி ஸமுதாயப்பஹானபரிஞ்ஞாவஸேன கந்தமாரங், ஸஹாயவேகல்லகரணேன ஸப்பதா, அப்பவத்திகரணேன ச அபிஸங்காரமாரங், பாலவிதமனவிஸயாதிக்கமனவஸேன மச்சமாரங், தேவபுத்தமாரஞ்ச ஸமுச்சேதப்பஹானவஸேன ஸப்பஸோ அப்பவத்திகரணேன கிலேஸமாரங் மதேந்தி, இமினா பன தேஸங் ஓரஸபுத்தாவே காரணங், தீஸு புத்தேஸு ச அனுஜாததங் தஸ்ஸேதி. மாரஸேனமதனதாய ஹி தே பகவதோ ஓரஸபுத்தா, அனுஜாதா சாதி.

அட்டன்னந்தி கண்ணபரிச்சேதோ, தேனஸதிபி தேஸங் தந்தங்வேதேன அனேகஸுதஸஹஸ்ஸஸங்க்யாபேதே அரியபாவகரமக்கப்பலதம்மபேதேன இமங் கண்ணபரிச்சேதங் நாதிவத்தந்தி மக்கட்டபுலட்டபாவானதிவத்தனதோதி தஸ்ஸேதி. பிஸத்தோ, அபிஸத்தோ வா பதலீனாதினா காரணேன அட்டானே பயுத்தோ, ஸோ “அரியஸங்க”ந்தி எத்த யோஜேதப்போ, தேன ந கேவலங் புத்தாதம்மேயேவ, அத் கோ அரியஸங்கம்பீதி ஸம்பின்டேதி. யதிபி அவயவவினிமுத்தோ ஸமுதாயோ நாம கோசி நந்தி அவயவங் உபாதாய ஸமுதாயஸ்ஸ வத்தப்பத்தா, அவிஞ்ஞாயமானஸமுதாயங் பன விஞ்ஞாயமானஸமுதாயேன விஸேஸிதுமரஹதீதி ஆஹ “அட்டன்னம்பி ஸமுஹ”ந்தி, ஏதேன “அரியஸங்க”ந்தி எத்த ந யேன கேனசி ஸண்டானாதினா, காயஸாமக்கியா வா ஸமுதாயபாவோ, அபி து மக்கட்டபுலட்டபாவேனவாதி விஸேஸேதி. அவயவமேவ ஸம்பின்டேத்வா ஊஹிதப்போ விதக்கேதப்போ, ஸங்ஊஹனிதப்போ வா ஸங்கடிதப்போதி ஸமுஹோ, ஸோயேவ ஸமோஹோ வசனஸிலிட்டதாதினா. த்விதாபி ஹி பாடோ யுஜ்ஜதி. ஆரகத்தா கிலேஸேஹி, அனயே ந இரியனதோ, அயே ச இரியனதோ அரியா நிருத்தினயேன. அத் வா ஸதேவகேன லோகேன ஸரணந்தி அரணியதோ உபகந்தப்பதோ, உபகதானஞ்ச தத்தஸித்திதோ அரியா, திட்டிஸீலஸாமஞ்ஞேன ஸங்ஹதோ, ஸமக்கங் வா கம்மங் ஸமுதாயவஸேன ஸமுபகதோதி ஸங்கோ, அரியானங் ஸங்கோ, அரியோ ச ஸோ ஸங்கோ ச யதாவத்தனயேனாதி வா அரியஸங்கோ, தங் அரியஸங்கங். பகவதோ அபரபாகே புத்தாதம்மரதனானம்பி ஸமதிக்கமோ ஸங்கரதனாதீனோதி அரியஸங்கஸ்ஸ பஹுபகாரதங் தஸ்ஸேதுங் இதேவ “ஸிரஸா வந்தே”தி வத்தங். அவஸ்ஸஞ்சாயமத்தோ ஸம்படிச்சித்தப்போ வினயட்டகதாஸி (பாரா. அட்ட. கந்தாரம்பகதா) ததா வத்தத்தா. கேசி பன புரிமகாதாஸி தங் பதமானெத்வா யோஜேந்தி, ததயுத்தமேவ ரதனத்தயஸ்ஸ அஸாதாரணகுணப்பகாஸனட்டானத்தா, யதாவத்தகாரணஸ்ஸ ச ஸப்பேஸம்பி ஸங்வண்ணனாகாரானமதிப்பேதத்தாதி.

இமாய பன காத்தாய அரியஸங்குஸ்பபுவஸம்பதா பஹானஸம்பதாத்யோ அனேகே குணா துஸஸிதா ஹொந்தி. கதங்? “ஸுகுதஸஸ ஓரஸானங் புத்தான”ந்தி ஹி ஏதேன அரியஸங்குஸ்பபுவஸம்பதங் துஸஸேதி ஸம்மாஸம்புத்தபுவதாதீபனதோ. “மாரஸேனமதுனான”ந்தி ஏதேன பஹானஸம்பதங் ஸகலஸங்கிலேஸப்பஹானதீபனதோ. “அட்டன்னம்பி ஸமுஹ”ந்தி ஏதேன ஞானஸம்பதங் மக்ஃபுலட்டபுவதீபனதோ. “அரியஸங்கு”ந்தி ஏதேன ஸபாவஸம்பதங் ஸப்பஸங்காநங் அக்ஃபுவதீபனதோ. அத வா “ஸுகுதஸஸ ஓரஸானங் புத்தான”ந்தி அரியஸங்குஸ்பபுவஸம்பதாதீபனதோ. “மாரஸேனமதுனான”ந்தி ஸம்மாஜஞாயஸாமீசிபடிபன்னபாவதீபனங். “அட்டன்னம்பி ஸமுஹ”ந்தி ஆஹுஸெய்யாதீபாவதீபனங். “அரியஸங்கு”ந்தி அனுத்தரபுஞ்சுக்கெத்தபாவதீபனங். ததா “ஸுகுதஸஸ ஓரஸானங் புத்தான”ந்தி ஏதேன அரியஸங்குஸ்பபுவஸம்பதா லோகுத்தரஸரணகமனஸப்பாவங் துஸஸேதி. லோகுத்தரஸரணகமனேன ஹி தே புவதோ ஓரஸபுத்தா ஜாதா. “மாரஸேனமதுனான”ந்தி ஏதேன அபிஹாரஸம்பதாஸித்தங் புப்பாவஸம்மாபடிபத்திங் துஸஸேதி. கதாபிஹாரா ஹி ஸம்மாபடிபன்ன மாறங், மாரஸேனங் வா அபிவிஜினந்தி. “அட்டன்னம்பி ஸமுஹ”ந்தி ஏதேன வித்தாஸ்தவிபக்கே ஸெக்காஸெக்கதம்மே துஸஸேதி புக்ஃலாதிட்டானேன மக்ஃபுலட்டம்மானங் துஸஸிதத்தா. “அரியஸங்கு”ந்தி ஏதேன அக்ஃதுக்கிணெய்யபாவங் துஸஸேதி அனுத்தரபுஞ்சுக்கெத்தபாவஸஸ துஸஸிதத்தா. ஸரணகமனஞ்ச ஸாவகானங் ஸப்பகுணஸஸ ஆதி, ஸப்பாவஃபடிபதா ஸெக்கா ஸீலக்கந்தாத்யோ மஜ்ஜே, அஸெக்கா ஸீலக்கந்தாத்யோ பரியோஸானந்திஆதிமஜ்ஜபரியோஸானகல்யாணா ஸங்கேபதோ ஸப்பேபி அரியஸங்குணா துஸஸிதா ஹொந்தி.

ஏவங் காத்தாயேன ஸங்கேபதோ ஸகலகுணஸங்கித்தனமுகேன ரதனத்தயஸஸ பணாமங் கத்வா இதாநி தங் நிபச்சகாரங் யதாதிப்பேதபயோஜனே பரிணாமெந்தோ “இதி மே”திஆதிமாஹ. தத்த இதி-ஸத்தோ நிதுஸஸனே. தேன காத்தாயேன யதாவுத்தனயங் நிதுஸஸேதி. மேதி அத்தானங் கரணவசனேன கத்துபாவேன நித்திஸதி. தஸஸ “யங் புஞ்சுங் மயா லத்த”ந்தி பாடஸேஸேன ஸம்பந்தோ, ஸம்பதாநித்தேஸோ வா ஏஸோ, “அத்தி”தி பாடஸேஸோ, ஸாமினித்தேஸோ வா “யங் மம புஞ்சுங் வந்த்நாமய”ந்தி. பஸீயதே பஸன்னா, தாதிஸா மதி புஞ்சு, சித்தங் வா யஸஸாதி பஸன்னமதி, அஞ்சுபதலிங்கப்பதாநத்தா இமஸஸ ஸமாஸபதஸஸ “பஸன்னமதினோ”தி வுத்தங். ரதிங் நயதி, ஜனேதி, வஹீதி வா ரதனங், ஸத்தவிதங், துஸவிதங் வா ரதனங், தமிழ இமானி நேருத்திகா. ஸதிஸகப்பனமஞ்சுர பன யதாவுத்தவசனத்தேனேவ புத்தாதீனங் ரதனபாவோ யுஜ்ஜதி. தேஸஞ்ஹி “இதிபி ஸோ புவா”திஆதினா (தீ. நி. 1.157, 255) யதாபுத்தகுணே ஆவஜ்ஜந்தஸஸ அமதாதிஃகமஹேதுபுத்தங் அனப்பகங் பீதிபாமோஜ்ஜங் உப்பஜ்ஜதி. யதாஹ -

“யஸ்மிங் மஹானாம ஸமயே அரியஸாவகோ ததாஃகதங் அனுஸஸரதி, நேவஸஸ தஸ்மிங் ஸமயே ராகப்பரியுட்டிதங் சித்தங் ஹோதி, ந தோஸ...பே... ந மோஹ...பே... உஜுகதமேவஸஸ தஸ்மிங் ஸமயே சித்தங் ஹோதி ததாஃகதங் ஆரப்பா. உஜுகதசித்தோ கோ பன மஹானாம அரியஸாவகோ லபாதி அத்தவேதங், லபாதி தம்மவேதங், லபாதி தம்மபுபஸங்ஹிதங் பாமோஜ்ஜங், பமுதிஸஸஸ பீதி ஜாயதி”திஆதி (அ. நி. 6.10; 11.11).

சித்திகதாதிபாவோ வா ரதனட்டோ. வுத்தஞ்ஹேதங் அட்டகதாஸு -

“சித்திகதங் மஹக்ஃஞ்ச, அதுலங் துல்லபாதுஸஸனங்;

அனோமஸத்தபரிபோஃகங், ரதனங் தேன வுச்சதி”தி. (கு. பா. அட்ட. 6.3; உதாந. அட்ட. 47; தீ. நி. அட்ட. 2.33; ஸு. நி. 1.226; மஹானி. அட்ட. 1.226);

சித்திகதபாவாத்யோ ச அனஞ்ஞஸாதாரணா ஸாதிஸயதோ புத்தாதீஸுயேவ லப்பாந்தி. வித்தாரோ ரதனஸுத்தவண்ணனாயங் (கு. பா. அட்ட. 6.3; ஸு. நி. அட்ட. 1.226) கஹேதப்போ. அயமத்தோ பன நிப்பசனத்தவஸேன ந வுத்தோ, அத கேனாதி சே? லோகே ரதனஸம்மதஸஸ வத்துனோ கருகாதப்பதாதிஅத்தவஸேனாதி ஸத்தவிதா. ஸாதாஞ்ச ரமனதோ, ஸங்ஸாரண்ணவா ச தரணதோ, ஸுகதினிப்பானஞ்ச நயனதோ ரதனங் துல்யத்தஸமாஸவஸேன, அலமதிபஞ்சேன. ஏகஸேஸபகப்பனேன, புதுவசனநிப்பசனேன வா ரதனானி. திண்ணங் ஸமுஹோ, தீணி வா ஸமாஹடானி, தயோ வா அவயவா அஸஸாதி தயங், ரதனானமேவ தயங், நாஞ்ஞேஸந்தி ரதனத்தயங். அவயவவினிமுத்தஸஸ பன ஸமுதாயஸஸ அபாவதோ தீணி ஏவ ரதனானி ததா வுச்சந்தி, ந ஸமுதாயமத்தங், ஸமுதாயாபெக்காய பன ஏகவசனங் கதங். வந்தியதே வந்த்நா, ஸாவ வந்த்நாமயங் யதா “தாநமயங் ஸீலமய”ந்தி (தீ. நி. 3.305; இதிவு. 60; நெத்தி. 33). வந்த்நா செத்த காயவாசாசித்தேஹி திண்ணங் ரதனானங் குணனின்னதா, தோமனா வா. அபிச தஸஸா சேதனாய ஸஹஜாதாதோபகாரேகோ ஸத்தாபஞ்ஞாஸதிவீரியாதிஸம்பயுத்ததம்மோ வந்த்நா, தாய பகதந்தி வந்த்நாமயங் யதா “ஸோவண்ணமயங் ரூபியமய”ந்தி, அத்ததோ பன யதாவுத்தசேதனாவ. ரதனத்தயே, ரதனத்தயஸஸ வா வந்த்நாமயங் ரதனத்தயவந்த்நாமயங். புஜ்ஜபாவபலனிப்பத்தனதோ புஞ்சுங் நிருத்தினயேன, அத்தனோ காரகங், ஸந்தானங் வா புனாதி விஸோதேதி புஞ்சுங், ஸகம்மகத்தா தாதுஸஸ காரிதவஸேன அத்தவிவரணங் லப்பாதி, ஸத்தனிப்பத்தி பன ஸுத்தாவஸேனவாதி ஸத்தவிதா.

தந்தங்ஸம்பத்தியா விபந்த்⁴னவஸேன ஸத்தஸந்தானஸ்ஸ அந்தரே வேமஜ்ஜே² ஏதி ஆகச்சுத்தீதி அந்தராயோ, திட்ட²த⁴ம்மிகாதி³அனத்தோ². பணாமபயோஜனே வுத்தவிதி⁴னா ஸுட்டு² விஹதோ வித்த⁴ஸ்தோ அந்தராயோ அஸ்ஸாதி ஸுவிஹதந்தராயோ. விஹனநஞ்செத்த² ததுப்பாதகஹேதுபரிஹரணவஸேன தேஸங் அந்தராயானமனுப்பத்திகரணந்தி திட்ட²புப்பங். ஹுத்வாதி புப்பு³காலகிரியா, தஸ்ஸ “அத்தங் பகாஸயிஸ்ஸாமீ”தி ஏதேன ஸம்பந்தோ⁴. தஸ்ஸாதி யங்-ஸத்தே³ன உத்தி³ட்ட²ஸ்ஸ வந்தன்னாமயபுஞ்ஞஸ்ஸ. ஆனுபா⁴வேனாதி பஸேன.

“தேஜோ உஸ்ஸாஹமந்தா ச, பபு⁴ ஸத்தீதி பஞ்சிமே;
‘ஆனுபா⁴வோதி வுச்சந்தி, ‘பபா⁴வோதி ச தே வதே³தி. -

வுத்தேஸு ஹி அத்தே²ஸு இத⁴ ஸத்தியங் வத்ததி. அனு புனப்புனங் தங்ஸமங்கிங் பா⁴வேதி வட்டே⁴தீதி ஹி அனுபா⁴வோ, ஸோயேவ ஆனுபா⁴வோதி உதா³னட்ட²கதாயங் , அத்த²தோ பன யதாலத்த⁴ஸம்பத்தினிமித்தகஸ்ஸ புரிமகம்மஸ்ஸ பஸா³னுப்பதா³னவஸஸங்காதா வந்தன்னாமயபுஞ்ஞஸ்ஸ ஸத்தியேவ, ஸா ச ஸுவிஹதந்தராயதாய கரணங், ஹேது வா ஸம்ப⁴வதி.

எத்த² பன “பஸன்னமதினோ”தி ஏதேன அத்தனோ பஸாத்ஸம்பத்திங் துஸ்ஸேதி. “ரதனத்தயவந்தன்னாமய”ந்தி ஏதேன ரதனத்தயஸ்ஸ கெத்தபா⁴வஸம்பத்திங், ததோ ச தஸ்ஸ புஞ்ஞஸ்ஸ அத்தனோ பஸாத்ஸம்பத்தியா, ரதனத்தயஸ்ஸ ச கெத்தபா⁴வஸம்பத்தியாதி த்³வ்ஹி அங்கே³ஹி அத்த²ஸங்வண்ணனாய உபகா⁴தகஉபத்த³வானங் விஹனநே ஸமத்த²தங் தீ³பேதி. சதுரங்க³ஸம்பத்தியா தா³னசேதனா விய ஹி த்³வயங்க³ஸம்பத்தியா பணாமசேதனாபி அந்தராயவிஹனநேன திட்ட²த⁴ம்மிகாதி.

ஏவங் ரதனத்தயஸ்ஸ நிபச்சகாரகரணே பயோஜனங் துஸ்ஸெத்வா இதா³னி யஸ்ஸா த⁴ம்மதே³ஸனாய அத்தங் ஸங்வண்ணேதுகாமோ, ததா³பி ஸங்வண்ணேதப்பு³த⁴ம்மபா⁴வேன துஸ்ஸெத்வா குணாபி⁴த்த³வனவிஸேஸேன அபி⁴த்த³வேதுங் “தீ³க⁴ஸ்ஸா”திஆதி³மாஹ. அயஞ்ஹி ஆசரியஸ்ஸ பகதி, யதி³தங் தந்தங்ஸங்வண்ணனாஸு ஆதி³தோ தஸ்ஸ தஸ்ஸ ஸங்வண்ணேதப்பு³த⁴ம்மஸ்ஸ விஸேஸகுணகித்தனேன தோ³மனா. ததா³ ஹி தேஸு தேஸு பபஞ்சஸு³தா³னீஸாரத்த³பகாஸனீமனோரதபூரணீஅட்ட²ஸாலினீஆதி³ஸு யதா³க்கமங் “பரவாத³மத³னஸ்ஸ, ஞாணப்பபே⁴த³ஜனநஸ்ஸ, த⁴ம்மகதி³கபுங்க³வானங் விசித்தபடிபா⁴னஜனநஸ்ஸ,

தஸ்ஸ கம்பீ⁴ரஞானேஹி, ஓகா³ஹஸ்ஸ அபி⁴ண்ணஹஸோ;
நானானயவிசித்தஸ்ஸ, அபி⁴த⁴ம்மஸ்ஸ ஆதி³தோ”தி. ஆதி³னா -

தோ³மனா கதா. தத்த² தீ³க⁴ஸ்ஸாதி தீ³க⁴னாமகஸ்ஸ. தீ³க⁴ஸுத்தங்கிதஸ்ஸாதி தீ³கே⁴ஹி அபி⁴ஆயதவசனப்பந்த⁴வந்தேஹி ஸுத்தேஹி லக்கி³தஸ்ஸ, அனேன “தீ³கோ⁴”தி அயங் இமஸ்ஸ ஆகம்ஸ்ஸ அத்தா³னு³காதா ஸமஞ்ஞாதி துஸ்ஸேதி. நனு ச ஸுத்தானியேவ ஆகமோ, கதங் ஸோ தேஹி அங்கீயதீதி? ஸச்சமேதங் பரமத்த²தோ, பஞ்ஞத்திதோ பன ஸுத்தானி உபாதாய ஆகமபா⁴வஸ்ஸ பஞ்ஞத்தத்தா அவயவேஹி ஸுத்தேஹி அவயவீபு⁴தோ ஆகமோ அங்கீயதி. யதே³வ ஹி அத்த²புயஞ்ஞனஸமுதாயே “ஸுத்த”ந்தி வோஹாரோ, ஏவங் ஸுத்தஸமுதாயே ஆகமவோஹாரோதி. படிச்சஸமுப்பாதா³தி³னிபுணத்த³பா⁴வதோ நிபுணஸ்ஸ. ஆகச்சுந்தி அத்தத்த²பரத்தா³தயோ எத்த², ஏதேன, ஏதஸ்மாதி வா ஆகமோ, உத்தமட்டே²ன, பத்த³னியட்டே²ன ச ஸோ வரோதி ஆகமவரோ. அபிச ஆகமஸம்மதேஹி பா³ஹிரகபவேதி³தேஹி பா⁴ரதபுராணகதா³னரஸீஹபுராணகதா³ஹி வரோதிபி ஆகமவரோ, தஸ்ஸ. புத்தா⁴னமனுபுத்தா⁴ புத்தா⁴னுபுத்தா⁴, புத்தா⁴னங் ஸச்சபடிவேத⁴ங் அனு³கம்ம படிவித்த⁴ஸச்சா அக்³ஸாவகாதயோ அரியா, தேஹி அத்த²ஸங்வண்ணனாவஸேன, குணஸங்வண்ணனாவஸேன ச ஸங்வண்ணினோதி ததா³. அத² வா புத்தா⁴ ச அனுபுத்தா⁴ ச, தேஹி ஸங்வண்ணினோ யதா³வுத்தனயேனாதி ததா³, தஸ்ஸ. ஸம்மாஸம்புத்தே⁴னேவ ஹி திண்ணம்பி பிடகானங் அத்த²ஸங்வண்ணனாக்கமோ பா⁴ஸிதோ, ததோ பரங் ஸங்காயனாதி³வஸேன ஸாவகேஹீதி ஆசரியா வதந்தி. வுத்தஞ்ச மஜ்ஜி²மாகம்ட்ட²கதாய உபாலிஸுத்தவண்ணனாயங் “வெய்யாகரணஸ்ஸாதி வித்தா³ரெத்வா அத்த²தீ³பகஸ்ஸ. ப⁴குவதா ஹி அப்யாகதங் தந்திபதங் நாம நத்தி², ஸப்பே³ஸங்யேவ அத்தோ² கதி³தோ”தி (ம. நி. அட்ட². 3.76). ஸத்தா⁴வஹகுணஸ்ஸாதி புத்தா⁴தீ³ஸு பஸாதாவஹகுணஸ்ஸ. நனு ச ஸப்பம்பி புத்த⁴வசனங் தேபிடகங் ஸத்தா⁴வஹகுணமேவ, அத² கஸ்மா அயமஞ்ஞஸாதா⁴ரணகுணேன தோ³மிதோதி? ஸாதிஸயதோ இமஸ்ஸ தக்³குணஸம்பன்னத்தா. அயஞ்ஹி ஆகமோ ப்³ரஹ்மஜாலாதீ³ஸு ஸீலதி³ட்டா³தீ³னங் அனவஸேஸனித்தே³ஸாதி³வஸேன, மஹாபதா³னாதீ³ஸு (தீ³. நி. 2.3) புரிமபுத்தா⁴னம்பி குணனித்தே³ஸாதி³வஸேன, பாதி³கஸுத்தாதீ³ஸு (தீ³. நி. 3.1.4) தித்தியே மத்தி³த்வா அப்படிவத்தியஸீஹனாத்³னாத்³விஸேன, அனுத்தரியஸுத்தாதீ³ஸு விஸேஸதோ புத்த⁴குணவிபா⁴வனேன ரதனத்தயே ஸாதிஸயங் ஸத்த⁴ங் ஆவஹதீதி.

ஏவங் ஸங்வண்ணேதப்பு³த⁴ம்மஸ்ஸ அபி⁴த்த³வனம்பி கத்வா இதா³னி ஸங்வண்ணனாய ஸம்பதி வக்க³மானாய ஆகமனவிஸுத்தி⁴ங் துஸ்ஸேதுங் “அத்த²ப்பகாஸனத்த²”ந்திஆதி³மாஹ. இமாய ஹி கா³தாய ஸங்கீதித்தயமாருஹ்ஹதீ³கா⁴கம்ட்ட²கதாதோவ ஸீஹளபா⁴ஸாமத்தங் வினா அயங் வக்க³மானஸங்வண்ணனா ஆகதா, நாஞ்ஞதோ, ததே³வ காரணங் கத்வா வத்தப்பு³, நாஞ்ஞந்தி அத்தனோ ஸங்வண்ணனாய

ஆகமனவிஸுத்தி¹ங் துஸ்ஸேதி. அபரோ நயோ - பரமனிபுணகம்²பீ³ரங் புத்த⁴விஸயமாகமவரங் அத்தனோ பஸேனேவ வண்ணயிஸ்ஸாமீதி அஞ்ஞேஹி வத்தும்பி அஸக்குணெய்யத்தா ஸங்வண்ணனானிஸ்ஸயங் துஸ்ஸேதுமாஹ “அத்தப்பகாஸனத்த”⁵ந்திஆதி⁶. இமாய ஹி புப்பா⁷சரியானுபா⁸வங் நிஸ்ஸாயேவ தஸ்ஸ அத்தங் வண்ணயிஸ்ஸாமீதி அத்தனோ ஸங்வண்ணனானிஸ்ஸயங் துஸ்ஸேதி. தத்த⁹ “அத்தப்பகாஸனத்த”¹⁰ந்தி பாட்¹¹த்தோ¹², ஸபா¹³வத்தோ¹⁴, ஞெய்யத்தோ¹⁵, பாடா¹⁶னுருபத்தோ¹⁷, தது¹⁸னுருபத்தோ¹⁹, ஸாவஸேஸத்தோ²⁰, நிவரஸேஸத்தோ²¹, நீதத்தோ²², நெய்யத்தோ²³திஆதி²⁴னா அனேகப்பகாரஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ பகாஸனத்தாய, பகாஸனாய வா. கா²⁵தா²⁶புந்த²⁷ஸம்பத்தியா த்விபா²⁸வோ. அத்தோ²⁹ கதீயதி ஏதாயாதி அத்தகதா³⁰, ஸாயேவ அட்ட³¹கதா³² தத்³³ காரஸ்ஸ ட்ட³⁴காரங் கத்வா யதா³⁵ “துக்கஸ்ஸ பீனனட்டோ³⁶”தி (படி. ம. 1.17; 2.8), அயஞ்ச ஸஸஞ்ஞோக³⁷விதி³⁸ அரியாஜாதிபா³⁹வதோ. அக்க⁴⁰ரசிந்தகாபி ஹி “ததா⁴¹னங்⁴²ட்ட⁴³ யுக⁴⁴ந்தி லக்க⁴⁵ணங் வத்வா இத⁴⁶மேவதா⁴⁷ஹரந்தி.

யாய⁴⁸த்தம்⁴⁹பி⁵⁰வண்ணெந்தி, ப்⁵¹யஞ்ஜனத்த⁵²பதா⁵³னு⁵⁴கங்;

நிதா⁵⁵னவத்⁵⁶து⁵⁷ஸம்ப⁵⁸ந்த⁵⁹ங், ஏஸா அட்ட⁶⁰கதா⁶¹ மதா.

ஆதி⁶²தோதிஆதி⁶³ம்⁶⁴ஹி பட⁶⁵மஸங்கீதியங். ச⁶⁶ளபி⁶⁷ஞ்ஞதாய பரமேன சித்தவஸீபா⁶⁸வேன ஸமன்னாகத்தா, ஜா⁶⁹னாதீ⁷⁰ஸு பஞ்சவஸிதா ஸப்⁷¹பா⁷²வதோ ச வஸினோ, தே⁷³ரா மஹாகஸ்ஸபாதீ⁷⁴யோ, தேஸங் ஸதே⁷⁵ஹி பஞ்ச⁷⁶ஹி. யா ஸங்கீ⁷⁷தாதி யா அட்ட⁷⁸கதா⁷⁹ அத்தங் பகாஸேதுங் யுத்தட்டா⁸⁰னே “அயமேதஸ்ஸ அத்தோ⁸¹, அயமேதஸ்ஸ அத்தோ⁸²”தி ஸங்க⁸³ஹெத்வா வத்தா. அனு⁸⁴ஸங்கீ⁸⁵தா ச பச்சா⁸⁶பீதி ந கேவலங் பட⁸⁷மஸங்கீதியமேவ, அத⁸⁸ கோ⁸⁹ பச்சா⁹⁰ து⁹¹தியததியஸங்கீ⁹²தீ⁹³ஸுபி. ந ச பஞ்ச⁹⁴ஹி வஸிஸதே⁹⁵ஹி ஆதி⁹⁶தோ ஸங்கீ⁹⁷தாயேவ, அபி து யஸத்தே⁹⁸ரா⁹⁹தி¹⁰⁰ஹி அனு¹⁰¹ஸங்கீ¹⁰²தா சாதி ஸஹ ஸமுச்சயேன அத்தோ¹⁰³ வேதி¹⁰⁴தப்போ¹⁰⁵. ஸமுச்சயத்¹⁰⁶வயஞ்ஹி பச்சே¹⁰⁷கங் கிரியாகாலங் ஸமுச்சினோதி.

அத¹⁰⁸ போராணட்ட¹⁰⁹கதா¹¹⁰ய விஜ்ஜமானாய கிமேதாய அது¹¹¹னா புன கதாய ஸங்வண்ணனாயாதி புனருத்தியா, நிரத்த¹¹²கதாய ச தோ¹¹³ஸங் ஸமனுஸ்ஸரித்வா தங் பரிஹரந்தோ “ஸீ¹¹⁴ஹளதீ¹¹⁵ப”ந்திஆதி¹¹⁶மாஹ. தங் பரிஹரணேனேவ ஹி இமிஸ்ஸா ஸங்வண்ணனாய நிமித்தங் துஸ்ஸேதி. தத்த¹¹⁷ ஸீ¹¹⁸ஹங் லாதி க¹¹⁹ணஹாதீ¹²⁰தி ஸீ¹²¹ஹளோ ல-காரஸ்ஸ ள-காரங் கத்வா யதா¹²² “க¹²³ருளோ”தி. தஸ்மிங் வங்ஸே ஆதி¹²⁴புரிஸோ ஸீ¹²⁵ஹகுமாரோ, தப்ப¹²⁶ங்ஸஜாதா பன தம்ப¹²⁷பண்ணிதீ¹²⁸பே கத்தியா, ஸப்பே¹²⁹பி ச ஜனா தத்தி¹³⁰தவஸேன, ஸதி¹³¹ஸவோஹாரேன வா ஸீ¹³²ஹளா, தேஸங் நிவாஸதீ¹³³போபி தத்தி¹³⁴தவஸேன, டா¹³⁵னீனாமேன வா “ஸீ¹³⁶ஹளோ”தி வேதி¹³⁷தப்போ¹³⁸. ஜலமஜ்ஜே¹³⁹ தி¹⁴⁰ப்பதி, த்விதா¹⁴¹ வா ஆபோ எத்த¹⁴² ஸந்த¹⁴³தீ¹⁴⁴தி தி¹⁴⁵போ, ஸோயேவ தீ¹⁴⁶போ, பே¹⁴⁷தா¹⁴⁸பெக்காய தேஸங் தீ¹⁴⁹போதி ததா¹⁵⁰. பனஸத்தோ¹⁵¹ அருசிஸங்ஸுசனே, தேன காமஞ்ச ஸா ஸங்கீ¹⁵²தித்தயமாருஹ்ரா, ததா¹⁵³பி புன ஏவங்¹⁵⁴பு¹⁵⁵தாதி அருசியபா¹⁵⁶வங் ஸங்ஸுசேதி. தத்த¹⁵⁷ஸம்ப¹⁵⁸ந்த¹⁵⁹தாய பன புரிமகா¹⁶⁰தாய “காமஞ்ச ஸங்கீ¹⁶¹தா அனு¹⁶²ஸங்கீ¹⁶³தா சா”தி ஸானுக்க¹⁶⁴ஹத்த¹⁶⁵யோஜனா ஸம்ப¹⁶⁶வதி. அஞ்ஞத்தா¹⁶⁷பி ஹி ததா¹⁶⁸ தி¹⁶⁹ஸ்ஸதீ¹⁷⁰தி. ஆப¹⁷¹தாதி ஜம்பு¹⁷²தீ¹⁷³பதோ ஆனீதா. அதா¹⁷⁴தி ஸங்கீ¹⁷⁵திகாலதோ பச்சா¹⁷⁶, ஏவங் ஸதி ஆப¹⁷⁷தபதே¹⁷⁸ன ஸம்ப¹⁷⁹ந்தோ¹⁸⁰. அதா¹⁸¹தி வா மஹாமஹிந்த¹⁸²த்தே¹⁸³ரேனாப¹⁸⁴தகாலதோ பச்சா¹⁸⁵, ஏவங் ஸதி ட¹⁸⁶பிதபதே¹⁸⁷ன ஸம்ப¹⁸⁸ந்தோ¹⁸⁹. ஸா ஹி த¹⁹⁰ம்மஸங்க¹⁹¹ஹகத்தே¹⁹²ரேஹி பட¹⁹³மங் தீ¹⁹⁴ணி பிடகானி ஸங்க¹⁹⁵யித்வா தஸ்ஸ அத்த¹⁹⁶ஸங்வண்ணனானு¹⁹⁷ருபேனேவ வாசனாமக்க¹⁹⁸ங் ஆரோபிதத்தா திஸ்ஸோ ஸங்கீ¹⁹⁹தியோ ஆருஹ்ராயேவ, ததோ பச்சா²⁰⁰ ச மஹாமஹிந்த²⁰¹த்தே²⁰²ரேன தம்ப²⁰³பண்ணிதீ²⁰⁴பமாப²⁰⁵தா, பச்சா²⁰⁶ பன தம்ப²⁰⁷பண்ணியேஹி மஹாதே²⁰⁸ரேஹி நிகாயந்தரலத்தி²⁰⁹ஸங்கரபரிஹரணத்த²¹⁰ங் ஸீ²¹¹ஹளபா²¹²ஸாய ட²¹³பிதாதி. ஆசரியத²¹⁴ம்மபாலத்தே²¹⁵ரோ பன பச்சி²¹⁶மஸம்ப²¹⁷ந்த²¹⁸மேவ து²¹⁹த்த²²⁰ஸத்தா பகாஸேதி. ததா²²¹ “தீ²²²பவாஸீ²²³னமத்தாயா”தி இத²²⁴ம்பி “ட²²⁵பிதா”தி ச “அபனெத்வா ஆரோபெந்தோ”தி ச ஏதேஹி பதே²²⁶ஹி ஸம்ப²²⁷ஜ்ஜிதப்ப²²⁸ங். ஏகபத²²⁹ம்பி ஹி ஆவுத்தியாதி²³⁰னயேஹி அனேகத்த²³¹ஸம்ப²³²ந்த²³³முபக²³⁴ச்சதி. புரிமஸம்ப²³⁵ந்தே²³⁶ன செத்த²³⁷ ஸீ²³⁸ஹளதீ²³⁹பவாஸீ²⁴⁰னமத்தாய நிகாயந்தரலத்தி²⁴¹ஸங்கரபரிஹரணேன ஸீ²⁴²ஹளபா²⁴³ஸாய ட²⁴⁴பிதாதி தம்ப²⁴⁵பண்ணியத்தே²⁴⁶ரேஹி ட²⁴⁷பனபயோஜனங் துஸ்ஸேதி. பச்சி²⁴⁸மஸம்ப²⁴⁹ந்தே²⁵⁰ன பன இமாய ஸங்வண்ணனாய ஜம்பு²⁵¹தீ²⁵²பவாஸீ²⁵³னங், அஞ்ஞதீ²⁵⁴பவாஸீ²⁵⁵னஞ்ச அத்தாய ஸீ²⁵⁶ஹளபா²⁵⁷ஸாபனயனஸ்ஸ, தந்தினயானுச்ச²⁵⁸விகபா²⁵⁹ஸாரோபனஸ்ஸ ச பயோஜனந்தி. மஹாஇஸ்ஸரியத்தா மஹிந்தோ²⁶⁰தி ராஜகுமாரகாலே நாமங், பச்சா²⁶¹ பன கு²⁶²ணமஹந்ததாய மஹாமஹிந்தோ²⁶³தி வுச்சதி. ஸீ²⁶⁴ஹளபா²⁶⁵ஸா நாம அனேகக்க²⁶⁶ரேஹி ஏகத்த²⁶⁷ஸ்ஸாபி வோஹரணதோ பரேஸங் வோஹரிதுங் அதி²⁶⁸துக்கரா கஞ்சகஸதி²⁶⁹ஸா ஸீ²⁷⁰ஹளானங் ஸமுதா²⁷¹சிண்ணா பா²⁷²ஸா.

ஏவங் ஹோது போராணட்ட²⁷³கதா²⁷⁴ய, அது²⁷⁵னா கரியமானா பன அட்ட²⁷⁶கதா²⁷⁷ கத²⁷⁸ங் கரியதீ²⁷⁹தி அனுயோகே²⁸⁰ ஸதி இமிஸ்ஸா அட்ட²⁸¹கதா²⁸²ய கரணப்பகாரங் துஸ்ஸேதுமாஹ “அபனெத்வானா”திஆதி²⁸³. தத்த²⁸⁴ ததோ மூலட்ட²⁸⁵கதா²⁸⁶தோ ஸீ²⁸⁷ஹளபா²⁸⁸ஸங் அபனெத்வா பொத்த²⁸⁹கே அனாரோபிதபா²⁹⁰வேன நிரங்கரித்வாதி ஸம்ப²⁹¹ந்தோ²⁹², ஏதேன அயங் வக்க²⁹³மானா அட்ட²⁹⁴கதா²⁹⁵ ஸங்கீ²⁹⁶தித்தயமாரோபிதாய மூலட்ட²⁹⁷கதா²⁹⁸ய ஸீ²⁹⁹ஹளபா³⁰⁰ஸாபனயனமத்தமஞ்ஞத்ர அத்த³⁰¹தோ ஸங்ஸந்த³⁰²தி சேவ ஸமேதி ச யதா³⁰³ “க³⁰⁴ங்கோ³⁰⁵தகேன யமுனோத³⁰⁶க³⁰⁷ந்தி துஸ்ஸேதி. “மனோரம” மிச்சாதீ³⁰⁸னி “பா³⁰⁹ஸ”ந்தி ஏதஸ்ஸ ஸபா³¹⁰வனிருத்திபா³¹¹வதீ³¹²பகானி விஸேஸனானி. ஸபா³¹³வனிருத்திபா³¹⁴வேன ஹி பண்டி³¹⁵தானங் மனங் ரமயதீ³¹⁶தி மனோரமா. தனோதி அத்த³¹⁷மேதாய, தனீயதி வா அத்த³¹⁸வஸேன விவரீயதி, வட்ட³¹⁹தோ வா ஸத்தே தாரேதி, நானாத்த³²⁰விஸயங் வா கங்க³²¹ங் தரந்தி ஏதாயாதி தந்தி, பாளி. தஸ்ஸா நயஸங்க³²²தாய கதியா ச³²³விங் சாயங் அனு³²⁴கதாதி தந்தினயானுச்ச³²⁵விகா. அஸபா³²⁶வனிருத்திபா³²⁷ஸந்தரஸங்கிண்ணதோ³²⁸ஸவிரஹிததாய விக³²⁹ததோ³³⁰ஸா, தாதி³³¹ஸங் ஸபா³³²வனிருத்திபு³³³தங் -

“ஸா மாகுதீ⁴ மூலபா⁴ஸா, நரா யாயாதி³கப்பிகா;
புரஹ்மானோ சஸுஸ்தாலாபா, ஸம்பு⁴தா⁴ சாபி பா⁴ஸரே³தி. -

வுத்தங் பானிகு³திபா⁴ஸங் பொத்தகே லிகு³னவஸேன ஆரோபெந்தோதி அத்தோ², இமினா
ஸுத்த³தோஸாபா⁴வமாஹ.

ஸமயங் அவிலோமெந்தோதி ஸித்த⁴ந்தமவிரோதெ⁴ந்தோ, இமினா பன அத்த³தோஸாபா⁴வமாஹ.
அவிருத்த⁴த்தா ஏவ ஹி தே தேரவாதா³பி இத⁴ பகாஸயிஸ்ஸந்தி. கேஸங் பன ஸமயந்தி ஆஹ
“தேரான”ந்திஆதி³, ஏதேன ராஹுலாசரியாதீ³னங் ஜேதவனவாஸ³அப⁴யகிரிவாஸீனிகாயானங் ஸமயங் நிவத்தேதி.
தி²ரேஹி ஸீலஸுதஜா³னவிமுத்திஸங்கா³தேஹி கு³ணேஹி ஸமன்னாகுதாதி தேரா. யதா³ஹ “சத்தாரோமே
பி⁴க்கவே தேரகரணா த⁴ம்மா. கதமே சத்தாரோ? இத⁴ பி⁴க்கவே பி⁴க்கு² ஸீலவா ஹோதீ³திஆதி³ (அ. நி. 4.22).
அபிச ஸச்சத⁴ம்மாதீ³ஹி திரகரணேஹி ஸமன்னாகுத்தா தேரா. யதா³ஹ த⁴ம்மராஜா த⁴ம்மபதே³ -

“யம்ஹி ஸச்சஞ்ச த⁴ம்மோ ச, அஹிங்ஸா ஸங்யமோ த³மோ;
ஸ வே வந்தமலோ தீ⁴ரோ, ‘தேரோ’இதி பவுச்சதீ³தி. (த⁴. ப. 260);

தேஸங். மஹாகஸுபத்தேராதீ³ஹி ஆக³தா ஆசரியபரம்பரா தேரவங்ஸோ, தப்பரியாபன்னா ஹுத்வா
ஆக³மாதி⁴கம்ஸம்பன்னத்தா பஞ்ஞாபஜ்ஜோதேன தஸ்ஸ ஸமுஜ்ஜலனதோ தங் பகாரேன தீ³பெந்தி, தஸ்மிங் வா
பதீ³பஸதி³ஸாதி தேரவங்ஸபதி³பா. விவிதே⁴ன ஆகாரேன நிச்சீயதீதி வினிச்ச³யோ, க³ண்டி⁴ட்டா²னேஸு
கீ³லமத்த³னாகாரேன பவத்தா விமதிச்சே³த³னிகதா², ஸுட்டு² நிபுணோ ஸண்ணோ வினிச்ச³யோ ஏதேஸந்தி
ஸுனிபுணவினிச்ச³யா. அத² வா வினிச்ச³னோதீதி வினிச்ச³யோ, யதா³வுத்தவிஸயங் ஞாணங், ஸுட்டு² நிபுணோ
சே³கோ வினிச்ச³யோ ஏதேஸந்தி ஸுனிபுணவினிச்ச³யா. மஹாமேக⁴வனே டி²தோ விஹாரோ மஹாவிஹாரோ,
யோ ஸத்து² மஹாபோ³தி⁴னா விரோசதி, தஸ்மிங் வஸனஸீலா மஹாவிஹாரவாஸினோ , தாதி³ஸானங்
ஸமயங் அவிலோமெந்தோதி அத்தோ², ஏதேன மஹாகஸுபாதி³தேரபரம்பராகுதோ, ததோயேவ அவிபரிதோ
ஸண்ணஸுக்கு²மோ வினிச்ச³யோதி மஹாவிஹாரவாஸீனங் ஸமயஸ்ஸ பமாணபு³த்தங்
புக்கலாதி⁴ட்டா²னவஸேன து³ஸ்ஸேதி.

ஹித்வா புனப்புனப⁴தமத்த²ந்தி ஏகத்த² வுதம்பி புன அஞ்ஞத்த² ஆப⁴தமத்த²ங் புனருத்திபா⁴வதோ,
க³ந்த³கருகபா⁴வதோ ச சஜித்வா தஸ்ஸ ஆக³மவரஸ்ஸ அத்த²ங் பகாஸயிஸ்ஸாமீதி அத்தோ².

ஏவங் கரணப்பகாரம்பி து³ஸ்ஸெத்வா “தீ³பவாஸீனமத்தா³யா”தி வுத்தப்பயோஜனதோ அஞ்ஞம்பி ஸங்வண்ணனாய
பயோஜனங் து³ஸ்ஸேதுங் “ஸுஜனஸ்ஸ சா”திஆதி³மாஹ. தத்த² ஸுஜனஸ்ஸ சாதி ச-ஸுத்தோ³ ஸமுச்சயத்தோ²,
தேன ந கேவலங் ஜம்புதீ³பவாஸீனமேவ அத்தா³ய, அத² கோ³ ஸாது⁴ஜனதோஸனத்த²ஞ்சாதி ஸமுச்சினோதி.
தேனேவ ச தம்ப³பண்ணிதீ³பவாஸீனம்பி அத்தா³யாதி அயமத்தோ² ஸித்தோ⁴ ஹோதி உ³க்³ஹணாதி³ஸுகரதாய
தேஸம்பி ப³ஹுபகாரத்தா. சிரட்டி²தத்த²ஞ்சாதி எத்தா³பி ச-ஸுத்தோ³ ந கேவலங் தது³ப⁴யத்த²மேவ, அபி து
திவித⁴ஸ்ஸாபி ஸாஸனத⁴ம்மஸ்ஸ, பரியத்தித⁴ம்மஸ்ஸ வா பஞ்சவஸ்ஸஸஹஸ்ஸபரிமாணங் சிரகாலங்
டி²தத்த²ஞ்சாதி ஸமுச்சயத்த²மேவ து³ஸ்ஸேதி. பரியத்தித⁴ம்மஸ்ஸ ஹி டி²தியா
படிபத்தித⁴ம்மபடிவேத⁴த⁴ம்மானம்பி டி²தி ஹோதி து³ஸ்ஸேவ தேஸங் மூலபா⁴வதோ. பரியத்தித⁴ம்மோ பன
ஸுனிக்கித்தேன பத³ப்யஞ்ஜனேன, ததத்தே³ன ச சிரங் ஸம்மா பதிட்டா²தி, ஸங்வண்ணனாய ச பத³ப்யஞ்ஜனங்
அவிபரீதங் ஸுனிக்கித்தங், ததத்தோ³பி அவிபரீதோ ஸுனிக்கித்தோ ஹோதி, தஸ்மா ஸங்வண்ணனாய
அவிபரீதஸ்ஸ பத³ப்யஞ்ஜனஸ்ஸ, ததத்த²ஸ்ஸ ச ஸுனிக்கித்தஸ்ஸ உபாயபா⁴வமுபாதா³ய வுத்தங்
“சிரட்டி²தத்த²ஞ்ச த⁴ம்மஸ்ஸா”தி. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க்³வதா -

“து³வேமே பி⁴க்கவே த⁴ம்மா ஸுத்த⁴ம்மஸ்ஸ டி²தியா அஸம்மோஸாய அனந்தரதா⁴னாய ஸங்வத்தந்தி.
கதமே து³வே? ஸுனிக்கித்தஞ்ச பத³ப்யஞ்ஜனங், அத்தோ² ச ஸுனீதோ, இமே கோ³...பே... ஸங்வத்தந்தீ³திஆதி³ (அ. நி.
2.21).

ஏவங் பயோஜனம்பி து³ஸ்ஸெத்வா வக்க³மானாய ஸங்வண்ணனாய மஹத்தபரிச்சாகே³ன க³ந்த³கருகபா⁴வங்
பரிஹரிதுமாஹ “ஸீலகதா”திஆதி³. ததா² ஹி வுத்தங் “ந தங் விசரயிஸ்ஸாமீ”தி. அபரோ நயோ - யத³ட்ட²கத²ங்
கத்துகாமோ, ததே³கதே³ஸபா⁴வேன விஸுத்தி⁴மக்கோ³ க³ஹேதப்போ³தி கதி³கானங் உபதே³ஸங் கரொந்தோ
தத்த² விசாரிதத⁴ம்மே உத்தே³ஸவஸேன து³ஸ்ஸேதுமாஹ “ஸீலகதா”திஆதி³. தத்த² ஸீலகதா²தி
சாரித்தவாரித்தாதி³வஸேன ஸீலவித்தா³ரகதா². து⁴தத⁴ம்மாதி பிண்ட³பாதிகங்கா³த³யோ தேரஸ
கிலேஸது⁴னநகத⁴ம்மா. கம்மட்டா²னானீதி பா⁴வனாஸங்கா³தஸ்ஸ யோக³ம்மஸ்ஸ பவத்திட்டா²னத்தா
கம்மட்டா²னநாமானி த⁴ம்மஜாதானி. தானி பன பானியமாகுதானி அட்ட²திங் ஸேவ ந க³ஹேதப்பா³னி, அத² கோ³
அட்ட²கதா³யமாகுதானிபி து³வேதி ஞாபேதுங் “ஸப்பா³னிபீ”தி வுத்தங். சரி யாவிதா⁴னஸஹிதோதி ராகுசரிதா³னங்
ஸபா⁴வாதி³விதா⁴னேன ஸஹ பவத்தோ, இத³ங் பன “ஜானஸமாபத்திவித்தா³ரோ”தி இமஸ்ஸ விஸேஸனங்.
எத்த² ச ரூபாவசரஜ்ஜா³னானி ஜா³னங், அருபாவசரஜ்ஜா³னானி ஸமாபத்தி. தது³ப⁴யம்பி வா படிஸத்த⁴மத்தங்

ஜாநங், ஸமாபஜ்ஜனவஸீபா்வப்பத்தங் ஸமாபத்தி. அபிச தத்பி உபயங் ஜாநமேவ,
பலஸமாபத்தினிரோதஸமாபத்தியோ பன ஸமாபத்தி, தாஸங் வித்தாரோதி அத்தோ?

லோகியலோகுத்தரபேதாநங் சன்னம்பி அபிஞ்ஞானங் கஹணத்தங் “ஸப்பா ச அபிஞ்ஞாயோ”தி
வுத்தங். ஞாணவிபாங்காதீஸு (விபா. 751) ஆகதனயேன ஏகவிதாதீநா பேதேன பஞ்ஞாய ஸங்கலயித்வா
ஸம்பிண்டெத்வா, கணெத்வா வா வினிச்சயனங் பஞ்ஞாஸங்கலனவினிச்சயோ. அரியானி புத்தாதீஹி
அரியேஹி படிவிஜ்ஜிதப்பத்தா, அரியபாவஸாதாகத்தா வா அரியானி உத்தரபதலோபேன. அவிதத்பாவேன வா
அரணியத்தா, அவகந்தப்பத்தா அரியானி, “ஸச்சானீ”திமஸ்ஸ விஸேஸனங்.

ஹேதாதிபச்சயதம்மானங் ஹேதுபச்சயாதிபாவேன பச்சயப்பன்னதம்மானமுபகாரகதா பச்சயாகாரோ,
தஸ்ஸ தேஸனா ததா, படிச்சஸமுப்பாதகதாதி அத்தோ. ஸா பன நிகாயந்தரலத்திஸங்கரரஹிததாய ஸுட்டு
பரிஸுத்தா, கனவினிப்போகஸ்ஸ ச ஸுதுக்கரதாய நிபுணா, ஏகத்தாதிநயஸஹிதா ச தத்த விசாரிதாதி
ஆஹ “ஸுபரிஸுத்தானிபுணனயா”தி. பத்தயம்பி ஹேதங் பச்சயாகாரதேஸனாய விஸேஸனங்.
படிஸம்பிதாதீஸு ஆகதனயங் அவிஸ்ஸஜித்வாவ விசாரித்தா அவிமுத்தோ தந்திமக்கோ யஸ்ஸாதி
அவிமுத்தந்தி மக்கா. மக்கோதி செத்த பாஸிஸங்காதோ உபாயோ தந்ததத்தாநங் அவபோதஸ்ஸ,
ஸச்சபடிவேதஸ்ஸ வா உபாயபாவதோ. பபந்தோ வா தீக்பாவேன பகதிமக்கஸதிஸத்தா, இதங் பன
“விபஸ்ஸனா, பா்வனா”தி பதவ்யஸ்ஸ விஸேஸனங்.

இதி பன ஸப்பந்தி எத்த இதி-ஸத்தோ பரிஸமாபனே யதாஉத்திட்டஉத்தேஸஸ்ஸ பரினிட்டித்தா,
எத்தகங் ஸப்பந்தி அத்தோ. பனாதி வசனாலங்காரமத்தங் விஸுங் அத்தாபாவதோ. பத்தஸங்கிண்ணஸ்ஸ,
வத்தப்பஸ்ஸ ச அவுத்தஸ்ஸ அவஸேஸஸ்ஸ அபாவதோ ஸுவிஞ்ஞெய்யபாவேன ஸுபரிஸுத்தங்,
“ஸப்ப”ந்தி இமினா ஸம்பந்தோ, பாவனபுங்ஸகங் வா ஏதங் “வுத்தந்தி இமினா ஸம்பஜ்ஜனதோ. பிய்யோதி
அதிரேகங், அதிவித்தாரந்தி அத்தோ, ஏதேன பத்தமத்தமேவ விசாரயிஸ்ஸாமீதி தஸ்ஸேதி. ஏதங் ஸப்பங் இத
அட்டகதாய ந விசாரயிஸ்ஸாமி புனருத்திபாவதோ, கந்தகருகபாவதோ சாதி அதிப்பாயோ.
விசரயிஸ்ஸாமீதி ச காதாபாவதோ ந வுத்திபாவோதி தட்டப்பங்.

ஏவம்பி ஏஸ விஸுத்திமக்கோ ஆகமானமத்தங் ந பகாஸெய்ய, அத் ஸப்போபேஸோ இத
விசாரிதப்போயேவாதி சோதனாய ததா அவிசாரணஸ்ஸ ஏகந்தகாரணங் நித்தாரெத்வா தங் பரிஹரந்தோ
“மஜ்ஜே விஸுத்திமக்கோ”திஆதிமாஹ. தத்த மஜ்ஜேதி குத்தகதோ அஞ்ஞேஸங் சதுன்னம்பி ஆகமானங்
அப்பந்தரே. ஹி-ஸத்தோ காரணே, தேன யதாவுத்தங் காரணங் ஜோதேதி. தத்தாதி தேஸு சதுஸு ஆகமேஸு.
யதாபாஸிதந்தி பகவதா யங் யங் தேஸிதங், தேஸிதானுரூபங் வா. அபி ச ஸங்வண்ணகேஹி
ஸங்வண்ணனாவஸேன யங் யங் பாஸிதங், பாஸிதானுரூபந்திபி அத்தோ. இச்சேவாதி எத்த இதி-ஸத்தேன
யதாவுத்தங் காரணங் நிதஸ்ஸேதி, இமினாவ காரணேன, இதுமேவ வா காரணங் மனஸி ஸன்னிதாயாதி
அத்தோ. கதோதி எத்தாபி “விஸுத்திமக்கோ ஏஸா”தி பதங் கம்மபாவேன ஸம்பஜ்ஜதி
ஆவுத்தியாதினயேனாதி தட்டப்பங். தம்பீதி தங் விஸுத்திமக்கம்பி ஞாணேன கஹெத்வான. ஏதாயாதி
ஸுமங்கலவிலாஸினியா நாம ஏதாய அட்டகதாய. எத்த ச “மஜ்ஜே டத்வா”தி ஏதேன மஜ்ஜத்தபாவதீபனேன
விஸேஸதோ சதுன்னம்பி ஆகமானங் ஸாதாரணட்டகதா விஸுத்திமக்கோ, ந
ஸுமங்கலவிலாஸினிஆத்யோ விய அஸாதாரணட்டகதாதி தஸ்ஸேதி. அவிஸேஸதோ பன
வினயாபிதம்மானம்பி யதாஹுங் ஸாதாரணட்டகதா ஹோதியேவ, தேஹி ஸம்மிஸ்ஸதாய ச
ததவஸேஸஸ்ஸ குத்தகாகமஸ்ஸ விஸேஸதோ ஸாதாரணா ஸமானாபி தங் டபெத்வா சதுன்னமேவ
ஆகமானங் ஸாதாரணாத்வேவ வுத்தாதி.

இதி ஸோளஸகாதாவண்ணனா.

கந்தாரம்பகதாவண்ணனா நிட்டிதா.

நிதானகதாவண்ணனா

ஏவங் யதாவுத்தேன விவிதேன நயேன பணாமாதிசுங் பகரணாரம்பவிதாநங் கத்வா இதாநி
விபாக்வந்தானங் ஸபாவவிபாவனங் விபாகுதஸ்ஸனவஸேனேவ ஸுவிபாவிதங், ஸுவிஞ்ஞாபிதஞ்ச
ஹோதீதி பட்மங் தாவ வக்கஸுத்தவஸேன விபாகுங் தஸ்ஸேதுங் “தத்த தீகாகமோ நாமா”திஆதிமாஹ.
தத்த தத்தாதி “தீகாஸ்ஸ ஆகமவரஸ்ஸ அத்தங் பகாஸயிஸ்ஸாமீதி யதிதங் வுத்தங், தஸ்மிங் வசனே.
“யஸ்ஸ அத்தங் பகாஸயிஸ்ஸாமீதி படிஞ்ஞாதங், ஸோ தீகாகமோ நாம வக்கஸுத்தவஸேன ஏவங்
வேதிதப்போ, ஏவங் விபாகோதி வா அத்தோ. அத வா தத்தாதி “தீகாகமனிஸ்ஸித”ந்தி யங் வுத்தங்,
ஏதஸ்மிங் வசனே. யோ தீகாகமோ வுத்தோ, ஸோ தீகாகமோ நாம வக்கஸுத்தவஸேன. ஏவங்
விபாஜிதப்போ, ஏதிஸோதி வா அத்தோ. “தீகாஸ்ஸா”திஆதிநா ஹி வுத்தங் தூரவசனங் தங்-ஸத்தேன
படினித்திஸதி விய “தீகாகமனிஸ்ஸித”ந்தி வுத்தங் ஆஸன்னவசனம்பி தங்-ஸத்தேன படினித்திஸதி அத்தனோ
புத்தியங் பரம்முகங் விய பரிவத்தமானங் ஹுத்வா பவத்தனதோ. ஏதிஸேஸு ஹி டானேஸு அத்தனோ
புத்தியங் ஸம்முகங் வா பரம்முகங் வா பரிவத்தமானங் யதா ததா வா படினித்திஸதி வட்டதி

ஸத்திமத்தபடினித்³தே³ஸேன அத்த²ஸ்ஸாவிரோத⁴னதோ. வக்³ஸுத்தாதீ³னங் நிப்³புசனங் பரதோ ஆவி ப⁴விஸ்ஸதி. தயோ வக்³யஸ்ஸாதி திவக்³கோ³. சதுத்திங்ஸ ஸுத்தானி எத்த² ஸங்க³யஹந்தி, தேஸங் வா ஸங்க³ஹோ கண்ணா எத்தா²தி சதுத்திங்ஸஸுத்தஸங்க³ஹோ.

அத்தனோ ஸங்வண்ணனாய பட²மஸங்கீதியங் நிக்கித்தானுக்கமேனேவ பவத்தபா⁴வங் து³ஸ்ஸேதுங் “தஸ்ஸ... பே... நிதா³னமாதீ³”தி வுத்தங். ஆதி³பா⁴வோ ஹெத்த² ஸங்கீதிக்கமேனேவ வேதி³தப்³பா³. கஸ்மா பன சதுஸு ஆக³மேஸு தீகா⁴க³மோ பட²மங் ஸங்கீதோ, தத்த² ச ஸீலக்க³ந்த⁴வக்³கோ³ பட²மங் நிக்கித்தோ, தஸ்மிஞ்ச ப்³ரஹ்மஜாலஸுத்தங், தத்தா²பி நிதா³னந்தி? நாயமனுயோகோ³ கத்த²சிபி ந பவத்ததி ஸப்³புத்தே³வ வசனக்கமமத்தங் படிச்ச அனுயுஞ்ஜிதப்³புதோ. அபிச ஸத்தா⁴வஹகுணத்தா தீகா⁴க³மோவ பட²மங் ஸங்கீதோ. ஸத்தா⁴ ஹி குஸலத⁴ம்மானங் பீஜங். யதா²ஹ “ஸத்தா⁴ பீஜங் தபோ வுட்²தி (ஸங். நி. 2.197; ஸு. நி. 77). ஸத்தா⁴வஹகுணதா சஸ்ஸ ஹெட்டா² து³ஸ்ஸிதாயேவ. கிஞ்ச பி⁴ய்யோ - கதிபயஸுத்தஸங்க³ஹதாய சேவ அப்பபரிமாணதாய ச உக்³ஹணதா⁴ரணாதி³ஸுக³தோ பட²மங் ஸங்கீதோ. ததா² ஹேஸ சதுத்திங்ஸஸுத்தஸங்க³ஹோ, சதுஸட்டி²பா⁴ணவாரபரிமாணோ ச. ஸீலகதா²பா⁴ஹுல்லதோ பன ஸீலக்க³ந்த⁴வக்³கோ³ பட²மங் நிக்கித்தோ. ஸீலஞ்ஹி ஸாஸனஸ்ஸ ஆதி³ ஸீலபதிட்டா²னத்தா ஸப்³புக்³ணானங் . தேனேவாஹ “தஸ்மா திஹ த்வங் பி⁴க்கு² ஆதி³மேவ விஸோதே⁴ஹி குஸலேஸு த⁴ம்மேஸு. கோ சாதி³ குஸலானங் த⁴ம்மானங்? ஸீலஞ்ச ஸுவிஸுத்த⁴ந்தி³ஆதி³ (ஸங். நி. 5.469). ஸீலக்க³ந்த⁴கதா²பா⁴ஹுல்லதோ ஹி ஸோ “ஸீலக்க³ந்த⁴வக்³கோ³”தி வுத்தோ. தி³ட்டி²வினிவேட²னகதா²பா⁴வதோ பன ஸுத்தந்தபிடகஸ்ஸ நிரவஸேஸதி³ட்டி²விப⁴ஜனங் ப்³ரஹ்மஜாலஸுத்தங் பட²மங் நிக்கித்தந்தி வேதி³தப்³பா³. தேபிடகே ஹி புத்த⁴வசனே ப்³ரஹ்மஜாலஸுதி³ஸங் தி³ட்டி²கதானி நிக்³கு³ம்பங் நிஜ்ஜடங் கத்வா விப⁴த்தஸுத்தங் நத்தி². நிதா³னங் பன பட²மஸங்கீதியங் மஹாகஸ்ஸபத்தே³ரேன புட்டே²ன ஆயஸ்மதா ஆனந்தே³ன தே³ஸகாலாதி³னித்³ஸ்ஸனத்தங் பட²மங் நிக்கித்தந்தி. தேனாஹ “ப்³ரஹ்மஜாலஸ்ஸாபீ³தி³ஆதி³. தத்த² ச “ஆயஸ்மதா”தி³ஆதி³னா தே³ஸகங் நியமேதி, பட²மஸங்கீதிகாலேதி பன காலந்தி, அயமத்தோ² உபரி ஆவி ப⁴விஸ்ஸதி.

பட²மமஹாஸங்கீதிகதா²வண்ணனா

இதா³னி “பட²மமஹாஸங்கீதிகாலே”தி வசனப்பஸங்கே³ன தங் பட²மமஹாஸங்கீதிங் து³ஸ்ஸெந்தோ, யஸ்ஸங் வா பட²மமஹாஸங்கீதியங் நிக்கித்தானுக்கமேன ஸங்வண்ணனங் கத்துகாமத்தா தங் விபா⁴வெந்தோ தஸ்ஸா தந்தியா ஆருஹ்றாயபி இத⁴ வசனே காரணங் து³ஸ்ஸேதுங் “பட²மமஹாஸங்கீதி நாம சேஸா”தி³ஆதி³மாஹ. எத்த² ஹி கிஞ்சாபி...பே... மாருஹ்றாதி ஏதேன நனு ஸா ஸங்கீதிக்க³ந்த⁴கே தந்திமாருஹ்றா, கஸ்மா இத⁴ புன வுத்தா, யதி³ ச வுத்தா அஸ்ஸ நிரத்த²கதா, கந்த²கருதா ச ஸியாதி சோதனாலேஸங் து³ஸ்ஸேதி. “நிதா³ன...பே... வேதி³தப்³பா³”தி பன ஏதேன நிதா³னகோஸல்லத்த²பா⁴வதோ யதா²வுத்ததோஸதா ந ஸியாதி விஸேஸகாரணது³ஸ்ஸனேன பரிஹரதி. “பட²மமஹாஸங்கீதி நாம சேஸா”தி எத்த² ச-ஸுத்தோ³ ஈதி³ஸேஸு டா²னேஸு வத்தப்³புஸம்பிண்ட²னத்தோ². தேன ஹி பட²மமஹாஸங்கீதிகாலே வுத்தங் நிதா³னஞ்ச ஆதி³, ஏஸா ச பட²மமஹாஸங்கீதி நாம ஏவங் வேதி³தப்³பா³தி இமமத்தங் ஸம்பிண்டே²தி. உபஞ்ஞாஸத்தோ² வா ச-ஸுத்தோ³, உபஞ்ஞாஸோதி ச வாக்யாரம்போ⁴ வச்சதி. ஏஸா ஹி கந்த²காரானங் பகதி, யதி³தங் கிஞ்சி வத்வா புன அபரங் வத்துமாரபா⁴ந்தானங் ச-ஸுத்த²பயோகோ³. யங் பன வஜிரபுத்தி³த்தே³ரேன வுத்தங் “எத்த² ச-ஸுத்தோ³ அதிரேகத்தோ², தேன அஞ்ஞாபி அத்தீ²தி தீ³பேதி³”தி (வஜிர டீ. பா⁴ஹிரனிதா³னகதா²வண்ணனா), தத²யுத்தமேவ. ந ஹெத்த² ச-ஸுத்தே³ன தத²தோ² விஞ்ஞாயதி. யதி³ செத்த² தத²த²து³ஸ்ஸனத்த²மேவ ச-காரோ அதி⁴ப்பேதோ ஸியா, ஏவங் ஸதி ஸோ ந கத்தப்³போ³யேவ பட²மஸுத்தே³னேவ அஞ்ஞாஸங் து³தியாதி³ஸங்கீதீனம்பி அத்தி²பா⁴வஸ்ஸ து³ஸ்ஸித்தா. து³தியாதி³முபாதா²ய ஹி பட²மஸுத்த²பயோகோ³ தீகா⁴தி³முபாதா²ய ரஸ்ஸாதி³ஸுத்த²பயோகோ³ விய. யதா²பச்சயங் தத்த² தத்த² தே³ஸித்தா, பஞ்ஞத்தத்தா ச விப்பகிண்ணானங் த⁴ம்மவினயானங் ஸங்க³ஹெத்வா காயனங் கத²னங் ஸங்கீதி, ஏதேன தங் தங் ஸிக்கா³பதா²னங், தங்தங்ஸுத்தானஞ்ச ஆதி³பரியோஸானேஸு, அந்தரந்தரா ச ஸம்பந்த⁴வஸேன டு³பிதங் ஸங்கீதிகாரகவசனங் ஸங்க³ஹிதங் ஹோதி. மஹாவிஸயத்தா, பூஜித்தா ச மஹீ ஸங்கீதி மஹாஸங்கீதி, பட²மா மஹாஸங்கீதி பட²மமஹாஸங்கீதி. கிஞ்சாபீதி அனுக்³ஹத்தோ², தேன பானியம்பி ஸா ஸங்கீதிமாருஹ்றாவாதி அனுக்³ஹங் கரோதி, ஏவம்பி தத்தா²ருஹ்மத்தேன இத⁴ ஸோதானங் நிதா³னகோஸல்லங் ந ஹோதீதி பன-ஸுத்தே³ன அருசியத்தங் து³ஸ்ஸேதி. நிதா³தி தே³ஸனங் தே³ஸகாலாதி³வஸேன அவிதி³தங் விதி³தங் கத்வா நிது³ஸ்ஸேதீதி நிதா³னங், தஸ்மிங் கோஸல்லங், தத²தா²யாதி அத்தோ².

இதா³னி தங் வித்தா²ரெத்வா து³ஸ்ஸேதுங் “த⁴ம்மசக்கப்பவத்தனஞ்ஹி”தி³ஆதி³ வுத்தங். தத்த² ஸத்தானங் து³ஸ்ஸனானுத்தரியஸரணாதி³படிஸா⁴ஹேதுபு⁴தாஸு விஜ்ஜமானாஸுபி அஞ்ஞாஸு ப⁴க³வதோ கிரியாஸு “புத்தோ⁴ போ⁴தெ⁴ய்ய”ந்தி (பு. வங். அட்ட². அப்³ப⁴ந்தரனிதா³ன 1; சரியா. அட்ட². பகிண்ணககதா²; உதா³ன அட்ட². 18) படிஞ்ஞாய அனுலோமனதோ வினெய்யானங் மக்³ப³லுப்பத்தி³ஹேதுபு⁴தா கிரியாவ நிப்பரியாயேன புத்த⁴கிச்சங் நாமாதி தங் ஸருபதோ து³ஸ்ஸேதுங் “த⁴ம்மசக்கப்பவத்தனஞ்ஹி...பே... வினயனா”தி வுத்தங். த⁴ம்மசக்கப்பவத்தனதோ பன புப்³பா⁴கே³ ப⁴க³வதா பா⁴ஸிதங் ஸுணந்தானம்பி வாஸனாபா⁴கியமேவ ஜாதங், ந ஸெக்க³பா⁴கியங், ந நிப்³பேத⁴பா⁴கியங் தபுஸ்ஸப⁴ல்லிகானங் ஸரணதா³னங் விய. ஏஸா ஹி த⁴ம்மதா,

தஸ்மா தமேவ மரியாதாபாவேன வுத்தந்தி வேதிதப்பங். ஸத்திந்த்ரியாதி தம்மோயேவ பவத்தனட்டேன சக்கந்தி தம்மசக்கங். அத் வா சக்கந்தி ஆணா, தம்மம்தோ அனபேதத்தா தம்மஞ்ச தங் சக்கஞ்சாதி தம்மசக்கங். தம்மேன ஞாயேன சக்கந்திபி தம்மசக்கங். வுத்தஞ்ஹி படிஸம்பிதாயங் -

“தம்மஞ்ச பவத்தேதி சக்கஞ்சாதி தம்மசக்கங். சக்கஞ்ச பவத்தேதி தம்மஞ்சாதி தம்மசக்கங், தம்மேன பவத்தேதி தம்மசக்கங், தம்மசரியாய பவத்தேதி தம்மசக்கந்திஆதி (படி. ம. 2.40, 41).

தஸ்ஸ பவத்தனங் ததா. பவத்தனந்தி ச பவத்தயமானங், பவத்திந்தி பச்சப்பன்னாதீதவஸேன த்விதா அத்தோ. யங் ஸந்தா ய அட்டகதாஸு வுத்தங் “தம்மசக்கபவத்தனஸுத்தந்தங் தேஸெந்தோ தம்மசக்கங் பவத்தேதி நாம, அஞ்ஞாஸிகொண்ட்ஞுத்தேரஸ்ஸ மக்கப்பலாதிக்கத்தோ பட்டாய பவத்திதங் நாமாதி (ஸங். நி. அட்ட. 3.5.1081-1088; படி. ம. அட்ட. 2.2.40). இத் பன பச்சப்பன்னவஸேனேவ அத்தோ யுத்தோ. யாவாதி பரிச்சேதத்தே நிபாதோ, ஸுபத்தஸஸ்ஸ நாம பரிப்பாஜகஸ்ஸ வினயனங் அந்தோபரிச்சேதங் கத்வாதி அபிவிதிவஸேன அத்தோ வேதிதப்போ. தஞ்ஹி பக்வா பரினிப்பாநமஞ்சே நிபன்னோயேவ வினேஸீதி. கதங் பரினிட்டாபிதங் புத்தக்கிச்சங் யேனாதி ததா, தஸ்மிங். கதபுத்தக்கிச்சே பக்வதி லோகனாதே பரினிப்புதேதி ஸம்பந்தோ, ஏதேன புத்தக்கத்தப்பஸ்ஸ கிச்சஸ்ஸ கஸ்ஸசிபி அஸேஸிதபாவங் தீபேதி. ததோயேவ ஹி பக்வா பரினிப்புதோதி. நனு ச ஸாவகேஹி வினீதாபி வினெய்யா பக்வதாயேவ வினீதா நாம. ததா ஹி ஸாவகபாஸிதங் ஸுத்தங் “புத்தபாஸித”ந்தி வுச்சதி. ஸாவகவினெய்யா ச ந தாவ வினீதா, தஸ்மா “கதபுத்தக்கிச்சே”தி ந வத்தப்பந்தி? நாயங் தோஸோ தேஸங் வினயனுபாயஸ்ஸ ஸாவகேஸு டபிதத்தா. தேனேவாஹ -

“ந தாவாஹங் பாபிம பரினிப்பாயிஸ்ஸாமி, யாவ மே பிக்கஸ் ந ஸாவகா பவிஸ்ஸந்தி வியத்தா வினீதா விஸாரதா பஹுஸ்ஸதா தம்மதாராபே... உப்பன்னங் பரப்பவாதங் ஸஹ தம்மேன ஸுனிக்கஹிதங் நிக்கஹெத்வா ஸபாடிஹாரியங் தம்மங் தேஸெஸ்ஸந்தி”திஆதி (தி. நி. 2.168; உதா. 51).

“குலினாராய”ந்திஆதினா பக்வதோ பரினிப்புதேஸ்காலவிஸேஸவசனங் “அபரினிப்புதோ பக்வா”தி காஹஸ்ஸ மிச்சாபாவதஸ்ஸனத்தங், லோகே ஜாதஸங்வத்தாதிப்பாவதஸ்ஸனத்தஞ்ச. ததா ஹி மனுஸ்ஸபாவஸ்ஸ ஸுபாகடகரணத்தங் மஹாபோதிஸுத்தா சரிமபாவே தாரபரிக்கஹாதீனிபி கரொந்தி. குலினாராயந்தி ஏவங் நாமகே நகரே. தஞ்ஹி நகரங் குஸஹத்தங் புரிஸங் தஸ்ஸனட்டானே மாபிதத்தா “குலினார”ந்தி வுச்சதி, ஸமீபத்தே சேதங் பும்மங். உபவத்தனே மல்லானங் ஸாலவனேதி தஸ்ஸ நகரஸ்ஸ உபவத்தனபுதே மல்லராஜனங் ஸாலவனே. தஞ்ஹி ஸாலவனங் நகரங் பவிஸிதுகாமா உய்யானதோ உபச்ச வத்தந்தி கச்சந்தி ஏதேனாதி உபவத்தனங். யதா ஹி அனுராதாபுரஸ்ஸ தக்கிணபச்சிமதிஸாயங் தூபாராமோ, ஏவங் தங் உய்யானங் குலினாராய தக்கிணபச்சிமதிஸாயங் ஹோதி. யதா ச தூபாராமதோ தக்கிணத்வாரேன நகரங் பவிஸனமக்கோ பாசீனமுகோ கந்த்வா உத்தரேன நிவத்ததி, ஏவங் உய்யானதோ ஸாலபந்தி பாசீனமுகா கந்த்வா உத்தரேன நிவத்தா, தஸ்மா தங் “உபவத்தன”ந்தி வுச்சதி. அபரே பன “தங் ஸாலவனமுபகந்த்வா மித்தஸுஹஜ்ஜே அபலோகெத்வா நிவத்தனதோ உபவத்தனந்தி பாகடங் ஜாதங் கிரா”தி வத்ந்தி. யமகஸாலானமந்தரேதி யமகஸாலானங் வேமஜ்ஜே. தத்த கிர பக்வதோ பஞ்ஞத்தஸ்ஸ பரினிப்பாநமஞ்சஸ்ஸ ஸீஸபாக்கே ஏகா ஸாலபந்தி ஹோதி, பாதபாக்கே ஏகா. தத்ராபி ஏகோ தருணஸாலோ ஸீஸபாக்கஸ்ஸ ஆஸன்னோ ஹோதி, ஏகோ பாதபாக்கஸ்ஸ. தஸ்மா “யமகஸாலானமந்தரே”தி வுத்தங். அபிச “யமகஸாலா நாம மூலக்கந்தவிடபத்தேஹி அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸங்ஸிப்பெத்வா டிதஸாலா”திபி மஹாஅட்டகதாயங் வுத்தங். மா இதி சந்தோ வுச்சதி தஸ்ஸ கதியா திவஸஸ்ஸ மினிதப்பதோ, ததா ஸப்பகலாபாரிபூரியா புண்ணோ ஏவ மாதி புண்ணமா. ஸத்தவிதா பன “மோ ஸிவோ சந்திமா சேவா”தி வுத்தங் ஸக்கதபாஸானயங் கஹெத்வா ஓகாரந்தம்பி சந்திமவாசக ம-ஸத்திமிச்சந்தி. விஸாகாய யுத்தோ புண்ணமா யத்தாதி விஸாகாபுண்ணமோ, ஸோயேவ திவஸோ ததா, தஸ்மிங். பத்துஸதி திமிரங் வினாஸேதீதி பத்துஸோ, பதி-புப்போ உஸ-ஸத்தோ ருஜாயந்தி ஹி நேருத்திகா, ஸோயேவ ஸமயோதி ரத்தியா பச்சிமயாமபரியாபன்னோ காலவிஸேஸோ வுச்சதி, தஸ்மிங். விஸாகாபுண்ணமதிவஸே ஈதிஸே ரத்தியா பச்சிமஸமயேதி வுத்தங் ஹோதி.

உபாதீயதே கம்மகிலேஸேஹிதி உபாதி, விபாகக்கந்தா, கடத்தா ச ரூபங். ஸோ பன உபாதி கிலேஸாபிஸங்காரமாரனிமத்தனே அனொஸ்ஸட்டோ, இத் கந்தம்சுமாரனிமத்தனே ஒஸ்ஸட்டோன ஸேஸிதோ, தஸ்மா நந்தி ஏதிஸ்ஸா உபாதிஸங்காதோ ஸேஸோ, உபாதிஸ்ஸ வா ஸேஸோதி கத்வா “அனுபாதிஸேஸா”தி வுச்சதி. நிப்பாநதாதுதி செத்த நிப்புதிமத்தங் அதிப்பேதங், நிப்பாநஞ்ச தங் ஸபாவதாரணதோ தாது சாதி கத்வா. நிப்புதியா ஹி காரணபரியாயேன அஸங்கத்தாது ததா வுச்சதி. இத்தம்புத்தலக்கணே சாயங் கரணனித்தேஸோ. அனுபாதிஸேஸதாஸங்காதங் இமங் பகாரங் புத்தஸ்ஸ பத்தஸ்ஸ பரினிப்புதஸ்ஸ பக்வதோ லக்கணே நிப்பாநதாதுஸங்காதே அத்தே ததியாதி வுத்தங் ஹோதி. நனு ச “அனுபாதிஸேஸாயா”தி நிப்பாநதாதுயாவ விஸேஸனங் ஹோதி, ந பரினிப்புதஸ்ஸ பக்வதோ, அத் கஸ்மா தங் பக்வா பத்தோதி வுத்தோதி? நிப்பாநதாதுயா ஸஹசரணதோ. தங்ஸஹசரணேன ஹி பக்வாபி அனுபாதிஸேஸபாவங் பத்தோதி வுச்சதி. அத் வா அனுபாதிஸேஸபாவஸங்காதங் இமங் பகாரங் பத்தாய நிப்பாநதாதுயா லக்கணே ஸஞ்ஜானநகிரியாய ததியாதிபி வத்துங் யுஜ்ஜதி. அனுபாதிஸேஸாய

நிப்பானதாதுயாதி ச அனுபாதிஸேஸனிப்பானதாது ஹுத்வாதி அத்தோ. “ஊனபஞ்சபுந்தானேன பத்தேனா”தி (பாரா. 612). எத்த ஹி ஊனபஞ்சபுந்தானபத்தோ ஹுத்வாதி அத்தங் வதந்தி. அபிச நிப்பானதாதுயா அனுபாதிஸேஸாய அனுபாதிஸேஸா ஹுத்வா பூதாயாதிபி யுஜ்ஜதி. வுத்தஞ்ஹி உதானட்டகதாய நந்தஸுத்தவண்ணனாயங் “உபட்டுல்லிகிதேஹி கேஸேஹிதி இத்தம்பூதலக்கணே கரணவசனங் விப்பகதுல்லிகிதேஹி கேஸேஹி உபலக்கிதாதி அத்தோ”தி (உதா. அட்ட. 22) ஏஸனயோ ஈதிஸேஸு. தாதுபாஜனதிவஸேதி ஜெட்டமாஸஸ்ஸ ஸுக்கபக்கபஞ்சமீதிவஸங் ஸந்தாய வுத்தங், தஞ்ச ந “ஸன்னிபதிதான”ந்தி ஏதஸ்ஸ விஸேஸனங், “உஸ்ஸாஹங் ஜனேஸீ”தி ஏதஸ்ஸ பன விஸேஸனங் “தாதுபாஜனதிவஸே பிண்குனங் உஸ்ஸாஹங் ஜனேஸீ”தி உஸ்ஸாஹஜனநஸ்ஸ காலவஸேன பிண்ணாதிக்கரணவிஸேஸனபாவதோ. தாதுபாஜனதிவஸேதோ ஹி புரிமதரதிவஸேஸாபி பிண்கு ஸன்னிபதிதாதி. அத வா “ஸன்னிபதிதான”ந்தி இதுங் காயஸாமக்கிவஸேன ஸன்னிபதனமேவ ஸந்தாய வுத்தங், ந ஸமாகமனமத்தேன. தஸ்மா “தாதுபாஜனதிவஸே”தி இதுங் “ஸன்னிபதிதான”ந்தி ஏதஸ்ஸ விஸேஸனங் ஸம்பாவதி. இதுஞ்ச பிண்குனங் உஸ்ஸாஹங் ஜனேஸீதி எத்த “பிண்குன”ந்தி ஏதேனபி ஸம்பஜ்ஜனியங். ஸங்கஸஸ தேரோ ஸங்கத்தேரோ. ஸோ பன ஸங்கோ கிங் பரிமாணோதி ஆஹ “ஸத்தன்னங் பிண்குஸதஸஹஸ்ஸான”ந்தி. ஸங்கஸததேன ஹி அவிஞ்ஞாயமானஸ்ஸ பரிமாணஸ்ஸ விஞ்ஞாபனத்தமேவேதங் புன வுத்தங். ஸத்தவிதா பன வதந்தி -

“ஸமாலோ ச தத்திதோ ச, வாக்யத்தேஸு விஸேஸகா;
பஸித்தியந்து ஸாமஞ்ஞங், தேலங் ஸுகதசீவரங்.

தஸ்மா நாமமத்தபூதஸ்ஸ ஸங்கத்தேரஸ்ஸ விஸேஸனத்தமேவேதங் புன வுத்தந்தி. நிச்சஸாபெக்கதாய ச ஏதிஸேஸு ஸமாலோ யதா “தேவதத்தஸ்ஸ கருகல”ந்தி. நிச்சஸாபெக்கதா செத்த ஸங்கஸததஸ்ஸ பிண்குஸதஸஹஸ்ஸஸததங் ஸாபெக்கத்தேபி அஞ்ஞபதந்தராபாவேன வாக்யே விய அபெக்கிதப்பத்தஸ்ஸ கமகத்தா. “ஸத்தன்னங் பிண்குஸதஸஹஸ்ஸான”ந்தி ஹி ஏதஸ்ஸ ஸங்கஸததே அவயவிபாவேன ஸம்பந்தோ, தஸ்ஸாபி ஸாமிபாவேன தேரஸததேதி. “ஸத்தன்னங் பிண்குஸதஸஹஸ்ஸான”ந்தி ச கணபாமொக்கபிண்குயேவ ஸந்தாய வுத்தங். ததா ஹி ஸன்னிபதிதா பிண்கு எத்தகாதி கணபதமதிக்கந்தா. ததா ஹி வேளுவகாமே வேதுனாவிக்கம்பனதோ பட்டாய “நசிரேனேவ பகுவா பரினிப்பாயிஸ்ஸதி”தி ஸுத்வா ததோ ததோ ஆகதேஸு பிண்குஸு ஏகபிண்குபி பக்கந்தோ நாம நத்தி. யதாஹு -

“ஸத்தஸதஸஹஸ்ஸானி, தேஸு பாமொக்கபிண்குவோ;
தேரோ மஹாகஸ்ஸபோவ, ஸங்கத்தேரோ ததா அஹு”தி.

ஆயஸ்மா மஹாகஸ்ஸபோ அனுஸ்ஸரந்தோ மஞ்ஞமானோ சிந்தயந்தோ ஹுத்வா உஸ்ஸாஹங் ஜனேஸி, அனுஸ்ஸரந்தோ மஞ்ஞமானோ சிந்தயந்தோ ஆயஸ்மா மஹாகஸ்ஸபோ உஸ்ஸாஹங் ஜனேஸீதி வா ஸம்பந்தோ. மஹந்தேஹி ஸிலக்கந்தாதீஹி ஸமன்னாகத்தா மஹந்தோ கஸ்ஸபோதி மஹாகஸ்ஸபோ. அபிச “மஹாகஸ்ஸபோ”தி உருவேலகஸ்ஸபோ நதீகஸ்ஸபோ கயாகஸ்ஸபோ குமாரகஸ்ஸபோதி இமே குத்தானுகுத்தகே தேரே உபாதாய வுச்சதி. கஸ்மா பனாயஸ்மா மஹாகஸ்ஸபோ உஸ்ஸாஹங் ஜனேஸீதி அனுயோகே ஸதி தங் காரணங் விபாவெந்தோ ஆஹ “ஸத்தாஹபரினிப்புதே”திஆதி. ஸத்த அஹானி ஸமாஹடானி ஸத்தாஹங். ஸத்தாஹங் பரினிப்புதஸ்ஸ அஸ்ஸாதி ததா யதா “அசிரபக்கந்தோ, மாஸஜாதோ”தி, அந்தத்தஅஞ்ஞபதஸமாலோயங், தஸ்மிங். பகுவதோ பரினிப்பானதிவஸதோ பட்டாய ஸத்தாஹே வீதிவத்தேதி வுத்தங் ஹோதி, ஏதஸ்ஸ “வுத்தவசன”ந்தி பதேன ஸம்பந்தோ, ததா “ஸபுத்தேன வுட்டப்பப்பஜிதேனா”தி ஏதஸ்ஸபி. தத்த ஸபுத்தேதி தஸ்ஸ நாமமத்தங், வுட்டகாலே பன பப்பஜித்தா “வுட்டப்பப்பஜிதேனா”தி வுத்தங், ஏதேன ஸபுத்தபரிப்பாஜகாதீஹி தங் விஸேஸங் கரோதி. “அலங் ஆவுஸோ”திஆதினா தேன வுத்தவசனங் நிதஸ்ஸேதி. ஸோ ஹி ஸத்தாஹபரினிப்புதே பகுவதி ஆயஸ்மதா மஹாகஸ்ஸபத்தேரேன ஸத்திங் பாவாய குஸினாரங் அத்தாநமக்கபடிபன்னேஸு பஞ்சமத்தேஸு பிண்குஸதேஸு அவந்திராகே பிண்கு அந்தராமக்கே திட்டஆஜீவகஸ்ஸ ஸந்திகா பகுவதோ பரினிப்பானங் ஸுத்வா பத்தசீவரானி சட்டெத்வா பாஹா பக்கயஹங் நானப்பகாரங் பரிதேவந்தே திஸ்வா ஏவமாஹ.

கஸ்மா பன ஸோ ஏவமாஹாதி? பகுவதி ஆகாதேன. அயங் கிரேஸோ கந்தகே ஆகதே ஆதுமாவத்துஸ்மிங் (மஹாவ. 303) நஹாபிதப்புபகோ வுட்டப்பப்பஜிதோ பகுவதி குஸினாரதோ நிக்கமித்வா அட்டதேளஸேஹி பிண்குஸதேஹி ஸத்திங் ஆதுமங் கச்சந்தே “பகுவா ஆகச்சதீ”தி ஸுத்வா “ஆகதகாலேயாகுதானங் கரிஸ்ஸாமீ”தி ஸாமணேரபூமியங் டிதே துவே புத்தே ஏததவோச “பகுவா கிர தாதா ஆதுமங் ஆகச்சதி மஹதா பிண்குஸங்கேன ஸத்திங் அட்டதேளஸேஹி பிண்குஸதேஹி, கச்சத தும்ஹே தாதா, குரபண்டங் ஆதாய நாளியா வா பஸிப்புகேன வா அனுக்ரகங் ஆஹிண்டத, லோணம்பி தேலம்பி தண்டுலம்பி காதனியம்பி ஸங்ஹரத, பகுவதோ ஆகதஸ்ஸ யாகுதானங் கரிஸ்ஸாமீ”தி. தே ததா அகங்ஸு. அத பகுவதி ஆதுமங் ஆகந்தவா புஸாகாரகங் பவிட்டே ஸபுத்தே ஸாயன்ஹஸமயங் காமத்வாரங் கந்தவா மனுஸ்ஸே ஆமந்தெத்வா “ஹத்தகம்மமத்தங் மே தேதா”தி ஹத்தகம்மங் யாசித்வா “கிங் பந்தே கரோமா”தி வுத்தே “இதுஞ்சிதுஞ்ச கண்ணதா”தி ஸப்பூபகரணானி காஹாபெத்வா விஹாரே உத்தானானி காரெத்வா ஏகங் காளகங் காஸாவங் நிவாஸெத்வா தாதிஸமேவ பாருபித்வா “இதுங் கரோத, இதுங் கரோதா”தி

ஸப்'புரத்திங் விசாரெந்தோ ஸதஸஹஸ்ஸங் விஸ்ஸஜ்ஜெத்வா போ'ஜ்ஜயாகு'ஞ்ச மது'கோ'ளகஞ்ச படியாதா'பேஸி. போ'ஜ்ஜயாகு' நாம பு'ஞ்ஜித்வா பாதப்'பயாகு', தத்த' ஸப்பிமது'பா'ணிதமச்ச'மங்ஸபுப்ப'பு'லரஸாதி' யங் கிஞ்சி கா'த'நியங் நாம அத்தி', தங் ஸப்'பங் பவிஸதி. கீனிதுகாமானங் ஸீஸமக்க'னயொக்கா' ஹோதி ஸுக'ந்த'க'ந்தா'.

அத' ப'க'வா காலஸ்ஸேவ ஸரீரபடிஜக்'க'னங் கத்வா பி'க்கு'ஸங்க'பரிவுதோ பிண்டா'ய சரிதுங் ஆதுமாபி'மு'கோ' பாயாஸி. அத' தஸ்ஸ ஆரோசேஸுங் "ப'க'வா பிண்டா'ய கா'மங் பவிஸதி, தயா கஸ்ஸ யாகு' படியாதி'தா'தி. ஸோ யதா'னிவத்த'பாருதேஹேவ தேஹி காளககாஸாவேஹி ஏகேன ஹத்தே'ன து'பி'ஞ்ச கடச்ச'ஞ்ச க'ஹெத்வா ப்'ரஹ்மா விய தக்கி'ணங் ஜாணுமண்ட'லங் பூ'மியங் பதிட்ட'பெத்வா வந்தி'த்வா "படிக்க'ணஹாது மே ப'ந்தே ப'க'வா யாகு'ந்தி ஆஹ. ததோ "ஜானந்தாபி ததா'க'தா புச்ச'ந்தி'தி க'ந்த'கே (மஹாவ. 304) ஆக'தனயேன ப'க'வா புச்சி'த்வா ச ஸுத்வா ச தங் வுட்'ட'ப'ப'ஜிதங் விக'ரஹித்வா தஸ்மிங் வத்து'ஸ்மிங் அகப்பியஸமாதா'னஸிக்கா'பதங், கு'ரப'ண்ட'பரிஹரணஸிக்கா'பத'ஞ்சாதி த்வே ஸிக்கா'பதா'னி பஞ்ஞபெத்வா "அனேககப்பகோடியோ பி'க்க'வே போ'ஜனங் பரியேஸந்தேஹேவ வீதினாமிதா , இதங் பன தும்ஹாகங் அகப்பியங், அத'ம'மேன உப்பன்னங் போ'ஜனங் இமங் பரிபு'ஞ்ஜித்வா அனேகாஸி அத்தபா'வஸஹஸ்ஸாஸி அபாபெஸ்வேவ நிப்'பு'த்திஸ்ஸந்தி, அபேத' மா க'ணஹதா'தி வத்வா பி'க்கா'சாராபி'மு'கோ' அக'மாஸி, ஏகபி'க்கு'னாபி ந கிஞ்சி க'ஹிதங். ஸுப'த்தோ' அனத்தமனோ ஹுத்வா "அயங் ஸப்'பங் ஜானாமி'தி ஆஹிண்ட'தி, ஸசே ந க'ஹேதுகாமோ பேஸெத்வா ஆரோசேதப்'பங் அஸ்ஸ, பக்காஹாரோ நாம ஸப்'ப'சிரங் திட்ட'ந்தோ ஸத்தாஹமத்தங் திட்ட'யய, இத'ஞ்ச மம யாவஜீவங் பரியத்தங் அஸ்ஸ, ஸப்'பங் தேன நாஸிதங், அஹிதகாமோ அயங் மய்ஹ'ந்தி ப'க'வதி ஆகா'தங் ப'ந்தி'த்வா து'ஸப'லே த'ரமானே கிஞ்சி வத்துங் நாஸக்கி'. ஏவங் கிரஸ்ஸ அஹோஸி "அயங் உச்சா குலா ப'ப'ஜிதோ மஹாபுரிஸோ, ஸசே கிஞ்சி த'ரந்தஸ்ஸ வக்கா'மி, மமங்யேவ ஸந்தஜ்ஜெஸ்ஸதீ'தி.

ஸ்வாயங் அஜ்ஜ மஹாகஸ்ஸபத்தே'ரேன ஸத்தி'ங் கச்ச'ந்தோ "பரினிப்பு'தோ ப'க'வா"தி ஸுத்வா லத்த'ஸ்ஸாஸோ விய ஹட்ட'துட்டோ' ஏவமாஹ. தே'ரோ பன தங் ஸுத்வா ஹத'யே பஹாரங் விய, மத்த'கே பதிதஸுக்கா'ஸனிங் விய (ஸுக்கா'ஸனி விய தீ'. நி. அட்ட'. 3.232) மஞ்ஞி, த'ம்மஸங்வேகோ' சஸ்ஸ உப்பஜ்ஜி "ஸத்தாஹமத்தபரினிப்பு'தோ ப'க'வா, அஜ்ஜாபிஸ்ஸ ஸுவண்ணவண்ணங் ஸரீரங் த'ரதியேவ, து'க்கே'ன ப'க'வதா ஆராதி'தஸாஸனே நாம ஏவங் லஹுங் மஹந்தங் பாபங் கஸடங் கண்டகோ உப்பன்னோ, அலங் கோ' பனேஸ பாபோ வட்'ட'மானோ அஞ்ஞேபி ஏவருபே ஸஹாயே லபி'த்வா ஸாஸனங் ஓஸக்காபேது'ந்தி.

ததோ தே'ரோ சிந்தேஸி "ஸசே கோ' பனாஹங் இமங் மஹல்லகங் இதே'வ பிலோதிகங் நிவாஸெத்வா சா'ரிகாய ஓகிராபெத்வா நீஹராபெஸ்ஸாமி, மனுஸ்ஸா 'ஸமணஸ்ஸ கோ'தமஸ்ஸ ஸரீ'ரே த'ரமானேயேவ ஸாவகா விவத'ந்தி'தி அம்ஹாகங் தோ'ஸங் து'ஸ்ஸெஸ்ஸந்தி, அதி'வாஸேமி தாவ. ப'க'வதா ஹி தே'ஸிதத'ம'மோ அஸங்க'ஹிதபுப்ப'ராஸிஸதி'ஸோ, தத்த' யதா' வாதேன பஹடபுப்பா'னி யதோ வா ததோ வா கச்ச'ந்தி, ஏவமேவ ஏவருபானங் வஸேன கச்ச'ந்தே கச்ச'ந்தே காலே வினயே ஏகங் த்வே ஸிக்கா'பதா'னி நஸ்ஸிஸ்ஸந்தி, ஸுத்தே ஏகோ த்வே பஞ்ஞாவாரா நஸ்ஸிஸ்ஸந்தி, அபி'த'ம'மே ஏகங் த்வே பூ'மந்தரானி நஸ்ஸிஸ்ஸந்தி, ஏவங் அனுக்கமேன மூலே நட'டே' பிஸாசஸதி'ஸா ப'விஸ்ஸாம, தஸ்மா த'ம்மவினயஸங்க'ஹங் கரிஸ்ஸாமி, ஏவங் ஸதி த'ஹஸுத்தேன ஸங்க'ஹிதபுப்பா'னி விய அயங் த'ம்மவினயோ நிச்சலோ ப'விஸ்ஸதி. ஏதத'த்த'ஞ்ஹி ப'க'வா மய்ஹங் தீணி கா'வுதானி பச்ச'க'மனங் அகாஸி, தீஹி ஓவாதே'ஹி (ஸங். நி. 2.149, 150, 151) உபஸம்பத'ங் அகாஸி, காயதோ சீவரபரிவத்தனங் அகாஸி, ஆகாஸே பாணிங் சாலெத்வா சந்தோ'பமபடிபத'ங் கதெ'ந்தோ மஞ்ஞேவ ஸக்கி'ங் கத்வா கதே'ஸி, திக்க'த்துங் ஸகலஸாஸனரதனங் படிச்சா'பேஸி, மாதி'ஸே பி'க்கு'ம'ஹி திட்ட'மானே அயங் பாபோ ஸாஸனே வட்'டி'ங் மா அலத்த', யாவ அத'ம'மோ ந தி'ப்பதி, த'ம்மோ ந படிபா'ஹிய்யதி, அவினயோ ந தி'ப்பதி, வினயோ ந படிபா'ஹிய்யதி, அத'ம்மவாதி'னோ ந ப'லவந்தோ ஹொந்தி, த'ம்மவாதி'னோ ந து'ப'ப'லா ஹொந்தி, அவினயவாதி'னோ ந ப'லவந்தோ ஹொந்தி, வினயவாதி'னோ ந து'ப'ப'லா ஹொந்தி, தாவ த'ம்மஞ்ச வினயஞ்ச ஸங்கா'யிஸ்ஸாமி, ததோ பி'க்க' அத்தனோ அத்தனோ பஹோனகங் க'ஹெத்வா கப்பியாகப்பியே கதெ'ஸ்ஸந்தி, அதா'யங் பாபோ ஸயமேவ நிக்'க'ஹங் பாபுணிஸ்ஸதி, புன ஸீஸங் உக்கி'பிதுங் ந ஸக்கி'ஸ்ஸதி, ஸாஸனங் இத்த'ஞ்சேவ பீ'த்தஞ்ச ப'விஸ்ஸதீ'தி சிந்தெத்வா ஸோ "ஏவங் நாம மய்ஹங் சித்தங் உப்பன்ன'ந்தி கஸ்ஸசிபி அனாரோசெத்வா பி'க்கு'ஸங்க'ங் ஸமஸ்ஸாஸெத்வா அத' பச்சா' தா'துபா'ஜனதி'வஸே த'ம்மவினயஸங்கா'யனத்த'ங் பி'க்க'னங் உஸ்ஸாஹங் ஜனேஸி. தேன வுத்தங் "ஆயஸ்மா மஹாகஸ்ஸபோ ஸத்தாஹபரினிப்பு'தே...பே... த'ம்மவினயஸங்கா'யனத்த'ங் பி'க்க'னங் உஸ்ஸாஹங் ஜனேஸீ'தி.

தத்த' அலந்தி படிக்கே'பவசனங், ந யுத்தந்தி அத்தோ'. ஆவுஸோதி பரிதே'வந்தே பி'க்க' ஆலபதி. மா ஸோசித்தா'தி சித்தே உப்பன்னப'லவஸோகேன மா ஸோகமகத்த'. மா பரிதே'வித்தா'தி வாசாய மா விலாபமகத்த'. "பரிதே'வனங் விலாபோ'தி ஹி வுத்தங். அஸோசனாதீ'னங் காரணமாஹ "ஸமுத்தா'திஆதி'னா. தேன மஹாஸமணேனாதி நிஸ்ஸக்கே கரணவசனங், ஸ்மாவசனஸ்ஸ வா நாப்'யப்பதே'ஸோ. "உபத்து'தா'தி பதே' பன கத்தரி ததியாவஸேன ஸம்ப'ந்தோ'. உப'யாபெக்க'ஞ்ஹேதங் பதங். உபத்து'தா ச ஹோமாதி தங்காலாபெக்க'வத்தமானவசனங், "ததா'தி ஸேஸோ. அதீதத்தே' வா வத்தமானவசனங், அஹும'ஹாதி அத்தோ'.

அனுஸ்ஸரந்தோ த்ம்மஸங்வேகஸேனேவ, ந பன கோதாதிவஸேன. த்ம்மஸபாவசிந்தாவஸேன ஹி பவத்தங் ஸஹோத்தப்பஞாணங் த்ம்மஸங்வேகோ. வுத்தஞ்ஹேதங் -

“ஸப்ஸங்குத்தம்மேஸு, ஒத்தப்பாகாரஸண்டிதங்;

ஞாணமோஹிதபாரானங், த்ம்மஸங்வேகஸஞ்ஞிதந்தி. (ஸாரத்த. 1௨.

1.படமஹாஸங்கீதிகதாவண்ணனா);

அஞ்ஞங் உஸ்ஸாஹஜனநகாரணங் துஸ்ஸேதுங் “ஈதிஸஸ்ஸா”திஆதி வுத்தங். தத்த ஈதிஸஸ்ஸ ச ஸங்கஸன்னிபாதஸ்ஸாதி

ஸத்தஸதஸஹஸ்ஸகணபாமொக்கத்தேர்ப்பமுக்கணபதாதிக்கந்தஸங்கஸன்னிபாதங் ஸந்தாய வததி.

“டானங் கோ பனேதங் விஜ்ஜதி”திஆதினாபி அஞ்ஞங் காரணங் துஸ்ஸேதி. திட்டதி எத்த பல்ங் ததாயத்தவத்திதாயாதி டானங், ஹேது. கோதி அவதாரணே. பனாதி வசனாலங்காரே, ஏதங் டானங் விஜ்ஜதேவ, நோ ந விஜ்ஜதி அத்தோ. கிங் பன தந்தி ஆஹ “யங் பாபபி”திஆதி. யந்தி நிபாதமத்தங், காரணனித்தேஸோ வா, யேன டானேன அந்தரதாபெய்யுங், ததேதங் டானங் விஜ்ஜதியேவாதி. பாபேன லாமகேன இச்சாவசரேன ஸமன்னாகுதா பி”தி. அத்தோ ஸத்தா எத்த, ஏதஸ்ஸாதி வா அத்தஸத்துங் யதா “பஹுகத்துகோ”தி. பதாநங் வசனங் பாவசனங். பா-ஸத்தோ செத்த நிபாதோ “பா ஏவ வுத்யஸ்ஸா”திஆதிஸு விய. உபஸக்பதங் வா ஏதங், தீகங் கத்வா பன ததா வுத்தங் யதா “பாவததி”திபி வதந்தி. பக்கந்தி அலஜ்ஜிபக்கங். “யாவ சா”திஆதினா ஸங்கீதியா ஸாஸனசிரட்டிகபாவே காரணங், ஸாதகஞ்ச துஸ்ஸேதி. “தஸ்மா”தி ஹி பதமஜ்ஜாஹரித்வா “ஸங்காயெய்ய”ந்தி பதேன ஸம்பந்தானியங்.

தத்த யாவ ச த்ம்மவினயோ திட்டதி யத்தகங் காலங் த்ம்மோ ச வினயோ ச லஜ்ஜிபுக்கஸேஸு திட்டதி. பரினிப்பாஸமஞ்சகே நிபன்னேன பகுவதா மஹாபரினிப்பாஸஸுத்தே (தீ. நி. 2.216) வுத்தங் ஸந்தாய “வுத்தஞ்ஹேத”ந்திஆதிமாஹ. ஹி-ஸத்தோ ஆகமவஸேன துஸ்ஸஹிஜோதகோ. தேஸிதோ பஞ்ஞத்தோதி த்ம்மோபி தேஸிதோ சேவ பஞ்ஞத்தோ ச. ஸுத்தாபி”தி த்ம்மஸங்கஹிதஸ்ஸ ஹி த்ம்மஸஸ அதிஸஜ்ஜனங் பபோதானங் தேஸனா, தஸ்ஸேவ பகாரதோ ஞாபனங் வினெய்யஸந்தானே டபனங் பஞ்ஞாபனங். வினயோபி தேஸிதோ சேவ பஞ்ஞத்தோ ச. வினயதந்திஸங்கஹிதஸ்ஸ ஹி அத்துஸ்ஸ அதிஸஜ்ஜனங் பபோதானங் தேஸனா, தஸ்ஸேவ பகாரதோ ஞாபனங் அஸங்கரதோ டபனங் பஞ்ஞாபனங், தஸ்மா கம்மத்வயம்பி கிரியாத்வயேன ஸம்பஜ்ஜனங் யுஜ்ஜதி வேதிதப்பங்.

ஸோதி ஸோ த்ம்மோ ச வினயோ ச. மமச்சயேனாதி மம அச்சயகாலே. “பு”ம்மத்தே கரணனித்தேஸோ”தி ஹி அக்கரநிந்தகா வதந்தி. ஹேதவத்தே வா கரணவசனங், மம அச்சயஹேது தும்ஹாகங் ஸத்தா நாம பவிஸ்ஸதி அத்தோ. வுத்தஞ்ஹி மஹாபரினிப்பாஸஸுத்தவண்ணனாயங் “மயி பரினிப்புதே தும்ஹாகங் ஸத்துகிச்சங் ஸாதெஸ்ஸதி”தி (தீ. நி. அட்ட. 2.216). லக்கணவசனஞ்ஹேத ஹேதவத்தஸாதகங் யதா “நெத்தே உஜங் கதே ஸதி”தி (அ. நி. 4.70; நெத்தி. 10.90, 93). இதங் வுத்தங் ஹோதி - மயா வோ டதேனேவ “இதங் லஹாகங், இதங் கருகங், இதங் ஸதேகிச்சங், இதங் அதேகிச்சங், இதங் லோகவஜ்ஜங், இதங் பண்ணத்திவஜ்ஜங், அயங் ஆபத்தி புகுலஸ்ஸ ஸந்திகே வுட்டாதி, அயங் கணஸ்ஸ, அயங் ஸங்கஸ்ஸ ஸந்திகே வுட்டாதி”தி ஸத்தன்னங் ஆபத்திக்கந்தாநங் அவதிக்கமனியதாவஸேன ஒதிண்ணவத்துஸ்மிங் ஸகந்தகபரிவாரோ உபதோவிபங்கோ மஹாவினயோ நாம தேஸிதோ, தங் ஸகலம்பி வினயபிடகங் மயி பரினிப்புதே தும்ஹாகங் ஸத்துகிச்சங் ஸாதெஸ்ஸதி “இதங் வோ கத்தப்பங், இதங் வோ ந கத்தப்பந்தி கத்தப்பாகத்தப்பஸ்ஸ விபாகேன அனுஸாஸனதோ. டதேனேவ ச மயா “இமே சத்தாரோ ஸதிபட்டானா, சத்தாரோ ஸம்மப்பதானா, சத்தாரோ இத்திபாதா, பஞ்சிந்திரியானி, பஞ்ச பாலானி, ஸத்த பொஜ்ஜங்கா, அரியோ அட்டங்கிகோ மக்கோ”தி தேன தேன வினெய்யானங் அஜ்ஜாஸயானுருபேன பகாரேன இமே ஸத்ததிங்ஸ போதிபக்கியதம்மே விபஜித்வா விபஜித்வா ஸுத்தந்தபிடகங் தேஸிதங், தங் ஸகலம்பி ஸுத்தந்தபிடகங் மயி பரினிப்புதே தும்ஹாகங் ஸத்துகிச்சங் ஸாதெஸ்ஸதி தங்தங்ஸரியானுருபங் ஸம்மாபடிபத்தியா அனுஸாஸனதோ, டதேனேவ ச மயா “இமே பஞ்சக்கந்தா” (தீ. நி. அட்ட. 2.216), த்வாதஸாயதனானி, அட்டாரஸ தாதுயோ, சத்தாரி ஸச்சானி, பாஸிஸதிந்திரியானி, நவ ஹேது, சத்தாரோ ஆஹாரா, ஸத்த பஸ்ஸா, ஸத்த வேதனா, ஸத்த ஸஞ்ஞா, ஸத்த சேதனா, ஸத்த சித்தானி. தத்ராபி எத்தகா தம்மா காமாவசரா, எத்தகா ரூபாவசரா, எத்தகா அரூபாவசரா, எத்தகா பரியாபன்னா, எத்தகா அபரியாபன்னா, எத்தகா லோகியா, எத்தகா லோகுத்தரா”தி இமே தம்மே விபஜித்வா விபஜித்வா அபி”தி தம்மபிடகங் தேஸிதங், தங் ஸகலம்பி அபி”தி தம்மபிடகங் மயி பரினிப்புதே தும்ஹாகங் ஸத்துகிச்சங் ஸாதெஸ்ஸதி கந்தாதிவிபாகேன ஞாயமானங் சதுஸச்சஸம்போதாவஹத்தா. இதி ஸப்பம்பேதங் அபி”தி ஸம்போதிதோ யாவ பரினிப்பாஸா பஞ்சசத்தாலீஸ வஸ்ஸானி பாஸிஸதிங் லபிதங் “திணி பிடகானி, பஞ்ச நிகாயா, நவங்கானி, சதுராஸிதி தம்மக்கந்தாஸஹஸ்ஸானி”தி ஏவங் மஹப்பேதங் ஹோதி. இமானி சதுராஸிதி தம்மக்கந்தாஸஹஸ்ஸானி திட்டந்தி, அஹங் ஏகோவ பரினிப்பாயிஸ்ஸாமி, அஹஞ்ச பனிதானி ஏகோவ ஓவதாமி அனுஸாஸாமி, மயி பரினிப்புதே இமானி சதுராஸிதி புத்தாஸஹஸ்ஸானி தும்ஹே ஓவதிஸ்ஸந்தி அனுஸாஸிஸ்ஸந்தி ஓவாதானுஸாஸனகிச்சஸ்ஸ நிப்பாதுனதோதி.

ஸாஸனந்தி பரியத்திபடிபத்திபடிவேத்வஸேன திவித்மபி ஸாஸனங், நிப்பரியாயதோ பன ஸத்ததிங்ஸ போதிபக்கியத்மமா. அத்தாநங் கமிதுமலந்தி அத்தானியங், அத்தாநகாமி அத்தாநக்கமந்தி அத்தோ. சிரங் டிதி ஏதஸ்ஸாதி சிரட்டிதிகங். இதங் வுத்தங் ஹோதி - யேன பகாரேன இதங் ஸாஸனங் அத்தானியங், ததோயேவ ச சிரட்டிதிகங் பாவெய்ய, தேன பகாரேன தம்மஞ்ச வினயஞ்ச யதி பனாஹங் ஸங்காயெய்யங், ஸாது வதாதி.

இதானி ஸம்மாஸம்புத்தேன அத்தனோ கதங் அனுக்கஹவிஸேஸங் ஸமனுஸ்ஸரித்வா சிந்தனாகாரம்பி தஸ்ஸெந்தோ “யஞ்சாஹங் பகவதா”திஆதிமாஹ. தத்த “யஞ்சாஹ”ந்தி ஏதஸ்ஸ “அனுக்கஹிதோ, பஸங்ஸிதோ”தி ஏதேஹி ஸம்பந்தோ. யந்தி யஸ்மா, கிரியாபராமஸனங் வா ஏதங், தேன “அனுக்கஹிதோ, பஸங்ஸிதோ”தி எத்த அனுக்கஹணங், பஸங்ஸனஞ்ச பராமஸதி. “தாரெஸ்ஸஸீ”திஆதிகங் பன வசனங் பகவா அஞ்ஞதரஸ்மிங் ருக்கமுலே மஹாகஸ்பத்தேரேன பஞ்ஞத்தஸங்காடியங் நிஸின்னோ தங் ஸங்காடிங் பதுமபுப்பவண்ணேன பாணினா அந்தந்தேன பராமஸந்தோ ஆஹ. வுத்தஞ்ஹேதங் கஸ்ஸபஸங்யுத்தே (ஸங். நி. 2.154) மஹாகஸ்பத்தேரேனேவ ஆனந்தத்தேரங் ஆமந்தெத்வா கதேந்தேன -

“அத் கோ ஆவுஸோ பகவா மக்கா ஓக்கம்ம யேன அஞ்ஞதரங் ருக்கமுலங் தேனுபஸங்கமி, அத் க்வாஹங் ஆவுஸோ படபிலோதிகானங் ஸங்காடிங் சதுக்குணங் பஞ்ஞபெத்வா பகவந்தங் ஏதத்வோசங் இத பந்தே பகவா நிஸீது, யங் மமஸ்ஸ தீகாரத்தங் ஹிதாய ஸுகாயாதி. நிஸீதி கோ ஆவுஸோ பகவா பஞ்ஞத்தே ஆஸனே, நிஸஜ்ஜ கோ மங் ஆவுஸோ பகவா ஏதத்வோச முதுகா கோ த்யாயங் கஸ்ஸப படபிலோதிகானங் ஸங்காடிதி. படிக்கண்ணஹாது மே பந்தே பகவா படபிலோதிகானங் ஸங்காடிங் அனுக்கம்பங் உபாதாயாதி. தாரெஸ்ஸஸி பன மே த்வங் கஸ்ஸப ஸாணானி பங்ஸுகலானி நிப்பஸனானி. தாரெஸ்ஸாமஹங் பந்தே பகவதோ ஸாணானி பங்ஸுகலானி நிப்பஸனானி. ஸோ க்வாஹங் ஆவுஸோ படபிலோதிகானங் ஸங்காடிங் பகவதோ பாதாஸிங், அஹங் பன பகவதோ ஸாணானி பங்ஸுகலானி நிப்பஸனானி படிபஜ்ஜிந்தி (ஸங். நி. 2.154).

தத்த முதுகா கோ த்யாயந்தி முதுகா கோ தே அயங். கஸ்மா பன பகவா ஏவமாஹாதி? தேரேன ஸஹ சீவரங் பரிவத்தேதுகாமதாய. கஸ்மா பரிவத்தேதுகாமோ ஜாதோதி? தேரங் அத்தனோ டானே டபேதுகாமதாய. கிங் ஸாரிபுத்தமொக்கல்லானா நத்தீதி? அத்தீ, ஏவங் பனஸ்ஸ அஹோஸி “இமே ந சிரங் டஸ்ஸந்தி, கஸ்ஸபோ பன வீஸவஸ்ஸஸதாயுகோ, ஸோ மயி பரினிப்புதே ஸத்தபண்ணிக்குஹாயங் வஸித்வா தம்மவினயஸங்கஹங் கத்வா மம ஸாஸனங் பஞ்சவஸ்ஸஸஹஸ்ஸபரிமாணகாலங் பவத்தனகங் கரிஸ்ஸதீ”தி அத்தனோ நங் டானே டபேஸி, ஏவங் பிாக்க கஸ்ஸபஸ்ஸ ஸுஸ்ஸஸிதப்பங் மஞ்ஞிஸ்ஸந்தீ”தி தஸ்மா ஏவமாஹ. தேரோ பன யஸ்மா சீவரஸ்ஸ வா பத்தஸ்ஸ வா வண்ணே கதிதே “இமங் தும்ஹே கண்ணஹதா”தி வசனங் சாரித்தமேவ, தஸ்மா “படிக்கண்ணஹாது மே பந்தே பகவா”தி ஆஹ.

தாரெஸ்ஸஸி பன மே த்வங் கஸ்ஸபாதி கஸ்ஸப த்வங் இமானி பரிபோகஜிண்ணானி பங்ஸுகலானி பாருபிதுங் ஸக்கிஸ்ஸஸீதி வததி. தஞ்ச கோ ந காயபலங் ஸந்தாய, படிபத்திபூரணங் பன ஸந்தாய ஏவமாஹ. அயஞ்ஹேத்த அதிப்பாயோ - அஹங் இமங் சீவரங் புண்ணங் நாம தாஸிங் பாருபித்வா ஆமகஸுஸானே சட்டிதங் ஸுஸானங் பவிஸித்வா தும்பமத்தேஹி பாணகேஹி ஸம்பரிகிண்ணங் தே பாணகே விதுனித்வா மஹாஅரியவங்ஸே டத்வா அக்கஹேஸிங், தஸ்ஸ மே இமங் சீவரங் கஹிததிவஸே தஸ்ஸஹஸ்ஸசக்கவாளே மஹாபத்வீ மஹாவிரவங் விரவமானா கம்பித்த, ஆகாஸங் தடதடாயி, சக்கவாளே தேவதா ஸாதுகாரங் அத்ஸு, இமங் சீவரங் கண்ணந்தேன பிாக்குணா ஜாதிபங்ஸுகலிகேன ஜாதிஆரஞ்ஞிகேன ஜாதிகாஸனிகேன ஜாதிஸபதாநசாரிகேன பவிதுங் வட்டதி, த்வங் இமஸ்ஸ சீவரஸ்ஸ அனுச்சவிகங் காதுங் ஸக்கிஸ்ஸஸீதி. தேரோபி அத்தனா பஞ்சன்னங் ஹத்தீனங் புலங் தாரேதி, ஸோ தங் அதக்கயித்வா “அஹமேதங் படிபத்திங் பூரெஸ்ஸாமீ”தி உஸ்ஸாஹேன ஸுகத்தசீவரஸ்ஸ அனுச்சவிகங் காதுகாமோ “தாரெஸ்ஸாமஹங் பந்தே”தி ஆஹ. படிபஜ்ஜிந்தி படிபன்னோஸிங். ஏவங் பன சீவரபரிவத்தனங் கத்வா தேரேன பாருபிதசீவரங் பகவா பாருபி, ஸத்து சீவரங் தேரோ. தஸ்மிங் ஸமயே மஹாபத்வீ உதகபரியந்தங் கத்வா உன்னதந்தீ கம்பித்த.

ஸாணானி பங்ஸுகலானி மதகளேவரங் பரிவேடெத்வா சட்டிதானி தும்பமத்தே கிமீ பப்போடெத்வா கஹிதானி ஸாணவாகமயானி பங்ஸுகலசீவரானி. நிப்பஸனானி நிப்டிதவஸனகிச்சானி, பரிபோகஜிண்ணானி அத்தோ. எத்த ச கிஞ்சாபி ஏகமேவ தங் சீவரங், அனேகாவயவத்தா பன பஹுவசனங் கதந்தி மஜ்ஜிமகண்ணடிபதே வுத்தங். சீவரே ஸாதாரணபரிபோகேனாதி எத்த அத்தனா ஸாதாரணபரிபோகேனாதி அத்தஸ்ஸ விஞ்ஞாயமானத்தா, விஞ்ஞாயமானத்தஸ்ஸ ச ஸத்தஸ்ஸ பயோகே காமாசாரத்தா “அத்தனா”தி ந வுத்தங். “தாரெஸ்ஸஸி பன மே த்வங் கஸ்ஸப ஸாணானி பங்ஸுகலானி”தி (ஸங். நி. 2.154) ஹி வுத்தத்தா “அத்தனாவ ஸாதாரணபரிபோகேனா”தி விஞ்ஞாயதி, நாஞ்ஞேன. ந ஹி கேவலங் ஸத்ததோயேவ ஸப்பத்த அத்தனிச்சயோ, அத்தபகரணாதினாபி யேபுய்யேன அத்தஸ்ஸ நியமித்தா. ஆசரியத்மம்பாலத்தேரேன பனெத்த ஏவங் வுத்தங் “சீவரே ஸாதாரணபரிபோகேனாதி எத்த அத்தனா

ஸமஸமட்டபனனாதி இத்⁴ வுத்தங் அத்தனா - ஸத்³மாஸனத்வா 'சீவரே அத்தனா ஸாதா⁴ரணபரிபோ⁴கோ⁴னாதி யோஜேதப்³புங்.

யஸ்ஸ யேன ஹி ஸம்பந்தோ⁴, தூரட்ட²ம்பி ச தஸ்ஸ தங்;
அத்த²தோ ஹயஸமானாநங், ஆஸன்னத்தமகாரணந்தி.

அத்² வா ப⁴குவதா சீவரே ஸாதா⁴ரணபரிபோ⁴கோ⁴ன ப⁴குவதா அனுக்³ஹிதோதி யோஜனீயங். ஏகஸ்ஸாபி ஹி கரணனித்³தே³ஸஸ்ஸ ஸஹாதி³யோக³கத்துத்²ஜோதகத்தஸம்ப⁴வதோ⁴தி. ஸமானங் தா⁴ரணமேதஸ்ஸாதி ஸாதா⁴ரணோ, தாதி³ஸோ பரிபோ⁴கோ⁴தி ஸாதா⁴ரணபரிபோ⁴கோ⁴, தேன. ஸாதா⁴ரணபரிபோ⁴கோ⁴ன ச ஸமஸமட்டபனன ச அனுக்³ஹிதோதி ஸம்பந்தோ⁴.

இதா³னி -

“அஹங் பி⁴க்கவே, யாவதே³ ஆகங்கா²மி விவிச்சேவ காமேஹி விவிச்ச அகுஸலேஹி த⁴ம்மேஹி ஸவிதக்கங் ஸவிசாரங் விவேகஜங் பீதிஸுக²ங் பட²மங் ஜா²னங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹராமி, கஸ்ஸபோபி பி⁴க்கவே யாவதே³ ஆகங்க²தி விவிச்சேவ காமேஹி விவிச்ச அகுஸலேஹி த⁴ம்மேஹி ஸவிதக்கங் ஸவிசாரங் விவேகஜங் பீதிஸுக²ங் பட²மங் ஜா²னங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதி³ஆதி³னா (ஸங். நி. 2.152) -

நவானுபு³புவிஹாரஸ³ளபி⁴ஞ்ஞாப்பே⁴தே³ உத்தரிமனுஸ்ஸத⁴ம்மே அத்தனா ஸமஸமட்டபனத்தா²ய ப⁴குவதா வுத்தங் கஸ்ஸபஸங்யுத்தே (ஸங். நி. 2.151) ஆக³தங் பாளிமிமங் பெய்யாலமுகே²ன, ஆதி³க்³ஹணேன ச ஸங்கி³பித்வா தஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “அஹங் பி⁴க்கவே³திஆதி³.

தத்த² யாவதே³தி யாவதே³வ, யத்தகங் காலங் ஆகங்கா²மி, தத்தகங் காலங் விஹராமீதி அத்தோ². ததோயேவ ஹி மஜ்ஜி³மக³ண்டி³பதே³, துளக³ண்டி³பதே³ ச “யாவதே³தி யாவதே³வாதி வுத்தங் ஹோதி³தி லிகி³தங். ஸங்யுத்தட்ட²கதா²யம்பி “யாவதே³ ஆகங்கா²மீதி யாவதே³வ இச்சா²மீதி (ஸங். நி. அட்ட². 1.2.152) அத்தோ² வுத்தோ. ததா² ஹி தத்த² லீனத்தபகாஸனியங் ஆசரியத⁴ம்மபாலத்தே²ரேன “யாவதே³வாதி இமினா ஸமானத்தங் “யாவதே³தி இத்³ங் பத³ந்தி வுத்தங். பொத்த²கேஸு பன கத்த²சி “யாவதே³வா²தி அயமேவ பாடோ² தி³ஸ்ஸதி. அபி ச யாவதே³தி யத்தகங் ஸமாபத்திவிஹாரங் விஹரிதுங் ஆகங்கா²மி, தத்தகங் ஸமாபத்திவிஹாரங் விஹராமீதி ஸமாபத்திட்ட²ானே, யத்தகங் அபி⁴ஞ்ஞாவோஹாரங் வோஹரிதுங் ஆகங்கா²மி, தத்தகங் அபி⁴ஞ்ஞாவோஹாரங் வோஹராமீதி அபி⁴ஞ்ஞாடானே ச ஸஹ பாட²ஸேஸேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. ஆசரியத⁴ம்மபாலத்தே²ரேனாபி ததே³வத்தங் யதா²லாப⁴னயேன தஸ்ஸேதுங் “யத்தகே ஸமாபத்திவிஹாரே, அபி⁴ஞ்ஞாவோஹாரே வா ஆகங்க²ந்தோ விஹாராமி சேவ வோஹராமி ச, ததா² கஸ்ஸபோபீதி அத்தோ²தி வுத்தங். அபரே பன “யாவதே³தி “யங் பட²மஜ்ஜா²னங் ஆகங்கா²மி, தங் பட²மஜ்ஜா²னங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹாராமீதிஆதி³னா ஸமாபத்திட்ட²ானே, இத்³தி⁴விதா⁴பி⁴ஞ்ஞாடானே ச அஜ்ஜா²ஹரிதஸ்ஸ த-ஸத்³தஸ்ஸ கம்மவஸேன “யங் தி³ப்³ஸோதங் ஆகங்கா²மி, தேன தி³ப்³ஸோதேன ஸத்³தே³ ஸுணாமீதிஆதி³னா ஸேஸாபி⁴ஞ்ஞாடானே கரணவஸேன யோஜனா வத்தப்³பா³தி வத³ந்தி. விவிச்சேவ காமேஹீதி எத்த² ஏவ-ஸத்³தோ³ நியமத்தோ², உப⁴யத்த² யோஜேதப்³போ³. யமெத்த² வத்தப்³புங், தது³பரி ஆவி ப⁴விஸ்ஸதி.

நவானுபு³புவிஹாரஸ³ளபி⁴ஞ்ஞாப்பே⁴தே³தி எத்த² நவானுபு³புவிஹாரா நாம அனுபடிபாடியா ஸமாபஜ்ஜிதப்³புத்தா ஏவங்ஸஞ்ஞிதா நிரோத⁴ஸமாபத்தியா ஸஹ அட்ட² ஸமாபத்தியோ. ஈ³ளபி⁴ஞ்ஞா நாம ஆஸவக்க³யஞாணேன ஸஹ பஞ்சாபி⁴ஞ்ஞாயோ. கத்த²சி பொத்த²கே செத்த² ஆதி³ஸத்³தோ³ தி³ஸ்ஸதி. ஸோ அனதி⁴ப்பேதோ யதா²வுத்தாய பாளியா க³ஹேதப்³ஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸ அனவஸேஸத்தா. மனுஸ்ஸேஸு, மனுஸ்ஸானங் வா உத்தரிபு⁴தானங், உத்தரீனங் வா மனுஸ்ஸானங் ஜா²யீனஞ்சேவ அரியானஞ்ச த⁴ம்மோதி உத்தரிமனுஸ்ஸத⁴ம்மோ, மனுஸ்ஸத⁴ம்மா வா உத்தரீதி உத்தரிமனுஸ்ஸத⁴ம்மோ. த³ஸ குஸலகம்மபதா² செத்த² வினா பா⁴வனாமனஸிகாரேன பகதியாவ மனுஸ்ஸேஹி நிப்³புத்தேதப்³புதோ, மனுஸ்ஸத்தபா⁴வாவஹனதோ ச மனுஸ்ஸத⁴ம்மோ நாம, ததோ உத்தரி பன ஜா²னாதி³ உத்தரிமனுஸ்ஸத⁴ம்மோதி வேதி³தப்³போ³. ஸமஸமட்டபனனாதி “அஹங் யத்தகங் காலங், யத்தகே வா ஸமாபத்திவிஹாரே, யத்தகா அபி⁴ஞ்ஞாயோ ச வளஞ்ஜேமி , ததா² கஸ்ஸபோபீதி ஏவங் ஸமஸமங் கத்வா ட²பனேன. அனேகட்ட²ானேஸு ட²பனங், கஸ்ஸசிபி உத்தரிமனுஸ்ஸத⁴ம்மஸ்ஸ அஸேஸபா⁴வேன ஏகந்தஸமட்டபனங் வா ஸந்தா⁴ய “ஸமஸமட்டபனனா²தி வுத்தங், இத்³ஞ்ச நவானுபு³புவிஹாரஸ³ளபி⁴ஞ்ஞாபா⁴வஸாமஞ்ஞேன பஸங்ஸாமத்தந்தி தட்ட²ப்³புங். ந ஹி ஆயஸ்மா மஹாகஸ்ஸபோ ப⁴குவா விய தே³வஸிகங் சதுவீஸதிகோடிஸதஸஹஸ்ஸஸங்க்யா ஸமாபத்தியோ ஸமாபஜ்ஜதி, யமகபாடிஹாரியாதி³வஸேன ச அபி⁴ஞ்ஞாயோ வளஞ்ஜேதீதி. எத்த² ச உத்தரிமனுஸ்ஸத⁴ம்மே அத்தனா ஸமஸமட்டபனனா²தி இத்³ங் நித்³ஸ்ஸனமத்தந்தி வேதி³தப்³புங். ததா² ஹி -

“ஓவத³ கஸ்ஸப பி⁴க்க², கரோஹி கஸ்ஸப பி⁴க்க²னங் த⁴ம்மிங் கத²ங், அஹங் வா கஸ்ஸப பி⁴க்க² ஓவதே³ய்யங், த்வங் வா. அஹங் வா கஸ்ஸப பி⁴க்க²னங் த⁴ம்மிங் கத²ங் கரெய்யங், த்வங் வா²தி -

ஏவம்பி அத்தனா ஸமஸமட்டபனமகாஸியேவாதி.

ததா²தி ரூபுபஸங்ஹாரோ யதா² அனுக்³ஹிதோ, ததா² பஸங்ஸிதோதி. ஆகாஸே பாணிங் சாலெத்வாதி ப்⁴க்⁵வதா அத்தனோயேவ பாணிங் ஆகாஸே சாலெத்வா குலேஸு அலக்³சித்ததாய சேவ கரணபூ⁴தாய பஸங்ஸிதோதி ஸம்ப⁴ந்தோ⁴. அலக்³சித்ததாயாதி வா ஆதா⁴ரே ப்⁴ம்மங், ஆகாஸே பாணிங் சாலெத்வா குலூபகஸ்ஸ பி⁴க்கு⁴னோ அலக்³சித்ததாய குலேஸு அலக்³னசித்தேன ப்⁴விதுங் யுத்ததாய சேவ மஞ்ஞேவ ஸக்கிங் கத்வா பஸங்ஸிதோதி அத்தோ². யதா²ஹ -

“அத² கோ² ப்⁴க்⁵வா ஆகாஸே பாணிங் சாலேஸி ஸெய்யதா²பி பி⁴க்க²வே, அயங் ஆகாஸே பாணி ந ஸஜ்ஜதி ந க்ய்ஹதி ந ப்ஜ்ஜதி, ஏவமேவ கோ² பி⁴க்க²வே யஸ்ஸ கஸ்ஸசி பி⁴க்கு⁴னோ குலானி உபஸங்கமதோ குலேஸு சித்தங் ந ஸஜ்ஜதி ந க்ய்ஹதி ந ப்ஜ்ஜதி ‘ஸப்⁴ந்து லாப்⁴காமா, புஞ்ஞகாமா கரொந்து புஞ்ஞானி²தி. யதா² ஸகேன லாபே⁴ன அத்தமனோ ஹோதி ஸுமனோ, ஏவங் பரேஸங் லாபே⁴ன அத்தமனோ ஹோதி ஸுமனோ. ஏவரூபோ கோ² பி⁴க்க²வே பி⁴க்கு² அரஹதி குலானி உபஸங்கமிதுங். கஸ்ஸபஸ்ஸ பி⁴க்க²வே குலானி உபஸங்கமதோ குலேஸு சித்தங் ந ஸஜ்ஜதி ந க்ய்ஹதி ந ப்ஜ்ஜதி ‘ஸப்⁴ந்து லாப்⁴காமா, புஞ்ஞகாமா கரொந்து புஞ்ஞானி²தி. யதா² ஸகேன லாபே⁴ன அத்தமனோ ஹோதி ஸுமனோ, ஏவங் பரேஸங் லாபே⁴ன அத்தமனோ ஹோதி ஸுமனோ²தி (ஸங். நி. 2.146).

தத்த² ஆகாஸே பாணிங் சாலேஸி²தி நீலே க³னந்தரே யமகவிஜ்ஜுகங் ஸஞ்சாலயமானோ விய ஹெட்டா²பா⁴கே³, உபரிபா⁴கே³, உப்⁴தோ ச பஸ்ஸேஸு பாணிங் ஸஞ்சாலேஸி, இதுஞ்ச பன தேபிடகே பு³த்த⁴வசனே அஸம்பி⁴ன்னபதங் நாம. அத்தமனோதி ஸகமனோ, ந தோமனஸ்ஸேன பச்சி²ந்தி²த்வா க³ஹிதமனோ. ஸுமனோதி துட்ட²மனோ, இதா²னி யோ ஹி²னாதி⁴முத்திகோ மிச்சாபடிபன்னோ ஏவங் வதெய்ய “ஸம்மாஸம்பு³த்தோ⁴ ‘அலக்³சித்ததாய ஆகாஸே சாலிதபாணாபமா குலானி உபஸங்கமதா²தி வத²ந்தோ அட்டா²னே ட²பேதி, அஸய்ஹபா⁴ரங் ஆரோபேதி, யங் ந ஸக்கா காதூங், தங் காரேஹி²தி, தஸ்ஸ வாத²பதங் பச்சி²ந்தி²த்வா ‘ஸக்கா ச கோ² ஏவங் காதூங், அத்தி² ஏவரூபோ பி⁴க்க²”²தி ஆயஸ்மந்தங் மஹாகஸ்ஸபத்தே²ரமேவ ஸக்கிங் கத்வா த²ஸ்ஸெந்தோ “கஸ்ஸபஸ்ஸ பி⁴க்க²வே”²திஆதி²மாஹ.

அஞ்ஞம்பி பஸங்ஸனமாஹ “சந்தோ²பமபடிபதா²ய சா²தி, சந்த²படிபா⁴கா²ய படிபதா²ய ச கரணபூ⁴தாய பஸங்ஸிதோ, தஸ்ஸங் வா ஆதா⁴ரபூ⁴தாய மஞ்ஞேவ ஸக்கிங் கத்வா பஸங்ஸிதோதி அத்தோ². யதா²ஹ -

“சந்தூ²பமா பி⁴க்க²வே குலானி உபஸங்கமத² அபகஸ்ஸேவ காயங், அபகஸ்ஸ சித்தங் நிச்சனவகா குலேஸு அப்பக்³பா⁴. ஸெய்யதா²பி பி⁴க்க²வே புரிஸோ ஜருத²பானங் வா ஓலோகெய்ய பப்³தவிஸமங் வா நதி²விதுக்³ங் வா அபகஸ்ஸேவ காயங், அபகஸ்ஸ சித்தங், ஏவமேவ கோ² பி⁴க்க²வே சந்தூ²பமா குலானி உபஸங்கமத² அபகஸ்ஸேவ காயங், அபகஸ்ஸ சித்தங் நிச்சனவகா குலேஸு அப்பக்³பா⁴. கஸ்ஸபோ பி⁴க்க²வே சந்தூ²பமோ குலானி உபஸங்கமதி அபகஸ்ஸேவ காயங், அபகஸ்ஸ சித்தங் நிச்சனவகோ குலேஸு அப்பக்³பா⁴”²தி (ஸங். நி. 2.146).

தத்த² சந்தூ²பமாதி சந்த²ஸதி²ஸா ஹுத்வா. கிங் பரிமண்ட²லதாய ஸதி²ஸாதி²? நோ, அபிச கோ² யதா² சந்தோ² க³னதலங் பக்³ந்த²மானோ ந கேனசி ஸத்தி²ங் ஸந்த²வங் வா ஸினேஹங் வா ஆலயங் வா நிகந்திங் வா பத்த²னங் வா பரியுட்டா²னங் வா கரோதி, ந ச ந ஹோதி மஹாஜனஸ்ஸ பியோ மனாபோ, தும்ஹேபி ஏவங் கேனசி ஸத்தி²ங் ஸந்த²வாத²னங் அகரணேன ப²ஹாஜனஸ்ஸ பியா மனாபா சந்தூ²பமா ஹுத்வா க²த்தியகுலாத²னி சத்தாரி குலானி உபஸங்கமதா²தி அத்தோ². அபிச யதா² சந்தோ² அந்த⁴காரங் வித⁴மதி, ஆலோகங் ப²ரதி, ஏவங் கிலேஸந்த⁴காரவித⁴மனேன, ஞாணாலோகப²ரணேன ச சந்தூ²பமா ஹுத்வாதி ஏவமாத²ஹிபி நயேஹி அத்தோ² துட்ட²ப²போ².

அபகஸ்ஸேவ காயங், அபகஸ்ஸ சித்தந்தி தேனேவ ஸந்த²வாத²னமகரணேன காயஞ்ச சித்தஞ்ச அபகஸ்ஸித்வா, அகட்²டி⁴த்வா அபனெத்வாதி அத்தோ². நிச்சனவகாதி நிச்சங் நவிகாவ, ஆக்³ந்துகஸதி²ஸா ஏவ ஹுத்வாதி அத்தோ². ஆக்³ந்துகோ ஹி படிபடியா ஸம்பத்தகேஹங் பவிஸித்வா ஸசே நங் க²ரஸாமிகா தி²ஸ்வா “அம்ஹாகங் புத்தபா⁴தரோபி விப்பவாஸக²தா ஏவங் விசரிங்ஸு”²தி அனுக்³ம்பமானா நிஸீதா²பெத்வா போ⁴ஜெந்தி, பு⁴த்தமத்தோயேவ “தும்ஹாகங் பா⁴ஜனங் க³ண்ஹதா²”²தி உட்டா²ய பக்³மதி, ந தேஹி ஸத்தி²ங் ஸந்த²வங் வா கரோதி, கிச்சகரணியானி வா ஸங்வித²ஹதி, ஏவங் தும்ஹேபி படிபடியா ஸம்பத்தக²ரங் பவிஸித்வா யங் இரியாபதே²ஸு பஸன்னா மனுஸ்ஸா தெ²ந்தி, தங் க³ஹெத்வா பச்சி²ன்னஸந்த²வா தேஸங் கிச்சகரணியே அப்யாவடா ஹுத்வா நிக்³மதா²தி தி²பேதி. அப்பக்³பா⁴தி ந பக்³பா⁴, அட்ட²ட்டா²னேன காயபாக²பி⁴யேன, சதுட்டா²னேன வசீபாக²பி⁴யேன, அனேகட்டா²னேன மனோபாக²பி⁴யேன ச விரஹிதா குலானி உபஸங்கமதா²தி அத்தோ².

ஜருத²பானந்தி ஜிண்ணகூபங். பப்³தவிஸமந்தி பப்³தே விஸமங் பபாதட்டா²னங். நதி²விதுக்³ங்²தி நதி²யா விதுக்³ங்²தி சி²ன்னதட்டா²னங். ஏவமேவ கோ²தி எத்த² இத²ங் ஓபம்மஸங்ஸந்த²னங் - ஜருத²பானாத²யோ விய ஹி சத்தாரி குலானி, ஓலோகனபுரிஸோ விய பி⁴க்கு², யதா² பன அனபகட்ட²காயசித்தோ தானி ஓலோகெந்தோ புரிஸோ தத்த² பதி, ஏவங் அரக்கி²தேஹி காயாத²ஹி குலானி உபஸங்கமந்தோ பி⁴க்கு² குலேஸு ப²ஜ்ஜதி, ததோ நானப்பகாரங் ஸீலபாத²ப²ஞ்ஜனாதி²கங் அனத்த²ங் பாபுணாதி. யதா² பன அபகட்ட²காயசித்தோ புரிஸோ தத்த² ந

பததி, ஏவங் ரக்கிதேனேவ காயேன, ரக்கிதாய வாசாய, ரக்கிதேஹி சித்தேஹி, ஸுபட்டிதாய ஸதியா அபகட்டகாயசித்தோ ஹுத்வா குலாநி உபஸங்கமந்தோ பிஃக்கு குலேஸு ந பஜ்ஜதி, அதஸ்ஸ ஸீலஸத்தாஸுமாதிபஞ்ஞாஸங்காதானி பாதஹத்தகுச்சிஸ்ஸானி ந பஞ்ஞந்தி, ராககண்டகாதயோ ந விஜ்ஜந்தி, ஸுகிதோ யேனகாமங் அகதப்புபங் நிப்பாஸந்திஸ்ஸங் கச்சதி, ஏவரூபோ அயங் மஹாகஸ்ஸபோதி ஹீனாதிமுத்திகஸ்ஸ மிச்சாபடிபன்னஸ்ஸ வாதபதபச்சிந்தனத்தங் மஹாகஸ்ஸபத்தேரங் ஏவ ஸக்கிங் கத்வா தஸ்ஸெந்தோ “கஸ்ஸபோ பிஃக்கவே”திஆதிமாஹாதி. ஏவம்பெத்த அத்தமிச்சந்திஅலக்கசித்ததாஸங்காதாய சந்தோபமபடிபதாய கரணபூதாய பஸங்ஸிதோ, தஸ்ஸங் வா ஆதாரபூதாய மஞ்ஞேவ ஸக்கிங் கத்வா பஸங்ஸிதோதி, ஏவங் ஸதி சேவ-ஸத்தோ, ச-ஸத்தோ ச ந பயஜ்ஜிதப்போ த்வின்னங் பதாஸங் துல்யாதிஃகரணத்தா, அயமேவ அத்தோ பாடோ ச யுத்ததரோ விய திஸ்ஸதி பரினிப்பாஸுத்தவண்ணனாயங் “ஆகாஸே பாணிங் சாலெத்வா சந்தூபமங் படிபதங் கதெந்தோ மங் காயஸக்கிங் கத்வா கதேஸீ”தி (தீ. நி. அட்ட. 2.232) வுத்தத்தாதி.

தஸ்ஸ கிமஞ்ஞங் ஆண்ணயங் பவிஸ்ஸதி, அஞ்ஞத்ர தம்மவிநயஸங்காயனாதி அதிப்பாயோ. தத்த தஸ்ஸாதி யங்-ஸத்தஸ்ஸ காரணனிதஸ்ஸனே “தஸ்மா”தி அஜ்ஜாஹரித்வா தஸ்ஸ மேதி அத்தோ, கிரியாபராமஸனே பன தஸ்ஸ அனுக்கஹணஸ்ஸ, பஸங்ஸனஸ்ஸ சாதி. பொத்தகேஸுபி கத்தசி “தஸ்ஸ மே”தி பாடோ திஸ்ஸதி, ஏவங் ஸதி கிரியாபராமஸனே “தஸ்ஸா”தி அபரங் பதமஜ்ஜாஹரிதப்பங். நத்தி இணங் யஸ்ஸாதி அண்ணோ, தஸ்ஸ பாஃவோ ஆண்ணயங். தம்மவிநயஸங்காயனங் டபெத்வா அஞ்ஞங் கிங் நாம தஸ்ஸ இணவிரஹித்தங் பவிஸ்ஸதி, ந பவிஸ்ஸதி ஏவாதி அத்தோ. “நனு மங் பகவா”திஆதினா வுத்தமேவத்தங் உபமாவஸேன விபாவேதி. ஸககவசஇஸ்ஸரியானுப்பதானேனாதி எத்த கவசோ நாம உரச்சுதோ, யேன உரோ சாதீயதே, தஸ்ஸ ச சீவரனிதஸ்ஸனேன கஹணங், இஸ்ஸரியஸ்ஸ பன அபிஞ்ஞாஸமாபத்தினிதஸ்ஸனேனாதி துட்டப்பங். குலவங்ஸப்பதிட்டாபகந்தி குலவங்ஸஸ்ஸ குலபவேணியா பதிட்டாபகங். “மே”தி பதஸ்ஸ நிச்சஸாபெக்கத்தா ஸத்தம்மவங்ஸப்பதிட்டாபகோதி ஸமாவோ. இதங் வுத்தங் ஹோதி - ஸத்துஸங்காணிமத்தனேன அத்தனோ குலவங்ஸப்பதிட்டாபனத்தங் ஸககவசஇஸ்ஸரியானுப்பதானேன குலவங்ஸப்பதிட்டாபகங் புத்தங் ராஜா விய பகவாபி மங் தீகதஸ்ஸ “ஸத்தம்மவங்ஸப்பதிட்டாபகோ மே அயங் பவிஸ்ஸதி”தி மந்த்வா ஸாஸனபச்சத்திககணனிமத்தனேன ஸத்தம்மவங்ஸப்பதிட்டாபனத்தங் சீவரதானஸமஸமட்டபனஸங்காதேன இமினா அஸாதாரணானுக்கஹேன அனுக்கஹேஸி நனு, இமாய ச உளாராய பஸங்ஸாய பஸங்ஸி நனுதி. இதி சிந்தயந்தோதி எத்த இதிஸத்தேன “அந்தரதாபெய்யங், ஸங்காயெய்யங், கிமஞ்ஞங் ஆண்ணயங் பவிஸ்ஸதி”தி வசனபுப்பங்குமங், “டானங் கோ” பனேதங் விஜ்ஜதிஆதி வாக்யத்தயங் நிதஸ்ஸேதி.

இதானி யதாவுத்தமத்தங் ஸங்கீதிக்கந்தகபாளியா ஸாதெந்தோ ஆஹ “யதாஹா”திஆதி. தத்த யதாஹாதி கிங் ஆஹ, மயா வுத்தஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ ஸாதாகங் கிங் ஆஹாதி வுத்தங் ஹோதி. யதா வா யேன பகாரேன மயா வுத்தங், ததா தேன பகாரேன பாளியம்பி ஆஹாதி அத்தோ. யதா வா யங் வசனங் பாளியங் ஆஹ, ததா தேன வசனேன மயா வுத்தவசனங் ஸங்ஸந்ததி சேவ ஸமேதி ச யதா தங் கங்கோதகேன யமுனோதகந்திபி வுத்தப்போ பாளியா ஸாதனத்தங் உதாஹரிதபாவஸ்ஸ பச்சக்கதோ விஞ்ஞாயமானத்தா, விஞ்ஞாயமானத்தஸ்ஸ ச ஸத்தஸ்ஸ பயோகே காமாசாரத்தா. அதிப்பாயவிபாவனத்தா ஹி அத்தயோஜனா. யதா வா யேன பகாரேன தம்மவிநயஸங்காயனத்தங் பிஃக்கனங் உஸ்ஸாஹங் ஜனேஸி, ததா தேன பகாரேன பாளியம்பி ஆஹாதி அத்தோ. ஏவமீதிஸேஸு.

ஏகமிதாஹந்தி எத்த இதுந்தி நிபாதமத்தங். ஏகங் ஸமயந்தி ச பும்மத்தே உபயோகவசனங், ஏகஸ்மிங் ஸமயேதி அத்தோ. பாவாயாதி பாவானகரதோ, தத்த பிண்டாய சரித்வா “குலினாரங் கமிஸ்ஸாமீ”தி அத்தாஸமக்கப்படிபன்னோதி வுத்தங் ஹோதி. அத்தாஸமக்கோதி ச தீகமக்கோ வச்சதி, தீகபரியாயோ ஹெத்த அத்தாஸஸத்தோ. மஹதாதி குணமஹத்தேனபி ஸங்க்யாமஹத்தேனபி மஹதா. “பஞ்சமத்தேஹி”திஆதினா ஸங்க்யாமஹத்தங் தஸ்ஸேதி, மத்தஸத்தோ ச பமாணவசனோ “போஜனே மத்தஞ்ஞதா”திஆதிஸு (அ. நி. 3.16) விய. “தம்மவிநயஸங்காயனத்தங் உஸ்ஸாஹங் ஜனேஸீ”தி ஏதஸ்ஸத்தஸ்ஸ ஸாதனத்தங் ஆஹதா “அத கோ”திஆதிசா பாளி யதாவுத்தமத்தங் ந ஸாதேதி. ந ஹெத்த உஸ்ஸாஹஜனநப்பகாரோ ஆகதோதி சோதனங் பரிஹரிதுமாஹ “ஸப்பங் ஸுபத்தகண்டங் வித்தாரதோ வேதிதப்ப”ந்தி. ஏவம்பேஸா சோதனா ததவத்தாயேவாதி வுத்தங் “ததோ பரங் ஆஹா”திஆதி. அபிச யதாவுத்தத்தஸாதிஃகா பாளி மஹதராதி கந்தகருதாபரிஹரணத்தங் மஜ்ஜே பெய்யாலமுகேன ஆதிஅந்தமேவ பாளிங் தஸ்ஸெந்தோ “ஸப்பங் ஸுபத்தகண்டங் வித்தாரதோ வேதிதப்ப”ந்தி ஆஹ. தேன ஹி “அத க்வாஹங் ஆவுஸோ மக்கா ஓக்கம்ம அஞ்ஞதரஸ்மிங் ருக்கமலே நிஸீ”தி (சூளவ. 437) வுத்தபாளிதோ பட்டாய “யங் ந இச்சிஸ்ஸாம, ந தங் கரிஸ்ஸாமா”தி (சூளவ. 437) வுத்தபாளிபரியோஸானங் ஸுபத்தகண்டங் தஸ்ஸேதி.

“ததோ பர”ந்திஆதினா பன ததவஸேஸங் “ஹந்த மயங் ஆவுஸோ”திஆதிசங் உஸ்ஸாஹஜனநப்பகாரதஸ்ஸனபாளிங். தஸ்மா ததோ பரங் ஆஹாதி எத்த ஸுபத்தகண்டதோ பரங் உஸ்ஸாஹஜனநப்பகாரதஸ்ஸனவசனமாஹாதி அத்தோ வேதிதப்போ. மஹாகுண்டிபதேபி ஹி ஸோயேவத்தோ

வுத்தோ. ஆசரியஸாரிபுத்தத்தேரேனாபி (ஸாரத்த². 1. 1.பட²மமஹாஸங்கீதிகதா²வண்ணனா) ததேவ அதி²ப்பேதோ. ஆசரியத²ம்மபாலத்தேரேன பன “ததோ பரந்தி ததோ பி²க்க²னங் உஸ்ஸாஹஜனந்தோ பரதோ”தி (தீ³. நி. 1. 1.பட²மமஹாஸங்கீதிகதா²வண்ணனா) வுத்தங், ததேதங் விசாரேதப்பங் ஹெட்ட² உஸ்ஸாஹஜனநப்பகாரஸ்ஸ பானியங் அவுத்தத்தா. அயமேவ ஹி உஸ்ஸாஹஜனநப்பகாரோ யதி²தங் “ஹந்த³ மயங் ஆவுஸோ த²ம்மஞ்ச வினயஞ்ச ஸங்க²யெய்யாம, புரே அத²ம்மோ தி²ப்பதி³ஆதி³. யதி³ பன ஸுப²த்²கண்ட³மேவ உஸ்ஸாஹஜனநஹேதுபூ²தஸ்ஸ ஸுப²த்²தேன வுத்தவசனஸ்ஸ பகாஸனத்தா உஸ்ஸாஹஜனநந்தி வதெய்ய, நத்தே²வெத்த² விசாரேதப்பதாதி. புரே அத²ம்மோ தி²ப்பதி³ எத்த² அத²ம்மோ நாம த²ஸுகுஸலகம்மபத²படிபக்க²பூ²தோ அத²ம்மோ. த²ம்மவினயஸங்க²யனத்த²ங் உஸ்ஸாஹஜனநப்பஸங்க²த்தா வா த²ஸங்க²யனஹேதுகோ தோஸக²ணோபி ஸம்ப²வதி, “அத²ம்மவாதி²னோ ப²லவந்தோ ஹொந்தி, த²ம்மவாதி²னோ து²ப்ப²லா ஹொந்தி³தி வுத்தத்தா ஸீலவிபத்தி³ஆதி³ஹேதுகோ பாபிச்ச²தாதி³தோ²ஸக²ணோ அத²ம்மோதிபி வத²ந்தி. புரே தி²ப்பதி³ அபி நாம தி²ப்பதி. ஸங்ஸயத்தே² ஹி புரே-ஸத்²தோ³. அத² வா யாவ அத²ம்மோ த²ம்மங் படிப²ஹிதுங் ஸமத்தோ² ஹொதி, ததோ புரேதரமேவாதி அத்தோ². ஆஸன்னே ஹி அனதி²ப்பேதே அயங் புரே-ஸத்²தோ³. தி²ப்பதி³ தி²ப்பிஸ்ஸதி, புரே-ஸத்²தோ²யோகேன ஹி அனாக²த்தே² அயங் வத்தமானபயோகோ² யதா² “புரா வஸ்ஸதி தே²வோ”தி. ததா² ஹி வுத்தங் -

“அனாக²தே ஸன்னிச்ச²யே, ததா²தீதே சிரதனே;

காலத்²வயேபி கவிஹி, புரேஸத்²தோ² பயஜ்ஜதே²”தி. (வஜிர. 1. பா²ஹிரனிதா²னகதா²வண்ணனா);

“புரேயாவபுராயோகே², நிச்சங் வா கரஹி கதா²;

லச்ச²யமபி கிங் வுத்தே, வத்தமானா ப²விஸ்ஸதி³தி ச.

கேசி பனெத்த² ஏவங் வண்ணயந்தி - புரேதி பச்ச² அனாக²தே, யதா² அத²தா²னங் க²ச்ச²ந்தஸ்ஸ க²ந்தப்ப²மக்கோ² “புரே”தி வுச்சதி, ததா² இதா²பி மக்க²மனநயேன அனாக²தகாலோ “புரே”தி வுச்சதி. ஏவங் ஸதி தங்காலாபெக்க²ய செத்த² வத்தமானபயோகோ² ஸம்ப²வதி. த²ம்மோ படிப²ஹி²யதீதி எத்தா²பி புரே-ஸத்²தே²ன யோஜெத்²வா வுத்தனயேன அத்தோ² வேதி²தப்போ², ததா² த²ம்மோபி அத²ம்மவிப²ீதவஸேன, இதோ பரம்பி ஏஸேவ நயோ. அவினயோதி பஹானவினயஸங்வரவினயானங் படிபக்க²பூ²தோ அவினயோ. வினயவாதி²னோ து²ப்ப²லா ஹொந்தி³தி ஏவங் இதி-ஸத்²தே²ன பாடோ², ஸோ “ததோ பரங் ஆஹா”தி எத்த² ஆஹ-ஸத்²தே²ன ஸம்ப²ஜ்ஜி²தப்போ².

தேன ஹீதி உய்யோஜனத்தே² நிபாதோ. உச்சினநே உய்யோஜெந்தா ஹி மஹாகஸ்ஸபத்தே²ரங் ஏவமாஹங்ஸு “பி²க்க² உச்சினது²”தி, ஸங்கீதியா அனுருபே பி²க்க² உச்சினித்²வா உபதா²²ரெத்²வா க²ணஹாதாதி அத்தோ². “ஸகல²பே²... பரிக்க²ஹேஸீ”தி ஏதேன ஸுக்க²விபஸ்ஸக²ணாஸவபரியந்தானங் யதா²வுத்தபுக்க²லானங் ஸதிபி ஆக²மாதி²²க²மஸம்ப²²வே ஸஹ படிஸம்பி²²தா²ஹி பன தேவிஜ்ஜாதி²²குணயுத்தானங் ஆக²மாதி²²க²மஸம்ப²²தியா உக்கங்ஸக²த்தா ஸங்கீதியா ப²ஹுபகாரதங் த²ஸ்ஸேதி. ஸகலங் ஸுத்தகெய்யாதி²²கங் நவங்க²ங் எத்த², ஏதஸ்ஸாதி வா ஸகலனவங்க²ங், ஸத்து² ப²²க²வதோ ஸாஸனங் ஸத்து²ஸாஸனங் ஸாஸ்யதி ஏதேனாதி கத்²வா, ததே²வ ஸத்து²ஸாஸனந்தி ஸகலனவங்க²ஸத்து²ஸாஸனங். நவ வா ஸுத்தகெய்யாதி²²னி அங்க²னி எத்த², ஏதஸ்ஸாதி வா நவங்க²ங், தமேவ ஸத்து²ஸாஸனங், தஞ்ச ஸகலமேவ, ந ஏகதே²ஸந்தி ததா². அத்த²காமேன பரியாபுனிதப்ப²² எிக்கி²தப்ப²², தி²ட்ட²த²²ம்மிகாதி²²பரிஸத்த²ங் வா நிப்ப²²தே²துங் பரியத்தா ஸமத்தா²தி பரியத்தி, தீணி பிடகானி, ஸகலனவங்க²ஸத்து²ஸாஸனஸங்க²தா பரியத்தி, தங் தா²²ரெந்தீதி ததா², தாதி²ஸேதி அத்தோ². புது²ஜ்ஜன²பே²... ஸுக்க²விபஸ்ஸக²ணாஸவபி²²க்க²தி எத்த² -

“து²வே புது²ஜ்ஜனா வுத்தா, பு²த்²தே²²னாதி²²ச்ச²ப²ந்து²²னா;

அந்தோ²² புது²ஜ்ஜனோ ஏகோ, கல்யாணேகோ புது²ஜ்ஜனோ”தி. (தீ³. நி. அட்ட². 1.7; ம. நி. அட்ட². 1.2; ஸங். நி.

அட்ட². 2.61; அ. நி. அட்ட². 1.51; துளனி. அட்ட². 88; படி. ம. அட்ட². 2.130); -

வுத்தேஸு கல்யாணபுது²ஜ்ஜனாவ அதி²ப்பேதா ஸத்²த²ந்தரஸன்னிதா²²னேனபி அத்த²விஸேஸஸ்ஸ விஞ்ஞாதப்ப²²த்தா. ஸமத²ப²²வனாஸினேஹாப²²வேன ஸுக்க² லூக²² அஸினித்²தா²² விபஸ்ஸனா ஏதேஸந்தி ஸுக்க²விபஸ்ஸக², தேயேவ கீணாஸவாதி ததா². “பி²க்க²”தி பன ஸப்ப²²த்த² யோஜெதப்ப²²ங். வுத்தஞ்ஹி -

“யஞ்சத்த²வதோ ஸத்²தே²²கஸேஸதோ வாபி ஸுய்யதே;

தங் ஸம்ப²²ஜ்ஜதே பச்சேகங், யதா²லாப²²ங் கதா²சிபி³தி.

திபிடகஸப்ப²²பரியத்திப்பபே²²த²²ரேதி எத்த² திண்ணங் பிடகானங் ஸமாஹாரோ திபிடகங், தங்ஸங்க²²தங் நவங்க²²தி²வஸேன அனேகபே²²த²²பி²²ன்னங் ஸப்ப²²ங் பரியத்திப்பபே²²த²²ங் தா²²ரெந்தீதி ததா², தாதி²ஸே. அனு அனு தங் ஸமங்க²²னங் பா²²வேதி வட்²டே²²தீதி அனுபா²²வோ, ஸோயேவ ஆனுபா²²வோ, பபா²²வோ, மஹந்தோ ஆனுபா²²வோ யேஸங் தே மஹானுபா²²வா. “ஏதத²க்க²ங் பி²²க்க²வே”தி ப²²க²வதா வுத்தவசனமுபாத²²ய பவத்தத்தா “ஏதத²க்க²”ந்தி பத²²ங் அனுகரணஜனாமங் நாம யதா² “யேவாபனக²”ந்தி, தப்ப²²ஸேன வுத்தட்ட²²னந்தரமித²² ஏதத²க்க²ங், தமாரோபிதேதி அத்தோ². ஏதத²க்க²ங் ஏஸோ பி²²க்கு² அக்கோ²தி வா ஆரோபிதேபி வட்டதி.

ததர்னாரோபிதாபி அவஸேஸகுணஸம்பன்னத்தா உச்சினிதா தத்த ஸந்தீதி தஸ்ஸேதுங் “யேபுய்யேனா”தி வுத்தங். திஸ்ஸோ விஜ்ஜா தேவிஜ்ஜா, தா ஆதி யேஸங் ச்ஸபிஞ்ஞாதினந்தி தேவிஜ்ஜாத்யோ, தே பேதா அனேகப்பகாரா யேஸந்தி தேவிஜ்ஜாதிபேதா. அத வா திஸ்ஸோ விஜ்ஜா அஸ்ஸ கீணாஸவஸ்ஸாதி தேவிஜ்ஜோ, ஸோ ஆதி யேஸங் ச்ஸபிஞ்ஞாதினந்தி தேவிஜ்ஜாத்யோ, தேயேவ பேதா யேஸந்தி தேவிஜ்ஜாதிபேதா. தேவிஜ்ஜச்ச்ஸபிஞ்ஞாதிவஸேன அனேகபேதாபின்னே கீணாஸவபிஞ்ஞையேவாதி வுத்தங் ஹோதி. யே ஸந்தா ய வுத்தந்தி யே பிஞ்ஞை ஸந்தா ய இதங் “அத கோ”திஆதிவசனங் ஸங்கீதிக்கந்தாகே வுத்தங். இமினா கிஞ்சாபி பானியங் அவிஸேஸதோவ வுத்தங், ததாபி விஸேஸேன யதாவுத்தகீணாஸவபிஞ்ஞையேவ ஸந்தா ய வுத்தந்தி பானியா ஸங்ஸந்த்நங் கரோதி.

நனு ச ஸகலனவங்குஸத்துஸாஸனபரியத்திதாரா கீணாஸவா அனேகஸதா, அனேகஸஹஸ்ஸா ச, கஸ்மா தேரோ ஏகேனுமகாஸ்தி சோதநங் உத்தாரித்வா விஸேஸகாரணதஸ்ஸனேன தங் பரிஹரிதுங் “கிஸ்ஸ பனா”திஆதி வுத்தங். தத்த கிஸ்ஸாதி கஸ்மா. பக்கந்தரஜோதகோ பன-ஸத்தோ. ஓகாஸகரணத்தந்தி ஓகாஸகரணனிமித்தங் ஓகாஸகரணஹேது. அத்த-ஸத்தோ ஹி “சுணத்தஞ்ச நகரதோ நிக்கமித்வா மிஸ்ஸகப்பதங் அபிஞ்ஞஹுதா”திஆதிஸு விய காரணவசனோ, “கிஸ்ஸ ஹேது”திஆதிஸு (ம. நி. 1.238) விய ச ஹேத்வத்தே பச்சத்தவசனங். ததா ஹி வண்ணயந்தி “சுணத்தந்தி சுணனிமித்தங் சுணஹேதுதி அத்தோ”தி. ஏவஞ்ச ஸதி புச்சாஸபாஞ்சாதாவிஸ்ஸஜ்ஜனாய ஹோதி, ஏஸ நயோ ஈதிஸேஸு.

கஸ்மா பனஸ்ஸ ஓகாஸமகாஸ்தி ஆஹ “தேனா”திஆதி. ஹி-ஸத்தோ காரணத்தே. “ஸோ ஹாயஸ்மா”திஆதினா “ஸஹாபி வினாபி ந ஸக்கா”தி வுத்தவசனே பச்சேகங் காரணங் தஸ்ஸேதி. கேசி பன “தமத்தங் விவரதி”தி வதந்தி, ததயுத்தங் “தஸ்மா”தி காரணவசனதஸ்ஸனதோ. “தஸ்மா”திஆதினா ஹி காரணதஸ்ஸனட்டானே காரணஜோதகோயேவ ஹி-ஸத்தோ. ஸஞ்ஞாணமத்தஜோதகா ஸாகாபாங்கோபமா ஹி நிபாதாதி, ஏவமீதிஸேஸு. ஸிக்கத்தி ஸெக்கோ, ஸிக்கநங் வா ஸிக்கா, ஸாயேவ தஸ்ஸ ஸீலந்தி ஸெக்கோ. ஸோ ஹி அபரியோஸிதஸிக்கத்தா, தத்திமுத்தத்தா ச ஏகந்தேன ஸிக்கநஸ்ஸோ, ந அஸெக்கோ விய பரினிட்டிதஸிக்கோ தத்த படிப்பஸ்ஸத்துஸ்ஸாஹோ, நாபி விஸ்ஸட்டஸிக்கோ பசுரஜனோ விய தத்த அனதிமுத்தோ, கிதவஸேன விய ச தத்திதவஸேனித தப்பகதியத்தோ க்யஹதி யதா “காருணிகோ”தி. அத வா அரியாய ஜாதியா தீஸுபி ஸிக்காஸு ஜாதோ, தத்த வா பாவோதி ஸெக்கோ. அபிச இக்கதி ஏதாயாதி இக்கா, மக்கபுலஸம்மாதிட்டி, ஸஹ இக்காயாதி ஸெக்கோ. உபரிமக்கத்தயகிச்சஸ்ஸ அபரியோஸிதத்தா ஸஹ கரணியேனாதி ஸகரணியோ. அஸ்ஸாதி அனேன, “அப்பச்சக்கங் நாமா”தி ஏதேன ஸம்பந்ததோ. அஸ்ஸாதி வா “நத்தி”தி எத்த கிரியாபடிக்கஹகவசனங். பகுணப்பவத்திபாவதோ அப்பச்சக்கங் நாம நத்தி. வினயட்டகதாயங் பன “அஸம்முகா படிக்கஹிதங் நாம நத்தி”தி (பாரா. அட்ட).

1.படமஹாஸங்கீதிகதாவண்ணனா) வுத்தங், தங் துவே ஸஹஸ்ஸானி பிஞ்ஞுதோ”தி வுத்தம்பி பகுவதோ ஸந்திகே படிக்கஹிதமேவ நாமாதி கத்வா வுத்தங். ததா ஹி ஸாவகபாஸிதம்பி ஸுத்தங் “புத்தபாஸித”ந்தி வுச்சத்தி.

“யதாஹா”திஆதினா ஆயஸ்மதா ஆனந்தேன வுத்தகாதுமேவ ஸாதாகபாவேன தஸ்ஸேதி. அயஞ்ஹி காத்தா கோபகமொக்கல்லானேன நாம ப்ராஹ்மணேன “புத்தாஸாஸனே த்வங் பஹுஸ்ஸுதோதி பாகடோ, கித்தகா தம்மா தே ஸத்தாரா பாஸிதா, தயா ச தாரிதா”தி புச்சிதேன தஸ்ஸ படிவசனங் தெந்தேன ஆயஸ்மதா ஆனந்தேனேவ கோபகமொக்கல்லானஸுத்தே, அத்தனோ குணதஸ்ஸனவஸேன வா தேரகாதாயம்பி பாஸிதா. தத்தாயங் ஸங்கேபத்தோ - புத்ததோ ஸத்து ஸந்திகா த்வாஸ்தி தம்மக்கந்தாஸஹஸ்ஸானி அஹங் கண்ணிங் அதிண்கண்ணிங், துவே தம்மக்கந்தாஸஹஸ்ஸானி பிஞ்ஞுதோ தம்மஸேனாபதிஆதிநங் பிஞ்ஞை ஸந்திகா கண்ணிங். யே தம்மா மே ஜிவஹாக்கே, ஹத்யே வா பவத்தினோ பகுணா வாசக்கதா, தே தம்மா ததுபாயங் ஸம்பிண்டெத்வா சதுராஸ்தி தம்மக்கந்தாஸஹஸ்ஸானி. கேசி பன “யேமேதி எத்த யே இமேதி பதச்சேதங் கத்வா யே இமே தம்மா புத்தாஸஸ, பிஞ்ஞைஞ்ச பவத்தினோ பவத்திதா, தேஸு தம்மேஸு புத்ததோ த்வாஸ்தி ஸஹஸ்ஸானி அஹங் கண்ணிங், துவே ஸஹஸ்ஸானி பிஞ்ஞுதோ கண்ணிங், ஏவங் சதுராஸ்தி தம்மக்கந்தாஸஹஸ்ஸானி”தி ஸம்பந்தங் வதந்தி, அயஞ்ச ஸம்பந்ததோ “எத்தகாயேவ தம்மக்கந்தா”தி ஸன்னிட்டானஸ்ஸ அவிஞ்ஞாயமானத்தா கேசிவாதோ நாம கதோ.

“ஸஹாபி ந ஸக்கா”தி வுத்தப்பஹேதுதோ “வினாபி ந ஸக்கா”தி வுத்தப்பஹேதுயேவ பல்வதரோ ஸங்கீதியா பஹுகாரத்தா. தஸ்மா தத்த சோதநங் தஸ்ஸெத்வா பரிஹரிதுங் “யதி ஏவ”ந்திஆதி வுத்தங். தத்த யதி ஏவந்தி ஏவங் வினா யதி ந ஸக்கா, ததா ஸத்தி அத்தோ. ஸெக்கோபி ஸமானோதி ஸெக்கபுக்கலோ ஸமானோபி. மான-ஸத்தோ ஹேத்த லக்கணே. பஹுகாரத்தாதி பஹுபகாரத்தா. உபகாரவசனோ ஹி கார-ஸத்தோ “அப்பகம்பி கதங் காரங், பஞ்ஞங் ஹோதி மஹப்பல”ந்திஆதிஸு விய. அஸ்ஸாதி பாவெய்ய. அத-ஸத்தோ புச்சாயங். பஞ்ஹே “அத த்வங் கேன வண்ணேனா”தி ஹி பயோகமுதாஹரந்தி. “ஏவங் ஸந்தே”தி பன அத்தோ வுத்தப்போ. பருபவாதவிவஜ்ஜனதோதி யதாவுத்தகாரணங் அஜானந்தானங் பரேஸங் ஆரோபிதபவாததோ விவஜ்ஜிதுகாமத்தா. தங் விவரதி “தேரோ ஹி”திஆதினா. அதிவிய விஸ்ஸத்தோதி அதிரேகங் விஸ்ஸாஸிகோ. கேன விஞ்ஞாயத்தி ஆஹ “ததா ஹி”திஆதி. த்ஸ்ஹிகரணங் வா ஏதங் வசனங். “வுத்தஞ்ஹி, ததா ஹி இச்சேதே

தள்ளுகரணத்தே²தி ஹி வதந்தி ஸத்த³விதா³. நந்தி ஆனந்தத்தே²ரங். “ஓவத³தி இமினா ஸம்பந்தோ⁴. ஆனந்தத்தே²ரஸஸ யேபு⁴ய்யேன நவகாய பரிஸாய விப்ப⁴மனே மஹாகஸஸபத்தே²ரோ “ந வாயங் குமாரகோ மத்தமஞ்ஞாஸீ³தி (ஸங். நி. 2.154) ஆஹ. ததா² ஹி பரினிப்பு³தே ப⁴குவதி மஹாகஸஸபத்தே²ரோ ப⁴குவதோ பரினிப்பு³னே ஸன்னிபதிதஸஸ பி⁴க்குஸங்க⁴ஸஸ மஜ்ஜே² நிஸ்தி³த்வா த⁴ம்மவினயஸங்காயனத்த³ங் பஞ்சஸதே பி⁴க்க² உச்சினித்வா “ராஜக³ஹே ஆவுஸோ வஸஸங் வஸந்தா த⁴ம்மவினயங் ஸங்காயிஸ்ஸாம, தும்ஹே புரே வஸஸுபனாயிகாய அத்தனோ அத்தனோ பலிபோ³த⁴ங் பச்சிந்தி³த்வா ராஜக³ஹே ஸன்னிபததா²தி வத்வா அத்தனா ராஜக³ஹங் க³தோ.

ஆனந்தத்தே²ரோபி ப⁴குவதோ பத்தசீவரமாதா³ய மஹாஜனங் ஸஞ்ஞாபெந்தோ ஸாவத்தி³ங் கந்த்வா ததோ நிக்க²ம்ம ராஜக³ஹங் கச்சந்தோ தக்கிணாகிரிஸ்மிங் சாரிகங் சரி. தஸ்மிங் ஸமயே ஆனந்தத்தே²ரஸஸ திங்ஸமத்தா ஸத்தி³விஹாரிகா யேபு⁴ய்யேன குமாரகா ஏகவஸ்ஸிகது³வஸ்ஸிகபி⁴க்க² சேவ அனுபஸம்பன்னா ச விப்ப⁴மிங்ஸு. கஸ்மா பனேதே பப்ப³ஜிதா, கஸ்மா ச விப்ப⁴மிங்ஸுதி? தேஸங் கிர மாதாபிதரோ சிந்தேஸுங் “ஆனந்தத்தே²ரோ ஸத்து³விஸ்ஸாஸிகோ அட்ட² வரே யாசித்வா உபட்ட²ஹதி, இச்சி³திச்சி³தட்ட²னங் ஸத்தாரங் க³ஹேத்வா கந்தங் ஸக்கோதி, அம்ஹாகங் தாரகே ஏதஸ்ஸ ஸந்திகே பப்ப³ஜெய்யாம, ஏவங் ஸோ ஸத்தாரங் க³ஹேத்வா ஆக³மிஸ்ஸதி, தஸ்மிங் ஆக³தே மயங் மஹாஸக்காரங் காதங் லபி⁴ஸ்ஸாமா³தி. இமினா தாவ காரணேன நேஸங் ஞாதகா தே பப்ப³ஜேஸுங், ஸத்த³ரி பன பரினிப்பு³தே தேஸங் ஸா பத்த³னா உபச்சி³ன்னா, அத² நே ஏகதி³வஸேனேவ உப்ப³ஜேஸுங். அத² ஆனந்தத்தே²ரங் தக்கிணாகிரிஸ்மிங் சாரிகங் சரித்வா ராஜக³ஹமாக³தங் திஸ்வா மஹாகஸஸபத்தே²ரோ ஏவமாஹாதி. வத்தஞ்ஹேதங் கஸஸபஸங்யுத்தே -

“அத² கிஞ்சரஹி த்வங் ஆவுஸோ ஆனந்த³ இமேஹி நவேஹி பி⁴க்க²ஹி இந்த்³ரியேஸு அகுத்தத்³வாரேஹி போ⁴ஜனே அமத்தஞ்ஞாஹி ஜாக³ரியங் அனந்யுத்தேஹி ஸத்தி³ங் சாரிகங் சரஸி, ஸஸ்ஸகா⁴தங் மஞ்ஞே சரஸி, குலாபகா⁴தங் மஞ்ஞே சரஸி, ஒலுஜ்ஜதி கோ² தே ஆவுஸோ ஆனந்த³ பரிஸா, பலுஜ்ஜந்தி கோ² தே ஆவுஸோ நவப்பாயா, ந வாயங் குமாரகோ மத்தமஞ்ஞாஸீ³தி.

அபி மே ப⁴ந்தே கஸஸப ஸிரஸ்மிங் பலிதானி ஜாதானி, அத² ச பன மயங் அஜ்ஜாபி ஆயஸ்மதோ மஹாகஸஸபஸ்ஸ குமாரகவாதா³ ந முச்சாமாதி. ததா² ஹி பன த்வங் ஆவுஸோ ஆனந்த³ இமேஹி நவேஹி பி⁴க்க²ஹி இந்த்³ரியேஸு அகுத்தத்³வாரேஹி போ⁴ஜனே அமத்தஞ்ஞாஹி ஜாக³ரியங் அனந்யுத்தேஹி ஸத்தி³ங் சாரிகங் சரஸி, ஸஸ்ஸகா⁴தங் மஞ்ஞே சரஸி, குலாபகா⁴தங் மஞ்ஞே சரஸி, ஒலுஜ்ஜதி கோ² தே ஆவுஸோ ஆனந்த³ பரிஸா, பலுஜ்ஜந்தி கோ² தே ஆவுஸோ நவப்பாயா, ந வாயங் குமாரகோ மத்தமஞ்ஞாஸீ³தி (ஸங். நி. 2.154).

தத்த² ஸஸ்ஸகா⁴தங் மஞ்ஞே சரஸீ³தி ஸஸ்ஸங் கா⁴தெந்தோ விய ஆஹிண்ட³ஸி. குலாபகா⁴தங் மஞ்ஞே சரஸீ³தி குலானி உபகா⁴தெந்தோ விய ஆஹிண்ட³ஸி. ஒலுஜ்ஜதீ³தி பலுஜ்ஜதி பி⁴ஜ்ஜதி. பலுஜ்ஜந்தி கோ² தே ஆவுஸோ நவப்பாயாதி ஆவுஸோ ஆனந்த³ ஏதே துய்ஹங் பாயேன யேபு⁴ய்யேன நவகா ஏகவஸ்ஸிகது³வஸ்ஸிகது³ஹரா சேவ ஸாமணேரா ச பலுஜ்ஜந்தி. ந வாயங் குமாரகோ மத்தமஞ்ஞாஸீ³தி அயங் குமாரகோ அத்தனோ பமாணங் ந வத ஜானாதீ³தி தே²ரங் தஜ்ஜெந்தோ ஆஹ. குமாரகவாதா³ ந முச்சாமாதி குமாரகவாத³தோ ந முச்சாம. ததா² ஹி பன த்வந்தி இத³ம்ஸஸ ஏவங் வத்தப்ப³தாய காரணத்³ஸ்ஸனத்த³ங் வுத்தங். அயஞ்ஹேத்த² அதி⁴ப்பாயோ - யஸ்மா த்வங் இமேஹி நவேஹி இந்த்³ரியஸங்வரவிரஹிதேஹி போ⁴ஜனே அமத்தஞ்ஞாஹி ஸத்தி³ங் விசரஸி, தஸ்மா குமாரகேஹி ஸத்தி³ங் விசரந்தோ “குமாரகோ³தி வத்தப்ப³தங் அரஹஸீ³தி.

ந வாயங் குமாரகோ மத்தமஞ்ஞாஸீ³தி எத்த² வா-ஸத்தோ³ பத³பூரணே. வா-ஸத்தோ³ ஹி உபமானஸமுச்சயஸங்ஸயவிஸ்ஸக்³விகப்பத³பூரணாதீ³ஸு ப³ஹுஸு அத்தே²ஸு திஸ்ஸதி. ததா² ஹேஸ “பண்டி³தோ வாபி தேன ஸோ³திஆதீ³ஸு (த⁴. ப. 63) உபமானே திஸ்ஸதி, ஸதி³ஸபா⁴வேதி அத்தோ². “தங் வாபி தீ⁴ரா முனி வேத³யந்தீ³திஆதீ³ஸு (ஸு. நி. 213) ஸமுச்சயே. “கே வா இமே கஸஸ வா³திஆதீ³ஸு (பாரா. 296) ஸங்ஸயே. “அயங் வா இமேஸங் ஸமணப்³ராஹ்மணானங் ஸப்ப³பாலோ ஸப்ப³முளஹோ³திஆதீ³ஸு (தீ³. நி. 181) வவஸ்ஸக்³கே. “யே ஹி கேசி பி⁴க்க²வே ஸமணா வா ப்³ராஹ்மணா வா³திஆதீ³ஸுபி (ம. நி. 1.170; ஸங். நி. 2.13) விகப்பே. “ந வாஹங் பண்ணங் பு⁴ஞ்ஜாமி, ந ஹேதங் மய்ஹ போ⁴ஜன³ந்திஆதீ³ஸு பத³பூரணே. இதா⁴பி பத³பூரணே தட்ட²ப்போ³. தேனேவ ச ஆசரியத⁴ம்மபாலத்தே²ரேன வா-ஸத்த³ஸ்ஸ அத்து³த்தா⁴ரங் கரொந்தேன வுத்தங் “ந வாயங் குமாரகோ மத்தமஞ்ஞாஸீ³திஆதீ³ஸு பத³பூரணே³தி. ஸங்யுத்தட்ட²கதா³யம்பி இத³மேவ வுத்தங் “ந வாயங் குமாரகோ மத்தமஞ்ஞாஸீ³தி அயங் குமாரகோ அத்தனோ பமாணங் ந வத ஜானாஸீ³தி தே²ரங் தஜ்ஜெந்தோ ஆஹா³தி (ஸங். நி. அட்ட². 2.154). எத்தா⁴பி “வதா³தி வசனஸிலிட்ட²தாய வுத்தங். “ந வாய³ந்தி ஏதஸ்ஸ வா “ந வே அய³ந்தி பத³ச்சே²தங் கத்வா வே-ஸத்த³ஸ்ஸனத்த³ங் தஸ்ஸெந்தேன “வதா³தி வுத்தங். ததா² ஹி வே-ஸத்த³ஸ்ஸ ஏகங்ஸத்த³பா⁴வே ததே²வ பானிங் பயோகங் கத்வா உதா³ஹரந்தி நேருத்திகா. வஜிரபு³த்தி⁴த்தே²ரோ பன ஏவங் வத³தி “ந வாயந்தி எத்த² ச வாதி விபா⁴ஸா, அஞ்ஞாஸிபி ந அஞ்ஞாஸிபீ³தி. (வஜிர. 16. பட²மஹாஸங்கீ³திகதா³வண்ணனா) தங் தஸ்ஸ மதிமத்தங் ஸங்யுத்தட்ட²கதா³ய ததா² அவுத்தத்தா. இத³மேகங் பருபவாத³ஸம்ப⁴வகாரணங் “தத்த² கேசீ³திஆதி³னா ஸம்ப³ஜ்ஜி³தப்ப³ங்.

அஞ்சும்பி காரணமாஹ “ஸக்யகுலப்பஸுதோ சாயஸ்மா”தி. ஸாகியகுலே ஜாதோ, ஸாகியகுலபா⁴வேன வா பாகடோ ச ஆயஸ்மா ஆனந்தோ³. தத்த²..பே... உபவதெய்யுந்தி ஸம்பந்தோ⁴. அஞ்சும்பி காரணங் வத³தி “ததா²க²தஸ்ஸ பா⁴தா துளபிதுபுத்தோ”தி. பா⁴தாதி செத்த² கனிட்ட²பா⁴தா துளபிதுபுத்தபா⁴வேன, ந பன வயஸா ஸஹஜாதபா⁴வதோ.

“ஸுத்தோ⁴த³னோ தோ⁴தோத³னோ, ஸக்கஸுக்காமிதோத³னா;
அமிதா பாலிதா சாதி, இமே பஞ்ச இமா து³வே”தி.

வுத்தேஸு ஹி ஸப்²புகனிட்ட²ஸ்ஸ அமிதோத³னஸக்கஸ்ஸ புத்தோ ஆயஸ்மா ஆனந்தோ³. வுத்தஞ்ஹி மனோரத²பூரணியங் -

“கப்பஸதஸஹஸ்ஸங் பன தா³னங் த³த³மானோ அம்ஹாகங் போ³தி⁴ஸத்தேன ஸத்தி⁴ங் துஸிதபுரே நிப்²பத்தித்வா ததோ சுதோ அமிதோத³னஸக்கஸ்ஸ கேஹே நிப்²பத்தி, அத³ஸ்ஸ ஸப்²பே³ ஞாதகே ஆனந்தி³தே பமோதி³தே கரொந்தோ ஜாதோதி ‘ஆனந்தோ³’தவேவ நாமமகங்ஸு”தி.

ததா²யேவ வுத்தங் பபஞ்சஸுத³னியம்பி -

“அஞ்ஞே பன வத³ந்தி - நாயஸ்மா ஆனந்தோ³ ப⁴க²வதா ஸஹஜாதோ, வயஸா ச துளபிதுபுத்ததாய ச ப⁴க²வதோ கனிட்ட²பா⁴தாயேவ. ததா² ஹி மனோரத²பூரணியங் ஏகனிபாதவண்ணனாயங் ஸஹஜாதக³ணனே ஸோ ந வுதோ”தி.

யங் வுச்சதி, தங் க³ஹேதப்²பங். தத்தா²தி தஸ்மிங் விஸ்ஸத்தா²தி³பா⁴வே ஸதி.
அதிவிஸ்ஸத்த²ஸக்யகுலப்பஸுதததா²க²தபா⁴துபா⁴வதோதி வுத்தங் ஹோதி. பா⁴வேனபா⁴வலக்க³ணே ஹி கத்த³சி ஹேத்வத்தோ² ஸம்பஜ்ஜதி. ததா² ஹி ஆசரியத³ம்மபாலத்தே²ரேன நெத்திட்ட²கதாயங் “கு³ன்னஞ்சே தரமானாந”ந்தி கா²தா²வண்ணனாயங் வுத்தங் -

“ஸப்²பா² தா ஜிம்ஹங் க²ச்ச²ந்தீதி ஸப்²பா² தா கா²வியோ குடிலமேவ க²ச்ச²ந்தி, கஸ்மா? நெத்தே ஜிம்ஹக³தே ஸதி நெத்தே குடிலங் க³தே ஸதி, நெத்தஸ்ஸ குடிலங் க³த்ததாதி அத்தோ²”தி.

உதா³னட்ட²கதாயம்பி “இதி இமஸ்மிங் ஸதி இத³ங் ஹோதி”தி ஸுத்தபத³வண்ணனாயங் “ஹேதுஅத்த²தா பு⁴ம்மவசனஸ்ஸ காரணஸ்ஸ பா⁴வேன தத³வினாபா⁴வீ ப³லஸ்ஸ பா⁴வோ லக்கீயதீதி வேதி³தப்²பா”தி (உதா³. அட்ட². 1.1). தத்தா²தி வா நிமித்தபூ⁴தே விஸ்ஸத்தா²தி³ம்ஹீதி அத்தோ², தஸ்மிங் உச்சினநேதிபி வத³ந்தி. ச²ந்தா²க²மனங் வியாதி எத்த² ச²ந்தா² ஆக²மனங் வியாதி பத³ச்சே²தோ². ச²ந்தா²தி ச ஹேதும்ஹி நிஸ்ஸக்கவசனங், ச²ந்தே³ன ஆக²மனங் பவத்தனங் வியாதி அத்தோ², ச²ந்தே³ன அகத்தப்²புகரணமிவாதி வுத்தங் ஹோதி, ச²ந்த³ங் வா ஆக²ச்ச²தி ஸம்பயோக³வஸேனாதி ச²ந்தா²க²மனங், ததா² பவத்தோ அபாயக²மனீயோ அகுஸலசித்துப்பாதோ³. அத² வா அனநுருபங் க²மனங் அக²மனங். ச²ந்தே³ன அக²மனங் ச²ந்தா²க²மனங், ச²ந்தே³ன ஸினேஹேன அனநுருபங் க²மனங் பவத்தனங் விய அகத்தப்²புகரணங் வியாதி வுத்தங் ஹோதி. அஸெக்க²பூ⁴தா படிஸம்பி⁴தா², தங்பத்தாதி ததா², அஸெக்கா² ச தே படிஸம்பி⁴தா²ப்பத்தா சாதி வா ததா², தாதி³ஸே. ஸெக்க²படிஸம்பி⁴தா²ப்பத்தந்தி எத்தா²பி ஏஸ நயோ. பரிவஜ்ஜெந்தோதி ஹேத்வத்தே² அந்தஸத்தோ², பரிவஜ்ஜனஹேதுதி அத்தோ². அனுமதியாதி அனுஞ்ஞாய, யாசனாயாதி வுத்தங் ஹோதி.

“கிஞ்சாபி ஸெக்கோ²”தி இத³ங் அஸெக்கா²னங்யேவ உச்சினித்தா வுத்தங், ந ஸெக்கா²னங் அக²திக²மனஸம்ப⁴வேன. பட்²மமக்கே³னேவ ஹி சத்தாரி அக²திக²மனானி பஹீயந்தி, தஸ்மா கிஞ்சாபி ஸெக்கோ², ததா²பி தே²ரோ ஆயஸ்மந்தங் ஆனந்த³ங் உச்சினதாதி ஸம்பந்தோ⁴. ந பன கிஞ்சாபி ஸெக்கோ², ததா²பி அப⁴ப்²போ² அக²திங் க²ந்துந்தி. “அப⁴ப்²போ²”திஆதி³னா பன த³ம்மஸங்கீதியா தஸ்ஸ அரஹபா⁴வங் த³ஸ்ஸெந்தோ விஜ்ஜமானகு³ணே கதே²தி, தேன ஸங்கீதியா த³ம்மவினயவினிச்ச²யே ஸம்பத்தே ச²ந்தா²தி³வஸேன அஞ்ஞதா² அகதெ²த்வா யதா²பூ⁴தமேவ கதெ²ஸ்ஸதீதி த³ஸ்ஸேதி. ந க²ந்தப்²பா², அனநுருபா வா க³தீதி அக²தி, தங். பரியத்தோதி அதி⁴க²தோ உக்²க²ஹிதோ.

“ஏவ”ந்திஆதி³னா ஸன்னிட்டா²னக³ணனங் த³ஸ்ஸேதி. உச்சினிதேனாதி உச்சினித்வா க²ஹிதேன. அபிச ஏவங்.. பே... உச்சினீதி நிக²மனங், “தேனாயஸ்மதா²”திஆதி³ பன ஸன்னிட்டா²னக³ணனத³ஸ்ஸனந்திபி வத³ந்தி.

ஏவங் ஸங்கா²யகவிசினநப்பகாரங் த³ஸ்ஸெத்வா அஞ்சும்பி ஸங்கா²யனத்த³ங் தே³ஸவிசினநாதி³ப்பகாரங் த³ஸ்ஸெந்தோ “அத² கோ²”திஆதி³மாஹ. தத்த² ஏதத³ஹோஸீதி ஏதங் பரிவிதக்கனங் அஹோஸி. நு-ஸத்தே³ன ஹி பரிவிதக்கனங் த³ஸ்ஸேதி. ராஜக²ஹந்தி “ராஜக²ஹஸாமந்தங் க²ஹேத்வா வுத்த³ந்தி க²ண்டி³பதே³ஸு வத³ந்தி. கா²வோ சரந்தி எத்தா²தி கோ²சரோ, கு³ன்னங் சரணட்டா²னங், ஸோ வியாதி கோ²சரோ, பி⁴க்க²னங் சரணட்டா²னங், மஹந்தோ ஸோ அஸ்ஸ, எத்தா²தி வா மஹாகோ²சரங். அட்டா²ரஸன்னங் மஹாவிஹாரானம்பி அத்தி³தாய பஹுதஸேனாஸனங்.

தா²வரகம்மந்தி சிரட்டா²யிகம்மங். விஸபா⁴க³புக்³லோ ஸுப⁴த்³ஸதி³ஸோ. உக்கோடெய்யாதி நிவாரெய்ய. இதி-ஸத்³தோ² இத³மத்தே², இமினா மனஸிகாரேன ஹேதுபு⁴தேன ஏதத்³ஹோஸ்தி அத்தோ². க்ருபா⁴வஜனந்தத்³ங் ஞத்திது³தியேன கம்மேன ஸங்க⁴ங் ஸாவேஸி, ந அபலோகனஞத்திகம்மமத்தேனாதி அதி⁴ப்பாயோ.

கதா³ பனாயங் கதாதி ஆஹ “அயங் பனா”திஆதி³. ஏவங் கதபா⁴வோ ச இமாய க்ணனாய விஞ்ஞாயதீதி த்³ஸேதி “ப⁴க³வா ஹி”திஆதி³னா. அதா³தி அனந்தரத்தே² நிபாதோ, பரினிப்³பா³னந்தரமேவாதி அத்தோ². ஸத்தாஹந்தி ஹி பரினிப்³பா³னதி³வஸம்பி ஸங்க்³ணஹித்வா வுத்தங். அஸஸாதி ப⁴க³வதோ, “ஸரீர”ந்தி இமினா ஸம்ப³ந்தோ⁴. ஸங்வேக³வத்து³ங் கித்தெத்வா கித்தெத்வா அனிச்சதாபடிஸஞ்ஞத்தானி கீதானி கா³யித்வா பூஜாவஸேன கீனதோ ஸுந்த³ரங் கீனதி³வஸா ஸாது⁴கீனதி³வஸா நாம, ஸபரஹிதஸாத⁴னட்டே²ன வா ஸாதா⁴தி வுத்தானங் ஸப்புரிஸானங் ஸங்வேக³வத்து³ங் கித்தெத்வா கித்தெத்வா கீனதி³வஸாதிபி யுஜ்ஜதி. இமஸ்மிஞ்ச புரிமஸத்தாஹே ஏகதே³ஸேனேவ ஸாது⁴கீனமகங்ஸு. விஸேஸதோ பன தா⁴துபூஜாதி³வஸேஸுயேவ. ததா² ஹி வுத்தங் மஹாபரினிப்³பா³னஸுத்தட்ட²கதாயங் (தீ³. நி. அட்ட². 2.235) -

“இதோ புரிமேஸு ஹி த்³வீஸு ஸத்தாஹேஸு தே பி⁴க்க² ஸங்க⁴ஸஸ டா²னநிஸஜ்ஜோகாஸங் கரொந்தா கா³த³னீயங் போ⁴ஜனீயங் ஸங்விது³ஹந்தா ஸாது⁴கீனிகாய ஓகாஸங் ந லபி⁴ங்ஸு, ததோ நேஸங் அஹோஸி ‘இமங் ஸத்தாஹங் ஸாது⁴கீனிதங் கீனிஸ்ஸாம, டா²னங் கோ² பனேதங் விஜ்ஜதி, யங் அம்ஹாகங் பமத்தபா⁴வங் ஞத்வா கோசிதே³வ ஆக³ந்த்வா தா⁴துயோ க்ணஹேய்ய, தஸ்மா ஆரக்க³ங் ட²பெத்வா கீனிஸ்ஸாமா³தி, தேன தே ஏவமகங்ஸு”தி.

ததா²பி தே தா⁴துபூஜாயபி கதத்தா தா⁴துபூஜாதி³வஸா நாம. இமேயேவ விஸேஸேன ப⁴க³வதி கத்தப்³ஸஸ அஞ்ஞஸ்ஸ அபா⁴வதோ ஏகதே³ஸேன கதம்பி ஸாது⁴கீனங் உபாதாய “ஸாது⁴கீனதி³வஸா”தி பாகடா ஜாதாதி ஆஹ “ஏவங் ஸத்தாஹங் ஸாது⁴கீனதி³வஸா நாம அஹேஸு”ந்தி.

சிதகாயாதி வீஸஸதரதனுச்சாய சந்த்³னதா³ருசிதகாய, பதா⁴னகிச்சவஸேனேவ ச ஸத்தாஹங் சிதகாயங் அக்³கினா ஜாயீதி வுத்தங். ந ஹி அச்சந்தஸங்யோக³வஸேன நிரந்தரங் ஸத்தாஹமேவ அக்³கினா ஜாயி தத்த² பச்சிமதி³வஸேயேவ ஜாயித்தா, தஸ்மா ஸத்தாஹஸ்மிந்தி அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. புரிமபச்சிமானஞ்ஹி த்³வினநங் ஸத்தாஹானமந்தரே ஸத்தாஹே யத்த² கத்த³சிபி தி³வஸே ஜாயமானே ஸதி “ஸத்தாஹே ஜாயீ”தி வத்துங் யுஜ்ஜதி. யதா³ஹ -

“தேன கோ² பன ஸமயேன சத்தாரோ மல்லபாமொக்கா² ஸீஸங் நஹாதா அஹதானி வத்தா³னி நிவத்தா² ‘மயங் ப⁴க³வதோ சிதகங் ஆளிம்பெஸ்ஸாமா³தி ந ஸக்கொந்தி ஆளிம்பேது”ந்திஆதி³ (தீ³. நி. 2.233).

ஸத்திபஞ்ஜரங் கத்வாதி ஸத்திக³கா³தி³ஹத்தே²ஹி புரிஸேஹி மல்லராஜுனங் ப⁴க³வதோ தா⁴துஆரக்க³கரணங் உபலக்க³ணவஸேனாஹ. ஸத்திஹத்தா² புரிஸா ஹி ஸத்தியோ யதா² “குந்தா பசரந்தி”தி, தாஹி ஸமந்ததோ ரக்கா³பனவஸேன பஞ்ஜரபடிபா⁴க³த்தா ஸத்திபஞ்ஜரங். ஸந்தா⁴காரங் நாம ராஜுனங் ஏகா மஹாஸாலா. உய்யோக³காலாதீ³ஸு ஹி ராஜானோ தத்த² ட²த்வா “எத்தகா புரதோ கச்ச³ந்து, எத்தகா பச்ச³தோ, எத்தகா உபோ⁴ஹி பஸ்ஸேஹி, எத்தகா ஹத்தீ³ஸு அபி⁴ருஹந்து, எத்தகா அஸ்ஸேஸு, எத்தகா ரதே³ஸு”தி ஏவங் ஸந்தி⁴ங் கரொந்தி மரியாதங் பந்த⁴ந்தி, தஸ்மா தங் டா²னங் “ஸந்தா⁴கார”ந்தி வச்சதி. அபிச உய்யோக³ட்டா²னதோ ஆக³ந்த்வாபி யாவ கே³ஹேஸு அல்லகோ³மயபரிப⁴ண்டா²தீ³னி கரொந்தி, தாவ த்³வே தீணி தி³வஸானி ராஜானோ தத்த² ஸந்த³ம்ப⁴ந்தி விஸ்ஸமந்தி பரிஸ்ஸயங் வினோதே³ந்தீதிபி ஸந்தா⁴காரங், ராஜுனங் வா ஸஹ அத்தா³னுஸாஸனங் அகா³ரந்திபி ஸந்தா⁴காரங் ஹ-காரஸ்ஸ த⁴-காரங், அனுஸராக³மஞ்ச கத்வா, யஸ்மா வா ராஜானோ தத்த² ஸன்னிபதித்வா “இமஸ்மிங் காலே கஸிதுங் வட்டதி, இமஸ்மிங் காலே வபிது”ந்தி ஏவமாதி³னா நயேன க⁴ராவாஸகிச்சானி ஸம்மந்தயந்தி, தஸ்மா சி³ன்னவிச்சி³ன்னங் க⁴ராவாஸங் தத்த² ஸந்தா⁴ரெந்தீதிபி ஸந்தா⁴காரங். விஸாக³புண்ணமிதோ பட்டாய யாவ விஸாக³மாஸஸ்ஸ அமாவாஸீ, தாவ ஸோளஸ தி³வஸா ஸீஹளவோஹாரவஸேன க³ஹித்தா, ஜெட்ட²மூலமாஸஸ்ஸ ஸுக்கபக்கே² ச பஞ்ச தி³வஸாதி ஆஹ “இதி ஏகவீஸதி தி³வஸா கதா”தி. தத்த² சரிமதி³வஸேயேவ தா⁴துயோ பா⁴ஜயிங்ஸு, தஸ்மிங்யேவ ச தி³வஸே அயங் கம்மவாசா கதா. தேன வுத்தங் “ஜெட்ட²மூலஸுக்கபக்க³பஞ்சமிய”ந்திஆதி³. தத்த² ஜெட்ட²னக்க³த்தங் வா மூலனக்க³த்தங் வா தஸ்ஸ மாஸஸ்ஸ புண்ணமியங் சந்தே³ன யுத்தங், தஸ்மா ஸோ மாஸோ “ஜெட்ட²மூலமாஸோ”தி வச்சதி. அனாசாரந்தி ஹெட்டா² வுத்தங் அனாசாரங்.

யதி³ ஏவங் கஸ்மா வினயட்ட²கதாயங், (பாரா. அட்ட². 1.பட்ட²மஹாஸங்கீதிகதா³வண்ணனா) மங்கலஸுத்தட்ட²கதாயஞ்ச (கு². பா. அட்ட². மங்கலஸுத்தவண்ணனா) “ஸத்தஸு ஸாது⁴கீனதி³வஸேஸு, ஸத்தஸு ச தா⁴துபூஜாதி³வஸேஸு விதிவத்தேஸு”தி வுத்தந்தி? ஸத்தஸு தா⁴துபூஜாதி³வஸேஸு க³ஹிதேஸு தத்³வினாபா⁴வதோ மஜ்ஜே² சிதகாய ஜாயனஸத்தாஹம்பி க³ஹிதமேவாதி கத்வா விஸுங் ந வுத்தங் விய தி³ஸ்ஸதி. யதி³ ஏவங் கஸ்மா “அட்ட²மாஸோ அதிக்கந்தோ, தியட்ட²மாஸோ ஸேஸோ”தி ச வுத்தந்தி? நாயங் தோ³ஸோ. அப்பகஞ்ஹி ஊனமதி⁴கங் வா க்ணனுபகங் ந ஹோதி, தஸ்மா அப்பகேன அதி⁴கோபி ஸமுதா³யோ அனதி⁴கோ விய ஹோதீதி கத்வா அட்ட²மாஸதோ அதி⁴கேபி பஞ்சதி³வஸே “அட்ட²மாஸோ அதிக்கந்தோ”தி

வுத்தங் த்வாஸீதிகுந்தக் கவத்தானங் கத்தசி “அஸீதி கந்தக் கவத்தானீதி வசனங் விய, ததா² அப்பகேன ஊனோபி ஸமுதாயோ அனூனோ விய ஹோதீதி கத்வா தியட்³டமாஸதோ ஊனேபி பஞ்சதிவஸே “தியட்³டமாஸோ ஸேஸோ”தி வுத்தங் ஸதிபட்டானவிப்டங்க்ட²கதாயங் (விப்ட. 356) ச²மாஸதோ ஊனேபி அட்³டமாஸே “ச²மாஸங் ஸஜ்ஜாயோ காதப்போ”தி வசனங் விய, அஞ்சுதா² அட்ட²கதா²னங் அஞ்சுமஞ்சுவிரோதோ² ஸியா. அபிச திக்³பாணகானங் மதேன திண்ணங் ஸத்தாஹானங் வஸேன “ஏகவீஸதி திவஸா கதா”தி இத² வுத்தங். வினயஸுத்தனிபாதகு²த்கபாட்³ட²கதா²ஸு பன கு²த்கபாணகானங் மதேன ஏகமேவ ஜாயனதிவஸங் கத்வா தத்வஸேஸானங் த்வின்னங் ஸத்தாஹானங் வஸேன “அட்³டமாஸோ அதிக்கந்தோ, தியட்³டமாஸோ ஸேஸோ”தி ச வுத்தங். பட்³மபு²த²வசனாதீஸு விய தங் தங் பாணகானங் மதேன அட்ட²கதா²ஸுபி வசனபே²தோ² ஹோதீதி க²ஹேதப்பங். ஏவம்பெத்த² வத²ந்தி - பரினிப்பானதிவஸதோ பட்டாய ஆதி²ம்ஹி சத்தாரோ ஸாது²கீனதிவஸாயேவ, ததோ பரங் தயோ ஸாது²கீனதிவஸா சேவ சிதகஜாயனதிவஸா ச, ததோ பரங் ஏகோ சிதகஜாயனதிவஸாயேவ, ததோ பரங் தயோ சிதகஜாயனதிவஸா சேவ தா²துபூஜாதிவஸா ச, ததோ பரங் சத்தாரோ தா²துபூஜாதிவஸாயேவ, இதி தங் தங் கிச்சானுரூபகண்ணவஸேன தீனி ஸத்தாஹானி பரிபுரெந்தி, அக்ஹிதக்³ஹனேன பன அட்³டமாஸோவ ஹோதி. “ஏகவீஸதி திவஸா கதா”தி இத² வுத்தவசனஞ்ச தங் தங் கிச்சானுரூபகண்ணேனேவ. ஏவஞ்ஹி சதாஸுபி அட்ட²கதா²ஸு வுத்தவசனங் ஸமேதீதி விசாரெத்வா க²ஹேதப்பங். வஜிரபு²தி²த்தே²ரேன பன வுத்தங் “அட்³டமாஸோ அதிக்கந்தோதி எத்த² ஏகோ திவஸோ நட்டோ², ஸோ பாடிபதி²வஸோ, கோலாஹலதி²வஸோ நாம ஸோ, தஸ்மா இத² ந க²ஹிதோ”தி, (வஜிர. 1௨. பட்³மமஹாஸங்கீதிகதாவண்ணனா) தங் ந ஸுந்த²ரங் பரினிப்பானஸுத்தந்தபாளியங் (தீ² நி. 2.227) பாடிபதி²வஸதோயேவ பட்டாய ஸத்தாஹஸஸ வுத்தத்தா, அட்ட²கதா²யஞ்ச பரினிப்பானதிவஸேன ஸத்தி²ங் திண்ணங் ஸத்தாஹானங் க²ணித்தா. ததா² ஹி பரினிப்பானதிவஸேன ஸத்தி²ங் திண்ணங் ஸத்தாஹானங் கண்ணேனேவ ஜெட்ட²மூலஸுக்கபக்க²பஞ்சமீ ஏகவீஸதிமோ திவஸோ ஹோதி.

சத்தாலீஸ திவஸாதி ஜெட்ட²மூலஸுக்கபக்க²ஸ்ட²திவஸதோ யாவ ஆஸஹீ புண்ணமீ, தாவ க²ணெத்வா வுத்தங். எத்த²ந்தரேதி சத்தாலீஸதிவஸப்ப²ந்தரே. ரோகோ² ஏவ ரோக²பலிபோ²தோ². ஆசரியபுஜ்ஜாயேஸு கத்தப்ப²கிச்சமேவ ஆசரியபுஜ்ஜாயபலிபோ²தோ², ததா² மாதாபிதுபலிபோ²தோ². யதா²தி²ப்பேதங் அத்த²ங், கம்மங் வா பரிபு²ந்தோ²தி உபரோதோ²தி பவத்திதுங் ந தே²தி² பலிபோ²தோ² ர-காரஸஸ ல-காரங் கத்வா. தங் பலிபோ²த²ங் சி²ந்தி²த்வா தங் கரணியங் கரோதாதி ஸங்கா²ஹகேன சி²ந்தி²தப்பங் தங் ஸப்ப²ங் பலிபோ²த²ங் சி²ந்தி²த்வா த²ம்மவினயஸங்காயனஸங்காதங் ததே²வ கரணியங் கரோது.

அஞ்சுபி மஹாதே²ராதி அனுருத்த²த்தே²ராதயோ. ஸோகஸல்லஸமப்பிதந்தி ஸோகஸங்காதேன ஸல்லேன அனுபவிட்ட²ங் படிவித்த²ங். அஸமுச்சின்னஅவிஜ்ஜாதண்ஹானுஸயத்தா அவிஜ்ஜாதண்ஹாபி²ஸங்காதேன கம்முனா ப²வயோனிக²தி²டி²திஸத்தாவாஸேஸு கந்த²பஞ்சகஸங்காதங் அத்தபா²வங் ஜனேதி அபி²னிப்ப²த்தே²தி ஜனோ. கிலேஸே ஜனேதி, அஜனி, ஜனிஸ்ஸதீதி வா ஜனோ, மஹந்தோ ஜனோ ததா², தங். ஆக²தா²க²தந்தி ஆக²தமா²க²தங் யதா² “ஏகேகோ”தி. எத்த² ஸியா - “தே²ரோ அத்தனோ பஞ்சஸதாய பரிஸாய பரிவுத்தோ ராஜக²ஹங் க²தோ, அஞ்சுபி மஹாதே²ரா அத்தனோ அத்தனோ பரிவாரே க²ஹெத்வா ஸோகஸல்லஸமப்பிதங் மஹாஜனங் அஸ்ஸாஸேதுகாமா தங் தங் தி²ஸங் பக்கந்தா”தி இத² வுத்தவசனங் ஸமந்தபாஸாதி²காய “மஹாகஸ்ஸபத்தே²ரோ ராஜக²ஹங் ஆவுஸோ க²ச்ச²மாதி உபட்³ட²ங் பி²க்கு²ஸங்க²ங் க²ஹெத்வா ஏகங் மக்²க²ங் க²தோ, அனுருத்த²த்தே²ரோபி உபட்³ட²ங் க²ஹெத்வா ஏகங் மக்²க²ங் க²தோ”தி (பாரா. அட்ட². பட்³மமஹாஸங்கீதிகதாவண்ணனா) வுத்தவசனஞ்ச அஞ்சுமஞ்சுங் விருத்த²ங் ஹோதி. இத² ஹி மஹாகஸ்ஸபத்தே²ராதயோ அத்தனோ அத்தனோ பரிவாரபி²க்க²ஹியேவ ஸத்தி²ங் தங் தங் தி²ஸங் க²தாதி அத்தோ² ஆபஜ்ஜதி, தத்த² பன மஹாகஸ்ஸபத்தே²ரானுருத்த²த்தே²ராயேவ பச்சேகமுபட்³ட²ஸங்கே²ன ஸத்தி²ங் ஏகேகங் மக்²க²ங் க²தாதி? வுச்சதே - தது²ப²யம்பி ஹி வசனங் ந விருஜ்ஜதி அத்த²தோ ஸங்ஸந்த²னத்தா. இத² ஹி நிரவஸேஸேன தே²ரானங் பச்சேக²மனவசனமேவ தத்த² நயவஸேன த²ஸ்ஸேதி, இத² அத்தனோ அத்தனோ பரிஸாய க²மனவசனஞ்ச தத்த² உபட்³ட²ஸங்கே²ன ஸத்தி²ங் க²மனவசனேன. உபட்³ட²ஸங்கே²தி ஹி ஸகஸகபரிஸாபு²தோ பி²க்கு²க²ணோ க²ய்ஹதி உபட்³ட²ஸத்த²ஸ்ஸ அஸமேபி பா²கே² பவத்தத்தா. யதி² ஹி ஸன்னிபதிதே ஸங்கே² உபட்³ட²ஸங்கே²ன ஸத்தி²²ந்தி அத்த²ங் க²ண்ஹெய்ய, ததா² ஸங்க²ஸ்ஸ க²ண்ணபத²மதீத்த² ந யுஜ்ஜதேவ, யதி² ச ஸங்க²யனத்த²ங் உச்சினிதானங் பஞ்சன்னங் பி²க்கு²ஸதானங் மஜ்ஜே² உபட்³ட²ஸங்கே²ன ஸத்தி²²ந்தி அத்த²ங் க²ண்ஹெய்ய, ஏவம்பி தேஸங் க²ணபாமொக்க²னங்யேவ உச்சினித்த² ந யுஜ்ஜதேவ. பச்சேக²க²ணினோ ஹேதே. வுத்தஞ்ஹி “ஸத்தஸதஸஹஸ்ஸானி, தேஸு பாமொக்க²பி²க்க²வோ”தி, இதி அத்த²தோ ஸங்ஸந்த²னத்த² ததே²தங் உப²யம்பி வசனங் அஞ்சுமஞ்சுங் ந விருஜ்ஜ²தி. தங்தங்பா²ணகானங் மதேனேவங் வுத்தந்திபி வத²ந்தி.

“அபரினிப்பு²தஸ்ஸ ப²க²வதோ”திஆதி²னா யோஜேதப்பங். பத்தசீவரமாதாயாதி எத்த² சதுமஹாராஜத²தியஸேலமயபத்தங், ஸுக²தசீவரஞ்ச க²ண்ஹித்வாதி அத்தோ². ஸோயேவ ஹி பத்தோ ப²க²வதா ஸதா² பரிபு²த்தோ. வுத்தஞ்ஹி ஸமசித்தபடிபதா²ஸுத்தட்ட²கதாயங் “வஸ்ஸங்வுத்த²னாஸாரேன அதிரேகவீஸதிவஸ்ஸகாலேபி தஸ்ஸேவ பரிபு²த்தபா²வங் தீ²பேதுகாமேன பாதோவ ஸரீரபடிஜக்²க²னங் கத்வா ஸுனிவத்த²னிவாஸனோ ஸுக²தசீவரங் பாருபித்வா ஸேலமயபத்தமாதாய பி²க்கு²ஸங்க²பரிவுதோ

ஸமஸ்ஸாஸேதுந்தி ஸந்தப்பேதுங். தேவதாய ஸங்வேஜிததி¹வஸதோ, ஜேதவனவிஹாரங் பவிட்ட²தி³வஸதோ வா து⁴தியதி⁵வஸே. விரிச்சதி ஏதேனாதி விரேசனங், ஓஸத⁶பரிபா⁷விதங் கீரமேவ விரேசனங் ததா⁸. யங் ஸந்தா⁹யாதி யங் பே¹⁰ஸஜ்ஜபானங் ஸந்தா¹¹ய. அங்க¹²பச்சங்கேன ஸோப¹³தீதி ஸுபோ¹⁴, மனுனோ அபச்சங் மானவோ, ந-காரஸ்ஸ பன ண-காரே கதே மாணவோ. மனுதி ஹி பட¹⁵மகப்பிககாலே மனுஸ்ஸானங் மாதாபிதுட்டா¹⁶னே டி¹⁷தோ புரிஸோ, யோ ஸாஸனே “மஹாஸம்மதராஜா”தி வுத்தோ. ஸோ ஹி ஸகலலோகஸ்ஸ ஹிதங் மனபி¹⁸ ஜானாதீதி மனுதி வுச்சதி. ஏவம்பெத்த¹⁹ வத²⁰ந்தி “த²¹ந்தஜ ந-காரஸஹிதோ மானவஸத்²²தோ²³ ஸப்²⁴புஸத்தஸாதா²⁵ரணவசனோ, முத்²⁶த²⁷ஜ ண-காரஸஹிதோ பன மாணவஸத்²⁸தோ²⁹

குச்சிதழுள்ளாபச்சவசனோ"தி. துளகம்மவிபுங்குஸுத்தட்டகதாயம்பி (ம. நி. அட்ட. 4.289) ஹி முத்தஜ ண-காரஸஹிதஸ்ஸேவ மாணவஸுத்தஸ்ஸ அத்தோ வண்ணிதோ. தட்டகாயம்பி "யங் அபச்சங் குச்சிதங் முள்ளங் வா, தத்த லோகே மாணவவோஹாரோ, யேபுய்யேன ச ஸத்தா துஹரகாலே முள்ளதாதுகா ஹொந்தீதி தஸ்ஸேவத்தோ பகாஸிதோ"தி வதந்தி ஆசரியா. அஞ்சுத்த ச விஸதிவஸ்ஸப்பந்தரோ யுவா மாணவோ, இத பன தப்போஹாரேன மஹல்லகோபி. வுத்தஞ்ஹி துளகம்மவிபுங்குஸுத்தவண்ணனாயங் "மாணவோதி பன தங் தருணகாலே வோஹரிங்ஸு, ஸோ மஹல்லககாலேபி தேனேவ வோஹாரேன வோஹரீயதீ"தி, (ம. நி. அட்ட. 4.289) ஸுபுனாமகேன லத்தமாணவவோஹாரேனாதி அத்தோ. ஸோ பன "ஸத்தா பரினிப்புதோ, ஆனந்தத்தேரோ கிரஸ்ஸ பத்தசீவரமாதாய ஆக்தோ, மஹாஜனோ தங் தஸ்ஸனாய உபஸங்கமதீ"தி ஸுத்வா "விஹாரங் கோ பன கந்த்வா மஹாஜனமஜ்ஜே ந ஸக்கா ஸுகேன படிஸந்தாரங் வா காதுங், தம்மகதங் வா ஸோதுங், கேஹமாகுதங்யேவ நங் திஸ்ஸவா ஸுகேன படிஸந்தாரங் கரிஸ்ஸாமி, ஏகா ச மே கங்கா அத்தி, தம்பி நங் புச்சிஸ்ஸாமீ"தி சிந்தெத்வா ஏகங் மாணவகங் பேஸேஸி, தங் ஸந்தாயாஹ "பஹிதங் மாணவக"ந்தி குத்தகே செத்த கபச்சயோ. ஏததவோசாதி ஏதங் "அகாலோ"திஆதிங்க வசனங் ஆனந்தத்தேரோ அவோச.

அகாலோதி அஜ்ஜ கந்தங் அயுத்தகாலோ. கஸ்மாதி சே "அத்தி மே"திஆதிமாஹ. பேஸஜ்ஜமத்தாதி அப்பகங் பேஸஜ்ஜங். அப்பத்தோ ஹெத்த மத்தாஸுத்தோ "மத்தா ஸுகப்பரிச்சாகா"திஆதிஸு (த. ப. 290) விய. பீதாதி பிவிதா. ஸ்வேபீதி எத்த "அபி-ஸுத்தோ அபெக்கோ மந்தா நுஞ்ஞாயா"தி (வஜிர. 16). படமஹாஸங்கீதிகதாவண்ணனா) வஜிரபுத்தித்தேரேன வுத்தங். அயங் பன தஸ்ஸாதிப்பாயோ - "அப்பேவ நாமா"தி ஸங்ஸயமத்தே வுத்தே அனுஞ்ஞாதபாவோ ந ஸித்தோ, தஸ்மா தங் ஸாதானத்தங் "அபீ"தி வுத்தங், தேன இமமத்தங் தீபேதி "அப்பேவ நாம ஸ்வே மயங் உபஸங்கமய்யாம, உபஸங்கமிதுங் படிபுலா ஸமானா உபஸங்கமிஸ்ஸாம சா"தி.

துதியதிவஸேதி கீரவிசேனபித்திவஸதோ துதியதிவஸே. சேதகத்தேரேனாதி சேதியரட்டே ஜாதத்தா சேதகோதி ஏவங் லத்தாணாமேன தேரேன. பச்சாஸமணேனாதி பச்சாஸுகதேன ஸமணேன. ஸஹத்தே சேதங் கரணவசனங். ஸுபேன மாணவேன புட்டோதி "யேஸு தம்மேஸு புவங் கோதமோ இமங் லோகங் பதிட்டபேஸி, தே தஸ்ஸ அச்சயேன நட்டா நு கோ, தாரந்தி நு கோ, ஸசே தாரந்தி, புவங் (நத்தி தீ. நி. அட்ட. 1.448) ஆனந்தோ ஜானிஸ்ஸதி, ஹந்த நங் புச்சாமீ"தி ஏவங் சிந்தெத்வா "யேஸங் ஸோ புவங் கோதமோ தம்மானங் வண்ணவாதீ அஹோஸி, யத்த ச இமங் ஜனதங் ஸமாதபேஸி நிவேஸேஸி பதிட்டபேஸி, கதமேஸானங் கோ போ ஆனந்த தம்மானங் ஸோ புவங் கோதமோ வண்ணவாதீ அஹோஸீ"திஆதினா (தீ. நி. 1.448) புட்டோ, அதஸ்ஸ தேரோ தீணி பிடகானி ஸீலக்கந்தாதீஹி தீஹி கந்தோஹி ஸங்கஹெத்வா தஸ்ஸெந்தோ "திண்ணங் கோ மாணவ கந்தானங் ஸோ புவா வண்ணவாதீ"திஆதினா (தீ. நி. 1.449) இத ஸீலக்கந்தவக்கே தஸ்மங் ஸுத்தமபாஸி, தங் ஸந்தாயாஹ "இமஸ்மிங்...பே... மபாஸீ"தி.

கண்டந்தி சின்னங். புல்லந்தி பின்னங், ஸேவாலாஹிசுத்தகாதிவிகஸ்ஸனங் வா, தேஸங் படிஸங்குரணங் ஸம்மா பாகதிககரணங், அபின்வபடிகரணந்தி வுத்தங் ஹோதி. உபகட்டாயாதி ஆஸன்னாய. வஸ்ஸங் உபனெந்தி உபகச்சந்தி எத்தாதி வஸ்ஸபனாயிகா, வஸ்ஸபகதகாலோ, தாய. ஸங்கீதிபாளியங் (சுளவ. 440) ஸாமஞ்ஞேன வுத்தம்பி வசனங் ஏவங் கதேயேவ ஸந்தாய வுத்தந்தி ஸங்ஸந்தேதுங் ஸாதேதுங் வா ஆஹ "ஏவஞ்ஹி"திஆதி.

ராஜகஹங் பரிவாரெத்வாதி பஹினகரே டுதபாவேன வுத்தங். சுட்டிதபதிதக்லாபாதி சுட்டிதா ச பதிதா ச உக்லாபா ச. இதுங் வுத்தங் ஹோதி - புவதோ பரினிப்பாநட்டானங் கச்சந்தேஹி பிக்குஹி சுட்டிதா விஸ்ஸட்டா, ததோயேவ ச உபசிகாதீஹி காதித்தா இதோ சிதோ ச பதிதா, ஸம்மஜ்ஜனாபாவேன ஆகிண்ணகசவரத்தா உக்லாபா சாதி. ததேவத்தங் "புவதோ ஹி"திஆதினா விபாவேதி. அவகுதி பூதிபாவமகமாஸீதி உக்லாபோ து-காரஸ்ஸ ல-காரங் கத்வா, உஜ்ஜிட்டோ வா கலாபோஸமூஹோதி உக்லாபோ, வண்ணஸங்கமனவஸேனேவங் வுத்தங் யதா "உபக்லேஸோ, ஸ்னேஹோ" - இச்சாதி, தேன யுத்தாதி ததா. பரிச்சேதுவஸேன வேணியந்தி திஸ்ஸந்தீதி பரிவேணா. குருமானாதி கத்துகாமா. ஸேனாஸனவத்தானங் பஞ்ஞத்தத்தா, ஸேனாஸனக்கந்தாகே ச ஸேனாஸனபடிபுத்தானங் பஹுனம்பி வசனானங் வுத்தத்தா ஸேனாஸனபடிஸங்குரணம்பி தஸ்ஸ பூஜாயேவ நாமாதி ஆஹ "புவதோ வசனபூஜனத்த"ந்தி. படமங் மாஸந்தி வஸ்ஸானஸ்ஸ படமங் மாஸங். அச்சந்தஸங்யோகே சேதங் உபயோகவசனங். "தித்தியவாதபரிமோசனத்தஞ்சா"தி வுத்தமத்தங் பாகடங் காதுங் "தித்தியா ஹி"திஆதி வுத்தங்.

யந்தி கதிகவத்தகரணங். ஏதிஸேஸு ஹி டானேஸு யங்-ஸுத்தோ தங்-ஸுத்தானபெக்கோ தேனேவ அத்தஸ்ஸ பரிபுண்ணத்தா. யங் வா கதிகவத்தங் ஸந்தாய "அத கோ"திஆதி வுத்தங், ததேவ மயாபி வுத்தந்தி அத்தோ. ஏஸ நயோ ஈதிஸேஸு புவதா...பே... வண்ணிந்தி ஸேனாஸனவத்தங் பஞ்ஞபெந்தேன ஸேனாஸனக்கந்தாகே (சுளவ. 308) ச ஸேனாஸனபடிபுத்தாவசனங் கதேந்தேன வண்ணிதங். ஸங்காயிஸ்ஸாமாதி எத்த இதி-ஸுத்தஸ்ஸ "வுத்தங் அஹோஸீ"தி ச உபயுத்த ஸம்பந்தோ, ஏகஸ்ஸ வா இதி-ஸுத்தஸ்ஸ லோபோ.

துதியதிவஸேதி ஏவங் சிந்திததிவஸதோ துதியதிவஸே, ஸோ ச கோ² வஸ்ஸௌபனாயிகதிவஸதோ துதியதிவஸோவ. தே²ரா ஹி ஆஸஹிபுண்ணமிதோ பாடிபததிவஸேயேவ ஸன்னிபதித்வா வஸ்ஸமுபக²ந்த்வா ஏவங் சிந்தேஸுந்தி. ராஜத்வாரேதி ராஜகேஹத்வாரே. ஹத்த²கம்மந்தி ஹத்த²கிரியங், ஹத்த²கம்மஸ்ஸ கரணந்தி வுத்தங் ஹோதி. படிவேதேஸுந்தி ஜானாபேஸுங். விஸட்டா²தி நிராஸங்கசித்தா. ஆணாயேவ அப்படிஹதவுத்தியா பவத்தனட்டே²ன சக்கந்தி ஆணாசக்கங். ததா² த²ம்மோயேவ சக்கந்தி த²ம்மசக்கங், தங் பனித² தேஸுனாஞாணபடிவேத²ஞாணவஸேன துவித²ம்பி யுஜ்ஜதி தது²ப²யேனேவ ஸங்கீதியா பவத்தனதோ. “த²ம்மசக்கந்தி சேதங் தேஸுனாஞாணஸ்ஸாபி நாமங், படிவேத²ஞாணஸ்ஸாபி²தி (ஸங். நி. அட்ட². 2.3.78) ஹி அட்ட²கதா²ஸு வுத்தங். ஸன்னிஸஜ்ஜட்ட²னந்தி ஸன்னிபதித்வா நிஸீத²னட்ட²னங். ஸத்த பண்ணானி யஸ்ஸாதி ஸத்தபண்ணீ, யோ “ச²த்தபண்ணோ, விஸமச்ச²தோ²” திபி வுச்சதி, தஸ்ஸ ஜாதகு²ஹத்வாரேதி அத்தோ².

விஸ்ஸகம்முனாதி ஸக்கஸ்ஸ தே²வானமிந்த²ஸ்ஸ கம்மாகம்மவிதா²யகங் தே²வபுத்தங் ஸந்தா²யாஹ. ஸுவிப²த்தபி²த்தித²ம்ப²ஸோபானந்தி எத்த² ஸுவிப²த்தபத²ஸ்ஸ த²வந்த²தோ பு²பே² ஸுய்யமானத்தா ஸப²பே²ஹி த²வந்த²பதே²ஹி ஸம்ப²ந்தோ², ததா² “நானாவித²...பே... விசித்த²”ந்திஆதி²ஸுபி. ராஜப²வனவிபு²திந்தி ராஜப²வனஸம்பத்திங், ராஜப²வனஸோப²ங் வா. அவஹஸந்தமிவாதி அவஹாஸங் குருமானங் விய. ஸிரியாதி ஸோபா²ஸங்க²தாய லக்கியா. நிகேதனமிவாதி வஸனட்ட²னமிவ, “ஜலந்தமிவா²திபி பாடோ². ஏகஸ்மிந்யேவ பானியதித்தே² நிபதந்தா பக்கி²னோ விய ஸப²பே²ஸம்பி ஜனானங் சக்க²னி மண்ட²பேயேவ நிபதந்தீதி வுத்தங் “ஏகனிபாத²பே... விஹங்க²ன²”ந்தி. நயனவிஹங்க²னந்தி நயனஸங்க²²விஹங்க²னங். லோகராமணெய்யகமிவ ஸம்பிண்டி²தந்தி யதி² லோகே விஜ்ஜமானங் ராமணெய்யகங் ஸப²ப²மேவ ஆனெத்வா ஏகத்த² ஸம்பிண்டி²தங் ஸியா, தங் வியாதி வுத்தங் ஹோதி, யங் யங் வா லோகே ரமிதுமரஹதி, தங் ஸப²ப²ங் ஸம்பிண்டி²தமிவாதிபி அத்தோ². த²ட்ட²ப²ஸாரமண்ட²ந்தி பெ²க்கு²ரஹிதங் ஸாரங் விய, கஸடவினிமுத்தங் பஸன்னங் விய ச த²ட்டு²மரஹ²ருபேஸு ஸாரபு²தங், பஸன்னபு²தஞ்ச. அபிச த²ட்ட²ப²போ² த²ஸ்ஸனீயோ ஸாரபு²தோ விஸிட்ட²தரோ மண்டோ² மண்ட²னங் அலங்காரோ ஏதஸ்ஸாதி த²ட்ட²ப²ஸாரமண்டோ², தங். மண்ட²ங் ஸுரிரயரஸ்மிங் பாதி நிவாரேதி, ஸப²பே²ஸங் வா ஜனானங் மண்ட²ங் பஸன்னங் பாதி ரக்க²தி, மண்ட²னமலங்காரங் வா பாதி பிவதி அலங்கரிதுங் யுத்தபா²வேனாதி மண்ட²போ, தங்.

குஸுமதா²மானி ச தானி ஓலம்ப²கானி சேதி குஸுமதா²மோலம்ப²கானி. விஸேஸனஸ்ஸ செத்த² பரனிபாதோ யதா² “அக்²யாஹிதோ²”தி. விவிதா²னியேவ குஸுமதா²மோலம்ப²கானி ததா², தானி வினிக²க்²லந்தங் விஸேஸேன வமெந்தங் நிக்க²மெந்தமிவ சாரு ஸோப²னங் விதானங் எத்த²தி ததா². குட்டே²ன க²ஹிதோ ஸமங் கதோதி குட்டிமோ, கொட்டிமோ வா, தாதி²ஸோயேவ மணிதி மணிகொட்டிமோ , நானாரதனேஹி விசித்தோ மணிகொட்டிமோ, தஸ்ஸ தலங் ததா². அத² வா மணியோ கொட்டெத்வா கததலத்தா மணிகொட்டே²ன நிப்ப²த்தந்தி மணிகொட்டிமங், தமேவ தலங், நானாரதனவிசித்தங் மணிகொட்டிமதலங் ததா². தமிழ ச நானாபு²ப²ஹாரவிசித்தங் ஸுபரினிட்டி²தபு²²மிகம்மந்தி ஸம்ப²ந்தோ². பு²ப²ப²ஜா பு²ப²ப²ஹாரோ. எத்த² ஹி நானாரதனவிசித்த²க்²ஹணங் நானாபு²ப²ஹாரவிசித்ததாயனித²ஸ்ஸனங், மணிகொட்டிமதல²க்²ஹணங் ஸுபரினிட்டி²தபு²²மிகம்மதாயாதி த²ட்ட²ப²ப²ங். நந்தி மண்ட²பங். ப²ரஹ்மவிமானஸதி²ஸந்தி பா²வனபு²ங்ஸகங், யதா² ப²ரஹ்மவிமானங் ஸோப²தி, ததா² அலங்கரித்வாதி அத்தோ². விஸேஸேன மானேதப²ப²ந்தி விமானங். ஸத்த²விதா² பன “விஹே ஆகாஸே மாயந்தி க²ச்ச²ந்தி தே²வா யேனாதி விமான²ந்தி வத²ந்தி. விஸேஸேன வா ஸுசரிதகம்முனா மீயதி நிம்மீயதீதி விமானங், வீதி வா ஸகுணோ வுச்சதி, தங் ஸண்ட²னேன மீயதி நிம்மீயதீதி விமானந்திஆதி²னாபி வத்த²ப²போ². விமானட்ட²கதா²யங் பன “ஏகயோஜனத்²வியோஜனாதி²பா²வேன பமாணவிஸேஸயுத்ததாய, ஸோபா²திஸயயோகே²ன ச விஸேஸதோ மானீயதாய விமான²ந்தி (வி. வ. அட்ட². க²ந்த²ரம்ப²கதா²) வுத்தங். நத்தி² அக்²²மேதேஸந்தி அனக்²கா²னி, அபரிமாணக்²கா²னி அக்²²²துமஸக்குணெய்யானீதி வுத்தங் ஹோதி. பதிருபங், பச்சேகங் வா அத்த²ரித²ப²ானீதி பச்சத்த²ரணானி, தேஸங் ஸதானி ததா². உத்தராபி²மு²²ந்தி உத்தரதி²ஸாபி²மு²²ங். த²ம்மோபி ஸத்த²யேவ ஸத்த²ுகிச்சனிப்ப²²த²னதோதி வுத்தங் “ப²த்த²ஸ்ஸ ப²²க²வதோ ஆஸனாரஹங் த²ம்மாஸனங் பஞ்ஞபெத்வா²தி. யதா²ஹ “யோ கோ²...பே... மமச்சயேன ஸத்த²²”திஆதி², (தீ². நி. 2.216) ததா²க²த²ப²வேதி²த²²ம்மதே²ஸகஸ்ஸ வா ஸத்த²ுகிச்சாவஹத்தா ததா²ருபே ஆஸனே நிஸீதி²துமரஹதீதி த²ஸ்ஸேதும்பி ஏவங் வுத்தங். ஆஸனாரஹந்தி நிஸீத²னாரஹங். த²ம்மாஸனந்தி த²ம்மதே²ஸகாஸனங், த²ம்மங் வா கதே²துங் யுத்தாஸனங். த²ந்த²க²சிதந்தி த²ந்தேஹி க²சிதங், ஹத்தி²த²ந்தேஹி கதந்தி வுத்தங் ஹோதி. “த²ந்தோ நாம ஹத்தி²த²ந்தோ வுச்சதி²”தி ஹி வுத்தங். எத்த²தி ஏதஸ்மிங் த²ம்மாஸனே. மம கிச்சந்தி மம கம்மங், மயா வா கரணியங்.

இதா²னி ஆயஸ்மதோ ஆனந்த²ஸ்ஸ அஸெக்க²பு²²மிஸமாபஜ்ஜனங் த²ஸ்ஸெந்தோ “தஸ்மிஞ்ச பனா²”திஆதி²மாஹ. தத்த² தஸ்மிஞ்ச பன தி²வஸஏதி ததா² ரஞ்ஞா ஆரோசாபிததி²வஸே, ஸாவணமாஸஸ்ஸ காளபக்க²சுதுத்த²தி²வஸேதி வுத்தங் ஹோதி. அனத்த²ஜனந்தோ விஸஸங்காஸதாய கிலேஸோ விஸங், தஸ்ஸ கீ²ணாஸவபா²வதோ அஞ்ஞத²பா²வஸங்க²தா ஸத்தி க²ந்தோ². ததா² ஹி ஸோ ப²²க²வதோ பரினிப்ப²²னாதி²ஸு விலாபாதி²மகாஸி. அபிச விஸஜனநகபு²ப²தி²க²ந்த²படிபா²²க²தாய நானாவித²²²க்²ஹேதுகிரியாஜனநகோ கிலேஸோவ “விஸக²ந்தோ²”தி வுச்சதி. ததா² ஹி ஸோ “விஸங் ஹரதீதி விஸத்திகா, விஸமூலாதி விஸத்திகா, விஸப²லாதி விஸத்திகா, விஸபரிபோ²²க²தி விஸத்திகா²”திஆதி²னா (மஹானி. 3) வுத்தோதி. அபிச விஸக²ந்தோ²²நாம விருபோ மங்ஸாதி²க²ந்தோ², தங்ஸதி²ஸதாய பன கிலேஸோ.

“விஸ்ஸஸத்தோ ஹி விருபே”தி (த⁴. ஸ. 16. 624) அபி⁴த⁴ம்மடகாயங்வுத்தங். அத்தா⁴தி ஏகங்ஸதோ. ஸங்வேக³ந்தி த⁴ம்மஸங்வேக³ங். “ஓஹிதபா⁴ரான”ந்தி ஹி யேபு⁴ய்யேன, பதா⁴னேன ச வுத்தங். ஏதி³ஸேஸு பன டா⁴னேஸு தத³ஞ்ஞேஸம்பி த⁴ம்மஸங்வேகோ³யேவ அதி⁴ப்பேதோ. ததா² ஹி “ஸங்வேகோ³ நாம ஸஹோத்தப்பங் ஞாணங், ஸோ தஸ்ஸா ப⁴குவதோ துஸ்ஸனே உப்பஜ்ஜீ”தி (வி. வ. அட்ட². 838) ரஜ்ஜுமாலாவிமானவண்ணனாயங்வுத்தங், ஸா ச ததா² அவிஞ்ஞாதஸாஸனா அனாகுதப³லாதி. இதரதா² ஹி சித்துத்ராஸவஸேன தோ³ஸோயேவ ஸங்வேகோ³தி ஆபஜ்ஜதி, ஏவஞ்ச ஸதி ஸோ தஸ்ஸ அஸெக்க³பு⁴மிஸமாபஜ்ஜனஸ்ஸ ஏகங்ஸகாரணங் ந ஸியா. ஏவமபு⁴தோ ச ஸோ இத⁴ ந வத்தப்³போ³யேவாதி அலமதிபஞ்சேன. தேனாதி தஸ்மா ஸ்வே ஸங்க⁴ஸன்னிபாதஸ்ஸ வத்தமானத்தா, ஸெக்க³ஸகரணியத்தா வா. தே ந யுத்தந்தி தவ ந யுத்தங், தயா வா ஸன்னிபாதங் க³ந்துங் ந பதிரூபங்.

மேதந்தி மம ஏதங் க³மனங். ய்வாஹந்தி யோ அஹங், யந்தி வா கிரியாபராமஸனங், தேன “க³ச்செய்ய”ந்தி எத்த² க³மனகிரியங் பராமஸதி, கிரியாபராமஸனஸ்ஸ ச யங் தங்-ஸத்த³ஸ்ஸ அயங் பகதி, யதி³தங் நபுங்ஸகலிங்கே³ன, ஏகவசனேன ச யொக்யதா ததா²யேவ தத்த² தத்த² துஸ்ஸனதோ. கிரியாய ஹி ஸபா⁴வதோ நபுங்ஸகத்தமேகத்தஞ்ச இச்ச³ந்தி ஸத்த³விதா³. ஆவஜ்ஜேஸீதி உபனாமேஸி. முத்தாதி முச்சிதா. அப்பத்தஞ்சாதி அக³தஞ்ச, பி³ம்போ³ஹனே ந தாவ ட²பிதந்தி வுத்தங் ஹோதி. ஏதஸ்மிங் அந்தரேதி எத்த²ந்தரே, இமினா பத³வயேன துஸ்ஸிதகாலானங் வேமஜ்ஜக்க³ணே, ததா²துஸ்ஸிதகாலத்வயஸ்ஸ வா விவரேதி வுத்தங் ஹோதி.

“காரணே சேவ சித்தே ச, க³ணஸ்மிங் விவரேபி ச;
வேமஜ்ஜா³தி³ஸு அத்தே³ஸு அந்தராதி ரவோ க³தோ”தி.

ஹி வுத்தங். அனுபாதா³யாதி தண்ஹாதி³டி²வஸேன கஞ்சி த⁴ம்மங் அக்³ஹெத்வா, யேஹி வா கிலேஸேஹி முச்சதி, தேஸங் லேஸமத்தம்பி அக்³ஹெத்வா. ஆஸவேஹீதி ப⁴வதோ ஆ ப⁴வக்³ங், த⁴ம்மதோ ச ஆ கொ³தரபு⁴ங் ஸவனதோ பவத்தனதோ ஆஸவஸஞ்ஞிதேஹி கிலேஸேஹி. உபலக்³ணவசனமத்தஞ்சேதங். ததேகட்ட²தாய ஹி ஸப்³போ³ஹிபி கிலேஸேஹி ஸப்³போ³ஹிபி பாபத⁴ம்மேஹி சித்தங் விமுச்சதியேவ. சித்தங் விமுச்சீதி சித்தங் அரஹத்தமக்³க³ணே ஆஸவேஹி விமுச்சமானங் ஹுத்வா அரஹத்தப³லக்³ணே விமுச்சி. தத்த²ங் விவரதி “அயஞ்ஞீ”திஆதி³னா. சங்கமேனாதி சங்கமனகிரியாய. விஸேஸந்தி அத்தனா லத்த⁴மக்³ப³லதோ விஸேஸமக்³ப³லங். விவட்டுபனிஸ்ஸயபு⁴தங் கதங் உபசிதங் பஞ்ஞங் யேனாதி கதபுஞ்ஞோ, அரஹத்தாதி⁴க³மாய கதாதி⁴காரோதி அத்தோ². பதா⁴னமனுயுஞ்ஜாதி விரியமனுயுஞ்ஜாஹி, அரஹத்தஸமாபத்தியா அனுயோகங் கரோஹீதி வுத்தங் ஹோதி. ஹோஹிஸீதி ப⁴விஸ்ஸஸி. கதா²தோ³ஸோதி கதா²ய தோ³ஸோ விதது³பா⁴வோ. அச்சாரத்த⁴ந்தி அதிவிய ஆரத்த⁴ங். உத்த⁴ச்சாயாதி உத்த⁴தபா⁴வாய. ஹந்தா³தி வொஸ்ஸக்³வசனங். தேன ஹி அது⁴னாயேவ யோஜேமி, ந பனாஹங் பபஞ்சங் கரோமீதி வொஸ்ஸக்³ங் கரோதி. விரியஸமதங் யோஜேமீதி சங்கமனவிரியஸ்ஸ அதி⁴மத்தத்தா தஸ்ஸ ஹாபனவஸேன ஸமாதி⁴னா ஸமதாபாதனேன விரியஸ்ஸ ஸமதங் ஸமபா⁴வங் யோஜேமி, விரியேன வா ஸமது³ஸங்காதங் ஸமாதி⁴ங் யோஜேமீதிபி அத்தோ². த்விதா⁴பி ஹி பாடோ² தி³ஸ்ஸதி. விஸ்ஸமிஸ்ஸாமீதி அஸ்ஸஸிஸ்ஸாமி. இதா³னி தஸ்ஸ விஸேஸதோ பஸங்ஸனாரஹபா⁴வங் துஸ்ஸேதுங் “தேனா”திஆதி³ வுத்தங். தேனாதி சதுஇரியாபத³விரஹிததா³காரணேன. “அனிபன்னோ”திஆதி³னி பச்சப்பன்னவசனானேவ. பரினிப்பு³தோபி ஸோ ஆகாஸேயேவ பரினிப்பு³யி. தஸ்மா தே³ரஸ்ஸ கிலேஸபரினிப்பு³யானங், க³ந்த⁴பரினிப்பு³யானஞ்ச விஸேஸேன பஸங்ஸாரஹங் அச்ச³ரியப்பு⁴தமேவாதி.

து³தியதி³வஸேதி தே³ரேன அரஹத்தபத்ததி³வஸதோ து³தியதி³வஸே. பஞ்சமியந்தி தி³பெக்காய வுத்தங், “து³தியதி³வஸே”தி இமினா துல்யாதி⁴கரணங். பி⁴ன்னலிங்கம்பி ஹி துல்யத்த³பத³ங் தி³ஸ்ஸதி யதா² “கு³ணோ பமாணங், வீஸதி சித்தானி” இச்சாதி³. காளபக்க³ஸ்ஸாதி ஸாவணமாஸகாளபக்க³ஸ்ஸ. பட்²மஞ்ஹி மாஸங் க³ண்ட³பு³ல்லபடிஸங்க³ரணமகங்ஸு, பட்²மமாஸபா⁴வோ ச மஜ்ஜிமப்பதே³ஸவோஹாரேன. தத்த² ஹி புரிமபுண்ணமிதோ யாவ அபரா புண்ணமீ, தாவ ஏகோ மாஸோதி வோஹரந்தி. ததோ தீணி தி³வஸானி ராஜா மண்ட³பமகாஸி, ததோ து³தியதி³வஸே தே³ரோ அரஹத்தங் ஸச்ச³காஸி, ததியதி³வஸே பன ஸன்னிபதித்வா தே³ரா ஸங்கீ³திமகங்ஸு, தஸ்மா ஆஸஹிமாஸகாளபக்க³பாடிபத³தோ யாவ ஸாவணமாஸகாளபக்க³பஞ்சமீ, தாவ பஞ்சதி³வஸாதி⁴கோ ஏகமாஸோ ஹோதி. ஸமானோதி உப்பஜ்ஜமானோ. ஹட்ட²துட்ட²சித்தோதி அதிவிய ஸோமனஸ்ஸசித்தோ, பாமோஜ்ஜேன வா ஹட்ட²சித்தோ பீதியா துட்ட²சித்தோ. ஏகங்ஸந்தி ஏகஸ்மிங் அங்ஸே, வாமங்ஸேதி அத்தோ². ததா² ஹி வங்கீ³ஸஸுத்தவண்ணனாயங் வுத்தங் -

“ஏகங்ஸங் சீவரந்தி எத்த² புன ஸண்டா²பனவஸேன ஏவங் வுத்தங், ஏகங்ஸந்தி ச வாமங்ஸங் பாருபித்வா டி²தஸ்ஸேதங் அதி⁴வசனங். யதோ யதா² வாமங்ஸங் பாருபித்வா டி²தங் ஹோதி, ததா² சீவரங் கத்வாதி ஏவமஸ்ஸத்தோ² வேதி³தப்³போ³தி (ஸு. நி. அட்ட². 2.345).

ப³ந்த⁴...பே... வியாதி வண்டதோ பவத்தஸுபரிபக்கதாலப³லமிவ. பண்³...பே... வியாதி ஸிதபீதபபா⁴யுத்தபண்³ரோமஜகம்ப³லே ட²பிதோ ஜாதிமா மணி விய, ஜாதிவசனேன செத்த² குத்திமங் நிவத்தேதி. ஸமுக்³தபுண்ணசந்தோ³ வியாதி ஜுண்ணபக்க³பன்னரஸுபோஸதே² ஸமுக்³தோ ஸோளஸகலாபரிபுண்ணோ சந்தோ³ விய. பா³லா...பே... வியாதி தருணஸூரியபபா⁴ஸம்ப³ஸ்ஸேன புல்லிதஸுவண்ணவண்ணபராக³ப³ப³ங்

ஸதபத்தபத்⁴ங் விய. “பிஞ்ஜரஸத்தோ³ ஹி ஹேமவண்ணபரியாயோ⁴”தி (ஸாரத்த². 1.22) ஸாரத்த²தீ³பனியங் வுத்தோ. பரியோதா³தேனாதி பப⁴ஸ்ஸரேன. ஸப்பே⁴னாதி வண்ணப்பா⁴ய, ஸீலப்பா⁴ய ச ஸமன்னாக³தேன. ஸஸ்ஸிரிகேனாதி ஸரீரஸோப⁴க்³கா³தி³ஸங்கா³தாய ஸிரியா அதிவிய ஸிரிமதா. முக³வரேனாதி யதா³வுத்தஸோபா⁴ஸமலங்கதத்தா உத்தமமுகே³ன. காமங் “அஹமஸ்மி அரஹத்தங் பத்தோ³”தி நாரோசேஸி, ததா³ருபாய பன உத்தமலீனாய க³மனதோ பஸ்ஸந்தா ஸப்பே⁴பி தமத்த²ங் ஜானந்தி, தஸ்மா ஆரோசெந்தோ விய ஹோதீதி ஆஹ “அத்தனோ அரஹத்தப்பத்திங் ஆரோசயமானோ விய அக³மாஸீ”தி.

கிமத்த²ங் பனாயங் ஏவமாரோசயமானோ விய அக³மாஸீதி? வுச்சதே - ஸோ ஹி “அத்துபனாயிகங் அகத்வா அஞ்ஞப்யாகரணங் ப⁴க்³வதா ஸங்வண்ணித³”ந்தி மனஸி கரித்வா “ஸெக்க³தாய த⁴ம்மவினயஸங்கீ³தியா க³ஹேதுமயுத்தம்பி ப⁴ஹு³ஸ்ஸுத்தா க³ண்ணிஸ்ஸாமா³”தி நிஸின்னானங் தே³ரானங் அரஹத்தப்பத்திவிஜானேன ஸோமனஸ்ஸுப்பாத³னத்த²ங், “அப்பமத்தோ ஹோஹி”தி ப⁴க்³வதா தின்னஓவாத³ஸ்ஸ ச ஸப⁴லதாதீ³பனத்த²ங் ஏவமாரோசயமானோ விய அக³மாஸீதி. ஆயஸ்மதோ மஹாகஸ்ஸபஸ்ஸ ஏதத³ஹோஸி ஸமஸமட்ட³பனாதி³னா யதா³வுத்தகாரணேன ஸத்து³கப்பத்தா. த⁴ரெய்யாதி விஜ்ஜமானோ ப⁴வெய்ய. “ஸோப⁴தி வத தே ஆவுஸோ ஆனந்த³ அரஹத்தஸமதி⁴க்³மதா³”திஆதி³னா ஸாது³காரமதா³ஸி. அயமித⁴ தீ³க்³பா⁴ணகானங் வாதோ³. குத்த³கபா⁴ணகேஸு ச ஸுத்தனிபாதகுத்த³கபா⁴ணகானங் வாதோ³திபி யுஜ்ஜதி தத³ட்ட³கதா³ஸுபி ததா³ வுத்தத்தா.

மஜ்ஜி²மங் நிகாயங் ப⁴ணந்தி ஸீலேனாதி மஜ்ஜி²மபா⁴ணகா, தப்பகு³ணா ஆசரியா. யதா³வுட்ட⁴ந்தி வுட்ட⁴படிபாடிங், தத³னதிக்கமித்வா வா. தத்தா³தி தஸ்மிங் பி⁴க்கு³ஸங்கே⁴. ஆனந்த³ஸ்ஸ ஏதமாஸனந்தி ஸம்பந்தோ⁴. தஸ்மிங் ஸமயேதி தஸ்மிங் ஏவங்கத³னஸமயே. தே³ரோ சிந்தேஸி “குஹிங் க³தோ³”தி புச்சந்தானங் அத்தானங் தஸ்ஸெந்தே அதிவிய பாகடபா⁴வேன ப⁴விஸ்ஸமானத்தா, அயம்பி மஜ்ஜி²மபா⁴ணகெஸ்வேவ ஏகச்சானங் வாதோ³, தஸ்மா இதிபி ஏகே வதந்தீதி ஸம்பந்தோ⁴. ஆகாஸேன ஆகந்த்வா அத்தனோ ஆஸனேயேவ அத்தானங் தஸ்ஸேஸீதிபி தேஸமேவ ஏகச்சே வதந்தி. புல்லிங்க³விஸயே ஹி “ஏகே”தி வுத்தே ஸப்ப⁴த்த² “ஏகச்சே”தி அத்தோ³ வேதி³ப்போ³. தீஸுபி செத்த² வாதே³ஸு தேஸங் தேஸங் பா⁴ணகானங் தேன தேனாகாரேன ஆக³தமத்தங் ட²பெத்வா விஸுங் விஸுங் வசனே அஞ்ஞங் விஸேஸகாரணங் நத்தி². ஸத்தமாஸங் கதாய ஹி த⁴ம்மவினயஸங்கீ³தியா கதா³சி பகதியாவ, கதா³சி பத³வியங் நிமுஜ்ஜித்வா, கதா³சி ஆகாஸேன ஆக³த்தா தங் ததா³க்³மனமுபாதா³ய ததா³ ததா³ வதந்தி. அபிச ஸங்கீ³தியா ஆதி³தி³வஸேயேவ ட²மங் பகதியா ஆகந்த்வா ததோ பரங் ஆகாஸமப்ப⁴க்³ந்த்வா பரிஸங் பத்தகாலே ததோ ஓதரித்வா பி⁴க்கு³பந்திங் அபி³னெந்தோ பத³வியங் நிமுஜ்ஜித்வா ஆஸனே அத்தானங் தஸ்ஸேஸீதிபி வதந்தி. யதா³ வா ததா³ வா ஆகச்ச³து. ஆக³மனாகாரமத்தங் ந பமாணங், ஆகந்த்வா கத்தகாலே ஆயஸ்மதோ மஹாகஸ்ஸபஸ்ஸ ஸாது³காரதா³னமேவ பமாணங் ஸத்தா³ரா தாத³ப்ப⁴ஸாது³காரதா³னேனேவ அரஹத்தப்பத்தியா அஞ்ஞேஸம்பி ஞாபித்தா, ப⁴க்³வதி த⁴ரமானே படிக்க³ஹேதப்பா³ய ச பஸ்ஸாய தே³ரஸ்ஸ படிக்க³ஹித்தா. தஸ்மா தமத்த²ங் தஸ்ஸெந்தோ “யதா³ வா”திஆதி³மாஹ. ஸப்ப⁴த்தா³பீதி ஸப்பே⁴ஸுபி தீஸு வாதே³ஸு.

பி⁴க்க³ ஆமந்தேஸீதி பி⁴க்க³ ஆலபீதி அயமெத்த² அத்தோ³, அஞ்ஞத்ர பன ஞாபனேபி திஸ்ஸதி யதா³ “ஆமந்தயாமி வோ பி⁴க்க³வே, (தீ³. நி. 2.218) படிவேதயாமி வோ பி⁴க்க³வே”தி (அ. நி. 7.72) பக்கோஸனேபி திஸ்ஸதி யதா³ “ஏஹி த்வங் பி⁴க்கு³ மம வசனேன ஸாரிபுத்தங் ஆமந்தேஹி”தி (அ. நி. 9.11) ஆலபனேபி திஸ்ஸதி யதா³ “தத்ர கோ³ ப⁴க்³வா பி⁴க்க³ ஆமந்தேஸி ‘பி⁴க்க³வோதி” (ஸங். நி. 1.249), இதா⁴பி ஆலபனேபி ஸாரத்த²தீ³பனியங் (ஸாரத்த². 1.1.ப⁴மமஹாஸங்கீ³திகதா³வண்ணனா) வுத்தங். ஆலபனமத்தஸ்ஸ பன அபா⁴வதோ “கிங் ட²மங் ஸங்காயாமா³”திஆதி³னா வுத்தேன விஞ்ஞாபியமானத்த³ந்தரேன ச ஸஹசரணதோ ஞாபனேவ வட்டதி, தஸ்மா ஆமந்தேஸீதி படிவேதேஸி விஞ்ஞாபேஸீதி அத்தோ³ வுத்தப்போ³. “தத்ர கோ³ ப⁴க்³வா பி⁴க்க³ ஆமந்தேஸி ‘பி⁴க்க³வோதி, ‘ப⁴த்த³ந்தேதி தே பி⁴க்க³ ப⁴க்³வதோ பச்சஸ்ஸோஸு”ந்திஆதி³ஸு (ஸங். நி. 1.249) ஹி ஆலபனமத்தமேவ திஸ்ஸதி, ந விஞ்ஞாபியமானத்த³ந்தரங், தங் பன “பூ⁴தபு³பங் பி⁴க்க³வே”திஆதி³னா (ஸங். நி. 1.249) பச்சேகமேவ ஆரத்த⁴ங். தஸ்மா தாதி³ஸெஸ்வேவ ஆலபனே வட்டதீதி நோ தக்கோ. ஸத்த³விது³ பன வதந்தி “ஆமந்தயித்வா தே³விந்தோ³, விஸ்ஸகம்மங் மஹித்தி⁴க்³ந்திஆதி³ஸு (சரியா. 107) விய மந்தஸத்தோ³ குத்தபா⁴ஸனே. தஸ்மா ‘ஆமந்தேஸீதி ஏதஸ்ஸ ஸம்மந்தயீதி அத்தோ³”தி. “ஆவுஸோ”திஆதி³ ஆமந்தனாகாரதீ³பனங். த⁴ம்மங் வா வினயங் வாதி எத்த² வா-ஸத்தோ³ விகப்பனே, தேன “கிமேகங் தேஸு ட²மங் ஸங்காயாமா³”தி தஸ்ஸேதி. கஸ்மா ஆயுதி ஆஹ “வினயே டி³தே”திஆதி³. “யஸ்மா, தஸ்மா”தி ச அஜ்ஜா³ஹரித்வா யோஜேதப்ப³ங். தஸ்மாதி தாய ஆயுஸரிக்க³தாய . து⁴ரந்தி ஜெட்ட³கங். நோ நப்பஹோதீதி பஹோதியேவ. த்விபடிஸேதோ⁴ ஹி ஸஹ அதிஸயேன பகத்யத்த³பகோ.

ஏதத³க்³ந்தி ஏஸோ அக்கோ³. லிங்க³விபல்லாஸேன ஹி அயங் நித்தே³ஸோ. யதி³த³ந்தி ச யோ அயங், யதி³த³ங் கந்த⁴பஞ்சகந்தி வா யோஜேதப்ப³ங். ஏவஞ்ஹி ஸதி “ஏதத³க்³ந்தி யதா³ருதலிங்க³மேவ. “யதி³த³”ந்தி பத³ஸ்ஸ ச அயங் ஸபா⁴வோ, யா தஸ்ஸ தஸ்ஸ அத்த³ஸ்ஸ வத்தப்ப⁴ஸ்ஸ லிங்க³னு³பனே “யோ அய”ந்தி வா “யா அய”ந்தி வா “யங் இத³”ந்தி வா யோஜேதப்ப³தா ததாயேவஸ்ஸ தத்த² தத்த² தஸ்ஸித்தத்தா. பி⁴க்க³னங் வினயத⁴ரானந்தி நித்தா⁴ரணச²ட்²னித்தே³ஸோ.

அத்தனாவ அத்தானங் ஸம்மன்னீதி ஸயமேவ அத்தானங் ஸம்மதங் அகாஸி. “அத்தனா”தி ஹி இதுங் ததியாவிஸேஸனங் ப்ாவதி, தஞ்ச பரேஹி ஸம்மன்னநங் நிவத்தேதி, “அத்தனா”தி வா அயங் விப்த்யந்தபதிருபகோ அப்யயஸுத்தோ. கேசி பன “லிங்கத்தே” ததியா அபிஹிதகத்துபாவதோ”தி வதந்தி. தத்யுத்தமேவ “தேரோ”தி கத்துனோ விஜ்ஜமானத்தா. விஸ்ஸஜ்ஜனத்தாய அத்தனாவ அத்தானங் ஸம்மன்னீதி யோஜேதப்பங். புச்சுதாதுஸ்ஸ த்விகம்மிகத்தா “உபாலிங் வினய”ந்தி கம்மத்வயங் வுத்தங்.

பீஜனிங் கூஹெத்வாதி எத்த பீஜனீகஹணங் தம்மகதிக்கானங் தம்மதாதி வேதிதப்பங். தாய ஹி தம்மகதிக்கானங் பரிஸாய ஹத்தக்குச்சமுக்விகாராதி படிச்சாதீயதி. பகுவா ச தம்மகதிக்கானங் தம்மதாதுஸ்ஸனத்தமேவ விசித்ரபீஜனிங் கண்ணாதி. அஞ்ஞதா ஹி ஸப்பஸ்ஸபி லோகஸ்ஸ அலங்காரபூதங் பரமுக்கங்ஸக்தஸிக்காஸங்யமானங் புத்தாநங் முக்சந்தம்ண்டலங் படிச்சாதேதப்பங் ந ஸியா. “படமங் ஆவுஸோ உபாலி பாராஜிகங் கத்த பஞ்ஞத்த”ந்தி கஸ்மா வுத்தங், நனு தஸ்ஸ ஸங்கீதியா புரிமகாலே படம்பாவோ ந யுத்தோதி? நோ ந யுத்தோ பகுவதா பஞ்ஞத்தானுக்கமேன, பாதிமொக்குத்தேஸானுக்கமேன ச படம்பாவஸ்ஸ ஸித்தத்தா. யேப்யயேன ஹி தீணி பிடகானி பகுவதோ தரமானகாலே டிதானுக்கமேனேவ ஸங்கீதானி, விஸேஸதோ வினயாபித்தம்மபிடகானீதி தட்டப்பங். கிஸ்மிங் வத்துஸ்மிந்தி, மேதுனதம்மேதி ச நிமித்தத்தே பும்மவசனங். “கத்த பஞ்ஞத்த”ந்திஆதினா தஸ்ஸிதேன ஸஹ ததவஸிட்டம்பி ஸங்கஹெத்வா தஸ்ஸேதுங் “வத்தும்பி புச்சு”திஆதி வுத்தங்.

ஸங்கீதிகாரகவசனஸம்மிஸ்ஸங் வா நு கோ, ஸுத்தங் வா புத்தவசனந்தி ஆஸங்காபரிஹரணத்தங், யதாஸங்கீதஸ்ஸேவ பமாணபாவங் தஸ்ஸனத்தஞ்ச புச்சங் ஸமுத்தாரித்வா விஸ்ஸஜ்ஜெந்தோ “கிங் பனெத்தா”திஆதிமாஹ. எத்த படம்பாராஜிகேதி ஏதிஸ்ஸங் ததாஸங்கீதாய படம்பாராஜிகபாளியங். தேனேவாஹ “ந ஹி ததாஃகதா ஏகப்யஞ்ஜனம்பி நிரத்தகங் வதந்தி”தி. அபனேதப்பந்தி அதிரேகபாவேன நிரத்தகதாய, விதத்பாவேன வா அயுத்ததாய சட்டேதப்பவசனங். பக்கிபிதப்பந்தி அஸம்புண்ணதாய உபனேதப்பவசனங். கஸ்மாதி ஆஹ “ந ஹி”திஆதி. ஸாவகானங் பன தேவதானங் வா பாஸிதேதி பகுவதோ புச்சாதோமனாதிவஸேன பாஸிதங் ஸந்தாயாஹ. ஸப்பத்தாபீதி பகுவதோ ஸாவகானங் தேவதானஞ்ச பாஸிதேதி. தங் பன பக்கிபனங் ஸம்பந்தவசனமத்தஸ்ஸேவ, ந ஸபாவாயுத்தியா அத்தஸ்ஸாதி தஸ்ஸேதி “கிங் பன த”ந்திஆதினா ஸம்பந்தவசனமத்தந்தி புப்பாபரஸம்பந்தவசனமேவ. இதுங் படம்பாராஜிகந்தி வவத்தபெத்வா டபேஸங் இமினாவ வாசனாமக்கேன உக்கஹணதாரணாதிச்சனிப்பாதுனத்தங், ததத்தமேவ ச கண்ணஜ்ஜாயமகங்ஸ “தேன...பே... விஹரதி”தி. ஸஜ்ஜாயாரம்பகாலேயேவ பதவீ அகம்பித்தாதி வதந்தி, ததிதங் பன பதவிகம்பனங் தேரானங் தம்மஸஜ்ஜாயானுபாவேனாதி ஞாபேதுங் “ஸாதுகாரங் ததமானா வியா”தி வுத்தங். உதகபரியந்தந்தி பதவீஸந்தாரகஉதகபரியந்தங். தஸ்மிஞ்ஹி சலிதேயேவ ஸாபி சலதி, ஏதேன ச பதேஸபதவிகம்பனங் நிவத்தேதி.

கிஞ்சாபி பாளியங் கண்ணா நந்தி, ஸங்கீதிமாரோபிதானி பன எத்தகானேவாதி தீபேதுங் “பஞ்சஸத்ததி ஸிக்காபதாஸீ”தி வுத்தங் “புரிமனயேனேவா”தி ஏதேன ஸாதுகாரங் ததமானா வியாதி அத்தமாஹ. ந கேவலங் ஸிக்காபதகண்ட்விபாங்க்ஸினியமேனேவ, அத கோ பமாணனியமேனாபீதி தஸ்ஸேதுங் “சதுஸட்டிபாணவாரா”தி வுத்தங். எத்த ச பாணவாரோதி -

“அட்டக்கரா ஏகபதங், ஏககாதா சதுப்பதங்;
காதா சேகா மதோ கந்தோ, கந்தோ பாத்திங்ஸதக்கரோ.

பாத்திங்ஸக்கரகந்தானங், பஞ்ஞாஸத்விஸதங் பன;
பாணவாரோ மதோ ஏகோ, ஸவட்டக்கரஸஹஸ்ஸகோ”தி.

ஏவங் அட்டக்கரஸஹஸ்ஸபரிமானோ பாடோ வுச்சதி. பண்ணிதப்போ வாரோ யஸ்ஸாதி ஹி பாணவாரோ, ஏகேன ஸஜ்ஜாயமகக்கேன கதேதப்பவாரோதி அத்தோ. கந்தாகந்தி மஹாவக்கூஸவக்கங். கந்தானங் ஸமூஹதோ, பகாஸனதோ வா கந்தகோதி ஹி வுச்சதி, கந்தாதி செத்த பப்பஜ்ஜபஸம்பதாதிவினயகம்மஸங்காதா, சாரித்தவாரித்தஸிக்காபதஸ்ஸங்காதா ச பஞ்ஞத்தியோ அதிப்பேதா. பப்பஜ்ஜாதீனி ஹி பகுவதா பஞ்ஞத்தத்தா பஞ்ஞத்தியோதி வுச்சந்தி. பஞ்ஞத்தியஞ்ச கந்தஸத்தோ திஸ்ஸதி “தாருக்கந்தோ, (அ. நி. 6.41) அக்கிக்குந்தோ (அ. நி. 7.72), உதக்கந்தோ”திஆதிஸு (அ. நி. 5.45; 6.37) விய. அபிச பாக்கராஸட்டதாபி யுஜ்ஜதியேவ தாஸங் பஞ்ஞத்தீனங் பாக்தோ, ராஸிதோ ச விபத்தத்தா, தங் பன வினயபிடகங் பாணகேஹி ரக்கிதங் கோபிதங் ஸங்கஹாருஹனயேனேவ சிரகாலங் அனஸ்ஸமானங் ஹுத்வா பதிட்டஹிஸ்ஸதீதி ஆயஸ்மந்தங் உபாலித்தேரங் படிச்சாபேஸங் “ஆவுஸோ இமங் துய்ஹங் நிஸ்ஸிதகே வாசேஹி”தி.

தம்மங் ஸங்காயிதுகாமோதி ஸுத்தந்தாபித்தம்மஸங்கீதிங் கத்துகாமோ “தம்மோ ச வினயோ ச தேஸிதோ பஞ்ஞத்தோ”திஆதிஸு (தீ. நி. 2.216) விய பாரிஸேஸனயேன தம்மஸத்தஸ்ஸ ஸுத்தந்தாபித்தம்மேஸ்வேவ பவத்தனதோ. அயமத்தோ உபரி ஆவி பவிஸ்ஸதி.

ஸங்க்⁴ங் ஞாபேஸீதி எத்த² ஹெட்டா² வுத்தனயேன அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. கதரங் ஆவுஸோ பிடகந்தி வினயாவஸேஸேஸு த்³வீஸு பிடகேஸு கதரங் பிடகங். வினயாபி⁴த⁴ம்மானம்பி குத்³த்கஸங்கீ³திபரியாபன்னத்தா தமந்தரேன வுத்தங் “ஸுத்தந்தபிடகே சதஸ்ஸோ ஸங்கீ³தியோ”தி. ஸங்கீ³தியோதி ச ஸங்காயனகாலே தீ³கா⁴தி³வஸேன விஸுங் விஸுங் நியமெத்வா ஸங்கப்³ஹமானத்தா நிகாயாவ வுச்சந்தி. தேனாஹ “தீ³க⁴ஸங்கீ³தி”ந்திஆதி³. ஸுத்தானேவ ஸம்பிண்டெ³த்வா வக்³கரணவஸேன தயோ வக்³கா³, நாஞ்ஞானீதி த்³ஸ்ஸேதுங் “சதுத்திங்ஸ ஸுத்தானி தயோ வக்³கா”தி வுத்தங். தஸ்மா சதுத்திஸங் ஸுத்தானி தயோ வக்³கா³ ஹொந்தி, ஸுத்தானி வா சதுத்திங்ஸ, தேஸங் வக்³கரணவஸேன தயோ வக்³கா³, தேஸு தீஸு வக்³கேஸு³தி யோஜேதப்³பங். “ப்³ரஹ்மஜாலஸுத்தங் நாம அத்தி², தங் பட²மங் ஸங்காயாமா”தி வுத்தே கஸ்மாதி சோத்³னாஸம்ப⁴வதோ “திவித⁴ஸ்ஸாலங்கத”ந்திஆதி³மாஹ. ஹேதுக்³ப்³பா⁴னி ஹி ஏதானி. துளமஜ்ஜி³மமஹாஸீலவஸேன திவித⁴ஸ்ஸாபி ஸீலஸ்ஸ பகாஸனத்தா தேன அலங்கதங் விபு⁴ஸிதங் ததா² நானாவிதே⁴ மிச்சாஜீவபு⁴தே குஹனலபனாத்யோ வித்³த⁴ங்ஸேதீதி நானாவித⁴மிச்சாஜீவகுஹனலபனாதி³வித்³த⁴ங்ஸனங். தத்த² குஹனாதி குஹாயனா, பச்சயபடிஸேவனஸாமந்தஜப்பனஇரியாபத்³ஸன்னிஸ்ஸிதஸங்கா²தேன திவிதே⁴ன வத்து³னா விம்ஹாபனாதி அத்தோ². லபனாதி விஹாரங் ஆக³தே மனுஸ்ஸே தி³ஸ்வா “கிமத்தா²ய பொ⁴ந்தோ ஆக³தா, கிங் பி⁴க்க² நிமந்தேதுங். யதி³ ஏவங் கச்ச²த², அஹங் பச்ச²தோ பி⁴க்க² க³ஹெத்வா ஆக³ச்சா²மீ³தி ஏவமாதி³னா பா⁴ஸனா. ஆதி³ஸத்³தேன புப்பதா³னாத்யோ, நேமித்திகதாத்யோ ச ஸங்க்³ணஹாதி. அபிசெத்த² மிச்சாஜீவஸத்³தேன குஹனலபனாஹி. ஸேஸங் அனேஸனங் க்³ணஹாதி. ஆதி³ஸத்³தேன பன தத்³வஸேஸங் மஹிச்ச³தாதி³கங் து³ஸ்ஸிலயந்தி த்³ட்ட²ப்³பங். த்வாஸட்டி² தி³ட்டி²யோ ஏவ பலிவேட்ட²னட்டே²ன ஜாலஸரிக்க³தாய ஜாலங், தஸ்ஸ வினிவேட்ட²னங் அபலிவேட்ட²கரணங் ததா².

அந்தரா ச ப⁴ந்தே ராஜகஹங் அந்தரா ச நாளந்த³ந்தி எத்த² அந்தராஸத்³தோ³ விவரே “அபிசாயங் பி⁴க்க²வே தபோதா³த்³வின்னங் மஹானிரயானங் அந்தரிகாய ஆக³ச்ச²தீ³திஆதீ³ஸு (பாரா. 231) விய. தஸ்மா ராஜகஹஸ்ஸ ச நாளந்த³ஸ்ஸ ச விவரேதி அத்தோ² த்³ட்ட²ப்³போ³. அந்தராஸத்³தேன பன யுத்தத்தா உபயோக³வசனங் கதங். ஈதி³ஸேஸு டா²னேஸு அக்க³ரகிந்தகா “அந்தரா கா³மஞ்ச நதி³ஞ்ச யாதீ³தி ஏவங் ஏகமேவ அந்தராஸத்³தங் பயஜ்ஜந்தி, ஸோ து³தியபதே³னபி யோஜேதப்³போ³ ஹொதி. அயோஜியமானே ஹி உபயோக³வசனங் ந பாபுணாதி ஸாமிவசனஸ்ஸ பஸங்கே³ அந்தராஸத்³தயோகே³ன உபயோக³வசனஸ்ஸ இச்சி³த்தத்தா. தத்த² ரஞ்ஞோ கீனனத்தங் படிபா⁴னஸித்தவிசித்ரஅகா³ரமகங்ஸு, தங் “ராஜாகா³ரக”ந்தி வுச்சதி, தஸ்மிங். அம்புலட்டி²காதி ரஞ்ஞோ உய்யானங். தஸ்ஸ கிர த்வாரஸமீபே தருணோ அம்ப³ருக்கோ² அத்தி², தங் “அம்புலட்டி²கா”தி வதந்தி, தஸ்ஸ ஸமீபே பவத்தத்தா உய்யானம்பி “அம்புலட்டி²கா” த்வேவ ஸங்க்யங் கத்²ங் யதா² “வருணனக்³ர”ந்தி, தஸ்மா அம்புலட்டி²காயங் நாம உய்யானே ராஜாகா³ரகேதி அத்தோ². அவிஞ்ஞாயமானஸ்ஸ ஹி விஞ்ஞாபனத்தங் ஏதங் ஆதா⁴ரத்³வயங் வுத்தங் ராஜாகா³ரமேதஸ்ஸாதி வா ராஜாகா³ரகங், உய்யானங், ராஜாகா³ரவதி அம்புலட்டி²காயங் நாம உய்யானேதி அத்தோ². பி⁴ன்னலிங்கம்பி ஹி விஸேஸனபத்³மத்தீ²தி கேசி வதந்தி, ஏவங் ஸதி ராஜாகா³ரங் ஆதா⁴ரோ ந ஸியா. “ராஜாகா³ரகேதி ஏவங்னாமகே உய்யானே அபி⁴ரமனாரஹங் கிர ராஜாகா³ரம்பி. தத்த², யஸ்ஸ வஸேனேதங் ஏவங் நாமங் லப⁴தீ³தி (வஜிர. 10. பட²மமஹாஸங்கீ³திகதாவண்ணனா) வஜிரபு³த்தி⁴த்தே²ரோ. ஏவங் ஸதி “அம்புலட்டி²காய”ந்தி ஆஸன்னதருணம்ப³ருக்கே³ன விஸேஸெத்வா “ராஜாகா³ரகேதி உய்யானமேவ நாமவஸேன வுத்தந்தி அத்தோ² ஆபஜ்ஜதி, ததா² ச வுத்ததோ³ஸோவ ஸியா. ஸுப்பியஞ்ச பரிப்பா³ஜகந்தி ஸுப்பியங் நாம ஸஞ்சயஸ்ஸ அந்தேவாஸிங் சன்னபரிப்பா³ஜகஞ்ச. ப்³ரஹ்மதத்தஞ்ச மாணவந்தி எத்த² தருணோ “மாணவோ”தி வுத்தோ “அம்புட்டோ² மாணவோ, அங்க³கோ மாணவோ”திஆதீ³ஸு (தீ. நி. 1.259, 211) விய, தஸ்மா ப்³ரஹ்மதத்தங் நாம தருணபரிஸஞ்ச ஆரப்பா⁴தி அத்தோ². வண்ணாவண்ணேதி பஸங்ஸாய சேவ க³ரஹாய ச. அத² வா கு³ணோ வண்ணோ, அகு³ணோ அவண்ணோ, தேஸங் பா⁴ஸனங் உத்தரபத்³லோபேன ததா² வுத்தங் யதா² “ரூபப⁴வோ ரூப”ந்தி.

“ததோ பர”ந்திஆதி³ம்ஹி அயங் வசனக்கமோ - ஸாமஞ்ஞபு³லங் பனாவஸோ ஆனந்த³ கத்த² பா⁴ஸிதந்தி? ராஜகஹே ப⁴ந்தே ஜீவகம்ப³வனேதி. கேன ஸத்³தி⁴ந்தி? அஜாதஸத்துனா வேதே³ஹிபுத்தேன ஸத்³தி⁴ந்தி. அத² கோ² ஆயஸ்மா மஹாகஸ்ஸபோ ஆயஸ்மந்தங் ஆனந்தங் ஸாமஞ்ஞபு³லஸ்ஸ நிதா³னம்பி புச்சி², புக்³லம்பி புச்சி². எத்த² ஹி “கங் ஆரப்பா⁴”தி அவத்வா “கேன ஸத்³தி⁴ந்தி வத்தப்³பங். கஸ்மாதி சே? ந ப⁴க³வதா ஏவ ஏதங் ஸுத்தங் பா⁴ஸிதங், ரஞ்ஞாபி “யதா² நு கோ² இமானி புது³ஸிப்பாயதனானீ”திஆதி³னா (தீ. நி. 1.163) கிஞ்சி கிஞ்சி வுத்தமத்தி², தஸ்மா ஏவமேவ வத்தப்³பந்தி. இமினாவ நயேன ஸப்³பத்த² “கங் ஆரப்பா⁴”தி வா “கேன ஸத்³தி⁴ந்தி வா யதா²ரஹங் வத்வா ஸங்கீ³திமகாஸீதி த்³ட்ட²ப்³பங். தந்திந்தி ஸுத்தவக்³ஸமுதாயவஸேன வவத்தி²தங் பாளிங். ஏவஞ்ச கத்வா “திவக்³ஸங்கஹங் சதுத்திங்ஸஸுத்தபடிமண்டி³”ந்தி வசனங் உபபன்னங் ஹொதி. பரிஹரதா³தி உக்³ஹணவாசனாதி³வஸேன தா⁴ரேத². ததோ அனந்தரங் ஸங்காயித்வாதி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

“த⁴ம்மஸங்கஹோ சா”திஆதி³னா ஸமாஸோ. ஏவங் ஸங்வண்ணிதங் போராணகேஹீதி அத்தோ². ஏதேன “மஹாத⁴ம்மஹத்யேன, மஹாதா⁴துகதா²ய வா ஸத்³தி⁴ங் ஸத்தப்பகரணங் அபி⁴த⁴ம்மபிடகங் நாமா”தி வுத்தங் விதண்ட³வாதி³மதங் படிக்கி³பித்வா “கதா²வத்து³னாவ ஸத்³தி⁴ந்தி வுத்தங் ஸமானவாதி³மதங் த்³ஸ்ஸேதி. ஸண்ஹஞாணஸ்ஸ, ஸண்ஹஞாணவந்தானங் வா விஸயபா⁴வதோ ஸுகு³மஞாணகோ³சரங்.

தூளனித் தேஸமஹானித் தேஸவஸேன துவிதோபி நித் தேஸோ. ஜாதகாதிக்கே குத் துக்கனிகாயபரியாபன்னே, யேபுய்யேன ச தம்மனித் தேஸபுதே தாதிஸே அபித் தம்மபிடகேவ ஸங்குண்ணிதுங் யுத்தங், ந பன தீக்னிகாயாதிப்பகாரே ஸுத்தந்தபிடகே, நாபி பஞ்ஞத்தினித் தேஸபுதே வினயபிடகேதி தீக் பாணகா ஜாதகாதினங் அபித் தம்மபிடகே ஸங்குஹங் வதந்தி. சரியாபிடகபுத் தவங்ஸானஞ்செத்த அக் குஹணங் ஜாதககதிகத்தா, நெத்திபேடகோபதேஸாதினஞ்ச நித் தேஸபடிஸம்பித் தாமக் கதிகத்தா. மஜ்ஜிமபாணகா பன அட்டுப்பத்திவஸேன தேஸிதானங் ஜாதகாதினங் யதானுலோமதேஸனாபாவதோ தாதிஸே ஸுத்தந்தபிடகே ஸங்குஹோ யுத்தோ, ந பன ஸபாவத் தம்மனித் தேஸபுதே யதாதம்மஸாஸனே அபித் தம்மபிடகே, நாபி பஞ்ஞத்தினித் தேஸபுதே யதாபராத் ஸாஸனே வினயபிடகேதி ஜாதகாதினங் ஸுத்தந்தபிடகபரியாபன்னதங் வதந்தி. யுத்தமெத்த விசாரெத்வா கஹேதப்பங்.

ஏவங் நிமித்தபயோஜனகாலதேஸகாரகரணப்பகாரேஹி படமங் ஸங்கீதிங் துஸஸெத்வா இதானி தத்த வவத்தாபிதேஸு தம்மவினயேஸு நானப்பகாரகோஸல்லத்தங் ஏகவிதாதிபேதங் துஸஸேதுங் “ஏவமேத”ந்திஆதிமாஹ. தத்த “ஏவ”ந்தி இமினா ஏதஸத் தேன பராமஸிதப்பங் யதாவுத்தஸங்கீதிப்பகாரங் நித் ஸேஸி. “யஞ்ஹி”திஆதி வித்தாரோ. அனுத்தரங் ஸம்மாஸம்போதிந்தி அனாவரணஞாணபத்டானங் மக் குஞாணங், மக் குஞாணபத்டானஞ்ச அனாவரணஞாணங். எத்தந்தரேதி அபித் ஸம்புஜ்ஜனஸ்ஸ, பரினிப்பாயனஸ்ஸ ச விவரே. ததேதங் பஞ்சசத்தாலீஸ வஸ்ஸானீதி காலவஸேன நியமேதி. பச்சவெக்கந்தேன வாதி உதானாதிவஸேன பவத்தத் தம்மங் ஸந்தா யாஹ. யங் வசனங் வுத்தங், ஸப்பங் தந்தி ஸம்புந்தோ. கிங் பனேதந்தி ஆஹ “விமுத்திரஸமேவா”தி, ந தத் துஞ்ஞரஸந்தி வுத்தங் ஹோதி. விமுச்சித்தாதி விமுத்தி, ரஸிதப்பங் அஸ்ஸாதேதப்பந்தி ரஸங், விமுத்திஸங்காதங் ரஸமேதஸ்ஸாதி விமுத்திரஸங், அரஹத்தபுலஸ்ஸாதந்தி அத்தோ. அயங் ஆசரியஸாரிபுத்தத்தேரஸ்ஸ மதி (ஸாரத்த. 1. படமஹாஸங்கீதிகதாவண்ணனா). ஆசரியத் தம்மபாலத்தேரோ பன தங் கேசிவாதங் கத்வா இமமத்தமாஹ “விமுச்சதி விமுச்சித்தாதி விமுத்தி, யதாரஹங் மக்கோ புலஞ்ச. ரஸந்தி குணோ, ஸம்பத்திகிச்சங் வா, வுத்தனயேன ஸமாலோ. விமுத்தானிஸங்ஸங், விமுத்திஸம்பத்திகங் வா மக் குபுலனிப்பாதனதோ, விமுத்திகிச்சங் வா கிலேஸானமச்சந்தவிமுத்திஸம்பாதனதோதி அத்தோ”தி (தீ. நி. 1. படமஹாஸங்கீதிகதாவண்ணனா). அங்குத்தரட்டகதாயங் பன “அத்தரஸஸ்ஸாதிஸு” அத்தரஸோ நாம சத்தாரி ஸாமஞ்ஞபுலானி, தம்மரஸோ நாம சத்தாரோ மக்கா, விமுத்திரஸோ நாம அமதனிப்பான”ந்தி (அ. நி. அட்ட. 1.1.335) வுத்தங்.

கிஞ்சாபி அவிஸேஸேன ஸப்பம்பி புத்தவசனங் கிலேஸவினயனேன வினயோ, யதானுஸிட்டங் படிஜ்ஜமானே அபாயபதனாதிதோ தாரணேன தம்மமோ ச ஹோதி. ததாபி இதாதிப்பேதேயேவ தம்மவினயே வத்திச்சாவஸேன ஸௌபதோ நித்தாரேதுங் “தத்த வினயபிடக”ந்திஆதிமாஹ. அவஸேஸங் புத்தவசனங் தம்மமோ கந்தாதிவஸேன ஸபாவத் தம்மதேஸனாபாஹுல்லதோ. அத வா யதிபி வினயோ ச தம்மமோயேவ பரியத்தியாதிபாவதோ, ததாபி வினயஸத் துஸன்னிதானே பின்னாதிக்கரணபாவேன பயுத்தோ தம்மஸத்தோ வினயதந்தி விபரீதங் தந்திமேவ தீபேதி யதா “பஞ்ஞஞாணஸம்பாரா, கோபுலீபுத்தந்தி. பயோகவஸேன தங் துஸஸெந்தேன தேனேவாஹா”திஆதி வுத்தங். யேன வினய...பே... தம்மமோ, தேனேவ தேஸங் ததாபாவங் ஸங்கீதிக்கந்தாகே (தூளவ. 347) ஆஹாதி அத்தோ.

“அனேகஜாதிஸங்ஸார”ந்தி அயங் காதா பகுவதா அத்தனோ ஸப்பஞ்ஞுதஞ்ஞாணபத்டானங் அரஹத்தப்பத்திங் பச்சவெக்கந்தேன ஏகனவிஸதிமஸ்ஸ பச்சவெக்கணஞாணஸ்ஸ அனந்தரங் பாஸிதா, தஸ்மா “படமபுத்தவசன”ந்தி வுத்தா. இதங் கிர ஸப்பபுத்தேஹி அவிஜ்ஜஹிதங் உதானங். அயமஸ்ஸ ஸங்கேபத்தோ - அஹங் இமஸ்ஸ அத்தபாவஸங்காதஸ்ஸ கேஹஸ்ஸ காரகங் தண்ஹாவட்டாகிங் கவேஸந்தோ யேன ஞானேன தங் துட்டங் ஸக்கா, தஸ்ஸ போதிஞாணஸ்ஸத்தாய தீபங்கரபாதமுலே கதாபிஹாரோ எத்தகங் காலங் அனேகஜாதிஸங்ஸாரங் அனேகஜாதிஸதஸஹஸ்ஸஸங்க்யங் ஸங்ஸாரவட்டங் அனிப்பிஸங் அனிப்பிஸந்தோ தங் ஞாணங் அவிந்தந்தோ அலபந்தோயேவ ஸந்தாவிஸ்ஸங் ஸங்ஸரிங். யஸ்மா ஜராப்யாதிமரணமிஸ்ஸதாய ஜாதி நாமேஸா புனப்புனங் உபகந்துங் துக்கா, ந ச ஸா தஸ்மிங் அதிட்டே நிவத்தி, தஸ்மா தங் கவேஸந்தோ ஸந்தாவிஸ்ஸந்தி அத்தோ. இதானி போ அத்தபாவஸங்காதஸ்ஸ கேஹஸ்ஸ காரக தண்ஹாவட்டாகி த்வங் மயா ஸப்பஞ்ஞுதஞ்ஞாணங் படிவிஜ்ஜந்தேன திட்டோ அஸி. புன இமங் அத்தபாவஸங்காதங் மம கேஹங் ந காஹஸி ந கரிஸ்ஸஸி. தவ ஸப்பா அவஸேஸகிலேஸ பாஸுகா மயா பக்கா பஞ்ஜிதா. இமஸ்ஸ தயா கதஸ்ஸ அத்தபாவஸங்காதஸ்ஸ கேஹஸ்ஸ கூடங் அவிஜ்ஜாஸங்காதங் கண்ணிகமண்டலங் விஸங்கதங் வித்தாங்ஸிதங். இதானி மம சித்தங் விஸங்காரங் நிப்பானங் ஆரம்மணகரணவஸேன கதங் அனுபவிட்டங். அஹஞ்ச தண்ஹானங் கய ஸங்காதங் அரஹத்தமக்கங், அரஹத்தபுலங் வா அஜ்ஜகா அதிகதோ பத்தொஸ்மிதி. கண்டிபதேஸு பன விஸங்காரகதங் சித்தமேவ தண்ஹானங் கயஸங்காதங் அரஹத்தமக்கங், அரஹத்தபுலங் வா அஜ்ஜகா அதிகதந்தி அத்தோ வுத்தோ.

“ஸந்தாவிஸ்ஸ”ந்தி எத்த ச “காதாயமதீதத்தே இமிஸ்ஸ”ந்தி நேருத்திகா. “தங்காலவசனிச்சாயமதீதேபி பவிஸ்ஸந்தி”தி கேசி. புனப்புனந்தி அபிண்ணஹத்தே நிபாதோ. பாதப்பா ரக்கிதப்பாதி பாஸு பகாரஸ்ஸ பகாரங் கத்வா, புஸிதப்பாதி வா பாஸு, ஸாயேவ பாஸுகா. அஜ்ஜகாதி ச “அஜ்ஜதனியமாத்தமிங் வா அங் வா”தி

வதந்தி. யதி³ பன சித்தமேவ கத்தா, ததா³ பரொக்கா²யேவ. அந்தோஜப்பனவஸேன கிர ப⁴க³வா
“அனேகஜாதிஸங்ஸார”ந்தி காதா²த்வயமாஹ, தஸ்மா ஏஸா மனஸா பவத்திதத்⁴ம்மானமாதி³. “யதா³ ஹவே
பாதுப⁴வந்தி த⁴ம்மா”தி அயங் பன வாசாய பவத்திதத்⁴ம்மானந்தி வதந்தி.

கேசீதி கந்த⁴கபா⁴ணகா. பட²மங் வுத்தோ பன த⁴ம்மபத³பா⁴ணகானங் வாதோ³. யதா³...பே... த⁴ம்மாதி எத்த²
நித³ஸ்ஸனத்தோ², ஆத்யத்தோ² ச இதி-ஸுத்தோ³ லுத்தனித்தி³ட்டோ². நித³ஸ்ஸனேன ஹி மரியாத³வசனேன வினா
பத³த்விபல்லாஸகாரினாவ அத்தோ² பரிபுண்ணோ ந ஹோதி. தத்த² ஆத்யத்த³மேவ இதி-ஸுத்த³ங் க³ஹேத்வா இதி-
ஸுத்தோ³ ஆதி³அத்தோ², “தேன ஆதாபினோ...பே... ஸஹேதுத⁴ம்மந்திஆதி³காதா²த்தயங் ஸங்குண்ஹாதீ”தி
(ஸாரத்த². 16. பட²மமஹாஸங்கீதிகதா³வண்ணனா) ஆசரியஸாரிபுத்தத்தே³ரேன வுத்தங். கந்த⁴கேதி மஹாவக்³கே.
உதா³னகாத³ந்தி ஜாதியா ஏகவசனங், தத்தா²பி வா பட²மகாத³மேவ க³ஹேத்வா வுத்தந்தி வேதி³த³ப³ங்.

எத்த² ச கந்த⁴கபா⁴ணகா ஏவங் வதந்தி “த⁴ம்மபத³பா⁴ணகானங் காதா² மனஸாவ தே³ஸிதத்தா ததா³
மஹதோ ஜனஸ்ஸ உபகாராய நாஹோஸி, அம்ஹாகங் பன காதா² வசீபே⁴த³ங் கத்வா தே³ஸிதத்தா ததா³
ஸுணந்தானங் தே³வப்³ரஹ்மானங் உபகாராய அஹோஸி, தஸ்மா இத்³மேவ பட²மபுத்த⁴வசன”ந்தி.
த⁴ம்மபத³பா⁴ணகா பன “தே³ஸனாய ஜனஸ்ஸ உபகாரானுபகாரபா⁴வோ பட²மபா⁴வே லக்கணங் ந ஹோதி,
ப⁴க³வதா மனஸா பட²மங் தே³ஸிதத்தா இத்³மேவ பட²மபுத்த⁴வசன”ந்தி வதந்தி . தஸ்மா உப⁴யம்பி உப⁴யதா³
யுஜ்ஜீதி வேதி³த³ப³ங். நனு ச யதி³ “அனேகஜாதிஸங்ஸார”ந்தி காதா² மனஸாவ தே³ஸிதா, அத² கஸ்மா
த⁴ம்மபத³ட்ட³கதாயங் “அனேகஜாதிஸங்ஸார”ந்தி இமங் த⁴ம்மதே³ஸனங் ஸத்தா² போ³தி⁴ருக்க²மூலே
நிஸின்னோ உதா³னவஸேன உதா³னெத்வா அபரபா⁴கே³ ஆனந்தத்தே³ரேன பட்டோ² கதே³ஸீ”தி (த⁴. ப. அட்ட².
2.152 உதா³னவத்²) வுத்தந்தி? அத்த²வஸேன ததா³யேவ க³ஹேத³ப³த்தா. தத்தா²பி ஹி மனஸா உதா³னெத்வாதி
அத்தோ²யேவ க³ஹேத³ப³போ³. தே³ஸனா விய ஹி உதா³னம்பி மனஸா உதா³னங், வசஸா உதா³னந்தி த்விதா⁴
விஞ்ஞாயதி. யதி³ சாயங் வசஸா உதா³னங் ஸியா, உதா³னபாளியமாருஹா ப⁴வெய்ய , தஸ்மா
உதா³னபாளியமனாருஹபா⁴வோயேவ வசஸா அனுதா³னெத்வா மனஸா உதா³னபா⁴வே காரணந்தி துட்ட²ப³ப³ங்.
“பாடிபத³தி³வஸே”தி இத்³ங் “ஸப்³புஞ்ஞபா⁴வப்பத்தஸ்ஸா”தி ஏதேன ந ஸம்ப³ஜ்ஜி³த³ப³ப³ங், “பச்சவெக்க³ந்தஸ்ஸ
உப்பன்னா”தி ஏதேன பன ஸம்ப³ஜ்ஜி³த³ப³ப³ங். விஸாக³புண்ணமாயமேவ ஹி ப⁴க³வா பசு³ஸஸமயே ஸப்³புஞ்ஞதங்
பத்தோ. லோகியஸமயே பன ஏவம்பி ஸம்ப³ஜ்ஜ³னங் ப⁴வதி, ததா²பி நேஸ ஸாஸனஸமயோதி ந க³ஹேத³ப³ப³ங்.
ஸோமனஸ்ஸமேவ ஸோமனஸ்ஸமயங் யதா³ “தா³னமயங், ஸீலமய”ந்தி, (தீ³. நி. 3.305; இதிவு. 60; நெத்தி. 34)
தங்ஸம்பயுத்தஞாணேனாதி அத்தோ². ஸோமனஸ்ஸேன வா ஸஹஜாதாதி³ஸத்தியா பகதங், தாதி³ஸேன
ஞாணேனாதிபி வட்டதி.

ஹந்தாதி சோத³னத்தே² நிபாதோ. இங்க⁴ ஸம்பாதே³தா²தி ஹி சோதே³தி. ஆமந்தயாமீதி படிவேத³யாமி,
போ³தே⁴மீதி அத்தோ². வோதி பன “ஆமந்தயாமீ”தி ஏதஸ்ஸ கம்மபத³ங். “ஆமந்தனத்தே² து³தியாயேவ, ந சதுத்தீ²”தி
ஹி வத்வா தமேவுதா³ஹரந்தி அக்க³ரசிந்தகா. வயத⁴ம்மாதி அனிச்சலக்க³ணமு³கே³ன ஸங்காரானங்
துக்க³னத்தலக்க³ணம்பி விபா⁴வேதி “யத³னிச்சங், தங் துக்க³ங். யங் துக்க³ங், தத³னத்தா”தி (ஸங். நி. 2.15, 45, 76, 77;
2.3.1, 4; படி. ம. 2.10) வசனதோ. லக்க³ணத்தயவிபா⁴வனநயேனேவ ச ததா³ரம்மணங் விபஸ்ஸனங் தஸ்ஸெந்தோ
ஸப்³புதித்தியானங் அவிஸயபு⁴தங் புத்தா⁴வேணிகங் சதுஸச்சகம்மட்டா³னாதி⁴ட்டா³னங் அவிபரீதங்
நிப்பா³னகா³மினிபடிபத³ங் பகாஸேதீதி துட்ட²ப³ப³ங். இதா³னி தத்த² ஸம்மாபடிபத்தியங் நியோஜேதி “அப்பமாதே³ன
ஸம்பாதே³தா²”தி, தாய சதுஸச்சகம்மட்டா³னாதி⁴ட்டா³னாய அவிபரீதனிப்பா³னகா³மினிபடிபதா³ய அப்பமாதே³ன
ஸம்பாதே³தா²தி அத்தோ². அபிச “வயத⁴ம்மா ஸங்காரா”தி ஏதேன ஸங்கே³பேன ஸங்வேஜெத்வா “அப்பமாதே³ன
ஸம்பாதே³தா²”தி ஸங்கே³பேனேவ நிரவஸேஸங் ஸம்மாபடிபத்திங் தஸ்ஸேதி . அப்பமாத³பத³ஹி
ஸிக்க³த்தயஸங்க³ஹிதங் கேவலபரிபுண்ணங் ஸாஸனங் பரியாதி³யித்வா திட்ட²தி, ஸிக்க³த்தயஸங்க³ஹிதாய
கேவலபரிபுண்ணாய ஸாஸனஸங்காதாய ஸம்மாபடிபத்தியா அப்பமாதே³ன ஸம்பாதே³தா²தி அத்தோ².
உபி⁴ன்னமந்தரேதி த்வினனங் வசனானமந்தராளே வேமஜ்ஜே². எத்த² ஹி காலவதா காலோபி நித³ஸ்ஸிதோ
தத்வினாபா⁴வித்தாதி வேதி³த³ப³போ³.

ஸுத்தந்தபிடகந்தி எத்த² ஸுத்தமேவ ஸுத்தந்தங் யதா³ “கம்மந்தங், வனந்த”ந்தி. ஸங்கீதஞ்ச
அஸங்கீதஞ்சாதி ஸப்³புஸ்ஸுபமாஹ. “அஸங்கீதந்தி ச ஸங்கீதிக்க³ந்த⁴ககதா³வத்து³ப்பகரணாதி³. கேசி பன
‘ஸுப⁴ஸுத்தங் (தீ³. நி. 1.444) பட²மஸங்கீதியமஸங்கீத”ந்தி வதந்தி, தங் ந யுஜ்ஜதி. பட²மஸங்கீதிதோ புரேதரமேவ
ஹி ஆயஸ்மதா ஆனந்தத்தே³ரேன ஜேதவனே விஹரந்தேன ஸுப⁴ஸ்ஸ மாணவஸ்ஸ பா⁴ஸித”ந்தி (தீ³. நி. 16.
பட²மமஹாஸங்கீதிகதா³வண்ணனா) ஆசரியத⁴ம்மபாலத்தே³ரேன வுத்தங். ஸுப⁴ஸுத்தங் பன “ஏவங் மே
ஸுத்தங் ஏகங் ஸமயங் ஆயஸ்மா ஆனந்தோ³ ஸாவத்தியங் விஹரதி ஜேதவனே அனாத³பிண்டிகஸ்ஸ ஆராமே
அசிரபரினிப்பு³தே ப⁴க³வதி”திஆதி³னா (தீ³. நி. 1.444) ஆக³தங். தத்த² “ஏவங் மே ஸுத”ந்திஆதி³வசனங்
பட²மஸங்கீதியங் ஆயஸ்மதா ஆனந்தத்தே³ரேனேவ வத்துங் யுத்தரூபங் ந ஹோதி. ந ஹி ஆனந்தத்தே³ரோ
ஸயமேவ ஸுப⁴ஸுத்தங் தே³ஸெத்வா “ஏவங் மே ஸுத”ந்திஆதி³னி வததி. ஏவங் பன வத்த³ப³ப³ங் ஸியா
“ஏகமிதா³ஹங் ப⁴ந்தே ஸமயங் ஸாவத்தியங் விஹராமி ஜேதவனே அனாத³பிண்டிகஸ்ஸ ஆராமே”திஆதி³. தஸ்மா
துதியததியஸங்கீதிகாரகேஹி “ஏவங் மே ஸுத”ந்திஆதி³னா ஸுப⁴ஸுத்தங் ஸங்கீதிமாரோபிதங் விய தி³ஸ்ஸதி.
அதா³சரியத⁴ம்மபாலத்தே³ரஸ்ஸ ஏவமதி⁴ப்பாயோ ஸியா “ஆனந்தத்தே³ரேனேவ வுத்தம்பி ஸுப⁴ஸுத்தங்

படம்ஸங்கீதிமாரோபெத்வா தந்திங் டுபேதுகாமேஹி மஹாகஸ்ஸபத்தேராதீஹி அஞ்ஞேஸு ஸுத்தேஸு ஆகதனயேனேவ ஏவங் மே ஸுதந்திஆதினா தந்தி டுபிதா"தி. ஏவங் ஸுதி யுஜ்ஜேய்ய. அத் வா ஆயஸ்மா ஆனந்தோ ஸுபுஸுத்தங் ஸயங் தேஸெந்தோபி ஸாமஞ்சுபுலாதீஸு புகுவதா தேஸிதனயேனேவ தேஸேஸீதி புகுவதோ ஸம்முகா லத்தனயே டுத்வா தேஸிதத்தா புகுவதா தேஸிதங் தம்மங் அத்தனி அத்ஹந்தோ "ஏவங் மே ஸுதந்திஆதிமாஹாதி ஏவமதிபாயேபி ஸுதி யுஜ்ஜேய்ய. "அனுஸங்கீதஞ்சா"திபி பாடோ. துதியததியஸங்கீதீஸு புன ஸங்கீதஞ்சாதி அத்தவஸேன நின்னானாகரணமேவ. ஸமோதாநெத்வா வினயபிடகங் நாம வேதிதப்பங், ஸுத்தபே... அபிதம்மபிடகங் நாம வேதிதப்பந்தி யோஜனா.

பிக்குபிக்குனிபாதிமொக்கவஸேன உபயானி பாதிமொக்கானி. பிக்குபிக்குனிவிபங்கவஸேன துவே விபங்கா. மஹாவக்கூதுளவக்கேஸு ஆகதா துவாவீஸதி கந்தகா. பச்சேகங் ஸோளஸஹி வாரேஹி உபலக்கித்தா ஸோளஸ பரிவாராதி வுத்தங். பரிவாரபாளியஞ்ஹி மஹாவிபங்கே ஸோளஸ வாரா, பிக்குனிவிபங்கே ஸோளஸ வாரா சாதி பாத்திங்ஸ வாரா ஆகதா. பொத்தகேஸு பன கத்தசி "பரிவாரா"தி எத்தகமேவ திஸ்ஸதி, பஹுஸு பன பொத்தகேஸு வினயட்டகதாயங், அபிதம்மட்டகதாயஞ்ச "ஸோளஸ பரிவாரா"தி ஏவமேவ திஸ்ஸமானத்தா அயம்பி பாடோ ந ஸக்கா படிபாஹிதுந்தி தஸ்ஸேவத்தோ வுத்தோ. "இதி"தி யதாவுத்தங் புத்தவசனங் நிதஸ்ஸெத்வா "இத"ந்தி தங் பராமஸதி. இதி-ஸுத்தோ வா இதம்மத்தே, இதந்தி வசனஸிலிட்டாமத்தங், இதி இதந்தி வா பரியாயத்வயங் இதம்மத்தேயேவ வத்ததி "இதானேதரஹி விஜ்ஜதி"திஆதிஸு விய. ஏஸ நயோ ஈதிஸேஸு. ப்ரஹ்மஜாலாதீனி சதுத்திங்ஸ ஸுத்தானி ஸங்க்யஹந்தி எத்த, ஏதேன வா, தேஸங் வா ஸங்கஹோ கண்ணா ஏதஸ்ஸாதி ப்ரஹ்மஜாலாதிசதுத்திங்ஸஸுத்தஸங்கஹோ. ஏவமிதரேஸுபி. ஹெட்டா வுத்தேஸு தீகபாணகமஜ்ஜிமபாணகானங் வாதேஸு மஜ்ஜிமபாணகானஞ்ஞேவ வாதஸ்ஸ யுத்ததரத்தா குத்தகபாடாதுயோபி ஸுத்தந்தபிடகேயேவ ஸங்கஹெத்வா தஸ்ஸெந்தோ "குத்தக... பே... ஸுத்தந்தபிடகங் நாமா"தி ஆஹ. தத்த "ஸுணாத பாவிதத்தானங், காதா அத்தாபனாயிகாதி (தேரகா. நிதானகாதா) வுத்தத்தா "தேரகாதா தேரிகாதா"தி ச பாடோ யுத்தோ.

ஏவங் ஸருபதோ பிடகத்தயங் நியமெத்வா இதானி நிப்பசனங் தஸ்ஸேதுங் "தத்தா"திஆதி வுத்தங். தத்தாதி தேஸு திப்பிதேஸு பிடகேஸு. விவிதவிஸேஸனயத்தாதி விவிதனயத்தா, விஸேஸனயத்தா ச. வினயனதோதி வினயனபாவதோ, பாவப்பதாநந்திதேஸோயங், பாவலோபோ வா, இதரதா தப்பமேவ பதாநங் ஸியா, ததா ச ஸுதி வினயனதாருணஸமங்கினா வினயதப்பேனேவ ஹேதுபுதேன வினயோதி அக்காதோ, ந பன வினயனதாருணேனாதி அனதிப்பேதத்தப்பஸங்கோ பாவெய்ய. அயங் நயோ ஏதிஸேஸு. வினியதே வா வினயனங், ததோதி அத்தோ. அயங் வினயோதி அத்தபஞ்ஞத்திபுதோ ஸஞ்ஞஸங்காதோ அயங் தந்தி வினயோ. வினயோதி அக்காதோதி ஸத்தபஞ்ஞத்திபுதோ ஸஞ்ஞாஸங்காதோ வினயோ நாமாதி கதிதோ. அத்தபஞ்ஞத்தியா ஹி நாமபஞ்ஞத்திவிபாவனங் நிப்பசனந்தி.

இதானி இமிஸ்ஸா காதாய அத்தங் விபாவெந்தோ ஆஹ "விவிதா ஹி"திஆதி. "விவிதா எத்த நயா, தஸ்மா விவிதனயத்தா வினயோதி அக்காதோ"திஆதினா யோஜேதப்பங். விவிதத்தங் ஸருபதோ தஸ்ஸேதி "பஞ்சவிதா"திஆதினா, ததா விஸேஸத்தம்பி "தஸ்ஹீகம்மா"திஆதினா. லோகவஜ்ஜேஸு ஸிக்காபதேஸு தஸ்ஹீகம்மபயோஜனா, பண்ணத்திவஜ்ஜேஸு ஸிதிலகரணபயோஜனா. ஸஞ்ஞமவேலங் அபிதவித்வா பவத்தோ ஆசாரோ அஜ்ஜாசாரோ, வதிக்கமோ, காயே, வாசாய ச பவத்தோ ஸோ, தஸ்ஸ நிஸேதனங் ததா, தேன ததானிஸேதனமேவ பரியாயேன காயவாசாவினயனங் நாமாதி தஸ்ஸேதி. "தஸ்மா"தி வத்வா தஸ்ஸானேகதா பராமஸனமாஹ "விவிதனயத்தா"திஆதி. யதாவுத்தா ச காதா ஈதிஸ்ஸ நிப்பசனஸ்ஸ பகாஸனத்தங் வுத்தாதி தஸ்ஸேதுங் "தேனா"திஆதி வுத்தங். தேனாதி விவிதனயத்தாதிஹேதுனா கரணபுதேனாதி வத்ந்தி. அபிச "விவிதா ஹி"திஆதிவாக்யஸ்ஸ யதாவுத்தஸ்ஸ குணங் தஸ்ஸெந்தோ "தேனா"திஆதிமாஹாதிபி ஸம்பந்தங் வத்ந்தி. ஏவங் ஸுதி தேனாதி விவிதனயத்தாதினா ஹேதுபுதேனாதி அத்தோ. அத் வா யதாவுத்தவசனமேவ ஸந்தாய போரானேஹி அயங் காதா வுத்தாதி ஸங்ஸந்தேதுங் "தேனா"திஆதி வுத்தந்திபி வத்ந்தி, துதியனயே விய "தேனா"தி பதஸ்ஸ அத்தோ. ஏதந்தி காதாவசனங். ஏதஸ்ஸாதி வினயஸத்தஸ்ஸ, "வசனத்தா"தி பதேன ஸம்பந்தோ. "வசனஸ்ஸ அத்தோ"தி ஹி ஸம்பந்தோ வுத்தேபி தஸ்ஸ வசனஸாமஞ்ஞதோ விஸேஸங் தஸ்ஸேதுங் "ஏதஸ்ஸா"தி புன வுத்தங். நேருத்திகா பன ஸமாஸதத்திதேஸு ஸித்தேஸு ஸாமஞ்ஞத்தா, நாமஸத்தத்தா ச ஏதிஸேஸு ஸத்தந்தரேன விஸேஸிதபாவங் இச்சந்தி.

"அத்தானந்தி பதங் "ஸுசனதோ...பே... ஸுத்தானா"தி பதேஹி யதாரஹங் கம்மஸம்பந்தவஸேன யோஜேதப்பங். தமத்தங் விவரதி "தஞ்ஹி"திஆதினா. அத்தத்தபரத்தாதிபேதே அத்தேதி யோ தங் ஸுத்தங் ஸஜ்ஜாயதி, ஸுணாதி, வாசேதி, சிந்தேதி, தேஸேதி ச, ஸுத்தேன ஸங்கஹிதோ ஸீலாதிஅத்தோ தஸ்ஸபி ஹோதி, தேன பரஸ்ஸ ஸாதேதப்பதோ பரஸ்ஸபீதி ததுபாயங் தங் ஸுத்தங் ஸுசேதி தீபேதி, ததா திட்டதம்மிகஸம்பராயிகத்தே லோகியலோகுத்தரத்தே சாதி ஏவமாதிபேதே அத்தே ஆதி-ஸுத்தேன ஸங்கண்ஹாதி. அத்தஸத்தோ சாயங் ஹிதபரியாயோ, ந பாஸிதத்தவசனோ. யதி ஸியா, ஸுத்தங் அத்தனோபி பாஸிதத்தங் ஸுசேதி, பரஸ்ஸபீதி அயமனதிப்பேதத்தோ வுத்தோ ஸியா. ஸுத்தேன ஹி யோ அத்தோ பகாஸிதோ, ஸோ தஸ்ஸேவ பகாஸகஸ்ஸ ஸுத்தஸ்ஸ ஹோதி, தஸ்மா ந தேன பரத்தோ ஸுசிதோ, தேன

ஸுசேதப்'புஸ்ஸ பரத்த்'ஸ்ஸ நிவத்தேதப்'புஸ்ஸ அபா'வா அத்தத்த'க்'ஹ்ணஞ்ச ந கத்தப்'புங். அத்தத்த'பரத்த'வினிமுத்தஸ்ஸ பா'ஸித்தத்'ஸ்ஸ அபா'வா ஆதி'க்'ஹ்ணஞ்ச ந கத்தப்'புங், தஸ்மா யதா'வுத்தஸ்ஸ ஹிதபரியாயஸ்ஸ அத்த'ஸ்ஸ ஸுத்தே அஸம்ப'வதோ ஸுத்தாதா'ரஸ்ஸ புக'லஸ்ஸ வஸேன அத்தத்த'பரத்தா' வுத்தா.

அத' வா ஸுத்தங் அனபெக்கித்வா யே அத்தத்தா'த்யோ அத்த'ப்பபே'தா' "ந ஹ'ஞ்ஞுத்த'த்தி' பஸங்ஸலாபா'தி ஏதஸ்ஸ பத'ஸ்ஸ நித்'தே'ஸே (மஹாணி. 63) வுத்தா "அத்தத்தோ', பரத்தோ', உப'யத்தோ', தி'ட்ட'த'ம்மிகோ அத்தோ', ஸம்பராயிகோ அத்தோ', உத்தானோ அத்தோ', கம்பீ'ரோ அத்தோ', கூ'ளஹோ அத்தோ', படிச்ச'ன்னோ அத்தோ', நெய்யோ அத்தோ', நீதோ அத்தோ', அனவஜ்ஜோ அத்தோ', நிக்கிலேஸோ அத்தோ', வோதா'னோ அத்தோ', பரமத்தோ'தி, (மஹாணி. 63) தே அத்த'ப்பபே'தே' ஸுசேதீதி அத்தோ' க'ஹேதப்'போ'. கிஞ்சாபி ஹி ஸுத்தநிரபெக்க'ங் அத்தத்தா'த்யோ வுத்தா ஸுத்தத்த'பா'வேன அனித்தி'ட்ட'த்தா, தேஸு பன ஏகோபி அத்த'ப்பபே'தோ' ஸுத்தேன தீ'பேதப்'புதங் நாதிவத்ததி. இமஸ்மிஞ்ச அத்த'விகப்பே அத்த'ஸத்தோ' பா'ஸித்த'பரியாயோபி ஹோதி. எத்த' ஹி புரிமகா பஞ்ச அத்த'ப்பபே'தா' ஹிதபரியாயா, ததோ பரே ச' பா'ஸித்த'ப்பபே'தா', பச்சி'மகா சத்தாரோ உப'யஸபா'வா. தத்த' ஸுவிஞ்ஞுய்யதாய விபா'வேன அனகா'த'பா'வோ உத்தானோ. து'ரதி'க்'மதாய விபா'வேன அகா'த'பா'வோ க'ம்பீ'ரோ. அவிவடோ கூ'ளஹோ. மூலுத'காத்யோ விய பங்ஸுனா அக்க'ரஸன்னிவேஸாதி'னா திரோஹிதோ படிச்ச'ன்னோ. நித்தா'ரெத்வா ஞாபேதப்'போ' நெய்யோ. யதா'ருதவஸேன வேதி'தப்'போ' நீதோ. அனவஜ்ஜனிக்கிலேஸவோதா'னா பரியாயவஸேன வுத்தா, குலஸவிபாகிரியாத'ம்மவஸேன வா யதா'க்கமங் யோஜேதப்'பா'. பரமத்தோ' நிப்'பா'னங், த'ம்மானங் அவிபரீதஸபா'வோ ஏவ வா.

அத' வா "அத்தனா ச அப்பிச்சோ' ஹோதீ'தி அத்தத்த'ங், "அப்பிச்ச'கத'ஞ்ச பரேஸங் கத்தா ஹோதீ'தி பரத்த'ங் ஸுசேதி. ஏவங் "அத்தனா ச பாணாதிபாதா படிவிரதோ ஹோதி, பரஞ்ச பாணாதிபாதா வேரமணியா ஸமாத'பேதீ'திஆதி'ஸுத்தானி (அ. நி. 4.99, 265) யோஜேதப்'பா'னி. அபரே பன "யதா'ஸபா'வங் பா'ஸிதங் அத்தத்த'ங், பூரணகஸ்ஸபாதீ'னமஞ்ஞுதித்தி'யானங் ஸமயபூ'தங் பரத்த'ங் ஸுசேதி, ஸுத்தேன வா ஸங்க'ஹிதங் அத்தத்த'ங், ஸுத்தானுலோமபூ'தங் பரத்த'ங், ஸுத்தந்தனயபூ'தங் வா அத்தத்த'ங், வினயாபி'த'ம்மனயபூ'தங் பரத்த'ங் ஸுசேதீ'திபி வத'ந்தி. வினயாபி'த'ம்மேஹி ச விஸேஸெத்வா ஸுத்தஸத்த'ஸ்ஸ அத்தோ' வத்தப்'போ', தஸ்மா வேனெய்யஜ்ஜா'ஸயவஸப்பவத்தாய தே'ஸுனாய ஸாதிஸயங் அத்தஹிதபரஹிதாதீ'னி பகாஸிதானி ஹொந்தி தப்பதா'னபா'வதோ, ந பன ஆணாத'ம்மஸபா'வ-வஸப்பவத்தாயாதி இத'மேவ "அத்தா'னங் ஸுசனதோ ஸுத்த'ந்தி வுத்தங். ஸுச-ஸத்த'ஸ்ஸ செத்த' ரஸ்ஸோ. "ஏவஞ்ச கத்வா 'எத்தகங் தஸ்ஸ ப'க்'வதோ ஸுத்தாக'தங் ஸுத்தபரியாபன்னந்தி (பாசி. 655, 1242) ச ஸகவாதே' பஞ்ச ஸுத்தஸதானீதி (அட்ட'ஸா. நிதா'னகதா', கதா'. அட்ட'. நிதா'னகதா') ச ஏவமாதீ'ஸு ஸுத்தஸத்தோ' உபசரிதோதி க'ஹேதப்'போ'தி (ஸாரத்த'. 16. பட'மமஹாஸங்கீதிகதா'வண்ணனா) ஆசரியஸாரிபுத்தத்தே'ரேன வுத்தங். அஞ்ஞே பன யதா'வுத்தஸதி'ஸேனேவ நிப்'பசனேன ஸுத்தஸத்த'ஸ்ஸ வினயாபி'த'ம்மானம்பி வாசகத்தங் வத'ந்தி.

ஸுத்தே ச ஆணாத'ம்மஸபா'வோ வேனெய்யஜ்ஜா'ஸயமனுவத்ததி, ந வினயாபி'த'ம்மேஸு விய வேனெய்யஜ்ஜா'ஸயோ ஆணாத'ம்மஸபா'வே, தஸ்மா வேனெய்யானங் ஏகந்தஹிதபடிபா'ஸங்வத்தனிகா ஸுத்தந்ததே'ஸுனாதி ஆஹ "ஸுவுத்தா செத்த' அத்தா'திஆதி'. "ஏகந்தஹிதபடிபா'ஸங்வத்தனிகா ஸுத்தந்ததே'ஸுனாதி இத'ம்பி வேனெய்யானங் ஹிதஸம்பாத'னே ஸுத்தந்ததே'ஸுனாய தப்பரபா'வமேவ ஸந்தா'ய வுத்தங். தப்பரபா'வோ ச வேனெய்யஜ்ஜா'ஸயானுலோமதோ துட்ட'ப்போ'. தேனேவாஹ "வேனெய்யஜ்ஜா'ஸயானுலோமேன வுத்தத்தா'தி. ஏதேன ச ஹேதுனா நனு வினயாபி'த'ம்மாபி ஸுவுத்தா, அத' கஸ்மா இத'மேவ ஏவங் வுத்தந்தி அனுயோக'ங் பரிஹரதி.

அனுபுப்'ஸிக்கா'திவஸேன காலந்தரேன அத்தா'பி'னிப்ப'த்திங் த'ஸ்ஸேதுங் "ஸஸ்ஸமிவ ப'ல'ந்தி வுத்தங். இத'ங் வுத்தங் ஹோதி - யதா' ஸஸ்ஸங் நாம வபனரோபனாதி'க்க'ணேயேவ ப'லங் ந பஸவதி, அனுபுப்'ஜக்'க'னாதி'வஸேன காலந்தரேனேவ பஸவதி, ததா' இத'ம்பி ஸவனதா'ரணாதி'க்க'ணேயேவ அத்தே' ந பஸவதி, அனுபுப்'ஸிக்கா'திவஸேன காலந்தரேனேவ பஸவதீதி. பஸவதீதி ச ப'லதி, அபி'னிப்பா'தே'தீதி அத்தோ'. அபி'னிப்பா'த'னமேவ ஹி ப'லனங். உபாயஸமங்கீ'னஞ்ஞேவ அத்தா'பி'னிப்ப'த்திங் த'ஸ்ஸெந்தோ "தே'னு விய கீ'ர'ந்தி ஆஹ. அயமெத்த' அதி'ப்பாயோ - யதா' தே'னு நாம காலே ஜாதவச்சா' த'னங் க'ஹெத்வா து'ஹதங் உபாயவந்தானமேவ கீ'ரங் பக்'ராபேதி, ந அகாலே அஜாதவச்சா'. காலேபி வா விஸாணாதி'கங் க'ஹெத்வா து'ஹதங் அனுபாயவந்தானங், ததா' இத'ம்பி நிஸ்ஸரணாதி'னா ஸவனதா'ரணாதீ'னி குருதங் உபாயவந்தானமேவ ஸ்லாதி'அத்தே' பக்'ராபேதி, ந அலக'து'பமாய ஸவனதா'ரணாதீ'னி குருதங் அனுபாயவந்தானந்தி. யதி'பி "ஸுத'தீ'தி ஏதஸ்ஸ க'ரதி ஸிஞ்சதீதி அத்தோ', ததா'பி ஸகம்மிகதா'துத்தா பக்'ராபேதீதி காரிதவஸேன அத்தோ' வுத்தோ யதா' "தரதீ'தி ஏதஸ்ஸ நிபாதேதீதி அத்தோ'தி. "ஸுத்தாணா'தி ஏதஸ்ஸ அத்த'மாஹ "ஸுட்டு' ச நே தாயதீ'தி. நேதி அத்தே'.

ஸுத்தஸபா'க'ந்தி ஸுத்தஸதி'ஸங். தப்பா'வங் த'ஸ்ஸேதி "யதா' ஹி'திஆதி'னா. தச்ச'கானங் ஸுத்தந்தி வட்ட'கீ'னங் காளஸுத்தங். பமாணங் ஹோதி தத'னுஸாரேன தச்ச'னதோ. இத'ங் வுத்தங் ஹோதி - யதா'

காளஸுத்தங் பஸாரெத்வா ஸஞ்ஞானே கதே கஹேதப்'பங், விஸ்ஸஜ்ஜேதப்'பஞ்ச பஞ்ஞாயதி, தஸ்மா தங் தச்சகானங் பமாணங் ஹோதி, ஏவங் விவாதோஸு உப்பன்னேஸு ஸுத்தே ஆனீதமத்தே "இதங் கஹேதப்'பங், இதங் விஸ்ஸஜ்ஜேதப்'பங்"ந்தி பாகடத்தா விவாதோ வுபஸம்மதி, தஸ்மா ஏதங் விஞ்ஞானங் பமாணந்தி. இதா'னி அஞ்ஞதா'பி ஸுத்தஸபா'கதங் விபா'வெந்தோ "யதா சா"திஆதி'மாஹ. ஸுத்தேனாதி புப்பா'வுதேன யேன கேனசி திரஸுத்தேன. ஸங்கஹிதானீதி ஸுட்டோ, ஸமங் வா கஹிதானி, ஆவதானீதி அத்தோ. ந விகிரியந்தீதி இதோ சிதோ ச விப்பகிண்ணாபா'வமாஹ, ந வித்த'ங்ஸ்யந்தீதி சேஜ்ஜபே'ஜ்ஜாபா'வங். அயமெத்தாதி'ப்பாயோ - யதா திரஸுத்தேன ஸங்கஹிதானி புப்பா'னி வாதேன ந விகிரியந்தி ந வித்த'ங்ஸ்யந்தி, ஏவங் ஸுத்தேன ஸங்கஹிதா அத்தா மிச்சா'வாதேன ந விகிரியந்தி ந வித்த'ங்ஸ்யந்தீதி. வேனெய்யஜ்ஜா'ஸயவஸப்பவத்தாய ச தே'ஸனாய அத்தத்த'பரத்தா'தீ'னங் ஸாதிஸயப்பகாஸனதோ ஆணாத'ம்மஸபா'வேஹி வினயாபி'த'ம்மேஹி விஸேஸெத்வா இமஸ்ஸேவ ஸுத்தஸபா'கதா வுத்தா. "தேனா"திஆதி'ஸு வுத்தனயானுஸாரேன ஸம்ப'ந்தோ' சேவ அத்தோ ச யதா'ரஹங் வுத்தப்'போ. எத்த ச "ஸுத்தந்தபிடக"ந்தி ஹெட்டா' வுத்தேபி அந்தஸத்த'ஸ்ஸ அவசனங் தஸ்ஸ விஸுங் அத்தா'பா'வத'ஸ்ஸனத்த'ங் தப்'பா'வவுத்திதோ. ஸஹயோக'ஸ்ஸ ஹி ஸத்த'ஸ்ஸ அவசனேன ஸேஸதா தஸ்ஸ துல்யாதி'கரணதங், அனத்த'கதங் வா ஞாபேதி.

யந்தி ஏஸ நிபாதோ காரணே, யேனாதி அத்தோ. எத்த அபி'த'ம்மே வுட்'டி'மந்தோ த'ம்மா யேன வுத்தா, தேன அபி'த'ம்மோ நாம அக்கா'தோதி பச்சேகங் யோஜேதப்'பங். அபி'த'ஸத்த'ஸ்ஸ அத்த'வஸேனாயங் பபே'தோ'தி தஸ்ஸ தத்த'ப்பவத்ததா'ஸ்ஸனேன தமத்த'ங் ஸாதெ'ந்தோ "அயஞ்ஹீ"திஆதி'மாஹ. அபி'த'ஸத்தோ' கமனகிரியாய வுட்'டி'பா'வஸங்கா'தமதி'ரேகத்த'ங் தீ'பேதீதி வுத்தங் "அபி'த'க்கமந்தீதிஆதி'ஸு வுட்'டி'யங் ஆக'தோ"தி. அபி'த'ஞ்ஞாதாதி அட்'ட'சந்தா'தி'னா கேனசி ஸஞ்ஞானேன ஞாதா, பஞ்ஞாதா பாகடாதி வுத்தங் ஹோதி. அட்'ட'சந்தா'தி'பா'வோ ஹி ரத்தியா உபலக்க'ணவஸேன பஞ்ஞாணங் ஹோதி "யஸ்மா அட்'டோ', தஸ்மா அட்'ட'மீ. யஸ்மா ஊனோ, தஸ்மா சாதுத்த'ஸ். யஸ்மா புண்ணோ, தஸ்மா பன்னரஸீ"தி. அபி'த'லக்கி'தாதி எத்தா'பி அயமேவத்தோ' வேதி'தப்'போ, இதங் பன மூலபண்ணாஸகே ப'யபே'ரவஸுத்தே (ம. நி. 1.34) அபி'த'லக்கி'தஸத்த'பரியாயோ அபி'த'ஞ்ஞாதஸத்தோ'தி ஆஹ "அபி'த'ஞ்ஞாதா அபி'த'லக்கி'தாதிஆதி'ஸு லக்க'ணே"தி. யஜ்ஜேவங் லக்கி'தஸத்த'ஸ்ஸேவ லக்க'ணத்த'தீ'பனதோ அபி'த'ஸத்தோ' அனத்த'கோவ ஸியாதி? நேவங் தட்'ட'ப்'பங் தஸ்ஸாபி தத்த'ஜோதனதோ. வாசகஸத்த'ஸ்ஸன்னிதா'னே ஹி உபஸக்'க'னிபாதா தத்த'ஜோதகமத்தாதி லக்கி'தஸத்தோ'ன வாசகபா'வேன பகாஸிதஸ்ஸ லக்க'ணத்த'ஸ்ஸேவ ஜோதகபா'வேன பகாஸனதோ அபி'த'ஸத்தோ'பி லக்க'ணே பவத்தீதி வுத்தோதி தட்'ட'ப்'பங். ராஜாபி'ராஜாதி பரேஹி ராஜஹி பூஜிதுமரஹோ ராஜா. பூஜிதேதி பூஜாரஹே. இதங் பன ஸுத்தனிபாதே ஸேலஸுத்தே (ஸு. நி. 553 ஆத'யோ).

அபி'த'ம்மேதி "ஸுபின்னதேன ஸுக்கவிஸட்டி'யா அனாபத்திபா'வேபி அகுஸலசேதனா உபஸப்'ப'தீ"திஆதி'னா (ஸாரத்த'. 16. பட'மமஹாஸங்கீ'திகதா'வண்ணனா) வினயபஞ்ஞத்தியா ஸங்கரவிரஹிதே த'ம்மே. புப்பா'பரவிரோதா'பா'வேன யதா'வுத்தத'ம்மானமேவ அஞ்ஞமஞ்ஞஸங்கரவிரஹதோ அஞ்ஞமஞ்ஞஸங்கரவிரஹிதே த'ம்மேதிபி வத'ந்தி. "பாணாதிபாதோ அகுஸல"ந்தி (ம. நி. 2.192) ஏவமாதீ'ஸு வா மரணாதி'ப்பாயஸ்ஸ ஜீவிதிந்த்'ரியுபச்சே'த'கபயோக'ஸமுட்டா'பிகா சேதனா அகுஸலோ, ந பாணஸங்கா'தஜீவிதிந்த்'ரியஸ்ஸ உபச்சே'த'ஸங்கா'தோ அதிபாதோ. ததா' "அதி'ன்னஸ்ஸ பரஸந்தகஸ்ஸ ஆதா'னஸங்கா'தா விஞ்ஞத்தி அப்'யாகதோ த'ம்மோ, தங்விஞ்ஞத்திஸமுட்டா'பிகா தெ'ய்யசேதனா அகுஸலோ த'ம்மோ"தி ஏவமாதீ'னாபி அஞ்ஞமஞ்ஞஸங்கரவிரஹிதே த'ம்மேதி அத்தோ' வேதி'தப்'போ. அபி'த'வினயேதி எத்த பன "ஜாதரூபரஜதங் ந படிக்க'ஹேதப்'பங்"ந்தி வத'ந்தோ வினயே வினேதி நாம. எத்த ச "ஏவங் படிக்க'ண்ணதோ பாசித்தியங், ஏவங் பன து'க்கட"ந்தி வத'ந்தோ அபி'த'வினயே வினேதி நாமாதி வத'ந்தி. தஸ்மா ஜாதரூபரஜதங் பரஸந்தகங் தெ'ய்யசித்தேன கண்ணுந்தஸ்ஸ யதா'வத்து'ங் பாராஜிகது'ல்லச்சயது'க்கடேஸு அஞ்ஞதரங், ப'ண்டா'கா'ரிகஸீஸேன கண்ணுந்தஸ்ஸ பாசித்தியங், அத்தனோ அத்தா'ய கண்ணுந்தஸ்ஸ நிஸ்ஸக்'க'யங் பாசித்தியங், கேவலங் லோலதாய கண்ணுந்தஸ்ஸ அனாமாஸது'க்கடங், ரூபியச'ட்'ட'கஸம்மதஸ்ஸ அனாபத்தீதி ஏவங் அஞ்ஞமஞ்ஞஸங்கரவிரஹிதே வினயேபி படிப'லோ வினேதுந்தி அத்தோ' தட்'ட'ப்'போ. ஏவங் பன பரிச்சி'ன்னதங் ஸரூபதோ ஸங்கே'பேனவ த'ஸ்ஸெந்தோ "அஞ்ஞமஞ்ஞ...பே...ஹோதீ"தி ஆஹ.

அபி'த'க்கந்தேனாதி எத்த கந்தியா அதி'கத்தங் அபி'த'ஸத்தோ' தீ'பேதீதி வுத்தங் "அதி'கே"தி. நனு ச "அபி'த'க்கமந்தீ"தி எத்த அபி'த'ஸத்தோ' கமனகிரியாய வுட்'டி'பா'வங் அதிரேகத்தங் தீ'பேதி, "அபி'த'ஞ்ஞாதா அபி'த'லக்கி'தா"தி எத்த ஞாணலக்க'ணகிரியானங் ஸுபாகடதங் விஸேஸங், "அபி'த'க்கந்தேனா"தி எத்த கந்தியா அதி'கத்தங் விஸிட்ட'பா'வங் தீ'பேதீதி இதங் தாவ யுத்தங் கிரியாவிஸேஸகத்தா உபஸக்'க'ஸ்ஸ. "பாத'யோ கிரியாயோகே' உபஸக்'கா"தி ஹி ஸத்த'ஸுத்தே' வுத்தங். "அபி'த'ராஜா, அபி'த'வினயே"தி பன பூஜிதபரிச்சி'ன்னேஸு ராஜவினயேஸு அபி'த'ஸத்தோ' வுத்ததீதி கத'மேதங் யஜ்ஜேய்ய. ந ஹி அஸத்வவாசீ ஸத்தோ' ஸத்வவாசகோ ஸம்ப'வதீதி? நத்தி' அத்ர தோ'ஸோ பூஜனபரிச்சே'த'னகிரியானம்பி தீ'பனதோ, தாஹி ச கிரியாஹி யுத்தேஸு ராஜவினயேஸுபி பவத்தத்தா. அபி'த'பூஜிதோ ராஜாதி ஹி அத்தே'ன கிரியாகாரகஸம்ப'ந்த'ங் நிமித்தங் கத்வா கம்மஸாத'னபூ'தங் ராஜதப்'பங் அபி'த'ஸத்தோ' பதா'னதோ வத'தி, பூஜனகிரியங் பன அப்பதா'னதோ. ததா' அபி'த'பரிச்சி'ன்னோ வினயோதி அத்தே'ன கிரியாகாரகஸம்ப'ந்த'ங் நிமித்தங் கத்வா கம்மஸாத'னபூ'தங் வினயதப்'பங் அபி'த'ஸத்தோ' பதா'னதோ வத'தி, பரிச்சி'ந்த'னகிரியங் பன அப்பதா'னதோ. தஸ்மா

அதிமாலாதீஸ் அதி-ஸத்தோ விய அபி-ஸத்தோ எத்த ஸஹ ஸாத்னேன கிரியங் வததீதி அபி-ராஜஅபி-வினயஸத்தா ஸோபஸக்காவ ஸித்தா. ஏவங் அபி-தம்மஸத்தோபி அபி-ஸத்தோ ஸஹ ஸாத்னேன வுட்டி-யாதிகிரியங் வததீதி அயமத்தோ த்ஸ்ஸிதோதி வேதிதப்பங்.

ஹோது அபி-ஸத்தோ யதாவுத்தேஸு அத்தேஸு, தப்பயோகேன பன தம்மஸத்தேன தீபிதா வுட்டி-மந்தாதயோ தம்மா எத்த வுத்தா ந ப-வெய்யுங், கதங் அயமத்தோ யுஜ்ஜெய்யாதி அனுயோகே ஸதி தங் பரிஹரந்தோ “எத்த சா”திஆதிமாஹ. தத்த எத்தாதி ஏதஸ்மிங் அபி-தம்மே. உபன்யாஸே ச-ஸத்தோ. பா-வேதீதி சித்தஸ்ஸ வட்ட-னங் வுத்தங், பரித்வாதி ஆரம்மணஸ்ஸ வட்ட-னங், தஸ்மா தாஹி பா-வனாபரணவுட்டி-ஹி வுட்டி-மந்தோபி தம்மா வுத்தாதி அத்தோ. ஆரம்மணாதீஹீதி ஆரம்மணஸம்பயுத்தகம்மத்வாரபடிபதாஹி. ஏகந்ததோ லோகுத்தரத்ம்மானஞ்ஞேவ பூஜாரஹத்தா “ஸெக்கா தம்மா”திஆதினா தேயேவ பூஜிதாதி த்ஸ்ஸிதா. “பூஜாரஹா”தி ஏதேன கத்தாதிஸாத்னங், அதீதாதிகாலங், ஸக்குணெய்யத்தங் வா நிவத்தேதி. பூஜிதப்பாயேவ ஹி தம்மா காலவிஸேஸனியமரஹிதா பூஜாரஹா எத்த வுத்தாதி அதி-ப்பாயோ த்ஸ்ஸிதோ. ஸபா-வபரிச்சின்னத்தாதி புஸனாதிஸபா-வேன பரிச்சின்னத்தா. காமாவசரேஹி மஹந்தபா-வதோ மஹக்கதா தம்மா அதி-கா, ததோபி உத்தரவிரஹதோ அனுத்தரா தம்மாதி த்ஸ்ஸேதி “மஹக்கதா”திஆதினா. தேனாதி “வுட்டி-மந்தோ”திஆதினா வசனேன கரணபூ-தேன, ஹேதுபூ-தேன வா.

யங் பனெத்தாதி ஏதேஸு வினயாதீஸ் தீஸு அஞ்ஞமஞ்ஞவிஸிட்டேஸு யங் அவிஸிட்டங் ஸமானங், தங் பிடகந்தி அத்தோ. வினயாதயோ ஹி தயோ ஸத்தா அஞ்ஞமஞ்ஞாஸாதா-ரணத்தா விஸிட்டா நாம, பிடகஸத்தோ பன தேஹி தீஹிபி ஸாதா-ரணத்தா “அவிஸிட்டோ”தி வுச்சதி. பரியத்திப்பா-ஜனத்ததோதி பரியாபுணிதப்பத்தபிட்டானத்தேஹி கரணபூ-தேஹி, விஸேஸனபூ-தேஹி வா. அபிச பரியத்திப்பா-ஜனத்ததோ பரியத்திபா-ஜனத்தந்தி ஆஹுதி அத்தோ துட்ட-ப்போ. பச்சத்தத்தே ஹி தோ-ஸத்தோ இதி-ஸத்தேன நித்திஸிதப்பத்தா. இதினா நித்திஸிதப்பேஹிதோ - ஸத்திமிச்சந்தி நேருத்திகா யதா “அனிச்சதோ துக்கதோ அனத்ததோ விபஸ்ஸந்தீ”தி (பட்டா. 1.1.406, 408, 411) ஏதேன பரியாபுணிதப்பதோ, தங்தத்தானங் பா-ஜனதோ ச பிடகங் நாமாதி த்ஸ்ஸேதி. அனிப்பன்னபாடிபதிக்கபஞ்ஹேதங். ஸத்திவிதா பன “பிட ஸத்திஸங்கா-டேஸு”தி வத்வா இத- வுத்தமேவ பயோகமுதாஹரந்தி, தஸ்மா தேஸங் மதேன பிடயதி ஸத்தியதி பரியாபுணியதீதி பிடகங், பிடயதி வா ஸங்கா-டயதி தங்தத்தோ எத்தாதி பிடகந்தி நிப்பச்சனங் காதப்பங். “தேனா”திஆதினா ஸமாஸங் த்ஸ்ஸேதி.

மா பிடகஸம்பதானேனாதி காலாமஸுத்தே, (அ. நி. 3.66) ஸாஹஸுத்தே (அ. நி. 3.67) ச ஆகதங் பாளிமாஹ. ததுட்டகதாயஞ்ச “அம்ஹாகங் பிடகந்தியா ஸத்தி-ங் ஸமேதீதி மா கண்ணித்தா”தி (அ. நி. அட்ட. 2. 2.3.66) அத்தோ வுத்தோ. ஆசரியஸாரிபுத்தத்தேரேன பன “பாளிஸம்பதானவஸேன மா கண்ணதா”தி (ஸாரத்த. 1. பட்டமஹாஸங்கீதிகதாவண்ணனா) வுத்தங். குதாலபிடகமாதாயாதி குதாலஞ்ச பிடகஞ்ச ஆதாய. கு வுச்சதி பதவீ, தஸ்ஸா தாலனதோ விதாலனதோ அயோமயஉபகரணவிஸேஸோ குதாலங் நாம. தேஸங் தேஸங் வத்தானங் பா-ஜனபா-வதோ தாலபண்ணவெத்தலதாதீஹி கதோ பா-ஜனவிஸேஸோ பிடகங் நாம. இதங் பன மூலபண்ணாஸகே ககதபமஸுத்தே (ம. நி. 1.227).

“தேன...பே... ஞெய்யா”தி காதாபதங் உல்லிங்கெத்வா “தேனா”திஆதினா விவரதி. ஸப்பாஹி ஸப்பா-மேஹி வுத்தஸ்ஸ வா லிங்கமாதியதே, வுச்சமானஸ்ஸ வா, இத- பன வத்திச்சாய வுத்தஸ்ஸேவாதி கத்வா “வினயோ ச ஸோ பிடகஞ்சா”தி வுத்தங். “யதாவுத்தேனேவ நயேனா”தி இமினா “ஏவங் துவித-த்தேன... பே... கத்வா”தி ச “பரியத்திபா-வதோ, தஸ்ஸ தஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ பா-ஜனதோ சா”தி ச வுத்தங் ஸப்பமதிதிஸதி. தயோபீதி எத்த அபிஸத்தோ, பி-ஸத்தோ வா அவயவஸம்பிண்டனத்தோ. “அபீ”தி அவத்வா “பீ”தி வதந்தோ ஹி அபி-ஸத்தோ விய பி-ஸத்தோபி விஸுங் நிபாதோ அத்தீதி த்ஸ்ஸேதி.

கதேதப்பானங் அத்தானங் தேஸகாயத்தேன ஆணாதிவிதி-னா அதிஸஜ்ஜனங் பபோ-தனங் தேஸனா. ஸாஸிதப்பபுக்கலகதேன யதாபராதா-திஸாஸிதப்பபா-வேன அனுஸாஸனங் வினயனங் ஸாஸனங். கதேதப்பஸ்ஸ ஸங்வராஸங்வராதினோ அத்தஸ்ஸ கதனங் வசனபடிபத்த-தா-கரணங் கதா, இதங் வுத்தங் ஹோதி - தேஸிதாரங் ப-கவந்தமபெக்கித்வா தேஸனா, ஸாஸிதப்பபுக்கலவஸேன ஸாஸனங், கதேதப்பஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ வஸேன கதாதி ஏவமிமேஸங் நானாகரணங் வேதிதப்பந்தி. எத்த ச கிஞ்சாபி தேஸனாதயோ தேஸேதப்பாதினிரபெக்கா ந ஹோந்தி, ஆணாதயோ பன விஸேஸதோ தேஸகாதி-அதி-னாதி தங் தங் விஸேஸயோகவஸேன தேஸனாதீனங் பே-தோ வுத்தோ. யதா ஹி ஆணாவிதா-னங் விஸேஸதோ ஆணாரஹாதீ-னங் தத்த கோஸல்லயோகதோ, ஏவங் வோஹாரபரமத்தவிதா-னானி ச விதா-யகாதீ-னானி ஆணாதிவிதி-னோ தேஸகாயத்ததா வுத்தா. அபராத-ஜ்ஜாஸயானுருபங் விய ச தம்மானுருபம்பி ஸாஸனங் விஸேஸதோ, ததா வினேதப்பபுக்கலபெக்கந்தி ஸாஸிதப்பபுக்கலவஸேன ஸாஸனங் வுத்தங். ஸங்வராஸங்வரனாமருபானங் விய ச வினிப்பே-தப்பாய தி-ட்டி-யா கதனங் ஸதி வாசாவத்துஸ்மிங், நாஸதீதி விஸேஸதோ தத்தீ-னங், தஸ்மா கதேதப்பஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ வஸேன கதா வுத்தா. ஹோந்தி செத்த -

“தேஸகஸ்ஸ வஸேனெத்த, தேஸனா பிடகத்தயங்;

ஸாஸிதப் புவஸேனேதங், ஸாஸனந்தி பவுச்சதி.

கதேதப் பஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ, வஸேனாபி கதாதி ச;
தேஸனாஸாஸனகதா-பேதத்மபேவங் பகாஸயே"தி.

பதத்தயம்பேதங் ஸமோதாநெத்வா தாஸங் பேதோதி கத்வா பேதஸுத்தோ விஸுங் விஸுங்
யோஜேதப்போ த்வந்தபத்தோ பரங் ஸுய்யமானத்தா "தேஸனாபேதங், ஸாஸனபேதங், கதாபேதஞ்ச
யதாரஹங் பரிதீபயே"தி. பேதந்தி ச நானத்தங், விஸேஸங் வா. தேஸு பிடகேஸு. லிக்கா ச பஹானஞ்ச
கம்பீரபாவோ ச, தஞ்ச யதாரஹங் பரிதீபயே.

துதியகாதாய பரியத்திபேதங் பரியாபுணனஸ்ஸ பகாரங், விஸேஸஞ்ச விபாவயே. யஹிங் வினயாதிக்கே
பிடகே. யங் ஸம்பத்திங், விபத்திஞ்ச யதா பிக்கு பாபுணாதி, ததா தம்பி ஸப்பங் தஹிங் விபாவயேதி
ஸம்பந்தோ. அத வா யங் பரியத்திபேதங் ஸம்பத்திங், விபத்திஞ்ச யஹிங் யதா பிக்கு பாபுணாதி, ததா
தம்பி ஸப்பங் தஹிங் விபாவயேதி யோஜேதப்பங். யதாதி ச யேஹி
உபாரம்பாதிஹேதுபரியாபுணனாதிப்பகாரேஹி, உபாரம்பாநிஸ்ஸரணதம்மகோஸரக்கணஹேதுபரியாபுணனங்
ஸப்படிபத்திதுப்படிபத்தி ஏதேஹி பகாரேஹிதி வுத்தங் ஹோதி. ஸந்தேஸுபி ச அஞ்ஞேஸு ததா பாபுணந்தேஸு
ஜெட்டஸெட்டாஸன்னஸதாஸன்னிஹிதபாவதோ, யதானுஸிட்டங் ஸம்மாபடிபஜ்ஜனேன
தம்மாதிட்டாநபாவதோ ச பிக்குகதி வுத்தங்.

தத்ராதி தாஸு காதாஸு. அயந்தி அதுனா வக்கமானா கதா. பரிதீபனாதி ஸமந்ததோ பகாஸனா,
கிஞ்சிமத்தம்பி அஸேஸெத்வா விபாஜனாதி வுத்தங் ஹோதி. விபாவனாதி ஏவங் பரிதீபனாயபி ஸதி கூள்ளங்
படிச்சன்னமகத்வா ஸோதூனங் ஸுவிஞ்ஞெய்யபாவேன ஆவிபாவனா. ஸங்கேபேன பரிதீபனா, வித்தாரேன
விபாவனாதிபி வதந்தி. அபிச ஏதங் பதத்வயங் ஹெட்டா வுத்தானுருபதோ கதிதங், அத்ததோ பன ஏகமேவ.
தஸ்மா பரிதீபனா படமகாதாய, விபாவனா துதியகாதாயாதி யோஜேதப்பங். ச-ஸுத்தேன உபாயத்தங்
அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸமுச்சேதி. கஸ்மா, வுச்சந்தி ஆஹ "எத்த ஹி"திஆதி. ஹிதி காரணே நிபாதோ "அக்கரவிபத்தியங்
ஹி"திஆதிஸு விய. யஸ்மா, கஸ்மாதி வா அத்தோ. ஆணங் பணேதுங் [பேதுங் (ஸாரத்த. 1.
1. படமஹாஸங்கீதிகதாவண்ணனா) அரஹத்தி ஆணாரஹோ, ஸம்மாஸம்புத்தத்தா, மஹாகாருணிகதாய ச
அவிபரீதஹிதோபதேஸகபாவேன பமாணவசனத்தா ஆணாரஹேன பகவதாதி அத்தோ.
வோஹாரபரமத்ததம்மானம்பி தத்த ஸப்பாவதோ "ஆணாபாஹுல்லதோ"தி வுத்தங், தேன யேபுய்யனயங்
தஸ்ஸேதி. இதோ பரேஸுபி ஏஸேவ நயோ. விஸேஸேன ஸத்தானங் மனங் அவஹரத்தி வோஹாரோ, பஞ்ஞத்தி.
தஸ்மிங் குஸலோ, தேன.

பசுரோ பஹுலோ அபராதோ தோஸோ விதிக்கமோ யேஸங் தே பசுராபராதா, ஸெய்யஸகத்தேராதயோ.
யதாபராதந்தி தோஸானுருபங். "அனேகஜ்ஜாஸயா"திஆதிஸு ஆஸயோவ அஜ்ஜாஸயோ, ஸோ அத்ததோ
திட்டி, ஞாணஞ்ச, பபேததோ பன சதுப்பிதோ ஹோதி. வுத்தஞ்ச -

"ஸஸ்ஸதுச்சேததிட்டி ச, கந்தி சேவானுலோமிகா;
யதாபுத்தஞ்ச யங் ஞாணங், ஏதங் ஆஸயஸத்திதந்தி.

தத்த ஸப்பதிட்டினங் ஸஸ்ஸதுச்சேததிட்டிஹி ஸங்கஹித்தா ஸப்பேபி திட்டிக்ரிகா ஸத்தா இமா ஏவ
த்வே திட்டியோ ஸன்னிஸ்ஸிதா. யதாஹ "த்வயனிஸ்ஸிதோ கோ பனாயங் கச்சான லோகோ யேபுய்யேன
அத்திதஞ்ச நத்திதஞ்சா"தி, (ஸங். நி. 2.15) அத்திதாதி ஹி ஸஸ்ஸதக்காஹோ அதிப்பேதோ, நத்திதாதி
உச்சேதக்காஹோ. அயங் தாவ வட்டனிஸ்ஸிதானங் புதுஜ்ஜனானங் ஆஸயோ. விவட்டனிஸ்ஸிதானங் பன
ஸுத்தாஸத்தானங் அனுலோமிகா கந்தி, யதாபுத்தஞாணந்தி துவிதோ ஆஸயோ. தத்த ச அனுலோமிகா
கந்தி விபஸ்ஸனாஞாணங். யதாபுத்தஞாணங் பன கம்மஸகதாஞாணங். சதுப்பிதோ பேஸோ ஆஸயந்தி
ஸத்தா எத்த நிவஸந்தி, சித்தங் வா ஆகம்ம ஸேதி எத்தாதி ஆஸயோ மிகாஸயோ விய. யதா மிகோ கோசராய
கந்த்வாபி பச்சாகந்த்வா தத்தேவ வனகஹனே ஸயதீதி தங் தஸ்ஸ "ஆஸயோ"தி வுச்சதி, ததா சித்தங்
அஞ்ஞதாபி பவத்தித்வா யத்த பச்சாகம்ம ஸேதி, தஸ்ஸ ஸோ "ஆஸயோ"தி. காமராகாதயோ ஸத்த அனுஸயா.
மூஸிகவிஸங் விய காரணலாபே உப்பஜ்ஜமானாரஹா அனாகதா, அதீதா, பச்சப்பன்னா ச தங்ஸபாவத்தா ததா
வுச்சந்தி. ந ஹி தம்மானங் காலபேதேன ஸபாவபேதோதி. சரியாதி ராகச்சரியாதிகா ச மூலசரியா,
அந்தரபேதேன அனேகவிதா, ஸங்ஸக்கவஸேன பன தேஸட்டி ஹோந்தி. அத வா சரியாதி
ஸசரிததுச்சரிதவஸேன துவிதங் சரிதங். தஞ்ஹி விபங்கே சரிதனித்தேஸே நித்திட்டங்.

"அதிமுத்தி நாம 'அஜ்ஜேவ பப்பஜிஸ்ஸாமி, அஜ்ஜேவ அரஹத்தங் கண்ணிஸ்ஸாமீதிஆதினா
தன்னின்னபாவேன பவத்தமானங் ஸன்னிட்டானந்தி (ஸாரத்த. 1. படமஹாஸங்கீதிகதாவண்ணனா)
கண்டிபதேஸு வுத்தங். ஆசரியதம்மபாலத்தேரேன பன "அதிமுத்தி நாம ஸத்தானங் புப்பசரியவஸேன
அபிருசி, ஸா துவிதா ஹிநபணீதபேதோனாதி (தி. நி. 1. படமஹாஸங்கீதிகதாவண்ணனா) வுத்தங். ததா
ஹி யாய ஹிநாதிமுத்திகா ஸத்தா ஹிநாதிமுத்திகேயேவ ஸத்தே ஸேவந்தி, பணீதாதிமுத்திகா

பணிதாதி⁴முத்திகேயேவ . ஸசே ஹி ஆசரியுபஜ்ஜாயா ஸீலவந்தோ ந ஹொந்தி, ஸத்³தி⁴விஹாரிகா ஸீலவந்தோ, தே அத்தனோ ஆசரியுபஜ்ஜாயேபி ந உபஸங்கமந்தி, அத்தனா ஸதி³ஸே ஸாரூப்பபி⁴க்க²யேவ உபஸங்கமந்தி. ஸசே ஆசரியுபஜ்ஜாயா ஸாரூப்பபி⁴க்க², இதரே அஸாரூப்பா, தேபி ந ஆசரியுபஜ்ஜாயே உபஸங்கமந்தி, அத்தனா ஸதி³ஸே ஸாரூப்பபி⁴க்க²யேவ உபஸங்கமந்தி. தா⁴துஸங்கயுத்தவஸேன (ஸங். நி. 2.85 ஆத்யோ) சேஸ அத்தோ² தீ³பேதப்³போ³. ஏவமயங் ஹீனாதி⁴முத்திகாதீ³னங் அஞ்ஞமஞ்ஞோ பஸேவனாதி³னிமிதா அபி⁴ருசி அஜ்ஜா²ஸயதா⁴து “அதி⁴முத்தீ³தி வேதி³தப்³பா³. அனேகா அஜ்ஜா²ஸயாத்யோ தே யேஸங் அத்தி², அனேகா வா அஜ்ஜா²ஸயாத்யோ யேஸந்தி ததா² யதா² “பு³ஹு³கத்துகோ, பு³ஹு³னதி³கோ³தி. யதா²னுலோமந்தி அஜ்ஜா²ஸயாதீ³னங் அனுலோமங் அனதிக்கம்ம, யே யே வா அஜ்ஜா²ஸயாத்யோ அனுலோமா, தேஹி தேஹீதி அத்தோ². ஆஸயாதீ³னங் அனுலோமஸ்ஸ வா அனுருபந்திபி வதந்தி. க⁴னவினிப்போ⁴கா⁴பா⁴வதோ தி³ட்டி³மானதண்ணாவஸேன “அஹங் மம ஸந்தக³ந்தி ஏவங் பவத்தஸஞ்ஞினோ. யதா²த⁴ம்மந்தி “நத்தெ²த்த² அத்தா, அத்தனியங் வா, கேவலங் த⁴ம்மமத்தமேவத³ந்தி ஏவமாதீ³னா த⁴ம்மஸபா⁴வானுருபந்தி அத்தோ².

ஸங்வரணங் ஸங்வரோ, காயவாசாஹி அவீதிக்கமோ. மஹந்தோ ஸங்வரோ அஸங்வரோ. வுட்³டி⁴அத்தோ² ஹி அயங் அ-காரோ யதா² “அஸெக்கா² த⁴ம்மா³தி (த⁴. ஸ. திகமாதிகா 21) தங்யோகதாய ச கு³த்த³கோ ஸங்வரோ பாரிஸேஸாதி³னயேன ஸங்வரோ, தஸ்மா கு³த்த³கோ, மஹந்தோ ச ஸங்வரோதி அத்தோ². தேனாஹ “ஸங்வரா ஸங்வரோ³திஆதி³. தி³ட்டி³வினிவேட³னாதி தி³ட்டி³யா விமோசனங், அத்த³தோ பன தஸ்ஸ உஜுவிபச்சனிகா ஸம்மாதி³ட்டி³ஆத்யோ த⁴ம்மா. ததா² சாஹ “த³வாஸட்டி³தி³ட்டி³படிபக்க³பூ⁴தா³தி. நாமஸ்ஸ, ரூபஸ்ஸ, நாமரூபஸ்ஸ ச பரிச்சிந்த³னங் நாமரூபபரிச்சே³தோ³, ஸோ பன “ராகா³தி³படிபக்க³பூ⁴தோ³தி வசனதோ ததா²பவத்தமேவ ஞாணங்.

“தீஸு³பீ³திஆதி³னா அபரட்³ட⁴ங் விவரதி. தீஸு³பி தாஸங் வசனஸம்ப⁴வதோ “விஸேஸேனா³தி வுத்தங். ததே³தங் ஸப்³புத்த² யோஜேதப்³பங். தத்ர “யாயங் அதி⁴ஸீலஸிக்கா², அயங் இமஸ்மிங் அத்தே² அதி⁴ப்பேதா ஸிக்கா²தி வசனதோ ஆஹ “வினயபிடகே அதி⁴ஸீலஸிக்கா²தி. ஸுத்தந்தபாளியங் “விவிச்சேவ காமேஹி³திஆதி³னா (தீ³. நி. 1.226; ஸங். நி. 1.152; அ. நி. 4.123) ஸமாதி⁴தே³ஸனாபா³ஹு³ல்லதோ “ஸுத்தந்த பிடகே அதி⁴சித்தஸிக்கா²தி வுத்தங். நாமரூபபரிச்சே³த³ஸ்ஸ அதி⁴பஞ்ஞாபத³ட்டா³னதோ, அதி⁴பஞ்ஞாய ச அத்தா²ய தத³வஸேஸனாமரூபத⁴ம்மகத³னதோ ஆஹ “அபி⁴த⁴ம்மபிடகே அதி⁴பஞ்ஞாஸிக்கா²தி.

கிலேஸானந்தி ஸங்க்லேஸத⁴ம்மானங், கம்மகிலேஸானங் வா, உப⁴யாபெக்க³ஞ்சேதங் “யோ காயவசீ³வாரேஹி கிலேஸானங் வீதிக்கமோ, தஸ்ஸ பஹானங், தஸ்ஸ படிபக்க³த்தா³தி ச. “வீதிக்கமோ³தி அயங் “படிபக்க³ந்தி பா⁴வயோகே³ ஸம்ப³ந்தோ⁴, “ஸீலஸ்ஸா³தி பன பா⁴வபச்சயே. ஏவங் ஸப்³புத்த². அனுஸயவஸேன ஸந்தானே அனுவத்தந்தா கிலேஸா காரணலாபே⁴ பரியுட்டி³தாபி ஸீலபே⁴த³ப⁴யவஸேன வீதிக்கமிதுங் ந லப⁴ந்தீதி ஆஹ “வீதிக்கமபடிபக்க³த்தா ஸீலஸ்ஸா³தி. ஓகாஸாதா³னவஸேன கிலேஸானங் சித்தே குஸலப்பவத்திங் பரியாதி³யித்வா உட்டா³னங் பரியுட்டா³னங், தஸ்ஸ பஹானங், சித்தஸந்தானே உப்பத்திவஸேன கிலேஸானங் பரியுட்டா³னஸ்ஸ பஹானந்தி வுத்தங் ஹோதி. “கிலேஸான³ந்தி ஹி அதி⁴காரோ, தங் பன பரியுட்டா³னப்பஹானங் சித்தஸமாத³ஹனவஸேன ப⁴வதீதி ஆஹ “பரியுட்டா³னபடிபக்க³த்தா ஸமாதி⁴ஸ்ஸா³தி. அப்பஹீனபா⁴வேன ஸந்தானே அனு அனு ஸயனகா அனுரூபகாரணலாபே⁴ உப்பஜ்ஜனாரஹா தா²மகதா காமராகாத்யோ ஸுத்த கிலேஸா அனுஸயா, தேஸங் பஹானங், தே பன ஸப்³புஸோ அரியமக்³பஞ்ஞாய பஹியந்தீதி ஆஹ “அனுஸயபடிபக்க³த்தா பஞ்ஞாயா³தி.

தீ³பாலோகேன விய தமஸ்ஸ தா³னாதி³புஞ்ஞுகிரியவத்து³கதேன தேன தேன குஸலங்கேன தஸ்ஸ தஸ்ஸ அகுஸலஸ்ஸ பஹானங் தத³ங்க³ப்பஹானங். இத⁴ பன அதி⁴ஸீலஸிக்கா²ய வுத்தட்டா³னத்தா தேன தேன ஸுஸ்ஸீயங்கேன தஸ்ஸ தஸ்ஸ து³ஸ்ஸீயங்க³ஸ்ஸ பஹானங் “தத³ங்க³ப்பஹான³ந்தி க³ஹேதப்³பங். உபசாரப்பனாபே⁴தே³ன ஸமாதி⁴னா பவத்தினிவாரணேன க⁴டப்பஹாரேன விய ஜலதலே ஸேவாலஸ்ஸ தேஸங் தேஸங் நீவரணாதி³த⁴ம்மானங் விக்க³ம்ப⁴னவஸேன பஹானங் விக்க³ம்ப⁴னப்பஹானங். சதுன்னங் அரியமக்³கானங் பா⁴வித்தா தங் தங் மக்³வதோ ஸந்தானே ஸமுத்யபக்கி³கஸ்ஸ கிலேஸக³ணஸ்ஸ அச்சந்தமப்பவத்திஸங்காத ஸமுச்சிந்த³னவஸேன பஹானங் ஸமுச்சே³த³ப்பஹானங். து³ட்ட³ சரிதங், ஸங்கிலேஸேஹி வா து³ஸிதங் சரிதங் து³ச்சரிதங். ததே³வ யத்த² உப்பன்னங், தங் ஸந்தானங் ஸம்மா கிலிஸதி விபா⁴த⁴தி, உபதாபேதி சாதி ஸங்கிலேஸோ, தஸ்ஸ பஹானங். காயவசீ³த³ச்சரிதவஸேன பவத்தஸங்கிலேஸஸ்ஸ தத³ங்க³வஸேன பஹானங் வுத்தங் ஸீலஸ்ஸ து³ச்சரிதபடிபக்க³த்தா. ஸிக்க³த்தயானுஸாரேன ஹி அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. தஸதீதி தண்ணா, ஸாவ வுத்தனயேன ஸங்கிலேஸோ, தஸ்ஸ விக்க³ம்ப⁴னவஸேன பஹானங் வுத்தங் ஸமாதி⁴ஸ்ஸ காமச்சந்த³படிபக்க³த்தா. தி³ட்டி³யேவ யதா²வுத்தனயேன ஸங்கிலேஸோ, தஸ்ஸ ஸமுச்சே³த³வஸேன பஹானங் வுத்தங் பஞ்ஞாய அத்தாதி³வினிமுத்தஸபா⁴வ த⁴ம்மப்பகாஸனதோ.

ஏகமேகஸ்மிஞ்செத்தா³தி ஏதேஸு தீஸு பிடகேஸு ஏகமேகஸ்மிங் பிடகே, ச-ஸத்³தோ³ வாக்யாரம்பே⁴, பக்கந்தரே வா. பி-ஸத்³தோ³, அபி-ஸத்³தோ³ வா அவயவஸம்பிண்ட³னே, தேன ந கேவலங் சதுப்பி³த⁴ஸ்ஸேவ க³ம்பீ⁴ரபா⁴வோ, அத² கோ² பச்சேகங் தத³வயவானம்பீதி ஸம்பிண்ட³னங் கரோதி. ஏஸ நயோ ஈதி³ஸேஸு. இதா³னி தே ஸரூபதோ த³ஸ்ஸேதுங் “தத்தா³திஆதி³ வுத்தங். தத்த² தந்தீதி பாளி. ஸா ஹி உக்கட்டா³னங்

ஸீலாதி³அத்தா²னங் போ⁴த⁴னதோ, ஸபா⁴வனிருத்திபா⁴வதோ, பு³த்தா⁴தி³ஹி பா⁴ஸிதத்தா ச பகட்டா²னங் வசனானங் ஆளி பந்தி³ “பாளி”தி வச்சதி.

இத⁴ பன வினயக³ண்டி²பத³காரா³தி³னங் ஸத்த³வாதி³னங் மதேன பு³பே³ வவத்தா²பிதா பரமத்த³ஸத்த³ப்ப³ந்த⁴பூ⁴தா தந்தி த⁴ம்மோ⁴ நாம. இதி-ஸத்தோ² ஹி நாமத்தே², “த⁴ம்மோ”தி வா வச்சதி. தஸ்ஸாயேவாதி தஸ்ஸா யதா³வுத்தாய ஏவ தந்தியா அத்தோ². மனஸா வவத்தா²பிதாயாதி உக்³ஹண-தா⁴ரணாதி³வஸப்பவத்தேன மனஸா பு³பே³ வவத்தா²பிதாய யதா³வுத்தாய பரமத்த³ஸத்த³ப்ப³ந்த⁴பூ⁴தாய தஸ்ஸா தந்தியா. தேஸனாதி பச்சா² பரேஸமவபோ⁴த⁴னத்த³ங் தேஸனாஸங்காதா பரமத்த³ஸத்த³ப்ப³ந்த⁴பூ⁴தா தந்தியேவ. அபிச யதா³வுத்தந்தி ஸங்காதஸத்த³ஸமுட்டா²பகோ சித்துப்பாதோ³ தேஸனா. தந்தியா, தந்திஅத்த³ஸ்ஸ சாதி யதா³வுத்தாய து³விதா⁴யபி தந்தியா, தத்த³ஸ்ஸ ச யதா³பூ⁴தாவபோ⁴தோ⁴தி அத்தோ² வெதி³த³போ³. தே ஹி ப⁴குவதா வச்சமானஸ்ஸ அத்த³ஸ்ஸ, வோஹாரஸ்ஸ ச தீ³பகோ ஸத்தோ²யேவ தந்தி நாமாதி வதந்தி. தேஸங் பன வாதே³ த⁴ம்மஸ்ஸாபி ஸத்த³ஸபா⁴வத்தா த⁴ம்மதேஸனானங் கோ விஸேஸோதி சே? தேஸங் தேஸங் அத்தா²னங் போ⁴த⁴கபா⁴வேன ஞாதோ, உக்³ஹணாதி³வஸேன ச பு³பே³ வவத்தா²பிதோ பரமத்த³ஸத்த³ப்ப³ந்தோ⁴ த⁴ம்மோ, பச்சா² பரேஸங் அவபோ⁴த⁴னத்த³ங் பவத்திதோ தங் தத்த³ப்பகாஸகோ ஸத்தோ² தேஸனாதி அயமிமேஸங் விஸேஸோதி. அத² வா யதா³வுத்தஸத்த³ஸமுட்டா²பகோ சித்துப்பாதோ³ தேஸனா தேஸியதி ஸமுட்டா²பீயதி ஸத்தோ² ஏதேனாதி கத்வா முஸாவாதா³தீயோ விய தத்தா²பி ஹி முஸாவாதா³தி³ஸமுட்டா²பிகா சேதனா முஸாவாதா³தி³ஸத்தே³ஹி வோஹரீயதீதி. கிஞ்சாபி அக்க³ராவலிபூ⁴தோ பஞ்ஞத்திஸத்தோ²யேவ அத்த³ஸ்ஸ ஞாபகோ, ததா²பி மூலகாரணபா⁴வதோ “அக்க³ரஸஞ்ஞாதோ”திஆதீ³ஸு விய தஸ்ஸாயேவ அத்தோ²தி பரமத்த³ஸத்தோ²யேவ அத்த³ஸ்ஸ ஞாபகபா⁴வேன வத்தோதி தட்ட²ப³பங். “தஸ்ஸா தந்தியா தேஸனா”தி ச ஸதி³ஸவோஹாரேன வத்தங் யதா² “உப்பன்னா ச குஸலாத⁴ம்மா பி⁴ய்யோபா⁴வாய வேபுல்லாய ஸங்வத்தந்தி”தி.

அபி⁴த⁴ம்மக³ண்டி²பத³காரா³தி³னங் பன பண்ணத்திவாதி³னங் மதேன ஸம்முதிபரமத்த³பே⁴த³ஸ்ஸ அத்த³ஸ்ஸ அனுரூபவாசகபா⁴வேன பரமத்த³ஸத்தே³ஸு ஏகந்தேன ப⁴குவதா மனஸா வவத்தா²பிதா நாமபஞ்ஞத்திப³ந்த⁴பூ⁴தா தந்தி த⁴ம்மோ⁴ நாம, “த⁴ம்மோ”தி வா வச்சதி. தஸ்ஸாயேவாதி தஸ்ஸா நாமபஞ்ஞத்திபூ⁴தாய தந்தியா ஏவ அத்தோ². மனஸா வவத்தா²பிதாயாதி ஸம்முதிபரமத்த³பே⁴த³ஸ்ஸ அத்த³ஸ்ஸானுரூபவாசகபா⁴வேன பரமத்த³ஸத்தே³ஸு ப⁴குவதா மனஸா வவத்தா²பிதாய நாமபண்ணத்திப³ந்த⁴பூ⁴தாய தஸ்ஸா தந்தியா. தேஸனாதி பரேஸங் பபோ⁴த⁴னேன அதிஸஜ்ஜனா வாசாய பகாஸனா வசீ³பே⁴த³பூ⁴தா பரமத்த³ஸத்த³ப்ப³ந்த⁴ஸங்காதா தந்தி. தந்தியா, தந்திஅத்த³ஸ்ஸ சாதி யதா³வுத்தாய து³பி³தா⁴யபி தந்தியா, தத்த³ஸ்ஸ ச யதா³பூ⁴தாவபோ⁴தோ⁴தி அத்தோ². தே ஹி ஏவங் வதந்தி - ஸபா⁴வத்த³ஸ்ஸ, ஸபா⁴வவோஹாரஸ்ஸ ச அனுரூபவஸேனேவ ப⁴குவதா மனஸா வவத்தா²பிதா பண்ணத்தி இத⁴ “தந்தி”தி வச்சதி. யதி³ ச ஸத்த³வாதி³னங் மதேன ஸத்தோ²யேவ இத⁴ தந்தி நாம ஸியா. தந்தியா, தேஸனாய ச நானத்தேன ப⁴வித³ப³ங், மனஸா வவத்தா²பிதாய ச தந்தியா வசீ³பே⁴த³கரணமத்தங் ட²பெத்வா தேஸனாய நானத்தங் நத்தி². ததா² ஹி தேஸனங் தஸ்ஸெந்தேன மனஸா வவத்தா²பிதாய தந்தியா தேஸனாதி வசீ³பே⁴த³கரணமத்தங் வினா தந்தியா ஸஹ தேஸனாய அனஞ்ஞதா வத்தா. ததா² ச உபரி “தேஸனாதி பஞ்ஞத்தி”தி வத்தத்தா தேஸனாய அனஞ்ஞபா⁴வேன தந்தியாபி பண்ணத்திபா⁴வோ கதி²தோ ஹோதி.

அபிச யதி³ தந்தியா அஞ்ஞாயேவ தேஸனா ஸியா, “தந்தியா ச தந்திஅத்த³ஸ்ஸ ச தேஸனாய ச யதா³பூ⁴தாவபோ⁴தோ⁴தி வத்த³ப³ங் ஸியா. ஏவங் பன அவத்வா “தந்தியா ச தந்திஅத்த³ஸ்ஸ ச யதா³பூ⁴தாவபோ⁴தோ⁴தி வத்தத்தா தந்தியா, தேஸனாய ச அனஞ்ஞபா⁴வோ தஸ்ஸிதோ ஹோதி. ஏவஞ்ச கத்வா உபரி “தேஸனா நாம பஞ்ஞத்தி”தி தஸ்ஸெந்தேன தேஸனாய அனஞ்ஞபா⁴வதோ தந்தியா பண்ணத்திபா⁴வோ கதி²தோ ஹோதி. தது³ப⁴யம்பி பன பரமத்த³தோ ஸத்தோ²யேவ பரமத்த³வினிமுத்தாய ஸம்முதியா அபா⁴வா, இமமேவ ச நயங் க³ஹெத்வா கேசி ஆசரியா “த⁴ம்மோ ச தேஸனா ச பரமத்த³தோ ஸத்தோ² ஏவா”தி வோஹரந்தி, தேபி அனுபவஜ்ஜாயேவ. யதா² காமாவசரபடிஸந்தி⁴விபாகா “பரித்தாரம்மணா”தி வச்சந்தி, ஏவங் ஸம்பத³மித³ங் தட்ட²ப³பங். ந ஹி காமாவசரபடிஸந்தி⁴விபாகா “நிப்ப³த்திபரமத்த³விஸயாயேவா”தி ஸக்கா வத்துங் இத்தி³புரிஸாதி³ஆகாரபரிவிதக்கபு³பகானங் ராகா³தி³அகுஸலானங், மெத்தாதி³குஸலானஞ்ச ஆரம்மணங் க³ஹெத்வாபி ஸமுப்பஜ்ஜனதோ. பரமத்த³த⁴ம்மமூலகத்தா பனஸ்ஸ பரிகப்பஸ்ஸ பரமத்த³விஸயதா ஸக்கா பஞ்ஞபேதுங், ஏவமிதா⁴பி தட்ட²ப³பந்தி ச. ஏவம்பி பண்ணத்திவாதி³னங் மதங் ஹோது, ஸத்த³வாதி³னங் மதேபி த⁴ம்மதேஸனானங் நானத்தங் வத்தனயேனேவ ஆசரியத⁴ம்மபாலத்தே²ரா தீ³ஹி பகாஸிதந்தி. ஹோதி செத்த² -

“ஸத்தோ² த⁴ம்மோ தேஸனா ச, இச்சாஹு அபரே க³ரு;
த⁴ம்மோ பண்ணத்தி ஸத்தோ² து, தேஸனா வாதி சாபரே”தி.

தீஸுபி சேதேஸு ஏதே த⁴ம்மத்த³தேஸனாபடிவேதா⁴தி எத்த² தந்திஅத்தோ², தந்திதேஸனா, தந்திஅத்த³படிவேதோ⁴ சாதி இமே தயோ தந்திவிஸயா ஹொந்திதி வினயபிடகாதி³னங் அத்த³தேஸனாபடிவேதா⁴தா⁴ரபா⁴வோ யுத்தோ, பிடகானி பன தந்தியேவாதி தேஸங் த⁴ம்மாதா⁴ரபா⁴வோ கத்ங் யுஜ்ஜெய்யாதி? தந்திஸமுதாயஸ்ஸ அவயவதந்தியா ஆதா⁴ரபா⁴வதோ. ஸமுதாயோ ஹி அவயவஸ்ஸ

பரிகப்பனாமத்தஸித்²தே⁴ன ஆதா⁴ரபா⁴வேன வுச்சதி யதா² “ருக்கே² ஸாகா²”தி. எத்த² ச த⁴ம்மாதீ²னங் துக்கோகா²ஹபா⁴வதோ தேஹி த⁴ம்மாதீ²ஹி வினயாத்யோ கம்பீ⁴ராதி வினயாதீ²னம்பி சதுப்⁴பி⁴தோ⁴ கம்பீ⁴ரபா⁴வோ வுத்தோயேவ, தஸ்மா த⁴ம்மாத்யோ ஏவ துக்கோகா²ஹத்தா கம்பீ⁴ரா, ந வினயாத்யோதி ந சோதேதப்⁴புமேதங் ஸமுகே²ன, விஸயவிஸயீ²முகே²ன ச வினயாதீ²னஞ்ஞேவ கம்பீ⁴ரபா⁴வஸ்ஸ வுத்தத்தா. த⁴ம்மோ ஹி வினயாத்யோ ஏவ அபி⁴ன்னத்தா. தேஸங் விஸயோ அத்தோ² வாசகபூ⁴தானங் தேஸமேவ வாச்சபா⁴வதோ, விஸயினோ தேஸனாபடிவேதா⁴ த⁴ம்மத்த²விஸயபா⁴வதோதி. தத்த² படிவேத⁴ஸ்ஸ துக்கரபா⁴வதோ த⁴ம்மத்த²னங், தேஸனாஞாணஸ்ஸ துக்கரபா⁴வதோ தேஸனாய ச துக்கோகா²ஹபா⁴வோ வேதித்⁴போ³, படிவேத⁴ஸ்ஸ பன உப்பாதே²துங் அஸக்குணெய்யத்தா, தப்⁴பி⁴ஸயஞாணுப்பத்தியா ச துக்கரபா⁴வதோ துக்கோகா²ஹதா வேதித்⁴பா³. த⁴ம்மத்த²தேஸனானங் கம்பீ⁴ரபா⁴வதோ தப்⁴பி⁴ஸயோ படிவேதோ⁴பி கம்பீ⁴ரோ யதா² தங் கம்பீ⁴ரஸ்ஸ உத²கஸ்ஸ பமாணக்²ஹணே தீ²கே²ன பமாணென ப⁴விதப்⁴பங், ஏவங்ஸம்பத²மிதந்தி (வஜிர. 10. பட்²மஹாஸங்கீ²திகதா²வண்ணனா) வஜிரபு²த்தி⁴த்தே²ரோ. பிடகாவயவானங் த⁴ம்மாதீ²னங் வுச்சமானோ கம்பீ⁴ரபா⁴வோ தங்ஸமுதாயஸ்ஸ பிடகஸ்ஸாபி வுத்தோயேவ, தஸ்மா ததா² ந சோதேதப்⁴புந்திபி வதந்தி, விசாரேதப்⁴புமேதங் ஸப்⁴பேஸம்பி தேஸங் பிடகாவயவாஸம்ப⁴வதோ. மஹாஸமுத்தோ² துக்கோகா²ஹோ, அலப்⁴ப⁴னெய்யபதிட்டோ² விய சாதி ஸம்ப⁴ந்தோ⁴. அத்த²வஸா ஹி விப⁴த்திவசனலிங்க²பரிணாமோதி. துக்கே²ன ஓக²ய்ஹந்தி, துக்கே² வா ஓகா²ஹோ அந்தோ பவிஸனமேதேஸுதி துக்கோகா²ஹா. ந லபி⁴தப்⁴போதி அலப்⁴ப⁴னீயோ, ஸோயேவ அலப்⁴ப⁴னெய்யோ, லபீ⁴யதே வா லப்⁴ப⁴னங், தங் நாரஹத்தி அலப்⁴ப⁴னெய்யோ. பதிட்ட²ஹந்தி எத்த² ஓகாஸேதி பதிட்டோ², பதிட்ட²ஹனங் வா பதிட்டோ², அலப்⁴ப⁴னெய்யோ ஸோ யேஸு தே அலப்⁴ப⁴னெய்யபதிட்டா². ஏகதே²ஸேன ஓகா²ஹந்தேஹிபி மந்த²புத்தீ²ஹி பதிட்டா² லத்து⁴ங் ந ஸக்காயேவாதி தஸ்ஸேதுங் ஏதங் புன வுத்தங். “ஏவ”ந்திஆதி² நிக²மனங்.

இதா²னி ஹேதுஹேதுபுலாதீ²னம்பி வஸேன கம்பீ⁴ரபா⁴வங் தஸ்ஸெந்தோ “அபரோ நயோ”திஆதி²மாஹ. தத்த² ஹேதுதி பச்சயோ. ஸோ ச அத்தனோ ப²லங் துஹதி விதுஹத்தி த⁴ம்மோ த²-காரஸ்ஸ த⁴-காரங் கத்வா. த⁴ம்மஸத்த²ஸ்ஸ செத்த² ஹேதுபரியாயதா கத²ங் விஞ்ஞாயத்தி ஆஹ “வுத்தஞ்ஹேத”ந்திஆதி². வுத்தங் படிஸம்பி⁴தா²விப⁴ங்கே² (விப⁴. 718). நனு ச “ஹேதும்ஹி ஞாணங் த⁴ம்மபடிஸம்பி⁴தா²”தி ஏதேன வசனென த⁴ம்மஸ்ஸ ஹேதுபா⁴வோ கத²ங் விஞ்ஞாயத்தி? “த⁴ம்மபடிஸம்பி⁴தா²”தி ஏதஸ்ஸ ஸமாஸபத²ஸ்ஸ அவயவபத²த்²ங் தஸ்ஸெந்தேன “ஹேதும்ஹி ஞாண”ந்தி வுத்தத்தா. “த⁴ம்மே படிஸம்பி⁴தா²” த⁴ம்மபடிஸம்பி⁴தா²”தி எத்த² ஹி “த⁴ம்மே”தி ஏதஸ்ஸ அத்த²ங் தஸ்ஸெந்தேன “ஹேதும்ஹி”தி வுத்தங், “படிஸம்பி⁴தா²”தி ஏதஸ்ஸ அத்த²ங் தஸ்ஸெந்தேன “ஞாண”ந்தி. தஸ்மா ஹேதுத⁴ம்மஸத்த²தா² ஏகத்தா², ஞாணபடிஸம்பி⁴தா² ஸத்த²தா² சாதி இமமத்த²ங் வதந்தேன ஸாதி⁴தோ த⁴ம்மஸ்ஸ ஹேதுபா⁴வோதி. ததா² “ஹேதுபுலே ஞாணங் அத்த²படிஸம்பி⁴தா²”தி ஏதேன வசனென ஸாதி⁴தோ அத்த²ஸ்ஸ ஹேதுபுலபா⁴வோதி த⁴ட்ட²ப்⁴போ³. ஹேதுனோ ப²லங் ஹேதுபுலங், தஞ்ச ஹேதுஅனுஸாரேன அரியதி அதி⁴க²மீயத்தி அத்தோ²தி வுச்சதி.

தேஸனாதி பஞ்ஞத்தீ²தி எத்த² ஸத்த²வாதீ²னங் வாதே² அத்த²ப்யஞ்ஜனகா அவிபரீதாபி⁴லாபத⁴ம்மனிருத்திபூ⁴தா பரமத்த²ஸத்த²ப்ப⁴பந்த⁴ஸங்காதா தந்தி “தேஸனா”தி வுச்சதி, தேஸனா நாமாதி வா அத்தோ². தேஸீயதி அத்தோ² ஏதாயாதி ஹி தேஸனா. பகாரேன ஞாபீயதி அத்தோ² ஏதாய, பகாரதோ வா ஞாபேத்தி பஞ்ஞத்தி. தமேவ ஸருபதோ தஸ்ஸேதுங் “யதா²த⁴ம்மங் த⁴ம்மாபி⁴லாபோதி அதி⁴ப்பாயோ”தி வுத்தங். யதா²த⁴ம்மந்தி எத்த² பன த⁴ம்மஸத்தோ² ஹேதுங், ஹேதுபுலஞ்ச ஸப்⁴பங் ஸங்கண்ஹாதி. ஸபா⁴வவாசகோ ஹேஸ த⁴ம்மஸத்தோ², ந பரியத்திஹேதுஆதி²வாசகோ, தஸ்மா யோ யோ அவிஜ்ஜாஸங்காராதி²த⁴ம்மோ, தஸ்மிங் தஸ்மிந்தி அத்தோ². தேஸங் தேஸங் அவிஜ்ஜாஸங்காராதி²த⁴ம்மானங் அனுருபங் வா யதா²த⁴ம்மங். தேஸனாபி ஹி படிவேதோ⁴ விய அவிபரீதஸவிஸயவிபா⁴வனதோ த⁴ம்மானுருபங் பவத்தி, ததோயேவ ச அவிபரீதாபி⁴லாபோதி வுச்சதி. த⁴ம்மாபி⁴லாபோதி ஹி அத்த²ப்யஞ்ஜனகோ அவிபரீதாபி⁴லாபோ த⁴ம்மனிருத்திபூ⁴தோ தந்திஸங்காதோ பரமத்த²ஸத்த²ப்ப⁴பந்தோ⁴. ஸோ ஹி அபி⁴லப்பதி உச்சாரீயத்தி அபி⁴லாபோ, த⁴ம்மோ அவிபரீதோ ஸபா⁴வபூ⁴தோ அபி⁴லாபோ த⁴ம்மாபி⁴லாபோதி வுச்சதி, ஏதேன “தத்ர த⁴ம்மனிருத்தாபி⁴லாபோ ஞாணங் நிருத்திபடிஸம்பி⁴தா²”தி (விப⁴. 718) எத்த² வுத்தங் த⁴ம்மனிருத்திங் தஸ்ஸேதி ஸத்த²ஸபா⁴வத்தா தேஸனாய. ததா² ஹி நிருத்திபடிஸம்பி⁴தாய் பரித்தாரம்மணாதி²பா⁴வோ படிஸம்பி⁴தா²விப⁴ங்க²பானியங் (விப⁴. 718) வுத்தோ. தத²ட்ட²கதா²ய ச “தங் ஸபா⁴வனிருத்திங் ஸத்த²ங் ஆரம்மணங் கத்வா”திஆதி²னா (விப⁴. அட்ட². 718) தஸ்ஸா ஸத்த²தா²ரம்மணதா தஸ்ஸிதா. “இமஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸ அயங் ஸத்தோ² வாசகோ”தி ஹி வசனவசனத்தே² வவத்த²பெத்வா தங் தங் வசனத்த²விபா⁴வனவஸேன பவத்திதோ ஸத்தோ² “தேஸனா”தி வுச்சதி. “அதி⁴ப்பாயோ”தி ஏதேன “தேஸனாதி பஞ்ஞத்தீ²”தி ஏதங் வசனங் த⁴ம்மனிருத்தாபி⁴லாபங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங், ந ததோ வினிமுத்தங் பஞ்ஞத்திங் ஸந்தா⁴யாதி தஸ்ஸேதி அனேகதா⁴ அத்த²ஸம்ப⁴வே அத்தனா அதி⁴ப்பேதத்த²ஸ்ஸேவ வுத்தத்தாதி அயங் ஸத்த²வாதீ²னங் வாததோ வினிச்ச²யோ.

பஞ்ஞத்திவாதீ²னங் வாதே² பன ஸம்முதிபரமத்த²பே⁴தஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸானுருபவாசகபா⁴வேன பரமத்த²ஸத்த²தே²ஸு ப⁴க²வதா மனஸா வவத்த²பிதா தந்திஸங்காதா நாமபஞ்ஞத்தி தேஸனா நாம, “தேஸனா”தி வா வுச்சத்தி அத்தோ². ததே²வ மூலகாரணபூ⁴தஸ்ஸ ஸத்த²தஸ்ஸ தஸ்ஸனவஸேன காரணாபசாரேன

தஸ்ஸேதுங் “யதாத்மம் தம்மாபி்லாபோதி அதிப்பாயோ”தி வுத்தங். கிஞ்சாபி ஹி
 “தம்மாபி்லாபோ”தி எத்த அபி்லப்பதி உச்சாரீயதீதி அபி்லாபோதி ஸத்தோ வுச்சதி, ந பண்ணத்தி, ததாபி
 ஸத்தே வுச்சமானே ததனுருபங் வோஹாரங் கஹேத்வா தேன வோஹாரேன தீபிதஸ்ஸ அதத்ஸ்ஸ ஜானந்தோ
 ஸத்தே கதிதே ததனுருபா பண்ணத்திபி காரணாபசாரேன கதிதாயேவ ஹோதி. அபிச “தம்மாபி்லாபோதி
 அத்தோ”தி அவத்வா “தம்மாபி்லாபோதி அதிப்பாயோ”தி வுத்தத்தா தேஸனா நாம ஸத்தோ ந ஹோதீதி
 தீபிதமேவ. தேன ஹி அதிப்பாயமத்தமேவ மூலகாரணஸத்த்வஸேன கதிதங், ந இத கஹேதப்போ
 “தேஸனா”தி ஏதஸ்ஸ அத்தோதி அயங் பஞ்ஞத்திவாதீனங் வாததோ வினிச்சயோ. அத்தந்தரமாஹ “அனுலோம..
 பே... கதன”ந்தி, ஏதேன ஹெட்டா வுத்தங் தேஸனாஸமுட்டாபகங் சித்துப்பாதங் தஸ்ஸேதி. கதீயதி அத்தோ
 ஏதேனாதி ஹி கதனங். ஆதிஸத்தேன நீதனெய்யாதிகா பாளிகதீயோ, ஏகத்தாதினந்தியாவத்தாதிக்கா
 பாளினிஸ்ஸிதா ச நயா ஸங்கஹிதா.

ஸயமேவ படிவிஜ்ஜதி, ஏதேன வா படிவிஜ்ஜந்தீதி படிவேதோ, ஞாணங். ததேவ அபி்ஸமேதி, ஏதேன வா
 அபி்ஸமெந்தீதி அபி்ஸமயோதிபி வுச்சதி. இதாநி தங் படிவேதங் அபி்ஸமயப்பேதத்தோ,
 அபி்ஸமயாகாரதோ, ஆரம்மணதோ, ஸபாவதோ ச பாகடங் காதங் “ஸோ சா”திஆதி வுத்தங். தத்த ஹி
 லோகியலோகுத்தரோதி பபேதத்தோ, விஸயதோ, அஸம்மோஹதோதி ஆகாரதோ, தம்மேஸு, அத்தேஸு,
 பஞ்ஞத்தீஸுதி ஆரம்மணதோ, அத்தானுருபங், தம்மானுருபங், பஞ்ஞத்திபதானுருபந்தி ஸபாவதோ ச
 பாகடங் கரோதி. தத்த விஸயதோ அத்தாதிஅனுருபங் தம்மாதீஸு அவபோதோ நாம
 அவிஜ்ஜாதித்ம்மாரம்மணோ, ஸங்காராதிஅத்தாரம்மணோ, ததுப்யபஞ்ஞாபனாரம்மணோ ச லோகியோ
 அபி்ஸமயோ. அஸம்மோஹதோ அத்தாதிஅனுருபங் தம்மாதீஸு அவபோதோ நாம நிப்பாணாரம்மணோ
 மக்கஸம்பயுத்தோ யதாவுத்தம்மத்தபஞ்ஞத்தீஸு ஸம்மோஹவித்தங்ஸனோ லோகுத்தரோ அபி்ஸமயோ.
 ததா ஹி “அயங் ஹேது, இதம்ஸ்ஸ பல்ங், அயங் ததுப்யானுருபோ வோஹாரோ”தி ஏவங்
 ஆரம்மணகரணவஸேன லோகியஞாணங் விஸயதோ படிவிஜ்ஜதி, லோகுத்தரஞாணங் பன தேஸு
 ஹேதுஹேதுபலாதீஸு ஸம்மோஹஸ்ஸஞாணேன ஸமுச்சின்னத்தா அஸம்மோஹதோ படிவிஜ்ஜதி.
 லோகுத்தரோ பன படிவேதோ விஸயதோ நிப்பாணஸ்ஸ, அஸம்மோஹதோ ச இதரஸ்ஸாதிபி வதந்தி ஏகே.

அத்தானுருபங் தம்மேஸுதி “அவிஜ்ஜா ஹேது, ஸங்காரா ஹேதுஸமுப்பன்னா, ஸங்காரே உப்பாதேதி
 அவிஜ்ஜா”தி ஏவங் காரியானுருபங் காரணேஸுதி அத்தோ. அத வா
 “பஞ்ஞாபி்ஸங்காரஅபஞ்ஞாபி்ஸங்காரஆனேஞ்ஜாபி்ஸங்காரேஸு தீஸு அபஞ்ஞாபி்ஸங்காரஸ்ஸ அவிஜ்ஜா
 ஸம்பயுத்தபச்சயோ, இதரேஸங் யதானுருபந்திஆதினா காரியானுருபங் காரணேஸு படிவேதோதிபி அத்தோ.
 தம்மானுருபங் அத்தேஸுதி “அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்காரா”திஆதினா (ம. நி. 3.126; ஸங். நி. 2.1; உதா. 1; விப. 225)
 காரணானுருபங் காரியேஸு. சப்பிதாய பஞ்ஞத்தியா பதோ பஞ்ஞத்திபதோ, தஸ்ஸ அனுருபங் ததா,
 பஞ்ஞத்தியா வுச்சமானத்ம்மானுருபங் பஞ்ஞத்தீஸு அவபோதோதி அத்தோ. அபி்ஸமயதோ அஞ்ஞம்பி
 படிவேதத்தங் தஸ்ஸேதுங் “தேஸ”ந்திஆதிமாஹ. படிவிஜ்ஜீயதீதி படிவேதோதி ஹி தங்தங்ருபாதித்ம்மானங்
 அவிபரீதஸபாவோ வுச்சதி. தத்த தத்தாதி தஸ்மிங் தஸ்மிங் பிடகே, பாளிபதேஸே வா.
 ஸலக்கணஸங்காதோதி ரூப்பனநமனபுஸனாதிஸகஸகலக்கணஸங்காதோ.

யதாவுத்தேஹி தம்மாதீஹி பிடகானங் கம்பீரபாவங் தஸ்ஸேதுங் “இதாநி”திஆதிமாஹ. தம்மஜாதந்தி
 காரணப்பேதோ, காரணமேவ வா. அத்தஜாதந்தி காரியப்பேதோ, காரியமேவ வா. யா சாயங் தேஸனாதி
 ஸம்பந்தோ. தத்தவிஜானநவஸேன அபி்முகோ ஹோதி. யோ செத்தாதி யோ ஏதாஸு தங் தங்
 பிடகாகதாஸு தம்மத்ததேஸனாஸு படிவேதோ, யோ ச ஏதேஸு பிடகேஸு தேஸங் தேஸங் தம்மானங்
 அவிபரீதஸபாவோதி அத்தோ. ஸம்பாரிதப்பதோ குஸலமேவ ஸம்பாரோ, ஸோ ஸம்மா அனுபசிதோ யேஹி
 தே அனுபசிதகுஸலஸம்பாரா, ததேவ துப்பஞ்ஞேஹி, நிப்பஞ்ஞேஹிதி அத்தோ. ந ஹி பஞ்ஞவதோ, பஞ்ஞாய
 வா துட்டபாவோ துஸிதபாவோ ச ஸம்பாவதீதி நிப்பஞ்ஞத்தாயேவ துப்பஞ்ஞா யதா “துஸ்ஸீலோ”தி (அ. நி.
 5.213; 10.75; பாரா. 295; த. ப. 308). எத்த ச அவிஜ்ஜாஸங்காராதீனங் தம்மத்தானங் துப்படிவிஜ்ஜதாய
 துக்கோகாஹதா, தேஸங் பஞ்ஞாபனஸ்ஸ துக்கரபாவதோ தந்தேஸனாய, அபி்ஸமயஸங்காதஸ்ஸ
 படிவேதஸ்ஸ உப்பாத்நவிஸயீகரணானங் அஸக்குணெய்யத்தா, அவிபரீதஸபாவஸங்காதஸ்ஸ
 படிவேதஸ்ஸ துப்பிஞ்ஞெய்யதாய துக்கோகாஹதா வேதிதப்பா. ஏவம்பீதி பிஸத்தோ புப்பே வுத்தங்
 பகாரந்தரங் ஸம்பிண்டேதி. ஏவங் படமகாதாய அனுனங் பரிபுண்ணங் பரிதீபிதத்தபாவங் தஸ்ஸெந்தோ
 “எத்தாவதா”திஆதிமாஹ. “ஸித்தே” ஹி ஸத்யாரம்போ அத்தந்தரவிஞ்ஞாபனாய வா ஹோதி, நியமாய வாதி
 இமினா புனாரம்பவசனேன அனுனங் பரிபுண்ணங் பரிதீபிதத்தபாவங் தஸ்ஸேதி. எத்தாவதாதி பரிச்சேதத்தே
 நிபாதோ, எத்தகேன வசனக்கமேனாதி அத்தோ. ஏதங் வா பரிமாணங் யஸ்ஸாதி எத்தாவங், தேன, ஏதபரிமாணவதா
 ஸத்தத்தக்கமேனாதி அத்தோ. “ஸத்தே” ஹி வுத்தே தத்ததோபி வுத்தோயேவ நாமாதி வதந்தி. வுத்தோ
 ஸங்வண்ணிதோ அத்தோ யஸ்ஸாதி வுத்தத்தா.

எத்தாதி ஏதிஸ்ஸா காதாய. ஏவங் அத்தோ, வினிச்சயோதி வா ஸேஸோ. தீஸு பிடகேஸுதி எத்த
 “ஏககஸ்மி”ந்தி அதிகாரதோ, பகரணதோ வா வேதிதப்பா. “ஏகமேகஸ்மிஞ்செத்தா”தி (தீ. நி. அட்ட. 1.படமஹாஸங்கீதிகதா) ஹி ஹெட்டா வுத்தங். அத வா வத்திச்சானுபுப்பிகத்தா ஸத்தப்படிபத்தியா

நித்தா⁴ரணமித⁴ அவத்துகாமேன ஆதா⁴ரோயேவ வுத்தோ. ந செத்த² சோதேதப்³புங் “தீஸுயேவ பிடகேஸு திவிதோ⁴ பரியத்திபே⁴தோ³ துட்ட²பு³போ³ ஸியா⁴தி ஸமுதாயவஸேன வுத்தஸ்ஸாபி வாக்யஸ்ஸ அவயவாதி⁴ப்பாயஸம்ப⁴வதோ. திஸ்ஸதி ஹி அவயவவாக்யனிப்ப²த்தி “ப்ராஹ்மணாத்யோ பு⁴ஞ்ஜந்தா⁴திஆதீஸு, தஸ்மா அலமதிபஞ்சேன. யதா² அத்தோ² ந விருஜ்ஜதி, ததாயேவ கஹேதப்³போ³தி. ஏவங் ஸப்³புத்த². பரியத்திபே⁴தோ³தி பரியாபுணனங் பரியத்தி. பரியாபுணனவாசகோ ஹேத்த² பரியத்திஸத்³தோ³, ந பன பானிபரியாயோ, தஸ்மா பரியாபுணனப்பகாரோதி அத்தோ². அத² வா தீஹி பகாரேஹி பரியாபுணிதப்³பா³ பானியோ ஏவ “பரியத்தி²தி வுச்சந்தி. ததா² சேவ அபி⁴த⁴ம்மட்ட²கதாய ஸீஹளகண்ணடி²பதே³ வுத்தந்தி வதந்தி. ஏவம்பி ஹி அலகத்தூ³பமாபரியாபுணனயோக³தோ “அலகத்தூ³பமா பரியத்தி²தி பானிபி ஸக்கா வத்துங். ஏவஞ்ச கத்வா “துக்கஹிதா உபாரம்பா⁴தி⁴ஹேது பரியாபுடா அலகத்தூ³பமா³தி பரதோ நித்தே³ஸவசனம்பி உபபன்னங் ஹோதி. தத்த² ஹி பானியேவ “துக்கஹிதா, பரியாபுடா³தி ச வத்துங் யுத்தா.

அலகத்தோ³ அலகத்தூ³கஹணங் உபமா ஏதிஸ்ஸாதி அலகத்தூ³பமா. அலகத்தூ³ஸ்ஸ கஹணஞ்ஹேத்த² அலகத்தூ³ஸத்தே³ன வுத்தந்தி துட்ட²பு³புங். ஆபுபிகோதி எத்த² ஆபுப-ஸத்தே³ன ஆபுபகாத்³னங் விய, வேணிகோதி எத்த² வீணாஸத்தே³ன வீணாவாத்³னக்³ஹணங் விய ச. அலகத்தூ³கஹணேன ஹி பரியத்தி உபமீயதி, ந அலகத்தே³ன. “அலகத்தூ³கஹணாபமா³தி வா வத்தப்³பே³ மஜ்ஜேபதலோபங் கத்வா “அலகத்தூ³பமா³தி வுத்தங் “ஒட்ட²முகோ²திஆதீஸு விய. அலகத்தோ³தி ச ஆஸ்விஸோ வுச்சதி. க³தோ³தி ஹி விஸஸ்ஸ நாமங், தஞ்ச தஸ்ஸ அலங் பரிபுண்ணங் அத்தி², தஸ்மா அலங் பரியத்தோ பரிபுண்ணோ க³தோ³ அஸ்ஸாதி அலகத்தோ³ அனுனாஸிகலோபங், து-காராகமஞ்ச கத்வா, அலங் வா ஜீவிதஹரணே ஸமத்தோ² க³தோ³ யஸ்ஸாதி அலகத்தோ³ வுத்தனயேன. வட்டதுக்க²தோ நிஸ்ஸரணங் அத்தோ² பயோஜனமேதிஸ்ஸாதி நிஸ்ஸரணத்தா². ப⁴ண்டாகாரே நியுத்தோ ப⁴ண்டாகாரிகோ, ராஜரதனானுபாலகோ, ஸோ வியாதி ததா², த⁴ம்மரதனானுபாலகோ கீணாஸவோ. அஞ்ஞமத்த²மனபெக்கித்வா ப⁴ண்டாகாரிகஸ்ஸேவ ஸதோ பரியத்தி ப⁴ண்டாகாரிகபரியத்தி.

துக்கஹிதாதி துட்ட² கஹிதா. ததே³வ ஸநுபதோ நியமேதுங் “உபாரம்பா⁴தி⁴ஹேது பரியாபுடா³தி ஆஹ, உபாரம்ப⁴இதிவாத்³பமொக்காதி⁴ஹேது உக்கஹிதாதி அத்தோ². லாப⁴ஸக்காராதி⁴ஹேது பரியாபுணனம்பி எத்தே³வ ஸங்கஹிதந்தி துட்ட²பு³புங். வுத்தஞ்ஹேதங் அலகத்தூ³ஸுத்தட்ட²கதாயங் -

“யோ புத்த⁴வசனங் உக்கஹேத்வா ‘ஏவங் சீவராதி³னி வா லபி⁴ஸ்ஸாமி, சதுபரிஸமஜ்ஜே² வா மங் ஜானிஸ்ஸந்தி² லாப⁴ஸக்காரஹேது பரியாபுணாதி, தஸ்ஸ ஸா பரியத்தி அலகத்தூ³பரியத்தி² நாம. ஏவங் பரியாபுணனதோ ஹி புத்த⁴வசனங் அபரியாபுணித்வா நித்தோ³க்கமனங் வரதர²ந்தி (ம. நி. அட்ட². 2.239).

நனு ச அலகத்தூ³கஹணாபமா பரியத்தி “அலகத்தூ³பமா³தி வுச்சதி, ஏவஞ்ச ஸதி ஸுக்கஹிதாபி பரியத்தி “அலகத்தூ³பமா³தி வத்துங் வட்டதி தத்தா²பி அலகத்தூ³கஹணஸ்ஸ உபமாபா⁴வேன பானியங் வுத்தத்தா. வுத்தஞ்ஹேதங் -

“ஸெய்யதா²பி, பி⁴க்கவே, புரிஸோ அலகத்தூ³த்தி²கோ அலகத்தூ³கவேஸீ அலகத்தூ³பரியேஸனங் சரமானோ, ஸோ பஸ்ஸெய்ய மஹந்தங் அலகத்தூ³ங், தமேனங் அஜபதே³ன துண்டே³ன ஸுனிக்³ஹிதங் நிக்³கண்ணெய்ய, அஜபதே³ன துண்டே³ன ஸுனிக்³ஹிதங் நிக்³ஹித்வா கீவாய ஸுக்கஹிதங் கண்ணெய்ய. கிஞ்சாபி ஸோ பி⁴க்கவே, அலகத்தோ³ தஸ்ஸ புரிஸஸ்ஸ ஹத்தங் வா பாஹங் வா அஞ்ஞதரங் வா அங்கப்பச்சங்கங் போ⁴கேஹி பலிவேடெய்ய. அத² கோ² ஸோ நேவ ததோனிதா³னங் மரணங் வா நிகச்செய்ய மரணமத்தங் வா துக்கங். தங் கிஸ்ஸ ஹேது, ஸுக்கஹிதத்தா பி⁴க்கவே, அலகத்தூ³ஸ்ஸ. ஏவமேவ கோ² பி⁴க்கவே, இதே³கச்சே குலபுத்தா த⁴ம்மங் பரியாபுணந்தி ஸுத்தங் கெய்ய²ந்திஆதி³ (ம. நி. 1.239).

தஸ்மா இத⁴ துக்கஹிதா ஏவ பரியத்தி அலகத்தூ³பமாதி அயங் விலேஸோ குதோ விஞ்ஞாயதி, யேன துக்கஹிதா உபாரம்பா⁴தி⁴ஹேது பரியாபுடா “அலகத்தூ³பமா³தி வுச்சதி? ஸச்சமேதங், இதங் பன பாரிஸேஸஞாயேன வுத்தந்தி துட்ட²பு³புங். ததா² ஹி நிஸ்ஸரணத்த²ப⁴ண்டாகாரிகபரியத்தினங் விஸுங் கஹிதத்தா பாரிஸேஸதோ அலகத்தூ³ஸ்ஸ துக்கஹணாபமாயேவ பரியத்தி “அலகத்தூ³பமா³தி விஞ்ஞாயதி. அலகத்தூ³ஸ்ஸ ஸுக்கஹணாபமா ஹி பரியத்தி நிஸ்ஸரணத்தா² வா ஹோதி, ப⁴ண்டாகாரிகபரியத்தி வா. தஸ்மா ஸுவுத்தமேதங் “துக்கஹிதா...பே... பரியத்தி²தி. இதா²னி தமத்தங் பானியா ஸாதெ⁴ந்தோ “யங் ஸந்தா⁴யா²திஆதி³மாஹ. தத்த² யந்தி யங் பரியத்திதுக்கஹணங். மஜ்ஜி²மனிகாயே மூலபண்ணாஸகே அலகத்தூ³ஸுத்தே (ம. நி. 1.239) ப⁴கவதா வுத்தங்.

அலகத்தூ³த்தி²கோதி ஆஸ்விஸேன, ஆஸ்விஸங் வா அத்தி²கோ, அலகத்தூ³ங் கவேஸதி பரியேஸதி ஸீலேனாதி அலகத்தூ³கவேஸீ. அலகத்தூ³பரியேஸனங் சரமானோதி ஆஸ்விஸபரியேஸனத்தங் சரமானோ. ததத்தே² ஹேதங் பச்சத்தவசனங், உபயோகவசனங் வா, அலகத்தூ³பரியேஸனட்டா²னங் வா சரமானோ. அலகத்தூ³ங் பரியேஸந்தி எத்தா²தி ஹி அலகத்தூ³பரியேஸனங். தமேனந்தி தங் அலகத்தூ³ங். போ⁴கேதி ஸரீரே. “போ⁴கே³ து பண்ணோ தனா²தி ஹி வுத்தங். பு⁴ஜீயதி குடிலங் கரீயதீதி போ⁴கே³. தஸ்ஸாதி புரிஸஸ்ஸ. ஹத்தே² வா பாஹாய வாதி ஸம்பந்தோ⁴. மணிபந்த⁴தோ பட்டாய யாவ அக்கனகா² ஹத்தோ². ஸத்தி⁴ங் அக்கபாஹாய அவேஸஸா பாஹா, கத்த²சி பன கப்பரதோ பட்டாய யாவ அக்கனகா² “ஹத்தோ²தி வுத்தங் பாஹாய விஸுங்

அனாகுத்தா. வுத்தலக்கணங் ஹத்தஞ்ச பாஹஞ்ச டுபெத்வா அவஸேஸங் ஸரீரங் அங்குபச்சங்கங்.

ததோனிதானந்தி தன்னிதானங், தங்காரணாதி அத்தோ. தங் ஹத்தாதுஸு டுங்ஸனங் நிதானங் காரணங் ஏதஸ்ஸாதி “தன்னிதான”ந்தி ஹி வத்தப்ஸே “ததோனிதான”ந்தி புரிமபதே பச்சத்தத்தே நிஸ்ஸக்கவசனங் கத்வா, தஸ்ஸ ச லோபமகத்வா நித்தேஸோ, ஹெத்வத்தே ச பச்சத்தவசனங். காரணத்தே நிபாதபதமேதந்திபி வதுந்தி. அபிச “ததோனிதான”ந்தி ஏதங் “மரணங் வா மரணமத்தங் வா துக்க”ந்தி எத்த வுத்தனயேன விஸேஸனங். தங் கிஸ்ஸ ஹேதுதி யங் வத்தங் ஹத்தாதுஸு டுங்ஸனங், தன்னிதானஞ்ச மரணாதிஉபகமனங், தங் கிஸ்ஸ ஹேது கேன காரணனாதி சே? தஸ்ஸ புரிஸஸ்ஸ அலகத்தஸ்ஸ துக்கஹித்தா.

இதாதி இமஸ்மிங் ஸாஸனே. மோகபுரிஸாதி குணஸாரரஹித்தாய துச்சபுரிஸா. தம்மந்தி பாளிதம்மங். பரியாபுணந்தி உக்கண்ணஹந்தி, ஸஜ்ஜாயந்தி சேவ வாசுக்கதங் கரொந்தா தாரெந்தி சாதி வுத்தங் ஹோதி. “தம்ம”ந்தி ஸாமஞ்ஞதோ வுத்தமேவ ஸருபேன தஸ்ஸேதி “ஸுத்த”ந்திஆதினா. ந ஹி ஸுத்தாதினவங்குதோ அஞ்ஞோ தம்மோ நாம அத்தி. ததா ஹி வுத்தங் “தேஸங் தம்மான”ந்தி. அத்தந்தி செத்த ஸம்பந்தினித்தேஸோ ஏஸோ, அத்தந்தி ச யதாபுதங் பாஸித்தத், பயோஜனத்தஞ்ச ஸாமஞ்ஞனித்தேஸேன, ஏகஸேஸனயேன வா வுத்தங். யஞ்ஹி பதங் ஸுதிஸாமஞ்ஞன அனேகதா அத்தங் தீபேதி, தங் ஸாமஞ்ஞனித்தேஸேன, ஏகஸேஸனயேன வாதி ஸப்பத்த வேதிதப்பங். ந உபபரிக்கந்தி ந பரிக்கண்ணஹந்தி ந விசாரெந்தி. இக்கஸத்தஸ்ஸ ஹி தஸ்ஸனங்கேஸு இத தஸ்ஸனமேவ அத்தோ, தஸ்ஸ ச பரிக்கண்ணஹனசக்குலோசனேஸு பரிக்கண்ணஹனமேவ, தஞ்ச விசாரணா பரியாதானவஸேன துப்பித்தேஸு விசாரணாயேவ, ஸா ச வீமங்ஸாயேவ, ந விசாரோ, வீமங்ஸா ச நாமேஸா பாஸித்தத்வீமங்ஸா, பயோஜனத்வீமங்ஸா சாதி இத துப்பித்தாவ அதிப்பேதா, தாஸு “இமஸ்மிங் டானே ஸீலங் கதி”தங், இமஸ்மிங் ஸமாதி, இமஸ்மிங் பஞ்ஞா, மயஞ்ச தங் பூரெஸ்ஸாமா”தி ஏவங் பாஸித்தத்வீமங்ஸஞ்சேவ “ஸீலங் ஸமாதி”ஸ்ஸ காரணங், ஸமாதி விபஸ்ஸனாயா”திஆதினா பயோஜனத்வீமங்ஸஞ்ச ந கரொந்தி அத்தோ. அனுபபரிக்கந்தி அனுபபரிக்கந்தானங் தேஸங் மோகபுரிஸானங். ந நிஜ்ஜானக்கமந்தி நிஜ்ஜானங் நிஸ்ஸேஸேன பெக்கனங் பஞ்ஞங் ந கமந்தி. ஜேஸுத்தோ ஹி இத பெக்கனேயேவ, ந சிந்தனஜாபனேஸு, தஞ்ச ஞாணபெக்கனமேவ, ந சக்குபெக்கனங், ஆரம்மணாபனிஜ்ஜானமேவ வா, ந லக்கணாபனிஜ்ஜானங், தஸ்மா பஞ்ஞாய திஸ்வா ரோசெத்வா கஹேதப்பா ந ஹொந்தி அதிப்பாயோ வேதிதப்போ. நிஸ்ஸேஸேன ஜாயதே பெக்கதேதி ஹி நிஜ்ஜானங். ஸந்திவஸேன அனுஸ்வாரலோபோ நிஜ்ஜானக்கமந்தி, “நிஜ்ஜானங் கமந்தி”திபி பாடோ, தேன இமமத்தங் தீபேதி “தேஸங் பஞ்ஞாய அத்தஸ்ஸ அனுபபரிக்கனதோ தே தம்மா ந உபட்டஹந்தி, இமஸ்மிங் டானே ஸீலங், ஸமாதி, விபஸ்ஸனா, மக்கோ, வட்டங், விவட்டங் கதித்தந்தி ஏவங் ஜானிதுங் ந ஸக்கா ஹொந்தி”தி.

உபாரம்பாஸிங்ஸா சேவாதி பரேஸங் வாதே தோஸாரோபனாஸிங்ஸா ச ஹுத்வா. புஸோ ஆரம்பாந்ஹி பரேஸங் வாதே தோஸாரோபனங் உபாரம்போ, பரியத்திங் நிஸ்ஸாய பரவம்பாநந்தி வுத்தங் ஹோதி. ததா ஹேஸு “பரவஜ்ஜானுபனயனலக்கணோ”தி வுத்தோ. இதி வாதப்பமொக்காஸிங்ஸா சாதி இதி ஏவங் ஏதாய பரியத்தியா வாதப்பமொக்காஸிங்ஸா அத்தனோ உபரி பரேஹி ஆரோபிதஸ்ஸ வாதஸ்ஸ நிக்கஹஸ்ஸ அத்ததோ, ஸகவாததோ வா பமொக்கபயோஜனா ச ஹுத்வா. இதி ஸுத்தோ இதுமத்தே, தேன “பரியாபுணந்தி”தி எத்த பரியாபுணனங் பராமஸதி. வதுந்தி நிக்கண்ணஹந்தி ஏதேனாதி வாதோ, தோஸோ, பமுச்சனங், பமுச்சாபனங் வா பமொக்கோ, அத்தனோ உபரி ஆரோபிதஸ்ஸ பமொக்கோ ஆஸிங்ஸோ யேஸங் ததா. ஆரோபிதவாதோ ஹி “வாதோ”தி வுத்தோ யதா “தேவேன தத்தோ தத்தோ”தி. வாதோதி வா உபவாதோனிந்தா யதாவுத்தனயேனேவ ஸமாஸோ. இதங் வுத்தங் ஹோதி - பரேஹி ஸகவாதே தோஸே ஆரோபிதே, நிந்தாய வா ஆரோபிதாய தங் தோஸங், நிந்தங் வா ஏவஞ்ச ஏவஞ்ச மோசெஸ்ஸாமாதி இமினா ச காரணேன பரியாபுணந்தி. அத வா ஸோ ஸோ வாதோ இதி வாதோ இதி-ஸுத்தஸ்ஸ ஸஹ விச்சாய த-ஸுத்தத்தே பவத்தத்தா. இதிவாதஸு பமொக்கோ யதாவுத்தனயேன, ஸோ ஆஸிங்ஸோ யேஸங் ததா, தங் தங் வாதப்பமோசனாஸிங்ஸா ஹுத்வாதி அத்தோ. யஸ்ஸ சத்தாயாதி யஸ்ஸ ச ஸீலாதிபூரணஸ்ஸ, மக்கப்பலனிப்பானபுதஸ்ஸ வா அனுபாதாவிமொக்கஸ்ஸ அத்தாய. அபேதேபி பேதவோஹாரோ ஏஸோ யதா “படிமாய ஸரீர”ந்தி, பெத்யபேதகங் வா ஏதங் யதா “கதினஸ்ஸத்தாய ஆபதங் துஸ்ஸ”ந்தி. “தஞ்சஸ்ஸ அத்த”ந்தி ஹி வுத்தங். ச-ஸுத்தோ அவதாரணே, தேன தத்தாய ஏவ பரியாபுணனங் ஸம்பவதி, நாஞ்ஞத்தாயாதி வினிச்சினோதி. தம்மங் பரியாபுணந்தி ஹி ஜாதிஆசாரவஸேன துவிதாபி குலபுத்தா ஞாயேன தம்மங் பரியாபுணந்தி அத்தோ. தஞ்சஸ்ஸ அத்தங் நானுபொந்தி அஸ்ஸ தம்மஸ்ஸ ஸீலாதிபூரணஸங்காதங், மக்கப்பலனிப்பானபுதங் வா அனுபாதாவிமொக்கஸங்காதங் அத்தங் ஏதே துக்கஹிதகாஹினோ நானுபொந்தி ந விந்தந்தியேவ.

அபரோ நயோ - யஸ்ஸ உபாரம்பாஸ்ஸ, இதிவாதப்பமொக்கஸ்ஸ வா அத்தாய யே மோகபுரிஸா தம்மங் பரியாபுணந்தி, தே பரேஹி “அயமத்தோ ந ஹோதி”தி வுத்தே துக்கஹித்தாயேவ “தத்ததோவ ஹோதி”தி படிபாதனக்கமா ந ஹொந்தி, தஸ்மா பரஸ்ஸ வாதே உபாரம்பாங் ஆரோபேதுங் அத்தனோ வாதங் பமோசேதுஞ்ச அஸக்கொந்தாபி தங் அத்தங் நானுபொந்தி ச ந விந்தந்தியேவாதி ஏவம்பெத்த அத்தோ தட்டப்போ. இதாபி ஹி ச-ஸுத்தோ அவதாரணத்தோவ. “தேஸு”ந்திஆதிஸு தேஸங் தே தம்மா துக்கஹித்தா உபாரம்பமானதப்பமக்கபலாஸாதிஹேதுபாவேன தீகாரத்தங் அஹிதாய துக்காய ஸங்வத்தந்தி அத்தோ.

துக்கஹிதாதி ஹி ஹேதுகஃபுவசனங். தேனாஹ “துக்கஹிதத்தா பிஃக்கவே, தம்மான”ந்தி (ம. நி. 1.238). எத்த ச காரணே பல்வோஹாரவஸேன “தே தம்மா அஹிதாய துக்காய ஸங்வத்தந்தீதி வுத்தங் யதா” “கதமாயு, ததிஃ பல்”ந்தி. ததா ஹி கிஞ்சாபி ந தே தம்மா அஹிதாய துக்காய ஸங்வத்தந்தி, ததாபி வுத்தனயேன பரியாபுணந்தானங் ஸஜ்ஜாயனகாலே, விவாதகாலே ச தம்மூலகானங் உபாரம்பாதினங் அனேகேஸங் அகுஸலானங் உபத்திஸம்பவதோ “தே... ஸங்வத்தந்தீ”தி வுச்சதி. தங் கிஸ்ஸ ஹேதுதி எத்த ந்தி யதாவுத்தஸ்ஸத்தஸ்ஸ அனநுபவனங், தேஸஞ்ச தம்மானங் அஹிதாய துக்காய ஸங்வத்தனங் பராமஸதி. கிஸ்ஸாதி ஸாமிவசனங் ஹெத்தவத்தே, ததா ஹேதுதி பச்சத்தவசனஞ்ச.

யா பனாதி எத்த கிரியா பாஸிவஸேன வுத்தனயேன அத்தோ வேதிதப்போ. தத்த கிரியாபக்கே யா ஸுக்கஹிதாதி அபேதேபி பேதவோஹாரோ “சாரிகங் பக்கமதி, சாரிகங் சரமானோ”திஆதிஸு (தீ. நி. 1.254, 300) விய. ததேவத்தங் விவரதி. “ஸீலக்கந்தாதி”திஆதினா, ஆதிஸத்தேன செத்த ஸமாதிவிபஸ்ஸனாதீனங் ஸங்கஹோ. யோ ஹி புத்தவசனங் உக்கண்ணஹிதவா ஸீலஸ்ஸ ஆகதட்டானே ஸீலங் பூரெத்வா, ஸமாதினோ ஆகதட்டானே ஸமாதிங் கஃபாங் கண்ணஹாபெத்வா, விபஸ்ஸனாய ஆகதட்டானே விபஸ்ஸனங் பட்டபெத்வா, மக்கபலானங் ஆகதட்டானே “மக்கங் பாஃவெஸ்ஸாமி, பல்ங் ஸச்சிகரிஸ்ஸாமீ”தி உக்கண்ணஹாதி, தஸ்ஸேவ ஸா பரியத்தி நிஸ்ஸரணத்தா நாம ஹோதி. யந்தி யங் பரியத்திஸுக்கஹணங். வுத்தங் அலகத்தஸுத்தே. தீகாரத்தங் ஹிதாய ஸுகாய ஸங்வத்தந்தீதி ஸீலாதீனங் ஆகதட்டானே ஸீலாதீனி பூரெந்தானம்பி அரஹத்தங் பத்வா பரிஸமஜ்ஜே தம்மங் தேஸெத்வா தம்மதேஸனாய பஸன்னேஹி உபனீதே சத்தாரோ பச்சயே பரிபுஞ்ஜந்தானம்பி பரேஸங் வாதே ஸஹதம்மேன உபாரம்பாங் ஆரோபெந்தானம்பி ஸகவாததோ பரேஹி ஆரோபிததோஸங் பரிஹரந்தானம்பி தீகாரத்தங் ஹிதாய ஸுகாய ஸங்வத்தந்தீதி அத்தோ. ததா ஹி ந கேவலங் ஸுக்கஹிதபரியத்திங் நிஸ்ஸாய மக்கபாவனாபலஸச்சிகரியாதீனியேவ, அபி து பரவாதானிக்கஹஸகவாதபதிட்டாபனானிபி இஜ்ஜந்தி. ததா ச வுத்தங் பரினிப்பானஸுத்தா தீஸு “உபன்னங் பரப்பவாதங் ஸஹதம்மேன ஸுனிக்கஹிதங் நிக்கஹெத்வா ஸப்பாடிஹாரியங் தம்மங் தேஸெஸ்ஸந்தீ”திஆதி (தீ. நி. 2.68).

யங் பனாதி எத்தாபி வுத்தனயேன துவிதேன அத்தோ. துக்கபரிஜானேன பரிஞ்ஞாதக்கந்தோ. ஸமுதயப்பஹானேன பஹினிகிலேஸோ. படிவித்தாஹுத்தபலதாய படிவித்தாஃகுப்போ. அகுப்பந்தி ச அரஹத்தபல்ஸேதங் நாம. ஸதிபி ஹி சத்துன்னங் மக்கானங், சதுன்னஞ்ச பலானங் அவினஸ்ஸனபாவே ஸத்தன்னங் ஸெக்கானங் ஸகஸகனாமபரிச்சாகேன உபரூபரி நாமந்தரப்பத்திதோ தேஸங் மக்கபலாதி “அகுப்பாமி”தி ந வுச்சந்தி. அரஹா பன ஸப்பதாபி அரஹாயேவ நாமாதி தஸ்ஸேவ பல்ங் புக்கலனாமவஸேன “அகுப்ப”ந்தி வுத்தங், இமினா ச இமமத்தங் தஸ்ஸேதி “கீணாஸவஸ்ஸேவ பரியத்தி பண்டாகாரிகபரியத்தி நாமா”தி. தஸ்ஸ ஹி அபரிஞ்ஞாதங், அப்பஹினங் அபாவிதங், அஸச்சிகதங் வா நத்தி, தஸ்மா ஸோ புத்தவசனங் பரியாபுணந்தோபி தந்திதாரகோ பவேணீபாலகோ வங்ஸானுரக்ககோவ ஹுத்வா பரியாபுணாதி, தேனேவாஹ “பவேணீபாலனத்தாயா”திஆதி. பவேணீ செத்த தம்மஸந்ததி தம்மஸ்ஸ அவிச்சேதேன பவத்தி. புத்தஸ்ஸ பாக்வதோ வங்ஸோதி ச யதாவுத்தபவேணீயேவ.

நனு ச யதி பவேணீபாலனத்தாய புத்தவசனஸ்ஸ பரியாபுணனங் பண்டாகாரிகபரியத்தி, அத கஸ்மா “கீணாஸவோ”தி விஸேஸெத்வா வுத்தங். ஏகச்சஸ்ஸ ஹி புதுஜ்ஜனஸ்ஸாபி அயங் நயோ லப்பாதி. ததா ஹி ஏகச்சோ புதுஜ்ஜனோ பிஃக்கு சாதகபாயாதினா கந்ததுரேஸு ஏகஸ்மிங் டானே வஸிதுமஸக்கொந்தேஸு ஸயங் பிஃக்காசாரேன அதிகிலமமானோ “அதிமதுரங் புத்தவசனங் மா நஸ்ஸது, தந்திங் தாரெஸ்ஸாமி, வங்ஸங் டபெஸ்ஸாமி, பவேணிங் பாலெஸ்ஸாமீ”தி பரியாபுணாதி. தஸ்மா தஸ்ஸாபி பரியத்தி பண்டாகாரிகபரியத்தி நாம கஸ்மா ந ஹோதீதி? வுச்சதே - ஏவங் ஸந்தேபி ஹி புதுஜ்ஜனஸ்ஸ பரியத்தி பண்டாகாரிகபரியத்தி நாம ந ஹோதி. கிஞ்சாபி ஹி புதுஜ்ஜனோ “பவேணிங் பாலெஸ்ஸாமீ”தி அஜ்ஜாஸயேன பரியாபுணாதி, அத்தனோ பன பவகந்தாரதோ அவிதிண்ணத்தா தஸ்ஸ ஸா பரியத்தி நிஸ்ஸரணத்தாயேவ நாம ஹோதி, தஸ்மா புதுஜ்ஜனஸ்ஸ பரியத்தி அலகத்துபமா வா ஹோதி, நிஸ்ஸரணத்தா வா. ஸத்தன்னங் ஸெக்கானங் நிஸ்ஸரணத்தாவ. கீணாஸவானங் பண்டாகாரிகபரியத்தியேவாதி வேதிதப்பங். கீணாஸவோ ஹி பண்டாகாரிக ஸதிஸுத்தா “பண்டாகாரிகோ”தி வுச்சதி. யதா ஹி பண்டாகாரிகோ அலங்காரபண்டங் படிஸாமெத்வா பஸாதானகாலே ததுபியங் அலங்காரபண்டங் ரஞ்ஞோ உபனாமெத்வா தங் அலங்கரோதி, ஏவங் கீணாஸவோபி தம்மரதனபண்டங் ஸம்படிச்சித்வா மொக்காதிஃகமாய பப்பரூபே ஸஹேதுகே ஸத்தே பஸ்ஸித்வா ததனுரூபங் தம்மதேஸனங் வட்டெத்வா மக்கங்கப்பொஜ்ஜங்காதிஸங்காதேன லோகுத்தரேன அலங்காரேன அலங்கரோதீதி.

ஏவங் திஸ்ஸோ பரியத்தியோ விபஜித்வா இதானி தீஸுபி பிடகேஸு யதாஹுங் ஸம்பத்திவிபத்தியோ நித்தாரெத்வா விபஜந்தோ “வினயே பனா”திஆதிமாஹ. “ஸீலஸம்பதங் நிஸ்ஸாய திஸ்ஸோ விஜ்ஜா பாபுணாதி”திஆதிஸு யஸ்மா ஸீலங் விஸுஜ்ஜமானங் ஸதிஸம்பஜஞ்ஞபலேன, கம்மஸ்ஸகதாஞ்ஞபலேன ச ஸங்கிலேஸமலதோ விஸுஜ்ஜதி, பாரிபூரிஞ்ச கச்சதி, தஸ்மா ஸீலஸம்பதா ஸிஜ்ஜமானா உபனிஸ்ஸயஸம்பத்திபாவேன ஸதிபலங், ஞாணபலஞ்ச பச்சபட்டபேதி தஸ்ஸா விஜ்ஜத்தபுபனிஸ்ஸயதா வேதிதப்பா ஸபாஃகஹேதுஸம்பாதனதோ. ஸதிபலேன ஹி புப்பேனிவாஸவிஜ்ஜாஸித்தி. ஸம்பஜஞ்ஞபலேன

ஸப்'பு'கிச்சேஸு ஸுதிட்டகாரிதாபரிசயேன சுதூபபாதஞாணனுபுத்தா'ய துதியவிஜ்ஜாய ஸித்தி'4. விதிக்கமாபா'வேன ஸங்கிலேஸப்பஹாஸப்பா'வதோ விவட்டுபனிஸ்ஸயதாவஸேன அஜ்ஜா'ஸயஸுத்தி'யா ததியவிஜ்ஜாஸித்தி'4. புரேதரஸித்தா'னங் ஸமாதி'4பஞ்ஞானங் பாரிபுரிங் வினா ஸீலஸ்ஸ ஆஸவக்க'யஞாணுபனிஸ்ஸயதா ஸுக்க'விபஸ்ஸககீணாஸவேஹி தீ'பேதப்'பா'. "ஸமாஹிதோ யதா'பூ'தங் பஜானாதி'தி (ஸங். நி. 3.5; 5.1071; நெத்தி. 40; மி. ப. 14) வசனதோ ஸமாதி'4ஸம்பதா' ச'ளபி'4ஞ்ஞதாய உபனிஸ்ஸயோ. "யோகா' வே ஜாயதே பூ'4ரி'தி (த'4. ப. 282) வசனதோ புப்'பு'யோகேன க'ருவாஸதே'ஸபா'4ஸாகோஸல்லக்'க'ஹணபரிபுச்சா'தீ'ஹி ச பரிபா'4விதா பஞ்ஞாஸம்பதா' படிஸம்பி'4தா'ப்பே'4த'ஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயோ. எத்த' ச "ஸீலஸம்பத'ங் நிஸ்ஸாயா'தி வுத்தத்தா யஸ்ஸ ஸமாதி'4விஜம்ப'4னபூ'4தா அனவஸேஸா ச'2 அபி'4ஞ்ஞா ந இஜ்ஜ'ந்தி, தஸ்ஸ உக்கட்ட'பரிச்சே'த'வஸேன ந ஸமாதி'4ஸம்பதா' அத்தீ'தி ஸதிபி விஜ்ஜானங் அபி'4ஞ்ஞேகதே'ஸபா'4வே ஸீலஸம்பதா'ஸமுதா'க'தா ஏவ திஸ்ஸோ விஜ்ஜா க'ஹிதா, யதா' ச பஞ்ஞாஸம்பதா'ஸமுதா'க'தா சதஸ்ஸோ படிஸம்பி'4தா' உபனிஸ்ஸயஸம்பன்னஸ்ஸ மக்'கே'னேவ இஜ்ஜ'ந்தி மக்'க'க'க'னேயேவ தாஸங் படிஸத்த'4த்தா. ஏவங் ஸீலஸம்பதா'ஸமுதா'க'தா திஸ்ஸோ விஜ்ஜா, ஸமாதி'4ஸம்பதா'ஸமுதா'க'தா ச ச'2 அபி'4ஞ்ஞா உபனிஸ்ஸயஸம்பன்னஸ்ஸ மக்'கே'னேவ இஜ்ஜ'ந்தி மக்'கா'தி'4க'மே'னேவ தாஸங் அதி'4க'மோ வேதி'தப்'போ'. பச்சேகபுத்த'4'னங், ஸம்மாஸம்புத்த'4'னஞ்ச பச்சேகபோ'தி'4ஸம்மாஸம்போ'தி'4ஸமதி'4க'மஸதி'4ஸா ஹி இமேஸங் அரியானங் இமே விஸேஸாதி'4க'மாதி.

தாஸங்யேவ ச தத்த' பபே'4த'வசனதோதி எத்த' "தாஸங்யேவா'தி அவதா'4ரணங் பாபுணிதப்'பா'னங் ச'ளபி'4ஞ்ஞாசதுபடிஸம்பி'4தா'னங் வினயே பபே'4த'வசனாபா'4வங் ஸந்தா'4ய வுத்தங். **வேரஞ்ஜகண்டே'3** (பாரா. 12) ஹி திஸ்ஸோ விஜ்ஜாவ விப'4த்தாதி. சஸத்தே'ன ஸமுச்சினஞ்ச தாஸங் எத்த' ஏகதே'ஸவசனங் ஸந்தா'4ய வுத்தங் அபி'4ஞ்ஞாபடிஸம்பி'4தா'னம்பி ஏகதே'ஸானங் தத்த' வுத்தத்தா. துதியே "தாஸங்யேவா'தி அவதா'4ரணங் சதஸ்ஸோ படிஸம்பி'4தா' அபெக்கி'த்வா கதங், ந திஸ்ஸோ விஜ்ஜா. தா ஹி ச'ஸு அபி'4ஞ்ஞாஸு அந்தோக'4த்தா ஸுத்தே விப'4த்தாயேவாதி. ச-ஸத்தே'ன ச படிஸம்பி'4தா'னமேகதே'ஸவசனங் ஸமுச்சினோதி. ததியே "தாஸஞ்சா'தி ச-ஸத்தே'ன ஸேஸானம்பி தத்த' அத்தி'பா'4வங் தீ'பேதி. அபி'4த'4ம்மே ஹி திஸ்ஸோ விஜ்ஜா, ச'2 அபி'4ஞ்ஞா, சதஸ்ஸோ ச படிஸம்பி'4தா' வுத்தாயேவ. படிஸம்பி'4தா'னங் பன அஞ்ஞத்த' பபே'4த'வசனாபா'4வங், தத்தே'வ ச ஸம்மா விப'4த்தபா'4வங் தீ'பேதுகாமோ ஹெட்டா' வுத்தனயேன அவதா'4ரணமகத்வா "தத்தே'வா'தி பரிவத்தெத்வா அவதா'4ரணங் ட'பேதி. "அபி'4த'4ம்மே பன திஸ்ஸோ விஜ்ஜா, ச'2 அபி'4ஞ்ஞா, சதஸ்ஸோ ச படிஸம்பி'4தா' அஞ்ஞே ச ஸம்மப்பதா'4னாத'யோ கு'ணவிஸேஸா விப'4த்தா. கிஞ்சாபி விப'4த்தா, விஸேஸதோ பன பஞ்ஞாஜாதிகத்தா சதஸ்ஸோவ படிஸம்பி'4தா' பாபுணாதி'தி த'ஸ்ஸனத்த'ங் 'தாஸஞ்ச தத்தே'வா'தி அவதா'4ரணவிபல்லாஸோ கதோ'தி வஜிரபுத்தி'4த்தே'ரோ. "ஏவ'ந்திஆதி'3 நிக'மனங்.

ஸுகோ' ஸம்ப'ஸ்ஸோ ஏதேஸந்தி ஸுக'ஸம்ப'ஸ்ஸானி, அனுஞ்ஞாதானியேவ தாதி'ஸானி அத்த'ரணபாவுரணாதி'னி, தேஸங் ப'ஸ்ஸஸாமஞ்ஞதோ ஸுகோ' வா ஸம்ப'ஸ்ஸோ ததா', அனுஞ்ஞாதோ ஸோ யேஸந்தி அனுஞ்ஞாதஸுக'ஸம்ப'ஸ்ஸானி, தாதி'ஸானி அத்த'ரணபாவுரணாதி'னி தேஸங் ப'ஸ்ஸேன ஸமானதாய. **உபாதி'ன்னகப'ஸ்ஸோ** இத்தி'ப'ஸ்ஸோ, மேது'னத'4ம்மோயேவ. **வுத்தங்** அரிட்டே'ன நாம கத்த'4'பா'தி'4புப்'பேன பி'4க்கு'னா (ம. நி. 234; பாசி. 417). ஸோ ஹி ப'ஹு'ஸ்ஸுதோ த'4ம்மகதி'4கோ கம்மகிலேஸவிபாகஉபவாத'ஆணாவிதிக்கமவஸேன பஞ்சவிதே'4'ஸு அந்தராயிகேஸு ஆணாவிதிக்கமந்தராயிகங் ந ஜானாதி, ஸேஸந்தராயிகேயேவ ஜானாதி, தஸ்மா ஸோ ரஹோக'தோ ஏவங் சிந்தேஸி "இமே அகா'ரிகா பஞ்ச காமகு'ணே பரிபு'4ஞ்ஜந்தா ஸோதாபன்னாபி ஸகதா'கா'மினோபி அனாகா'மினோபி ஹொந்தி, பி'4க்கூ'பி மனாபிகானி சக்கு'விஞ்ஞெய்யானி ரூபானி பஸ்ஸந்தி ...பே... காயவிஞ்ஞெய்யே பொ'ட்ட'ப்'பே' பு'ஸந்தி, முது'கானி அத்த'ரணபாவுரணானி பரிபு'4ஞ்ஜந்தி, ஏதங் ஸப்'பு'ம்பி வட்டதி, கஸ்மா இத்தீ'னங்யேவ ரூபஸத்த'4'க'ந்த'4'ரஸபொ'ட்ட'ப்'பா' ந வட்டந்தி, ஏதேபி வட்டந்தியேவா'தி அனவஜ்ஜேன பச்சயபரிபோ'4க'ரஸேன ஸாவஜ்ஜங் காமகு'ணபரிபோ'4க'ரஸங் ஸங்ஸந்தி'த்வா ஸசுந்த'4'ராக'பரிபோ'4க'ஞ்ச நிச்சந்த'4'ராக'பரிபோ'4க'ஞ்ச ஏகங் கத்வா துல்லவாகேஹி ஸத்தி'4'ங் அதிஸுகு'மஸுத்தங் க'4'டெந்தோ விய, ஸாஸபேன ஸத்தி'4'ங் ஸினேருனோ ஸதி'ஸதங் உபஸங்ஹரந்தோ விய ச பாபகங் தி'ட்டி'4'க'தங் உப்பாதெத்வா "கிங் ப'4'க'வதா மஹாஸமுத்த'4'ங் ப'ந்த'4'ந்தேன விய மஹதா உஸ்ஸாஹேன பட'மபாராஜிகங் பஞ்ஞத்தங், நத்தி'2 எத்த' தோ'ஸோ'தி ஸப்'பு'ஞ்ஞுதஞ்ஞாணேன ஸத்தி'4'ங் படிவிருஜ்ஜந்தோ வேஸாரஜ்ஜஞாணங் படிபா'ஹந்தோ அரியமக்'கே' கா'ணுகண்டகாதி'னி பக்கி'பந்தோ "மேது'னத'4ம்மே தோ'ஸோ நத்தி'2'தி ஜினசக்கே பஹாரமதா'ஸி, தேனாஹ "ததா'ஹ'ந்திஆதி'3.

அனதிக்கமனத்தே'ன அந்தராயே நியுத்தா, அந்தராயங் வா ப'லங் அரஹந்தி, அந்தராயஸ்ஸ வா கரணஸ்ஸலாதி **அந்தராயிகா**, ஸக்'க'மொக்கா'னங் அந்தராயகராதி வுத்தங் ஹொதி. தே ச கம்மகிலேஸவிபாகஉபவாத'ஆணாவிதிக்கமவஸேன பஞ்சவிதா'4. வித்தா'4ரோ அரிட்ட'ஸிக்கா'பத'வண்ணனாதி'ஸு (பாசி. அட்ட'2. 417) க'ஹேதப்'போ'. அயங் பனெத்த' பத'த்த'4'ஸம்ப'ந்தோ'4 - யே இமே த'4ம்மா அந்தராயிகா இதி ப'4'க'வதா வுத்தா தே'ஸிதா சேவ பஞ்ஞத்தா ச, தே த'4ம்மே படிஸேவதோ படிஸேவந்தஸ்ஸ யதா' யேன பகாரேன தே த'4ம்மா அந்தராயாய ஸக்'க'மொக்கா'னங் அந்தராயகரணத்த'ங் நாலங் ஸமத்தா' ந ஹொந்தி, ததா' தேன

பகாரேன அஹங் ப⁴க்வதா தேஸிதங் த⁴ம்மங் ஆஜானாமீதி. ததோ து³ஸ்ஸீலபா⁴வங் பாபுணாதீதி ததோ அனவஜ்ஜஸஞ்ஞிபா⁴வஹேதுதோ வீதிக்கமித்வா து³ஸ்ஸீலபா⁴வங் பாபுணாதி.

சத்தாரோ...பே...ஆதிஸுதி எத்த² ஆதி³-ஸத்³தேன -

“சத்தாரோமே பி⁴க்க²வே, பக்³லா ஸந்தோ ஸங்விஜ்ஜமானா லோகஸ்மிங். கதமே சத்தாரோ? அத்தஹிதாய படிபன்னோ நோ பரஹிதாய, பரஹிதாய படிபன்னோ நோ அத்தஹிதாய, நேவத்தஹிதாய படிபன்னோ நோ பரஹிதாய, அத்தஹிதாய சேவ படிபன்னோ பரஹிதாய ச...பே... இமே கோ² பி⁴க்க²வே...பே... லோகஸ்மி”ந்தி (அ. நி. 4.96) -

ஏவமாதி³னா பக்³லதே³ஸனாபடிஸஞ்ஞுத்தஸுத்தந்தபாளிங் நித³ஸ்ஸேதி. அதி⁴ப்பாயந்தி “அயங் பக்³லதே³ஸனாவோஹாரவஸேன, ந பரமத்த²தோ”தி ஏவங் ப⁴க்வதோ அதி⁴ப்பாயங். வுத்தஞ்ஹி -

“து³வே ஸச்சானி அக்கா²ஸி, ஸம்புத்தோ⁴ வதுதங் வரோ;
ஸம்முதிங் பரமத்த²ஞ்ச, ததியங் நூபலப்³ப⁴தி.

ஸங்கேதவசனங் ஸச்சங், லோகஸம்முதிகாரணா;
பரமத்த²வசனங் ஸச்சங், த⁴ம்மானங் பூ⁴தகாரணா.

தஸ்மா வோஹாரகுஸலஸ்ஸ, லோகனாத³ஸ்ஸ ஸத்து²னோ;
ஸம்முதிங் வோஹரந்தஸ்ஸ, முஸாவாதோ³ ந ஜாயதீ”தி. (ம. நி. அட்ட². 1.57; அ. நி. அட்ட². 1.1.170; இதிவு. அட்ட². 24);

ந ஹி லோகஸம்முதிங் புத்தா⁴ ப⁴க்வந்தோ விஜஹந்தி, லோகஸம்ஞ்ஞாய லோகனிருத்தியா லோகாபி⁴லாபே டிதாயேவ த⁴ம்மங் தேஸெந்தி. அபிச “ஹிரொத்தப்பதீ”பனத்த²ங், கம்மஸ்ஸகதாதீ”பனத்த²”ந்தி (ம. நி. அட்ட². 1.57; அ. நி. அட்ட². 1.1.202; இதிவு. அட்ட². 24; கதா². அனு². 1) ஏவமாதீ”ஹிபி அட்ட²”ஹி காரணேஹி ப⁴க்வா பக்³லகதங் கதே²”தி ஏவங் அதி⁴ப்பாயமஜானந்தோ. அயமத்தோ² உபரி ஆவி ப⁴விஸ்ஸதி. து³க்³ஹிதங் கண்ணா²தி “ததா”ஹங் ப⁴க்வதா த⁴ம்மங் தேஸிதங் ஆஜானாமி, யதா² ததே³விதங் விஞ்ஞாணங் ஸந்தா⁴வதி ஸங்ஸரதி அனஞ்ஞ”ந்திஆதி³னா (ம. நி. 1.144) து³க்³ஹிதங் கத்வா கண்ணா²தி, விபரீதங் கண்ணா²தி வுத்தங் ஹோதி. து³க்³ஹிதந்தி ஹி பா⁴வனபுங்ஸகனித்³தே³ஸோ கிரியாயவிஸேஸனபா⁴வேன நபுங்ஸகலிங்கேன நித்³திஸிதப்³புத்தா. அயஞ்ஹி பா⁴வனபுங்ஸகபத்³ஸ்ஸ பகதி, யதி³தங் நபுங்ஸகலிங்கேன நித்³திஸிதப்³புத்தா, பா⁴வப்பட்ட²னதா, ஸகம்மாகம்மகிரியானுயோகங் பச்சத்தோபயோக³வசனதா ச. தேன வுத்தங் “து³க்³ஹிதங் கத்வா”தி. யந்தி து³க்³ஹிதகா”ஹங். மஜ்ஜி²மனிகாயே மூலபண்ணாஸகே மஹாதண்ணாஸங்கயஸுத்தே (ம. நி. 1.144) ததா²வாதீ”னங் ஸாதி⁴னாமகங் கேவட்டபுத்தங் பி⁴க்குங் ஆரப்³ப⁴ ப⁴க்வதா வுத்தங். அத்தனா து³க்³ஹிதேன த⁴ம்மேனாதி பாட்²ஸேஸோ, மிச்சா²ஸபா⁴வேனாதி அத்தோ². அத² வா து³க்³ஹணங் து³க்³ஹிதங், அத்தனாதி ச ஸாமிஅத்தே² கரணவசனங், விப⁴த்தியந்தபதிருபகங் வா அப்யயபத³ங், தஸ்மா அத்தனோ து³க்³ஹணேன விபரீதகா”ஹேனாதி அத்தோ². அப்³பா⁴சிக்கு²தி அப்³பா⁴க்கா²னங் கரோதி. அத்தனோ குஸலமூலானி க்னந்தோ அத்தானங் க்னதி நாம. ததோதி து³க்³ஹிதபா⁴வஹேதுதோ.

த⁴ம்மசிந்தந்தி த⁴ம்மஸபா⁴வவிசாரங். அதிதா⁴வந்தோதி டா²தப்³புமரியாதாயங் அட்ட²த்வா “சித்துப்பாதமத்தேனபி தா”னங் ஹோதி, ஸயமேவ சித்தங் அத்தனோ ஆரம்மணங் ஹோதி, ஸப்³பம்பி சித்தங் ஸபா⁴வத⁴ம்மாரம்மணமேவ ஹோதி”தி ச ஏவமாதி³னா அதிக்கமித்வா பவத்தயமானோ. சிந்தேதுமஸக்குணெய்யானி , அனரஹரூபானி வா அசிந்தெய்யானி நாம, தானி து³ஸ்ஸெந்தோ “வுத்தஞ்ஹேத”ந்திஆதி³மாஹ. தத்த² அசிந்தெய்யானீதி தேஸங் ஸபா⁴வத்³ஸ்ஸனங். ந சிந்தேதப்³பா⁴னீதி தத்த² கத்தப்³புகிச்சத்³ஸ்ஸனங். “யானீ”திஆதி³ தஸ்ஸ ஹேதுத்³ஸ்ஸனங். யானி சிந்தெந்தோ உம்மாத³ஸ்ஸ சித்தக்கேபஸ்ஸ, விகா⁴தஸ்ஸ விஹேஸஸ்ஸ ச பா⁴கீ அஸ்ஸ, அசிந்தெய்யானி இமானி சத்தாரி ந சிந்தேதப்³பா⁴னி, இமானி வா சத்தாரி அசிந்தெய்யானி நாம ந சிந்தேதப்³பா⁴னி, யானி வா...பே... அஸ்ஸ, தஸ்மா ந சிந்தேதப்³பா⁴னி அசிந்தேதப்³பு⁴தானி இமானி சத்தாரி அசிந்தெய்யானி நாமாதி யோஜனா. இதி-ஸத்³தேன பன -

“கதமானி சத்தாரி? புத்தா⁴னங் பி⁴க்க²வே புத்த⁴விஸயோ அசிந்தெய்யோ ந சிந்தேதப்³போ³, யங் சிந்தெந்தோ உம்மாத³ஸ்ஸ விகா⁴தஸ்ஸ பா⁴கீ அஸ்ஸ. ஜாயிஸ்ஸ பி⁴க்க²வே ஜா²னவிஸயோ அசிந்தெய்யோ...பே... கம்மவிபாகோ பி⁴க்க²வே அசிந்தெய்யோ...பே... லோகசிந்தா பி⁴க்க²வே அசிந்தெய்யோ...பே... இமானி...பே... அஸ்ஸா”தி (அ. நி. 4.77) -

சதுரங்ஞுத்தரே வுத்தங் அசிந்தெய்யஸுத்தங் ஆதி³ங் கத்வா ஸப்³பங் அசிந்தெய்யபா⁴வதீ”பகங் பாளிங் ஸங்கண்ணாதி. காமங் அசிந்தெய்யானி ச² அஸாதா⁴ரணஞாணாதீ”னி, தானி பன அனுஸ்ஸரந்தஸ்ஸ குஸலுப்பத்திஹேதுபா⁴வதோ சிந்தேதப்³பா⁴னி, இமானி பன ஏவங் ந ஹோந்தி அப³லபா⁴வதோ, தஸ்மா ந சிந்தேதப்³பா⁴னி. “து³ஸ்ஸீல்ய...பே... பபே⁴த”ந்தி இமினா விபத்திங் ஸரூபதோ து³ஸ்ஸேதி. “கதங்?

பிடகவஸௌ"திஆதி"வசனஸம்பஜ்ஜ"னேன புப்பாபரஸம்பந்த"ங் துஸ்ஸெந்தோ "ஏவங்
நானப்பகாரதோ"திஆதி"மாஹ. புப்பாபரஸம்பந்த"விரஹிதஞ்ஹி வசனங் ப்யாகுலங். ஸோதூனஞ்ச
அத்த"விஞ்ஞாபகங் ந ஹோதி, புப்பாபரஞ்ஞானமேவ ச ததா"விசாரிதவசனங் விஸயோ. யதா"ஹ -

"புப்பாபரஞ்ஞா அத்த"ஞ்ஞா, நிருத்திபத"கோவிதோ;

ஸுக்க"ஹிதஞ்ச க"ணஹாதி, அத்த"ஞ்சோ பபரிக்க"தி. (தே"ரகா". 1031);

தேஸந்தி பிடகானங். ஏதந்தி புத்த"வசனங்.

ஸிலக்கந்த"வக்க"மஹாவக்க"பாதி"கவக்க"ஸங்கா"தேஹி தீஹி வக்க"ஹி ஸங்க"ஹோ ஏதேஸந்தி
திவக்க"ஸங்க"ஹானி. காதா"ய பன யஸ்ஸ நிகாயஸ்ஸ ஸுத்தக"ணனதோ சதுத்திங்ஸேவ ஸுத்தந்தா.
வக்க"ஸங்க"ஹவஸேன தயோ வக்க" அஸ்ஸ ஸங்க"ஹஸ்ஸாதி திவக்க"ஹோ ஸங்க"ஹோ. பட"மோ ஏஸ
நிகாயோ தீக"னிகாயோதி அனுலோமிகோ அபச்சனீகோ, அத்தா"னுலோமனதோ அத்தா"னுலோமனாமிகோ வா,
அன்வத்த"னாமோதி அத்தோ. தத்த" திவக்க"ஹோ"தி ஏதங் "யஸ்ஸா"தி அந்தரிகேபி ஸமாலோயேவ
ஹோதி, ந வாக்யந்தி துட்ட"பு"ங் "நவங் பன பி"க்கு"னா சீவரலாபே"னா"தி (பாசி. 368) எத்த"
"நவங்"சீவரலாபே"னா"தி பதங் விய. ததா" ஹி அட்ட"கதா"சரியா வண்ணயந்தி "அலப்பி"தி லபோ", லபோ" ஏவ
லாபோ". கிங் அலப்பி"? சீவரங். கீதி"ஸங்? நவங், இதி "நவ"சீவரலாபே"னாதி வத்தப்பே" அனுனாலிகலோபங்
அகத்வா "நவங்"சீவரலாபே"னாதி வத்தங், படிவத்த"னவ"சீவரேனாதி அத்தோ. மஜ்ஜே" டிதபத"வயே பனாதி
நிபாதோ. பி"க்கு"னாதி யேன லத்த"ங், தஸ்ஸ நித"ஸ்ஸன"ந்தி (பாசி. அட்ட". 368). இதா"பி ஸத்த"தோ, அத்த"தோ
ச வாக்யே யுத்தியாஅபா"வதோ ஸமாலோயேவ ஸம்ப"வதி. "திவக்க"ஹோ"தி பத"ஞ்ஹி "ஸங்க"ஹோ"தி எத்த" யதி"
கரணங், ஏவங் ஸதி கரணவசனந்தமேவ ஸியா. யதி" ச பத"வயமேதங் துல்யாதி"கரணங், ததா" ச ஸதி
நபுங்ஸகலிங்க"மேவ ஸியா "திலோக"ந்திஆதி"பதங் விய. ததா" "திவக்க"ஹோ"தி ஏதஸ்ஸ "ஸங்க"ஹோ"தி
பத"மந்தரேன அஞ்ஞத்தா"ஸம்பந்தோ" ந ஸம்ப"வதி, தத்த" ச தாதி"ஸேன வாக்யேன ஸம்பஜ்ஜ"னங் ந யுத்தங்,
தஸ்மா ஸமானேபி பத"ந்தரந்தரிகே ஸத்த"த்தா"விரோத"பா"வோயேவ ஸமாஸதா"காரணந்தி ஸமாலோ ஏவ
யுத்தோ. தயோ வக்க" அஸ்ஸ ஸங்க"ஹஸ்ஸாதி ஹி திவக்க"ஹோ ஸங்க"ஹோ அகாரஸ்ஸ ஓகாராதே"ஸங்,
ஓகாராக"மங் வா கத்வா யதா" "ஸுத்தாஹபரினிப்பு"தோ, அசிரபக்கந்தோ, மாஸஜாதோ"திஆதி", அஸ்ஸ
ஸங்க"ஹஸ்ஸாதி ச ஸங்க"ஹிதஸ்ஸ அஸ்ஸ நிகாயஸ்ஸாதி அத்தோ. அபரே பன "தயோ வக்க" யஸ்ஸாதி
கத்வா "ஸங்க"ஹோ"தி பதேன துல்யாதி"கரணமேவ ஸம்ப"வதி, ஸங்க"ஹோதி ச க"ணனா. டகாசரியேஹி
(ஸாரத்த". 1. பட"மஹாஸங்கீ"திகதா"வண்ணனா) பன "தயோ வக்க" அஸ்ஸ ஸங்க"ஹஸ்ஸாதி பத"வயஸ்ஸ
துல்யாதி"கரணதாயேவ துஸ்ஸிதா"தி வதந்தி, ததயுத்தமேவ ஸங்க"யாஸங்க"யெய்யானங் மிஸ்ஸகத்தா,
அபாகடத்தா ச.

அத்தா"னுலோமிகத்தங் விபா"வேதுமாஹ "கஸ்மா"திஆதி". கு"ணோபசாரேன, தத்தி"தவஸேன வா தீக"-
ஸத்தேன தீக"ப்பமாணானி ஸுத்தானியேவ க"ஹிதானி , நிகாயஸத்தோ" ச ருஹிவஸேன
ஸமுஹனிவாஸத்தே"ஸு வத்ததீதி துஸ்ஸேதி "தீக"ப்பமாணான"ந்திஆதி"னா. ஸங்கேதஸித்த"த்தா
வசனியவாசகானங் பயோக"தோ ததத்தே"ஸு தஸ்ஸ ஸங்கேதஸித்த"தங் ஞாபெந்தோ "நாஹ"ந்திஆதி"மாஹ.
ஏகனிகாயம்பீதி ஏகஸமுஹம்பி. ஏவங் சித்தந்தி ஏவங் விசித்தங். யதயிதந்தி யதா" இமே திரச்சா"னகதா பாணா.
போணிகா, சிக்க"ல்லிகா ச கத்தியா, தேஸங் நிவாலோ "போணிகனிகாயோ சிக்க"ல்லிகனிகாயோ"தி வச்சதி.
எத்தா"தி நிகாயஸத்த"ஸ்ஸ ஸமுஹனிவாஸானங் வாசகபா"வே. ஸாத"கானீதி அதி"ப்பேதஸ்ஸத்த"ஸ்ஸ
ஸாத"னதோ உதா"ஹரணானி வச்சந்தி. "ஸமானீதானீதி பாட"ஸேஸேன சேதஸ்ஸ ஸம்பந்தோ", ஸக்கீ"னி வா
யதா"வுத்தனயேன ஸாத"கானி. யஞ்ஹி நித்தா"ரெத்வா அதி"ப்பேதத்த"ங் ஸாதெ"ந்தி , தங் "ஸக்கீ"தி வதந்தி.
ததா" ஹி மனோரதபூரணியங் வத்தங் "பஞ்சக"ருஜாதகங் (ஜா. 1.1.132) பன ஸக்கி"பா"வத்தா"ய ஆஹரித்வா
கதேதப்ப"ந்தி (அ. நி. அட்ட". 1.1.5) ஸாஸனதோதி ஸாஸனபயோக"தோ, ஸாஸனே வா. லோகதோதி
லோகியபயோக"தோ, லோகே வா. இதங் பன பிடகத்தயே ந விஜ்ஜதி, தஸ்மா ஏவங் வத்தந்தி வதந்தி. எத்த" ச
பட"முதா"ஹரணங் ஸாஸனதோ ஸாத"கவசனங், துதியங் லோகதோதி துட்ட"பு"ங்.

மூலபரியாய வக்க"தி"வஸேன பஞ்சத"ஸவக்க"ஸங்க"ஹானி. அட்ட"ன துதியங் தியட்ட"ங், ததேவ
ஸதங், ஏகஸதங், பஞ்ஞாஸ ச ஸுத்தானீதி வத்தங் ஹோதி. யத்தா"தி யஸ்மிங் நிகாயே.
பஞ்சத"ஸவக்க"பரிக்க"ஹோதி பஞ்சத"ஸஹி வக்க"ஹி பரிக்க"ஹிதோ ஸங்க"ஹிதோ.

ஸங்யுஜ்ஜந்தி எத்தா"தி ஸங்யுத்தங், கேஸங் ஸங்யுத்தங்? ஸுத்தவக்க"னங். யதா" ஹி ப்யஞ்ஜனஸமுதாயே
பதங், பத"ஸமுதாயே ச வாக்யங், வாக்யஸமுதாயே ஸுத்தங், ஸுத்தஸமுதாயே வக்க"ஹோதி ஸமஞ்ஞா, ஏவங்
வக்க"ஸமுதாயே ஸங்யுத்தஸமஞ்ஞா. தேவதாய புச்சி"தேன கதி"தஸுத்தவக்க"ஹோதி ஸங்யுத்தத்தா
தேவதாஸங்யுத்தாதி"பா"வோ (ஸங். நி. 1.1), தேனாஹ "தேவதாஸங்யுத்தாதி"வஸேனா"திஆதி". "ஸுத்தந்தானங்
ஸஹஸ்ஸானி ஸத்த ஸுத்தஸதானி சா"தி பாடே" ஸுத்தந்தானங் ஸத்த ஸஹஸ்ஸானி, ஸத்த ஸுத்தஸதானி
சாதி யோஜேதப்ப"ங். "ஸத்த ஸுத்தஸஹஸ்ஸானி, ஸத்த ஸுத்தஸதானி சா"திபி பாடோ".
ஸங்யுத்தஸங்க"ஹோதி ஸங்யுத்தனிகாயஸ்ஸ ஸங்க"ஹோ க"ணனா.

ஏகேகேஹி அங்கேஹி உபருபரி உத்தரோ அதி⁴கோ எத்தா²தி அங்குத்தரோதி ஆஹ
 “ஏகேகஅங்கா²தி²ரேகவஸேனா²”திஆதி³. தத்த² ஹி ஏகேகதோ பட்டா²ய யாவ ஏகா²ஸ அங்கா²னி கதி²தானி.
 அங்குந்தி ச த⁴ம்மகொட்டா²ஸோ.

புப்²பேதி ஸுத்தந்தபிடகனித்²தே²ஸே. வுத்தமேவ பகாரந்தரேன ஸங்கி²பித்வா அவிஸேஸெத்வா து²ஸேஸுதுங்
 “²பெத்வா²”திஆதி³ வுத்தங். “ஸகலங் வினயபிடக²”ந்திஆதி³னா வுத்தமேவ ஹி இமினா பகாரந்தரேன ஸங்கி²பித்வா
 து²ஸேஸுதி. அபிச யதா²வுத்ததோ அவஸிட்ட²ங் யங் கிஞ்சி ப⁴குவதா தி³ன்னநயே ட²த்வா தே²ஸிதங், ப⁴குவதா ச
 அனுமோதி²தங் நெத்திபேடகோபதே²ஸாதி³கங், தங் ஸப்²பம்பி எத்தே²வ பரியாபன்னந்தி
 அனவஸேஸபரியாதா²னவஸேன து²ஸேஸுதுங் ஏவங் வுத்தந்திபி து²ட்ட²பு²ங். ஸித்²தே²பி ஹி ஸதி ஆரம்போ⁴
 அத்த²ந்தரவிஞ்ஞாபனாய வா ஹோதி, நியமாய வாதி. எத்த² ச யதா² “தீ²க⁴ப்பமாணான²”ந்திஆதி³ வுத்தங், ஏவங்
 “கு²த²கப்பமாணான²”ந்திஆதி³மவத்வா ஸருபஸ்ஸேவ கது²னங் வினயாபி⁴த⁴ம்மாதீ²னங் தீ²க⁴ப்பமாணானம்பி
 தத²ந்தோக²த⁴தாயாதி து²ட்ட²பு²ங், தேன ச விஞ்ஞாயதி “ந ஸப்²பு²த்த² கு²த²கபரியாபன்னேஸு தஸ்ஸ
 அன்வத்த²ஸமஞ்ஞதா, தீ²க⁴னிகாயாதி³ஸபா⁴வவிபரீதபா⁴வஸாமஞ்ஞேன பன கத்த²சி தப்²போ²ஹாரதா²”தி.
 தத²ஞ்ஞந்தி தேஹி சது²ஹி நிகாயேஹி அஞ்ஞங், அவஸேஸந்தி அத்தோ².

நவப்பே⁴த²ந்தி எத்த² கது²ங் பனேதங் நவப்பே⁴த²ங் ஹோதி. ததா² ஹி நவஹி அங்கேஹி வவத்தி²தேஹி
 அஞ்ஞமஞ்ஞஸங்கரரஹிதேஹி ப⁴விதப்²பு²ங், ததா² ச ஸதி அஸுத்தஸபா⁴வானேவ கெய்யங்கா²தீ²னி ஸியுங்,
 அத² ஸுத்தஸபா⁴வானேவ கெய்யங்கா²தீ²னி, ஏவங் ஸதி ஸுத்தந்தி விஸுங் ஸுத்தங்க²மேவ ந ஸியா, ஏவங்
 ஸந்தே அட்ட²ங்க²ங் ஸாஸனந்தி ஆபஜ்ஜதி. அபிச “ஸகா²த²கங் ஸுத்தங் கெய்யங், நிக்²கா²த²கங் ஸுத்தங்
 வெய்யாகரண²”ந்தி (தீ². நி. அட்ட², பாரா. அட்ட². பட²மமஹாஸங்கீ²திகதா²) அட்ட²கதா²யங் வுத்தங். ஸுத்தஞ்ச நாம
 ஸகா²த²கங் வா ஸியா, நிக்²கா²த²கங் வா, தஸ்மா அங்குத்²வயேனேவ தது²ப⁴யங் ஸங்கு²ஹிதந்தி
 தது²ப⁴யவினிமுத்தங் ஸுத்தங் உதா²னாதி³விஸேஸஸஞ்ஞாரஹிதங் நத்தி², யங் ஸுத்தங்க²ங் ஸியா, அதா²பி
 கது²ஞ்சி விஸுங் ஸுத்தங்க²ங் ஸியா, மங்க²லஸுத்தா²தீ²னங் (கு². பா. 1; ஸு. நி. 261) ஸுத்தங்க²ஸங்க²ஹோ ந
 ஸியா கா²தா²பா⁴வதோ த⁴ம்மபதா²தீ²னங் விய. கெய்யங்க²ஸங்க²ஹோ வா ஸியா ஸகா²த²கத்தா
 ஸகா²தா²வக்²கஸ்ஸ விய. ததா² உப⁴தோவிப⁴ங்கா²தீ²ஸு ஸகா²த²கப்பதே²ஸானந்தி? வுச்சதே -

ஸுத்தந்தி ஸாமஞ்ஞவிதி⁴, விஸேஸவித⁴யோ பரே;
 ஸனிமித்தா நிருஹத்தா, ஸஹதாஞ்ஞேன நாஞ்ஞதோ. (தீ². நி. 1. பட²மமஹாஸங்கீ²திகதா²);
 யதா²வுத்தஸ்ஸ தோ²ஸஸ்ஸ, நத்தி² எத்தா²வகா²ஹணங்;
 தஸ்மா அஸங்கரங்யேவ, நவங்க²ங் ஸத்து²ஸாஸனங். (ஸாரத்த². 1. பட²மமஹாஸங்கீ²திகதா²);

ஸப்²பு²ஸ்ஸாபி ஹி பு²த்த⁴வசனஸ்ஸ ஸுத்தந்தி அயங் ஸாமஞ்ஞவிதி⁴. ததா² ஹி “எத்தகங் தஸ்ஸ
 ப⁴குவதோ ஸுத்தாக²தங் ஸுத்தபரியாபன்னங், (பாசி. அட்ட². 655, 1242) ஸாவத்தி²யா ஸுத்தவிப⁴ங்கே², (சூளவ. 456)
 ஸகவாதே² பஞ்ச ஸுத்தஸதானி²திஆதி³ (த⁴. ஸ. அட்ட². நிதா²னகதா²) வசனதோ வினயாபி⁴த⁴ம்மபரியத்தி
 விஸேஸேஸுபி ஸுத்தவோஹாரோ தி³ஸ்ஸதி. தேனேவ ச ஆயஸ்மா மஹாகச்சாயனோ நெத்தியங் ஆஹ
 “நவவித⁴ஸுத்தந்தபரியெட்ட²”தி (நெத்தி. ஸங்க²ஹவாரவண்ணனா) தத்த² ஹி ஸுத்தாதி³வஸேன நவங்க²ஸ்ஸ
 ஸாஸனஸ்ஸ பரியெட்ட² பரியேஸனா அத்த²விசாரணா “நவவித⁴ ஸுத்தந்தபரியெட்ட²”தி வுத்தா.
 ததே²கதே²ஸேஸு பன பரே கெய்யாத²யோ ஸனிமித்தா விஸேஸவித⁴யோ தேன தேன நிமித்தேன பதிட்ட²தா.
 ததா² ஹி கெய்யஸ்ஸ ஸகா²த²கத்தங் தப்²பா⁴வனிமித்தங். லோகேபி ஹி ஸஸிலோகங் ஸகா²த²கங்
 சுண்ணியக²ந்தங் “கெய்ய”ந்தி வத²ந்தி, கா²தா²விரஹே பன ஸதி புச்ச²ங் கத்வா விஸ்ஸஜ்ஜனபா⁴வோ
 வெய்யாகரணஸ்ஸ தப்²பா⁴வனிமித்தங். புச்ச²விஸ்ஸஜ்ஜனஞ்ஹி “புயாகரண²”ந்தி வுச்சதி, புயாகரணமேவ
 வெய்யாகரணங். ஏவங் ஸந்தே ஸகா²த²கா²தீ²னம்பி புச்ச²ங் கத்வா விஸ்ஸஜ்ஜனவஸேன பவத்தானங்
 வெய்யாகரணபா⁴வோ ஆபஜ்ஜதி? நாபஜ்ஜதி கெய்யாதி³ஸஞ்ஞானங் அனோகாஸபா⁴வதோ. ஸஹகாஸவிதி⁴தோ
 ஹி அனோகாஸவிதி⁴ பல்வா. அபிச “கா²தா²விரஹே ஸதி”தி விஸேஸிதத்தா. யதா²தி³ப்பேதஸ்ஸ ஹி
 அத்த²ஸ்ஸ அனதி⁴ப்பேததோ ப்²யவச்சே²த²கங் விஸேஸனங். ததா² ஹி த⁴ம்மபதா²தீ²ஸு
 கேவலகா²தா²பு²ந்தே²ஸு, ஸகா²த²கத்தேபி ஸோமனஸ்ஸஞாணமயிககா²தா²படிஸஞ்ஞுத்தேஸு, “வுத்தங்
 ஹேத²”ந்திஆதி³வசன ஸம்ப²ந்தே²ஸு, அப்²பு⁴தத⁴ம்மபடிஸங்யுத்தேஸு ச ஸுத்தவிஸேஸேஸு யதா²க்கமங்
 கா²தா²உதா²னஇதிவுத்தக அப்²பு⁴தத⁴ம்மஸஞ்ஞா பதிட்ட²தா. எத்த² ஹி ஸதிபி ஸஞ்ஞாந்தரனிமித்தயோகே²
 அனோகாஸஸஞ்ஞானங் பல்வபா⁴வேனேவ கா²தா²தி³ஸஞ்ஞா பதிட்ட²தா, ததா² ஸதிபி கா²தா²பு²ந்த⁴பா⁴வே
 ப⁴குவதோ அதீதாஸு ஜாதீஸு சரியானுபா⁴வப்பகாஸகேஸு ஜாதகஸஞ்ஞா பதிட்ட²தா, ஸதிபி
 பஞ்ஹாவிஸ்ஸஜ்ஜனபா⁴வே, ஸகா²த²கத்தே ச கேஸுசி ஸுத்தந்தேஸு வேத²ஸ்ஸ லபா⁴பனதோ
 வேத²ல்லஸஞ்ஞா பதிட்ட²தா, ஏவங் தேன தேன ஸகா²த²கத்தாதி³னா நிமித்தேன தேஸு தேஸு
 ஸுத்தவிஸேஸேஸு கெய்யாதி³ஸஞ்ஞா பதிட்ட²தாதி விஸேஸவித⁴யோ ஸுத்தங்க²தோ பரே கெய்யாத²யோ,
 யங் பனேத்த² கெய்யங்கா²தீ²னிமித்தரஹிதங், தங் ஸுத்தங்க²மேவ விஸேஸஸஞ்ஞாபரிஹாரேன
 ஸாமஞ்ஞஸஞ்ஞாய பவத்தனதோ. நனு ச ஏவங் ஸந்தேபி ஸகா²த²கங் ஸுத்தங் கெய்யங், நிக்²கா²த²கங் ஸுத்தங்
 வெய்யாகரணந்தி தது²ப⁴யவினிமுத்தஸ்ஸ ஸுத்தஸ்ஸ அபா⁴வதோ விஸுங் ஸுத்தங்க²மேவ ந ஸியாதி

சோதனா தத்வத்தா? ஏவாதி? ந தத்வத்தா? ஸோதித்வத்தா. ஸோதித்வஞ்ஹி புப்ஃபே காதாவிரஹே ஸதி புச்சாவிஸ்ஸஜ்ஜனபாவோ வெய்யாகரணஸ்ஸ தப்பாவனிமித்தந்தி.

யஞ்ச வுத்தங் “காதாபாவதோ மங்கலஸுத்தாதீனங் (கு. பா. 1; ஸு. நி. 261) ஸுத்தங்குஸங்குஹோ ந ஸியா”தி, தம்பி ந, நிருள்ஹத்தா. நிருள்ஹோ ஹி மங்கலஸுத்தாதீனங் ஸுத்தபாவோ. ந ஹி தானி தம்மபதபுத்தாவங்ஸாத்யோ விய காதாபாவேன ஸஞ்ஞிதானி, அத் கோ ஸுத்தபாவேனேவ. தேனேவ ஹி அகதாயங் “ஸுத்தனாமக”ந்தி நாமக்ஃஹணங் கதங். யஞ்ச பன வுத்தங் “ஸகாதகத்தா கெய்யங்குஸங்குஹோ வா ஸியா”தி, தம்பி நத்தி. கஸ்மதி சே? யஸ்மா ஸஹதாஞ்ஞேன, தஸ்மா. ஸஹபாவோ ஹி நாம அத்ததோ அஞ்ஞேன ஹோதி. ஸஹ காதாஹிதி ச ஸகாதகங், ந ச மங்கலஸுத்தாதீஸு காதாவினிமுத்தோ கோசி ஸுத்தபதேஸோ அத்தி, யோ “ஸஹ காதாஹி”தி வுச்செய்ய, நனு ச காதாஸமுதாயோ ததேகதேஸாஹி காதாஹி அஞ்ஞோ ஹோதி, யஸ்ஸ வஸேன “ஸஹ காதாஹி”தி ஸக்கா வத்துந்தி? தங் ந. ந ஹி அவயவவினிமுத்தோ ஸமுதாயோ நாம கோசி அத்தி, யோ ததேகதேஸேஹி ஸஹ பாவெய்ய. கத்தசி பன “தீக்ஸுத்தங்கிதஸ்ஸா”திஆதீஸு ஸமுதாயேகதேஸானங் விபாக்வசனங் வோஹாரமத்தங் பதி பரியாயவசனமேவ, அயஞ்ச நிப்பரியாயேன பபேதவிபாக்வஸஸனகதாதி. யம்பி வுத்தங் “உபாதோவிபங்காதீஸு ஸகாதகப்பதேஸானங் கெய்யங்குஸங்குஹோ ஸியா”தி, தம்பி ந, அஞ்ஞதோ. அஞ்ஞாயேவ ஹி தா காதா ஜாதகாதிப்பரியாபன்னத்தா. தாதீஸாயேவ ஹி காரணானுருபேன தத்த தேஸிதா, அதோ ந தாஹி உபாதோவிபங்காதீனங் கெய்யங்குபாவோதி. ஏவங் ஸுத்தாதீனவங்கானங் அஞ்ஞமஞ்ஞஸங்கராபாவோ வேதிதப்போதி.

இதானி ஏதானி நவங்கானி விபாஜித்வா தஸ்ஸெந்தோ “தத்தா”திஆதிமாஹ. நித்தேஸோ நாம ஸுத்தனிபாதே -

“காமங் காமயமானஸ்ஸ, தஸ்ஸ சே தங் ஸமிஜ்ஜதி;

அத்தா பீதிமனோ ஹோதி, லத்தா மச்சோ யதிச்சதி”திஆதினா. (ஸு. நி. 772); -

ஆகதஸ்ஸ அட்டகவக்கஸ்ஸ;

“கேனஸ்ஸ நிவுதோ லோகோ, (இச்சாயஸ்மா அஜிதோ);

கேனஸ்ஸ ந பகாஸதி;

கிஸ்ஸாபிலேபனங் ப்ருஸி,

கிங்ஸு தஸ்ஸ மஹப்பாய”ந்திஆதினா. (ஸு. நி. 1038); -

ஆகதஸ்ஸ பாராயனவக்கஸ்ஸ;

“ஸப்பேஸு பூதேஸு நிதாய தண்டங்,

அவிஹேட்டயங் அஞ்ஞதரம்பி தேஸங்;

ந புத்தமிச்செய்ய குதோ ஸஹாயங்,

ஏகோ சரே கக்கவிஸாணகப்போ”திஆதினா. (ஸு. நி. 35); -

ஆகதஸ்ஸ கக்கவிஸாணஸுத்தஸ்ஸ ச அத்தவிபாக்வஸேன ஸத்துகப்பேன ஆயஸ்மதா தம்மஸேனாபதிஸாரிபுத்ததேரேன கதோ நித்தேஸோ, யோ “மஹானித்தேஸோ, துளனித்தேஸோ”தி வுச்சதி. ஏவமித நித்தேஸஸ்ஸ ஸுத்தங்குஸங்குஹோ பாதுந்தபுத்தாதோஸாசரியேன தஸ்ஸிதோ, ததா அஞ்ஞத்தாபி வினயட்டகதாதீஸு, ஆசரியதம்மபாலத்தேரேனாபி நெத்திப்பகரணட்டகதாயங். அபரே பன நித்தேஸஸ்ஸ காதாவெய்யாகரணங்கேஸு த்வீஸு ஸங்கஹங் வதந்தி. வுத்தஞ்ஹேதங் நித்தேஸட்டகதாயங் உபஸேனத்தேரேன -

“ஸோ பனேஸ வினயபிடகங்...பே... அபிதம்மபிடகந்தி தீஸு பிடகேஸு ஸுத்தந்தபிடகபரியாபன்னோ, தீக்னிகாயோ...பே... குத்தகனிகாயோதி பஞ்சஸு நிகாயேஸு குத்தகமஹானிகாயபரியாபன்னோ, ஸுத்தங்...பே... வேதல்லந்தி நவஸு ஸத்துஸாஸனங்கேஸு யதாஸம்பவங் காதங்குவெய்யாகரணங்குவயஸங்குஹிதோ”தி (மஹானி. அட்ட. கந்தாரம்பகதா).

எத்த தாவ கத்தசி புச்சாவிஸ்ஸஜ்ஜனஸப்பாவதோ நித்தேஸேகதேஸஸ்ஸ வெய்யாகரணங்குஸங்குஹோ யுஜ்ஜது, அகாதாபாவதோ காதங்குஸங்குஹோ கதங் யுஜ்ஜெய்யாதி வீமங்ஸிதப்பமேதங். தம்மபதாதீனங் விய ஹி கேவலங் காதாபுந்தாபாவோ காதங்குஸஸ தப்பாவனிமித்தங். தம்மபதாதீஸு ஹி கேவலங் காதாபுந்தேஸு காதாஸமஞ்ஞா பதிட்டிதா, நித்தேஸே ச ந கோசி கேவலோ காதாபுந்தப்பதேஸோ உபலப்பதி. ஸம்மாஸம்புத்தேன பாஸிதானங்யேவ ஹி அட்டகவக்காதீஸங்குஹிதானங் காதானங் நித்தேஸமத்தங் தம்மஸேனாபதினா கதங். அத்தவிபாஜனத்தங் ஆனீதாபி ஹி தா அட்டகவக்காதீஸங்குஹிதா நித்திஸிதப்பா மூலகாதாயோ ஸுத்தனிபாதபரியாபன்னத்தா அஞ்ஞாயேவாதி ந நித்தேஸஸங்குயங் கச்சந்தி

உபுதோவிபுங்குதீஸு ஆகதாபி தங் வோஹாரமலபுமானா ஜாதகாதிபரியாபன்னா காதாயோ விய, தஸ்மா காரணந்தரமெத்த க்வேஸிதபுபுங், யுத்ததரங் வா க்ஹேதபுபுங்.

நாலகஸுத்தங் நாம துமம்சக்கப்பவத்தித திவஸதோ ஸத்தமே திவஸே நாலகத்தேரஸ்ஸ “மோனெய்யங் தே உபஞ்ஞிஸ்ஸ”ந்திஆதினா (ஸு. நி. 706) புகுவதா பாஸிதங் மோனெய்ய படிபதாபரிதீபகங் ஸுத்தங். **துவட்டகஸுத்தங்** நாம மஹாஸமயஸுத்தந்ததேஸனாய ஸன்னிபதிதேஸு தேவேஸு “கா நு கோ அரஹத்தப்பத்தியா படிபத்தீ”தி உப்பன்னசித்தானங் ஏகச்சானங் தேவதானங் தமத்தங் பகாஸேதுங் நிம்மிதபுத்தேன அத்தானங் புச்சாபெத்வா “மூலங் பபஞ்சஸங்காயா”திஆதினா (ஸு. நி. 922) புகுவதா பாஸிதங் ஸுத்தங். ஏவமித உஸுத்தனிபாதே ஆகதானங் மங்கலஸுத்தாதீனங் ஸுத்தங்குஸங்குஹோ துஸ்ஸிதோ, தத்தேவ ஆகதானங் அஸுத்தனாமிகானங் ஸுத்திடுககாதானங் காதங்குஸங்குஹஞ்ச துஸ்ஸயிஸ்ஸதி, ஏவங் ஸதி ஸுத்தனிபாதட்டகதாரம்பே -

“காதாஸதஸமாகிண்ணோ, கெய்யப்யாகரணங்கிதோ;

கஸ்மா ஸுத்தனிபாதோதி, ஸங்கமேஸ கதோதி சே”தி. (ஸு. நி. அட்ட. 1. கந்தாரம்புகதா); -

ஸகலஸ்ஸாபி ஸுத்தனிபாதஸ்ஸ கெய்யவெய்யாகரணங்குஸங்குஹோ கஸ்மா சோதிதோதி? நாயங் விரோதோ. கேவலஞ்ஞி தத்த சோதகேன ஸகாதுகத்தங், கத்தசி புச்சாவிஸ்ஸஜ்ஜனத்தஞ்ச க்ஹேத்வா சோதுனாமத்தங் கதங், அஞ்ஞாத ஸுத்தனிபாதே நிகுதகஸு ஸுத்தஸ்ஸேவ அபாவதோ வெய்யாகரணங்குஸங்குஹோ ந சோதேதபுபோ ஸியா, தஸ்மா சோதகஸு வசனமேதங் அப்பமாணந்தி இத, அஞ்ஞாஸு ச வினயட்டகதாதீஸு வுத்தனயேனேவ தஸ்ஸ ஸுத்தங்குதாங்குஸங்குஹோ துஸ்ஸிதோதி. ஸுத்தந்தி சுண்ணியஸுத்தங். **விஸேஸனாதி** ராஸிபாவேன டிதங் ஸந்தாடியாஹ. ஸகாதாவக்கோ கெய்யந்தி ஸம்பந்தோ.

“அட்டஹி அங்கேஹி அஸங்குஹிதங் நாம படிஸம்பிடுதாதீ”தி தீஸுபி கிர கண்டிபதேஸு வுத்தங். அபரே பன படிஸம்பிடுதாமக்கஸு கெய்யவெய்யாகரணங்குத்வயஸங்குஹங் வதந்தி. வுத்தஞ்ஹேதங் **ததுட்டகதாயங்** “நவஸு ஸத்துஸாஸனங்கேஸு யதாஸம்புவங் கெய்யவெய்யாகரணங்குத்வயஸங்குஹித”ந்தி (படி. ம. அட்ட. 1. கந்தாரம்புகதா), எத்தாபி கெய்யங்குஸங்குஹிதபாவோ வுத்தனயேன விம்ங்ஸிதபுபோ. **நோ ஸுத்தனாமிகாதி** அஸுத்தனாமிகா ஸங்கீதிகாலே ஸுத்தஸமஞ்ஞாய அபஞ்ஞாதா. “ஸுத்திடுககாதா” நாம வத்துகாதா”தி தீஸுபி கிர **கண்டிபதேஸு** வுத்தங், **வத்துகாதா**தி ச பாராயனவக்கஸு நிதாஸமாரோபெந்தேன ஆயஸ்மதா ஆனந்தத்தேரேன ஸங்கீதிகாலே வுத்தா சப்பஞ்ஞாஸ காதாயோ, நாலகஸுத்தஸ்ஸ நிதாஸமாரோபெந்தேன தேனேவ ததா வுத்தா வீஸதிமத்தா காதாயோ ச வுச்சந்தி. **ஸுத்தனிபாதட்டகதாயங்** (ஸு. நி. அட்ட. 2. 685) பன “பரினிப்புதே புகுவதி ஸங்கீதிங் கரொந்தேனாயஸ்மதா மஹாகஸுஸபேன தமேவ மோனெய்யபடிபதங் புட்டோ ஆயஸ்மா ஆனந்தோ யேன, யதா ச ஸமாதபிதோ நாலகத்தேரோ புகுவந்தங் புச்சி, தங் ஸப்பங் பாகடங் கத்வா துஸ்ஸேதுகாமோ ‘ஆனந்தஜாதேதிஆதி’கா (ஸு. நி. 684) வீஸதி வத்துகாதாயோ வத்வா விஸ்ஸஜ்ஜேஸி, தங் ஸப்பம்பி ‘நாலகஸுத்த’ந்தி வுச்சதி”தி ஆகத்தா நாலகஸுத்தஸ்ஸ வத்துகாதாயோ நாலகஸுத்தக்குஹேனேவ க்ஹிதாதி பாராயனவக்கஸு வத்துகாதாயோ இத ஸுத்திடுககாதாதி க்ஹேதபுபுங். தத்தேவ ச பாராயனவக்கே அஜிதமாணவகாதீனங் ஸோளஸன்னங் ப்ராஹ்மணானங் புச்சாகாதா, புகுவதோ விஸ்ஸஜ்ஜனகாதா ச பாலியங் ஸுத்தனாமேன அவத்வா ‘அஜிதமாணவகபுச்சா, திஸ்ஸமெத்தெய்யமாணவகபுச்சா”திஆதினா (ஸு. நி. 1038) ஆகத்தா, சுண்ணியகந்தே ஹி அஸம்மிஸ்ஸத்தா ச “நோ ஸுத்தனாமிகா ஸுத்திடுககாதா” நாமா”தி வத்துங் வட்டதி.

“ஸோமனஸ்ஸஞாணமயிககாதாபடிஸங்யுத்தா”தி ஏதேன உதானட்டேன உதானந்தி அன்வத்தஸஞ்ஞாதங் துஸ்ஸேதி (உதா. அட்ட. கந்தாரம்புகதா) கிமிதங் உதானங் நாம? பீதிவேகஸமுட்டாபிதோ உதாஹாரோ. யதா ஹி யங் தேலாதி மினிதபுவத்து மானங் க்ஹேதுங் ந ஸக்கோதி, விஸ்ஸந்தித்வா கச்சதி, தங் “அவஸேஸகோ”தி வுச்சதி. யஞ்ச ஜலங் தளாகங் க்ஹேதுங் ந ஸக்கோதி, அஜ்ஜொத்தரித்வா கச்சதி, தங் “மஹோகோ”தி வுச்சதி, ஏவமேவ யங் பீதிவேகஸமுட்டாபிதங் விதக்கவிப்பாரங் அந்தோஹதயங் ஸந்தாடரேதுங் ந ஸக்கோதி, ஸோ அதிடுகோ ஹுத்வா அந்தோ அஸண்டஹித்வா ப்ஹி வசீத்வாரேன நிக்ந்தோ படிக்காஹகனிரபெக்கோ உதாஹாரவிஸேஸோ “உதானந்தி வுச்சதி (உதா. அட்ட. கந்தாரம்புகதா) “உத மோதே கீளாயஞ்சா”தி ஹி **அக்கரசிந்தகா** வதந்தி, இதுஞ்ச யேபுய்யேன வுத்தங் துமம்ஸங்வேகவஸேன உதிதஸ்ஸாபி “ஸசே பாடியத துக்கஸுஸா”திஆதிஉதானஸ்ஸ (உதா. 44) **உதானபாலியங்** ஆகத்தா, ததா”காதாபடிஸங்யுத்தா”தி இதும்பி யேபுய்யேனேவ “அத்தி பிடுக்கவே, ததாயதனங், யத்த நேவ பதவீ, ந ஆபோ”திஆதிசுஸ (உதா. 71) சுண்ணியவாக்யவஸேன உதிதஸ்ஸாபி தத்த ஆகத்தா. நனு ச உதானங் நாம பீதிஸோமனஸ்ஸமுட்டாபிதோ, துமம்ஸங்வேகஸமுட்டாபிதோ வா துமம்படிக்காஹகனிரபெக்கோ காதாபுந்தவஸேன, சுண்ணியவாக்யவஸேன ச பவத்தோ உதாஹாரோ, ததா சேவ ஸப்புத்த ஆகதங், இத கஸ்மா “பிடுக்கவே”தி ஆமந்தனங் வுத்தந்தி? தேஸங் பிடுக்குனங் ஸஞ்ஞாபனத்தங் ஏவ, ந படிக்காஹகரணத்தங். நிப்பாஸபடிஸங்யுத்தஞ்ஹி புகுவா துமம்ங் தேஸேத்வா நிப்பாஸஞ்ஞாஸுஸரேனேன உப்பன்னபீதிஸோமனஸ்ஸேன உதானங் உதானெந்தோ “அயங் நிப்பாஸதுமமோ

கதம்பச்சயோ உபலப்'புதி' தேஸங் பி'க்கூனங் சேதோபரிவிதக்கமஞ்ஞாய தேஸங் தமத்தங் ஞாபேதுகாமேன
"ததாயதன"ந்தி வுத்தங், ந பன ஏகந்ததோ தே படிக்காஹகே கத்வாதி வேதி'தப்'புந்தி.

தயிதங் ஸப்'புஞ்ஞபுத்த'பா'ஸிதங் பச்சேகபுத்த'பா'ஸிதங் ஸாவகபா'ஸிதந்தி திப்'பி'த'ங் ஹோதி.
தத்த' பச்சேகபுத்த'பா'ஸிதங் -

"ஸப்'போஸு பூ'தேஸு நிதா'ய துண்டங்,
அவிஹேட'யங் அஞ்ஞதரம்பி தேஸ'ந்தி. ஆதி'னா (ஸு. நி. 35) -

க'க'விஸாணஸுத்தே ஆக'தங். ஸாவகபா'ஸிதம்பி -

"ஸப்'போ ராகோ பஹீனோ மே,
ஸப்'போ தோ'ஸோ ஸமுஹதோ;
ஸப்'போ மே விஹதோ மோஹோ,
ஸீதிபூ'தொஸ்மி நிப்'புதோ'தி. ஆதி'னா (தே'ரகா. 79) -

தே'ரகாதா'ஸு ,

"காயேன ஸங்வுதா ஆஸிங், வாசாய உத' சேதஸா;
ஸமுலங் தண்ஹமப்'பு'யஹ, ஸீதிபூ'தாமஹி நிப்'புதா'தி. (தே'ரீகா. 15); -

தே'ரீகாதா'ஸு ச ஆக'தங். அஞ்ஞானிபி ஸக்காதீ'ஹி தே'வேஹி பா'ஸிதானி "அஹோ தா'னங் பரமதா'னங்,
கஸ்ஸபே ஸுப்பதிட்டி'த'ந்திஆதி'னி (உதா. 27). ஸோணத'ண்டப்'ராஹ்மணாதீ'ஹி மனுஸ்ஸேஹி ச பா'ஸிதானி
"நமோ தஸ்ஸ ப'க'வதோ'திஆதி'னி (தீ. நி. 2.371; ம. நி. 1.290; 2.290, 357; ஸங். நி. 1187; 2.38; அ. நி. 5.194) திஸ்ஸோ
ஸங்கீதியோ ஆருஹ்மானி உதா'னானி ஸந்தி ஏவ, தானி ஸப்'பா'னிபி இத' ந அதி'ப்பேதானி. யங் பன
ஸம்மாஸம்புத்தே'ன ஸாமங் ஆஹச்சபா'ஸிதங் ஜினவசனபூ'தங், ததே'வ த'ம்மஸங்கா'ஹகேஹி
"உதா'ன'ந்தி ஸங்கீதங், ததே'வ ச ஸந்தா'ய ப'க'வதா பரியத்தித'ம்மங் நவதா' விப'ஜித்வா உத்தி'ஸந்தேன
"உதா'ன'ந்தி வுத்தங். யா பன "அனேகஜாதிஸங்ஸார"ந்திஆதி'கா (த'. ப. 153) காதா' ப'க'வதா போ'தி'மூலே
உதா'னவஸேன பவத்திதா, அனேகஸதஸஹஸ்ஸானங் ஸம்மாஸம்புத்தா'னங் உதா'னபூ'தா ச, தா அபரபா'கே
த'ம்மப'ண்டாகா'ரிகஸ்ஸ ப'க'வதா தே'ஸிதத்தா த'ம்மஸங்கா'ஹகேஹி உதா'னபாளியங் ஸங்க'ஹங்
அனாரோபெத்வா த'ம்மபதே' ஸங்க'ஹிதா, யஞ்ச "அஞ்ஞாஸி வத போ' கொண்ட'ஞ்ஞோ அஞ்ஞாஸி வத போ'
கொண்ட'ஞ்ஞோ'தி (ஸங். நி. 5.1081; மஹாவ. 17; படி. ம. 2.30) உதா'னவசனங் து'ஸஸஹஸ்ஸிலோகதா'துயா
தே'வமனுஸ்ஸானங் பவேது'னஸமத்த'னிக்'கோ'ஸவிப்பா'ரங் ப'க'வதா பா'ஸிதங், தத'பி பட'மபோ'தி'யங்
ஸப்'போஸங் ஏவ பி'க்கூனங் ஸம்மாபடிபுத்திபச்சவெக்க'ணஹேதுகங் "ஆராத'யிங்ஸு வத மங் பி'க்கூ' ஏகங்
ஸமய"ந்திஆதி'வசனங் (ம. நி. 1.225) விய த'ம்மசக்கப்பவத்தனஸுத்தந்ததே'ஸனாபரியோஸானே அத்தனாபி
அதி'க'தத'ம்மேகதே'ஸஸ்ஸ யதா'தே'ஸிதஸ்ஸ அரியமக்'க'ஸ்ஸ ஸப்'பு'பட'மங் ஸாவகேஸு தே'ரேன
அதி'க'தத்தா அத்தனோ பரிஸ்ஸமஸ்ஸ ஸப்'பபா'வபச்சவெக்க'ணஹேதுதங் பீதிஸோமனஸ்ஸஜனிதங்
உதா'ஹாரமத்தங், ந பன "யதா' ஹவே பாதுப'வந்தி த'ம்மா'திஆதி'வசனங் விய (மஹாவ. 1; உதா. 1) பவத்தியா,
நிவத்தியா வா பகாஸனந்தி த'ம்மஸங்கா'ஹகேஹி உதா'னபாளியங் ந ஸங்கீதந்தி து'ட்ட'ப'பங். உதா'னபாளியங்
பன அட்ட'ஸு வக்'கே'ஸு து'ஸ து'ஸ கத்வா அஸீதியேவ ஸுத்தந்தா ஸங்கீதா. ததா' ஹி தது'ட்ட'கதா'யங்
வுத்தங் -

"அஸீதியேவ ஸுத்தந்தா, வக்'கா' அட்ட' ஸமாஸதோ'தி. (உதா. அட்ட'. கந்தா'ரம்ப'கதா').

இத' பன "த'வேஅஸீதி ஸுத்தந்தா'தி வுத்தங், தங் உதா'னபாளியா ந ஸமேதி, தஸ்மா "அஸீதி ஸுத்தந்தா'தி
பாடே'ன ப'விதப்'பங். அபிச ந கேவலங் இதே'வ, அத' கோ' அஞ்ஞாஸுபி (வி. அட்ட'.
1. பட'மஹாஸங்கீதிகதா') வினயாபி'த'ம்மட்ட'கதா'ஸு (த'. ஸங். நிதா'னகதா') ததா'யேவ வுத்தத்தா "அப்பகங்
பன ஊனமதி'கங் வா க'ணனுபகங் ந ஹோதீ'தி பரியாயேன அனேகங்ஸேன வுத்தங் ஸியா. யதா' வா ததா' வா
அனுமானேன க'ணனமேவ ஹி தத்த' தத்த' ஊனாதி'கஸங்க'யா, இதரதா' தாயேவ ந ஸியுந்திபி வத'ந்தி, பச்சா'
பமாத'லேக'வசனங் வா ஏதங்.

வுத்தஞ்ஹேதங் ப'க'வதாதிஆதி'னயப்பவத்தாதி எத்த' ஆதி'ஸத்தே'ன "வுத்தஞ்ஹேதங் ப'க'வதா,
வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதங். ஏகத'ம்மங் பி'க்கூ'வே, பஜஹத', அஹங் வோ பாடிபோ'கோ' அனாகா'மிதாய.
கதமங் ஏகத'ம்மங்? லோப'ங் பி'க்கூ'வே, ஏகத'ம்மங் பஜஹத', அஹங் வோ பாடிபோ'கோ' அனாகா'மிதாயா'தி
(இதிவு. 1) ஏவமாதி'னா ஏகது'கதிகசதுக்கனிபாதவஸேன வுத்தங் த'வாத'ஸுத்தரஸதஸுத்தஸமுஹங்
ஸங்க'ண்ஹாதி. ததா' ஹி இதிவுத்தகபாளியமேவ உதா'னகாதா'ஹி த'வாத'ஸுத்தரஸதஸுத்தானி க'ணெத்வா
ஸங்கீதானி, தது'ட்ட'கதா'யம்பி (இதிவு. அட்ட'. நிதா'னவண்ணனா) ததா'யேவ வுத்தங். தஸ்மா
"த'வாத'ஸுத்தரஸதஸுத்தந்தா" இச்சேவ பாடே'ன ப'விதப்'பங், யதா'வுத்தனயேன வா அனேகங்ஸதோ வுத்தந்திபி

வத்துங் ஸக்கா, ததா²பி ஈதி³ஸே டா²னே பமாணங் து³ஸஸெந்தேன யாதா²வதோவ நியமெத்வா து³ஸஸேதப்³புந்தி “து³ஸுத்தரஸுதஸுத்தந்தா”தி இது³ங் பச்சா² பமாத³லேக²மேவாதி க³ஹேதப்³புந்தி வது³ந்தி. இதி ஏவங் ப³க³வதா வுத்தங் இதிவுத்தங். இதிவுத்தந்தி ஸங்கீதங் இதிவுத்தகங். ருஹ்வினாமங் வா ஏதங் யதா² “யேவாபனகங், நதும்ஹாகவக்³கோ”தி, வுத்தஞ்ஹேதங் ப³க³வதா, வுத்தமரஹதாதி மே ஸுதந்தி நிதா³னவசனேன ஸங்கீதங் யதா²வுத்தஸுத்தஸமுஹங்.

ஜாதங் பூ³தங் புராவுத்தங் ப³க³வதோ பு³பு³சரிதங் காயதி கதே²தி பகாஸேதி ஏதேனாதி ஜாதகங், தங் பன இமானிதி து³ஸஸேதுங் “அபண்ணகஜாதகாதீ³னி”திஆதி³மாஹ. தத்த² “பஞ்ஞாஸாதி³கானி பஞ்சஜாதகஸுதானி”தி இது³ங் அப்பகங் பன ஊனமதி³கங் வா கண்ணுபக³ங் ந ஹோதீதி கத்வா அனேகங்ஸேன, வோஹாரஸுக²தாமத்தேன ச வுத்தங். ஏகங்ஸதோ ஹி ஸுத்தசத்தாலீஸாதி³கானியேவ யதா²வுத்தக³ணனதோ தீஹி ஊனத்தா. ததா² ஹி ஏகனிபாதே பஞ்ஞாஸஸுதங், து³கனிபாதே ஸுதங், திகனிபாதே பஞ்ஞாஸ, ததா² சதுக்கனிபாதே, பஞ்சகனிபாதே பஞ்சவீஸ, ச³க்கனிபாதே வீஸ, ஸுத்தனிபாதே ஏகவீஸ, அட்ட²னிபாதே த³ஸ, நவனிபாதே த³வாத³ஸ, த³ஸனிபாதே ஸோளஸ, ஏகாத³ஸனிபாதே நவ, த³வாத³ஸனிபாதே த³ஸ, ததா² தேரஸனிபாதே, பகிண்ணகனிபாதே தேரஸ, வீஸதினிபாதே சுத³த³ஸ, திங்ஸனிபாதே த³ஸ, சத்தாலீஸனிபாதே பஞ்ச, பண்ணாஸனிபாதே தீணி, ஸட்ட²னிபாதே த³வே, ததா² ஸுத்ததினிபாதே, அஸீதினிபாதே பஞ்ச, மஹானிபாதே த³ஸாதி ஸுத்தசத்தாலீஸாதி³கானேவ பஞ்ச ஜாதகஸுதானி ஸங்கீதானிதி.

அப்³பு³தோ த³ம்மோ ஸபா³வோ வுத்தோ யத்தா²தி அப்³பு³தத³ம்மங், தங் பனித³ந்தி ஆஹ “சத்தாரோமே”திஆதி³. ஆதி³ஸுத்தே³ன செத்த² -

“சத்தாரோமே பி³க்க²வே, அச்ச³ரியா அப்³பு³தா த³ம்மா ஆனந்தே³. கதமே சத்தாரோ? ஸசே பி³க்க²வே, பி³க்கு³பரிஸா ஆனந்த³ங் த³ஸஸனாய உபஸங்கமதி, த³ஸஸனேனபி ஸா அத்தமனா ஹோதி. தத்ர சே ஆனந்தோ³, த³ம்மங் பா³ஸதி, பா³ஸிதேனபி ஸா அத்தமனா ஹோதி, அதித்தாவ பி³க்க²வே பி³க்கு³பரிஸா ஹோதி, அத³ ஆனந்தோ³ துண்ஹி³ ப³வதி. ஸசே பி³க்க²வே, பி³க்கு³பரிஸா...பே... உபாஸகபரிஸா...பே... உபாஸிகா - பரிஸா... பே... துண்ஹி³ ப³வதி. இமே கோ² பி³க்க²வே...பே... ஆனந்தே³”தி (அ. நி. 4.129) -

ஏவமாத³³னயப்பவத்தங் தத்த² தத்த² பா³ஸிதங் ஸப்³பு³மபி அச்ச³ரியப்³பு³தத³ம்மபடிஸங்யுத்தங் ஸுத்தந்தங் ஸங்க³ண்ணாதி.

துளவேது³ல்லாத³³ஸு (ம. நி. 1.460) விஸாகே³ன நாம உபாஸகேன புட்டா²ய த³ம்மதி³ன்னாய நாம பி³க்கு³னியா பா³ஸிதங் ஸுத்தங் துளவேது³ல்லங் நாம. மஹாகொட்டிக²த்தே³ரேன புச்சி³தேன ஆயஸ்மதா ஸாரிபுத்தத்தே³ரேன பா³ஸிதங் மஹாவேது³ல்லங் (ம. நி. 1.449) நாம. ஸம்மாத³ட்டி³ஸுத்தம்பி (ம. நி. 1.89) பி³க்க²ஹி புட்டே³ன தேனேவ பா³ஸிதங், ஏதானி மஜ்ஜி³மனிகாயபரியாபன்னானி. ஸக்கபஞ்ஹங் (தீ³. நி. 2.344) பன ஸக்கேன புட்டோ² ப³க³வா அபா³ஸி, தங் தீ³க³னிகாயபரியாபன்னங். மஹாபுண்ணமஸுத்தங் (ம. நி. 3.85) பன தது³ஹு³போஸதே² பன்னரஸே புண்ணமாய ரத்தியா அஞ்ஞதரேன பி³க்கு³னா புட்டே³ன ப³க³வதா பா³ஸிதங், தங் மஜ்ஜி³மனிகாயபரியாபன்னங். ஏவமாத³யோ ஸப்³பே³பி தத்த² தத்தா²க³தா வேது³ஞ்ச துட்டி³ஞ்ச லத்தா³ லத்தா³ புச்சி³தஸுத்தந்தா “வேது³ல்ல”ந்தி வேதி³தப்³பு³ங். வேது³ந்தி ஞாணங். துட்டி³ந்தி யதா²பா³ஸிதத³ம்மதே³ஸனங் விதி³த்வா “ஸாது³³ அய்யே ஸாதா³வு³ஸோ”திஆதி³னா அப்³பு³னுமோது³னவஸப்பவத்தங் பீதிஸோமனஸ்ஸங். லத்தா³ லத்தா³தி லபி³த்வா லபி³த்வா, புண்புணங் லபி³த்வாதி வுத்தங் ஹோதி, ஏதேன வேது³ஸுத்தோ³ ஞாணே, ஸோமனஸ்ஸே ச ஏகஸேஸனயேன, ஸாமஞ்ஞனித³தே³ஸேன வா பவத்ததி, வேது³ஹி நிஸ்ஸிதங் தஸ்ஸ லபா³பனவஸேனாதி வேது³ல்லந்தி ச து³ஸஸேதி.

ஏவங் அங்க³வஸேன ஸகலம்பி பு³த்த³வசனங் விப³ஜித்வா இதா³னி த³ம்மக்க³ந்த³வஸேன விப³ஜிதுகாமோ “கது³”ந்திஆதி³மாஹ. தத்த² த³ம்மக்க³ந்த³வஸேனாதி த³ம்மராஸிவஸேன. “து³வாஸீ³”தி அயங் கா³தா² வுத்தத்தா²வ. ஏவங் பரிதீ³பிதத³ம்மக்க³ந்த³வஸேனாதி கோ³பகமொக்³க³ல்லானேன நாம ப்³ராஹ்மணேன புட்டே³ன கோ³பகமொக்³க³ல்லானஸுத்தே (ம. நி. 3.79) அத்தனோ கு³ணப்பகாஸனத்த³ங் வா தே³ரகா³தா²யங் (தே³ரகா³. 1017 ஆத³யோ) ஆயஸ்மதா ஆனந்த³த்தே³ரேன ஸமந்ததோ தீ³பிதத³ம்மக்க³ந்த³வஸேன இமினா ஏவங் தேன அபரிதீ³பிதாபி த³ம்மக்க³ந்தா³ ஸந்தீ³தி பகாஸேதி, தஸ்மா கதா²வத்து³ப்பகரண மாத³³ரியஸுத்தாதீ³னங் (ம. நி. 2.317) விமானவத்தா³³ஸு கேஸஞ்சி கா³தா²னஞ்ச வஸேன சதுராஸீ³திஸஹஸ்ஸதோபி த³ம்மக்க³ந்தா³னங் அதி³கதா வேதி³தப்³பா³.

எத்த² ச ஸுப³ஸுத்தங் (தீ³. நி. 1.444), கோ³பகமொக்³க³ல்லானஸுத்தஞ்ச பரினிப்³பு³தே ப³க³வதி ஆனந்த³த்தே³ரேன பா³ஸிதத்தா சதுராஸீ³தித³ம்மக்க³ந்த³ஸஹஸ்ஸேஸு அந்தோக³த³ங் ஹோதி, ந ஹோதீ³தி படிஸம்பி³தா³க³ண்டி³பதே³ தாவ இது³ங் வுத்தங் “ஸயங் வுத்தத³ம்மக்க³ந்தா³னம்பி பி³க்கு³தோ க³ஹிதேயேவ ஸங்க³ஹேத்வா ஏவமாஹாதி த³ட்ட²ப்³பு³”ந்தி, ப³க³வதா பன தி³ன்னநயே ட²த்வா பா³ஸிதத்தா “ஸயங் வுத்தம்பி சேதங் ஸுத்தத³வயங் ப³க³வதோ க³ஹிதேயேவ ஸங்க³ஹேத்வா வுத்த³ந்தி ஏவம்பி வத்துங் யுத்ததரங் விய தி³ஸ்ஸதி. ப³க³வதா ஹி தி³ன்னநயே ட²த்வா ஸாவகா த³ம்மங் தே³ஸெந்தி, தேனேவ ஸாவகபா³ஸிதம்பி

கதா²வத்தா²தி³கங் பு³த்த⁴பா⁴ஸிதங் நாம ஜாதங் , ததோயேவ ச அத்தனா பா⁴ஸிதம்பி ஸுப⁴ஸுத்தாதி³கங் ஸங்கீ³திமாரோபெந்தேன ஆயஸ்மதா ஆனந்த³த்தே²ரேன “ஏவங் மே ஸுத”ந்தி வுத்தங்.

ஏகானுஸந்தி⁴கங் ஸுத்தங் ஸதிபட்டா²னாதி³. ஸதிபட்டா²னஸுத்தஞ்ஹி “ஏகாயனோ அயங் பி⁴க்க²வே, மக்³கோ³ ஸத்தானங் விஸுத்தி⁴யா”திஆதி³னா (தீ³. நி. 2.373; ம. நி. 1.106; ஸங். நி. 3.367-384) சத்தாரோ ஸதிபட்டா²னே ஆரபி⁴த்வா தேஸங்யேவ விபா⁴க²த³ஸ்ஸனவஸேன பவத்தத்தா “ஏகானுஸந்தி⁴க”ந்தி வுச்சதி. **அனேகானுஸந்தி⁴கங்** பரினிப்பா³னஸுத்தாதி³ (தீ³. நி. 2.131 ஆத்யோ) பரினிப்பா³னஸுத்தஞ்ஹி நானாடா²னேஸு நானாத⁴ம்மதே³ஸனானங் வஸேன பவத்தத்தா “அனேகானுஸந்தி⁴க”ந்தி வுச்சதி.

“கதி சி²ந்தே³ கதி ஜஹே, கதி சுத்தரி பா⁴வயே;

கதி ஸங்கா³திகோ³ பி⁴க்கு², ‘ஓக⁴திண்ணோ”தி வுச்சதி”தி. (ஸங். நி. 1.5); -

ஏவமாதி³னா பஞ்ஹாபுச்ச²னங் கா³தா²புந்தே⁴ஸு ஏகோ த⁴ம்மக்க²ந்தோ⁴.

“பஞ்ச சி²ந்தே³ பஞ்ச ஜஹே, பஞ்ச சுத்தரி பா⁴வயே;

பஞ்ச ஸங்கா³திகோ³ பி⁴க்கு², ‘ஓக⁴திண்ணோ”தி வுச்சதி”தி. (ஸங். நி. 1.5); -

ஏவமாதி³னா ச விஸ்ஸஜ்ஜனங் ஏகோ த⁴ம்மக்க²ந்தோ⁴.

திகது³கபா⁴ஜனங் த⁴ம்மஸங்க³ணியங் நிக்கே²பகண்ட³அட்ட²கதா²கண்ட³வஸேன க³ஹேதப்³ங். தஸ்மா யங் குஸலத்திகமாதிகாபத³ஸ்ஸ (த⁴. ஸ. 1) விப⁴ஜனவஸேன நிக்கே²பகண்டே³ வுத்தங் -

“கதமே த⁴ம்மா குஸலா? தீணி குஸலமூலானி...பே... இமே த⁴ம்மா குஸலா. கதமே த⁴ம்மா அகுஸலா? தீணி அகுஸலமூலானி...பே... இமே த⁴ம்மா அகுஸலா. கதமே த⁴ம்மா அப்யாகதா”? குஸலாகுஸலானங் த⁴ம்மானங் விபாகா...பே... இமே த⁴ம்மா அப்யாகதா”தி (த⁴. ஸ. 187),

அயமேகோ த⁴ம்மக்க²ந்தோ⁴. ஏஸ நயோ ஸேஸத்திகது³கபத³விப⁴ஜனேஸுபி. யத³பி அட்ட²கதா²கண்டே³ வுத்தங் -

“கதமே த⁴ம்மா குஸலா? சதுஸு பூ⁴மீஸு குஸலங். இமே த⁴ம்மா குஸலா. கதமே த⁴ம்மா அகுஸலா? த³வாத³ஸ அகுஸலசித்துப்பாதா³. இமே த⁴ம்மா அகுஸலா. கதமே த⁴ம்மா அப்யாகதா? சதுஸு பூ⁴மீஸு விபாகோ தீஸு பூ⁴மீஸு கிரியாப்யாகதங் ரூபஞ்ச நிப்பா³னஞ்ச. இமே த⁴ம்மா அப்யாகதா”தி (த⁴. ஸ. 1386),

அயங் குஸலத்திகமாதிகாபத³ஸ்ஸ விப⁴ஜனவஸேன பவத்தோ ஏகோ த⁴ம்மக்க²ந்தோ⁴. ஏஸ நயோ ஸேஸேஸுபி. சித்தவாரபா⁴ஜனங் பன சித்துப்பாத³கண்ட³ வஸேன (த⁴. ஸ. 1) க³ஹேதப்³ங். யஞ்ஹி தத்த² வுத்தங் குஸலசித்தவிப⁴ஜனத்த²ங் -

“கதமே த⁴ம்மா குஸலா? யஸ்மிங் ஸமயே காமாவசரங் குஸலங் சித்தங் உப்பன்னங் ஹோதி ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தங் ஞாணஸம்பயுத்தங் ரூபாரம்மணங் வா...பே... தஸ்மிங் ஸமயே பஸ்ஸோ ஹோதி...பே... அவிக்கே²போ ஹோதி”தி (த⁴. ஸ. 1),

அயமேகோ த⁴ம்மக்க²ந்தோ⁴. ஏவங் ஸேஸசித்தவாரவிப⁴ஜனேஸு. ஏகோ த⁴ம்மக்க²ந்தோ⁴தி (ஏகமேகோ த⁴ம்மக்க²ந்தோ⁴ ச²ள அட்ட²) ச ஏகேகோ த⁴ம்மக்க²ந்தோ⁴தி அத்தோ². “ஏகமேகங் திகது³கபா⁴ஜனங், ஏகமேகங் சித்தவாரபா⁴ஜன”ந்தி ச வசனதோ ஹி “ஏகேகோ”தி அவுத்தேபி அயமத்தோ² ஸாமத்தியதோ விஞ்ஞாயமானோவ ஹோதி.

வத்து² நாம ஸுதி³ன்னகண்டா³தி³. **மாதிகா** நாம “யோ பன பி⁴க்கு² பி⁴க்க²னங் ஸிக்கா³ஸாஜீவஸமாபன்னோ”திஆதி³னா (பாரா. 44) தஸ்மிங் தஸ்மிங் அஜ்ஜா²சாரே பஞ்ஞத்தங் உத்தே³ஸ ஸிக்கா³பத³ங். **பத³பா⁴ஜனியந்தி** தஸ்ஸ தஸ்ஸ ஸிக்கா³பத³ஸ்ஸ “யோ பனாதி யோ யாதி³ஸோ”திஆதி³ (பாரா. 45) நயப்பவத்தங் பத³விப⁴ஜனங். **அந்தராபத்தீதி** “படிலாதங் உக்கி²பதி, ஆபத்தி துக்கடஸ்ஸா”தி (பாசி. 355) ஏவமாதி³னா ஸிக்கா³பத³ந்தரேஸு பஞ்ஞத்தா ஆபத்தி. **ஆபத்தீதி** தங்தங்ஸிக்கா³பதா³னுரூபங் வுத்தோ திகச்சே²த³முத்தோ ஆபத்திவாரோ. **அனாபத்தீதி** “அனாபத்தி அஜானந்தஸ்ஸ அஸாதி³யந்தஸ்ஸ கித்தசித்தஸ்ஸ வேத³னாட்டஸ்ஸ ஆதி³கம்மிகஸ்ஸா”திஆதி³ (பாரா. 66) நயப்பவத்தோ அனாபத்திவாரோ. **திகச்சே²தோ³**தி “த³ஸாஹாதிக்கந்தே அதிக்கந்தஸஞ்ஞீ நிஸ்ஸக்³கியங் பாசித்தியங், த³ஸாஹாதிக்கந்தே வேமதிகோ...பே... த³ஸாஹாதிக்கந்தே அனதிக்கந்தஸஞ்ஞீ நிஸ்ஸக்³கியங் பாசித்திய”ந்தி (பாரா. 468) ஏவமாதி³னயப்பவத்தோ திகபாசித்திய-திக-துக்கடாதி³பே⁴தோ³ திகபரிச்சே²தோ³. **தத்தா²தி** தேஸு வத்து²மாதிகா³ஸு.

ஏவங் அனேகனயஸமலங்கதங் ஸங்கீ³திப்பகாரங் த³ஸ்ஸெத்வா “அயங் த⁴ம்மோ, அயங் வினயோ...பே... இமானி சதுராஸீதி த⁴ம்மக்க²ந்த⁴ஸஹஸ்ஸானீ”தி புத்த⁴வசனங் த⁴ம்மவினயாதி³பே⁴தே³ன வவத்த²பெத்வா

ஸங்காயந்தேன மஹாகஸ்பப்பமுக்கேன வஸீகணேன அனேகச்சுரியபாதுபா⁴வபடிமண்டி³தாய ஸங்கீதியா இமஸ்ஸ தீகா⁴கம்ஸ்ஸ த⁴ம்மபா⁴வோ, மஜ்ஜிமபுத்த⁴வசனாதி³பா⁴வோ ச வவத்தா³பிதோதி த³ஸ்ஸெந்தோ “ஏவமேத”ந்திஆதி³மாஹ. ஸாதா⁴ரணவசனேன த³ஸ்ஸிதேபி ஹி “யதத்த²ங் ஸங்வண்ணேதுங் இத³மாரப⁴தி, ஸோயேவ பதா⁴னவஸேன த³ஸ்ஸிதோ”தி ஆசரியேஹி அயங் ஸம்பந்தோ⁴ வுத்தோ. அபரோ நயோ - ஹெட்டா² வுத்தேஸு ஏகவிதா⁴தி³பே⁴து³பி⁴ன்னேஸு பகாரேஸு த⁴ம்மவினயாதி³பா⁴வோ ஸங்கீதிகாரகே ஹேவ ஸங்கீதிகாலே வவத்தா³பிதோ, ந பச்சா² கப்பனமத்தவித்தோ⁴தி த³ஸ்ஸெந்தோ “ஏவமேத”ந்திஆதி³மாஹாதிபி வத்தப்போ³. ந கேவலங் யதா³வுத்தப்பகாரமேவ வவத்தா³பெத்வா ஸங்கீதங், அத² கோ² அஞ்சும்பீதி த³ஸ்ஸேதி “ந கேவலஞ்சா”திஆதி³னா. உதா³னஸங்க³ஹோ நாம பட²மபாராஜிகாதீ³ஸு ஆக³தானங் வினீதவத்து²ஆதி³னங் ஸங்கேபதோ ஸங்க³ஹத³ஸ்ஸனவஸேன த⁴ம்மஸங்க³ஹகேஹி ட²பிதா -

“மக்க² வஜ்ஜிபுத்தா ச, கி³ஹீ நக்கோ³ ச தித்தி³யா;

தாரிகுப்பலவண்ணா ச, ப்யஞ்ஜனேஹி பரே து³வே”தி. ஆதி³கா (பாரா. 66); -

காதாயோ. வச்சமானஸ்ஸ ஹி வுத்தஸ்ஸ வா அத்த³ஸ்ஸ விப்பகிண்ணபா⁴வேன பவத்திதுங் அத³த்வா உத்த³ங் தா³னங் ரக்க³ணங் உதா³னங், ஸங்க³ஹவசனந்தி அத்தோ². ஸீலக்க³ந்த⁴வக்க³மூலபரியாயவக்க³காதி³வஸேன வக்க³ஸங்க³ஹோ. வக்கோ³தி ஹி த⁴ம்மஸங்க³ஹகேஹேவ கதா ஸுத்தஸமுதாயஸ்ஸ ஸமஞ்ஞா. உத்தரிமனுஸ்ஸபெய்யாலஸீலபெய்யாலாதி³வஸேன பெய்யாலஸங்க³ஹோ. பாதுங் ரக்கி³துங், வித்தா³ரிதுங் வா அலந்தி ஹி பெய்யாலங், ஸங்கி³பித்வா த³ஸ்ஸனவசனங். அங்குத்தரனிகாயாதீ³ஸு நிபாதஸங்க³ஹோ, கா³தங்காதி³வஸேன நிபாதனங். ஸமுதாயகரணஞ்ஹி நிபாதோ. தேவதாஸங்யுத்தாதி³வஸேன (ஸங். நி. 1.1) ஸங்யுத்தஸங்க³ஹோ. வக்க³ஸமுதாயே ஏவ த⁴ம்மஸங்க³ஹகேஹி கதா ஸங்யுத்தஸமஞ்ஞா. மூலபண்ணாஸகாதி³வஸேன பண்ணாஸஸங்க³ஹோ, பஞ்ஞாஸ பஞ்ஞாஸ ஸுத்தானி க³ணெத்வா ஸங்க³ஹோதி வுத்தங் ஹோதி. ஆதி³ஸுத்தேன தஸ்ஸங் தஸ்ஸங் பாலியங் தி³ஸ்ஸமானங் ஸங்கீதிகாரகவசனங் ஸங்க³ண்ணாதி. உதா³னஸங்க³ஹ...பே... பண்ணாஸஸங்க³ஹாதீ³ஹி அனேகவித³ங் ததா². ஸத்தஹி மாஸேஹீதி கிரியாபவக்கோ³ ததியா “ஏகாஹேனேவ பா³ராணஸிங் பாயாஸி. நவஹி மாஸேஹி விஹாரங் நிட்டா²பேஸ்”திஆதி³ஸு விய. கிரியாய ஆஸுங் பரிநிட்டா²பனஞ்ஹி கிரியாபவக்கோ³.

ததா³ அனேகச்சுரியபாதுபா⁴வத³ஸ்ஸனேன ஸாதா⁴னங் பஸாதஜனந்த³மாஹ “ஸங்கீதிபரியோஸானே சஸ்ஸா”திஆதி³. அஸ்ஸ புத்த⁴வசனஸ்ஸ ஸங்கீதிபரியோஸானே ஸஞ்ஜாதப்பமோதா³ விய, ஸாது⁴காரங் த³மாணா விய ச ஸங்கம்பி...பே... பாதுரஹேஸுந்தி ஸம்பந்தோ⁴. வியாதி ஹி உப⁴யத்த² யோஜேதப்ப³ங். பவத்தனே, பவத்தனாய வா ஸமத்த²ங் பவத்தனஸமத்த²ங். உத³கபரியந்தந்தி பத³வீஸந்தா⁴ரகஉத³கபரியோஸானங் கத்வா, ஸஹ தேன உத³கேன, தங் வா உத³கங் ஆஹச்சாதி வுத்தங் ஹோதி, தேன ஏகதே³ஸகம்பனங் நிவாரேதி. ஸங்கம்பீதி உத்த³ங் உத்த³ங் கச்சுந்தீ ஸுட்டு² கம்பி. ஸம்பகம்பீதி உத்த³மதோ⁴ ச கச்சுந்தீ ஸம்மா பகாரேன கம்பி. ஸம்பவேதி⁴தி சதாஸு தி³ஸாஸு கச்சுந்தீ ஸுட்டு² பி⁴ய்யோ பவேதி⁴. ஏவங் ஏதேன பத்தயேன சப்பகாரங் பத³வீசலனங் த³ஸ்ஸேதி. அத² வா புரத்தி²மதோ, பச்சி²மதோ ச உன்னமனஓனமனவஸேன ஸங்கம்பி. உத்தரதோ, தக்கி³ணதோ ச உன்னமனஓனமனவஸேன ஸம்பகம்பி. மஜ்ஜிமதோ, பரியந்ததோ ச உன்னமனஓனமனவஸேன ஸம்பவேதி⁴. ஏவம்பி சப்பகாரங் பத³வீசலனங் த³ஸ்ஸேதி, யங் ஸந்தா⁴ய அட்ட²கதா³ஸு வுத்தங் -

“புரத்தி²மதோ உன்னமதி பச்சி²மதோ ஓனமதி, பச்சி²மதோ உன்னமதி புரத்தி²மதோ ஓனமதி, உத்தரதோ உன்னமதி தக்கி³ணதோ ஓனமதி, தக்கி³ணதோ உன்னமதி உத்தரதோ ஓனமதி, மஜ்ஜிமதோ உன்னமதி பரியந்ததோ ஓனமதி, பரியந்ததோ உன்னமதி மஜ்ஜிமதோ ஓனமதி² ஏவங் சப்பகாரங்...பே... அகம்பித்தா²”தி (பு³. வங். அட்ட². 71).

அச்சுரங் பஹரிதுங் யுத்தானி அச்சுரியானி, புப்பவஸ்ஸசேலுக்கே³பாதி³னி அஞ்ஞாயபி ஸா ஸமஞ்ஞாய பாகடாதி த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “யா லோகே”திஆதி³. யா பட²மமஹாஸங்கீதி த⁴ம்மஸங்க³ஹகேஹி மஹாகஸ்பாதி³ஹி பஞ்சஹி ஸதேஹி யேன கதா ஸங்கீதா, தேன பஞ்ச ஸதானி ஏதிஸ்ஸாதி “பஞ்சஸதா”தி ச தே³ரேஹேவ கத்தா தே³ரா மஹாகஸ்பாதயோ ஏதிஸ்ஸா, தே³ரேஹி வா கதாதி “தே³ரிகா”தி ச லோகே பவுச்சதி, அயங் பட²மமஹாஸங்கீதி நாமாதி ஸம்பந்தோ⁴.

ஏவங் பட²மமஹாஸங்கீதி த³ஸ்ஸெத்வா யதத்த²ங் ஸா இத³ த³ஸ்ஸிதா, இதா³னி தங் நிதா³னங் நிகமனவஸேன த³ஸ்ஸெந்தோ “இமிஸ்ஸா”திஆதி³மாஹ. ஆதி³னிகாயஸ்ஸாதி ஸுத்தந்தபிடகபரியாபன்னேஸு பஞ்சஸு நிகாயேஸு ஆதி³பு⁴தஸ்ஸ தீக⁴னிகாயஸ்ஸ. குத்த³கபரியாபன்னோ ஹி வினயோ பட²மங் ஸங்கீதோ. ததா² ஹி வுத்தங் “ஸுத்தந்த பிடகே”தி. தேனாதி ததா³வுத்தத்தா, இமினா யதா³வுத்தப்பட²மமஹாஸங்கீதியங் ததா³வசனமேவ ஸந்தா⁴ய மயா ஹெட்டா² ஏவங் வுத்தந்தி புப்பா³பரஸம்பந்த⁴ங், யதா³வுத்தவித்தா³ரவசனஸ்ஸ வா குணங் த³ஸ்ஸேதி.

இதி ஸுமங்கலவிலாஸினியா தீக⁴னிகாயட்ட²கதா³ய பரமஸுகுமகம்பீ⁴ரது³ரனுபோ³த⁴த்த³பரிதீ³பனாய ஸுவிமலவிபுலபஞ்ஞாவெய்யத்தியஜனநாய அஜ்ஜவமத்த³வஸோரச்சஸத்தா⁴ஸதிதி⁴தி⁴புத்தி⁴கந்தி வீரியாதி³த⁴ம்மஸமங்கி³னா ஸாட்ட²கதே² பிடகத்தயே அஸங்க³ஸங்ஹிரவிஸாரத³ஞாணசாரினா

அனேகப்பே⁴த³ஸகஸமயஸமயந்தரக³ஹனஜ்ஜோ²கா³ஹினா மஹாக³ணினா மஹாவெய்யாகரணேன
ஞாணாபி⁴வங்ஸத⁴ம்மஸேனாபதினாமதே²ரேன மஹாத⁴ம்மராஜாதி⁴ராஜக³ருனா கதாய ஸாது⁴விலாஸினியா
நாம லீனத்த²பகாஸனியா பா³ஹிரனிதா³னவண்ணனாய லீனத்த²பகாஸனா.

நிதா³னகதா²வண்ணனா நி²டி²தா.

1. ப்ரஹ்மஜாலஸுத்தங்

பரிப் பாஜககதா்வண்ணனா

1. எத்தாவதா ச பரமஸண்ணஹஸுகுமகம்ப்ரததுத்ஸானேகவித்யனயஸமலங்கதங் ப்ரஹ்மஜாலஸு
ஸாதா்ரணதோ பாஹிரணிதாநங் துஸ்ஸெத்வா இதாநி அப் ப்ரதரணிதாநங் ஸங்வண்ணெந்தோ
அத்தாதிக்கம்ஸஸ ஸுனிக்கித்தபதமுலகத்தா, ஸுனிக்கித்தபதபா்வஸஸ ச “இதமேவ”ந்தி
ஸபா்வவிபா்வனேன பதவிபா்வகேன ஸாதேதப்ப்த்தா படமங் தாவ பதவிபா்வகங் துஸ்ஸெதுங் “தத்த
ஏவ”ந்திஆதிமாஹ. பதவிபா்வகேன ஹி “இதங் நாம ஏதங் பத”ந்தி விஜானநேன தங்தந்பதாநுரூபங்
லிங்கவிபா்த்தி வசன காலபயோகாதிக்கங் ஸம்மாபதிட்டாபனதோ யதாவுத்தஸஸ பதஸஸ ஸுனிக்கித்ததா
ஹோதி, தாய ச அத்தஸஸ ஸமதிக்கம்மியதா. யதாஹ “ஸுனிக்கித்தஸஸ பிக்கவே - பதப்யஞ்ஜனஸஸ
அத்தோபி ஸுனயோஹோதி”திஆதி. அபிச ஸம்பந்ததோ, பததோ, பதவிபா்வகதோ, பதத்ததோ அனுயோகதோ,
பரிஹாரதோ சாதி சஹாகாரேஹி அத்தவண்ணனா காதப்பா. தத்த ஸம்பந்ததோ நாம தேஸனாஸம்பந்ததோ,
யங் லோகியா “உம்முக்காதோ”திபி வதந்தி, ஸோ பன பானியா நிதாநபானிவஸேன, நிதாநபானியா ச
ஸங்கீதிவஸேன வேதிதப்போ. படமஹாஸங்கீதிங் துஸ்ஸெந்தேன ஹி நிதாநபானியா ஸம்பந்ததோ
துஸ்ஸிதோ, தஸ்மா பதாதிவஸேனேவ ஸங்வண்ணனங் கரொந்தோ “ஏவ”ந்திஆதிமாஹ. எத்த ச “ஏவந்தி
நிபாதபதந்திஆதி”னா பததோ, பதவிபா்வகதோ ச ஸங்வண்ணனங் கரோதி பதாநங் தப்பிஸேஸானஞ்ச
துஸ்ஸிதத்தா. பதவிபா்வகோதி ஹி பதாநங் விஸேஸோயேவ அதிப்பேதோ, ந பதவிக்கஹோ. பதாநி ச
பதவிபா்வகோ ச பதவிபா்வகோ. அத வா பதவிபா்வகோ ச பதவிக்கஹோ ச பதவிபா்வகோதி
ஏகஸேஸவஸேன பதபதவிக்கஹாபி பதவிபா்வகஸுத்தேன வுத்தாதி தட்டப்பங். பதவிக்கஹதோ பன
“பிக்கனங் ஸங்கோ”திஆதினா உபரி ஸங்வண்ணனங் கரிஸஸதி, ததா பதத்தாநுயோகப்பரிஹாரேஹிபி.
ஏவந்தி எத்த லுத்தனித்திட்டிஇதி-ஸுத்தோ ஆதிஅத்தோ அந்தராஸுத்த ச ஸுத்தாநிஸம்பி ஸங்கஹிதத்தா,
நயக்கஹணேன வா தே கஹிதா. தேனாஹ “மேதிஆதிநி நாமபதாநி”தி. இதரதா ஹி அந்தராஸுத்தங் ச
ஸுத்தாநிஸம்பி நிபாதபா்வோ வத்தப்போ ஸியா. மேதிஆதிநி எத்த பன ஆதி-ஸுத்தேன யாவ படிஸுத்தோ,
தாவ ததவஸிட்டாயேவ ஸுத்தா ஸங்கஹிதா. படிதி உபஸக்கபதங் பதிஸுத்தஸஸ காரியபா்வதோ.

இதாநி அத்துத்தார்க்கமேன பதத்ததோ ஸங்வண்ணனங் கரொந்தோ “அத்ததோ பனா”திஆதிமாஹ.
இமஸ்மிங் பன டானே ஸோதூனங் ஸங்வண்ணனானயகோஸல்லத்தங் ஸங்வண்ணனாப்பகாரா வத்தப்பா. கதங்?

ஏகனாளிகா கதா ச, சதுரஸ்ஸா ததாபி ச;
நிஸின்னவத்திகா சேவ, திதா ஸங்வண்ணனங் வதே.

தத்த பானிங் வத்வா ஏகேகபதஸஸ அத்தகதநங் ஏகாய நாளியா மினிதஸுதிஸுத்தா, ஏகேகங் வா பதங் நாளங்
முலங், ஏகமேகங் பதங் வா நாளிகா அத்தனிக்கம்மனமக்கோ ஏதிஸ்ஸாதி கத்வா ஏகனாளிகா நாம. படிபக்கங்
துஸ்ஸெத்வா, படிபக்கஸஸ ச உபமங் துஸ்ஸெத்வா, ஸபக்கங் துஸ்ஸெத்வா, ஸபக்கஸஸ ச உபமங்
துஸ்ஸெத்வா, கதநங் சதுரஹி பா்வகேஹி வுத்தத்தா, சத்தாரோ வா ரஸ்ஸா ஸல்லக்கஹாபாயா ஏதிஸ்ஸாதி
கத்வா சதுரஸ்ஸா நாம, விஸபா்வகதாம்மவஸேனேவ பரியோஸானங் கந்த்வா புன ஸபா்வகதாம்மவஸேனேவ
பரியோஸானகம்மனங் நிஸ்தாபெத்வா பதிட்டாபெத்வா ஆவத்தனயுத்தத்தா, நியமதோ வா நிஸின்னஸஸ
ஆரத்தாஸஸ வத்தோ ஸங்வத்தோ ஏதிஸ்ஸாதி கத்வா நிஸின்னவத்திகா நாம, யதாரத்தாஸஸ அத்தஸஸ
விஸங் விஸங் பரியோஸானாபி நியுத்தாதி வுத்தங் ஹோதி, ஸோதாஹரணா பன கதா அங்குத்தரட்டகதாய
தட்டகாயங் ஏகாதுஸனிபாதே கோபாலகஸுத்தவண்ணனாதோ கஹேதப்பா.

பேதகதா தத்வகதா, பரியாயகதாபி ச;
இதி அத்தக்கமே வித்வா, திதா ஸங்வண்ணனங் வதே.

தத்த பகதிஆதிவிசாரணா பேதகதா யதா “புஜ்ஜீதி புத்தோ”திஆதி. ஸரூபவிசாரணா தத்வகதா யதா
“புத்தோ”தி யோ ஸோ பாவா ஸயம்பு அனாசரியகோதிஆதி (மஹானி. 192; துளனி. 97; படி. ம. 1.161).
வேவசனவிசாரணா பரியாயகதா யதா “புத்தோ பாவா ஸப்பஞ்ஞா லோகனாயகோ”திஆதி (நெத்தி. 38
வேவசனாஹாரவிபாங்குனிஸஸிதோ பானி).

பயோஜனஞ்ச பிண்டத்தோ, அனுஸந்தி ச சோதனா;
பரிஹாரோ ச ஸப்பத்த, பஞ்சதா வண்ணனங் வதே.

தத்த பயோஜனங் நாம தேஸனாபுலங், தங் பன ஸுதமயஞாணாதி. பிண்டத்தோ நாம விப்பகிண்ணஸஸ
அத்தஸஸ ஸுவிஜானந்தங் ஸம்பிண்டெத்வா கதநங். அனுஸந்தி நாம புச்சாநுஸந்தாதி. சோதனா நாம
யதாவுத்தஸஸ வசனஸஸ விரோதிக்கதநங். பரிஹாரோ நாம தஸஸ அவிரோதிக்கதநங்.

உம்முக்காதோ பதஞ்சேவ, பதத்தோ பதவிக்கஹோ;
சாலனா பச்சபட்டாநங், சதா ஸங்வண்ணனங் வதே. (வஜிர. 1. படமஹாஸங்கீதிவண்ணனா);

தத்த² அஜ்ஜத்திகாதி³னிதா⁴னங் உம்முக்கா⁴தோ. “ஏவமித³”ந்தி நானாவிதே⁴ன பத்³விஸேஸதாகத்³னங் பத்³ங், ஸத்³தத்தா²தி⁴ப்பாயத்தா²தி³ பத்³த்தோ². அனேகதா⁴ நிப்³சனங் பத்³விக்³ஹோ. சாலனா நாம சோத்³னா. பச்சுபட்டா²னங் பரிஹாரோ.

ஸமுட்டா²னங் பத்³த்தோ² ச, பா⁴வானுவாத்³வித⁴யோ;
விரோதோ⁴ பரிஹாரோ ச, நிக்³மனந்தி அட்ட²தா⁴.

தத்த² ஸமுட்டா²னந்தி அஜ்ஜத்திகாதி³னிதா⁴னங். பத்³த்தோ²தி அதி⁴ப்பேதானதி⁴ப்பேதாதி³வஸேன அனேகதா⁴ பத்³ஸஸ அத்³தோ². பா⁴வோதி அதி⁴ப்பாயோ. அனுவாத்³வித⁴யோதி பட²மவசனங் விதி⁴, ததா³விகரணவஸேன பச்சா² வசனங் அனுவாதோ³, விஸேஸனவிஸேஸ்யானங் வா விதா⁴னுவாத³ ஸமஞ்ஞா. விரோதோ⁴தி அத்த³னிச்சயனத்த²ங் சோத்³னா. பரிஹாரோதி தஸ்ஸா ஸோத⁴னா. நிக்³மனந்தி அனுஸந்தி⁴யா அனுருபங் அப்பனா.

ஆதி³தோ தஸ்ஸ நிதா⁴னங், வத்தப்³ங் தப்பயோஜனங்;
பிண்ட³த்தோ² சேவ பத்³த்தோ², ஸம்பந்³தோ⁴ அதி⁴ப்பாயகோ;
சோத்³னா ஸோத⁴னா சேதி, அட்ட²தா⁴ வண்ணனங் வதே³.

தத்த² ஸம்பந்³தோ⁴ நாம புப்பா³பரஸம்பந்³தோ⁴, யோ “அனுஸந்தி⁴”தி வுச்சதி. ஸேஸா வுத்தத்தா³வ, ஏவமாதி³னா தத்த² தத்தா³க்தே ஸங்³வண்ணனாப்பகாரே ஞ்வா ஸப்³பத்த² யதா³ரஹங் விசேதப்³பா³தி.

ஏவமனேகத்த²ப்பே⁴ததா பயோக்தோவ ஞாதப்³பா³தி தப்³பஸேன தங் ஸமத்தே³துங் “ததா³ ஹேஸா”திஆதி³ வுத்தங். அத² வா அயங் ஸத்³தோ³ இமஸ்ஸத்த²ஸ்ஸ வாசகோதி ஸங்கேதவவத்தி²தாயேவ ஸத்³தா³ தங் தத்த²த்³ஸ்ஸ வாசகா , ஸங்கேதோ ச நாம பயோக்தவஸேன ஸித்³தோ⁴தி துஸ்ஸேதும்பி இத³ங் வுத்தந்தி துட்ட²ப்³பங். ஏவமீதி³ஸேஸு. நனு ச -

“யதா³பி புப்பா³ரஸிம்ஹா, கயிரா மாலாகு³ணே ப்³ஹு;
ஏவங் ஜாதேன மச்சேன, கத்தப்³ங் குஸலங் ப்³ஹு”ந்தி. (த⁴. ப. 53);

எத்த² ஏவங்-ஸத்³தே³ன உபமாகாரஸ்ஸேவ வுத்தத்தா ஆகாரத்தோ²யேவ ஏவங்-ஸத்³தோ³ ஸியாதி? ந, விஸேஸஸப்³பா⁴வதோ. “ஏவங் ப்³யா கோ³திஆதி³ஸு (ம. நி. 234, 396) ஹி ஆகாரமத்தவாசகோயேவ ஆகாரத்தோ²தி அதி⁴ப்பேதோ, ந பன ஆகாரவிஸேஸவாசகோ. எத்த² ஹி கிஞ்சாபி புப்பா³ரஸிஸித்³தோ⁴ மனுஸ்ஸுபபத்தி ஸப்புரிஸுபனிஸ்ஸய ஸத்³த⁴ம்மஸவன யோனிஸோமனஸிகாரபோ⁴க்³ஸம்பத்திஆதி³தா⁴னாதி³புஞ்ஞுகிரியாஹேதுஸமுதா³யதோ ஸோபா⁴ஸுக்³ந்த⁴தாதி³கு³ணயோகேன மாலாகு³ணஸி³ஸியோ ப்³ஹுகா புஞ்ஞுகிரியா மரிதப்³பஸபா⁴வதாய மச்சேன ஸத்தேன கத்தப்³பா³தி அத்த²ஸ்ஸ ஜோதித்தா புப்பா³ரஸிமாலாகு³ணாவ உபமா நாம உபமீயதி ஏதாயாதி கத்³வா, தேஸங் உபமாகாரோ ச யதா³ஸத்³தே³ன அனியமதோ ஜோதிதோ, தஸ்மா “ஏவங்-ஸத்³தோ³ நியமதோ உபமாகாரனிக்³மனத்தோ²தி வத்துங் யுத்தங், ததா³பி ஸோ உபமாகாரோ நியமியமானோ அத்த²தோ உபமாவ ஹோதி நிஸ்ஸயபூ⁴தங் தமந்தரேன நிஸ்ஸிதபூ⁴தஸ்ஸ உபமாகாரஸ்ஸ அலப்³ப⁴மானத்தாதி அதி⁴ப்பாயேனாஹ “உபமாயங் ஆக்தோ²தி. அத² வா உபமீயனங் ஸதி³ஸீகரணந்தி கத்³வா புப்பா³ரஸிமாலாகு³ணேஹி ஸதி³ஸபா⁴வஸங்கா²தோ உபமாகாரோயேவ உபமா நாம. “ஸத்³த⁴ம்மத்தங் ஸியோபமா”தி ஹி வுத்தங், தஸ்மா ஆகாரமத்தவாசகோவ ஆகாரத்தோ² ஏவங்-ஸத்³தோ³. உபமாஸங்காதஆகாரவிஸேஸவாசகோ பன உபமாத்தோ²யேவாதி வுத்தங் “உபமாயங் ஆக்தோ²தி.

ததா² “ஏவங் இமினா ஆகாரேன அபி⁴க்கமிதப்³”ந்திஆதி³னா உபதி³ஸியமானாய ஸமணஸாருப்பாய ஆகப்பஸம்பத்தியா உபதி³ஸனாகாரோபி அத்த²தோ உபதே³ஸோயேவாதி ஆஹ “ஏவங்...பே... உபதே³ஸே”தி. ஏவமேதந்தி எத்த² பன ப⁴க்³வதா யதா³வுத்தமத்த²ங் அவிபரீததோ ஜானந்தேஹி கதங் தத்த² ஸங்விஜ்ஜமானகு³ணானங் பகாரேஹி ஹங்ஸனங் உத³க்³தா³கரணங் ஸம்பஹங்ஸனங். தத்த² ஸம்பஹங்ஸனாகாரோபி அத்த²தோ ஸம்பஹங்ஸனமேவாதி வுத்தங் “ஸம்பஹங்ஸனேதி. ஏவமேவ பனாயந்தி எத்த² ச தோ³ஸவிபா⁴வனேன காரய்ஹவசனங் கரஹணங், ததா³காரோபி அத்த²தோ கரஹணங் நாம, தஸ்மா “கரஹணே”தி வுத்தங். ஸோ செத்த² கரஹணாகாரோ “வஸலீ”திஆதி³கு³ங்ஸனஸத்³த³ஸன்னிதா⁴னதோ ஏவங்-ஸத்³தே³ன பகாஸிதோதி விஞ்ஞாயதி, யதா³ செத்த² ஏவங் உபமாகாராத்யோபி உபமாதி³வஸேன வுத்தானங் புப்பா³ரஸிஆதி³ஸத்³தா⁴னங் ஸன்னிதா⁴னதோதி துட்ட²ப்³பங். ஜோதகமத்தா ஹி நியாதாதி. ஏவமேவாதி ச அது⁴னா பா⁴ஸிதா³காரேனேவ. அயங் வஸலகு³ணயோக்தோ வஸலீ காளகண்ணீ யஸ்மிங் வா தஸ்மிங் வா டா²னே பா⁴ஸதீதி ஸம்பந்³தோ⁴. ஏவங் ப⁴ந்தேதி ஸாது⁴ ப⁴ந்தே, ஸுட்டு² ப⁴ந்தேதி வுத்தங் ஹோதி. எத்த² பன த⁴ம்மஸ்ஸ ஸாது⁴க்³ங் ஸவனமனஸிகாரே ஸன்னியோஜிதேஹி பி⁴க்³ஹி தத்த² அத்தனோ டி²தபா⁴வஸ்ஸ படிஜானநமேவ வசனஸம்படி³க்³ஹோ, ததா³காரோபி அத்த²தோ வசனஸம்படி³க்³ஹோயேவ நாம, தேனாஹ “வசனஸம்படி³க்³ஹே”தி.

ஏவங் ப்யா கோதி ஏவங் விய கோ. ஏவங் கோதி ஹி இமேஸங் பதாந்மந்தரே வியஸத்³ஸ்ஸ ப்யாபதே³ஸோதி நேருத்திகா “வ-காரஸ்ஸ, ப-காரங், ய-காரஸங்யோகூச் கத்வா தீக்⁴வஸேன பத³ஸித்⁴”திபி வத்³ந்தி. ஆகாரேதி ஆகாரமத்தே. அப்பாபாத⁴ந்தி விஸபா⁴குவேத³னாபா⁴வங். அப்பாதங்கந்தி கிச்ச³ஜிவிதகரோகாபா⁴வங். லஹுட்டா³னந்தி நிக்³கேலக்குதாய லஹுதாயுத்தங் உட்டா³னங். ப³லந்தி காயப³லங். பாஸுவிஹாரந்தி சதுஸு இரியாபதே³ஸு ஸுக³விஹாரங். வித்தா³ரோ த³ஸம ஸுப⁴ஸுத்தட்ட³கதாய மேவ (தீ. நி. அட்ட². 1.445) ஆவி ப⁴விஸ்ஸதி. ஏவஞ்ச வதே³ஹீதி யதா³ஹங் வதா³மி, ஏவம்பி ஸமணங் ஆனந்தங் வதே³ஹி. “ஸாது⁴ கிர ப⁴வ³ந்திஆதி³கங் இதா³னி வத்தப்ப³வசனங், ஸோ ச வத்³னாகாரோ இத⁴ ஏவங்-ஸத்³தே³ன நித்³ஸ்ஸீயதீதி வத்தங் “நித்³ஸ்ஸனே”தி. காலாமாதி காலாமகொத்தஸம்ப³ந்தே⁴ ஜனே ஆலபதி. “இமே...பே... வா”தி யங் மயா வத்தங், தங் கிங் மஞ்ஞதா³தி அத்தோ³. ஸமத்தாதி பரிபூரிதா. ஸமாதி³ன்னாதி ஸமாதி³யிதா. ஸங்வத்தந்தி வா நோ வா ஸங்வத்தந்தி எத்த² வசனத்³வயே கதா³ங் வோ தும்ஹாகங் மதி ஹோதீதி யோஜேதப்ப³ங். ஏவங் நோதி ஏவமேவ அம்ஹாகங் மதி எத்த² ஹோதி, அம்ஹாகமெத்த² மதி ஹோதி யேவாதிபி அத்தோ³. எத்த² ச தேஸங் யதா³வத்தத்⁴ம்மானங் அஹிததுக்கா³வஹபா⁴வே ஸன்னிட்டா³னஜனந்தத்³ங் அனுமதிக்க³ஹணவஸேன “ஸங்வத்தந்தி நோ வா, கதா³ங் வோ எத்த² ஹோதி”தி புச்சாய கதாய “ஏவங் நோ எத்த² ஹோதி”தி வத்தத்தா ததா³காரஸன்னிட்டா³னங் ஏவங்-ஸத்³தே³ன விபா⁴விதங், ஸோ ச தேஸங் த⁴ம்மானங் அஹிதாய துக்காய ஸங்வத்தனாகாரோ நியமியமானோ அத்த²தோ அவதா⁴ரணமேவாதி வத்தங் “அவதா⁴ரணே”தி. ஆகாரத்த³மஞ்ஞத்ர ஸப்ப³த்த² வத்தனயேன சோத³னா, ஸோத⁴னா ச வேதி³தப்பா³.

ஆதி³ஸத்³தே³ன செத்த² இத³மத்த²புச்சா³பரிமாணாதி³அத்தா³னங் ஸங்க³ஹோ தட்ட²ப்போ³. ததா² ஹி “ஏவங்க³தானி, ஏவங்விதோ⁴, ஏவமாகாரோ”தி ச ஆதீ³ஸு இத³மத்தே³, க³தவிதா⁴காரஸத்தா³ பன பகாரபரியாயா. க³தவிதா⁴யுத்தாகாரஸத்தே³ ஹி லோகியா பகாரத்தே³ வத்³ந்தி. “ஏவங் ஸு தே ஸுன்ஹாதா ஸுவிஸித்தா கப்பிதகேஸமஸ்ஸு ஆமுத்தமணிகுண்ட³லாப⁴ரணா ஓதாதவத்த³வஸனா பஞ்சஹி காமகு³ணேஹி ஸமப்பிதா ஸமங்கீ³பூ⁴தா பரிசாரெந்தி, ஸெய்யதா³பி த்வங் ஏதரஹி ஸாசரியகோதி? நோ ஹித³ங் போ⁴ கோதமா”திஆதீ³ஸு (தீ. நி. 1.286) புச்சாயங். “ஏவங் லஹுபரிவத்தங் (அ. நி. 1.48), ஏவமாயுபரியந்தோ”தி (பாரா. 12) ச ஆதீ³ஸு பரிமாணே. எத்தா³பி “ஸுன்ஹாதா ஸுவிஸித்தா”திஆதி³வசனங் புச்சா³, லஹுபரிவத்தங், ஆயுனங் பமாணஞ்ச பரிமாணங், ததா³காரோபி அத்த²தோ புச்சா³ ச பரிமாணஞ்ச நாம, தஸ்மா ஏதேஸு புச்சத்தோ³, பரிமாணத்தோ³ ச ஏவங்ஸத்³தே³ வேதி³தப்போ³தி. இத⁴ பன ஸோ கதமேஸு ப⁴வதி, ஸப்ப³த்த² வா, அனியமதோ பதே³ஸே வாதி சோத³னாய “ஸ்வாயமிதா⁴”திஆதி³ வத்தங்.

நனு ஏகஸ்மிந்யேவ அத்தே² ஸியா, கஸ்மா தீஸுபீதி ச, ஹோது திப்பி³தே⁴ஸு அத்தே²ஸு, கேன கிமத்த³ங் தீ³பேதீதி ச அனுயோகங் பரிஹரந்தோ “தத்தா³”திஆதி³மாஹ. தத்தா³தி தேஸு தீஸு அத்தே²ஸு. ஏகத்தனானத்த³அப்பாபாரஏவங்த⁴ம்மதாஸங்கா³தா, நந்தியாவத்ததிபுக்க³லஸ்ஹவிக்³கீளித³அங்குஸதி³ஸாலோசனஸங்கா³தா வா ஆதா⁴ராதி³பே⁴த³வஸேன நானாவிதா⁴ நயா நானானயா, பாளிகிதியோ வா நயா, தா ச பஞ்ஞத்தி³அனுபஞ்ஞத்தி ஆதி³வஸேன, ஸங்கே³பவித்தா⁴ராதி³வஸேன, ஸங்கிலேஸபா⁴கியாதி³லோகியாதி³தது³ப⁴யவோமிஸ்ஸகாதி³வஸேன, குஸலாதி³வஸேன, க³ந்தா⁴தி³வஸேன, ஸங்க³ஹாதி³வஸேன, ஸமயவிமுத்தாதி³வஸேன, ட²பனாதி³வஸேன, குஸலமூலாதி³வஸேன, திகபட்டா³னாதி³வஸேன ச பிடகத்தயானு³ருபங் நானாப்பகாராதி நானானயா. தேஹி நிபுணங் ஸண்ணங் ஸுகு³மங் ததா². ஆஸயோவ அஜ்ஜா³ஸயோ, தே ச ஸஸ்ஸதாதி³பே⁴தே³ன, தத்த² ச அப்பரஜக்க³தாதி³வஸேன அனேகா, அத்தஜ்ஜா³ஸயாத³யோ ஏவ வா ஸமுட்டா³னமுப்பத்தி³ஹேது ஏதஸ்ஸாதி ததா², உபனேதப்பா³பா⁴வதோ அத்த²ப்யஞ்ஜனே ஹி ஸம்பன்னங் பரிபுண்ணங் ததா². அபிச ஸங்காஸனபகாஸனவிவரணவிப⁴ஜனஉத்தானீகரணபஞ்ஞத்தி³வஸேன ச³ஹி அத்த²பதே³ஹி, அக்க³ரபத³ப்யஞ்ஜனஆகாரனிருத்தினித்³தே³ஸவஸேன ச³ஹி ப்யஞ்ஜனபதே³ஹி ச ஸம்பன்னங் ஸமன்னாக³தங் ததா². அத² வா விஞ்ஞானங் ஹத³யங்க³மதோ, ஸவனே அதித்திஜனந்தோ, ப்யஞ்ஜனரஸவஸேன பரமக³ம்பீ⁴ரபா⁴வதோ, விசாரணே அதித்திஜனந்தோ, அத்த²ரஸவஸேன ச ஸம்பன்னங் ஸாது³ரஸங் ததா².

பாடிஹாரியபத³ஸ்ஸ வசனத்த³ங் “படிபக்க³ஹரணதோ ராகா³தி³கிலேஸாபனயனதோ பாடிஹாரிய”ந்தி வத்³ந்தி. ப⁴க³வதோ பன படிபக்கா³ ராகா³த³யோ ந ஸந்தி, யே ஹரிதப்பா³ போ³தி⁴மூலேயேவ ஸவாஸனஸகலஸங்கிலேஸானங் பஹீனத்தா. புது³ஜ்ஜனானம்பி ச விக³தூபக்கிலேஸே அட்ட²கு³ணஸமன்னாக³தே சித்தே ஹதபடிபக்கே³ ஸதியேவ இத்³தி⁴வித⁴ங் பவத்ததி, தஸ்மா புது³ஜ்ஜனேஸு பவத்தவோஹாரேனபி ந ஸக்கா இத்⁴ “பாடிஹாரிய”ந்தி வத்துங், ஸசே பன மஹாகாருணிகஸ்ஸ ப⁴க³வதோ வேனெய்யக³தாவ கிலேஸா படிபக்கா³ ஸங்ஸாரபங்க்னி³மூக்³ஸ்ஸ ஸத்தனிகாயஸ்ஸ ஸமுத்த⁴ரிதுகாமதோ, தஸ்மா தேஸங் வேனெய்யக³தகிலேஸஸங்கா³தானங் படிபக்கா³னங் ஹரணதோ பாடிஹாரியந்தி வத்தங் அஸ்ஸ, ஏவங் ஸதி யுத்தமேதங்.

அத² வா ப⁴க³வதோ ஸாஸனஸ்ஸ படிபக்கா³ தித்தியா, தேஸங் தித்தியபூ⁴தானங் படிபக்கா³னங் ஹரணதோ பாடிஹாரியந்திபி யுஜ்ஜதி. காமஞ்செத்த² தித்தியா ஹரிதப்பா³ நாஸ்ஸு, தேஸங் பன ஸந்தானக³ததி³ட்டி²ஹரணவஸேன தி³ட்டி²ப்பகாஸனே அஸமத்த²தா³காரணேன ச இத்³தி⁴ஆதே³ஸனானுஸாஸனீஸங்க³தேஹி தீஹிபி பாடிஹாரியேஹி தே ஹரிதா அபனீதா நாம ஹோந்தி. படிதி

வா அயங் ஸத்தோ³ “பச்சா”²தி ஏதஸ்ஸ அத்தங் போதே⁴தி “தஸ்மிந் படிபவிட்டம்ஹி, அஞ்ஞோ ஆகஞ்சி”
 ப்ராஹ்மணோ”¹திஆதீஸு (ஸு. நி. 985; துளனி. 4) விய, தஸ்மா ஸமாஹிதே சித்தே விகுதூபக்லேஸே கதகிச்சேன
 பச்சா² ஹரிதப்³ங் பவத்தேதப்³ந்தி படிஹாரியங், ததேவ தீக்⁴வஸேன, ஸகத்த்வுத்திபச்சயவஸேன வா
 பாடிஹாரியங், அத்தனோ வா உபக்லேஸேஸு சதுத்தஜ்ஜானமக்கேஹி ஹரிதேஸு பச்சா² ததஞ்ஞேஸங்
 ஹரணங் பாடிஹாரியங் வுத்தனயேன. இத்தி⁴ஆதேஸனானுஸாஸனியோ ஹி விகுதூபக்லேஸேன, கதகிச்சேன ச
 ஸத்தஹிதத்தங் புன பவத்தேதப்³பா³, ஹதேஸு ச அத்தனோ உபக்லேஸேஸு பரஸத்தானங் உபக்லேஸஹரணானி
 ச ஹொந்தீதி தது³பயம்பி நிப்³சனங் யுஜ்ஜதி.

அபிச யதா²வுத்தேஹி நிப்³சனேஹி இத்தி⁴ஆதேஸனானுஸாஸனீஸங்காதோ ஸமுதாயோ படிஹாரியங்
 நாம. ஏகேகங் பன தஸ்மிந் ப⁴வங் “பாடிஹாரிய”²ந்தி வுச்சதி விஸேஸத்தஜோதகபச்சயந்தரேன
 ஸத்த²ரஸனாவிஸேஸஸம்ப⁴வதோ, படிஹாரியங் வா சதுத்தஜ்ஜானங், மக்கோ³ ச படிபக்கஹரணதோ, தத்த²
 ஜாதங், தஸ்மிந் வா நிமித்தபூ⁴தே, ததோ வா ஆகத்தந்தி பாடிஹாரியங். விசித்ரா ஹி தத்தி⁴தவுத்தி. தஸ்ஸ பன
 இத்தி⁴ஆதேஸனானுஸாஸனீபே⁴தேன, விஸயபே⁴தேன ச பஹுவித⁴ஸஸ ப⁴க்வதோ தேஸனாய
 லப்³பமானத்தா “விவித⁴பாடிஹாரியந்தி வுத்தங். ப⁴க்வா ஹி கதா³சி இத்தி⁴வஸேனாபி தேஸனங் கரோதி
 நிம்மிதபுத்தே⁴ன ஸஹ புச்சா³விஸ்ஸஜ்ஜனாதீஸு, கதா³சி ஆதேஸனாவஸேனாபி ஆமகந்த⁴ப்ராஹ்மணஸ்ஸ
 த⁴ம்மதேஸனாதீஸு (ஸு. நி. அட்ட². 1.241), யேபு⁴ய்யேன பன அனுஸாஸனியா. அனுஸாஸனீபாடிஹாரியஞ்ஹி
 புத்தா⁴னங் ஸததங் த⁴ம்மதேஸனா. இதி தங்தங்தேஸனாகாரேன அனேகவித⁴பாடிஹாரியதா தேஸனாய
 லப்³ப⁴தி. அயமத்தோ² உபரி ஏகாத்ஸமஸ்ஸ கேவட்டஸுத்தஸ்ஸ வண்ணனாய (தீ. நி. அட்ட². 1.481) ஆவி
 ப⁴விஸ்ஸதி. அத² வா தஸ்ஸ விவித⁴ஸஸாபி பாடிஹாரியஸ்ஸ ப⁴க்வதோ தேஸனாய ஸங்ஸுசனதோ
 “விவித⁴பாடிஹாரிய”²ந்தி வுத்தங், அனேகவித⁴பாடிஹாரியதஸ்ஸனந்தி அத்தோ².

த⁴ம்மனிருத்தியாவ ப⁴க்வதி த⁴ம்மங் தேஸெந்தே ஸப்பேஸங் ஸுணந்தானங் நானாபா⁴ஸிதானங்
 தங்தங்பா⁴ஸானுருபதோ தேஸனா ஸோதபதமாக்கச்சீதி ஆஹ “ஸப்ப³பே... மாகச்சந்த”²ந்தி. ஸோதமேவ
 ஸோதபதோ², ஸவனங் வா ஸோதங், தஸ்ஸ பதோ² ததா², ஸோதத்வாரந்தி அத்தோ². ஸப்பா³காரேனாதி
 யதாதே³ஸிதா⁴காரேன. கோ ஸமத்தோ² விஞ்ஞாதுங், அஸமத்தோ²யேவ, தஸ்மாதி பாட்²ஸேஸோ. பனாதி
 ஏகங்ஸத்தே², தேன ஸத்தா⁴ஸதிதி⁴திவிரியாதி³புலஸங்காதேன ஸப்பதா²மேன ஏகங்ஸேனேவ
 ஸோதுகாமதாஸங்காதகுலஸச்சந்தஸ்ஸ ஜனநங் தஸ்ஸேதி. ஜனெத்வாபீதி எத்த² பி-ஸத்தோ³, அபி-ஸத்தோ³
 வா ஸம்பா⁴வனத்தோ² “புத்தோ⁴பி புத்த⁴பா⁴வங் பா⁴வெத்வா”¹திஆதீஸு (தீ. நி. அட்ட² 1; ம. நி. அட்ட². 1;
 ஸங். நி. அட்ட². 1; அ. நி. அட்ட². 1.பட்²மகந்தா²ரம்ப⁴கதா²) விய, தேன “ஸப்பதா²மேன ஏகங்ஸேனேவ
 ஸோதுகாமதங் ஜனெத்வாபி நாம ஏகேனாகாரேன ஸுதங், கிமங்கங் பன அஞ்ஞாதா²தி ததா²ஸுதே த⁴ம்மே
 ஸம்பா⁴வனங் கரோதி. கேசி பன “ஏதி³ஸேஸு கரஹத்தோ²தி வதந்தி, ததயுத்தமேவ கரஹத்தஸ்ஸ
 அவிஜ்ஜமானத்தா, விஜ்ஜமானத்தஸ்ஸேவ ச உபஸக்க³னிபாதானங் ஜோதகத்தா. “நானாயனிபுண”²ந்திஆதி³னா ஹி
 ஸப்பப்பகாரேன ஸோதுமஸக்குணெய்யபா⁴வேன த⁴ம்மஸ்ஸ இத⁴ ஸம்பா⁴வனமேவ கரோதி, தஸ்மா “அபி
 திப்பேஸு காமேஸு, ரதிங் ஸோ நாதி⁴கச்சீதி³திஆதீஸுயேவ (த⁴. ப. 187) கரஹத்தஸ்ஸம்பா⁴வேஸு
 கரஹத்தோ² வேதி³தப்போ³தி. அபி-ஸத்தோ³ ச ஈதி³ஸேஸு டானேஸு நிபாதோயேவ, ந உபஸக்கோ³. ததா² ஹி
 “அபி-ஸத்தோ³ ச நிபாதபக்கி³கோ காதப்போ³, யத்த² கிரியாவாசகதோ புப்போ³ ந ஹோதி”²தி அக்கரசிந்தகா வதந்தி.
 மயாபீதி எத்த² பன ந கேவலங் மயாவ, அத² கோ² அஞ்ஞேஹிபி ததா²ருபேஹி² ஸம்பிண்ட³னத்தோ² கஹேதப்போ³.

ஸாமங் ப⁴வதீதி ஸயம்பூ⁴, அனாசரியகோ. ந மயங் இதங் ஸச்சிகதந்தி எத்த² பன “ந அத்தனோ
 ஞாணேனேவ அத்தனா ஸச்சிகத”²ந்தி பகரணதோ அத்தோ² விஞ்ஞாயதி. ஸாமஞ்ஞவசனஸ்ஸாபி ஹி
 ஸம்பயோக³விப்பயோக³ஸஹசரணவிரோத⁴ஸத்தந்தரஸன்னிதா⁴னலிங்க³ஓசித்யகாலதேஸபகரணாதி³வஸேன
 விஸேஸத்தக்க³ஹணங் ஸம்ப⁴வதி. ஏவங் ஸப்பத்த². பரிமோசெந்தோதி “புன சபரங் பி⁴க்கவே, இதே⁴கச்சோ
 பாபபி⁴க்கு² ததா²கதப்பவேதி³தங் த⁴ம்மவினயங் பரியாபுணித்வா அத்தனோ தஹதீ”²தி (பாரா. 195) வுத்ததோஸதோ
 பரிமோசாபனேஹேது. ஹெத்வத்தே² ஹி அந்த-ஸத்தோ³ “அஸம்புத⁴ங் புத்த⁴னிஸேவித”²ந்திஆதீஸு (வி. அட்ட².
 1.கந்தா²ரம்ப⁴கதா²) விய. இமஸ்ஸ ஸுத்தஸ்ஸ ஸங்வண்ணனாப்பகாரவிசாரணேன அத்தனோ ஞாணஸ்ஸ
 பச்சக்கதங் ஸந்தா⁴ய “இதா³னி வத்தப்ப”²ந்தி வுத்தங். ஏஸா ஹி ஸங்வண்ணனாகாரானங் பகதி, யதி³தங்
 ஸங்வண்ணேதப்ப³த⁴ம்மே ஸப்பத்த² “அயமிமஸ்ஸ அத்தோ², ஏவமித⁴ ஸங்வண்ணயிஸ்ஸாமீ”²தி புரேதரமேவ
 ஸங்வண்ணனாப்பகாரவிசாரணா.

ஏததக்க³பதஸ்ஸத்தோ² வுத்தோவ. “பஹுஸ்ஸதான”²ந்திஆதீஸு பன அஞ்ஞேபி தேரா பஹுஸ்ஸதா,
 ஸதிமந்தோ, கதிமந்தோ, தி⁴திமந்தோ, உபட்டாகா ச அத்தி², அயங் பனாயஸ்மா புத்த⁴வசனங் கண்ணந்தோ
 தஸ்பலஸ்ஸ ஸாஸனே ப⁴ண்டாகாரிகபரியத்தியங் டத்வா கண்ணி, தஸ்மா பஹுஸ்ஸதானங் அக்கோ³ நாம
 ஜாதோ. இமஸ்ஸ ச தேரஸ்ஸ புத்த⁴வசனங் உக்க³ஹெத்வா தா⁴ரணஸதி அஞ்ஞேஹி தேரேஹி பல்வதரா
 அஹோஸி, தஸ்மா ஸதிமந்தானங் அக்கோ³ நாம ஜாதோ. அயமேவாயஸ்மா ஏகபதே² டத்வா
 ஸட்டி³பதஸஹஸ்ஸானி கண்ணந்தோ ஸத்தாரா கதி³தனியாமேன ஸப்பபதா²னி ஜானாதி, தஸ்மா கதிமந்தானங்
 அக்கோ³ நாம ஜாதோ. தஸ்ஸேவ சாயஸ்மதோ புத்த⁴வசனங் உக்க³ண்ணனவிரியங், ஸஜ்ஜாயனவிரியஞ்ச
 அஞ்ஞேஹி அஸதி³ஸங் அஹோஸி, தஸ்மா தி⁴திமந்தானங் அக்கோ³ நாம ஜாதோ. ததா²கதங் உபட்ட²ஹந்தோ

சேஸ ந அஞ்ஞேஸங் உபட்டாகபிஃக்கூனங் உபட்டஹனாகாரேன உபட்டஹதி. அஞ்ஞேபி ஹி ததாஃகத்ங் உபட்டஹிங்ஸு, ந ச பன புத்தாஃனங் மனங் கஹெத்வா உபட்டஹிதுங் ஸக்கொந்தி, அயங் பன தேரோ உபட்டாகட்டானங் லத்தஃதிவஸதோ பட்டாய ஆரத்தஃவிரியோ ஹுத்வா ததாஃகத்ஸ மனங் கஹெத்வா உபட்டஹி, தஸ்மா உபட்டாகானங் அக்கோ நாம ஜாதோ. **அத்தஞ்ஞஸலோதி பாஃஸிதத்தே, பயோஜனத்தே ச சேகோ. தஃமமோதி பாஸிதஃமமோ, நானாவிதோ வா ஹேது. ப்யஞ்ஜனந்தி அக்கரங் அத்தஸஸ ப்யஞ்ஜனதோ. பதேன ஹி ப்யஞ்ஜிதோபி அத்தோ அக்கரமுலகத்தா பதஸஸ** “அக்கரேன ப்யஞ்ஜிதோ”தி வச்சதி. அத்தஸஸ வியஞ்ஜனதோ வா வாக்யம்பி இதஃ ப்யஞ்ஜனங் நாம. வாக்யேன ஹி அத்தோ பரிபுண்ணங் ப்யஞ்ஜியதி, யதோ “ப்யஞ்ஜனேஹி விவரதி”தி ஆயஸ்மதா மஹாகச்சாயனத்தேரேன வுத்தங். **நிருத்தி நிப்புச்சனங், பஞ்சவிதா வா** நிருத்தினயா. தேஸம்பி ஹி ஸத்தர்சனாவிஸேஸேன அத்தாதிஃகஹெதுதோ இதஃ கஹணங் யுஜ்ஜதி. புப்புபரங் நாம புப்புபரானுஸந்திஃ, ஸுத்தஸஸ வா புப்புபாஃகேன அபரபாஃகஸஸ ஸங்ஸந்த்னங். பஃகுவதா ச பஞ்சவிதஃஏததஃக்டானேன தஃமமஸேனாபதினா ச பஞ்சவிதஃகோஸல்லேன பஸட்டபாஃவானுருபந்தி ஸம்பந்தோ. **தாஃரணபுலந்தி தாஃரணஸங்காதங் புலங், தாஃரணே வா புலங்,** உபயத்தாபி தாஃரேதுங் ஸாமத்தியந்தி வுத்தங் ஹோதி. **தஸ்ஸெந்தோ ஹுத்வா, தஸ்ஸனேஹேதுதிபி அத்தோ. தஞ்ச கோ அத்ததோ வா ப்யஞ்ஜனதோ வா அனுனமனதிஃகந்தி அவதாஃரணபுலமாஹ. ந அஞ்ஞதா** தட்டப்புபந்தி பன நிவத்தேதப்புத்தங். **ந அஞ்ஞதாதி ச பஃகுவதோ ஸம்முகா** ஸுதாகாரதோ ந அஞ்ஞதா, ந பன பஃகுவதா தேஸிதாகாரதோ. அசிந்தெய்யானுபாஃவா ஹி பஃகுவதோ தேஸனா, ஏவஞ்ச கத்வா “ஸப்புப்பகாரேன கோ ஸமத்தோ விஞ்ஞாது”ந்தி ஹெட்டா வுத்தவசனங் ஸமத்திதங் ஹோதி, இதரதா பஃகுவதா தேஸிதாகாரேனேவ ஸோதுங் ஸமத்தத்தா ததேதங் ந வுத்தப்புங் ஸியா. யதாவுத்தேன பன அத்தேன தாஃரணபுலதஸ்ஸனஞ்ச ந விருஜ்ஜதி ஸுதாகாராவிருஜ்ஜனவஸேன தாஃரணஸஸ அதிஃப்பேதத்தா, அஞ்ஞதா பஃகுவதா தேஸிதாகாரேனேவ தாஃரிதுங் ஸமத்தனதோ ஹெட்டா வுத்தவசனேன விருஜ்ஜெய்ய. **ந ஹெத்த** த்வின்னங் அத்தாநங் அத்தந்தரதாபரிஹாரோ யுத்தோ தேஸங் த்வின்னம்பி அத்தாநங் ஸுதபாஃவதிபனேன ஏகவிஸயத்தா, இதரதா தேரோ பஃகுவதோ தேஸனாய ஸப்புதா படிக்கஹணே பச்சிமத்தவஸேன ஸமத்தோ, புரிமத்தவஸேன ச அஸமத்தோதி ஆபஜ்ஜெய்யாதி.

“யோ பரோ ந ஹோதி, ஸோ அத்தா”தி வுத்தாய நியகஜ்ஜத்தஸங்காதாய ஸந்ததியா பவத்தனகோ திவிதோபி மேஸத்தோ, தஸ்மா கிஞ்சாபி நியகஜ்ஜத்தஸந்திவஸேன ஏகஸ்மிங் யேவத்தே மேஸத்தோ திஸ்ஸதி, ததாபி கரணஸம்பதானஸாமினித்தேஸவஸேன விஜ்ஜமானவிபஃத்திபேஃதங் ஸந்தாஃய வுத்தங் **“தீஸு அத்தேஸு திஸ்ஸதி”**தி, தீஸு விபஃத்தியத்தேஸு அத்தனா ஸஞ்ஞத்தவிபஃத்திதோ திஸ்ஸதி அத்தோ. **காதாபிஃகீதந்தி** காதாய அபிஃகீதங் அபிஃமுகங் காயிதங். **அபோஃஜனெய்யந்தி போஃஜனங்** காதுமனரஹருபங். அபிஃகீதபதஸஸ கத்துபெக்கத்தா மயாதி அத்தோ. ஏவங் ஸேஸேஸுபி யதாஹுங். ஸுதஸத்தஸஸ கம்மபாஃவஸாதஃனவஸேன த்வாதிஃப்பாயிகபுத்தா யதாயோகங் “மயா ஸுத”ந்தி ச “மம ஸுத”ந்தி ச அத்தத்வயே யுஜ்ஜதி.

கிஞ்சாபி உபஸக்கோ கிரியங் விஸேஸேதி, ஜோதகமத்தபாஃவதோ பன ஸதிபி தஸ்மிங் ஸுதஸத்தோயேவ தங் தங் அத்தங் வததீதி அனுபஸக்கஸஸ ஸுதஸத்தஸஸ அத்துத்தாஃரே ஸஉபஸக்கஸஸ கஹணங் ந விருஜ்ஜதி ஆஹ **“ஸஉபஸக்கோ ச அனுபஸக்கோ சா”**தி. **அஸ்ஸாதி ஸுதஸத்தஸஸ. உபஸக்கவஸேனபி** தாஃதுஸத்தோ விஸேஸத்தவாசகோ யதா “அனுபஃவதி பராபஃவதி”தி வுத்தங் **“கச்சந்தோதி அத்தோ”**தி. ததா அனுபஸக்கோபி தாஃதுஸத்தோ ஸஉபஸக்கோ விய விஸேஸத்தவாசகோதி ஆஹ **“விஸ்ஸுததஃமமஸ்ஸாதி அத்தோ”**தி. ஏவமீதிஸேஸு. **ஸோதவிஞ்ஞெய்யந்தி ஸோதத்வாரனிஸ்ஸிதேன விஞ்ஞாணேன விஞ்ஞாதப்புங்,** ஸஸம்பாஃரகதா வா ஏஸா, ஸோதத்வாரேன விஞ்ஞாதப்புந்தி அத்தோ. **ஸோதத்வாரானுஸாரவிஞ்ஞாததஃரோதி ஸோதத்வாரானுஸாரேன மனோவிஞ்ஞாணேன விஞ்ஞாததஃமமதஃரோ.** ந ஹி ஸோதத்வாரனிஸ்ஸிதவிஞ்ஞாணமத்தேன தஃமமோ விஞ்ஞாயதி, அத கோ ததனுஸாரமனோவிஞ்ஞாணேனேவ, **ஸுததஃரோதி ச ததா விஞ்ஞாததஃமமதஃரோ** வுத்தோ, தஸ்மா ததத்தோயேவ ஸம்பஃவதீதி ஏவங் வுத்தங். கம்மபாஃவஸாதஃனானி ஸுதஸத்தே ஸம்பஃவந்தீதி தஸ்ஸேதுங் **“இதஃ பனா”**திஆதிமாஹ. புப்புபரபதஸஸம்பந்தஃவஸேன அத்தஸஸ உபபன்னதா, அனுபபன்னதா ச விஞ்ஞாயதி, தஸ்மா ஸுதஸத்தஸஸேவ வஸேன அயமத்தோ “உபபன்னோ, அனுபபன்னோ”தி வா ந விஞ்ஞாதப்புபோதி சோதனாய புப்புபரபதஸஸம்பந்தஃவஸேன ஏததத்தஸஸ உபபன்னதங் தஸ்ஸேதுங் **“மேஸுத்தஸஸ ஹி”**திஆதி வுத்தங். **மயாதி அத்தே ஸதீதி** கத்துத்தே கரணனித்தேஸவஸேன மயாதி அத்தே வுத்தப்பு ஸதி, யதா மேஸுத்தஸஸ கத்துவஸேன கரணனித்தேஸோ, ததாதி வுத்தங் ஹோதி. **மமாதி அத்தே ஸதீதி** ஸம்பந்தஃயத்தே ஸாமினித்தேஸவஸேன மமாதி அத்தே வுத்தப்பு ஸதி, யதா ஸம்பந்தஃவஸேன ஸாமி நித்தேஸோ, ததாதி வுத்தங் ஹோதி.

ஏவங் ஸுத்ததோ ஞாதப்புமத்தங் விஞ்ஞாபெத்வா இதானி தேஹி தஸ்ஸேதப்புமத்தங் நிதுஸ்ஸெந்தோ **“ஏவமேதேஸு”**திஆதிமாஹ. ஸுதஸத்தஸஸன்னிதாஃனே பயுத்தேன ஏவங்-ஸுத்தேன ஸவனகிரியாஜோதகேனேவ பஃவிதப்புங் விஜ்ஜமானத்தஸஸ ஜோதகமத்தத்தா நிபாதானந்தி வுத்தங் **“ஏவந்தி ஸோதவிஞ்ஞாணாதிவிஞ்ஞாணகிச்சனிதுஸ்ஸன”**ந்தி. ஸவனாய ஏவ ஹி ஆகாரோ, நிதுஸ்ஸனங், அவதாஃரணம்பி, தஸ்மா யதாவுத்தோ ஏவங்-ஸுத்தஸஸ திவிதோபி அத்தோ ஸவனகிரியாஜோதகபாஃவேன

இதாதிப்பேதோதி. ஆதி-ஸுத்தேன செத்த ஸம்படிச்சுனாதினங் ஸோதத்வாரிகவிஞ்ஞாணானங், தத்பின்பிபாதானஞ்ச மனொத்வாரிக விஞ்ஞாணானங் கஹணங் வேதிதப்பங், யதோ ஸோதத்வாரானுஸாரவிஞ்ஞாதத்தே இத ஸுதஸுத்தோதி வுத்தோ. அவதாாரணபலத்தா ஸுத்தபயோகஸ்ஸ ஸப்பம்பி வாக்யங் அந்தோகதாவதாரணங், தஸ்மா “ஸுத”ந்தி ஏதஸ்ஸ ஸுதமேவாதி அயமத்தோ லப்பத்தி ஆஹ “அஸ்ஸவனபாவபடிக்கேபதோ”தி. ஏதேன ஹி வசனேன அவதாரணேன நிராகதங் தஸ்ஸேதி. யதா பன யங் ஸுதங் ஸுதமேவாதி நியமேதப்பங், ததா ச தங் ஸுதங் ஸம்மா ஸுதங் ஹோதி அவதாரணபலங் தஸ்ஸேதுங் வுத்தங் “அனூனாதிக்காவிபரீதக்கஹணனிதஸ்ஸன”ந்தி. அத வா ஸுத்தந்தரத்தாபோஹனவஸேன ஸுத்தோ அத்தங் வுத்தி, தஸ்மா “ஸுத”ந்தி ஏதஸ்ஸ அஸுதங் ந ஹோதி அயமத்தோ லப்பத்தி ஸந்தாய “அஸ்ஸவனபாவபடிக்கேபதோ”தி வுத்தங், இமினா திட்டாதினிவத்தனங் கரோதி திட்டாதினங் “அஸுத”ந்தி ஸுத்தந்தரத்தபாவேன நிவத்தேதப்பத்தா. இதங் வுத்தங் ஹோதி - ந இதங் மயா அத்தனோ ஞானேன திட்டங், ந ச ஸயம்புஞானேன ஸச்சிகதங், அத கோ ஸுதங், தஞ்ச கோ ஸுதங் ஸம்மதேவாதி. ததேவ ஸம்மா ஸுதபாவங் ஸந்தாயாஹ “அனூனாபே... தஸ்ஸன”ந்தி. ஹோதி செத்த -

“ஏவாதிஸுத்தியா சேவ, அஞ்ஞத்தாபோஹனேன ச;
தவிதா ஸுத்தோ அத்தந்தரங், நிவத்தேதி யதாரஹ”ந்தி.

அபிச அவதாரணத்தே ஏவங்-ஸுத்தே அயமத்தயோஜனா கரியதி தத்பெக்கஸ்ஸ ஸுதஸுத்தஸ்ஸ ஸாவதாரணத்தோ வுத்தோ “அஸ்ஸவனபாவபடிக்கேபதோ”தி, ததவதாரணபலங் தஸ்ஸேதி “அனூபே... தஸ்ஸன”ந்தி இமினா. ஸவன-ஸுத்தோ செத்த பாவஸுத்தேன யோகதோ கம்மஸாதனோ வேதிதப்போ “ஸய்யதி”தி. அனூனாதிக்கதாய பாவதோ ஸம்முகா ஸுதாகாரதோ அவிபரீதங் , அவிபரீதஸ்ஸ வா ஸுத்தஸ்ஸ கஹணங், தஸ்ஸ நிதஸ்ஸனங் ததா, இதி ஸவனஹேது ஸுணந்தபுக்கஸவனவிஸேஸவஸேன அயங் யோஜனா கதா.

ஏவங் பத்தயஸ்ஸ ஏகேன பகாரேன அத்தயோஜனங் தஸ்ஸெத்வா இதானி பகாரந்தரேனாபி தங் தஸ்ஸேதுங் “ததா”திஆதி வுத்தங். தத்த தஸ்ஸாதி யா பாவதோ ஸம்முகா தம்மஸ்ஸவனாகாரேன பவத்தா மனொத்வாரிகவிஞ்ஞாணவிதி, தஸ்ஸா. ஸா ஹி நானாப்பகாரேன ஆரம்மணே பவத்திதுங் ஸமத்தா, ந ஸோதத்வாரிக விஞ்ஞாணவிதி ஏகாரம்மணேயேவ பவத்தனதோ, ததா சேவ வுத்தங் “ஸோதத்வாரானுஸாரேனா”தி. தேன ஹி ஸோதத்வாரிகவிஞ்ஞாணவிதி நிவத்தி. நானப்பகாரேனாதி வக்கமானேன அனேகவிஹிதேன ப்யஞ்ஜனத்தக்கஹணாகாரஸங்காதேன நானாவிதேன ஆகாரேன, ஏதேன இமிஸ்ஸா யோஜனாய ஆகாரத்தோ ஏவங்-ஸுத்தோ கஹிதோதி தஸ்ஸேதி. பவத்திபாவப்பகாஸனந்தி பவத்தியா அத்திபாவப்பகாஸனங். யஸ்மிங் பகாரே வுத்தப்பகாரா விஞ்ஞாணவிதி நானப்பகாரேன பவத்தா, ததேவ ஆரம்மணங் ஸந்தாய “தம்மப்பகாஸன”ந்தி வுத்தங், ந பன ஸுதஸுத்தஸ்ஸ தம்மத்தங், தேன வுத்தங் “அயங் தம்மோ ஸுதோ”தி. தஸ்ஸா ஹி விஞ்ஞாணவிதியா ஆரம்மணமேவ “அயங் தம்மோ ஸுதோ”தி வச்சதி. தஞ்ச நியமியமானங் யதாவுத்தாய விஞ்ஞாணவிதியா ஆரம்மணபுதங் ஸுத்தமேவ. அயஞ்ஹெத்தாதிஆதி வுத்தஸ்ஸேவத்தஸ்ஸ பாககரணங். தப்பாககரணத்தோ ஹெத்த ஹி-ஸுத்தோ. விஞ்ஞாணவிதியா கரணபுதாய மயா ந அஞ்ஞங் கதங், இதங் பன ஆரம்மணங் கதங். கிங் பன தந்தி சே? அயங் தம்மோ ஸுதோதி. அயங் பனெத்தாதிப்பாயோ - ஆகாரத்தே ஏவங்-ஸுத்தே “ஏகேனாகாரேனா”தி யோ ஆகாரோ வுத்தோ, ஸோ அத்ததோ ஸோதத்வாரானுஸாரவிஞ்ஞாணவிதியா நானப்பகாரேன ஆரம்மணே பவத்திபாவோயேவ, தேன ச ததாரம்மணபுதஸ்ஸ தம்மஸ்ஸேவ ஸவனங் கதங், ந அஞ்ஞந்தி. ஏவங் ஸவனகிரியாய கரணகத்துகம்மவிஸேஸோ இமிஸ்ஸா யோஜனாய தஸ்ஸிதோ.

அஞ்ஞம்பி யோஜனமாஹ “ததா”திஆதினா. நிதஸ்ஸனத்தங் ஏவங்-ஸுத்தங் கஹெத்வா நிதஸ்ஸனேன ச நிதஸ்ஸிதப்பஸ்ஸாவினாபாவதோ “ஏவந்தி நிதஸ்ஸிதப்பப்பகாஸன”ந்தி வுத்தங். இமினா ஹி ததவினாபாவதோ ஏவங்ஸுத்தேன ஸகலம்பி ஸுத்தங் பச்சாமட்டந்தி தஸ்ஸேதி, ஸுதஸுத்தஸ்ஸ கிரியாபரத்தா, ஸவனகிரியாய ச ஸாதாரணவிஞ்ஞாணப்பந்நாபடிபுத்தா தஸ்மிஞ்ச விஞ்ஞாணப்பந்நே புக்கலவோஹாரோதி வுத்தங் “புக்கலகிச்சப்பகாஸன”ந்தி. ஸாதாரணவிஞ்ஞாணப்பந்நே ஹி பண்ணத்தியா இத புக்கலோ நாம, ஸவனகிரியா பன தஸ்ஸ கிச்சங் நாம. ந ஹி புக்கலவோஹாரஹிதே தம்மப்பந்நே ஸவனகிரியா லப்பாதி வோஹாரவிஸயத்தா தஸ்ஸா கிரியாயாதி தட்டப்பங். “இத”ந்திஆதி பிண்டத்ததஸ்ஸனங் மயாதி யதாவுத்தவிஞ்ஞாணப்பந்நாஸங்காதபுக்கலபுதேன மயா. ஸுதந்தி ஸவனகிரியாஸங்காதேன புக்கலகிச்சேன யோஜிதங், இமிஸ்ஸா பன யோஜனாய புக்கலப்பாரவிஸயஸ்ஸ புக்கலஸ்ஸ, புக்கலப்பாரஸ்ஸ ச நிதஸ்ஸனங் கதந்தி தட்டப்பங்.

ஆகாரத்தமேவ ஏவங்-ஸுத்தங் கஹெத்வா புரியோஜனாய அஞ்ஞதாபி அத்தயோஜனங் தஸ்ஸேதுங் “ததா”திஆதி வுத்தங். சித்தஸந்தானஸ்ஸாதி யதாவுத்தவிஞ்ஞாணப்பந்நாஸ்ஸ. நானாகாரப்பவத்தியாதி நானப்பகாரேன ஆரம்மணே பவத்தியா. நானப்பகாரங் அத்தப்யஞ்ஜனஸ்ஸ கஹணங், நானப்பகாரஸ்ஸ வா அத்தப்யஞ்ஜனஸ்ஸ கஹணங் ததா, ததோயேவ ஸா “ஆகாரபஞ்ஞத்தி”தி வுத்தாதி ததேவத்தங் ஸமத்தேதி “ஏவந்தி ஹி”திஆதினா. ஆகாரபஞ்ஞத்தி ச உபாதாபஞ்ஞத்தியேவ, தம்மானங் பன பவத்திஆகாரமுபாதாய பஞ்ஞத்தத்தா ததஞ்ஞாய உபாதாபஞ்ஞத்தியா விஸேஸனத்தங் “ஆகாரபஞ்ஞத்தி”தி வுத்தா விஸயனிதேஸோதி

உப்பத்திட்டானந்திதேஸோ. ஸோதப்புதோ ஹி தம்மோ ஸவனகிரியாகத்துபுதஸ்ஸ பக்ஃலஸ்ஸ ஸவனகிரியாவஸேன பவத்திட்டானங் கிரியாய கத்துகம்மட்டத்தா தப்புஸேன ச ததாபுரஸ்ஸாபி தப்புஸஸ்ஸ ஆதாரபாவஸ்ஸ இச்சித்ததா, இதா பன கிரியாய கத்துபவத்திட்டானபாவோ இச்சிதோதி கம்மமேவ ஆதாரவஸேன வுத்தங், தேனாஹ “கத்து விஸயக்ஃஹணஸன்னிட்டானந்தி, ஆரம்மணமேவ வா விஸயோ. ஆரம்மணஹி ததாரம்மணிகஸ்ஸ பவத்திட்டானங். ஏவம்பி ஹி அத்தோ ஸுவிஞ்ஞய்யதரோ ஹோதி. யதாவுத்தவசனே பிண்டத்தங் தஸ்ஸேதுங் “எத்தாவதா”திஆதி வுத்தங். எத்தாவதா எத்தகேன யதாவுத்தத்தேன பத்தயேன, கதங் ஹோதி ஸம்பந்தோ. நானாகாரப்பவத்தேனாதி நானப்பகாரேன ஆரம்மணே பவத்தேன. சித்தஸந்தானேனாதி யதாவுத்தவிஞ்ஞாணவிதிஸங்காதேன சித்தப்பந்தோன. கஹணஸத்தே சேதங் கரணங். சித்தஸந்தானவினிமுத்தஸ்ஸ கஸ்ஸசி கத்து பரமத்ததோ அபாவேபி ஸத்துவோஹாரேன புத்திப்பிரிகப்பிதபேதவசனிச்சாய சித்தஸந்தானதோ அஞ்ஞமிவ தங்ஸமங்கிங் கத்வா அபேதேபி பேதவோஹாரேன “சித்தஸந்தானேன தங்ஸமங்கினோ”தி வுத்தங். வோஹாரவிஸயோ ஹி ஸத்தோ நேகந்தபரமத்திகோதி (காரகரூபஸித்தியங் யோ காரேதி ஸஹேதுஸுத்தங் பஸ்ஸிதப்பங்) ஸவனகிரியாவிஸயோபி ஸோதப்புதம்மோ ஸவனகிரியாவஸேன பவத்தசித்தஸந்தானஸ்ஸ இதா பரமத்ததோ கத்துபாவதோ தஸ்ஸ விஸயோயேவாதி வுத்தங் “கத்து விஸயக்ஃஹணஸன்னிட்டானந்தி.

அபிச ஸவனவஸேன சித்தப்பவத்தியா ஏவ ஸவனகிரியாபாவதோ தங்வஸேன ததஞ்ஞனாமரூபதம்மஸமுதாயபுதஸ்ஸ தங்கிரியாகத்து ச விஸயோ ஹோதி கத்வா ததா வுத்தங். இதங் வுத்தங் ஹோதி - புரிமனயே ஸவனகிரியா, தக்கத்தா ச பரமத்ததோ ததாபவத்தசித்தஸந்தானமேவ, தஸ்மா கிரியாவிஸயோபி “கத்து விஸயோ”தி வுத்தோ. பச்சிமனயே பன ததாபவத்தசித்தஸந்தானங் கிரியா, ததஞ்ஞதம்மஸமுதாயோ பன கத்தா, தஸ்மா காமங் ஏகந்ததோ கிரியாவிஸயோயேவேஸ தம்மோ, ததாபி கிரியாவஸேன “தப்பந்தகத்து விஸயோ”தி வுத்தோதி. தங்ஸமங்கினோதி தேன சித்தஸந்தானேன ஸமங்கினோ. கத்தாதி கத்தாரஸ்ஸ. விஸயோதி ஆரம்மணவஸேன பவத்திட்டானங், ஆரம்மணமேவ வா. ஸுதாகாரஸ்ஸ ச தேரஸ்ஸ ஸம்மா நிச்சிதபாவதோ “கஹணஸன்னிட்டானந்தி வுத்தங்.

அபரோ நயோ - யஸ்ஸபே... ஆகாரபஞ்ஞத்தி ஆகாரத்தேன ஏவங்-ஸத்தேன யோஜனங் கத்வா ததேவ அவதாரணத்தம்பி கஹேத்வா இமஸ்மிந்யேவ நயே யோஜேதுங் “கஹணங் கதங்” இச்சேவ அவத்வா “கஹணஸன்னிட்டானங் கத”ந்தி வுத்தந்தி தட்டப்பங். அவதாரணேன ஹி ஸன்னிட்டானமிதாதிப்பேதங், தஸ்மா “எத்தாவதா”திஆதினா அவதாரணத்தம்பி ஏவங்-ஸத்தங் கஹேத்வா அயமேவ யோஜனா கதாதி தஸ்ஸேதி வேதிதப்பங், இமிஸ்ஸா பன யோஜனாய கஹணாகாரகாஹகதப்பிஸயவிஸேஸனிதஸ்ஸனங் கதந்தி தட்டப்பங்.

அஞ்ஞம்பி யோஜனமாஹ “அத வா”திஆதினா. புப்பே அத்தனா ஸுதானங் நானாவிஹிதானங் ஸுத்தஸங்காதானங் அத்தப்பயஞ்ஞனானங் உபதாரிதரூபஸ்ஸ ஆகாரஸ்ஸ நிதஸ்ஸனஸ்ஸ, அவதாரணஸ்ஸ வா பகாஸனஸபாவோ ஏவங்-ஸத்தோதி ததாக்காராதிபுதஸ்ஸ உபதாரணஸ்ஸ பக்ஃலபஞ்ஞத்தியா உபாதானபுததம்மப்பந்தப்பயாபாரதாய “பக்ஃலகிச்சனித்தேஸோ”தி வுத்தங் அத்தனா ஸுதானஹி அத்தப்பயஞ்ஞனானங் புன உபதாரணங் ஆகாராதித்தயங், தஞ்ச ஏவங்-ஸத்தஸ்ஸ அத்தோ. ஸோ பன யங் தம்மப்பந்தங் உபாதாய பக்ஃலபஞ்ஞத்தி பவத்தா, தஸ்ஸ ப்யாபாரபுதங் கிச்சமேவ, தஸ்மா ஏவங்-ஸத்தேன பக்ஃலகிச்சங் நித்திஸீயதி. காமங் ஸவனகிரியா பக்ஃலப்பயாரோபி அவிஸேஸேன, ததாபி விஸேஸதோ விஞ்ஞாணப்பயாரோவாதி வுத்தங் “விஞ்ஞாணகிச்சனித்தேஸோ”தி. ததா ஹி பக்ஃலவாதினம்பி ஸவனகிரியா விஞ்ஞாணனிரபெக்கா நந்தி ஸவனாதீனங் விஸேஸதோ விஞ்ஞாணப்பயாபாரபாவேன இச்சித்ததா. மேதி ஸத்தப்பவத்தியா ஏகந்தேனேவ ஸத்தவிஸயத்தா, விஞ்ஞாணகிச்சஸ்ஸ ச ஸத்தவிஞ்ஞாணானமபேதகரணவஸேன தத்தேவ ஸமோதஹிதப்பதோ “உபாயகிச்சயுத்தபக்ஃலனித்தேஸோ”தி வுத்தங். “அய”ந்திஆதி தப்பாககரணங். எத்த ஹி ஸவனகிச்சவிஞ்ஞாணஸமங்கினாதி ஏவங்-ஸத்தேன நித்திட்டங் பக்ஃலகிச்சங் ஸந்தாய வுத்தங், தங் பன பக்ஃலஸ்ஸ ஸவனகிச்சவிஞ்ஞாணஸமங்கிப்பாவேன பக்ஃலகிச்சங் நாமாதி தஸ்ஸேதுங் “பக்ஃலகிச்சஸமங்கினா”தி அவத்வா “ஸவனகிச்சவிஞ்ஞாணஸமங்கினா”தி ஆஹ, தஸ்மா “பக்ஃலகிச்ச”ந்தி நித்திட்டஸவனகிச்சவதா விஞ்ஞாணேன ஸமங்கினாதி அத்தோ. விஞ்ஞாணவஸேன, லத்தஸவனகிச்சவோஹாரேனாதி ச ஸுதஸத்தேன நித்திட்டங் விஞ்ஞாணகிச்சங் ஸந்தாய வுத்தங். ஸவனமேவ கிச்சங் யஸ்ஸாதி ததா. ஸவனகிச்சந்தி வோஹாரோ ஸவனகிச்சவோஹாரோ, லத்தோ ஸோ யேனாதி ததா. லத்தஸவனகிச்சவோஹாரேன விஞ்ஞாணஸங்காதேன வஸேன ஸாமத்தியேனாதி அத்தோ. அயங் பன ஸம்பந்தோ - ஸவனகிச்சவிஞ்ஞாணஸமங்கினா பக்ஃலேன மயா லத்தஸவனகிச்சவோஹாரேன விஞ்ஞாணவஸேன கரணபுதேன ஸுதந்தி.

அபிச “ஏவ”ந்தி ஸத்தஸ்ஸத்தோ அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி, “ஸுத”ந்தி ஸத்தஸ்ஸத்தோ விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி, தஸ்மா தே ததாரூபபஞ்ஞத்தி உபாதானபுதபக்ஃலப்பயாபாரபாவேனேவ தஸ்ஸேந்தோ ஆஹ “ஏவந்தி பக்ஃலகிச்சனித்தேஸோ. ஸுதந்தி விஞ்ஞாணகிச்சனித்தேஸோ”தி. ந ஹி பரமத்ததோயேவ நியமியமானே ஸதி பக்ஃலகிச்சவிஞ்ஞாணகிச்சவஸேன அயங் விபாக்கோ லப்பதீதி. இமிஸ்ஸா பன யோஜனாய கத்துப்பயாபாரகரணப்பயாபாரகத்துனித்தேஸோ கதோதி வேதிதப்போ.

ஸப்ஸ்பாஸாபி ஸத்தாதி⁴கமனியஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ பஞ்ஞத்திமுகேனேவ படிபஜ்ஜிதப்பத்தா, ஸப்பாஸஞ்ச பஞ்ஞத்தினங் விஜ்ஜமானாதி⁴வஸேன ச²ஸு பஞ்ஞத்திபே⁴தே²ஸு அந்தோகத⁴த்தா தாஸு “ஏவ”ந்திஆதி³னங் பஞ்ஞத்தினங் ஸருபங் நித்தா⁴ரெத்வா தஸ்ஸெந்தோ “ஏவந்தி சா”திஆதி³மாஹ. தத்த² “ஏவ”ந்தி ச “மே”தி ச வச்சமானஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ ஆகாராதி³பூ⁴தஸ்ஸ த⁴ம்மானங் அஸல்லக்கணபா⁴வதோ அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்திபா⁴வோதி ஆஹ “ஸச்சிகட்டபரமத்தவஸேன அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி”தி. **ஸச்சிகட்டபரமத்தவஸேனாதி** ச பூ⁴தத்த²உத்தமத்தவஸேனாதி அத்தோ². இதுங் வுத்தங் ஹோதி - யோ மாயாமரீசிஆதயோ விய அபூ⁴தத்தோ², அனுஸ்ஸவாதீ³ஹி க²ஹேதப்போ³ விய அனுத்தமத்தோ² ச ந ஹோதி, ஸோ ரூபஸத்தாதி³ஸபா⁴வோ, ரூப்பனா⁴புவனாதி³ஸபா⁴வோ வா அத்தோ² “ஸச்சிகட்டோ², பரமத்தோ²”தி ச வச்சதி, “ஏவங் மே”தி பதா³னங் பன அத்தோ² அபூ⁴தத்தா, அனுத்தமத்தா ச ந ததா² வச்சதி, தஸ்மா பூ⁴தத்த²உத்தமத்தஸங்காதேன ஸச்சிகட்டபரமத்தவஸேன விஸேஸனபூ⁴தேன அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தியேவாதி. ஏதேன ச விஸேஸனேன பா³லஜனேஹி “அத்தி”தி பரிகப்பிதங் பஞ்ஞத்திமத்தங் நிவத்தேதி. ததேவத்தங் பாகடங் கரோதி, ஹேதுனா வா ஸாதே⁴தி “கிஞ்ஹெத்த² த”ந்திஆதி³னா. யங் த⁴ம்மஜாதங், அத்தஜாதங் வா “ஏவ”ந்தி வா “மே”தி வா நித்தே³ஸங் லபே⁴த², தங் எத்த² ரூபபஸ்ஸாதி³த⁴ம்மஸமுதாயே, “ஏவங் மே”தி பதா³னங் வா அத்தே². பரமத்ததோ ந அத்தி²தி யோஜனா. ரூபபஸ்ஸாதி³பா⁴வேன நித்தி³ட்டோ² பரமத்ததோ எத்த² அத்தே²வ, “ஏவங் மே”தி பன நித்தி³ட்டோ² நத்தி²தி அதி⁴ப்பாயோ. ஸுதந்தி பன ஸத்தாயதனங் ஸந்தா⁴யாஹ “விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி”தி. “ஸச்சிகட்டபரமத்தவஸேனா”தி செத்த² அதி⁴காரோ. “யஞ்ஹி”திஆதி³ தப்பாககரணங், ஹேதுதஸ்ஸனங் வா. யங் தங் ஸத்தாயதனங் ஸோதேன ஸோதத்வாரேன, தன்னிஸ்ஸிதவிஞ்ஞானேன வா உபலத்த⁴ங் அதி⁴கமிதப்பந்தி அத்தோ². தேன ஹி ஸத்தாயதனமித⁴ க²ஹிதங் கம்மஸாத⁴னேனாதி தஸ்ஸேதி.

ஏவங் அட்டகதா²னயேன பஞ்ஞத்திஸருபங் நித்தா⁴ரெத்வா இதா³னி அட்டகதா²முத்தகேனாபி நயேன வுத்தேஸு ச²ஸு பஞ்ஞத்திபே⁴தே²ஸு “ஏவ”ந்திஆதி³னங் பஞ்ஞத்தினங் ஸருபங் நித்தா⁴ரெத்வா “ததா”திஆதி³மாஹ. உபாதா³பஞ்ஞத்தி ஆதயோ ஹி போராணட்டகதா²தோ முத்தா ஸங்கஹகாரேனேவ ஆசரியேன வுத்தா. வித்தாரோ அபி⁴த⁴ம்மட்டகதா²ய க²ஹேதப்போ³. தங் தந்தி தங் தங் த⁴ம்மஜாதங். ஸோதபதமா³கதே த⁴ம்மே உபாதா³ய தேஸங் உபதா³ரிதாகாரனிதஸ்ஸனாவதா⁴ரணஸ்ஸ பச்சாமஸனவஸேன ஏவந்தி ச ஸஸந்திபரியாபன்னே கந்தே⁴ உபாதா³ய மேதி ச வத்தப்பத்தாதி அத்தோ². ரூபவேதனாதி³பே⁴தே²ஹி த⁴ம்மே உபாதா³ய நிஸ்ஸாய காரணங் கத்வா பஞ்ஞத்தி உபாதா³பஞ்ஞத்தி யதா² “தானி தானி அங்கா³னி உபாதா³ய ரதோ² கேஹங், தே தே ரூபரஸாதயோ உபாதா³ய க⁴டோ படோ, சந்தி³மஸூரியபரிவத்தாதயோ உபாதா³ய காலோ தி³ஸா”திஆதி³. பஞ்ஞபேதப்பட்டே²ன சேஸா பஞ்ஞத்தி நாம, ந பஞ்ஞாபனட்டே²ன. யா பன தஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ பஞ்ஞாபனா, அயங் அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தியேவ. தி³ட்டாதீ³னி உபனிதா⁴ய வத்தப்பதோதி தி³ட்டமுதவிஞ்ஞாதே உபனிதா⁴ய உபத்த⁴ம்ப⁴ங் கத்வா அபெக்கித்வா வத்தப்பத்தா. தி³ட்டாதி³ஸபா⁴வவிரஹிதே ஸத்தாயதனே வத்தமனோபி ஹி ஸுதவோஹாரோ “து³தியங் ததிய”ந்திஆதி³கோ விய படமா³தி³னி தி³ட்டமுதவிஞ்ஞாதே அபெக்கித்வா பவத்தோ “உபனிதா⁴பஞ்ஞதி”தி வச்சதே. ஸா பனேஸா அனேகவிதா⁴ ததஞ்ஞபெக்கூபனிதா⁴ ஹத்த⁴க²தூபனிதா⁴ ஸம்பயுத்தூபனிதா⁴ஸமாரோபிதூபனிதா⁴ அவிதூ³ரக²தூபனிதா⁴ படிபா⁴கூ³பனிதா⁴ தப்ப³ஹுலூபனிதா⁴தப்பி³ஸிட்ட³பனிதா⁴”திஆதி³னா. தாஸு அயங் “து³தியங் ததிய”ந்திஆதி³கா விய படமா³தி³னங் தி³ட்டாதீ³னங் அஞ்ஞமஞ்ஞமபெக்கித்வா வுத்தத்தா ததஞ்ஞபெக்கூபனிதா⁴பஞ்ஞத்தி நாம.

ஏவங் பஞ்ஞத்தியாபி அத்தா²தி⁴கமனியதாஸங்காதங் தஸ்ஸேதப்பத்த⁴ங் தஸ்ஸெத்வா இதா³னி ஸத்தஸாமத்தியேன தீ³பேதப்பமத்த⁴ங் நித்தா⁴ரெத்வா தீ³பெந்தோ “எத்த² சா”திஆதி³மாஹ. எத்தா³தி ஏதஸ்மிங் வசனத்தயே. ச-ஸத்தோ² உபன்யாஸோ அத்தந்தரங் ஆரபி⁴துகாமேன யோஜிதத்தா. “ஸுத”ந்தி வுத்தே அஸுதங் ந ஹோதி³தி பகாஸிதோயமத்தோ², தஸ்மா ததா² ஸுத-ஸத்தே²ன பகாஸிதா அத்தனா படிவித்த⁴ஸுத்தஸ்ஸ பகாரவிஸேஸா “ஏவ”ந்தி தே²ரேன பச்சாமட்டாதி³ தேன ஏவங்-ஸத்தே²ன அஸம்மோஹோ தீ³பிதோ நாம, தேனாஹ “ஏவந்தி வசனேன அஸம்மோஹங் தீ³பேதி”தி. அஸம்மோஹந்தி ச யதா³ஸுதே ஸுத்தே அஸம்மோஹங். ததே²வ யுத்தியா, ப்யதிரேகேன ச ஸமத்தே²ஹி “ந ஹி”திஆதி³னா வக்கமானஞ்ச ஸுத்தங் நானப்பகாரங் து³ப்படிவித்த⁴ஞ்ச. ஏவங் நானப்பகாரே து³ப்படிவித்தே⁴ ஸுத்தே கத⁴ங் ஸம்மூள்ஹோ நானப்பகாரபடிவேத⁴ஸமத்தோ² ப⁴விஸ்ஸதி. இமாய யுத்தியா, இமினா ச ப்யதிரேகேன தே²ரஸ்ஸ தத்த² அஸம்மூள்ஹபா⁴வஸங்காதோ தீ³பேதப்போ³ அத்தோ² விஞ்ஞாயதீதி வுத்தங் ஹோதி. ஏவமீதி³ஸேஸு யதா³ரஹங். ப⁴க³வதோ ஸம்முகா² ஸுதாகாரஸ்ஸ யாதாவதோ உபரி தே²ரேன தஸ்ஸியமானத்தா “ஸுத்தஸ்ஸ அஸம்மோஸங் தீ³பேதி”தி வுத்தங். காலந்தரேனாதி ஸுதகாலதோ அபரேன காலேன. யஸ்ஸ...பே... படிஜானாதி, தே²ரஸ்ஸ பன ஸுவண்ணபா⁴ஜனே பக்கித்தஸஹவஸா விய அனஸ்ஸமானங் அஸம்முட்ட⁴ங் திட்ட²தி, தஸ்மா ஸோ ஏவங் படிஜானாதி³தி வுத்தங் ஹோதி. ஏவங் தீ³பிதேன பன அத்தே²ன கிங் பகாஸிதந்தி ஆஹ “இச்சஸ்ஸா”திஆதி³. தத்த² இச்சஸ்ஸாதி இதி அஸ்ஸ, தஸ்மா அஸம்மோஹஸ்ஸ, அஸம்மோஸஸ்ஸ ச தீ³பிதத்தா அஸ்ஸ தே²ரஸ்ஸபஞ்ஞாஸித்தீ⁴திஆதி³னா ஸம்ப³ந்தோ⁴. **அஸம்மோஹனாதி** ஸம்மோஹாபா⁴வேன. பஞ்ஞாவஜ்ஜிதஸமாதி⁴ஆதி³த⁴ம்மஜாதேன தங்ஸம்பயுத்தாய பஞ்ஞாய ஸித்தி⁴ ஸஹஜாதாதி³ஸத்தியா ஸிஜ்ஜனதோ. ஸம்மோஹபடிபக்கே²ன வா பஞ்ஞாஸங்காதேன த⁴ம்மஜாதேன. ஸவனகாலஸம்பூ⁴தாய ஹி பஞ்ஞாய ததுத்தரிகாலபஞ்ஞாஸித்தி⁴ உபனிஸ்ஸயாதி³கோடியா ஸிஜ்ஜனதோ. இதரத்தா³பி யதா³ரஹங் நயோ நேதப்போ³.

ஏவங் பகாஸிதேன பன அத்தேன கிங் விபாவிதந்தி ஆஹ “தத்தா”திஆதி³. தத்தா²தி தேஸு துப்பி¹தே⁴ஸு த⁴ம்மேஸு. ப்யஞ்ஜனானங் படிவிஜ்ஜிதப்போ³ ஆகாரோ நாதிகும்பீ⁴ரோ, யதாஸுததா⁴ரணமேவ தத்த² கரணியங், தஸ்மா தத்த² ஸதியா ப்யாபாரோ அதி⁴கோ, பஞ்ஞா பன குணீபூ⁴தாதி வுத்தங் “பஞ்ஞாபுப்பங்குமாயா”திஆதி³. பஞ்ஞாய புப்பங்குமா பஞ்ஞாபுப்பங்குமாதி ஹி நிப்பசனங், புப்பங்குமதா செத்த² பதா⁴னபா⁴வோ “மனோபுப்பங்குமா த⁴ம்மா”திஆதி³ஸு (த⁴. ப. 1) விய. அபிச யதா² சக்குவிஞ்ஞாணாதீ³ஸு ஆவஜ்ஜனாதீயோ புப்பங்குமா ஸமானாபி ததாரம்மணஸ்ஸ அவிஜானந்தோ அப்பதா⁴னபூ⁴தா, ஏவங் புப்பங்குமாயபி அப்பதா⁴னத்தே ஸதி பஞ்ஞாபுப்பங்குமா ஏதிஸ்ஸாதி நிப்பசனம்பி யுஜ்ஜதி. புப்பங்குமதா செத்த² புரேசாரிபா⁴வோ. இதி ஸஹஜாதபுப்பங்குமோ புரேஜாதபுப்பங்குமோதி துவிதோ⁴பி புப்பங்குமோ இத்⁴ ஸம்ப⁴வதி, யதா² செத்த², ஏவங் ஸதி “புப்பங்குமாயா”தி எத்தா²பி யதாஸம்ப்⁴வமேஸு நயோ வேதிதப்போ³. ஏவங் விபாவிதேன ஸமத்த²தாவசனேன கிமனுபாவிதந்தி ஆஹ “தது²ப்யஸமத்த²தாயோகேனா”திஆதி³. தத்த² அத்த²ப்யஞ்ஜனஸம்பன்னஸ்ஸாதி அத்த²ப்யஞ்ஜனேன பரிபுண்ணஸ்ஸ, ஸங்காஸனாதீ³ஹி வா ச²ஹி அத்த²பதே³ஹி, அக்க²ராதி³ஹி ச ச²ஹி ப்யஞ்ஜனபதே³ஹி ஸமன்னாக²தஸ்ஸ, அத்த²ப்யஞ்ஜனஸங்கா²தேன வா ரஸேன ஸாது²ரஸஸ்ஸ. பரியத்தித⁴ம்மோயேவ நவலோகுத்தரரதனஸன்னிதா⁴னதோ ஸத்தவித⁴ஸ்ஸ, த²ஸவித⁴ஸ்ஸ வா ரதனஸ்ஸ ஸன்னிதா⁴னோ கோஸோ வியாதி த⁴ம்மகோஸோ, ததா² த⁴ம்மப⁴ண்டாகாரோ, தத்த² நியுத்தோதி த⁴ம்மப⁴ண்டாகாரிகோ. அத² வா நானாராஜப⁴ண்ட²ரக்க²கோ ப⁴ண்டாகாரிகோ வியாதி ப⁴ண்டாகாரிகோ, த⁴ம்மஸ்ஸ அனுரக்க²கோ ப⁴ண்டாகாரிகோதி தமேவ ஸதிஸதா²காரணத²ஸ்ஸனேன விஸேஸெத்வா “த⁴ம்மப⁴ண்டாகாரிகோ”தி வுத்தோ. யதா²ஹ -

“ப²ஹுஸ்ஸுதோ த⁴ம்மத⁴ரோ, ஸப்ப²பா² ச ஸாஸனே;

ஆனந்தோ³ நாம நாமேன, த⁴ம்மாரக்கோ² தவங் முனே”தி. (அப. 1.542);

அஞ்ஞதா²பி தீ³பேதப்ப²மத்த²ங் தீ³பேதி “அபரோ நயோ”திஆதி³னா, ஏவங் ஸத்தே²ன வுச்சமானானங் ஆகாரணித²ஸ்ஸனாவதா⁴ரணத்தா²னங் அவிபரீதஸுத்த⁴ம்மவிஸயத்தா தப்பி²ஸயேஹி தேஹி அத்தே²ஹி யோனிஸோ மனஸிகாரஸ்ஸ தீ³பனங் யுத்தந்தி வுத்தங் “யோனி... தீ³பேதி”தி. “அயோனிஸோ”திஆதி³னா ப்யதிரேகேன ஞாபகஹேதுத²ஸ்ஸனங். தத்த² கத்த²சி ஹி-ஸத்தோ³ திஸ்ஸதி, ஸோ காரணே, கஸ்மாதி அத்தோ², இமினா வசனேனேவ யோனிஸோ மனஸிகரோதோ நானப்பகாரபடிவேத⁴ஸம்ப⁴வதோ அக்கி² விய தூ⁴மேன காரியேன காரணபூ⁴தோ ஸோ விஞ்ஞாயதீதி ததன்வயம்பி அத்தா²பத்தியா தஸ்ஸேதி. ஏஸ நயோ ஸப்ப²த்த² யதா²ஹங். “ப²ரஹ்மஜாலங் ஆவுஸோ கத்த² பா⁴ஸித”ந்திஆதி³ புச்சா²வஸேன அது⁴னா பகரணப்பத்தஸ்ஸ வக்க²மானஸ்ஸ ஸுத்தஸ்ஸ “ஸுத”ந்தி பதே³ன வுச்சமானங் ப⁴க²வதோ ஸம்முகா² ஸவனங் ஸமாதா⁴னமந்தரேன ந ஸம்ப⁴வதீதி கத்வா வுத்தங் “அவிக்²கேபங் தீ³பேதி”தி. “விக்கித்தசித்தஸ்ஸா”திஆதி³னா ப்யதிரேககாரணேன ஞாபகஹேதுங் தஸ்ஸெத்வா ததே²வ ஸமத்தே²தி “ததா² ஹி”திஆதி³னா. ஸப்ப²ஸம்பத்தியாதி ஸப்பே³ன அத்த²ப்யஞ்ஜனதே³ஸகபயோஜனாதீ³னா ஸம்பத்தியா. கிங் இமினா பகாஸிதந்தி ஆஹ “யோனிஸோ மனஸிகாரேன செத்தா²”திஆதி³. எத்தா²தி ஏதஸ்மிங் த⁴ம்மத்வயே. “ந ஹி விக்கித்தசித்தோ”திஆதி³னா காரணபூ⁴தேன அவிக்²கேபேன, ஸப்பரிஸுபனிஸ்ஸயேன ச ப²லபூ⁴தஸ்ஸ ஸத்த⁴ம்மஸ்ஸவனஸ்ஸ ஸித்தி⁴யா ஏவ ஸமத்த²னங் வுத்தங், அவிக்²கேபேன பன ஸப்பரிஸுபனிஸ்ஸயஸ்ஸ ஸித்தி⁴யா ஸமத்த²னங் ந வுத்தங். கஸ்மாதி சே? விக்கித்தசித்தானங் ஸப்பரிஸே பயிருபாஸனாபா⁴வஸ்ஸ அத்த²தோ ஸித்த⁴த்தா. அத்த²வஸேனேவ ஹி ஸோ பாகடோதி ந வுத்தோ.

எத்தா²ஹ - யதா² யோனிஸோ மனஸிகாரேன ப²லபூ⁴தேன அத்தஸம்மாபணிதி⁴புப்பேகதபஞ்ஞுதானங் காரணபூ⁴தானங் ஸித்தி⁴ வுத்தா ததவினாபா⁴வதோ, ஏவங் அவிக்²கேபேன ப²லபூ⁴தேன ஸத்த⁴ம்மஸ்ஸவனஸப்பரிஸுபனிஸ்ஸயானங் காரணபூ⁴தானங் ஸித்தி⁴ வத்தப்பா³ ஸியா அஸ்ஸுதவதோ, ஸப்பரிஸுபனிஸ்ஸயவிரஹிதஸ்ஸ ச தத²பா⁴வதோ. ஏவங் ஸந்தேபி “ந ஹி விக்கித்தசித்தோ”திஆதி³ஸமத்த²னவசனேன அவிக்²கேபேன, ஸப்பரிஸுபனிஸ்ஸயேன ச காரணபூ⁴தேன ஸத்த⁴ம்மஸ்ஸவனஸ்ஸேவ ப²லபூ⁴தஸ்ஸ ஸித்தி⁴ வுத்தா, கஸ்மா பனேவங் வுத்தாதி? வுச்சதே - அதி⁴ப்பாயந்தரஸம்ப⁴வதோ ஹி ததா² ஸித்தி⁴ வுத்தா. அயங் பனெத்தா²தி⁴ப்பாயோ - ஸத்த⁴ம்மஸ்ஸவனஸப்பரிஸுபனிஸ்ஸயா ந ஏகந்தேன அவிக்²கேபஸ்ஸ காரணங் பா³ஹிரகாரணத்தா, அவிக்²கேபோ பன ஸப்பரிஸுபனிஸ்ஸயோ விய ஸத்த⁴ம்மஸ்ஸவனஸ்ஸ ஏகந்தகாரணங் அஜ்ஜத்திககாரணத்தா, தஸ்மா ஏகந்தகாரணே ஹோந்தே கிமத்தி²யா அனேகந்தகாரணங் பதி ப²லபா⁴வபரிகப்பனாதி ததாயேவேதஸ்ஸ ஸித்தி⁴ வுத்தாதி. எத்த² ச பட²மங் ப²லேன காரணஸ்ஸ ஸித்தி⁴தஸ்ஸனங் நதீ³புரேன விய உபரி வுட்டி²ஸப்பா⁴வஸ்ஸ, துதியங் காரணேன ப²லஸ்ஸ ஸித்தி⁴தஸ்ஸனங் ஏகந்தவஸ்ஸினா விய மேக⁴வுட்டா²னேன வுட்டி²பவத்தியா.

“அபரோ நயோ”திஆதி³னா அஞ்ஞதா²பி தீ³பேதப்ப²த்த²மாஹ, யஸ்மா ந ஹோதீதி ஸம்ப²ந்தோ⁴. ஏவந்தி...பே... நானாகாரணித²தேஸோதி ஹெட்டா² வுத்தங், ஸோ ச ஆகாரோதி ஸோதத²வாராணுஸாரவிஞ்ஞாணவீதி²ஸங்காதஸ்ஸ சித்தஸந்தானஸ்ஸ நானாகாரேன ஆரம்மணே பவத்தியா நானத்த²ப்யஞ்ஜனக்க²ஹணஸங்காதோ ஸோ ப⁴க²வதோ வசனஸ்ஸ அத்த²ப்யஞ்ஜனப்பபே⁴த²பரிச்சே²த²வஸேன ஸகலஸாஸனஸம்பத்தி²ஓகா²ஹனாகாரோ. ஏவங் ப⁴த²த²கோதி நிரவஸேஸபரஹிதபாரியூரிபா⁴வகாரணத்தா ஏவங்

யதாவுத்தேன நானத்தப்யஞ்ஜனக்ஹணேன ஸுந்தரோ ஸெட்டோ, ஸமாஸபதங் வா ஏதங் ஏவங் ஈதிஸோ பாத்ஹோ யஸ்ஸாதி கத்வா. ந பணிஹிதோ அப்பணிஹிதோ, ஸம்மா அப்பணி ஹிதோ அத்தா யஸ்ஸாதி ததா, தஸ்ஸ. பச்சிமசக்கத்வயஸம்பத்திந்தி அத்தஸம்மாபணிதிப்புப்பேகதபுஞ்ஞதாஸங்காதகுணத்வயஸம்பத்திங். குணஸ்ஸேவ ஹி அபராபரவுத்தியா பவத்தனட்டேன சக்கபாவோ. சரந்தி வா ஏதேன ஸத்தா ஸம்பத்திபாவங், ஸம்பத்திபாவேஸூதி வா சக்கங். யங் ஸந்தாய வுத்தங் “சத்தாரிமானி பிக்குவே, சக்கானி, யேஹி ஸமன்னாகுதானங் தேவமனுஸ்ஸானங் சதுசக்கங் வத்ததி”திஆதி (அ. நி. 4.31) பச்சிமபாவோ செத்த தேஸனாக்கமவஸேனேவ. புரிமசக்கத்வயஸம்பத்திந்தி பதிருபதேஸவாஸஸப்பரிஸுபனிஸ்ஸயஸங்காதகுணத்வயஸம்பத்திங். ஸேஸங் வுத்தனயமேவ. தஸ்மாதி புரிமகாரணங் புரிமஸ்ஸேவாதி இது காரணமாஹ “ந ஹி”திஆதினா.

தேன கிங் பகாஸிதந்தி ஆஹ “இச்சஸ்ஸா”திஆதி. இதி இமாய சதுசக்கஸம்பத்தியா காரணபுதாய. அஸ்ஸ தேரஸ்ஸ. பச்சிமசக்கத்வயஸித்தியாதி பச்சிமசக்கத்வயஸ்ஸ அத்திப்பாவேன ஸித்தியா. ஆஸயஸுத்தீதி விபஸ்ஸனாஞாணஸங்காதாய அனுலோமிககந்தியா, கம்மஸ்ஸகதாஞாண-மக்கஞாணஸங்காதஸ்ஸ யதாபுத்தஞாணஸ்ஸ சாதி துவிதாஸ்ஸாபி ஆஸயஸ்ஸ அஸுத்திஹேதுபுத்தானங் கிலேஸானங் தூரீப்பாவேன ஸுத்தி. ததேவ ஹி த்வயங் விவட்டனிஸ்ஸிதானங் ஸுத்தாஸத்தானங் ஆஸயோ. ஸம்மாபணிஹித்தோ ஹி புப்பே ச கதபுஞ்ஞா ஸுத்தாஸயோ ஹோதி. ததா ஹி வுத்தங் “ஸம்மாபணிஹிதங் சித்தங், ஸெய்யஸோ நங் ததோ கரே”தி, (த. ப. 43) “கதபுஞ்ஞாஸி த்வங் ஆனந்த, பதாஹமனுயுஞ்ஜ கிப்பங் ஹோஹிஸி அனாஸவோ”தி (தீ. நி. 2.207) ச. கேசி பன “கத்துகம்யதாஸந்தோ ஆஸயோ”தி வத்ந்தி, தத்யுத்தமேவ “தாய ச ஆஸயஸுத்தியா அதிக்குமப்யத்திஸித்தீ”தி வசனேன விரோதாதோ. ஏவம்பி மக்கஞாணஸங்காதஸ்ஸ ஆஸயஸ்ஸ ஸுத்தி ந யுத்தா தாய அதிக்குமப்யத்திஸித்தியா அவத்தப்பதோதி? நோ ந யுத்தோ புரிமஸ்ஸ மக்கஸ்ஸ, பச்சிமானங் மக்காநங், பாலாஞ்ச காரணபாவதோ. பயோகஸுத்தீதி யோனிஸோமனஸிகாரபுப்பங்குமஸ்ஸ தம்மஸ்ஸவனபயோகஸ்ஸ விஸதப்பாவேன ஸுத்தி, ஸப்பஸ்ஸ வா காயவசீபயோகஸ்ஸ நித்தோஸபாவேன ஸுத்தி. பதிருபதேஸவாஸ, ஹி ஸப்பரிஸஸேவீ ச யதாவுத்தவிஸுத்தாபயோகோ ஹோதி. ததாவிஸுத்தேன யோனிஸோமனஸிகாரபுப்பங்குமேன தம்மஸ்ஸவனபயோகேன, விப்பிஸாராபாவாவஹேன ச காயவசீபயோகேன அவிக்கித்தசித்தோ பரியத்தியங் விஸாரதோ ஹோதி, ததாபுத்தோ ச தேரோ, தேன விஞ்ஞாயதி புரிமசக்கத்வயஸித்தியா தேரஸ்ஸ பயோகஸுத்தி ஸித்தாவாதி. தேன கிங் விபாவிதந்தி ஆஹ “தாய சா”திஆதி. அதிக்குமப்யத்திஸித்தீதி படிவேதாஸங்காதே அதிக்குமே சேகபாவஸித்தி. அதிக்குமேதப்பதோ ஹி படிவிஜ்ஜிதப்பதோ படிவேதோ “அதிக்குமோ”தி அட்டகதாஸு வுத்தோ, ஆகமோதி ச பரியத்தி ஆகச்சந்தி அத்தத்தபரத்தாதயோ ஏதேன, ஆபுஸோ வா கமிதப்போ ஞாதப்போதி கத்வா.

தேன கிமனுபாவிதந்தி ஆஹ “இதி”திஆதி. இதி ஏவங் வுத்தனயேன, தஸ்மா ஸித்தாத்தாதி வா காரணனித்தேஸோ. வசனந்தி நிதானவசனங் லோகதோ, தம்மதோ ச ஸித்தாாய உபமாய தமத்தங் ஞாபேதுங் “அருணுக்கங் வியா”திஆதிமாஹ. “உபமாய மிதேகச்சே, அத்தங் ஜானந்தி பண்டிதா”தி (ஜா. 2.19.24) ஹி வுத்தங். அருணோதி ஸூரியஸ்ஸ உதயதோ புப்பபாக்கே உட்டிதரங்ஸி, தஸ்ஸ உக்கங் உக்குமனங் உதயதோ உதயந்தஸ்ஸ உதயாவாஸமுகச்சுத்தோ ஸூரியஸ்ஸ புப்பங்குமங் புரேசரங் பவிதுங் அரஹதி வியாதி ஸம்பந்தோ. இதுங் வுத்தங் ஹோதி - ஆகமாதிக்குமப்யத்தியா ஈதிஸ்ஸ தேரஸ்ஸ வுத்தனிதானவசனங் பாவதோ வசனஸ்ஸ புப்பங்குமங் பவிதுமரஹதி, நிதானபாவங் கதங் ஹோதி இதுமத்தஜாதங் அனுபாவிதந்தி.

இதானி அபரம்பி புப்பே வுத்தஸ்ஸ அஸம்மோஹாஸம்மோஸஸங்காதஸ்ஸ தீபேதப்பஸ்ஸத்தஸ்ஸ தீபகேஹி ஏவங்-ஸுத்த ஸுத-ஸுத்தேஹி பகாஸேதப்பமத்தங் பகாஸெந்தோ “அபரோ நயோ”திஆதிமாஹ. தத்த ஹி “நானப்பகாரபடிவேததீபகேன, ஸோதப்பப்பபேதப்படிவேததீபகேனா”தி ச இமினா தேஹி ஸுத்தேஹி புப்பே தீபிதங் அஸம்மோஹாஸம்மோஸஸங்காதங் தீபேதப்பத்தமாஹ அஸம்மோஹேன நானப்பகாரபடிவேதாஸ்ஸ, அஸம்மோஸேன ச ஸோதப்பப்பபேதப்படிவேதாஸ்ஸ ஸிஜ்ஜனதோ. “அத்தனோ”திஆதிஹி பன பகாஸேதப்பத்தங். தேன வுத்தங் ஆசரியதம்மபாலத்தேரேன “நானப்பகாரபடிவேததீபகேனாதிஆதினா ஏவங்-ஸுத்த ஸுத-ஸுத்தானங் தேரஸ்ஸ அத்தப்பயஞ்ஜனேஸு அஸம்மோஹாஸம்மோஸதீபனதோ சதுபடிஸம்பிதாவஸேன அத்தயோஜனங் தஸ்ஸேதி (தீ. நி. 1.1). ஹேதுகப்பஞ்சேதங் பதத்வயங், நானப்பகாரபடிவேதாஸங்காதஸ்ஸ, ஸோதப்பப்பபேத-படிவேதாஸங்காதஸ்ஸ ச தீபேதப்பத்தஸ்ஸ தீபகத்தாதி வுத்தங் ஹோதி. ஸந்தஸ்ஸ விஜ்ஜமானஸ்ஸ பாவோ ஸப்பாவோ, அத்தபடிபாஹபடிஸம்பிதாஹி ஸம்பத்தியா ஸப்பாவோ ததா. “ஸம்பாவ”ந்திபி பாடோ, ஸம்பாவனங் ஸம்பாவோ, அத்தபடிபாஹபடிஸம்பிதாஸம்பத்தினங் ஸம்பாவோ ததா. ஏவங் இதரத்தாபி. “ஸோதப்பப்பபேதப்படிவேததீபகேனா”தி ஏதேன பன அயங் ஸுத-ஸுத்தோ ஏவங்-ஸுத்தாஸன்னிதானதோ, வக்கமானாபெக்காய வா ஸாமஞ்ஞேனவ வுத்தேபி ஸோதப்பதம்மவிஸேஸங் ஆமஸதீதி தஸ்ஸேதி. எத்த ச ஸோதப்பதம்மஸங்காதாய பானியா நிதஸ்ஸேதப்பானங் பாஸிதத்தபயோஜனத்தானங், தீஸு ச ஞாணேஸு பவத்தஞாணஸ்ஸ நானப்பகாரபாவதோ

தப்பா⁴வபடிவேத⁴தீபகேன ஏவங்-ஸுத்³தேன அத்த²படிபா⁴னபடிஸம்பி⁴தா³ஸம்பத்திஸப்பா⁴வதீபனங் யுத்தங், ஸோதப்ப³த⁴ம்மஸ்ஸ பன அத்தா³தி⁴க³மஹேதுதோ, தங்வஸேன ச தத்வஸேஸஹேதுப்பபே⁴த³ஸ்ஸ க³ஹிதத்தா, நிருத்தியா⁴வதோ ச ஸோதப்ப³ப்பபே⁴த³தீபகேன ஸுத-ஸுத்³தேன த⁴ம்மனிருத்திபடிஸம்பி⁴தா³ஸம்பத்திஸப்பா⁴வதீபனங் யுத்தந்தி வேதி³தப்ப³ங். ததே³வத்த³ஞ்ஹி ஞாபேதுங் “அஸம்மோஹதீபகேன, அஸம்மோஸுதீபகேனா”தி ச அவத்வா ததா² வுத்தந்தி.

ஏவங் அஸம்மோஹாஸம்மோஸஸங்காதஸ்ஸ தீபேதப்ப³ஸ்ஸத்த³ஸ்ஸ தீபகேஹி ஏவங்-ஸுத்³த³ ஸுத-ஸுத்³தேஹி பகாஸேதப்ப³மத்த³ங் பகாஸெத்வா இதா³னி யோனிஸோமனஸிகாராவிக்கேபஸங்காதஸ்ஸ தீபேதப்ப³ஸ்ஸத்த³ஸ்ஸ தீபகேஹிபி தேஹி பகாஸேதப்ப³மத்த³ங் பகாஸெந்தோ “ஏவந்தி சா”திஆதி³மாஹ. தத்த² ஹி “ஏவந்தி...பே... பா⁴ஸமானோ, ஸுதந்தி இத³ங்...பே... பா⁴ஸமானோ”தி ச இமினா தேஹி ஸத்³தே³ஹி புப்பே³ தீபிதங் யோனிஸோமனஸிகாராவிக்கேபஸங்காதங் தீபேதப்ப³த்த³மாஹ, “ஏதே மயா”திஆதி³ஹி பன பகாஸேதப்ப³த்த³ங் ஸவனயோக³தீபகந்தி ச அவிக்கேபவஸேன ஸவனயோக³ஸ்ஸ ஸிஜ்ஜனதோ ததே³வ ஸந்தா⁴யாஹ . ததா² ஹி ஆசரியத⁴ம்மபாலத்தே³ரேன வுத்தங் “ஸவனதா⁴ரணவசீபரிசரியா பரியத்தித⁴ம்மானங் விஸேஸேன ஸோதாவதா⁴ரணபடிபுத்தா⁴தி தே அவிக்கேபதீபகேன ஸுதஸுத்³தேன யோஜெத்வா”தி (தீ. நி. 1. 1). மனோதி³ட்ட³ஹி பரியத்தித⁴ம்மானங் அனுபெக்க³னஸுப்படிவேதா⁴ விஸேஸதோ மனஸிகாரபடிபுத்தா⁴, தஸ்மா தத்³தீபகவசனேனவ ஏதே மயா த⁴ம்மா மனஸானுபெக்கி³தா தி³ட்ட³யா ஸுப்படிவித்தா⁴தி இமமத்த³ங் பகாஸேதீதி வுத்தங் “ஏவந்தி ச...பே... தீபேதீ”தி தத்த² த⁴ம்மாதி பரியத்தித⁴ம்மா. மனஸானுபெக்கி³தாதி “இத⁴ ஸீலங் கதி³தங், இத⁴ ஸமாதி⁴, இத⁴ பஞ்ஞா, எத்தகாவ எத்த² அனுஸந்த⁴யோ”திஆதி³பே⁴தே³ன மனஸா அனுபெக்கி³தா. தி³ட்ட³யா ஸுப்படிவித்தா⁴தி நிஜ்ஜானக்க³ந்திஸங்காதாய, ஞாதபரிஞ்ஞாஸங்காதாய வா தி³ட்ட³யா தத்த² வுத்தரூபாரூபத⁴ம்மே “இதி ரூபங், எத்தகங் ரூப”ந்திஆதி³னா ஸுட்டு² வவத்தா⁴பெத்வா படிவித்தா⁴.

ஸவனதா⁴ரணவசீபரிசரியா ச பரியத்தித⁴ம்மானங் விஸேஸேன ஸோதாவதா⁴ரணபடிபுத்தா⁴, தஸ்மா தத்³தீபகவசனேனவ ப³ஹு மயா த⁴ம்மா ஸுதா தா⁴தா வசஸா பரிசிதாதி இமமத்த³ங் பகாஸேதீதி வுத்தங் “ஸுதந்தி இத³ங்...பே... தீபேதீ”தி. தத்த² ஸுதாதி ஸோதத்வாரானுஸாரேன விஞ்ஞாதா. தா⁴தாதி ஸுவண்ணபா⁴ஜனே பக்கி³த்தஸீஹவஸா விய மனஸி ஸுப்பதிட்ட³தபா⁴வஸாத⁴னேன உபதா⁴ரிதா. வசஸா பரிசிதாதி பகுணதாஸம்பாத⁴னேன வாசாய பரிசிதா ஸஜ்ஜாயிதா. இதா³னி பகாஸேதப்ப³த்த³வயதீபகேன யதா³வுத்தஸுத்³த³வயேன விபா⁴வேதப்ப³மத்த³ங் விபா⁴வெந்தோ “தது³ப⁴யேனா”திஆதி³மாஹ. தத்த² தது³ப⁴யேனாதி புரிமனயே, பச்சி³மனயே ச யதா³வுத்தஸுஸ பகாஸேதப்ப³ஸ்ஸத்த³ஸ்ஸ பகாஸகேன தேன துப்பி³தே³ன ஸத்³தே³ன. அத்த³ப்யஞ்ஜனபாரிபூரிங் தீபெந்தோதி ஆத்ரஜனநஸ்ஸ காரணவசனங். ததே³வ காரணங் ப்யதிரேகேன விவரதி, யுத்தியா வா த³ஹ்நங் கரோதி “அத்த³ப்யஞ்ஜனபரிபுண்ணஞ்ஹி”திஆதி³னா. அஸுணந்தோதி செத்த² லக்க³னே, ஹேதும்ஹி வா அந்த-ஸுத்³தோ³. மஹதா ஹிதாதி மஹந்ததோ ஹிதஸ்மா. பரிபா³ஹிரோதி ஸப்ப³தோ பா⁴கேன பா³ஹிரோ.

ஏதேன பன விபா⁴வேதப்ப³த்த³தீபகேன ஸத்³த³வயேன அனுபா⁴வேதப்ப³த்த³மனுபா⁴வெந்தோ “ஏவங் மே ஸுதந்தி இமினா”திஆதி³மாஹ. புப்பே³ விஸுங் விஸுங் அத்தே² யோஜிதாயேவ ஏதே ஸத்³தா³ இத⁴ ஏகஸ்ஸேவானுபா⁴வத்த³ஸ்ஸ அனுபா⁴வகபா⁴வேன க³ஹிதாதி ஞாபேதுங் “ஸகலேனா”தி வுத்தங். காமஞ்ச மே-ஸுத்³தோ³ இமஸ்மிங் டா³னே புப்பே³ன யோஜிதோ, தத³பெக்கா³னங் பன ஏவங்-ஸுத்³த³ ஸுத-ஸுத்³தா³னங் ஸஹசரணதோ, அவினாபா⁴வதோ ச ததா² வுத்தந்தி தட்ட³ப³ப³ங். ததா³க³தப்பவேதி³தந்தி ததா³க³தேன பகாரதோ விதி³தங், பா⁴ஸிதங் வா. அத்தனோ அத³ஹந்தோதி அத்தனி “மமேத³”ந்தி அட்ட³பெந்தோ. பு⁴ம்மத்தே² சேதங் ஸாமிவசனங். அஸப்பரிஸபூ⁴மிந்தி அஸப்பரிஸவிஸயங், ஸோ ச அத்த³தோ அபகதஞ்ஞுதாஸங்காதா “இதே⁴கச்சோ பாபபி⁴க்கு³ ததா³க³தப்பவேதி³தங் த⁴ம்மவினயங் பரியாபுணித்வா அத்தனோ த³ஹதீ”தி (பாரா. 195) ஏவங் மஹாசோரதீபகேன ப⁴க³வதா வுத்தா அனரியவோஹாராவத்தா², ததா² சாஹ “ததா³க³த...பே... அத³ஹந்தோ”தி. ஹுத்வாதி செத்த² ஸேஸோ. ததா² ஸாவகத்தங் படிஜானந்தோதி ஸப்பரிஸபூ⁴மிஓக்கமனஸரூபகத³னங். நனு ச ஆனந்தத்தே³ரஸ்ஸ “மமேத³ங் வசன”ந்தி அதி⁴மானஸ்ஸ, மஹாகஸ்ஸபத்தே³ராதீ³னஞ்ச ததா³ஸங்காய அபா⁴வதோ அஸப்பரிஸபூ⁴மிஸமதிக்கமாதீ³வசனங் நிரத்த³கங் ஸியாதி? நயித³மேவங் “ஏவங் மே ஸுத”ந்தி வத்³ந்தேன அயம்பி அத்தோ² அனுபா⁴விதோதி அத்த³ஸ்ஸேவ த³ஸ்ஸனதோ. தேன ஹி அனுபா⁴வேதப்ப³மத்த³ங்வேவ ததா² த³ஸ்ஸேதி, ந பன ஆனந்தத்தே³ரஸ்ஸ அதி⁴மானஸ்ஸ, மஹாகஸ்ஸபத்தே³ராதீ³னஞ்ச ததா³ஸங்காய ஸம்ப⁴வந்தி நிட்டு³மெத்த² க³ந்தப்ப³ங். கேசி பன “தே³வதானங் பரிவிதக்காபெக்க³ங் ததா³வசனங், தஸ்மா ஏதி³ஸீ சோத³னா அனவகாஸா”தி வத்³ந்தி. தஸ்மிங் கிர ஸமயே ஏகச்சானங் தே³வதானங் ஏவங் சேதஸோ பரிவிதக்கோ உத³பாதி³ “ப⁴க³வா ச பரினிப்பு³தோ, அயஞ்சாயஸ்மா ஆனந்தோ³ தே³ஸனாகுஸலோ, இதா³னி த⁴ம்மங் தே³ஸேதி, ஸக்யகுலப்பஸுதோ ததா³க³தஸ்ஸ பா⁴தா, துளபிதுபுத்தோ ச, கிங் நு கோ² ஸோ ஸயங் ஸச்சிகதங் த⁴ம்மங் தே³ஸேதி, உதா³ஹு ப⁴க³வதோயேவ வசனங் யதா³ஸுத”ந்தி, தேஸமேவ சேதோபரிவிதக்கமஞ்ஞாய தத³பி⁴பரிஹரணத்த³ங் அஸப்பரிஸபூ⁴மிஸமதிக்கமனாதீ³அத்தோ² அனுபா⁴விதோதி. ஸாயேவ யதா³வுத்தா அனரியவோஹாராவத்தா² அஸத்³த⁴ம்மோ, தத்³வத்தா²னோக்கமனஸங்காதா ச ஸாவகத்தபடிஜானநா ஸத்³த⁴ம்மோ. ஏவங் ஸதி பரியாயந்தரேன புரிமத்த³மேவ த³ஸ்ஸேதீதி க³ஹேதப்ப³ங். அபிச குஹனலபனாதீ³வஸேன பவத்தோ அகுஸலராஸி அஸத்³த⁴ம்மோ, தப்பி³ரஹிதபா⁴வோ ச ஸத்³த⁴ம்மோ. “கேவல”ந்திஆதி³னாபி வுத்தஸ்ஸேவத்த³ஸ்ஸ

பரியாயந்தரேன துஸ்ஸனங், யதாவுத்தாய அனரியவோஹாராவத்தாய பரிமோசேதி. ஸாவகத்தங் படிஜானநேன ஸத்தாரங் அபதிஸதீதி அத்தோ². அபிச ஸத்துக்ஃபாதி³கிரியதோ அத்தானங் பரிமோசேதி தக்கிரியாஸங்காய ஸம்ப⁴வதோ. “ஸத்து² ப்⁴க்⁵வதோயேவ வசனங் மயாஸுத”ந்தி ஸத்தாரங் அபதிஸதீதி அத்தந்தரமனுபா⁴வனங் ஹோதி. “ஜினவசன”ந்திஆதி³பி பரியாயந்தரதுஸ்ஸனங், அத்தந்தரமனுபா⁴வனமேவ வா. அப்பேதி³ நிதுஸ்ஸேதி. தி³ட்ட²த⁴ம்மிகஸம்பராயிகபரமத்தே²ஸு யதாரஹங் ஸத்தே நேதீதி நெத்தி, த⁴ம்மோயேவ நெத்தி ததா². வுத்தனயேன செத்த² உப⁴யதா² அதி³ப்பாயோ வேதி³த்ப்போ².

அபரம்பி அனுபா⁴வேதப்ப⁴மத்து²மனுபா⁴வேதி “அபிசா”திஆதி³னா. தத்த² உப்பாதி³தபா⁴வதந்தி தே²ஸனாவஸேன பவத்திதபா⁴வங். புரிமவசனங் விவரந்தோதி ப்⁴க்⁵வதா தே²ஸிதவஸேன புரிமதரங் ஸங்விஜ்ஜமானங் ப்⁴க்⁵வதா வசனமேவ உத்தானிங் கரொந்தோ, இதங் வசனந்தி ஸம்ப⁴ந்தோ⁴. சதுஹி வேஸாரஜ்ஜஞானஹி விஸாரத⁴ஸஸ, விஸாரத⁴ஹேதுபூ⁴தசதுவேஸாரஜ்ஜஞானஸம்பன்னஸ்ஸ வா. து²ஸஞானபலத⁴ரஸ்ஸ. ஸம்மாஸம்பு³த்த⁴பா⁴வஸங்கா²தே உத்தமட்டா²னே டி²தஸ்ஸ, உஸப⁴ஸ்ஸ இத³ந்தி வா அத்தே²ன ஆஸப⁴ஸங்கா²தே அகம்பனஸபா⁴வபூ⁴தே டா²னே டி²தஸ்ஸ. “ஏவமேவ கோ² பி⁴க்க²வே, யதா² ததா²க்⁵தோ லோகே உப்பஜ்ஜதி³பே... ஸோ த⁴ம்மங் தே²ஸேதி³திஆதி³னா (அ. நி. 4.33) ஸீஹோபமஸுத்தாதி³ஸு ஆக்⁵தேன அனேகனயேன ஸீஹனாத⁴னதி³னோ. ஸப்ப⁴ஸத்தே²ஸு, ஸப்ப⁴ஸத்தானங் வா உத்தமஸ்ஸ. ந செத்த² நிது²தா⁴ரணலக்⁵ணாபா⁴வதோ நிது²தா⁴ரணவஸேன ஸமாலோ. ஸப்ப⁴த்த² ஹி ஸக்கதக²ந்தே²ஸு, ஸாஸனக²ந்தே²ஸு ச ஏவமேவ வுத்தங். த⁴ம்மேன ஸத்தானமிஸ்ஸரஸ்ஸ. த⁴ம்மஸ்ஸேவ இஸ்ஸரஸ்ஸ தது²ப்பாத⁴னவஸேனாதி³பி வது²ந்தி. ஸேஸபத⁴²வயங் தஸ்ஸேவத்த⁴ஸ்ஸ பரியாயந்தரதி³பனங். த⁴ம்மேன லோகஸ்ஸ பதி³பமிவ பூ⁴தஸ்ஸ, தது²ப்பாத⁴கபா⁴வேன வா த⁴ம்மஸங்கா²தபதி³பஸம்பன்னஸ்ஸ. “த⁴ம்மகாயோதி பி⁴க்க²வே, ததா²க்⁵தஸ்ஸேதங் அதி³வசன”ந்தி (தி³. நி. 3.118) ஹி வுத்தங். த⁴ம்மேன லோகபடிஸரணபூ⁴தஸ்ஸ, த⁴ம்மஸங்கா²தேன வா படிஸரணேன ஸம்பன்னஸ்ஸ. “யங்னானாஹங்...பே... தமேவ த⁴ம்மங் ஸக்கதவா க²ருங் கத்வா மானெத்வா பூஜெத்வா உபனிஸ்ஸாய விஹரெய்ய”ந்தி (அ. நி. 4.21; ஸங். நி. 1.173) ஹி வுத்தங். ஸத்தி³⁴ந்த³ரியாதி³ஸத்த⁴ம்மஸங்கா²தஸ்ஸ வரசக்கஸ்ஸ பவத்தினோ, ஸத்த⁴ம்மானமேதஸ்ஸ வா ஆணாசக்கவரஸ்ஸ பவத்தினோ ஸம்மாஸம்பு³த்த⁴ஸ்ஸ தஸ்ஸ ப்⁴க்⁵வதோ இதங் வசனங் ஸம்முகா²வ மயா படிக்க²ஹிதந்தி யோஜேதப்ப³ங். ப்யஞ்ஜனேதி பத⁴ஸமுதாயபூ⁴தே வாக்யே. கங்கா² வா விமதி வாதி எத்த² து²ளஹதரங் நிவிட்டா² விசிகிச்சா² கங்கா². நாதிஸங்ஸப்பனங் மதிபே⁴த⁴மத்தங் விமதி. ஸம்முகா² படிக்க²ஹிதமிதங் மயாதி ததா² அகத்தப்ப³பா⁴வகாரணவசனங். அத்தனா உப்பாதி³தபா⁴வங் அப்படிஜானந்தோ புரிமவசனங் விவரந்தோதி பன அஸ்ஸத்தி³யவினாஸனஸ்ஸ, ஸத்த⁴ம்மபத⁴முப்பாத⁴னஸ்ஸ ச காரணவசனங். “தேனேத”ந்திஆதி³னா யதா²வுத்தமேவத்த²ங் உதா²னவஸேன து²ஸ்ஸேதி.

“ஏவங் மே ஸுத”ந்தி ஏவங் வதுந்தோ கோ²தமகொ²த்தஸ்ஸ ஸம்மாஸம்பு³த்த⁴ஸ்ஸ ஸாவகோ, கோ²தமகொ²த்தஸம்பந்தோ⁴ வா ஸாவகோ ஆயஸ்மா ஆனந்தோ² ப்⁴க்⁵வதா பா⁴ஸிதபா⁴வஸ்ஸ, ஸம்முகா² படிக்க²ஹிதபா⁴வஸ்ஸ ச ஸுசனதோ, ததா²ஸுசனேனேவ ச க²லிதது²ன்னிருத்தாதி³க்⁵ஹணதோ²ஸாபா⁴வஸ்ஸ ஸிஜ்ஜனதோ ஸாஸனே அஸ்ஸத்த⁴ங் வினாஸயதி, ஸத்த⁴ங் வட்⁴டே⁴தி³தி அத்தோ². எத்த² ச பஞ்சமாத⁴யோ திஸ்ஸோ அத்த⁴யோஜனா ஆகாராதி³அத்தே²ஸு அக்⁵க்⁵ஹிதவிஸேஸமேவ ஏவங்-ஸத்த⁴ங் க²ஹெத்வா து²ஸ்ஸிதா, ததோ பரா திஸ்ஸோ ஆகாரத்த²மேவ ஏவங்-ஸத்த⁴ங் க²ஹெத்வா விபா⁴விதா, பச்சி²மா பன திஸ்ஸோ யதா²க்⁵மங் ஆகாரத்த²ங், நிது²ஸ்ஸனத்த²ங், அவதா⁴ரணத்த²ஞ்ச ஏவங்-ஸத்த⁴ங் க²ஹெத்வா யோஜிதாதி து²ட்ட²ப்ப³ங். ஹொந்தி செத்த² -

“து²ஸ்ஸனங் தி³பனஞ்சாபி, பகாஸனங் விபா⁴வனங்;
அனுபா⁴வனமிச்சத்தோ², கிரியாயோகேன பஞ்சதா⁴.

து²ஸ்ஸிதோ பரம்பராய, ஸித்தோ⁴ நேகத்த²வுத்தியா;
ஏவங் மே ஸுதமிச்செத்த², பத⁴த்தயே நயஞ்ஞனா”தி.

ஏக-ஸத்தோ² பன அஞ்ஞஸெட்டா²ஸஹாயஸங்க²யாதி³ஸு தி²ஸ்ஸதி. ததா² ஹேஸ “ஸஸ்ஸதோ அத்தா ச லோகோ ச, இத²மேவ ஸச்சங் மோக²மஞ்ஞந்தி இத்தே²கே அபி⁴வதுந்தி³திஆதி³ஸு (ம. நி. 3.27) அஞ்ஞத்தே² தி²ஸ்ஸதி, “சேதஸோ ஏகோதி³பா⁴வ”ந்திஆதி³ஸு (தி³. நி. 1.228; பாரா. 11) ஸெட்டே², “ஏகோவூபகட்டோ²”திஆதி³ஸு (தி³. நி. 1.405; தி³. நி. 2.215; ம. நி. 1.80; ஸங். நி. 3.63; விப⁴. 4.445) அஸஹாயே, “ஏகோவ கோ² பி⁴க்க²வே, க²ணோ ச ஸமயோ ச ப்ரஹ்மசரியவாஸாயா”திஆதி³ஸு (அ. நி. 8.29) ஸங்க²யாயங், இதா⁴பி ஸங்க²யாயமேவாதி து²ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “ஏகந்தி க²ணனபரிச்சே²து²னித்தே²ஸோ”தி (இதிவு. அட்ட². 1; தி³. நி. 10. 1.பரிப்பா²ஜகதாவண்ணனா) ஏகோயேவேஸ ஸமயோ, ந துவே வா தயோ வாதி ஊனாதி³காபா⁴வேன க²ணனஸ்ஸ பரிச்சே²து²னித்தே²ஸோ ஏகந்தி அயங் ஸத்தோ²தி அத்தோ², தேன கஸ்ஸ பரிச்சி²ந்த⁴னந்தி அனுயோகே ஸதி “ஸமய”ந்தி வுத்தந்தி து²ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “ஸமயந்தி பரிச்சி²ன்னந்தித்தே²ஸோ”தி. ஏவங் பரிச்சே²து²பரிச்சி²ன்னவஸேன வுத்தேபி “அயங் நாம ஸமயோ”தி ஸரூபதோ அனியமிதத்தா அனியமிதவசனமேவாதி து²ஸ்ஸேதி “ஏகங்...பே... தி³பன”ந்தி இமினா.

இதாஸி ஸமயஸத்ஸுஸ அனேகத்தவத்திதங் அத்துத்தாஃரவஸேன தஸஸெத்வா இதாஃதிஃப்பேதமத்தங் நியமெந்தோ “தத்தா”திஆதிமாஹ. தத்தாதி தஸ்மிங் “ஏகங் ஸமய”ந்தி பதத்வயே, ஸமபிஃனிவிட்டோ ஸமய ஸத்தோதி ஸம்பந்தோ. ந பன திஸஸதீதி தெஸ்வேகஸ்மிங்யேவ அத்தே இத பவத்தனதோ. ஸமவாயேதி பச்சயஸாமக்ஸ்யங், காரணஸமவாயேதி அத்தோ. கணேதி ஓகாஸோ. ஹேதுதிஃஃஸுதி ஹேதும்ஹி சேவ லத்திஃயஞ்ச. அஸஸாதி ஸமயஸத்ஸுஸ. காலஞ்ச ஸமயஞ்ச உபாதாயாதி எத்த காலோ நாம உபஸங்கமனஸ்ஸ யுத்தகாலோ. ஸமயோ நாம தஸ்ஸேவ பச்சயஸாமக்ஸு, அத்ததோ பன ததனுருபஸரீரபுலஞ்சேவ தப்பச்சயபரிஸஸயாபாஃவோ ச. உபாதானங் நாம ஞானேன தேஸங் கஹணங், தஸ்மா யதாவுத்தங் காலஞ்ச ஸமயஞ்ச பஞ்ஞாய கஹேத்வா உபதாஃரெத்வாதி அத்தோ. இதங் வுத்தங் ஹோதி - ஸசே அம்ஹாகங் ஸவே கமனஸ்ஸ யுத்தகாலோ பஃவிஸஸதி, காயே புலமத்தா ச பரிஸஸதி, கமனபச்சயா ச அஞ்ஞோ அபாஸுவிஹாரோ ந பஃவிஸஸதி, அதேதங் காலஞ்ச கமனகாரணஸமவாயஸங்காதங் ஸமயஞ்ச உபதாஃரெத்வா அப்பேவ நாம ஸவேபி ஆகச்செய்யாமாதி. கணேதி ஓகாஸோ. ததாஃகதுப்பாதாதிஃகோ ஹி மக்ஸுபுரஹ்மசரியஸஸ ஓகாஸோ தப்பச்சயபடிபாஃஹேதுத்தா. கணோ ஏவ ச ஸமயோ. யோ “கணோ”தி ச “ஸமயோ”தி ச வச்சதி, ஸோ ஏகோவாதி அதிஃப்பாயோ. தியட்டோ மாஸோ ஸேஸோ கிம்ஹானங் உண்ஹஸமயோ. வஸ்ஸானஸ்ஸ படமோ மாஸோ பரிளாஹஸமயோ. மஹாஸமயோதி மஹாஸமுஹோ. ஸமாலோ வா ஏஸ, ப்யாலோ வா. பவுட்டங் வனங் பவனங், தஸ்மிங், கபிலவத்துஸாமந்தே மஹாவனஸங்காதே வனஸண்டேதி அத்தோ. ஸமயோபி கோதி எத்த ஸமயோதி லிக்காபதபூரணஸ்ஸ ஹேது. பஃததாலீதி தஸ்ஸ பிஃகஞ்ஸஸ நாமங். இதங் வுத்தங் ஹோதி - தயா பஃததாலி படிவிஜ்ஜிதப்பயுத்தகங் ஏகங் காரணங் அத்தி, தம்பி தே ந படிவித்தாங் ந ஸல்லக்கிதந்தி. கிங் தங் காரணந்தி ஆஹ “பஃகவாபி கோ”திஆதி.

“உக்ஃஹமானோ”திஆதிஸு மானோதி தஸ்ஸ பரிப்பாஜகஸ்ஸ பகதினாமங், கிஞ்சி கிஞ்சி பன லிப்பங் உக்ஃஹேதுங் ஸமத்ததாய “உக்ஃஹமானோ”தி நங் ஸஞ்ஜானந்தி, தஸ்மா “உக்ஃஹமானோ”தி வச்சதி. ஸமணமுண்டிகஸ்ஸ புத்தோ ஸமணமுண்டிகாபுத்தோ. ஸோ கிர தேவதத்தஸ்ஸ உபட்டாகோ. ஸமயங் திட்டிங் பகாரேன வதந்தி எத்தாதி ஸமயப்பவாதகோ, தஸ்மிங், திட்டிப்பவாதகேதி அத்தோ. தஸ்மிங் கிர டானே சங்கீதாருக்கப்பொக்கஸாதிப்பபுத்தயோ ப்ராஹ்மணா, நிகண்டாசேலகபரிப்பாஜகாதயோ ச பப்பஜிதா ஸன்னிபதித்வா அத்தனோ அத்தனோ ஸமயங் பகாரேன வதந்தி கதெந்தி தீபெந்தி, தஸ்மா ஸோ ஆராமோ “ஸமயப்பவாதகோ”தி வச்சதி. ஸவேவ திந்துகாசீரஸங்காதாய திம்புஸகருக்கப்பந்தியா பரிக்கித்தத்தா “திந்துகாசீரோ”தி வச்சதி. ஏகா ஸாலா எத்தாதி ஏகஸாலகோ. யஸ்மா பனெத்த படமங் ஏகா ஸாலா அஹோஸி, பச்சா பன மஹாபுஞ்ஞங் பொட்டபாதப்பரிப்பாஜகங் நிஸஸாய பஹு ஸாலா கதா, தஸ்மா தமேவ படமங் கதங் ஏகங் ஸாலங் உபாதாய லத்தாபுப்பாஸாமவஸேன “ஏகஸாலகோ”தி வச்சதி. மல்லிகாய நாம பஸேனதிரஞ்ஞோ தேவியா உய்யானபூதோ ஸோ புப்பஸஸ்சன்னோ ஆராமோ, தேன வுத்தங் “மல்லிகாய ஆராமே”தி. படிவஸதீதி தஸ்மிங் பாஸுதாய வஸதி.

திட்டே தம்மேதி பச்சக்கே அத்தபாஃவே. அத்தோதி வுட்டி. கம்மகிலேஸவஸேன ஸம்பரேதப்பதோ ஸம்மா பாபுணிதப்பதோ ஸம்பராயோ, பரலோகோ, தத்த நியுத்தோ ஸம்பராயிகோ, பரலோகத்தோ. அத்தாபிஃஸமயாதி யதாவுத்தஉபயத்தஸங்காதஹிதபடிபாஃ. ஸம்பராயிகோபி ஹி அத்தோ காரணஸ்ஸ நிப்பன்னத்தா படிஸத்தோ நாம ஹோதீதி தங் அத்தத்வயமேகதோ கத்வா “அத்தாபிஃஸமயா”தி வுத்தங். தியா பஞ்ஞாய தங்ததத்தே ராதி கண்ணாதி, தீ வா பஞ்ஞா ஏதஸ்ஸத்தீதி தீரோ. பண்டா வச்சதி பஞ்ஞா. ஸா ஹி ஸுகுமேஸுபி அத்தேஸு படதி கச்சதி, துக்காதீனங் வா பீளனாதிஆகாரங் ஜானாதீதி பண்டா. தாய இதோ கதோதி பண்டிதோ. அத வா இதா ஸஞ்ஜாதா பண்டா ஏதஸ்ஸ, படதி வா ஞானகதியா கச்சதீதி பண்டிதோ. ஸம்மா மானாபிஃஸமயாதி மானஸ்ஸ ஸம்மா பஹானேன. ஸம்மாதி செத்த அக்ஃமக்ஃஞானேன ஸமுச்சேதப்பஹானங் வுத்தங். அந்தந்தி அவஸானங். பீளனங் தங்ஸமங்கினோ ஹிங்ஸனங் அவிப்பாரிதாகரணங். ததேவ அத்தோ ததா தத்காரஸஸ ட்டகாரங் கத்வா. ஸமேச்ச பச்சயேஹி கதபாஃவோ ஸங்குத்தட்டோ. துக்கதுக்கதாதிவஸேன ஸந்தாபனங் பரிதஹனங் ஸந்தாபட்டோ. ஜராய, மரணேன சாதி த்விதா விபரிணாமேதப்போ விபரிணாமட்டோ. அபிஃஸமேதப்போ படிவிஜ்ஜிதப்போ அபிஃஸமயட்டோ, பீளனாதீனியேவ. தானி ஹி அபிஃஸமேதப்பாஃவேன ஏகிபாஃவமுபனெத்வா “அபிஃஸமயட்டோ”தி வுத்தானி. அபிஃஸமயஸ்ஸ வா படிவேதஸ்ஸ அத்தோ கோசரோ அபிஃஸமயட்டோதி தானியேவ தப்பிஸய. பாஃவபகமன-ஸாமஞ்ஞதோ ஏகத்தேன வுத்தானி. எத்த ச உபஸக்ஸாநங் ஜோதகமத்தத்தா தஸ்ஸ தஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ வாசகோ ஸமயஸத்தோ ஏவாதி ஸமயஸத்ஸுஸ அத்துத்தாஃரேபி ஸஉபஸக்ஸோ அபிஃஸமயோ வுத்தோ.

தேஸு பன அத்தேஸு அயங் வசனத்தோ - ஸஹகாரீகாரணவஸேன ஸன்னிஜ்ஜங் ஸமேதி ஸமவேதீதி ஸமயோ, ஸமவாயோ. ஸமேதி ஸமாகச்சதி மக்ஸுபுரஹ்மசரியமெத்த ததாதாஃரபுக்ஸவஸேனாதி ஸமயோ, கணோ. ஸமெந்தி எத்த, ஏதேன வா ஸங்கச்சந்தி தம்மா, ஸத்தா வா ஸஹஜாதாஃஹி, உப்பாதாஃஹி சாதி ஸமயோ, காலோ. தம்மப்பவத்திமத்ததாய ஹி அத்ததோ அபூதோபி காலோ தம்மப்பவத்தியா அதிஃகரணங், கரணங் விய ச பரிபுபனாமத்தஸித்தேன ரூபேன வோஹரீயதி. ஸமங், ஸம்மா வா அவயவானங் அயனங் பவத்தி அவட்டானந்தி ஸமயோ, ஸமுஹோ யதா “ஸமுதாயோ”தி. அவயவானங் ஸஹாவட்டானமேவ ஹி ஸமுஹோ, ந பன அவயவவினிமுத்தோ ஸமுஹோ நாம கோசி பரமத்ததோ அத்தி. பச்சயந்தரஸமாகமே ஏதி

புலங் உப்பஜ்ஜதி, பவத்ததி வா ஏதஸ்மாதி ஸமயோ, ஹேது யதா? “ஸமுத்யோ”தி. ஸோ ஹி பச்சயந்தரஸமாக்மனேனேவ அத்தனோ புலங் உப்பாத்டிதிஸமங்கீபா்வங் கரோதி. ஸமேதி ஸங்யோஜனபா்வதோ ஸம்பந்தோ ஹுத்வா ஏதி அத்தனோ விஸயே பவத்ததி, த்ஸ்ஹக்க்ணபா்வதோ வா தங்ஸஞ்ஞத்தா ஸத்தா அயந்தி ஏதேன யதாபிவிஸேஸங் பவத்தந்தி ஸமயோ, திட்டி. திட்டிஸங்யோஜனேன ஹி ஸத்தா அதிவிய பஜ்ஜந்தி. ஸமிதி ஸங்கதி ஸமோதாநங் ஸமயோ, படிஸாபோ. ஸமஸ்ஸ நிரோதாஸ்ஸ யானங் பாபுணனங், ஸம்மா வா யானங் அபக்மோ அப்பவத்தி ஸமயோ, பஹானங். அபிமுக்ங் ஞானேன ஸம்மா ஏதப்போ அபிசுந்தப்போதி அபிஸமயோ, தம்மானங் அவிபரீதோ ஸபாவோ. அபிமுக்பாவேன தங் தங் ஸபாவங் ஸம்மா ஏதி கச்சதி புஜ்ஜத்தி அபிஸமயோ, தம்மானங் யதாபுதஸபாவாவபோதோ.

நனு ச அத்தமத்தங் யதாதிப்பேதங் பதி ஸத்தா அபிவிஸந்தி ந ஏகேன ஸத்தேன அனேகே அத்தா அபிதியந்தி. அத் கஸ்மா இத ஸமயஸத்தஸ்ஸ அனேகதா அத்தோ வத்தோதி? ஸச்சமேதங் ஸத்தவிஸேஸே அபெக்கிதே ஸத்தவிஸேஸே ஹி அபெக்கிதே ந ஏகேன ஸத்தேன அனேகத்தாபிதாநங் ஸம்பவதி. ந ஹி யோ காலாதிஅத்தோ ஸமய-ஸத்தோ, ஸோயேவ ஸமுஹாதிஅத்தங் வத்தி. எத்த பன தேஸங் தேஸமத்தாநங் ஸமயஸத்தவசனியதாஸாமஞ்ஞமுபாதாய அனேகத்தா ஸமய-ஸத்தஸ்ஸ வத்தாதி. ஏவங் ஸப்பத்த அத்துத்தாரே. ஹோதி செத்த -

“ஸாமஞ்ஞவசனியதங், உபாதாய அனேகதா;
அத்தங் வதே ந ஹி ஸத்தோ, ஏகோ நேகத்தகோ ஸியா”தி.

ஸமவாயாதிஅத்தாநங் இத ஸம்பவதோ, காலஸ்ஸேவ ச அபதிஸிதப்பத்தா “இத பனஸ்ஸ காலோ அத்தோ”தி வத்தங். தேஸதேஸகாதிநங் விய ஹி காலஸ்ஸ நிதானபாவேன அதிப்பேதத்தா ஸோபி இத அபதிஸ்யதி. இமினா கீதிஸங் காலங் தீபேதி ஆஹ “தேனா”திஆதி. தேனாதி காலத்தேன ஸமய-ஸத்தேன. அட்டமாலோ பக்வஸேன வத்தோ, புப்பணஹாதிக்கோ திவஸபாக்கவஸேன, படமயாமாதிக்கோ பஹாரவஸேன. ஆதி-ஸத்தேன கணலயாதயோ ஸங்கஹிதா, அனியமிதவஸேன ஏகங் காலங் தீபேதி அத்தோ.

கஸ்மா பனெத்த அனியமிதவஸேன காலோ நித்திட்டோ, ந உதுஸங்வச்சராதிநா நியமிதவஸேனாதி ஆஹ “தத்த கிஞ்சாபி”திஆதி. கிஞ்சாபி பஞ்ஞாய விதிதங் ஸுவவத்தாபிதங், ததாபிதி ஸம்பந்தோ. வசஸா தாரேதுங் வா ஸயங் உத்திஸிதுங் வா பரேன உத்திஸாபேதுங் வா ந ஸக்கா நானப்பகாரபாவதோ பஹு ச வத்தப்பங் ஹோதி யாவ காலப்பேதோ, தாவ வத்தப்பத்தா. “ஏகங் ஸமய”ந்தி வத்தே பன ந ஸோ காலப்பேதோ அத்தி, யோ எத்தாநந்தோக்தோ ஸியாதி தஸ்ஸேதி “ஏகேனேவ பதேன தமத்தங் ஸமோதாநெத்வா”தி இமினா. ஏவங் லோகியஸம்மதகாலவஸேன ஸமயத்தங் தஸ்ஸெத்வா இதாநி ஸாஸனே பாகடகாலவஸேன ஸமயத்தங் தஸ்ஸேதுங் “யே வா இமே”திஆதி வத்தங். அபிச உதுஸங்வச்சராதிவஸேன நியமங் அகத்வா ஸமயஸத்தஸ்ஸ வசனே அயம்பி குணோ லத்தோயேவாதி தஸ்ஸெந்தோ “யே வா இமே”திஆதிமாஹ. ஸாமஞ்ஞஜோதனா ஹி விஸேஸே அவதிட்டதி தஸ்ஸா விஸேஸபரிஹாரவிஸயத்தா. தத்த யே இமே ஸமயாதி ஸம்பந்தோ. பக்வதோ மாதுகுச்சிஓக்கமனகாலோ செத்த கப்போக்கந்திஸமயோ. சத்தாரி நிமித்தானி பஸ்ஸித்வா ஸங்வேஜனகாலோ ஸங்வேகஸமயோ. சப்பஸ்ஸானி ஸம்போதிஸமதிக்கமாய சரியகாலோ துக்கரகாரிகஸமயோ. தேவஸிகங் ஜாநபுலஸமாபத்திஹி வீதினாமனகாலோ திட்டதம்மஸுகவிஹாரஸமயோ, விஸேஸதோ பன ஸத்தஸத்தாஹானி ஜாநஸமாபத்திவஞ்ஜனகாலோ. பஞ்சத்தாலீஸவஸ்ஸானி தங்தங்தம்மதேஸனாகாலோ தேஸனாஸமயோ. ஆதி-ஸத்தேன யமகபாடிஹாரியஸமயாதயோ ஸங்கணஹாதி. பகாஸாதி தஸ்ஸஹஸ்ஸிலோகதாதுபகம்பனஓபாஸபாதுபாவாதீஹி பாகடா. “ஏகங் ஸமய”ந்தி வத்தே தத்ஞேபி ஸமயா ஸந்திதி அத்தாபத்திதோ தேஸு ஸமயேஸு இத தேஸனாஸமயஸங்காதோ ஸமயவிஸேஸோ “ஏகங் ஸமய”ந்தி வத்தோதி தீபேதி அதிப்பாயோ.

யதாவத்தப்பேதேஸுயேவ ஸமயேஸு ஏகதேஸங் பகாரந்தரேஹி ஸங்கஹெத்வா தஸ்ஸேதுங் “யோ சாய”ந்திஆதி வத்தங். தத்த ஹி ஞானகிச்சஸமயோ, அத்தஹிதபடிபத்திஸமயோ ச அபிஸம்போதிஸமயோயேவ. அரியதுணஹிபாவஸமயோ திட்டதம்மஸுகவிஹாரஸமயோ. கருணாகிச்சபரஹிதபடிபத்திதம்மிகதாஸமயோ தேஸனாஸமயோ, தஸ்மா தேஸு வத்தப்பேதேஸு ஸமயேஸு ஏகதேஸோவ பகாரந்தரேன தஸ்ஸிதோதி திட்டப்பங். “ஸன்னிபதிதானங் வோ பிக்குவே த்வயங் கரணியங் தம்மீ கதா வா அரியோ வா துணஹிபாவோ”தி (உதா. 12) வத்தஸமயே ஸந்தாய “ஸன்னிபதிதானங் கரணியத்வயஸமயேஸு”தி வத்தங். தேஸுபி ஸமயேஸுதி கருணாகிச்சபரஹிதபடிபத்திதம்மிகதாதேஸனாஸமயேஸுபி. அஞ்ஞதரங் ஸமயங் ஸந்தாய “ஏகங் ஸமய”ந்தி வத்தங் அத்ததோ அபேதத்தா.

அஞ்ஞத்த விய பும்மவசனேன ச கரணவசனேன ச நித்தேஸமகத்வா இத உபயோகவசனேன நித்தேஸபயோஜனங் நித்தாரேதுகாமோ பரம்முகேன சோதனங் ஸமுட்டபேதி “கஸ்மா பனெத்தா”திஆதிநா.

எத்தா²தி “ஏகங் ஸமய”ந்தி இமஸ்மிங் பதே³, கரணவசனேன நித்⁴தே⁵ஸோ கதோ யதா²தி ஸம்ப⁴ந்தோ⁴. ப⁴வந்தி எத்தா²தி பு⁴ம்மங், ஓகாஸோ, தத்த² பவத்தங் வசனங் விப⁴த்தி பு⁴ம்மவசனங். கரோதி கிரியமபி⁴னிப்பா⁴தே⁵பி⁴ ஏதேனாதி கரணங், கிரியாநிப்ப⁴த்திகாரணங். உபயுஜ்ஜிதப்போ³ கிரியாயாதி உபயோகோ³, கம்மங், தத்த² வசனங் ததா². “தத்தா²”திஆதி³னா யதா²வுத்தசோத³னங் பரிஹரதி. தத்தா²தி தேஸு அபி⁴த⁴ம்மதத³ஞ்ஞஸுத்தபத³வினயேஸு. ததா²தி பு⁴ம்மவசனகரணவசனேஹி அத்த²ஸம்ப⁴வதோ சாதி யோஜேதப்பங், அதி⁴கரணபா⁴வேனபா⁴வலக்க³ணத்தா²னங், ஹேதுகரணத்தா²னஞ்ச ஸம்ப⁴வதோதி அத்தோ². இதா⁴தி இத⁴ஸ்மிங் ஸுத்தபதே³. அஞ்ஞதா²தி உபயோக³வசனேன. அத்த²ஸம்ப⁴வதோதி அச்சந்தஸங்யோக³த்த²ஸ்ஸ ஸம்ப⁴வதோ.

“தத்த² ஹி”திஆதி³ தப்பி³வரணங். இதோதி “ஏகங் ஸமய”ந்தி ஸுத்தபத³தோ. அதி⁴கரணத்தோ²தி ஆதா⁴ரத்தோ². ப⁴வனங் பா⁴வோ, கிரியா, கிரியாய கிரியந்தரலக்க³ணங் பா⁴வேனபா⁴வலக்க³ணங், ததே³வத்தோ² ததா². கேன ஸமயத்தே³ன இதங் அத்த²வயங் ஸம்ப⁴வதி அனுயோகே³ ஸதி தத³த்த²வயஸம்ப⁴வானுருபேன ஸமயத்தே³ன, தங் துள்ளங் கரொந்தோ “அதி⁴கரணஞ்ஹி”திஆதி³மாஹ. பத³த்த²தோயேவ ஹி யதா²வுத்தமத்த²வயங் ஸித்த²ங், விப⁴த்தி பன ஜோதகமத்தா. தத்த² காலஸங்காதோ, காலஸத்த²ஸ்ஸ வா அத்தோ² யஸ்ஸாதி காலத்தோ². ஸமூஹஸங்காதோ, ‘ஸமூஹஸத்த²ஸ்ஸ வா அத்தோ² யஸ்ஸாதி ஸமூஹத்தோ², கோ ஸோ? ஸமயோ. இதங் வுத்தங் ஹோதி - காலத்தோ², ஸமூஹத்தோ² ச ஸமயோ தத்த² அபி⁴த⁴ம்மே வுத்தானங் பஸ்ஸாதி³த⁴ம்மானங் அதி⁴கரணங் ஆதா⁴ரோதி, யஸ்மிங் காலே, த⁴ம்மபுஞ்ஜே வா காமாவசரங் குஸலங் சித்தங் உப்பன்னங் ஹோதி, தஸ்மிங்யேவ காலே, த⁴ம்மபுஞ்ஜே வா பஸ்ஸாத³யோபி ஹொந்தி³தி அயஞ்ஹி தத்த² அத்தோ². நனு சாயங் உபாதா³பஞ்ஞத்திமத்தோ காலோ, வோஹாரமத்தோ ச ஸமூஹோ, ஸோ கத²ங் அதி⁴கரணங் ஸியா தத்த² வுத்தத⁴ம்மானந்தி? நாயங் தோ³ஸோ. யதா² ஹி காலோ ஸயங் பரமத்த²தோ அவிஜ்ஜமானோபி ஸபா⁴வத⁴ம்மபரிச்சி³ன்னத்தா ஆதா⁴ரபா⁴வேன பஞ்ஞாதோ, ஸபா⁴வத⁴ம்மபரிச்சி³ன்னோ ச தங்க³ணப்பவத்தானங் ததோ பு⁴பே, பரதோ ச அபா⁴வதோ “பு⁴பு⁴ண்ஹேஜாதோ, ஸாயன்ஹே ஆக³ச்ச³தி³ஆதி³ஸு, ஸமூஹோ ச அவயவவினிமுத்தோ விஸுங் அவிஜ்ஜமானோபி கப்பனாமத்தஸித்த²த⁴த்தா அவயவானங் ஆதா⁴ரபா⁴வேன பஞ்ஞாபீயதி “ருக்கே² ஸாகா², யவராஸியங் பத்தஸம்ப⁴தோ²திஆதி³ஸு, ஏவமிதா⁴பி ஸபா⁴வத⁴ம்மபரிச்சி³ன்னத்தா, கப்பனாமத்தஸித்த²த⁴த்தா ச தது³ப⁴யங் தத்த² வுத்தத⁴ம்மானங் அதி⁴கரணபா⁴வேன பஞ்ஞாபீயதி.

“க³ணஸமவாயஹேதுஸங்காதஸ்ஸா”திஆதி³ பா⁴வேனபா⁴வலக்க³ணத்த²ஸம்ப⁴வத⁴ஸ்ஸனங். தத்த² க³ணோ நாம அட்ட²க்க³ணவினிமுத்தோ நவமோ பு⁴த்து⁴ப்பாத³க்க³ணோ, யானி வா பனேதானி “சத்தாரிமானி பி⁴க்க³வே, சக்கானி, யேஹி ஸமன்னாக³தானங் தே³வமுஸ்ஸானங் சதுசக்கங் பவத்த²தி (அ. நி. 4.31) எத்த² பதிருபதே³ஸவாஸோ ஸப்புரிஸு³பனிஸ்ஸயோ அத்தஸம்மாபணீதி⁴ பு⁴பே³கதபுஞ்ஞாதி சத்தாரி சக்கானி வுத்தானி, தானி ஏகஜ்ஜங் கத்வா ஓகாஸட்டே³ன “க³ணோ”தி வேதி³தப்பா³னி. தானி ஹி குஸலுப்பத்தியா ஓகாஸப⁴தானி. ஸமவாயோ நாம “சக்கு³ஞ்ச படிச்ச ரூபே ச உப்பஜ்ஜதி சக்கு³விஞ்ஞாண³ந்திஆதி³னா (ம. நி. 1.204; 3.421, 425, 426; ஸங். நி. 2.43, 44; ஸங். நி. 3.60; கதா². 465, 467) நித்தி³ட்ட²” சக்கு³விஞ்ஞாணாதி³ஸாதா⁴ரணப³லிப்பாத³கத்தேன ஸண்டி³தா சக்கு³ரூபாதி³பச்சயஸாமக்³கீ. சக்கு³ரூபாதி³னஞ்ஹி சக்கு³விஞ்ஞாணாதி³ ஸாதா⁴ரணப³லங். ஹேது நாம யோனிஸோமனஸிகாராதி³ஜனகஹேது. யதா²வுத்தஸ்ஸ க³ணஸங்காதஸ்ஸ, ஸமவாயஸங்காதஸ்ஸ, ஹேதுஸங்காதஸ்ஸ ச ஸமயஸ்ஸ ஸத்தாஸங்காதேன பா⁴வேன தேஸங் பஸ்ஸாதீ³னங் த⁴ம்மானங் ஸத்தாஸங்காதோ பா⁴வோ லக்கீ³யதி விஞ்ஞாயதி³தி அத்தோ². இதங் வுத்தங் ஹோதி - யதா² “கா³வீஸு து³ய்ஹமானாஸு க³தோ, து³த்தா⁴ஸு ஆக³தோ”தி எத்த² தோ³ஹனகிரியாய க³மனகிரியா லக்கீ³யதி, ஏவமிதா⁴பி யதா²வுத்தஸ்ஸ ஸமயஸ்ஸ ஸத்தாகிரியாய சித்தஸ்ஸ உப்பாத³கிரியா, பஸ்ஸாதீ³னங் ப⁴வனகிரியா ச லக்கீ³யதி. நனு செத்த² ஸத்தாகிரியா அவிஜ்ஜமானாவ, கத²ங் தாய லக்கீ³யதி? ஸச்சங், ததா²பி “யஸ்மிங் ஸமயே”தி ச வுத்தே ஸதீதி அயமத்தோ² விஞ்ஞாயமானோ ஏவஹோதி அஞ்ஞகிரியாஸம்ப⁴ந்தா⁴பா⁴வே பத³த்த²ஸ்ஸ ஸத்தாவிரஹாபா⁴வதோ, தஸ்மா அத்த²தோ க³ம்யமானாய தாய ஸத்தாகிரியாய லக்கீ³யதி. அயஞ்ஹி தத்த² அத்தோ² - யஸ்மிங் யதா²வுத்தே க³ணே, பச்சயஸமவாயே, ஹேதும்ஹி வா ஸதி காமாவசரங் குஸலங் சித்தங் உப்பன்னங் ஹோதி, தஸ்மிங்யேவ க³ணே, பச்சயஸமவாயே, ஹேதும்ஹி வா ஸதி பஸ்ஸாத³யோபி ஹொந்தி³தி. அயங் பன அத்தோ² அபி⁴த⁴ம்மயேவ (அட்ட²ஸா. காமாவசரகுஸலபத³பா⁴ஜனீயே) நித்⁴ஸ்ஸனவஸேன வுத்தோ, யதா²ரஹமேஸ நயோ அஞ்ஞேஸுபி ஸுத்தபதே³ஸுதி. தஸ்மாதி அதி⁴கரணத்த²ஸ்ஸ, பா⁴வேனபா⁴வலக்க³ணத்த²ஸ்ஸ ச ஸம்ப⁴வதோ. தத³த்த²ஜோதனத்த²ந்தி தது³ப⁴யத்த²ஸ்ஸ ஸமயஸுத்த²த⁴பா⁴வேன விஜ்ஜமானஸ்ஸேவ பு⁴ம்மவசனவஸேன தீ³பனத்த²ங். விப⁴த்தியோ ஹி பதீ³போ விய வத்து²னோ விஜ்ஜமானஸ்ஸேவ அத்த²ஸ்ஸ ஜோதகாதி, அயமத்தோ² ஸத்த²ஸுத்தே³ஸு பாகடோயேவ.

ஹேதுஅத்தோ², கரணத்தோ² ச ஸம்ப⁴வதி “அன்னேன வஸதி, விஜ்ஜாய வஸதீ³திஆதி³ஸு விய ஹேதுஅத்தோ², “பு⁴ரஸுனா சி³ந்ததி, குதா³லேன க³ணதீ³திஆதி³ஸு விய கரணத்தோ² ச ஸம்ப⁴வதி. கத²ங் பன ஸம்ப⁴வதி ஆஹ “யோ ஹி ஸோ”திஆதி³. வினயே (பாரா. 20) ஆக³தஸிக்கா³பத³பஞ்ஞத்தியாசனவத்து³வஸேன தே³ரங் மரியாத³ங் கத்வா “ஸாரிபுத்தாதீ³ஹிபி து³விஞ்ஞெய்யோ”தி வுத்தங். தேன ஸமயேன ஹேதுப⁴தேன கரணப⁴தேனாதி எத்த² பன தங்நங்வத்து³விதிக்கமோவ ஸிக்கா³பத³பஞ்ஞத்தியா ஹேது சேவ கரணஞ்ச. ததா² ஹி

யதா ப்⁴க³வா ஸிக்காபத³பஞ்ஞத்தியா பட²மமேவ தேஸங் தேஸங் தத்த² தத்த² ஸிக்காபத³பஞ்ஞத்திஹேதுபு⁴தங் தங் தங் விதிக்கமங் அபெக்க²மானோ விஹரதி , ததா² தங் தங் விதிக்கமங் அபெக்கி²த்வா தத³த்த²ங் வஸதீதி ஸித்²தோ⁴ வத்து²விதிக்கமஸஸ ஸிக்காபத³பஞ்ஞத்திஹேதுபா⁴வோ “அன்னேனவஸதீ”திஆதீஸு அன்னமபெக்கி²த்வா தத³த்த²ங் வஸதீதிஆதி²னா காரணேன அன்னாதீ²னங் ஹேதுபா⁴வோ விய. ஸிக்காபத³பஞ்ஞத்திகாலே பன தேனேவ பு³பு³ஸித்²தோ⁴ன விதிக்கமேன ஸிக்காபத³ங் பஞ்ஞபேதி, தஸ்மா ஸிக்காபத³பஞ்ஞத்தியா ஸாத⁴கதமத்தா கரணபா⁴வோபி விதிக்கமஸஸேவ ஸித்²தோ⁴ “அஸினா சி²ந்ததீ”திஆதீஸு அஸினா சி²ந்த²னகிரியங் ஸாதே⁴தீதிஆதி²னா காரணேன அஸிஆதீ²னங் கரணபா⁴வோ விய. ஏவங் ஸந்தேபி விதிக்கமங் அபெக்க²மானோ தேனேவ ஸத்²தி⁴ங் தன்னிஸ்ஸிதம்பி காலங் அபெக்கி²த்வா விஹரதீதி காலஸ்ஸாபி இத⁴ ஹேதுபா⁴வோ வுத்தோ, ஸிக்காபத³ங் பஞ்ஞபெந்தோ ச தங் தங் விதிக்கமகாலங் அனதிக்கமித்வா தேனேவ காலேன ஸிக்காபத³ங் பஞ்ஞபேதீதி விதிக்கமனிஸ்ஸயஸ்ஸ காலஸ்ஸாபி கரணபா⁴வோ வுத்தோ, தஸ்மா இமினா பரியாயேன காலஸ்ஸாபி ஹேதுபா⁴வோ, கரணபா⁴வோ ச லப்³ப⁴தீதி வுத்தங் “தேன ஸமயேன ஹேதுபு⁴தேன கரணபு⁴தேனா”தி, நிப்பரியாயேன பன விதிக்கமோயேவ ஹேதுபு⁴தோ, கரணபு⁴தோ ச. ஸோ ஹி விதிக்கமக்க²ணே ஹேது ஹுத்வா பச்சா² ஸிக்காபத³பஞ்ஞாபனக்க²ணே கரணம்பி ஹோதீதி. ஸிக்காபதா²னி பஞ்ஞாபயந்தோதி விதிக்கமங் புச்சி²த்வா பி⁴க்கு²ஸங்க⁴ங் ஸன்னிபாதாபெத்வா ஓதிண்ணவத்து²ங் தங் புக்க²லங் படிபுச்சி²த்வா, விக்ரஹித்வா ச தங் தங் வத்து²ஓதிண்ணகாலங் அனதிக்கமித்வா தேனேவ காலேன கரணபு⁴தேன ஸிக்காபதா²னி பஞ்ஞபெந்தோ. ஸிக்காபத³பஞ்ஞத்திஹேதுஞ்ச அபெக்க²மானோதி ததியபாராஜிகாதீஸு (பாரா. 162) விய ஸிக்காபத³பஞ்ஞத்தியா ஹேதுபு⁴தங் தங் தங் வத்து²விதிக்கமஸமயங் அபெக்க²மானோ தேன ஸமயேன ஹேதுபு⁴தேன ப்⁴க³வா தத்த² தத்த² விஹாஸீதி அத்தோ².

“ஸிக்காபதா²னி பஞ்ஞாபயந்தோ, ஸிக்காபத³பஞ்ஞத்திஹேதுஞ்ச அபெக்க²மானோ”தி இத⁴ங் யதா²க்கமங் கரணபா⁴வஸ்ஸ, ஹேதுபா⁴வஸ்ஸ ச ஸமத்த²னவசனங், தஸ்மா தத³னுருபங் “தேனஸமயேன கரணபு⁴தேன ஹேதுபு⁴தேனா”தி ஏவங் வத்தப்³பேபி பட²மங் “ஹேதுபு⁴தேனா”தி உப்படிபாடிவசனங் தத்த² ஹேதுபா⁴வஸ்ஸ ஸாதிஸயமதி⁴ப்பேதத்தா வுத்தந்தி வேதி²தப்³பங். “ப்⁴க³வா ஹி வேரஞ்ஜாயங் விஹரந்தோ த⁴ம்மஸேனாபதித்தே²ரஸ்ஸ ஸிக்காபத³பஞ்ஞத்தியாசனஹேதுபு⁴தங் பரிவிதக்கஸமயங் அபெக்க²மானோ தேன ஸமயேன ஹேதுபு⁴தேன விஹாஸீ”தி தீஸுபி கிர க²ண்டி²பதே²ஸு வுத்தங். “கிங் பனெத்த² யுத்திசிந்தாய, ஆசரியஸ்ஸ இத⁴ கமவசனிச்சா² நத்தீதி ஏவமேதங் க²ஹேதப்³பங் - அஞ்ஞாஸுபி ஹி அட்ட²கதா²ஸு அயமேவ அனுக்கமோ வுத்தோ, ந ச தாஸு “தேன ஸமயேன வேரஞ்ஜாயங் விஹரதீதி வினயபாளிபதே³ ஹேதுஅத்த²ஸ்ஸேவ ஸாதிஸயங் அதி⁴ப்பேதபா⁴வதீ²பனத்த²ங் வுத்தோ அவிஸயத்தா, ஸிக்காபதா²னி பஞ்ஞாபயந்தோ ஹேதுபு⁴தேன, கரணபு⁴தேன ச ஸமயேன விஹாஸி, ஸிக்காபத³பஞ்ஞத்திஹேதுஞ்ச அபெக்க²மானோ ஹேதுபு⁴தேன ஸமயேன விஹாஸீதி ஏவமெத்த² யதா²லாப⁴ங் ஸம்ப³ந்த⁴பா⁴வதோ ஏவங் வுத்தோ”திபி வதுந்தி. தஸ்மாதி யதா²வுத்தஸ்ஸ து²வித⁴ஸ்ஸாபி அத்த²ஸ்ஸ ஸம்ப⁴வதோ. தத³த்த²ஜோதனத்த²ந்தி வுத்தனயேன கரணவசனேன தது³ப⁴யத்த²ஸ்ஸ ஜோதனத்த²ங். தத்தா²தி தஸ்மிங் வினயே. ஏத்த² ச ஸிக்காபத³பஞ்ஞத்தியா ஏவ விதிக்கமஸமயஸ்ஸ ஸாத⁴கதமத்தா தஸ்ஸ கரணபா⁴வே “ஸிக்காபதா²னி பஞ்ஞாபயந்தோ”தி அஜ்ஜாஹரிதபதே²ன ஸம்ப³ந்தோ⁴, ஹேதுபா⁴வே பன தத³பெக்க²னமத்தத்தா “விஹரதீதி பதே²னேவாதி த³ட்ட²ப³பங். ததா²யேவ ஹி வுத்தங் “தேன ஸமயேன ஹேதுபு⁴தேன, கரணபு⁴தேன ச ஸிக்காபதா²னி பஞ்ஞாபயந்தோ, ஸிக்காபத³பஞ்ஞத்திஹேதுஞ்ச அபெக்க²மானோ ப்⁴க³வா தத்த² தத்த² விஹாஸீ”தி. கரணஞ்ஹி கிரியத்த²ங், ந ஹேது விய கிரியாகாரணங். ஹேது பன கிரியாகாரணங், ந கரணங் விய கிரியத்தோ²தி.

“இத⁴ பனா”திஆதி²னா உபயோக²வசனஸ்ஸ அச்சந்தஸங்யோக²த்த²ஸம்ப⁴வத²ஸ்ஸனங், அச்சந்தமேவ து³பு³கு²ணகிரியாஹி ஸங்யோகோ² அச்சந்தஸங்யோகோ², நிரந்தரமேவ தேஹி ஸங்யுத்தபா⁴வோதி வுத்தங் ஹோதி. ஸோயேவத்தோ² ததா². ஏவங்ஜாதிசேதி ஏவங்ஸபா⁴வே. கத²ங் ஸம்ப⁴வதீதி ஆஹ “யஞ்ஹி”திஆதி². அச்சந்தமேவாதி ஆரப்³ப⁴தோ பட்டாய யாவ தே²ஸனாநிட்டா²னங், தாவ ஏகங்ஸமேவ, நிரந்தரமேவாதி அத்தோ². கருணாவிஹாரேனாதி பரஹிதபடிபத்திஸங்க²தேன கருணாவிஹாரேன. ததா² ஹி கருணாநிதா²னத்தா தே²ஸனாய இத⁴ பரஹிதபடிபத்தி “கருணாவிஹாரோ”தி வுத்தா, ந பன கருணாஸமாபத்திவிஹாரோ. ந ஹி தே²ஸனாகாலே தே²ஸேதப்³பத⁴ம்மவிஸயஸ்ஸ தே²ஸனாஞாணஸ்ஸ ஸத்தவிஸயாய மஹாகருணாய ஸஹுப்பத்தி ஸம்ப⁴வதி பி⁴ன்னவிஸயத்தா, தஸ்மா கருணாய பவத்தோ விஹாரோதி கத்வா பரஹிதபடிபத்திவிஹாரோ இத⁴ “கருணாவிஹாரோ”தி வேதி²தப்³போ². தஸ்மாதி அச்சந்தஸங்யோக²த்த²ஸம்ப⁴வதோ. தத³த்த²ஜோதனத்த²ந்தி வுத்தனயேன உபயோக²விப⁴த்தியா தத³த்த²ஸ்ஸ ஜோதனத்த²ங் உபயோக²னித்²தே²ஸோ கதோ யதா² “மாஸங் ஸஜ்ஜாயதி, தி²வஸங் பு⁴ஞ்ஜீ”தி. தேனாதி யேன காரணேன அபி⁴த⁴ம்மே, இதோ அஞ்ஞேஸு ச ஸுத்தபதே²ஸு பு⁴ம்மவசனஸ்ஸ அதி⁴கரணத்தோ², பா⁴வேனபா⁴வலக்க²ணத்தோ² ச, வினயே கரணவசனஸ்ஸ ஹேதுஅத்தோ², கரணத்தோ² ச இத⁴ உபயோக²வசனஸ்ஸ அச்சந்தஸங்யோக²த்தோ² ஸம்ப⁴வதி, தேனாதி அத்தோ². ஏதந்தி யதா² வுத்தஸ்ஸத்த²ஸ்ஸ ஸங்க²ஹகா²தா²பத²ங் அஞ்ஞத்ராதி அபி⁴த⁴ம்மே இதோ அஞ்ஞேஸு ஸுத்தபதே²ஸு, வினயே ச. ஸமயோதி ஸமயஸுத்²தோ². ஸத்²தே²யேவ ஹி விப⁴த்திபரா ப⁴வதிஅத்தே² அஸம்ப⁴வதோ. ஸோதி ஸவேவ ஸமயஸுத்²தோ².

ஏவங் அத்தனோ மதிங் தஸ்ஸெத்வா இதா²னி போராணாசரியமதிங் தஸ்ஸேதுங் “போராணா பனா”திஆதி² வுத்தங். போராணாதி ச புரிமா அட்ட²கதா²சரியா. “தஸ்மிங் ஸமயே”தி வா...பே... “ஏகங் ஸமய”ந்தி வா ஏஸ

பேதோதி ஸம்பந்தோ. அபிலாபமத்தபேதோதி வசனமத்தேன பேதோ விஸேஸோ, ந பன அத்தேன, தேனாஹ “ஸப்பத்த” புமமேவத்தோ”தி, ஸப்பேஸுபி அத்தோ ஆதாரோ ஏவ அத்தோதி வத்தங் ஹோதி . இமினா ச வசனேன ஸுத்தவினயேஸு விபத்திவிபரிணாமோ கதோ, புமமத்தே வா உபயோககரணவிபத்தியோ ஸித்தாத்தி தஸ்ஸேதி. “தஸ்மா”திஆதினா தேஸங் மதிதஸ்ஸனே குணமாஹ.

பாரியட்டேன கரு. ததேவத்தங் ஸங்கேததோ ஸமத்தேதி “கருங் ஹி”திஆதினா ஸங்கேதவிஸயோ ஹி ஸத்தோ தங்வவத்திதோயேவ சேஸ அத்தபோதகோதி. கருந்தி கருகாதப்பங் ஜனங். “லோகே”தி இமினா ந கேவலங் ஸாஸனேயேவ, லோகேபி கருகாதப்பட்டேன பகுவாதி ஸங்கேதஸித்தீதி தஸ்ஸேதி. யதி கருகாதப்பட்டேன பகுவா, அத அயமேவ ஸாதிஸயங் பகுவா நாமாதி தஸ்ஸெந்தோ “அயஞ்சா”திஆதிமாஹ. ததா ஹி லோகனாதோ அபரிமிதனிருபம்பபாவஸீலாதிக்குணவிஸேஸஸமங்கிதாய, ஸப்பானத்தபரிஹாரபுபங்குமாய நிரவஸேஸஹிதஸுகவிதானதப்பராய நிரதிஸயாய பயோகஸம்பத்தியா ஸதேவமனுஸஸாய பஜாய அச்சந்துபகாரிதாய ச அபரிமாணாஸு லோகதாதுாஸு அபரிமாணானங் ஸத்தானங் உத்தமங் காரவட்டானந்தி. ந கேவலங் லோகேயேவ, அத கோ ஸாஸனேபீதி தஸ்ஸேதி “போராணேஹி”திஆதினா, போராணேஹிதி ச அட்டகதாசரியேஹிதி அத்தோ. ஸெட்டவாசகவசனம்பி ஸெட்டகுணஸஹசரணதோ ஸெட்டமேவாதி வத்தங் “பகுவாதி வசனங் ஸெட்ட”ந்தி. வச்சதி அத்தோ, ஏதேனாதி ஹி வசனங், ஸத்தோ. அத வா வச்சதீதி வசனங், அத்தோ, தஸ்மா யோ “பகுவா”தி வசனேன வசனீயோ அத்தோ, ஸோ ஸெட்டோதி அத்தோ. பகுவாதி வசனமுத்தமந்தி எத்தாபி ஏஸேவ நயோ. காரவயுத்தோதி கருபாவயுத்தோ கருகுணயோகத்தா, ஸாதிஸயங் வா கருகரணாரஹதாய காரவயுத்தோ, காரவாரஹோதி அத்தோ. யேன காரணத்தயேன ஸோ ததாசுதோ கரு பாரியட்டேன, தேன “பகுவா”தி வச்சதீதி ஸம்பந்தோ. கருதாசாரணதஸ்ஸனஞ்ஹேதங் பத்தயங். “ஸிப்பாதிஸிக்காபகாபி கருயேவ நாம ஹோந்தி, ந ச காரவயுத்தா, அயங் பன தாதிஸோ ந ஹோதி, தஸ்மா கருதி கத்வா காரவயுத்தோதி வத்தந்தி கேசி. ஏவங் ஸதி ததேதங் விஸேஸனபதமுத்தங், புரிமபதவ்யமேவ காரணதஸ்ஸனங் ஸியா.

அபிசாதி அத்தந்தரவிகப்பத்தே நிபாதோ, அபரோ நயோதி அத்தோ. தத்த -

“வண்ணகமோ வண்ணவிபரியாயோ,
த்வே சாபரே வண்ணவிகாரனாஸா;
தாதுானமத்தாதிஸயேன யோகோ,
ததுச்சதே பஞ்சவிதா நிருத்தி”தி. -

வத்தங் நிருத்திலக்கணங் கஹேத்வா, “பிஸோதாராதீனி யதோபதிட்ட”ந்தி வத்தஸத்தனயேன வா பிஸோதாராதிஆகதிகுணபக்கேபலக்கணங் கஹேத்வா லோகிய லோகுத்தரஸுகாபினிப்பத்தகங் ஸீலாதிபாரப்பத்தங் பாக்க்யமஸ்ஸ அத்தீதி “பாக்க்யவா”தி வத்தப்பே “பகுவா”தி வத்தந்தி ஆஹ “பாக்க்யவா”தி. ததா அனேகபேதபின்னகிலேஸஸதஸஹஸ்ஸானி, ஸங்கேபதோ வா பஞ்சமாரே அபஞ்ஜீதி “பகுவா”தி வத்தப்பே “பகுவா”தி வத்தந்தி தஸ்ஸேதி “பகுவா”தி இமினா. லோகே ச பகுவாஸத்தோ இஸ்ஸரியதம்மயஸஸிரீகாமபயத்தேஸு சஸு தம்மேஸு பவத்ததி, தே ச பகுவாஸங்காதா தம்மா அஸ்ஸ ஸந்தீதி பகுவாதி அத்தங் தஸ்ஸேதுங் யுத்தோ பகேஹி சா”தி வத்தங். குஸலாதீஹி அனேகபேதேஹி ஸப்பதம்மே விபஜி விபஜித்வா விவரித்வா தேஸேஸீதி “விபத்தவா”தி வத்தப்பே “பகுவா”தி வத்தந்தி ஆஹ “விபத்தவா”தி. திப்பபுரஹ்மஅரியவிஹாரே, காயசித்தஉபதிவிவேகே, ஸுஞ்ஞதானிமித்தாப்பணிஹிதவிமொக்கே, அஞ்ஞே ச லோகியலோகுத்தரே உத்தரிமனுஸ்ஸதம்மே பஜி ஸேவி பஹுலமகாஸீதி “பத்தவா”தி வத்தப்பே “பகுவா”தி வத்தந்தி தஸ்ஸேதி “பத்தவா”தி இமினா. தீஸு பாவேஸு தண்ஹாஸங்காதங் கமனமனேன வந்தங் வமிதந்தி “பாவேஸு வந்தகமனோ”தி வத்தப்பே பாவஸத்தோ பகாரங் கமனஸத்தோ ககாரங் வந்தஸத்தோ வகாரங் ஆதாய, தஸ்ஸ ச தீகங் கத்வா வண்ணவிபரியாயேன “பகுவா”தி வத்தந்தி தஸ்ஸேதுங் “வந்தகமனோ பாவேஸு”தி வத்தங். “யதோ பாக்க்யவா, ததோ பகுவா”திஆதினா பச்சேகங் யோஜேதப்பங். அஸ்ஸ பதஸ்ஸாதி “பகுவா”தி பதஸ்ஸ. வித்தாரத்தோதி வித்தாரபுதோ அத்தோ. “ஸோ சா”திஆதினா கந்தமஹத்தங் பரிஹரதி. வத்தோயேவ, ந பன இத பன வத்தப்பே விஸுத்திமக்கஸ்ஸ இமிஸ்ஸா அட்டகதாய ஏகதேஸபாவதோதி அதிப்பாயோ.

அபிச பகே வனி, வமீதி வா பகுவா. ஸோ ஹி பகே ஸீலாதிக்குணே வனி பஜி ஸேவி, தே வா பகுவாஸங்காதே ஸீலாதிக்குணே வினெய்யஸந்தானேஸு “கதங் நு கோ உப்பஜ்ஜெய்ய”ந்தி வனி யாசி பத்தயி, ஏவங் பகே வனீதி பகுவா, பகே வா ஸிரிங், இஸ்ஸரியங், யஸஞ்ச வமி கேளபிண்டங் விய சட்டயி. ததா ஹி பகுவா ஹத்தகதங் சக்கவத்திஸிரிங், சதுதீபிஸ்ஸரியங், சக்கவத்திஸம்பத்திஸன்னிஸ்ஸயஞ்ச ஸத்தரதனஸமுஜ்ஜலங் யஸங் அனபெக்கோ சட்டயி. அத வா பானி நாம நக்கத்தானி, தேஹி ஸமங் கச்சந்தி பவத்தந்தீதி பகா ஆகாரஸ்ஸ ரஸ்ஸங் கத்வா, ஸினேருயுகந்தாராதிகுதா பானினலோகஸோபா. தா பகா வமி தப்படிபத்தசந்தாராகப்பஹானேன பஜஹி, ஏவங் பகே வமீதி பகுவாதி ஏவமாதீஹி தத்த தத்தாகதனயேஹி சஸ்ஸ அத்தோ வத்தப்பே, அம்ஹேஹி பன ஸோ கந்தபீருஜனானுக்கஹணத்தங், கந்தகருநாபரிஹரணத்தஞ்ச அஜ்ஜுபெக்கிதோதி.

ஏவமேதேஸங் அவயவத்தங் துஸ்ஸெத்வா இதாணி ஸமுதாயத்தங் துஸ்ஸெந்தோ புரிமபத்தயஸ்ஸ ஸமுதாயத்தேன வத்தாவஸேஸேன தேஸமத்தாநங் படியோகிதாய தேனாபி ஸஹ துஸ்ஸேதுங் “எத்தாவதா”திஆதிமாஹ. எத்தாவதாதி ஏதஸ்ஸ “ஏவங் மே ஸுத”ந்தி வசனேன “ஏகங் ஸமயங் புகுவா” திவசனேனாதி இமேஹி ஸம்பந்தோ⁴. எத்தாதி ஏதஸ்மிங் நிதானவசனே. யதாஸுதங் துமம்மங் தேஸெந்தோதி எத்த² அந்த-ஸத்தோ³ ஹேதுஅத்தோ². ததா²தேஸித்தா ஹி பச்சக்கங் கரோதி நாம. ஏஸ நயோ அபரத்தாபி. “யோ கோ² ஆனந்த³, மயா துமமோ ச...பே... ஸத்தா”தி வசனதோ துமம்ஸஸ ஸத்துபாவபரியாயோ விஜ்ஜதேவாதி கத்வா “துமம்ஸரீரங் பச்சக்கங் கரோதி”தி வுத்தங். துமமகாயந்தி ஹி புகுவதோ ஸம்பந்தி⁴பு⁴தங் துமம்ஸங்காதங் காயந்தி அத்தோ². ததா² ச வுத்தங் “துமமகாயோதி பி⁴க்கவே, ததா²கதஸ்ஸேதங் அதி⁴வசன”ந்தி. தங் பன கிமத்தியந்தி ஆஹ “தேனா”திஆதி³. தேனாதி ச தாதி⁴ஸேன பச்சக்காரணேனாதி அத்தோ². இதங் அது⁴னா வக்கமானஸுத்தங் பாவசனங் பகட்டங் உத்தமங் புத்த⁴ஸ்ஸ புகுவதோ வசனங் நாம. தஸ்மா தும்ஹாகங் அதிக்ந்தஸத்து²கங் அதீதஸத்து²கபாவோ⁴ ந ஹோதி² அத்தோ². பாவப்பதாவோ⁴ ஹி அயங் நித்தே⁴ஸோ, பாவலோபோ வா, இதரதா² பாவசனமேவ அனதிக்கந்தஸத்து²கங், ஸத்து²அதஸ்ஸனேன பன உக்கண்டி²தஸ்ஸ ஜனஸ்ஸ அதிக்ந்தஸத்து²கபாவோ⁴தி அத்தோ² ஆபஜ்ஜெய்ய, ஏவஞ்ச ஸதி “அயங் வோ ஸத்தா”தி ஸத்து²அதஸ்ஸனேன உக்கண்டி²தங் ஜனங் ஸமஸ்ஸாஸேதி² திவசனேன ஸஹ விரோதோ⁴ பாவெய்யாதி வதந்தி. இதங் பாவசனங் ஸத்து²கிச்சனிப்பா⁴தனேன ந அதீதஸத்து²கந்தி பன அத்தோ². ஸத்து²தி கம்மத்தே² சட்ட², ஸமாஸபதங் வா ஏதங் ஸத்து²அதஸ்ஸனேனாதி. உக்கண்ட²னங் உக்கண்டோ², கிச்சஜீவிதா. “கட² கிச்சஜீவனே”தி ஹி வதந்தி. தமிதோ பத்தோதி உக்கண்டி²தோ, அனபி⁴ரதியா வா பீளிதோ விக்ந்தித்தசித்தோ ஹுத்வா ஸஸ்ஸங் உக்கிப்பித்வா உத்த⁴ங் கண்ட²ங் கத்வா இதோ சிதோ ச ஒலோகெந்தோ ஆஹிண்ட²தி, விஹரதி சாதி உக்கண்டி²தோ நிருத்தினயேன, தங் உக்கண்டி²தங். ஸத்து²ஸாமத்தியாதி⁴கதமத்தோ சேஸ, வோஹாரதோ பன அனபி⁴ரதியா பீளிதந்தி அத்தோ². ஏஸ நயோ ஸப்பத்த². ஸமஸ்ஸாஸேதி² அஸ்ஸாஸங் ஜனேதி.

தஸ்மிங் ஸமயேதி இமஸ்ஸ ஸுத்தஸ்ஸ ஸங்கீதிஸமயே. காமங் விஜ்ஜமானேபி புகுவதி ஏவங் வத்துமரஹதி, இத⁴ பன அவிஜ்ஜமானேயேவ தஸ்மிங் ஏவங் வததி, தஸ்மா ஸந்தா⁴யபா⁴ஸிதவஸேன தத்த²ங் துஸ்ஸேதி² ஆஹ “அவிஜ்ஜமானபாவங் துஸ்ஸெந்தோ”தி. பரினிப்பு⁴னந்தி அனுபாதி⁴ஸேஸனிப்பு⁴னதா⁴துவஸேன கந்த⁴பரினிப்பு⁴னங். தேனாதி ததா²ஸாத⁴னேன. ஏவங்வித⁴ஸ்ஸாதி ஏவங்பகாரஸ்ஸ, ஏவங்ஸபாவஸ்ஸாதிபி அத்தோ². நாம-ஸத்தோ³ கரஹாயங் நிபாதோ “அத்தி² நாம ஆனந்த³ தேரங் பி⁴க்குங் விஹேஸியமானங் அஜ்ஜு²பெக்கி²ஸ்ஸதா”திஆதி³ஸு (அ. நி. 5.166) விய, தேன ஏதி⁴ஸோ அபி புகுவா பரினிப்பு⁴தோ, கா நாம கதா² அஞ்ஞேஸந்தி கரஹத்தங் ஜோதேதி. அரியத⁴மம்ஸஸாதி அரியானங் துமம்ஸஸ, அரியபு⁴தஸ்ஸ வா துமம்ஸஸ. துஸ்ஸவித⁴ஸ்ஸ காயப⁴லஸ்ஸ, ஞாணப⁴லஸ்ஸ ச வஸேன துஸப⁴லத⁴ரோ. வஜிரஸ்ஸ நாம மணிவிஸேஸஸ்ஸ ஸங்கா⁴தோ ஸமூஹோ ஏகக்க⁴னோ, தேன ஸமானோ காயோ யஸ்ஸாதி ததா². இதங் வுத்தங் ஹோதி - யதா² வஜிரஸங்கா⁴தோ நாம ந அஞ்ஞேன மணிநா வா பாஸாணேன வா பே⁴ஜ்ஜோ, அபி து ஸோயேவ அஞ்ஞங் மணிங் வா பாஸாணங் வா பி⁴ந்ததி. தேனேவ வுத்தங் “வஜிரஸ்ஸ நத்தி² கோசி அபே⁴ஜ்ஜோ மணி வா பாஸாணோ வா”தி, ஏவங் புகுவாபி கேனசி அபே⁴ஜ்ஜஸரீரோ. ந ஹி புகுவதோ ரூபகாயே கேனசி அந்தராயோ காதுங் ஸக்காதி. நாமஸத்து²ஸ்ஸ கரஹாஜோதகத்தா பி-ஸத்தோ³ ஸம்பிண்ட²னஜோதகோ “ந கேவலங் புகுவாயேவ, அத² கோ² அஞ்ஞேபி”தி. எத்த² ச ஏவங்குணஸமன்னாகத்ததா அபரினிப்பு⁴தஸபா⁴வேன ப⁴விதுங் யுத்தோபி ஏஸ பரினிப்பு⁴தோ ஏவாதி பகரணானுரூபமத்த²ங் துஸ்ஸேதுங் “ஏவ”ந்திஆதி³ வுத்தந்தி தட்ட²பு⁴பங். ஆஸா பத்த²னா கேன ஜனேத²பு⁴பா³, ந ஜனேத²பு⁴பா³ ஏவாதி அத்தோ². “அஹங் சிரங் ஜீவிங், சிரங் ஜீவாமி, சிரங் ஜீவிஸ்ஸாமி, ஸுக²ங் ஜீவிங், ஸுக²ங் ஜீவாமி, ஸுக²ங் ஜீவிஸ்ஸாமி”தி மஜ்ஜனவஸேன உப்பன்னோ மானோ ஜீவிதமதோ³ நாம, தேன மத்தோ பமத்தோ ததா². ஸங்வேஜேதி² ஸங்வேக²ங் ஜனேதி, ததோயேவ அஸ்ஸ ஜனஸ்ஸ ஸத்து²மமே உஸ்ஸாஹங் ஜனேதி. ஸங்வேஜனஞ்ஹி உஸ்ஸாஹஹேது “ஸங்விக்கோ³ யோனிஸோ பதுஹதி”தி வசனதோ.

தேஸனாஸம்பத்திங் நித்தி³ஸதி வக்கமானஸ்ஸ ஸகலஸுத்தஸ்ஸ “ஏவ”ந்தி நித³ஸ்ஸனதோ. ஸாவகஸம்பத்திந்தி ஸுணந்தபுக்க³ஸஸம்பத்திங் நித்தி³ஸதி படிஸம்பி⁴தா³ப்பத்தேன பஞ்சஸு டா²னேஸு புகுவதா ஏததக்க³ டு²பிதேன, பஞ்சஸு ச கோஸல்லேஸு ஆயஸ்மதா துமம்ஸேனாபதினா பஸங்ஸிதேன மயா மஹாஸாவகேன ஸுதங், தஞ்ச கோ² ஸயமேவ ஸுதங் ந அனுஸ்ஸுதங், ந ச பரம்பராப⁴தந்தி அத்த²ஸ்ஸ தீ²பனதோ. காலஸம்பத்திங் நித்தி³ஸதி புகுவாதிஸத்து²ஸன்னிதா⁴னே பயுத்தஸ்ஸ ஸமயஸத்து²ஸ்ஸ புத்து⁴ப்பாத³-படிமண்டி²-த-ஸமய-பா⁴வ-தீ²பனதோ. புத்து⁴ப்பாத³பரமா ஹி காலஸம்பதா³. தேனேதங் வச்சதி -

“கப்பகஸாயகலியுகே³, புத்து⁴ப்பாதோ³ அஹோ மஹச்ச³ரியங்;

ஹுதவஹமஜ்ஜே² ஜாதங், ஸமுதி³தமகரந்த³மரவிந்த³ந்தி. (தீ³. நி. 1.1; ஸங். நி. 1.1);

தஸ்ஸாயமத்தோ² - கப்பஸங்காதகாலஸஞ்சயஸ்ஸ லேகனவஸேன பவத்தே கலியுக³ஸங்காதே ஸகராஜஸம்மதே வஸ்ஸாதி³ஸமூஹே ஜாதோ புத்து⁴ப்பாத³கணஸங்காதோ தி³னஸமூஹோ அந்த⁴ஸ்ஸ பப்பதாரோஹனமிவ கதா³சி பவத்தனட்டே²ன, அச்சரங் பஹரிதுங் யுத்தட்டே²ன ச மஹச்ச³ரியங் ஹோதி. கிமிவ ஜாதந்தி சே? ஹுதவஹஸங்காதஸ்ஸ பாவகஸ்ஸ மஜ்ஜே² ஸம்மா உதி³தமது⁴மந்தங் அரவிந்த³ஸங்காதங் வாரிஜமிவ ஜாதந்தி. தேஸகஸம்பத்திங் நித்தி³ஸதி குணவிஸிட்ட²ஸத்துத்தமகாரவாதி⁴வசனதோ.

ஏவங் பதச்சுக்கஸ்ஸ பதாநுக்கமேன நானப்பகாரதோ அத்தவண்ணனங் கத்வா இதாநி “அந்தரா ச ராஜகஹ”ந்திஆதினங் பதாநமத்தவண்ணனங் கரொந்தோ “அந்தரா சா”திஆதிமாஹ. அந்தரா ச ராஜகஹங் அந்தரா ச நாளந்தந்தி எத்த ஸமபி⁴னிவிட்டோ² அந்தரா-ஸத்தோ³ திஸ்ஸதி ஸாமஞ்ஞவசனியத்தமபெக்கித்வா பகரணாதிஸாமத்தியாதி³கத்தமந்தரேனாதி அத்தோ². ஏவங் பனஸ்ஸ நானத்தபா⁴வோ பயோகத்தோ அவகமீயதி திஸ்ஸதி “ததந்தர”ந்திஆதினா. தத்த ததந்தரந்தி தங் காரணங். மஞ்ச தஞ்ச மந்தெந்தி, கிமந்தரங் கிங் காரணந்தி அத்தோ². விஜ்ஜந்தரிகாயாதி விஜ்ஜனிச்சுரணக்கணே. தோ⁴வந்தி இத்தி² அத்தஸாதி ஸம்பந்தோ⁴. அந்தரதோதி ஹத்யே. கோபாதி சித்தகாலுஸ்ஸியகரணதோ சித்தபகோபா ராகாத்யோ. அந்தரா வோஸானந்தி ஆரம்ப⁴னிப்பத்தினங் வேமஜ்ஜே² பரியோஸானங் ஆபாதி³. அபிசாதி ததா²பி, ஏவங் பப⁴வஸம்பன்னேபிதி அத்தோ². த்வின்னங் மஹானிரயானந்தி லோஹகும்பி⁴னிரயே ஸந்தா⁴யாஹ. அந்தரிகாயாதி அந்தரேன. ராஜகஹனகரங் கிர ஆவிஜ்ஜித்வா மஹாபேதலோகோ. தத்த த்வின்னங் மஹாலோஹகும்பி⁴னிரயானங் அந்தரேன அயங் தபோதா³ நதி³ ஆகச்சுதி, தஸ்மா ஸா குதி²தா ஸந்ததி². ஸ்வாயமித⁴ விவரே பவத்ததி ததஞ்ஞேஸமஸம்ப⁴வதோ. எத்த ச “ததந்தரங் கோ ஜானெய்ய, (அ. நி. 6.44; 10.75) ஏதேஸங் அந்தரா கப்பா, கண்ணாதோ அஸங்கியா, (பு. வங். 28.9) அந்தரந்தரா கதங் ஓபாதேதி²திஆதிஸு (ம. நி. 2.426; பஹா. வ. 66; சூளவ. 376) விய காரணவேமஜ்ஜே²ஸு வத்தமானா அந்தராஸத்தாயேவ உதாஹரிதப்பா³ ஸியுங், ந பன சித்தகணவிவரேஸு வத்தமானா அந்தரிகஅந்தரஸத்தா³. அந்தராஸத்தா³ஸு ஹி அயமத்துத்தா⁴ரோதி. அயங் பனெத்தா⁴திப்பாயோ ஸியா - யேஸு அத்தே²ஸு அந்தரிகஸத்தோ³, அந்தரஸத்தோ³ ச பவத்ததி, தேஸு அந்தராஸத்தோ³பிதி ஸமானத்தத்தா அந்தராஸத்தத்தே² வத்தமானோ அந்தரிகஸத்தோ³, அந்தரஸத்தோ³, ச உதாஹடோதி. அத² வா அந்தராஸத்தோ³யேவ “யஸ்ஸந்தரதோ”தி (உதா³. 20) எத்த கா²தா²பந்த⁴ஸுகத்தங் ரஸ்ஸங் கத்வா வத்தோ -

“யஸ்ஸந்தரதோ ந ஸந்தி கோபா,
இதிப⁴வாப⁴வதஞ்ச வீதிவத்தோ;
தங் விகதப⁴யங் ஸுகிங் அஸோகங்,
தேவா நானுப⁴வந்தி திஸ்ஸனாயா”தி. (உதா³. 20); -

ஹி அயங் உதானே ப⁴த்தியஸுத்தே கா²தா². ஸோயேவ இக-ஸத்தே²ன ஸகத்தபவத்தேன பதங் வட்டெ⁴த்வா “அந்தரிகாயா”தி ச வத்தோ, தஸ்மா உதாஹரணோதாஹரிதப்பா³னமெத்த² விரோதா⁴பா⁴வோ வேதி²தப்போதி. கிமத்தங் அத்தவிஸேஸனியமோ கதோதி ஆஹ “தஸ்மா”திஆதி³. நனு செத்த² உபயோகவசனமேவ, அத² கஸ்மா ஸம்பந்தி⁴யத்தோ² வத்தோ, ஸம்பந்தி⁴யத்தே² வா கஸ்மா உபயோகவசனங் கதந்தி அனுயோகஸம்ப⁴வதோ தங் பரிஹரிதுங் “அந்தராஸத்தே²ன பனா”திஆதி³ வத்தங், தேன ஸம்பந்தி⁴யத்தே² ஸாமிவசனப்பஸங்கே³ ஸத்தந்தரயோகேன ஸத்த⁴மிதங் உபயோகவசனந்தி திஸ்ஸதி, ந கேவலங் ஸாஸனேவ, லோகேபி ஏவமேவிதங் ஸத்த⁴ந்தி திஸ்ஸந்தோ “ஈதிஸேஸு சா”திஆதிமாஹ. விஸேஸயோகத்தா³ஸ்ஸனமு²கேன ஹி அயமத்தோ²பி திஸ்ஸதிதோ. ஏகேனபி அந்தரா-ஸத்தே²ன யுத்தத்தா த்வே உபயோகவசனானி காதப்பா³னி. த்வீஹி பன யோகே³ கா கதா²தி அத்தஸ்ஸ ஸிஜ்ஜனதோ. அக்கரங் சிந்தெந்தி லிங்கவிப⁴த்தியாதிஹிதி அக்கரசிந்தகா, ஸத்த⁴விதா³. அக்கர-ஸத்தே²ன செத்த² தம்மூலகானி பதா²தினிபி கஹேதப்பா³னி. யதி²பி ஸத்த⁴தோ ஏகமேவ யுஜ்ஜந்தி, அத்ததோ பன ஸோ த்விகத்தங் யோஜேதப்போ³ ஏகஸ்ஸாபி பதஸ்ஸ ஆவுத்தியாதினயேன அனேகதா⁴ ஸம்பஜ்ஜனதோதி திஸ்ஸதி “துதியபதேனபி”திஆதினா. கோ பன தோஸோ அயோஜிதேதி ஆஹ “அயோஜியமானே உபயோகவசனங் ந பாபுணாதீ”தி. துதியபதங் ந பாபுணாதீதி அத்தோ² ஸத்தந்தரயோகவஸா ஸத்தே²யேவ ஸாமிவசனப்பஸங்கே³ உபயோகவிப⁴த்தியா இச்சித்ததா. ஸத்தா²தி⁴காரோ ஹி விப⁴த்திபயோகோ.

அத்தா⁴ன-ஸத்தோ³ தீக⁴பரியாயோதி ஆஹ “தீக⁴மக்க”ந்தி. கித்தாவதா பன ஸோ தீகோ⁴ நாம தத்த²பு⁴தோதி சோதனமபனேதி “அத்தா⁴னகமனஸமயஸ்ஸ ஹி”திஆதினா. அத்தா⁴னகமனஸமயஸ்ஸ விப⁴ங்கே³தி கணபோ⁴ஜனஸிக்கா²பதா²திஸு அத்தா⁴னகமனஸமயஸத்த⁴ஸ்ஸ பதா⁴ஜனியபு⁴தே விப⁴ங்கே³ (பாசி. 217). அட்ட⁴யோஜனம்பி அத்தா⁴னமக்கோ³, பகேவ ததுத்தரி. அட்ட⁴மேவ யோஜனஸ்ஸ அட்ட⁴யோஜனங், த்விகா²வுதமத்தங். இத⁴ பன சதுகா²வுதப்பமாணங் யோஜனமேவ, தஸ்மா “அத்தா⁴னமக்கப்படிபன்னோ”தி வத்திதி அதி⁴ப்பாயோ.

மஹந்தஸத்தோ³ உத்தமத்தோ², பஹ்வத்தோ² ச இதா⁴தி⁴ப்பேதோதி ஆஹ “மஹதா”திஆதி³. குணமஹத்தேனாதி அப்பிச்சுதாதி³குணமஹந்தபா⁴வேன. ஸங்க்யாமஹத்தேனாதி கணமஹந்தபா⁴வேன. ததேவத்தங் ஸமத்தே²தி “ஸோ ஹி”திஆதினா. ஸோ பி⁴க்குஸங்கோ⁴தி இத⁴ ஆகத்தோ ததா² பரிவாரபு⁴தோ பி⁴க்குஸங்கோ⁴. மஹாதி உத்தமோ. வாக்யேபி ஹி தமிழ்ச்ந்தி பயோகவஸா. அப்பிச்சுதாதி நில்லோப⁴தா ஸத்தோ³ செத்த² ஸாவஸேஸோ, அத்தோ² பன நிரவஸேஸோ. ந ஹி “அப்பலோப⁴தாதி அபி⁴த்தவிதுமரஹதி”தி அட்ட²கதா²ஸு வத்தங். மஜ்ஜிமாகம்மகாகாரோ பன ஆசரியத⁴ம்மபாலத்தே²ரோ ஏவமாஹ “அப்பஸத்த⁴ஸ்ஸ பரித்தபரியாயங் மனஸி கத்வா ‘ப்யஞ்ஜனங் ஸாவஸேஸங் வியாதி (மஹானி. அட்ட². 85) அட்ட²கதாயங் வத்தங். அப்பஸத்தோ³ பனெத்த² ‘அபா⁴வத்தோ” திபி ஸக்கா விஞ்ஞாதுங் ‘அப்பாபா⁴தஞ்சஸஞ்ஜானாமீதிஆதிஸு (ம. நி. 1.225) வியா”தி. ஸங்க்யாயபி மஹாதி கணனாயபி பஹு அஹோஸி, “பி⁴க்குஸங்கோ⁴”தி பதாவத்திகந்தவசனவஸேன ஸங்வண்ணேதப்ப⁴பதஸ்ஸ சேதனமிவ ஹோதிதி ததபராமஸித்வா “தேன

பி⁴க்கு⁴ஸங்கே⁴னா⁴தி புன வாக்கயாவத்தி⁴கந்தவசனவஸேன ஸங்வண்ணேதப்⁴பதே⁴ன ஸதி⁴ஸீகரணங். ஏஸா ஹி ஸங்வண்ணனகானங் பகதி, யதி⁴த⁴ங் விப⁴த்தியானபெக்கா⁴வஸேன யதா⁴ரஹங் ஸங்வண்ணேதப்⁴பத⁴த⁴ங் ஸங்வண்ணெத்வா புன தத்த⁴ விஜ்ஜமானவிப⁴த்திவஸேன பரிவத்தெத்வா நிக்கி⁴பனந்தி. தி⁴ட்டி⁴ஸீலஸாமஞ்ஞேன ஸங்ஹதத்தா ஸங்கோ⁴தி இமமத்த⁴ங் விபா⁴வெந்தோ ஆஹ “தி⁴ட்டி⁴ஸீலஸாமஞ்ஞேன ஸங்கா⁴தேன ஸமணக⁴ணேனா⁴தி. எத்த⁴ பன “யாயங் தி⁴ட்டி⁴ அரியா நிய்யானிகா நிய்யாதி தக்கரஸ்ஸ ஸம்மா து⁴க்க⁴க்க⁴யாய, ததா⁴ரூபாய தி⁴ட்டி⁴யா தி⁴ட்டி⁴ஸாமஞ்ஞேன⁴தோ விஹரதி⁴தி (தி⁴. நி. 3.324, 356; ம. நி. 1.492; 3.54; பரி. 274) ஏவங் வத்தாய தி⁴ட்டி⁴யா. “யானி தானி ஸீலானி அக்ண்டா⁴னி அச்சி⁴த்தா⁴னி அஸப்⁴லானி அகம்மாஸானி பு⁴ஜிஸ்ஸானி விஞ்ஞப்பஸத்தா⁴னி அபராமட்டா⁴னி ஸமாதி⁴ஸங்வத்தனிகானி, ததா⁴ரூபேஸு ஸீலேஸு ஸீலஸாமஞ்ஞேன⁴தோ விஹரதி⁴தி (தி⁴. நி. 3.323; ம. நி. 1.492; 3.54; அ. நி. 6.11; பரி. 274) ஏவங் வத்தானஞ்ச ஸீலானங் ஸாமஞ்ஞேன ஸங்கா⁴தோ ஸங்கா⁴தி⁴தோ ஸமேதோதி தி⁴ட்டி⁴ஸீலஸாமஞ்ஞேன⁴தோ, ஸமணக⁴ணேன, தி⁴ட்டி⁴ஸீலஸாமஞ்ஞேன ஸங்ஹதோதி வத்தங் ஹோதி. “தி⁴ட்டி⁴ஸீலஸாமஞ்ஞேன⁴தோ ஸங்கா⁴தேனா⁴” திபி பாடோ⁴. ததா⁴ ஸங்கா⁴தேன கதிதேனாதி அத்தோ⁴. ததா⁴ ஹி தி⁴ட்டி⁴ஸீலாதி⁴னங் நியதஸபா⁴வத்தா ஸோதாபன்னாபி அஞ்ஞமஞ்ஞங் தி⁴ட்டி⁴ஸீலஸாமஞ்ஞேன ஸங்ஹதா, பகே⁴வ ஸகதா⁴கா⁴மிஆத⁴யோ, ததா⁴ ச வத்தங் “நியதோ ஸம்போ⁴தி⁴பராயணோ⁴தி, (ஸங். நி. 2.41; 5.198, 1004) “அட்டா⁴னமேதங் பி⁴க்க⁴வே, அனவகாஸோ, யங் தி⁴ட்டி⁴ஸம்பன்னோ புக⁴லோ ஸஞ்சிச்சபாணங் ஜீவிதா வோரோபெய்ய, நேதங் டா⁴னங் விஜ்ஜதி⁴தி ச ஆதி⁴. அரியபுக⁴லஸ்ஸ ஹி யத்த⁴ கத்த⁴சி தூ⁴ரே டி⁴தாபி அத்தனோ கு⁴ணஸாமக்கி⁴யா ஸங்ஹததாயேவ, “ததா⁴ரூபாய தி⁴ட்டி⁴யா தி⁴ட்டி⁴ஸாமஞ்ஞேன⁴தோ விஹரதி, (ம. நி. 1.492) ததா⁴ரூபேஸு ஸீலேஸு ஸீலஸாமஞ்ஞேன⁴தோ விஹரதி⁴தி (ம. நி. 1.492) வசனதோ பன புது⁴ஜ்ஜனானம்பி தி⁴ட்டி⁴ஸீலஸாமஞ்ஞேன ஸங்ஹதபா⁴வோ லப்⁴ப⁴தியேவ. ஸத்⁴தி⁴ங்-ஸத்⁴தோ⁴ ஏகதோதி அத்தே⁴ நிபாதோ. பஞ்ச⁴-பே... மத்தானீதி பஞ்ச-ஸத்⁴தே⁴ன மத்தஸத்⁴த⁴ங் ஸங்கி⁴பித்வா பா⁴ஹிரத்த⁴ஸமாஸோ வத்தோ. ஏதேஸந்தி பி⁴க்கு⁴ஸதானங். புன பஞ்ச மத்தா பமாணாதி ப்யாஸோ, நிகாரலோபோ செத்த⁴ நபுங்ஸகலிங்கத்தா.

ஸுப்பியோதி தஸ்ஸ நாமமேவ, ந கு⁴ணாதி⁴. ந கேவலங் பி⁴க்கு⁴ஸங்கே⁴ன ஸத்தி⁴ங் ப⁴க⁴வாயேவ, அத⁴ கோ⁴ ஸுப்பியோபி பரிப்பா⁴ஜகோ ப்ரஹ்மதத்தேன மாணவேன ஸத்தி⁴ந்தி புக⁴லங் ஸம்பிண்டே⁴தி, தஞ்ச கோ⁴ மக்க⁴படிபன்னஸபா⁴கதாய ஏவ, ந ஸீலாசாராதி⁴ஸபா⁴கதாயாதி வத்தங் “பி-காரோ⁴திஆதி⁴. ஸுகு⁴ச்சாரணவஸேன புப்பா⁴பரபதா⁴னங் ஸம்பந்த⁴மத்தகரபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய “பத⁴ஸந்தி⁴கரோ⁴தி வத்தங், ந பன ஸரப்யஞ்ஜனாதி⁴ஸந்தி⁴பா⁴வங், தேனாஹ “ப்யஞ்ஜனஸிலிட்ட⁴தாவஸேன வத்தோ⁴தி. ஏதேன பத⁴பூரணமத்தந்தி தஸ்ஸேதி. அபிச அவதா⁴ரணத்தோ⁴பி கோ⁴-ஸத்⁴தோ⁴ யுத்தோ “அஸ்ஸோஸி கோ⁴ வேரஞ்ஜோ ப்ராஹ்மணோ⁴திஆதி⁴ஸு (பாரா. 1) விய, தேன அத்தா⁴னமக்க⁴படிபன்னோ அஹோஸியேவ, நாஸ்ஸ மக்க⁴படிபத்தியா கோசி அந்தராயோ அஹோஸி⁴தி அயமத்தோ தி⁴பிதோ ஹோதி. ஸஞ்ஜயஸ்ஸாதி ராஜக⁴ஹவாஸினோ ஸஞ்ஜயனாமஸ்ஸ பரிப்பா⁴ஜகஸ்ஸ, யஸ்ஸ ஸந்திகே பட்ட⁴மங் உபதிஸ்ஸகோலிதாபி பப்ப⁴ஜிங்ஸு சன்னபரிப்பா⁴ஜகோவ , ந அசேலகபரிப்பா⁴ஜகோ. “யதா⁴, ததா⁴தி ச ஏதேன ஸமகாலமேவ அத்தா⁴னமக்க⁴படிபன்னதங் தஸ்ஸேதி. அதீதகாலத்தோ⁴ பாளியங் ஹோதிஸத்⁴தோ⁴ யோக⁴விபா⁴கேன, தங்காலாபெக்காய வா ஏவங் வத்தங், ததா⁴ ஹோதி⁴தி அத்தோ⁴.

அந்தேதி ஸமீபே. வஸதீதி வத்தபடிவத்தாதி⁴கரணவஸேன ஸப்பிரியாபத⁴ஸாதா⁴ரணவசனங், அவசரதீதி வத்தங் ஹோதி, தேனேவாஹ “ஸமீபசாரோ ஸந்திகாவசரோ ஸிஸ்ஸோ⁴தி. சோதி⁴தா தே⁴வதூ⁴தேஹீதி தஹரகாமாரோ ஜராஜிண்ணஸத்தோ கிலானோ கம்மகாரணா, கம்மகாரணிகா வா மதஸத்தோதி இமேஹி பஞ்சஹி தே⁴வதூ⁴தேஹி சோதி⁴தா ஓவதி⁴தா ஸங்வேகங் உப்பாதி⁴தா ஸமானாபி. தே ஹி தே⁴வா விய தூ⁴தா, விஸுத்தி⁴தே⁴வானங் வா தூ⁴தாதி தே⁴வதூ⁴தா. ஹினகாயுபகா⁴தி அபாயகாயமுபக⁴தா. நரஸங்கா⁴தா தே மாணவாதி ஸம்பந்தோ⁴. ஸாமஞ்ஞேன செத்த⁴ ஸத்தோ “மாணவோ⁴தி வத்தோ, இதரே பன விஸேஸவஸேன. பகரணாதி⁴கதோ ஹேஸ அத்துத்தா⁴ரோதி. கதகம்மேஹி⁴தி கதசோரகம்மேஹி. தருணோதி ஸோளஸவஸ்ஸதோ பட்ட⁴ய பத்தவிஸதிவஸ்ஸோ, உதா⁴னட்ட⁴கதாயுஞ்ஹி “ஸத்தா ஜாததி⁴வஸதோ பட்ட⁴ய யாவ பஞ்சத⁴ஸவஸ்ஸகா, தாவ கு⁴மாரகா, பா⁴லாதி ச வச்சந்தி. ததோ பரங் வீஸதிவஸ்ஸானி யுவானோ⁴தி (உதா⁴. அட்ட⁴. 44) வத்தங். தருணோ, மாணவோ, யுவாதி ச அத்த⁴தோ ஏகங், லோகியா பன “த்வாத⁴ஸவஸ்ஸதோ பட்ட⁴ய யாவ ஜரமப்பத்தோ, தாவ தருணோ⁴திபி வதந்தி.

தேஸு வா த்⁴வீஸு ஜனேஸு⁴தி நித்தா⁴ரணே பு⁴ம்மங். யோ வா “ஏகங் ஸமய⁴ந்தி பு⁴ப்பே⁴ அதி⁴க⁴தோ காலோ, தஸ்ஸ படினித்தே⁴ஸோ தத்ராதி யஞ்ஹி ஸமயங் ப⁴க⁴வா அந்தரா ராஜக⁴ஹஞ்ச நாளந்தஞ்ச அத்தா⁴னமக்க⁴படிபன்னோ, தஸ்மிந்யேவ ஸமயே ஸுப்பியோபி தங் அத்தா⁴னமக்க⁴ங் படிபன்னோ அவண்ணங் பா⁴ஸதி, ப்ரஹ்மதத்தோ ச வண்ணங் பா⁴ஸதீதி. நிபாதமத்தந்தி எத்த⁴ மத்தஸத்⁴தே⁴ன விஸேஸத்தா⁴பா⁴வதோ பத⁴பூரணத்தங் தஸ்ஸேதி. மது⁴பிண்டிக⁴பரியாயோதி மது⁴பிண்டிக⁴தே⁴ஸனா நாம இதி நங் ஸுத்தந்தங் தா⁴ரேஹி, ராஜஞ்ஞாதி பாயாஸிராஜஞ்ஞனாமகங் ராஜானமாலபதி. பரியாயதி பரிவத்ததீதி பரியாயோ, வாரோ. பரியாயேதி தே⁴ஸேதப்⁴மத்த⁴ங் படிபாதே⁴தீதி பரியாயோ, தே⁴ஸனா. பரியாயதி அத்தனோ ப⁴லங் படிக்க⁴ஹெத்வா பவத்ததீதி பரியாயோ, காரணங். அனேகஸத்⁴தே⁴னேவ அனேகவிதே⁴னாதி அத்தோ⁴ விஞ்ஞாயதி அதி⁴ப்பாயமத்தேனாதி ஆஹ “அனேகவிதே⁴னா⁴தி. காரணஞ்செத்த⁴ காரணபதிருபகமேவ, ந ஏகங்ஸகாரணங் அவண்ணகாரணஸ்ஸ அபு⁴தத்தா, தஸ்மா காரணேனாதி காரணபதிருபகேனாதி அத்தோ⁴. ததா⁴ ஹி வக்க⁴தி

“அகாரணமேவ ‘காரண’ந்தி வத்வா”தி (தீ. நி. அட்ட. 1.1). ஜாதிவஸேனிதங் பஹ்வத்தே ஏகவசனந்தி துஸ்ஸேதி “பஹுஹீ”திஆதினா.

“அவண்ணவிரஹிதஸ்ஸ அஸமானவண்ணஸமன்னாகுதஸ்ஸபீ”தி வக்கமானகாரணஸ்ஸ அகாரணபாஹ்வேதுதஸ்ஸனத்தங் வுத்தங், தோஸவிரஹிதஸ்ஸபி அஸதிஸகுண்ணஸமன்னாகுதஸ்ஸாபீதி அத்தோ. புத்தாஸஸ பகுவதோ அவண்ணங் தோஸங் நிந்தந்தி ஸம்பந்தோ. “யங் லோகே”திஆதினா அரஸரூபனிப்போகுகிரியவாத்உச்சேதவாத்ஜேகுச்சேவேனயிகதபஸ்ஸபகப்பாஹ்வானங் காரணபதிரூபகங் துஸ்ஸேதி. தஸ்மாத் ஹி ஏதங் “அரஸரூபோ...பே... அபகப்போ”தி இமேஹி பதேஹி ஸம்பந்திதப்பங். இதுங் வுத்தங் ஹோதி - லோகஸம்மதோ அபிவாத்நபச்சுட்டானஅஞ்ஜலீகம்மஸாமீசிகம்மஆஸனாபிநிமந்தனஸங்காதோ ஸாமக்கீரஸோ ஸமணஸ்ஸ கோதமஸ்ஸ நத்தி, தஸ்மா ஸோ ஸாமக்கீரஸஸங்காதேன ரேஸன அஸம்பன்னஸபாஹ்வோ, தேன ஸாமக்கீரஸஸங்காதேன பரிபோகேன அஸமன்னாகுதோ. தஸ்ஸ அகத்தப்பதாவாதோ, உச்சிஜ்ஜிதப்பதாவாதோ ச, தங் ஸப்பங் கூதங் விய மண்டனஜாதியோ புரிஸோ ஜேகுச்சி. தஸ்ஸ வினாஸகோ ஸோவ ததுகரணதோ வினேதப்போ. ததுகரணேன வயோவுட்டோ தாபேதி ததாசாரவிரஹிததாய வா கபணபுரிஸோ. ததுகரணேன தேவலோககப்பாதோ அபகதோ, ததுகரணதோ வா ஸோ ஹினகப்போ சாதி ஏவங் ததேவ அபிவாத்நாதிஅகரணங் அரஸரூபதாதீனங் காரணபதிரூபகங் துட்டப்பங். “நத்தி...பே... விஸேஸோ”தி ஏதஸ்ஸ பன “ஸுந்தரிகாய நாம பரிப்பாஜிகாய மரணானவபோதோ, ஸங்ஸாரஸ்ஸ ஆதிக்கோடியா அபஞ்ஞாயனபடிஞ்ஞா, டப்பனியுச்சாய அப்யாகதவத்துப்பயாகரண”ந்தி ஏவமாதீனி காரணபதிரூபகானி நித்தாரிதப்பானி, ததா “தக்கபரியாஹதங் ஸமணோ...பே... ஸயம்படிபா”னந்தி ஏதஸ்ஸ “அனாசரியகேன ஸாமங் படிவேதேன தத்த தத்த ததா ததா தம்மதேஸனா, கத்தசி பரேஸங் படிபுச்சாகதனங், மஹாமொக்கல்லானாதீஹி ஆரோசிதனயேனேவ பயாகரண”ந்தி ஏவமாதீனி, “ஸமணோ...பே... ந அக்கபுக்கலோ”தி ஏதேஸங் பன “ஸப்பதம்மானங் கமேனேவ அனவபோதோ, லோகந்தஸ்ஸ அஜானநங், அத்தனா இச்சிததபசாராபாஹ்வோ”தி ஏவமாதீனி. ஜானவிமொக்காதீ ஹெட்டா வுத்தனயேன உத்தரிமனுஸ்ஸதம்மோ. அரியங் விஸுத்தாங், உத்தமங் வா ஞாணஸங்காதங் துஸ்ஸனங், அலங் கிலேஸவித்தாங்ஸனஸமத்தங் அரியஞாணதஸ்ஸனங் எத்த, ஏதஸ்ஸாதி வா அலமரியஞாணதஸ்ஸனோ. ஸ்வேவ விஸேஸோ ததா. அரியஞாணதஸ்ஸனமேவ வா விஸேஸங் வுத்தனயேன அலங் பரியத்தங் யஸ்ஸ, யஸ்மிந்தி வா அலமரியஞாணதஸ்ஸனவிஸேஸோ, உத்தரிமனுஸ்ஸதம்மோவ. தக்கபரியாஹதந்தி கப்பனாமத்தேன ஸமந்ததோ ஆஹரிதங், விதக்கேன வா பரிக்ஷிதங். வீமங்ஸானுசரிதந்தி வீமங்ஸனாய புனப்புனங் பரிமஜ்ஜிதங். ஸயம்படிபா”னந்தி ஸயமேவ அத்தனோ விபுத்தங், தாதீஸங் தம்மந்தி ஸம்பந்தோ. அகாரணந்தி அயுத்தங் அனுபபத்திங். காரணபதே சேதங் விஸேஸனங். ந ஹி அரஸரூபதாத்யோ தோஸா பகுவதி ஸங்விஜ்ஜந்தி, தம்மஸங்கேஸு ச துர்க்காததுப்படிபன்னாத்யோ அகாரணந்தி வா யுத்திகாரணரஹிதங் அத்தனா படிஞ்ஞாமத்தங். பகதிகம்மபதஞ்சேதங். இமஸ்மிஞ்ச அத்தே காரணங் வத்வாதி எத்த காரணங் இவாதி இவ-ஸத்தத்தோ ரூபகனயேன யோஜேதப்போ பதிரூபககாரணஸ்ஸ அதிப்பேதத்தா. ததா ததாதி ஜாதிவுட்டா”னமனபிவாத்நாதினா தேன தேன ஆகாரேன. வண்ணஸத்தஸ்ஸ குணபஸங்ஸாஸு பவத்தனதோ யதாக்கமங் “அவண்ணங் தோஸங் நிந்த”ந்தி வுத்தங்.

துர்க்காதோதி துட்டுமாக்காதோ, ததா துப்படிவேதிதோ. வட்டதோ நிய்யாதீதி நிய்யானங், ததேவ நிய்யானிகோ, ததோ வா நிய்யானங் நிஸ்ஸரணங், தத்த நியுத்தோதி நிய்யானிகோ. வட்டதோ வா நிய்யாதீதி நிய்யானிகோ ய-காரஸ்ஸ க-காரங், ஈ-காரஸ்ஸ ச ரஸ்ஸங் கத்வா. “அனீய-ஸத்தோ” ஹி பஹுலா கத்துஅபிதா”யகோ”தி ஸத்தவிதா வதந்தி, ந நிய்யானிகோ ததா. ஸங்ஸாரதுக்கஸ்ஸ அனுபஸமஸங்வத்தனிகோ வுத்தனயேன. பச்சனீகபடிபதந்தி ஸம்மாபடிபத்தியா விருத்தாபடிபதங். அனநுலோமபடிபதந்தி ஸப்புரிஸானங் அனநுலோமபடிபதங். அதம்மானுலோமபடிபதந்தி லோகுத்தரதம்மஸ்ஸ அனநுலோமபடிபதங். கஸ்மா பனெத்த “அவண்ணங் பாஸதி, வண்ணங் பாஸதீ”தி ச வத்தமானகாலனித்தேஸோ கதோ, நனு ஸங்கீதிகாலதோ ஸோ அவண்ணவண்ணானங் பாஸனகாலோ அதீதோதி? ஸச்சமேதங், “அத்தா”னமக்கப்படிபன்னோ ஹோதி”தி எத்த ஹோதி-ஸத்தோ விய அதீதகாலத்தத்தா பன பாஸதி-ஸத்தஸ்ஸ ஏவங் வுத்தந்தி துட்டப்பங். அத வா யஸ்மிங் காலே தேஹி அவண்ணோ வண்ணோ ச பாஸ்யதி, தமபெக்கித்வா ஏவங் வுத்தங், ஏவஞ்ச கத்வா “தத்ரா”தி பதஸ்ஸ காலபடினித்தேஸவிகப்பனங் அட்டகதாயங் அவுத்தம்பி ஸுபபன்னங் ஹோதி.

“ஸுப்பியஸ்ஸ பன...பே... பாஸதீ”தி பாஸியா ஸம்பந்ததஸ்ஸனங் “அந்தேவாஸீ பனஸ்ஸா”திஆதிவசனங். அபராமஸிதப்பங் அரியுபவாதுகம்மங், ததா அனக்கமிதப்பங். ஸ்வாயந்தி ஸோ ஆசரியோ. அஸிதா”ரந்தி அஸினா திகிணபா”கங். ககசதந்த பந்தியந்தி கந்தக்கசஸ்ஸ தந்தஸங்காதாய விஸமபந்தியா. ஹத்தேன வா பாதேன வா யேன கேனசி வா அங்கப்பச்சங்கேன பஹரித்வா கீளமானோ விய. அக்கிகண்ணகோஸஸங்காதட்டானவஸேன தீஹி பகாரேஹி பின்னோ மதோ யஸ்ஸாதி பபின்னமதோ, தங். அவண்ணங் பாஸமானோதி அவண்ணங் பாஸனேஹது. ஹேதுஅத்தோ ஹி அயங் மான-ஸத்தோ. ந அயோ வுட்டி” அனயோ. ஸோயேவ பயஸனங், அதிரேகப்யஸனந்தி அத்தோ, தங் பாபுணிஸ்ஸதி ஏகந்தமஹாஸாவஜ்ஜத்தா ரதனத்தயோபவாதஸ்ஸ. தேனேவாஹ -

“யோ நிந்தியங் பஸங்ஸதி,

தங் வா நிந்திதி யோ பஸங்ஸியோ;

விசினாதி முகேன ஸோ கலிங்,

கலினா தேன ஸுகங் ந விந்திதி. (ஸு. நி. 663; ஸங் நி. 1.180-181; நெத்தி. 92);

“அம்ஹாகங் ஆசரியோ”திஆதினா ப்ரஹ்மத்தஸஸ ஸங்வேகுப்பத்திங், அத்தனோ ஆசரியே ச காருஞ்ஞப்பவத்திங் துஸ்ஸெத்வா கிஞ்சாபி அந்தேவாஸினா ஆசரியஸஸ அனுகூலேன ப்விதப்பங், அயங் பன பண்டிதஜாதிகத்தா ந ஈதிஸேஸு டானேஸு தமனுவத்ததி இதாஸிஸஸ கம்மஸஸகதாஞாணப்பவத்திங் துஸ்ஸெந்தோ “ஆசரியே கோ பனா”திஆதிமாஹ. ஹலாஹலந்தி தங்குணஞ்ஞேவ மாரணகங் விஸங். ஹனத்தி ஹி ஹலோ நகாரஸஸ லகாரங் கத்வா, ஹலானம்பி விஸேஸோ ஹலோ ஹலாஹலோ மஜ்ஜேதீகுவஸேன, ஏதேன ச அஞ்ஞே அட்டவிதே விஸே நிவத்தேதி. வுத்தஞ்ச -

“புமே பண்டே ச காகோல, காளகூடஹலாஹலா;

ஸரொத்திகோஸுங்கிகே யோ, ப்ரஹ்மபுத்தோ பதீபனோ;

தாரதோ வச்சுனாபோ ச, விஸபேதா இமே நவா”தி.

கரோதுகந்தி சண்டஸோதோதுகங். “காரோதுக”ந்திபி பாடோ, அதிலோணதாய தித்தோதுகந்தி அத்தோ. நரகப்பாதந்தி சோரப்பாதங். மாணவகாதி அத்தானமேவ ஓவதிதுங் ஆலபதி “ஸமயோபி கோ தே பத்தா”லி அப்படிவித்தோ அஹோஸிதிஆதிஸு (ம. நி. 2.135) விய. “கம்மஸஸகா”தி கம்மமேவ அத்தஸந்தகபாவங் வத்வா ததேவ விவரதி “அத்தனோ கம்மானுருபமேவ கதிங் கச்சந்தி”திஆதினா. யோனிஸோதி உபாயேன ஞாயேன. உம்முஜ்ஜித்வாதி ஆசரியோ விய அயோனிஸோ அரியுபவாதே அனிம்முஜ்ஜந்தோ யோனிஸோ அரியுபவாததோ உம்முஜ்ஜித்வா, உத்தாங் ஹுத்வாதி அத்தோ. மத்தமானோதி மத்தந்தோ பிந்தந்தோ. ஏகங்ஸகாரணமேவ இத காரணந்தி துஸ்ஸேதுகாமேன “ஸம்மா”தி வுத்தங். “யதா த”ந்திஆதினா தஸஸ ஸமாரத்தாபாவங் துஸ்ஸேதி, நிதி ச நிபாதமத்தங். இதங் வுத்தங் ஹோதி - யதா அஞ்ஞோ பண்டிதஸபாவோ ஜாதி ஆசாரவஸேன குலபுத்தோ அனேகபரியாயேன திண்ணங் ரதனானங் வண்ணங் பாஸிதுமாரபதி, ததா அயம்பி ஆரத்தோ, தஞ்ச கோ அபி நாமாயமாசரியோ எத்தகேனாபி ரதனத்தயாவண்ணபாஸதோ ஓரமெய்யாதி.

ஸப்பராஜவண்ணந்தி அவிராஜவண்ணங். வண்ணபொக்கரதாயாதி வண்ணஸுந்தரதாய, வண்ணஸரீரேன வா. வாரிஜங் கமலங் ந பஹராமி ந பஞ்ஜாமி, ஆரா துாரதோவ உபஸிங்காமீதி அத்தோ. அதாதி ஏவங் ஸந்தேபி. கந்தத்தேனோதி கந்தாசோரோ. ஸஞ்ஞாஹாதி கந்திதா பந்திதா. கஹபதி உபாலிகஹபதிங் நாடபுத்தஸஸ ஆலபனங். எத்த ச வண்ணிதப்போ “அயமீதிஸோ”தி பகாஸேதப்போதி வண்ணோ, ஸண்டானங். வண்ணியதி அஸங்கரதோ வவத்தாபீயதீதி வண்ணோ, ஜாதி. வண்ணேதி விகாரமாபஜ்ஜமானங் ஹதயங்குதபாவங் பகாஸேதீதி வண்ணோ, ரூபாயதனங். வண்ணியதி ப்லமேதேன யதாஸபாவதோ விபாவீயதீதி வண்ணோ, காரணங். வண்ணியதி அப்பமஹந்தாதிவஸேன பமீயதீதி வண்ணோ, பமாணங். வண்ணியதி பஸங்ஸியதீதி வண்ணோ, குணோ. வண்ணனங் குணஸங்கித்தனங் வண்ணோ, பஸங்ஸா. ஏவங் தத்த தத்த வண்ணஸத்தாஸஸப்பத்தி வேதிதப்பா. ஆதிஸத்தேன ஜாதருபுளினக்கராதயோ ஸங்குண்ஹாதி. “இத குணோபி பஸங்ஸாபீ”தி வுத்தமேவ ஸமத்தேதி “அயங் கிரா”திஆதினா. கிராதி செத்த அனுஸஸவனத்தே, பத்புரணமத்தே வா. குணாபஸஞ்ஹிதந்தி குணோபஸஞ்ஞுதங். “குணாபஸஞ்ஹிதங் பஸங்ஸ”ந்தி பன வதந்தோ பஸங்ஸாய ஏவ குணபாஸனங் ஸித்தாங் தஸஸா ததவினாபாவதோ, தஸமா இதமத்தத்வயங் யுஜ்ஜீதி துஸ்ஸேதி.

கதங் பாஸதீதி ஆஹ “தத்தா”திஆதி. ஏகோ ச ஸோ புக்கலோ சாதி ஏகபுக்கலோ. கேனட்டேன ஏகபுக்கலோ? அஸதிஸட்டேன, குணவிஸிட்டட்டேன, அஸமஸமட்டேன ச. ஸோ ஹி பட்மாபிஹாராகாலே துஸன்னங் பாரமீனங் படிபாடியா ஆவஜ்ஜனங் ஆதிங் கத்வா போதிஸம்பாாரஸம்பாரணகுணேஹி சேவ புத்தா குணேஹி ச ஸேஸமஹாஜனேன அஸதிஸோ. யே சஸஸ குணா, தேபி அஞ்ஞஸத்தானங் குணேஹி விஸிட்டா, புரிமகா ச ஸம்மாஸம்புத்தா ஸப்பஸத்தேஹி அஸமா, தேஹி பன அயமேவேகோ ரூபகாயனாமகாயேஹி ஸமோ. லோகேதி ஸத்தலோகே. “உப்பஜ்ஜமானோ உப்பஜ்ஜதி”தி பன இதங் உபாயம்பி விப்பகதவசனமேவ உப்பாதுகிரியாய வத்தமானகாலிகத்தா. உப்பஜ்ஜமானோ பஹுஜனஹிதாய உப்பஜ்ஜதி, ந அஞ்ஞேன காரணேனாதி ஏவங் பனெத்த அத்தோ வேதிதப்போ. லக்கணே ஹேஸ மானஸத்தோ, ஏவருபஞ்செத்த லக்கணங் ந ஸக்கா அஞ்ஞேன ஸத்தலக்கணேன படிபாஹிதுங். அபிச உப்பஜ்ஜமானோ நாம, உப்பஜ்ஜதி நாம, உப்பன்னோ நாமாதி அயமெத்த பேதோ வேதிதப்போ. ஏஸ ஹி தீபங்கரபாதமூலதோ பட்டாய யாவ அனாகாமிபலங், தாவ உப்பஜ்ஜமானோ நாம, அரஹத்தமக்கக்கணே உப்பஜ்ஜதி நாம, அரஹத்தபலக்கணே உப்பன்னோ நாம. புத்தாநஞ்ஹி ஸாவகானங் விய ந படிபாடியா இத்திவிதாஞாணாதீனி உப்பஜ்ஜந்தி, ஸஹேவ பன அரஹத்தமக்கேன ஸகலோபி ஸப்பஞ்ஞுணராளி ஆகதோவ நாம ஹோதி, தஸமா நிப்பத்தஸப்புகிச்சத்தா அரஹத்தபலக்கணே உப்பன்னோ நாம, ததனிப்பத்தத்தா ததஞ்ஞுக்கணே யதாரஹங் “உப்பஜ்ஜமானோ உப்பஜ்ஜதி” சேவ வச்சதி. இமஸ்மிம்பி ஸுத்தே அரஹத்தபலக்கணங்யேவ ஸந்தா ய “உப்பஜ்ஜதி”தி வுத்தங். அத்தகாலிகஸஸாபி வத்தமானபயோகஸஸ கத்தசி திட்டத்தா உப்பன்னோ ஹோதீதி அயஞ்ஹெத்த அத்தோ. ஏவங் ஸதி “உப்பஜ்ஜமானோ”தி செத்த மானஸத்தோ ஸாமத்தியத்தோ. யாவதா

ஸாமத்தியேன மஹாபோதிஸத்தானங் சரிமபாவே உப்பத்தி இச்சித்ப்பா, தாவதா ஸாமத்தியேன போதிஸம்பா⁴ரபூ⁴தேன பரிபுண்ணென ஸமன்னாகதோ ஹுத்வாதி அத்தோ². ததா²ஸாமத்தியயோகேன ஹி உப்பஜ்ஜமானோ நாமாதி. ஸப்பஸத்தேஹி அஸமோ, அஸமேஹி புரிமபுத்தோ⁴ஹேவ ஸமோ மஜ்ஜே² பி⁴ன்னஸுவண்ண நிக்²ங் விய நிப்பிஸிட்டோ², “ஏகபுக்கலோ”தி சேதஸ்ஸ விஸேஸனங். ஆலயஸங்காதங் தண்ணஹங் ஸமுக்கா⁴தேதி ஸமுச்சிந்ததீதி ஆலயஸமுக்கா⁴தோ. வட்டங் உபச்சிந்ததீதி வட்டுபச்சேதோ³.

பஹோந்தேனாதி ஸக்கொந்தேன. “பஞ்சனிகாயே”தி வத்வாபி அனேகாவயவத்தா தேஸங் ந எத்தகேன ஸப்பதா² பரியாதா²னந்தி “நவங்கங் ஸத்துஸாஸனங் சதுராஸீதி த⁴ம்மக்கந்த⁴ஸஹஸ்ஸானீ”தி வுத்தங். அதித்தேனாதி அனோதரணட்டானேன. ந வத்தப்போ³ அபரிமாணவண்ணத்தா புத்தா⁴தீனங், நிரவஸேஸானஞ்ச தேஸங் இத⁴ பகாஸனேன பாஸிஸங்வண்ணனாய ஏவ ஸம்பஜ்ஜனதோ, சித்தஸம்பஹங்ஸனகம்மட்டானஸம்பஜ்ஜனவஸேன ச ஸபலத்தா. தாமோ வேதிதப்போ³ ஸப்பதாமேன பகாஸித்தா. கிங் பன ஸோ ததா² ஓகா²ஹேத்வா பா⁴ஸதீதி ஆஹ. “ப்ரஹ்மதத்தோ பனா”திஆதி³. அனுக்கமேன புனப்புனங் வா ஸவனங் அனுஸ்ஸவோ, பரம்பரஸவனங். ஆதி³-ஸத்தேன ஆகாரபரிவிதக்கதி³ட்டி³னிஜ்ஜானக்கந்தியோ ஸங்குண்ணஹாதி. தத்த² “ஸுந்தரமிதங் காரண”ந்தி ஏவங் ஸயமேவ காரணபரிவிதக்கனங் ஆகாரபரிவிதக்கோ. அத்தனோ திட்டியா நிஜ்ஜாயித்வா கமனங் ருச்சனங் திட்டி³னிஜ்ஜானக்கந்தீதி அட்டகதா³ஸு வுத்தங், தேஹியேவ ஸம்பந்தி⁴தேனாதி அத்தோ². மத்த-ஸத்தோ³ ஹேத்த² விஸேஸனிவத்திஅத்தோ², தேன யதா²வுத்தங் காரணங் நிவத்தேதி. அத்தனோ தாமேனாதி அத்தனோ ஞாணபலேனேவ, ந பன புத்தா⁴தீனங் குணானுருபந்தி அதி⁴ப்பாயோ. அஸங்க்யெய்யாபரிமெய்யப்பபே⁴தா³ ஹி புத்தா⁴தீனங் குணா. வுத்தஞ்ஹேதங் -

“புத்தோ⁴பி புத்த⁴ஸ்ஸ ப⁴ணெய்ய வண்ணங்,
கப்பம்பி சே அஞ்ஞமபா⁴ஸமானோ;
கீயேத² கப்போ சிரதீக⁴மந்தரே,
வண்ணோ ந கீயேத² ததா²கதஸ்ஸா”தி. (தீ³. நி. அட்ட². 1.304; 3.141; ம. நி. அட்ட². 2.425; உதா³. அட்ட². 53; பு³. வங். அட்ட². 4.1; அப. அட்ட². 2.91; சரியா. அட்ட². 9, 329);

இதா⁴பி வக்கதி “அப்பமத்தகங் கோ² பனேத”ந்திஆதி³.

இதி-ஸத்தோ³ நித⁴ஸ்ஸனத்தோ² வுத்தப்பகாரங் நித⁴ஸ்ஸேதி. ஹ-காரோ நிபாதமத்தந்தி ஆஹ “ஏவங் தே”தி. அஞ்ஞமஞ்ஞஸ்ஸா”தி இதங் ருஹிபதங் “ஏகோ ஏகாயா”தி (பாரா. 444, 452) பதங் வியாதி தஸ்ஸெந்தோ “அஞ்ஞோஅஞ்ஞஸ்ஸா”தி ருஹிபதேனேவ விவரதி. “உஜ்ஜமேவா”தி ஸாவதா⁴ரணஸமாஸதங் வத்வா தேன நிவத்தேதப்பத்தங் ஆஹ “ஈஸகம்பி அபரிஹரித்வா”தி, தோகதரம்பி அவிரஜ்ஜித்வாதி அத்தோ². கதந்தி ஆஹ “ஆசரியேன ஹீ”திஆதி³. புப்பே³ ஏகவாரமिव அவண்ணவண்ணபா⁴ஸனே நித்தி³ட்டே³பி “உஜ்விபச்சனீகவாதா”தி (தீ³. நி. 1.1) வுத்தத்தா அனேகவாரமேவ தே ஏவங் பா⁴ஸந்தீதி வேதிதப்பந்தி தஸ்ஸேதுங் “புன இதரோ அவண்ணங் இதரோ வண்ண”ந்தி வுத்தங். தேன ஹி விஸத்த⁴ஸ்ஸ விவித⁴த்ததங் ஸமத்தேதி. ஸாரபலகேதி ஸாரதா³ருபலகே , உத்தமபலகே வா. விஸருக்க²ஆணிந்தி விஸதா³ருமயபடாணிங். இரியாபதா³னுபந்த⁴னேன அனுபந்தா⁴ ஹோந்தி, ந ஸம்மாபடிபத்திஅனுபந்த⁴னேன.

ஸீஸானுலோகினோதி ஸீஸேன அனுலோகினோ, ஸீஸங் உக்கிபித்வா மக்கா³னுக்கமேன ஓலோகயமானாதி அத்தோ². தஸ்மிங் காலேதி யம்ஹி ஸங்வச்சரே, உதும்ஹி, மாஸே, பக்கே² வா ப⁴குவா தங் அத்தா⁴னமக்கங் படிபன்னோ, தஸ்மிங் காலே. தேன ஹி அனியமதோ ஸங்வச்சரேஉதுமாஸட்ட⁴மாஸாவ நித்தி³ஸிதா “தங் திவஸ”ந்தி திவஸஸ்ஸ விஸுங் நித்தி³ட்ட²த்தா, முஹுத்தா⁴தீனஞ்ச திவஸபரியாபன்னதோ. “தங் அத்தா⁴னங் படிபன்னோ”தி செத்த² ஆதா⁴ரவசனமேதங். தேனேவ ஹி கிரியாவிச்சேத⁴தஸ்ஸனவஸேன “ராஜகஹே பிண்டாய சரதீ”தி ஸஹ புப்பகாலகிரியாஹி வத்தமானந்தி⁴தேஸோ கதோ, இதரதா² தஸ்மிங் காலே ராஜகஹே பிண்டாய சரதி, தங் அத்தா⁴னமக்கஞ்ச படிபன்னோதி அனதி⁴ப்பேதத்தோ² ஆபஜ்ஜெய்ய. ந ஹி அஸமானவிஸயா கிரியா ஏகாதா⁴ரா ஸம்ப⁴வந்தி, யா செத்த² அதி⁴ப்பேதா அத்தா⁴னபடிபஜ்ஜனகிரியா, ஸா ச அனியமிதா ந யுத்தாதி. ராஜகஹபரிவத்தகேஸுதி ராஜகஹங் பரிவத்தெத்வா டி⁴தேஸு. “அஞ்ஞதரஸ்மி”ந்தி இமினா தேஸு ப⁴குவதோ அனிபத்த⁴வாஸங் தஸ்ஸேதி. ஸோதி ஏவங் ராஜகஹே வஸமானோ ஸோ ப⁴குவா. பிண்டாய சரணேனபி ஹி தத்த² படிபத்த⁴பா⁴வவசனதோ ஸன்னிவாஸத்தமேவ தஸ்ஸேதி. யதி³ பன “பிண்டாய சரமானோ ஸோ ப⁴குவா”தி பச்சாமஸெய்ய, யதா²வுத்தோவ அனதி⁴ப்பேதத்தோ² ஆபஜ்ஜெய்யாதி. தங் திவஸந்தி யங் திவஸங் அத்தா⁴னமக்கங் படிபன்னோ, தங் திவஸ. தங் அத்தா⁴னங் படிபன்னோதி எத்த² அச்சந்தஸங்யோகவசனமேதங். ப⁴த்தபு⁴ஞ்ஜனதோ பச்சா² பச்சா²ப⁴த்தங், தஸ்மிங் பச்சா²ப⁴த்தஸமயே. பிண்டபாதபடிக்கந்தோதி யத்த² பிண்டபாதத்தாய சரித்வா பு⁴ஞ்ஜந்தி, ததோ அபக்கந்தோ. தங் அத்தா⁴னங் படிபன்னோதி “நாளந்தாயங் வேனெய்யானங் விவித⁴ஹிதஸுகனிப்பத்திங் ஆகங்குமானோ இமிஸ்ஸா அட்டு²ப்பத்தியா திவித⁴ஸ்ஸீலாலங்கதங் நானாவித⁴குஹனலபனாதி³மிச்சாஜீவவித்த⁴ங்ஸனங் த்வாஸட்டி³ட்டி³ஜாலவினிவே²னங் தஸ்ஸஹஸ்ஸிலோகதா⁴துபகம்பனங் ப்ரஹ்மஜாலஸுத்தங் தேஸெஸ்ஸாமீ”தி தங் யதா²வுத்தங் தீக⁴மக்கங் படிபன்னோ, இதங் பன காரணங் பகரணதோவ பாகடந்தி ந வுத்தங். எத்தாவதா “கஸ்மா பன ப⁴குவா தங் அத்தா⁴னங் படிபன்னோ”தி சோதனா விஸோதி⁴தா ஹோதி.

இதா஁னி இதர஁ம்பி சோத஁னங் விஸோதி஁துங் “ஸு஁ப்பியோபீ”தி வுத்தங். தஸ்மிங் காலே, தங் தி஁வஸங் அனுப஁ந்தோ஁தி ச வுத்தனயேன ஸ஁ம்ப஁ந்தோ஁. பாதோ அஸித஁ப்போதி பாதராலோ, ஸோ பு஁த்தோ யேனாதி பு஁த்தபாதராலோ. இச்சேவாதி ஏவமேவ மனஸி ஸன்னிதா஁ய, ந பன “ப஁க஁வந்தங், பி஁க்குஸங்஁க்ஞ்ச பி஁ட்டி஁தோ பி஁ட்டி஁தோ அனுப஁ந்தி஁ஸஸா஁மீ”தி. தேன வுத்தங் “ப஁க஁வதோ தங் ம஁க்கங் படிபன்னபா஁வங் அஜானந்தோவா”தி, ததா஁ அஜானந்தோ ஏவ ஹுத்வா அனுப஁ந்தோ஁தி அத்தோ஁. ந ஹி ஸோ ப஁க஁வந்தங் த஁ட்டுமேவ இச்சதி, தேனாஹ “ஸசே பன ஜானெய்ய, நானுப஁ந்தெ஁ய்யா”தி. எத்தாவதா “கஸ்மா ச ஸு஁ப்பியோ அனுப஁ந்தோ஁”தி சோத஁னா விஸோதி஁தா ஹோதி. “ஸோ”திஆதி஁னா அபர஁ம்பி சோத஁னங் விஸோதே஁தி. கதா஁சி பன ப஁க஁வா அஞ்ஞதரவேஸேனேவ கச்சதி அங்குலிமாலத஁மனபக்குஸாதிஅபி஁க்க஁மனாதீஸு, கதா஁சி புத்த஁ஸிரியா, இதா஁பி ஈதிஸாய புத்த஁ஸிரியாதி தஸ்ஸேதுங் “புத்த஁ஸிரியா ஸோப஁மான”ந்திஆதி஁ வுத்தங். ஸிரீதி செத்த஁ ஸரீரஸோப஁க்க஁திஸ஁ம்பத்தி, ததே஁வ உபமாவஸேன தஸ்ஸேதி “ரத்தக஁ம்பலபரி஁க்கீத்தமிவா”திஆதி஁னா. கச்சதீதி ஜங்க஁மோ யதா஁ “சங்க஁மோ”தி. சஞ்சலமானோ கச்சந்தோ கிரி, தாதிஸஸஸ கனககிரினோ ஸிக஁ரமிவாதி அத்தோ஁.

“தஸ்மிங் கிரா”திஆதி஁ த஁ப்பி஁வரணங், பானியங் அத஁ஸ்ஸிதத்தா, போராணட்டகதா஁யஞ்ச அனாகத்தத்தா அனுஸஸவஸித்தா஁ அயங் கதாதி தஸ்ஸேதுங் “கிரா”தி வுத்தந்தி வத஁ந்தி, ததா஁ வா ஹோது அஞ்ஞதா஁ வா, அத்தனா அதிட்டங், அஸுதங், அமுதஞ்ச அனுஸஸவமேவாதி தட்ட஁ப்பங். நீலபீதலோஹிதோதா஁தமஞ்ஜிட்ட஁ப஁ஸஸரவஸேன ச஁ப்பண்ணா. ஸமந்தாதி ஸமந்ததோ தஸஹி திஸாஹி. அஸீதிஹத்த஁ப்பமானேதி தேஸங் ரஸ்மீனங் பகதியா பவத்திட்ட஁னவஸேன வுத்தங், தஸ்மா ஸமந்ததோ, உபரி ச பச்சேகங் அஸீதிஹத்த஁மத்தே பதேஸே பகதியாவ க஁னிபு஁தா ரஸ்மியோ திட்ட஁ந்தீதி தட்ட஁ப்பங், வினய஁காயங் பன “தாயேவ ப்யாம஁ப்ப஁ நாம. யதோ ச஁ப்பண்ணா ரஸ்மியோ தளாகதோ மாதிகா விய தஸஸு திஸாஸு தா஁வந்தி, ஸா யஸ்மா ப்யாம஁மத்தா விய காயதி, தஸ்மா ப்யாம஁ப்ப஁தி வுச்சதீ”தி வுத்தங், (வி. வி. ஁. 1.16) ஸங்கீதிஸுத்தவண்ணனாயங் பன வக்கதி “புரத்தி஁மகாயதோ ஸுவண்ணவண்ணா ரஸ்மி உட்ட஁ஹித்வா அஸீதிஹத்தங் ஁னங் கண்ணாதி. பச்சி஁மகாயதோ. தக்கிணஹத்ததோ. வாமஹத்ததோ ஸுவண்ணவண்ணா ரஸ்மி உட்ட஁ஹித்வா அஸீதிஹத்தங் ஁னங் கண்ணாதி. உபரி கேஸந்ததோ பட்ட஁ய ஸ஁ப்பகேஸாவட்டேஹி மோர஁வவண்ணா ரஸ்மி உட்ட஁ஹித்வா க஁னதலே அஸீதிஹத்தங் ஁னங் கண்ணாதி. ஹெட்ட஁ பாததலேஹி பவாளவண்ணா ரஸ்மி உட்ட஁ஹித்வா க஁னபத஁வியங் அஸீதிஹத்தங் ஁னங் கண்ணாதி. ஏவங் ஸமந்தா அஸீதிஹத்த஁மத்தங் ஁னங் ச஁ப்பண்ணா புத்த஁ரஸ்மியோ விஜ்ஜோதமானா வி஁ப்பந்த஁மானா விதா஁வந்தீ”தி (தீ. நி. அட்ட஁. 3.299) கேசி பன அஞ்ஞதா஁பி பரிக஁ப்பனாமத்தேன வத஁ந்தி, தங் ந க஁ஹேத஁ப்பங் ததா஁ அஞ்ஞத்த஁ அனாகத்தத்தா, அயுத்தத்தா ச. தாஸங் பன புத்த஁ரஸ்மீனங் ததா஁ அனிக஁஁ஹிதபா஁வதஸஸனத்தங் “தஸ்மிங் கிர ஸமயே”தி வுத்தங். பக்குஸாதிஅபி஁க்க஁மனாதீஸு விய ஹி ததா஁ தாஸங் நிக஁஁ஹனே கிஞ்சி காரணங் நத்தி஁. ஆதா஁வந்தீதி அபி஁முகங் திஸங் தா஁வந்தி. விதா஁வந்தீதி விவிதா஁ ஹுத்வா விதிஸங் தா஁வந்தி.

தஸ்மிங் வனந்தரே திஸஸமானாகாரேன தாஸங் ரஸ்மீனங் ஸோபா஁ விஞ்ஞாயதீதி ஆஹ “ரதனாவேளா”திஆதி஁. ரதனாவேளா நாம ரதனமயவடங்ஸகங் முத்த஁ங் அவதி ரக்கதீதி ஹி அவேளா, ஆவேளா வா, முத்த஁மாலா. உக்கா நாம யா ஸஜோதிபு஁தா, தாஸங் ஸதங், நிபதனங் நிபாதோ, தஸஸ நிபாதோ, தேன ஸமாகுலங் ததா஁. பிஸித஁ப்பத்தா பிட்டங், சீனதேஸே ஜாதங் பிட்டங் சீனபிட்டங், ரத்தகண்ணங், யங் “ஸிந்தூரோ”திபி வுச்சதி, சீனபிட்டமேவ சுண்ணங். வாயுனோ வேகேன இதோ சிதோ ச கித்தங் தந்தி ததா஁. இந்தஸஸ த஁னு லோகஸங்கேதவஸேனாதி இந்தத஁னு, ஸுரியரஸ்மிவஸேன க஁னே பஞ்ஞாயமானாகாரவிஸேஸோ. குடிலங் அசிரட்ட஁யித்தா விருபங் ஹுத்வா ஜவதி தா஁வதீதி விஜ்ஜு, ஸாயேவ லதா தங்ஸதிஸபா஁வேனாதி ததா஁, வாயுவேகதோ வலாஹக஁ட்டனேனேவ ஜாதரஸ்மி. தாயதி அவிஜஹனவஸேன ஆகாஸங் பாலேதீதி தாரா, கண்ணததோ஁ பச்சேகங் யோஜேத஁போ஁. தஸஸ பபா஁ ததா஁. வி஁ப்புரிதவிச்சரிதமிவாதி ஆபா஁ய விவித஁ங் ப஁ரமானங், விஜ்ஜோதயமானங் விய ச. வனஸஸ அந்தரங் விவரங் வனந்தரங், ப஁க஁வதா பத்தபத்தவன஁பதேஸந்தி வுத்தங் ஹோதி.

அஸீதியா அனு஁யஞ்ஜனேஹி த஁ப்பனகாதீஹி அனுரஞ்ஜிதங் ததா஁. கமலங் பது஁மபுண்டரீகானி, அவஸேஸங் நீலரத்தஸேதபே஁தங் ஸரோருஹங் உ஁பலங், இதி பஞ்சவிதா஁ பங்கஜஜாதி பரிக஁஁ஹிதா ஹோதி. விகஸிதங் புல்லிதங் தது஁ப஁யங் யஸஸ ஸரஸஸ ததா஁. ஸ஁ப்பேன பகாரேன பரிதோ ஸமந்ததோ புல்லதி விகஸதீதி ஸ஁ப்பபாலிபுல்லங் அகாரஸஸ ஆகாரங், ரகாரஸஸ ச லகாரங் கத்வா யதா஁ “பாலிப஁த்ததோ”தி, தாரானங் மரீசி பபா஁, தாய விகஸிதங் விஜ்ஜோதிதங் ததா஁. ப்யாம஁ப்ப஁ய பரிககேபோ பரிமண்டலோ, தேன விலாஸினீ ஸோபி஁னீ ததா஁. மஹாபுரிஸலக்கண்ணானி அஞ்ஞமஞ்ஞபடிபுத்த஁த்தா மாலாகாரேனேவ ஁தானீதி வுத்தங் “த்வத்திங்ஸவரலக்கண்ணமாலா”தி. த்வத்திங்ஸசந்தா஁தீனங் மாலா கேனசி கந்தெத்வா படிபடியா ச ஁பிதாதி ந வத்த஁பா஁ “யதி஁ ஸியா”தி பரிக஁ப்பனாமத்தேன ஹி “கந்தெத்வா ஁பிதத்வத்திங்ஸசந்த஁மாலாயா”திஆதி஁ வுத்தங். பரிக஁ப்போபமா ஹேஸா, லோகேபி ச திஸஸதி.

“மயேவ முகஸோபா஁ஸஸே, த்யலமிந்துவிகத்தனா;
யதொ஁புஜேபி ஸாத்தீதி, பரிக஁ப்போபமா அய”ந்தி.

தவத்திங்ஸசந்தமாாலாய ஸிரிங் அத்தனோ ஸிரியா அபிபவந்தீ இவாதி ஸம்பந்தோ. ஏஸ நயோ ஸேஸேஸுபி.

ஏவங் பகுவதோ ததா ஸோபங் தஸ்ஸெத்வா இதாநி பிக்குஸங்குஸஸாபி ஸோபங் தஸ்ஸெந்தோ "தஞ்ச பனா"திஆதிமாஹ . சதுப்பிதாய அப்பிச்சதாய அப்பிச்சா. த்வாதஸஹி ஸந்தோஸேஹி ஸந்துட்டா. திவிதேன விவேகேன பவிவித்தா. ராஜராஜமஹாமத்தாஹி அஸங்ஸட்டா. துப்படிபத்திகானங் சோதகா. பாபே அகுஸலே கரஹினோ பரேஸங் ஹிதபடிபத்தியா வத்தாரோ. பரேஸஞ்ச வசனக்கமா. விமுத்திஞாணதஸ்ஸனங் நாம பச்சவெக்கணஞாணங். "தேஸ"ந்திஆதினா தத்பிஸம்பந்தேன பகுவதோ ஸோபங் தஸ்ஸேதி. ரத்தபதுமானங் ஸண்டோ ஸமுஹோ வனங், தஸ்ஸ மஜ்ஜே கதா ததா. "ரத்தங் பதுமங், ஸேதங் புண்டரீக"ந்தி பத்தனியமந்தரேன ததா வுத்தங், பத்தனியமேன பன ஸதபத்தங் பதுமங், ஊனகஸதபத்தங் புண்டரீகங். பவாளங் வித்துமோ, தேன கதாய வேதிகாய பரிக்கித்தோ விய. மிகப்பக்கீனம்பீதி பி-ஸத்தோ, அபி-ஸத்தோ வா ஸம்பாவனாயங், தேனாஹ "பகேவ தேவமனுஸ்ஸான"ந்தி. மஹாதேராதி மஹாஸாவகே ஸந்தாயாஹ. ஸுரஞ்ஜிதபாவேன ஈஸகங் கண்ஹவண்ணதாய மேகுவண்ணங். ஏகங்ஸங் கரித்தவாதி ஏகங்ஸபாருபனவஸேன வாமங்ஸே கரித்தா. கத்தரஸ்ஸ ஜிண்ணஸ்ஸ ஆலம்பனோ தண்டோ கத்தரதண்டோ, பாஹுல்லவஸேனாயங் ஸமஞ்ஞா. ஸுவம்மங் நாம ஸோபாஹுரச்சதோ, தேன வம்மிதா ஸன்னத்தாதி ஸுவம்மவம்மிதா, இதங் தேஸங் பங்ஸுகூலதாரணனிதஸ்ஸனங். யேஸங் குச்சிகுதங் ஸப்பம்பி திணபலாஸாதி கந்தஜாதமேவ ஹோதி, தே கந்தஹத்தினோ நாம, யே "ஹேமவதா"திபி வுச்சந்தி, தேஸம்பி தேரானங் ஸீலாதிக்குணகந்ததாய தங்ஸதிஸதா. அந்தோஜடாஹிஜடாஸங்காதாய தண்ஹாஜடாய விஜடிதபாவதோ விஜடிதஜடா. தண்ஹாபந்தனாய சின்னத்தா சின்னபந்தனா. "ஸோ"திஆதி யதாவுத்தவசனஸ்ஸ குணதஸ்ஸனங். அனுபுத்தேஹி புத்தாஹி புத்தாஹி. தேபி ஹி ஏகதேஸேன பகுவதா படிவித்தபடிபாகேனேவ சத்தாரி ஸச்சாநி புஜ்ஜந்தி. பத்தபரிவாரிதந்தி புப்பதலேன பரிவாரிதங். கங் வுச்சதி கமலாதி, தஸ்மிங் ஸரதி விராஜத்தி கேஸரங், கிஞ்ஜக்கோ. கண்ணே கரியத்தி கண்ணிகா. கண்ணாலங்காரோ, தங்ஸதிஸண்டானதாய கண்ணிகா, பீஜகோஸோ. சன்னங் ஹங்ஸகுலானங் ஸெட்டோ ததரட்டோ ஹங்ஸராஜா விய, ஹாரிதோ நாம மஹாப்ரஹமா விய.

ஏவங் கச்சந்தங் பகுவந்தங், பிக்கு ச திஸ்வா அத்தனோ பரிஸங் ஓலோகேஸீதி ஸம்பந்தோ. காலுதண்டகேதி காலுஸங்காதே பாாவஹதண்டகே, காலுஸமிங் வா பாாலக்கித்ததண்டகே. குத்தகங் பீடங் பீடகங். மூலே, அக்கே ச திதா கதோ தண்டோ திதண்டோ. மோரஹத்தகோ மோரபிஞ்சங். குத்தகங் பஸிப்பங் பஸிப்புகங். குண்டிகா கமண்டலு. ஸா ஹி கங் உதகங் உதேதி பஸவேதி, ரக்கத்தி வா குண்டிகா நிருத்தினயேன. கஹிதங் ஓமகதோ லுஜ்ஜிதங், விவிதங் லுஜ்ஜிதஞ்ச பீடகபே... குண்டிகாதிஅனேகபரிக்காரஸங்காதங் பாாரங் பாரதி வஹத்தி கஹிதபே... பாாரபாரிதா. இத்தி நிதஸ்ஸனத்தோ. ஏவந்தி இதுமத்தோ. ஏவங் இதங் வசனமாதி யஸ்ஸ வசனஸ்ஸ ததா, ததேவ நிரத்தகங் வசனங் யஸ்ஸாதி ஏவமாதிநிரத்தகவசனா. முகங் ஏதஸ்ஸ அத்தீதி முகரா, ஸப்பேபி முகவந்தா ஏவ, அயங் பன பருஸாபிலாபமுகவதீ, தஸ்மா ஏவங் வுத்தங். நிந்தாயஞ்ஹி அயங் ரபச்சயோ. முகேன வா அமனாபங் கம்மங் ராதி கண்ணாத்தி முகரா. விவிதா கிண்ணா வாசா யஸ்ஸாதி விகிண்ணவாசா. தஸ்ஸாதி ஸப்பியஸ்ஸ பரிப்பாஜகஸ்ஸ. ந்தி யதாவுத்தப்பகாரங் பரிஸங்.

இதாநி தஸ்ஸ ததாருபாய பரிஸாய தஸ்ஸனக்கணே. பனாதி அருசிஸங்ஸசனத்தோ, ததாபீதி அத்தோ. லாபா...பே... ஹானியா சேவ ஹேதுபுதாய. கதங் ஹானி ஆஹ "அஞ்ஞத்தியானஞ்ஹி"திஆதி. நிஸ்ஸிரீகதந்தி நிலோபாதங், அயமத்தோ மோரஜாதகாதீஹிபி தீபேதப்போ. "உபதிஸ்ஸகோலிதானஞ்சா"திஆதினா பக்கஹானிதாய வித்தாரோ. ஆயஸ்மதோ ஸாரிபுத்தஸ்ஸ, மஹாமொக்கல்லானஸ்ஸ ச பகுவதோ ஸந்திகே பப்பஜ்ஜங் ஸந்தாய "தேஸ பன பக்கந்தேஸு"தி வுத்தங். தேஸங் பப்பஜிதகாலேயேவ அட்டாதெய்யஸதங் பரிப்பாஜகபரிஸா பப்பஜி, ததோ பரம்பி ததனுபப்பஜிதா பரிப்பாஜகபரிஸா அபரிமாணாதி தஸ்ஸேதி "ஸாபி தேஸங் பரிஸா பின்னா"தி இமினா. யாய காயசி ஹி பரிப்பாஜகபரிஸாய பப்பஜிதாய தஸ்ஸ பரிஸா பின்னாயேவ நாம ஸமானகணத்தாதி ததா வுத்தங். "இமேஹி"திஆதினா லாபாபக்கஹானிங் நிகமனவஸேன தஸ்ஸேதி. உஸயஸங்காதஸ்ஸ விஸஸ்ஸ உக்காரோ உக்கிலனங் உஸயவிஸுக்காரோ, தங். எத்த ச "யஸ்மா பனேஸா"திஆதினாவ "கஸ்மா ச ஸோ ரதனத்தயஸ்ஸ அவண்ணங் பாஸதி"தி சோதனங் விஸோதேதி, "ஸசே"திஆதிக்கங் பன ஸப்பம்பி தப்பரிவாரவசனமேவாதி தேஹிபி ஸா விஸோதிதாயேவ நாம. பகுவதோ விரோதாஹுனயாபாவவிமங்ஸனத்தங் ஏதே அவண்ணங் வண்ணங் பாஸந்தி. "மாரேன அன்வாவிட்டா ஏவங் பாஸந்தி"தி ச கேசி வதந்தி, ததயுத்தமேவ அட்டகதாய உஜுவிபச்சனீகத்தா. பாகடோயேவாயமத்தோதி.

2. யஸ்மா அத்தங்கதோ ஸுரியோ, தஸ்மா அகாலோ தானி கந்துந்தி ஸம்பந்தோ.

அம்பலட்டிகாதி ஸாமீபிகவோஹாரோ யதா "வருணனகரங், கோதாக்காமோ"தி ஆஹ "தஸ்ஸ கிரா"திஆதி. தருணபரியாயோ லட்டிகா-ஸத்தோ ருக்கவிஸயே யதா "மஹாவனங் அஜ்ஜோகாஹெத்வா பேலுவலட்டிகாய மூலே திவாவிஹாரங் நிஸீதி"திஆதிஸுதி தஸ்ஸேதி "தருணம்பருக்கோ"தி இமினா. கேசி பன "அம்பலட்டிகா நாம வுத்தனயேன ஏகோ காமோ"தி வதந்தி, தேஸங் மதே அம்பலட்டிகாயந்தி ஸமீபத்தே பும்மவசனங்.

சாஹ்யுதகஸம்பன்னந்தி சாஹ்யாய சேவ உத்கேன ச ஸம்பன்னங். மஞ்ஜுஸாதி பேளா. படிபாஹ்னிசத்தவிசித்தந்தி இத்திஹ்ரிஸஸஞ்ஞோகாஹ்னி படிபாஹ்னிசத்தேன விசித்தங், ஏதேன ரஞ்ஞோ அகாஹ், ததேவ ராஜாகாஹ்நி தஸ்ஸேதி. ராஜாகாஹ்நி நாம வெஸ்ஸவணமஹாராஜஸ்ஸ தேவாயதனந்தி ஏகே.

பஹுபரிஸ்ஸயோதி பஹுபத்வோ. கேஹிதி வுத்தங் “சோரேஹிபீ”திஆதிஹ். ஹந்தாஹி வசனவொஸ்ஸக்ஹ்நி நிபாதோ, ததாஹுபாஹ்வோ நிப்பரிஸ்ஸயத்தாஹ் இதாஹி உபகஹ்ந்வா ஸ்வே கஹிஸ்ஸாமீதி அதிஹ்நிபாயோ. “ஸத்திஹ் அந்தேவாஸினா ப்ரஹ்மத்தேன மாணவோ” திச்சேவ ஸ்ஹௌட்டகதாஹ் வுத்தங், தஞ்ச கோ பானிஆருஹ்வஸேனேவ, ந பன ததா ஸுப்பியஸ்ஸ பரிஸாய அபாஹ்வோதி இமமத்தங் தஸ்ஸேதுங் “ஸத்திஹ் அத்தனோ பரிஸாயா”தி இதஹ் வுத்தங். கஸ்மா பனெத்த ப்ரஹ்மத்தோயேவ பானியமாருஹ்வோ, ந பன ததவஸேஸா ஸுப்பியஸ்ஸ பரிஸாதி ? தேஸனானதீஹ்நிபாஹ்வோ பயோஜனாபாஹ்வோ. யதா சேதங், ஏவங் அஞ்ஞம்பி ஏதிஸங் பயோஜனாபாஹ்வோ ஸங்கீதிகாரகேஹி ந ஸங்கீதந்தி துட்டபுபுங். கேசி பன “பானியங் வுத்த”ந்தி ஆதாஹ் வத்வா “ததேதங் ந ஸ்ஹௌட்டகதாஹ்நயதஸ்ஸனங், பானியங் வுத்தபாஹ்வதஸ்ஸனமேவாதி” வதஹ்நி, தங் ந யுஜ்ஜதி. பானிஆருஹ்வஸேனேவ பானியங் வுத்தந்தி அதிஹ்நிபேதத்தஸ்ஸ ஆபஜ்ஜனதோ. தஸ்மா யதாஹ்வத்தனயேனேவ அத்தோ கஹேதஹ்நி. “வுத்தந்தி வா அம்ஹேஹிபி இதஹ் வத்தபுபுந்தி அத்தோ. ஏவஞ்ஹி ததா அஞ்ஞாயபி பரிஸாய விஜ்ஜமானபாஹ்வதஸ்ஸனத்தங் ஏவங் வுத்தங், பானியமாருஹ்வஸேன பன அஞ்ஞதாஹி இதஹ் வத்தபுபுந்தி அதிஹ்நிபாயோ யுத்தோ”தி வதஹ்நி.

இதாஹி “தத்ராபி ஸுதஹ்நிஆதிபானியா ஸம்பந்தஹ் தஸ்ஸேதுங் “ஏவங் வாஸங் உபகஹ்வோ பனா”திஆதிஹ் வுத்தங். பரிவாரெத்வா நிஸின்னோ ஹோதீதி ஸம்பந்தோ. குச்சிதங் கத்தபுபுந்தி குகதங், தஸ்ஸ பாஹ்வோ குக்குச்சங், குச்சிதகிரியா, இதோ சிதோ ச சஞ்சலனந்தி அத்தோ, ஹத்தஸ்ஸ குக்குச்சங் ததா. “ஸா ஹி”திஆதிஹ்நா ததாஹ்நிதாய காரணங் தஸ்ஸேதி. நிவாதேதி வாதவிஹிதட்டானே. யதாஹ்வத்ததோஸாபாஹ்வோ நிச்சலா. தங் விபுஹ்நி தாதிஸங் ஸோபாஹ். விப்பலபந்தீதி ஸதிவொஸ்ஸக்ஹ்வஸேன விவிதாஹ் லபந்தி. நிலலாலிதஜிவஹாதி இதோ சிதோ ச நிக்ஹ்நிவஹா. காகச்சுமானாதி காகானங் ஸத்தஸுதிஸங் ஸத்தங் குருமானா. கஹ்ருகஹ்ருபஸ்ஸாஸினோதி கஹ்ருகஹ்ருதி ஸத்தங் ஜனெத்வா பஸ்ஸஸந்தா. இஸ்ஸாவஸேனாதி யதாஹ்வத்தேஹி தஹ்ஹி காரணேஹி உஸுயனவஸேன. “ஸபுபுங் வத்தபுபு”ந்தி இமினா “ஆதிபெய்யாலையோ”ந்தி தஸ்ஸேதி.

3. ஸம்மா பஹ்நி தங் தங் கம்மந்தி ஸம்பஹாலா, பஹ்வோ, தேனாஹ் “பஹுகான”ந்தி. ஸபுபுந்திமேன பரிச்சேதேன சதுவக்ஹ்ஸங்கஹ்வோ வினயகம்மஸ்ஸ கத்தபுபுத்தா “வினயபரியாயேனா”திஆதிஹ் வுத்தங். தயோ ஜனாதி சேஸ உபலக்ஹ்ணத்தேஸோ த்வின்னம்பி ஸம்பஹாலத்தா. தத்த தத்த ததாஹ்வாகத்ததா “ஸுத்தந்தபரியாயேனா”திஆதிஹ்நா. தங் தங் பானியா ஆகதவோஹாரவஸேன ஹி அயங் பேஹ்வோ. தயோ ஜனா தயோ ஏவ நாம, ததோ பட்டாய உத்தரி சதுபஞ்சஜனாதிஹ் ஸம்பஹாலாதி அத்தோ. ததோதி சாயங் மரியாதாவதிஹ். மண்டலமாளோதி அனேகத்தபவத்தா ஸமஞ்ஞா, இதஹ் பன ஹிஸாய ஏவாதி நியமெந்தோ ஆஹ் “கத்தசீ”திஆதிஹ். கண்ணிகா வுச்சதி கூடங். ஹங்ஸவட்டகச்சுன்னேனாதி ஹங்ஸமண்டலாகாஹ்நி. ததேவ ஸன்னங் அஞ்ஞத்த “ஸுபண்ணவங்கச்சு”ந்தி வுத்தங். கூடேன யுத்தோ அகாஹ், ஸோயேவ ஸாலாதி கூடாகாஹ்ஸாலா. தம்பஹ்நிங் பரிக்கிபித்வாதி தம்பஹ்மாலங் பரிவாரெத்வா, பரிமண்டலாகாஹ்நி தம்பஹ்நிங் கத்வாதி வுத்தங் ஹோதி. உபட்டானஸாலா நாம பயிருபாஸனஸாலா. யத்த உபட்டானமத்தங் கரொந்தி, ந ஏகரத்திரத்தாதிவஸேன நிஸீதனங், இதஹ் பன ததா கதா நிஸீதனஸாலாயேவாதி தஸ்ஸேதி “இதஹ் பனா”திஆதிஹ். தேனேவ பானியங் “ஸன்னிபதிதான” ந்தவேவ அவத்வா “ஸன்னிஸின்னான”ந்திபி வுத்தங். மானிதஹ்நி மாளோ, மீயதி மீயதீதி வா மாளோ. மண்டலாகாஹ்நி படிச்சுன்னோ மாளோதி மண்டலமாளோ, அனேககோணவந்தோ படிஸ்ஸயவிஸேஸோ. “ஸன்னிஸின்னான”ந்தி நிஸஜ்ஜனவஸேன வுத்தங், நிஸஜ்ஜனவஸேன வா “ஸன்னிஸின்னான”ந்தி ஸங்வண்ணேதபுபுபதஹ்ஜஹ்நிவா ஸம்பந்தோ. இமினா நிஸீதனஇரியாபதஹ், காயஸாமக்ஹ்வஸேன ச ஸமோதாஹ்நி ஸந்தாஹ்நி பதஹ்வயமேதங் வுத்தந்தி தஸ்ஸேதி. ஸங்கியா வுச்சதி கதா ஸம்மா கியனதோ கதஹ்நி. கதாஹ்மமோதி கதாஸபாஹ்வோ, உபபரிக்கா விதிஹ்நி கேசி.

“அச்சரிய”ந்திஆதிஹ் தஸ்ஸ ரூபதஸ்ஸனந்தி ஆஹ் “கதமோ பன ஸோ”திஆதிஹ். ஸோதி கதாஹ்மமோ. “நீயதீதி நயோ, அத்தோ, ஸத்தஸுத்தங் அனுக்கதோ நயோ ஸத்தஸுத்தயோ”தி (தீ. நி. டீ. 1.3) ஆசரியதஹ்மமபாலத்தேரேன வுத்தங். நீயதி அத்தோ ஏதேனாதி வா நயோ, உபாயோ, ஸத்தஸுத்தே ஆகதோ நயோ அத்தஹ்நிபாயோ ஸத்தஸுத்தயோ. தத்த ஹி அனபிஹ்நிவத்திகே அச்சரிய-ஸத்தோ இச்சிதோ ருஹ்நிவஸேன. தேனேவாஹ் “அந்தஸஸ பபுபதாரோஹணங் வியா”திஆதிஹ். தஸ்ஸ ஹி ததாரோஹணங் ந நிச்சங், கதாசியேவ ஸியா, ஏவமிதம்பி. அச்சராயொக்ஹ்நி அச்சரியங் நிருத்தினயேன யொக்ஹ்ஸத்தஸ்ஸ லோபதோ, தத்திதவஸேன வா ஸியபச்சயஸ்ஸ விசித்ரவத்திதோ, ஸோ பன போராண்டகதாஹ்மேவ ஆகத்ததா “அட்டகதாஹ்நி”தி வுத்தோ. புபுபே அபுத்தந்தி அபுத்தபுபுங், ஏதேன ந புத்தங் அபுத்தந்தி நிபுபசனங், புத்த-ஸத்தஸ்ஸ ச அதீதத்தங் தஸ்ஸேதி. யாவஞ்சிதந்தி ஸந்திவஸேன நிக்ஹிதாஹ்மோதி ஆஹ் “யாவ ச இதஹ்நி, ஏதஸ்ஸ ச “ஸுப்பிவிதிதா”தி ஏதேன ஸம்பந்தோ. யாவ சயத்தகங் இதஹ்நி அயங் நானாதிமுத்திகதா ஸுப்பிவிதிதா, தங்

“எத்தகமேவா”தி ந ஸக்கா அம்ஹேஹி படிவிஜ்ஜிதுங், அக்காதுஞ்சாதி ஸபாட்ஸேஸத்தோ. தேனேவாஹ “தேன ஸப்படிவிதித்தாய அப்பமெய்யதங் துஸ்ஸேதி”தி.

“பக்வதா”திஆதிஹி பதேஹி ஸமானாதி⁴கரணபா⁴வேன வுத்தத்தா தேனாதி எத்த² த-ஸத்தோ³ ஸகத்தபடினித்தே³ஸோ, தஸ்மா யேன அபி⁴ஸம்புத்த⁴பா⁴வேன பக்வா பகதோ ஸமானோ ஸுபாகடோ நாம ஹோதி, ததபி⁴ஸம்புத்த⁴பா⁴வங் ஸத்தி⁴ங் ஆக்மனபடிபதாய தஸ்ஸ அத்தபா⁴வேன துஸ்ஸெந்தோ “யோ ஸோ”திஆதிமாஹ . ந ஹெத்த² ஸோ புப்பே³ வுத்தோ அத்தி², யோ அத்தோ² தேஹி தே³ரேஹி த-ஸத்தே³ன பராமஸிதப்போ³ ப⁴வெய்ய. தஸ்மா யதா²வுத்தகுணஸங்காதங் ஸகத்தயேவேஸ பதா⁴னபா⁴வேன பராமஸத்தி துட்டபு³ங். அனுத்தரங் ஸம்மாஸம்போ³தி⁴ந்தி அக்மக்ஞாணபதுட்டா²னங் அனாவரணஞாணங், அனாவரணஞாணபதுட்டா²னஞ்ச அக்மக்ஞாணங். ததுப⁴யஞ்ஹி ஸம்மா அவிபரீதங் ஸயமேவ புஜ்ஜ²தி, ஸம்மா வா பஸட்டா² ஸுந்தரங் புஜ்ஜ²தி ஸம்மாஸம்போ³தி⁴. ஸா பன புத்தா⁴னங் ஸப்பகுணஸம்பத்திங் தேதி அபி⁴ஸேகோ விய ரஞ்ஞோ ஸப்பலோகிஸ்ஸரியபா⁴வங், தஸ்மா “அனுத்தரா ஸம்மாஸம்போ³தி⁴”தி வுச்சதி. அபி⁴ஸம்புத்தோ⁴தி அப்ப⁴ஞ்ஞாஸி படிவிஜ்ஜி², தேன தாதி²ஸேன பக்வதாதி அத்தோ². ஸதிபி ஞாணதஸ்ஸனானங் இத⁴ பஞ்ஞாவேவசனபா⁴வே தேன தேன விஸேஸேன நேஸங் விஸயவிஸேஸப்பவத்திங் துஸ்ஸெந்தோ “தேஸங் தேஸங் ஸத்தான”ந்திஆதிமாஹ. எத்த² ஹி பட²மமத்தங் அஸாதா⁴ரணஞாணவஸேன துஸ்ஸேதி. ஆஸயானுஸயஞாணேன ஜானதா ஸப்ப³ஞ்ஞுதானாவரணஞாணேஹி பஸ்ஸதாதி அத்தோ².

துதியங் விஜ்ஜத்தயவஸேன. புப்பே³னிவாஸாதீ³ஹிதி புப்பே³னிவாஸாவக்கயஞாணேஹி. ததியங் அபி⁴ஞ்ஞானாவரணஞாணவஸேன. அபி⁴ஞ்ஞாபரியாபன்னேபி “தீஹி விஜ்ஜாஹீ”தி தாஸங் ராஸிபே⁴த³துஸ்ஸனத்தங் வுத்தங். அனாவரணஞாணஸங்காதேன ஸமந்தசக்கு³னா பஸ்ஸதாதி அத்தோ². சதுத்தங் ஸப்ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணமங்ஸசக்கு³வஸேன. பஞ்ஞாயாதி ஸப்ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணேன. குட்டஸஸ பி⁴த்தியா திரோ பரங், அந்தோ வா, ததாதீ³ஸு கதானி. அதிவிஸுத்தே⁴னாதி அதிவிய விஸுத்தே⁴ன பஞ்சவண்ணஸமன்னாக³தேன ஸுஸீலபாஸாதி³அக்கி²லோமஸமலங்கதேன ரத்திஞ்சேவ தி²வா ச ஸமந்தா யோஜனங் பஸ்ஸந்தேன மங்ஸசக்கு³னா. பஞ்சமங் படிவேத⁴தே³ஸனாஞாணவஸேன. “அத்தஹிதஸாதி⁴காயா”தி ஏகங்ஸதோ வுத்தங், பரியாயதோ பனேஸா பரஹிதஸாதி⁴காபி ஹோதி. தாய ஹி த⁴ம்மஸபா⁴வபடிச்சா²துக்கிலேஸஸமுக்கா⁴தாய தே³ஸனாஞாணாதி³ ஸம்ப⁴வதி. படிவேத⁴பஞ்ஞாயாதி அரியமக்க³பஞ்ஞாய. விபஸ்ஸனாஸஹக³தோ ஸமாதி⁴ பதுட்டா²னங் ஆஸன்னகாரணமேதிஸ்ஸாதி ஸமாதி⁴பதுட்டா²னா, தாய. தே³ஸனாபஞ்ஞாயாதி தே³ஸனாகிச்சனிப்பா²தகேன ஸப்ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணேன. அரீனந்தி கிலேஸாரீனங், பஞ்சமாரானங் வா, ஸாஸனபச்சத்தி²கானங் வா அஞ்ஞுதித்தி²யானங். தேஸங் ஹனநங் பாடிஹாரியேஹி அபி⁴ப⁴வனங் அப்படிபா⁴னதாகரணங், அஜ்ஜ²பெக்க²னஞ்ச மஜ்ஜி²மபண்ணாஸகே பஞ்சமவக்கே³ ஸங்கீதங் சங்கீஸுத்தஞ்செத்த² (ம. நி. 2.422) நித³துஸ்ஸனங், ஏதேன அரயோ ஹதா அனேனாதி நிருத்தினயேன பதுஸித்தி⁴மாஹ. அதோ நாவசனஸ்ஸ தாப²யப்பதே³ஸோ மஹாவிஸயேனாதி துட்டபு³ங். அபிச அரயோ ஹனத்தி அந்தஸத்தே³ன பதுஸித்தி⁴, இகாரஸ்ஸ ச அகாரோ. பச்சயாதீ³னங் ஸம்பதா⁴னபு⁴தானங், தேஸங் வா படிக்க³ஹணங், படிக்க³ஹிதுங் வா அரஹத்தி அரஹந்தி துஸ்ஸேதி “பச்சயாதீ³னஞ்ச அரஹத்தா”தி இமினா. ஸம்மாதி அவிபரீதங். ஸாமஞ்சாதி ஸயமேவ, அபரனெய்யோ ஹுத்வாதி வுத்தங் ஹோதி. கதங் பனெத்த² “ஸப்ப³த⁴ம்மான”ந்தி அயங் விஸேஸோ லப்ப⁴தி²? ஸாமஞ்ஞஜோதனாய விஸேஸே அவட்டா²னதோ, விஸேஸத்தி²னா ச விஸேஸஸ்ஸ அனுபயோஜேதப்ப³தோ யஜ்ஜேவங் “த⁴ம்மான”ந்தி விஸேஸோவானுபயோஜிதோ ஸியா, கஸ்மா ஸப்ப³த⁴ம்மானந்தி அயமத்தோ² அனுபயோஜியத்தி²? ஏகதே³ஸஸ்ஸ அக்க³ஹணதோ. பதே³ஸக்க³ஹணே ஹி அஸதி க³ஹேதப்ப³ஸ்ஸ நிப்பதே³ஸதா விஞ்ஞாயதி யதா² “திக்கி²தோ ந ததாதீ³”தி, ஏஸ நயோ ஈதி³ஸேஸு.

இதா³னி ச சதுஹி பதே³ஹி சதுவேஸாரஜ்ஜவஸேன அத்தனா அதி⁴ப்பேதரங் சுட்ட²மத்தங் துஸ்ஸேதுங் “அந்தராயிகத⁴ம்மே வா”திஆதி³ வுத்தங். ததா² ஹி ததே³வ நிகமனங் கரோதி “ஏவ”ந்திஆதி³னா. தத்த² அந்தராயகரத⁴ம்மஞாணேன ஜானதா, நிய்யானிகத⁴ம்மஞாணேன பஸ்ஸதா, ஆஸவக்கயஞாணேன அரஹதா, ஸப்ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணேன ஸம்மாஸம்புத்தே⁴னஆதி யதா²க்கமங் யோஜேதப்ப³ங். அனத்த²சரணேன கிலேஸா ஏவ அரயோதி கிலேஸாரயோ, தேஸங் கிலேஸாரீனங். எத்தா²ஹ - யஸ்ஸ ஞாணஸ்ஸ வஸேன ஸம்மா ஸாமஞ்ச ஸப்ப³த⁴ம்மானங் புத்த⁴த்தா பக்வா ஸம்மாஸம்புத்தோ⁴ நாம ஜாதோ, கிங் பனிதங் ஞாணங் ஸப்ப³த⁴ம்மானங் புஜ்ஜ²னவஸேன பவத்தமானங் ஸகிங்யேவ ஸப்ப³ஸ்மிங் விஸயே பவத்ததி, உதா³ஹு கமேனாதி. கிஞ்செத்த² - யதி³ தாவ ஸகிங்யேவ ஸப்ப³ஸ்மிங் விஸயே பவத்ததி, ஏவங் ஸதி அதீதானாக³தபச்சப்பன்னஅஜ்ஜத்தப்ப³ஹித்தா⁴தி²பே⁴துபி⁴ன்னானங் ஸங்கத்த⁴ம்மானங், அஸங்கதஸம்முதித⁴ம்மானஞ்ச ஏகஜ்ஜ²ங் உபட்டா²னே துாரதோ சித்தபடங் பெக்க³ந்தஸ்ஸ விய படிபா⁴கே³னாவபோ³தோ⁴ ந ஸியா, ததா² ச ஸதி “ஸப்பே³ த⁴ம்மா அனத்தா”தி (அ. நி. 3.137; த⁴. ப. 279; மஹாநி. 27; சூனனி. 8, 10; நெத்தி. 5) விபஸ்ஸந்தானங் அனத்தாகாரேன விய ஸப்பே³ த⁴ம்மா அநி²ருபிதரூபேன பக்வதோ ஞாணவிஸயா ஹொந்தீதி ஆபஜ்ஜதி. யேபி “ஸப்ப³ஞெய்யத⁴ம்மானங் டி²திலக்க³ணவிஸயங் விகப்பரஹிதங் ஸப்ப³காலங் புத்தா⁴னங் ஞாணங் பவத்ததி, தேன தே ‘ஸப்ப³விதூ³தி வுச்சந்தி. ஏவஞ்ச கத்வா -

‘கச்சங் ஸமாஹிதோ நாகோ³, டி²தோ நாகோ³ ஸமாஹிதோ;

இதம்பி ஸப்பதா ஞாணப்பவத்திதீபகங் அங்குத்தராகமே நாகோபமஸுத்தவசனங் ஸுவத்தங் நாம ஹோதி"தி வதந்தி, தேஸம்பி வாதே வுத்ததோஸா நாதிவத்தி. டி²திலக்கணாரம்மணதாய ச அதீதானாகுத்த⁴ம்மானங் தத்பா⁴வதோ ஏகதேஸவிஸயமேவ ப⁴குவதோ ஞாணங் ஸியா, தஸ்மா ஸகிஞ்ஞேவ ஸப்ப⁴ஸ்மிங் விஸயே ஞாணங் பவத்திதி ந யுஜ்ஜதி. அத² கமேன ஸப்ப⁴ஸ்மிம்பி விஸயே ஞாணங் பவத்தி, ஏவம்பி ந யுஜ்ஜதி. ந ஹி ஜாதிபு⁴மிஸபா⁴வாதிவஸேன, திஸாதேஸகாலாதிவஸேன ச அனேகபே⁴த்பி⁴ன்னே ஞெய்யே கமேன கய்ஹமானே தஸ்ஸ அனவஸேஸபடிவேதோ⁴ ஸம்ப⁴வதி அபரியந்தபா⁴வதோ ஞெய்யஸ்ஸ. யே பன "அத்த²ஸ்ஸ அவிஸங்வாதனதோ ஞெய்யஸ்ஸ ஏகதேஸங் பச்சக்கங் கத்வா ஸேஸேபி ஏவந்தி அதி⁴முச்சித்வா வவத்தா⁴பனேன ஸப்ப⁴ஞ்ஞா நாம ப⁴குவா ஜாதோ, தஞ்ச ஞாணங் ந அனுமானிகங் நாம ஸங்ஸயாபா⁴வதோ. ஸங்ஸயானுப⁴த்த⁴ஞ்ஞஹி ஞாணங் லோகே அனுமானிக²ந்தி வதந்தி, தேஸம்பி தங் ந யுத்தமேவ. ஸப்ப⁴ஸ்ஸ ஹி அப்பச்சக்கபா⁴வே அத்தா²விஸங்வாதனேன ஞெய்யஸ்ஸ ஏகதேஸங் பச்சக்கங் கத்வா ஸேஸேபி ஏவந்தி அதி⁴முச்சித்வா வவத்தா⁴பனஸ்ஸேவ அஸம்ப⁴வதோ ததா² அஸக்குணெய்யத்தா ச. யஞ்ஞஹி ஸேஸங், தத்பச்சக்கமேவ, அத² தம்பி பச்சக்கங், தஸ்ஸ ஸேஸபா⁴வோ ஏவ ந ஸியா, அபரியந்தபா⁴வதோ ஞெய்யஸ்ஸ ததா²வவத்தி²துமேவ ந ஸக்காதி? ஸப்ப⁴மேதங் அகாரணங். கஸ்மா? அவிஸயவிசாரணபா⁴வதோ. வுத்தஞ்ஞேதங் ப⁴குவதா "புத்தா⁴ன்னங் பி⁴க்கவே, புத்த⁴விஸயோ அசிந்தெய்யோ ந சிந்தேதப்போ³, யங் சிந்தெந்தோ உம்மாதஸ்ஸ விகா⁴தஸ்ஸ பா⁴கீ அஸ்ஸா"தி (அ. நி. 4.77) இதங் பனெத்த² ஸன்னிட்டா⁴ன்னங் - யங் கிஞ்சி ப⁴குவதா ஞாதுங் இச்சி²தங், ஸகலமேகதேஸோ வா, தத்த² தத்த² அப்படிஹதவுத்திதாய பச்சக்கதோ ஞாணங் பவத்தி நிச்சஸமாதா⁴னஞ்ச விக்ஹேபாபா⁴வதோ, ஞாதுங் இச்சி²தஸ்ஸ ச ஸகலஸ்ஸ அவிஸயபா⁴வே தஸ்ஸ ஆகங்காபடிபுத்த⁴வுத்திதா ந ஸியா, ஏகந்தேனேவ ஸா இச்சி²தப்பா³, ஸப்பே³ த⁴ம்மா புத்த⁴ஸ்ஸ ப⁴குவதோ ஆவஜ்ஜனபடிபுத்தா⁴ ஆகங்காபடிபுத்தா⁴ மனஸிகாரபடிபுத்தா⁴ சித்துப்பாதபடிபுத்தா⁴தி (மஹானி. 69, 156; துளனி. 85; படி. ம. 3.5) வசனதோ. அதீதானாகுத்தவிஸயம்பி ப⁴குவதோ ஞாணங் அனுமானாகமதக்ககஹணவிரஹித்தா பச்சக்கமேவ.

நனு ச ஏதஸ்மிம்பி பக்கே யதா³ ஸகலங் ஞாதுங் இச்சி²தங், ததா³ ஸகிங்யேவ ஸகலவிஸயதாய அநி²ருபிதருபேன ப⁴குவதோ ஞாணங் பவத்தெய்யாதி வுத்ததோஸா நாதிவத்தியேவாதி? ந, தஸ்ஸ விஸோதி⁴த்தா. விஸோதி⁴தோ ஹி ஸோ புத்த⁴விஸயோ அசிந்தெய்யோதி. அஞ்ஞதா² பசுரஜனஞாணஸமானவுத்திதாய புத்தா⁴ன்னங் ப⁴குவந்தானங் ஞாணஸ்ஸ அசிந்தெய்யதா ந ஸியா, தஸ்மா ஸகலத⁴ம்மாரம்மணம்பி தங் ஏகத⁴ம்மாரம்மணங் விய ஸுவவத்தா⁴பிதேயேவ தே த⁴ம்மே கத்வா பவத்திதி இதமெத்த² அசிந்தெய்யங், "யாவதகங் நெய்யங், தாவதகங் ஞாணங். யாவதகங் ஞாணங், தாவதகங் நெய்யங். நெய்யபரியந்திகங் ஞாணங், ஞாணபரியந்திகங் நெய்யங். நெய்யங் அதிக்கமித்வா ஞாணங் நப்பவத்தி, ஞாணங் அதிக்கமித்வா நெய்யபதோ² நத்தி². அஞ்ஞமஞ்ஞபரியந்தட்டாயினோ தே த⁴ம்மா, யதா² த்வின்னங் ஸமுக்கப்பலானங் ஸம்மா புனிதானங் ஹெட்டி²மங் ஸமுக்கப்பலங் உபரிமங் நாதிவத்தி, உபரிமங் ஸமுக்கப்பலங் ஹெட்டி²மங் நாதிவத்தி. அஞ்ஞமஞ்ஞபரியந்தட்டாயினோ, ஏவமேவ புத்த⁴ஸ்ஸ ப⁴குவதோ நெய்யஞ்ச ஞாணஞ்ச அஞ்ஞமஞ்ஞபரியந்தட்டாயினோ...பே... தே த⁴ம்மா"தி (மஹானி. 69, 156; துளனி. 85; படி. ம. 3.5) ஏவமேகஜ்ஜங், விஸங், ஸகிங், கமேன வா இச்சா²னுரூபங் பவத்தஸ்ஸ தஸ்ஸ ஞாணஸ்ஸ வஸேன ஸம்மா ஸாமஞ்ச ஸப்ப⁴த⁴ம்மானங் புத்த⁴த்தா ப⁴குவா ஸம்மாஸம்புத்தோ⁴ நாம ஜாதோதி.

அயங் பனெத்த² அட்ட²கதா²முத்தகோ நயோ - டா²னாடா²னாதீனி சப்பி³ஸயானி ச²ஹி ஞாணேஹி ஜானதா, யதா²கம்மூபகே ஸத்தே சுதூபபாததி³ப்பச்சக்கு²ஞாணேஹி பஸ்ஸதா, ஸவாஸனானமாஸவானங் ஆஸவக்கயஞாணேன கீணத்தா அரஹதா, ஜானாதி⁴ம்மே ஸங்கிலேஸவோதா²னவஸேன ஸாமங்யேவ அவிபரீதாவபோ⁴தோ ஸம்மாஸம்புத்தோ⁴ன, ஏவங் தஸ்பலஞாணவஸேன சதூஹாகாரேஹி தோமிதேன. அபிச தீஸு காலேஸு அப்படிஹதஞாணதாய ஜானதா, திண்ணம்பி கம்மானங் ஞாணானுபரிவத்திதோ நிஸம்மகாரிதாய பஸ்ஸதா, தவாதீனங் சன்னமபா⁴வஸாதி⁴காய பஹானஸம்பதாய அரஹதா, சந்தாதீனங் சன்னமஹானிஹேதுபு⁴தாய அபரிக்கயபடிபா⁴னஸாதி⁴காய ஸப்ப⁴ஞ்ஞதாய ஸம்மாஸம்புத்தோ⁴ன, ஏவங் அட்டா²ரஸாவேணிகபுத்த⁴த⁴ம்மவஸேன (தீ. நி. அட்ட². 3.305) சதூஹாகாரேஹி தோமிதேனாதி ஏவமாதி³னா தேஸங் தேஸங் ஞாணத⁴ஸ்ஸனபஹானபோ⁴த⁴னத்தேஹி ஸங்க³ஹிதானங் புத்த⁴கு³ணானங் வஸேன யோஜனா காதப்பா³தி.

சதுவேஸாரஜ்ஜங் ஸந்தா⁴ய "சதூஹாகாரேஹி"தி வுத்தங். "தோமிதேனா"தி ஏதேன இமேஸங் "ப⁴குவதா"தி பத⁴ஸ்ஸ விஸேஸனதங் தஸ்ஸேதி. யதி³பி ஹி²னபணீதே⁴தேன து³விதா⁴வ அதி⁴முத்தி பாளியங் வுத்தா, பவத்திஆகாரவஸேன பன அனேகபே⁴த்பி⁴ன்னாவாதி ஆஹ "நானாதி⁴முத்திகதா"தி. ஸா பன அதி⁴முத்தி அஜ்ஜா²ஸயதா⁴துயேவ, தத³பி ததா² ததா² தஸ்ஸனங், கமனங், ரோசனஞ்சாதி அத்தங் விஞ்ஞாபேதி "நானஜ்ஜா²ஸயதா"தி இமினா. ததா² ஹி வக்கதி "நானாதி⁴முத்திகதா நானஜ்ஜா²ஸயதா நானாதி³டிகதா நானக்க²ந்திதா நானாருசிதா"தி. "யாவஞ்சித³ந்தி ஏதஸ்ஸ "ஸுப்படிவிதி³தா"தி இமினா ஸம்ப⁴ந்தோ⁴. தத்த² ச இதந்தி பத³பூரணமத்தங், "நானாதி⁴முத்திகதா"தி ஏதேன வா பதே²ன ஸமானாதி⁴கரணங், தஸ்ஸத்தோ² பன பாகடோயேவாதி ஆஹ "யாவ ச ஸுட்டு² படிவிதி³தா"தி.

“யா ச அய”ந்திஆதினா தாதுஸங்யுத்தபாளிங் துஸ்ஸெந்தோ ததேவ ஸங்யுத்தங் மனஸி கரித்வா தேஸங் அவண்ணவண்ணபாஸுனேன ஸத்திங் கட்டெத்வா தேரானமயங் ஸங்கியதம்மோ உத்பாதி துஸ்ஸேதி. அதோ அஸ்ஸ பக்வதோ தாதுஸங்யுத்ததேஸுனானயேன தாஸங் ஸுப்படிவிதிதபாவங் ஸமத்தனவஸேன துஸ்ஸேதுங் “அயங் ஹீ”திஆதிமாஹாதி அத்தோ துட்டப்போ. ஸுப்படிவிதிதபாவஸமத்தனஞ்ஹி “அயங் ஹீ”திஆதிவசனங். தத்த யா அயங் நானாதிமுத்திகதாபே... ருசிதாதி ஸம்பந்தோ. தாதுஸோதி அஜ்ஜாஸயதாதுயா. ஸங்ஸந்தந்தீதி ஸம்பந்தெந்தி விஸ்ஸாஸெந்தி. ஸமெந்தீதி ஸம்மா, ஸஹ வா பவந்தி. “ஹீனாதிமுத்திகா”திஆதி ததாபாவவிபாவனங். அதீதம்பி அத்தானந்தி அதீதஸ்மிங் காலே, அச்சந்தஸங்யோகே வா ஏதங் உபயோகவசனங். நானாதிமுத்திகதாபதுஸ்ஸ நானஜ்ஜாஸயதாதி அத்தவசனங். நானாதிட்டிபே... ருசிதாதி தஸ்ஸ ஸருபதுஸ்ஸனங். ஸஸ்ஸதாதிஸத்திவஸேன நானாதிட்டிகதா. பாபாசாரகல்யாணாசாராதிபகதிவஸேன நானக்கந்திதா. பாபிச்சாஅப்பிச்சாதிவஸேன நானாருசிதா. நாளியாதி தும்பேன, ஆஹுகேன வா. துலாயாதி மாணேன. நானாதிமுத்திகதாஞாணந்தி செத்த ஸப்பிஞ்ஞுதஞ்ஞாணமேவ அதிப்பேதங், ந துஸபுலஞாணந்தி ஆஹ “ஸப்பிஞ்ஞுதஞ்ஞாணேனா”தி. ஏவங் ஆசரியதம்மபாலத்தேரேன (தி. நி. 1.3) வுத்தங், அபிதம்மட்டகதாயங், துஸபுலஸுத்தட்டகதாஸு (ம. நி. அட்ட. 1.149; அ. நி. அட்ட. 3.10.21; விப. அட்ட. 831) ச ஏவமாகுதங்.

பரவாதி பனாஹ “துஸபுலஞாணங் நாம பாடியேக்கங் நத்தி, ஸப்பிஞ்ஞுதஞ்ஞாணஸ்ஸவாயங் பபேதோ”தி, தங் ததா ந துட்டப்பங். அஞ்ஞமேவ ஹி துஸபுலஞாணங், அஞ்ஞங் ஸப்பிஞ்ஞுதஞ்ஞாணங். துஸபுலஞாணஞ்ஹி ஸககிச்சமேவ ஜானாதி, ஸப்பிஞ்ஞுதஞ்ஞாணங் பன தம்பி ததோ அவஸேஸம்பி ஜானாதி. துஸபுலஞாணேஸு ஹி பட்டமங் காரணாகாரணமேவ ஜானாதி, துதியங் கம்மந்தரவிபாகந்தரமேவ, ததியங் கம்மபரிச்சேதமேவ, சதுத்தங் தாதுனானத்தகாரணமேவ, பஞ்சமங் ஸத்தானமஜ்ஜாஸயாதிமுத்திமேவ, சட்டங் இந்த்ரியானங் திக்கமுதுபாவமேவ, ஸத்தமங் ஜானாதிஹி ஸத்திங் தேஸங் ஸங்கிலேஸாதிமேவ, அட்டமங் புப்பேனிவுத்தக்கந்தாஸந்திமேவ, நவமங் ஸத்தானங் சுதிபடிஸந்திமேவ, துஸமங் ஸச்சபரிச்சேதமேவ, ஸப்பிஞ்ஞுதஞ்ஞாணங் பன ஏதேஹி ஜானிதப்பஞ்ச ததோ உத்தரிஞ்ச ஜானாதி, ஏதேஸங் பன கிச்சங் ந ஸப்பங் கரோதி. தஞ்ஹி ஜானங் ஹுத்வா அப்பேதுங் ந ஸக்கோதி, இத்தி ஹுத்வா விகுப்பிதுங் ந ஸக்கோதி, மக்கோ ஹுத்வா கிலேஸே கேபேதுங் ந ஸக்கோதி. அபிச பரவாதி ஏவங் புச்சிதப்போ “துஸபுலஞாணங் நாம ஏதங் ஸவிதக்கஸவிசாரங் அவிதக்கவிசாரமத்தங் அவிதக்கவிசாரங், காமாவசரங் ரூபாவசரங் அரூபாவசரங், லோகியங் லோகுத்தரந்தி. ஜானந்தோ படிபடியா ஸத்த ஞாணானி “ஸவிதக்கஸவிசாரானி”தி வக்கதி, ததோ பரானி துவே “அவிதக்கவிசாரானி”தி வக்கதி, ஆஸவக்கயஞாணங் “ஸியா ஸவிதக்கஸவிசாரங், ஸியா அவிதக்கவிசாரமத்தங், ஸியா அவிதக்கவிசாரந்தி வக்கதி, ததா படிபடியா ஸத்த காமாவசரானி, ததோ பரங் துவே ரூபாவசரானி, அவஸானே ஏகங் “லோகுத்தரந்தி வக்கதி, ஸப்பிஞ்ஞுதஞ்ஞாணங் பன ஸவிதக்கஸவிசாரமேவ, காமாவசரமேவ, லோகியமேவாதி. இதி அஞ்ஞதேவ துஸபுலஞாணங், அஞ்ஞங் ஸப்பிஞ்ஞுதஞ்ஞாணந்தி, தஸ்மா பஞ்சமபுலஞாணஸங்காதேன நானாதிமுத்திகதாஞாணேன ச ஸப்பிஞ்ஞுதஞ்ஞாணேன ச விதிதாதி அத்தோ வேதிதப்போ. ச-காரோபி ஹி பொத்தகேஸு துஸ்ஸதி. ஸாதி யதாவுத்தா நானாதிமுத்திகதா. “துவேபி நாமா”திஆதினா யதாவுத்தஸுத்தஸ்ஸத்தங் ஸங்கேபேன துஸ்ஸெத்வா “இமேஸு சாபீ”திஆதினா தஸ்ஸ ஸங்கியதம்மஸ்ஸ ததப்பிஸம்பந்தாதங் ஆவி கரோதி. இதி ஹ மேதி எத்த ஏவங்ஸத்தத்தே இதி-ஸத்தோ, ஹ-காரோ நிபாதமத்தங், ஆகமோ வா. ஸந்திவஸேன இகாரலோபோ, அகாராதேஸோ வாதி துஸ்ஸேதி “ஏவங் இமே”தி இமினா.

4. “விதித்வா”தி எத்த பகதியத்தபுதா விஜானநகிரியா ஸாமஞ்ஞேன அபேதவதிபி ஸமானா தங்தங்கரணயொக்யதாய அனேகப்பபேதாதி துஸ்ஸேதுங் “பக்வா ஹீ”திஆதி வுத்தங். வத்தூனி கரவத்தூனி. “ஸப்பிஞ்ஞுதஞ்ஞாணேன துஸ்ஸவா அஞ்ஞாஸி”தி ச வோஹாரவசனமத்தமேதங். ந ஹி தேன துஸ்ஸனதோ அஞ்ஞங் ஜானநங் நாம நத்தி. ததிதங் ஞாணங் ஆவஜ்ஜனபடிபுத்தங் ஆகங்காபடிபுத்தங் மனஸிகாரபடிபுத்தங் சித்துப்பாதபடிபுத்தங் ஹுத்வா பவத்தி. கிங் நாம கரொந்தோ பக்வா தேன ஞாணேன ஆவஜ்ஜனாதிபடிபுத்தேன அஞ்ஞாஸிதி ஸோதுனமத்ததுஸ்ஸ ஸுவிஞ்ஞாபனத்தங் பரம்முகா விய சோதனங் ஸமுட்டாபேதி “கிங் கரொந்தோ அஞ்ஞாஸி”தி இமினா, பச்சிமயாமகிச்சங் கரொந்தோ தங் ஞாணங் ஆவஜ்ஜனாதிபடிபுத்தங் ஹுத்வா தேன ததா அஞ்ஞாஸிதி வுத்தங் ஹோதி. ஸாமஞ்ஞஸ்மிங் ஸதி விஸேஸவசனங் ஸாத்தகங் ஸியாதி அனுயோகேனாஹ “கிச்சஞ்சனாமேத”ந்திஆதி. அரஹத்தமக்கேன ஸமுக்காதங் கதங் தஸ்ஸ ஸமுட்டாபககிலேஸஸமுக்காட்டனேன, யதோ “நத்தி அப்யாவடமனோ”தி அட்டாரஸஸு புத்ததம்மேஸு வச்சதி. நிரத்தகோ சித்தஸமுதாசாரோ நத்தி ஹைத்த அததோ. ஏவம்பி வுத்தானுயோகோ ததவத்தேயேவாதி சோதனமபனேதி “தங் பஞ்சவித”ந்திஆதினா. தத்த புரிமகிச்சதவயங் திவஸபாகவஸேன, இதரத்தயங் ரத்திபாகவஸேன கஹேதப்பங் ததாயேவ வக்கமானத்தா.

“உபட்டாகானுக்கஹணத்தங், ஸரீரபாஸுகத்தஞ்சா”தி ஏதேன அனேகப்பஸமுபசிதபஞ்ஞஸம்பாஜனிதங் பக்வதோ முகவரங் துக்கந்தாதிதோஸங் நாம நத்தி, ததுபயத்தமேவ பன முகதோவனாதினி கரோதி துஸ்ஸேதி. ஸப்போபி ஹி புத்தாநங் காயோ பாஹிரப்பந்தரேஹி மலேஹி அனுபக்கிலிட்டோ ஸுதோதமணி விய ஹோதி. விவித்தாஸனேதி பஸமாபத்தினமனுரூபே விவேகானுபுஹனாஸனே. வீதினாமெத்வாதி பஸமாபத்திஹி வீதினாமனங் வுத்தங், தம்பி ந விவேகனின்னதாய, பரேஸஞ்ச திட்டானுகதி

ஆபஜ்ஜனத்தங். ஸுரத்ததுபட்டங் அந்தரவாஸகங் விஹாரனிவாஸனபரிவத்தனவஸேன நிவாஸெத்வா விஜ்ஜுலதாஸதிஸங் காயபந்த்னங் பந்தித்வா மேகுவண்ணங் ஸுகதசீவரங் பாருபித்வா ஸேமயபத்தங் ஆதாயாதி அதிப்பாயோ. ததாயேவ ஹி தத்த தத்த வத்தோ. “கதாசி ஏககோ”திஆதி தேஸங் தேஸங் வினெய்யானங் வினயனானுக்ஸங் பகுவதோ உபஸங்கமனதஸ்ஸனங். காமங் வா நிகமங் வாதி எத்த வாஸத்தோ விகப்பனத்தோ, தேன நகரம்பி விகப்பேதி. யதாருசி வத்தமானேஹி அனேகேஹி பாடிஹாரியேஹி பவிஸதீதி ஸம்பந்தோ.

“ஸெய்யயதி”ந்திஆதினா பச்சிமபக்கங் வித்தாரேதி. ஸெய்யயதிந்தி ச தங் கதமந்தி அத்தே நிபாதோ, இதுங் வா ஸப்பாடிஹிரபவிஸனங் கதமந்திபி வட்டதி. முதுகதவாதாதி முதுபூதா, முதுபாவேன வா கதா வாதா. உதகபுஸிதானீதி உதகபிந்தானி. முஞ்சந்தாதி ஓஸிஞ்சந்தா. ரேணுங் வுபஸமெத்வாதி ரஜங் ஸன்னிஸீதாபெத்வா உபரி விதானங் ஹுத்வா திட்டந்தி சண்டவாதாதப-ஹிமபாதாதி-ஹரணேன விதானகிச்சனிப்பாதகத்தா, ததோ ததோ ஹிமவந்தாதீஸு பப்பூபகருக்கதோ உபஸங்ஹரித்வாதி அத்தஸ்ஸ விஞ்ஞாயமானத்தா ததா ந வத்தங். ஸமபாக் கரணமத்தேன ஓனமந்தி, உன்னமந்தி ச, ததாயேவ பாதானிக்கேபஸமயே ஸமாவ பூமி ஹோதி. நிதஸ்ஸனமத்தஞ்சேதங் ஸக்கரகதலகண்டகஸங்குகலலாதி அபகமனஸ்ஸாபி ஸம்பாவதோ, தஞ்ச ஸப்பதிட்டிதபாததாலக்கணஸ்ஸ நிஸ்ஸந்தபுலங், ந இத்தினிம்மானங். பதுமபுப்பானி வாதி எத்த வாஸத்தோ விகப்பனத்தோ, தேன “யதி” யதாவுத்தனயேன ஸமா பூமி ஹோதி, ஏவங் ஸதி தானி ந படிக்கண்ணந்தி, ததா பன அஸதியேவ படிக்கண்ணந்தி பகுவதோ யதாருசி பவத்தனங் தஸ்ஸேதி. ஸப்பதாவ பகுவதோ கமனங் படமங் தக்கிணபாதுத்தாரணஸங்காதானுப்யஞ்ஜனபடிமண்டித்தந்தி ஆஹ “டபிதமத்தே தக்கிணபாதே”தி. புத்தானங் ஸப்பதக்கிணதாய ததா வத்தந்தி ஆசரியதம்மபாலத்தேரோ, (தி. நி. 1.4) ஆசரியஸாரிபுத்தத்தேரோ (அ. நி. அட்ட. 1.53) ச வத்தி, ஸப்பேஸங் உத்தமதாய ஏவங் வத்தந்தி அத்தோ, ஏவங் ஸதி உத்தமபுரிஸானங் ததாபகதிதாயாதி ஆபஜ்ஜதி. டபிதமத்தே நிக்கமித்வா தாவந்தி ஸம்பந்தோ. இதுஞ்ச யாவதேவ வினெய்யஜனவினயனத்தங் ஸத்து பாடிஹாரியந்தி தேஸங் தஸ்ஸனட்டானங் ஸந்தாய வத்தங். “சுப்பண்ணரஸ்மியோ”தி வத்வாபி “ஸுவண்ணரஸிஞ்ஜரானி வியா”தி வசனங் பகுவதோ ஸாரே பீதாபாய யேபுய்யதாயாதி தட்டப்பங். “ரஸ-ஸத்தோ” செத்த உதகபரியாயோ, பிஞ்ஜர-ஸத்தோ ஹேமவண்ணபரியாயோ, ஸுவண்ணஜலதாரா விய ஸுவண்ணவண்ணானீதி அத்தோ”தி (ஸாரத்த. 1. 1. புத்தாசிண்ணகதா.22) ஸாரத்ததீபனியங் வத்தங். பாஸாதகூடாகாராதீனி தேஸு தேஸு காமினிகமாதீஸு ஸங்விஜ்ஜமானானி அலங்கரொந்தியோ ஹுத்வா.

“ததா”திஆதினா ஸயமேவ தம்மதாவஸேன தேஸங் ஸத்தகரணங் தஸ்ஸேதி. ததா காயங் உபகச்சந்தி காயுபகானி, ந யத்த கத்தசி டிதானி. “அந்தரவீதி”ந்தி இமினா பகுவதோ பிண்டாய கமனானுருபவீதிங் தஸ்ஸேதி. ந ஹி பகுவா லோலுப்பசாரபிண்டசாரிகோ விய யத்த கத்தசி கச்சதி. யே படமங் கதா, யே வா ததுஞ்ச்சவிகங் பிண்டபாதங் தாதுங் ஸமத்தா, தே பகுவதோபி பத்தங் கண்ணந்தி வேதிப்பங். படிமானெந்தி பதிஸ்ஸமானஸா பூஜெந்தி, பகுவந்தங் வா படிமானாபெந்தி படிமானந்தங் கரொந்தி. வோஹாரமத்தஞ்சேதங், பகுவதோ பன அபடிமானநா நாம நத்தி. சித்தஸந்தானானீதி அதீதே, ஏதரஹி ச பவத்தசித்தஸந்தானானி. யதா கேசி அரஹத்தே பதிட்டஹந்தி, ததா தம்மங் தேஸேதி ஸம்பந்தோ. கேசி பப்பஜித்வாதி ச அரஹத்தஸமாபன்னானங் பப்பஜ்ஜாஸங்கேபகதஸ்ஸனத்தங், ந பன கிஹீனங் அரஹத்தஸமாபன்னதாபடிக்கேபனத்தங். அயஞ்ஹி அரஹத்தப்பத்தானங் கிஹீனங் ஸபாவோ, யா ததஹேவ பப்பஜ்ஜா வா, காலங் கிரியாவாதி. ததா ஹி வத்தங் ஆயஸ்மதா நாகஸேனத்தேரேன “விஸமங் மஹாராஜ, கிஹிலிங்கங், விஸமே லிங்கே” லிங்கதுப்பலதாய அரஹத்தங் பத்தோ கிஹி தஸ்மிந்யேவ திவஸே பப்பஜிதி வா பரினிப்பாயதி வா நேஸோ மஹாராஜ, தோஸோ அரஹத்தஸ்ஸ, கிஹிலிங்கஸ்ஸேவேஸோ தோஸோ யதிதங் லிங்கதுப்பலதா”தி (மி. ப. 5.2.2) ஸப்பங் வத்தப்பங். எத்த ச ஸப்பாடிஹிரப்பவேஸனஸம்பந்தோனேவ மஹாஜனானுக்கஹணங் தஸ்ஸிதங், அப்பாடிஹிரப்பவேஸனேன ச பன “தே ஸுனிவத்தா” ஸுபாருதா”திஆதிவசனங் யதாரஹங் ஸம்பந்தித்வா மஹாஜனானுக்கஹணங் அத்ததோ விபாவேதப்பங் ஹோதி. தம்பி ஹி புரேபத்தகிச்சமேவாதி. உபட்டானஸாலா செத்த மண்டலமானோ. தத்த கந்தவா மண்டலமானேதி இது பாடோ லிகிதோ. “கந்தம்மண்டலமானே”திபி (அ. நி. அட்ட. 1.53) மனோரதபூரணியா திஸ்ஸதி, தட்டகாயஞ்ச “சதுஜ்ஜாதியகந்தோன பரிபாண்டே” மண்டலமானேதி வத்தங். கந்தகுடிங் பவிஸதீதி ச பவிஸனகிரியாஸம்பந்ததாய, தஸ்ஸமீபதாய ச வத்தங், தஸ்மா பவிஸிதுங் கச்சதீதி அத்தோ தட்டப்போ, ந பன அந்தோ திட்டதீதி. ஏவஞ்ஹி “அத கோ பகுவா”திஆதிவசனங் (தி. நி. 1.4) ஸுபபன்னங் ஹோதி.

அத கோதி ஏவங் கந்தகுடிங் பவிஸிதுங் கமனகாலே. உபட்டானேதி ஸமீபபதேஸே. “பாதே பக்காலெத்வா பாதபீடே டத்வா பிக்குஸங்கங் ஓவதீ”தி எத்த பாதே பக்காலெந்தோவ பாதபீடே திட்டந்தோ ஓவதீதி வேதிப்பங். ஏதத்தங்யேவ ஹி பிக்குனங் பத்தகிச்சபரியோஸானங் ஆகமயமானோ நிஸீதி. துல்லபா ஸம்பத்தி ஸதிபி மனுஸ்ஸத்தபடிலாபே பதிருபதேஸவாஸஇந்த்ரியாவேகல்லஸத்தாபடிலாபாத்யோ ஸம்பத்திஸங்காதா குணா துல்லபாதி அத்தோ. பொத்தகேஸு பன “துல்லபா ஸத்தாஸம்பத்தி”தி பாடோ திஸ்ஸதி, ஸோ அயுத்தோவ. தத்தாதி தஸ்மிந் பாதபீடே டத்வா ஓவதனகாலே, தேஸு வா பிக்குஸு, ரத்தியா வஸனங் டானங் ரத்திட்டானங், ததா திவாடானங். “கேசீ”திஆதி தப்பிவரணங். சாதுமஹாராஜிகபவனந்தி சாதுமஹாராஜிகதேவலோகே ஸுஞ்ஞவிமானானி ஸந்தாய வத்தங். ஏஸ நயோ தாவதிங்ஸபாவனாதீஸுபி.

ததோ ப்ாஃவா க்ந்த்ாஃகுடிங் பவிஸித்வா பச்சாப்ாத்தங் தயோ பாஃகே கத்வா பட்மபாஃகே ஸசே ஆகங்க்தி, தக்கிணேன பஸ்ஸேன ஸீஹஸெய்யங் கப்பேதி, ஸசே நாகங்க்தி, புத்தாஃசிண்ணங் பல்ஸமாபத்திங் ஸமாபஜ்ஜதி, அத் யதாஃகாலபரிச்சேதங் ததோ வுட்ஹித்வா துதியபாஃகே பச்சிமயாமஸ்ஸ ததியகொட்டாஸே விய லோகங் வோலோகேதி வேனெய்யானங் ஞாணபரிபாகங் பஸ்ஸிதுங், தேனாஹு "ஸசே ஆகங்க்தி"திஆதி. ஸீஹஸெய்யந்திஆதீனமத்தோ ஹெட்டா வுத்தோவ. யஞ்ஹி அபுப்பங் பதங் அனுத்தானங், ததேவ வண்ணயிஸ்ஸாம. ஸம்மா அஸ்ஸாஸிதப்போதி காஹாபனவஸேன உபத்தம்பிஃதப்போதி ஸமஸ்ஸாஸிதோ. தாதிஸோ காயோ யஸ்ஸாதி ததா. தம்மஸ்ஸவனத்தங் ஸன்னிபத்தி. தஸ்ஸா பரிஸாய சித்தாசாரங் ஞத்வா கதபாஃவங் ஸந்தாஃயாஹு "ஸம்பத்தபரிஸாயஅனுருபேன பாடிஹாரியேனா"தி. யத்த் தம்மங் ஸஹ பாஃஸந்தி, ஸா தம்மஸபாஃ நாம. காலயுத்தந்தி "இமிஸ்ஸா வேலாய இமஸ்ஸ ஏவங் வத்தப்ப"ந்தி தங்தங்காலானுருபங். ஸமயயுத்தந்தி தஸ்ஸேவ வேவசனங், அட்டுப்பத்திஅனுருபங் வா ஸமயயுத்தங். அத் வா ஸமயயுத்தந்தி ஹேதுதாஹரணேஹி யுத்தங். காலேன ஸாபதேஸஞ்ஹி ப்ாஃவா தம்மங் தேஸேதி. காலங் விதித்வா பரிஸங் உய்யோஜேதி, ந யாவ ஸமந்தாஃகாரா தம்மங் தேஸேதீதி அதிஃப்பாயோ. "ஸமயங் விதித்வா பரிஸங் உய்யோஜேஸீ"திபி கத்தசி பரியாயவசனபாடோ திஸ்ஸதி, ஸோ பச்சா பமாதலிகிதோ.

கத்தானீதி காயோயேவ அனேகாவயவத்தா வுத்தோ. "உதுங் கண்ணாபேதி"தி இமினா உதுகண்ணாபனத்தமேவ ஓஸிஞ்சனங், ந பன மலவிக்ஃலனத்தந்தி தஸ்ஸேதி. ந ஹி ப்ாஃவதோ காயே ரஜோஜல்லங் உபலிம்பதீதி. சதுஜ்ஜாதிகேன கந்தேன பரிபாஃவிதா குடி கந்தாஃகுடி. தஸ்ஸா பரிவேணங் ததா. பல்ஸமாபத்திஹி முஹுத்தங் படிஸல்லீனோ. ததோ ததோதி அத்தனோ அத்தனோ ரத்திட்டானதிவாடானதோ, உபகந்த்வா, ஸமீபே வா டானங் உபட்டானங், ப்ாஃஜனங் ஸேவனந்தி அத்தோ. தத்தாதி தஸ்மிங் நிஸ்த்னட்டானே, புரிமயாமே வா, தேஸு வா பிஃக்கூஸு.

பஞ்ஹாகதன்னாதிவஸேன அதிஃப்பாயங் ஸம்பாத்தெந்தோ "தஸ்ஸஹஸ்ஸிலோகதாஃதூ"தி ஏவங் அவத்வா தஸ்ஸா அனேகாவயவஸங்கஹணத்தங் "ஸகலதஸ்ஸஹஸ்ஸிலோகதாஃதூ"தி வுத்தங். புரேபாத்தபச்சாப்ாத்தபுரிமயாமேஸு மனுஸ்ஸபரிஸாபாஹுல்லதோ ஓகாஸங் அலபிஃத்வா இதானி மஜ்ஜிமயாமேயேவ ஓகாஸங் லபமாநா, ப்ாஃவதா வா கதோகாஸதாய ஓகாஸங் லபமாநாதி அதிஃப்பாயோ. கீதிஸங் பன புச்சந்தீதி ஆஹு "யதாபிஃஸங்குதங் அந்தமஸோ சதுரக்கரம்பீ"தி. யதாபிஃஸங்குதந்தி அபிஃஸங்குதானுருபங், ததன்னிக்கம்ம வா, ஏதேன யதா ததா அத்தனோ படிபாஃனானுருபங் புச்சந்தீதி தஸ்ஸேதி.

பச்சாப்ாத்தகாலஸ்ஸ தீஸு பாஃகேஸு பட்மபாஃகே ஸீஹஸெய்யாகப்பனங் ஏகந்தங் ந ஹோதீதி ஆஹு "புரேபாத்ததோ பட்டாய நிஸஜ்ஜாய பீளிதஸ்ஸ ஸரீரஸ்ஸா"தி. தேனேவ ஹி புப்பே "ஸசே ஆகங்க்தி"தி ததா ஸீஹஸெய்யாகப்பனஸ்ஸ அனிபத்தா விபாஃவிதா. கிலாஸபாஃவோ கிலமதோ. ஸரீரஸ்ஸ கிலாஸபாஃவமோசனத்தங் சங்கமேன விதினாமேதி ஸீஹஸெய்யங் கப்பேதீதி ஸம்பந்தோ. புத்தாஃசக்குனாதி ஆஸயானுஸயஇந்த்ரியபரோபரியத்தஞாணஸங்காதேன பஞ்சமஸுட்டபுலபுத்தேன புத்தாஃசக்குனா. தேன ஹி லோகவோலோகனபாஹுல்லதாய தங் "புத்தாஃசக்கூ"தி வுச்சதி, இதுஞ்ச பச்சிமயாமே ப்ாஃவதோ பஹுலங் ஆசிண்ணவஸேன வுத்தங். அப்பேகதா அவஸிட்டபுலஞாணேஹி, ஸப்பஞ்ஞுதஞ்ஞாணேனேவ ச ப்ாஃவா தமத்தங் ஸாதேதி.

"பச்சிமயாமகிச்சங் கரொந்தோ அஞ்ஞாஸீ"தி புப்பே வுத்தமத்தங் ஸமத்தெந்தோ "தஸ்மிங் பன திவஸே"திஆதிமாஹு. புத்தாஃனங் ப்ாஃவந்தானங் யத்த் கத்தசி வஸந்தானங் இதங் பஞ்சவிதாங் கிச்சங் அவிஜஹிதமேவ ஹோதி ஸப்பகாலங் ஸப்பதிட்டிதஸுதிஸம்பஜஞ்ஞத்தா, தஸ்மா ததஹேபி ததவிஜஹனபாஃவதஸ்ஸனத்தங் இதா பஞ்சவிதாஃகிச்சபயோஜனந்தி துட்டப்பங். சங்கமந்தி தத்த் சங்கமனானுருபட்டானங். சங்கமமானோ அஞ்ஞாஸீதி யோஜேதப்பங். புப்பே வுத்தே அத்தத்வயே பச்சிமத்தஞ்ஞேவ கஹெத்வா "ஸப்பஞ்ஞுதஞ்ஞாணங் ஆரப்பா"தி வுத்தங். புரிமத்தோ ஹி பகரணாதிஃகத்ததா ஸுவிஞ்ஞெய்யோதி.

"அத் கோ ப்ாஃவா தேஸங் பிஃக்கூனங் இமங் ஸங்கியதம்மங் விதித்வா யேன மண்டலமானோ, தேனுபஸங்கமீதி அயங் ஸாவஸேஸபாடோ, தஸ்மா ஏதங் விதித்வா, ஏவங் சிந்தெத்வா ச உபஸங்கமீதி அத்தோ வேதிதப்போதி தஸ்ஸேதுங் "ஞத்வா ச பனஸ்ஸா"திஆதி வுத்தங். தத்த் அஸ்ஸ ஏததஹோஸீதி அஸ்ஸ ப்ாஃவதோ ஏதங் பரிவிதக்கனங், ஏஸோ வா சேதஸோ பரிவிதக்கோ அஹோஸி, லிங்கவிபல்லாஸோயங் "ஏததக்க"ந்திஆதீஸு (அ. நி. 1.188 ஆத்யோ) விய. ஸப்பஞ்ஞுதஞ்ஞாணகிச்சங் ந ஸப்பதா பாகடங். நிரந்தரந்தி அனுபப்பாரோசனவஸேன நிப்பிவரங், யதாபாஃஸிதஸ்ஸ வா ஆரோசனவஸேன நிப்பிஸேஸங். பாஃவனபுங்ஸகஞ்சேதங். தங் அட்டுப்பத்திங் கத்வாதி தங் யதாரோசிதங் வசனங் இமஸ்ஸ ஸுத்தஸ்ஸ உப்பத்திகாரணங் கத்வா, இமஸ்ஸ வா ஸுத்தஸ்ஸ தேஸனாய உப்பன்னங் காரணங் கத்வாதிபி அத்தோ. அத்த்-ஸுத்தோ செத்த் காரணே, தேன இமஸ்ஸ ஸுத்தஸ்ஸ அட்டுப்பத்திகங் நிக்கேபங் தஸ்ஸேதி. த்வாஸட்டியா டானேஸுதி த்வாஸட்டிதிஃகத்தட்டானேஸு. அப்படிவத்தியந்தி ஸமணேன வா ப்ராஹ்மணேன வா தேவேன வா மாரேன வா ப்ரஹ்முனா வா கேனசி வா லோகஸ்மிங் அனிவத்தியங். ஸீஹனாதங் நதந்தோதி ஸெட்டனாதஸ்ஸங்குதங் அபீதனாதங் நதந்தோ. யங் பன லோகியா வதுந்தி -

“உத்தரஸ்மிங் பதே³ ப்யக்⁴புங்க்வோஸப⁴குஞ்ஜரா;
ஸீஹஸத்³தூலனாகாத்யா, புமே ஸெட்ட²த்தகோசரா”தி.

தங் யேபு⁴ய்யவஸேனாதி துட்ட²பு³பங். ஸீஹனாதஸுதி³ஸங் வா நாதங் நதந்தோ. அயமத்தோ²
ஸீஹனாதஸுத்தேன (அ. நி. 6.64; 10.21) தீபேதப்போ³. யதா² வா கேஸரோ மிக்ராஜா ஸஹனதோ, ஹனநதோ, ச
“ஸீஹோ”தி வுச்சதி, ஏவங் ததா²கதோபி லோகத⁴ம்மானங் ஸஹனதோ, பரப்பவாதா³னங் ஹனநதோ ச “ஸீஹோ”தி
வுச்சதி. தஸ்மா ஸீஹஸஸ ததா²கதஸஸ நாதங் நதந்தோதிபி அத்தோ² துட்ட²பு³போ³. யதா² ஹி ஸீஹோ
ஸீஹபுலேன ஸமன்னாகதோ ஸப³புத்த² விஸாரதோ³ விகுதலோமஹங்ஸோ ஸீஹனாதங் நத³தி, ஏவங்
ததா²கதஸீஹோபி ததா²கதபுலேஹி ஸமன்னாகதோ அட்ட²ஸு பரிஸாஸு விஸாரதோ³ விகுதலோமஹங்ஸோ
“இமே தி³ட்டி²ட்டா²னா”திஆதி³னா நயேன நானாவித⁴தேஸனாவிலாஸஸம்பன்னங் ஸீஹனாதங் நத³தி . யங்
ஸந்தா⁴ய வுத்தங் “ஸீஹோதி கோ² பி⁴க்குவே, ததா²கதஸஸேதங் அதி⁴வசனங் அரஹதோ
ஸம்மாஸம்புத்த⁴ஸு. யங் கோ² பி⁴க்குவே, ததா²கதோ பரிஸாய த⁴ம்மங் தேஸேதி, இத⁴ம்ஸஸ ஹோதி
ஸீஹனாதஸுமி”ந்தி (அ. நி. 10.21). “இமே தி³ட்டி²ட்டா²னா”திஆதி³கா ஹி இத⁴ வக்கமானதேஸனாயேவ
ஸீஹனாதோ³. தேஸங் “வேதனாபச்சயா தண்ணா”திஆதி³னா வக்கமானநயேன பச்சயாகாரஸஸ ஸமோதா⁴னம்பி
வேதித³பு³பங். ஸினேருங்...பே... விய சாதி உபமாத்வேன ப்ரஹ்மஜாலதேஸனாய அனஞ்ஞஸாதா⁴ரணத்தா
ஸுதுக்கரதங் துஸஸேதி. ஸுவண்ணகூடேனாதி ஸுவண்ணமயபஹரணோபகரணவிஸேஸேன. ரதநநிகூடேன
விய அகாரங் அரஹத்தனிகூடேன ப்ரஹ்மஜாலஸுத்தந்தங் நிட்டு²பெந்தோ, நிகூடேனாதி ச நிட்டு²னாகதேன
அச்சக்கூதகூடேனாதி அத்தோ². இத⁴ஞ்ச அரஹத்தபுலபரியோஸானத்தா ஸப³பு³குணானங் ததேவ ஸப³பேஸங்
உத்தரிதரந்தி வுத்தங். புரிமோ பன மே-ஸுத்தோ³ தேஸனாபெக்கோ²தி பரினிப்பு³தஸஸாபி மே ஸா தேஸனா
அபரபா⁴கே³ பஞ்சவஸஸஹஸஸானீதி அத்தோ² யுத்தோ. ஸவனஉக்க³ஹணதா⁴ரணவாசனாதி³வஸேன
பரிசயங் கரொந்தே, ததா² ச படிபன்னே நிப்பா³னங் ஸம்பாபிகா ப⁴விஸஸதீதி அதி⁴ப்பாயோ.

யதா²ககோன யேனாதி கரணனித்தேஸோ, ததா²ககோன தேனா திபி துட்ட²பு³பங். ஏதந்தி “யேன தேனா”தி ஏதங்
பத³த்யயங். தத்தா²தி ஹி தஸ்மிங் மண்ட³லமானேதி அத்தோ². யேனாதி வா பு⁴ம்மத்தே² கரணவசனங். தேனாதி
பன உபயோகத்தே². தஸ்மா தத்தா²தி தங் மண்ட³லமானந்திபி வதந்தி. உபஸங்கமீதி ச உபஸங்கமந்தோதி அத்தோ²
பச்சுப்பன்னகாலஸஸ அதி⁴ப்பேதத்தா, தது³பஸங்கமனஸஸ பன அதீதபா⁴வஸஸ ஸுசனதோ “உபஸங்கமீ”தி
தக்காலாபெக்க³னவஸேன அதீதபயோகோ³ வுத்தோ. ஏவஞ்ஹி “உபஸங்கமீதவா”தி வசனங் ஸுபபன்னங் ஹோதி.
இதரதா² த்வின்னம்பி வசனானங் அதீதகாலிகத்தா ததா²வத்தப்ப³மேவ ந ஸியா. உபஸங்கமனஸஸ ச க³மனங்,
உபக³மனஞ்சாதி த்விதா⁴ அத்தோ², இத⁴ பன க³மனமேவ. ஸம்பத்துகாமதாய ஹி யங் கிஞ்சி டா²னங் கச்சந்தோ
தங் தங் பதேஸாதிக்கமனவஸேன “தங் டா²னங் உபஸங்கமி உபஸங்கமந்தோ”தி வத்தப்ப³தங் லப⁴தி, தேனாஹ
“தத்த² கதோ”தி, தேன உபக³மனத்தங் நிவத்தேதி. யஞ்ஹி டா²னங் பத்துமிச்சந்தோ கச்சதி, தங் பத்ததாயேவ
“உபக³மன”ந்தி வுச்சதி. யமெத்த² ந ஸங்வண்ணிதங் “உபஸங்கமீதவா”தி பத³ங், தங்
உபஸங்கமனபரியோஸானதீபனங். அத² வா கதோதி உபக³தோ. அனுபஸக்கோ³பி ஹி ஸுத்தோ³ ஸுபஸக்கோ³
விய அத்தந்தரங் வததி ஸுபஸக்கோ³பி அனுபஸக்கோ³ வியாதி. அதோ “உபஸங்கமீதவா”தி பத³ஸஸ ஏவங்
உபக³தோ ததோ ஆஸன்னதரங் பி⁴க்கூ²னங் ஸமீபஸங்காதங் பஞ்ஹங் வா கதேதுங், த⁴ம்மங் வா தேஸேதுங்
ஸக்குணெய்யட்டா²னங் உபக³ந்தவாதி அத்தோ² வேதித³ப்போ³. அபிச யேனாதி ஹேதுமஹி கரணவசனங். யேன
காரணேன ப⁴குவதா ஸோ மண்ட³லமானோ உபஸங்கமிதப்போ³, தேன காரணேன உபஸங்கமீதி அத்தோ². காரணங்
பன “இமே பி⁴க்கூ²”திஆதி³னா அட்ட²கதாயங் வுத்தமேவ.

பஞ்ஞத்தே ஆஸனே நிஸீதீதி எத்த² கேனிதங் பஞ்ஞத்தந்தி அனுயோகே³ ஸதி பி⁴க்கூ²ஹிதி துஸஸேதுங்
“புத்த⁴காலே கிரா”திஆதி³மாஹ. தத்த² புத்த⁴காலேதி த⁴ரமானஸஸ ப⁴குவதோ காலே. விஸேஸந்தி
யதாலுத்த⁴தோ உத்தரி ஜா²னமக்க³புலங். அதா²தி ஸங்ஸயத்தே² நிபாதோ, யதி³ பஸ்ஸதீதி அத்தோ².
விதக்கயமானங் நங் பி⁴க்குந்தி ஸம்பந்தோ⁴, ததா² ததோ பஸ்ஸனஹேது துஸஸெதவா, ஓவதித்வாதி ச.
அனமதக்கே³தி அனாதி³மதி. ஆகாஸங் உப்பதித்வாதி ஆகாஸே உக்க³ந்தவா. ஈதி³ஸேஸு ஹி பு⁴ம்மத்தோ² ஏவ
யுஜ்ஜதீதி உதா²னட்ட²கதாயங் வுத்தங். பா⁴ரோதி தங்குணேயேவ ப⁴குவதோ அனுச்ச³விகாஸனஸஸ
துல்லப⁴த்தா கருகம்மங். ப³லகந்தி நிஸீத³னத்தாய கதங் ப³லங். கட்ட²கந்தி நிஸீத³னயொக்யங் ப³லகதோ அஞ்ஞங்
தா³ருக்கந்த⁴ங். ஸங்கட்³டி⁴த்வாதி ஸங்ஹரித்வா. தத்தா²தி புராணபண்ணேஸு, கேவலங் தேஸு ஏவ
நிஸீதி³துமனநுச்ச³விகத்தா ததா² வுத்தங், தத்தா²தி வா தேஸு பீடா²தீஸு. ஏவங் ஸதி ஸங்கட்³டி⁴த்வா
பஞ்ஞபெந்திதி அத்த²வஸா விப⁴த்திங் விபரிணாமெத்வா ஸம்பந்தோ⁴. பப்போ²டெத்வாதி யதா²டி⁴தங்
ரஜோஜல்லாதி³. ஸங்கிண்ணமனநுருபந்தி தப்பி³ஸோத⁴னத்தங் ஸஞ்சாலெத்வா. “அம்ஹாகங் ஈதி³ஸா கதா²
அஞ்ஞதரிஸஸா தேஸனாய காரணங் ப⁴விதுங் யுத்தா, அவஸஸங் ப⁴குவா ஆக³மிஸஸதீ”தி ஞத்வா
யதா²னிஸீத³னங் ஸந்தா⁴ய ஏவங் வுத்தங். எத்த² ச “இதா⁴கதோ ஸமணோ வா ப்ராஹ்மணோ வா தாவகாலிகங்
கண்ணித்வா பரிபு⁴ஞ்ஜதா”தி ரஞ்ஞா ட²பிதங், தேன ச ஆக³தகாலே பரிபு⁴த்தங் ஆஸனங் ரஞ்ஞோ
நிஸீத³னாஸனந்தி வேதித³பு³பங். ந ஹி ததா² அட்ட²பிதங் பி⁴க்கூ²ஹி பரிபு⁴ஞ்ஜிதுங், ப⁴குவதோ ச பஞ்ஞபேதுங்
வட்டதி. தஸ்மா தாதி³ஸங் ரஞ்ஞோ நிஸீத³னாஸனங் பாஸியங் கதி³தந்தி துஸஸேதுங் “தங் ஸந்தா⁴யா”திஆதி³
வுத்தங். அதி⁴முத்திஞாணந்தி ச ஸத்தானங் நானாதி⁴முத்திகதாரம்மணங் ஸப³பு³ஞ்ஞதஞ்ஞாணங், ப³லஞாணஞ்ச,
வுத்தோவாயமத்தோ².

“நிஸஜ்ஜா”தி இதுங் நிஸ்துன்பரியோஸானதிபனந்தி துஸ்ஸேதி “ஏவ”ந்திஆதினா. “தேஸங் பிஃக்கனங் இமே ஸங்கியதாஃமம்ங் விதித்தவா”தி வுத்தத்தா ஜானந்தோயேவ புச்சுதி அயமத்தோ? ஸித்தோதி ஆஹ “ஜானந்தோயேவா”தி. அஸதி கதாவத்தும்ஹி ததுநுருபா உபருபரி வத்தப்பா? விஸேஸகதா? ந ஸமுபபுருஹத்தி கதாஸமுட்டாபனத்தங் புச்சுனங் வேதிதப்பங். நு-இதி புச்சுனத்தே? அஸ-ஸத்தோ? பவத்தனத்தேதி வுத்தங் “கதமாய நு-பே... பஃவதா”தி. எத்தாதி ஏதஸ்மிங் டானே ஸந்திஃவஸேன உகாரஸ்ஸ ஓகாராதேஸோவ, ந படமாய பாளியா அத்தத்தோ விஸேஸோதி துஸ்ஸேதி “தஸ்ஸாபி புரிமோயேவ அத்தோ”தி இமினா. புரிமோயேவத்தோதி ச “கதமாய நு பஃவதா”தி ஏவங் வுத்தோ அத்தோ?

“கா ச பனா”தி எத்த ச-ஸத்தோ? ப்யதிரேகே “யோ ச புத்தஃஞ்ச தஃம்மஞ்ச, ஸங்கஃஞ்ச ஸரணங் கத்தோ”திஆதிஸு விய. ப்யதிரேகோ ச நாம புப்பே? வுத்தத்தாபெக்ககோ விஸேஸாதிரேகத்தோ? ஸோ ச தங் புப்பே? யதாபுச்சிதாய கதாய வக்கமானங் விப்பகதபாஃவஸங்காதங் ப்யதிரேகத்தங் ஜோதேதி. பன-ஸத்தோ? வசனாலங்காரோ . தாதிஸோ பன அத்தோ? ஸத்தஸுத்தத்தோவ ஸுவிஞ்ஞய்யோதி கத்வா ததுஞ்ஞேஸமேவ அத்தங் துஸ்ஸேதுங் “அந்தராகதாதி கம்மட்டான...பே... கதா”திஆதிமாஹ. கம்மட்டானமனஸிகாரஉத்தேஸபரிபுச்சாத்யோ ஸமணகரணியபுத்தாதி அந்தராஸத்தேன அபெக்கிதே கரணியவிஸேஸே ஸம்பந்தாஃபாதானபாஃவேன வத்தப்பே? தேஸமேவ வத்தப்பருபத்தா “கம்மட்டானமனஸிகாரஉத்தேஸபரிபுச்சாதீன”ந்தி வுத்தங். யாய ஹி கதாய தே பிஃக்க? ஸன்னிஸின்னா, ஸா ஏவ அந்தராகதா? விப்பகதா விஸேஸேன புன புச்சியதி, ந ததுஞ்ஞே கம்மட்டானமனஸிகாரஉத்தேஸபரிபுச்சாத்யோதி. அந்தராஸத்தஸு அஞ்ஞத்தமாஹ “அஞ்ஞா, ஏகா”தி ச. பரியாயவசனஞ்ஞேதங் பத்தவயங். யஸ்மா அஞ்ஞத்தே? அயங் அந்தராஸத்தோ? பூமந்தரங், ஸமயந்தர”ந்திஆதிஸு விய. தஸ்மா “கம்மட்டானமனஸிகாரஉத்தேஸபரிபுச்சாதீன”ந்தி நிஸ்ஸக்கத்தே? ஸாமிவசனங் துட்டப்பங். வேமஜ்ஜே? வா அந்தராஸத்தோ? ஸா பன தேஸங் வேமஜ்ஜுபுத்தத்தா அஞ்ஞாயேவ, தேஹி ச அஸம்மிஸ்ஸத்தா விஸுங் ஏகாயேவாதி அதிஃப்பாயங் துஸ்ஸேதுங் “அஞ்ஞா, ஏகா”தி ச வுத்தங். பகாரேன கரணங் பகதோ, ததோ விகுதா, விகுதங் வா பகதங் யஸ்ஸாதி விப்பகதா, அபரினிட்ஹிதா. ஸிகுந்தி பரியோஸானங். அயங் பன ததுபிஃஸம்பந்தஃவஸேன உத்தரி கதேதுகமயதாபுச்சா? தங் ஸந்தாஃயாஹ “நாஹ”ந்திஆதி. கதாபஃங்குத்தந்தி கதாய பஃஞ்ஞனத்தங். அத்ததோ ஆபன்னத்தா ஸப்பஞ்ஞபவாரணங் பவாரேதி. அனிய்யானிகத்தா ஸக்கமொக்கமக்கானங் திரச்சானபுத்தா கதா திரச்சானகதா? திரச்சானபுத்தாதி ச திரோகரணபுத்தா, விபந்தானபுத்தாதி அத்தோ? ஆதி-ஸத்தேன செத்த சோரமஹாமத்தஸேனாபஃயகதாதிக்கங் அனேகவிஹிதங் நிரத்தக்கதங் ஸங்கண்ணஹாதி. அயங் கதா? ஏவாதி அந்தோகதாஃவதாஃரணதங் , அஞ்ஞத்தாபோஹனங் வா ஸந்தாஃய சேதங் வுத்தங். அதாதி தஸ்ஸா அவிப்பகதகாலேயேவ. “தங் நோ”திஆதினா அத்ததோ ஆபன்னமாஹ. ஏஸ நயோ ஈதிஸேஸு. நனு ச தேஹி பிஃக்கஹி ஸா கதா? “இதி ஹ மே”திஆதினா யதாதிஃப்பாயங் நிட்டாபிதாயேவாதி? ந நிட்டாபிதா பஃகுவதோ உபஸங்கமனேன உபச்சின்னத்தா. யதி ஹி பஃகுவா தஸ்மிங் கணே ந உபஸங்கமெய்ய, பிஃய்யோபி தப்படிபுத்தாஃயேவ ததா? பவத்தெய்யுங், பஃகுவதோ உபஸங்கமனேன பன ந பவத்தேஸுங், தேனேவாஹ “அயங் நோ...பே... அனுப்பத்தோ”தி.

இதானி நிதானஸ்ஸ, நிதானவண்ணனாய வா பரினிட்ஹிதபாஃவங் துஸ்ஸெந்தோ தஸ்ஸ பஃகுவதோ வசனஸ்ஸானுகூலபாஃவம்பி ஸமத்தேதுங் “எத்தாவதா”திஆதிமாஹ. எத்தாவதாதி ஹி எத்தகேன “ஏவங் மே ஸுத”ந்திஆதிவசனக்கமேன யங் நிதானங் பாஃஸிதந்தி வா எத்தகேன “தத்த? ஏவந்தி நிபாதபத”ந்திஆதிவசனக்கமேன அத்தவண்ணனா ஸமத்தாதி வா த்விதாஃ? அத்தோ? துட்டப்போ? “கமல...பே... ஸலிலாயா”திஆதினா பன தஸ்ஸ நிதானஸ்ஸ பஃகுவதோ வசனஸ்ஸானுகூலபாஃவங் தீபேதி. தத்த? கமலகுவலயுஜ்ஜலவிமலஸாதுஃரஸஸலிலாயாதி கமலஸங்காதேஹி பதுமபுண்டரீகஸேதுப்பலரத்துப்பலேஹி சேவ குவலயஸங்காதேன நீலுப்பலேன ச உஜ்ஜலவிமலஸாதுஃரஸஸலிலவதியா. நிம்மலஸிலாதலரசனவிலாஸஸோபிஃதரதனஸோபானந்தி நிம்மலேன ஸிலாதலேன ரசனாய விலாஸேன லீலாய ஸோபிஃதரதனஸோபானவந்தங், நிம்மலஸிலாதலேன வா ரசனவிலாஸேன, ஸுஸங்கதகிரியாஸோபேன ச ஸோபிஃதரதனஸோபானங், விலாஸஸோபிஃதஸத்தேஹி வா அதிவிய ஸோபிஃதபாஃவோ வுத்தோ. விப்பகிண்ணமுத்தாதலஸதிஸவாலுகாசண்ணபண்டரபுமிபாஃகந்தி விவிதேன பகிண்ணாய முத்தாய தலஸதிஸானங் வாலுகானங் சுண்ணேஹி பண்டரவண்ணபுமிபாஃகவந்தங். ஸுவிபஃத்தபிஃத்திவிசித்ரவேதிஃகாபரிக்கித்தஸ்ஸாதி ஸுட்டு? விபஃத்தாஹி பிஃத்தீஹி விசித்ரஸ்ஸ, வேதிஃகாஹி பரிக்கித்தஸ்ஸ ச. உச்சதரேன நக்கத்தபதங் ஆகாஸங் புஸிதுகாமதாய விய, விஜம்பிஃதஸத்தேன சேதஸ்ஸ ஸம்பந்தோ? விஜம்பிஃதஸமுஸ்ஸயஸ்ஸாதி விக்ஹேனஸமுஹவந்தஸ்ஸ. தந்தமயஸண்ஹமுதுபலககஞ்சனலதாவினத்தஃமணிக்ணப்பபாஃஸமுதயுஜ்ஜலஸோபஃந்தி தந்தமயே அதிவிய ஸினித்தஃபலகே கஞ்சனமயாஹி லதாஹி வினத்தாஃனங் மணினங் கணப்பபாஃஸமுதாயேன ஸமுஜ்ஜலஸோபாஃஸம்பன்னங். ஸுவண்ணவலயனுபுராதிஸங்கஃட்டனஸுத்தஸம்மிஸ்ஸிதகதிதஹஸித-மதுஃரஸ்ஸரகேஹஜனவிசரிதஸ்ஸாதி ஸுவண்ணமயனியுரபாதகடகாதீனங் அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸங்கஃட்டனேன ஜனிதஸத்தேஹி ஸம்மிஸ்ஸிதகதிதஸரஹஸிதஸரஸங்காதேன மதுஃரஸ்ஸரேன ஸம்பன்னானங் கேஹனிவாஸீனங் நரனாரீனங் விசரிதட்டானபுத்தஸ்ஸ. உளாரிஸ்ஸரியவிபஃவஸோபிஃதஸ்ஸாதி உளாரதாஸம்பன்னஜனஸ்ஸரியஸம்பன்னஜனவிபஃவஸம்பன்னஜனேஹி, தன்னிவாஸீனங் வா நரனாரீனங் உத்தமாதிஃபச்சபோஃகேஹி ஸோபிஃதஸ்ஸ.

ஸுவண்ணரஜதமணிமுத்தாபவாளாதிஜுதிவிஸ்ஸரவிஜ்ஜோதிதஸுப்பதிட்டிதவிஸால த்வாரபாஹந்தி
ஸுவண்ணரஜதனானாமணிமுத்தாபவாளாதினங் ஜுதிஹி பபுஸுஸரவிஜ்ஜோதிதஸுப்பதிட்டிதவித்த்வாரபாஹங்.

திவிதாஸீலாதிதஸுஸனவஸேன புத்தாஸுஸ குணானுபாவங் ஸம்மா ஸுசேதீதி
புத்தாகுணானுபாவஸங்ஸுசகங், தஸ்ஸ. காலோ ச தேஸோ ச தேஸகோ ச வத்து ச பரிஸா ச, தாஸங்
அபதேஸேன நிதஸ்ஸனேன படிமண்டிதங் ததா.

கிமத்தங் பனெத்த தம்மவினயஸங்கஹே கரியமானே நிதானவசனங் வுத்தங், நனு பகுவதா
பாஸிதவசனஸஸேவ ஸங்கஹோ காதப்போதி? வுச்சதே - தேஸனாய
டிதிஅஸம்மோஸஸத்தெய்யபாவஸம்பாத்னத்தங். காலதேஸதேஸகவத்துபரிஸாபதேஸேஹி
உபனிபந்தித்வா டுபிதா ஹி தேஸனா சிரட்டிதிகா ஹோதி, அஸம்மோஸதம்மா, ஸத்தெய்யா ச
தேஸகாலவத்துஹேதுனிமித்தேஹி உபனிபந்தோ விய வோஹாரவினிச்சயோ, தேனேவ சாயஸ்மதா
மஹாகஸஸபேன "புரஹ்மஜாலங் ஆவுஸோ ஆனந்த கத்த பாஸித"ந்திஆதினா (துளவ. 439) தேஸாதிபுச்சாஸு
கதாஸு தாஸங் விஸ்ஸஜ்ஜனங் கரொந்தேன தம்மபாண்டாகாரிகேன ஆயஸ்மதா ஆனந்தத்தேரேன நிதானங்
பாஸிதந்தி ததேவிதாபி வுத்தங் "காலதேஸதேஸகவத்துபரிஸாபதேஸபடிமண்டிதங் நிதான"ந்தி.

அபிச ஸத்துஸம்பத்திபகாஸனத்தங் நிதானவசனங். ததாஸுஸ ஹி பகுவதோ புப்புரசனாநுமானாகம்-
தக்காபாவதோ ஸம்மாஸம்புத்தத்தஸித்தி. ஸம்மாஸம்புத்தாபாவேன ஹிஸுஸ புரேதரங் ரசனாய,
"ஏவம்பி நாம பாவெய்யா"தி அனுமானஸுஸ, ஆகமந்தரங் நிஸ்ஸாய பரிவிதக்கஸுஸ ச அபாவோ ஸப்புத்த
அப்படிஹதஞாணசாரதாய ஏகப்பமாணத்தா ஞெய்யதம்மேஸு. ததா
ஆசரியமுட்டிதம்மமச்சரியஸாஸனஸாவகானுரோதாபாவதோ கீணாஸவத்தஸித்தி. கீணாஸவதாய ஹி
ஆசரியமுட்டிஆதினமபாவோ, விஸுத்தா ச பரானுக்கஹப்பவத்தி. இதி தேஸகஸங்கிலேஸுடாதானங்
திட்டிஸீலஸம்பத்திதாஸகானங் அவிஜ்ஜாதணஹானங் அபாவஸங்ஸுசகேஹி ,
ஞாணப்பஹானஸம்பதாபிப்புயஞ்ஜனகேஹி ச ஸம்புத்தாவிஸுத்தாபாவேஹி
புரிமவேஸாரஜ்ஜத்வயஸித்தி. ததோயேவ ச அந்தராயிகனிய்யானிகேஸு ஸம்மோஹாபாவஸித்திதோ
பச்சிமவேஸாரஜ்ஜத்வயஸித்தி பகுவதோ சதுவேஸாரஜ்ஜஸமன்னாகமோ, அத்தஹிதபரஹிதபடிபத்தி ச
நிதானவசனேன பகாஸிதா ஹோதி ஸம்பத்தபரிஸாய அஜ்ஜாஸயானுருபங் டானுப்பத்திகபடிபாணேன
தம்மதேஸனாதிபனதோ, "ஜானதா பஸ்ஸதா"திஆதிவசனதோ ச, தேன வுத்தங் "ஸத்துஸம்பத்திபகாஸனத்தங்
நிதானவசன"ந்தி.

அபிச ஸாஸனஸம்பத்திபகாஸனத்தங் நிதானவசனங். ஞாணகருணாபரிக்கஹிதஸப்புக்கிரியஸுஸ ஹி
பகுவதோ நத்தி நிரத்திகா பவத்தி, அத்தஹித்தா வா, தஸ்மா பரேஸங்யேவ ஹிதாய பவத்தஸப்புக்கிரியஸுஸ
ஸம்மாஸம்புத்தாஸுஸ ஸகலம்பி காயவசீமனோகம்மங் யதாபவத்தங் வுச்சமானங்
திட்டதம்மிகஸம்பராயிகபரமத்தேஹி யதாரஹங் ஸத்தானங் அனுஸாஸனட்டேன ஸாஸனங், ந கப்புரசனா.
தயிதங் ஸத்து சரிதங் காலதேஸதேஸகவத்துபரிஸாபதேஸேஹி ஸத்திங் தத்த தத்த நிதானவசனேஹி
யதாஸம்பாவங் பகாஸீயதி. அத வா ஸத்துனோ பமாணபாவப்பகாஸனேன ஸாஸனஸுஸ
பமாணபாவப்பகாஸனத்தங் நிதானவசனங், தஞ்சஸுஸ பமாணபாவதஸுஸனங் "பகுவா"தி இமினா
ததாஸுஸ குணவிஸிட்டஸப்புஸத்துத்தமபாவதிபனேன சேவ "ஜானதா பஸ்ஸதா"திஆதினா
ஆஸயானுஸயஞாணாதிபயோகதிபனேன ச விபாவிதங் ஹோதி, இதமெத்த நிதானவசனபயோஜனஸுஸ
முகமத்தனிதஸுஸனங். கோ ஹி ஸமத்தோ புத்தானுபுத்தேன தம்மபாண்டாகாரிகேன பாஸிதஸுஸ
நிதானஸுஸ பயோஜனானி நிரவஸேஸதோ விபாவிதுந்தி. ஹொந்தி செத்த -

"தேஸனாசிரட்டித்தங், அஸம்மோஸாய பாஸிதங்;
ஸத்தாய சாபி நிதானங், வேதேஹேன யஸுஸஸினா.

ஸத்துஸம்பத்தியா சேவ, ஸாஸனஸம்பதாய ச;
தஸ்ஸ பமாணபாவஸுஸ, தஸுஸனத்தம்பி பாஸித"ந்தி.

இதி ஸுமங்கலவிலாஸினியா திகுனிகாயட்டகதாய பரமஸுகுமகம்பீரதுரனுபோத்தப்பரிதிபனாய
ஸுவிமலவிபுலபஞ்ஞாவெய்யத்தியஜனநாய
அஜ்ஜவமத்தவஸோரசஸத்தாஸுஸதித்திபுத்திந்திவீரியாதிதம்மஸமங்கினா ஸாட்டகதே பிடகத்தயே
அஸங்காஸங்ஹிரவிஸாரதஞாணசாரினா அனேகப்பபேதஸகஸமயஸமயந்தரகஹனஜ்ஜோகாஹினா
மஹாகுணினா மஹாவெய்யாகரணேன ஞாணாபிவங்ஸதம்மஸேனாபதினாமதேரேன
மஹாதம்மராஜாதிராஜகருணா கதாய ஸாதுவிலாஸினியா நாம லீனத்தபகாஸனியா
அப்புந்தரனிதானவண்ணனாய லீனத்தபகாஸனா.

நிதானவண்ணனா நித்திதா.

5. ஏவங் அப்பாந்தரனிதாஸங்வண்ணனங் கத்வா இதாஸி யதாஸிகித்தஸஸ ஸுத்தஸஸ ஸங்வண்ணனங் கரொந்தோ அனுப்புப்பாவிரோதினீ ஸங்வண்ணனா கமானதிக்கமனேன ப்யாகுலதோஸப்பஹாயினீ, விஞ்ஞானஞ்ச சித்தாராதினீ, ஆகதபாரோ ச அவஸஸங் ஆவஹிதப்போதி ஸங்வண்ணகஸஸ ஸம்பத்தபாராவஹனேன பண்டிதாசாரஸமதிக்கமாபாவவிபாவினீ, தஸ்மா ததாவிகரணஸாதாகங் ஸங்வண்ணனோகாஸவிசாரணங் காதுமாஹ “இதாஸி”திஆதி³. நிக்கித்தஸஸாதி தேஸிதஸஸ, “தேஸனா நிக்கேபோ”தி ஹி ஏதங் அத்ததோ பிான்னம்பி ஸுருபதோ ஏகமேவ, தேஸனாபி ஹி தேஸேதப்பஸஸ ஸீலாதி³அத்தஸஸ வேனெய்யஸந்தானேஸா நிக்கிபனதோ “நிக்கேபோ”தி வுச்சதி. நனு ஸுத்தமேவ ஸங்வண்ணியதீதி ஆஹ “ஸா பனேஸா”திஆதி³. இதங் வுத்தங் ஹோதி - ஸுத்தனிக்கேபங் விசாரெத்வா வுச்சமானா ஸங்வண்ணனா “அயங் தேஸனா ஏவங்ஸமுட்டானா”தி ஸுத்தஸஸ ஸம்மதேவ நிதாஸபரிஜ்ஜானேன தப்பண்ணனாய ஸுவிஞ்ஞெய்யத்தா பாகடா ஹோதி, தஸ்மா ததேவ ஸாதாாரணதோ படமங் விசாரயிஸ்ஸாமாதி. யா ஹி ஸா கதா² ஸுத்தத்தஸங்வண்ணனாபாகடகாரினீ, ஸா ஸப்பாபி ஸங்வண்ணகேன வத்தப்பா³. தத்தவிஜானநுபாயத்தா ச ஸா பரியாயேன ஸங்வண்ணனாயேவாதி. இத⁴ பன தஸ்மிங் விசாரிதே யஸஸா அட்டுப்பத்தியா இதங் ஸுத்தங் நிக்கித்தங், தஸ்ஸா விபாக்கவஸேன “மமங் வா பிாக்கவே”திஆதி³னா (தீ³. நி. 1.5), “அப்பமத்தகங் கோ² பனேத”ந்திஆதி³னா (தீ³. நி. 1.7), “அத்தி² பிாக்கவே”திஆதி³னா (தீ³. நி. 1.28) ச வுத்தானங் ஸுத்தபதேஸானங் ஸங்வண்ணனா வுச்சமானா தங்தங்அனுஸந்தி⁴தஸஸனஸுக்தாய ஸுவிஞ்ஞெய்யாதி தட்டப்பங். தத்த யதா² அனேகஸதஅனேகஸஹஸஸபேதாஸிபி ஸுத்தந்தானி ஸங்கிலேஸபாக்கியாதி³ஸாஸனபட்டானநயேன ஸோளஸவிதாபாவங் நாதிவத்தந்தி, ஏவங் அத்தஜ்ஜாஸயாதி³ஸுத்த-நிக்கேபவஸேன சதுப்பிதாபாவந்தி ஆஹ “சத்தாரோ ஸுத்தனிக்கேபா”தி. நனு ஸங்ஸக்கேபோதோபி ஸம்பாவதி, அத் கஸ்மா “சத்தாரோ ஸுத்தனிக்கேபா”தி வுத்தந்தி? ஸங்ஸக்கேபோதஸஸ ஸப்பத்த² அலப்பமானத்தா. அத்தஜ்ஜாஸயஸஸ, ஹி அட்டுப்பத்தியா ச பரஜ்ஜாஸயபுச்சாவஸிகேஹி ஸத்தி⁴ங் ஸங்ஸக்கேபோதோ³ ஸம்பாவதி. “அத்தஜ்ஜாஸயோ ச பரஜ்ஜாஸயோ ச, அத்தஜ்ஜாஸயோ ச புச்சாவஸிகோ ச, அத்தஜ்ஜாஸயோ ச பரஜ்ஜாஸயோ ச புச்சாவஸிகோ ச, அட்டுப்பத்திகோ ச பரஜ்ஜாஸயோ ச அட்டுப்பத்திகோ ச புச்சாவஸிகோ ச, அட்டுப்பத்திகோ ச பரஜ்ஜாஸயோ ச புச்சாவஸிகோ சா”தி அஜ்ஜாஸயபுச்சாஸுந்தி⁴ஸப்பாவதோ. அத்தஜ்ஜாஸயட்டுப்பத்தினங் பன அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸங்ஸக்கோ² நத்தி², தஸ்மா நிரவஸேஸங் பத்தாரனயேன ஸங்ஸக்கேபோதஸஸ அலப்பானதோ ஏவங் வுத்தந்தி தட்டப்பங்.

அத் வா அட்டுப்பத்தியா அத்தஜ்ஜாஸயேனபி ஸியா ஸங்ஸக்கேபோதோ³, ததந்தோகத்தா பன ஸங்ஸக்கவஸேன வுத்தானங் ஸேஸனிக்கேபானங் மூலனிக்கேபேயேவ ஸந்தா⁴ய “சத்தாரோ ஸுத்தனிக்கேபா”தி வுத்தங். இமஸ்மிங் பன அத்தவிகப்பே யதாரஹங் ஏககதுகதிகசதுகவஸேன ஸாஸனபட்டானநயேன ஸுத்தனிக்கேபா வுத்தப்பா³தி நயமத்தங் தஸஸேதீதி வேதிதப்பங். தத்ராயங் வசனத்தோ² - நிக்கிபனங் கதுனங் நிக்கேபோ, ஸுத்தஸஸ நிக்கேபோ ஸுத்தனிக்கேபோ, ஸுத்ததேஸனாதி அத்தோ². நிக்கிபீயதீதி வா நிக்கேபோ, ஸுத்தமேவ நிக்கேபோ ஸுத்தனிக்கேபோ. அத்தனோ அஜ்ஜாஸயோ அத்தஜ்ஜாஸயோ, ஸோ அஸஸ அத்தி² காரணவஸேனாதி அத்தஜ்ஜாஸயோ, அத்தனோ அஜ்ஜாஸயோ வா ஏதஸஸ யதாவுத்தனயேனாதி அத்தஜ்ஜாஸயோ. பரஜ்ஜாஸயேபி ஏஸேவ நயோ. புச்சாய வஸோ புச்சாவஸோ, ஸோ ஏதஸஸ அத்தி² யதாவுத்தனயேனாதி புச்சாவஸிகோ. அரணியதோ அவகந்தப்பதோ அத்தோ² வுச்சதி ஸுத்ததேஸனாய வத்து², தஸஸ உப்பத்தி அத்துப்பத்தி, ஸா ஏவ அட்டுப்பத்தி தத்-காரஸஸ ட்ட-காரங் கத்வா, ஸா ஏதஸஸ அத்தி² வுத்தனயேனாதி அட்டுப்பத்திகோ. அபிச நிக்கிபீயதி ஸுத்தமேதேனாதி நிக்கேபோ, அத்தஜ்ஜாஸயாதி³ஸுத்ததேஸனாகாரணமேவ. ஏதஸ்மிங் பன அத்தவிகப்பே அத்தனோ அஜ்ஜாஸயோ அத்தஜ்ஜாஸயோ. பரேஸங் அஜ்ஜாஸயோ பரஜ்ஜாஸயோ. புச்சீயதீதி புச்சா², புச்சிதப்போ² அத்தோ². தஸ்ஸா புச்சாய வஸேன பவத்தங் தாமமபிக்குஹகானங் வசனங் புச்சாவஸிகங். ததேவ நிக்கேபஸுத்தாபெக்காய புல்லிங்கவஸேன வுத்தங் “புச்சாவஸிகோ”தி. வுத்தனயேன அட்டுப்பத்தியேவ அட்டுப்பத்திகோதி ஏவங் அத்தோ² தட்டப்போ³.

ஏத்த² ச பரேஸங் இந்ந்ரியபரிபாகாதிகாரணங் நிரபெக்கித்வா அத்தனோ அஜ்ஜாஸயேனேவ தாமமதந்திடபனத்தங் பவத்திதேஸனத்தா அத்தஜ்ஜாஸயஸஸ விஸுங் நிக்கேபபாவோ யுத்தோ. தேனேவ வக்கதி “அத்தனோ அஜ்ஜாஸயேனேவ கதேதீ”தி (தீ³. நி. அட்ட². 1.5). பரஜ்ஜாஸயபுச்சாவஸிகானங் பன பரேஸங் அஜ்ஜாஸயபுச்சானங் தேஸனானிமித்தபுதானங் உப்பத்தியங் பவத்தத்தா கதுங் அட்டுப்பத்திகே அனவரோதோ⁴ ஸியா, புச்சாவஸிகட்டுப்பத்திகானங் வா பரஜ்ஜாஸயானுரோதோ²ன பவத்திதேஸனத்தா கதுங் பரஜ்ஜாஸயே அனவரோதோ⁴ ஸியாதி ந சோதேதப்பமேதங். பரேஸஞ்ஹி அபிான்ஹாரபரிபுச்சாதி³வினிமுத்தஸஸேவ ஸுத்ததேஸனாகாரணுப்பாதஸஸ அட்டுப்பத்திவஸேன கஹிதத்தா பரஜ்ஜாஸயபுச்சாவஸிகானங் விஸுங் கஹணங். ததா² ஹி தாமமதாயாதஸுத்தாதீனங் (ம. நி. 1.29) ஆமிஸப்பாதாதி³தேஸனானிமித்தங் “அட்டுப்பத்தி”தி வுச்சதி. பரேஸங் புச்சங் வினா அஜ்ஜாஸயமேவ நிமித்தங் கத்வா தேஸிதோ பரஜ்ஜாஸயோ. புச்சாவஸேன தேஸிதோ புச்சாவஸிகோதி பாகடோவாயமத்தோ².

அனஜ்ஜிட்லோ²தி புச்சாதி³னா அனஜ்ஜேஸிதோ அயாசிதோ, அத்தனோ அஜ்ஜாஸயேனேவ கதேதி தாமமதந்திடபனத்தந்தி அதிப்பாயோ. ஹாரோதி ஆவனி யதா² “முத்தாஹாரோ”தி, ஸவேவ ஹாரகோ, ஸம்மப்பதா⁴னஸுத்தந்தானங் ஹாரகோ ததா². அனுப்புபேன ஹி ஸங்யுத்தகே நித்திட்டானங்

ஸம்மப்பதா⁴னபடிஸங்யுத்தானங் ஸுத்தந்தானங் ஆவளி “ஸம்மப்பதா⁴னஸுத்தந்தஹாரகோ”தி வுச்சதி, ததா² இத்தி⁴பாதஹாரகாதி³. இத்தி⁴பாதஇந்த்ரியப⁴லபொ⁴ஜ்ஜங்குமக்⁴ங்கு⁴ஸுத்தந்தஹாரகோதி பு³பு³தே³ஸு பரபத³லோபோ, த்³வந்த³க³ப³ப³ஸமாஸோ வா ஏஸோ, பெய்யாலனித்³தே³ஸோ வா. தேஸந்தி யதா²வுத்தஸுத்தானங்.

பரிபக்காதி பரிணதா. விமுத்திபரிபாசனீயாதி அரஹத்தப²லங் பரிபாசெந்தா ஸத்தி⁴ந்த்ரியாத³யோ த⁴ம்மா. க³யேதி க³யனத்த³ங், க³யகாரணபு⁴தாய வா த⁴ம்மதே³ஸனாய. அஜ்ஜா³ஸயந்தி அதி⁴முத்திங். க³ந்திந்தி தி³ட்டி³னிஜ்ஜா³னக்க³ந்திங். மனந்தி சித்தங். அபி⁴ஹாரந்தி பணிதா⁴னங். பு³ஜ்ஜனபா⁴வந்தி பு³ஜ்ஜனஸபா⁴வங், பு³ஜ்ஜனாகாரங் வா. அவெக்கி³த்வாதி பச்சவெக்கி³த்வா, அபெக்கி³த்வா வா.

சத்தாரோ வண்ணாதி சத்தாரி குலானி, சத்தாரோ வா ரூபாதி³பமாணா ஸத்தா. மஹாராஜானோதி சத்தாரோ மஹாராஜானோ தே³வா. வுச்சந்தி கிங், பஞ்சபாதா³னக்க³ந்தா⁴ கிந்தி அத்தோ².

கஸ்மாதி ஆஹ “அட்டுப்பத்தியங் ஹி”திஆதி³. வண்ணாவண்ணேதி நிமித்தே பு⁴ம்மங், வண்ணஸத்தே³ன செத்த² “அச்சு³ரியங் ஆவுஸோ”திஆதி³னா (தி³. நி. 1.4) பி⁴க்கு³ஸங்கே⁴ன வுத்தோபி வண்ணோ ஸங்க³ஹிதோ. தம்பி ஹி அட்டுப்பத்திங் கத்வா “அத்தி² பி⁴க்க³வே அஞ்ஞே த⁴ம்மா”திஆதி³னா (தி³. நி. 1.28) உபரி தே³ஸனங் ஆரபி⁴ஸ்ஸதி. ததே³வ விவரதி “ஆசரியோ”திஆதி³னா. “மமங் வா பி⁴க்க³வே, பரே வண்ணங் பா⁴ஸெய்யு”ந்தி இமிஸ்ஸா தே³ஸனாய ப்ரஹ்மத்தே³ன வுத்தங் வண்ணங் அட்டுப்பத்திங் கத்வா தே³ஸிதத்தா ஆஹ “அந்தேவாஸீ வண்ண”ந்தி. இதா³னி பானியா ஸம்பந்த⁴ங் த்³ஸ்ஸேதுங் “இதி”திஆதி³ வுத்தங். தே³ஸனாகுஸலோதி “இமிஸ்ஸா அட்டுப்பத்தியா அயங் தே³ஸனா ஸம்ப⁴வதி”தி தே³ஸனாய குஸலோ, ஏதேன பகரணானுகுணங் ப⁴க்³வதோ தோமனமகாஸி. ஏஸா ஹி ஸங்வண்ணனகானங் பகதி, யதி³த³ங் தத்த² தத்த² பகரணாதி⁴க³தகு³ணேன ப⁴க்³வதோ தோமனா. வா-ஸத்தோ³ செத்த² உபமானஸமுச்சயஸங்ஸயவசனவொஸ்ஸக்³பத³பூரணஸதி³ஸவிகப்பாதி³ஸு ப³ஹுஸ்வத்தே³ஸு தி³ஸ்ஸதி. ததா² ஹேஸ “பண்டி³தோவாபி தேன ஸோ”திஆதி³ஸு உபமானே தி³ஸ்ஸதி, ஸதி³ஸபா⁴வேதி அத்தோ². “தங் வாபி தி⁴ரா முனிங் பவேத்யந்தி”திஆதி³ஸு (ஸு. நி.213) ஸமுச்சயே. “கே வா இமே கஸ்ஸ வா”திஆதி³ஸு (பாரா. 296) ஸங்ஸயே. “அயங் வா (அயஞ்ச) (தி³. நி. 1.181) இமேஸங் ஸமணப்³ராஹ்மணானங் ஸப்³பா⁴லோ ஸப்³பு³முள்ளோ”திஆதி³ஸு (தி³. நி. 1.181) வசனவொஸ்ஸக்³கே. “ந வாயங் குமாரகோ மத்தமஞ்ஞாஸீ”திஆதி³ஸு (ஸங். நி. 2.154) பத³பூரணே. “மது⁴ங் வா மஞ்ஞதி பா⁴லோ, யாவ பாபங் ந பச்சதி”திஆதி³ஸு (த⁴. ப. 69) ஸதி³ஸே. “யே ஹி கேசி பி⁴க்க³வே, ஸமணா வா ப்ராஹ்மணா வா”திஆதி³ஸு (ம. நி. 1.170; ஸங். நி. 5.1092) விகப்பே. இதா⁴பி விகப்பேயேவ. மம வா த⁴ம்மஸ்ஸ வா ஸங்க⁴ஸ்ஸ வாதி விவிதா⁴ விஸுங் விகப்பனஸ்ஸ ஜோதகத்தாதி ஆஹ “வா-ஸத்தோ³ விகப்பனத்தோ”தி. பர-ஸத்தோ³ பன அத்தே³வ அஞ்ஞத்தோ² “அஹஞ்சேவ கோ² பன த⁴ம்மங் தே³ஸெய்யங், பரே ச மே ந ஆஜானெய்யு”ந்திஆதி³ஸு (தி³. நி. 2.64; ம. நி. 1.281; 2.337; மஹாவ. 7, 8) அத்தி² அதி⁴கத்தோ² “இந்த்ரியபரோபரியத்த”ந்திஆதி³ஸு (விப⁴. 814; அ. நி. 10.21; ம. நி. 1.148; படி. ம. 1.68; 1.111) அத்தி² பச்சா³பா⁴கத்தோ² “பரதோ ஆக³மிஸ்ஸதி”திஆதி³ஸு. அத்தி² பச்சனிகத்தோ² “உப்பன்னங் பரப்பவாத³ங் ஸஹத⁴ம்மேன ஸுனிக்³ஹிதங் நிக்³ஹெத்வா”திஆதி³ஸு (தி³. நி. 2.168; ஸங். நி. 5.822; அ. நி. 8.70; உதா³. 51) இதா⁴பி பச்சனிகத்தோ²தி த்³ஸ்ஸேதி “படிவிருத்தா⁴ ஸத்தா”தி இமினா. ஸாஸனஸ்ஸ பச்சனிகபு⁴தா பச்சத்திகா ஸத்தாதி அத்தோ². த-ஸத்தோ³ பரேதி வுத்தமத்த³ங் அவண்ணபா⁴ஸனகிரியாவிஸிட்ட³ங் பராமஸத்தி வுத்தங் “யே அவண்ணங் வதுந்தி, தேஸு”தி.

நனு தேஸங் ஆகா⁴தோ நத்தி² கு³ணமஹத்தத்தா, அத² கஸ்மா ஏவங் வுத்தந்தி சோத³னாலேஸங் த்³ஸ்ஸெத்வா தத³பனேதி “கிஞ்சாபீ”திஆதி³னா. கிஞ்சாபி நத்தி², அத² கோ² ததா³பீதி அத்தோ². ஈதி³ஸேஸு³பீதி எத்த² பி-ஸத்தோ³ ஸம்பா⁴வனத்தோ², தேன ரதனத்தயனிமித்தம்பி அகுஸலசித்தங் ந உப்பாதே³தப்³பங், பகே³வ வட்டாமிஸலோகாமிஸனிமித்தந்தி ஸம்பா⁴வேதி. பரியத்தித⁴ம்மோயேவ ஸத்த⁴ம்மனயனட்டே³ன நெத்தீதி த⁴ம்மனெத்தி. ஆஹனதீதி ஆபு⁴லோ க⁴ட்டேதி, ஹிங்ஸதி வா, விபா⁴த⁴தி, உபதாபேதி சாதி அத்தோ². கத்த³சி “எத்தா”தி பாடோ² தி³ஸ்ஸதி, ஸோ பச்சா³லிகி³தோ போராணபாடா³னுக³தாய டிகாய விரோத⁴த்தா, அத்தயுத்தியா ச அபா⁴வதோ. யதி³பி தோமனஸ்ஸாத³யோ ச ஆஹனந்தி, கோபேயேவ பனாயங் நிருள்ளோதி த்³ஸ்ஸேதி “கோபஸ்ஸேதங் அதி⁴வசன”ந்தி இமினா. அவயவத்த³ஞ்ஹி த்³ஸ்ஸெத்வா தத்த² பரியாயேன அத்த³ங் த்³ஸ்ஸெந்தோ ஏவமாஹ. அதி⁴வசனந்தி ச அதி⁴கிச்ச பவத்தங் வசனங், பஸித்த⁴ங் வா வசனங், நாமந்தி அத்தோ². ஏவமிதரேஸுபி. எத்த² ச ஸபா⁴வத⁴ம்மதோ அஞ்ஞஸ்ஸ கத்துஅபா⁴வஜோதனத்த³ங் “ஆஹனதீ”தி கத்துத்தே² ஆகா⁴தஸத்த³ங் த்³ஸ்ஸேதி. ஆஹனதி ஏதேன, ஆஹனநமத்தங் வா ஆகா⁴தோதி கரணபா⁴வத்தா³பி ஸம்ப⁴வந்தியேவ. “அப்பதீதா”தி ஏதஸ்ஸத்தோ² “அதுட்டா² அஸோமனஸ்ஸிகா”தி வுத்தோ, இத³ங் பன பாகடபரியாயேன அபச்சயஸத்த³ஸ்ஸ நிப்³பசனத்³ஸ்ஸனங், தம்முகே³ன பன ந பச்சேதி தேனாதி அப்பச்சயோதி காதப்³பங். அபி⁴ராத⁴யதீதி ஸாத⁴யதி. எத்தா³தி ஏதேஸு தீஸு பதே³ஸு. த்³வ்ஹீதி ஆகா⁴தஅனபி⁴ரத்தி⁴பதே³ஹி. ஏகேனாதி அபச்சயபதே³ன. எத்தகேஸு க³ஹிதேஸு தங்ஸம்பயுத்தா அக்³ஹிதா ஸியுங், ந ச ஸக்கா தேபி அக்³ஹிதுங் ஏகுப்பாதா³தி³ஸபா⁴வத்தாதி சோத³னங் விஸோதே³துங் “தேஸ”ந்திஆதி³ வுத்தங், தேஸந்தி யதா²வுத்தானங் ஸங்க³ரக்க³ந்த⁴வேத³னாக்க³ந்தே⁴கதே³ஸானங். ஸேஸானந்தி ஸஞ்ஞாவிஞ்ஞாணாவஸிட்ட³ஸங்க³ரக்க³ந்தே⁴கதே³ஸானங். கரணந்தி உப்பாத³னங். ஆகா⁴தாதி³னஞ்ஹி பவத்தியா பச்சயஸமவாயனங் இத⁴ “கரண”ந்தி வுத்தங், தங் பன அத்த²தோ உப்பாத³னமேவ. தத³னுப்பாத³னஞ்ஹி ஸந்தா⁴ய பானியங் “ந கரணியா”தி வுத்தங். படிக்கி³த்தமேவ யதா²ரஹங் ஏகுப்பாத³னிரோதா⁴ரம்மணவத்து³பா⁴வதோ.

தத்தாதி தஸ்மிங் மனோபதோஸே. “தேஸு அவண்ணபாஸகேஸு”தி இமினா ஆதாந்தே² பு⁴ம்மங் துஸ்ஸேதி. நிமித்தத்தே², பா⁴வலக்கணே வா ஏதங் பு⁴ம்மந்தி ஆஹ “தஸ்மிங் வா அவண்ணே”தி. ந ஹி அகூணோ, நிந்தா³ வா கோபதோமனஸ்ஸானங் ஆதா⁴ரோ ஸம்ப⁴வதி தப்⁴பாஸகாயத்தத்தா தேஸங். அஸ்ஸதாதி ஸத்தமியா ரூபங் சே-ஸுத்தயோகேன பரிகப்பனவிஸயத்தாதி துஸ்ஸேதி “ப⁴வெய்யாதா”தி இமினா. “ப⁴வெய்யாத² சே, யதி³ ப⁴வெய்யாதா”தி ச வதந்தோ யதாக்கமங் புப்பாபரயோகினோ ஏதே ஸத்தா”தி ஞாபேதி”தி வதந்தி. “குபிதா கோபேன அனத்தமனா தோமனஸ்ஸேனா”தி இமினா “ஏவங் பட²மேன நயேனா”திஆதினா வுத்தவசனங் அத்தந்தராபா⁴வதஸ்ஸனேன ஸமத்தேதி. “தும்ஹாக”ந்தி இமினா ஸமானத்தோ² “தும்ஹ”ந்தி ஏகோ ஸத்தோ² “அம்ஹாக”ந்தி இமினா ஸமானத்தோ² “அம்ஹ”ந்தி ஸத்தோ² விய யதா² “தஸ்மா ஹி அம்ஹங் தஹரா ந மீயரே”தி (ஜா. 1.93) ஆஹ “தும்ஹாகங்யேவா”தி. அத்தவஸா லிங்கவிபரியாயோதி கத்வா “தாய ச அனத்தமனதாயா”தி வுத்தங். “அந்தராயோ”தி வுத்தே ஸமணத⁴ம்மவிஸேஸானந்தி அத்தஸ்ஸ பகரணதோ விஞ்ஞாயமானத்தா, விஞ்ஞாயமானத்தஸ்ஸ ச ஸத்தஸ்ஸ பயோகே³ காமசாரத்தா “பட²மஜ்ஜானாதீனங் அந்தராயோ”தி வுத்தங். எத்த² ச “அந்தராயோ”தி இதங் மனோபதோஸஸ்ஸ அகரணியதாய காரணவசனங். யஸ்மா தும்ஹாகமேவ தேன கோபாதினா பட²மஜ்ஜானாதீனமந்தராயோ ப⁴வெய்ய, தஸ்மா தே கோபாதிபரியாயேன வுத்தா ஆகா⁴தாதயோ ந கரணியாதி அதி⁴ப்பாயோ, தேன “நாஹங் ஸப்பஞ்ஞா”தி இஸ்ஸரபா⁴வேன தும்ஹே ததோ நிவாரேமி, அத² கோ² இமினாவ காரணனாதி துஸ்ஸேதி. தங் பன காரணவசனங் யஸ்மா ஆதீனவவிபா⁴வனங் ஹோதி, தஸ்மா “ஆதீனவங் துஸ்ஸெந்தோ”தி ஹெட்டா² வுத்தந்தி துட்ட²பு³ங்.

ஸோ பன மனோபதோஸோ ந கேவலங் காலந்தரபா⁴வினோயேவ ஹிதஸுக்ஸ்ஸ அந்தராயகரோ, அத² கோ² தங்கணபவத்தனாரஹஸ்ஸபி ஹிதஸுக்ஸ்ஸ அந்தராயகரோதி மனோபதோஸே ஆதீனவங் துஹதரங் கத்வா துஸ்ஸேதுங் “அபி நூ”திஆதிமாஹாதிபி ஸம்பந்தோ⁴ வத்தப்போ³. பரேஸந்தி யே அத்ததோ அஞ்ஞே, தேஸந்தி அத்தோ², ந பன “பரே அவண்ணங் பா⁴ஸெய்யு”ந்திஆதீஸு விய படிவிருத்த⁴ஸத்தானந்தி ஆஹ “யேஸங் கேஸஞ்சீ”தி. ததேவத்தங் ஸமத்தேதி “குபிதோ ஹி”திஆதினா. பானியங் ஸுபா⁴ஸிததுப்பா⁴ஸிதவசனஜானநம்பி தத்தஜானநேனேவ ஸித்த⁴ந்தி ஆஹ “ஸுபா⁴ஸிததுப்பா⁴ஸிதஸ்ஸ அத்த”ந்தி.

அந்த⁴ங்தமந்தி அந்த⁴பா⁴வகரங் தமங், அதிவிய வா தமங். யங் நரங் ஸஹதே அபி⁴ப⁴வதி, தஸ்ஸ அந்த⁴தமந்தி ஸம்பந்தோ⁴. யந்தி வா பு⁴ம்மத்தே² பச்சத்தவசனங், யஸ்மிங் காலே ஸஹதே, ததா³ அந்த⁴தமங் ஹோதீதி அத்தோ², காரணனித்தேஸோ வா, யேன காரணேன ஸஹதே, தேன அந்த⁴தமந்தி. ஏவங் ஸதி யங்தங்-ஸுத்தா³னங் நிச்சஸம்பந்த⁴த்தா “யதா”தி அஜ்ஜாஹரிதப்பங். கிரியாபராமஸனங் வா ஏதங், “கோதோ⁴ ஸஹதே”தி யதேதங் கோத⁴ஸ்ஸ அபி⁴ப⁴வனங் வுத்தங், ஏதங் அந்த⁴தமந்தி. ததோ ச குத்தோ⁴ அத்தங் ந ஜானாதி, குத்தோ⁴ த⁴ம்மங் ந பஸ்ஸதீதி யோஜேதப்பங். அத்தங் த⁴ம்மந்தி பானிஅத்தங், பானித⁴ம்மஞ்ச. சித்தப்பகோபனோதி சித்தஸ்ஸ பகதிபா⁴வவிஜஹனேன பதாஸகோ. அந்தரதோதி அப்ப⁴ந்தரதோ, சித்ததோ வா கோத⁴வேஸன ப⁴யங் ஜாதங். ந்தி ததாஸபா⁴வங் கோத⁴ங், கோத⁴ஸ்ஸ வா அனத்தஜனநாதிப்பகாரங்.

ஸப்பத்தாபீதி ஸப்பேஸுபி பட²மதுதியததியனயேஸு. “அவண்ணே படிபஜ்ஜிதப்பா⁴கார”ந்தி அதி⁴காரோ. அவண்ணபா⁴ஸகானமவிஸயத்தா “தத்ரா”தி பதஸ்ஸ தஸ்மிங் அவண்ணேதி அத்தோ²வ துஸ்ஸிதோ. அபு⁴தந்தி கத்துபு⁴தங் வசனங், யங் வசனங் அபு⁴தங் ஹோதீதி அத்தோ². அபு⁴ததோதி பன அபு⁴ததாகிரியாவ பா⁴வப்பதா⁴னத்தா, பா⁴வலோபத்தா சாதி துஸ்ஸேதி “அபு⁴தபா⁴வேனேவா”தி இமினா. “இதிபேத”ந்திஆதி நிப்பே²னாகாரனிதஸ்ஸனந்தி துஸ்ஸேதுங் “கத”ந்திஆதி³ வுத்தங். தத்ராதி தஸ்மிங் வசனே. யோஜனாதி அதி⁴ப்பாயபயோஜனா. துண்ஹிதி அபா⁴ஸனத்தே² நிபாதோ, பா⁴வனபுங்ஸகோ சேஸ. “இதிபேதங் அபு⁴த”ந்தி வத்வா “யங் தும்ஹேஹி”திஆதினா தத்த⁴ங் விவரதி. இமினாபீதி பி-ஸுத்தே²ன அனேகவித⁴ங் காரணங் ஸம்பிண்டேதி. காரணஸரூபமாஹ “ஸப்பஞ்ஞயேவா”திஆதினா. ஏவ-ஸத்தோ² தீஸுபி பதேஸு யோஜேதப்போ³, ஸப்பஞ்ஞபா⁴வதோ ந அஸப்பஞ்ஞா, ஸ்வாக்காதத்தா ந துரக்காதோ, ஸப்படிபன்னத்தா ந துப்படிபன்னோதி இமினாபி காரணேன நிப்பே²தப்ப³ந்தி வுத்தங் ஹோதி. “கஸ்மா பன ஸப்பஞ்ஞா”திஆதிபடிசோதனாயபி தங்காரணதஸ்ஸனேன நிப்பே²தப்ப³மேவாதி ஆஹ “தத்ர இதஞ்சிதஞ்ச காரண”ந்தி. தத்ராதி தேஸு ஸப்பஞ்ஞதாதீஸு. இதஞ்ச இதஞ்ச காரணந்தி அனேகவிதே⁴ன காரணானுகாரணங் துஸ்ஸெத்வா “ந ஸப்பஞ்ஞா”திஆதிவசனங் நிப்பே²தப்ப³ந்தி அத்தோ². தத்ரிதங் காரணங் - ஸப்பஞ்ஞா ஏவ அம்ஹாகங் ஸத்தா² அவிபரீதத⁴ம்மதேஸனத்தா. ஸ்வாக்காதோ ஏவ த⁴ம்மோ ஏகந்தனிய்யானிகத்தா. ஸப்படிபன்னோ ஏவ ஸங்கோ⁴ ஸங்கிலேஸரஹிதத்தாதி. காரணானுகாரணதஸ்ஸனம்பெத்த² அஸப்பஞ்ஞதாதீவசன-நிப்பே²னமேவ ததா²துஸ்ஸனஸ்ஸ தேஸம்பி காரணபா⁴வதோதி துட்ட²பு³ங். காரணகாரணம்பி ஹி “காரண”ந்தவேவ வச்சதி, பதிட்டா²னபதிட்டா²னம்பி “பதிட்டா²ன”ந்தவேவ யதா² “திணேஹி ப⁴த்தங் ஸினித்த⁴ங், பாஸாதே³ த⁴ம்மமஜ்ஜாயதீ”தி. துதியங் பதந்தி “அதச்ச”ந்தி பதங். பட²மஸ்ஸ பதஸ்ஸாதி “அபு⁴த”ந்தி பதஸ்ஸ. சதுத்தந்தி “ந ச பனேதங் அம்ஹேஸு ஸங்விஜ்ஜதீ”தி பதங். ததியஸ்ஸாதி “நத்தி² சேதங் அம்ஹேஸு”தி பதஸ்ஸ. விவித⁴மேகத்தேயேவ பவத்தங் வசனங் விவசனங், ததேவ வேவசனங், வசனந்தி வா அத்தோ² ஸத்தே²ன வசனியத்தா “ப⁴குவாதி வசனங் ஸெட்ட²ங், ப⁴குவாதி வசனமுத்தம”ந்திஆதீஸு (தீ³. நி. அட்ட². 1.1 ம. நி. அட்ட². 1.1; அ. நி. 1.௫பாதிவக்கவண்ணனா; பாரா. அட்ட². 1.1) விய. நானாஸபா⁴வதோ விகதங் வசனங் யஸ்ஸாதி வேவசனங் வுத்தனயேன, பரியாயவசனந்தி அத்தோ².

எத்தாஹு - கஸ்மா பனெத்த் பரியாயவசனங் வுத்தங், நனு ஏகேகபத்வஸேனேவ அதிப்பேதோ அத்தோஸித்தோ, ஏவங் ஸித்தோ ஸதி கிமேதே தேன பரியாயவசனேன. ததேதஞ்ஹி கந்தகாரவாதி அனேகதோஸகரங், யதி ச தங் வத்தப்பங் ஸியா, ததேவ வுத்தங் அஸ்ஸ, ந ததஞ்ஹி? வச்சதே - தேஸனாகாலே, ஹி ஆயதிஞ்ச கஸ்ஸசி கதஞ்சி ததத்தபடிவேதனத்தங் பரியாயவசனங் வுத்தங். தேஸனாபடிக்காஹகேஸு ஹி யோ தேஸங் பரியாயவசனானங் யங் புப்பே ஸங்கேதங் கரோதி "இதுமிமஸ்ஸத்தஸஸ் வசன"ந்தி, தஸ்ஸ தேனேவ ததத்தபடிவேதோ ஹோதி. அபிச தஸ்மிங் கணே விக்வித்தசித்தானங் அஞ்ஹிஹிதானங் விபரியாயானங் அஞ்ஹேன பரியாயேன ததத்தாவபோதனத்தம்பி பரியாயவசனங் வுத்தங். யஞ்ஹி யே ந ஸுணந்தி, தப்பரிஹாயனவஸேன தேஸங் ஸப்பதா பரிபுண்ணஸ்ஸ யதாவுத்தஸ்ஸ அத்தஸஸ் அனவபோதோ ஸியா, பரியாயவசனே பன வுத்தே தப்பஸேன பரிபுண்ணமத்தாவபோதோ ஹோதி. அத வா மந்தபுத்தீனங் புனப்புனங் ததத்தலக்கணேன அஸம்மோஹனத்தங் பரியாயவசனங் வுத்தங். மந்தபுத்தீனஞ்ஹி ஏகேனேவ பதேன ஏகத்தஸஸ் ஸல்லக்கணேன ஸம்மோஹோ ஹோதி, அனேகேன பரியாயேன பன ஏகத்தஸஸ் ஸல்லக்கணேன ததாஸம்மோஹோ ந ஹோதி அனேகப்பவத்தினிமித்தேன ஏகத்தேயேவ பவத்தஸத்தேன யதாதிப்பேதஸ்ஸ அத்தஸஸ் நிச்சித்ததா.

அபரோ நயோ - "அனேகேபி அத்தா ஸமானப்பஞ்ஜனா ஹொந்தி"தி யா அத்தந்தரபரிசுப்பனா ஸியா, தஸ்ஸா பரிவஜ்ஜனத்தம்பி பரியாயவசனங் வுத்தந்தி வேதிப்பங். அனேகேஸம்பி ஹி அத்தானங் ஏகபத்வசனீயதாவஸேன ஸமானப்பஞ்ஜனத்தா யதாவுத்தஸஸ் பதஸஸ் "அயமத்தோ நு கோ அதிப்பேதோ, உதாஹு அயமத்தோவா"தி பவத்தங் ஸோதூனமத்தந்தரபரிசுப்பனங் வேவசனங் அஞ்ஞமஞ்ஞங் பேதகவஸேன பரிவஜ்ஜேதி. வுத்தஞ்ச -

"நேகத்தவத்தியா ஸத்தோ, ந விஸேஸத்தஞ்ஞாபகோ;
பரியாயேன யுத்தோ து, பரியாயோ ச பேதகோ"தி.

அபரோ நயோ - அனஞ்ஞஸ்ஸாபி பரியாயவசனஸ்ஸ வசனே அனேகாஹி தாஹி தாஹி நாமபஞ்ஞத்தீஹி தேஸங் தேஸங் அத்தானங் பஞ்ஞாபனத்தம்பி பரியாயவசனங் வத்தப்பங் ஹோதி. ததா ஹி பரியாயவசனே வுத்தே "இமஸ்ஸத்தஸஸ் இதுமிதம்பி நாம"ந்தி ஸோதூனங் அனேகதா நாமபஞ்ஞத்திவிஜானநங். ததோ ச தங்தங் பஞ்ஞத்திகோஸல்லங் ஹோதி ஸெய்யதாபி நிகுண்டஸத்தே பரிசயதங். அபிச தம்மகதிக்கானங் தந்திஅத்துப்பனிபந்தனபராவபோதனானங் ஸுகஸித்தியாபி பரியாயவசனங். தப்பசனேன ஹி தம்மதேஸகானங் தந்திஅத்தஸஸ் அத்தனோ சித்தே உபனிபந்தனேன டபனேன பரேஸங் ஸோதூனமவபோதனங் ஸுகஸித்தங் ஹோதி. அத வா ஸம்மாஸம்புத்தஸஸ் அத்தனோ தம்மனிருத்திபடிஸம்பிதாஸம்பத்தியா விபாவனத்தங், வேனெய்யானஞ்ச தத்த பீஜவாபனத்தங் பரியாயவசனங் பகவா நித்திஸதி. ததஸம்பத்திகஸ்ஸ ஹி ததாவசனங் ந ஸம்பவதி. தேன ச பரியாயவசனேன யதாஸுதேன தஸ்ஸங் தம்மனிருத்திபடிஸம்பிதாஸம்பத்தியங் தப்பரிசரணேன, ததஞ்ஞஸுசரிதஸமுபப்பஹனேன ச புஞ்ஞஸங்காதஸ்ஸ பீஜஸ்ஸ வபனங் ஸம்பவதி. கோ ஹி ஈதிஸாய ஸம்பத்தியா விஞ்ஞாயமானாய ததேதங் நாபிபத்தெய்யாதி, கிங் வா பஹுனா. யஸ்ஸா தம்மதாதுயா ஸப்படிவித்தத்தா ஸம்மாஸம்புத்தோ யதா ஸப்பஸ்மிங் அததே அப்படிஹதஞ்ஞாணசாரோ, ததா ஸப்பஸ்மிங் ஸத்தவோஹாரேதி ஏகம்பி அத்தங் அனேகேஹி பரியாயேஹி போதேதி, நத்தி தத்த தந்தாயிதத்தங் வித்தாரிதத்தங், நாபி தம்மதேஸனாய ஹானி, ஆவேணிகோ சாயங் புத்ததம்மோ. ஸப்பஞ்ஞதஞ்ஞாணஸ்ஸ ஹி ஸப்படிவித்தபாவேன படிஸம்பிதாஞ்ஞாணேஹி விய தேனபி ஞாணேன அததே, தம்மே, நிருத்தியா ச அப்படிஹதவத்திதாய புத்தலீனாய ஏகம்பி அத்தங் அனேகேஹி பரியாயேஹி போதேதி, ந பன தஸ்மிங் ஸத்தவோஹாரே, ததாபோதனே வா மந்தபாவோ ஸம்மாபோதனஸ்ஸ ஸாதனத்தா, ந ச தேன அத்தஸஸ் வித்தாரபாவோ ஏகஸ்ஸேவத்தஸஸ் தேஸேதப்பஸ்ஸ ஸப்பிஜானநகாரணத்தா, நாபி தப்பசனேன தம்மதேஸனாஹானி தஸ்ஸ தேஸனாஸம்பத்திபாவதோ. தஸ்மா ஸாத்தகங் பரியாயவசனங், ந சாபி தங் கந்தகாரவாதி அனேகதோஸகரந்தி தட்டப்பங். யங் பனெதங் வுத்தங் "யதி ச தங் வத்தப்பங் ஸியா, ததேவ வுத்தங் அஸ்ஸ, ந ததஞ்ஹி, தம்பி ந யுத்தங் பயோஜனந்தரஸம்பவதோ. ததேவ ஹி அவத்வா ததஞ்ஞஸ்ஸ வசனேன தேஸனாக்கணே ஸமாஹிதசித்தானம்பி ஸம்மதேவ படிக்கணஹந்தானங் தங்தங் பதந்தோகதபவத்தினிமித்தமாரப்பத ததத்தாதிக்கமோ ஹோதி, இதரதா தஸ்மிங்யேவ பதே புனப்புனங் வுத்தே தேஸங் ததத்தானதிக்கததா ஸியாதி. ஹொந்தி செத்த -

"யேன கேனசி அத்தஸஸ், போதாய அஞ்ஞஸத்ததோ;
விக்வித்தகமனானம்பி, பரியாயகதா கதா.

மந்தானஞ்ச அமூஹத்தங், அத்தந்தரனிஸேதாயா;
தங்தங்நாமனிருஹத்தங், பரியாயகதா கதா.

தேஸகானங் ஸுகரத்தங், தந்திஅத்தாவபோதனே;
தம்மனிருத்திபோதத்தங், பரியாயகதா கதா.

வேனெய்யானங் தத்த பீஜவாபனத்தஞ்ச அத்தனோ;

த⁴ம்மதா⁴துயா லீளாய, பரியாயகதா² கதா.

ததே³வ து அவத்வான, தத³ஞ்ஞேஹி பபோ³த⁴னங்;
ஸம்மாபடிக்க³ண்ணந்தானங், அத்தா³தி⁴க³மாய கத³ந்தி.

இத³ங் பன நிப்³பே²னங் ஈதி³ஸேயேவ, ந ஸப்³புத்த² காதப்³ந்தி த³ஸ்ஸெந்தோ “இத³ஞ்சா”திஆதி³மாஹ. தத்த² அவண்ணேயேவாதி காரணபதி³ருபங் வத்வா, அவத்வா வா தோஸபதிட்டா³பனவஸேன நிந்தா³ய ஏவ. ந ஸப்³புத்தா³தி ந கேவலங் அக்கோஸனஞ்³ஸ்வனவம்ப்⁴னாதி³ஸு ஸப்³புத்த² நிப்³பே²னங் காதப்³ந்தி அத்தோ². ததே³வத்த²ங் “யதி³ ஹி”திஆதி³னா பாகடங் கரோதி. “ஸாஸங்கனீயோ ஹோதி”தி வுத்தங் ததா³னிப்³பே²தப்³தாய காரணமேவ “தஸ்மா”தி படினித்³திஸதி. “ஓட்டோஸீ”திஆதி³ “ந ஸப்³புத்தா³தி ஏதஸ்ஸ விவரணங். ஜாதினாமகொத்தகம்மஸிப்பஆபா³த⁴ லிங்க³ கிலேஸ ஆபத்தி அக்கோஸனஸங்கா³தேஹி த³ஸஹி அக்கோஸவத்தா³ஹி. அதி⁴வாஸனமேவ க³ந்தி, ந தி³ட்டி²னிஜ்ஜா³னக்க³மனாத³யோதி அதி⁴வாஸனக³ந்தி.

6. ஏவங் அவண்ணபூ⁴மியா ஸங்வண்ணனங் கத்வா இதா³னி வண்ணபூ⁴மியாபி ஸங்வண்ணனங் காதுமாஹ “ஏவ”ந்திஆதி³. தத்த² அவண்ணபூ⁴மியந்தி அவண்ணப்பகாஸனட்டா²னே. தாதி³லக்க³ணந்தி எத்த² “பஞ்சஹாகாரேஹி தாதி³ இட்டா³னிட்டே² தாதி³, சத்தாவிதி தாதி³, திண்ணாவிதி தாதி³, முத்தாவிதி தாதி³, தங்னித்³தே³ஸா தாதி³”தி (மஹாணி. 38) நித்³தே³ஸனயேன பஞ்சஸு அத்தே³ஸு இத⁴ பட²மேனத்தே³ன தாதி³. தத்ரா³யங் நித்³தே³ஸோ -

கத³ங் அரஹா இட்டா³னிட்டே² தாதி³, அரஹா லாபே⁴பி தாதி³, அலாபே⁴பி தாதி³, யஸேபி, அயஸேபி, பஸங்ஸாயபி, நிந்தா³யபி, ஸுகே³பி, துக்கே³பி தாதி³, ஏகஞ்சே பா³ஹங் க³ந்தே⁴ன லிம்பெய்யங், ஏகஞ்சே பா³ஹங் வாஸியா தச்செய்யங், அமுஸ்மிங் நத்தி² ராகோ³, அமுஸ்மிங் நத்தி² படிகோ⁴, அனுனயபடிக⁴விப்பஹீனோ உக்கா⁴டினிக்கா⁴டிவிதிவத்தோ, அனாரோத⁴விரோத⁴ஸமதிக்கந்தோ, ஏவங் அரஹா இட்டா³னிட்டே² தாதி³தி (மஹாணி. 38).

வசனத்தோ² பன தமிழ தி³ஸ்ஸதீதி தாதி³, இட்ட²மிவ அனிட்ட²ம்பி பஸ்ஸதீதி அத்தோ². தஸ்ஸ லக்க³ணங் தாதி³லக்க³ணங், இட்டா³னிட்டே²ஸு ஸம்பெக்க³னஸபா⁴வோ. அத² வா தமிழ தி³ஸ்ஸதே தாதி³, ஸோ ஏவ ஸபா⁴வோ, ததே³வ லக்க³ணங் தாதி³லக்க³ணந்தி. வண்ணபூ⁴மியங் தாதி³லக்க³ணங் த³ஸ்ஸேதுந்தி ஸம்ப³ந்தோ⁴. பர-ஸத்தோ³ அஞ்ஞத்தே³தி ஆஹ “யே கேசீ”திஆதி³. ஆனந்த³ந்தி பு⁴ஸங் பமோத³ந்தி தங்ஸமங்கினோ ஸத்தா ஏதேனாதி ஆனந்த³ஸுத்³ஸ்ஸ கரணத்த²ங் த³ஸ்ஸேதி. ஸோப⁴னமனோ ஸுமனோ, சித்தங், ஸோப⁴னங் வா மனோ யஸ்ஸாதி ஸுமனோ, தங்ஸமங்கி³புக்க³லோ. நனு ச சித்தவாசகபா⁴வே ஸதி சேதஸிகஸுக³ஸ்ஸ பா⁴வத்த²தா யுத்தா, புக்க³லவாசகபா⁴வே பன சித்தமேவ பா⁴வத்தோ² ஸியா, ந சேதஸிகஸுக³ங், ஸுமனஸுத்³ஸ்ஸ தப்³புனிமித்தங் பதி பவத்தத்தா யதா² “த³ண்டித்தங் ஸிகித்த³ந்திஆதி³? ஸச்சமேதங் தப்³பே² அபெக்கி³தே, இத⁴ பன தத³னபெக்கி³த்வா தேன தப்³பே²ன யுத்தங் மூலனிமித்தபூ⁴தங் சேதஸிகஸுக³மேவ அபெக்கி³த்வா ஸுமனஸுத்³தோ³ பவத்தோ, தஸ்மா எத்தா³பி சேதஸிகஸுக³மேவ பா⁴வத்தோ² ஸம்ப⁴வதி, தேனாஹ “சேதஸிகஸுக³ஸ்ஸேதங் அதி⁴வசன”ந்தி. ஏதேன ஹி வசனேன தத³ஞ்ஞசேதஸிகானம்பி சித்தபடிபுத்⁴த்தா, சித்தகிரியத்தா ச யதா³ஸம்ப⁴வங் ஸோமனஸ்ஸபா⁴வோ ஆபஜ்ஜதீதி சோத³னங் நாபஜ்ஜதேவ ருஹிஸுத்³த்தா தஸ்ஸ யதா² “பங்கஜ”ந்தி பரிஹரதி. உப்³பி³லயதீதி உப்³பி³லங், பி⁴ந்த³தி புரிமாவத்தா³ய விஸேஸங் ஆபஜ்ஜதீதி அத்தோ². ததே³வ உப்³பி³லாவிதங் பச்சயந்தராக³மாதி³வஸேன. உத்³த⁴ங் பலவதீதி வா உப்³பி³லாவிதங் அகாராநங் இகாரங், ஆகாரஞ்ச கத்வா, சித்தமேவ “சேதஸோ”தி வுத்தத்தா. தத்தி⁴தே பன ஸித்³தே⁴ தங் அப்யதிரித்தங் தஸ்மிங் பதே³ வசனீயஸ்ஸ ஸாமஞ்ஞபா⁴வதோ, தஸ்ஸ வா ஸுத்³த³ஸ்ஸ நாமபத்தா, தஸ்மா கஸ்ஸாதி ஸம்ப³ந்தி⁴விஸேஸானுயோகே³ “சேதஸோ”தி வுத்தந்தி த³ஸ்ஸேதுங் “கஸ்ஸா”திஆதி³ வுத்தங். ஏஸ நயோ ஈதி³ஸேஸு. யாய உப்பன்னாய காயசித்தங் வாதபூரிதப்⁴ஸ்தா விய உத்³து⁴மாயனாகாரப்பத்தங் ஹோதி தஸ்ஸா கேஹஸிதாய ஓதக்³யபீதியா ஏதங் அதி⁴வசனந்தி ஸ்ரூபங் த³ஸ்ஸேதி “உத்³த⁴ச்சாவஹாயா”திஆதி³னா. உத்³த⁴ச்சாவஹாயாதி உத்³த⁴தபா⁴வாவஹாய. உப்பிலாபேதி சித்தங் உப்பிலாவிதங் கரோதீதி உப்³பி³லாபனா, ஸா ஏவ பீதி, தஸ்ஸா. க³ந்த⁴வஸேன த⁴ம்மவிஸேஸத்தங் ஆஹ “இதா⁴பீ”திஆதி³னா. அவண்ணபூ⁴மிமபெக்க³ய அபி-ஸத்தோ³ “அயம்பி பாராஜிகோ”திஆதி³ஸு (பாரா. 1.89, 91, 167, 171, 195, 197) விய, இத⁴ ச கிஞ்சாபி தேஸங் பி⁴க்க³னங் உப்³பி³லாவிதமேவ நத்தி², அத² கோ² ஆயதிங் குலபுத்தானங் ஏதி³ஸேஸுபி டா³னேஸு அகுஸலுப்பத்திங் படிஸேதெ⁴ந்தோ த⁴ம்மனெத்திங் ட⁴பேதீதி. த்³வீஹி பதே³ஹி ஸங்கா³ரக்க³ந்தோ⁴, ஏகேன வேது³னாக்க³ந்தோ⁴ வுத்தோதி எத்தா³பி “தேஸங் வஸேன ஸேஸானங் ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானங் கரணங் படிக்கி³த்தமேவா”தி ச அட்ட²கதா³யங் வுத்தனயேன ஸக்கா விஞ்ஞாதுந்தி ந வுத்தங். “பி-ஸத்தோ³ ஸம்பா⁴வனத்தோ²”திஆதி³னா வுத்தனயேன செத்த² அத்தோ² யதா³ஸம்ப⁴வங் வேதி³தப்³போ³.

தும்ஹங்யேவஸ்ஸ தேன அந்தராயோதி எத்தா³பி “அந்தராயோ”தி இத³ங் “உப்³பி³லாவிதத்தஸ்ஸ அகரணியதா³காரணவசன”திஆதி³னா ஹெட்டா² அவண்ணபக்கே² அம்ஹேஹி வுத்தனயானுஸாரேன அத்தோ² து³ட்ட²ப்³போ³. எத்த² ச “ஆனந்தி³னோ உப்³பி³லாவிதா”தி தீ³பிதங் பீதிமேவ க³ஹேத்வா “தேன உப்³பி³லாவிதத்தேனா”தி வசனங் ஸோமனஸ்ஸரஹிதாய பீதியா அபா⁴வதோ தப்³புசனேனேவ “ஸுமனா”தி தீ³பிதங் ஸோமனஸ்ஸம்பி ஸித்³த⁴மேவாதி கத்வா வுத்தங். அத² வா ஸோமனஸ்ஸஸ்ஸ அந்தராயகரதா பாகடா, ந ததா² பீதியாதி ஏவங்

வுத்தந்தி தட்டப்ப்புங். கஸ்மா பனேதந்தி யதாவுத்தங் அத்தங் அவிபாக்கதோ மனஸி கத்வா சோதேதி. ஆசரியோ “ஸச்ச”ந்தி தமத்தங் படிஜானித்வா “தங் பனா”திஆதினா விபாஜ்ஜப்பாகரணவஸேன பரிஹரதி.

தத்த ஏதந்தி ஆனந்தாதினமகரணியதாவசனங், நனு பகவதா வண்ணிதந்தி ஸம்பந்தோ. புத்தோதி கித்தயந்தஸஸாதி “புத்தோ”தி வசனங் குணானுஸ்ஸரணவஸேன கதெந்தஸஸ ஸாதுஜனஸ்ஸ. கஸிணேனாதி கஸிணதாய ஸகலபாவேன. ஜம்புதீபஸ்ஸாதி சேதஸ்ஸ அவயவபாவேன ஸம்பந்தீவசனங். அபரே பன “ஜம்புதீபஸ்ஸாதி கரணவசனத்தே ஸாமிவசன”தி வதந்தி, தேஸங் மதேன கஸிணஜம்புதீபஸத்தானங் ஸமானாதிக்கரணபாவோ தட்டப்ப்போ, கரணவசனஞ்ச நிஸ்ஸக்கத்தே. பகேவ ஏகதேஸதோ பனாதி அபி-ஸத்தோ ஸம்பாவனே. ஆதி-ஸத்தேன செத்த -

“மா ஸோசி உதாயி, ஆனந்தோ அவீதராகோ காலங் கரெய்ய, தேன சித்தப்பஸாதேன ஸத்தக்கத்துங் தேவரஜ்ஜங் காரெய்ய, ஸத்தக்கத்துங் இமஸ்மிந்யேவ ஜம்புதீபே மஹாரஜ்ஜங் காரெய்ய, அபிச உதாயி ஆனந்தோ திட்டேவ தாம்மே பரினிப்பாயிஸ்ஸதி”திஆதிஸுத்தங் (அ. நி. 3.81) -

ஸங்கஹிதங். ந்தி ஸுத்தந்தரே வுத்தங் பீதிஸோமனஸ்ஸங். நெக்கம்மஸ்ஸிதந்தி காமதோ நிக்கமனே குஸலதாம்மே நிஸ்ஸிதங். இதாதி இமஸ்மிந் ஸுத்தே. கேஹஸ்ஸிதந்தி கேஹவாஸ்ஸநங் ஸமுதாசிண்ணதோ கேஹஸங்காதே காமகுணே நிஸ்ஸிதங். கஸ்மா ததேவிதாதிப்பேதந்தி ஆஹ “இதஞ்ஹி”திஆதி. “ஆயஸ்மதோ சன்னஸ்ஸ உப்பன்னஸதிஸ்”ந்தி வுத்தமத்தங் பாகடங் காதுங், ஸமத்தேதுங் வா “தேனேவா”திஆதி வுத்தங். விஸேஸங் நிப்பத்தேதுங் நாஸக்கி பகவதி, தாம்மே ச பவத்தகேஹஸ்ஸிதபேமதாய. பரினிப்பானகாலேதி பரினிப்பானாஸன்னகாலே பகவதா பஞ்ஞத்தேன தஜ்ஜிதோதி வா ஸம்பந்தோ. பரினிப்பானகாலேதி வா பகவதோ பரினிப்புதகாலே ஸங்கேன தஜ்ஜிதோ நிப்பத்தேதி வா ஸம்பந்தோ. ப்ரஹ்மதண்ணடேனாதி “பிக்குஹி இத்தன்னாமோ நேவ வத்தப்போ, ந ஓவதிப்போ, நானுஸாஸிதப்போ”தி (சூளவ. 445) கதேன ப்ரஹ்மதண்ணடேன. தஜ்ஜிதோதி ஸங்வேஜிதோ. தஸ்மாதி யஸ்மா கேஹஸ்ஸிதபீதிஸோமனஸ்ஸங் ஜானாதீனங் அந்தராயகரங், தஸ்மா. வுத்தஞ்ஹேதங் பகவதா ஸக்கபஞ்ஹஸுத்தே “ஸோமனஸ்ஸந்பாஹங் தேவானமிந்த, துவிதேன வதாமி ஸேவிதப்பம்பி அஸேவிதப்பம்பி”தி (தீ. நி. 2.359).

“அயஞ்ஹி”திஆதினா ததேவத்தங் காரணதோ ஸமத்தேதி. ராக்ஸஹிதத்தா ஹி ஸா அந்தராயகராதி. எத்த பன “இதஞ்ஹி ராக்ஸஞ்ஹிதங் பீதிஸோமனஸ்ஸ”ந்தி வத்தப்பங் ஸியா, ததாபி பீதிக்கஹணேன ஸோமனஸ்ஸம்பி கஹிதமேவ ஹோதி ஸோமனஸ்ஸரஹிதாய பீதியா அபாவதோதி ஹெட்டா வுத்தனயேன பீதியேவ கஹிதா. அபிச ஸேவிதப்பாஸேவிதப்பவிபாக்கஸ்ஸ ஸுத்தே வசனதோ ஸோமனஸ்ஸஸ்ஸ பாகடோ அந்தராயகரபாவோ, ந ததா பீதியாதி ஸாயேவ ராக்ஸஹிதத்தேன விஸேஸெத்வா வுத்தா. அவண்ணபூமியா ஸத்திங் ஸம்பந்தித்வா பாகடங் காதுங் “லோபோ சா”திஆதி வுத்தங். கோதஸதிஸோவாதி அவண்ணபூமியங் வுத்தகோதஸதிஸோ ஏவ. “லுத்தோ”திஆதிக்காதானங் “குத்தோ”திஆதிக்காதாஸு வுத்தனயேன அத்தோ தட்டப்ப்போ.

“மமங் வா பிக்குவே பரே வண்ணங் பாஸெய்யுங், தம்மஸ்ஸ வா வண்ணங் பாஸெய்யுங், ஸங்க்ஸ்ஸ வா வண்ணங் பாஸெய்யுங், தத்ர சே தும்ஹே அஸ்ஸத ஆனந்தினோ ஸுமனா உப்பிலாவிதா, அபி நு தும்ஹே பரேஸங் ஸுபாவிததுப்பாவிதங் ஆஜானெய்யாதாதி? நோ ஹேதங் பந்தேதி அயங் ததியவாரோ நாம அவண்ணபூமியங் வுத்தனயவஸேன ததியவாரட்டானே நீஹரிதப்பூத்தா, ஸோ தேஸனாகாலே தேன வாரேன போதேதப்புகுக்ஸாபாவதோ தேஸனாய அனாகதோபி தத்தஸ்ஸம்பாவதோ அத்ததோ ஆகதோயேவ. யதா தங் வித்தாரவஸேன கதாவத்துப்பகரணந்தி தஸ்ஸேதுங் “ததியவாரோ பனா”திஆதி வுத்தங், ஏதேன ஸங்வண்ணனாகாலே ததாபுஜ்ஜனகஸத்தானங் வஸேன ஸோ வாரோ ஆனெத்வா ஸங்வண்ணேதப்போதி தஸ்ஸேதி. “யதேவ ஹி”திஆதினா ததேவத்தஸ்ஸம்பவங் விபாவேதி. குத்தோ அத்தங் ந ஜானாதி யதேவாதி ஸம்பந்தோ.

படிபஜ்ஜிதப்பாகாரதஸ்ஸனவாரேதி யதாவுத்தங் ததியவாரங் உபாதாய வத்தப்பே சதுத்தவாரே. “தும்ஹாகங் ஸத்தா”தி வசனதோ பபுதி யாவ “இமினாபி காரணேன தச்ச”ந்தி வசனங், தாவ யோஜனா. “ஸோ ஹி பகவா”திஆதி தப்பிவரணங். தத்த இதிபீதி இமினாபி காரணேன. வித்தாரோ விஸுத்திமக்கே (விஸுத்தி. 123 ஆத்யோ) “அனாபத்தி உபஸம்பன்னஸ்ஸ பூதங் ஆரோசேதி”தி (பாசி. 77) வுத்தேபி ஸபாக்கானமேவ ஆரோசனங் யுத்தந்தி ஆஹ “ஸபாக்கானங் பிக்குனங்யேவ படிஜானிதப்ப”ந்தி. தேயேவ ஹி தஸ்ஸ அத்தகாமா, ஸத்தேய்யவசனத்தஞ்ச மஞ்ஞந்தி, ததோ ச “ஸாஸனஸ்ஸ அமோகாதா தீபிதா ஹோதி”தி வுத்தத்தஸ்ஸமத்தனங் ஸியா. “ஏவஞ்ஹி”திஆதி காரணவசனங். பாபிச்சதா சேவ பரிவஜ்ஜிதா, கத்துபூதா வா ஸா, ஹோதி ஸம்பந்தோ. அமோகாதாதி நிய்யானிகபாவேன அதுச்சதா. வுத்தனயேனாதி “தத்ர தும்ஹேஹி தஸ்மிந் வண்ணே தும்ஹேஹி”திஆதினா சேவ “துதியங் பதங் படமஸ்ஸ பதஸ்ஸ, சதுத்தஞ்ச ததியஸ்ஸ வேவசன”ந்திஆதினா ச வுத்தனயேன.

சூளஸீலவண்ணனா

7. கோ அனுஸந்தி⁴தி புச்சா² “நனு எத்தகேனேவ யதா²வுத்தேஹி அவண்ணவண்ணேஹி ஸம்பந்தா⁴ தேஸனாமத்தகங் பத்தா²தி அனுயோகஸம்ப⁴வதோ கதா. வண்ணேன ச அவண்ணேன சாதி தது³ப⁴யபதே³ன. அத்தனித்தே³ஸோ விய ஹி ஸத்த³னித்தே³ஸோபீதி அக்க²ரிந்தகா. அத² வா ததா²பா⁴ஸனஸ்ஸ காரணத்தா, கொட்டாஸத்தா ச “பதே³ஹி”தி வுத்தங். அவண்ணேன ச வண்ணேன சாதி பன அகு³ணகு³ணவஸேன, நிந்தா²பஸங்ஸாவஸேன ச ஸுருபத³ஸ்ஸனங். “நிவத்தோ அமூலகதாய விஸ்ஸஜ்ஜேதப்பதாபா⁴வதோ”தி (தீ³. நி. 1.7) ஆசரியத⁴ம்மபாலத்தே³ரேன வுத்தங். தங் வித்தா²ரெத்வா தேஸனாய போ³தே⁴தப்ப⁴புக்³லாபா⁴வதோ எத்தகாவ ஸா யுத்தருபாதி ப⁴க்³வதோ அஜ்ஜா²ஸயேனேவ அதே³ஸனாபா⁴வேன நிவத்தோ, யதா² தங் வண்ணபூ⁴மியங் ததியவாரோதிபி து³ட்ட³ப³பங். ததா² போ³தே⁴தப்ப⁴புக்³லாபா⁴வேன விஸ்ஸஜ்ஜேதப்பதாபா⁴வதோ அதி⁴க்³தபா⁴வதோ அனுவத்ததியேவ. இதிபேதங் பூ⁴தந்தி எத்த² இதி-ஸத்தோ³ ஆதி³அத்தோ³ தது³பரிபி அனுவத்தகத்தா, தேன வக்கதி “இத⁴ பனா²”திஆதி³. எத்தாவதா அயங் வண்ணானுஸந்தி⁴தி து³ஸ்ஸெத்வா து³விதே⁴ஸு பன தேஸு வண்ணேஸு ப்ரஹ்மத்தஸுஸ வண்ணானுஸந்தி⁴தி து³ஸ்ஸெந்தோ “ஸோ பனா²”திஆதி³மாஹ. உபரி ஸுஞ்ஞதாபகாஸனே அனுஸந்தி⁴ங் து³ஸ்ஸெஸ்ஸதி “அத்தி² பி⁴க்க³வே”திஆதி³னா (தீ³. நி. 1.28).

ஏவங் புச்சா²விஸ்ஸஜ்ஜனாமுகேன ஸமுதாயத்த²ங் வத்வா இதா²னி அவயவத்த²ங் து³ஸ்ஸேதி “தத்தா²”திஆதி³னா. அப்பமேவ பரிதோ ஸமந்ததோ கண்ணித்த²தா பரித்தங் நாமாதி ஆஹ “அப்பமத்தகந்தி பரித்தஸுஸ நாம”ந்தி. மத்தா வுச்சதி பமாணங் மீயதே பரிமீயதேதி கத்வா. ஸமாஸந்தககாரேன அப்பமத்தகங் யதா² “பஹுபுத்தகோ”தி, ஏவங் ஓரமத்தகேபி. ஏதேனேவ “அப்பா மத்தா அப்பமத்தா, ஸா ஏதஸ்ஸாதி அப்பமத்தக”ந்திஆதி³னா கபச்சயஸ்ஸ ஸாத்த²கதம்பி து³ஸ்ஸேதி அத்த²தோ அபி⁴ன்னத்தா. மத்தகஸத்த³ஸ்ஸ அனத்தகபா⁴வதோ ஸீலமேவ ஸீலமத்தகங். அனத்தகபா⁴வோதி ச ஸகத்த²தா புரிமபத்த²யேவ பவத்தனதோ. ந ஹி ஸத்தா³ கேவலங் அனத்தகா ப⁴வந்திதி அக்க²ரிந்தகா. நனு ச ப⁴க்³வதோ பாரமிதானுபா⁴வேன நிரத்த²கமேகக்க²ரம்பி முகவரங் நாரோஹி, ஸகலஞ்ச பரியத்திஸாஸனங் பதே³ பதே³ சதுஸச்சப்பகாஸனந்தி வுத்தங், கத²ங் தஸ்ஸ அனத்தகதா ஸம்ப⁴வதீதி? ஸச்சங், தம்பி பத³ந்தராபி⁴ஹிதஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸ விஸேஸனவஸேன தத³பி⁴ஹிதங் அத்த²ங் வததி ஏவ, ஸோ பன அத்தோ² வினாபி தேன பத³ந்தரேனேவ ஸக்கா விஞ்ஞாதுந்தி அனத்தகமிச்சேவ வுத்தந்தி. நனு அவோசம்ஹ “அனத்தகபா⁴வோ...பே... பவத்தனதோ”தி. அபிச வினெய்யஜ்ஜா²ஸயானுருபவஸேன ப⁴க்³வதோ தேஸனா பவத்ததி, வினெய்யா ச அனாதி³மதிஸங்ஸாரே லோகியேஸுயேவ ஸத்தே³ஸு பரிபா⁴விதசித்தா, லோகே ச அஸதிபி அத்த²ந்தராவபோ³தே⁴ வாசாலிட்ட²தாதி³வஸேன ஸத்த²பயோகோ³ தி³ஸ்ஸதி “லப்ப⁴தி பலப்ப⁴தி, கஞ்ஜதி நிக்ஞ்ஜதி, ஆகச்சதி பச்சாகச்சதி³திஆதி³னா. ததா²பரிசிதானஞ்ச ததா²விதே⁴னேவ ஸத்த²பயோகேன அத்தாவகமோ ஸுகோ² ஹோதீதி அனத்தகஸத்த²பயோகோ³ வுத்தோதி. ஏவங் ஸப்ப³த்த². ஹோதி செத்த² -

“பத³ந்தரவசனீய-ஸ்ஸத்த²ஸ்ஸ விஸேஸனாய;
போ³த⁴னாய வினெய்யானங், ததா²னத்த²பத³ங் வதே³”தி.

அத² வா ஸீலமத்தகந்தி எத்த² மத்த-ஸத்தோ³ விஸேஸனிவத்திஅத்தோ² “அவிதக்கவிசாரமத்தா த⁴ம்மா (த⁴. ஸ. திகமாதிகா) மனோமத்தா தா⁴து மனோதா⁴து”தி (த⁴. ஸ. மூல. 499) ச ஆதீ³ஸு விய. “அப்பமத்தகங் ஓரமத்தக”ந்தி பத³த³வயேன ஸாமஞ்ஞதோ வுத்தோயேவ ஹி அத்தோ² “ஸீலமத்தக”ந்தி பதே³ன விஸேஸனதோ வுத்தோ, தேன ச ஸீலங் ஏவ ஸீலமத்தங், ததே³வ ஸீலமத்தகந்தி நிப்ப³சனங் காதப்ப³ந்தி து³ஸ்ஸேதுங் “ஸீலமேவ ஸீலமத்தக”ந்தி வுத்தங்.

அயங் பன அட்ட²கதா²முத்தகோ நயோ - ஓரமத்தகந்தி எத்த² ஓரந்தி அபாரபா⁴கோ³ “ஓரதோ போ⁴க்³ங் (மஹாவ. 66) ஓரங் பார”ந்திஆதி³ஸு விய. அத² வா ஹெட்டா²அத்தோ² ஓரஸத்தோ³ ஓரங் ஆகமனாய யே பச்சயா, தே ஓரம்பா⁴கியானி ஸங்யோஜனானிதிஆதி³ஸு விய. ஸீலஞ்ஹி ஸமாதி⁴பஞ்ஞாயோ அபெக்கித்வா அபாரபா⁴கே³, ஹெட்டா²பா⁴கே³ ச ஹோதி, உப⁴யத்தா²பி “ஓரே பவத்தங் மத்தங் யஸ்ஸா”திஆதி³னா விக்³ஹோ. ஸீலமத்தகந்தி எத்தா²பி மத்தஸத்தோ³ அமஹத்த²வாசகோ “பே⁴ஸஜ்ஜமத்தா”திஆதி³ஸு விய. அத² வா ஸீலேபி ததே³கதே³ஸஸ்ஸேவ ஸங்க³ஹணத்த²ங் அமஹத்த²வாசகோ எத்த² மத்தஸத்தோ³ வுத்தோ. ததா² ஹி இந்த³ரியஸங்வரபச்சயஸன்னிஸ்ஸிதஸ்ஸீலானி இத⁴ தே³ஸனங் அனாருஹ்ஹானி. கஸ்மாதி சே? யஸ்மா தானி பாதிமொக்க³ஸங்வரஆஜீவபாரிஸுத்தி⁴ஸ்ஸீலானி விய ந ஸப்ப³புது³ஜ்ஜனேஸு பாகடானீதி. மத்தந்தி செத்த² விஸேஸனிவத்திஅத்தே² நபுங்ஸகலிங்கங். பமாணப்பகத்தே³ஸு பன “மத்த”ந்தி வா “மத்தா”தி வா நபுங்ஸகித்தி²லிங்கங்.

“இத⁴ங் வுத்தங் ஹோதீ”திஆதி³னா ஸஹ யோஜனாய பிண்ட³த்த²ங் து³ஸ்ஸேதி. யேன ஸீலேன வதெ³ய்ய, ஏதங் ஸீலமத்தகங் நாமாதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. “வண்ணங் வதா²மீதி உஸ்ஸாஹங் கத்வாபீ”தி இத⁴ங் “வண்ணங் வத³மானோ”தி ஏதஸ்ஸ விவரணங். ஏதேன ஹி “ஏகபுக்³லோ பி⁴க்க³வே, லோகே உப்பஜ்ஜமானோ உப்பஜ்ஜதி”திஆதி³ஸு (அ. நி. 1.170) விய மானஸத்த²ஸ்ஸ ஸாமத்தி²யத்த²ங் து³ஸ்ஸேதி. “உஸ்ஸாஹங் குருமானோ”தி அவத்வா “கத்வா”தி ச வசனங் த்வாதி³பச்சயந்தபதா²னமிவ மானந்தபச்சயந்தபதா²னம்பி பரிகிரியாபெக்க³மேவாதி து³ஸ்ஸனத்த²ங். “தத்த² ஸியா”திஆதி³னா ஸந்தா⁴யபா⁴ஸிதமத்த²ங் அஜானித்வா

நீதத்த்மேவ கஹெத்வா ஸுத்தந்தரவிரோதித்வம் மஞ்ஞமானஸ்ஸ கஸ்ஸசி ஈதிஸ் சோதனா ஸியாதி தஸ்ஸேதி. தத்தாதி தஸ்மிம் “அப்பமத்தகம் கோ பனேத”ந்திஆதிவசனே (தீ. நி. 1.7). கம்மட்டான்பா்வனே யுஞ்ஜதி ஸீலேனாதி யோகீ, தஸ்ஸ.

அலங்கரணங் விபூஸனங் அலங்காரோ, பஸாத்னகிரியா. அலங் கரோதி ஏதேனேவாதி வா அலங்காரோ, குண்டலாதிபஸாத்னங். மண்டியதே மண்டனங், ஊனட்டான்புரணங். மண்டியதி ஏதேனாதி வா மண்டனங், முககண்ணாதிஊனபுரணாபகரணங். இத் பன ஸதிஸ்ஸவோஹாரேன, தத்தித்வஸேன வா ஸீலமேவ ததா வுத்தங். மண்டனேதி மண்டனேஹேது, மண்டனகிரியானிமித்தங் கதோதி அத்தோ. அத் வா மண்டதி ஸீலேனாதி மண்டனோ, மண்டனஜாதிகோ புரிஸோ. பஹும்ஹி சேதங் ஜாத்யாபெக்காய ஏகவசனங். உப்பாஹனத்தேபி ஹி ஏகவசனமிச்சந்தி கேசி, தத்யுத்தமேவ ஸத்தஸத்தே அனாகத்ததா, அத்தயுத்தியா ச அபாவதோ. கதஞ்ஹி ஏகவசனநித்திட்டதோ உப்பாஹனகரணங் யுத்தங் ஸியா ஏகஸ்மிங் யேவத்தே உப்பாஹிதப்பஸ்ஸ அஞ்ஞஸ்ஸத்தஸ்ஸ அபாவதோ. தஸ்மா விபல்லாஸவஸேன பஹ்வத்தே இதங் ஏகவசனங் தட்டப்பங், மண்டனஸ்ஸேஸுதி அத்தோ. ஆசரியதம்மபாலத்தேரேனபி ஹி அயமேவித் வினிச்சயோ (தீ. நி. 1.7) வுத்தோ. அக்கத்தந்தி உத்தமபாவங்.

அஸ்ஸங் பவிஸ்ஸாமீதி ஆகங்கெய்யாதி ஸம்பந்தோ. அஸ்ஸாதி பவெய்ய. பரிபுரகாரீதி செத்த இதி-ஸத்தோ ஆதிஅத்தோ, பகாரத்தோ வா, தேன ஸகலம்பி ஸீலதோமனஸுத்தங் தஸ்ஸேதி.

கிகீவ அண்டந்தி எத்தாபி தத்தேன இதி-ஸத்தேன -

“கிகீவ அண்டங் சமரீவ வாலதிங்,
பியங்வ புத்தங் நயனங்வ ஏககங்;
ததேவ ஸீலங் அனுரக்கமானா,
ஸுபேஸலா ஹோத் ஸதா ஸகாரவா”தி. (விஸுத்தி. 1.19); -

காதங் ஸங்கண்ஹாதி. “புப்புகந்தோ”தி வத்வா ததேகதேஸேன தஸ்ஸேதுங் “ந சந்தன”ந்திஆதி வுத்தங். சந்தனங் தகரங் மல்லிகாதி ஹி தங்ஸஹசரணதோ தேஸங் கந்தோவ வுத்தோ. புப்புகந்தோதி ச புப்பஞ்ச தத்வஸேஸோ கந்தோ சாதி அத்தோ. தகரமல்லிகாஹி வா அவஸிட்டோ “புப்புகந்தோ”தி வுத்தோ. ஸதஞ்ச கந்தோதி எத்த ஸீலமேவ ஸதிஸ்ஸவோஹாரேன வா தத்தித்வஸேன வா கந்தோ. ஸீலனிபந்தனோ வா துதிக்கோஸோ வுத்தனயேன “கந்தோ”தி அதிப்பேதோ. ஸீலஞ்ஹி கித்தியா நிமித்தங். யதாஹ “ஸீலவதோ கல்யாணோ கித்திஸத்தோ அப்புக்கச்சத்தி”தி (தீ. நி. 2.150; 3.316; அ. நி. 5.213; மஹாவ. 785; உதா. 76). ஸப்புரிஸோ பவாயதி பகாரேஹி கந்ததி தஸ்ஸ கந்தாபகருக்கபடிபாக்கத்தா.

வஸ்ஸிகீதி ஸுமனப்புங், “வஸ்ஸிக”ந்திபி பாடோ, தத்தோவ. கந்தா ஏவ கந்தஜாதா, கந்தப்பகாரா வா. ய்வாயந்தி யதித்வங், உத்தமோ கந்தோ வாதீதி ஸம்பந்தோ.

ஸம்மதஞ்ஞா விமுத்தானந்தி ஸம்மா அஞ்ஞாய ஜானித்வா, அக்கமக்கேன வா விமுத்தானங். மக்கங் ந விந்ததீதி காரணங் ந லப்தி, ந ஜானாதி வா.

“ஸீலே பதிட்டாயா”தி காதாய படிஸந்திபஞ்ஞாய ஸபஞ்ஞோ ஆதாபீ விரியவா பாரிஹாரிகபஞ்ஞாய நிபகோ நரஸங்காதோ பிக்கு ஸீலே பதிட்டாய சித்தங் தப்பதானேன வுத்தங் ஸமாதிங் பாவயங் பாவயந்தோ பாவனாஹேது ததா பஞ்ஞங் விபஸ்ஸனஞ்ச இமங் அந்தோஜடாபஹிஜடாஸங்காதங் ஜடங் விஜடயே விஜடெய்ய விஜடிதுங் ஸமத்தெய்யாதி ஸங்கேபத்தோ.

பதவிங் நிஸ்ஸாயாதி பதவிங் ரஸக்கஹணவஸேன நிஸ்ஸாய, ஸீலஸ்மிங் பன பரிபுரணவஸேன நிஸ்ஸாய பதிட்டானங் தட்டப்பங்.

அப்பகமஹந்ததாய பாராபாராதி விய உபனிதாபஞ்ஞத்திபாவதோ அஞ்ஞமஞ்ஞங் உபனிதாய ஆஹாதி விஸ்ஸஜ்ஜேதுங் “உபரி குணே உபனிதாயா”தி வுத்தங். ஸீலஞ்ஹிதி எத்த ஹி-ஸத்தோ காரணத்தோ, தேனித்வங் காரணங் தஸ்ஸேதி “யஸ்மா ஸீலங் கிஞ்சாபி பதிட்டாபாவேன ஸமாதிஸ்ஸ பஹுபகாரங், பபாவாதிக்குணவிஸேஸே பனஸ்ஸ உபனிதாய கலம்பி பாக்கங் ந உபேதி, ததா ஸமாதி ச பஞ்ஞாயா”தி. தேனேவாஹ “தஸ்மா”திஆதி. ந பாபுணாதீதி குணஸம்பாவேன ந ஸம்பாபுணாதி, ந ஸமேதீதி வுத்தங் ஹோதி. உபரிமந்தி ஸமாதிபஞ்ஞங். உபனிதாயாதி உபத்தம்பங் கத்வா. தஞ்ஹி தாதிஸாய பஞ்ஞத்தியா உபத்தம்பனங் ஹோதி. ஹெட்டிமந்தி ஸீலஸமாதித்வயங்.

“கத”ந்திஆதி வித்தாவசனங். கண்டம்மமூலிகபாடிஹாரியகதனஞ்செத்த யதா கதஞ்சிபி ஸீலஸ்ஸ ஸமாதிமபாபுணதாஸித்திவேவிதாதிப்பேதாதி பாகடதரபாடிஹாரியபாவேன, நிதஸ்ஸனநயேன சாதி தட்டப்பங். “அபி...பே... தித்தியமத்தன”ந்தி இதங் பன தஸ்ஸ யமகபாடிஹாரியஸ்ஸ ஸுபாகடபாவதஸ்ஸனத்தங், அஞ்ஞேஹி போதிமூலே ஞாதிஸமாகமாதீஸு ச கதபாடிஹாரியேஹி

விஸேஸதஸ்ஸனத்தஞ்ச வுத்தங். ஸம்போதிதோ ஹி அட்டமேபி திவஸே தேவதானங் “புத்தோ வா நோ வா”தி உப்பன்னகங்காவிதமனத்தங் ஆகாஸே ரதனசங்கமங் மாபெத்வா சங்கமந்தோ பாடிஹாரியங் அகாஸி, ததோ துதியஸங்வச்சுரே குலனகரகதோ கபிலவத்துபுரே நிக்ரோதாாராமே ஞாதீனங் ஸமாகமேபி தேஸங் மாணமத்ப்பஹானத்தங் யமகபாடிஹாரியங் அகாஸி. தத்த அபிஸம்போதிதோதி அபிஸம்புஜ்ஜனகாலதோ. ஸாவத்தினகரத்வாரேதி ஸாவத்தினகரஸ்ஸ தக்கிணத்வாரே. கண்டம்பருக்கமுலேதி கண்டேன நாம பஸேனதிரஞ்ஞோ உய்யானபாலேன ரோபிதத்தா கண்டம்பனாமகஸ்ஸ ருக்கஸ்ஸ மூலே. யமகபாடிஹாரியகரணத்தாய பகுவதோ சித்தே உப்பன்னே “ததுஸ்சவிகங் டானங் இச்சித்ப்பந்தி ரதனமண்டபாதி” ஸக்கேன தேவரஞ்ஞா ஆணத்தேன விஸ்ஸகம்முனா கதந்தி வதந்தி கேசி. பகுவதா நிம்மிதந்தி அபரே. அட்டகதாயு பன அனேகாஸு “ஸக்கேன தேவானமிந்தேன ஆணாபிதேன விஸ்ஸகம்மதேவபுத்தேன மண்டபோ கதோ, சங்கமோ பன பகுவதா நிம்மிதோ”தி வுத்தங். திப்பஸேதச்சுத்தே தேவதாஹி தாரியமானேதி அத்தோ விஞ்ஞாயதி அஞ்ஞேஸமஸம்பவதோ. “த்வாதஸயோஜனாய பரிஸாயா”தி இதங் சதாஸு திஸாஸு பச்சேகங் த்வாதஸயோஜனங் மனுஸ்ஸபரிஸங் ஸந்தாய வுத்தங். ததா கிர தஸஸஹஸ்ஸிலோகதாதுதோ சக்கவாளகப்பாங் பரிபுரெத்வா தேவப்ரஹ்மானோபி ஸன்னிபதிங்ஸு. யோ கோசி ஏவருபங் பாடிஹாரியங் காதுங் ஸமத்தோ சே, ஸோ ஆகச்சுத்தாதி சோதுனாஸதிஸத்தா வுத்தங் “அத்தாதாநபரிதீபன”ந்தி. அத்தாதாநஞ்ஹி அனுயோகோ படிபக்கஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ ஆதானங் கஹணந்தி கத்வா. தித்தியமத்தானந்தி “பாடிஹாரியங் கரிஸ்ஸாமா”தி குஹாயனவஸேன புப்பே உட்டிதானங் தித்தியானங் மத்தானங், தஞ்ச ததா காதுங் அஸமத்ததாஸம்பாத்நமேவ. ததேதங் பத்த்வயங் “யமகபாடிஹாரிய”ந்தி ஏதேன ஸம்பந்திதப்பங். ராஜகஹஸெட்டினோ சந்தானகாடிகுப்பத்திதோ பட்டாய ஸப்பமேவ செத்த வத்தப்பங்.

உபரிமகாயதோதிஆதி படிஸம்பிதாமக்கே (படி. ம. 1.116) ஆகதனயதஸ்ஸனங், தேன வுத்தங் “இதிஆதினயப்பவத்த”ந்தி, “ஸப்பங் வித்தாரேதப்ப”ந்தி ச. தத்தாயங் பாஸிஸேஸோ -

“ஹெட்டிமகாயதோ அக்கிக்கந்தோ பவத்ததி, உபரிமகாயதோ உதகதாரா பவத்ததி. புரத்திமகாயதோ அக்கி, பச்சிமகாயதோ உதகங். பச்சிமகாயதோ அக்கி, புரத்திமகாயதோ உதகங். தக்கிணஅக்கிதோ அக்கி, வாமஅக்கிதோ உதகங். வாமஅக்கிதோ அக்கி, தக்கிணஅக்கிதோ உதகங். தக்கிணகண்ணஸோததோ அக்கி, வாமகண்ணஸோததோ உதகங். வாமகண்ணஸோததோ அக்கி, தக்கிணகண்ணஸோததோ உதகங். தக்கிணனாஸிகாஸோததோ அக்கி, வாமனாஸிகாஸோததோ உதகங். வாமனாஸிகாஸோததோ அக்கி, தக்கிணனாஸிகாஸோததோ உதகங். தக்கிணஅங்ஸகூடதோ அக்கி, வாமஅங்ஸகூடதோ உதகங். வாமஅங்ஸகூடதோ அக்கி, தக்கிணஅங்ஸகூடதோ உதகங். தக்கிணஹத்ததோ அக்கி, வாமஹத்ததோ உதகங். வாமஹத்ததோ அக்கி, தக்கிணஹத்ததோ உதகங். தக்கிணபஸ்ஸதோ அக்கி, வாமபஸ்ஸதோ உதகங். வாமபஸ்ஸதோ அக்கி, தக்கிணபஸ்ஸதோ உதகங். தக்கிணபாததோ அக்கி, வாமபாததோ உதகங். வாமபாததோ அக்கி, தக்கிணபாததோ உதகங். அங்குலங்குலேஹி அக்கி, அங்குலந்தரிகாஹி உதகங். அங்குலந்தரிகாஹி அக்கி, அங்குலங்குலேஹி உதகங். ஏகேகலோமதோ அக்கி, ஏகேகலோமதோ உதகங். லோமகூபதோ லோமகூபதோ அக்கிக்கந்தோ பவத்ததி, லோமகூபதோ லோமகூபதோ உதகதாரா பவத்ததி”தி.

அட்டகதாயங் பன “ஏகேகலோமகூபதோ” இச்சேவ (படி. ம. அட்ட. 2.1.116) ஆகதங்.

சுன்னங் வண்ணானந்தி எத்தாபி நீலானங் பீதகானங் லோஹிதகானங் ஓதாதானங் மஞ்ஜிட்டானங் பபுஸஸரானந்தி அயங் ஸப்போபி பாஸிஸேஸோ பெய்யாலனயேன, ஆதிஸத்தேன ச தஸ்ஸிதோ. எத்த ச சுன்னங் வண்ணானங் உப்பாஹனபுத்தானங் யமகா யமகா வண்ணா பவத்தந்தி பாடஸேஸேன ஸம்பந்தோ, தேன வக்கதி “துதியா துதியா ரஸ்மியோ”திஆதி. தத்த ஹி தாஸங் யமகங் யமகங் பவத்தனாகாரேன ஸஹ ஆவஜ்ஜனபரிகமமாதிட்டானானங் விஸங் பவத்தி தஸ்ஸிதா. கேசி பன “சுன்னங் வண்ணான”ந்தி ஏதஸ்ஸ “அக்கிக்கந்தோ உதகதாரா”தி புரிமேஹி பதேஹி ஸம்பந்தங் வதந்தி, ததயுத்தமேவ அக்கிக்கந்த உதகதாரானங் அத்தாய தேஜோகலிணவாயோகலிணானங் ஸமாபஜ்ஜனஸ்ஸ வக்கமானத்தா. சுன்னங் வண்ணானங் சப்பண்ணா பவத்தந்தி கத்துவஸேன வா ஸம்பந்தோ யதா “ஏகஸ்ஸ சேபி பிக்குனோ ந படிபாஸெய்ய தங் பிக்குனிங் அபஸாதேது”ந்தி (பாசி. 558). கத்துகம்மேஸு ஹி பஹுலா ஸாமிவசனங் ஆக்யாதபயோகேபி இச்சந்தி நேருத்திகா.

ஏவங் பாஸினயேன யமகபாடிஹாரியங் தஸ்ஸெத்வா இதானி தங் அட்டகதானயேன விவரந்தோ பச்சாஸத்தினயேன “சுன்னங் வண்ணான”ந்தி பதமேவ படமங் விவரிதுங் “தஸ்ஸா”திஆதிமஹ. தத்த தஸ்ஸாதி பகுவதோ. “ஸுவண்ணவண்ணா ரஸ்மியோ”தி இதங் தாஸங் பீதாபாநங் யேபுய்யதாய வுத்தங், சப்பண்ணாஹி ரஸ்மீஹி அலங்கரணகாலோ வியாதி அத்தோ. தாபி ஹி சக்கவாளகப்பாதோ உக்கந்த்வா ப்ரஹ்மலோகமாஹச்ச படினிவத்தித்வா சக்கவாளமுக்ஷட்டிமேவ கண்ணிங்ஸு. ஏகசக்கவாளகப்பாங் வங்ககோபானஸிகங் விய போதிக்காரங் அஹோஸி ஏகாலோகங். துதியா துதியா ரஸ்மியோதி புரிமபுரிமதோ பச்சா பச்சா நிக்கந்தா ரஸ்மியோ. கஸ்மா ஸதிஸாகாரவஸேன “வியா”தி வசனங் வுத்தந்தி ஆஹ “த்வின்னஞ்சா”திஆதி. த்வின்னஞ்ச சித்தானங் ஏகக்கணே பவத்தி நாம நத்தி, யேஹி தா ஏவங் ஸியுங், ததாபி இமினா காரணத்வயேன ஏவமேவ காயந்தி அதிப்பாயோ. பாவங்கபரிவாஸஸ்ஸாதி பாவங்கவஸேன பரிவஸனஸ்ஸ, பாவங்கஸங்காதஸ்ஸ பரிவஸனஸ்ஸ வா, பாவங்கபதனஸ்ஸாதி வுத்தங் ஹோதி.

ஆசின்னவஸிதாயாதி ஆவஜ்ஜனஸமாபஜ்ஜனாதீஹி பஞ்சஹாகாரேஹி ஸமாசின்னபரிசயதாய. நனு ச ஏகஸ்ஸாபி சித்தஸ்ஸ பவத்தியா த்வே கிஸ்ஸோ ரஸ்மியோபி ஸம்பாவெய்யுந்தி அனுயோகம்பனேதி “தஸ்ஸா தஸ்ஸா பன ரஸ்மியா”திஆதினா. சித்தவாரணானத்தா ஆவஜ்ஜனபரிகம்மசித்தானி, கஸின்னானத்தா அதிட்டானசித்தவாராணிபி விஸுங் விஸுங்யேவ பவத்தந்தி. ஆவஜ்ஜனாவஸானே திக்ஃத்துங் பவத்தஜவனானி பரிகம்மனாமேனேவ இத வுத்தானி.

கதந்தி ஆஹ “நீலரஸ்மிஅத்தாய ஹி”திஆதி. “மஞ்ஜிட்டரஸ்மிஅத்தாய லோஹிதகஸிணங், பபாஸ்ஸரரஸ்மிஅத்தாய பீதகஸிண”ந்தி இதங் லோஹிதபீதரஸ்மிணங் காரணேயேவ வுத்தே ஸித்தந்தி ந வுத்தங். தாஸமேவ ஹி மஞ்ஜிட்டபபாஸ்ஸரரஸ்மியோ விஸேஸபபேதபுத்தாதி. “அக்ஃகிஃகந்தத்தாயா”திஆதினா “உபரிமகாயதோ”திஆதினங் விவரணங். அக்ஃகிஃகந்தததக்ஃகந்தாபி அஞ்ஞமஞ்ஞஅஸம்மிஸ்ஸா யாவ ப்ரஹ்மலோகா உக்ஃகந்த்வா சக்கவாளமுக்ஃவட்டியங் பதிங்ஸு, தங் திவஸங் பன ஸத்தா யோ யோ யஸ்மிங் யஸ்மிங் தம்மே ச பாடிஹாரியே ச பஸன்னோ, தஸ்ஸ தஸ்ஸ அஜ்ஜாஸயவஸேன தங் தங் தம்மஞ்ச கதேஸி, பாடிஹாரியஞ்ச தஸ்ஸேஸி, ஏவங் தம்மே பாஸியமானே, பாடிஹாரியே ச கரியமானே மஹாஜனோ தம்மாபிஸமயோ அஹோஸி. தஸ்மிஞ்ச ஸமாகமே அத்தனோ மனங் கஹேதவா பஞ்ஹங் புச்சிதுங் ஸமத்தங் அதிஸ்வா நிம்மிதங் புத்தங் மாபேஸி, தேன புச்சிதங் பஞ்ஹங் ஸத்தா விஸ்ஸஜ்ஜேஸி. ஸத்தாரா புச்சிதங் பஞ்ஹங் ஸோ விஸ்ஸஜ்ஜேஸி, ஸத்து சங்கமனகாலே நிம்மிதோ டானாதீஸு அஞ்ஞதரங் கப்பேஸி, தஸ்ஸ சங்கமனகாலே ஸத்தா டானாதீஸு அஞ்ஞதரங் கப்பேஸி ஏதமத்தங் தஸ்ஸேதுங் “ஸத்தா சங்கமதி”திஆதி வுத்தங். “ஸப்பங் வித்தாரேதப்ப”ந்தி ஏதேன “ஸத்தா திட்டதி, நிம்மிதோ சங்கமதி வா நிஸீதி வா ஸெய்யங் வா கப்பேதி”திஆதினா (படி. ம. 1.116) சதுஸு இரியாபதேஸு ஏகேகமூலகா ஸத்துபக்கே சத்தாரோ, நிம்மிதபக்கே சத்தாரோதி ஸப்பே அட்ட வாரா வித்தாரேதவா வத்தப்பாதி தஸ்ஸேதி. யஸ்மா ஸீலங் ஸமாதிஸஸ பதிட்டாமத்தமேவ ஹுத்வா நிவத்தி, ஸமாதியேவ தத்த பதிட்டாய யதாவுத்தங் ஸப்பங் பாடிஹாரியகிச்சங் பவத்தேதி, தஸ்மா ததேதங் ஸமாதிக்கிச்சமேவாதி வுத்தங் “எத்த ஏகம்பி”திஆதி.

“யங் பனா”திஆதினா ஸமாதிஸஸ பஞ்ஞமபாபுணதா விபாவிதா, யங் பன படிவிஜ்ஜி, இதங் படிவிஜ்ஜனங் பஞ்ஞாகிச்சந்தி அத்தோ. தங் அனுக்கமதோ தஸ்ஸேதி “பக்ஃவா”திஆதினா. “கப்பஸதஸஹஸ்ஸாதிக்கானி சத்தாரி அஸங்க்யெய்யானி”தி இதங் தீபங்கரபாத்மலே கதபட்டமாபிஸீஹாரதோ பட்டாய வுத்தங், ததோ புப்பேபி யத்தகேன தஸ்மிங் பவே இச்சந்தோ ஸாவகபோதிங் பத்துங் ஸக்குணெய்ய, தத்தகங் புஞ்ஞஸம்பாாரங் ஸமுபசினிதி வேதிதப்பங். ததோயேவ ஹி “மனுஸ்ஸத்தங் லிங்கஸம்பத்தி, ஹேது ஸத்தாரதஸ்ஸன”ந்திஆதினா (பு. வங். 59) வுத்தேஸு அட்டதம்மேஸு ஹேதுஸம்பன்னதா அஹோஸி. கேசி பன மனோபணிதாஸவசீபணிதாஸவஸேன அனேகதா அஸங்க்யெய்யபரிச்சேதங் கத்வா புப்பஸம்பாாரங் வதந்தி, தத்யுத்தமேவ ஸங்கஹாருஹாஸு அட்டகதாஸு ததா அவுத்தத்தா. தாஸு ஹி யதாவுத்தனயேன பட்டமாபிஸீஹாரதோ புப்பே ஹேதுஸம்பன்னதாயேவ தஸ்ஸிதா. ஏகனதிங்ஸவஸ்ஸகாலே நிக்ஃமம் பப்பஜித்தவாதி ஸம்பந்தோ. சக்கரதனாரஹபஞ்ஞவந்ததாய போதிஸத்தோ சக்கவத்திஸிரிஸம்பன்னோதி தஸ்ஸ நிவாஸபவனங் “சக்கவத்திஸிரிஸிவாஸபுத்த”ந்தி வுத்தங். பவனாதி ரம்மஸுரம்மஸுபாஸங்காதா நிகேதனா. பதானயோகந்தி துக்கரசரியாய உத்தமவிரியானுயோகங்.

உருவேலாயங் கிர ஸேனானிகமே குடும்பிகஸ்ஸ தீதா ஸுஜாதா நாம தாரிகா வயப்பத்தா நேரஞ்ஜராய தீரே நிக்ரோதமூலே பத்தனமகாஸி “ஸசாஹங் ஸமஜாதிகங் குலக்ாரங் கந்த்வா பட்டமகப்பே புத்தங் லபிஸஸாமி, கீரபாயாஸேன பலிகம்மங் கரிஸ்ஸாமீ”தி, (ம. நி. அட்ட. 2.284; ஜா. அட்ட. 1.அவிதாரே நிதானகதா) தஸ்ஸா ஸா பத்தனா ஸமிஜ்ஜி. ஸா ஸத்த தேனுவோ லட்டிவனே காதாபெத்வா தாஸம்பி தீதரோ காஸியோ லத்தா ததேவ காதாபெத்வா புன தாஸம்பி தீதரோ ததேவாதி ஸத்தபுத்தினத்திபனத்திபரம்பராஃதாஹி தேனுவாஹி கீரங் கஹேதவா கீரபாயாஸங் பசிதுமாரபி. தஸ்மிங் கணே மஹாப்ரஹ்மா தியோஜனிகங் ஸேதச்சத்தங் உபரி தாரேஸி, ஸக்கோ தேவராஜா அக்ஃகிங் உஜ்ஜாலேஸி, ஸகலலோகே விஜ்ஜமானரஸங் தேவதா பக்கிபிங்ஸு, பாயாஸங் தக்கிணாவட்டங் ஹுத்வா பசதி, தங் ஸா ஸுவண்ணபாதியா ஸதஸஹஸ்ஸக்ஃனிகாய ஸஹேவ போதிஸத்தஸ்ஸ தத்வா பக்காமி. அத் போதிஸத்தோ தங் கஹேதவா நேரஞ்ஜராய தீரே ஸப்பதிட்டதே நாம தித்தே ஏகதாலட்டிப்பமானே ஏகனபஞ்ஞாஸபிண்டே கரொந்தோ பரிபுஞ்ஜி, தங் ஸந்தாய வுத்தங் “விஸாகாபுண்ணமாயங் உருவேலகாமே ஸுஜாதாய த்வின்னங் பக்கித்ததிப்போஜங் மதுபாயாஸங் பரிபுஞ்ஜித்தவா”தி. தத்த ஸுஜாதாயாதி ஆயஸ்மதோ யஸத்தேரஸ்ஸ மாதபுத்தாய பச்சா ஸரணகமனட்டானே ஏதத்க்கப்பத்தாய ஸுஜாதாய நாம ஸெட்டிபாரியாய. அங்கமங்கானுஸாரினோ ரஸஸ்ஸ ஸாரோ உபத்தம்பபலகரோ புத்தனிஸ்ஸிதோ ஏகோ விஸேஸோ ஓஜா நாம, ஸா திவி பவா பக்கித்தா எத்தாதி பக்கித்ததிப்போஜோ, தங். பாதப்போ ச ஸோ அஸிதப்போ சாதி பாயாஸோ, ரஸங் கத்வா பிவிதுங், ஆலோபங் கத்வா ச புஞ்ஜிதுங் யுத்தோ போஜனவிஸேஸோ, மதுனா ஸித்தோ பாயாஸோ மதுபாயாஸோ, தங்.

ததோ நேரஞ்ஜராய தீரே மஹாஸாலவனே நானாஸமாபத்தீஹி திவாவிஹாரஸ்ஸ கத்தா “ஸாயன்ஹஸமயே”திஆதி வுத்தங். வித்தாரோ தத்த தத்த கஹேதப்போ. தக்கிணுத்தரேனாதி திவாவிஹாரதோ போதியா பவிஸனமக்கங் ஸந்தாயாஹ, உஜுகங் தக்கிணுத்தரகதேன தேவதாஹி அலங்கதேன மக்கேனாதி

அத்தோ² . ஏவம்பி வத³ந்தி “த³க்கி³ணுத்தரேனாதி த³க்கி³ணபச்சி³முத்தரேன ஆதி³அவஸானக³ஹ்ணேன மஜ்ஜி³மஸ்ஸாபி க³ஹிதத்தா, ததா² லுத்தபயோக³ஸ்ஸ ச த³ஸ்ஸனதோ. ஏவஞ்ஹி ஸதி ‘த³க்கி³ணபச்சி³முத்தரதி³ஸாபா³கோ³ன போ³தி³மண்ட³ங் பவிஸித்வா திட்ட³தீ³தி (ஜா. அட்ட². 1.அவிதூ³ரேனிதா³னகதா²) ஜாதகனிதா³னே வுத்தவசனேன ஸமேதீ³தி. த³க்கி³ணதி³ஸதோ க³ந்த³போ³ உத்தரதி³ஸாபா³கோ³ த³க்கி³ணுத்தரோ, தேன பவிஸித்வாதி அபரே. கேசி பன “உத்தரஸத³தோ³ செத்த² மக்³க³வாசகோ. யதி³ ஹி தி³ஸாவாசகோ ப³வெய்ய, ‘த³க்கி³ணுத்தராயாதி வதெ³ய்யா³தி, தங் ந “உத்தரேன நதீ³ ஸீதா³, க³ம³பீ³ரா து³ரதிக்கமா³திஆதி³னா தி³ஸாவாசக³ஸ்ஸாபி ஏனயோக³ஸ்ஸ த³ஸ்ஸனதோ, உத்தரஸத³த³ஸ்ஸ ச மக்³க³வாசக³ஸ்ஸ அனாக³தத்தா. அபிச தி³ஸாபா³க³ங் ஸந்தா³ய ஏவங் வுத்தங். தி³ஸாபா³கோ³பி ஹி தி³ஸா ஏவாதி. அத² அந்தராமக்³கோ³ ஸொத்தி³யேன நாம திணஹாரக³ப³ராஹ்மணேன தி³ன்னா அட்ட² குஸதிணமுட்டி³யோ க³ஹெத்வா அஸிதஞ்சனகி³ரிஸங்காஸங் ஸப்³போ³தி³ஸத்தானம³ஸ்ஸாஸஜனந்த³டா³னே ஸமாவிருள்ளங் போ³தி³யா மண்ட³னபூ³தங் போ³தி³மண்ட³முபக³ந்த்வா திக்க³த்துங் பத³க்கி³ணங் கத்வா த³க்கி³ணதி³ஸாபா³கோ³ அட்ட³ஸி, ஸோ பன பதே³ஸோ பது³மினிபத்தே உத³க³பி³ந்து³ விய பகம்பித்த², ததோ பச்சி³மதி³ஸாபா³க³ங், உத்தரதி³ஸாபா³க³ஞ்ச க³ந்த்வா திட்ட³ந்தேபி மஹாபுரிஸே ததே³வ தே அகம்பிங்ஸு, ததோ “நாயங் ஸப்³போ³பி பதே³ஸோ மம கு³ணங் ஸந்தா³ரேதுங் ஸமத்தோ³தி புரத்தி³மதி³ஸாபா³க³மக³மாஸி, தத்த² பல்லங்கப்பமாணங் நிச்சலமஹோஸி, தஸ்ஸேவ ச நிப்பரியாயேன போ³தி³மண்ட³ஸமஞ்ஞா, மஹாபுரிஸோ “இத³ங் கிலேஸவித்த³ங்ஸனட்ட³ன³ந்தி ஸன்னிட்ட³னங் கத்வா பு³பு³த்தரதி³ஸாபா³கோ³ டி³தோ தத்த² அகம்பனப்பதே³ஸே தானி திணானி அக்³கோ³ க³ஹெத்வா ஸஞ்சாலேஸி, தாவதே³வ சுத³த³ஸஹத்தோ² பல்லங்கோ அஹோஸி, தானிபி திணானி விசித்தாகாரேன தூலிகாய லேகா³ க³ஹிதானி விய அஹேஸுங். ஸோ தத்த² திஸந்தி³பல்லங்கங் ஆபு³ஜித்வா சதுரங்க³ஸமன்னாக³தங் மெத்தாகம்மட்ட³னங் பு³பு³ங்க³மங் கத்வா சதுரங்க³கங் விரியங் அதி³ட்ட³ஹித்வா நிஸீதி³, தமத்த³ங் ஸங்க³பித்வா த³ஸ்ஸெந்தோ “போ³தி³மண்ட³ங் பவிஸித்வா³திஆதி³மாஹ.

தத்த² போ³தி³ வுச்சதி அரஹத்தமக்³ஞாணங், ஸப்³ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணஞ்ச, ஸா மண்ட³தி தா³மக³ததாய பஸீத³தி எத்தா³தி போ³தி³மண்ட³, நிப்பரியாயேன யதா³வுத்தப்பதே³ஸோ, பரியாயேன பன இத³ து³மராஜா. ததா² ஹி ஆசரியானந்த³தே³ரேன வுத்தங் “போ³தி³மண்ட³ஸத³தோ³பட்³மாபி³ஸம்பு³த்த³ட்ட³னே ஏவ த³ட்ட³ப்போ³, ந யத்த² கத்த³சி போ³தி³ருக்க³ஸ்ஸ பதிட்ட³தட்ட³னே³தி, தங்.

மாரவிஜயஸப்³ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணபடிலாபா³தீ³ஹி ப³க³வந்தங் அஸ்ஸாஸேதீ³தி அஸ்ஸத்தோ². ஆபு³ப³ஞ்ஹி ஸாஸஸத³த³ங் அனுஸிட்ட³தோஸனேஸு இச்ச³ந்தி, யங் து லோகே “சலத³லோ, குஞ்ஜராஸனோ” திபி வத³ந்தி. அச்ச³க³தபா³வேன, அஜெய்யபூ³மிஸீஸக³தபா³வேன, ஸகலஸப்³ப³ஞ்ஞுக்³ணபடிலாப³ட்ட³னவிருள்ளபா³வேன ச து³மானங் ராஜாதி து³மராஜா, அஸ்ஸத்தோ² ச ஸோ து³மராஜா சாதி அஸ்ஸத்த³து³மராஜா தங். த³வின்னங் ஊருஜாணுஸந்தீ³னங், ஊருமலகடிலந்தி³ஸ்ஸ ச வஸேன தயோ ஸந்த³யோ, ஸண்ட³னவஸேன வா தயோ கோணா யஸ்ஸாதி திஸந்தி³, ஸ்வேவ பல்லங்கோ ஊருப³த்த³ஸனங் பரிஸமந்ததோ அங்கனங் ஆஸனந்தி அத்தே³ன ர-காரஸ்ஸ ல-காரங், த³விபா³வஞ்ச கத்வா, தீஹி வா ஸந்தீ³ஹி லக்கி³தோ பல்லங்கோ திஸந்தி³பல்லங்கோ, தங். ஆபு³ஜித்வாதி ஆபு³ந்தி³த்வா, உபோ³ பாதே³ ஸமஞ்சி³தே கத்வாதி வுத்தங் ஹோதி. வித்த³ரோ ஸாமஞ்ஞுப³லஸுத்தவண்ணனாயங் (தீ³. நி. அட்ட². 1.216) ஆக³மிஸ்ஸதி. அத்தா, மித்தோ, மஜ்ஜ³த்தோ, வேரீ³தி சதுரஸுபி ஸமப்பவத்தனவஸேன சதுரங்க³ஸமன்னாக³தங் மெத்தாகம்மட்ட³னங். “சதுரங்க³ஸமன்னாக³த³ந்தி இத³ங் பன “விரியாதி³ட்ட³ன³ந்தி ஏதேனாபி யோஜேத³ப³ங். தம்பி ஹி -

காமங் தசோ ச ந்ஹாரு ச அட்ட² ச அவஸிஸ்ஸது, உபஸுஸ்ஸது ஸரீ³ரே மங்ஸலோஹிதங், யங் தங் புரிஸதா³மேன புரிஸவிரீ³யேன புரிஸபரக்கமேன பத்த³ப³ங், ந தங் அபாபுணித்வா விரீ³யஸ்ஸ ஸண்ட³னங் ப³விஸ்ஸதீ³தி (ம. நி. 2.184; ஸங். நி. 1.266; அ. நி. 3.51; அ. நி. 8.13; மஹாணி. 17, 196) -

வுத்தனயேன சதுரங்க³ஸமன்னாக³தமேவ.

சுத³த³ஸ ஹத்தா² வித்த³தப்பமாணபா³வேன யஸ்ஸாதி சுத³த³ஸஹத்தோ². பரிஸமந்ததோ அங்கீயதே லக்கீயதே பரிச்சே³த³வஸேனாதி பல்லங்கோ ர-காரஸ்ஸ ல-காரங், தஸ்ஸ ச த³வித்தங் கத்வா. அபிச “இத³ங் கிலேஸவித்த³ங்ஸனட்ட³ன³ந்தி அட்ட²கதா³ஸு வசனதோ பல்லங் கிலேஸவித்த³ங்ஸனங் கரோதி எத்தா³தி பல்லங்கோ நிக³க³ஹிதாக³மவஸேன, அலுத்தஸமாஸவஸேன வா, சுத³த³ஸஹத்தோ² ச ஸோ பல்லங்கோ ச, ஸ்வேவ உத்தமட்டே³ன பத்த³னியட்டே³ன ச வரோதி சுத³த³ஸஹத்த³பல்லங்கவரோ, தத்த² க³தோ பவத்தோ நிஸின்னோ ததா². சுத³த³ஸஹத்த³தா செத்த² வித்த³ரவஸேன க³ஹெத³ப³. தானியேவ ஹி திணானி அபரிமிதபஞ்ஞாபா³வதோ சுத³த³ஸஹத்த³வித்த³த³பல்லங்கபா³வேன பவத்தானி, ந ச தானி அட்ட²முட்ட³ப்பமாணானி சுத³த³ஸஹத்த²அச்ச³க³தானி ஸம்ப³வந்தி . ததோயேவ ச இத³ “திணஸந்த³ரங் ஸந்த³ரித்வா³தி வுத்தங், த³ம்மபத³ட்ட³கதா³தீ³ஸு ச “திணானி ஸந்த³ரித்வா³பே³... புரத்தி³மாபி³முகோ³ நிஸீதி³த்வா³தி (த³. ஸ. அட்ட². 1.ஸாரிபுத்தே³ரவண்ணனா; த³. ஸ. அட்ட². 1.நிதா³னகதா³). அஞ்ஞத்த² ச “திணாஸனே சுத³த³ஸஹத்த³ஸம்மதே³தி. கேசி பன “அச்ச³க³தபா³வேனேவ சுத³த³ஸஹத்தோ²³தி யதா² ததா² பரிஶ்பனாவஸேன வத³ந்தி, தங் ந க³ஹெத³ப³ங் யதா³வுத்தேன காரணேன, ஸாத³கேன ச விருத்த³த்தா. காமஞ்ச மனோரத³புரணியா சதுரங்க³ுத்தரவண்ணனாய “திக்க³த்துங் போ³தி³ங் பத³க்கி³ணங் கத்வா போ³தி³மண்ட³ங்

ஆருய்ஹ சுத்தஸஹத்துப்பேதோ⁴ டானே திணஸந்தரங் ஸந்தரீதவா சதுரங்கவீரியங் அதி⁴ட்டாய் நிஸின்னகாலதோ⁴தி (அ. நி. அட்ட². 2.4.33) பாடோ² திஸ்ஸதி, ததா²பி தத்த² உப்பேத⁴ஸத்தோ³ வித்தாரவாசகோதி வேதி³தப்போ³, யதா² “திரியங் ஸோளஸுப்பேதோ⁴, உத்த⁴மாஹு ஸஹஸ்ஸதா⁴”தி (ஜா. 1.3.40) மஹாபனாதஜாதகே. ததா² ஹி தத³ட்டகதாயங் வுத்தங் “திரியங் ஸோளஸுப்பேதோ⁴தி வித்தாரதோ ஸோளஸகண்ட³பாதவித்தாரோ அஹோஸ்”தி (ஜாதக அட்ட². 2-302 பிட்டே²). அஞ்ஞதா² ஹி ஆகாஸேயேவ உக்கி³பித்வா திணஸந்தரணங் கதங், ந அசலபதேஸேதி அத்தோ² ஆபஜ்ஜேய்ய ஸந்தரணகிரியாதா⁴ரபா⁴வதோ தஸ்ஸ, ஸோ சத்தோ² அனதி⁴ப்பேதோ அஞ்ஞத்த² அனாகத்தத்தாதி.

ரஜதக்கந்த⁴ங் பிட்டி²தோ கத்வா வியாதி ஸம்பந்தோ⁴. அத்தந்தி பச்சி²மப்ப³புதங். மாரபுலந்தி மாரங், மாரபுலஞ்ச, மாரஸ்ஸ வா ஸாமத்தியங். புப்பேனிவாஸந்தி புப்பே நிவுத்தக்கந்த⁴ங். திப்ப³சக்குந்தி திப்ப³சக்குஞாணங். “கிச்சங் வதாயங் லோகோ ஆபன்னோ”திஆதி³னா (தீ³. நி. 2.57; ஸங். நி. 2.4) ஜராமரணமுகேன பச்சயாகாரே ஞாணங் ஓதாரெத்வா. ஆனாபானசதுத்தஜ்ஜானந்தி எத்தா²பி “ஸப்ப³புத்தா⁴னங் ஆசிண்ணந்தி விப⁴த்திவிபரிணாமங் கத்வா யோஜேதப்பங். தம்பி ஹி புத்தா⁴னமாசிண்ணமேவாதி வதந்தி. பாதுகங் கத்வாதி காரணங், பதிட்டா²னங் வா கத்வா. “விபஸ்ஸனங் வட்டெ⁴த்வாதி சத்திங்ஸகோடிஸதஸஹஸ்ஸமுகேன ஆஸவக்கயஞாணஸங்கா²தமஹாவஜிரஞாணகப்ப⁴ங் கண்ணாபனவஸேன விபஸ்ஸனங் பா⁴வெத்வா. ஸப்ப³ஞ்ஞதஞ்ஞாணாதி⁴கமாய அனுபத⁴ம்மவிபஸ்ஸனாவஸேன அனேகாகாரவோகாரே ஸங்காரே ஸம்மஸதோ சத்திங்ஸகோடிஸதஸஹஸ்ஸமுகேன பவத்தங் விபஸ்ஸனாஞாணம்பி ஹி “மஹாவஜிரஞாணந்தி வுச்சதி, சதுவிஸதிகோடிஸதஸஹஸ்ஸஸங்க்யாய தேவஸிகங் வளஞ்ஜனகஸமாபத்தீனங் புரேசரானுசரஞாணம்பி. இத்⁴ பன மக்கஞாணமேவ, விஸேஸதோ ச அக்கமக்கஞாணங், தஸ்மா தஸ்ஸேவ விபஸ்ஸனாகப்ப⁴பா⁴வோ வேதி³தப்போ³தி. ஸப்ப³புத்த⁴குணேதி ஸப்ப³ஞ்ஞதாதி³னிரவஸேஸபுத்த⁴குணே. தஸ்ஸா பாதுகங் கத்வா ஸமாதி⁴ நிவத்தோதி வுத்தங் “இதமஸ்ஸ பஞ்ஞாகிச்சந்தி. அஸ்ஸாதி ப⁴குவதோ.

“தத்த² யதா² ஹத்தே”திஆதி³னா உபமாய பாகடகரணங். ஹத்தே²தி ஹத்த²பஸதே, கரபுடே வா. பாதியந்தி ஸராவகே. க⁴டேதி உதகஹரணக⁴டே. த்வத்திங்ஸதோணகண்ணஹனப்பமாணங் குண்டங் கோலம்போ³. ததோ மஹதரா சாடி. ததோபி மஹதீ மஹாகும்பீ⁴. ஸொண்ட³ குஸொப்போ⁴. நதீபா⁴கோ³ கந்தரோ. சக்கவாளபாதேஸு ஸமுத்தோ³ சக்கவாளமஹாஸமுத்தோ³. ஸினேருபாதகே மஹாஸமுத்தே²தி ஸீதந்தரஸமுத்த³ங் ஸந்தா⁴யாஹ. “பாதிய”ந்திஆதி³னாபி ததேவத்தங் பகாரந்தரேன விபா⁴வேதி. பரித்தங் ஹோதி யதா²தி ஸம்பந்தோ⁴. யஸ்ஸா பாளியா அத்தவிபா⁴வனத்தாய யா ஸங்வண்ணனா வுத்தா, ததேவ தஸ்ஸா குணபா⁴வேன தஸ்ஸேதுங் “தேனாஹா”திஆதி³ வுத்தங். ஏவங் ஸப்ப³த்த².

“துவே புதுஜ்ஜனா”திஆதி³ புதுஜ்ஜனேஸு லப்ப⁴மானவிபா⁴க³தஸ்ஸனத்தமேவ வுத்தங், ந பன மூலபரியாயஸங்வண்ணனாதீஸு (ம. நி. அட்ட². 1.2) விய புதுஜ்ஜனவிஸேஸனித்தா⁴ரணத்தங் நிரவஸேஸபுதுஜ்ஜனஸ்ஸேவ இத்⁴ அதி⁴ப்பேதத்தா. ஸப்போ³பி ஹி புதுஜ்ஜனோ ப⁴குவதோ உபரிஞ்ஞே விபா⁴வேதுங் ந ஸக்கோதி, திட்ட²து தாவ புதுஜ்ஜனோ, அரியஸாவகபச்சேகபுத்தா⁴னம்பி அவிஸயா ஏவ புத்த⁴குணா. ததா² ஹி வக்கதி “ஸோதாபன்னோ”திஆதி³ (தீ³. நி. அட்ட². 1.7). கொத்தஸம்பந்த⁴தாய ஆதிச்சஸ்ஸ ஸூரியதேவபுத்தஸ்ஸ பந்தா⁴தி ஆதிச்சபந்தா⁴, தேன வுத்தங் நித்தேஸே -

“ஆதிச்சோ வுச்சதி ஸூரியோ. ஸூரியோ கோதமோ கொத்தேன, ப⁴குவாபி கோதமோ கொத்தேன, ப⁴குவா ஸூரியஸ்ஸ கொத்தஞாதகோ கொத்தபந்தா⁴, தஸ்மா புத்தோ⁴ ஆதிச்சபந்தா⁴”தி (மஹானி. 150; துளனி. 99).

ஸத்த³விதா³ பன “புத்த⁴ஸ்ஸாதிச்சபந்தா⁴னா”தி பாட்மிச்சந்தி. ஆதிச்சஸ்ஸ பந்தா⁴னா கொத்தேன ஸமானோ கொத்தஸங்காதோ பந்தா⁴ யஸ்ஸ, புத்தோ⁴ ச ஸோ ஆதிச்சபந்தா⁴ சாதி கத்வா. யஸ்மா பன கந்த⁴கதா²திகோஸல்லேனாபி உபக்கிலேஸானுபக்கிலேஸானங் ஜானந்ஹேதுபு⁴தங் பாஹுஸச்சங் ஹோதி, யதாஹ -

“கித்தாவதா நு கோ² ப⁴ந்தே பஹுஸ்ஸுதோ ஹோதீதி? யதோ கோ² பி⁴க்கு² கந்த⁴குஸலோ ஹோதி. தா⁴து...பே... ஆயதன...பே... படிச்சஸமுப்பாதகுஸலோ ஹோதி, எத்தாவதா கோ² பி⁴க்கு² பஹுஸ்ஸுதோ ஹோதீ”தி.

தஸ்மா “யஸ்ஸ கந்த⁴தா⁴துஆயதனாதீஸு”திஆதி³ வுத்தங். ஆதி-ஸத்தேன செத்த² யாவ படிச்சஸமுப்பாதா³ ஸங்கண்ணாதி. தத்த² வாசக்க³தகரணங் உக்க³ஹோ. அத்தஸ்ஸ பரிபுச்ச²னங் பரிபுச்சா². அட்ட²கதா²வஸேன அத்தஸ்ஸ ஸோதத்வாரபடிபுத்த⁴தாகரணங் ஸவனங். ப்யஞ்ஜனத்தா²னங் ஸுனிக்கேபஸுனயனேன த⁴ம்மஸ்ஸ பரிஹரணங் தா⁴ரணங். ஏவங் ஸுததா⁴தபரிசிதானங் விதக்கனங் மனஸானுபெக்க²னங் பச்சவெக்க²னங்.

ஏவங் பபே⁴தங் தஸ்ஸெத்வா வசனத்தம்பி தஸ்ஸேதி “துவிதோ⁴”திஆதி³னா. புது²னந்தி அனேகவிதா⁴னங் கிலேஸாதீனங். புதுஜ்ஜனந்தோக³த⁴த்தாதி பஹுனங் ஜனானங் அப்ப⁴ந்தரே ஸமவரோத⁴பா⁴வதோ புதுஜ்ஜனோதி ஸம்பந்தோ⁴. புதுசாயங் ஜனோதி புது² ஏவ விஸுங்யேவ அயங் ஸங்க்யங் க³தோ. இதீதி தஸ்மா

புதுஜனோதி ஸம்பந்தோ⁴. ஏவங் காதாபந்தோ⁴ன ஸங்கேபதோ துஸஸிதமத்தங் “ஸோ ஹி”திஆதி³னா விவரதி. “நானப்பகாரான”ந்தி இமினா புது-ஸத்தோ³ இத⁴ பஹ்வத்தோ²தி துஸஸேதி.

ஆதி³-ஸத்தோ³ன ஸங்கஹிதமத்தங், ததத்துஸஸ ச ஸாத⁴கங் அம்புஸேசனகருஸினானநயேன நித்தோஸபாளியா துஸஸெந்தோ “யதாஹா”திஆதி³மாஹ. அவிஹதா ஸக்காயதி³ட்டியோ, புது² பஹுகா தா ஏதேஸந்தி புது²அவிஹதஸக்காயதி³ட்டியோ, ஏதேன அவிஹதத்தா புது² ஸக்காயதி³ட்டியோ ஜனெந்தி, புது²ஹி வா ஸக்காயதி³ட்டியோ ஜனிதாதி அத்தங் துஸஸேதி. அவிஹதத்தமேவ வா ஜனஸத்தோ³ வத³தி, தஸ்மா புது² ஸக்காயதி³ட்டியோ ஜனெந்தி ந விஹனந்தி, ஜனா வா அவிஹதா புது² ஸக்காயதி³ட்டியோ ஏதேஸந்தி அத்தங் துஸஸேதி³தி³தி³ வட்டதி, விஸேஸனபரணியாதனஞ்செத்த² துட்டபு³ங் யதா² “அக்யாஹிதோ”தி. “புது² ஸத்தா²ரானங் முகுல்லோகிகா”தி ஏதேன புது² பஹுவோ ஜனா ஸத்தாரோ ஏதேஸந்தி நிப்புசனங் துஸஸிதங். புது² ஸப்புசு³ஹி அவுட்டி³தாதி எத்த² பன கம்மகிலேஸேஹி ஜனேதப்பு³, ஜாயந்தி வா ஸத்தா எத்தா²தி ஜனா, கதியோ, புது² ஸப்பு³ ஏவ ஜனா கதியோ ஏதேஸந்தி வசனத்தோ². “புது² நானாபி⁴ஸங்காரே அபி⁴ஸங்குரொந்தி”தி ஏதேன ச ஜாயந்தி ஏதேஹி ஸத்தாதி ஜனா, பஞ்ஞாபி⁴ஸங்காராத்யோ, புது² நானாவிதா⁴ ஜனா ஸங்காரா ஏதேஸங் விஜ்ஜந்தி, புது² வா நானாபி⁴ஸங்காரே ஜனெந்தி அபி⁴ஸங்குரொந்தி³தி³தி³ அத்தமாஹ. ததோ பரங் பன “புது² நானாஓகே⁴ஹி வ்யஹந்தி”திஆதி³அத்தத்தயங் ஜனெந்தி ஏதேஹி ஸத்தாதி ஜனா, காமோகா⁴த்யோ, ராகுஸந்தாபாத்யோ, ராகுபரிளாஹாத்யோ ச, ஸப்பு³பி வா கிலேஸபரிளாஹா. புது² நானப்பகாரா தே ஏதேஸங் விஜ்ஜந்தி, தேஹி வா ஜனெந்தி வ்யஹந்தி, ஸந்தாபெந்தி, பரிட்ஹந்தி சாதி நிப்புசனங் துஸஸேதுங் வுத்தங். “ரத்தா கித்தா⁴”திஆதி³ பரியாயவசனங்.

அபி ச ரத்தாதி வத்தங் விய ரங்குஜாதேன சித்தஸ்ஸ விபரிணாமகரேன சந்தாராகேன ரத்தா. கித்தா⁴தி அபி⁴கங்குனஸபா⁴வேன அபி⁴கிஜ்ஜனேன கித்தா⁴. கதி³தாதி கந்தி³தா விய துமமோசனியபா⁴வேன தத்த² படிபுத்தா⁴. முச்சி³தாதி கிலேஸாவிஸனவஸேன விஸஞ்ஞி³பு⁴தா விய அனஞ்ஞகிச்சமோஹங் ஸமாபன்னா. அஜ்ஜோஸன்னாதி அனஞ்ஞாஸாதா⁴ரணே விய கத்வா கிலித்வா பரினிட்டபெத்வா டி³தா. லக்கா³தி காவோ கண்டகே விய ஆஸத்தா, மஹாபலிபே வா பதனேன நாஸிகக்³பலிபன்னபரிஸோ விய உத்த⁴ரிதுமஸக்குணெய்யபா⁴வேன நிமுகு³கா. லக்கி³தாதி மக்கடாலேபேன விய மக்கடோ பஞ்சன்னங் இந்திரியானங் வஸேன ஆஸங்கி³தா, பலிபுத்தா⁴தி ஸம்புத்தா⁴, உபத்து³தா வாதி அயமத்தோ² அங்குத்தரகாயங் (அ. நி. அட்ட². 1.51) வுத்தோ. ஏதேன ஜாயதி³தி ஜனோ, “ராகோ³ கேதோ⁴”தி ஏவமாதிகோ, புது² நானாவிதோ⁴ ஜனோ ராகா³திகோ ஏதேஸங், புது²ஸு வா பஞ்சஸு காமகு³ணேஸு ஜனா ரத்தா கித்தா⁴...பே... பலிபுத்தா⁴தி அத்தங் துஸஸேதி.

“ஆவதா”திஆதி³பி பரியாயவசனமேவ. அபிச “ஆவதாதி ஆவரிதா. நிவுதாதி நிவாரிதா. ஓபு³தாதி பலிகு³ண்டி³தா, பரியோனத்தா⁴ வா. பிஹிதாதி பித்ஹிதா. படிச்சன்னாதி சா³தி³தா. படிஜ்ஜிதாதி ஹெட்டா²முகஜாதா³தி தத்தே²வ (அ. நி. அட்ட². 1.51) வுத்தங். எத்த² ச ஜனெந்தி ஏதேஹி³தி ஜனா, நீவரணா, புது² நானாவிதா⁴ ஜனா நீவரணா ஏதேஸங், புது²ஹி வா நீவரணேஹி ஜனா ஆவதா...பே... படிஜ்ஜிதாதி நிப்புசனங் துஸஸேதி. புது²ஸு நீசத⁴ம்மஸமாசாரேஸு ஜாயதி, புது²னங் வா அப்பு³ந்தரே ஜனோ அந்தோகதோ⁴, புது² வா பஹுகோ ஜனோதி அத்தங் துஸஸேதி “புது²ன”ந்திஆதி³னா, ஏதேன ச ததியபாதங் விவரதி, ஸமத்தே²தி வா. “புது²வா”திஆதி³னா பன சதுத்தபாதங். புது² விஸங்ஸட்டோ² ஏவ ஜனோ புது²ஜ்ஜனோதி அயஞ்ஞெத்த² வசனத்தோ².

யேஹி கு³ணவிஸேஸேஹி நிமித்தபு⁴தேஹி ப⁴குவதி “ததா²கதோ”தி அயங் ஸமஞ்ஞா பவத்தா, தங் துஸஸனத்தங் “அட்ட²ஹி காரணேஹி ப⁴குவா ததா²கதோ”திஆதி³ வுத்தங். ஏகோபி ஹி ஸத்தோ³ அனேகபவத்தினிமித்தமதி⁴கிச்ச அனேகதா⁴ அத்தப்பகாஸகோ, ப⁴குவதோ ச ஸப்பு³பி நாமஸத்தா³ அனேககு³ணனேமித்திகாயேவ. யதாஹ -

“அஸங்க்யெய்யானி நாமானி, ஸகு³ணேன மஹேஸினோ;

கு³ணேன நாமமுத்தெ⁴ய்யங், அபி நாமஸஹஸ்ஸதோ”தி. (த⁴. ஸ. 1313; உதா³. அட்ட². 57; படி. ம. அட்ட². 1.76; தீ³. நி. டி. 1.413);

கானி பன தானிதி அனுயோகே³ ஸதி பட²மங் தஸ்ஸருபங் ஸங்கேபதோ உத்தி³ஸித்வா “கத²”ந்திஆதி³னா நித்தி³ஸதி. ததா² ஆகதோதி எத்த² ஆகாரனியமனவஸேன ஓபம்மஸம்படிபாதனத்தோ² ததா²-ஸத்தோ³. ஸாமஞ்ஞஜோதனாய விஸேஸாவட்டா²னதோ, விஸேஸத்தி³னா ச ஸாமஞ்ஞஸத்த³ஸஸாபி விஸேஸத்தே²யேவ அனுபயஜ்ஜிதப்பு³தோ படிபதா³கமனத்தோ² ஆகத ஸத்தோ³ துட்டபு³போ³, ந ஞாணகமனத்தோ² ததலக்கணங் ஆகதோ”திஆதி³ஸு (தீ³. நி. அட்ட². 1.7; ம. நி. அட்ட². 1.12; ஸங். நி. அட்ட². 2.3.78; அ. நி. அட்ட². 1.170; தேரகா³. அட்ட². 1.43; இதிவு. அட்ட². 38; படி. ம. அட்ட². 1.37; பு. வங். அட்ட². 2; மஹானி. அட்ட². 14) விய, நாபி காயகமனாதி³ அத்தோ² “ஆகதோ கோ² மஹாஸமணோ, மாகதா⁴னங் கிரிப்பு³ஜ”ந்திஆதி³ஸு (மஹாவ. 53) விய. தத்த² யஸ்ஸ ஆகாரஸ்ஸ நியமனவஸேன ஓபம்மஸம்படிபாதனத்தோ² ததா²-ஸத்தோ³, ததா²காரங் கருணாபதா⁴னத்தா தஸ்ஸ மஹாகருணாமுகே³ன புரிமபுத்தா⁴னங் ஆகமனபடிபதாய உதாஹரணவஸேன ஸாமஞ்ஞதோ துஸஸெந்தோ “யதா² ஸப்பு³லோகே”திஆதி³மாஹ. யங்தங்-ஸத்தா⁴னங் ஏகந்தஸம்பந்த⁴பா⁴வதோ செத்த² ததா²-ஸத்த³ஸஸத்த³துஸஸனே யதா²-ஸத்தோ³ன அத்தோ² விபா⁴விதோ. ததே²வ வித்தாரேதி “யதா² விபஸ்ஸ

புதுவா"திஆதினா, விபஸ்ஸிஆதினஞ்செத்த சன்னங் ஸம்மாஸம்புத்தாநங் மஹாபதாஸுத்தாதீஸு (தி. நி. 2.4) ஸம்பஹுலனித்தேஸேன (தி. நி. அட்ட. 2. ஸம்பஹுலபரிச்சேதவண்ணனா) ஸுபாகடத்தா, ஆஸன்னத்தா ச தேஸங் வஸேன தங் படிபதங் துஸ்ஸேதீதி துட்டபுபங். ஆகதோ யதா, ததா ஆகதோதி ஸப்புத்ர ஸம்பந்தோ. "கிங் வுத்தங் ஹோதி"திஆதினாபி ததேவ படினித்திஸதி. தத்த யேன அபிஹாரேனாதி மஹுஸஸத்தலிங்கஸம்பத்திஹேதுஸத்தாரதாஸுஸனப்பபுஜ்ஜாகுணஸம்பத்திஅதிக்காரசந்தாநங் வஸேன அட்டங்குஸமன்னாகதேன மஹாபணிதானேன . ஸப்பேஸஞ்ஹி புத்தாநங் பட்டமபணிதானங் இமினாவ நீஹாரேன ஸமிஜ்ஜதி. அபிஹாரோதி செத்த மூலபணிதானஸுஸேதங் அதிவசனந்தி துட்டபுபங்.

ஏவங் மஹாபிஹாரவஸேன "ததாக்கதோ"தி பதஸ்ஸ அத்தங் துஸ்ஸெத்வா இதானி பாரமீபூரணவஸேனபி துஸ்ஸேதுங் "அது வா"திஆதிமாஹ. "எத்த ச ஸுத்தந்திகானங் மஹாபோதியானபடிபதாய கோஸல்லஜனந்தங் பாரமீஸு அயங் வித்தாரகதா"திஆதினா ஆசரியதம்மபாலத்தேரேன (தி. நி. டி. 1.7) யா பாரமீஸு வினிச்சயகதா வுத்தா, கிஞ்சாபி ஸா அம்ஹேஹி இத வுச்சமானா கந்தவித்தாரகரா விய பவிஸ்ஸதி, யஸ்மா பனாயங் ஸங்வண்ணனா ஏதிஸ்ஸங் பச்சா பமாதலேகவிஸோதானவஸேன, ததவஸேஸத்தபரியாதானவஸேன ச பவத்தா, தஸ்மா ஸாபி பாரமீகதா இத வத்தப்பாயேவாதி ததோ சேவ சரியாபிடகட்டகதாதோ ச ஆஹரித்வா யதாரஹங் காதாபந்தேஹி ஸமலங்கரித்வா அத்தமதிப்பாயஞ்ச விஸோதாயமானா பவிஸ்ஸதி. கதங்?

கா பனேதா பாரமியோ, கேனட்டேன கதிவிதா;
கோ ச தாஸங் கமோ கானி, லக்கணாதீனி ஸப்புதா.

கோ பச்சயோ, ஸங்கிலேஸோ, வோதானங் படிபக்ககோ;
படிபத்திவிபாக்கோ ச, ஸங்கஹோ ஸம்பதா ததா.

கித்தகேன ஸம்பாதானங், ஆனிஸங்ஸோ ச கிங் புலங்;
பஞ்ஹமேதங் விஸ்ஸஜ்ஜித்வா, பவிஸ்ஸதி வினிச்சயோ.

தத்ரிதங் விஸ்ஸஜ்ஜனங் -

கா பனேதா பாரமியோதி -

தண்ஹாமானாதிமஞ்ஞத்ர, உபாயகுஸலேன யா;
ஞாணேன பரிக்கஹிதா, பாரமீ ஸா விபாவிதா.

தண்ஹாமானாதினா ஹி அனுபஹதா கருணாபாயகோஸல்லபரிக்கஹிதா தானாதயோ குணஸங்காதா ஏதா கிரியா "பாரமீ"தி விபாவிதா.

கேனட்டேன பாரமியோதி -

பரமோ உத்தமட்டேன, தஸ்ஸாயங் பாரமீ ததா;
கம்மங் பாஹோதி தானாதி, தத்தித்ததோ திதா மதா.

பூரேதி மவதி பரே, பரங் மஜ்ஜதி மயதி;
முனாதி மினோதி ததா, மினாதீதி வா பரமோ.

பாரே மஜ்ஜதி ஸோதேதி, மவதி மயதீதி வா;
மாயேதி தங் வா முனாதி, மினோதி மினாதி ததா.

பாரமீதி மஹாஸத்தோ, வுத்தானுஸாரதோ பன;
தத்தித்தத்தயேனேவ, பாரமீதி அயங் மதா.

தானஸீலாதிக்குணவிஸேஸயோகேன ஹி ஸத்துத்தமதாய மஹாபோதிஸத்தோ பரமோ, தஸ்ஸ அயங், பாஹோ, கம்மந்தி வா பாரமீ, தானாதிகிரியா. அது வா பரதி பூரேதீதி பரமோ நிருத்தினயேன, தானாதிக்குணானங் பூரகோ, பாலகோ ச போதிஸத்தோ, பரமஸ்ஸ அயங், பாஹோ, கம்மங் வா பாரமீ. அபிச பரே ஸத்தே மவதி அத்தனி பந்ததி குணவிஸேஸயோகேன, பரங் வா அதிரேகங் மஜ்ஜதி ஸங்கிலேஸமலதோ, பரங் வா ஸெட்டங் நிப்பாஸங் விஸேஸேன மயதி கச்சதி, பரங் வா லோகங் பமாணபூதேன ஞாணவிஸேஸேன இதலோகமிவ முனாதி பரிச்சிந்ததி, பரங் வா அதிவிய ஸீலாதிக்குணகணங் அத்தனோ ஸந்தானே மினோதி பக்கிபதி, பரங் வா அத்தபூததோ தம்மகாயதோ அஞ்ஞங், படிபக்கங் வா ததனத்தகரங் கிலேஸசோரகணங் மினாதி ஹிங்ஸதீதி பரமோ, மஹாஸத்தோ, "பரமஸ்ஸ அய"ந்திஆதினா வுத்தனயேன பாரமீ. பாரே வா நிப்பாஸேன மஜ்ஜதி ஸுஜ்ஜதி, ஸத்தே ச ஸோதேதி, தத்த வா ஸத்தே மவதி பந்ததி யோஜேதி, தங் வா மயதி கச்சதி, ஸத்தே ச மாயேதி கமேதி, தங் வா யாதாவதோ முனாதி பரிச்சிந்ததி, தத்த வா ஸத்தே மினோதி பக்கிபதி, தத்த வா ஸத்தானங்

கிலேஸாரிங் மினாதி ஹிங்ஸ்தீதி பாரமீ, மஹாஸத்தோ, “தஸ்ஸ அய”ந்திஆதினா தாநாதி³கிரியாவ பாரமீதி.
இமினா நயேன பாரமீனங் வசனத்தோ² வேதி³தப்³போ³.

கதிவிதா⁴தி ஸங்கே²பதோ த்ஸவிதா⁴, தா பன புத்த⁴வங்ஸபாளியங் (பு³. வங். 1.76) ஸ்ரூபதோ
ஆக்தாயேவ. யதா²ஹ “விசினந்தோ ததா³தக்கிங், பட²மங் தாநபாரமி”ந்திஆதி³ (பு³. வங். 2.116). யதா² சாஹ -

“கதி நு கோ² ப்ந்தே புத்த⁴காரகா த⁴ம்மாதி? த்ஸ கோ² ஸாரிபுத்த புத்த⁴காரகா த⁴ம்மா, கதமே த்ஸ?
தாநங் கோ² ஸாரிபுத்த புத்த⁴காரகோ த⁴ம்மோ, ஸீலங் நெக்கம்மங் பஞ்ஞா வீரியங் கந்தி ஸச்சங்
அதி⁴ட்டா²னங் மெத்தா உபெக்கா² புத்த⁴காரகோ த⁴ம்மோ, இமே கோ² ஸாரிபுத்த த்ஸ புத்த⁴காரகா த⁴ம்மாதி.
இதமவோச ப⁴க்வா, இதங் வத்வான ஸுக்தோ அதா²பரங் ஏதத்வோச ஸத்தா² -

“தாநங் ஸீலஞ்ச நெக்கம்மங், பஞ்ஞாவீரியேன பஞ்சமங்;
கந்திஸச்சமதி⁴ட்டா²னங், மெத்துபெக்கா²தி தே த்ஸாதி”. (பு³. வங். 1.76);

கேசி பன “சுப்பி³தா⁴”தி வத்ந்தி, தங் ஏதாஸங் ஸங்க்ஹவஸேன வுத்தங். ஸோ பன ஸங்க்ஹோ பரதோ ஆவி
ப⁴விஸ்ஸதி.

கோ ச தாஸங் கமோதி எத்த² கமோ நாம தேஸனாக்கமோ, ஸோ ச பட²மஸமாதா²னஹேதுகோ, ஸமாதா²னங்
பவிசயஹேதுகங், இதி யதா² ஆதி³ம்ஹி பட²மாபி⁴னீஹாரகாலே பவிசிதா, ஸமாதி³ன்னா ச, ததா² தேஸிதா.
யதா²ஹ “விசினந்தோ ததா³தக்கிங், பட²மங் தாநபாரமி”ந்திஆதி³ (பு³. வங். 2.116) தேனேதங் வுச்சதி -

“பட²மங் ஸமாதா²னதா-வஸேனாயங் கமோ ருதோ;
அத² வா அஞ்ஞமஞ்ஞஸ்ஸ, ப்ஹுபகாரதோபி சா”தி.

தத்த² ஹி தாநங் ஸீலஸ்ஸ ப்ஹுபகாரங், ஸுகரஞ்சாதி தங் ஆதி³ம்ஹி வுத்தங். தாநங் பன
ஸீலபரிக்க்ஹிதங் மஹப்பலங் ஹோதி மஹானிஸங்ஸந்தி தாநானந்தரங் ஸீலங் வுத்தங். ஸீலங்
நெக்கம்மபரிக்க்ஹிதங்...பே... நெக்கம்மங் பஞ்ஞாபரிக்க்ஹிதங்...பே... பஞ்ஞா வீரியபரிக்க்ஹிதா...பே... வீரியங்
கந்திபரிக்க்ஹிதங்...பே... கந்தி ஸச்சபரிக்க்ஹிதா...பே... ஸச்சங் அதி⁴ட்டா²னபரிக்க்ஹிதங்...பே... அதி⁴ட்டா²னங்
மெத்தாபரிக்க்ஹிதங்...பே... மெத்தா உபெக்கா²பரிக்க்ஹிதா மஹப்பலா ஹோதி மஹானிஸங்ஸாதி மெத்தானந்தரங்
உபெக்கா² வுத்தா. உபெக்கா² பன கருணாபரிக்க்ஹிதா, கருணா ச உபெக்கா²பரிக்க்ஹிதாதி வேதி³தப்³பா³. கதங் பன
மஹாகாருணிகா போ³தி⁴ஸத்தா ஸத்தேஸு உபெக்கா² ஹொந்தீதி? உபெக்கி²தப்³யுத்தகேஸு கஞ்சி காலங்
உபெக்கா² ஹொந்தி, ந பன ஸப்பத்த², ஸப்பதா³ சாதி கேசி. அபரே பன ந ச ஸத்தேஸு உபெக்கா²,
ஸத்தகதேஸு பன விப்பகாரேஸு உபெக்கா² ஹொந்தீதி, இதமேவெத்த² யுத்தங்.

அபரோ நயோ -

ஸப்பஸாதா⁴ரணதாதி³-காரணேஹிபி ஈரிதங்;
தாநங் ஆதி³ம்ஹி ஸேஸா து, புரிமேபி அபெக்கா².

பசுரஜனேஸுபி ஹி பவத்தியா ஸப்பஸத்தஸாதா⁴ரணத்தா, அப்பபலத்தா, ஸுகரத்தா ச தாநங் ஆதி³ம்ஹி
வுத்தங். ஸீலேன தாயகபடிக்கா²ஹகஸுத்தி⁴தோ பரானுக்க்ஹங் வத்வா பரபீளானிவத்திவசனதோ, கிரியத⁴ம்மங்
வத்வா அகிரியத⁴ம்மவசனதோ, போ⁴கஸம்பத்திஹேதுங் வத்வா ப⁴வஸம்பத்திஹேதுவசனதோ ச
தாநஸஸானந்தரங் ஸீலங் வுத்தங். நெக்கம்மேன ஸீலஸம்பத்திஸித்தி⁴தோ, காயவசீஸுசரிதங் வத்வா
மனோஸுசரிதவசனதோ, விஸுத்த⁴ஸீலஸ்ஸ ஸுகேனேவ ஜாநஸமிஜ்ஜனதோ, கம்மாபராத⁴ப்பஹானேன
பயோகஸுத்தி⁴ங் வத்வா கிலேஸாபராத⁴ப்பஹானேன ஆஸயஸுத்தி⁴வசனதோ, வீதிக்கமப்பஹானே டி²தஸ்ஸ
பரியுட்டா²னப்பஹானவசனதோ ச ஸீலஸஸானந்தரங் நெக்கம்மங் வுத்தங். பஞ்ஞாய நெக்கம்மஸ்ஸ
ஸித்தி⁴பரிஸுத்தி⁴தோ, ஜாநாபா⁴வே பஞ்ஞாபா⁴வவசனதோ. ஸமாதி⁴பத³ட்டா²னா ஹி பஞ்ஞா,
பஞ்ஞாபச்சபட்டா²னோ ச ஸமாதி⁴. ஸமத²னிமித்தங் வத்வா உபெக்கா²னிமித்தவசனதோ, பரஹிதஜ்ஜானேன
பரஹிதகரணாபாயகோஸல்லவசனதோ ச நெக்கம்மஸ்ஸானந்தரங் பஞ்ஞா வுத்தா. வீரியாரம்பே⁴ன
பஞ்ஞாகிச்சஸித்தி⁴தோ, ஸத்தஸுஞ்ஞதாத⁴ம்மனிஜ்ஜானக்கந்திங் வத்வா ஸத்தஹிதாய ஆரம்ப⁴ஸ்ஸ
அச்சுரியதாவசனதோ, உபெக்கா²னிமித்தங் வத்வா பக்க்ஹனிமித்தவசனதோ, நிஸம்மகாரிதங் வத்வா
உட்டா²னவசனதோ ச. நிஸம்மகாரினோ ஹி உட்டா²னங் ப்லவிஸேஸமாவஹதி³ பஞ்ஞாயானந்தரங் வீரியங்
வுத்தங்.

வீரியேன திதிக்கா²ஸித்தி⁴தோ. வீரியவா ஹி ஆரத்த⁴வீரியத்தா ஸத்தஸங்காரேஹி உபனீதங் துக்கங்
அபி⁴பு⁴ய்ய விஹரதி. வீரியஸ்ஸ திதிக்கா²லங்காரபா⁴வதோ. வீரியவதோ ஹி திதிக்கா² ஸோப⁴தி.
பக்க்ஹனிமித்தங் வத்வா ஸமத²னிமித்தவசனதோ, அச்சாரம்பே⁴ன உத்த⁴ச்சதோ³ஸப்பஹானவசனதோ.
த⁴ம்மனிஜ்ஜானக்கந்தியா ஹி உத்த⁴ச்சதோ³ஸோ பஹீயதி. வீரியவதோ ஸாதச்சகரணவசனதோ. கந்திபஹுலோ
ஹி அனுத்த⁴தோ ஸாதச்சகாரீ ஹோதி. அப்பமாதவதோ பரஹிதகிரியாரம்பே⁴ பச்சபகாரதண்ணாபா⁴வவசனதோ.

யாதாவதோ தம்மனிஜ்ஜானே ஹி ஸதி தண்ஹா ந ஹோதி. பரஹிதாரம்பே⁴ பரமேபி
 பரகததுக்கஸஹனதாவசனதோ ச விரியஸ்ஸானந்தரங் க³ந்தி வுத்தா. ஸச்சேன க³ந்தியா சிராதிட்டானதோ,
 அபகாரினோ அபகாரக³ந்திங் வத்வா ததுபகாரகரணே அவிஸங்வாத³வசனதோ, க³ந்தியா அபவாத³வாசாவிகம்பனேன
 பூ⁴தவாதிதாய அவிஜஹனவசனதோ, ஸத்தஸுஞ்ஞதாதம்மநிஜ்ஜானக்க³ந்திங் வத்வா
 ததுப³ருஹிதஞ்ஞாணஸச்சஸ்ஸ வசனதோ ச க³ந்தியானந்தரங் ஸச்சங் வுத்தங். அதிட்டானேன
 ஸச்சஸித்தி⁴தோ. அசலாதிட்டானஸ்ஸ ஹி விரதி ஸிஜ்ஜதி. அவிஸங்வாதி³தங் வத்வா தத்த²
 அசலபாவவசனதோ. ஸச்சஸந்தோ⁴ ஹி தா³னாதீஸு படிஞ்ஞானுருபங் நிச்சலோ பவத்ததி. ஞாணஸச்சங் வத்வா
 ஸம்பா⁴ரேஸு பவத்தினிட்டாபனவசனதோ. யதாபூ⁴தஞ்ஞாணவா ஹி போ³தி⁴ஸம்பா⁴ரேஸு அதிட்டா²தி, தே ச
 நிட்டாபேதி. படிபக்கேஹி அகம்பியபா⁴வதோ ச ஸச்சஸ்ஸானந்தரங் அதிட்டானங் வுத்தங். மெத்தாய
 பரஹிதகரணஸமாதா³னாதிட்டானஸித்தி⁴தோ, அதிட்டானங் வத்வா ஹிதூபஸங்ஹாரவசனதோ.
 போ³தி⁴ஸம்பா⁴ரே ஹி அதி⁴திட்டமா³னோ மெத்தாவிஹாரீ ஹோதி. அசலாதிட்டானஸ்ஸ
 ஸமாதா³னாவிக்கோபனேன ஸமாதா³னஸம்பா⁴வதோ ச அதிட்டானஸ்ஸானந்தரங் மெத்தா வுத்தா. உபெக்காய
 மெத்தாவிஸுத்தி⁴தோ, ஸத்தேஸு ஹிதூபஸங்ஹாரங் வத்வா தத³பராதே⁴ஸு உதா³ஸீனதாவசனதோ,
 மெத்தாபா⁴வனங் வத்வா தன்னிஸ்ஸந்த³பா⁴வனாவசனதோ, “ஹிதகாமஸத்தேபி உபெக்க³கோ”தி
 அச்ச³ரியகு³ணதாவசனதோ ச மெத்தாயானந்தரங் உபெக்க³ வுத்தாதி ஏவமேதாஸங் கமோ வேதி³தப்போ³.

கானி லக்கணாதீனி ஸப்ப³தா³தி எத்த² பன அவிஸேஸேன -

பரேஸமனுக்க³ஹணங் , லக்கணந்தி பவுச்சதி;
 உபகாரோ அகம்போ ச, ரஸோ ஹிதேஸிதாபி ச.

புத்த⁴த்தங் பச்சபட்டா³னங், த³யா ஞாணங் பவுச்சதி;
 பத³ட்டா³னந்தி தாஸந்து, பச்சேகங் தானி பே⁴த³தோ.

ஸப்பா³பி ஹி பாரமியோ பரானுக்க³ஹலக்கணா, பரேஸங் உபகாரகரணரஸா, அவிகம்பனரஸா வா,
 ஹிதேஸிதாபச்சபட்டா³னா, புத்த⁴த்தபச்சபட்டா³னா வா, மஹாகருணாபத³ட்டா³னா,
 கருணாபாயகோஸல்லபத³ட்டா³னா வா.

விஸேஸேன பன யஸ்மா கருணாபாயகோஸல்லபரிக்க³ஹிதா அத்துபகரணபரிச்சாக³சேதனா தா³னபாரமீ.
 கருணாபாயகோஸல்லபரிக்க³ஹிதங் காயவசீஸுசரிதங் அத்த²தோ அகத்தப்ப³விரதி, கத்தப்ப³கரணசேதனாத³யோ ச
 ஸீலபாரமீ. கருணாபாயகோஸல்லபரிக்க³ஹிதோ ஆதி³னவத³ஸ்ஸனபு³பங்க³மோ காமப⁴வேஹி
 நிக்க³மனசித்துப்பாதோ³ நெக்க³ம்மபாரமீ. கருணாபாயகோஸல்லபரிக்க³ஹிதோ தம்மானங்
 ஸாமஞ்ஞவிஸேஸலக்கணாவபோ⁴தோ⁴ பஞ்ஞாபாரமீ. கருணாபாயகோஸல்லபரிக்க³ஹிதோ காயசித்தேஹி
 பரஹிதாரம்போ⁴ விரியபாரமீ. கருணாபாயகோஸல்லபரிக்க³ஹிதோ ஸத்தஸங்காராபராத⁴ஸஹனஸங்கா³தோ
 அதோஸப்பதா⁴னோ ததா³காரப்பவத்தோ சித்துப்பாதோ³ க³ந்திபாரமீ. கருணாபாயகோஸல்லபரிக்க³ஹிதங்
 விரதிசேதனாதி³பே⁴த³ங் அவிஸங்வாத³னங் ஸச்சபாரமீ . கருணாபாயகோஸல்லபரிக்க³ஹிதோ
 அசலஸமாதா³னாதிட்டானஸங்கா³தோ ததா³காரப்பவத்தோ சித்துப்பாதோ³ அதிட்டா³னபாரமீ.
 கருணாபாயகோஸல்லபரிக்க³ஹிதோ லோகஸ்ஸ ஹிதஸுக்³பஸங்ஹாரோ அத்த²தோ அப்யாபாதோ³
 மெத்தாபாரமீ. கருணாபாயகோஸல்லபரிக்க³ஹிதா அனுனயபடிக⁴வித்த⁴ங்ஸனஸங்கா³தா இட்டா³னிட்டு³ஸு
 ஸத்தஸங்கா³ரேஸு ஸமப்பவத்தி உபெக்கா³பாரமீ.

தஸ்மா பரிச்சாக³லக்கணங் தா³னங், தெய்யத⁴ம்மே லோப⁴வித்த⁴ங்ஸனரஸங், அனாஸத்திபச்சபட்டா³னங்,
 ப⁴வவிப⁴வஸம்பத்திபச்சபட்டா³னங் வா, பரிச்சஜித³ப³வத்து³பத³ட்டா³னங். ஸீலனலக்கணங் ஸீலங்,
 ஸமாதா³னலக்கணங், பதிட்டா³னலக்கணங் வாதி வுத்தங் ஹோதி. து³ஸ்ஸீலயவித்த⁴ங்ஸனரஸங்,
 அனவஜ்ஜரஸங் வா, ஸோசெய்யபச்சபட்டா³னங், ஹிரொத்தப்பத³ட்டா³னங். காமதோ, ப⁴வதோ ச
 நிக்க³மனலக்கணங் நெக்க³ம்மங், ததா³தி³னவவிபா⁴வனரஸங், ததோயேவ விமுக³பா⁴வபச்சபட்டா³னங்,
 ஸங்வேக³பத³ட்டா³னங். யதா³ஸபா⁴வபடிவேத⁴லக்கணா பஞ்ஞா, அக்க³லிதபடிவேத⁴லக்கணா வா
 குஸலிஸ்ஸாஸகித்த³ஸுபடிவேதோ⁴ விய, விஸயோபா⁴ஸனரஸா பதீபோ விய, அஸம்மோஹபச்சபட்டா³னா
 அரஞ்ஞக³தஸுதே³ஸகோ விய, ஸமாதி⁴பத³ட்டா³னா , சதுஸச்சபத³ட்டா³னா வா. உஸ்ஸாஹலக்கணங் விரியங்,
 உபத்த³ம்ப⁴னரஸங், அஸங்ஸீத³னபச்சபட்டா³னங், விரியாரம்ப⁴வத்து³பத³ட்டா³னங், ஸங்வேக³பத³ட்டா³னங் வா.

க³மனலக்கணா க³ந்தி, இட்டா³னிட்டு³ஸஹனரஸா, அதி⁴வாஸனபச்சபட்டா³னா, அவிரோத⁴பச்சபட்டா³னா வா,
 யதாபூ⁴தத³ஸ்ஸனபத³ட்டா³னா. அவிஸங்வாத³னலக்கணங் ஸச்சங், யாதாவவிபா⁴வனரஸங்,
 ஸாது⁴தாபச்சபட்டா³னங், ஸோரசபத³ட்டா³னங். போ³தி⁴ஸம்பா⁴ரேஸு அதிட்டா³னலக்கணங் அதிட்டா³னங்,
 தேஸங் படிபக்கா³பி⁴ப⁴வனரஸங், தத்த² அசலதாபச்சபட்டா³னங், போ³தி⁴ஸம்பா⁴ரபத³ட்டா³னங்.
 ஹிதா³காரப்பவத்திலக்கணா மெத்தா, ஹிதூபஸங்ஹாரரஸா, ஆகா⁴தவினயனரஸா வா,
 ஸொம்மபா⁴வபச்சபட்டா³னா, ஸத்தானங் மனாபபா⁴வத³ஸ்ஸனபத³ட்டா³னா. மஜ்ஜத்தா³காரப்பவத்திலக்கணா
 உபெக்க³, ஸமபா⁴வத³ஸ்ஸனரஸா, படிகா⁴னுனயவூபஸமபச்சபட்டா³னா,
 கம்மஸ்கதாபச்சவெக்க³ணபத³ட்டா³னா. எத்த² ச கருணாபாயகோஸல்லபரிக்க³ஹிததா தா³னாதீனங்

பரிச்சாகாதி³லக்கணஸ்ஸ விஸேஸனபா⁴வேன வத்தப்³பா³, யதோ தானி பாரமீஸங்க்யங் லப⁴ந்தி. ந ஹி ஸம்மாஸம்போதி⁴யாதி³பத்த²னமஞ்சுத்ர அகருணாபாயகோஸல்லபரிக்க³ஹிதானி வட்டகா³மீனி தா³னாதீனி பாரமீஸங்க்யங் லப⁴ந்தி.

கோ பச்சயோதி -

அபி⁴னீஹாரோ ச தாஸங், தயா ஞாணஞ்ச பச்சயோ;
உஸ்ஸாஹும்மங்க³வத்தா²னங், ஹிதாசாராதயோ ததா².

அபி⁴னீஹாரோ தாவ பாரமீனங் ஸப்பா³ஸம்பி பச்சயோ. யோ ஹி அயங் “மனுஸ்ஸத்தங் லிங்க³ஸம்பத்தீ³திஆதி³ (பு³. வங். 2.59) அட்ட²த⁴ம்மஸமோதா⁴னஸம்பாதி³தோ “திண்ணோ தாரெய்யங் முத்தோ மோசெய்யங், புத்தோ⁴ போதெ⁴ய்யங் ஸுத்தோ⁴ ஸோதெ⁴ய்யங், துந்தோ த³மெய்யங், ஸந்தோ ஸமெய்யங், அஸ்ஸத்தோ² அஸ்ஸாஸெய்யங், பரினிப்பு³தோ பரினிப்பு³பெய்ய³ந்திஆதி³னா பவத்தோ அபி⁴னீஹாரோ, ஸோ அவிலேஸேன ஸப்பா³பாரமீனங் பச்சயோ. தப்பவத்தியா ஹி உத்த⁴ங் பாரமீனங் பவிசயுபட்டா²னஸமாதா³னாதி⁴ட்டா²னநிப்பத்தியோ மஹாபுரிஸானங் ஸம்ப⁴வந்தி, அபி⁴னீஹாரோ ச நாமேஸ அத்த²தோ பே⁴ஸமட்ட²ங்கா³னங் ஸமோதா⁴னேன ததா²பவத்தோ சித்துப்பாதோ², “அஹோ வதாஹங் அனுத்தரங் ஸம்மாஸம்போதி⁴ங் அபி⁴ஸம்புஜ்ஜெய்யங், ஸப்ப³ஸத்தானங் ஹிதஸுக³ங் நிப்பா³தெய்ய³ந்திஆதி³பத்த²னாஸங்காதோ அசிந்தெய்யங் புத்த⁴பூ⁴மிங், அபரிமாணங் லோகஹிதஞ்ச ஆரப்ப⁴ பவத்தியா ஸப்ப³புத்த⁴காரகத⁴ம்மமூலபூ⁴தோ பரமப⁴த்த⁴கோ பரமகல்யாணோ அபரிமெய்யப்பபா⁴வோ புஞ்ஞவிஸேஸோதி தட்ட²ப்போ³.

தஸ்ஸ ச உப்பத்தியா ஸஹேவ மஹாபுரிஸோ மஹாபோதி⁴யானபடிபத்திங் ஓதிண்ணோ நாம ஹோதி, நியதபா⁴வஸமதி⁴க³மனதோ, ததோ ச அனிவத்தனஸபா⁴வதோ “போதி⁴ஸத்தோ²தி ஸமஞ்ஞங் லப⁴தி, ஸப்ப³பா⁴கே³ன ஸம்மாஸம்போதி⁴யங் ஸம்மாஸத்தமானஸதா, போதி⁴ஸம்பா⁴ரே ஸிக்கா³ஸமத்த²தா சஸ்ஸ ஸந்திட்ட²தி. யதா²வத்தாபி⁴னீஹாரஸமிஜ்ஜ²னேன ஹி மஹாபுரிஸா ஸப்ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணாதி⁴க³மனபுப்ப³லிங்கே³ன ஸயம்பு⁴ஞாணேன ஸம்மதே²வ ஸப்ப³பாரமியோ விசினித்வா ஸமாதா²ய அனுக்கமேன பரிபூரெந்தி, யதா² தங் கதமஹாபி⁴னீஹாரோ ஸுமேத⁴பண்டி³தோ. யதா²ஹ -

“ஹந்த³ புத்த⁴கரே த⁴ம்மே, விசினாமி இதோ சிதோ;
உத்த⁴ங் அதோ⁴ த³ஸ தி³ஸா, யாவதா த⁴ம்மதா⁴துயா;
விசினந்தோ ததா² தக்கி³ங், பட²மங் தா²னபாரமி³ந்தி. (பு³. வங். 2.115, 116); -

வித்தா²ரோ. லக்கணாதி³தோ பனேஸ ஸம்மதே²வ ஸம்மாஸம்போதி⁴பணிதா⁴னலக்க³ணோ, “அஹோ வதாஹங் அனுத்தரங் ஸம்மாஸம்போதி⁴ங் அபி⁴ஸம்புஜ்ஜெய்யங், ஸப்ப³ஸத்தானங் ஹிதஸுக³ங் நிப்பா³தெய்ய³ந்திஆதி³பத்த²னாரஸோ, போதி⁴ஸம்பா⁴ரஹேதுபா⁴வபச்சபட்டா²னோ, மஹாகருணாபத⁴ட்டா²னோ, உபனிஸ்ஸயஸம்பத்திபத⁴ட்டா²னோ வா.

தஸ்ஸ பன அபி⁴னீஹாரஸ்ஸ சத்தாரோ பச்சயா, சத்தாரோ ஹேது, சத்தாரி ச ப³லானி வேதி³தப்பா³னி. தத்த² கதமே சத்தாரோ பச்சயா மஹாபி⁴னீஹாராய? இத⁴ மஹாபுரிஸோ பஸ்ஸதி ததா²க³தங் மஹதா புத்தா⁴னுபா⁴வேன அச்ச³ரியப்பு⁴தங் பாடிஹாரியங் கரொந்தங், தஸ்ஸ தங் நிஸ்ஸாய தங் ஆரம்மணங் கத்வா மஹாபோதி⁴யங் சித்தங் ஸந்திட்ட²தி “மஹானுபா⁴வா வதாயங் த⁴ம்மதா⁴து, யஸ்ஸா ஸப்ப³படிவித்த⁴த்தா ப⁴க³வா ஏவங் அச்ச³ரியப்பு⁴தத⁴ம்மோ, அசிந்தெய்யானுபா⁴வோ சா³தி, ஸோ தமேவ மஹானுபா⁴வத³ஸ்ஸனங் நிஸ்ஸாய தங் பச்சயங் கத்வா ஸம்போதி⁴யங் அதி⁴முச்சந்தோ தத்த² சித்தங் ட²பேதி, அயங் பட²மோ பச்சயோ மஹாபி⁴னீஹாராய.

ந ஹேவ கோ² பஸ்ஸதி ததா²க³தஸ்ஸ யதா²வுத்தங் மஹானுபா⁴வதங், அபிச கோ² ஸுணாதி “ஏதி³ஸோ ச ஏதி³ஸோ ச ப⁴க³வா³தி, ஸோ தங் நிஸ்ஸாய தங் பச்சயங் கத்வா ஸம்போதி⁴யங் அதி⁴முச்சந்தோ தத்த² சித்தங் ட²பேதி, அயங் துதியோ பச்சயோ மஹாபி⁴னீஹாராய.

ந ஹேவ கோ² பஸ்ஸதி ததா²க³தஸ்ஸ யதா²வுத்தங் மஹானுபா⁴வதங், நாபி தங் பரதோ ஸுணாதி, அபிச கோ² ததா²க³தஸ்ஸ த⁴ம்மங் தே³ஸெந்தஸ்ஸ “த³ஸப³லஸமன்னாக³தோ பி⁴க்க³வே, ததா²க³தோ²திஆதி³னா (ஸங். நி. 2.21) புத்தா⁴னுபா⁴வபடிஸங்யுத்தங் த⁴ம்மங் ஸுணாதி, ஸோ தங் நிஸ்ஸாய...பே... அயங் ததியோ பச்சயோ மஹாபி⁴னீஹாராய.

ந ஹேவ கோ² பஸ்ஸதி ததா²க³தஸ்ஸ யதா²வுத்தங் மஹானுபா⁴வதங், நாபி தங் பரதோ ஸுணாதி, நாபி ததா²க³தஸ்ஸ த⁴ம்மங் ஸுணாதி, அபிச கோ² உளாரஜ்ஜா³ஸயோ கல்யாணாதி⁴முத்திகோ “அஹமேதங் புத்த⁴வங்ஸங் புத்த⁴தந்திங் புத்த⁴பவேணிங் புத்த⁴த⁴ம்மதங் பரிபாலெஸ்ஸாமீ³தி யாவதே²வ த⁴ம்மஞ்ஞேவ ஸக்கரொந்தோ க³ருங் கரொந்தோ மானெந்தோ பூஜெந்தோ த⁴ம்மங் அபசயமானோ தங் நிஸ்ஸாய...பே... ட²பேதி, அயங் சதுத்தோ² பச்சயோ மஹாபி⁴னீஹாராயாதி.

கதமே சத்தாரோ ஹேது மஹாபி⁴னீஹாராய? இத⁴ மஹாபுரிஸோ பகதியா உபனிஸ்ஸயஸம்பன்னோ ஹோதி புரிமகேஸு பு³த⁴தோ⁴ஸு கதாதி⁴காரோ, அயங் பட²மோ ஹேது மஹாபி⁴னீஹாராய. புன சபரங் மஹாபுரிஸோ பகதியாபி கருணாஜ்ஜா²ஸயோ ஹோதி கருணாதி⁴முத்தோ ஸத்தானங் து³க்க²ங் அபனேதுகாமோ, அபிச அத்தனோ காயஞ்ச ஜீவிதஞ்ச பரிச்சஜி, அயங் து³தியோ ஹேது மஹாபி⁴னீஹாராய. புன சபரங் மஹாபுரிஸோ ஸகலதோபி வட்டது³க்க²தோ ஸத்தஹிதாய து³க்கரசரியதோ ஸுசிரம்பி காலங் க⁴டெந்தோ வாயமந்தோ அனிப்³பின்னோ ஹோதி அனுத்ராஸீ, யாவ இச்சி³தத்த²னிப்ப²த்தி, அயங் ததியோ ஹேது மஹாபி⁴னீஹாராய. புன சபரங் மஹாபுரிஸோ கல்யாணமித்தஸன்னிஸ்ஸிதோ ஹோதி, யோ அஹிததோ நங் நிவாரேதி, ஹிதே பதிட்டா²பேதி, அயங் சதுத்தோ² ஹேது மஹாபி⁴னீஹாராய.

தத்ராயங் மஹாபுரிஸஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயஸம்பதா³ - ஏகந்தேனேவஸ்ஸ யதா² அஜ்ஜா²ஸயோ ஸம்போதி⁴னின்னோ ஹோதி ஸம்போதி⁴போணோ ஸம்போதி⁴பப்பா⁴ரோ, ததா² ஸத்தானங் ஹிதசரியாய, யதோ அனேன புரிமபு³தா⁴னங் ஸந்திகே ஸம்போதி⁴யா பணிதா⁴னங் கதங் ஹோதி மனஸா, வாசாய ச “அஹம்பி ஏதி³ஸோ ஸம்மாஸம்பு³தோ⁴ ஹுத்வா ஸம்மதே³வ ஸத்தானங் ஹிதஸுக²ங் நிப்பா²தெய்ய³ந்தி. ஏவங் ஸம்பன்னுபனிஸ்ஸயஸ்ஸ பனஸ்ஸ இமானி உபனிஸ்ஸயஸம்பத்தியா லிங்கா³னி ஸம்ப⁴வந்தி, யேஹி ஸமன்னாகுதஸ்ஸ ஸாவகபோதி⁴ஸத்தேஹி, பச்சேகபோதி⁴ஸத்தேஹி ச மஹாவிஸேஸோ மஹந்தங் நானாகரணங் பஞ்ஞாயதி இந்த³ரியதோ, படிபத்திதோ, கோஸல்லதோ ச. இத⁴ ஹி உபனிஸ்ஸயஸம்பன்னோ மஹாபுரிஸோ யதா² விஸதி³ந்த³ரியோ ஹோதி விஸத³ஞாணோ, ந ததா² இதரே. பரஹிதாய படிபன்னோ ஹோதி, நோ அத்தஹிதாய. ததா² ஹி ஸோ யதா² ப³ஹுஜனஹிதாய ப³ஹுஜனஸுகா²ய லோகானுகம்பாய அத்தா²ய ஹிதாய ஸுகா²ய தே³வமனுஸ்ஸானங் படிபஜ்ஜி, ந ததா² இதரே, தத்த² ச கோஸல்லங் ஆவஹிதா டா²னுப்பத்திகபடிபா⁴னேன, டா²னாடா²னகுஸலதாய ச.

ததா² மஹாபுரிஸோ பகதியா தா³னஜ்ஜா²ஸயோ ஹோதி தா³னாபி⁴ரதோ, ஸதி தெய்யத⁴ம்மே தே³தியேவ, ந தா³னதோ ஸங்கோசங் ஆபஜ்ஜதி, ஸததங் ஸமிதங் ஸங்விபா⁴க³ஸீலோ ஹோதி, பமுதி³தோவ தே³தி ஆத³ரஜாதோ, ந உதா³ஸீனசித்தோ, மஹந்தம்பி தா³னங் தத்வா நேவ தா³னேன ஸந்துட்டோ² ஹோதி, பகே³வ அப்பங். பரேஸஞ்ச உஸ்ஸாஹங் ஜனெந்தோ தா³னே வண்ணங் பா⁴ஸதி, தா³னபடிஸங்யுத்தங் த⁴ம்மகத²ங் கரோதி, அஞ்ஞே ச பரேஸங் தெந்தே தி³ஸ்வா அத்தமனோ ஹோதி, ப⁴யட்டா²னேஸு ச பரேஸங் அப⁴யங் தே³தி ஏவமாதீ³னி தா³னஜ்ஜா²ஸயஸ்ஸ மஹாபுரிஸஸ்ஸ தா³னபாரமியா லிங்கா³னி.

ததா² பாணாதிபாதா³ஹி பாபத⁴ம்மேஹி ஹிரீயதி ஒத்தப்பதி, ஸத்தானங் அவிஹே²னஜாதிகோ ஹோதி, ஸோரதோ ஸுக³ஸீலோ அஸடோ² அமாயாவீ உஜாஜாதிகோ ஸுப்ப³சோ ஸோவசஸ்ஸகரணீயேஹி த⁴ம்மேஹி ஸமன்னாகுதோ முதுஜாதிகோ அத³த³தோ⁴ அனதிமானீ, பரஸந்தகங் நாதியதி அந்தமஸோ திணஸலாகமுபாதாய, அத்தனோ ஹத்தே² நிக்கித்தங் இணங் வா க³ஹெத்வா பரங் ந விஸங்வாதே³தி, பரஸ்மிங் வா அத்தனோ ஸந்தகே ப்யாமுள்ஹே, விஸ்ஸரிதே வா தங் ஸஞ்ஞாபெத்வா படிபாதே³தி யதா² தங் ந பரஹத்த³கதங் ஹோதி, அலோலுப்போ ஹோதி, பரபரிக்க³ஹிதேஸு பாபகங் சித்தம்பி ந உப்பாதே³தி, இத்தி³ப்யஸனாதீ³னி து³ரதோ பரிவஜ்ஜேதி, ஸச்சவாதீ³ ஸச்சஸந்தோ⁴ பி⁴ன்னானங் ஸந்தா⁴தா ஸஹிதானங் அனுப்பதா⁴தா பியவாதீ³ மிஹிதபு³புங்க³மோ புப்ப³பா⁴ஸீ அத³த³வாதீ³ த⁴ம்மவாதீ³ அனபி⁴ஜ்ஜாலு அப்யாபன்னசித்தோ அவிபரீத³ஸ்ஸனோ கம்மஸ்ஸகதாஞாணேன, ஸச்சானுலோமிகஞாணேன ச, கதஞ்ஞா கதவேதி³ வுட்³டா⁴பசாயீ ஸுவிஸுத்தா⁴ஜீவோ த⁴ம்மகாமோ, பரேஸம்பி த⁴ம்மே ஸமாத³பேதா ஸப்பே³ன ஸப்ப³ங் அகிச்சதோ ஸத்தே நிவாரேதா கிச்சேஸு பதிட்ட²பேதா அத்தனா ச தத்த² கிச்சே யோக³ங் ஆபஜ்ஜிதா, கத்வா வா பன ஸயங் அகத்தப்ப³ங் ஸீக⁴ஞ்ஞேவ ததோ படிவிரதோ ஹோதீ³னி ஏவமாதீ³னி ஸீலஜ்ஜா²ஸயஸ்ஸ மஹாபுரிஸஸ்ஸ ஸீலபாரமியா லிங்கா³னி.

ததா² மந்த³கிலேஸோ ஹோதி மந்த³னீவரணோ பவிவேகஜ்ஜா²ஸயோ அவிக்கே³பப³ஹுலோ, ந தஸ்ஸ பாபகா விதக்கா சித்தமன்வாஸ்ஸவந்தி, விவேககுதஸ்ஸ சஸ்ஸ அப்பகஸிரேனேவ சித்தங் ஸமாதி⁴யதி, அமித்தபக்கே³பி துவடங் மெத்தசித்ததா ஸந்திட்ட²தி, பகே³வ இதரஸ்மிங், ஸதிமா ச ஹோதி சிரகதம்பி சிரபா⁴ஸிதம்பி ஸுஸரிதா அனுஸ்ஸரிதா, மேதா⁴வீ ச ஹோதி த⁴ம்மோஜபஞ்ஞாய ஸமன்னாகுதோ, நிபகோ ச ஹோதி தாஸு தாஸு இதிகத்தப்ப³தாஸு, ஆரத்த⁴விரியோ ச ஹோதி ஸத்தானங் ஹிதகிரியாஸு, கந்திப³லஸமன்னாகுதோ ச ஹோதி ஸப்ப³ஸஹோ, அசலாதி⁴ட்டா²னோ ச ஹோதி த³ள்ளஹஸமாதா³னோ, அஜ்ஜா²பெக்க³கோ ச ஹோதி உபெக்கா²டா²னீயேஸு த⁴ம்மேஸுதி ஏவமாதீ³னி மஹாபுரிஸஸ்ஸ நெக்க³ம்மஜ்ஜா²ஸயாதீ³னங் வஸேன நெக்க³ம்மபாரமியாதீ³னங் லிங்கா³னி வேதி³தப்பா³னி.

ஏவமேதேஹி போதி⁴ஸம்பா⁴ரலிங்கே³ஹி ஸமன்னாகுதஸ்ஸ மஹாபுரிஸஸ்ஸ யங் வுத்தங் “மஹாபி⁴னீஹாராய கல்யாணமித்தஸன்னிஸ்ஸயோ ஹேது³தி, தத்ரித³ங் ஸங்கே³பதோ கல்யாணமித்தலக்க³ணங் - இத⁴ கல்யாணமித்தோ ஸத்தா⁴ஸம்பன்னோ ஹோதி ஸீலஸம்பன்னோ ஸுதஸம்பன்னோ சாக³விரியஸதிஸமாதி⁴பஞ்ஞாஸம்பன்னோ. தத்த² ஸத்தா⁴ஸம்பத்தியா ஸத்த³ஹதி ததா³குதஸ்ஸ போதி⁴ங் கம்மங், கம்மப³லஞ்ச, தேன ஸம்மாஸம்போதி⁴யா ஹேதுபூ⁴தங் ஸத்தேஸு ஹிதேஸிதங் ந பரிச்சஜதி. ஸீலஸம்பத்தியா ஸத்தானங் பியோ ஹோதி மனாபோ க³ரு பா⁴வனீயோ சோத³கோ பாபக³ரஹிகோ வத்தா வசனக்க³மோ. ஸுதஸம்பத்தியா ஸத்தானங் ஹிதஸுகா²வஹங் க³ம்பீ⁴ரங் த⁴ம்மகத²ங் கத்தா ஹோதி.

சாக்ஸம்பத்தியா அப்பிச்சோ ஹோதி ஸமாஹிதோ ஸந்துட்டோ பவிவித்தோ அஸங்ஸட்டோ. விரியஸம்பத்தியா ஆரத் தாவிரியோ ஹோதி ஸத்தானங் ஹிதபடிபத்தியா. ஸதிஸம்பத்தியா உபட்டிதஸ்ஸதீ ஹோதி அனவஜ்ஜேஸு தம்மேஸு. ஸமாதிஸம்பத்தியா அவிக்சித்தோ ஹோதி ஸமாஹிதசித்தோ. பஞ்ஞாஸம்பத்தியா அவிபரீதங் பஜானாதி. ஸோ ஸதியா குஸலானங் தம்மானங் கதியோ ஸமன்வேஸமானோ பஞ்ஞாய ஸத்தானங் ஹிதாஹிதங் யதாபூதங் ஜானித்வா ஸமாதினா தத்த ஏகக் கசித்தோ ஹுத்வா விரியேன அஹிதா ஸத்தே நிஸேதெத்வா ஹிதே நியோஜேதி. தேனாஹ -

“பியோ க்ரு பாாவனியோ, வத்தா ச வசனக்கமோ;

கம்பீரஞ்ச கதங் கத்தா, நோ சட்டானே நியோஜகோ”தி. (அ. நி. 7.37; நெத்தி. 113);

ஏவங் குணஸமன்னாகுத்வ கல்யாணமித்தங் உபனிஸ்ஸாய மஹாபுரிஸோ அத்தனோ உபனிஸ்ஸயஸம்பத்திங் ஸம்மதேவ பரியோத்பேதி. ஸுவிஸுத்தாஸயபயோகோவ ஹுத்வா சதூஹி ப்லேஹி ஸமன்னாகுதோ நசிரேனேவ அட்டங் கே ஸமோதாநெத்வா மஹாபிஹாரங் கரொந்தோ போதிஸத்தபாவே பதிட்டஹி அனிவத்தித்மமோ நியதோ ஸம்போதிபராயணோ.

தஸ்ஸிமானி சத்தாரி ப்லானி அஜ்ஜத்திகபுலங் யா ஸம்மாஸம்போதியங் அத்தஸன்னிஸ்ஸயா தம்மகாரவேன அபிர்ருசி ஏகந்தனின்னஜ்ஜாஸயதா, யாய மஹாபுரிஸோ அத்தாதிபதிலஜ்ஜாஸன்னிஸ்ஸயோ, அபிஹாரஸம்பன்னோ ச ஹுத்வா பாரமியோ பூரெத்வா ஸம்மாஸம்போதிங் பாபுணாதி. பாஹிரபுலங் யா ஸம்மாஸம்போதியங் பரஸன்னிஸ்ஸயா அபிர்ருசி ஏகந்தனின்னஜ்ஜாஸயதா, யாய மஹாபுரிஸோ லோகாதிபதிஓத்தப்பனஸன்னிஸ்ஸயோ, அபிஹாரஸம்பன்னோ ச ஹுத்வா பாரமியோ பூரெத்வா ஸம்மாஸம்போதிங் பாபுணாதி. உபனிஸ்ஸயபுலங் யா ஸம்மாஸம்போதியங் உபனிஸ்ஸயஸம்பத்தியா அபிர்ருசி ஏகந்தனின்னஜ்ஜாஸயதா, யாய மஹாபுரிஸோ திக்கிந்த்ரியோ, விஸுத்தாதுகோ, ஸதிஸன்னிஸ்ஸயோ, அபிஹாரஸம்பன்னோ ச ஹுத்வா பாரமியோ பூரெத்வா ஸம்மாஸம்போதிங் பாபுணாதி. பயோகபுலங் யா ஸம்மாஸம்போதியா தஜ்ஜா பயோகஸம்பதா ஸக்கச்சகாரிதா ஸாதச்சகாரிதா, யாய மஹாபுரிஸோ விஸுத்தபயோகோ, நிரந்தரகாரீ, அபிஹாரஸம்பன்னோ ச ஹுத்வா பாரமியோ பூரெத்வா ஸம்மாஸம்போதிங் பாபுணாதி. ஏவமயங் சதூஹி பச்சயேஹி, சதூஹி ஹேதுஹி, சதூஹி ச ப்லேஹி ஸம்பன்னஸமுதாகமோ அட்டங் கஸமோதாநஸம்பாதிதோ அபிஹாரோ பாரமீனங் பச்சயோ ஹோதி மூலகாரணபாவதோ.

யஸ்ஸ ச பவத்தியா மஹாபுரிஸே சத்தாரோ அச்சரியா அப்புதா தம்மா பதிட்டஹந்தி, ஸப்பங் ஸத்தனிகாயங் அத்தனோ ஓரஸபுத்தங் விய பியசித்தேன பரிக்கண்ணாதி, ந சஸ்ஸ சித்தங் புன ஸங்கிலேஸவஸேன ஸங்கிலிஸ்ஸதி, ஸத்தானங் ஹிதஸுகாவஹோ சஸ்ஸ அஜ்ஜாஸயோ, பயோகோ ச ஹோதி, அத்தனோ ச புத்தகாரகதம்மா உபருபரி வட்டந்தி, பரிபச்சந்தி ச, யதோ மஹாபுரிஸோ உளாரதரேன புஞ்ஞாபிஸந்தேன குஸலாபிஸந்தேன பவட்டியா [பவத்தியா (சரியா. அட்ட. பகிண்ணககதா)] பச்சயேன ஸுகஸ்ஸாஹாரேன ஸமன்னாகுதோ ஸத்தானங் தக்கிணய்யோ உத்தமங் காரவட்டானங், அஸதிஸங் புஞ்ஞக்கெத்தஞ்ச ஹோதி. ஏவமனேககுணோ அனேகானிஸங்ஸோ மஹாபிஹாரோ பாரமீனங் பச்சயோதி வேதிதப்போ.

யதா ச மஹாபிஹாரோ, ஏவங் மஹாகருணா, உபாயகோஸல்லஞ்ச. தத்த உபாயகோஸல்லங் நாம தானாதீனங் போதிஸம்பாரபாவஸ்ஸ நிமித்தபூதா பஞ்ஞா, யாஹி மஹாகருணாபாயகோஸல்லதாஹி மஹாபுரிஸானங் அத்தஸுகுனிரபெக்கதா, நிரந்தரங் பரஸுகுரணபஸுததா, ஸுதுக்கரேஹி மஹாபோதிஸத்தசரிதேஹி விஸாதாபாவோ, பஸாதஸங்வுத்திதஸ்ஸனஸவனானுஸ்ஸரணாவத்தாஸுபி ஸத்தானங் ஹிதஸுகுபடிபாவஹேதுபாவோ ச ஸம்பஜ்ஜதி. ததா ஹி தஸ்ஸ பஞ்ஞாய புத்தபாவவித்தி, கருணாய புத்தகம்மவித்தி. பஞ்ஞாய ஸயங் தரதி, கருணாய பரே தாரேதி. பஞ்ஞாய பரதுக்கங் பரிஜானாதி, கருணாய பரதுக்கபடிகாரங் ஆரபதி. பஞ்ஞாய துக்கங் நிப்பிந்ததி, கருணாய துக்கங் ஸம்படிச்சதி. பஞ்ஞாய நிப்பாணாபிமுகோ ஹோதி, கருணாய தங் ந பாபுணாதி. ததா கருணாய ஸங்ஸாராபிமுகோ ஹோதி, பஞ்ஞாய தத்ர நாபிரமதி. பஞ்ஞாய ஸப்பத்த விரஜ்ஜதி, கருணானுகுத்தா ந ச ந ஸப்பேஸமனுக்கஹாய பவத்தோ, கருணாய ஸப்பேபி அனுகம்பதி, பஞ்ஞானுகுத்தா ந ச ந ஸப்பத்த விரத்தசித்தோ. பஞ்ஞாய அஹங்காரமங்காராபாவோ, கருணாய ஆலஸியதீனதாபாவோ.

ததா பஞ்ஞாகருணாஹி யதாக்கமங் அத்தனாத்பரனாததா, தீரவிரபாவோ, அனத்தந்தபாபரந்தபதா, அத்தஹிதபரஹிதனிப்பத்தி, நிப்பாயாபீஸனகபாவோ, தம்மாதிபதிலோகாதிபதிதா, கதஞ்ஞுப்புக்காரிபாவோ, மோஹதன்னஹாவிக்கமோ, விஜ்ஜாசரணஸித்தி, ப்லேவஸாரஜ்ஜனிப்பத்தி ஸப்பஸ்ஸாபி பாரமிதாபுலஸ்ஸ விலேஸேன உபாயபாவதோ பஞ்ஞா கருணா பாரமீனங் பச்சயோ. இதங் பன த்வயங் பாரமீனங் விய பணிதாநஸ்ஸாபி பச்சயோ.

ததா உஸ்ஸாஹஉம்மங்க அவத்தானஹிதசரியா ச பாரமீனங் பச்சயோதி வேதிதப்போ. யா ச புத்தபாவஸ்ஸ உப்பத்திட்டானதாய “புத்தபூமியோ”தி வுச்சந்தி. தத்த உஸ்ஸாஹோ நாம

போதிஸம்பாஹானங் அபுபுஸஸாஹனவிரியங். உம்மங்கோ நாம போதிஸம்பாஹேஸு
உபாயகோஸல்லபுதா பஞ்ஞா. அவத்தானங் நாம அதிட்டானங், அசலாதிட்டானதா. ஹிதசரியா நாம
மெத்தாபாவனா, கருணாபாவனா ச. யதாஹ -

“கதி பன பந்தே, புத்தபுமியோதி? சதஸ்ஸோ கோ ஸாரிபுத்த, புத்தபுமியோ. கதமா சதஸ்ஸோ?
உஸ்ஸாஹோ ச ஹோதி விரியங், உம்மங்கோ ச ஹோதி பஞ்ஞாபாவனா, அவத்தானஞ்ச ஹோதி
அதிட்டானங், ஹிதசரியா ச ஹோதி மெத்தாபாவனா. இமா கோ ஸாரிபுத்த, சதஸ்ஸோ புத்தபுமியோ”தி
(ஸு. நி. அட்ட. 1.34).

ததா நெக்கம்மபவிவேகாலோபாதோஸாமோஹனிஸ்ஸரணப்பபேதா ச ச அஜ்ஜாஸயா. வுத்தஞ்ஹேதங் -

“நெக்கம்மஜ்ஜாஸயா ச போதிஸத்தா காமேஸு, காவாஸே ச தோஸதஸ்ஸாவினோ,
பவிவேகஜ்ஜாஸயா ச போதிஸத்தா ஸங்கணிகாய தோஸதஸ்ஸாவினோ. அலோபபே... லோபே...
அதோஸ...பே... தோஸே...பே... அமோஹ...பே... மோஹே...பே... நிஸ்ஸரண...பே... ஸப்பபாவேஸு
தோஸதஸ்ஸாவினோ”தி (ஸு. நி. அட்ட. 1.34; விஸுத்தி. 1.49).

தஸ்மா ஏதே ச ச அஜ்ஜாஸயாபி பாரமீனங் பச்சயாதி வேதிதப்பா. ந ஹி லோபாதீஸு
ஆதினவதஸ்ஸனேன, அலோபாதீனங் அதிகபாவேன ச வினா தானாதிபாரமியோ ஸம்பவந்தி.
அலோபாதீனஞ்ஹி அதிகபாவேன பரிச்சாகாதீனின்னசித்ததா, அலோபாஜ்ஜாஸயாதிதா சாதி, யதா சேதே,
ஏவங் தானஜ்ஜாஸயதாதயோபி. யதாஹ -

“கதி பன பந்தே போதாய சரந்தானங் போதிஸத்தானங் அஜ்ஜாஸயாதி? தஸ கோ ஸாரிபுத்த, போதாய
சரந்தானங் போதிஸத்தானங் அஜ்ஜாஸயா. கதமே தஸ? தானஜ்ஜாஸயா ஸாரிபுத்த, போதிஸத்தா மச்சேரே
தோஸதஸ்ஸாவினோ. ஸீல...பே... அஸங்வரே...பே... நெக்கம்ம...பே... காமேஸு...பே... யதாபுத்தஞாண...பே...
விகிகிச்சாய...பே... விரிய...பே... கோஸஜ்ஜே...பே... கந்தி...பே... அக்கந்தியங்...பே... ஸச்ச...பே... விஸங்வாதனே...பே...
அதிட்டான...பே... அனதிட்டானே...பே... மெத்தா...பே... ப்யாபாதே...பே... உபெக்கா...பே... ஸுகுதுக்கேஸு
ஆதினவதஸ்ஸாவினோ”தி.

ஏதேஸு ஹி மச்சேரஅஸங்வரகாமவிகிகிச்சாகோஸஜ்ஜஅக்கந்திவிஸங்வாதனஅனதிட்டான-
ப்யாபாதஸுகுதுக்கேஸங்காதேஸு ஆதினவதஸ்ஸனப்பபங்கமா தானாதினின்னசித்ததாஸங்காதா
தானஜ்ஜாஸயதாதயோ தானாதிபாரமீனங் நிப்பத்தியா பச்சயோ. ததா அபரிச்சாகபரிச்சாகாதீஸு யதாக்கமங்
ஆதினவானிஸங்ஸபச்சவெக்கணம்பி தானாதிபாரமீனங் பச்சயோ ஹோதி.

ததராயங் பச்சவெக்கணாவிதி - கெத்தவத்துஹிரஞ்ஞஸுவண்ணகோமஹிங்
ஸதாஸீதாஸபுத்ததாராதிபரிக்கஹப்பாஸத்தசித்தானங் ஸத்தானங் கெத்தாதீனங் வத்துகாமபாவேன
பஹுபத்தனீயபாவதோ, ராஜசோராதிஸாதாரணபாவதோ, விவாதாதிட்டானதோ, ஸபத்தகரணதோ,
நிஸ்ஸாரதோ, படிபாபரிபாலனேஸு பரவிஹேடனஹேதுபாவதோ,
வினாஸனிமித்தஞ்சஸோகாதிஅனேகவிஹிதப்யஸனாவஹதோ ததாஸத்தினிதானஞ்ச
மச்சேரமலபரியுத்திசித்தானங் அபாயுபபத்திஹேதுபாவதோதி ஏவங் விவிதவிபுலானத்தாவஹானி
பரிக்கஹிதவத்துனி நாம, தேஸங் பரிச்சாகோயேவேகோ ஸொத்திபாவோதி பரிச்சாகே அப்பமாதோ கரணியோ.

அபிச “யாசகோ யாசமானோ அத்தனோ குய்ஹஸ்ஸ ஆசிக்கனதோ மய்ஹங் விஸ்ஸாஸிகோ”தி ச “பஹாய
கமனீயங் அத்தனோ ஸந்தகங் கஹேதவா பரலோகங் யாஹிதிஉபதிஸனதோ மய்ஹங் உபதேஸகோ”தி ச
“ஆதித்தே விய அகாரே மரணக்கிணா ஆதித்தே லோகே ததோ மய்ஹங் ஸந்தகஸ்ஸ அபஹரணதோ
அபவாஹகஸஹாயோ”தி ச “அபவாஹிதஸ்ஸ சஸ்ஸ அஜ்ஜாபனநிக்கேபட்டானபுத்தோ”தி ச “தானஸங்காதே
கல்யாணகம்மஸ்மிங் ஸஹாயபாவதோ, ஸப்பஸம்பத்தீனங் அக்கபுத்தாய பரமதுல்லபாய புத்தபுமியா
ஸம்பத்திஹேதுபாவதோ ச பரமோ கல்யாணமித்தோ”தி ச பச்சவெக்கிதப்பங்.

ததா “உளரே கம்மனி அனேனாஹங் ஸம்பாவிதோ, தஸ்மா ஸா ஸம்பாவனா அவிததா காதப்பா”தி ச
“ஏகந்தபேதிதாய ஜீவிதஸ்ஸ ஆயாசிதேனாபி மயா தாதப்பங், பகேவ யாசிதேனா”தி ச “உளரஜ்ஜாஸயேஹி
கவேஸித்வாபி தாதப்போ, தாதப்பதோ (சரியா. அட்ட. பகிண்ணககதாவண்ணனா) ஸயமேவாகதோ மம
புஞ்ஞேனா”தி ச “யாசகஸ்ஸ தானாபதேஸேன மய்ஹமேவாயமனுக்கஹோ”தி ச “அஹங் விய அயங் ஸப்போபி
லோகோ மயா அனுக்கஹேதப்போ”தி ச “அஸதி யாசகே கதங் மய்ஹங் தானபாரமீ பூரெய்யா”தி ச
“யாசகானமேவத்தாய மயா ஸப்போபி பரிக்கஹேதப்போ”தி ச “அயாசித்வாபி மங் மம ஸந்தகங் யாசகா கதா
ஸயமேவ கஹேதய”தி ச “கதமஹங் யாசகானங் பியோ சஸ்ஸங் மனாபோ”தி ச “கதங் வா தே மய்ஹங் பியா
சஸ்ஸ மனாபா”தி ச “கதங் வாஹங் ததமானோ தத்வாபி ச அத்தமனோ அஸ்ஸங் பமுதிதோ
பீதிலோமனஸ்ஸஜாதோ”தி ச “கதங் வா மே யாசகா பவெய்யங், உளரோ ச தானஜ்ஜாஸயோ”தி ச “கதங்
வாஹமயாசிதோ ஏவ யாசகானங் ஹத்யமஞ்ஞாய ததெய்ய”தி “ஸதி தனே, யாசகே ச அபரிச்சாகோ மஹதி

மய்ஹங் வஞ்சனா"தி ச "கதம்ஹங் அத்தனோ அங்கா"னி, ஜீவிதஞ்சாபி பரிச்சஜெய்ய"ந்தி ச சாக்"னின்னதா உபட்ட²பேதப்பா³.

அபிச "அத்தோ² நாமாயங் நிரபெக்கங் தாயகமனுக்"சுத்தி யதா² தங் நிரபெக்கங் கேபகங் கிடகோ"தி அத்தே² நிரபெக்கதாய சித்தங் உப்பாதே³தப்பா³ங். யாசமானோ பன யதி³ பியபுக்"லோ ஹோதி "பியோ மங் யாசதி"தி ஸோமனஸ்ஸங் உப்பாதே³தப்பா³ங். அத² உதா³ஸ்ஸினபுக்"லோ ஹோதி "அயங் மங் யாசமானோ அத்தா⁴ இமினா பரிச்சாகே³ன மித்தோ ஹோதி"தி ஸோமனஸ்ஸங் உப்பாதே³தப்பா³ங். து³ந்தோ ஹி யாசகானங் பியோ ஹோதி. அத² பன வேரீபுக்"லோ யாசதி, "பச்சத்தி³கோ மங் யாசதி, அயங் மங் யாசமானோ அத்தா⁴ இமினா பரிச்சாகே³ன வேரீபி பியோ மித்தோ ஹோதி"தி விஸேஸதோ ஸோமனஸ்ஸங் உப்பாதே³தப்பா³ங். ஏவங் பியபுக்"லே விய மஜ்ஜத்தவேரீபுக்"லேஸுபி மெத்தாபுப்பங்குமங் கருணங் உபட்ட²பெத்வாவ தா³தப்பா³ங்.

ஸசே பனஸ்ஸ சிரகாலங் பரிபா⁴விதத்தா லோப⁴ஸ்ஸ தெய்யத⁴ம்மவிஸயா லோப⁴த⁴ம்மா உபபஜ்ஜெய்யங், தேன போ⁴தி⁴ஸத்தபடிஞ்ஞேன இதி படிஸஞ்சிக்கி³தப்பா³ங் "நனு தயா ஸப்புரிஸ ஸம்போ⁴தா⁴ய அபி⁴னீஹாரங் கரொந்தேன ஸப்ப³ஸத்தானமுபகாராய அயங் காயோ நிஸ்ஸட்டோ², தப்பரிச்சாகுமயஞ்ச புஞ்ஞங், தத்த² நாம தே பா³ஹிரேபி வத்து³ஸ்மிங் அபி⁴ஸங்கப்பவத்தி ஹத்தி³ஸினானஸதி³ஸ் ஹோதி, தஸ்மா தயா ந கத்த²சி அபி⁴ஸங்கோ³ உப்பாதே³தப்பா³ங். ஸெய்யதா³பி நாம மஹதோ பே⁴ஸஜ்ஜருக்க³ஸ்ஸ திட்ட²தோ மூலங் மூலத்திகா ஹரந்தி, பபடிகங், தசங், கந்த⁴ங், விடபங், ஸாக³ங், பலாஸங், புப்பங், ப³லங் ப³லத்திகா ஹரந்தி, ந தஸ்ஸ ருக்க³ஸ்ஸ மய்ஹங் ஸந்தகங் ஏதே ஹரந்தி³தி விதக்கஸமுதா³சாரோ ஹோதி, ஏவமேவ ஸப்ப³லோகஹிதாய உஸ்ஸுக்கமாபஜ்ஜந்தேன மயா மஹாது³க்கே² அகதஞ்ஞுகே நிச்சாஸுசிம்ஹி காயே பரேஸங் உபகாராய வினியுஜ்ஜமானே அனுமத்தோபி மிச்சா³விதக்கோ ந உப்பாதே³தப்பா³ங். கோ வா எத்த² விஸேஸோ அஜ்ஜத்திகபா³ஹிரேஸு மஹாபூ⁴தேஸு ஏகந்தபே⁴த³னவிகிரணவித்த⁴ங்ஸனத⁴ம்மேஸு. கேவலங் பன ஸம்மோஹவிஜம்பி⁴தமேதங், யதி³தங் 'ஏதங் மம, ஏஸோஹமஸ்மி, ஏஸோ மே அத்தா⁴தி அபி⁴னிவேஸோ, தஸ்மா பா³ஹிரேஸு மஹாபூ⁴தேஸு விய அஜ்ஜத்திகேஸுபி கரசரணனயனாதி³ஸு, மங்ஸாதி³ஸு ச அனபெக்கே³ன ஹுத்வா 'தங் தத்த²கா ஹரந்தா³தி நிஸ்ஸட்ட²சித்தேன ப⁴விதப்ப³ந்தி. ஏவங் படிஸஞ்சிக்க³தோ சஸ்ஸ ஸம்போ⁴தா⁴ய பஹித்ததஸ்ஸ காயஜீவிதேஸு நிரபெக்க³ஸ்ஸ அப்பகஸிரேனேவ காயவசீமனோகம்மானி ஸுவிஸுத்தா⁴னி ஹொந்தி, ஸோ விஸுத்த⁴காயவசீமனோகம்மந்தோ விஸுத்தா⁴ஜீவோ ஞாயபடிபத்தியங் டி²தோ ஆயாபாயபாயகோஸல்லஸமன்னாக³மேன பி⁴ய்யோஸோ மத்தாய தெய்யத⁴ம்மபரிச்சாகே³ன, அப⁴யதா³னஸத்த⁴ம்மதா³னேஹி ச ஸப்ப³ஸத்தே அனுக்³ண்ணிதுங் ஸமத்தோ² ஹோதி, அயங் தாவ தா³னபாரமியங் பச்சவெக்க³ணானயோ.

ஸீலபாரமியங் பன ஏவங் பச்சவெக்கி³தப்பா³ங் - "இதுஞ்ஹி ஸீலங் நாம கங்கோ³தகாதி³ஹி விஸோதே⁴துங் அஸக்குணெய்யஸ்ஸ தோ³ஸமலஸ்ஸ விக்"லனஜலங், ஹரிசந்த³னாதி³ஹி வினேதுங் அஸக்குணெய்யஸ்ஸ ராகா³தி³பரிளாஹஸ்ஸ வினயனங், முத்தாஹாரமகுடகுண்ட³லாதி³ஹி பசுரஜனாலங்காரேஹி அஸாதா⁴ரணோ ஸாதா⁴னமலங்காரவிஸேஸோ, ஸப்ப³தி³ஸாவாயனகோ அதிகித்திமோ ஸப்ப³தி³ஸாவாயனதோ அகித்திமோ (சரியா. அட்ட². பகிண்ணககதா³வண்ணனா; தீ³. நி. 1.7)] ஸப்ப³காலானுரூபோ ச ஸுரபி⁴கந்தோ⁴, கத்தியமஹாஸாலாதி³ஹி, தேவதாஹி ச வந்த³னியாதி³பா⁴வாவஹனதோ பரமோ வஸ்கரணமந்தோ, சாதுமஹாராஜிகாதி³தேவலோகாரோஹணஸோபானபந்தி, ஜா³னாபி⁴ஞ்ஞானங் அதி⁴க³முபாயோ, நிப்பா³னமஹானக³ரஸ்ஸ ஸம்பாபகமக்கோ³, ஸாவகபோ⁴தி⁴பச்சேகபோ⁴தி⁴ஸம்மாஸம்போ⁴தி⁴னங் பதிட்ட²னபூ⁴மி, யங் யங் வா பனிச்சி³தங் பத்தி³தங், தஸ்ஸ தஸ்ஸ ஸமிஜ்ஜனாபாயபா⁴வதோ சிந்தாமணிகப்பருக்கா³தி³கே ச அதிஸேதி. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴க³வதா "இஜ்ஜதி பி⁴க்க³வே, ஸீலவதோ சேதோபணிதி⁴ விஸுத்த⁴த்தா³தி (தீ³. நி. 3.337; ஸங். நி. 4.352; அ. நி. 8.35). அபரம்பி வுத்தங் "ஆகங்கெய்ய சே பி⁴க்க³வே, பி⁴க்கு² ஸப்ப³ரஹ்மசாரீனங் பியோ ச அஸ்ஸங் மனாபோ ச க³ரு ச பா⁴வனீயோ சாதி, ஸீலெஸ்வேவஸ்ஸ பரிபூரகாரி³திஆதி³ (ம. நி. 1.65). ததா² "அவிப்படிஸாரத்தா³னி கோ² ஆனந்த³ குஸலானி ஸீலானீ³தி, (அ. நி. 10.1; 11.1) "பஞ்சிமே கஹபதயோ, ஆனிஸங்ஸா ஸீலவதோ ஸீலஸம்பதா³யா³திஆதி³ஸுத்தானஞ்ச (தீ³. நி. 2.150; அ. நி. 5.213; உதா³. 76; மஹாவ. 385) வஸேன ஸீலகு³ணா பச்சவெக்கி³தப்பா³. ததா² அக்க³கந்தோ⁴பமஸுத்தாதி³னங் (அ. நி. 7.72) வஸேன ஸீலவிரஹே ஆதி³னவா.

அபிச பீதிஸோமனஸ்ஸனிமித்ததோ, அத்தானுவாதப்பரானுவாத³ண்ட³துக்³கதி³ப⁴யாபா⁴வதோ, விஞ்ஞாஹி பாஸங்ஸபா⁴வதோ, அவிப்படிஸாரஹேதுதோ, பரமஸொத்தி³ட்ட²னதோ, குலஸாபதெய்யாதி⁴பதெய்யஜீவிதரூபட்ட²னப³ந்து⁴மித்தஸம்பத்தீனங் அதிஸயனதோ ச ஸீலங் பச்சவெக்கி³தப்பா³ங். ஸீலவதோ ஹி அத்தனோ ஸீலஸம்பதா³ஹேது மஹந்தங் பீதிஸோமனஸ்ஸங் உபபஜ்ஜதி "கதங் வத மயா குஸலங், கதங் கல்யாணங், கதங் பீ⁴ருத்தாண³ந்தி.

ததா² ஸீலவதோ அத்தா ந உபவத³தி, ந ச பரே விஞ்ஞா, தண்ட³துக்³கதி³ப⁴யானஞ்ச ஸம்ப⁴வோயேவ நத்தி², "ஸீலவா புரிஸபுக்"லோ கல்யாணத⁴ம்மோ"தி விஞ்ஞானங் பாஸங்ஸோ ச ஹோதி. ததா² ஸீலவதோ ய்வாயங் "கதங் வத மயா பாபங், கதங் லுத்த³ங், கதங் கிப்பி³ஸ"ந்தி து³ஸ்ஸீலஸ்ஸ விப்படிஸாரோ உபபஜ்ஜதி, ஸோ ந ஹோதி. ஸீலஞ்ச நாமேதங் அப்பமாதா³தி⁴ட்ட²னதோ, போ⁴க³ப்யஸனாதி³பரிஹாரமுகே³ன மஹதோ அத்த³ஸ்ஸ ஸாத⁴னதோ, மங்க³லபா⁴வதோ, பரமங் ஸொத்தி³ட்ட²னங். நிஹினஜச்சோபி ஸீலவா கத்தியமஹாஸாலாதி³னங்

பூஜனீயோ ஹோதி குலஸம்பத்திங் அதிஸேதி ஸீலஸம்பதா, “தங் கிங் மஞ்ஞஸி மஹாராஜ, இத் தே அஸ்ஸ தாஸோ கம்மகரோ”திஆதி (தீ. நி. 1.183) வக்ஸுமானஸாமஞ்ஞஸுத்தவசனஞ்செத்த ஸாதாகங், சோராதிஹி அஸாதாஃரணதோ, பரலோகானுகுமனதோ, மஹப்பலபாவதோ, ஸமதாதிசுணாதிட்டானதோ ச பாஹிரதானங் ஸாபதெய்யங் அதிஸேதி ஸீலங். பரமஸ்ஸ சித்திஸ்ஸரியஸ்ஸ அதிட்டானபாவதோ கத்தியாதினமிஸ்ஸரியங் அதிஸேதி ஸீலங். ஸீலனிமித்தஞ்ஹி தங்தங்ஸத்தனிகாயேஸு ஸத்தானமிஸ்ஸரியங், வஸ்ஸஸதாதிசுணாதிட்டானதோ ச ஜீவிததோ ஏகாஹம்பி ஸீலவதோ ஜீவிதஸ்ஸ விஸிட்டாவசனதோ, ஸதிபி ஜீவிதே ஸிக்கானிகுபனஸ்ஸ மரணதாவசனதோ ச ஸீலங் ஜீவிததோ விஸிட்டதரங். வேரீனம்பி மனுஞ்ஞபாவாவஹனதோ, ஜாரோகவிபத்தீஹி அனபிபாவனியதோ ச ரூபஸம்பத்திங் அதிஸேதி ஸீலங். பாஸாதஹம்மியாதிட்டானப்பேதே ராஜயுவராஜஸேனாபதிஆதிட்டானவிஸேஸே ச ஸுகுவிஸேஸாதிட்டானபாவதோ அதிஸேதி ஸீலங். ஸபாவஸினித்தே ஸந்திகாவசரேபி ப்ந்துஜனே, மித்தஜனே ச ஏகந்தஹிதஸம்பாதனதோ, பரலோகானுகுமனதோ ச அதிஸேதி ஸீலங். “ந தங் மாதா பிதா கயிரா”திஆதி (தீ. ப. 43) வசனஞ்செத்த ஸாதாகங். ததா ஹத்திஅஸ்ஸரதபத்திபலகாயேஹி, மந்தாகுஸொத்தானபயோகேஹி ச துராரக்கானமனாதானங் அத்தாதீனதோ, அனபராதினதோ, மஹாவிஸயதோ ச ஆரக்கபாவேன ஸீலமேவ விஸிட்டதரங். தேனேவாஹ “தம்மோ ஹவே ரக்கதி தம்மசாரி”ந்திஆதி (தேரகா. 303; ஜா. 1.10.102). ஏவமனேககுணஸமன்னாகுதங் ஸீலந்தி பச்சவெக்கந்தஸ்ஸ அபரிபுண்ணா சேவ ஸீலஸம்பதா பாரிபுரிங் கச்சதி, அபரிஸுத்தா ச பாரிஸுத்திங்.

ஸசே பனஸ்ஸ தீகரத்தங் பரிசயேன ஸீலபடிபக்கதம்மா தோஸாதயோ அந்தரந்தரா உப்பஜ்ஜெய்யங், தேன போதிஸத்தபடிஞ்ஞேன ஏவங் படிஸஞ்சிக்கிதப்பங் “நனு தயா போதாய பணிதானங் கதங், ஸீலவேகல்லேன ச ந ஸக்கா ந ச ஸுகரா லோகியாபி ஸம்பத்தியோ பாபுணிதுங், பகேவ லோகுத்தராதி. ஸப்பஸம்பத்தினமக்கபூதாய ஸம்மாஸம்போதியா அதிட்டானபூதேன ஸீலேன பரமுக்கங்ஸகதேன பவிதப்பங், தஸ்மா “கிஃவ அண்ட”ந்திஆதினா (தீ. நி. அட்ட. 1.7; விஸுத்தி. 1.19) வுத்தனயேன ஸம்மதேவ ஸீலங் ரக்கந்தேன ஸுட்டு தயா பேஸலேன பவிதப்பங்.

அபிச தயா தம்மதேஸனாய யானத்தயே ஸத்தானமவதாரணபரிபாசனானி காதப்பாணி, ஸீலவேகல்லஸ்ஸ ச வசனங் ந பச்சேதப்பங் ஹோதி, அஸப்பாயாஹாரவிசாரஸ்ஸ விய வேஜ்ஜஸ்ஸ திகச்சுனங், தஸ்மா “கதாஹங் ஸத்தெய்யோ ஹுத்வா ஸத்தானமவதாரணபரிபாசனானி கரெய்ய”ந்தி ஸபாவபரிஸுத்தாஸீலேன பவிதப்பங். கிஞ்ச ஜானாதிசுணவிஸேஸயோகேன மே ஸத்தானமுபகாரகரணஸமத்ததா, பஞ்ஞாபாரமீஆதிபரிபுரணஞ்ச ஜானாதயோ குணா ச ஸீலபாரிஸுத்திங் வினா ந ஸம்பாவந்தி ஸம்மதேவ ஸீலங் ஸோதேதப்பங்.

ததா “ஸம்பாதோ கராவாஸோ ரஜோபதோ”திஆதினா (தீ. நி. 1.111; ம. நி. 1.291, 371; 2.10; 3.13, 218; ஸங். நி. 2.154; 5.1002; அ. நி. 10.99; நெத்தி. 94) கராவாஸே, “அட்டிகங்கலுபமா காமா”திஆதினா (ம. நி. 1.234; 2.42; பாசி. 417; துளனி. 147) “மாதாபி புத்தேன விவததி”திஆதினா (ம. நி. 1.168) ச காமேஸு, “ஸெய்யதாபி புரிஸோ இணங் ஆதாய கம்மந்தே பயோஜெய்யா”திஆதினா (ம. நி. 1.426) காமச்சந்தாதிஸு ஆதினவதுஸ்ஸனபுப்பங்குமா, வுத்தவிபரியாயேன “அப்போகாஸோ பப்பஜ்ஜா”திஆதினா (தீ. நி. 1.191, 398; ம. நி. 1.291, 371; 2.10; 3.13, 218; ஸங். நி. 1.291; ஸங். நி. 5.1002; அ. நி. 10.99; நெத்தி. 98) பப்பஜ்ஜாதிஸு ஆனிஸங்ஸாபடிஸங்காவஸேன நெக்கம்மபாரமியங் பச்சவெக்கணா காதப்பா. அயமெத்த ஸங்கேபோ, வித்தாரோ பன துக்கக்கந்த ஆஸிவிஸோபமஸுத்தாதி (ம. நி. 1.163, 175; ஸங். நி. 4.238) வஸேன வேதித்தப்போ.

ததா “பஞ்ஞாய வினா தானாதயோ தம்மா ந விஸுஜ்ஜந்தி, யதாஸுகங் ப்யாபாரஸமத்தா ச ந ஹொந்தி”தி பஞ்ஞாய குணா மனஸி காதப்பா. யதேவ ஹி ஜீவிதேன வினா ஸரீரயந்தங் ந ஸோபதி, ந ச அத்தனோ கிரியாஸு படிபத்திஸமத்தங் ஹோதி. யதா ச சக்காதீனி இந்த்ரியானி விஞ்ஞாணேன வினா யதாஸுகங் விஸயேஸு கிச்சங் காதங் நப்பஹொந்தி, ஏவங் ஸத்தாதீனி இந்த்ரியானி பஞ்ஞாய வினா ஸககிச்சபடிபத்தியமஸமத்தானி பரிச்சாகாதிபடிபத்தியங் பஞ்ஞா பதானகாரணங். உம்மீலிதபஞ்ஞாசக்குகா ஹி மஹாஸத்தா போதிஸத்தா அத்தனோ அங்கப்பச்சங்கானிபி தத்வா அனத்துக்கங்ஸகா, அபரவம்பகா ச ஹொந்தி, பேஸுஜ்ஜருக்கா விய விகப்பரஹிதா காலத்தயேபி ஸோமனஸ்ஸஜாதா. பஞ்ஞாவஸேன ஹி உபாயகோஸல்லயோகதோ பரிச்சாகோ பரஹிதபவத்தியா தானபாரமிபாவங் உபேதி. அத்தத்தஞ்ஹி தானங் முத்தஸதிஸங் [வுத்திஸதிஸங் (தீ. நி. 1.7)] ஹோதி.

ததா பஞ்ஞாய அபாவேன தண்ஹாதிஸங்கிலேஸாவிஸோகதோ ஸீலஸ்ஸ விஸுத்தியேவ ந ஸம்பாவதி, குதோ ஸப்பஞ்ஞுணாதிட்டானபாவோ. பஞ்ஞவா ஏவ ச கராவாஸே காமகுணேஸு ஸங்ஸாரே ச ஆதினவங், பப்பஜ்ஜாய ஜானஸமாபத்தியங் நிப்பானே ச ஆனிஸங்ஸங் ஸுட்டு ஸல்லக்கந்தோ பப்பஜித்வா ஜானஸமாபத்தியோ நிப்பத்தெத்வா நிப்பானநின்னோ, பரே ச தத்த பதிட்டபேதி.

வீரியஞ்ச பஞ்ஞாரஹிதங் யதிச்சிதமத்தங் ந ஸாதேதி துராரம்பாவதோ. அனாரம்போயேவ ஹி துராரம்பதோ ஸெய்யோ, பஞ்ஞாஸஹிதேன பன வீரியேன ந கிஞ்சி துரதிக்குமங் உபாயபடிபத்திதோ. ததா

பஞ்சுவா ஏவ பராபகாராதீனமதிவாஸகஜாதியோ ஹோதி, ந துப்பஞ்சோ. பஞ்சாவிரஹிதஸ்ஸ ச பரேஹி உபனீதா அபகாரா கந்தியா படிபக்கமேவ அனுப்ருஹேந்தி. பஞ்சுவதோ பன தே கந்திஸம்பத்தியா அனுப்ருஹனவஸேன அஸ்ஸா திரபாவாய ஸங்வத்தந்தி. பஞ்சுவா ஏவ தீணிபி ஸச்சானி தேஸங் காரணானி படிபக்கே ச யதாபூதங் ஜானித்வா பரேஸங் அவிஸங்வாதகோ ஹோதி. ததா பஞ்சாபுலேன அத்தானமுபத்தம்பெத்த்வா திதிஸம்பதாய ஸப்பாரமீஸு அசலஸமாதாநாதிட்டானோ ஹோதி. பஞ்சுவா ஏவ ச பியமஜ்ஜத்தவேரிவிபாக்கமகத்வா ஸப்பத்த ஹிதாபஸங்ஹாரகுஸலோ ஹோதி. ததா பஞ்சாவஸேன லாபாலாபாதிலோகதம்மஸன்னிபாதே நிப்பிகாரதாய மஜ்ஜத்தோ ஹோதி. ஏவங் ஸப்பாஸங் பாரமீனங் பஞ்சாவ பாரிஸுத்திஹேதாதி பஞ்சாகுணா பச்சவெக்கிதப்பா.

அபிச பஞ்சாய வினா ந தஸ்ஸஸம்பத்தி, அந்தரேன ச திட்டிஸம்பதங் ந ஸீலஸம்பதா, ஸீலதிட்டிஸம்பதாரஹிதஸ்ஸ ச ந ஸமாதிஸம்பதா, அஸமாஹிதேன ச ந ஸக்கா அத்தஹிதமத்தம்பி ஸாதேதுங், பகேவ உக்கங்ஸகத்ங் பரஹிதந்தி. “நனு தயா பரஹிதாய படிபன்னேன ஸக்கச்சங் பஞ்சாபாரிஸுத்தியா ஆயோகோ கரணியோ”தி போதிஸத்தேன அத்தா ஓவதிதப்போ. பஞ்சானுபாவேன ஹி மஹாஸத்தோ சதுரதிட்டானாதிட்டிதோ சதுவஹி ஸங்கஹவத்தாஹி லோகங் அனுக்கண்ணஹந்தோ ஸத்தே நியயானமக்கே அவதாரேதி, இந்த்ரியானி ச நேஸங் பரிபாசேதி. ததா பஞ்சாபுலேன கந்தா யதனாதீஸு பவிசயபஹுலோ பவத்தினிவத்தியோ யாதாவதோ பரிஜானந்தோ தானாதயோ குணவிஸேஸே நிப்பேதாபாக்கியபாவங் நயந்தோ போதிஸத்தஸிக்காய பரிபூரகாரீ ஹோதி ஏவமாதீனா அனேகாகாரவோகாரே பஞ்சாகுணே வவத்தப்பெத்வா பஞ்சாபாரமீ அனுப்ருஹேதப்பா.

ததா திஸ்ஸமானபாரானிபி லோகியானி கம்மானி நிஹீனவீரியேன பாபுணிதுமஸக்குணெய்யானி, அகண்ணிதகேதேன பன ஆரத்தாவீரியேன துரதிக்கமங் நாம நத்தி. நிஹீனவீரியோ ஹி “ஸங்ஸாரமஹோகத்தோ ஸப்பஸத்தே ஸந்தாரெஸ்ஸாமீ”தி ஆரபிதுமேவ ந ஸக்குணோதி. மஜ்ஜிமோ பன ஆரபித்வான அந்தராவோஸானமாபஜ்ஜதி. உக்கட்டவீரியோ பன அத்தஸுக்னிரபெக்கோ ஆரபித்வா பாரமதிக்கச்சத்தி வீரியஸம்பத்தி பச்சவெக்கிதப்பா.

அபிச “யஸ்ஸ அத்தனோ ஏவ ஸங்ஸாரபங்கதோ ஸமுத்தாரணத்தமாரம்போ, தஸ்ஸாபி வீரியஸ்ஸ ஸிதிஸபாவேன மனோரதானங் மத்தகப்பத்தி ந ஸக்கா ஸம்பாவேதுங், பகேவ ஸதேவகஸ்ஸ லோகஸ்ஸ ஸமுத்தாரணத்தங் கதாபிஹோரேனா”தி ச “ராகாதீனங் தோஸகணானங் மத்தமஹானாகாமிவ துன்னிவாரணபாவதோ, தன்னிதானாஞ்ச கம்மஸமாதானாநங் உக்கித்தாஸிகவத்கஸதிஸபாவதோ, தன்னிமித்தானஞ்ச துக்கதீனங் ஸப்பதா விவடமுகபாவதோ, தத்த நியோஜகானஞ்ச பாபமித்தானங் ஸதா ஸன்னிஹிதபாவதோ, ததோவாதகாரிதாய ச வஸலஸ்ஸ புதுஜ்ஜனபாவஸ்ஸ ஸதி ஸம்பாவே யுத்தங் ஸயமேவ ஸங்ஸாரதுக்கதோ நிஸ்ஸரிது”ந்தி ச “மிச்சாவிதக்கா வீரியானுபாவேன துரீ பாவந்தீ”தி ச “யதி” பன ஸம்போதிங் அத்தாதீனேன வீரியேன ஸக்கா ஸமதிக்கந்தங், கிமெத்த துக்கர”ந்தி ச ஏவமாதீனா நயேன வீரியகுணா பச்சவெக்கிதப்பா.

ததா “கந்தி நாமாயங் நிரவஸேஸகுணபடிபக்கஸ்ஸ கோதஸ்ஸ விதமனதோ குணஸம்பாதனே ஸாதாநங் அப்படிஹதமாயுதங், பராபிபாவனே ஸமத்தானமலங்காரோ, ஸமணப்ராஹ்மணானங் பாலஸம்பதா, கோதக்கிவினயனா உத்கதாரா, கல்யாணகித்திஸத்தஸ்ஸ ஸஞ்ஜாதிதேஸோ, பாபபுக்கலானங் வசீவிஸவபஸமகரோ மந்தாகதோ, ஸங்வரே டிதானங் பரமா தீரபகதி, கம்பீராஸயதாய ஸாகரோ, தோஸமஹாஸாகரஸ்ஸ வேலா, அபாயத்வாரஸ்ஸ பிதானகவாடங் தேவப்ரஹ்மலோகானங் ஆரோஹணஸோபானங், ஸப்பகுணானமதிவாஸபூமி, உத்தமா காயவசீமனோவிஸுத்தீ”தி மனஸி காதப்பங். அபிச “ஏதே ஸத்தா கந்திஸம்பத்தியா அபாவதோ இதலோகே தபந்தி, பரலோகே ச தபனீயதம்மானுயோகதோ”தி ச “யதி” பராபகாரனிமித்தங் துக்கங் உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ பன துக்கஸ்ஸ கெத்தபூதோ அத்தபாவோ, பீஜபூதஞ்ச கம்மங் மயாவ அபிஸங்கத்”ந்தி ச “தஸ்ஸ ச துக்கஸ்ஸ ஆணையகரணமே”ந்தி ச “அபகாரகே அஸதி கத்ங் மய்ஹங் கந்திஸம்பதா ஸம்பாவதி”தி ச “யதிபாயங் ஏதரஹி அபகாரகோ, அயங் நாம புப்பே அனேன மய்ஹங் உபகாரோ கதோ”தி ச “அபகாரோ ஏவ வா கந்தினிமித்ததாய உபகாரோ”தி ச “ஸப்பேபிமே ஸத்தா மய்ஹங் புத்தஸதிஸா, புத்தகதாபராதேஸு ச கோ குஜ்ஜிஸ்ஸதி”தி ச “யேன கோதபூதாவேஸேன அயங் மய்ஹங் அபரஜ்ஜதி, ஸ்வாயங் கோதபூதாவேஸோ மயா வினேதப்போ”தி ச “யேன அபகாரேன இதங் மய்ஹங் துக்கங் உப்பன்னங், தஸ்ஸ அஹம்பி நிமித்த”ந்தி ச “யேஹி தம்மேஹி அபகாரோ கதோ, யத்த ச கதோ, ஸப்பேபி தே தஸ்மிந்யேவ கணே நிருத்தா, கஸ்ஸிதானி கேன கோபோ காதப்போ”தி ச “அனத்ததாய ஸப்பதம்மானங் கோ கஸ்ஸ அபரஜ்ஜதி”தி ச பச்சவெக்கந்தேன கந்திஸம்பதா ப்ருஹேதப்பா.

யதி பனஸ்ஸ தீகாரத்தங் பரிசயேன பராபகாரனிமித்தகோ கோதோ சித்தங் பரியாதாய திட்டெய்ய, தேன இதி படிஸஞ்சிக்கிதப்பங் “கந்தி நாமேஸா பராபகாரஸ்ஸ படிபக்கபடிபத்தீனங் பச்சபகாரகாரண”ந்தி ச “அபகாரோ ச மய்ஹங் துக்குப்பாதனேன துக்குபனிஸாய ஸத்தாய, ஸப்பலோகே அனபிரதிஸஞ்சாய ச பச்சயோ”தி ச “இந்த்ரியபகதிரேஸா, யதிதங் இட்டானிட்டவிஸயஸமாயோகோ, தத்த அனிட்டவிஸயஸமாயோகோ மய்ஹங் ந ஸியாதி தங் குதெத்த லப்பா”தி ச “கோதவஸிகோ ஸத்தோ கோதேன உம்மத்தோ விக்வித்தசித்தோ, தத்த

கிங் பச்சபகாரேனா"தி ச "ஸப்'பே'பிமே ஸத்தா ஸம்மாஸம்புத்தே"ன ஓரஸபுத்தா விய பரிபாலிதா, தஸ்மா ந தத்த² மயா சித்தகோபோ காதப்'போ"தி ச "அபராத்'கே ச ஸதி கு'ணே கு'ணவதி மயா கோபோ ந காதப்'போ"தி ச "அஸதி கு'ணே கஸ்ஸசிபி கு'ணஸ்ஸாபா'வதோ விஸேஸேன கருணாயிதப்'போ"தி ச "கோபேன மய்ஹங் கு'ணயஸா நிஹியந்தீ"தி ச "குஜ்ஜ'னேன மய்ஹங் து'ப்ப'ண்ணது'க்க'ஸெய்யாத'யோ ஸபத்தகந்தா ஆக'ச்ச'ந்தீ"தி ச "கோதோ' ச நாமாயங் ஸப்'புது'க்கா'ஹிதகாரகோ ஸப்'பு'ஸுக'ஹிதவினாஸகோ ப'லவா பச்சத்தி'கோ"தி ச "ஸதி ச க'ந்தியா ந கோசி பச்சத்தி'கோ"தி ச "அபராத்'கேன அபராத்'னிமித்தங் யங் து'க்கங் ஆயதிங் லத்த'ப'புங், ஸதி ச க'ந்தியா மய்ஹங் தத'பா'வோ"தி ச "சிந்தெந்தேன, குஜ்ஜ'ந்தேன ச மயா பச்சத்தி'கோயேவ அனுவத்திதோ"தி ச "கோதே' ச மயா க'ந்தியா அபி'பூ'தே தஸ்ஸ தா'ஸபூ'தோ பச்சத்தி'கோ ஸம்மதே'வ அபி'பூ'தோ"தி ச "கோத'னிமித்தங் க'ந்தி'குணபரிச்சாகோ' மய்ஹங் ந யுத்தோ"தி ச "ஸதி ச கோதே' கு'ணவிரோத'பச்சனிகத'ம்மே கத'ங் மே ஸீலாதி'த'ம்மா பாரிபூரிங் க'ச்செய்யயுங், அஸதி ச தேஸு கதா'ஹங் ஸத்தானங் உபகாரப'ஹு'லோ படிஞ்ஞானு'ரூபங் உத்தமங் ஸம்பத்திங் பாபுணிஸ்ஸாமீ"தி ச "க'ந்தியா ச ஸதி ப'ஹித்தா' விக்'கே'பாபா'வதோ ஸமாஹிதஸ்ஸ ஸப்'பே' ஸங்கா'ரா அனிச்சதோ து'க்க'தோ ஸப்'பே' த'ம்மா அனத்ததோ நிப்'பா'னங் அஸங்க'தாமதஸந்தபணித்தாதி'பா'வதோ நிஜ்ஜ'னங் க'மந்தி, 'புத்த'த'ம்மா ச அசிந்தெய்யபரிமெய்யப்ப'வா"தி", ததோ ச "அனுலோமிகக'ந்தியங் டி'தோ 'கேவலா இமே அத்தத்தனியபா'வரஹிதா த'ம்மமத்தா யதா'ஸகங் பச்சயேஹி உப்பஜ்ஜந்தி வினஸ்ஸந்தி, ந குதோசி ஆக'ச்ச'ந்தி, ந குஹிஞ்சி க'ச்ச'ந்தி, ந ச கத்த'சி பதி'டி'தா, ந செத்த' கோசி கஸ்ஸசி ப்யாபாரோதி அஹங்காரமங்காரானதி'ட்ட'னதா நிஜ்ஜ'னங் க'மதி, யேன போ'தி'ஸத்தோ போ'தி'யா நியதோ அனாவத்தித'ம்மோ ஹோதி'தி ஏவமாதி'னா க'ந்திபாரமியா பச்சவெக்க'ணா வேதி'த'பா'.

ததா² "ஸச்சேன வினா ஸீலாதீ'னமஸம்ப'வதோ, படிஞ்ஞானு'ரூபபடிபத்தியா அபா'வதோ, ஸச்சத'ம்மாதிக்கமே ச ஸப்'பாபத'ம்மானங் ஸமோஸரணபா'வதோ, அஸச்சஸந்த'ஸ்ஸ அப்பச்சயிகபா'வதோ, ஆயதிஞ்ச அனாதெ'ய்யவசனதாவஹனதோ, ஸம்பன்னஸச்சஸ்ஸ ஸப்'பு'கு'ணாதி'ட்ட'னபா'வதோ, ஸச்சாதி'ட்ட'னேன ஸப்'பு'ஸம்போ'தி'ஸம்பா'ரானங் பாரிஸுத்தி'பாரிபூரிஸமன்வாயதோ, ஸபா'வத'ம்மாவிஸங்வாத'னேன ஸப்'பு'போ'தி'ஸம்பா'ரகிச்சகரணதோ , போ'தி'ஸத்தபடிபத்தியா ச பரினிப்பத்திதோ"திஆதி'னா ஸச்சபாரமியா ஸம்பத்தியோ பச்சவெக்கி'த'பா'.

ததா² "தா'னாதி'ஸு த'ஹஸமாதா'னங், தப்படிபக்க'ஸன்னிபாதே ச நேஸங் அசலாதி'ட்ட'னங், தத்த² ச தீ'ரவிரபா'வங் வினா ந தா'னாதி'ஸம்பா'ரா ஸம்போ'தி'னிமித்தா ஸம்ப'வந்தி'திஆதி'னா அதி'ட்ட'னகு'ணா பச்சவெக்கி'த'பா'.

ததா² "அத்தஹிதமத்தே அவதி'ட்ட'ந்தேனாபி ஸத்தேஸு ஹிதசித்ததங் வினா ந ஸக்கா இத'லோகபரலோகஸம்பத்தியோ பாபுணிதுங், பகே'வ ஸப்'பு'ஸத்தே நிப்'பா'னஸம்பத்தியங் பதி'ட்ட'பேதுகாமேனா"தி ச "பச்சா' ஸப்'பு'ஸத்தானங் லோகுத்தரஸம்பத்திமாகங்க'ந்தேன இதா'னி லோகியஸம்பத்திமாகங்கா' யுத்தருபா"தி ச "இதா'னி ஆஸயமத்தேன பரேஸங் ஹிதஸுகூ'பஸங்ஹாரங் காதுமஸக்கொந்தோ கதா' பயோகே'ன தங் ஸாத'யிஸ்ஸாமீ"தி ச "இதா'னி மயா ஹிதஸுகூ'பஸங்ஹாரேன ஸங்வத்தி'தா பச்சா' த'ம்மஸங்விபா'க'ஸஹாயா மய்ஹங் ப'விஸ்ஸந்தீ"தி ச "ஏதேஹி வினா ந மய்ஹங் போ'தி'ஸம்பா'ரா ஸம்ப'வந்தி, தஸ்மா ஸப்'பு'புத்த'கு'ணவிபூ'தினிப்பத்திகாரணத்தா மய்ஹங் ஏதே பரமங் புஞ்ஞக்கெத்தங் அனுத்தரங் குஸலாயதனங் உத்தமங் காரவ'ட்ட'ன'ந்தி ச "ஸவிஸேஸங் ஸப்'பே'ஸுபி ஸத்தேஸு ஹிதஜ்ஜ'ஸயதா பச்சப'ட்ட'பேத'பா', கிஞ்ச கருணாதி'ட்ட'னதோபி ஸப்'பு'ஸத்தேஸு மெத்தா அனுப்'ரு'ஹேத'பா'. விமரியாதீ'கதேன ஹி சேதஸா ஸத்தேஸு ஹிதஸுகூ'பஸங்ஹாராரிதஸ்ஸ தேஸங் அஹிதது'க்கா'பனயனகாமதா ப'லவதீ உப்பஜ்ஜதி த'ஹமூலா, கருணா ச ஸப்'பே'ஸங் புத்த'காரகத'ம்மானங் ஆதி' சரணங் பதி'ட்ட' மூலங் முகங் பமுக'ந்தி ஏவமாதி'னா மெத்தாகு'ணா பச்சவெக்கி'த'பா'.

ததா² "உபெக்காய அபா'வே ஸத்தேஹி கதா விப்பகாரா சித்தஸ்ஸ விகாரங் உப்பாதெ'ய்யுங், ஸதி ச சித்தவிகாரே தா'னாதி'ஸம்பா'ரானங் ஸம்ப'வோ ஏவ நத்தீ"தி ச "மெத்தாஸினேஹேன ஸினேஹிதே சித்தே உபெக்காய வினா ஸம்பா'ரானங் பாரிஸுத்தி' ந ஹோதி'தி ச "அனுபெக்க'கோ ஸங்கா'ரேஸு புஞ்ஞஸம்பா'ரங், தப்'பி'பாகஞ்ச ஸத்தஹிதத்த'ங் பரிணாமேதுங் ந ஸக்கோதி'தி ச உபெக்காய அபா'வே தெ'ய்யத'ம்மபடிக்கா'ஹகானங் விபா'க'மகத்வா பரிச்சஜிதுங் ந ஸக்கோதி'தி ச "உபெக்கா'ரஹிதேன ஜீவிதபரிக்கா'ரானங், ஜீவிதஸ்ஸ வா அந்தராயங் அமனஸிகரித்வா ஸீலவிஸோத'னங் காதுங் ந ஸக்கா"தி ச ததா² "உபெக்கா'வஸேன அரதிரதிஸஹஸ்ஸேவ நெக்க'ம்மப'லஸித்தி'தோ, உபபத்திதோ இக்க'னவஸேனேவ ஸப்'பு'ஸம்பா'ரகிச்சனிப்பத்திதோ, அச்சாரத்த'வீரியஸ்ஸ அனுபெக்க'னே பதா'னகிச்சகரணதோ, உபெக்க'தோ ஏவ திதிக்கா'னிஜ்ஜ'னஸம்ப'வதோ, உபெக்கா'வஸேன ஸத்தஸங்கா'ரானங் அவிஸங்வாத'னதோ, லோகத'ம்மானங் அஜ்ஜ'பெக்க'னேன ஸமாதி'ன்னத'ம்மேஸு அசலாதி'ட்ட'னஸித்தி'தோ, பராபகாராதீ'ஸு அனாபோ'க'வஸேனேவ மெத்தாவிஹாரனிப்பத்திதோதி ஸப்'பு'ஸம்போ'தி'ஸம்பா'ரானங் ஸமாதா'னாதி'ட்ட'னபாரிபூரினிப்பத்தியோ உபெக்கா'னுபா'வேன ஸம்பஜ்ஜந்தீ"தி ஏவமாதி'னா நயேன உபெக்கா'பாரமீ பச்சவெக்கி'த'பா'. ஏவங் அபரிச்சாக'பரிச்சாகாதீ'ஸு யதா'க்கமங் ஆதி'னவானிஸங்ஸபச்சவெக்க'ணா தா'னாதி'பாரமீனங் பச்சயோதி த'ட்ட'ப'புங்.

ததா² ஸபரிக்கா²ரா பஞ்சத²ஸ சரணத²ம்மா பஞ்ச ச அபி²ஞ்ஞாயோ. தத்த² சரணத²ம்மா நாம ஸீலஸங்வரோ, இந்த²ரியேஸு குத்தத்²வாரதா, போ²ஜனே மத்தஞ்ஞதா ஜாக²ரியானுயோகோ², ஸத்த ஸத்த²ம்மா, சத்தாரி ஜா²னானி ச. தேஸு ஸீலாதீ²னங் சதுன்னங் தேரஸபி து²தங்கத்²ம்மா, அப்பிச்சுதாத²யோ ச பரிக்கா²ரா. ஸத்த²ம்மேஸு ஸத்தா²ய புத்த²த்²ம்மஸங்க²ஸீலசாக²தே²வதுபஸமானுஸஸதி லாக²புக்க²லபரிவஜ்ஜனா, ஸினித்த²புக்க²லஸேவனா, ஸம்பஸாத²னியத்²ம்மபச்சவெக்க²ணா, தத்தி²முத்ததா ச பரிக்கா²ரா. ஹிரொத்தப்பானங் அகுஸலாதீ²னவபச்சவெக்க²ணா, அபாயாதீ²னவபச்சவெக்க²ணா , குஸலத்²ம்முபத்த²ம்பா²வபச்சவெக்க²ணா, ஹிரொத்தப்பரஹிதபுக்க²லபரிவஜ்ஜனா, ஹிரொத்தப்பஸம்பன்னபுக்க²லஸேவனா, தத்தி²முத்ததா ச. பா²ஹுஸச்சஸஸ புப்ப²யோகோ², பரிபுச்சகபா²வோ, ஸத்த²ம்மாபி²யோகோ², அனவஜ்ஜவிஜ்ஜாட்டா²னாதி²பரிசயோ, பரிபக்கிந்த²ரியதா, கிலேஸதூ²ரீபா²வோ, அப்பஸஸுதபுக்க²லபரிவஜ்ஜனா ப²ஹுஸஸுதபுக்க²லஸேவனா, தத்தி²முத்ததா ச. விரியஸஸ அபாயப²யபச்சவெக்க²ணா, க²மனவிதி²பச்சவெக்க²ணா, த²ம்மமஹத்தபச்சவெக்க²ணா, தி²னமித்த²வினோத²னா, குஸ்தபுக்க²லபரிவஜ்ஜனா, ஆரத்த²விரியபுக்க²லஸேவனா, ஸம்மப்பதா²னபச்சவெக்க²ணா, தத்தி²முத்ததா ச. ஸதியா ஸதிஸம்பஜஞ்ஞங், முட்ட²ஸஸதிபுக்க²லபரிவஜ்ஜனா உபட்ட²தஸஸதிபுக்க²லஸேவனா, தத்தி²முத்ததா ச. பஞ்ஞாய பரிபுச்சகபா²வோ, வத்து²விஸத²கிரியா, இந்த²ரியஸமத்தபடிபாத²னா, து²ப்பஞ்ஞபுக்க²லபரிவஜ்ஜனா, பஞ்ஞவந்தபுக்க²லஸேவனா, க²ம்பீ²ரஞ்ஞாணசரியஸுத்தந்தபச்சவெக்க²ணா, த²ம்மமஹத்தபச்சவெக்க²ணா, தத்தி²முத்ததா ச. சதுன்னங் ஜா²னானங் ஸீலாதீ²சதுக்கங், அட்ட²திங்ஸாய ஆரம்மணேஸு புப்ப²பா²க²பா²வனா, ஆவஜ்ஜனாதி²வஸ்பா²வகரணஞ்ச பரிக்கா²ரா.

தத்த² ஸீலாதீ²ஹி பயோக²ஸுத்தி²யா ஸத்தானங் அப²யதா²னே, ஆஸயஸுத்தி²யா ஆமிஸதா²னே, உப²யஸுத்தி²யா த²ம்மதா²னே ஸமத்தோ²ஹோதி²ஆதி²னா சரணாதீ²னங் தா²னாதி²ஸம்பா²ரபச்சயதா யதா²ரஹங் நித்தா²ரேதப்பா². அதிவித்தா²ரப²யேன பன மயங் ந வித்தா²ரயிம்ஹ. ததா² ஸம்பத்திசக்காத²யோபி தா²னாதீ²னங் பச்சயோதி வேதி²தப்பா².

கோ ஸங்கிலேஸோதி எத்த² -

தண்ஹாதீ²ஹி பராமட்ட²பா²வோ தாஸங் கிலிஸஸனங்;
ஸாமஞ்ஞதோ விலேஸேன, யதா²ரஹங் விகப்பதா.

அவிஸேஸேன ஹி தண்ஹாதீ²ஹி பராமட்ட²பா²வோ பாரமீனங் ஸங்கிலேஸோ. விலேஸேன பன தெய்யத²ம்மபடிக்க²ஹகவிகப்பா தா²னபாரமியா ஸங்கிலேஸோ. ஸத்தகாலவிகப்பா ஸீலபாரமியா. காமப²வதது²பஸமேஸு அபி²ரதிஅனபி²ரதிவிகப்பா நெக்க²ம்மபாரமியா. “அஹங் மமா”தி விகப்பா பஞ்ஞாபாரமியா. லீனுத்த²ச்சவிகப்பா விரியபாரமியா. அத்தபரவிகப்பா க²ந்திபாரமியா. அதி²ட்டா²தி²ஸு தி²ட்டா²தி²விகப்பா ஸச்சபாரமியா. போ²தி²ஸம்பா²ரதப்பி²பக்கே²ஸு தோ²ஸகு²ணவிகப்பா அதி²ட்டா²னபாரமியா. ஹிதாஹிதவிகப்பா மெத்தாபாரமியா. இட்டா²னி²ட்ட²விகப்பா உபெக்கா²பாரமியா ஸங்கிலேஸோதி வேதி²தப்போ².

கிங் வோதா²னந்தி -

தண்ஹாதீ²ஹி அகா²ததா, ரஹிததா விகப்பானங்;
வோதா²னந்தி விஜானியா, ஸப்பா²ஸமேவ தாஸம்பி.

அனுபகா²தா ஹி தண்ஹா மான தி²ட்ட² கோது² பனாஹ மக்க² பலாஸ இஸ்ஸாமச்ச²ரிய மாயா ஸாடெய்ய த²ம்பா² ஸாரம்பா² மத² பமாதா²தி²ஹி கிலேஸேஹி தெய்யபடிக்க²ஹகவிகப்பாதி²ரஹிதா ச தா²னாதி²பாரமியோ பரிஸுத்தா² பப²ஸஸரா ப²வந்திதி.

கோ படிபக்கோ²தி -

அகுஸலா கிலேஸா ச, படிபக்கா² அபே²த²தோ;
பே²த²தோ பன புப்பே²பி, வுத்தா மச்ச²ரியாத²யோ.

அவிஸேஸேன ஹி ஸப்பே²பி அகுஸலா த²ம்மா, ஸப்பே²பி கிலேஸா ச ஏதாஸங் படிபக்கா². விலேஸேன பன புப்பே² வுத்தா மச்ச²ரியாத²யோதி வேதி²தப்பா². அபிச தெய்யபடிக்க²ஹகதா²னபலேஸு அலோபா²தோ²ஸாமோஹஞ்ஞயோக²தோ லோபா²தோ²ஸமோஹபடிபக்க²ங் தா²னங், காயாதி²தோ²ஸத்தயவங்காபக²மதோ லோபா²தி²படிபக்க²ங் ஸீலங், காமஸுக²பருபகா²த²அத்தகிலமத²பரிவஜ்ஜனதோ தோ²ஸத்தயபடிபக்க²ங் நெக்க²ம்மங், லோபா²தி²னங் அந்தி²கரணதோ, ஞாணஸஸ ச அனந்தி²கரணதோ லோபா²தி²படிபக்கா² பஞ்ஞா, அலீனானுத்த²தஞ்ஞாயாரம்ப²வஸேன லோபா²தி²படிபக்க²ங் விரியங், இட்டா²னி²ட்ட²ஸுஞ்ஞதானங் க²மனதோ லோபா²தி²படிபக்கா² க²ந்தி, ஸதிபி பரேஸங் உபகாரே, அபகாரே ச யதா²பூ²தப்பவத்தியா லோபா²தி²படிபக்க²ங் ஸச்சங், லோகத²ம்மே அபி²பு²ய்ய யதா²ஸமாதி²ன்னேஸு ஸம்பா²ரேஸு அசலனதோ லோபா²தி²படிபக்க²ங் அதி²ட்டா²னங், நீவரணவிவேகதோ லோபா²தி²படிபக்கா² மெத்தா, இட்டா²னி²ட்டே²ஸு அனுனயபடி²வித்த²ங்ஸனதோ, ஸம்பவத்திதோ ச லோபா²தி²படிபக்கா² உபெக்கா²தி த²ட்ட²ப²ப²ங்.

கா படிபத்தீ -

தாணாகாராத்யோ ஏவ, உப்பாதிதா அனேகதா⁴;
படிபத்தீ விஞ்ஞெய்யா, பாரமீபூரணக்கமே.

தான்பாரமியா ஹி தாவ ஸுகூபகரணஸரீரஜீவிதபரிச்சாகேன, பாயாபனயனேன, தம்மோபதேஸேன ச பஹுதா⁴ ஸத்தானங் அனுக்ஹகரணங் படிபத்தி. தத்த² ஆமிஸதானங் அபாயதானங் தம்மதானந்தி தாத்புவத்துவஸேன திவிதா⁴ங் தானங். தேஸு போதி⁴ஸத்தஸ்ஸ தாத்புவத்து² அஜ்ஜத்திகங், பாஹிரந்தி துவிதா⁴ங். தத்த² பாஹிரங் அன்னங் பானங் வத்தங் யானங் மாலா கந்தா⁴ங் விலேபனங் ஸெய்யா ஆவஸதங் பதிபெய்யந்தி துஸவிதா⁴ங். அன்னாதீனங் காதுனியபோஜனியாதிவிபா⁴கேன அனேகவிதா⁴ஞ்ச. ததா² ரூபாரம்மணங் யாவ தம்மாரம்மணந்தி ஆரம்மணதோ சப்பி⁴தா⁴ங். ரூபாரம்மணாதீனஞ்ச நீலாதிவிபா⁴கேன அனேகவிதா⁴ங். ததா² மணிகனகரஜதமுத்தாபவாளாதி⁴கெத்தவத்து²ஆராமாதி³ தாஸ்தாஸகோமஹிங்ஸாதி³னானாவிதா⁴வத்தூபகரணவஸேன அனேகவிதா⁴ங்.

தத்த² மஹாபுரிஸோ பாஹிரங் வத்துங் தெந்தோ “யோ யேன அத்திகோ, தங் தஸ்ஸேவ தேதி. தெந்தோ ச தஸ்ஸ அத்திகோ”தி ஸயமேவ ஜானந்தோ அயாசிதோபி தேதி, பகேவ யாசிதோ. முத்தசாகோ³ தேதி, நோ அமுத்தசாகோ³. பரியத்தங் தேதி, நோ அபரியத்தங். ஸதி தெய்யதா⁴ம்மே பச்சபகாரஸன்னிஸ்ஸிதோ ந தேதி, அஸதி தெய்யதா⁴ம்மே, பரியத்தே ச ஸங்விபா⁴காரஹங் விபா⁴ஜதி. ந ச தேதி பருபகா⁴தாவஹங் ஸத்த²விஸமஜ்ஜாதி³கங், நாபி கீளனகங், யங் அனத்துபஸங்ஹிதங், பமாதாவஹஞ்ச, ந ச கிலானஸ்ஸ யாசகஸ்ஸ பானபோ⁴ஜனாதி³அஸப்பாயங், பமாணரஹிதங் வா தேதி, பமாணயுத்தங் பன ஸப்பாயமேவ தேதி.

ததா² யாசிதோ கஹட்டானங் கஹட்டானுச்சு²விகங் தேதி, பப்பஜிதானங் பப்பஜிதானுச்சு²விகங் தேதி. மாதாபிதரோ ஞாதிஸாலோஹிதா மித்தாமச்சா புத்ததாரதாஸகம்மகராதி ஏதேஸு கஸ்ஸசி பீளங் அஜனெந்தோ தேதி, ந ச உளாரங் தெய்யதா⁴ம்மங் படிஜானிதவா லூகங் தேதி, ந ச லாபா⁴ஸக்காரஸிலோகஸன்னிஸ்ஸிதோ தேதி, ந ச பச்சபகாரஸன்னிஸ்ஸிதோ தேதி, ந ச ப்லபாடி⁴கங்² தேதி அஞ்ஞத்ர ஸம்மாஸம்போதி⁴யா, ந ச யாசிதோ, தெய்யதா⁴ம்மங் வா ஜிசுச்சந்தோ தேதி, ந ச அஸஞ்ஞதானங் யாசகானங் அக்கோஸகபரிபா⁴ஸகானம்பி அபவித்தா⁴ தானங் தேதி, அஞ்ஞத்து² பஸன்னசித்தோ அனுகம்பந்தோ ஸக்கச்சமேவ தேதி, ந ச கோதாஹலமங்கலிகோ ஹுத்வா தேதி, கம்மபலமேவ பன ஸத்துஹந்தோ தேதி, நாபி யாசகே பயிருபாஸனாதி³ஹி ஸங்கிலமெத்வா தேதி, அபரிகிலமெந்தோ ஏவ பன தேதி, ந ச பரேஸங் வஞ்சனாதி⁴ப்பாயோ, போ⁴தாதி⁴ப்பாயோ வா தானங் தேதி, அஸங்கிலிட்டசித்தோவ தேதி, நாபி ப்ருஸவாசோ பா⁴குடி⁴கமுகோ² தானங் தேதி, பியவாதி³ ச பன ப்பப்பா⁴ஸீ மிஹிதஸிதவசனோ ஹுத்வா தேதி, யஸ்மிங் சே தெய்யதா⁴ம்மே உளாரமனுஞ்ஞதாய வா சிரபரிசயேன வா கேதா⁴ஸபா⁴வதாய வா லோபா⁴தா⁴ம்மோ அதி⁴மத்தோ ஹோதி, ஜானந்தோ போதி⁴ஸத்தோ தங் கிப்பமேவ படிவினோதயித்வா யாசகே பரியேஸெத்வாபி தேதி, யஞ்ச தெய்யவத்து² பரித்தங், யாசகோபி பச்சபடி⁴தோ, தங் அசிந்தெத்வா அபி அத்தானங் தா⁴வித்வா தெந்தோ யாசகங் ஸம்மானேதி யதா² தங் அகித்திபண்டி⁴தோ, ந ச மஹாபுரிஸோ அத்தனோ புத்ததாரதாஸகம்மகரபோரிஸே யாசிதோ தே அஸஞ்ஞாபிதே தோமனஸ்ஸப்பத்தே யாசகானங் தேதி, ஸம்மதேவ பன ஸஞ்ஞாபிதே ஸோமனஸ்ஸப்பத்தே தேதி, தெந்தோ ச யக்க²ரக்க²ஸபிஸாசாதீனங் வா மனுஸ்ஸானங் வா குருரகம்மந்தானங் ஜானந்தோ ந தேதி, ததா² ரஜ்ஜம்பி தாதி³ஸானங் ந தேதி, யே லோகஸ்ஸ அஹிதாய துக்காய அனத்தாய படிபஜ்ஜந்தி, யே பன தா⁴ம்மிகா தா⁴ம்மேன லோகங் பாலெந்தி, தேஸங் ரஜ்ஜதானங் தேதி. ஏவங் தாவ பாஹிரதானே படிபத்தி வேதி⁴தப்பா⁴.

அஜ்ஜத்திகதானம்பி த்வீஹாகாரேஹி வேதி⁴தப்பா⁴ங். கதங்? யதா² நாம கோசி புரிஸோ கா⁴ஸச்சாத்னஹேது அத்தானங் பரஸ்ஸ நிஸ்ஸஜ்ஜதி, விதெ⁴ய்யபா⁴வங் உபகச்ச²தி தாஸப்யங், ஏவமேவ மஹாபுரிஸோ ஸம்போதி⁴ஹேது நிராமிஸசித்தோ ஸத்தானங் அனுத்தரங் ஹிதஸுகங் இச்சந்தோ அத்தனோ தான்பாரமிங் பரிபூரேதுகாமோ அத்தானங் பரஸ்ஸ நிஸ்ஸஜ்ஜதி, விதெ⁴ய்யபா⁴வங் உபகச்ச²தி யதா²காமகரணீயதங், கரசரணயனாதி³அங்குபச்சங்கங் தேன தேன அத்திகானங் அகம்பிதோ அலீனோ அனுப்பதேதி, ந தத்த² ஸஜ்ஜதி, ந ஸங்கோசங் ஆபஜ்ஜதி யதா² தங் பாஹிரவத்து²ஸ்மிங். ததா² ஹி மஹாபுரிஸோ த்வீஹாகாரேஹி பாஹிரவத்து²ங் பரிச்சஜதி யதா²ஸுகங் பரிபோ⁴காய வா யாசகானங், தேஸங் மனோரதங் பூரெந்தோ அத்தனோ வஸ்பா⁴வாய வா. தத்த² ஸப்பேன ஸப்பா⁴ங் முத்தசாகோ³ ஏவமாஹ “நிஸ்ஸங்க்பா⁴வேனாஹங் ஸம்போதி⁴ங் பாபுணிஸ்ஸாமீ”தி, ஏவங் அஜ்ஜத்திகவத்து²ஸ்மிம்பி வேதி⁴தப்பா⁴ங்.

தத்த² யங் அஜ்ஜத்திகவத்து² திய்யமானங் யாசகஸ்ஸ ஏகந்தேனேவ ஹிதாய ஸங்வத்ததி, தங் தேதி, ந இதரங். ந ச மஹாபுரிஸோ மாரஸ்ஸ, மாரகாயிகானங் வா தேவதானங் விஹிங்ஸாதி⁴ப்பாயானங் அத்தனோ அத்தபா⁴வங் , அங்குபச்சங்கானி வா ஜானமானோ தேதி “மா தேஸங் அனத்தோ² அஹோஸீ”தி. யதா² ச மாரகாயிகானங், ஏவங் தேஹி அன்வாவிட்டானம்பி ந தேதி, நாபி உம்மத்தகானங், இதரேஸங் பன யாசியமானோ ஸமனந்தரமேவ தேதி தாதி³ஸாய யாசனாய துல்லபா⁴பா⁴வதோ, தாதி³ஸஸ்ஸ ச தானஸ்ஸ துக்கரபா⁴வதோ.

அபாயதானங் பன ராஜதோ சோரதோ அக்கி⁴தோ உதகதோ வேர்புக்கலதோ ஸீஹப்யக்கா⁴தி⁴வாளமிகதோ நாகயக்க²ரக்க²ஸபிஸாசாதி³தோ ஸத்தானங் பாயே பச்சபடி⁴தே ததோ பரித்தாணபா⁴வேன தாதப்பா⁴ங்.

தம்மதானங் பன அஸங்கிலிட்டசித்தஸ்ஸ அவிபரீதத்ம்மதேஸனா. ஓபாயிகோ ஹி தஸ்ஸ உபதேஸோ திட்டத்ம்மிகஸம்பராயிகபரமத்தவஸேன, யேன ஸாஸனே அனோதிண்ணானங் அவதாரணங் ஒதிண்ணானங் பரிபாசனங். தத்தாயங் நயோ - ஸங்கேபதோ தாவ தானகதா ஸீலகதா ஸக்ககதா காமானங் ஆதினவோ ஸங்கிலேஸோ ஓகாரோ ச நெக்கம்மே ஆனிஸங்ஸோ. வித்தாரதோ பன ஸாவகபோதியங் அதிமுத்தசித்தானங் ஸரணகம்மனங், ஸீலஸங்வரோ, இந்நிரியேஸு குத்தத்வாரதா, போஜனே மத்தஞ்ஞதா, ஜாக்ரியானுயோகோ, ஸத்த ஸத்தம்மா, அட்டதிங்ஸாய ஆரம்மணேஸு கம்மகரணவஸேன ஸமதானுயோகோ, ரூபமுகாதீஸு விபஸ்ஸனாபிநிவேஸேஸு யதாரஹங் அபிநிவேஸனமுகேன விபஸ்ஸனானுயோகோ, ததா விஸுத்திபடிபதாய ஸம்மத்தகஹணங், திஸ்ஸோ விஜ்ஜா, ச அபிஞ்ஞா, சதஸ்ஸோ படிஸம்பிதா, ஸாவகபோதீதி ஏதேஸங் குணஸங்கித்தனவஸேன யதாரஹங் தத்த தத்த பதிட்டாபனா, பரியோத்பனா ச. ததா பச்சேகபோதியங், ஸம்மாஸம்போதியஞ்ச அதிமுத்தசித்தானங் யதாரஹங் தானாதிபாரமீனங் ஸபாவஸரஸலக்கணாதிஸங்கித்தனமுகேன தீஸுபி அவத்தாபேதேஸு தேஸங் புத்தாநங் மஹானுபாவதாவிபாவனேன யானத்வயே பதிட்டாபனா, பரியோத்பனா ச. ஏவங் மஹாபுரிஸோ ஸத்தானங் தம்மதானங் தேதி.

ததா மஹாபுரிஸோ ஆமிஸதானங் தெந்தோ இமினாஹங் தானேன ஸத்தானங் ஆயுவுண்ணஸுக்புலபடிபாநாதிஸம்பத்திஞ்ச ரமணியங் அக்கபுலஸம்பத்திஞ்ச நிப்பாதெய்யந்தி அன்னங் தேதி, ததா ஸத்தானங் காமகிலேஸபிபாஸலுபஸமாய பானங் தேதி, ததா ஸுவண்ணவண்ணதாய, ஹிரொத்தப்பாலங்காரஸ்ஸ ச நிப்பத்தியா வத்தானி தேதி, ததா இத்திவிதாஸ்ஸ சேவ நிப்பாஸஸுகஸ்ஸ ச நிப்பத்தியா யானங் தேதி, ததா ஸீலகந்தானிப்பத்தியா கந்தங் தேதி, ததா புத்தகுணஸோபாநிப்பத்தியா மாலாவிலேபனங் தேதி, ததா போதிமண்டாஸனநிப்பத்தியா ஆஸனங் தேதி, ததா கதஸெய்யனிப்பத்தியா ஸெய்யங் தேதி, ஸரணபாவனிப்பத்தியா ஆவஸதங் தேதி, பஞ்சசக்குபடிபாபாய பதிபெய்யங் தேதி.

ப்யாமப்பாநிப்பத்தியா ரூபதானங் தேதி, ப்ரஹ்மஸ்ஸரணிப்பத்தியா ஸத்தாதானங் தேதி, ஸப்பலோகஸ்ஸ பியபாவாய ரஸதானங் தேதி, புத்தாஸுகுமாலபாவாய பொட்டப்பதானங் தேதி, அஜராமரணபாவாய பேஸஜ்ஜதானங் தேதி, கிலேஸதாஸப்யவிமோசனத்தங் தாஸானங் புஜிஸ்ஸதாதானங் தேதி, ஸத்தம்மாபிரதியா அனவஜ்ஜகிட்டாரதிஹேதுதானங் தேதி, ஸப்பேபி ஸத்தே அரியாய ஜாதியா அத்தனோ புத்தபாலுபனயனாய புத்ததானங் தேதி, ஸகலஸ்ஸாபி லோகஸ்ஸ பதிபாலுபகம்மனாய தாரதானங் தேதி, ஸுபாலக்கணஸம்பத்தியா ஸுவண்ணமணிமுத்தாபவாளாதிதானங், அனுப்யஞ்ஜனஸம்பத்தியா நானாவிதவிபுஸனதானங், ஸத்தம்மகோஸாதிக்கமாய வித்தகோஸதானங், தம்மராஜபாவாய ரஜ்ஜதானங், தானாதிஸம்பத்தியா ஆராமுய்யானாதிவனதானங், சக்கங்கிதேஹி பாதேஹி போதிமண்டூபஸங்கமனாய சரணதானங், சதுரோகனித்தாரணே ஸத்தானங் ஸத்தம்மஹத்ததானத்தங் ஹத்ததானங், ஸத்திந்த்ரியாதிபடிபாபாய கண்ணனாஸாதிதானங், ஸமந்தசக்குபடிபாபாய சக்குதானங், தஸ்ஸனஸவனானுஸ்ஸரணபாரிசரியாதீஸு ஸப்புகாலங் ஸப்பஸத்தானங் ஹிதஸுகாவஹோ ஸப்பலோகேன ச உபஜிவிதப்போ மே காயோ பாவெய்யாதி மங்ஸலோஹிதாதிதானங். ஸப்பலோகுத்தமோ பாவெய்யந்தி உத்தமங்கதானங் தேதி.

ஏவங் தத்தந்தோ ச ந அனேஸனாய தேதி, ந பரோபகாதேன, ந பாயேன, ந லஜ்ஜாய, ந தக்கிணெய்யரோஸனேன, ந பணீதே ஸதி லுகங், ந அத்துக்கங்ஸனேன, ந பரவம்பனேன, ந ப்லாபிக்கங்காய, ந யாசகஜிஞ்சாய, ந அசித்திகாரேன, அத கோ ஸக்கச்சங் தேதி, ஸஹத்தேன தேதி, காலேன தேதி, சித்திங் கத்வா தேதி, அவிபாக்கேன தேதி, தீஸு காலேஸு ஸோமனஸ்ஸிகோ தேதி, ததோ ஏவ ச தத்வா ந பச்சானுதாபீ ஹோதி, ந படிக்காஹகவஸேன மானாவமானங் கரோதி, படிக்காஹகானங் பியஸமுதாசாரோ ஹோதி வத்ஞ்ஞா யாசயோகோ ஸபரிவாரதாயகோ. அன்னதானஞ்ஹி தெந்தோ தங் ஸபரிவாரங் கத்வா தஸ்ஸாமீதி வத்தாதீஹி ஸத்திங் தேதி, ததா வத்ததானங் தெந்தோ தங் ஸபரிவாரங் கத்வா தஸ்ஸாமீதி அன்னாதீஹி ஸத்திங் தேதி. பானதானாதீஸுபி ஏஸேவ நயோ, ததா ரூபதானங் தெந்தோ இதராரம்மணானிபி தஸ்ஸ பரிவாரங் கத்வா தேதி, ஏவங் ஸேஸேஸுபி.

தத்த ரூபதானங் நாம நீலபீதலோஹிதோதாதாதிவண்ணாதீஸு புப்பவத்ததாதுஸு அஞ்ஞதரங் லபித்தவா ரூபவஸேன ஆபுஜித்வா ரூபதானங் தஸ்ஸாமி, ரூபதானங் மய்ஹந்தி சிந்தெத்வா தாதீஸே தக்கிணெய்யே தானங் பதிட்டாபேதி, ஏதங் ரூபதானங் நாம.

ஸத்ததானங் பன பேரீஸத்தாதீவஸேன வேதிதப்பங். தத்த ஸத்தங் கந்தமூலானி விய உப்பாடெத்வா, நீலுப்பலஹத்தகங் விய ச ஹத்தே டபெத்வா தாதுங் ந ஸக்கோதி, ஸவத்துக் பன கத்வா தத்தந்தோ ஸத்ததானங் தேதி நாம, தஸ்மா யதா ஸத்ததானங் தஸ்ஸாமீதி பேரீமுதிங்காதீஸு அஞ்ஞதரேன தூரியேன திண்ணங் ரதனானங் உபஹாரங் கரோதி, காரேதி ச, ஸத்ததானங் தஸ்ஸாமி, ஸத்ததானங் மேதி பேரீஆதினி டபாபேதி, தம்மகதிகானங் பன ஸத்தபேஸஜ்ஜங், தேலபாணிதாதீனி ச தேதி, தம்மஸ்ஸவனங் கோஸேதி, ஸரபஞ்ஞங் பண்தி, தம்மகதங் கதேதி, உபனிஸின்னகதங், அனுமோதனகஞ்ச கரோதி, காரேதி ச, ததா ஸத்ததானங் நாம ஹோதி.

ததா² மூலகந்தா²தீஸு அஞ்ஞதரங் ரஜனியங் கந்த²வத்துங், பிஸிதமேவ வா கந்த²ங் யங் கிஞ்சி லபி²த்வா கந்த²வஸேன ஆபு²ஜித்வா “கந்த²தா²னங் துஸ்ஸாமி, கந்த²தா²னங் மய்ஹ”ந்தி பு²த்த²ரதனாதீனங் பூஜங் கரோதி, காரேதி ச, கந்த²பூஜனத்தாய அக்ருசந்த²னாதி²கே கந்த²வத்து²கே பரிச்சஜதி, இதுங் கந்த²தா²னங்.

ததா² மூலரஸாதீஸு யங் கிஞ்சி ரஜனியங் ரஸவத்துங் லபி²த்வா ரஸவஸேன ஆபு²ஜித்வா “ரஸதா²னங் துஸ்ஸாமி, ரஸதா²னங் மய்ஹ”ந்தி துக்கி²ணெய்யானங் தே³தி, ரஸவத்து²மேவ வா அஞ்ஞங் க்வாதி²கங் பரிச்சஜதி, இதுங் ரஸதா²னங்.

ததா² பொ²ட்ட²பு²பு²தா²னங் மஞ்சபீடா²தி²வஸேன, அத்த²ரணபாவரணா²தி²வஸேன ச வேதி²த²ப²ங். யதா² ஹி மஞ்சபீட²பி²ஸிபி²பு²பு²ஹனாதி²கங், நிவாஸனபாருபனாதி²கங் வா ஸுக²ஸம்ப²ஸஸங் ரஜனியங் அனவஜ்ஜங் பொ²ட்ட²பு²பு²வத்துங் லபி²த்வா பொ²ட்ட²பு²பு²வஸேன ஆபு²ஜித்வா “பொ²ட்ட²பு²பு²தா²னங் துஸ்ஸாமி, பொ²ட்ட²பு²பு²தா²னங் மய்ஹ”ந்தி துக்கி²ணெய்யானங் தே³தி. யதா²வுத்தங் பொ²ட்ட²பு²பு²வத்துங் லபி²த்வா பரிச்சஜதி, ஏதங் பொ²ட்ட²பு²பு²தா²னங்.

த²ம்மதா²னங் பன த²ம்மாரம்மணஸ்ஸ அதி²ப்பேதத்தா ஓஜாபானஜீவிதவஸேன வேதி²த²ப²ங். ஓஜாதீஸு ஹி அஞ்ஞதரங் ரஜனியங் த²ம்மவத்துங் லபி²த்வா த²ம்மாரம்மணவஸேன ஆபு²ஜித்வா “த²ம்மதா²னங் துஸ்ஸாமி, த²ம்மதா²னங் மய்ஹ”ந்தி ஸப்பினவனிதா²ி² ஓஜதா²னங் தே³தி, அம்ப²பானாதி²அட்ட²வித²ங் பானதா²னங் தே³தி, ஜீவிததா²னந்தி ஆபு²ஜித்வா ஸலாகப²த்தபக்கி²கப²த்தாதீனி தே³தி. அபா²ஸுகபா²வேன அபி²பூ²தானங் ப²யாதி²கானங் வேஜ்ஜங் பட்ட²பேதி, ஜாலங் பா²லாபேதி, குமீனங் வித்த²ங்ஸாபேதி, ஸகுணபஞ்ஜரங் வித்த²ங்ஸாபேதி, ப²ந்த²னேன ப²த்தா²னங் ஸத்தானங் ப²ந்த²னமொக்கங் காரேதி, மாகா²தபே²ரிங் சராபேதி, அஞ்ஞானிபி ஸத்தானங் ஜீவிதபரித்தாணத்த²ங் ஏவருபானி கம்மானி கரோதி, காராபேதி ச, இதுங் த²ம்மதா²னங் நாம.

ஸப்²ப²மேதங் யதா²வுத்ததா²னஸம்ப²த²ங் ஸகலலோகஹிதஸுகா²ய பரிணாமேதி அத்தனோ ச அகுப்பாய விமுத்தியா அபரிக்க²யஸ்ஸ ச²ந்த²ஸ்ஸ அபரிக்க²யஸ்ஸ விரியஸ்ஸ அபரிக்க²யஸ்ஸ ஸமாதி²ஸஸ அபரிக்க²யஸ்ஸ படிபா²னஸ்ஸ அபரிக்க²யஸ்ஸ ஜானஸ்ஸ அபரிக்க²யாய ஸம்மாஸம்போதி²யா பரிணாமேதி , இமஞ்ச தா²னபாரமிங் படிபஜ்ஜந்தேன மஹாஸத்தேன ஜீவிதே அனிச்சஸஞ்ஞா பச்சபட்ட²பேத²பா². ததா² போ²கே²ஸு, ப²ஹு²ஸாதா²ரணதா ச நேஸங் மனஸி காத²ப²ா², ஸத்தேஸு ச மஹாகருணா ஸததங் ஸமிதங் பச்சபட்ட²பேத²பா². ஏவஞ்ஹி போ²கே²ஹி க²ஹேத²ப²ஸாரங் க²ண்ஹந்தோ ஆதித்ததோ விய அகா²ரதோ ஸப்²ப²ங் ஸாபதெய்யங், அத்தானஞ்ச ப²ஹி நீஹரந்தோ ந கிஞ்சி ஸேஸேதி, ந கத்த²சி விபா²க²ங் கரோதி, அஞ்ஞத²து² நிரபெக்கோ² நிஸ்ஸஜ்ஜதி ஏவ. அயங் தாவ தா²னபாரமியா படிபத்திக்கமோ.

ஸீலபாரமியா பன அயங் படிபத்திக்கமோ - யஸ்மா ஸப்²ப²ஞ்ஞுஸ்ஸீலாலங்காரேஹி ஸத்தே அலங்கரிதுகாமேன மஹாபுரிஸேன ஆதி²தோ அத்தனோ ஏவ தாவ ஸீலங் விஸோதே²த²ப²ங். தத்த² சதுஹாகாரேஹி ஸீலங் விஸுஜ்ஜதி அஜ்ஜா²ஸயவிஸுத்த²²தோ, ஸமாதா²னதோ, அவிதிக்கமனதோ, ஸதி வீதிக்கமே புன பாகடகரணதோ ச. விஸுத்த²²²ஸயதாய ஹி ஏகச்சோ அத்தாதி²பதி ஹு²த்வா பாபஜி²ச²²னஸபா²வோ அஜ்ஜ²த்தங் ஹிரித²ம்மங் பச்சபட்ட²பெத்வா ஸுபரிஸுத்த²²ஸமாசாரோ ஹோதி, ததா² பரதோ ஸமாதா²னே ஸதி ஏகச்சோ லோகாதி²பதி ஹு²த்வா பாபதோ உத்தஸந்தோ ஒத்தப்பத²ம்மங் பச்சபட்ட²பெத்வா ஸுபரிஸுத்த²²ஸமாசாரோ ஹோதி, இதி உப²யதா²பி ஏதே அவிதிக்கமனதோ ஸீலே பதிட்ட²ஹந்தி. அத² ச பன கதா²சி ஸதிஸம்மோஸேன ஸீலஸ்ஸ க²ண்டா²தி²பா²வோ ஸியா, தாயயேவ யதா²வுத்தாய ஹிரொத்தப்பஸம்பத்தியா கி²ப்பமேவ நங் வுட்ட²னாதி²னா படிபாகதி²கங் கரொந்தீதி.

தயித²ங் ஸீலங் வாரித்தங் சாரித்தந்தி து²வித²ங். தத்த²யங் போ²தி²ஸத்தஸ்ஸ வாரித்தஸீலே படிபத்திக்கமோ - தேன ஸப்²ப²ஸத்தேஸு ததா² த²யாபன்னசித்தேன ப²²வித²ப²ங், யதா² ஸுபினந்தேனபி ந ஆகா²தோ உப்பஜ்ஜெய்ய, பருபகரணவிரததாய பரஸந்தகோ அலக²தோ² விய ந பராமஸித²போ². ஸசே பப்²ப²ஜிதோ ஹோதி, அப்²ரஹ்மசரியதோபி ஆராசா²ீ ஹோதி ஸத்தவித²²மேது²னஸங்யோக²விரதோ, பகே²வ பரதா²ரக²மனதோ. க²ஹுட்டோ² ஸமானோ பரேஸங் தா²ரேஸு ஸதா² பாபகங் சித்தம்பி ந உப்பாதே³தி. கதெ²ந்தோ ஸச்சங் ஹிதங் பியங் பரிமிதமேவ ச காலேன த²ம்மிங் கத²ங் பா²ஸிதா ஹோதி. ஸப்²ப²த்த² அனபி²²ஜ்ஜ²லு , அப்²யாபன்னசித்தோ, அவிபரீத²ஸ்ஸனோ கம்மஸ்ஸகதா²னா²னேன ச ஸமன்னாக²தோ. ஸமக்²தேஸு ஸம்மாபடிபன்னேஸு நிவிட்ட²ஸத்தோ² ஹோதி நிவிட்ட²பேமோதி.

இதி சதுரபாயவட்டது²க்க²னங் பத²பூ²தேஹி அகுஸலகம்மபதே²ஹி, அகுஸலத²ம்மேஹி ச ஓரமித்வா ஸக்²மொக்க²னங் பத²பூ²தேஸு குஸலகம்மபதே²ஸு, குஸலத²ம்மேஸு ச பதிட்ட²த²ஸ்ஸ மஹாபுரிஸஸ்ஸ பரிஸுத்த²²²ஸயபயோக²தோ யதா²பி²பத்த²தா ஸத்தானங் ஹிதஸுக²பஸஞ்ஹிதா மனோரதா² ஸீக²ங் ஸீக²ங் அபி²னி²ப²ஜ்ஜந்தி, பாரமியோ பரிபூரேந்தி. ஏவங்பூ²தோ ஹி அயங். தத்த² ஹிங்ஸானிவத்தியா ஸப்²ப²ஸத்தானங் அப²யதா²னங் தே³தி, அப்பகஸிரேனேவ மெத்தாபா²வனங் ஸம்பாதே³தி, ஏகா²ஸ மெத்தானிஸங்ஸே அதி²க²ச்ச²தி, அப்பாபா²தோ² ஹோதி அப்பாதங்²கோ, தீ²கா²யகோ ஸுக²ப²ஹு²லோ, லக்²ணவிஸேஸே பாபுணாதி, தோ²ஸவாஸனஞ்ச ஸமுச்ச²ந்த²தி. ததா² அதி²ன்னதா²னநிவத்தியா சோராத²²ஹி அஸாதா²²ரணே போ²கே² அதி²க²ச்ச²தி, பரேஹி அனாஸங்கனீயோ, பியோ, மனாபோ, விஸ்ஸாஸனீயோ, ப²²வஸம்பத்தீஸு அலக்²க²சித்தோ

பரிச்சாக்ஸீலோ, லோபு⁴வாஸனஞ்ச ஸமுச்சிந்ததி. அப்ரஹ்மசரியனிவத்தியா அலோபோ⁴ ஹோதி ஸந்தகாயசித்தோ, ஸத்தானங் பியோ ஹோதி மனாபோ அபரிஸங்கீயோ, கல்யாணோ சஸ்ஸ கித்திஸத்தோ³ அப்பு⁴க்³சுத்தி, அலக்³சுத்தோ ஹோதி மாதுகாமேஸு அலுத்தா⁴ஸயோ, நெக்கம்மபஹுலோ, லக்கணவிஸேஸே அதி⁴க்³சுத்தி, லோபு⁴வாஸனஞ்ச ஸமுச்சிந்ததி.

முஸாவாத்னிவத்தியா ஸத்தானங் பமாணபு⁴தோ ஹோதி பச்சயிகோ தேதோ ஆதெய்யவசனோ தேவதானங் பியோ மனாபோ ஸுரபி⁴க்³ந்த⁴முகோ² அஸத்த⁴ம்மார்க்கிதகாயவசீஸமாசாரோ, லக்கணவிஸேஸே அதி⁴க்³சுத்தி, கிலேஸவாஸனஞ்ச ஸமுச்சிந்ததி. பேஸுஞ்ஞனிவத்தியா பருபக்கமேஹி அபே⁴ஜ்ஜகாயோ ஹோதி அபே⁴ஜ்ஜபரிவாரோ, ஸத்த⁴ம்மே ச அபே⁴ஜ்ஜனகஸத்தோ⁴, த்ஸ்ஹமித்தோ ப⁴வந்தரபரிசிதானம்பி ஸத்தானங் ஏகந்தபியோ, அஸங்கிலேஸபஹுலோ. ப்ருஸவாசானிவத்தியா ஸத்தானங் பியோ ஹோதி மனாபோ ஸுக்ஸீலோ மது⁴ரவசனோ ஸம்பா⁴வனீயோ, அட்ட²ங்க்ஸமன்னாக்³தோ சஸ்ஸ ஸரோ நிப்³ப்த்தி. ஸம்பப்பலாபனிவத்தியா ஸத்தானங் பியோ ஹோதி மனாபோ, க்ருபா⁴வனீயோ ச, ஆதெய்யவசனோ பரிமிதாலாபோ, மஹேஸக்கோ² ச ஹோதி மஹானுபா⁴வோ, டா²னுப்பத்திகேன படிபா⁴னேன பஞ்ஹாப்யாகரணஞஸலோ, புத்த⁴பூ⁴மியஞ்ச ஏகாய ஏவ வாசாய அனேகபா⁴ஸானங் ஸத்தானங் அனேகேஸங் பஞ்ஹானங் ப்யாகரணஸமத்தோ² ஹோதி.

அனபி⁴ஜ்ஜாலுதாய அகிச்சலாபீ⁴ ஹோதி, உளாரேஸு ச போ⁴கேஸு ருசிங் படிபப⁴தி, கத்தியமஹாஸாலாதீ³னங் ஸம்மதோ ஹோதி, பச்சத்திகேஹி அனபி⁴ப⁴வனீயோ, இந்த்ரியவேகல்லங் ந பாபுணாதி, அப்படிபுக்³லோ ச ஹோதி. அப்யாபாதேன பியதஸ்ஸனோ ஹோதி ஸத்தானங் ஸம்பா⁴வனீயோ, பரஹிதாபி⁴னந்திதாய ச ஸத்தே அப்பகஸிரேனேவ பஸாதே³தி, அலாக்ஸபா⁴வோ ச ஹோதி மெத்தாவிஹாரீ, மஹேஸக்கோ² ச ஹோதி மஹானுபா⁴வோ. மிச்சாத்ஸ்ஸனாபா⁴வேன கல்யாணே ஸஹாயே படிபப⁴தி, ஸீஸச்சேதங் பாபுணந்தோபி பாபகம்மங் ந கரோதி, கம்மஸ்ஸகதாத்ஸ்ஸனதோ அகோதுஹலமங்க்லிகோ ச ஹோதி, ஸத்த⁴ம்மே சஸ்ஸ ஸத்தா⁴ பதிட்டிதா ஹோதி மூலஜாதா, ஸத்த⁴ஹதி ச ததா³க்தானங் போதி⁴ங், ஸமயந்தரேஸு நாபி⁴ரமதி உக்காரட்டானே ராஜஹங்ஸோ விய, லக்கணத்தயவிஜானநே குஸலோ ஹோதி, அந்தே ச அனாவரணஞாணலாபீ⁴, யாவ ச போதி⁴ங் ந பாபுணாதி, தாவ தஸ்மிங் தஸ்மிங் ஸத்தனிகாயே உக்கட்டுக்கட்டோ² ஹோதி, உளாருளாரஸம்பத்தியோ பாபுணாதி.

“இதி ஹிதங் ஸீலங் நாம ஸப்ப்ஸம்பத்தீனங் அதி⁴ட்டானங், ஸப்ப்புத்த⁴குணானங் பப⁴வபூ⁴மி, ஸப்ப்புத்த⁴காரகத⁴ம்மானங் ஆதி³ சரணங் காரணங் முகங் பமுக²ந்தி பஹுமானங் உப்பாதெத்வா காயவசீஸங்யமே, இந்த்ரியதமனே, ஆஜீவபாரிஸுத்தி⁴யங், பச்சயபரிபோ⁴கே³ ச ஸதிஸம்மஜஞ்ஞப⁴லேன அப்பமத்தோ ஹோதி, லாப⁴ஸக்காரஸிலோகங் உக்கித்தாஸிகபச்சத்தி²கங் விய ஸல்லக்கெத்வா “கிகீவ அண்ட³ந்திஆதி³னா (விஸுத்தி⁴. 1.7; தீ³. நி. அட்ட². 1.7) வுத்தனயேன ஸக்கச்சங் ஸீலங் ஸம்பாதேதப்பங். அயங் தாவ வாரித்தஸீலே படிபத்திக்கமோ.

சாரித்தஸீலே பன படிபத்தி ஏவங் வேதிதப்பா³ - இத⁴ போதி⁴ஸத்தோ கல்யாணமித்தானங் க்ருட்டானியானங் அபி⁴வாத்னங் பச்சுட்டானங் அஞ்ஜலிகம்மங் ஸாமீசிகம்மங் காலேன காலங் கத்தா ஹோதி, ததா² தேஸங் காலேன காலங் உபட்டானங் கத்தா ஹோதி, கிலானானங் காயவெய்யாவடிகங், வாசாய புச்சுனஞ்ச கத்தா ஹோதி, ஸுபா⁴ஸிதபதா³னி ஸுத்வா ஸாது⁴காரங் கத்தா ஹோதி, குணவந்தானங் குணே வண்ணேதா, பரேஸங் அபகாரே கந்தா, உபகாரே அனுஸ்ஸரிதா, புஞ்ஞானி அனுமோதி³தா, அத்தனோ புஞ்ஞானி ஸம்மாஸம்போதி⁴யா பரிணாமேதா, ஸப்பகாலங் அப்பமாத்விஹாரீ குஸலேஸு த⁴ம்மேஸு, ஸதி அச்சயே அச்சயதோ திஸ்வா தாதி³ஸானங் ஸஹத⁴ம்மிகானங் யதா²பூ⁴தங் ஆவி கத்தா, உத்தரிஞ்ச ஸம்மாபடிபத்திங் ஸம்மதேவ பரிபுரேதா.

ததா² அத்தனோ அனுரூபாஸு அத்தூபஸங்ஹிதாஸு ஸத்தானங் இதிகத்தப்பதாபுரெக்காரோ அனலஸோ ஸஹாயபா⁴வங் உபக்³சுத்தி. உப்பன்னேஸு ச ஸத்தானங் ப்யாதி⁴ஆதி³துக்கேஸு யதா²ரஹங் பதிகாரவிதா⁴யகோ, ஞாதிபோ⁴கா³தி³ப்யஸனபதிதேஸு ஸோகபனோத³னோ, உல்லுப்பனஸபா⁴வாவட்டி²தோ ஹுத்வா நிக்³ஹாரஹானங் த⁴ம்மேனேவ நிக்³ஹனனகோ யாவதே³வ அகுஸலா வுட்டா²பெத்வா குஸலே பதிட்டா²பனாய, பக்³ஹாரஹானங் த⁴ம்மேனேவ பக்³ஹனனகோ. யானி புரிமகானங் மஹாபோதி⁴ஸத்தானங் உளாரதமானி பரமதுக்கரானி அசிந்தெய்யானுபா⁴வானி ஸத்தானங் ஏகந்தஹிதஸுகாவஹானி சரிதானி, யேஹி நேஸங் போதி⁴ஸம்பா⁴ரா ஸம்மதேவ பரிபாகங் அகமிங்ஸு, தானி ஸுத்வா அனுப்பி³க்கோ³ அனுத்ராஸோ “தேபி மஹாபுரிஸா மனுஸ்ஸா ஏவ, அனுக்கமேன பன ஸிக்கா³பாரிபுரியா பா⁴விதத்தா தாதி³ஸாய உளாரதமாய ஆனுபா⁴வஸம்பத்தியா போதி⁴ஸம்பா⁴ரேஸு உக்கங்ஸபாரமிப்பத்தா அஹேஸங், தஸ்மா மயாபி ஸீலாதி³ஸிக்கா³ஸு ஸம்மதேவ ததா² படிபஜ்ஜிதப்பங், யாய படிபத்தியா அஹம்பி அனுக்கமேன ஸிக்கங் பரிபுரெத்வா ஏகந்ததோ பதங் அனுபாபுணிஸ்ஸாமீ³தி ஸத்தா⁴புரேசாரிகங் விரியங் அவிஸ்ஸஜ்ஜந்தோ ஸம்மதேவ ஸீலேஸு பரிபுரகாரீ ஹோதி.

ததா² படிச்சுன்னகல்யாணோ ஹோதி விவடாபாராதோ⁴, அப்பிச்சோ² ஸந்துட்டோ² பவிவித்தோ அஸங்ஸட்டோ² துக்கஸஹோ அவிபரீதத்ஸ்ஸனஜாதிகோ அனுத்த⁴தோ அனுன்னனோ அசபலோ அமுக²ரோ அவிகிண்ணவாசோ ஸங்வுதிந்த்ரியோ ஸந்தமானஸோ குஹனாதி³மிச்சாஜீவவிரஹிதோ ஆசாரகோ³சரஸம்பன்னோ, அனுமத்தேஸு வஜ்ஜேஸு ப⁴யதஸ்ஸாவீ ஸமாதாய ஸிக்கதி ஸிக்கா³பதேஸு, ஆரத்த⁴விரியோ பஹிதத்தோ காயே ச ஜீவிதே

ச நிரபெக்கோ, அப்பமத்தகம்பி காயே, ஜீவிதே வா அபெக்கங் நாதி⁴வாஸேதி பஜஹதி வினோதே³தி, பகேவ அதி⁴மத்தங். ஸப்³பேபி து³ஸ்ஸீல்யஹேதுபூ⁴தே கோது⁴பனாஹாதி³கே கிலேஸுபக்கிலேஸே பஜஹதி வினோதே³தி, அப்பமத்தகேன விஸேஸாதி⁴க³மேன அபரிதுட்டோ² ஹோதி, ந ஸங்கோசங் ஆபஜ்ஜதி, உபருபரிவிஸேஸாதி⁴க³மாய வாயமதி.

யேன யதா²லத்தா⁴ ஸம்பத்தி ஹானபா⁴கியா வா டி⁴திபா⁴கியா வா ந ஹோதி, ததா² மஹாபுரிஸோ அந்தா⁴னங் பரிணாயகோ ஹோதி, மக்³கங் ஆசிக்கதி, பதி⁴ரானங் ஹத்த²முத்தா⁴ய ஸஞ்ஞங் தே³தி, அத்த²மனுக்கா³ஹேதி, ததா² மூகானங். பீட⁴ஸப்பிகானங் பீட⁴ங் தே³தி, வாஹேதி வா. அஸ்ஸத்தா⁴னங் ஸத்தா⁴படிலாபா⁴ய வாயமதி, குஸ்தானங் உஸ்ஸாஹஜனநாய, முட்ட⁴ஸ்ஸதீனங் ஸதிஸமாயோகா⁴ய. விப்⁴பந்தத்தானங் ஸமாதி⁴ஸம்பதா⁴ய, துப்பஞ்ஞானங் பஞ்ஞாதி⁴க³மாய வாயமதி. காமச்சந்தப்பரியுட்டி⁴தானங் காமச்சந்தப்படிவினோது³னாய வாயமதி. ப்யாபாத்³தி²னமித்த⁴உத்த⁴ச்சக்குச்சுவிசிகிச்சா³பரியுட்டி⁴தானங் விசிகிச்சா³வினோது³னாய வாயமதி. காமவிதக்காதி³பகதானங் காமவிதக்காதி³மிச்சா³விதக்கவினோது³னாய வாயமதி. புப்பகாரீனங் ஸத்தானங் கதஞ்ஞுதங் நிஸ்ஸாய புப்பா⁴ஸீ பியவாதீ³ ஸங்காஹகோ ஸதி³ஸேன, அதி⁴கேன வா பச்சபகாரே ஸம்மானேதா ஹோதி.

ஆபதா³ஸு ஸஹாயகிச்சங் அனுதிட்ட²தி, தேஸங் தேஸஞ்ச ஸத்தானங் பகதிங், ஸபா⁴வஞ்ச பரிஜானித்வா யேஹி யதா² ஸங்வஸிதப்ப³ங் ஹோதி, தேஹி ததா² ஸங்வஸதி. யேஸு ச யதா² படிபஜ்ஜிதப்ப³ங் ஹோதி, தேஸு ததா² படிபஜ்ஜதி. தஞ்ச கோ² அகுஸலதோ வுட்டா⁴பெத்வா குஸலே பதிட்டா⁴பனவஸேன, ந அஞ்ஞதா². பரிசித்தானுரக்கணா ஹி போதி⁴ஸத்தானங் யாவதே³வ குஸலாபி⁴வட்டி⁴யா. ததா² ஹிதஜ்ஜா³ஸயேனாபி பரோ ந ஸாஹஸிதப்போ³, ந ப⁴ண்டிதப்போ³, ந மங்குபா⁴வமாபாதே³தப்போ³, ந பரஸ்ஸ குக்குச்சங் உப்பாதே³தப்ப³ங், ந நிக்³ஹட்டா⁴னே சோதே³தப்போ³, ந நீசதரங் படிபன்னஸ்ஸ அத்தா உச்சதரே ட⁴பேதப்போ³, ந ச பரேஸு ஸப்³பேன ஸப்ப³ங் அஸேவினா ப⁴விதப்ப³ங், ந அதிஸேவினா, ந அகாலஸேவினா ப⁴விதப்ப³ங்.

யுத்தே பன ஸத்தே தேஸகாலானுருபங் ஸேவதி, ந ச பரேஸங் புரதோ பியேபி க³ரஹதி, அப்பியே வா பஸங்ஸதி, ந அதி⁴ட்டா⁴ய விஸ்ஸாஸீ ஹோதி, ந த⁴ம்மிகங் உபனிமந்தனங் படிக்கி³பதி, ந பஞ்ஞத்திங் உபகச்சதி, நாதி⁴கங் படிக்க³ணஹாதி, ஸத்தா⁴ஸம்பன்னே ஸத்தா⁴னிஸங்ஸகதா⁴ய ஸம்பஹங்ஸேதி, ஸீலஸுதசாகப்பஞ்ஞாஸம்பன்னே பஞ்ஞானிஸங்ஸகதா⁴ய ஸம்பஹங்ஸேதி. ஸசே பன போதி⁴ஸத்தோ அபி⁴ஞ்ஞாபுலப்பத்தோ ஹோதி, பமாதா³பன்னே ஸத்தே அபி⁴ஞ்ஞாபுலேன யதா²ரஹங் நிரயாதி³கே துஸ்ஸெந்தோ ஸங்வேஜெத்வா அஸ்ஸத்தா⁴தி³கே ஸத்தா⁴தீ³ஸு பதிட்டா⁴பேதி, ஸாஸனே ஓதாரேதி, ஸத்தா⁴தி³குணஸம்பன்னே பரிபாசேதி. ஏவமஸ்ஸ மஹாபுரிஸஸ்ஸ சாரித்தபூ⁴தோ அபரிமானோ பஞ்ஞாபி⁴ஸந்தோ குஸலாபி⁴ஸந்தோ உபருபரி அபி⁴வட்ட⁴தீதி வேதி³தப்ப³ங்.

அபிச யா ஸா “கிங் ஸீலங், கேனட்டே²ன ஸீல”ந்திஆதி³னா புச்சங் கத்வா “பாணாதிபாதாதீ³ஹி விரமந்தஸ்ஸ, வத்தபடிபத்திங் வா பூரெந்தஸ்ஸ சேதனாத³யோ த⁴ம்மா ஸீல”ந்திஆதி³னா நயேன நானப்பகாரதோ ஸீலஸ்ஸ வித்தா³ரகதா² விஸுத்தி⁴மக்³கே (விஸுத்தி⁴. 1.6) வத்தா, ஸா ஸப்பா³பி இத⁴ ஆஹரித்வா வத்தப்பா³. கேவலஞ்ஹி தத்த² ஸாவகபோதி⁴ஸத்தவஸேன ஸீலகதா² ஆகதா, இத⁴ மஹாபோதி⁴ஸத்தவஸேன கருணாபாயகோஸல்லபுப்பங்குமங் கத்வா வத்தப்பா³தி அயமேவ விஸேஸோ. யதோ இதங் ஸீலங் மஹாபுரிஸோ யதா² ந அத்தனோ துக்க³தியங் பரிகிலேஸவிமுத்தியா, ஸுக³தியம்பி ந ரஜ்ஜஸம்பத்தியா, ந சக்கவத்தீ, ந தே³வ, ந ஸக்க, ந மார, ந ப்ரஹ்மஸம்பத்தியா பரிணாமேதி, ததா² ந அத்தனோ தேவிஜ்ஜதாய, ந ச²ளபி⁴ஞ்ஞதாய, ந சதுபடிஸம்பி⁴தாதி⁴க³மாய, ந ஸாவகபோதி⁴யா, ந பச்சேகபோதி⁴யா பரிணாமேதி, அத² கோ² ஸப்ப³ஞ்ஞுபா⁴வேன ஸப்ப³ஸத்தானங் அனுத்தரஸ்ஸாலங்காரஸம்பாத³னத்த²மேவ பரிணாமேதி³தி அயங் ஸீலபாரமியா படிபத்திக்கமோ.

ததா² யஸ்மா கருணாபாயகோஸல்லபரிக்க³ஹிதா ஆதீ³னவதுஸ்ஸனபுப்பங்குமா காமேஹி ச ப⁴வேஹி ச நிக்³மனவஸேன பவத்தா குஸலசித்துப்பத்தி நெக்க³ம்மபாரமீ, தஸ்மா ஸகலஸங்கிலேஸனிவாஸனட்டா²னதாய, புத்ததாராதீ³ஹி மஹாஸம்பா³த⁴தாய, கலிவாணிஜ்ஜாதி³னானாவிகம்மந்தாதி⁴ட்டா⁴னப்பா³யாகுலதாய ச க⁴ராவாஸஸ்ஸ நெக்க³ம்மஸுகாதீ³னங் அனோகாஸதங், காமானஞ்ச “ஸத்த²தா⁴ராலக்³மது⁴பி³ந்து³ விய ச கத³லீ விய ச அவலெய்ஹமானபரித்தஸ்ஸாத³விபுலானத்தா³னுபந்தா⁴தி ச விஜ்ஜுலதோபா⁴ஸேன க³ஹேதப்ப³ங் நச்சங் விய பரித்தகாலுபலப்பா⁴, உம்மத்தகாலங்காரோ விய விபரீதஸஞ்ஞாய அனுப⁴விதப்பா³, கரீஸாவச்சா³து³னமுக்³ங் விய படி³காரபூ⁴தா, உத³கே தேமிதங்கு³லியா நிஸாருதுகபானங் விய அதித்திகரா, சாதஜ்ஜத்தபோ⁴ஜனங் விய ஸாபா³தா⁴, ப³லிஸாமிஸங் விய ப்யாஸனுபனிபாதகாரணா (ப்யஸனஸன்னிபாதகாரணா - தீ³. நி. 1.7), அக்³ஸந்தாபோ விய காலத்தயேபி து³க்கு³ப்பத்திஹேதுபூ⁴தா, மக்கடாலேபோ விய பந்த⁴னநிமித்தா, கா³தகாவச்சா³து³னகிமாலயோ விய அனத்தச்சா³து³னா, ஸபத்தகாமவாஸோ விய ப⁴யட்டா⁴னபூ⁴தா, பச்சத்திகபோஸகோ விய கிலேஸமாராதீ³னங் ஆமிஸபூ⁴தா, ச²ணஸம்பத்தியோ விய விபரிணாமதுக்கா³, கோடரக்கி³ விய அந்தோதா³ஹகா, புராணகூபாவலம்ப³பீரணமது⁴பிண்ட⁴ங் விய அனேகாதீ³னவா, லோணாதகபானங் விய பிபாஸாஹேதுபூ⁴தா, ஸுராமேரயங் விய நீசஜனஸேவிதா , அப்பஸ்ஸாத³தாய அட்டி³கங்கலுபமா³திஆதி³னா ச நயேன ஆதீ³னவங் ஸல்லக்கெத்வா தப்பி³பரியாயேன நெக்க³ம்மே ஆனிஸங்ஸங்

பஸ்ஸந்தேன நெக்கம்மபவிவேகஉபஸமஸுகாதீஸு நின்னபோணபப்பாரசித்தேன நெக்கம்மபாரமியங்
படிபஜ்ஜிதப்பங்.

யஸ்மா பன நெக்கம்மங் பப்பஜ்ஜாமுலகங், தஸ்மா பப்பஜ்ஜா தாவ அனுட்டாதப்பா. பப்பஜ்ஜமனுதிட்டந்தேன
மஹாஸத்தேன அஸதி புத்தூப்பாதே கம்மவாதீனங் கிரியவாதீனங் தாபஸபரிப்பாஜகானங் பப்பஜ்ஜா
அனுட்டாதப்பா. உப்பன்னேஸு பன ஸம்மாஸம்புத்தேஸு தேஸங் ஸாஸனே ஏவ பப்பஜிதப்பங். பப்பஜித்வா
ச யதாவுத்தே ஸீலே பதிட்டித்தேன தஸ்ஸா ஏவ ஸீலபாரமியா வோதாபனத்தங் துத்தகுணா ஸமாதாதப்பா.
ஸமாதின்னதுத்தம்மா ஹி மஹாபுரிஸா ஸம்மதேவ தே பரிஹரந்தா
அப்பிச்சாஸந்துட்டஸல்லேகபவிவேகஅஸங்ஸக்கவீரியாரம்பாஸுபாரதாதிக்குணஸிலலிக்காவதிகிலேஸமலதாய
அனவஜ்ஜஸீலவதகுணபரிஸுத்தஸமாசாரா போராணே அரியவங்ஸத்தயே பதிட்டித்தா சதுத்தங்
பாவனாராமதாஸங்காதங் அரியவங்ஸங் கந்துங் சத்தாரீஸாய ஆரம்மணேஸு யதாரஹங் உபசாரப்பனாபேதங்
ஜானங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹரந்தி. ஏவஞ்ஹிஸ்ஸ ஸம்மதேவ நெக்கம்மபாரமீ பாரிபுரிதா ஹோதி. இமஸ்மிங் பன
டானே தேரஸஹி துத்தம்மேஹி ஸத்திங் தஸ்ஸ கஸிணானி தஸாஸுபானி தஸானுஸ்ஸதியோ சத்தாரோ
புரஹமவிஹாரா சத்தாரோ ஆருப்பா ஏகா ஸஞ்ஞா ஏகங் வவத்தானந்தி சத்தாரீஸ
ஸமாதிப்பாவனாகம்மட்டானானி, பாவனாவிதானஞ்ச வித்தாரதோ வத்தப்பானி, தங் பனேதங் ஸப்பங்
யஸ்மா விஸுத்திமக்கே (விஸுத்தி. 1.22, 47) ஸப்பாகாரதோ வித்தாரெத்வா வத்தங், தஸ்மா தத்த
வுத்தனயேனேவ வேதிதப்பங். கேவலஞ்ஹி தத்த ஸாவகபோதிஸத்தஸ்ஸ வஸேன வத்தங், இத்
மஹாபோதிஸத்தஸ்ஸ வஸேன கருணாபாயகோஸல்லப்பங்குமங் கத்வா வத்தப்பந்தி அயமேவ விஸேஸோ.
ஏவமெத்த நெக்கம்மபாரமியா படிபத்திக்கமோ வேதிதப்போ.

ததா பஞ்ஞாபாரமிங் ஸம்பாதேதுகாமேன யஸ்மா பஞ்ஞா ஆலோகோ விய அந்தகாரேன மோஹேன ஸஹ ந
வத்ததி, தஸ்மா மோஹகாரணானி தாவ போதிஸத்தேன பரிவஜ்ஜேதப்பானி. தத்திமானி மோஹகாரணானி-அரதி
தந்தீ விஜம்பிதா ஆலஸியங் கணஸங்கணிகாராமதா நித்தாஸீலதா அனிச்சயஸீலதா ஞாணஸ்மிங்
அகுதுஹலதா மிச்சாதிமானோ அபரிபுச்சகதா காயஸ்ஸ நஸம்மாபரிஹாரோ அஸமாஹிதசித்ததா துப்பஞ்ஞானங்
புக்கலானங் ஸேவனா பஞ்ஞவந்தானங் அபயிருபாஸனா அத்தபரிப்போ மிச்சாவிக்கப்போ விபரீதாபிவிவேஸோ
காயதஸ்ஸஹிபஹுலதா அஸங்வேகஸீலதா பஞ்ச நீவரணானி, ஸங்கேபதோ யேவாபனதம்மே ஆஸேவதோ
அனுப்பன்னா பஞ்ஞா நுப்பஜ்ஜதி, உப்பன்னா பரிஹாயதி, இதி இமானி மோஹகாரணானி, தானி பரிவஜ்ஜந்தேன
பாஹுஸச்சே, ஜானாதீஸு ச யோகோ கரணயோ.

தத்தாயங் பாஹுஸச்சஸ்ஸ விஸயவிபாக்கோ - பஞ்சக்கந்தா த்வாதஸாயதனானி அட்டாரஸ தாதுயோ
சத்தாரி ஸச்சானி பாஸீஸிந்தீரியானி த்வாதஸபதிக்கோ படிச்சஸமுப்பாதோ, ததா ஸதிபட்டானாதயோ
குஸலாதிதம்மப்பேதா ச, யானி ச லோகே அனவஜ்ஜானி விஜ்ஜாட்டானானி, யோ ச ஸத்தானங்
ஹிதஸுகவிதானனயோ ப்யாகரணவிஸேஸோ. இதி ஏவங் பகாரங் ஸகலமேவ ஸுதவிஸயங்
உபாயகோஸல்லப்பங்குமாய பஞ்ஞாய, ஸதியா, விரியேன ச ஸாதுகங்
உக்கஹணஸவனதாரணபரிசயபரிபுச்சாஹி ஓகாஹேத்வா தத்த ச பரேஸங் பதிட்டாபனேன ஸுதமயா பஞ்ஞா
நிப்பத்தேதப்பா, ததா ஸத்தானங் இதிகத்தப்பதாஸு டானுப்பத்திகா படிபாநபுதா,
ஆயாபாயஉபாயகோஸல்லபுதா ச பஞ்ஞா ஹிதேஸிதங் நிஸ்ஸாய தத்த தத்த யதாரஹங் பவத்தேதப்பா, ததா
கந்தாதீனங் ஸபாவதம்மானங் ஆகாரபரிதக்கனமுகேன சேவ நிஜ்ஜானங் கமாபெந்தேன ச சிந்தாமயா பஞ்ஞா
நிப்பத்தேதப்பா.

கந்தாதீனங்யேவ பன ஸலக்கணஸாமஞ்ஞலக்கணபரிக்கஹணவஸேன லோகியபரிஞ்ஞங் நிப்பத்தெந்தேன
புப்பாக்கப்பாவனாபஞ்ஞா ஸம்பாதேதப்பா. ஏவஞ்ஹி "நாமரூபமத்தமிதங், யதாரஹங் பச்சயேஹி உப்பஜ்ஜதி
சேவ நிருஜ்ஜதி ச, ந எத்த கோசி கத்தா வா காரேதா வா, ஹுத்வா அபாவட்டேன அனிச்சங்,
உதயப்பயபடிபீனட்டேன துக்கங், அவஸவத்தனட்டேன அனத்தாதி அஜ்ஜத்திகதம்மே, பாஹிரகதம்மே ச
நிப்பிஸேஸங் பரிஜானந்தோ தத்த ஆஸங்கங் பஜஹந்தோ, பரே ச தத்த தங் பஜஹாபெந்தோ கேவலங்
கருணாவஸேனேவ யாவ ந புத்தகுணா ஹத்ததலங் ஆகச்சந்தி, தாவ யானத்தயே ஸத்தே
அவதாரணபரிபாசனேஹி பதிட்டாபெந்தோ, ஜானவிமொக்கஸமாதிஸமாபத்தியோ, அபிஞ்ஞாயோ ச
லோகியவஸிப்பாவங் பாபெந்தோ பஞ்ஞாய மத்தகங் பாபுணாதி.

தத்த யாசிமா இத்திவிதஞ்ஞாணங் திப்பஸோததாதுஞ்ஞாணங் சேதோபரியஞ்ஞாணங்
புப்பேனிவாஸானுஸ்ஸதிஞ்ஞாணங் திப்பசக்குஞ்ஞாணங் யதாஃகம்முபகஞ்ஞாணங் அனாகதங்ஸஞ்ஞாணந்தி
ஸபரிபாண்டா பஞ்சலோகியாபிஞ்ஞாஸங்காதா பாவனாபஞ்ஞா, யா ச
கந்தாயதனதாதுஇந்தீரியஸச்சபடிச்சஸமுப்பாதாதிபேதேஸு சதுபுமகேஸு தம்மேஸு
உக்கஹபரிபுச்சாவஸேன ஞாணபரிசயங் கத்வா ஸீலவிஸுத்தி சித்தவிஸுத்தி மூலபுதாஸு இமாஸு
த்வீஸு விஸுத்தீஸு பதிட்டாய திட்டிவிஸுத்தி கங்காவிதரணவிஸுத்தி
மக்காமக்கஞ்ஞாணதஸ்ஸனவிஸுத்தி படிபதாஞ்ஞாணதஸ்ஸனவிஸுத்தி ஞாணதஸ்ஸனவிஸுத்தி
ஸரீரபுதா இமா பஞ்ச விஸுத்தியோ ஸம்பாதேந்தேன பாவேதப்பா லோகியலோகுத்தரபேதா
பாவனாபஞ்ஞா, தாஸங் ஸம்பாதனவிதானங் யஸ்மா "தத்த ஏகோபி ஹுத்வா பஹுதா ஹோதிஆதிசுங்

இத்தி⁴விசுப்பினங் காதுகாமேன ஆதி⁴கம்மிகேன யோகி⁴னா⁴திஆதி⁴னா, (விஸுத்தி⁴. 2.365) “கந்தா⁴தி பஞ்ச² கந்தா⁴ ரூபக்கந்தோ⁴ வேது⁴னாக்கந்தோ⁴ ஸஞ்ஞாக்கந்தோ⁴ ஸங்கா⁴ரக்கந்தோ⁴ விஞ்ஞாணக்கந்தோ⁴”திஆதி⁴னா (விஸுத்தி⁴. 2.431) ச விஸயவிஸயிவிபா⁴கேன (விஸயவிபா⁴கேன - சரியா. அட்ட². பகிண்ணககதா²) ஸத்தி⁴ங் விஸுத்தி⁴மக்⁴கே ஸப்பா⁴காரதோ வித்தா²ரெத்வா வுத்தங், தஸ்மா தத்த² வுத்தனயேனேவ வேதி⁴தப்பங். கேவலஞ்ஹி தத்த² ஸாவகபோ⁴தி⁴ஸத்தஸ்ஸ வஸேன பஞ்ஞா ஆகதா, இத்⁴ மஹாபோ⁴தி⁴ஸத்தஸ்ஸ வஸேன கருணாபாயகோஸல்லபு⁴பங்கு⁴மங் கத்வா வத்தப்பா⁴. ஞாணத⁴ஸ்ஸனவிஸுத்தி⁴ங் அபாபெத்வா படிபதா⁴ஞாணத⁴ஸ்ஸனவிஸுத்தி⁴யங்வேவ விபஸ்ஸனா ட²பேதப்பா⁴தி அயமேவ விஸேஸோதி. ஏவமெத்த² பஞ்ஞாபாரமியா படிபத்திக்கமோ வேதி⁴தப்பா⁴.

ததா² யஸ்மா ஸம்மாஸம்போ⁴தி⁴யா கதாபி⁴னீஹாரேன மஹாஸத்தேன பாரமீபரிபுரணத்த²ங் ஸப்பா⁴காலங் யுத்தப்பயுத்தேன ப⁴விதப்பங் ஆபுத்த⁴பரிசுரணேன, தஸ்மா காலேன காலங் “கோ நு கோ² அஜ்ஜ மயா புஞ்ஞஸம்பா⁴ரோ, ஞாணஸம்பா⁴ரோ வா உபசிதோ, கிங் வா மயா பரஹிதங் கத²ந்தி தி⁴வஸே தி⁴வஸே பச்சவெக்கந்தேன ஸத்தஹிதத்த²ங் உஸ்ஸாஹோ கரணீயோ, ஸப்பே⁴ஸம்பி ஸத்தானங் உபகாராய அத்தனோ பரிக்க⁴ஹபு⁴தங் வத்துங், காயங், ஜீவிதஞ்ச நிரபெக்க⁴னசித்தேன ஒஸ்ஸஜ்ஜிதப்பங், யங் கிஞ்சி கம்மங் கரோதி காயேன, வாசாய வா, தங் ஸப்பங் ஸம்போ⁴தி⁴யங் நின்னசித்தேனேவ காதப்பங், போ⁴தி⁴யா பரிணாமேதப்பங், உளாரேஹி, இத்தரேஹி ச காமேஹி வினிவத்தசித்தேனேவ ப⁴விதப்பங், ஸப்பா⁴ஸு ச இதிகத்தப்ப⁴தாஸு உபாயகோஸல்லங் பச்சபட்ட²பெத்வா படிபஜ்ஜிதப்பங்.

தஸ்மிங் தஸ்மிஞ்ச ஸத்தஹிதே ஆரத்த⁴வீரியேன ப⁴விதப்பங் இட்டா²னிட்டா²தி⁴ஸப்பா⁴ஸஹேன அவிஸங்வாதி⁴னா. ஸப்பே⁴பி ஸத்தா அனோதி⁴ஸோ மெத்தாய, கருணாய ச பரிதப்பா⁴. யா காசி ஸத்தானங் துக்குப்பத்தி, ஸப்பா⁴ ஸா அத்தனி பாடிகங்கி⁴தப்பா⁴. ஸப்பே⁴ஸஞ்ச ஸத்தானங் புஞ்ஞங் அப்ப⁴னுமோதி⁴தப்பங், புத்தா⁴னங் மஹந்ததா மஹானுபா⁴வதா அபி⁴ண்ணங் பச்சவெக்கி⁴தப்பா⁴, யஞ்ச கிஞ்சி கம்மங் கரோதி காயேன, வாசாய வா, தங் ஸப்பங் போ⁴தி⁴சித்தப்ப⁴பங்கு⁴மங் காதப்பங். இமினா ஹி உபாயேன தா⁴னாதீ⁴ஸு யுத்தப்பயுத்தஸ்ஸ தாமவதோ த்ளஹபரக்கமஸ்ஸ மஹாஸத்தஸ்ஸ போ⁴தி⁴ஸத்தஸ்ஸ அபரிமெய்யோ புஞ்ஞஸம்பா⁴ரோ, ஞாணஸம்பா⁴ரோ ச தி⁴வஸே தி⁴வஸே உபசீயதி.

அபிச ஸத்தானங் பரிபோ⁴கத்தங், பரிபாலனத்த²ஞ்ச அத்தனோ ஸரீரங், ஜீவிதஞ்ச பரிச்சஜித்வா குப்பிபாஸஸீதுணஹவாதாதாதி⁴துக்க⁴பதிகாரோ பரியேஸிதப்போ⁴ ச உப்பாதே⁴தப்போ⁴ ச, யஞ்ச யதா⁴வுத்ததுக்க⁴பதிகாரஜங் ஸுக⁴ங் அத்தனா படிபப⁴தி, ததா² ரமணீயேஸு ஆராமுய்யானபாஸாத்ளாகாதீ⁴ஸு , அரஞ்ஞாயதனேஸு ச காயசித்தஸந்தாபாபா⁴வேன அபி⁴னிப்புத்ததா அத்தனா ஸுக⁴ங் படிபப⁴தி, யஞ்ச ஸுணாதி “புத்தா⁴னுபுத்த⁴பச்சேகபுத்தா⁴, மஹாபோ⁴தி⁴ஸத்தா ச நெக்க⁴மபடிபத்தியங் டி⁴தா⁴தி ச “திட்ட²த⁴ம்மிகஸுக⁴விஹாரபு⁴தங் ஈதி⁴ஸங் நாம ஜா⁴னஸமாபத்திஸுக⁴மனுப⁴வந்தீ⁴தி ச, தங் ஸப்பங் ஸத்தேஸு அனோதி⁴ஸோ உபஸங்ஹரதி. அயங் தாவ நயோ அஸமாஹிதபு⁴மியங் பதிட்டி⁴தஸ்ஸ.

ஸமாஹிதபு⁴மியங் பன பதிட்டி⁴தோ அத்தனா யதா⁴னுபு⁴தங் விஸேஸாதி⁴க⁴மனிப்பத்தங் பீதிங், பஸ்ஸத்தி⁴ங், ஸுக⁴ங், ஸமாதி⁴ங், யதா⁴பு⁴தஞாணஞ்ச ஸத்தேஸு அதி⁴முச்சந்தோ உபஸங்ஹரதி பரிணாமேதி, ததா² மஹதி ஸங்ஸாரதுக்கே², தஸ்ஸ ச நிமித்தபு⁴தே கிலேஸாபி⁴ஸங்கா⁴ரதுக்கே² நிமுக்க⁴ங் ஸத்தனிகாயங் திஸ்வா தத்ராபி கா⁴த⁴னசே⁴த⁴னபே⁴த⁴னஸே⁴த⁴னபிஸனஹிங்ஸனஅக்கி⁴ஸந்தாபாதி⁴ஜனிதா துக்கா⁴ திப்பா⁴ கரா கடுகா வேது⁴னா நிரந்தரங் சிரகாலங் வேது⁴யந்தே நரகே, அஞ்ஞமஞ்ஞங் குஜ்ஜ⁴னஸந்தாஸனவிஸோத⁴னஹிங்ஸனபராதீ⁴னதாதீ⁴ஹி மஹாதுக்க⁴ங் அனுப⁴வந்தே திரச்சா⁴னக⁴தே, ஜோதிமாலாகுலஸரீரே குப்பிபாஸவாதாதாதீ⁴ஹி ட²ய்ஹமானே, விஸுஸ்ஸமானே ச வந்தகே⁴ளாதி⁴ஆஹாரே, உத்த⁴பா⁴ஹு விரவந்தே நிஜ்ஜ⁴மதண்ஹிகாதிகே மஹாதுக்க⁴ங் வேது⁴யமானே பேதே ச பரியெட்டி⁴முலகங் மஹந்தங் அனயப்பயஸனங் பாபுணந்தே ஹத்த⁴ச்சே⁴தா⁴தி⁴கரணயோகேன துப்ப⁴ண்ணதுத்த⁴ஸிகத⁴லித்தா⁴தி⁴பா⁴வேன குப்பிபாஸாதி⁴ஆபா⁴த⁴யோகேன ப⁴லவந்தேஹி அபி⁴ப⁴வனீயதோ, பரேஸங் வஹனதோ, பராதீ⁴னதோ ச நரகே, பேதே, திரச்சா⁴னக⁴தே ச அதிஸயந்தே அபாயதுக்க⁴னிப்பி⁴ஸேஸங் துக்க⁴மனுப⁴வந்தே மனுஸ்ஸே ச ததா² விஸயபரிபோ⁴க⁴விக்⁴த்தசித்ததாய ராகா⁴தி⁴பரிளாஹேன ட²ய்ஹமானே வாதவேக⁴ஸமுட்டி⁴தஜாலாஸமித்த⁴ஸுக்க⁴கட்ட²ஸன்னிபாதே அக்கி⁴க்கந்தே⁴ விய அனுபஸந்தபரிளாஹவுத்திகே அனுபஸந்தனிஹதபராதீ⁴னே (அனிஹதபராதீ⁴னே தீ³. நி. 1.7) காமாவசரதே⁴வே ச மஹதா வாயாமேன விதா⁴ரமாகாஸங் விகா⁴ஹிதஸகுந்தா விய, ப⁴லவதா து⁴ரே பாணி⁴னா கித்தஸரா விய ச “ஸதிபி சிரப்பவத்தியங் அனச்சந்திகதாய பாதபரியோஸானா அனதிக்கந்தஜாதிஜராமரணா ஏவா⁴தி ரூபாவசராரூபாவசரதே⁴வே ச பஸ்ஸந்தேன மஹந்தங் ஸங்வேக⁴ங் பச்சபட்ட²பெத்வா மெத்தாய, கருணாய ச அனோதி⁴ஸோ ஸத்தா பரிதப்பா⁴. ஏவங் காயேன, வாசாய, மனஸா ச போ⁴தி⁴ஸம்பா⁴ரே நிரந்தரங் உபசினந்தேன யதா² பாரமியோ பரிபுரெந்தி, ஏவங் ஸக்கச்சகாரினா ஸாதச்சகாரினா அனோலீனவுத்தினா உஸ்ஸாஹோ பவத்தேதப்போ⁴, வீரியபாரமீ பரிபுரேதப்பா⁴.

அபிச “அசிந்தெய்யாபரிமெய்யவிபுலோளாரவிமலனிருபமனிருபக்கிலேஸகு⁴ணக⁴ணனிசயனிதா⁴னபு⁴தஸ்ஸ புத்த⁴பா⁴வஸ்ஸ உஸ்ஸக்கித்வா ஸம்பஹங்ஸனயொக்க⁴ங் வீரியங் நாம அசிந்தெய்யானுபா⁴வமேவ, யங் ந பசுரஜனா ஸோதும்பி ஸக்குணந்தி, பகே⁴வ படிபஜ்ஜிதுங். ததா² ஹி திவிதா⁴ அபி⁴னீஹாரசித்துப்பத்தி, சதஸ்ஸோ புத்த⁴பு⁴மியோ, (ஸு. நி. அட்ட². 1.34) சத்தாரி ஸங்க⁴ஹவத்து⁴னி , (தீ³. நி. 3.210; அ. நி. 4.32) கருணேகரஸதா,

புத்ததாரத⁴னாதி³உபகரணபரிச்சாகோ³ பன தா³னபாரமீ, அத்தனோ அங்க³பரிச்சாகோ³ தா³னஉபாரமீ, அத்தனோ ஜீவிதபரிச்சாகோ³ தா³னபரமத்த³பாரமீ. ததா² புத்ததா³ராதி³கஸ்ஸ திவித⁴ஸ்ஸாபி ஹேது அவீதிக்கமனவஸேன திஸ்ஸோ ஸீலபாரமியோ, தேஸு ஏவ திவிதே⁴ஸு வத்தூ³ஸு ஆலயங் உபச்சி³ந்தி³த்வா நிக்க³மனவஸேன திஸ்ஸோ நெக்க³ம்மபாரமியோ, உபகரணஅங்க³ஜீவிததண்ணஹங் ஸமுஹனித்வா ஸத்தானங் ஹரிதாஹிதவினிச்ச³யகரணவஸேன திஸ்ஸோ பஞ்ஞாபாரமியோ, யதா²வுத்தபே⁴தா³னங் பரிச்சாகா³தீ³னங் வாயமனவஸேன திஸ்ஸோ வீரியபாரமியோ, உபகரணஅங்க³ஜீவிதந்தராயகரானங் க³மனவஸேன திஸ்ஸோ க³ந்திபாரமியோ, உபகரணஅங்க³ஜீவிதஹேது ஸச்சாபரிச்சாக³வஸேன திஸ்ஸோ ஸச்சபாரமியோ, தா³னாதி³பாரமியோ அகுப்பாதி⁴ட்டா³னவஸேனேவ ஸமிஜ்ஜ³ந்தீதி உபகரணாதி³வினாஸேபி அசலாதி⁴ட்டா³னவஸேன திஸ்ஸோ அதி⁴ட்டா³னபாரமியோ, உபகரணாதி³விகா⁴தகேஸுபி ஸத்தேஸு மெத்தாய அவிஜஹனவஸேன திஸ்ஸோ மெத்தாபாரமியோ, யதா²வுத்தவத்து³த்தயஸ்ஸ உபகாராபகாரேஸு ஸத்தஸங்கா³ரேஸு மஜ்ஜ³த்ததாபடிஸாப⁴வஸேன திஸ்ஸோ உபெக்கா³பாரமியோதி ஏவமாதி³னா ஏதாஸங் விபா⁴கோ வேதிதப்³போ³.

கோ ஸங்குஹோதி எத்த² பன -

யதா² விபா⁴க்தோ திங்ஸ-விதா⁴ ஸங்குஹதோ துஸ;
சுப்பகாராவ ஏதாஸு, யுகுளாதீஹி ஸாத⁴யே.

யதா² ஹி ஏஸா விபா⁴க்தோ திங்ஸவிதா⁴பி தா³னபாரமிஆதி³பா⁴வதோ துஸவிதா⁴, ஏவங்
தா³னஸிலக³ந்திவிரியஜா³னபஞ்ஞாஸபா⁴வேன சு²பி³தா⁴. ஏதாஸு ஹி நெக்க³ம்மபாரமீ ஸீலபாரமியா ஸங்குஹிதா
தஸ்ஸா ப³புஜ்ஜாபா⁴வே. நீவரணவிவேகபா⁴வே பன ஜா³னபாரமியா, குஸலத⁴ம்மபா⁴வே சு²ஹிபி
ஸங்குஹிதா, ஸச்சபாரமீ ஸீலபாரமியா ஏகதே³ஸா ஏவ வசீஸச்சவிரதிஸச்சபக்கே². ஞாணஸச்சபக்கே² பன
பஞ்ஞாபாரமியா ஸங்குஹிதா, மெத்தாபாரமீ ஜா³னபாரமியா ஏவ, உபெக்காபாரமீ ஜா³னபஞ்ஞாபாரமீஹி,
அதி⁴ட்டா³னபாரமீ ஸப்பா³ஹிபி ஸங்குஹிதாதி.

ஏதேஸஞ்ச தா³னாதீனங் சன்னங் குணானங் அஞ்ஞமஞ்ஞஸம்பந்தா⁴னங் பஞ்சத³ஸ யுகுளாதீனி பஞ்சத³ஸ
யுகுளாதீஸாத⁴கானி ஹொந்தி. ஸெய்யதி³தங்? தா³னஸிலயுகுளேன பரஹிதாஹிதானங்
கரணாகரணயுகுளஸித்தி⁴, தா³னக³ந்தியுகுளேன அலோபா⁴தோஸயுகுளஸித்தி⁴, தா³னவிரியயுகுளேன
சாகுஸுதயுகுளஸித்தி⁴, தா³னஜா³னயுகுளேன காமதோஸப்பஹானயுகுளஸித்தி⁴, தா³னபஞ்ஞாயுகுளேன
அரியயானது⁴ரயுகுளஸித்தி⁴, ஸீலக³ந்தித்வயேன பயோகா³ஸயஸுத்த⁴த்வயஸித்தி⁴, ஸீலவிரியத்வயேன
பா⁴வனாத்வயஸித்தி⁴, ஸீலஜா³னத்வயேன து³ஸ்ஸீல்யபரியுட்டா³னப்பஹானத்வயஸித்தி⁴,
ஸீலபஞ்ஞாத்வயேன தா³னத்வயஸித்தி⁴, க³ந்திவிரியத்வயேன க³மாதேஜத்வயஸித்தி⁴, க³ந்திஜா³னது³கேன
விரோதா⁴னுரோத⁴ப்பஹானது³கஸித்தி⁴, க³ந்திபஞ்ஞாது³கேன ஸஞ்ஞதாக³ந்திபடிவேத⁴து³கஸித்தி⁴,
விரியஜா³னது³கேன பக்³ஹாவிக்கேபது³கஸித்தி⁴, விரியபஞ்ஞாது³கேன ஸரணது³கஸித்தி⁴, ஜா³னபஞ்ஞாது³கேன
யானது³கஸித்தி⁴. தா³னஸிலக³ந்திதிக்கேன லோபா⁴தோஸமோஹப்பஹானதிகஸித்தி⁴, தா³னஸீலவிரியதிக்கேன
போ⁴கஜீவிதகாயஸாராதானதிகஸித்தி⁴, தா³னஸீலஜா³னதிகேன புஞ்ஞகிரியவத்து³திகஸித்தி⁴,
தா³னஸீலபஞ்ஞாதிக்கேன ஆமிஸாப⁴யத⁴ம்மதா³னதிகஸித்தி⁴தி ஏவங் இதரேஹிபி திகேஹி, சதுக்காதீஹி ச
யதா³ஸம்ப⁴வங் திகானி, சதுக்காதீனி ச யோஜேதப்பா³னி.

ஏவங் சு²பி³தா⁴னம்பி பன இமாஸங் பாரமீனங் சதுஹி அதி⁴ட்டா³னேஹி ஸங்குஹோ வேதி³தப்போ³.
ஸப்ப³பாரமீனங் ஸமூஹஸங்குஹதோ ஹி சத்தாரி அதி⁴ட்டா³னானி. ஸெய்யதி³தங்? ஸச்சாதி⁴ட்டா³னங்,
சாகாதி⁴ட்டா³னங், உபஸமாதி⁴ட்டா³னங், பஞ்ஞாதி⁴ட்டா³னந்தி. தத்த² அதி⁴திட்ட²தி ஏதேன, எத்த² வா
அதி⁴திட்ட²தி, அதி⁴ட்டா³னமத்தமேவ வா தந்தி அதி⁴ட்டா³னங், ஸச்சஞ்ச தங் அதி⁴ட்டா³னஞ்ச, ஸச்சஸ்ஸ வா
அதி⁴ட்டா³னங், ஸச்சங் வா அதி⁴ட்டா³னமேதஸ்ஸாதி ஸச்சாதி⁴ட்டா³னங். ஏவங் ஸேஸேஸுபி. தத்த²
அவிஸேஸதோ தாவ கதாபி⁴னீஹாரஸ்ஸ அனுகம்பிதஸப்ப³ஸத்தஸ்ஸ மஹாஸத்தஸ்ஸ படிஞ்ஞானுருபங்
ஸப்ப³பாரமீபரிக்க³ஹதோ ஸச்சாதி⁴ட்டா³னங், தேஸங் படிபக்க³பரிச்சாக³தோ சாகாதி⁴ட்டா³னங்,
ஸப்ப³பாரமிதாக்கு³ணேஹி உபஸமனதோ உபஸமாதி⁴ட்டா³னங். தேஹி ஏவ பரஹிதேஸு உபாயகோஸல்லதோ
பஞ்ஞாதி⁴ட்டா³னங்.

விஸேஸதோ பன “யாசகானங் ஜனானங் அவிஸங்வாதெத்வா து³ஸ்ஸாமீதி படிஜானந்தோ, படிஞ்ஞங்
அவிஸங்வாதெத்வா தா³னதோ, தா³னங் அவிஸங்வாதெத்வா அனுமோதனதோ , மச்சு³ரியாதி³படிபக்க³பரிச்சாக³தோ,
தெய்யபடிக்கா³ஹகதா³னதெய்யத⁴ம்மக்க³யேஸு லோபா⁴தோஸமோஹப⁴யவூபஸமனதோ, யதா³ரஹங்
யதா³காலங் யதா³விதா⁴னஞ்ச தா³னதோ, பஞ்ஞுத்தரதோ ச குஸலத⁴ம்மானங் சதுரதி⁴ட்டா³னபத³ட்டா³னங் தா³னங்.
ததா² ஸங்வரஸமாதா³னஸ்ஸ அவிதிக்கமனதோ, து³ஸ்ஸீல்யபரிச்சாக³தோ, து³ச்சரிதவூபஸமனதோ, பஞ்ஞுத்தரதோ ச
சதுரதி⁴ட்டா³னபத³ட்டா³னங் ஸீலங். யதா³படிஞ்ஞங் க³மனதோ, கதாபராத⁴விகப்பரிச்சாக³தோ,
கோத⁴பரியுட்டா³னவூபஸமனதோ, பஞ்ஞுத்தரதோ ச சதுரதி⁴ட்டா³னபத³ட்டா³னாக³ந்தி. படிஞ்ஞானுருபங்
பரஹிதகரணதோ, விஸயபரிச்சாக³தோ, அகுஸலவூபஸமனதோ, பஞ்ஞுத்தரதோ ச சதுரதி⁴ட்டா³னபத³ட்டா³னங்
விரியங். படிஞ்ஞானுருபங் லோகஹிதானுசிந்தனதோ, நீவரணபரிச்சாக³தோ, சித்தவூபஸமனதோ, பஞ்ஞுத்தரதோ ச
சதுரதி⁴ட்டா³னபத³ட்டா³னங் ஜா³னங். யதா³படிஞ்ஞங் பரஹிதாபாயகோஸல்லதோ, அனுபாயகிரியபரிச்சாக³தோ,
மோஹஜபரிளாஹவூபஸமனதோ, ஸப்ப³ஞ்ஞுதாபடிபா⁴தோ ச சதுரதி⁴ட்டா³னபத³ட்டா³னா பஞ்ஞா.

தத்த² ஞெய்யபடிஞ்ஞானுவிதா⁴னேஹி ஸச்சாதி⁴ட்டா³னங், வத்து³காமகிலேஸகாமபரிச்சாக³ஹி
சாகாதி⁴ட்டா³னங், தோஸது³க்க³வூபஸமேஹி உபஸமாதி⁴ட்டா³னங், அனுபோ³த⁴படிவேதே⁴ஹி
பஞ்ஞாதி⁴ட்டா³னங். திவித⁴ஸச்சபரிக்க³ஹிதங் தோஸத்தயவிரோதி⁴ ஸச்சாதி⁴ட்டா³னங்,
திவித⁴சாக³பரிக்க³ஹிதங் தோஸத்தயவிரோதி⁴ சாகாதி⁴ட்டா³னங், திவித⁴வூபஸமபரிக்க³ஹிதங்
தோஸத்தயவிரோதி⁴ உபஸமாதி⁴ட்டா³னங், திவித⁴ஞாணபரிக்க³ஹிதங் தோஸத்தயவிரோதி⁴
பஞ்ஞாதி⁴ட்டா³னங். ஸச்சாதி⁴ட்டா³னபரிக்க³ஹிதானி சாகு³பஸமபஞ்ஞாதி⁴ட்டா³னானி அவிஸங்வாதனதோ,
படிஞ்ஞானுவிதா⁴னதோ ச. சாகாதி⁴ட்டா³னபரிக்க³ஹிதானி ஸச்சு³பஸமபஞ்ஞாதி⁴ட்டா³னானி
படிபக்க³பரிச்சாக³தோ, ஸப்ப³பரிச்சாக³புலத்தா ச. உபஸமாதி⁴ட்டா³னபரிக்க³ஹிதானி
ஸச்சசாக³பஞ்ஞாதி⁴ட்டா³னானி கிலேஸபரிளாஹுபஸமனதோ, கம்மபரிளாஹுபஸமனதோ ச.
பஞ்ஞாதி⁴ட்டா³னபரிக்க³ஹிதானி ஸச்சசாகு³பஸமாதி⁴ட்டா³னானி ஞாணப்பு³ங்க³மதோ, ஞாணானுபரிவத்தனதோ

சாதி ஏவங் ஸப்பாபி பாரமியோ ஸச்சப்பாவிதா சாகுபரிப்யஞ்ஜிதா உபஸமோப்யுருஹிதா பஞ்ஞாபரிஸுத்தா⁴. ஸச்சஞ்ஹி ஏதாஸங் ஜனகஹேது, சாகோ படிக்காஹகஹேது, உபஸமோ பரிபுத்தி⁴ஹேது பஞ்ஞா பாரிஸுத்தி⁴ஹேது. ததா² ஆதி⁴மஹி ஸச்சாதி⁴ட்டானங் ஸச்சபடிஞ்ஞத்தா, மஜ்ஜே சாகாதி⁴ட்டானங் கதபணிதா⁴னஸ்ஸ பரஹிதாய அத்தபரிச்சாகுதோ, அந்தே உபஸமாதி⁴ட்டானங் ஸப்பூபஸமபரியோஸானத்தா. ஆதி⁴மஜ்ஜபரியோஸானேஸு பஞ்ஞாதி⁴ட்டானங் தஸ்மிங் ஸதி ஸம்ப⁴வதோ, அஸதி அஸம்ப⁴வதோ, யதாபடிஞ்ஞஞ்ச ஸம்ப⁴வதோ.

தத்த² மஹாபரிஸா ஸததங் அத்தஹிதபரஹிதகரேஹி கருபியபா⁴வகரேஹி ஸச்சசாகாதி⁴ட்டானேஹி கி⁴ஹிபு⁴தா ஆமிஸதானேன பரே அனுக்க³ண்ஹந்தி. ததா² அத்தஹிதபரஹிதகரேஹி, கருபியபா⁴வகரேஹி, உபஸமபஞ்ஞாதி⁴ட்டானேஹி ச பப்பஜிதபு⁴தா த⁴ம்மதானேன பரே அனுக்க³ண்ஹந்தி.

தத்த² அந்திமப⁴வே போதி⁴ஸத்தஸ்ஸ சதுரதி⁴ட்டானபரிபுரணங். பரிபுண்ணசதுரதி⁴ட்டானஸ்ஸ ஹி சரிமகப⁴ஹபத்தீதி ஏகே. தத்ராபி ஹி கப்பா⁴வக்கந்திஅபி⁴னிக்க²மனேஸு பஞ்ஞாதி⁴ட்டானஸமுதா³கமேன ஸதோ ஸம்பஜானோ ஸச்சாதி⁴ட்டானபாரிபுரியா ஸம்பதிஜாதோ உத்தராபி⁴முகோ ஸத்தபத³விதிஹாரேன கந்த்வா ஸப்பா³ திஸா ஒலோகெத்வா ஸச்சானுபரிவத்தினா வசஸா “அக்கோஹமஸ்மி லோகஸ்ஸ, ஜெட்டோஹமஸ்மி லோகஸ்ஸ, ஸெட்டோஹமஸ்மி லோகஸ்ஸா”தி (தி³. நி. 2.31; ம. நி. 3.207) திக்கத்துங் ஸீஹனாதங் நிதி³, உபஸமாதி⁴ட்டானஸமுதா³கமேன ஜிண்ணாதுரமதப்ப³ஜிதத³ஸ்ஸாவினோ சதுத⁴ம்மப்பதேஸகோவித³ஸ்ஸ யொப்பனாரொக்யஜீவிதஸம்பத்திமதானங் உபஸமோ, சாகாதி⁴ட்டானஸமுதா³கமேன மஹதோ ஞாதிபரிவட்டஸ்ஸ, ஹத்த²க³தஸ்ஸ ச சக்கவத்திரஜ்ஜஸ்ஸ அனபெக்கப்பரிச்சாகோதி.

துதியே டானே அபி⁴ஸம்போதி⁴யங் சதுரதி⁴ட்டானபரிபுரணந்தி கேசி. தத்த² ஹி யதாபடிஞ்ஞங் ஸச்சாதி⁴ட்டானஸமுதா³கமேன சதுன்னங் அரியஸச்சானங் அபி⁴ஸமயோ. ததோ ஹி ஸச்சாதி⁴ட்டானங் பரிபுண்ணங். சாகாதி⁴ட்டானஸமுதா³கமேன ஸப்புகிலேஸுபக்கிலேஸபரிச்சாகோ³. ததோ ஹி சாகாதி⁴ட்டானங் பரிபுண்ணங். உபஸமாதி⁴ட்டானஸமுதா³கமேன பரமபஸமஸம்பத்தி. ததோ ஹி உபஸமாதி⁴ட்டானங் பரிபுண்ணங். பஞ்ஞாதி⁴ட்டானஸமுதா³கமேன அனாவரணஞாணபடிலாபோ⁴. ததோ ஹி பஞ்ஞாதி⁴ட்டானங் பரிபுண்ணந்தி, தங் அஸித்த⁴ங் அபி⁴ஸம்போதி⁴யாபி பரமத்தபா⁴வதோ.

ததியே டானே த⁴ம்மசக்கப்பவத்தனே சதுரதி⁴ட்டானங் பரிபுண்ணந்தி அஞ்ஞே. தத்த² ஹி ஸச்சாதி⁴ட்டானஸமுதா³கதஸ்ஸ த்வாத்ஸஹி ஆகாரேஹி அரியஸச்சதே³ஸனாய ஸச்சாதி⁴ட்டானங் பரிபுண்ணங், சாகாதி⁴ட்டானஸமுதா³கதஸ்ஸ ஸத்த⁴ம்மமஹாயாகுரணேன சாகாதி⁴ட்டானங் பரிபுண்ணங், உபஸமாதி⁴ட்டானஸமுதா³கதஸ்ஸ ஸயங் உபஸந்தஸ்ஸ பரேஸங் உபஸமனேன உபஸமாதி⁴ட்டானங் பரிபுண்ணங், பஞ்ஞாதி⁴ட்டானஸமுதா³கதஸ்ஸ வினெய்யானங் ஆஸயாதி³பரிஜானநேன பஞ்ஞாதி⁴ட்டானங் பரிபுண்ணந்தி, தத³பி அஸித்த⁴ங் அபரியோஸிதத்தா புத்த⁴கிச்சஸ்ஸ.

சதுத்தே² டானே பரினிப்பானே சதுரதி⁴ட்டானங் பரிபுண்ணந்தி அபரே. தத்ர ஹி பரினிப்புத்ததா பரமத்த³ஸச்சஸம்பத்தியா ஸச்சாதி⁴ட்டானபரிபுரணங், ஸப்பூபதி⁴படினிஸ்ஸக்கேன சாகாதி⁴ட்டானபரிபுரணங், ஸப்பூஸங்கா³ரூபஸமேன உபஸமாதி⁴ட்டானபரிபுரணங், பஞ்ஞாபயோஜனபரினிப்பானேன பஞ்ஞாதி⁴ட்டானபரிபுரணந்தி.

தத்ர மஹாபரிஸஸ்ஸ விஸேஸேன மெத்தாகெத்தே அபி⁴ஜாதியங் ஸச்சாதி⁴ட்டானஸமுதா³கதஸ்ஸ ஸச்சாதி⁴ட்டானபரிபுரணமபி⁴ப்யத்தங், விஸேஸேன கருணாகெத்தே அபி⁴ஸம்போதி⁴யங் பஞ்ஞாதி⁴ட்டானஸமுதா³கதஸ்ஸ பஞ்ஞாதி⁴ட்டானபரிபுரணமபி⁴ப்யத்தங், விஸேஸேன முதி³தாகெத்தே த⁴ம்மசக்கப்பவத்தனே சாகாதி⁴ட்டானஸமுதா³கதஸ்ஸ சாகாதி⁴ட்டானபரிபுரணமபி⁴ப்யத்தங், விஸேஸேன உபெக்காகெத்தே பரினிப்பானே உபஸமாதி⁴ட்டானஸமுதா³கதஸ்ஸ உபஸமாதி⁴ட்டானபரிபுரணமபி⁴ப்யத்தந்தி துட்ட²ப்பங்.

தத்ராபி ஸச்சாதி⁴ட்டானஸமுதா³கதஸ்ஸ ஸங்வாஸேன ஸீலங் வேதி³தப்பங், சாகாதி⁴ட்டானஸமுதா³கதஸ்ஸ ஸங்வோஹாரேன ஸோசெய்யங் வேதி³தப்பங், உபஸமாதி⁴ட்டானஸமுதா³கதஸ்ஸ ஆபதாஸு தாமோ வேதி³தப்போ³, பஞ்ஞாதி⁴ட்டானஸமுதா³கதஸ்ஸ ஸாகச்சாய பஞ்ஞா வேதி³தப்பா³. ஏவங் ஸீலாஜீவசித்ததி³டி³விஸுத்தி⁴யோ வேதி³தப்பா³. ததா² ஸச்சாதி⁴ட்டானஸமுதா³கமேன தோஸாகதிங் ந கச்சதி அவிஸங்வாத்னதோ, சாகாதி⁴ட்டானஸமுதா³கமேன சந்தாகதிங் ந கச்சதி அனபி⁴ஸங்குதோ, உபஸமாதி⁴ட்டானஸமுதா³கமேன ப⁴யாகதிங் ந கச்சதி அனுபரோத⁴தோ, பஞ்ஞாதி⁴ட்டானஸமுதா³கமேன மோஹாகதிங் ந கச்சதி யதாபு⁴தாவபோ⁴த⁴தோ.

ததா² படமேன அதுட்டோ² அதி⁴வாஸேதி, துதியேன அலுத்தோ⁴ படிஸேவதி, ததியேன அபி⁴தோ பரிவஜ்ஜேதி, சதுத்தே²ன அஸங்முள்ளோ வினோதேதி. படமேன நெக்கம்மஸுகுப்பத்தி, இதரேஹி பவிவேகஉபஸமஸம்போதி⁴ஸுகுப்பத்தியோ ஹொந்தி. ததா² விவேகஜபீதிஸுகுஸமாதி⁴ஜபீதிஸுகு³அபீதிஜகாயஸுகு³ ஸதிபாரிஸுத்தி⁴ஜஉபெக்காஸுகுப்பத்தியோ ஏதேஹி

சதூஹி யதாக்கமங் ஹொந்தீதி. ஏவமனேககுணானுபந்தேஹி சதூஹி அதிஃட்டானேஹி ஸப்ஃபாரமிஸமுஹஸங்குஹோ வேதிதப்போ. யதா ச சதூஹி அதிஃட்டானேஹி ஸப்ஃபாரமிஸங்குஹோ, ஏவங் கருணாபஞ்ஞாஹிபீதி தட்டப்பங். ஸப்போபி ஹி போதிஃஸம்பாஃரோ கருணாபஞ்ஞாஹி ஸங்குஹிதோ. கருணாபஞ்ஞாபரிக்கஹிதா ஹி தானாதிஃகுணா மஹாபோதிஃஸம்பாஃரா பவந்தி புத்தஃத்தஸித்திஃபரியோஸானாதி. ஏவமேதாஸங் ஸங்குஹோ வேதிதப்போ.

கோ ஸம்பாத்நூபாயோதி -

ஸப்ஃபாஸங் பன தாஸம்பி, உபாயோதி ஸம்பாத்நே;
அவேகல்லாத்யோ அத்தநிய்யாதனாத்யோ மதா.

ஸகலஸ்ஸாபி ஹி புஞ்ஞாதிஃஸம்பாஃரஸ்ஸ ஸம்மாஸம்போதிஃங் உத்திஸ்ஸ அனவஸேஸஸம்பஃரணங் அவேகல்லகாரிதாயோகேன, தத்த ச ஸக்கச்சகாரிதா ஆத்ரஃபஹுமானயோகேன, ஸாதச்சகாரிதா நிரந்தரபயோகேன, சிரகாலாதியோகோ ச அந்தரா அவோஸானாபஜ்ஜனேனாதி. தங் பனஸ்ஸ காலபரிமாணங் பரதோ ஆவி பஃவிஸ்ஸதி. இதி சதுரங்கயோகோ ஏதாஸங் பாரமீனங் ஸம்பாத்நூபாயோ.

ததா மஹாஸத்தேன போதாஃய படிபஜ்ஜந்தேன ஸம்மாஸம்போதாஃய புத்தாஃனங் புரேதரமேவ அத்தா நிய்யாதேதப்போ “இமாஹங் அத்தபாஃவங் புத்தாஃனங் நிய்யாதேமீ”தி. தங் தங் பரிக்கஹவத்துஞ்ச படிபாபஃதோ புரேதரமேவ தானமுக்கே நிஸ்ஸஜ்ஜிதப்பங் “யங் கிஞ்சி மய்ஹங் உப்பஜ்ஜனகங் ஜீவிதபரிக்காரஜாதங், தங் ஸப்பங் ஸதி யாசகே தஸ்ஸாமி, தேஸங் பன தின்னாவஸேஸங் ஏவ மயா பரிபுஞ்ஜிதப்பங்”ந்தி.

ஏவஞ்ஹிஸ்ஸ ஸம்மதேவ பரிச்சாகாஃய கதே சித்தாபிஃஸங்காரே யங் உப்பஜ்ஜதி பரிக்கஹவத்து அவிஞ்ஞாணகங், ஸவிஞ்ஞாணகங் வா, தத்த யே இமே புப்பே தானே அகதபரிசயோ, பரிக்கஹவத்துஸ்ஸ பரித்தபாஃவோ, உளாரமனுஞ்ஞதா, பரிக்கயசிந்தாதி சத்தாரோ தானவினிபந்தாஃ. தேஸு யதா மஹாபோதிஃஸத்தஸ்ஸ ஸங்விஜ்ஜமானேஸு தெய்யதஃம்மேஸு, பச்சபட்டிதே ச யாசகஜ்ஜனே தானே சித்தங் ந பக்கந்தி ந கமதி, தேன நிட்டமெத்த கந்தப்பங் “அத்தாஃஹங் தானே புப்பே அகதபரிசயோ, தேன மே ஏதரஹி தாதுகமயதா சித்தே ந ஸண்டாதி”தி. ஸோ “ஏவங் மே இதோ பரங் தானாபிஃரதங் சித்தங் பஃவிஸ்ஸதி, ஹந்தாஹங் இதோ பட்டாய தானங் தஸ்ஸாமி, நனு மயா படிக்கசேவ பரிக்கஹவத்துங் யாசகானங் பரிச்சத்த”ந்தி தானங் தேதி முத்தசாகோ பயதபாணி வொஸ்ஸக்கரதோ யாசயோகோ தானஸங்விபாஃகரதோ. ஏவங் மஹாஸத்தஸ்ஸ பட்டமோ தானவினிபந்தோஃ ஹதோ ஹோதி விஹதோ ஸமுச்சின்னோ.

ததா மஹாஸத்தோ தெய்யதஃம்மஸ்ஸ பரித்தபாஃவே ஸதி பச்சயவேகல்லே இதி படிஸஞ்சிக்கதி “அஹங் கோ புப்பே அதானஸீலதாய ஏதரஹி ஏவங் பச்சயவேகல்லோ ஜாதோ, தஸ்மா இதானி மயா பரித்தேன வா ஹிணேன வா யதாலத்தேன தெய்யதஃம்மேன அத்தானங் பீளெத்வாபி தானமேவ தாதப்பங், யேனாஹங் ஆயதிம்பி தானபாரமிங் மத்தகங் பாபெஸ்ஸாமி”தி ஸோ இதரீதரேன தானங் தேதி முத்தசாகோ பயதபாணி வொஸ்ஸக்கரதோ யாசயோகோ தானஸங்விபாஃகரதோ. ஏவங் மஹாஸத்தஸ்ஸ துதியோ தானவினிபந்தோஃ ஹதோ ஹோதி விஹதோ ஸமுச்சின்னோ.

ததா மஹாஸத்தோ தெய்யதஃம்மஸ்ஸ உளாரமனுஞ்ஞதாய அதாதுகமயதாசித்தே உப்பஜ்ஜமானே இதி படிஸஞ்சிக்கதி “நனு தயா ஸப்பரிஸ உளாரதமா ஸப்பஸெட்டா ஸம்மாஸம்போதிஃ அபிஃபத்திதா, தஸ்மா தத்தங் தயா உளாரமனுஞ்ஞே ஏவ தெய்யதஃம்மே தாதுங் யுத்தரூப”ந்தி. ஸோ உளாரங், மனுஞ்ஞஞ்ச தானங் தேதி முத்தசாகோ பயதபாணி வொஸ்ஸக்கரதோ யாசயோகோ தானஸங்விபாஃகரதோ. ஏவங் மஹாபரிஸஸ்ஸ ததியோ தானவினிபந்தோஃ ஹதோ ஹோதி விஹதோ ஸமுச்சின்னோ.

ததா மஹாஸத்தோ தானங் தெந்தோ யதா தெய்யதஃம்மஸ்ஸ பரிக்கயங் பஸ்ஸதி, ஸோ இதி படிஸஞ்சிக்கதி “அயங் கோ போஃகானங் ஸபாஃவோ, யதிதங் கயதஃம்மதா வயதஃம்மதா, அபிச மே புப்பே தாதிஸ்ஸ தானஸ்ஸ அகதத்தா ஏவங் போஃகானங் பரிக்கயோ திஸ்ஸதி, ஹந்தாஹங் யதாலத்தேன தெய்யதஃம்மேன பரித்தேன வா, விபுலேன வா தானமேவ ததெய்யங், யேனாஹங் ஆயதிங் தானபாரமியா மத்தகங் பாபுணிஸ்ஸாமி”தி. ஸோ யதாலத்தேன தானங் தேதி முத்தசாகோ பயதபாணி வொஸ்ஸக்கரதோ யாசயோகோ தானஸங்விபாஃகரதோ. ஏவங் மஹாஸத்தஸ்ஸ சதுத்தோ தானவினிபந்தோஃ ஹதோ ஹோதி விஹதோ ஸமுச்சின்னோ. ஏவங் யே யே தானபாரமியா வினிபந்தஃபுதா அனத்தா, தேஸங் தேஸங் யதாரஹங் பச்சவெக்கித்வா படிவினோதனங் உபாயோ. யதா ச தானபாரமியா, ஏவங் ஸீலபாரமிஆதிஸ்ஸாபி தட்டப்பங்.

அபிச யங் மஹாஸத்தஸ்ஸ புத்தாஃனங் அத்தஸன்னிய்யாதனங், தங் ஸம்மதேவ ஸப்பாரமீனங் ஸம்பாத்நூபாயோ, புத்தாஃனஞ்ச அத்தானங் நிய்யாதெத்வா டிதோ மஹாபரிஸோ தத்த தத்த போதிஃஸம்பாஃரபாரிபூரியா கஃடெந்தோ வாயமந்தோ ஸரீரஸ்ஸ, ஸுக்ஃபகரணானஞ்ச உபச்சேதகேஸு துஸ்ஸஹேஸுபி கிச்சேஸு (கிச்சேஸு சரியா. அட்ட. பகின்ணககதா) துரபிஃஸம்பஃவேஸுபி ஸத்தஸங்காரஸமுபனீதேஸு அனத்தேஸு திப்பேஸு பாணஹரேஸு “அயங் மயா அத்தபாஃவோ புத்தாஃனங் பரிச்சத்தோ, யங் வா தங் வா எத்த ஹோது”தி தன்னிமித்தங் ந கம்பதி ந வேததி ஈஸகம்பி அஞ்ஞத்தங் ந

கச்சுதி, குஸலாரம்பே⁴ அஞ்ஞாத்து² அசலாதி⁴ட்டானோ ச ஹோதி, ஏவங் அத்தஸன்னியயாதனம்பி ஏதாஸங் ஸம்பாது³னாபாயோ.

அபிச ஸமாஸதோ கதாபி⁴னீஹாரஸ்ஸ அத்தனி ஸினேஹஸ்ஸ பரியாதா³னங், (பரிஸோஸனங் சரியா. அட்ட². பகிண்ணககதா²) பரேஸு ச ஸினேஹஸ்ஸ பரிவட்³ட⁴னங் ஏதாஸங் ஸம்பாது³னாபாயோ. ஸம்மாஸம்போ³தி⁴ஸமதி⁴க³மாய ஹி கதமஹாபணிதா⁴னஸ்ஸ மஹாஸத்தஸ்ஸ யாதா³வதோ பரிஜானநேன ஸப்பே³ஸு த⁴ம்மேஸு அனுபலித்தஸ்ஸ அத்தனி ஸினேஹோ பரிக்க³யங் பரியாதா³னங் கச்சுதி, மஹாகருணாஸமாயோக³வஸேன (ஸமாஸேவனேன சரியா. அட்ட². பகிண்ணககதா²) பன பியபுத்தே விய ஸப்ப³ஸத்தே ஸம்பஸ்ஸமானஸ்ஸ தேஸு மெத்தாகருணாஸினேஹோ பரிவட்³ட⁴தி, ததோ ச தங் ததா³வத்தா³னு³ரபங் அத்தபரஸந்தானேஸு லோப⁴தோ³ஸமோஹவிக³மேன விதூ³ரீகதமச்சு³ரியாதி⁴போ³தி⁴ஸம்பா⁴ரபடிபக்கோ² மஹாபுரிஸோ தா³னபியவசனஅத்த²சரியா ஸமானத்ததாஸங்கா³தேஹி சதூஹி ஸங்க³ஹவத்தூ³ஹி (தி³. நி. 3.313; அ. நி. 4.32) சதூரதி⁴ட்டானானுக³தேஹி அச்சந்தங் ஜனஸ்ஸ ஸங்க³ஹகரணேன உபரி யானத்தயே அவதாரணங், பரிபாசனஞ்ச கரோதி.

மஹாஸத்தானஞ்ஹி மஹாகருணா, மஹாபஞ்ஞா ச தா³னேன அலங்கதா, தா³னங் பியவசனேன, பியவசனங் அத்த²சரியாய, அத்த²சரியா ஸமானத்ததாய அலங்கதா, ஸங்க³ஹிதா ச. தேஸஞ்ஹி ஸப்பே³பி ஸத்தே அத்தனா நிப்பி³ஸேஸே கத்வா போ³தி⁴ஸம்பா⁴ரேஸு படிபஜ்ஜந்தானங் ஸப்ப³த்த² ஸமானஸுக³துக்க³தாய ஸமானத்ததாஸித்தி⁴. புத்த⁴பூ⁴தானம்பி ச தேஹேவ சதூஹி ஸங்க³ஹவத்தூ³ஹி சதூரதி⁴ட்டானேன பரிபுரிதாபி⁴புத்தே⁴ஹி ஜனஸ்ஸ அச்சந்திகஸங்க³ஹகரணேன அபி⁴வினயனங் ஸிஜ்ஜ²தி. தா³னஞ்ஹி ஸம்மாஸம்புத்தா⁴னங் சாகா³தி⁴ட்டானேன பரிபுரிதாபி⁴புத்த⁴ங். பியவசனங் ஸச்சாதி⁴ட்டானேன, அத்த²சரியா பஞ்ஞாதி⁴ட்டானேன, ஸமானத்ததா உபஸமாதி⁴ட்டானேன பரிபுரிதாபி⁴புத்தா⁴. ததா³க³தானஞ்ஹி ஸப்ப³ஸாவகபச்சேகபுத்தே⁴ஹி ஸமானத்ததா பரினிப்பா³னே. தத்ர ஹி நேஸங் அவிஸேஸதோ ஏகீபா⁴வோ. தேனேவாஹ "நத்தி² விமுத்தியா நானத்த²தி. ஹொந்தி செத்த² -

"ஸச்சோ சாகீ³ உபஸந்தோ, பஞ்ஞவா அனுகம்பகோ;
ஸம்ப⁴தஸப்ப³ஸம்பா⁴ரோ, கங் நாமத்தங் ந ஸாத⁴யே.

மஹாகாருணிகோ ஸத்தா², ஹிதேஸீ ச உபெக்க³கோ;
நிரபெக்கோ² ச ஸப்ப³த்த², அஹோ அச்ச³ரியோ ஜினோ.

விரத்தோ ஸப்ப³த⁴ம்மேஸு, ஸத்தேஸு ச உபெக்க³கோ;
ஸதா³ ஸத்தஹிதே யுத்தோ, அஹோ அச்ச³ரியோ ஜினோ.

ஸப்ப³தா³ ஸப்ப³ஸத்தானங், ஹிதாய ச ஸுகா³ய ச;
உய்யுத்தோ அகிலாஸு ச, அஹோ அச்ச³ரியோ ஜினோ²தி. (சரியா. அட்ட². பகிண்ணககதா²);

கித்தகேன காலேன ஸம்பாது³னந்தி -

பஞ்ஞாதி⁴காதி³பே⁴தே³ன, உக்கா⁴டிதஞ்ஞா³தி³னா;
திண்ணம்பி போ³தி⁴ஸத்தானங், வஸா காலோ திதா⁴ மதோ.

ஹெட்டி²மேன ஹி தாவ பரிச்சே²தே³ன சத்தாரி அஸங்க³யெய்யானி, மஹாகப்பானங் ஸதஸஹஸ்ஸஞ்ச, மஜ்ஜி²மேன அட்ட² அஸங்க³யெய்யானி, மஹாகப்பானங் ஸதஸஹஸ்ஸஞ்ச, உபரிமேன பன ஸோளஸ அஸங்க³யெய்யானி, மஹாகப்பானங் ஸதஸஹஸ்ஸஞ்ச. ஏதே ச பே⁴தா³ யதா³க்கமங் பஞ்ஞாதி⁴கஸத்தா⁴தி⁴கவிரியாதி⁴கவஸேன வேதி³தப்பா³. பஞ்ஞாதி⁴கானஞ்ஹி ஸத்தா⁴ மந்தா³ ஹோதி, பஞ்ஞா திக்கா². ஸத்தா⁴தி⁴கானங் பஞ்ஞா மஜ்ஜி²மா ஹோதி. விரியாதி⁴கானங் பஞ்ஞா மந்தா³. பஞ்ஞானுபா⁴வேன ச ஸம்மாஸம்போ³தி⁴ அபி⁴க³ந்தப்பா³தி (ஸு. நி. அட்ட². 1.34 அத்த²தோ ஸமானங்) அட்ட²கதா³யங் வுத்தங்.

அபரே பன "விரியஸ்ஸ திக்க³மஜ்ஜி²மமுது³பா⁴வேன போ³தி⁴ஸத்தானங் அயங் காலவிபா⁴கோ³தி வத³ந்தி, அவிஸேஸேன பன விமுத்திபரிபாசனியானங் த⁴ம்மானங் திக்க³மஜ்ஜி²மமுது³பா⁴வேன யதா³வுத்தகாலபே⁴தே³ன போ³தி⁴ஸம்பா⁴ரா தேஸங் பாரிபுரிங் கச்சுந்தி² தயோபேதே காலபே⁴தா³ யுத்தாதிபி வத³ந்தி. ஏவங் திவிதா⁴ ஹி போ³தி⁴ஸத்தா அபி⁴னீஹாரக்க³ணே ப⁴வந்தி ஏகோ உக்க³டிதஞ்ஞா, ஏகோ விபஞ்சிதஞ்ஞா, ஏகோ நெய்யோதி. தேஸு யோ உக்க³டிதஞ்ஞா, ஸோ ஸம்மாஸம்புத்த⁴ஸ்ஸ ஸம்முகா³ சதுப்பத³கா³தங் ஸுணந்தோ காதா³ய ததியபதே³ அபரியோஸிதே ஏவ ச³ஹி அபி⁴ஞ்ஞாஹி ஸஹ படிஸம்பி⁴தா³ஹி அரஹத்தங் அதி⁴க³ந்துங் ஸமத்து³பனிஸஸயோ ஹோதி, ஸசே ஸாவகபோ³தி⁴யங் அதி⁴முத்தோ ஸியா.

துதியோ ப⁴க³வதோ ஸம்முகா³ சதுப்பத³கா³தங் ஸுணந்தோ அபரியோஸிதே ஏவ காதா³ய சதுத்த³பதே³ ச³ஹி அபி⁴ஞ்ஞாஹி அரஹத்தங் அதி⁴க³ந்துங் ஸமத்து³பனிஸஸயோ ஹோதி, யதி³ ஸாவகபோ³தி⁴யங் அதி⁴முத்தோ

ஸியா.

இதரோ பன ப்⁴குவதோ ஸம்முகா² சதுப்பத்கா²த்⁴ங் ஸுத்வா பரியோஸிதாய கா²தா²ய ச²ஹி அபி⁴ஞ்ஞாஹி அரஹத்தங் அதி⁴க²ந்துங் ஸமத்து²பனிஸஸயோ ஹோதி.

தயோபேதே வினா காலபே⁴தே³ன கதாபி⁴னீஹாரா, பு³த்தா⁴னங் ஸந்திகே லத்³தா⁴ப்யாகரணா ச அனுக்கமேன பாரமியோ பூரெந்தா யதா²க்கமங் யதா²வுத்தபே⁴தே³ன காலேன ஸம்மாஸம்போதி⁴ங் பாபுணந்தி. தேஸு தேஸு பன காலபே⁴தே³ஸு அபரிபுண்ணேஸு தே தே மஹாஸத்தா தி³வஸே தி³வஸே வெஸ்ஸந்தரதா²னஸதி³ஸங் மஹாதா²னங் தெந்தாபி தத³னுருபே ஸீலாதி³ஸப்³பாரமித⁴ம்மே ஆசினந்தாபி பஞ்ச மஹாபரிச்சாகே³ பரிச்சஜந்தாபி ஞாதத்த²சரியங் லோகத்த²சரியங் பு³த்த⁴த்த²சரியங் பரமகோடிங் பாபெந்தாபி அந்தராவ ஸம்மாஸம்பு³த்தா⁴ ப்⁴விஸ்ஸந்தீதி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி. கஸ்மா? ஞாணஸ்ஸ அபரிபச்சனதோ, பு³த்த⁴காரகத⁴ம்மானஞ்ச அபரினிட்டா²னதோ. பரிச்சின்னகாலனிப்பா²தி³தங் விய ஹி ஸஸ்ஸங் யதா²வுத்தகாலபரிச்சே²தே³ன பரினிப்பா²தி³தா ஸம்மாஸம்போதி⁴ தத³ந்தரா பன ஸப்³புஸ்ஸாஹேன வாயமந்தேனாபி ந ஸக்கா அதி⁴க²ந்துந்தி பாரமிபாரிபூரி யதா²வுத்தகாலவிஸேஸேன ஸம்பஜ்ஜதீதி வேதி³தப்³பங்.

கோ ஆனிஸங்ஸோதி -

யே தே கதாபி⁴னீஹாரானங் போ³தி⁴ஸத்தானங் -

“ஏவங் ஸப்³பங்³கஸம்பன்னா, போ³தி⁴யா நியதா நரா;
ஸங்ஸரங் தீ³க⁴மத்தா⁴னங், கப்பகோடிஸதேஹிபி.

அவிசிம்ஹி நுப்பஜ்ஜந்தி, ததா² லோகந்தரேஸு ச;
நிஜ்ஜாமதண்ணா கு²ப்பிபாஸா, ந ஹொந்தி காலகஞ்சிகா. (காலகஞ்சிகா சரியா. அட்ட². பகிண்ணககதா²);

ந ஹொந்தி கு²த்த³கா பாணா, உபபஜ்ஜந்தாபி து³க்³கதிங்;
ஜாயமானா மனுஸ்ஸேஸு, ஜச்சந்தா⁴ ந ப⁴வந்தி தே.

ஸோதவேகல்லதா நத்தி², ந ப⁴வந்தி மூக³பக்கி²கா;
இத்தி²பா⁴வங் ந கச்சந்தி, உப⁴தொப்யஞ்ஜனபண்ட³கா.

ந ப⁴வந்தி பரியாபன்னா, போ³தி⁴யா நியதா நரா;
முத்தா ஆனந்தரிகேஹி, ஸப்³புத்த² ஸுத்த⁴கோ³சரா.

மிச்சாதி³ட்டி²ங் ந ஸேவந்தி, கம்மகிரியத³ஸ்ஸனா;
வஸமானாபி ஸக்³கே³ஸு, அஸஞ்ஞங் நுபபஜ்ஜரே.

ஸுத்தா⁴வாஸேஸு தே³வேஸு, ஹேது நாம ந விஜ்ஜதி;
நெக்க³ம்மனின்னா ஸப்புரிஸா, விஸங்யுத்தா ப⁴வாப⁴வே;
சரந்தி லோகத்த²சரியாயோ, பூரெந்தி ஸப்³பாரமீ²தி. (அட்ட²ஸா. நிதா²னகதா²; சரியா. பகிண்ணககதா²; அப. அட்ட². 1.தூ³ரேனிதா²னகதா²; ஜா. அட்ட². 1.தூ³ரேனிதா²னகதா²; பு³. வங். அட்ட². 27.தூ³ரேனிதா²னகதா²); -

ஏவங் ஸங்வண்ணிதா ஆனிஸங்ஸா, யே ச “ஸதோ ஸம்பஜானோ ஆனந்த³ போ³தி⁴ஸத்தோ துஸிதா காயா சவித்வா மாதுகுச்சிங் ஓக்கமதீ²திஆதி³னா (ம. நி. 3.204) ஸோளஸ அச்ச²ரியபு³தத⁴ம்மப்பகாரா, யே ச “ஸீதங் ப்யபக³தங் ஹொதி, உண்ணஞ்ச வுபஸமதீ²திஆதி³னா, (கு². நி. 4-313 பிட்டே²) “ஜாயமானே கோ² ஸாரிபுத்த, போ³தி⁴ஸத்தே அயங் த்ஸஸஹஸ்ஸிலோகதா⁴து ஸங்கம்பதி ஸம்பகம்பதி ஸம்பவேத⁴தி³திஆதி³னா ச த்வத்திங்ஸ பு³புனிமித்தப்பகாரா, யே வா பனஞ்ஞேபி போ³தி⁴ஸத்தானங் அதி⁴ப்பாயஸமிஜ்ஜ²னங், கம்மாதி³ஸு ச வஸிபா⁴வோதி ஏவமாத³யோ தத்த² தத்த² ஜாதகபு³த்த⁴வங்ஸாதி³ஸு த்ஸ்ஸிதப்பகாரா ஆனிஸங்ஸா, தே ஸப்³பேபி ஏதாஸங் ஆனிஸங்ஸா, ததா² யதா²னித³ஸ்ஸிதபே⁴தா³ அலோபா⁴தோ³ஸாதி³கு³ணயுக³ளாத³யோ சாதி வேதி³தப்³பா³.

அபிச யஸ்மா போ³தி⁴ஸத்தோ அபி⁴னீஹாரதோ பட்டா²ய ஸப்³புஸத்தானங் பிதுஸமோ ஹொதி ஹிதேஸிதாய, தக்கி²ண்ணய்யகோ க³ரு பா⁴வனீயோ பரமஞ்ச புஞ்ஞுக்கெத்தங் ஹொதி கு³ணவிஸேஸயோகே³ன, யேபு⁴ய்யேன ச மனுஸ்ஸானங் பியோ ஹொதி, அமனுஸ்ஸானங் பியோ ஹொதி, தே³வதாஹி அனுபாலீயதி, மெத்தாகருணாபரிபா⁴விதஸந்தானதாய வாளமிகா³தி³ஹி ச அனபி⁴ப⁴வனீயோ ஹொதி, யஸ்மிங் யஸ்மிஞ்ச ஸத்தனிகாயே பச்சாஜாயதி, தஸ்மிங் தஸ்மிங் உளாரேன வண்ணேன உளாரேன யஸேன உளாரேன ஸுகே³ன உளாரேன பஸேன உளாரேன ஆதி⁴பதெய்யேன அஞ்ஞே ஸத்தே அபி⁴ப⁴வதி புஞ்ஞுவிஸேஸயோக³தோ.

அப்பாபாதோ⁴ ஹொதி அப்பாதங்கோ, ஸுவிஸுத்தா⁴ சஸ்ஸ ஸுத்தா⁴ ஹொதி ஸுவிஸதா³, ஸுவிஸுத்த⁴ங் வீரியங், ஸதி ஸமாதி⁴ பஞ்ஞா ஸுவிஸதா³, மந்த³கிலேஸோ ஹொதி மந்த³த³ரதோ²

மந்த்ரபரிளாஹோ, கிலேஸானங் மந்த்ரபா⁴வேனேவ ஸுப்³சோ ஹோதி பத³க்கிணக்கா³ஹீ, க²மோ ஹோதி ஸோரதோ, ஸகி²லோ ஹோதி படிஸந்தா⁴ரகுஸலோ , அகோத⁴னோ ஹோதி அனுபனாஹீ, அமக்கீ² ஹோதி அபளாஸீ, அனிஸ்ஸு²கீ ஹோதி அமச்ச²ரீ, அஸடோ² ஹோதி அமாயாவீ, அத²த²தோ⁴ ஹோதி அனதிமான், அஸாரத²தோ⁴ ஹோதி அப்பமத்தோ , பரதோ உபதாபஸஹோ ஹோதி பரேஸங் அனுபதாபீ, யஸ்மிஞ்ச கா³மகெத்தே படிவஸதி, தத்த² ஸத்தானங் ப⁴யாத³யோ உபத்³வா யேபு⁴ய்யேன அனுப்பன்னா நுப்பஜ்ஜந்தி, உப்பன்னா ச லுபஸமந்தி, யேஸு ச அபாயேஸு உப்பஜ்ஜதி, ந தத்த² பசுரஜனோ விய து³க்கேன அதி⁴மத்தங் பீளியதி, பி⁴ய்யோஸோ மத்தாய ஸங்வேக³ப⁴யமாபஜ்ஜதி. தஸ்மா மஹாபுரிஸஸ்ஸ யதா²ரஹங் தஸ்மிங் தஸ்மிங் ப⁴வே லப்⁴மானா ஏதே ஸத்தானங் பிதுஸமதாத³க்கி²ணையதாத³யோ கு³ணவிஸேஸா ஆனிஸங்ஸாதி வேதி³தப்³பா³.

ததா² ஆயுஸம்பதா³ ரூபஸம்பதா³ குலஸம்பதா³ இஸ்ஸரியஸம்பதா³ ஆதெ³ய்யவசனதா மஹானுபா⁴வதாதி ஏதேபி மஹாபுரிஸஸ்ஸ பாரமீனங் ஆனிஸங்ஸாதி வேதி³தப்³பா³. தத்த² ஆயுஸம்பதா³ நாம தஸ்ஸங் தஸ்ஸங் உபபத்தியங் தீ³கா⁴யுகதா சிரட்டி²திகதா, தாய யதா²ரத்தா⁴னி குஸலஸமாதா³னானி பரியோஸாபேதி, ப³ஹுஞ்ச குஸலங் உபசினோதி. ரூபஸம்பதா³ நாம அபி⁴ரூபதா த³ஸ்ஸனீயதா பாஸாதி³கதா, தாய ரூபப்பமாணானங் ஸத்தானங் பஸாதா³வஹோ ஹோதி ஸம்பா⁴வனீயோ. குலஸம்பதா³ நாம உளாரேஸு குலேஸு அபி⁴னிப்³ப்த்தி, தாய ஜாதிமதா³தி³மத்³ஸத்தானம்பி (மத்³மத்தானம்பி சரியா. அட்ட². பகிண்ணககதா²) உபஸங்கமனீயோ ஹோதி பயிருபாஸனீயோ, தேன தே நிப்³பி³ஸேவனே கரொந்தி. இஸ்ஸரியஸம்பதா³ நாம மஹாவிப⁴வதா, மஹேஸக்க²தா, மஹாபரிவாரதா ச, தாஹி ஸங்க³ஹிதப்³பே³ சதாஹி ஸங்க³ஹவத்தா²ஹி (தீ³. நி. 3.313; அ. நி. 1.256) ஸங்க³ஹிதுங், நிக்³க³ஹேதப்³பே³ த⁴ம்மேன நிக்³க³ஹேதுஞ்ச ஸமத்தோ² ஹோதி. ஆதெ³ய்யவசனதா நாம ஸத்³தெ⁴ய்யதா பச்சயிகதா, தாய ஸத்தானங் பமாணபு⁴தோ ஹோதி, அலங்க⁴னீயா சஸ்ஸ ஆணா ஹோதி. மஹானுபா⁴வதா நாம பபா⁴வமஹந்ததா, தாய பரேஹி ந அபி⁴பு⁴ய்யதி, ஸயமேவ பன பரே அஞ்சுத்த² அபி⁴பு⁴வதி த⁴ம்மேன, ஸமேன, யதா²பு⁴தகு³ணேஹி ச, ஏவமேதேஸங் ஆயுஸம்பதா³யோ மஹாபுரிஸஸ்ஸ பாரமீனங் ஆனிஸங்ஸா, ஸயஞ்ச அபரிமாணஸ்ஸ புஞ்சுஸம்பா⁴ரஸ்ஸ பரிவுத்தி⁴ஹேதுபு⁴தா யானத்தயே ஸத்தானங் அவதாரணஸ்ஸ பரிபாசனஸ்ஸ காரணபு⁴தாதி வேதி³தப்³பா³.

கிங் ப²லந்தி -

ஸம்மாஸம்புத்த⁴தா தாஸங், ஜஞ்ஞா ப²லங் ஸமாஸதோ;
வித்தா²ரதோ அனந்தாப-மெய்யா கு³ணக³ணா மதா.

ஸமாஸதோ ஹி தாவ ஸம்மாஸம்புத்த⁴பா⁴வோ ஏதாஸங் ப²லங். வித்தா²ரதோ பன பா³த்திங்ஸமஹாபுரிஸலக்க³ண (தீ³. நி. 2.33 ஆத³யோ; 3.198; ம. நி. 2.386) அஸீதானுப்³யஞ்ஜன, ப்³யாமப்பா⁴தி³அனேககு³ணக³ணஸமுஜ்ஜலரூபகாயஸம்பத்தி³அதி⁴ட்டா³னா த³ஸப³ல- (ம. நி. 4.8; அ. நி. 10.21) சதுவேஸாரஜ்ஜ- (அ. நி. 4.8) ச²அஸாதா⁴ரணஞாணஅட்டா²ரஸாவேணிகபுத்த⁴த⁴ம்ம- (தீ³. நி. அட்ட². 3.305;) பபு⁴திஅனந்தாபரிமாணகு³ணஸமுத³யோபஸோபி⁴னீ த⁴ம்மகாயஸிரீ, யாவதா பன புத்த⁴கு³ணா யே அனேகேஹிபி கப்பேஹி ஸம்மாஸம்புத்தே⁴னாபி வாசாய பரியோஸாபேதுங் ந ஸக்கா, இத³மேவ தாஸங் ப²லங். வுத்தஞ்சேதங் ப⁴க³வதா -

“புத்தோ⁴பி புத்த⁴ஸ்ஸ ப⁴ணைய்ய வண்ணங்,
கப்பம்பி சே அஞ்ஞமபா⁴ஸமானோ;
கீ²யேத² கப்போ சிரதீ³க⁴மந்தரே,
வண்ணோ ந கீ²யேத² ததா²க³தஸ்ஸா³தி. (தீ³. நி. அட்ட². 1.304; 3.141; உதா³. அட்ட². 53; சரியா. அட்ட².
நிதா³னகதா², பகிண்ணககதா²) -

ஏவமெத்த² பாரமீஸு பகிண்ணககதா² வேதி³தப்³பா³.

ஏவங் யதா²வுத்தாய படிபதா³ய யதா²வுத்தவிபா⁴கா³னங் பாரமீனங் பூரிதபா⁴வங் ஸந்தா⁴யாஹ “ஸமதிங்ஸ பாரமியோ பூரெத்வா³தி. ஸதிபி மஹாபரிச்சாகா³னங் தா³னபாரமிபா⁴வே பரிச்சாக³விஸேஸபா⁴வத்³ஸ்ஸனத்த²ங், விஸேஸஸம்பா⁴ரதாத³ஸ்ஸனத்த²ங், ஸுது³க்கரபா⁴வத்³ஸ்ஸனத்த²ஞ்ச தேஸங் விஸுங் க³ஹணங், ததோயேவ ச அங்க³பரிச்சாக³தோ நயனபரிச்சாக³ஸ்ஸ, பரிக்க³ஹபரிச்சாக³பா⁴வஸாமஞ்ஞேபி த⁴னரஜ்ஜபரிச்சாக³தோ புத்ததா²ரபரிச்சாக³ஸ்ஸ விஸுங் க³ஹணங் கதங், ததா²யேவ ஆசரியத⁴ம்மபாலத்தே²ரேன (தீ³. நி. 1.7) வுத்தங். ஆசரியஸாரிபுத்தத்தே²ரேனபி அங்குத்தர³காயங், (அ. நி. 1.7) எகபுக்³லவக்³ஸ்ஸ பட²மே) கத்த²சி பன புத்ததா²ரபரிச்சாக³ விஸுங் கதவா நயனபரிச்சாக³மஞ்ஞத்ர ஜீவிதபரிச்சாக³ங் வா பக்கி³பித்வா ரஜ்ஜபரிச்சாக³மஞ்ஞத்ர பஞ்ச மஹாபரிச்சாக³ வதுந்தி.

க³தபச்சாக³திகவத்தஸங்கா³தாய (தீ³. நி. அட்ட². 1.9; ம. நி. அட்ட². 1.10.9; ஸங். நி. அட்ட². 3.5.368; விப⁴. அட்ட². 523; ஸு. நி. அட்ட². 1.1.35) புப்³பா⁴க³படிபதா³ய ஸத்தி⁴ங் அபி⁴ஞ்ஞாஸமாபத்தினிப்பா³த³னங் புப்³பயோகோ. தா³னாதீ³ஸுயேவ ஸாதிஸயபடிபத்தினிப்பா³த³னங் புப்³பசரியா. யா வா சரியாபிடகஸங்க³ஹிதா, ஸா புப்³பசரியா.

கேசி பன “அபி்னீஹாரோ புப்புயோகோ”. தா்னாதிபடிபத்தி வா காயவிவேகவஸேன ஏகசரியா வா புப்புசரியா”தி வத்நதி. தா்னாதினஞ்சேவ அப்பிச்சுதாதினஞ்ச ஸங்ஸாரனிப்புா்னேஸு ஆதினவானிஸங்ஸானஞ்ச விபா்வனவஸேன, ஸத்தானங் போதி்த்தயே பதிட்டாபனபரிபாசனவஸேன ச பவத்தா கதா த்ம்மக்காநங். ஞாதீனமத்தஸ்ஸ சரியா ஞாதத்தசரியா, ஸாபி கருணாயனவஸேனேவ. ஆதிஸத்தேன லோகத்தசரியாத்யோ ஸங்க்ணஹாதி. கம்மஸ்ஸகதாஞாணவஸேன, அனவஜ்ஜகம்மாயதனஸிப்பாயதனவிஜ்ஜாட்டாநபரிசயவஸேன, கந்தா்யதனாதிபரிசயவஸேன, லக்கணத்தயதீரணவஸேன ச ஞாணசாரோ புத்திசரியா, ஸா பனத்ததோ பஞ்ஞாபாரமீயேவ, ஞாணஸம்பா்ரதஸ்ஸனத்தங் பன விஸுங் கஹணங். கோடிந்தி பரியந்தங் உக்கங்ஸங். ததா அம்ஹாகம்பி ப்ஃகுவா ஆக்தோதி எத்தாபி “தாநபாரமிங் பூரெத்வா”திஆதினா ஸம்பந்தோ.

ஏவங் பாரமிபூரணவஸேன “ததா ஆக்தோ”தி பத்ஸஸத்தங் த்ஸஸெத்வா இதாநி போதி்பக்கியதம்மவஸேனபி த்ஸஸெந்தோ “சத்தாரோ ஸதிபட்டானே”திஆதிமாஹ. தத்த ஸதிபட்டானாதிக்கஹணேன ஆகமனபடிபதங் மத்தகங் பாபெத்வா த்ஸஸேதி மக்கப்பலபக்கிகானஞ்ஞேவ கஹேதப்ப்த்தா, விபஸ்ஸனாஸங்க்ஹிதா ஏவ வா ஸதிபட்டானாத்யோ தட்டப்ப்பா புப்பாஃகப்படிபதாய கஹணதோ. பா்ஹெத்வாதி உப்பாதெத்வா. ப்ருஹெத்வாதி வட்டெத்வா. எத்த ச “யேன அபி்னீஹாரேனா”திஆதினா ஆகமனபடிபதாயஆதிங் த்ஸஸேதி, “தாநபாரமிங் பூரெத்வா”திஆதினா மஜ்ஜே, “சத்தாரோ ஸதிபட்டானே”திஆதினா பரியோஸானங். தஸ்மா “ஆக்தோ”தி வுத்தஸ்ஸ ஆகமனஸ்ஸ காரணபூதபடிபதாவிஸேஸதஸ்ஸனங்யேவ திண்ணங் நயானங் விஸேஸோதி தட்டப்ப்பங். இதாநி யதாவுத்தேன அத்தயோஜனத்தயேன ஸித்தாங் படமகாரணமேவ காதாபந்தாவஸேன த்ஸஸேதுங் “யதேவா”திஆதி வுத்தங். தத்த இதாலோகம்ஹி விபஸ்ஸிஆத்யோ முனயோ ஸப்பஞ்ஞுபா்வங் யதாவுத்தேன காரணத்தயேன ஆகதா யதேவ, ததா பஞ்சஹி சக்கஹி சக்குமா அயங் ஸக்யமுனிபி யேன காரணேன ஆக்தோ, தேனேஸ ததாஃக்தோ நாம வுச்சதீதி யோஜனா.

ஸம்பதிஜாதோதி மனுஸ்ஸானங் ஹத்ததோ முச்சித்வா முஹுத்தஜாதோ, ந பன மாதுகுச்சிதோ நிக்கந்தமத்தோ மாதுகுச்சிதோ நிக்கந்தமத்தஞ்ஹி மஹாஸத்தங் படமங் ப்ரஹ்மானோ ஸுவண்ணஜாலேன படிக்கணஹிங்ஸு, தேஸங் ஹத்ததோ சத்தாரோ மஹாராஜானோ அஜினப்பவேணியா, தேஸங் ஹத்ததோ மனுஸ்ஸா துக்ஹஸம்படகேன படிக்கணஹிங்ஸு, “மனுஸ்ஸானங் ஹத்ததோ முச்சித்வா பத்வியங் பதிட்டிதோ”தி (தீ. நி. அட்ட. 2.31) வக்கதி. “கதஞ்சா”திஆதி வித்தாந்தஸ்ஸனங். யதாஹ ப்ஃகுவா மஹாபதானதேஸனாயங். ஸேதம்ஹி சத்தேதி திப்புஸேதச்சத்தே. அனுஹீரமானேதி தா்ரியமானே. “அனுதா்ரியமானே”திபி இதாநி பாடோ. “எத்த ச சத்தக்கஹணேனேவ கக்கதினி பஞ்ச ககுதாபாண்டாநிபி கஹிதானேவாதி தட்டப்ப்பங். கக்கதாலவண்டமோரஹத்தகவாலபீஜனீஹ்ஹிஸபட்டாபி ஹி சத்தேன ஸஹ ததா உபட்டிதா அஹேஸுங். சத்தாதீனியேவ ச ததா பஞ்ஞாயிங்ஸு, ந சத்தாதிகாஹகா”தி (தீ. நி. டீ. 1.7) ஆசரியதம்மமபாலத்தேரேன வுத்தங், ஆசரியஸாரிபுத்தத்தேரேனாபி அங்குத்தரகாயங் (அ. நி. டீ. 1.ஏகபுக்கலவக்கஸ்ஸ படமே) ஏவங் ஸதி தாலவண்டாதீனம்பி ககுதாபாண்டஸமஞ்ஞா. அபிச கக்காதீனி ககுதாபாண்டாநி, ததஞ்ஞானிபி தாலவண்டாதீனி ததா உபட்டிதானிதி அதிப்பாயேன ததா வுத்தங்.

ஸப்பா ச திஸாதி த்ஸ திஸா. அனுவிஸோகேதீதி பஞ்ஞானுபா்வேன லோகவிவரணபாடிஹாரியே ஜாதே பஞ்ஞாயமானங் த்ஸஸஹஸ்ஸிலோகதாாதுங் மங்ஸசக்குனாவ ஓலோகேதீதி அத்தோ. நயிதங் ஸப்பாதிஸானுவிஸோகனங் ஸத்தபத்வீதிஹாருத்தரகாலங் படமமேவானுவிஸோகனதோ. மஹாஸத்தோ ஹி மனுஸ்ஸானங் ஹத்ததோ முச்சித்வா புரத்திமங் திஸங் ஓலோகேஸி. தத்த தேவமனுஸ்ஸா கந்தாமாலாதீஹி பூஜயமானா “மஹாபரிஸ இத தும்ஹேஹி ஸதிஸோபி நத்தி, குதோ தயா உத்தரிதரோ”தி ஆஹங்ஸு. ஏவங் சதஸ்ஸோ திஸா சதஸ்ஸோ அனுதிஸா ஹெட்டா உபரீதி ஸப்பா திஸாஅனுவிஸோகெத்வா ஸப்பத்த அத்தனா ஸதிஸமதிஸ்வா “அயங் உத்தரா திஸா”தி ஸத்தபத்வீதிஹாரேன அக்மாஸ்தி ஆசரியதம்மமபாலத்தேரேன (தீ. நி. டீ. 1.7) ஆசரியஸாரிபுத்தத்தேரேன (அ. நி. டீ. 1.ஏகபுக்கலவக்கஸ்ஸ படமே) ச வுத்தங். மஹாபதானஸுத்தட்டகதாயம்பி (தீ. நி. அட்ட. 2.31) ஏவமேவ வண்ணிதங். தஸ்மா ஸத்தபத்வீதிஹாரதோ படமங் ஸப்பாதிஸானுவிஸோகனங் கத்வா ஸத்தபத்வீதிஹாரேன கந்தவா ததுபரி ஆஸபிங் வாசங் பாஸதீதி தட்டப்ப்பங். இத, பன அஞ்ஞாஸு ச அட்டகதாஸு ஸமேஹி பாதேஹி பதிட்டஹனதோ பட்டாய யாவ ஆஸபீவாசாபாஸனங் தாவ யதாக்கமங் ஏவ புப்புனிமித்தபா்வங் விபா்ஹெந்தோ “ஸத்தமபதாபரி டத்வா ஸப்பாதிஸானுவிஸோகனங் ஸப்பஞ்ஞுதானாவரணஞாணபடிபாஸஸா”திஆதினி வத்தி, ஏவம்பி யதா ந விருஜ்ஜதி, ததா ஏவ அத்தோ கஹேதப்போ. “ஸத்தமபதாபரி டத்வா”தி ச பாடோ பச்சா பமாத்லேகவஸேன ஏதிஸேன வசனக்கமேன மஹாபதானட்டகதாயமதிஸ்ஸமானத்தாதி. ஆஸபிந்தி உத்தமங், அகம்பனிகங் வா, நிப்பாயந்தி அத்தோ. உஸபாஸஸ இதந்தி ஹி ஆஸபாங், ஸுரபாாவோ, தேன யுத்தத்தா பனாயங் வாசா “ஆஸபீ”தி வுச்சதி. அக்கோதி ஸப்பபடமோ. ஜெட்டோ, ஸெட்டோதி ச தஸ்ஸேவ வேவசனங். ஸத்தத்தமத்ததோ பன அக்கோதி குணேஹி ஸப்பபதாணோ. ஜெட்டோதி குணவஸேனேவ ஸப்பேஸங் வுத்தாதமோ, குணேஹி மஹல்லகதமோதி வுத்தங் ஹோதி. ஸெட்டோதி குணவஸேனேவ ஸப்பேஸங் பஸட்டதமோ. லோகஸ்ஸாதி விபத்தாவதிபூதே நிஸ்ஸக்கத்தே ஸாமிவசனங். அயமந்திமா ஜாதி, நத்தி தானி புனப்பாவோதி இமஸ்மிங் அத்தபாவே பத்தப்பங் அரஹத்தங் ப்யாகாஸி தப்புஸேனேவ புனப்பாவாபாவதோ.

இதானி ததா^௧மனங் ஸம்பா^௪வெந்தோ “தஞ்சஸ்ஸா”திஆதி^௩மாஹ. பு^௩பு^௩னிமித்தபா^௪வேன தத^௩ங் அவிதத^௩ந்தி ஸம்ப^௩ந்தோ^௪. விஸேஸாதி^௪க^௩மானந்தி கு^௩ணவிஸேஸாதி^௪க^௩மானங். ததே^௩வத்த^௩ங் வித்தா^௩ரதோ த^௩ஸ்ஸேதி “யஞ்ஹி”திஆதி^௩னா . தத்த^௩ யந்தி கிரியாபராமஸனங், தேன “பதிட்ட^௩ஹி”தி எத்த^௩ பகதியத்த^௩ங்பதிட்ட^௩னகிரியங் பராமஸதி. இதமஸ்ஸாதி இத^௩ங் பதிட்ட^௩ஹனங் அஸ்ஸ ப^௪க^௩வதோ. படிபாப^௪ஸத்^௩தே^௩ ஸாமினித்^௩தே^௩ஸோ சேஸ, கத்துனித்^௩தே^௩ஸோ வா. பு^௩பு^௩னிமித்தந்தி தப்படிபாப^௪ஸங்கா^௩தஸ்ஸ ஆயதிங் உப்பஜ்ஜமானகஸ்ஸ ஹிதஸ்ஸ பட^௩மங் பவத்தங் ஸஞ்ஜானநகாரணங். ப^௪க^௩வதோ ஹி அச்ச^௩ரியப்பு^௪தகு^௩ணவிஸேஸாதி^௪க^௩மனே பஞ்ச மஹாஸுபினாத^௩யோ விய ஏதானி ஸஞ்ஜானநனிமித்தானி பாதுப^௪வந்தி, யதா^௩ தங் லோகே புஞ்ஞவந்தானங் புஞ்ஞப^௪லவிஸேஸாதி^௪க^௩மனேதி.

ஸப்^௩ப^௩லோகுத்தரபா^௪வஸ்ஸாதி ஸப்^௩ப^௩லோகானமுத்தமபா^௪வஸ்ஸ, ஸப்^௩ப^௩லோகாதிக்கமனபா^௪வஸ்ஸ வா. ஸத்த பதா^௩னி ஸத்தபத^௩ங், தஸ்ஸ விதிஹாரோ விஸேஸேன அதிஹரணங் ஸத்தபத^௩வீதிஹாரோ, ஸத்தபத^௩னிக்கே^௩போதி அத்தோ^௩. ஸோ பன ஸமக^௩மனே த^௩வினனங் பதா^௩னமந்தரே முட்டி^௩ரதனமத்தந்தி வுத்தங்.

“அனேகஸாகஞ்ச ஸஹஸ்ஸமண்ட^௩லங்,
சுத்தங் மரு தா^௪ரயுமந்தலிக்கே^௩;
ஸுவண்ணதண்டா^௩ விதிபதந்தி சாமரா,
ந தி^௩ஸ்ஸரே சாமரசுத்தகா^௩ஹகா^௩தி. (ஸு. நி. 693); -

ஸுத்தனிபாதே நாளகஸுத்தே ஆயஸ்மதா ஆனந்தத்தே^௩ரேன வுத்தங் நிதா^௩னகா^௩தா^௩பத^௩ங் ஸந்தா^௩ய “ஸுவண்ணதண்டா^௩ விதிபதந்தி சாமராதி எத்தா^௩”தி வுத்தங். எத்தா^௩தி ஹி ஏதஸ்மிங் கா^௩தா^௩பதே^௩தி அத்தோ^௩. மஹாபதா^௩னஸுத்தே அனாகுத்தா பன சாமருக்கே^௩பஸ்ஸ ததா^௩ வசனங் து^௩ட்ட^௩பு^௩ங். தத்த^௩ ஆக^௩தானுஸாரேன ஹி இத^௩ பு^௩பு^௩னிமித்தபா^௪வங் வத^௩தி, சமரோ நாம மிக^௩விஸேஸோ. யஸ்ஸ வாலேன ராஜககுத^௩பு^௩தங் வாலி^௩ஜனிங் கரொந்தி, தஸ்ஸ அயந்தி சாமரீ. தஸ்ஸா உக்கே^௩போ ததா^௩, வுத்தோ ஸோதி வுத்தசாமருக்கே^௩போ. அரஹத்தவிமுத்திவரவிமலஸேதச்சுத்தபடிபாப^௪ஸ்ஸாதி அரஹத்தப^௪லஸமாபத்திஸங்கா^௩தவரவிமலஸேதச்சுத்தபடிபாப^௪ஸ்ஸ. ஸத்தமபதூ^௩பரீதி எத்த^௩ பத^௩-ஸத்^௩தோ^௩ பத^௩வளஞ்ஜனவாசகோ, தஸ்மா ஸத்தமஸ்ஸ பத^௩வளஞ்ஜனஸ்ஸ உபரீதி அத்தோ^௩. ஸப்^௩ப^௩ஞ்ஞதுஞ்ஞாணமேவ ஸப்^௩ப^௩த்த^௩ அப்படிஹதசாரதாய அனாவரணந்தி ஆஹ “ஸப்^௩ப^௩ஞ்ஞதானாவரணஞாணபடிபாப^௪ஸ்ஸா”தி. ததா^௩ அயங் ப^௪க^௩வா...ப... பு^௩பு^௩னிமித்தபா^௪வனாதி எத்த^௩ “யஞ்ஹி”திஆதி^௩ அதி^௩காரத்தா, க^௩ம்யமானத்தா ச ந வுத்தங், ஏதேன ச அபி^௩ஜாதியங் த^௩ம்மதாவஸேன உப்பஜ்ஜனகவிஸேஸா ஸப்^௩ப^௩போதி^௩ஸத்தானங் ஸாதா^௩ரணாதி த^௩ஸ்ஸேதி. பாரமிதானிஸ்ஸந்தா^௩ ஹி தே.

போராணாதி அட்ட^௩கதா^௩சரியா. க^௩வம்பதி உஸபோ^௪ ஸமேஹி பாதே^௩ஹி வஸுனங் ரதனானங் தா^௩ரணதோ வஸுந்த^௩ரஸங்காதங் பூ^௩மிங் பு^௩ஸீ யதா^௩, ததா^௩ மனுஸ்ஸானங் ஹத்த^௩தோ முச்சித்வா முஹுத்தஜாதோ ஸோ கோதமோ ஸமேஹி பாதே^௩ஹி வஸுந்தா^௩ரங் பு^௩ஸீதி அத்தோ^௩. விக்கமீதி அக^௩மாஸி. ஸத்த பதா^௩னீதி ஸத்தபத^௩வளஞ்ஜனட்ட^௩னானி. அச்சந்தஸங்யோகே^௩ சேதங் உபயோக^௩வசனங், ஸத்தபத^௩வாரேஹிதி வா கரணத்தோ^௩ உத்தரபத^௩லோபவஸேன து^௩ட்ட^௩பு^௩போ^௩. மருதி தே^௩வா யதா^௩மரியாத^௩ங் மரணஸபா^௪வதோ. ஸமாதி விலோகனஸமதாய ஸமா ஸதி^௩ஸியோ. மஹாபுரிஸோ ஹி யதா^௩ ஏகங் தி^௩ஸங் விலோகேஸி, ஏவங் ஸேஸதி^௩ஸாபி, ந கத்த^௩சி விலோகனே வினிபு^௩ந்தோ^௪ தஸ்ஸ அஹோஸி, ஸமாதி வா விலோகேதுங் யுத்தாதி அத்தோ^௩. ந ஹி ததா^௩ போ^௩தி^௩ஸத்தஸ்ஸ விருபபீ^௩ப^௩ச்ச^௩விஸமருபானி விலோகேதுமயுத்தானி தி^௩ஸாஸு உபட்ட^௩ஹந்தி , விஸ்ஸட்ட^௩மஞ்ஜவிஞ்ஞெய்யாதி^௩வஸேன அட்ட^௩ங்ஞு^௩பேதங் கிரங் அப்பு^௩தீ^௩ரயி பப்^௩பதமுத்த^௩னிட்டி^௩தோ ஸீஹோ யதா^௩ அபி^௩னதீ^௩தி அத்தோ^௩.

ஏவங் காயக^௩மனத்தே^௩ன க^௩தஸத்^௩தே^௩ன ததா^௩க^௩தஸத்^௩த^௩ங் நித்தி^௩ஸித்வா இதா^௩னி ஞாணக^௩மனத்தே^௩ன நித்தி^௩ஸிதுங் “அத^௩ வா”திஆதி^௩மாஹ. தத்த^௩ “யதா^௩ விபஸ்ஸ ப^௪க^௩வா”திஆதி^௩ஸுபி “நெக்க^௩ம்மேன காமச்சந்த^௩ங் பஹாயா”திஆதி^௩னா யோஜேதப்^௩பு^௩ங். நெக்க^௩ம்மேனாதி அலோப^௪பதா^௩னேன குஸலசித்துப்பாதே^௩ன. குஸலா ஹி த^௩ம்மா இத^௩ நெக்க^௩ம்மங் தேஸங் ஸப்^௩பே^௩ஸம்பி காமச்சந்த^௩படிபக்கத்தா, ந பப்^௩ப^௩ஜ்ஜாத^௩யோ ஏவ. “பட^௩மஜ்ஜானேனா”திபி வத^௩ந்தி கேசி, தத^௩யுத்தமேவ பட^௩மஜ்ஜானஸ்ஸ பு^௩பு^௩பா^௪க^௩படிபதா^௩ய ஏவ இத^௩ இச்சித்தத்தா. பஹாயாதி பஜ்ஜித்வா. க^௩தோதி உத்தரிவிஸேஸங் ஞாணக^௩மனேன படிபன்னோ. பஹாயாதி வா பஹானஹேது, பஹானே வா ஸதி. ஹேதுலக்க^௩ணத்தே^௩ஸு ஹி அயங் த்வா-ஸத்^௩தோ^௩ “ஸக்கோ ஹுத்வா நிப்^௩பத்தீ”திஆதி^௩ஸு (தீ. நி. அட்ட^௩. 2.355) விய. காமச்சந்தா^௩திப்பஹானஹேதுகஞ்ச “க^௩தோ”தி எத்த^௩ வுத்தங் அவபோ^௩த^௩ஸங்காதங், படிபத்திஸங்காதங் வா க^௩மனங் காமச்சந்தா^௩திப்பஹானேன ச தங் லக்கீ^௩யதி, ஏஸ நயோ “பதா^௩லெத்வா”திஆதி^௩ஸுபி. அப்யாபாதே^௩னாதி மெத்தாய. ஆலோகஸஞ்ஞாயாதி விபூ^௩தங் கத்வா மனஸிகாரேன உபட்டி^௩தாலோகஸஞ்ஞானேன. அவிக்கே^௩பேனாதி ஸமாதி^௩னா. த^௩ம்மவவத்தா^௩னேனாதி குஸலாதி^௩த^௩ம்மானங் யாதா^௩வனிச்ச^௩யேன, ஸப்பச்சயனாமருபவவத்தா^௩னேனாதிபி வத^௩ந்தி.

ஏவங் காமச்சந்தா^௩தி^௩வரணப்பஹானேன “அபி^௩ஜ்ஜங் லோகே பஹாயா”திஆதி^௩னா வுத்தாய பட^௩மஜ்ஜானஸ்ஸ பு^௩பு^௩பா^௪க^௩படிபதா^௩ய ப^௪க^௩வதோ ஞாணக^௩மனவிஸிட்ட^௩ங் ததா^௩க^௩தபா^௪வங் த^௩ஸ்ஸெத்வா இதா^௩னி ஸஹ உபாயேன அட்ட^௩ஹி ஸமாபத்தீ^௩ஹி, அட்ட^௩ரஸஹி ச மஹாவிபஸ்ஸனாஹி தங் த^௩ஸ்ஸேதுங்

“ஞானேனா”திஆதி³மாஹ. நாமரூபபரி³க்³ஹகங்கா²விதரணானஞ்ஹி வினிப³ந்த⁴பூ⁴தஸ்ஸ மோஹஸ்ஸ து³ரீகரணேன ஞாதபரிஞ்ஞாயங் டி²தஸ்ஸ அனிச்சஸஞ்ஞாத³யோ ஸிஜ்ஜந்தி, தஸ்மா அவிஜ்ஜாபதா³லனங் விபஸ்ஸனாய உபாயோ. ததா² ஜா²னஸமாபத்தீஸு அபி⁴ரதினிமித்தேன பாமோஜ்ஜேன, தத்த² அனபி⁴ரதியா வினோதி³தாய ஜா²னாதீ³னங் ஸமதி⁴க்³மோதி ஸமாபத்தியா அரதிவினோத³னங் உபாயோ. ஸமாபத்திவிபஸ்ஸனானுக்கமேன பன உபரி வக்க³மானநயேன நித்³தி³ஸிதப்⁴பே³பி நீவரணஸபா⁴வாய அவிஜ்ஜாய ஹெட்டா² காமச்சந்தா³தி³வஸேன த³ஸ்ஸிதனிவரணேஸு³பி ஸங்க³ஹத³ஸ்ஸனத்த³ங் உப்படிபாடினித்³தே³ஸோ த³ட்ட³ப்³போ³.

ஸமாபத்திவிஹாரபவேஸனநிபந்த⁴னேன நீவரணானி கவாடஸதி³ஸானீதி ஆஹ “நீவரணகவாடங் உக்³கா⁴டெத்வா”தி. “ரத்திங் அனுவிதக்கெத்வா அனுவிசாரெத்வா தி³வா கம்மந்தே பயோஜேதி”தி மஜ்ஜி³மாக³மவரே மூலபண்ணாஸகே வம்மிகஸுத்தே (ம. நி. 1.249) வுத்தட்டா²னே விய விதக்கவிசாரா லுபஸமா து³மா³யனா (தீ³. நி. 1.7)] அதி⁴ப்போதி ஸந்தா⁴ய “விதக்கவிசாரது⁴மங் லுபஸமெத்வா”தி வுத்தங், விதக்கவிசாரஸங்க³தங் து⁴மங் லுபஸமெத்வாதி அத்தோ². “விதக்கவிசார”மிச்சேவ அது⁴னா பாடோ², ஸோ ந போராணோ ஆசரியத⁴ம்மபாலத்தே²ரேன, ஆசரியஸாரிபுத்தத்தே²ரேன ச யதா³வுத்தபாட²ஸ்ஸேவ உத்³த⁴த்தா. விராஜெத்வாதி ஜி³ஞ்சி³த்வா, ஸமதிக்கமித்வா வா. தது³ப்⁴யத்தோ² ஹேஸ “பீதியா ச விராகா³”திஆதி³ஸு (தீ³. நி. 1.7; ம. நி. 3.155; பாரா. 11; விப⁴. 625) விய. காமங் பட²மஜ்ஜா³னுபசாரே ஏவ து³க்க³ங், சதுத்த³ஜ்ஜா³னுபசாரே ஏவ ச ஸுக³ங் பஹீயதி, அதிஸயப்பஹானங் பன ஸந்தா⁴யாஹ “சதுத்த³ஜ்ஜா³னேன ஸுக³து³க்க³ங் பஹாயா”தி.

ரூபஸஞ்ஞாதி ஸஞ்ஞாஸீஸேன ரூபாவசரஜ்ஜா³னானி சேவ ததா³ரம்மணானி ச வுத்தானி. ரூபாவசரஜ்ஜா³னம்பி ஹி “ரூப”ந்தி வுச்சதி உத்தரபத³லோபேன “ரூபீ ரூபானி பஸ்ஸதி”திஆதி³ஸு (த⁴. ஸ. 248) தஸ்ஸ ஆரம்மணம்பி கஸிணரூபங் புரிமபத³லோபேன “பு³ஹித்தா⁴ ரூபானி பஸ்ஸதி ஸுவண்ணது³ப்³பண்ணானி”திஆதி³ஸு (த⁴. ஸ. 223 ஆத³யோ) தஸ்மா இத⁴ ரூபே ரூபஜ்ஜா³னே தங்ஸஹக³தா ஸஞ்ஞா ரூபஸஞ்ஞாதி ஏவங் ஸஞ்ஞாஸீஸேன ரூபாவசரஜ்ஜா³னானி வுத்தானி, ரூபங் ஸஞ்ஞா அஸ்ஸாதி ரூபஸஞ்ஞங், ரூபஸஞ்ஞாஸமன்னாக³தந்தி வுத்தங் ஹோதி. ஏவங் பத³வீகஸிணாதி³பே⁴த³ஸ்ஸ ததா³ரம்மணஸ்ஸ சேதங் அதி⁴வசனந்தி வேதி³தப்³ங். படி³க்⁴ஸஞ்ஞாதி சக்கா³தீ³னங் வத்தூ³னங், ரூபாதீ³னங் ஆரம்மணானஞ்ச படிகா⁴தேன படிஹனநேன விஸயிவிஸயஸமோதா⁴னேன ஸமுப்பன்னா த்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணஸஹக³தா ஸஞ்ஞா. நானத்தஸஞ்ஞாதி அட்ட² காமாவசரகுஸலஸஞ்ஞா, த்³வாத³ஸ அகுஸலஸஞ்ஞா, ஏகாத³ஸ காமாவசரகுஸலவிபாகஸஞ்ஞா, த்³வே அகுஸலவிபாகஸஞ்ஞா, ஏகாத³ஸ காமாவசரகிரியஸஞ்ஞாதி ஏதாஸங் சதுசத்தாலீஸஸஞ்ஞானமேதங் அதி⁴வசனங். ஏதா ஹி யஸ்மா ரூபஸத்தா³தி³பே⁴தே³ நானத்தே நானாஸபா⁴வே கோ³சரே பவத்தந்தி, யஸ்மா ச நானத்தா நானாஸபா⁴வா அஞ்ஞமஞ்ஞங் அஸதி³ஸா, தஸ்மா “நானத்தஸஞ்ஞா”தி வுச்சந்தி.

அனிச்சஸ்ஸ , அனிச்சந்தி வா அனுபஸ்ஸனா அனிச்சானுபஸ்ஸனா, தேபூ⁴மகத⁴ம்மானங் அனிச்சதங் க³ஹெத்வா பவத்தாய விபஸ்ஸனாயேதங் நாமங். நிச்சஸஞ்ஞந்தி ஸங்க³தத⁴ம்மே “நிச்சா ஸஸ்ஸதா”தி பவத்தமிச்சா³ஸஞ்ஞங், ஸஞ்ஞாஸீஸேன செத்த² தி³ட்டி³சித்தானம்பி க³ஹணங் த³ட்ட³ப்³ங். ஏஸ நயோ இதோ பரேஸு³பி. நிப்³பி³தா³னுபஸ்ஸனாயாதி ஸங்கா³ரேஸு நிப்³பி³ந்த³னாகாரேன பவத்தாய அனுபஸ்ஸனாய. நந்தி³ந்தி ஸப்பீதிகதண்ணங். விராகா³னுபஸ்ஸனாயாதி ஸங்கா³ரேஸு விரஜ்ஜனாகாரேன பவத்தாய அனுபஸ்ஸனாய. நிரோதா⁴னுபஸ்ஸனாயாதி ஸங்கா³ரானங் நிரோத⁴ஸ்ஸ அனுபஸ்ஸனாய, “தே ஸங்கா³ரா நிருஜ்ஜந்தியேவ, ஆயதிங் ஸமுத³யவஸேன ந உப்பஜ்ஜந்தி”தி ஏவங் வா அனுபஸ்ஸனா நிரோதா⁴னுபஸ்ஸனா. தேனேவாஹ “நிரோதா⁴னுபஸ்ஸனாய நிரோதே⁴தி, நோ ஸமுதே⁴தி”தி. முஞ்சிதுகமயதா ஹி அயங் ப³லப்பத்தாதி. படினிஸ்ஸஜ்ஜனாகாரேன பவத்தா அனுபஸ்ஸனா படினிஸ்ஸக்³கா³னுபஸ்ஸனா. படிஸங்கா³ஸந்திட்ட²னா ஹி அயங். ஆதா³னந்தி நிச்சாதி³வஸேன க³ஹணங். ஸந்ததிஸமுஹகிச்சாரம்மணானங் வஸேன ஏகத்தக்³ஹணங் க⁴னஸஞ்ஞா. ஆயுஹனங் அபி⁴ஸங்க³ரணங். அவத்தா³விஸேஸாபத்தி விபரிணாமோ. து⁴வஸஞ்ஞந்தி தி³ரபா⁴வக்³ஹணஸஞ்ஞங். நிமித்தந்தி ஸமுஹாதி³க்⁴னவஸேன ஸகிச்சபரிச்சே³த³தாய ஸங்கா³ரானங் ஸவிக்க³ஹதங். பணிதி⁴ந்தி ராகா³தி³பணிதி⁴ங். ஸா பனத்த³தோ தண்ணாவஸேன ஸங்கா³ரேஸு நின்னதா.

அபி⁴னிவேஸந்தி அத்தானுதி³ட்டி³ங். அனிச்சாதி³வஸேன ஸப்³பு⁴த⁴ம்மதீரணங் அதி⁴பஞ்ஞாத⁴ம்மவிபஸ்ஸனா. ஸாராதா³னாபி⁴னிவிஸேந்தி அஸாரே ஸாரக்³ஹணவிபல்லாஸங். இஸ்ஸரகுத்தாதி³வஸேன லோகோ ஸமுப்பன்னோதி அபி⁴னிவேஸோ ஸம்மோஹாபி⁴னிவேஸோ நாம. கேசி பன “அஹோஸிங் நு கோ² அஹமதீதமத்தா⁴னந்திஆதி³னா பவத்தஸங்ஸயாபத்தி ஸம்மோஹாபி⁴னிவேஸோ”தி வத³ந்தி. ஸங்கா³ரேஸு லேணதாணபா⁴வக்³ஹணங் ஆலயாபி⁴னிவேஸோ. “ஆலயரதா ஆலயஸமுதி³தா”தி (தீ³. நி. 2.64; ம. நி. 1.281; 2.337; மஹாவ. 7, 8) வசனதோ ஆலயோ வுச்சதி தண்ணா, ஸாயேவ சக்கா³தீ³ஸு, ரூபாதீ³ஸு ச அபி⁴னிவேஸவஸேன பவத்தியா ஆலயாபி⁴னிவேஸோதி கேசி. “ஏவங்விதா⁴ ஸங்கா³ரா படினிஸ்ஸஜ்ஜியந்தி³தி பவத்தஞாணங் படிஸங்கா³னுபஸ்ஸனா. வட்டதோ விக³தத்தா விவட்டங், நிப்³பா³னங், தத்த² ஆரம்மணகரணஸங்க³தேன அனுபஸ்ஸனேன பவத்தியா விவட்டானுபஸ்ஸனா, கொ³தரபு⁴. ஸங்யோகா³பி⁴னிவேஸந்தி ஸங்யுஜ்ஜனவஸேன ஸங்கா³ரேஸு அபி⁴னிவிஸனங். தி³ட்டே²கட்டே²தி தி³ட்டி³யா ஸஹஜாதேகட்டே², பஹானேகட்டே² ச. ஓளாரிகேதி உபரிமக்³ஹஜ்ஜே கிலேஸே அபெக்கி³த்வா வுத்தங், அஞ்ஞதா³ த³ஸ்ஸனபஹாதப்³பா³ ச து³தியமக்³ஹஜ்ஜேஹிபி ஓளாரிகாதி தேஸம்பி தப்³பசனியதா ஸியா. அனுஸஹக³தேதி

அணுபூ⁴தே. தப்⁴பா⁴வவுத்திகோ ஹி எத்த² ஸஹக³தஸத்³தோ³. இதங் பன ஹெட்டி²மமக்³வஜ்ஜே² அபெக்கி²த்வா வுத்தங் . ஸப்⁴புகிலேஸேதி அவஸிட்ட²ஸப்⁴புகிலேஸே. ந ஹி பட²மாதி³மக்³கே³ஹி பஹீனா கிலேஸா புன பஹீயந்தி. ஸப்⁴புஸத்³தோ³ செத்த² ஸப்பதே³ஸவிஸயோ “ஸப்⁴பே தஸந்தி துண்ட³ஸ்ஸா³திஆதீ³ஸு விய (த⁴. ப. 129).

கக்க³ளத்தங் கடி²னபா⁴வோ. பக்³க⁴ரணங் த்²ரவபா⁴வோ. லோகியவாயுனா ப⁴ஸ்தஸ்ஸ விய யேன தங்தங்கலாபஸ்ஸ உத்²து⁴மாயனங், து²ம்ப⁴பா⁴வோ வா, தங் வித்த²ம்ப⁴னங். விஜ்ஜமானேபி கலாபந்தரபூ⁴தானங் கலாபந்தரபூ⁴தேஹி புட்ட²பா⁴வே தங்தங்பூ⁴தவிவித்ததா ரூபபரியந்தோ ஆகாஸோதி யேஸங் யோ பரிச்சே³தோ³, தேஹி ஸோ அஸம்புட்டோ²வ, அஞ்ஞதா² பூ⁴தானங் பரிச்சே³தா⁴வோ ந ஸியா ப்யாபிதபா⁴வாபத்திதோ. யஸ்மிங் கலாபே பூ⁴தானங் பரிச்சே³தோ³, தேஹி தத்த² அஸம்புட்ட²பா⁴வோ அஸம்புட்ட²லக்க³ணங், தேனாஹ ப⁴க³வா ஆகாஸதா⁴துனித்³தோ³ஸே “அஸம்புட்டோ² சதுஹி மஹாபூ⁴தேஹீ³தி (த⁴. ஸ. 637).

விரோதி⁴பச்சயஸன்னிபாதே விஸதி³ஸுப்பத்தி ரூப்பனங். சேதனாபதா⁴னத்தா ஸங்கா³ரக்க³ந்த⁴த⁴ம்மானங் சேதனாவஸேனேதங் வுத்தங் “ஸங்கா³ரானங் அபி⁴ஸங்க³ரணலக்க³ண³ந்தி. ததா² ஹி ஸுத்தந்தபா⁴ஜனியே ஸங்கா³ரக்க³ந்த⁴விப⁴ங்கே³ “சக்கு³ஸம்ப⁴ஸ்ஸஜா சேதனா³திஆதி³னா (விப⁴. 12) சேதனாவ விப⁴த்தா. அபி⁴ஸங்கா³ரலக்க³ணா ச சேதனா. யதா²ஹ “தத்த² கதமோ புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா³ரோ, குஸலா சேதனா³திஆதி³ (விப⁴. 226) ஸம்பயுத்த⁴ம்மானங் ஆரம்மணே ட²பனங் அபி⁴னிரோபனங். ஆரம்மணானமனுப³ந்த⁴னங் அனுமஜ்ஜனங். ஸவிப்பா³ரிகதா ப³ரணங். அதி⁴முச்சனங் ஸத்த²ஹனங் அதி⁴மொக்கோ². அஸ்ஸத்தி⁴யேதி அஸ்ஸத்தி⁴யஹேது. நிமித்தத்தே² சேதங் பு⁴ம்மங். ஏஸ நயோ கோஸஜ்ஜாதி³ஸுபி. காயசித்தபரிளாஹுபஸமோ லுபஸமலக்க³ணங். லீனுத்த⁴ச்சரஹிதே அதி⁴சித்தே வத்தமானே பக்³ஹனிக்³ஹஸம்பஹங்ஸனேஸு அப்யாவடதாய அஜ்ஜ³பெக்க³னங் படிஸங்கா³னங் பக்க³பாதுபச்சே³தோ³.

முஸாவாதா³தினங் விஸங்வாதா³னாதி³கிச்சதாய லூகா³னங் அபரிக்கா³ஹகானங் படிபக்க³பா⁴வதோ பரிக்கா³ஹகஸபா⁴வா ஸம்மாவாசா ஸினித்த⁴பா⁴வதோ ஸம்பயுத்த⁴ம்மே, ஸம்மாவாசாபச்சயஸுபா⁴ஸிதங் ஸோதாரஞ்ச பக்³லங் பரிக்க³ணஹாதீதி ஸா பரிக்க³ஹலக்க³ணா. காயிகிரியா கிஞ்சி கத்தப்³பங் ஸமுட்டா²பேதி, ஸயஞ்ச ஸமுட்டா²னங் க⁴டனங் ஹோதீதி ஸம்மாகம்மந்தஸங்காதா விரதி ஸமுட்டா²னலக்க³ணாதி துட்ட²பா³, ஸம்பயுத்த⁴ம்மானங் வா உக்கி³பனங் ஸமுட்டா²னங் காயிகிரியாய பா⁴ருக்கி³பனங் விய. ஜீவமானஸ்ஸ ஸத்தஸ்ஸ, ஸம்பயுத்த⁴ம்மானங் வா ஜீவிதிந்த³ரியவுத்தியா, ஆஜீவஸ்ஸேவ வா ஸுத்தி⁴ வோதா³னங்.

“ஸங்கா³ரா³தி இத⁴ சேதனா அதி⁴ப்பேதா, ந பன “ஸங்கா³ரா ஸங்கா³ரக்க³ந்தோ⁴”திஆதி³ஸு (த⁴. ஸ. 583, 985; விப⁴. 1, 20, 52) விய ஸமபஞ்ஞாஸசேதஸிகாதி வுத்தங் “ஸங்கா³ரானங் சேதனாலக்க³ண³ந்தி. அவிஜ்ஜாபச்சயா ஹி புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா³ராதி³காவ சேதனா. ஆரம்மணாபி⁴முக³பா⁴வோ நமனங். ஆயதனங் பவத்தனங். ஸளாயதனவஸேன ஹி சித்தசேதஸிகானங் பவத்தி. தண்ஹாய ஹேதுலக்க³ணதி எத்த² வட்டஸ்ஸ ஜனகஹேதுபா⁴வோ தண்ஹாய ஹேதுலக்க³ணங், மக்³க³ஸ்ஸ பன வக்க³மானஸ்ஸ நிப்பா³னஸம்பாபகத்தந்தி அயமேதேஸங் விஸேஸோ. ஆரம்மணஸ்ஸ க³ஹணலக்க³ணங். புன உப்பத்தியா ஆயு³ஹனலக்க³ணங். ஸத்தஜீவதோ ஸுஞ்ஞதாலக்க³ணங். பது³ஹனங் உஸ்ஸாஹனங். இஜ்ஜ³னங் ஸம்பத்தி. வட்டதோ நிஸ்ஸரணங் நிய்யானங். அவிபரீதபா⁴வோ தது³லக்க³ணங். அஞ்ஞமஞ்ஞானதிவத்தனங் ஏகரஸோ, அனூனாதி⁴கபா⁴வோவ. யுக³னத்தா⁴ நாம ஸமத்³விபஸ்ஸனா அஞ்ஞமஞ்ஞோபகாரதாய யுக³ளவஸேன ப³ந்தி⁴தப்³தோ. “ஸத்தா⁴பஞ்ஞா பக்³ஹாவிக்கே³பா³திபி வத³ந்தி. சித்தவிஸுத்தி⁴ நாம ஸமாதி⁴. தி⁴ட்டி²விஸுத்தி⁴ நாம பஞ்ஞா. க³யோதி கிலேஸக்க³யோ மக்³கோ³, தஸ்மிங் பவத்தஸ்ஸ ஸம்மாதி⁴ட்டி²ஸங்காதஸ்ஸ ஞாணஸ்ஸ ஸமுச்சே³த³னலக்க³ணங். கிலேஸானமனுப்பாத³பரியோஸானதாய அனுப்பாதோ³, ப³லங். கிலேஸலுபஸமோ பஸ்ஸத்தி⁴. ச³ந்த³ஸ்ஸாதி கத்துகாமதாச³ந்த³ஸ்ஸ. பதிட்டா²பா⁴வோ மூலலக்க³ணங். ஆரம்மணபடிபாத³கதாய ஸம்பயுத்த⁴ம்மானமுப்பத்திஹேதுதா ஸமுட்டா²பனலக்க³ணங். விஸயாதி³ஸன்னிபாதேன க³ஹேதப்³பாகாரோ ஸமோதா⁴னங். யா “ஸங்க³தி³ வுச்சதி “திண்ணங் ஸங்க³தி ப³ஸ்ஸோ³திஆதி³ஸு. ஸமங், ஸம்மா வா ஓத³ஹந்தி ஸம்பிண்டி³தா ப⁴வந்தி ஸம்பயுத்த⁴ம்மா அனேனாதிபி ஸமோதா⁴னங், ப³ஸ்ஸோ, தப்³பா⁴வோ ஸமோதா⁴னலக்க³ணங். ஸமோஸரந்தி ஸன்னிபதந்தி எத்தா²தி ஸமோஸரணங், வேத³னா. தாய ஹி வினா அப்பவத்தமானா ஸம்பயுத்த⁴ம்மா வேத³னானுப⁴வனநிமித்தங் ஸமோஸடா விய ஹோந்தீதி ஏவங் வுத்தங், தப்³பா⁴வோ ஸமோஸரணலக்க³ணங். பாஸாதா³தி³ஸு கோ³பானஸ்ஸிங் கூடங் விய ஸம்பயுத்த⁴ம்மானங் பாமொக்க³பா⁴வோ பமுக³லக்க³ணங். ஸதியா ஸப்⁴புத்த³கத்தா ஸம்பயுத்தானங் அதி⁴பதிபா⁴வோ ஆதி⁴பதெய்யலக்க³ணங். ததோ ஸம்பயுத்த⁴ம்மதோ, தேஸங் வா ஸம்பயுத்த⁴ம்மானங் உத்தரி பதா⁴னங் ததுத்தரி, தப்³பா⁴வோ ததுத்தரியலக்க³ணங். பஞ்ஞுத்தரா ஹி குஸலா த⁴ம்மா. விமுத்தீதி ப³லங் கிலேஸேஹி விமுச்சித்தா²தி கத்வா. தங் பன ஸீலாதி³குணஸாரஸ்ஸ பரமுக்கங்ஸபா⁴வேன ஸாரங். ததோ உத்தரி த⁴ம்மஸ்ஸாபா⁴வதோ பரியோஸானங். அயஞ்ச லக்க³ணவிபா⁴கோ³ ச³தா⁴துபஞ்சஜ³னங்கா³தி³வஸேன தங்தங்ஸுத்தபதா³னுஸாரேன போராண்ட²கதா³யமாக³தனயேன வுத்தோதி துட்ட²பா³ங். ததா² ஹி புப்³பே³ வுத்தோபி கோசி த⁴ம்மோ பரியாயந்தரப்பகாஸனத்த³ங் புன த³ஸ்ஸிதோ. ததோ ஏவ ச “ச³ந்த³மூலகா த⁴ம்மா மனஸிகாரஸமுட்டா²னா ப³ஸ்ஸஸமோதா⁴னா வேத³னாஸமோஸரணா³தி “பஞ்ஞுத்தரா குஸலா த⁴ம்மா”தி,

“விழுத்திஸாரமிதங் ப்ரஹ்மசரிய”ந்தி, “நிப்பாநோக்து”ஹி ஆவஸோ ப்ரஹ்மசரியங் நிப்பாநபரியோஸான”ந்தி [ஸங். நி. 3.512 (அத்ததோ ஸமானங்)] ச ஸுத்தபதாநங் வஸேன சந்த்ஸ்ஸ மூலலக்கண”ந்திஆதி வுத்தங். தேஸங் தேஸங் தம்மானங் ததங் அவிததங் லக்கணங் ஆக்தோதி அத்தங் த்ஸ்ஸேதி “ஏவ”ந்திஆதினா. தங் பன கமனங் இதா ஞாணகமனமேவாதி வுத்தங் “ஞாணகதியா”தி. ஸதிபி கதஸத்த்ஸ்ஸ அவபோதானத்தபாவே ஞாணகமனத்தேனேவஸோ ஸித்தோதி ந வுத்தோ. ஆ-ஸத்த்ஸ்ஸ செத்த கதஸத்தானுவத்திமத்தமேவ. தேனாஹ “பத்தோ அனுப்பத்தோ”தி.

அவிபரீதஸபாவத்தா “தததம்மா நாம சத்தாரி அரியஸச்சானீ”தி வுத்தங். அவிபரீதஸபாவதோ ததானி. அமுஸாஸபாவதோ அவிததானி. அஞ்ஞாகாரஹிததோ அனஞ்ஞதானி. ஸச்சஸங்யுத்தாதீஸ ஆக்தங் பரிபுண்ணஸச்சசதுக்ககதங் ஸந்தாய “இதி வித்தாரோ”தி ஆஹ. “தஸ்மா”தி வத்வா தத்பராமஸிதப்பமேவ த்ஸ்ஸேதி “ததானங் அபிஸம்புத்தத்தா”தி இமினா. ஏஸ நயோ ஈதிஸேஸு.

ஏவங் ஸச்சவஸேன சதுத்தகாரணங் த்ஸ்ஸெத்வா இதானி பச்சயபச்சயுப்பன்னபாவேன அவிபரீதஸபாவத்தா ததபூதானங் படிச்சஸமுப்பாதங்கானங் வஸேனாபி த்ஸ்ஸெந்தோ “அபிசா”திஆதிமாஹ. தத்த ஜாதிபச்சயஸம்பூதஸமுதாஃகத்தடோதி ஜாதிபச்சயா ஸம்பூதங் ஹுத்வா ஸஹிதஸ்ஸ அத்தனோ பச்சயானுரூபஸ்ஸ உத்தாங் உத்தாங் ஆக்தஸபாவோ, அனுபவத்தடோதி அத்தோ. அத வா ஸம்பூதத்தடோ ச ஸமுதாஃகத்தடோ ச ஸம்பூதஸமுதாஃகத்தடோ புப்பபதே உத்தரபதலோபவஸேன. ஸமாஹாரத்வந்தேபி ஹி புல்லிங்கமிச்சந்தி நேருத்திகா. ந செத்த ஜாதிதோ ஜராமரணங் ந ஹோதி, ந ச ஜாதிங் வினா அஞ்ஞதோ ஹோதீதி ஜாதிபச்சயஸம்பூதத்தடோ. இத்தமேவ ஜாதிதோ ஸமுதாஃகச்சதீதி ஜாதி பச்சயஸமுதாஃகத்தடோ. இதங் வுத்தங் ஹோதி - யா யா ஜாதி யதா யதா பச்சயோ ஹோதி, ததனுரூபங் பாதுபூதஸபாவோதி. பச்சயபக்கே பன அவிஜ்ஜாய ஸங்காரானங் பச்சயத்தடோதி எத்த ந அவிஜ்ஜா ஸங்காரானங் பச்சயோ ந ஹோதி, ந ச அவிஜ்ஜங் வினா ஸங்காரா உப்பஜ்ஜந்தி. யா யா அவிஜ்ஜா யேஸங் யேஸங் ஸங்காரானங் யதா யதா பச்சயோ ஹோதி, அயங் அவிஜ்ஜா ஸங்காரானங் பச்சயத்தடோ பச்சயஸபாவோதி அத்தோ. ததானங் தம்மானந்தி பச்சயாகாரதம்மானங். “ஸுக்தோ”திஆதிஸு (பாரா. 1) விய கமுஸத்த்ஸ்ஸ புத்தியத்ததங் ஸந்தாய “அபிஸம்புத்தத்தா”தி வுத்தங், ந ஞாணகமனத்தங். கதிபுத்தியத்தா ஹி ஸத்தா அஞ்ஞமஞ்ஞபரியாயா. தஸ்மா “அபிஸம்புத்தத்தோ”ஹெத்த கதஸத்தோதி அதிகாரோ, கம்யமானத்தா வா ந பயுத்தோ.

யங் ரூபாரம்மணங் நாம அத்தி, தங் பகவா ஜானாதி பஸ்ஸதீதி ஸம்பந்தோ. ஸதேவகே...பே... பஜாயாதி ஆதாரோ “அத்தீ”தி பதேதி புன அபரிமாணாஸு லோகதாதுஸாஹி தங்னிவாஸஸத்தாபெக்காய, ஆபாதகமனாபெக்காய வா வுத்தங். தேன பகவதா விபஜ்ஜமானங் தங் ரூபாயதனங் ததமேவ ஹோதீதி யோஜேதப்பங். ததாவிததபாவே காரணமாஹ “ஏவங் ஜானதா பஸ்ஸதா”தி. ஸப்பாக்காரதோ ஞாதத்தா பஸ்ஸிதத்தாதி ஹி ஹெத்வந்தோகத்தமேதங் பத்த்வயங். இட்டானிட்டாதிவஸேனாதி எத்த ஆதிஸத்தேன மஜ்ஜத்தங் ஸங்கணஹாதி. ததா அதீதானாகதபச்சப்பன்னபரித்தஅஜ்ஜத்தபஹித்தாததுப்பாயாதிபேதம்பி. லப்பமானகபதவஸேனாதி “ரூபாயதனங் திட்டங் ஸத்தாயதனங் ஸுதங் கந்தாயதனங் ரஸாயதனங் பொட்டப்பாயதனங் முதங் ஸப்பங் ரூபங் மனஸா விஞ்ஞாதந்தி (த. ஸ. 966) வசனதோ திட்டபதஞ்ச விஞ்ஞாதபதஞ்ச ரூபாரம்மணே லப்பதி. ரூபாரம்மணங் இட்டங் அனிட்டங் மஜ்ஜத்தங் பரித்தங் அதீதங் அனாக்தங் பச்சப்பன்னங் அஜ்ஜத்தங் பஹித்தா திட்டங் விஞ்ஞாதங் ரூபங் ரூபாயதனங் ரூபதாது வண்ணனிபா ஸனிதஸ்ஸனங் ஸப்பகிங் நீலங் பீதகந்தி ஏவமாதீஹி அனேகேஹி நாமேஹி. “இட்டானிட்டாதிவஸேனா”திஆதினா ஹி அனேகனாமபாவங் ஸரூபதோ நிதஸ்ஸேதி. தேரஸஹி வாரேஹி தம்மஸங்கணியங் ரூபகண்டே (த. ஸ. 615) ஆக்தே தேரஸ நிததேஸவாரே ஸந்தாயாஹ. ஏகேகஸ்மிங் வாரே செத்த சதுன்னங் சதுன்னங் வவத்தாபநயானங் வஸேன “த்விபஞ்ஞாஸாய நயேஹி”தி வுத்தங். ததமேவாதி யதாவுத்தேன ஜானநேன அப்படிவத்தியதேஸனதாய, யதாவுத்தேன ச பஸ்ஸனேன அவிபரீதத்ஸ்ஸிதாய ஸச்சமேவ. தமத்தங் சதுரங்குத்தரே காளகாராமஸுத்தேன (அ. நி. 4.24) ஸாதெந்தோ “வுத்தஞ்சேத”ந்திஆதிமாஹ. ச-ஸத்தோ செத்த த்ஸ்ஸஹிகரணஜோதகோ, தேன யதாவுத்தஸ்ஸத்த்ஸ்ஸ த்ஸ்ஸஹிகரணங் ஜோதேதி, ஸம்பிண்டனத்தோ வா அட்டானபயுத்தோ, ந கேவலங் மயா ஏவ, அத கோ பகவதாபீதி. அனுவிசரிதந்தி பரிசரிதங். ஜானாமி அப்பாஞ்ஞாஸிந்தி பச்சப்பன்னாதீதகாலேஸு ஞாணப்பவத்தித்ஸ்ஸனேன அனாகதேபி ஞாணப்பவத்தி த்ஸ்ஸிதாயேவ நயதோ த்ஸ்ஸிதத்தா. விதிதஸத்தோ பன அனாமட்டகாலவிஸேஸோ காலத்தயஸாதாரணத்தா “திட்டங் ஸுத்தங் முதந்திஆதிஸு” (தீ. நி. 3.187; ம. நி. 1.7; ஸங். நி. 2.208; அ. நி. 4.23; படி. ம. 1.121) விய, பாகடங் கத்வா ஞாதந்தி அத்தோ, இமினா சேதங் த்ஸ்ஸேதி “அஞ்ஞ ஜானந்தியேவ, மயா பன பாகடங் கத்வா விதிதந்தி. பகவதா ஹி இமேஹி பதேஹி ஸப்பஞ்ஞபூமி நாம கதிதா. ந உபட்டாஸீதி தங் சத்வாரிகமாரம்மணங் தண்ஹாய வா திட்டியா வா ததாஃகதோ அத்தத்தனியவஸேன ந உபட்டாஸி ந உபகச்சதி, இமினா பன பதேன கீணாஸவபூமி கதிதா. யதா ரூபாரம்மணாதயோ தம்மா யங்ஸபாவா, யங்பகாரா ச, ததா தே தம்மே தங்ஸபாவே தங்பகாரே கமதி பஸ்ஸதி ஜானாதீதி ததாஃகதோதி இமமத்தங் ஸந்தாய “தததஸ்ஸீஅத்தே”தி வுத்தங். அனேகத்தா ஹி தாதுஸத்தா. கேசி பன நிருத்தினயேன, பிஸோதாராதிக்கணபக்கேபேன (பாரா. அட்ட. 1; விஸுத்தி. 1.142) வா த்ஸ்ஸீ-ஸத்தலோபங், ஆக்த-ஸத்த்ஸ்ஸ சாகம்ங் கத்வா “ததாஃகதோ”தி பதஸித்திமெத்த வண்ணெந்தி,

தத்யுத்தமேவ விஜ்ஜமானபதங் சட்ெத்வா அவிஜ்ஜமானபதஸ்ஸ கஹணதோ. வுத்தஞ்ச
புத்தவங்ஸட்டகதாயங் -

“ததா்காரேன யோ தம்மே, ஜானாதி அனுபஸ்ஸதி;
தததஸ்ஸீதி ஸம்புத்தோ, தஸ்மா வுத்தோ ததா்கதோ”தி. (பு. வங். அட்ட. 2.
ரதனசங்கமனகண்டவண்ணனா);

எத்த “அனுபஸ்ஸதி”தி ஆகதஸத்தத்தங் வத்வா ததித்தங் ஞாணபஸ்ஸனமேவாதி தஸ்ஸேதுங் “ஜானாதி”தி,
ஸத்தாதிக்கதமத்தங் பன விபாவேதுங் “தததஸ்ஸீ”தி ச வுத்தங்.

யங் ரத்திந்தி யஸ்ஸ ரத்தியங், அச்சந்தஸங்யோகே வா ஏதங் உபயோகவசனங் ரத்தேகதேஸ்புத்தஸ்ஸ
அபிஸம்புஜ்ஜனக்கணஸ்ஸ அச்சந்தஸங்யோகத்தா, ஸகலாபி வா ஏஸா ரத்தி அபிஸம்போதாய
பதஹனகாலத்தா பரியாயேன அச்சந்தஸங்யோகபுத்தாதி தட்டப்ப்பங். பதவிபுக்கலனிருத்தரபுமிஸீஸகத்தா ந
பராஜிதோ அஞ்ஞேஹி எத்தாதி அபராஜிதோ, ஸ்வேவ பல்லங்கோதி அபராஜிதபல்லங்கோ, தஸ்மிங்.
திண்ணங்மாரானந்தி கிலேஸாபிஸங்காரதேவபுத்தமாரானங், இதுஞ்ச நிப்பரியாயதோ வுத்தங், பரியாயதோ பன
ஹெட்டா வுத்தனயேன பஞ்சன்னம்பி மாரானங் மத்துனங் வேதிதப்ப்பங். மத்துகந்தி ஸாமத்தியஸங்காதங் ஸீஸங்.
எத்தந்தரேதி உபின்னங் ரத்தினமந்தரே. “படமபோதிாயாபீ”திஆதினா பஞ்சசத்தாலீஸவஸ்ஸபரிமாணகாலமேவ
அந்தோகதபேதேன நியமெத்வா விஸேஸேதி. தாஸு பன வீஸதிவஸ்ஸபரிச்சின்னா படமபோதிதி
வினயகண்டிபதே வுத்தங், தஞ்ச தட்டகதாயமேவ “பகுவதோ ஹி படமபோதியங் வீஸதிவஸ்ஸந்தரே
நிபுத்துட்டாக்கோ நாம நத்தி”தி (பாரா. அட்ட. 1.16) கதித்தா படமபோதி நாம வீஸதிவஸ்ஸானிதி கஹெத்வா
வுத்தங். ஆசரியதம்மபாலத்தேரேன பன “பஞ்சசத்தாலீஸாய வஸ்ஸேஸு ஆதிதோ பன்னரஸ வஸ்ஸானி
படமபோதி”தி வுத்தங், ஏவஞ்ச ஸதி மஜ்ஜே பன்னரஸ வஸ்ஸானி மஜ்ஜிமபோதி, அந்தே பன்னரஸ
வஸ்ஸானி பச்சிமபோதிதி திண்ணங் போதினங் ஸம்பமமாணதா ஸியா, தம்பி யுத்தங். பன்னரஸதிசேன ஹி
பஞ்சசத்தாலீஸவஸ்ஸானி பரிபூரெந்தி. அட்டகதாயங் பன பன்னரஸவஸ்ஸப்பமாணாய படமபோதியா
வீஸதிவஸ்ஸேஸுயேவ அந்தோகதத்தா “படமபோதியங் வீஸதிவஸ்ஸந்தரே”தி வுத்தந்தி ஏவம்பி ஸக்கா
விஞ்ஞாதுங். “யங் ஸுத்த”ந்திஆதினா ஸம்பந்தோ.

நித்தோஸதாய அனுபவஜ்ஜங் அனுபவதனியங். பக்கிபிதப்பாபாவேன அனானங். அபனேதப்பாபாவேன
அனதிக்கங். அத்தப்யஞ்ஜனாதிஸம்பத்தியா ஸப்பா்காரபரிபுண்ணங். நிம்மதனஹேது நிம்மதனங்.
வாலக்கமத்தம்பீதி வாலதிலோமஸ்ஸ கோடிப்பமாணம்பி. அவக்கலிதந்தி விராதிதங் முஸா பணிதங்.
ஏகமுத்திகாயாதி ஏகராஜலஞ்சனேன. ஏகனாளியாதி ஏகாஹுகேன, ஏகதும்பேன வா. ஏகதுலாயாதி ஏகமானேன.
“ததமேவா”தி வுத்தமேவத்தங் நோ அஞ்ஞதாதி ப்யதிசேகதோ தஸ்ஸேதி, தேன யத்ததங் பாஸிதங், ஏகந்தேன
தத்தனிப்பாதனதோ யதா பாஸிதங் பகுவதா, ததாயேவாதி அவிபரீததேஸனதங் தஸ்ஸேதி. “கதத்தோ”தி
ஏதேன ததங் கததி பாஸிதி ததா்கதோ தகாரஸ்ஸ தகாரங், நிருத்தினயேன ச ஆகாராகமங் கத்வா,
தாதுஸத்தானுகதேன வா ஆகாரேனாதி நிப்பசனங் தஸ்ஸேதி.

ஏவங் “ஸுகதோ”திஆதிஸு (பாரா. 1) விய தாதுஸத்தனிப்பத்திபரிகப்பேன நிருத்திங் தஸ்ஸெத்வா
பாஹிரத்தஸமாஸேனபி தஸ்ஸேதுங் “அபிசா”திஆதி வுத்தங். ஆகதனந்தி ஸப்பஹிதனிப்பாதனதோ புஸங்
கதனங் வசனங், தப்பாவமத்தோ வா ஆஸத்தோ.

ததா கதமஸ்ஸாதி ததா்கதோ. யதா வாசாய கதங் பவத்தி, ததா காயஸ்ஸ, யதா வா காயஸ்ஸ கதங்
பவத்தி, ததா வாசாய அஸ்ஸ, தஸ்மா ததா்கதோதி அத்தோ. ததேவ நிப்பசனங் தஸ்ஸேதுங்
“பகுவதோ”திஆதிமாஹ. தத்த ஹி “கதோ பவத்தோ, கதா பவத்தா”தி ச ஏதேன காயவசிகிரியானங்
அஞ்ஞமஞ்ஞானுலோமனவசனிச்சாய காயஸ்ஸ, வாசாய ச பவத்தி இத கத-ஸத்தேன கதிதாதி தஸ்ஸேதி,
“ஏவங்புத்தஸ்ஸா”திஆதினா பாஹிரத்தஸமாஸங், “யதா ததா”தி ஏதேன யங்தங்-ஸத்தானங்
அப்யபிச்சாரிதஸம்பந்ததாய “ததா”தி வுத்தே “யதா”தி அயமத்தோ உபட்டிதோயேவ ஹோதிதி ததாஸத்தத்தங்,
“வாதீ காரீ”தி ஏதேன பவத்திஸருபங், “பகுவதோ ஹி”தி ஏதேன யதாவாதீததா்காரிதாதிக்காரணந்தி.
“ஏவங்புத்தஸ்ஸா”தி யதாவாதீததா்காரிதாதினா பகாரேன பவத்தஸ்ஸ, இமங் பகாரங் வா பத்தஸ்ஸ. இதிதி
வுத்தப்பகாரங் நித்திஸதி. யஸ்மா பனெத்த கத-ஸத்தோ வாசாய பவத்திம்பி தஸ்ஸேதி, தஸ்மா காமங்
ததாவாதிதாய ததா்கதோதி அயம்பி அத்தோ ஸித்தோ ஹோதி, ஸோ பன புப்பே பகாரந்தரேன தஸ்ஸிதோதி
பாரிஸேஸனயேன ததா்காரிதாஅத்தமேவ தஸ்ஸேதுங் “ஏவங் ததா்காரிதாய ததா்கதோ”தி வுத்தங். வுத்தஞ்ச -

“யதா வாசா கதா யஸ்ஸ,
ததா காயோ கதோ யதோ;
யதா காயோ ததா வாசா,
ததோ ஸத்தா ததா்கதோ”தி.

பவக்கங் பரியந்தங் கத்வாதி ஸம்பந்தோ. யங் பனேகே வதந்தி “திரியங் விய உபரி, அதோ ச ஸந்தி
அபரிமாணா லோகதாதுயோ”தி, தேஸங் தங் படிஸேதேதுங் ஏவங் வுத்தந்தி தட்டப்ப்பங். விமுத்தியாதி ப்வேன.

விழுத்திஞாணத்ஸஸனேனாதி பச்சவெக்கண்ணாஞாணஸங்காதேன த்ஸஸனேன. துலோதி ஸதிஸோ. பமாணந்தி மினநகாரணங். பரே அபிபுவதி குணேன அஜ்ஜொத்தரதி அதிகோ புவதி அபிபு. பரேஹி ந அபிபுதோ அஜ்ஜொத்தடோதி அனபிபுதோ. அஞ்ஞத்தூதி ஏகங்ஸவசனே நிபாதோ. த்ஸஸனவஸேன துஸோ, ஸப்பங் பஸ்ஸதி அத்தோ. பரே அத்தனோ வஸங் வத்தேதி வஸவத்தீ.

“அபிபுவனட்டேன ததாஃதோ”தி அயங் ந ஸத்தூதோ லப்பதி, ஸத்தூதோ பன ஏவந்தி த்ஸஸேதுங் “தத்ரேவ”ந்திஆதி வுத்தங். தத்த அஃதோதி திப்பாஃதோ அஃங் ரோஃங் தாதி அவகண்டதி, நத்தி வா ஃதோ ரோஃங் ஏதேனாதி கத்வா, தஸ்ஸதிஸட்டேன இத தேஸனாவிலாஸஸஸ, புஞ்ஞுஸஸயஸஸ ஃ அஃதூதா லப்பதி ஆஹ “அஃதோ வியா”தி. யாய தம்மதாதுயா தேஸனாவிஜம்பனப்பத்தா, ஸா தேஸனாவிலாஸோ. தம்மதாத்தஹி ஃ ஸப்பஞ்ஞுதஞ்ஞாணமேவ. தேன ஹி தம்மானமாகாரபேதங் குத்வா ததனுருபங் தேஸனங் நியாமேதி. தேஸனாவிலாஸோயேவ தேஸனாவிலாஸமயோ யதா தானமயங் ஸீலமய”ந்தி (தீ. நி. 3.305; இதிவு. 60; நெத்தி. 34) அதுனா பன பொத்தகேஸு பஹுஸுபி மய-ஸத்தோ ந திஸ்ஸதி. புஞ்ஞுஸஸயோதி உஸ்ஸனங், அதிரேகங் வா ஞாணாதிஸம்பாரபுதங் புஞ்ஞங். “தேனா”திஆதி ஓபம்மஸம்பாத்நங். தேனாதி ஃ ததுபயேன தேஸனாவிலாஸேன சேவ புஞ்ஞுஸஸயேன ஃ ஸோ பஃஃவா அபிபுவதி ஸம்பந்தோ. “இதி”திஆதினா பாஹிரத்தஸமாஸங் த்ஸஸேதி. ஸப்பலோகாபிபுவனேன ததோ, ந அஞ்ஞத்தூதி வுத்தங் ஹோதி.

ததாய ஃதோதி புரிமஸச்சத்தயங் ஸந்தாயாஹ, ததங் ஃதோதி பன பச்சிமஸச்சங். சதுஸச்சானுக்கமேன செத்த கத-ஸத்தூஸஸ அத்தசதுக்கங் வுத்தங். வாசகஸத்தூஸன்னிதானே உபஸக்ஃனிபாதானங் தத்தஜோதனபாவேன பவத்தனதோ கத-ஸத்தூயேவ அனுபஸக்ஃஃ அவகத்ததங், அதித்தஞ்ஞ வத்தீதி த்ஸஸேதி “அவஃதோ அதீதோ”தி இமினா.

“தத்தா”திஆதி தப்பிவரணங். லோகந்தி துக்கஸச்சபுதங் லோகங். ததாய தீரணபரிஞ்ஞாயாதி யோஜேதப்பங். லோகனிரோதஃகாமினிங் படிபுத்தி அரியமக்ஃங், ந பன அபிஸம்புஜ்ஜனமத்தங். தத்த கத்தப்பகிச்சம்பி கதமேவாதி த்ஸஸேதுங் “லோகஸமா ததாஃதோ விஸங்யுத்தோ”திஆதினா ஸச்சசதுக்கேபி துதிபபக்ஃங் வுத்தங், அபிஸம்புஜ்ஜனஹேதுங் வா ஏதேஹி த்ஸஸேதி. ததோயேவ ஹி தானி அபிஸம்புத்தோதி. “யங் பிஃஃஃவே, ஸதேவகஸ்ஸ லோகஸ்ஸ ஸமாரகஸ்ஸ ஸப்பஹ்மகஸ்ஸ ஸஸ்ஸமணப்பராஹ்மணியா பஜாய ஸதேவமனுஸ்ஸாய திட்டங் ஸுதங் முதங் விஞ்ஞாதங் பத்தங் பரியேஸிதங் அனுவிசரிதங் மனஸா, ஸப்பங் தங் ததாஃதேன அபிஸம்புத்தாங், தஸ்மா ததாஃதோதி வச்சீ”தி (அ. நி. 4.23) அங்குத்தராகமே சதுக்கனிபாதே ஆகத்ங் பாளிமிமங் பெய்யாலமுகேன த்ஸஸேதி, தஞ்ஞ அத்தஸம்பந்தாதாய ஏவ, ந இமஸ்ஸத்தூஸஸ ஸாதஃகதாய. ஸா ஹி பெய்யாலனித்திட்டா பாளி தத்தூஸஸிதா அத்தூஸஸ ஸாதிஃகாதி. “தஸ்ஸபி ஏவங் அத்தோ வேதிதப்போ”தி இமினா ஸாதாயஸாதஃகஸங்ஸந்த்நங் கரோதி. “இதம்பி சா”திஆதினா ததாஃதபதூஸஸ மஹாவிஸயதங், அட்டவிதூஸஸாபி யதாவுத்தகாரணஸ்ஸ நிதூஸஸனமத்தஞ்ஞ த்ஸஸேதி. தத்த இதந்தி அதிப்பாஸருபேன வுத்தங் அட்டவிதூங் காரணங், பி-ஸத்தோ, அபி-ஸத்தோ வா ஸம்பாவனே “இதம்பி முகமத்தமேவ, பகேவ அஞ்ஞதா”தி. ததாஃதபாவதிபனே ததாஃதனாமதிபனே. குணேன ஹி பஃஃவா ததாஃதோ நாம, நாமேன ஃ பஃஃவதி ததாஃத-ஸத்தோதி. “அஸங்க்யெய்யானி நாமானி, ஸகுணேன மஹேஸினோ”திஆதி (உதா. அட்ட. 306; படி. ம. அட்ட. 1.277) ஹி வுத்தங். அப்பமாதபுதங் விய ஸகலகுஸலதம்மபடிபத்தியா ஸப்பபுத்தாஃஃஃணானங் ததாஃதபதங் ஸங்காஹகந்தி த்ஸஸேதுங் “ஸப்பாஃகாரேனா”திஆதிமாஹ. வண்ணெய்யாதி பரிகப்பவசனமேதங் “வண்ணெய்ய வா, ந வா வண்ணெய்யா”தி. வுத்தஞ்ஞ -

“புத்தோபி புத்தூஸஸ பண்ணெய்ய வண்ணங்,
கப்பம்பி சே அஞ்ஞமபாஸமானோ;
கீயேத கப்போ சிரதீஃமந்தரே,
வண்ணோ ந கீயேத ததாஃதஸ்ஸா”தி. (தீ. நி. அட்ட. 1.304; 3.141; உதா. அட்ட. 52; அப. அட்ட. 2.7.20; பு. வங். அட்ட. கொண்டஞ்ஞபுத்தாவங்ஸவண்ணனா; சரியா. பகிண்ணககதா); -

ஸமத்தனே வா ஏதங் “ஸோ இமங் விஜடயே ஜட”ந்திஆதிஸு (ஸங். நி. 2.23) வியாதிபி வுத்தி கேசி.

அயங் பனெத்த அட்டகதாமுத்தகோ நயோ - அபிஃஃஹாரதோ பட்டாய யாவ ஸம்மாஸம்போதி, எத்தந்தரே மஹாபோதியானபடிபத்தியா ஹானட்டானஸங்கிலேஸனிவத்தினங் அபாவதோ யதாபணிதானங் ததாஃதோ அபிஃஃஹாரானுருபங் படிபன்னோதி ததாஃதோ. அத வா மஹித்திகதாய, படிஸம்பிதானங் உக்கங்ஸாதிஃஃமேன அனாவரணஞாணதாய ஃ கத்தசிபி படிகாத்தாபாவதோ யதாருசி, ததா காயவசீசித்தானங் கதானி கமனானி பவத்தியோ ஏதஸ்ஸாதி ததாஃதோ. அபிச யஸ்மா லோகே விதயுத்தகதபகாரஸத்தா ஸமானத்தா திஸ்ஸந்தி, தஸ்மா யதா விதா விபஸ்ஸிஆதயோ பஃஃவந்தோ நிகிலஸப்பஞ்ஞுணஸமங்கிதாய, அயம்பி பஃஃவா ததா விதோதி ததாஃதோ, யதா யுத்தா ஃ தே பஃஃவந்தோ வுத்தனயேன, அயம்பி பஃஃவா ததா யுத்தோதி ததாஃதோ. அபரோ நயோ-யஸ்மா ஸச்சங் தச்சங் தத்தந்தி ஞாணஸ்ஸேதங் அதிவசனங், தஸ்மா ததேன ஞாணேன ஆஃதோதி ததாஃதோதி.

“பஹாய காமாதி³மலே யதா² க³தா,
ஸமாதி⁴ஞானேஹி விபஸ்ஸிஆத்யோ;
மஹேஸினோ ஸக்யமுனீ ஜுதிந்த⁴ரோ,
ததா² க³தோ தேன ததா²க³தோ மதோ.

தத²ஞ்ச தா⁴தாயதனாதி³லக்கணங்,
ஸபா⁴வஸாமஞ்ஞவிபா⁴க³பே⁴த³தோ;
ஸயம்பு⁴ஞானேன ஜினோ ஸமாக³தோ,
ததா²க³தோ வுச்சதி ஸக்யபுங்க³வோ.

ததா²னி ஸச்சானி ஸமந்தசக்குனா,
ததா² இத³ப்பச்சயதா ச ஸப்³ப³ஸோ;
அனஞ்ஞனெய்யேன யதோ விபா⁴விதா,
யாதா²வதோ தேன ஜினோ ததா²க³தோ.

அனேகபே⁴தா³ஸுபி லோகதா⁴தூஸு,
ஜினஸ்ஸ ரூபாயதனாதி³கோ³சரே;
விசித்தபே⁴தே³ தத²மேவ த³ஸ்ஸனங்,
ததா²க³தோ தேன ஸமந்தலோசனோ.

யதோ ச த⁴ம்மங் தத²மேவ பா⁴ஸதி,
கரோதி வாசாயனுலோமமத்தனோ;
கு³ணேஹி லோகங் அபி⁴பு⁴ய்யிரீயதி,
ததா²க³தோ தேனபி லோகனாயகோ.

யதா²பி⁴னீஹாரமதோ யதா²ருசி,
பவத்தவாசாதனுசித்தபா⁴வதோ;
யதா²விதா⁴ யேன புரா மஹேஸினோ,
ததா²விதோ⁴ தேன ஜினோ ததா²க³தோ.

யதா² ச யுத்தா ஸுக³தா புராதனா,
ததா²வ யுத்தோ தத²ஞாணதோ ச ஸோ;
ஸமாக³தோ தேன ஸமந்தலோசனோ,
ததா²க³தோ வுச்சதி ஸக்யபுங்க³வோ”தி. (இதிவு. அட்ட². 38 தோ²கங் விஸதி³ஸங்); -

ஸங்க³ஹகா³தா².

“கதமஞ்ச தங் பி⁴க்க³வே”தி அயங் கஸ்ஸ புச்சா²தி ஆஹ “யேனா”திஆதி³. ஏவங் ஸாமஞ்ஞதோ யதா²வுத்தஸ்ஸ ஸீலமத்தகஸ்ஸ புச்சா²பா⁴வங் த³ஸ்ஸெத்வா இதா²னி புச்சா²விஸேஸபா⁴வஞாபனத்த²ங் மஹானித்³தே³ஸே (மஹானி. 150) ஆக³தா ஸப்³பா³வ புச்சா² அத்து²த³தா⁴ரவஸேன த³ஸ்ஸேதி “தத்த² புச்சா² நாமா”திஆதி³னா. தத்த² தத்தா²தி “தங் கதமந்தி புச்ச²தீ”தி எத்த² யதே²தங் ஸாமஞ்ஞதோ புச்சா²வசனங் வுத்தங், தஸ்மிங்.

பகதியாதி அத்தனோ த⁴ம்மதாய, ஸயமேவாதி வுத்தங் ஹோதி. லக்கணந்தி யோ கோசி ஞாதுமிச்சி³தோ ஸபா⁴வோ. அஞ்ஞாதந்தி த³ஸ்ஸனாதி³விஸேஸயீத்தேன, இதரேன வா யேன கேனசிபி ஞானேன அஞ்ஞாதங். அவத்தா²விஸேஸானி ஹி ஞாணத³ஸ்ஸனதுலனதீரணானி. அதி³ட்ட²ந்தி த³ஸ்ஸனபு⁴தேன ஞானேன பச்சக்க³மிவ அதி³ட்ட²ங். அதுலிந்தி “எத்தகமேத”ந்தி துலனபு⁴தேன அதுலிதங். அதீரிதந்தி “ஏவமேவித³”ந்தி தீரணபு⁴தேன அகதஞாணகிரியாஸமாபனங். அவிபு⁴தந்தி ஞாணஸ்ஸ அபாகடபு⁴தங். அவிபா⁴விதந்தி ஞானேன அபாகடகதங். தஸ்ஸாதி யதா²வுத்தலக்கணஸ்ஸ. அதி³ட்ட²ங் ஜோதீயதி பகாஸீயதி ஏதாயாதி அதி³ட்ட²ஜோதனா. ஸங்ஸந்த²னத்தா²யாதி ஸாகச்சா²வஸேன வினிச்ச²யகரணத்தா²ய. ஸங்ஸந்த²னஞ்ஹி ஸாகச்சா²வஸேன வினிச்ச²யகரணங். தி³ட்ட²ங் ஸங்ஸந்த²யதி ஏதாயாதி தி³ட்ட²ஸங்ஸந்த²னா. “ஸங்ஸயபக்க³ந்தோ”திஆதீ³ஸு த³ஸ்ஸதரங்னிவிட்ட² விசிகிச்சா² ஸங்ஸயோ. நாதிஸங்ஸப்பனமதிபே⁴த³மத்தங் விமதி. ததோபி அப்பதரங் “ஏவங் நு கோ², ந நு கோ²”திஆதி³னா த்விதா⁴ விய பவத்தங் த்³வெள்ஹகங். த்விதா⁴ ஏலதி கம்பதி சித்தமேதேனாதி ஹி த்³வெள்ஹகங் ஹபச்சயங், ஸகத்த²வுத்திகபச்சயஞ்ச கத்வா, தேன ஜாதோ, தங் வா ஜாதங் யஸ்ஸாதி த்³வெள்ஹகஜாதோ. விமதி சி³ஜ்ஜதி ஏதாயாதி விமதிச்சே²தனா. அனத்தலக்கணஸுத்தாதீ³ஸு (ஸங். நி. 3.59) ஆக³தங் க²ந்த⁴பஞ்சகபடிஸங்யுத்தங் புச்ச²ங் ஸந்தா⁴யாஹ “ஸப்³ப³ங் வத்தப்³”ந்தி. அனுமதியா புச்சா² அனுமதிபுச்சா². “தங் கிங் மஞ்ஞத² பி⁴க்க³வே”திஆதி³புச்சா²ய ஹி “கா தும்ஹாகங் அனுமதீ”தி அனுமதி புச்சி²தா ஹோதி. கதே²துகமயதாதி கதே²துகாமதாய. “அஞ்ஞாணதா ஆபஜ்ஜதீ”திஆதீ³ஸு (பாரா. 295) விய ஹி எத்த² ய-காரலோபோ, கரணத்தே² வா பச்சத்தவசனங், கதே²துகமயதாய வா புச்சா² கதே²துகமயதாபுச்சா²திபி வட்டதி. அத்த²தோ பன ஸப்³பா³பி ததா² பவத்தவசனங், தது³ப்பாத³கோ வா சித்துப்பாதோ²தி வேதி³தப்³பங்.

யதத்தங் பனாயங் நித்தேஸனயோ ஆஹரிதோ, தஸ்ஸ புச்சாவிஸேஸபா⁴வஸ்ஸ ஞாபனத்தங் “இமாஸு”திஆதி³மாஹ. சித்தாபோ⁴கோ³ ஸமன்னாஹாரோ. பு⁴ஸங், ஸமந்ததோ ச ஸங்ஸப்பனா கங்கா² ஆஸப்பனா, பரிஸப்பனா ச. ஸப்பா³ கங்கா² சின்னா ஸப்ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணப³ட்டா²னேன அக்³மக்³கே³ன ஸமுச்சிந்தனதோ. பரேஸங் அனுமதியா, கதேதுகமயதாய ச த⁴ம்மதேஸனாஸம்ப⁴வதோ, ததா² ஏவ தத்த² தத்த² திட்டத்தா ச வுத்தங் “அவஸேஸா பன த்வே புச்சா² புத்தா⁴னங் அத்தீ²”தி. யா பனேதா “ஸத்தாதி⁴ட்டா²னா புச்சா² த⁴ம்மாதி⁴ட்டா²னா புச்சா² ஏகாதி⁴ட்டா²னா புச்சா² அனேகாதி⁴ட்டா²னா புச்சா²திஆதி³னா அபராபி அனேகதா⁴ புச்சாயோ நித்தேஸே ஆகதா, தா ஸப்பா³பி நித்தா⁴ரெத்வா இத⁴ அவிசயனங் “அலங் எத்தாவதாவ, அத்திகேஹி பன இமினா நயேன நித்தா⁴ரெத்வா விசேதப்பா³”தி நயதா³னஸ்ஸ ஸிஜ்ஜனதோதி த³ட்ட²ப்பங்.

8. புச்சா² ச நாமேஸா விஸ்ஸஜ்ஜனாய ஸதியேவ யுத்தரூபாதி சோதனாய “இதா³னி”திஆதி³ வுத்தங். அதிபாதனங் அதிபாதோ. அதி-ஸத்தோ³ செத்த² அதிரேகத்தோ². ஸீக்⁴பா⁴வோ ஏவ ச அதிரேகதா, தஸ்மா ஸரஸேனேவ பதனஸபா⁴வஸ்ஸ அந்தரா ஏவ அதிரேகங் பாதனங், ஸணிகங் பதிதுங் அதத்வா ஸீக்⁴ங் பாதனந்தி அத்தோ², அபி⁴ப⁴வனத்தோ² வா, அதிகம்ம ஸத்தா²ஹி அபி⁴ப⁴வித்வா பாதனந்தி வுத்தங் ஹோதி, வோஹாரவசனமேதங் “அதிபாதோ”தி. அத்ததோ பன பகரணாதி⁴வஸேனாதி⁴கத்ததா பாணவதோ⁴ பாணகா⁴தோதி வுத்தங் ஹோதி³தி அதி⁴ப்பாயோ. வோஹாரதோதி பஞ்ஞத்திதோ. ஸத்தோதி கந்த⁴ஸந்தானோ. தத்த² ஹி ஸத்தபஞ்ஞத்தி. வுத்தஞ்ச -

“யதா² ஹி அங்க³ஸம்பா⁴ரா, ஹோதி ஸத்தோ³ ரதோ² இதி;

ஏவங் கந்தோ⁴ஸு ஸந்தேஸு, ஹோதி ஸத்தோதி ஸம்முதீ³தி. (ஸங். நி. 1.171);

ஜீவிதிந்த்ரியந்தி ரூபாரூபஜீவிதிந்த்ரியங். ரூபஜீவிதிந்த்ரியே ஹி விகோபிதே இதரம்பி தங்ஸம்பந்த⁴தாய வினஸ்ஸதி. கஸ்மா பனெத்த² “பாணஸ்ஸ அதிபாதோ”தி, “பாணோதி செத்த² வோஹாரதோ ஸத்தோ”தி ச ஏகவசனந்தி²தேஸோ கதோ, நனு நிரவஸேஸானங் பாணானங் அதிபாததோ விரதி இத⁴ அதி⁴ப்பேதா. ததா² ஹி வக்க²தி “ஸப்பா³பாணபு⁴தஹிதானுகம்பீதி ஸப்பே³ பாணபு⁴தே”திஆதி³னா (தீ³. நி. அட்ட². 1.7) பஹுவசனந்தி²தேஸந்தி? ஸச்சமேதங், பாணபா⁴வஸாமஞ்ஞேன பனெத்த² ஏகவசனந்தி²தேஸோ கதோ, தத்த² பன ஸப்ப³ஸத்த³ஸன்னிதா⁴னேன புதுத்தங் ஸுவிஞ்ஞாயமானமேவாதி ஸாமஞ்ஞனித்²தேஸமகத்வா பே⁴த³வசனிச்சாவஸேன பஹுவசனந்தி²தேஸோ கதோ. கிஞ்ச பி⁴ய்யோ - ஸாமஞ்ஞதோ ஸங்வரஸமாதா³னங், தப்பி³ஸேஸதோ ஸங்வரபே⁴தோதி இமஸ்ஸ விஸேஸஸ்ஸ ஞாபனத்தம்பி அயங் வசனபே⁴தோ³ கதோதி வேதி³தப்போ³. “பாணஸ்ஸ அதிபாதோ”திஆதி³ ஹி ஸங்வரபே⁴த³த³ஸனங். “ஸப்பே³ பாணபு⁴தே”திஆதி³ பன ஸங்வரஸமாதா³னத்³ஸனந்தி. ஸத்த³விது³ பன “ஈதி³ஸேஸு டா²னேஸு ஜாதி³ப்பா³பெக்க³வஸேன வசனபே⁴த³மத்தங், அத்ததோ ஸமான³ந்தி வத³ந்தி.

தஸ்மிங் பன பாணேதி யதா³வுத்தே துப்பி³தே⁴பி பாணே. பாணஸஞ்ஞினோதி பாணஸஞ்ஞாஸமங்கி³னோ புக³லஸ்ஸ . யாய பன சேதனாய பவத்தமானஸ்ஸ ஜீவிதிந்த்ரியஸ்ஸ நிஸ்யபு⁴தேஸு மஹாபு⁴தேஸு உபக்கமகரணஹேது தங்மஹாபு⁴தப்பச்சயா உப்பஜ்ஜனகமஹாபு⁴தா நுப்பஜ்ஜிஸ்ஸந்தி, ஸா தாதி³ஸபயோக்ஸமுட்டா³பிகா சேதனா பாணாதிபாதோதி ஆஹ “ஜீவிதிந்த்ரியபச்சேத³உபக்கமஸமுட்டா³பிகா”தி, ஜீவிதிந்த்ரியபச்சேத³கஸ்ஸ காயவசீபயோக்ஸஸ தன்னிஸ்ஸயேஸு மஹாபு⁴தேஸு ஸமுட்டா³பிகாதி அத்தோ². லத்து⁴பக்கமானி ஹி பூ⁴தானி புரிமபூ⁴தானி விய ந விஸதா³னி, தஸ்மா ஸமானஜாதியானங் பூ⁴தானங் காரணானி ந ஹோந்தி³தேஸுயேவ உபக்கமே கதே ததோ பரானங் அஸதி அந்தராயே உப்பஜ்ஜமானானங் பூ⁴தானங், தன்னிஸ்ஸிதஸ்ஸ ச ஜீவிதிந்த்ரியஸ்ஸ உபச்சேதோ³ ஹோதி. “காயவசீ³வாரான”ந்தி ஏதேன விதண்ட³வாதி³மதங் மனோத்வாரே பவத்தாய வத⁴கசேதனாய பாணாதிபாதபா⁴வங் படிக்கி³பதி.

பயோக³வத்து²மஹந்ததா³ஹி மஹாஸாவஜ்ஜதா தேஹி பச்சயேஹி உப்பஜ்ஜமானாய சேதனாய ப³லவபா⁴வதோ வேதி³தப்பா³. ஏகஸ்ஸாபி ஹி பயோக³ஸ்ஸ ஸஹஸா நிப்பா³த³னவஸேன, கிச்சஸாதி⁴காய பஹுக்க³த்துங் பவத்தஜவனேஹி லத்தா⁴ஸேவனாய ச ஸன்னிட்டா³பகசேதனாய வஸேன பயோக³ஸ்ஸ மஹந்தபா⁴வோ. ஸதிபி கதா³சி குத்த³கே சேவ மஹந்தே ச பாணே பயோக³ஸ்ஸ ஸம்பா⁴வே மஹந்தங் ஹனந்தஸ்ஸ சேதனா திப்ப³தரா உப்பஜ்ஜதீதி வத்து²ஸ்ஸ மஹந்தபா⁴வோ. இதி உப⁴யம்பேதங் சேதனாய ப³லவபா⁴வேனேவ ஹோதி. ஸதிபி ச பயோக³வத்து²னங் அமஹந்தபா⁴வே ஹந்தப்ப³ஸ்ஸ குணமஹத்தேனபி தத்த² பவத்தஉபகாரசேதனா விய கெத்தவிஸேஸனிப்ப³த்தியா அபகாரசேதனாபி ப³லவதீ, திப்ப³தரா ச உப்பஜ்ஜதீதி தஸ்ஸா மஹாஸாவஜ்ஜதா த³ட்ட²ப்பா³. தேனாஹ “குணவந்தேஸு”திஆதி³. “கிலேஸான”ந்திஆதி³னா பன ஸதிபி பயோக³வத்து²குணானங் அமஹந்தபா⁴வே கிலேஸுபக்கமானங் முதுதிப்ப³தாய சேதனாய துப்ப³லப³லவபா⁴வவஸேன அப்பஸாவஜ்ஜமஹாஸாவஜ்ஜபா⁴வோ வேதி³தப்போ³தி தஸ்ஸேதி.

ஸம்பா⁴ரீயந்தி ஸஹரீயந்தி ஏதேஹி³தி ஸம்பா⁴ரா, அங்கா³னி. தேஸு பாணஸஞ்ஞிதா, வத⁴கசித்தஞ்ச புப்பா⁴கியானிபி ஹோந்தி. உபக்கமோ பன வத⁴கசேதனாஸமுட்டா³பிதோ ஸஹஜாதோவ. பஞ்சஸம்பா⁴ரவதீ பன பாணாதிபாதசேதனாதி ஸா பஞ்சஸம்பா⁴ரவினிமுத்தா த³ட்ட²ப்பா³. ஏஸ நயோ அதின்னாதா³னாதி³ஸுபி.

எத்தாஹ - கணே கணே நிருஜ்ஜனஸபாஹேஸு ஸங்காரேஸு கோ ஹந்தி, கோ வா ஹஞ்ஞதி, யதி³ சித்தசேதஸிகஸந்தானோ, ஏவங் ஸோ அனுபதாபனசேதனபேதனாதிவஸேன ந விகோபனஸமத்தோ², நாபி விகோபனீயோ, அத² ரூபஸந்தானோ, ஏவம்பி ஸோ அசேதனதாய கட்டகலிங்கரூபமோதி ந தத்த² சேதனாதினா பாணாதிபாதோ லபு⁴தி யதா² மதஸரீரே. பயோகோபி பாணாதிபாதஸ்ஸ பஹரணப்பகாராதி³அதீதேஸு வா ஸங்காரேஸு ப⁴வெய்ய, அனாகதேஸு வா பச்சுப்பன்னேஸு வா. தத்த² ந தாவ அதீதானாகதேஸு ஸம்ப⁴வதி தேஸங் அபா⁴வதோ. பச்சுப்பன்னேஸு ச ஸங்காரானங் கணிகத்தா ஸரஸேனேவ நிருஜ்ஜனஸபாஹேஸு வினாஸாபி⁴முகேஸு நிப்பயோஜனோ ஏவ பயோகோ³ ஸியா. வினாஸஸ்ஸ ச காரணரஹித்தா ந பஹரணப்பகாராதி³பயோக³ஹேதுகங் மரணங், நிரீஹகதாய ச ஸங்காரானங் கஸ்ஸ ஸோ பயோகோ³, கணிகத்தா வதா⁴தி⁴ப்பாயஸமகாலபி⁴ஜ்ஜனகஸ்ஸ கிரியாபரியோஸானகாலானவட்டானதோ கஸ்ஸ வா பாணாதிபாதகம்மபுத்தோ⁴தி?

வுச்சதே - வத⁴கசேதனாஸஹிதோ ஸங்காரானங் புஞ்ஜோ ஸத்தஸங்காதோ ஹந்தி, தேன பவத்திவத⁴ப்பயோக³னிமித்தபக³துஸ்மாவிஞ்ஞாணஜீவிதிந்த்ரியோ மதவோஹாரப்பவத்திபிந்த⁴னோ யதா²வுத்தவத⁴ப்பயோக³கரணே உப்பஜ்ஜனாரஹோ ரூபாரூபத⁴ம்மஸமூஹோ ஹஞ்ஞதி, கேவலோ வா சித்தசேதஸிகஸந்தானோ, வத⁴ப்பயோக³விஸயபா⁴வேபி தஸ்ஸ பஞ்சவோகாரப⁴வே ரூபஸந்தானாதி⁴னவுத்திதாய ரூபஸந்தானே பரேன பயோஜிதஜீவிதிந்த்ரியுபச்சேத³கபயோக³வஸேன தன்னிப்புத்திவிபந்த⁴கவிஸதி³ஸ்ரூபுப்பத்தியா விஹதே விச்சேதோ³ ஹோதிதி ந பாணாதிபாதஸ்ஸ அஸம்ப⁴வோ, நாபி அஹேதுகோ பாணாதிபாதோ, ந ச பயோகோ³ நிப்பயோஜனோ பச்சுப்பன்னேஸு ஸங்காரேஸு கதபயோக³வஸேன ததன்னந்தரங் உப்பஜ்ஜனாரஹஸ்ஸ ஸங்காரகலாபஸ்ஸ ததா²அனுப்பத்திதோ, கணிகானங் ஸங்காரானங் கணிகமரணஸ்ஸ இத⁴ மரணபா⁴வேன அனதி⁴ப்பேதத்தா ஸந்திமரணஸ்ஸ ச யதா²வுத்தனயேன ஸஹேதுகபா⁴வதோ ந அஹேதுகங் மரணங், ந ச கத்துரஹிதோ பாணாதிபாதப்பயோகோ³ நிரீஹகேஸுபி ஸங்காரேஸு ஸன்னிஹிததாமத்தேன உபகாரகேஸு அத்தனோ அத்தனோ அனுரூபபலுப்பாதநியதேஸு காரணேஸு கத்துவோஹாரஸித்தி⁴தோ யதா² "பதீபோ பகாஸேதி, நிஸாகரோ சந்திமா³தி, ந ச கேவலஸ்ஸ வதா⁴தி⁴ப்பாயஸஹபு⁴னோ சித்தசேதஸிககலாபஸ்ஸ பாணாதிபாதோ இச்சி²தோ ஸந்தானவஸேன அவட்டி⁴தஸ்ஸேவ படிஜானந்தோ, ஸந்தானவஸேன பவத்தமானானஞ்ச பதீபாதி³னங் அத்தகிரியாஸித்தி⁴ திஸ்ஸதீதி அததே²வ பாணாதிபாதேன கம்மபுத்தோ⁴தி. அயஞ்ச விசாரோ அதி³ன்னாதா³னாதி³ஸுபி யதா²ஸம்ப⁴வங் விபா⁴வேதப்போ³.

ஸாஹத்திகோதி ஸயங் மாறெந்தஸ்ஸ காயேன வா காயபடிபுத்தே⁴ன வா பஹரணங். ஆணத்திகோதி அஞ்ஞங் ஆணாபெந்தஸ்ஸ "ஏவங் விஜ்ஜி²வா வா பஹரித்வா வா மாறேஹி²தி ஆணாபனங். நிஸ்ஸக்³கியோதி து³ரே டி²தங் மாறேதுகாமஸ்ஸ காயேன வா காயபடிபுத்தே⁴ன வா உஸயந்தபாஸாணாதி³னங் நிஸ்ஸஜ்ஜனங். தாவரோதி அஸஞ்சாரிமேன உபகரணேன மாறேதுகாமஸ்ஸ ஓபாதாபஸ்ஸேன உபனிக்கி³பனங், பே⁴ஸஜ்ஜஸங்விதா⁴னஞ்ச. விஜ்ஜாமயோதி மாரணத்தங் மந்தபரிஜப்பனங் ஆத³பு³ணிகாதி³னங் விய. ஆத³பு³ணிகா ஹி ஆத³பு³ணங் பயோஜெந்தி நக³ரே வா ருத்தே⁴ ஸங்காமே வா பச்சுபட்டி²தே படிஸேனாய பச்சத்திகேஸு பச்சாமித்தேஸு ஈதிங் உப்பாதெந்தி உபத்த³வங் உப்பாதெந்தி ரோகங் உப்பாதெந்தி பஜ்ஜரகங் உப்பாதெந்தி ஸுசிகங் உப்பாதெந்தி விஸுசிகங் கரொந்தி பக்கந்தியங் கரொந்தி. விஜ்ஜாத⁴ரா ச விஜ்ஜங் பரிவத்தெத்வா நக³ரே வா ருத்தே⁴...பே... பக்கந்தியங் கரொந்தி. இத்தி⁴மயோதி கம்மவிபாகஜித்தி⁴மயோ தா³டாகோடனாதி³னி விய. பிதுரஞ்ஞோ கிர ஸீஹனனரிந்த³ஸ்ஸ தா³டாகோடனேன துஸஸுமனகுடும்பியஸ்ஸ மரணங் ஹோதி. "இமஸ்மிங் பனத்தே²திஆதி³னா கந்தகா³ரவங் பரிஹரித்வா தஸ்ஸ அனாஸபா⁴வம்பி கரோதி "அத்திகேஹி²திஆதி³னா. இத⁴ அவத்தோபி ஹி ஏஸ அததோ² அதிதி³ஸனேன வத்தோ விய அனானோ பரிபுண்ணோதி.

துஸ்ஸீலஸ்ஸ பா⁴வோ துஸ்ஸீல்யங், யதா²வுத்தா சேதனா. "பஹாயா³தி எத்த² த்வா-ஸுத்தோ³ புப்பு³காலேதி ஆஹ "பஹினகாலதோ பட்டாயா³தி, ஹேதுஅத்த²தங் வா ஸந்தா⁴ய ஏவங் வுத்தங். ஏதேன ஹி பஹானஹேதுகா இதா⁴தி⁴ப்பதோ ஸமுச்சேத³னிகா விரதீதி து³ஸ்ஸேதி. கம்மக்கயஞ்ஞாணேன ஹி பாணாதிபாததுஸ்ஸீல்யஸ்ஸ பஹினத்தா ப⁴க³வா அச்சந்தமேவ ததோ படிவிரதோதி வுச்சதி ஸமுச்சேத³வஸேன பஹானவிரதீனமதி⁴ப்பேதத்தா. கிஞ்சாபி "பஹாய படிவிரதோ³தி பதே²ஹி வுத்தானங் பஹானவிரமணானங் புரிமபச்சி³மகாலதா நத்தி², மக்³த⁴ம்மானங் பன ஸம்மாதி³ட்டி²ஆதி³னங், பச்சயபு⁴தானங் ஸம்மாவாசாதி³னஞ்ச பச்சயுப்பன்னபு⁴தானங் பச்சயபச்சயுப்பன்னபா⁴வே அபெக்கி²தே ஸஹஜாதானம்பி பச்சயபச்சயுப்பன்னபா⁴வேன கஹணங் புரிமபச்சி³மபா⁴வேன விய ஹோதி. பச்சயோ ஹி புரிமதரங் பச்சயஸத்தியா டி²தோ, ததோ பரங் பச்சயுப்பன்னங் பச்சயஸத்திங் படிச்ச பவத்தி, தஸ்மா கஹணப்பவத்திஆகாரவஸேன ஸஹஜாதாதி³பச்சயபு⁴தேஸு ஸம்மாதி³ட்டி²ஆதி³ஸு பஹாயகத⁴ம்மேஸு பஹானகிரியாய புரிமகாலவோஹாரோ, தப்பச்சயுப்பன்னாஸு ச விரதீஸு விரமணகிரியாய அபரகாலவோஹாரோ ஸம்ப⁴வதி. தஸ்மா "ஸம்மாதி³ட்டி²ஆதி³ஹி பாணாதிபாதங் பஹாய ஸம்மாவாசாதி³ஹி பாணாதிபாதா படிவிரதோ³தி பானியங் அததோ² து³ட்ட²ப்போ³.

அயங் பனெத்த² அட்ட²கதா³முத்தகோ நயோ - பஹானங் ஸமுச்சேத³வஸேன விரதிபடிப்பஸ்ஸத்தி⁴வஸேன யோஜேதப்பா³, தஸ்மா மக்³கேன பாணாதிபாதங் பஹாய ப⁴லேன பாணாதிபாதா படிவிரதோதி அததோ². அபிச பாணோ அதிபாதியதி ஏதேனாதி பாணாதிபாதோ, பாணகா⁴தஹேதுபு⁴தோ த⁴ம்மஸமூஹோ. கோ பனேஸோ?

அஹிரிகானொத்தப்பதோஸமோஹவிஹிங்ஸாத்யோ கிலேஸா. தே ஹி ப்ஃகுவா அரியமக்ஃகேன பஹாய ஸமுக்ஃகாடெத்வா பாணாதிபாததுஸஸ்யதோ அச்சந்தமேவ படிவிரதோ கிலேஸேஸு பஹீனேஸு தன்னிமித்தகம்மஸ்ஸ அனுப்பஜ்ஜனதோ, தஸ்மா மக்ஃகேன பாணாதிபாதங் யதாவுத்தகிலேஸங் பஹாய தேனேவ பாணாதிபாதா துஸஸ்யசேதனா படிவிரதோதி அத்தோ. ஏஸ நயோ “அதின்னாதானங் பஹாயா”திஆதிஸுபி.

ஓரதோ விரதோதி பரியாயவசனமேதங், பதி-விஸத்தானங் வா பச்சேகங் யோஜேதப்பதோ ததாவுத்தங். **ஓரதோதி** ஹி அவரதோ அபிஃமுகங் ரதோ, தேன உஜுகங் விரமணவஸேன ஸாதிஸயதங் துஸஸேதி. படிரதஸ்ஸ சேதங் அத்தவசனங். **விரதோதி** விஸேஸேன ரதோ, தேன ஸஹ வாஸனாய விரமணபாவங், உபாயேன பன ஸமுச்சேதவிரதிபாவங் விபாவேதி. ஏவ-ஸத்தோ பன தஸ்ஸா விரதியா காலாதிவஸேன அபரியந்ததங் துஸஸேதுங் வத்தோ. ஸோ உபாயத்த யோஜேதப்போ. யதா ஹி அஞ்ஞே ஸமாதின்னவிரதிகாபி அனவட்டித்சித்ததாய லாபாஜீவிதாதிஹேது ஸமாதானங் பின்னந்தி, ந ஏவங் பஃகுவா, ஸப்பஸோ பஹீனபாணாதிபாதத்தா பனேஸ அச்சந்தவிரதோ ஏவாதி. “**நத்தி தஸ்ஸா**”திஆதினா ஏவ-ஸத்தேன துஸஸிதங் யதாவுத்தமத்தங் நிவத்தேதப்பத்தவஸேன ஸமத்தேதி. தத்த வீதிக்கமிஸ்ஸாமீதி உப்பஜ்ஜனகா தம்மமாதி ஸஹ பாடஸேஸேன ஸம்பந்தோ. தே பன அனவஜ்ஜதம்மேஹி வோகிண்ணா அந்தரந்தரா உப்பஜ்ஜனகா துப்பஸாலா ஸாவஜ்ஜா தம்மா, யஸ்மா ச “காயவசீபயோகங் உபலபித்தவா இமஸ்ஸ கிலேஸா உப்பன்னா”தி விஞ்ஞனா ஸக்கா ஞாதுங், தஸ்மா தே இமினாவ பரியாயேன “**சக்குஸோதவிஞ்ஞெய்யா**”தி வத்தா, ந பன சக்குஸோதவிஞ்ஞாணாரம்மணத்தா. அதோ ஸஸம்பார்கதாய சக்குஸோதேஹி, தன்னிஸ்ஸிதவிஞ்ஞாணேஹி வா காயிகவாசஸிகபயோகமுபலபித்தவா மனோவிஞ்ஞாணேன விஞ்ஞெய்யாதி அத்தோ துட்டப்போ. **காயிகாதி** காயேன கதா பாணாதிபாதாதினிப்பாதகா பல்வந்தோ அகுஸலா. “காளகா” திபி டகாயங் உத்ததபாடோ, கண்ணபக்கிகா பல்வந்தோ அகுஸலாதி அத்தோ. “**இமினாவா**”திஆதினா நயதானங் கரோதி, தஞ்ச கோ “அதின்னாதானங் பஹாய அதிన్నாதானா படிவிரதோ”திஆதிபதேஸு.

பாபே ஸமேதீதி **ஸமணோ**, கோதமஸமஞ்ஞா, தேன கொத்தேனஸம்பந்தோ கோதமோதி அத்தங் ஸந்தாய “**ஸமணோதி பஃகுவா**”திஆதி வத்தங். கொத்தவஸேன லத்தவோஹாரோதி ஸம்பந்தோ. ப்ரஹ்மத்தேன பாஸிதவண்ணானுஸந்தியா இமிஸ்ஸா தேஸனாய பவத்தனதோ, தேன ச பிக்குஸங்குவண்ணஸ்ஸாபி பாஸிதத்தா பிக்குஸங்குவண்ணோபி வத்தனயேன தேஸிதப்போ, ஸோ ந தேஸிதோ. கிங் ஸோ பாணாதிபாதா படிவிரதபாவோ பிக்குஸங்குஸ்ஸ ந விஜ்ஜீதி அனுயோகம்பனெந்தோ “**ந கேவலஞ்சா**”திஆதிமாஹ. ஏவங் ஸதி கஸ்மா ந தேஸிதோதி புனானுயோகங் பரிஹரதி “**தேஸனா பனா**”திஆதினா. ஏவந்தி ஏவமேவ.

எத்தாயமதிப்பாயோ - “அத்தி பிக்குவே, அஞ்ஞே ச தம்மா”திஆதினா அனஞ்ஞஸாதாரணே புத்தகுணே ஆரப்ப உபரி தேஸனங் வட்டேதுகாமோ பஃகுவா ஆதிதோ பட்டாய “ததாஃகதஸ்ஸ வண்ணங் வதமனோ வதெய்யா”திஆதினா புத்தகுணவஸேனேவ தேஸனங் ஆரபி, ந பிக்குஸங்குணவஸேனாபி. ஏஸா ஹி பஃகுவதோ தேஸனாய பகதி, யதிதங் ஏகரஸேனேவ தேஸனங் துஸஸேதுங் லப்பமானஸ்ஸாபி கஸ்ஸசி அக்கஹணங். ததா ஹி ரூபகண்டே துகாதீஸு, தன்னித்தேஸேஸு ச ஹதயவத்து ந கஹிதங். இதரவத்தாஹி அஸமானகதிகத்தா தேஸனாபேதோ ஹோதீதி. யதா ஹி சக்குவிஞ்ஞாணாதீனி ஏகந்ததோ சக்காதீனிஸ்ஸயானி, ந ஏவங் மனோவிஞ்ஞாணங் ஏகந்தேன ஹதயவத்துனிஸ்ஸயங் ஆருப்பே ததபாவதோ, நிஸ்ஸயனிஸ்ஸிதவஸேன ச வத்துதுகாதீதேஸனா பவத்தா “அத்தி ரூபங் சக்குவிஞ்ஞாணஸ்ஸ வத்து, அத்தி ரூபங் ந சக்குவிஞ்ஞாணஸ்ஸ வத்து”திஆதினா. யம்பி மனோவிஞ்ஞாணங் ஏகந்ததோ ஹதயவத்துனிஸ்ஸயங், தஸ்ஸ வஸேன “அத்தி ரூபங் மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ வத்து”திஆதினா துகாதீஸு வுச்சமானேஸுபி ந ததனுரூபா ஆரம்மணதுகாத்யோ ஸம்பவந்தி. ந ஹி “அத்தி ரூபங் மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ ஆரம்மணங், அத்தி ரூபங் ந மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ ஆரம்மணந்தி ஸக்கா வத்துங் ததனாரம்மணரூபஸ்ஸாபாவதோதி வத்தாரம்மணதுகா பின்னகதிகா ஸியுங், தஸ்மா ந ஏகரஸா தேஸனா பவெய்யாதி ந வத்தங், ததா நிக்கேபகண்டே சித்துப்பாதவிபாகேன விஸுங் அவுச்சமானத்தா அவிதக்கஅவிசாரபதவிஸ்ஸஜ்ஜனே “விசாரோ சா”தி வத்துங் ந ஸக்காதி ஆவிதக்கவிசாரமத்தபதவிஸ்ஸஜ்ஜனே லப்பமானோபி விதக்கோ ந உத்ததோ. அஞ்ஞதா ஹி “விதக்கோ சா”தி வத்தப்பங் ஸியா, ஏவமேவிதாபி பிக்குஸங்குணோ ந தேஸிதோதி. காமங் ஸத்ததோ ஏவங் ந தேஸிதோ, அத்ததோ பன ப்ரஹ்மத்தேன பாஸிதவண்ணஸ்ஸ அனுஸந்தித்தஸ்ஸனவஸேன இமிஸ்ஸா தேஸனாய ஆரத்தத்தா தீபேதுங் வட்டதீதி ஆஹ “அத்தங் பனா”திஆதி.

தத்தாயங் தீபனா - “பாணாதிபாதங் பஹாய பாணாதிபாதா படிவிரதோ ஸமணஸ்ஸ கோதமஸ்ஸ ஸாவகஸங்கோ நிறிததண்டோ நிறிதஸத்தோ”தி வித்தாரேதப்பங். நஹு தம்மஸ்ஸாபி வண்ணோ ப்ரஹ்மத்தேன பாஸிதோ? ஸச்சங் பாஸிதோ, ஸோ பன ஸம்மாஸம்புத்தபபவத்தா, அரியஸங்காதாரத்தா ச தம்மஸ்ஸ தம்மானுபாவவித்தத்தா ச தேஸங், ததுபாயவண்ணதீபனேனேவ தீபிதோதி விஸுங் ந உத்ததோ. ஸத்தம்மானுபாவேனேவ ஹி பஃகுவா, பிக்குஸங்கோ ச பாணாதிபாதாதிப்பஹானஸமத்தோ ஹோதி. அத்தாபத்திவஸேன பரவிஹேடனஸ்ஸ பரிவஜ்ஜிதபாவதீபனத்தங் தண்டஸத்தானங் நிக்கேபவசந்தி ஆஹ “**பரூபகாதத்தாயா**”திஆதி. அவத்தனதோதி அபவத்தனதோ, அஸஞ்சரணதோ வா. நிக்கித்தோ தண்டோ யேனாதி நிக்கித்ததண்டோ. ததா நிக்கித்தஸத்தோ. மஜ்ஜிமஸ்ஸ

புரிஸஸ்ஸ சதுஹத்தப்பமாணோ செத்த துண்டோ. ததவஸேஸோ முக்கூரகக்காயோ ஸத்தங், தேன வுத்தங் “எத்த சா”திஆதி. விஹோடனபா்வதோதி விஹிங் ஸனபா்வதோ, ஏதேன ஸஸதி ஹிங்ஸதி அனேனாதி ஸத்தநதி அத்தங் துஸஸேதி. “பருபகாத்ததாயா”திஆதினா ஆபன்னமத்தங் விவரிதுங் “யங் பனா”திஆதி வுத்தங். கதரோ ஜிண்ணோ, தஸ்ஸ, தேனவா ஆலம்பிதோ துண்டோ கத்தரதாண்டோ. துந்தஸோதானங் காதுங் யொக்கங் கட்டங் துந்தகட்டங், ந பன துந்தஸோதானகட்டங். “துந்தகட்டவாஸிங் வா”திபி பாடோ, துந்தகட்டச்சேதுனகவாஸிந்தி அத்தோ. குத்தாகங் நகச்சேதுனாதிக்கிச்சனிப்பாதுகங் ஸத்தங் பிப்பலிகங். இதங் பன பிக்குஸங்காத்தினவசனங். “பிக்குஸங்காவஸேனபி தீபேதுங் வட்டதீ”தி வுத்ததா தஸ்ஸாபி ஏகதேஸேன தீபனத்தங் வுத்தங்.

லஜ்ஜா-ஸத்தோ ஹிரிஅத்தோதி ஆஹ “பாபஜிக்குச்சுனலக்கணாயா”தி. தம்மகருதாய ஹி புத்தானங், தம்மஸ்ஸ ச அத்தாதீனத்தா அத்தாதிப்பிபுத்தா லஜ்ஜாவ வுத்தா, ந லோகாதிப்பிபுத்தங் ஒத்தப்பங். அபிச “லஜ்ஜீ”தி எத்த வுத்தலஜ்ஜாய ஒத்தப்பம்பி வுத்தமேவ, தஸ்மா லஜ்ஜாதி ஹிரிஒத்தப்பானமதிவசனங் துட்டப்பங். ந ஹி பாபஜிக்குச்சுனங் பாபுத்தாஸனரஹிதங், பாபபயங் வா அலஜ்ஜனங் நாம அத்தீதி. “துயங் மெத்தசித்தங் ஆபன்னோ”தி கஸ்மா வுத்தங், நனு துயா-ஸத்தோ “துயாபன்னோ”திஆதிஸு கருணாயபி வுத்ததீதி? ஸச்சமேதங், அயங் பன துயாஸத்தோ அனுரக்கணத்தங் அந்தோனீதங் கத்வா பவத்தமானோ மெத்தாய, கருணாய ச பவத்ததீதி இத மெத்தாய பவத்தமானோ வுத்தோ கருணாய, வக்கமானத்தா. மித்தி ஸினேஹதீதி மெத்தா, ஸா ஏதஸ்ஸ அத்தீதி மெத்தங், மெத்தங் சித்தங் ஏதஸ்ஸாதி மெத்தசித்தோ, மெத்தாய ஸம்பயுத்தங் சித்தங் ஏதஸ்ஸாதி வா, தஸ்ஸ பாாவோ மெத்தசித்ததா மெத்தா ஏவ மூலபுத்தேன தன்னிமித்தேன புகுலஸ்மிங் புத்தியா, ஸத்தஸ்ஸ ச பவத்தனதோ.

“பாணபுத்தேதி பாணஜாதே”தி வுத்தங். ஏவங் ஸதி பாணோ புத்தோ யேஸந்தி பாணபுத்தாதி நிப்பசனங் கத்தப்பங். அத வா ஜீவிதிந்த்ரியஸமங்கிதாய பாணஸங்காதே தங்தங்கம்மானுருபங் பவத்தனதோ புத்தனாமகே ஸத்தேதி அத்தோ. அனுகம்பகோதி கருணாயனகோ. யஸ்மா பன மெத்தா கருணாய விஸேஸபச்சயோ ஹோதி, தஸ்மா புரிமபுத்தபுத்தா மெத்தா ஏவ பச்சயபாவேன “தாய ஏவ துயாபன்னதாயா”தி வுத்தா. இமினா ஹி பதேன கருணாய கஹிதாய யேஹி தம்மேஹி பாணாதிபாதா படிவிரதி ஸம்பஜ்ஜதி, தேஹி லஜ்ஜாமெத்தாகருணாஹி ஸமங்கிபாவோ யதாக்கமங் பத்தயேன துஸஸிதோ. பரதுக்காபனயனகாமதாபி ஹி ஹிதானுகம்பனமேவாதி அவஸ்ஸங் அயமத்தோ ஸம்படிச்சித்தப்போதி. இமாய பாளியா, ஸங்வண்ணனாய ச தஸ்ஸா விரதியா ஸத்தவஸேன அபரியந்ததங் துஸஸேதி.

விஹரதீதி எத்த வி-ஸத்தோ விச்சிந்தனத்தே, ஹர-ஸத்தோ நயனத்தே, நயனஞ்ச நாமேதங் இத பவத்தனங், யாபனங், பாலனங் வாதி ஆஹ “இரியதி யபேதி யாபேதி பாலேதீ”தி. யபேதி யாபேதீதி செத்த பரியாயவசனங். தஸ்மா யதாவுத்தப்பகாரோ ஹுத்வா ஏகஸ்மிங் இரியாபதே உப்பன்னங் துக்கங் அஞ்ஞேன இரியாபதேன விச்சிந்தித்வா ஹரதி பவத்தேதி, அத்தபாவங் வா யாபேதி பாலேதீதி அத்தோ வேதித்தப்போ. இதி வா ஹீதி எத்த ஹி-ஸத்தோ வசனஸிவிட்டதாமத்தே கஸ்ஸசிபி தேன ஜோதித்தத்ஸ்ஸ அபாவதோ. தேனாஹ “ஏவங் வா பிக்குவே”தி. விஸுங் கப்பனமேவ அத்தோ விகப்பத்தோதி ஸோ அனேகபின்னேஸுயேவ அத்தேஸு லப்பதி, அனேகபேதா ச அத்தா உபரிவக்கமானா ஏவாதி வுத்தங் “உபரி அதின்னா...பே... அபெக்கித்வா”தி. “ஏவ”ந்திஆதி கந்தகாரவபரிஹரணங், நயதானங் வா.

இதானி ஸம்பிண்டனத்தங் துஸஸெந்தோ “அயங் பனத்தா”திஆதிமாஹ. தத்த ந ஹனதீதி ந ஹிங்ஸதி. ந காத்தேதீதி ந வததி. தத்தாதி பாணாதிபாதே. ஸமனுஞ்ஞோதி ஸந்துட்டோ. அஹோ வத ரேதி பொந்தோ ஏகங்ஸதோ அச்சரியாதி அத்தோ. ஆசாரஸீலமத்தகந்தி ஸாதுஜனாசாரமத்தகங், மத்த-ஸத்தோ செத்த விஸேஸனிவத்திஅத்தோ, தேன இந்த்ரியஸங்வராதிஞ்ஞேஹிபி லோகியபுதுஜ்ஜனோ ததாக்கத்ஸ்ஸ வண்ணங் வத்துங் ந ஸக்கோதீதி துஸஸேதி. ததா ஹி இந்த்ரியஸங்வரபச்சயபரிபோக்கஸ்லானி இத ந விபத்தானி. ஏவ-ஸத்தோ பத்புரணமத்தங், மத்த-ஸத்தேன வா யதாவுத்தத்தஸ்ஸாவதாரணங் கரோதி, ஏவ-ஸத்தேன ஆசாரஸீலமேவ வத்துங் ஸக்கோதீதி ஸன்னிட்டானங். ஏவமீதிஸேஸு. “இதி வா ஹி பிக்குவே புதுஜ்ஜனோ ததாக்கத்ஸ்ஸ வண்ணங் வதமானோ வதெய்யா”தி வசனஸாமத்தியேனேவ ததுத்தரி குணங் வத்துங் ந ஸக்கிஸ்ஸதி. “தங் வோ உபரி வக்காமீ”தி ச அத்தஸ்ஸாபஜ்ஜனதோ ததாபன்னமத்தங் துஸஸேதுங் “உபரி அஸாதாரணபாவ”ந்திஆதி வுத்தங். “ந கேவலஞ்சா”திஆதினா புகுலவிவேசனேன பன “புதுஜ்ஜனோ”தி இதங் நிதஸ்ஸனமத்தந்தி துஸஸிதங். “இதோ பர”ந்திஆதினா கந்தகாரவங் பரிஹரதி. புப்பே வுத்தங் பதங் புப்பபதங், ந புப்பபதங் ததா, ந புப்பங் வா அபுப்பங், தமேவ பதங் ததா.

ஸத்தந்தரயோகேன தாதுானமத்தவிஸேஸவாசகத்தா “ஆதான”ந்தி ஏதஸ்ஸ கஹணந்தி அத்தோ துட்டப்போ, தேனாஹ “ஹரண”ந்திஆதி. பரஸ்ஸாதி அத்தஸந்தகதோ பரபுத்தஸ்ஸ ஸந்தகஸ்ஸ, யோ வா அத்ததோ அஞ்ஞோ, ஸோ புகுலோ பரோ நாம, தஸ்ஸ இதங் பரந்திபி யுஜ்ஜதி, “பரஸங்ஹரண”ந்திபி பாடோ, ஸங்-ஸத்தோ செத்த தன்னத்தோ, பரஸந்தகஹரணந்தி வுத்தங் ஹோதி. தேனோ வுச்சதி சோரோ, தஸ்ஸ பாாவோ தெய்யங், சோரகம்மங். சோரிகாதி சோரஸ்ஸ கிரியா. தத்தங் விவரதி “தத்தா”திஆதினா. தத்தாதி “ஆதின்னாதான”ந்தி பதே. பரபரிக்கஹிதமேவ எத்த அதின்னங், ந பன துந்தபோணஸிக்காபதே விய அப்படிக்கஹிதகங் அத்தஸந்தகந்தி அதிப்பாயோ. “யத்த பரோ”திஆதி உபயத்த ஸம்பந்தோ

ஆவுத்தியாதினயேன. தஸ்மா “தங் பரபரிக்குஹிதங் நாம, தஸ்மிங் பரபரிக்குஹிதே”தி ச யோஜேதப்பங். யதாஃகாமங் கரோதீதி யதாஃகாமகாரீ, தஸ்ஸ பாஃவோ யதாஃகாமகரிதா, தங். ததாருசிகரணங் ஆபஜ்ஜந்தோதி அத்தோ. ஸஸந்தகத்தா அதண்டாரஹோ தனதண்டாராஜதண்டவஸேன. அனுபவஜ்ஜோ ச சோதனாஸாரணாதிவஸேன. தங் பரபரிக்குஹிதங் ஆதியதி ஏதேனாதி ததாதுயகோ, ஸவேவ உபக்கமோ, தங் ஸமுட்டாபேதீதி ததாதுயகஉபக்கமஸமுட்டாபிகா. தெய்யா ஏவ சேதனா தெய்யசேதனா. குத்தகதாஅப்பக்குதாதிவஸேன ஹினே. மஹந்ததாமஹக்குதாதிவஸேன பணீதே. கஸ்மா? வத்துஹினதாயாதி கம்யமானத்தா ந வுத்தங், ஹினே, ஹினகுணானங் ஸந்தகே ச சேதனா துப்பலா, பணீதே, பணீதகுணானங் ஸந்தகே ச பல்வதீதி ஹெட்டா வுத்தனயேன தேஹி காரணேஹி அப்பஸாவஜ்ஜமஹாஸாவஜ்ஜதா வேதிதப்பா. ஆசரியா பன ஹினபணீதோ குத்தகமஹந்தே விஸங் கஹெத்வா “இதாபி குத்தகே பரஸந்தகே அப்பஸாவஜ்ஜங், மஹந்தே மஹாஸாவஜ்ஜங். கஸ்மா? பயோகமஹந்ததாய. வத்துகுணானங் பன ஸமபாவே ஸதி கிலேஸானமுபக்கமானஞ்ச முதுதாய அப்பஸாவஜ்ஜங், திப்பதாய மஹாஸாவஜ்ஜந்தி அயம்பி நயோ யோஜேதப்போ”தி வதந்தி.

ஸாஹத்திகாதயோதி எத்த பரஸந்தகஸ்ஸ ஸஹத்தா கஹணங் ஸாஹத்திகோ. அஞ்ஞே ஆணாபெத்வா கஹணங் ஆணத்திகோ. அந்தோஸுங்ககாத்தே டீதேன பஹிஸுங்ககாத்தங் பாதெத்வா கஹணங் நிஸ்ஸக்கியோ. “அஸுகங் பண்டங் யதா ஸக்கோஸி, ததா அவஹரா”தி அத்தஸாதாகாவஹாரணிப்பாத்கேன, ஆணாபனேன வா, யதா கதாசி பரஸந்தகவினாஸகேன ஸப்பிதேலகும்பிஆதீஸு துக்கஸாடகசம்மகண்டாதிபக்கிபனாதினா வா கஹணங் தாவரோ. மந்தபரிஜப்பனேன கஹணங் விஜ்ஜாமயோ. வினா மந்தேன, காயவசீபயோகேஹி தாதிஸஇத்தியோகேன பரஸந்தகஸ்ஸ ஆகட்டனங் இத்திமயோ. காயவசீபயோகேஸு ஹி ஸந்தேஸுயேவ இத்திமயோ அவஹரணபயோகோ ஹோதி, நோ அஸந்தேஸு. ததா ஹி வுத்தங் “அனாபத்தி பிக்கவே, இத்திமஸ்ஸ இத்திவிஸயே”தி (பாரா. 159), தே ச கோ பயோகா யதானுருபங் பவத்தாதி ஸம்பந்தோ. தேஸங் பன பயோகானங் ஸப்பேஸங் ஸப்பத்த அவஹாரேஸு அஸம்பவதோ “யதானுருப”ந்தி வுத்தங்.

ஸந்திச்சேதாநீனி கத்வா அதிஸ்ஸமானேன வா, கூடமானகூடகஹாபணாதிஹி வஞ்சனேன வா, அவஹரணங் தெய்யாவஹாரோ. பஸ்யஹ பஸஸா அபிப்யய ஸந்தஜ்ஜெத்வா, ப்யங் தஸ்ஸெத்வா வா அவஹரணங் பஸ்யஹாவஹாரோ. பரபண்டங் படிச்சாதெத்வா அவஹரணங் படிச்சன்னாவஹாரோ. பண்டோகாஸபரிகப்பவஸேன பரிகப்பெத்வா அவஹரணங் பரிகப்பாவஹாரோ. குஸங் ஸங்காமெத்வா அவஹரணங் குஸாவஹாரோ. இதி-ஸத்தேன செத்த ஆதிஅத்தேன, நிதஸ்ஸனநயேன வா அவஸேஸா சத்தாரோ பஞ்சகாபி கஹிதாதி வேதிதப்பங். பஞ்சன்னஞ்ஹி பஞ்சகானங் ஸமோதானபுதா பஞ்சவீஸதி அவஹாரா ஸப்பேபி அதின்னாதானமேவ, அவிஞ்ஞத்தியா வா அரியாய விஞ்ஞத்தியா வா தின்னமேவாதி அத்தோ. “தின்னாதாயீ”தி இதங் பயோகதோ பரிஸுத்தபாவத்வத்வஸ்ஸனங். “தின்னபாடிகங்”தி இதங் பன ஆஸயதோதி ஆஹ “சித்தேனா”திஆதி.

அதேனேனாதி எத்த -ஸத்தோ ந-ஸத்தஸ்ஸ காரியோ, அ-ஸத்தோ வா ஏகோ நிபாதோ ந-ஸத்தத்தோதி தஸ்ஸேதுங் “ந தேனேனா”தி வுத்தங். பாளியங் திஸ்ஸமானவாக்யாவத்திகவிபத்தியந்தபடிருபகதாசுரணேன ஸத்திங் ஸமாஸதஸ்ஸனமேதங். பகரணாதிக்கதே பன அத்தே விவேசியமானே இத அதேனதோயேவ ஸுசிபுத்ததா அதிக்குமீயதி அதின்னாதானாதிக்காரத்தாதி ஆஹ “அதேனத்தாயேவ ஸுசிபுத்தேனா”தி தேன ஹேதாலங்காரவசனமேதந்தி தஸ்ஸேதி. ஆஹிதோ அஹங்மானோ எத்தாதி அத்தா, அத்தபாவோ. பகவதோ பன ஸோ ருஹ்ரியா யதா தங் நிச்சந்தாராகேஸு ஸத்தவோஹாரோ. அதாதி வா ஸங்ஸாரதுக்கந்தி அத்தா, தேனாஹ “அத்தபாவேனா”தி. பத்தயேபி இத்தம்புத்தலக்கணே கரணவசனந்தி ஞாபேதுங் “அதேனங்.பே... கத்வா”தி வுத்தங். அதேனேன அத்தனா அதேனத்தா ஹுத்வா ஸுசிபுத்தேன அத்தனா ஸுசிபுத்ததா ஹுத்வா விஹரத்திபி அத்தோ.

ஸேஸந்தி “பஹாய படிவிரதோ”தி ஏவமாதிக்கங். தஞ்ஹி புப்பே வுத்தனயங். கிஞ்சாபி நயிதா ஸிக்காபதவோஹாரேன விரதி வுத்தா, இதோ அஞ்ஞேஸு பன ஸுத்தபதேஸேஸு, வினயாபித்தம்மேஸு ச பவத்தவோஹாரேன விரதியோ, சேதனா ச அதிஸ்ஸலிக்கானமதிட்டானபாவதோ, தேஸமஞ்ஞதரகொட்டாஸபாவதோ ச “ஸிக்காபத”ந்தவேவ வத்தப்பாதி ஆஹ “படமஸிக்காபதே”தி. காமஞ்செத்த “லஜ்ஜீ தயாபன்னோ”தி ந வுத்தங், அதிக்காரவஸேன, பன அத்ததோ ச வுத்தமேவாதி வேதிதப்பங். யதா ஹி லஜ்ஜாதயோ பாணாதிபாதப்பஹானஸ்ஸ விஸேஸபச்சயோ, ஏவங் அதின்னாதானப்பஹானஸ்ஸாபீதி. ஏஸ நயோ இதோ பரேஸுபி. அத வா ஸுசிபுத்தேனாதி ஹிரொத்தப்பாதிஸமன்னாகமனங், அஹிரிகாதீனஞ்ச பஹானங் வுத்தமேவாதி “லஜ்ஜீ தயாபன்னோ”தி ந வுத்தங்.

ப்ரஹ்ம-ஸத்தோ இத ஸெட்டவாசகோ, அப்ரஹ்மானங் நிஹீனானங், அப்ரஹ்மங் வா நிஹீனங் சரியங் வுத்தி அப்ரஹ்மசரியங், மேதுனதம்மோ. ப்ரஹ்மங் ஸெட்டங் ஆசாரந்தி மேதுனவிரதிங். ந ஆசரத்தி அனாசாரீ, [ஆராசாரீ (தீ. நி. 1.8)] ததாசாரவிரஹிதோதி அத்தோ, தேனாஹ “அப்ரஹ்மசரியதோ தூரசாரீ”தி. தூரோ மேதுனஸங்காதோ ஆசாரோ, ஸோ விரஹேன யஸ்ஸத்தி தூரசாரீ, மேதுனதம்மதோ வா தூரோ ஹுத்வா தப்பிரதிங் ஆசரத்தி தூரசாரீதிபி வட்டதி. மிதுனானங் ராகுபரியுட்டானேன ஸதிஸானங் உபின்னங் அயங்

மேதுனோதி அத்தங் துஸ்ஸேதி “ராகுபரியுட்டானவஸேனா”திஆதினா. அஸதங் துமமோ ஆசாரோதி அஸத்துமமோ, தஸ்மா. அபேதுவோஹாரேன காஸுத்தேனேவ காஸவாஸினோ கஹிதாதி வுத்தங் “காஸவாஸீன”ந்தி, காஸே வஸதங் துமமோதிபி யுஜ்ஜதி. “துராரா”தி செத்த வசனதோ, பாஸியங் வா “மேதுனா” த்வேவ அவத்வா “காஸதமமா”திபி வுத்தத்தா

“இது ப்ராஹ்மண, ஏகச்சோ ஸமணோ வா ப்ராஹ்மணோ வா ஸம்மா ப்ரஹ்மசாரீ படிஜானமானோ ந ஹேவ கோ மாதுகாமேன ஸத்திங் துவயங்துவயஸமாபத்திங் ஸமாபஜ்ஜதி, அபிச கோ மாதுகாமஸ்ஸ உச்சாதுநபரிமத்துந்ஹாபனஸம்பாஹனங் ஸாதியதி, ஸோ தங் அஸ்ஸாதேதி, தங் நிகாமேதி, தேன ச வித்திங் ஆபஜ்ஜதி, இதும்பி கோ ப்ராஹ்மண ப்ரஹ்மசரியஸ்ஸ கண்டம்பி சித்தம்பி ஸபலம்பி கம்மாஸம்பி, அயங் வுச்சதி ப்ராஹ்மண அபரிஸுத்தங் ப்ரஹ்மசரியங் சரதி ஸங்யுத்தோ மேதுனேன ஸங்யோகேன, ந பரிமுச்சதி ஜாதியா ஜராய மரணேன ஸோகேஹி பரிதேவேஹி துக்கேஹி தோமனஸ்ஸேஹி உபாயாஸேஹி, ந பரிமுச்சதி துக்கஸமாதி வதாமி.

புன சபரங்...பே... நபி மாதுகாமஸ்ஸ உச்சாதுநபரிமத்துந்ஹாபனஸம்பாஹனங் ஸாதியதி, அபிச கோ மாதுகாமேன ஸத்திங் ஸஞ்ஜக்கதி ஸங்கீளிதி ஸங்கேலாயதி...பே... நபி மாதுகாமேன ஸத்திங் ஸஞ்ஜக்கதி ஸங்கீளிதி ஸங்கேலாயதி, அபிச கோ மாதுகாமஸ்ஸ சக்குனா சக்குங் உபனிஜ்ஜாயதி பெக்கதி...பே... நபி மாதுகாமஸ்ஸ சக்குனா சக்குங் உபனிஜ்ஜாயதி பெக்கதி, அபிச கோ மாதுகாமஸ்ஸ ஸத்திங் ஸுணாதி திரோகுட்டங் வா திரோபாகாரங் வா ஹஸந்தியா வா பண்ணந்தியா வா காயந்தியா வா ரோதந்தியா வா...பே... நபி மாதுகாமஸ்ஸ ஸத்திங் ஸுணாதி திரோகுட்டங் வா திரோபாகாரங் வா ஹஸந்தியா வா பண்ணந்தியா வா காயந்தியா வா ரோதந்தியா வா, அபிச கோ யானிஸ்ஸ தானி புப்பே மாதுகாமேன ஸத்திங் ஹஸிதலபிதகீளிதானி, தானி அனுஸ்ஸரதி...பே... நபி யானிஸ்ஸ தானி புப்பே மாதுகாமேன ஸத்திங் ஹஸிதலபிதகீளிதானி, தானி அனுஸ்ஸரதி, அபிச கோ பஸ்ஸதி கஹபதிங் வா கஹபதிபுத்தங் வா பஞ்சஹி காமகுணேஹி ஸமப்பிதங் ஸமங்கிபுத்தங் பரிசாரயமானங்...பே... நபி பஸ்ஸதி கஹபதிங் வா கஹபதிபுத்தங் வா பஞ்சஹி காமகுணேஹி ஸமப்பிதங் ஸமங்கிபுத்தங் பரிசாரயமானங், அபிச கோ அஞ்ஞதரங் தேவனிகாயங் பணிதாய ப்ரஹ்மசரியங் சரதி “இமினாஹங் ஸீலேன வா வதேன வா தபேன வா ப்ரஹ்மசரியேன வா தேவோ வா பவிஸ்ஸாமி தேவஞ்ஞதரோ வா”தி. ஸோ தங் அஸ்ஸாதேதி, தங் நிகாமேதி, தேன ச வித்திங் ஆபஜ்ஜதி. இதும்பி கோ ப்ராஹ்மண ப்ரஹ்மசரியஸ்ஸ கண்டம்பி சித்தம்பி ஸபலம்பி கம்மாஸம்பி. அயங் வுச்சதி ப்ராஹ்மண, அபரிஸுத்தங் ப்ரஹ்மசரியங் சரதி ஸங்யுத்தோ மேதுனேன ஸங்யோகேன, ந பரிமுச்சதி ஜாதியா ஜராய மரணேன ஸோகேஹி பரிதேவேஹி துக்கேஹி தோமனஸ்ஸேஹி உபாயாஸேஹி, ந பரிமுச்சதி துக்கஸமாதி வதாமீதி (அ. நி. 7.50) -

அங்குத்தராகுமே ஸத்தகனிபாதே ஜாணுஸோணிஸுத்தே ஆகதா ஸத்தவிதமேதுனஸங்யோகாபி படிவிரதி துஸ்ஸிதாதி துட்டப்பா. இதுபி அஸத்தமமஸேவனாதிப்பாயேன காயத்வாரப்பவத்தா மக்கேனமக்கப்படிபத்திஸமுட்டாபிகா சேதனா அப்ரஹ்மசரியங் . பஞ்சஸிக்காபதக்கமே மிச்சாசாரே பன அகமனியட்டானவதிக்கமசேதனா யதாவுத்தா காமேஸு மிச்சாசாரோதி யோஜேதப்பாங்.

தத்த அகமனியட்டானங் நாம புரிஸானங் தாவ மாதூரக்கிதாதயோ துஸ, துனக்கிதாதயோ துஸாதி வீஸதி இத்தியோ. இத்திஸு பன துஸன்னங் துனக்கிதாதீனங், ஸாரக்கஸபரிதண்டானஞ்ச வஸேன துவாதுஸன்னங் அஞ்ஞே புரிஸா. யே பனேகே வதந்தி “சத்தாரோ காமேஸு மிச்சாசாரா அகாலோ, அதேஸோ, அனங்கோ, அதமமோ சா”தி, தே விப்படிபத்திமத்தங் பதி பரிகப்பெத்வா வதந்தி. ந ஹி ஸாகமனியட்டானே பவத்தா விப்படிபத்தி மிச்சாசாரோ நாம ஸம்பாவதி. ஸா பனேஸா துவிதாபி விப்படிபத்தி குணவிரஹிதே அப்பஸாவஜ்ஜா, குணஸம்பன்னே மஹாஸாவஜ்ஜா. குணரஹிதேபி ச அபிபாவித்வா விப்படிபத்தி மஹாஸாவஜ்ஜா, உபின்னங் ஸமானச்சந்தப்பாவே அப்பஸாவஜ்ஜா, ஸமானச்சந்தப்பாவேபி கிலேஸானங், உபக்கமானஞ்ச முதுதாய அப்பஸாவஜ்ஜா, திப்பதாய மஹாஸாவஜ்ஜாதி வேதிதப்பாங்.

தஸ்ஸ பன அப்ரஹ்மசரியஸ்ஸ துவே ஸம்பாரா ஸேவேதுகாமதாசித்தங், மக்கேனமக்கப்படிபத்தி. மிச்சாசாரஸ்ஸ பன சத்தாரோ ஸம்பாரா அகமனியவத்து, தஸ்மிங் ஸேவனசித்தங், ஸேவனாபயோகோ, மக்கேனமக்கப்படிபத்திஅதிவாஸனந்தி ஏவங் அட்டகதாஸு “சத்தாரோ ஸம்பாரா”தி (து. ஸ. அகுஸலகம்மபதகதா; ம. நி. அட்ட. 1.1.89; ஸங். நி. அட்ட. 2.109-111) வுத்தத்தா அபிபாவித்வா வீதிக்கமனே மக்கேனமக்கப்படிபத்திஅதிவாஸனே ஸதிபி புரிமுப்பன்னஸேவனாபிஸந்திப்பயோகாபாவதோ அபிபாய்யமானஸ்ஸ மிச்சாசாரோ ந ஹோதீதி வதந்தி கேசி. ஸேவனசித்தே ஸதி பயோகாபாவோ ந பமாணங் இத்தியா ஸேவனபயோகஸ்ஸ யேபாய்யேன அபாவதோ, புரிஸஸ்ஸேவ யேபாய்யேன ஸேவனபயோகோ ஹோதீதி இத்தியா புரேதரங் ஸேவனசித்தங் உபட்டபெத்வா நிஸின்னாய நிபன்னாய (து. ஸ. அனுட. கம்மகதாவண்ணனா) மிச்சாசாரோ ந ஸியாதி ஆபஜ்ஜதி. தஸ்மா புரிஸஸ்ஸ வஸேன உக்கங்ஸதோ “சத்தாரோ ஸம்பாரா”தி வுத்தங். அஞ்ஞதா ஹி இத்தியா புரிஸகிச்சகரணகாலே புரிஸஸ்ஸாபி ஸேவனாபயோகாபாவதோ மிச்சாசாரோ ந ஸியாதி வதந்தி ஏகே.

இதன் பின்னர்த் ஸன்னிட்டானங் - அத்தனோ ரூசியா பவத்திதஸ்ஸ ஸேவனாபயோகேனேவ ஸேவனசித்தாஸித்தி⁴தோ அக்மனியவத்து², ஸேவனாபயோகோ³, மக்³கே³னமக்³படிபத்தி⁴அதி⁴வாஸனந்தி தயோ, ப்லக்காரேன பவத்திதஸ்ஸ புரிமுப்பன்னஸேவனாபி⁴ஸந்தி⁴பயோகா³பா⁴வதோ அக்மனியவத்து², தஸ்மிந் ஸேவனசித்தங் , மக்³கே³னமக்³படிபத்தி⁴அதி⁴வாஸனந்தி தயோ, அனவஸேஸக்³ஹணேன பன வுத்தனயேன சத்தாரோதி, தம்பி கேசியேவ வதந்தி, வீமங்ஸித்வா க்³ஹேதப்³பந்தி அபி⁴த⁴ம்மானு³காயங் (த⁴. ஸ. அனு³. அகுஸலகம்மபத³கதா³வண்ணனா) வுத்தங். ஏகோ பயோகோ³ ஸாஹத்தி³கோவ.

9. முஸாதி ததியந்தோ, துதியந்தோ வா நிபாதோ மிச்சா³பரியாயோ, கிரியாபதா⁴னோதி ஆஹ
“விஸங்வாத்³னபுரெக்கா³ரஸ்ஸா³திஆதி³. புரே கரணங் புரெக்கா³ரோ, விஸங்வாத்³னஸ்ஸ புரெக்கா³ரோ யஸ்ஸாதி ததா², தஸ்ஸ கம்மபத³பத்தமேவ த்³ஸ்ஸேதுங் “அத்தப்⁴ஞ்ஜனகோ³தி வுத்தங், பரஸ்ஸ ஹிதவினாஸகோதி அத்தோ². முஸாவாதோ³ பன ஸஸந்தகஸ்ஸ அதா³துகாமதாய, ஹஸாதி⁴ப்பாயேன ச ப⁴வதி. வசஸா கதா வாயாமப்பதா⁴னா கிரியா வசீபயோகோ³. ததா² காயேன கதா காயபயோகோ³. விஸங்வாத்³னாதி⁴ப்பாயோ புப்பா⁴க்³க்³ணே, தங்க்³ணே ச. வுத்தஞ்ஹி “புப்பேவஸ்ஸ ஹோதி ‘முஸா ப⁴ணிஸ்ஸந்தி, ப⁴ணந்தஸ்ஸ ஹோதி ‘முஸா ப⁴ணாமீதி” (பாரா. 200; பாசி. 4) ஏததேவ ஹி த்வயங் அங்கு³பு⁴தங். இதரங் “ப⁴ணிதஸ்ஸ ஹோதி ‘முஸா மயா ப⁴ணிதந்தி” (பாரா. 200; பாசி. 4) வுத்தங் பன ஹோது வா, மா வா, அகாரணமேதங். அஸ்ஸாதி விஸங்வாத்³கஸ்ஸ. “சேதனா³தி ஏதேன ஸம்பந்தோ⁴. விஸங் வாதேதி ஏதேனாதி விஸங்வாத்³னங், ததே³வ காயவசீபயோகோ³, தங் ஸமுட்டா³பேதீதி ததா², இமினா முஸாஸங்கா³தேன காயவசீபயோகே³ன, முஸாஸங்காதங் வா காயவசீபயோகங் வததி விஞ்ஞாபேதி, ஸமுட்டா³பேதி வா ஏதேனாதி முஸாவாதோ³தி அத்தமாஹ. “வாதோ³தி வுத்தே விஸங்வாத்³னசித்தங், தஜ்ஜோ வாயாமோ, பரஸ்ஸ ததத்த்³விஜானந்தி லக்³ணத்தயங் விபா⁴விதமேவ ஹோதி.

“அதத³ங் வத்து³ந்தி லக்³ணங் பன அவிபா⁴விதமேவ முஸா-ஸத்த்³ஸ்ஸ பயோக³ஸங்காதகிரியாவாசகத்தா. தஸ்மா இத⁴ நயே லக்³ணஸ்ஸ அப்யாபிததாய, முஸா-ஸத்த்³ஸ்ஸ ச விஸங்வாத்³தப்³த்த்வாசகதாஸம்ப⁴வதோ பரிபுண்ணங் கத்வா முஸாவாத்³லக்³ணங் த்³ஸ்ஸேதுங் “அபரோ நயோ³திஆதி³ வுத்தங். லக்³ணதோதி ஸபா⁴வதோ. ததா²தி தேன ததா³காரேன. காயவசீவிஞ்ஞத்தியோ ஸமுட்டா³பேதீதி விஞ்ஞத்திஸமுட்டா³பிகா. இமஸ்மிந் பன நயே முஸா வத்து² வத்யதி வச்சதி ஏதேனாதி முஸாவாதோ³தி நிப்பசனங் தட்ட³ப்பங். “ஸோ யமத்த³ந்திஆதி³னா கம்மபத³பத்தஸ்ஸ வத்து³வஸேன அப்பஸாவஜ்ஜமஹாஸாவஜ்ஜபா⁴வமாஹ. யஸ்ஸ அத்த³ங் ப⁴ஞ்ஜதி, தஸ்ஸ அப்பக்³ணதாய அப்பஸாவஜ்ஜோ , மஹாக்³ணதாய மஹாஸாவஜ்ஜோதி அதி³ன்னாதா³னே விய கு³ணவஸேனாபி யோஜேதப்³பங். கிலேஸானங் முதுதிப்பதாவஸேனாபி அப்பஸாவஜ்ஜமஹாஸாவஜ்ஜதா லப்ப⁴தியேவ.

“அபிசா³திஆதி³னா முஸாவாத்³ஸாமஞ்ஞஸ்ஸாபி அப்பஸாவஜ்ஜமஹாஸாவஜ்ஜபா⁴வங் த்³ஸ்ஸேதி. அத்தனோ ஸந்தகங் அதா³துகாமதாயாதி, ஹி ஹஸாதி⁴ப்பாயேனாதி ச முஸாவாத்³ஸாமஞ்ஞதோ வுத்தங். உப⁴யத்தா³பி ச விஸங்வாத்³னபுரெக்கா³ரேனேவ முஸாவாதோ³, ந பன வசனமத்தேன. தத்த² பன சேதனா ப்லவதீ ந ஹோதீதி அப்பஸாவஜ்ஜதா வுத்தா. நதீ³ மஞ்ஞேதி நதீ³ விய. அப்பதாய ஊனஸ்ஸ அத்த்³ஸ்ஸ பூரணவஸேன பவத்தா கதா² பூரணகதா², ப்ஹுதரபா⁴வேன வுத்தகதா²தி வுத்தங் ஹோதி.

தேனாகாரேன ஜாதோ தஜ்ஜோ, தஸ்ஸ விஸங்வாத்³னஸ்ஸ அனு³நுபோதி அத்தோ². வாயாமோதி வாயாமஸீஸேன பயோகமாஹ. வீரியப்பதா⁴னா ஹி காயிகவாசஸிககிரியா இத⁴ அதி⁴ப்பேதா, ந வாயாமமத்தங். விஸங்வாத்³னாதி⁴ப்பாயேன பயோகே³ கதேபி அபரேன தஸ்மிந் அத்தே² அவிஞ்ஞாதே விஸங்வாத்³னஸ்ஸ அஸிஜ்ஜனதோ பரஸ்ஸ ததத்த்³விஜானநம்பி ஏகஸம்பா⁴ரபா⁴வேன வுத்தங். கேசி பன “அபு⁴தவசனங், விஸங்வாத்³னசித்தங், பரஸ்ஸ ததத்த்³விஜானநந்தி தயோ ஸம்பா⁴ரே வதந்தி. காயிகோவ ஸாஹத்தி³கோதி கோசி மஞ்ஞய்யாதி தங் நிவாரணத்தங் “ஸோ காயேன வா³திஆதி³ வுத்தங். தாய சே கிரியாய பரோ தமத்த³ங் ஜானாதீதி தங்க்³ணே வா தந்த⁴தாய விசாரெத்வா பச்சா² வா ஜானநங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். அயந்தி விஸங்வாத்³கோ. கிரியஸமுட்டா³பிகசேதனாக்க³ணேயேவாதி காயிகவாசஸிககிரியஸமுட்டா³பிகாய சேதனாய பவத்தக்க³ணே ஏவ. முஸாவாத்³கம்முனா பஜ்ஜதீதி விஸங்வாத்³னசேதனாஸங்காதேன முஸாவாத்³கம்முனா ஸம்பந்தி⁴யதி, அல்லீயதீதி வா அத்தோ². ஸசேபி தந்த⁴தாய விசாரெத்வா பச்சா² சிரேனாபி பரோ ததத்த³ங் ஜானாதி, ஸன்னிட்டா³பகசேதனாய நிப்பத்தத்தா தங்க்³ணேயேவ பஜ்ஜதீதி வுத்தங் ஹோதி.

“ஏகோ பயோகோ³ ஸாஹத்தி³கோவா³தி இத³ங் போராணட்ட³கதா³ஸு ஆக³தனயேன வுத்தந்தி இத⁴ ஸங்க்ஹட்ட³கதா³ய ஸங்க்ஹகாரஸ்ஸ அத்தனோ மதிபே⁴தங் த்³ஸ்ஸேதுங் “யஸ்மா பனா³திஆதி³ வுத்தங். தத்த² “யதா³...பே... ததா²”தி ஏதேன ஸாஹத்தி³கோ விய ஆணத்திகாதயோபி க்³ஹேதப்³பா³, அக்³ஹணே காரணங் நத்தி² பரஸ்ஸ விஸங்வாத்³னபா⁴வேன தஸ்ஸதி³ஸத்தாதி த்³ஸ்ஸேதி , “இதமஸ்ஸ...பே... ஆணாபெந்தோபீ³தி ஆணத்திகஸ்ஸ க்³ஹணே காரணங், “பண்ணங்...பே... நிஸ்ஸஜ்ஜந்தோபீ³தி நிஸ்ஸக்³கியஸ்ஸ, “அயமத்தோ³...பே... டபெந்தோபீ³தி தாவரஸ்ஸ. யஸ்மா விஸங்வாதேதீதி ஸப்பத்த² ஸம்பந்தோ⁴. பண்ணங் லிகித்வாதி தாலாதீனங் பண்ணங் அக்க³ரேன லிகித்வா, பண்ணந்தி வா பு⁴ம்மத்தே² உபயோகவசனங். தேன வுத்தங் “திரோகுட்டாதீ³ஸு”தி [குட்டாதீ³ஸு (தீ³. நி. அட்ட². 1.8)] பண்ணே அக்க³ரங் லேக³னியா லிகித்வாதி அத்தோ².

வீமங்ஸித்வா கஹேதப்பாதி அத்தனோமதியா ஸப்புதுப்புலத்தா அனத்துக்கங்ஸனேன வுத்தங். கிஞ்ஹேத்த² விசாரேதப்புகாரணங் அத்தி² ஸயமேவ விசாரித்தா.

ஸச்சந்தி வசீஸச்சங், ஸச்சேன ஸச்சந்தி புரிமேன வசீஸச்சேன பச்சிமங் வசீஸச்சங். பச்சயவஸேன தா⁴துபத்ந்தலோபங் ஸந்தா⁴ய “ஸந்தஹதி”தி வுத்தங். ஸத்த³விதா³ பன -

“விபுப்போ³ தா⁴ கரொத்யத்தே², அபி⁴புப்போ³ து பா⁴ஸனே;
ந்யாஸங்புப்போ³ யதாயோகங், ந்யாஸாரோபனஸந்தி⁴ஸு”தி. -

தா⁴-ஸத்த³மேவ க⁴டனத்தே² பட²ந்தி. தஸ்மா பரியாயவஸேன “ஸந்தஹதி”தி வுத்தந்திபி த³ட்ட²பு³ங். தத்தி⁴ப்பாயங் தஸ்ஸேதி “ந அந்தரந்தரா”திஆதி³னா. “யோ ஹி”திஆதி³ தப்பி³வரணங். அந்தரிதத்தாதி அந்தரா பரிச்சின்னத்தா. ந தாதி³ஸோதி ந ஏவங்வத³னஸபா⁴வோ. ஜீவிதஹேதுபி, பகே³வ அஞ்ஞஹேதுதி அபி-ஸத்த³தோ³ ஸம்பா⁴வனத்தோ².

“ஸச்சதோ தேத்தோ”திஆதி³ஸு (ம. நி. 1.19) விய தேத-ஸத்த³தோ³ திரபரியாயோ, திரபா⁴வோ ச ஸச்சவாதி³தாதி⁴காரத்தா கதா²வஸேன வேதி³தப்போ³தி ஆஹ “தி³ரகதோ³தி அத்தோ”தி. தி³தஸ்ஸ பா⁴வோதி ஹி தே³தோ, திரபா⁴வோ, தேன யுத்தத்தா புக³லோ இத்⁴ தே³தோ நாம. ஹலித்³தி ஸுவண்ணவண்ணகந்த³னிப்பத்தகோ கச்ச³விஸேஸோ. து³ஸோ நாம த⁴ஞ்ஞத்தசோ, த⁴ஞ்ஞபலாஸோ ச. கும்ப⁴ண்ட²ந்தி மஹாபலோ ஸுபஸம்பாதகோ லதாவிஸேஸோ. இந்த³க³லோ நாம கம்பி⁴ரனேமோ ஏஸிகாதம்போ⁴. யதா² ஹலித்³திராகாத³யோ அனவட்டி³தஸபா⁴வதாய ந டி²தா, ஏவங் ந டி²தா கதா² ஏதஸ்ஸாதி நடி²தகதோ² நதி³ரகதோ² (தீ. நி. அட்ட². 1.8) யதா² பாஸாணலேகாத³யோ அவட்டி³தஸபா⁴வதாய டி²தா, ஏவங் டி²தா கதா² ஏதஸ்ஸாதி டி²தகதோ²தி [தி³ரகதோ² (தீ. நி. அட்ட². 1.8) ஹலித்³திராகாத³யோ யதா² கதா²ய உபமாயோ ஹொந்தி, ஏவங் யோஜேத³பு³ங். கதா²ய ஹி ஏதா உபமாயோதி.

பத்திஸங்காதா ஸத்த³தா⁴ அயதி பவத்ததி எத்தா²தி பச்சயிகோதி ஆஹ “பத்தியாயிதப்புகோ”தி. பத்தியா அயிதப்பா³ பவத்தேதப்பா³தி பத்தியாயிதப்பா³ ய-காராகமேன, வாசா. ஸா ஏதஸ்ஸாதி பத்தியாயிதப்புகோ, தேனாஹ “ஸத்த³தா⁴யிதப்புகோ”தி. ததே³வத்த³ங் ப்யதிரேகேன, அன்வயேன ச தஸ்ஸேதுங் “ஏகச்சோ ஹி”திஆதி³ வுத்தங். வத்த³பு³தங் ஆபஜ்ஜதி விஸங்வாத³னதோ. இதரபக்கே³ ச அவிஸங்வாத³னதோதி அதி⁴ப்பாயோ. “லோக”ந்தி ஏதேன “லோகஸ்ஸா”தி எத்த² கம்மத்தே² ச²ட்டி²தி தஸ்ஸேதி.

ஸதிபி பச்சேகங் பாட்²க்கமே அஞ்ஞாஸு அபி⁴த⁴ம்மட்ட²கதா² தீ³ஸு (த⁴. ஸ. அட்ட². அகுஸலகம்மபத²கதா²; ம. நி. 1.89) ஸங்வண்ணனாக்கமேன திண்ணம்பி பதா³னங் ஏகத்த³ஸங்வண்ணனங் காதுங் “யாய வாசாயா”திஆதி³மாஹ, யாய வாசாய கரோதி³ ஸம்ப³ந்தோ⁴. பரஸ்ஸாதி யங் பி⁴ந்தி³துங் தங் வாசங் பா⁴ஸதி, தஸ்ஸ. ச-ஸத்த³தோ³ அட்ட²னபயுத்தோ, ஸோ த்வந்த³கப்பா⁴வங் ஜோதேதுங் கம்மத்வயே பயுஜ்ஜிதப்போ³. ஸுஞ்ஞபா⁴வந்தி பியவிரஹிததாய ரித்தபா⁴வங். ஸாதி யதா²வுத்தா ஸத்த³ஸபா⁴வா வாசா, ஏதேன பியஞ்ச ஸுஞ்ஞஞ்ச பியஸுஞ்ஞங், தங் கரோதி ஏதாயாதி பிஸுணா நிருத்தினயேனாதி வசனத்த³ங் தஸ்ஸேதி, பிஸத்தி வா பிஸுணா, ஸமக்கே³ ஸத்தே அவயவபு⁴தே வக்க³பி⁴ன்னே கரோதி³ அத்தோ².

புருஸந்தி ஸினேஹாபா⁴வேன லாக³ங். ஸயம்பி புருஸாதி தோ³மனஸ்ஸஸமுட்டி³த்தா ஸபா⁴வேன ஸயம்பி கக்கஸா. புருஸஸபா⁴வதோ நேவ கண்ணஸுகா². அத்த²விபன்னதாய ந ஹதயங்³மா. எத்த² பன பட²மனயே புருஸங் கரோதி³ வசனத்தே²ன வா ப்லுபசாரேன வா வாசாய புருஸஸத்த³ப்பவத்தி வேதி³தப்பா³. து³தியனயே மம்மச்சே²தவஸேன பவத்தியா ஏகந்தனிட்டு²ரதாய ருஹிஸத்த³வஸேன ஸபா⁴வேன, காரணாபசாரேன வா வாசாய புருஸஸத்த³ப்பவத்தி த³ட்ட²பு³பா³.

யேனாதி பலாபஸங்காதேன நிரத்த³கவசனேன. ஸம்ப³ந்தி “ஸ”ந்தி வுத்தங் ஸுக³ங், ஹிதஞ்ச புலதி பஹரதி வினாஸேதி³ அத்தே²ன “ஸம்ப³”ந்தி லத்த³னாமங் அத்தனோ, பரேஸஞ்ச அனுபகாரகங் யங் கிஞ்சி அத்த³ங், தேனாஹ “நிரத்த³க”ந்தி, இமினா ஸம்ப³ங் பலபதி ஏதேனாதி ஸம்ப³பலாபோதி வசனத்த³ங் தஸ்ஸேதி.

“தேஸ”ந்திஆதி³னா சேதனாய புலவோஹாரேன பிஸுணாதி³ஸத்த³ப்பவத்தி வுத்தா. “ஸா ஏவா”திஆதி³னா பன சேதனாய பவத்திபரிகப்பனாய ஹேதுங் விபா⁴வேதி. தத்த² “பஹாயா”திஆதி³வசனஸன்னிதா³னதோ தஸ்ஸாயேவ ச பஹாத³பு³தா யுத்திதோ அதி⁴ப்பேதாதி அத்தோ².

தத்தா²தி தாஸு பிஸுணவாசாதீ³ஸு. ஸங்கிலிட்ட²சித்தஸ்ஸாதி லோபே⁴ன, தோ³ஸேன வா விபா⁴தி⁴தசித்தஸ்ஸ, உபதாபிதசித்தஸ்ஸ வா, துாஸிதசித்தஸ்ஸாதி வுத்தங் ஹோதி, “சேதனா”தி ஏதேன ஸம்ப³ந்தோ⁴. யேன ஸஹ பரேஸங் பே⁴தா³ய வததி, தஸ்ஸ அத்தனோ பியகம்யதாயாதி அத்தோ². சேதனா பிஸுணவாசா நாம பிஸுணங் வத³ந்தி ஏதாயாதி கத்வா. ஸமாஸவிஸயே ஹி முக்யவஸேன அத்தோ² கஹேதப்போ³, ப்யாஸவிஸயே உபசாரவஸேனாதி த³ட்ட²பு³ங். யஸ்ஸ யதோ பே⁴த³ங் கரோதி, தேஸு அபி⁴ன்னேஸு அப்பஸாவஜ்ஜங், பி⁴ன்னேஸு மஹாஸாவஜ்ஜங். ததா² கிலேஸானங் முது³திப்ப³தாவிஸேஸஸுபி யோஜேத³பு³ங்.

யஸ்ஸ பேஸுஞ்ஞங் உபஸங்ஹரதி, ஸோ பிஃஜ்ஜது வா, மா வா, தஸ்ஸ ததத்த்விஞ்ஞாபனமேவ பமாணந்தி ஆஹ “தஸ்ஸ ததத்த்விஜானந”ந்தி. பேஃத்புரெக்காஃரதாபியகம்யதானமேகேகபக்கிபனேன சத்தாரோ. கம்மபதப்பத்தி பன பிஃன்னே ஏவ. இமேஸந்தி அனியமதாய பரம்முகாபவத்தானம்பி அத்தனோ புத்திஃயங் பரிவத்தமானே ஸந்தாஃய வுத்தந்தி தஸ்ஸேதுங் “யேஸ”ந்திஆதிஃமாஹ. இதோதி இதஃ பதேஸே, வுத்தானங் யேஸங் ஸந்திகே ஸுதந்தி யோஜேதப்பங்.

“தவின்ன”ந்தி நிதஸ்ஸனவசனங் பஹுனம்பி ஸந்தாஃனதோ. “மித்தான”ந்திஆதிஃ “ஸந்தாஃன”ந்தி எத்த கம்மங், தேன பானியங் “பிஃன்னான”ந்தி ஏதஸ்ஸ கம்மபாஃவங் தஸ்ஸேதி. ஸந்தாஃனகரணஞ்ச நாம தேஸமனுருபகரணமேவாதி வுத்தங் “அனுகத்தா”தி. அனுப்பதாஃதாதி அனுபல்பதாஃதா, அனுவத்தனவஸேன வா பதாஃதா. கஸ்ஸ பன அனுபல்பதாஃனங், அனுவத்தனஞ்சாதி? “ஸஹிதான”ந்தி வுத்தத்தா ஸந்தாஃனஸ்ஸாதி விஞ்ஞாயதீதி ஆஹ “ஸந்தாஃனானுப்பதாஃதா”தி. யஸ்மா பன அனுபல்வஸேன, அனுவத்தனவஸேன ச ஸந்தாஃனஸ்ஸ பதாஃனங் ஆதாஃனங், ரக்கணங் வா தஃஹிகரணங் ஹோதி, தஸ்மா வுத்தங் “தஃஹிகம்மங் கத்தா”தி. ஆரமந்தி எத்தாதி ஆராமோ. ரமிதப்பட்டாஃனங் ஸமக்கோதி ஹி தததிஃட்டாஃனானங் வஸேன தப்பிஸேஸனதா வுத்தா. “ஸமக்கோ”திபி பட்ந்தி, தத்யுத்தங் “யத்தா”திஆதிஃவசனேன விருத்தத்தா. யஸ்மா பன ஆகாரேன வினாபி அயமத்தோ லப்பாதி, தஸ்மா “அயமேவெத்த அத்தோ”தி வுத்தங் ஸமக்கோஸுதி ஸமக்கப்பூதேஸு ஜனகாயேஸு, தேனாஹ “தே பஹாயா”திஆதிஃ. தப்பகதியத்தோபி கத்துஅத்தோவாதி தஸ்ஸேதி “நந்ததி”தி இமினா. தப்பகதியத்தேன ஹி “திஸ்வாபி ஸுத்வாபி”தி வசனங் ஸுபபன்னங் ஹோதி. ஸமக்கோ கரோதி ஏதாயாதி ஸமக்ககரணீ. ஸாயேவ வாசா, தங் பாஃஸிதாதி அத்தமாஹ “யா வாசா”திஆதிஃனா. தாய வாசாய ஸமக்ககரணங் நாம. “ஸுகா ஸங்கஃஸ்ஸ ஸாமக்கீ, ஸமக்காஃனங் தபோ ஸுகோ”திஆதிஃனா (தஃ. ப. 194) ஸமக்காஃனிஸங்ஸதஸ்ஸனமேவாதி வுத்தங் “ஸாமக்கிஃகுணபரிதிஃபிகமேவா”தி. இதரந்தி தப்பிபரீதங் பேஃதநிகங் வாசங்.

மம்மானி துட்டாருனி, தஸ்ஸதிஸதாய பன இதஃ அக்கோஸவத்தாஃனி “மம்மானி”தி வுச்சந்தி. யதாஃ ஹி துட்டாருஸு யேன கேனசி வத்தாஃனா கஃடிதேஸு சித்தங் அதிஃமத்தங் துக்கப்பத்தங் ஹோதி, ததா தேஸு தஸ்ஸஜாதிஆதிஃஸு அக்கோஸவத்தாஃஸு பருஸவாசாய புஸிதமத்தேஸுதி. ததா ஹி வுத்தங் “மம்மானி விய மம்மானி, யேஸு பருஸவாசாய சுபிதமத்தேஸு துட்டாருஸு விய கஃடிதேஸு சித்தங் அதிஃமத்தங் துக்கப்பத்தங் ஹோதி, கானி பன தானி? ஜாதிஆதிஃனி அக்கோஸவத்தாஃனி”தி (தீ. நி. 1.9) “யஸ்ஸ ஸரீரப்பதேஸஸ்ஸ ஸத்தாதிபடிஹனேன புஃஸங் ருஜ்ஜனங், ஸோ மம்மங் நாம. இதஃ பன யஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ பருஸவாசாவஸேன தோமனஸ்ஸஸங்காதங் புஃஸங் ருஜ்ஜனங், தங் மம்மங் வியாதி மம்ம”ந்தி அபரே. தானி மம்மானி சிஃஜ்ஜந்தி பிஃஜ்ஜந்தி யேனாதி மம்மச்சேதகோ, ஸ்வேவ காயவசீபயோகோ, தானி ஸமுட்டாபேதி ததா. ஏகந்தபருஸசேதனா பருஸா வாசா பருஸங் வதந்தி ஏதாயாதி கத்வா. “பருஸசேதனா” இச்சேவ அவத்வா “ஏகந்தபருஸசேதனா”தி வசனங் துட்டசித்ததாய ஏவ பருஸசேதனா அதிஃப்பேதா, ந பன ஸவனபருஸதாமத்தேனாதி ஞாபனத்தங். தஸ்ஸாதி ஏகந்தபருஸசேதனாய ஏவ. ஆவிபாஃவத்தந்தி பருஸவாசாபாஃவஸ்ஸ பாகடகரணத்தங். தஸ்ஸாதி வா ஏகந்தபருஸசேதனாய ஏவ, பருஸவாசாபாஃவஸ்ஸாதி அத்தோ. ததேவாதி மாதுவுத்தாகாரேனேவ, உட்டாஸி அனுபந்திஃதுந்தி அத்தோ. ஸச்சகிரியந்தி யங் “சண்டா” தங் மஹிங்ஸி அனுபந்திஃது”தி வசனங் முகேன கதேஸி, தங் மாதுசித்தே நத்தி, தஸ்மா “தங் மா ஹோது, யங் பன உப்பலபத்தம்பி மய்ஹங் உபரி ந பதது”தி காரணங் சித்தேன சிந்தேஸி, ததேவ மாதுசித்தே அத்தி, தஸ்மா “தமேவ ஹோது”தி ஸச்சகரணங், கத்தப்பஸச்சங் வா. தத்தேவாதி உட்டாஃனட்டானேயேவ. புத்தாஃ வியாதி யொத்தாதினா பரிபந்திஃ விய. ஏவங் மம்மச்சேதகோதி எத்த ஸவனபருஸதாமத்தேன மம்மச்சேதகதா வேதிதப்பா.

பயோகோதி வசீபயோகோ. சித்தஸண்ஹதாயாதி ஏகந்தபருஸசேதனாய அபாஃவமாஹ. ததோயேவ ஹி பருஸவாசா ந ஹோதி கம்மபதப்பத்தா, கம்மபாஃவங் பன ந ஸக்கா வாரேதுந்தி துட்டப்பங். “மாதாபிதரோ ஹி”திஆதிஃனாபி ததேவத்தங் ஸமத்தேதி. ஏவங் ப்யதிரேகவஸேன சேதனாபருஸதாய பருஸவாசாபாஃவங் ஸாதெஃத்வா இதாஃனி தமேவ அன்வயவஸேன ஸாதேஃதுங் “யதா”திஆதிஃ வுத்தங். அபருஸா வாசா ந ஹோதி பருஸா வாசா ஹோதியேவாதி அத்தோ ஸாதி பருஸவாசா. யந்தி புகுலங்.

எத்தாபி கம்மபதபாஃவங் அப்பத்தா அப்பஸாவஜ்ஜா, இதரா மஹாஸாவஜ்ஜா. ததா கிலேஸானங் முதுதிப்பதாபேஃதேபி யோஜேதப்பங். கேசி பன “யங் உத்திஸ்ஸ பருஸவாசா பயஜ்ஜதி, தஸ்ஸ ஸம்முகாயேவ ஸ்ஸங் ஏதி”தி வதந்தி, ஏகே பன “பரம்முகாபி பருஸவாசா ஹோதியேவா”தி. தத்தாயமதிஃப்பாயோ யுத்தோ ஸியா, ஸம்முகா பயோகோ அகாரவாதிஃனங் பல்வபாஃவதோ ஸியா சேதனா பல்வதி, பரஸ்ஸ ச ததத்த்விஜானநங், ந ததா பரம்முகா. யதா பன அக்கோஸிதே மதே ஆளஹனே கதா கமனா உபவாதந்தராயங் நிவத்தேதி, ஏவங் பரம்முகா பயத்தாபி பருஸவாசா ஹோதியேவாதி ஸக்கா ஞாதுந்தி, தஸ்மா உபயத்தாபி பருஸவாசா ஸம்பஃவதி துட்டப்பங். ததா ஹி பரஸ்ஸ ததத்த்விஜானநமஞ்ஞத்ர தயோவ தஸ்ஸா ஸம்பாஃரா அட்டகதாஸு வுத்தாதி. குபிதசித்தந்தி அக்கோஸனாதிஃப்பாயேனேவ வுத்தங், ந பன மரணாதிஃப்பாயேன. மரணாதிஃப்பாயேன ஹி ஸதி சித்தகோபே அத்தஸித்திஃயா, ததபாஃவே ச யதாஃஹங் பாணாதிபாதப்பாயாதாவ ஹோந்தி.

ஏலங் வுச்சதி தோஸோ இலதி சித்தங், புகுக்லோ வா கம்பதி ஏதேனாதி கத்வா. எத்தாதி -

“நேலங்கோ ஸேதபச்சாதோ, ஏகாரோ வத்ததி ரதோ;

அனிக்ங் பஸ்ஸ ஆயந்தங், சின்னஸோதங் அபந்த்னந்தி. (ஸங். நி. 4.347; உதா. 65; பேடகோ. 25); -

இமிஸ்ஸா உதாநகாதாய. ஸீலஞ்ஹெத்த நித்தோஸதாய “நேல”ந்தி வுத்தங். தேனேவாஹ சித்தோ கஹபதி ஆயஸ்மதா காமபூதேரேன புட்டோ ஸங்யுத்தாக்மவரே ஸளாயதனவக்கே “நேலங்க”ந்தி கோ பந்தே ஸீலானமேதங் அதிவசனந்தி (ஸங். நி. 4.347) வாசா நாம ஸத்தஸ்பா்வா தங்தத்தனிபந்த்னாதி ஸாதுரஸஸதிஸத்தா மதுரமேவ ப்யஞ்ஜனங், அத்தோ ச தப்பாவதோதி அத்தமேவ ஸந்தாய ப்யஞ்ஜனமதுரதாய, அத்தமதுரதாயாதி ச வுத்தங். விஸேஸனபரணிபாதோபி ஹி லோகே திஸ்ஸதி “அக்யாஹிதோ”திஆதிஸ். அபிச அவயவாபெக்கனே ஸதி “மதுரங் ப்யஞ்ஜனங் யஸ்ஸா”திஆதினா வத்தப்போ. ஸுகாதி ஸுக்கரணீ, ஸுகஹேதுதி வுத்தங் ஹோதி. கண்ணஸூலந்தி கண்ணஸங்குங். கண்ணஸத்தேன செத்த ஸோதவிஞ்ஞாணபடித்தத்ததுனுவத்தகா விஞ்ஞாணவீதியோ கஹிதா. வோஹாரகதா ஹேஸா ஸுத்தந்ததேஸனா, தஸ்ஸா வண்ணனா ச, ததா சேவ வுத்தங் “ஸகலஸரீரே கோபங், பேம”ந்தி ச. ந ஹி ஹத்யவத்துனிஸ்ஸிதோ கோபோ, பேமோ ச ஸகலஸரீரே வத்ததி. ஏஸ நயோ ஈதிஸேஸ. ஸுகேன சித்தங் பவிஸதி யதாவுத்தகாரணத்வயேனாதி அத்தோ, அலுத்தஸமாஸோ சேஸ யதா “அமதங்கதோ”தி. புரேதி குணபாரிபுரே, தேனாஹ “குணபரிபுண்ணதாயா”தி. புரே ஸங்வட்டா போரீ, தாதிஸா நாரீ வியாதி வாசாபி போரீதி அத்தமாஹ “புரே”திஆதினா. ஸுகுமாராதி ஸுதருணா. உபமெய்யபக்கே பன அபருஸதாய முதுகபாவோ ஏவ ஸுகுமாரதா. புரஸ்ஸாதி எத்த புர-ஸத்தோ தன்னிவாஸீவாசகோ ஸஹசரணவஸேன “காமோ ஆகதோ”திஆதிஸ் விய, தேனேவாஹ “நகரவாஸீன”ந்தி. ஏஸாதி தங்ஸம்பந்த்னித்தேஸா வாசா. ஏவருபீ கதாதி அத்தத்தயேன பகாஸிதா கதா. கந்தாதி காமிதா துட்டா யதா “பக்கந்தோ”தி, மான-ஸத்தஸஸ வா அந்தப்யப்பதேஸோ, காமியமானாதி அத்தோ. யதா “அனாபத்தி அஸமனுபாஸந்தஸஸா”தி (பாரா. 416, 430, 441) மனங் அப்பேதி வட்டேதீதி மனாபா, தேன வுத்தங் “சித்தவுட்டிகரா”தி. ததா்காரினீதி அத்தோ. அதோ பஹுனோ ஜனஸ்ஸாதி இத ஸம்பந்தே ஸாமிவசனங், ந து புரிமஸ்மிங் விய கத்தரி.

காமங் தேஹி வத்துமிச்சிதோ அத்தோ ஸம்பவதி, ஸோ பன அபலத்தா பாஸிதத்தபரியாயேன அத்தோயேவ நாம ந ஹோதீதி ஆஹ “அனத்தவிஞ்ஞாபிகா”தி. அபிச பயோஜனத்தாபாவதோ அனத்தா, வாசா, தங் விஞ்ஞாபிகாதிபி வட்டதி. அகுஸலசேதனா ஸம்பப்பலாபோ ஸம்பங் பலபந்தி ஏதாயாதி கத்வா. ஆஸேவனங் பா்வனங் பஹுலீகரணங். யங் ஜனங் காஹாபயிதுங் பவத்திதோ, தேன அக்கஹிதே அப்பஸாவஜ்ஜோ, கஹிதே மஹாஸாவஜ்ஜோ. கிலேஸானங் முதுதிப்பதாவஸேனாபி அப்பஸாவஜ்ஜமஹாஸாவஜ்ஜதா யோஜேதப்பா. பா்ரதநாமகானங் த்வேபாதுகராஜனங் யுத்தகதா, தஸ்கிரியக்கேன ஸீதாய நாம தேவியா ஆஹரணகதா, ராமரஞ்ஞா பச்சாஹரணகதா, யதா தங் அதுனா பாஹிரகேஹி பரிசயிதா ஸக்கடபாஸாய கண்டிதா ராமபுராணபா்ரதபுராணாதிக்கதாதி, ஏவமாதிக்கா நிரத்தககதா ஸம்பப்பலாபோதி வுத்தங் “பா்ரத...பே...புரெக்காந்தா”தி.

“காலவாதி”திஆதி ஸம்பப்பலாபா படிவிரதஸ்ஸ படிபத்திஸந்தஸஸனங் யதா “பாணாதிபாதா படிவிரதோ”திஆதி (தி. நி. 1.8, 194) பாணாதிபாதப்பஹானஸ்ஸ படிபத்திதஸஸனங். “பாணாதிபாதங் பஹாய விஹரீ”தி ஹி வுத்தே கதங் பாணாதிபாதப்பஹானங் ஹோதீதி அபெக்காஸம்பவதோ “பாணாதிபாதா படிவிரதோ ஹோதீ”தி வுத்தங். ஸா பன விரதி கதந்தி ஆஹ “நிஹிததண்டோ நிஹித ஸத்தோ”தி. தஞ்ச தண்டஸத்தனிதாநங் கதந்தி வுத்தங் “லஜ்ஜீ”திஆதி. ஏவங் உத்தருத்தரங் புரிமஸ்ஸ புரிமஸ்ஸ உபாயஸந்தஸஸனங். ததா அதின்னாதாநாதிஸாபி யதாஸம்பவங் யோஜேதப்பங். தேன வுத்தங் “காலவாதி”திஆதி ஸம்பப்பலாபா படிவிரதஸ்ஸ படிபத்திஸந்தஸஸன”ந்தி. அத்தஸங்ஹிதாபி ஹி வாசா அயுத்தகாலபயோகேன அத்தாவஹா ந ஸியாதி அனத்தவிஞ்ஞாபனபாவங் அனுலோமேதி, தஸ்மா ஸம்பப்பலாபங் பஜஹந்தேன அகாலவாதிதா பரிவஜ்ஜேதப்பாதி தஸ்ஸேதுங் “காலவாதி”தி வுத்தங். காலே வதந்தேனாபி உபயத்த அஸாத்னதோ அபுத்தங் பரிவஜ்ஜேதப்பந்தி ஆஹ “பூதவாதி”தி. பூதஞ்ச வதந்தேன யங் இதலோகபரலோகஹிதஸம்பாதனங், ததேவ வத்தப்பந்தி வுத்தங் “அத்தவாதி”தி. அத்தங் வதந்தேனாபி ந லோகியதம்மனிஸ்ஸிதமேவ வத்தப்பங், அத கோ லோகுத்தரதம்மனிஸ்ஸிதம்பீதி ஆஹ “தம்மவாதி”தி. யதா ச அத்தோ லோகுத்தரதம்மனிஸ்ஸிதோ ஹோதி, ததா தஸ்ஸனத்தங் “வினயவாதி”தி வுத்தங்.

பாதிமொக்கஸங்வரோ, ஸதிஞாணகந்திவீரியஸங்வரோதி ஹி பஞ்சன்னங் ஸங்வரவினயானங் ததங்கப்பஹானங், விக்கம்பனஸமுச்சேதபடிப்பஸ்ஸத்திஸ்ஸரணப்பஹானந்தி பஞ்சன்னங் பஹானவினயானஞ்ச வஸேன வுச்சமானோ அத்தோ நிப்பாநாதிக்கமஹேதுபாவதோ லோகுத்தரதம்மஸன்னிஸ்ஸிதோ ஹோதி. ஏவங் குணவிஸேஸயுத்தோ ச அத்தோ வுச்சமானோ தேஸனாகோஸல்லே ஸதி ஸோபதி, கிச்சகரோ ச ஹோதி, நாஞ்ஞதாதி தஸ்ஸேதுங் “நிதாநவதிங் வாசங் பாஸிதா”தி வுத்தங். இதாநி தமேவ தேஸனாகோஸல்லங் விபாவேதுங் “காலேனா”திஆதிமாஹ. அஜ்ஜாஸயட்டுப்பத்தினங், பச்சாய ச வஸேன ஓதிண்ணே தேஸனாவிஸயே ஏகங்ஸாதிப்பயாகரணவிபாக்கங் ஸல்லக்கெத்வா டபனாஹேதுதாஹரணஸங்ஸந்த்னானி தங்தங்காலானுருபங் விபாவெந்தியா

பரிமிதபரிச்சின்னரூபாய கும்பீருதான்பஹுதத்தவித்தாஸங்காஹிகாய தேஸனாய பரே யதாஜ்ஜாஸயங்
பரமத்தஸித்தித்யங் பதிட்டாபெந்தோ “தேஸனாகுஸலோ”தி வுச்சதீதி ஏவமெத்தாபி அத்தயோஜனா வேதிதப்பா.

வத்தப்பயுத்தகாலந்தி வத்தப்பவசனஸ்ஸ அனுரூபகாலங், தத்த வா பயஜ்ஜிதப்பகாலங். ஸபாவவஸேனேவ
பூததாதி ஆஹ “ஸபாவமேவா”தி. அத்தங் வத்தீதி அத்தவாதீ. அத்தவதனஞ்ச
தன்னிஸ்ஸிதவாசாகதனமேவாதி அதிப்பாயேன வத்தங் “திட்டதம்மிகஸம்பராயிகத்தஸன்னிஸ்ஸிதமேவ
கத்வா”தி. தம்மவாதீ”திஆதீஸுபி ஏஸேவ நயோ.

நிதேதி ஸன்னிதாந்னங் கரோதி எத்தாதி நிதாந்னங். டபனோகாலோ. “டானவதீ”தி வத்தே தஸ்மிங் டானே
டபேதுங் யுத்தாதிபி அத்தோ ஸம்பாவதீதி ஆஹ “ஹதயே”திஆதி. நிதாந்வதீபி வாசா காலயுத்தாவ
அத்தாவஹா, தஸ்மா “காலேனா”தி இதங் “நிதாந்வதிங்” வாசங் பாஸிதா”தி ஏதஸ்ஸாபெக்கவசனந்தி
தஸ்ஸேதி “ஏவரூபி”ந்திஆதினா. இச்சித்தத்தனிப்பத்தனத்தங் அபதிஸிதப்போ, அபதிஸீயதி வா இச்சித்தத்தோ
அனேனாதி அபதேஸோ, உபமா, ஹேதுதாஹரணாதிகாரணங் வா, தேன ஸஹ வத்ததீதி ஸாபதேஸா, வாசா,
தேனாஹ “ஸஉபமங் ஸகாரணந்தி அத்தோ”தி. பரிச்சேதங் தஸ்ஸெத்வாதி யாவதா பரியோஸானங் ஸம்பாவதி,
தாவதா மரியாதங் தஸ்ஸெத்வா, தேன வத்தங் “யதாபே... பாஸதீ”தி. ஸிகம்ப்பத்தா ஹி கதா அத்தாவஹா
நாம ந ஹோதி. அத்தஸங்ஹிதந்தி எத்த அத்தஸத்தோ பாஸிதத்தபரியாயோதி வத்தங் “அனேகேஹிபீ”திஆதி.
பாஸிதத்தோ ச நாம ஸத்தானுஸாரேன அதிகுதோ ஸப்போபி பகதயத்தபச்சயத்தபாவத்தாதிகோ,
ததோயேவ பகவதோ வசனங் ஏககாதாபதம்பி ஸங்கேபவித்தாராதிகேத்தாதினந்தியாவத்தாதினயேஹி
அனேகேஹிபி நித்தாரணக்கமதாய பரியாதாதுமஸக்குணையங் அத்தமாவஹதீதி. ஏவங் அத்தஸாமஞ்ஞதோ
ஸங்வண்ணெத்வா இச்சித்தத்தவிஸேஸதோபி ஸங்வண்ணெதுங் “யங் வா”திஆதிமாஹ. அத்தவாதீனா
வத்துமிச்சித்தத்தோயேவ ஹி இத கஹிதோ. நனு ஸப்பேஸம்பி வசனங் அத்தனா இச்சித்தத்தஸஹிதங்யேவ,
கிமெத்த வத்தப்பங் அத்தீதி அந்தோலீனசோதனங் பரிஸோதேதி “ந அஞ்ஞ”ந்திஆதினா. அஞ்ஞமத்தங் பட்டமங்
நிக்கிப்பித்வா அனநுஸந்திவஸேன பச்சா அஞ்ஞமத்தங் ந பாஸதி. யதானிக்கித்தானுஸந்திவஸேனேவ
பரியோஸாபெத்வா கதேதீதி அதிப்பாயோ.

10. ஏவங் படிபாடியா ஸத்தமூலஸிக்காபதானி விபஜித்வா ஸதிபி அபிஜ்ஜாதிப்பஹானஸ்ஸ
ஸங்வரஸ்ஸஸங்கஹே உபரிசுணஸங்கஹதோ, லோகியபுதுஜ்ஜனாவிஸயதோ ச உத்தரிதேஸனாய ஸங்கஹிதுங்
தங் பரிஹரித்வா பகரஜனபாகடங் ஆசாரஸ்ஸமேவ விபஜந்தோ பகவா
“பீஜகாமபூதகாமஸமாரம்பா”திஆதிமாஹாதி பாஸியங் ஸம்பந்தோ வத்தப்போ. தத்த விஜாயந்தி விருஹந்தி
ஏதேஹிதி பீஜானி. பச்சயந்தரஸமவாயே ஸதிஸபலுப்பத்தியா விஸேஸகாரணபாவதோ விருஹனஸமத்தானங்
ஸாரபலாதீனமேதங் அதிவசனங். பாவந்தி, அஹுவந்தி சாதி பூதா, ஜாயந்தி வட்டந்தி ஜாதா, வட்டிதா
சாதி அத்தோ. வட்டமானகானங் வட்டிதவா, டிதானஞ்ச ருக்ககச்சாதினங் யதாக்கமமதிவசனங்.
விருஹமூலா ஹி நீலபாவங் ஆபஜ்ஜந்தா தருணருக்ககச்சா ஜாயந்தி வட்டந்தி வுச்சந்தி. வட்டிதவா டிதா
மஹந்தா ருக்ககச்சா ஜாதா வட்டிதாதி. காமோதி ஸமூஹோ, ஸோ ச ஸுத்தாட்டகதம்மராஸி, பீஜானங்,
பூதானஞ்ச ததாலத்தஸமஞ்ஞானங் அட்டதம்மானங் காமோ, தேயேவ வா காமோதி ததா.
அவயவவினிமுத்தஸ்ஸ ஹி ஸமுதாயஸ்ஸ அபாவதோ துவிதேனாபி அத்தேன தேயேவ
திணருக்கலதாதயோ கய்ஹந்தி.

அபிச பூமியங் பதிட்டஹித்வா ஹரிதபாவமாபன்னா ருக்ககச்சாதயோ தேவதா பரிக்கய்ஹந்தி, தஸ்மா
பூதானங் நிவாஸனட்டானதாய காமோதி பூதகாமோதிபி வதந்தி, தே ஸரூபதோ தஸ்ஸேதுங்
“மூலபீஜ”ந்திஆதிமாஹ. மூலமேவ பீஜங் மூலபீஜங். ஸேஸேஸுபி அயங் நயோ. பூபீஜந்தி பப்பீஜங்.
பச்சயந்தரஸமவாயே ஸதிஸபலுப்பத்தியா விஸேஸகாரணபாவதோ விருஹனஸமத்தே ஸாரபலே நிர்ஹோ
பீஜ-ஸத்தோ தத்தஸித்தித்யா மூலாதீஸுபி கேஸுசி பவத்ததீதி மூலாதீதோ நிவத்தனத்தங் ஏகேன பீஜ-
ஸத்தேன விஸேஸெத்வா “பீஜபீஜ”ந்தி வத்தங் யதா “ரூபங்ரூபங், துக்கதுக்க”ந்தி ச.
நீலதிணருக்காதிகஸ்ஸாதி அல்லதிணஸ்ஸ சேவ அல்லருக்காதிகஸ்ஸ ச. ஆதி-ஸத்தேன
ஓஸதிக்கச்சலதாதயோ வேதிதப்பா. ஸமாரம்போ இத விகோபனங், தஞ்ச சேதனாதியேவாதி வத்தங்
“சேதனபேதனபசனாதிப்பாவேனா”தி. நனு ச ருக்காதயோ சித்தரஹிததாய ந ஜீவா, சித்தரஹிததா ச
பரிப்பந்தனாபாவதோ, சின்னே விருஹனதோ, விஸதிஸஜாதிகபாவதோ, சதுயோனிஅபரியாபன்னதோ ச
வேதிதப்பா. வட்டி பன பவாளஸிலாலவணாதீனம்பி விஜ்ஜதீதி ந தேஸங் ஜீவதாபாவே காரணங்.
விஸயக்கஹணஞ்ச நேஸங் பரிகப்பனாமத்தங் ஸுபனங் விய சிஞ்சாதீனங், ததா கடுகம்பிலாஸாதீனா
தோஹளாதயோ. தத்த கஸ்மா பீஜகாமபூதகாமஸமாரம்பா படிவிரதி இச்சிதாதி? ஸமணஸாருப்பதோ,
தன்னிஸ்ஸிதஸத்தானுகம்பனதோ ச. தேனேவாஹ ஆளவகானங் ருக்ககச்சேதனாதிவத்தாஸு “ஜீவஸஞ்ஞினோ ஹி
மோகப்புரிஸா மனுஸ்ஸா ருக்கஸ்மி”ந்திஆதி (பாரா. 89).

ஏகங் பத்தங் ஏகபத்தங், தமஸ்ஸ அத்தி ஏகஸ்மிங் திவஸே ஏகவாரமேவ புஞ்ஜனதோதி ஏகபத்திகோ.
தயிதங் ஏகபத்தங் கதா புஞ்ஜிதப்பந்தி ஸந்தாந்ய வத்தங் “பாதராஸபத்த”ந்திஆதி, த்வேஸு பத்தேஸு
பாதராஸபத்தங் ஸந்தாந்யாஹாதி அதிப்பாயோ. பாதோ அஸிதப்பந்தி பாதராஸங். ஸாயங் அஸிதப்பந்தி

ஸாயமாஸங், ததேவ பத்தங் ததா. ஏக-ஸத்தோ செத்த மஜ்ஜன்ஹிககாலபரிச்சேத்பாவேன பயுத்தோ, ந ததந்தோக்தாவாரபாவேனாதி தஸ்ஸேதி “தஸ்மா”திஆதினா.

ரத்தியா போஜனங் உத்தரபதலோபதோ ரத்திஸத்தேன வுத்தங், தத்தித்வஸேன வா ததாயேவாதிப்பாயஸம்பவதோ, தேனாஹ “ரத்தியா”திஆதி. அருணுகுமனதோ பட்டாய யாவ மஜ்ஜன்ஹிகா அயங் புத்தாதீனங் அரியானங் ஆசின்னஸமாசின்னோ போஜனஸ்ஸ காலோ நாம, ததஞ்ஞோ விகாலோ. தத்த துதியபதேன ரத்திபோஜனஸ்ஸ படிக்கித்தத்தா அபரன்ஹோவ இத விகாலோதி பாரிஸேஸனயேன ததியபதஸ்ஸ அத்தங் தீபேதுங் “அதிக்கந்தே மஜ்ஜன்ஹிகே”திஆதி வுத்தங். பா்வஸாதானோ செத்த போஜன-ஸத்தோ அஜ்ஜோஹரணத்தவாசகோதி தீபேதி “யாவ ஸூரியத்தங்குமனா போஜன”ந்தி இமினா. கஸ்ஸ பன ததஜ்ஜோஹரணந்தி? யாமகாலிகாதீனமனுஞ்ஞாதத்தா, விகாலபோஜனஸத்தஸ்ஸ ச யாவகாலிகஜ்ஜோஹரணேயேவ நிருள்ஹத்தா “யாவகாலிகஸ்ஸா”தி விஞ்ஞாயதி. அயங் பனெத்த அட்டகதாவஸேஸோ ஆசரியானங் நயோ - புஞ்ஜிதப்பட்டேன போஜனங், யாகுப்பத்தாதி ஸப்பங் யாவகாலிகவத்து. யதா ச “ரத்தூபரதோ”தி எத்த ரத்திபோஜனங் ரத்திஸத்தேன வுச்சதி, ஏவமெத்த போஜனஜ்ஜோஹரணங் போஜனஸத்தேன. விகாலே போஜனங் விகாலபோஜனங், ததோ விகாலபோஜனா. விகாலே யாவகாலிகவத்துஸ்ஸ அஜ்ஜோஹரணாதி அத்தோதி. ஈதிஸா குணவிபுதி ந புத்தகாலேயேவாதி ஆஹ “அனோமானதீரே”திஆதி. அயங் பன பாளியங் அனுஸந்திர்க்கமோ - ஏகஸ்மிங் திவஸே ஏகவாரமேவ புஞ்ஜனதோ “ஏகபத்திகோ”தி வுத்தே ரத்திபோஜனோபி ஸியாதி தன்னிவாரணத்தங் “ரத்தூபரதோ”தி வுத்தங். ஏவங் ஸதி ஸாயன்ஹபோஜிபி ஏகபத்திகோ ஸியாதி ததாஸங்கானிவத்தனத்தங் “விரதோ விகாலபோஜனா”தி வுத்தந்தி.

ஸங்கேபதோ “ஸப்பப்பாபஸ்ஸ அகரண”ந்திஆதி (தீ. நி. 2.90; த. ப. 183; நெத்தி. 30, 50, 116, 124) நயப்பவத்தங் பகவதோ ஸாஸனங் ஸசந்தராகப்பவத்திதோ நச்சாதீனங் தஸ்ஸனங் நானுலோமேதீதி ஆஹ “ஸாஸனஸ்ஸ அனநுலோமத்தா”தி. விஸுசதி ஸாஸனங் விஜ்ஜதி அனநுலோமிகபாவேனாதி விஸுகங், படிவிருத்தந்தி வுத்தங் ஹோதி. ததர உபமங் தஸ்ஸேதி “படாணீபுத்த”ந்தி இமினா, படாணீஸங்காதங் கீலங் விய புத்தந்தி அத்தோ. “விஸுக”ந்தி ஏதஸ்ஸ படாணீபுத்தந்தி அத்தமஹாதிபி வதந்தி. அத்தனா பயோஜியமானங், பரேஹி பயோஜாபியமானஞ்ச நச்சங் நச்சபாவஸாமஞ்ஞதோ பாளியங் ஏகேனேவ நச்சஸத்தேன ஸாமஞ்ஞனித்தேஸனயேன கஹிதங், ஏகஸேஸனயேன வா. ததா கீதவாதிதஸத்தேஹி காஸனகாயாபனவாதனவாதாபனானீதி ஆஹ “நச்சனநச்சாபனாதிவஸேனா”தி. ஸுத்தாவேஹதுதாஜோதனவஸேன ஹி த்வாதிப்பாயிகா ஏதே ஸுத்தா. நச்சஞ்ச கீதஞ்ச வாதிதஞ்ச விஸுகதஸ்ஸனஞ்ச நச்சகீதவாதிதவிஸுகதஸ்ஸனங், ஸமாஹாரவஸேனெத்த ஏகத்தங். அட்டகதாயங் பன யதாபாடங் வாக்யாவத்திகந்தவசனேன ஸஹ ஸமுச்சயஸமாஸதஸ்ஸனத்தங் “நச்சா சா”திஆதி வுத்தங். ஏவங் ஸப்பத்த ஈதிஸேஸு. (தஸ்ஸனவிஸயே மயூரனச்சாதிபடிக்கிபனேன நச்சாபனவிஸயேபி படிக்கிபனங் தட்டப்பங்) “நச்சாதீனி ஹி”திஆதினா யதாவுத்தத்தஸமத்தனங். தஸ்ஸனேன செத்த ஸவனம்பி ஸங்கஹிதங் விருபேகஸேஸனயேன, யதாஸகங் வா விஸயஸ்ஸ ஆலோசனஸபாவதாய பஞ்சன்னங் விஞ்ஞாணானங் ஸவனகிரியாயபி தஸ்ஸனஸங்கேபஸம்பவதோ “தஸ்ஸனா” இச்சேவ வுத்தங். தேனேவாஹ “பஞ்சஹி விஞ்ஞாணேஹி ந கிஞ்சி தம்மங் படிஜானாதி அஞ்ஞத்ர அதினிபாதமத்தா”தி.

“விஸுகபுத்தா தஸ்ஸனா சா”தி ஏதேன அவிஸுகபுத்தஸ்ஸ பன கீதஸ்ஸ ஸவனங் கதாசி வட்டதீதி தஸ்ஸேதி. ததா ஹி வுத்தங் பரமத்தஜோதிகாய குத்தகபாட்டகதாய “தம்மபஸங்ஹிதம்பி செத்த கீதங் ந வட்டதி, கீதூபஸங்ஹிதோ பன தம்மோ வட்டதீதி (கு. பா. அட்ட. பச்சிமபஞ்சஸிக்காபதவண்ணனா) கத்தசி பன நகாரவிபரியாயேன பாடோ திஸ்ஸதி. உபாயத்தாபி ச கீதோ சே தம்மானுலோமத்தபடிஸங்யுத்தோபி ந வட்டதி, தம்மோ சே கீதஸுத்தபடிஸங்யுத்தோபி வட்டதீதி அதிப்பாயோ வேதிதப்போ. “ந பிர்க்கவே, கீதஸ்ஸரேன தம்மோ காயிதப்போ, யோ காயெய்ய, ஆபத்தி துக்கடஸ்ஸா”தி (சூவ. 149) ஹி தேஸனாய ஏவ படிக்கேபோ, ந ஸவனாய. இமஸ்ஸ ச ஸிக்காபதஸ்ஸ விஸங் பஞ்ஞாபனதோ விஞ்ஞாயதி “கீதஸ்ஸரேன தேஸிதோபி தம்மோ ந கீதோ”தி. யஞ்ச ஸக்கபஞ்ஞஸுத்தவண்ணனாயங் ஸேவிதப்பாஸேவிதப்பஸுத்தங் நித்தாரந்தேன “யங் பன அத்தனிஸ்ஸிதங் தம்மனிஸ்ஸிதங் கும்பதாஸிகீதம்பி ஸுணந்தஸ்ஸ பஸாதோ வா உப்பஜ்ஜதி, நிப்பிதா வா ஸண்டாதி, ஏவருபோ ஸத்தோ ஸேவிதப்போ”தி (தீ. நி. அட்ட. 2.365) வுத்தங், தங் அஸமாதானஸிக்காபதஸ்ஸ ஸேவிதப்பதாமத்தபரியாயேன வுத்தங். ஸமாதானஸிக்காபதஸ்ஸ ஹி ஏவருபங் ஸுணந்தஸ்ஸ ஸிக்காபதஸ்ஸவரங் பிஜ்ஜதி கீதஸுத்தபாவதோதி வேதிதப்பங். ததா ஹி வினயட்டகதாஸு வுத்தங் “கீதந்தி நடாதீனங் வா கீதங் ஹோது, அரியானங் பரினிப்பானகாலே ரதனத்தயகுணாபஸங்ஹிதங் ஸாதுக்கீனகீதங் வா, அஸங்யுதிபர்க்குனங் தம்மபாணககீதங் வா, அந்தமஸோ தந்தகீதம்பி, யங் “காயிஸ்ஸாமா”தி புப்பாக்கே ஓகஜிதங் கரொந்தி, ஸப்பமேதங் கீதங் நாமா”தி (பாசி. அட்ட. 835; வி. ஸங்க. அட்ட. 34.25).

கிஞ்சாபி மாலா-ஸத்தோ லோகே பத்தபுப்பவாசகோ, ஸாஸனே பன ருள்ஹியா அபத்தபுப்பேஸுபி வட்டதி, தஸ்மா யங் கிஞ்சி புப்பங் பத்தமபத்தங் வா, தங் ஸப்பங் “மாலா” த்வேவ தட்டப்பந்தி ஆஹ “யங் கிஞ்சி புப்ப”ந்தி. “யங் கிஞ்சி கந்த”ந்தி செத்த வாஸகண்ணதூபாதிசுங் விலேபனதோ அஞ்ஞங் யங் கிஞ்சி

கந்தாஜாதங். வுத்தத்தங் விய ஹி வுச்சமானத்தம்ந்தரேனாபி ஸத்தோ அத்தவிஸேஸவாசகோ. சுவிராகுகரணந்தி விலேபனேன சுவியா ரஞ்ஜனத்தங் பிளித்தவா படியத்தங் யங் கிஞ்சி கந்தாகண்ணங். பிளந்தானங் தாரணங். ஊனட்டானபுரணங் மண்டனங். கந்தாவஸேன, சுவிராகுவஸேன ச ஸாதியனங் விபுஸனங். ததேவத்தங் புகுக்லாதிட்டானேன தீபேதி “தத்த பிளந்தாந்தோ”திஆதினா. ததா சேவ மஜ்ஜிமட்டகதாயம்பி (ம. நி. அட்ட. 3.147) வுத்தங், பரமத்தஜோதிகாயங் பன குத்தகபாட்டகதாயங் “மாலாதீஸு தாரணாதீனி யதாஸங்க்யங் யோஜேதப்பாணி”தி (கு. பா. அட்ட. பச்சிம்பஞ்சஸிக்காபத்வண்ணனா) எத்தகமேவ வுத்தங். தத்தாபி யோஜேந்தேன யதாவுத்தனயேனேவ யோஜேதப்பாணி. கிங் பனேதங் காரணந்தி ஆஹ “யாயா”திஆதி. யாய துஸ்ஸீல்யசேதனாய கரோதி, ஸா இத காரணங். “ததோ படிவிரதோ”தி ஹி உபயத்த ஸம்பந்திதப்பங், ஏதேனேவ “மாலா...பே... விபுஸனானங் டானங், மாலா...பே... விபுஸனானேவ வா டானந்தி ஸமாஸம்பி துஸ்ஸேதி. ததா்காரப்பவத்தோ சேதனாதித்மமோயேவ ஹி தாரணாதிகிரியா. தத்த ச சேதனாஸம்பயுத்தத்மமானங் காரணங் ஸஹஜாதாதோபகாரகதோ, பதானதோ ச. “சேதயித்வா கம்மங் கரோதி காயேன வாசாய மனஸா”தி (அ. நி. 6.63) ஹி வுத்தங். தாரணாதிபுதா ஏவ ச சேதனா டானந்தி. டான-ஸத்தோ பச்சேகங் யோஜேதப்போ த்வந்தபத்தோ ஸய்யமானத்தா.

உச்சாதி உச்சஸத்தேன அகாரந்தேன ஸமானத்தங் ஆகாரந்தங் ஏகங் ஸத்தந்தரங் அச்சக்கதவாசகந்தி ஆஹ “பமாணாதிக்கந்த”ந்தி. ஸேதி எத்தாதி ஸயனங், மஞ்சாதி. ஸமணஸாருப்பரஹித்தா, கஹட்டேஹி ச ஸெட்டஸம்மத்தா அகப்பியபச்சத்தரணங் “மஹாஸயன”ந்தி இதாதிப்பேதந்தி துஸ்ஸேதுங் “அகப்பியத்தரண”ந்தி வுத்தங். நிஸீதுனங் பனேத்த ஸயனேனேவ ஸங்கஹிதந்தி துட்டப்பங். யஸ்மா பன ஆதாரே படிக்கித்தே ததாதாரிகிரியாபி படிக்கித்தாவ ஹோதி, தஸ்மா “உச்சாஸயனமஹாஸயனா” இச்சேவ வுத்தங். அத்ததோ பன ததுப்போகபுதனிஸஜ்ஜானிபஜ்ஜனேஹி விரதி துஸ்ஸிதாதி வேதிதப்பங். அத வா “உச்சாஸயனமஹாஸயனா”தி ஏஸ நித்தேஸோ ஏகஸேஸனயேன யதா “நாமரூபபச்சயா ஸளாயதன”ந்தி (ம. நி. 3.126; ஸங். நி. 2.1; உதா. 1) ஏதஸ்மிம்பி விகப்பே ஆஸனப்புப்பகத்தா ஸயனகிரியாய ஸயனக்குஹணேனேவ ஆஸனம்பி கஹிதந்தி வேதிதப்பங். கிரியாவாசகஆஸனஸயனஸத்தலோபதோ உத்தரபதலோபனித்தேஸோதிபி வினயடிகாயங் (வி. வி. 2.106) வுத்தங்.

ஜாதமேவ ரூபமஸ்ஸ ந விப்பகாரந்தி ஜாதரூபங், ஸத்துவண்ணங். ரஞ்ஜியதி ஸேதவண்ணதாய, ரஞ்ஜந்தி வா எத்த ஸத்தாதி ரஜதங் யதா “நேஸங் பதக்கந்த”ந்தி. “சத்தாரோ வீஹயோ குஞ்ஜா, துவே குஞ்ஜா மாஸகோ புவே”தி வுத்தலக்கணேன விஸதிமாஸகோ நீலகஹாபணோ வா துத்தரதாமகாதிகோ வா தங்தங்தேஸவோஹாரானுரூபங் கதோ கஹாபணோ. லோஹாதீஹி கதோ லோஹமாஸகாதிகோ. யே வோஹாரங் கச்சந்தீதி பரியாதானவசனங். வோஹாரந்தி ச கயவிக்ಕயவஸேன ஸப்போஹாரங். அஞ்ஞேஹி காஹாபனே, உபனிக்கித்தஸாதியனே ச படிக்குஹணத்தோ லப்பாதீதி ஆஹ “ந உக்குண்ணஹாபேதி ந உபனிக்கித்தங் ஸாதியதீ”தி. அத வா திவிதங் படிக்குஹணங் காயேன வாசாய மனஸா. தத்த காயேன படிக்குஹணங் உக்குஹணங். வாசாய படிக்குஹணங் உக்குஹாபனங். மனஸா படிக்குஹணங் ஸாதியனங். திவிதம்பேதங் படிக்குஹணங் ஸாமஞ்ஞனித்தேஸேன, ஏகஸேஸனயேன வா கஹேத்வா படிக்குஹணாதி வுத்தந்தி ஆஹ “நேவ நங் உக்குண்ணாதீ”திஆதி. ஏஸ நயோ ஆமகதஞ்ஞபடிக்குஹணாதிஆதிஸுபி.

நீவாராதிஉபதஞ்ஞஸஸ ஸாலியாதிமூலதஞ்ஞந்தோகத்தா “ஸத்தவிதாஸஸாபீ”தி வுத்தங். ஸட்டிதினபரிபாகோ ஸுகதஞ்ஞவிஸேஸோ ஸாலி நாம ஸலீயதே ஸீலாகதேதி கத்வா. தப்பகுணபகாஸே பன -

“அத தஞ்ஞங் திதா ஸாலி-ஸட்டிகவிஹிபேத்தோ;
ஸாலயோ ஹேமந்தா தத்ர, ஸட்டிகா கிம்ஹஜா அபி;
வீஹயோ த்வாஸஹாக்யாதா, வஸ்ஸகாலஸமுப்ப வா”தி. -

வுத்தங். வஹதி, ப்ருஹேதி வா ஸத்தானங் ஜீவிதந்தி வீஹி, ஸஸ்ஸங். யுவிதப்போ மிஸ்ஸிதப்போதி யவோ. ஸோ ஹி அதிலாகதாய அஞ்ஞேன மிஸ்ஸெத்வா பரிபுஞ்ஜியதி. குத்தி பரிவேததி பலிபுத்ததி கோதாமோ, யங் “மிலக்கபோஜன”ந்திபி வுத்தந்தி. ஸோபனத்தா கமனீயபாவங் கச்சத்தி கங்கு, அதிஸுகுமதஞ்ஞவிஸேஸோ. வரீயதி அதிலாகதாய நிவாரீயதி, குத்தாபடிவினயனதோ வா பஜீயதீதி வரகோ. கோரங் ருதிர்ரங் துஸதீதி குத்ருஸகோ, வண்ணஸங்கமனேன யோ “கோவட்டனோ”திபி வுச்சதி. தானி ஸத்தபி ஸப்பபேதா நிதானே போஸனே ஸாதுத்தேன “தஞ்ஞானீதி வுச்சந்தி. “ந கேவலஞ்சா”திஆதினா ஸம்படிச்சனங், பராமஸனஞ்ச இத படிக்குஹணஸத்தேன வுத்தந்தி துஸ்ஸேதி. ஏவமீதிஸேஸு. “அனுஜானாமி பிக்குவே, வஸானி பேஸஜ்ஜானி அச்சவஸங் மச்சவஸங் ஸுஸகாவஸங் ஸுகரவஸங் கத்ரபாவஸ”ந்தி (மஹாவ. 262) வுத்தத்தா இதங் பஞ்சவிதம்பி பேஸஜ்ஜங் ஓதிஸ்ஸ அனுஞ்ஞாதங் நாம. தஸ்ஸ பன “காலே படிக்குஹித”ந்தி வுத்தத்தா படிக்குஹணங் வட்டதீதி ஆஹ “அஞ்ஞத்ர ஓதிஸ்ஸ அனுஞ்ஞாதா”தி. மங்ஸ-ஸத்தேன மச்சானம்பி மங்ஸங் கஹிதங் ஏவாதி துஸ்ஸேதுங் “ஆமகமங்ஸமச்சா”ந்தி வுத்தங், திகோடிபரிஸுத்தங் மச்சமங்ஸங் அனுஞ்ஞாதங் அதிட்டங், அஸுதங், அபரிஸங்கிதந்தி வா பயோகஸ்ஸ துஸ்ஸனதோ விருபேகஸேஸனயோ துஸ்ஸிதோ அனேனாதி வேதிதப்பங்.

“அட்டவஸ்ஸா புவே கோரீ, தஸ்வஸ்ஸா து கஞ்ஞகா;
ஸம்பத்தே த்வாதஸ்வஸ்ஸே, குமாரீதிபித்தீயதே”தி. -

வதந்தி . இதஃ பன புரிஸந்தரகதாவஸேன இத்திஃகுமாரிகாபேதோதி ஆஹ “இத்தீதி புரிஸந்தரகதா”திஆதிஃ. தாஸிதாஸவஸேனேவாதி தாஸிதாஸவோஹாரவஸேனேவ. ஏவங் வுத்தேதி தாதிஸேன கப்பியவசனேன வுத்தே. வினயட்டகதாஸு ஆகதவினிச்சயங் ஸந்தாஃய “வினயவஸேனா”தி வுத்தங். ஸோ குடிகாரஸிக்காபதவண்ணனாதீஸு (பாரா. அட்ட. 364) கஹேதப்போ.

பீஜங் கிபந்தி எத்தஃ, கித்தங் வா பீஜங் தாயதீதி கெத்தங், கேதாரோதி ஆஹ “யஸ்மிங் புப்பண்ணங் றுஹதீ”தி. அபரண்ணஸ்ஸ புப்பே பவத்தமன்னங் புப்பண்ணங் ந-காரஸ்ஸ ண-காரங் கத்வா, ஸாலிஆதிஃ . வஸந்தி பதிட்டஹந்தி அபரண்ணானி எத்தாதி வத்தாதி அத்தங் தஸ்ஸேதி “வத்து நாமா”திஆதினா. புப்பண்ணஸ்ஸ அபரங் பவத்தமன்னங் அபரண்ணங் வுத்தனயேன. ஏவங் அட்டகதாஸ்யானுரூபங் அத்தங் தஸ்ஸெத்வா இதானி “கெத்தங் நாம யத்தஃ புப்பண்ணங் வா அபரண்ணங் வா ஜாயதீ”தி (பாரா. 104) வுத்தவினயபாளினயானுரூபம்பி அத்தங் தஸ்ஸெந்தோ “யத்தஃ வா”திஆதிமாஹ. தத்ததாயாதி கெத்தத்தாய. அகதபூமிபாஃகோதி அபரிஸங்கதோ ததுத்தேஸிகோ பூமிபாஃகோ. “கெத்தவத்து ஸீஸேனா”திஆதினா நிதஸ்ஸனமத்தமேதந்தி தஸ்ஸேதி. ஆதிஸுத்தேன பொக்கரணிகபாத்யோ ஸங்கஹிதா.

தூதஸ்ஸ இதங், தூதேன வா காதுமரஹதீதி தூதெய்யங். பண்ணந்தி லேகஸாஸனங். ஸாஸனந்தி முகஸாஸனங். காரா காரந்தி அஞ்ஞஸ்மா காரா அஞ்ஞங் காரங். குத்தககமனந்தி தூதெய்யகமனதோ அப்பதரகமனங், அனத்தாஃனகமனங் ரஸ்ஸகமனந்தி அத்தோ. ததுபாயேஸங் அனுயுஞ்ஞனங் அனுயோகோதி ஆஹ “ததுபாயகரண”ந்தி. தஸ்மாதி ததுபாயகரணஸ்ஸேவ அனுயோகப்பாவதோ.

கயனங் கயோ, பரம்பரா கஹேத்வா அத்தனோ தஃனஸ்ஸ தானங். கீஸத்தஞ்ஞஹி தப்பிவினமயே பட்ந்தி விக்ஃயனங் விக்ஃயோ, பட்மமேவ அத்தனோ தஃனஸ்ஸ பரேஸங் தானந்தி வதந்தி. ஸாரத்ததீபனியாதீஸு பன “கய”ந்தி பரபாண்டஸ்ஸ கஹணங். விக்ஃயந்தி அத்தனோ பாண்டஸ்ஸ தான”ந்தி (ஸாரத்த. ௨. 2.594) வுத்தங். ததேவ “கயிதஞ்ச ஹோதி பரபாண்டங் அத்தனோ ஹத்தகதங் கரொந்தேன, விக்ஃயந்தி அத்தனோ பாண்டங் பரஹத்தகதங் கரொந்தேனா”தி (பாரா. அட்ட. 515) வினயட்டகதாவசனேன ஸமேதி. வஞ்சனங் மாயாகரணங், படிபாஃனகரணவஸேன உபாயகுஸலதாய பரஸந்தககஹணந்தி வுத்தங் ஹோதி. துலா நாம யாய துலீயதி பமீயதி, தாய கூடங் “துலாகூட”ந்தி வுச்சதி. தங் பன கரொந்தோ துலாய ரூபஅங்கஹணாகாரபடிச்சன்னஸண்டானவஸேன கரோதீதி சதுப்பிதா தா வுத்தா. அத்தனா கஹேதப்பங் பாண்டங் பச்சாபாஃகே, பரேஸங் தாதப்பங் புப்பாஃகே கத்வா மினந்திதி ஆஹ “கஹந்தோ பச்சாபாஃகே”திஆதிஃ. அக்கமதி நிப்பீனதி, புப்பாஃகே அக்கமதீதி ஸம்பந்தோ. மூலே ரஜ்ஜந்தி துலாய மூலே யோஜிதங் ரஜ்ஜங். ததா அக்கே. தந்தி அயகண்ணங்.

கனதி திப்பதீதி கங்ஸோ, ஸுவண்ணரஜதாதிமயா போஜனபாணபத்தா. இதஃ பன ஸோவண்ணமயே பாணபத்தேதி ஆஹ “ஸுவண்ணபாதீ”தி. தாய வஞ்சனந்தி நிகதிவஸேன வஞ்சனங். “பதிரூபகங் தஸ்ஸெத்வா பரஸந்தகஹணஞ்ஞஹி நிகதி, படிபாஃனகரணவஸேன பன உபாயகுஸலதாய வஞ்சன”ந்தி நிகதிவஞ்சனங் போததோ கண்ணஜாதகட்டகதாதீஸு (ஜா. அட்ட. 4.10.19; தீ. நி. அட்ட. 1.10; ம. நி. அட்ட. 2.149; ஸங். நி. அட்ட. 3.5.1165; அ. நி. அட்ட. 2.4.198 அத்ததோ ஸமானங்) வுத்தங் , இதஃ பன ததுபாயம்பி “வஞ்சன”மிச்சேவ. “கத”ந்திஆதினா ஹி பதிரூபகங் தஸ்ஸெத்வா பரஸந்தகஹணமேவ விபாஃவேதி. ஸமக்கதரந்தி தாஸங் பாதீனங் அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸமகங் அக்கவிஸேஸங். பாஸாணேதி பூதாபூதபாவஸஞ்ஞானநகே பாஸாணே. கஃங்ஸனேனேவ ஸுவண்ணபாவஸஞ்ஞாபனங் ஸித்தந்தி “கஃங்ஸித்வா”த்வேவ வுத்தங்.

ஹதயந்தி நாளிஆதிமினநபாஜனானங் அப்பந்தரங், தஸ்மிங் போதோ சித்தகரணங் ஹதயபோதோ. திலாதீனங் நாளிஆதிஹி மினநகாலே உஸ்ஸாபிதா ஸிகாயேவ ஸிகா, தஸ்ஸா போதோ ஹாபனங் ஸிகாபோதோ.

ரஜ்ஜயா போதோ விஸமகரணங் ரஜ்ஜபோதோ. தானீதி ஸப்பிதேலாதீனி. அந்தோபாஜனேதி பட்மங் நிக்கித்தபாஜனே. உஸ்ஸாபெத்வாதி உக்கமாபெத்வா, உத்தாங் ராஸிங் கத்வாதி வுத்தங் ஹோதி. சிந்தந்தோதி அபனெந்தோ.

கத்தப்பகம்மதோ உத்தாங் கோடனங் படிஹனநங் உக்கோடனங். அபூதகாரீனங் லஞ்ஜக்கஹணங், ந பன புன கம்மாய உக்கோடனமத்தந்தி ஆஹ “அஸ்ஸாமிகே.பே... கஹண”ந்தி. உபாயேஹிதீ காரணபதிரூபகேஹி. தத்ராதி தஸ்மிங் வஞ்சனே. “வத்து”ந்தி அவத்வா “ஏகங் வத்து”ந்தி வதந்தோ அஞ்ஞானிபி அத்திஃ பஹுனீதி தஸ்ஸேதி. அஞ்ஞானிபி ஹி ஸஸவத்துஆதீனி தத்தஃ தத்தஃ வுத்தானி. மிகுந்தி மஹந்தங் மிகுங். தேன ஹிதி மிகுக்கஹணே உய்யோஜனங், யேன வா காரணேன “மிகுங் மே தேஹி”தி ஆஹ, தேன காரணேனாதி அத்தோ. ஹிஸுத்தோ நிபாதமத்தங். யோகவஸேனாதி விஜ்ஜாஜப்பனாதிபயோகவஸேன. மாயாவஸேனாதி மந்தஜப்பனங் வினா அபூதஸ்ஸாபி பூதகாரஸஞ்ஞாபனாய சக்குமோஹனமாயாய வஸேன. யாய ஹி அமணிஆத்யோபி

மணிஆதி³ஆகாரேன தி³ஸ்ஸந்தி. பாமங்கோ³ நாம குலாசாரயுத்தோ ஆப⁴ரணவிஸேஸோ, யங் லோகே
“யஞ்ஞோபவித்த”ந்தி வத்³ந்தி. வக்கலித்தே³ராபதா³னேபி வத்தங் -

“பஸ்ஸதே³தங் மாணவகங், பீதமட்ட²னிவாஸனங்;

ஹேமயஞ்ஞோபவித்தங்கங், ஜனநெத்தமனோஹர³ந்தி. (அப. 2.54.40);

தத³ட்ட²கதா³யம்பி “பீதமட்ட²னிவாஸனந்தி ஸிலிட்ட²ஸுவண்ணவண்ணவத்தே² நிவத்த³ந்தி அத்தோ².

ஹேமயஞ்ஞோபவித்தங்க³ந்தி ஸுவண்ணபாமங்க³லக்³கி³தக³த்தந்தி அத்தோ²தி (அப. அட்ட². 2.54.40) ஸவனங்
ஸட்²னங் ஸாவி, அனுஜுகதா, தேனாஹ “குடலயோகோ³”தி, ஜிம்ஹதாயோகோ³தி அத்தோ².

“ஏதேஸங்யேவா³”திஆதி³னா துல்யாதி⁴கரணதங் த³ஸ்ஸேதி. “தஸ்மா³”திஆதி³ லத்³த⁴க்³ணத³ஸ்ஸனங். யே பன
சதுன்னம்பி பதா³னங் பி⁴ன்னாதி⁴கரணதங் வத்³ந்தி, தேஸங் வாத்³மாஹ “கேசீ³”திஆதி³னா. தத்த² “கேசீ³”தி
ஸாரஸமாஸகாரகா ஆசரியா, உத்தரவிஹாரவாஸினோ ச, தேஸங் தங் ந யுத்தங் வஞ்சனேன ஸங்க³ஹிதஸ்ஸேவ
புன க³ஹிதத்தாதி த³ஸ்ஸேதி “தங் பனா³”திஆதி³னா.

மாரணந்தி முட்டி²பஹாரகஸாதாளனாதி³ஹி ஹிங்ஸனங் விஹேட்²னங் ஸந்தா⁴ய வத்தங், ந து பாணாதிபாதங்.
விஹேட்²னத்தே²பி ஹி வத்⁴ஸத்தோ³ தி³ஸ்ஸதி “அத்தானங் வதி⁴த்வா வதி⁴த்வா ரோதெய்யா³”திஆதி³ஸு (பாசி.
880) மாரண-ஸத்தோ³பி இத⁴ விஹேட்²னேயேவ வத்ததீதி த³ட்ட²பு³போ³. கேசி பன “பு³பே³ பாணாதிபாதங்
பஹாயாதிஆதி³ஸு ஸயங்காரோ, இத⁴ பரங்காரோ”தி வத்³ந்தி, தங் ந ஸக்கா ததா² வத்துங்
“காயவசீபயோக³ஸமுட்டா²பிகா சேதனா, ச² பயோகா³”தி ச வத்தத்தா. யதா² ஹி அப்படிக்கா³ஹபா⁴வஸாமஞ்ஞேபி
ஸதி ப³புஜிதேஹி அப்படிக்க³ஹித³ப³வத்து³விஸேஸபா⁴வஸந்த³ஸ்ஸனத்தங் இத்தி²குமாரிதா³ஸிதா³ஸாத³யோ
விபா⁴கே³ன வத்தா. யதா² ச பரஸந்தகஸ்ஸ ஹரணபா⁴வதோ அதி³ன்னாதா³னபா⁴வஸாமஞ்ஞேபி ஸதி
துலாகூடாத³யோ அதி³ன்னாதா³னவிஸேஸபா⁴வஸந்த³ஸ்ஸனத்தங் விபா⁴கே³ன வத்தா, ந ஏவங்
பாணாதிபாதபரியாயஸ்ஸ வத்⁴ஸ்ஸ புன க³ஹனேன பயோஜனங் அத்தி² ததா²விபா⁴ஜித³ப³ஸபா⁴வதோ,
தஸ்மா யதா²வத்தோயேவத்தோ³ ஸந்த³ரதரோதி.

விபராமோஸோதி விஸேஸேன ஸமந்ததோ பு⁴ஸங் மோஸாபனங் முய்ஹனகரணங், தே³னநங் வா. தெய்யங்
சோரிகா மோஸோதி ஹி பரியாயோ. ஸோ காரணவஸேன து³விதோ⁴தி ஆஹ “ஹிமவிபராமோஸோ”திஆதி³.
முஸந்தீதி சோரெந்தி, மோஸெந்தி வா முய்ஹனங் கரொந்தி, மோஸெத்வா தேஸங் ஸந்தகங் க³ணஹந்தீதி வத்தங்
ஹோதி. யந்தி ச தஸ்ஸா கிரியாய பராமஸனங். மக்³க³ப்படிபன்னங் ஜனந்தி பரபக்கே³பி அதி⁴காரோ. ஆலோபனங்
விலும்பனங் ஆலோபோ. ஸஹஸா கரணங் ஸஹஸாகாரோ. ஸஹஸா பவத்திதா ஸாஹஸிகா, ஸாவ கிரியா
ததா².

எத்தாவதாதி “பாணாதிபாதங் பஹாயா”திஆதி³னா “ஸஹஸாகாரா படிவிரதோ”தி பரியோஸானேன
ஏதப்பரிமாணேன பாடே²ன. அந்தரபே⁴த³ங் அக்³க்³ஹெத்வா பானியங் யதா²ருதமாக³தவஸேனேவ
ச²பு³ஸதிஸிக்கா³பத³ஸங்க³ஹமேதங் ஸீலங் யேபு⁴யேன ஸிக்கா³பதா³னமவிப⁴த்தத்தா துளஸீலங் நாமாதி
அத்தோ². தே³ஸனாவஸேன ஹி இத⁴ துளமஜ்ஜி³மாதி³பா⁴வோ வேதி³த³பு³போ³, ந த⁴ம்மவஸேன. ததா² ஹி
இத⁴ஸங்கி³த்தேன உத்³தி³ட்ட²னங் ஸிக்கா³பதா³னங் அவிப⁴த்தானங் விப⁴ஜனவஸேன மஜ்ஜி³மஸீலதே³ஸனா
பவத்தா, தேனேவாஹ “மஜ்ஜி³மஸீலங் வித்தா³ரெந்தோ”தி. துளஸீலவண்ணனா நி²ட்டி²தா.

மஜ்ஜி³மஸீலவண்ணனா

11. “யதா² வா பனேகே பொ⁴ந்தோ”திஆதி³தே³ஸனாய ஸம்ப³ந்த⁴மாஹ “இதா³னீ”திஆதி³னா.
தத்தா³யமட்ட²கதா³முத்தகோ நயோ - யதா²தி ஓபம்மத்தே² நிபாதோ. வாதி விகப்பனத்தே², தேன இமமத்தங்
விகப்பேதி “உஸ்ஸாஹங் கத்வா மம வண்ணங் வத்³மானோபி புது³ஜ்ஜனோ பாணாதிபாதங் பஹாய பாணாதிபாதா
படிவிரதோ”திஆதி³னா பரானுத்³தே³ஸிகனயேன வா ஸப்³பதா³பி ஆசாரஸீலமத்தமேவ வதெய்ய, ந தது³த்தரிங்.
“யதா²பனேகே பொ⁴ந்தோ ஸமணப்³ராஹ்மணபா⁴வங் படிஜானமானா, பரேஹி ச ததா² ஸம்பா⁴வியமானா
தது³னு³ரூபபடிபத்திங் அஜானந்தோ, அஸமத்த³னதோ ச ந அபி⁴ஸம்பு⁴ணந்தி, ந ஏவமயங். அயங் பன ஸமணோ
கோ³தமோ ஸப்³பதா³பி ஸமணஸாருப்பபடிபத்திங் பூரேஸியேவா³தி ஏவங் அஞ்ஞுத்³தே³ஸிகனயேன வா ஸப்³பதா³பி
ஆசாரஸீலமத்தமேவ வதெய்ய, ந தது³த்தரிந்தி. பனாதி வசனாலங்காரே விகப்பனத்தே²னேவ
உபன்யாஸாதி³அத்த³ஸ்ஸ ஸிஜ்ஜனதோ. ஏகேதி அஞ்ஞே. “ஏகச்சே”திபி வத்³ந்தி. பொ⁴ந்தோதி ஸாதா⁴னங்
பியஸமுதா³ஹாரோ. ஸாத⁴வோ ஹி பரே “பொ⁴ந்தோ”தி வா “தே³வானங் பியா”தி வா “ஆயஸ்மந்தோ”தி வா
ஸமாலபந்தி. ஸமணப்³ராஹ்மணாதி யங் கிஞ்சி பப்³பஜ்ஜங் உபக³ததாய ஸமணா. ஜாதிமத்தேன ச ப்³ராஹ்மணாதி.

ஸத்தா⁴ நாம இத⁴ சதுப்³பி³தே⁴ஸு டா²னேஸுதி ஆஹ “கம்மஞ்சா”திஆதி³. கம்மகம்மப³லஸம்ப³ந்தே⁴னேவ
இத⁴லோகபரலோகஸுத்³ஹனங் த³ட்ட²பு³பு³ங் “எத்த² கம்மங் விபச்சதி, கம்மப³லஞ்ச அனுப⁴விதப்³”ந்தி. தத³த்தங்
ப்யதி³ரேகதோ ஞாபேதி “அயங் மே”திஆதி³னா. படிகரிஸ்ஸதீதி பச்சபகாரங் கரிஸ்ஸதி. ததே³வ ஸமத்தே²துங்
“ஏவங்தி³ன்னானி ஹி”திஆதி³மாஹ. தே³ஸனாஸீலமத்தங் பதா⁴னங் கத்வா நித³ஸ்ஸனதோ. தேன சதுப்³பி³த⁴ம்பி
பச்சயங் நித³ஸ்ஸேதீதி வத்தங் “அத்த²தோ பனா”திஆதி³.

“ஸெய்யதி”ந்தி அயங் ஸத்தோ “ஸோ கதமோ”தி அத்தே ஏகோ நிபாதோ, நிபாதஸமுதாயோ வா, தேன ச பீஜகாமபூதகாமஸமாரம்பாதே ஸத்தக்கமேன அப்பதாநபூதோபி பீஜகாமபூதகாமோ விபஜ்ஜிதப்பட்டானே பதாநபூதோ விய படினித்திஸ்யதி. அஞ்ஞோ ஹி ஸத்தக்கமோ அஞ்ஞோ அத்தக்கமோதி ஆஹ “கதமோ ஸோ பீஜகாமபூதகாமோ”தி. தஸ்மிஞ்ஹி விபத்தே தப்பிஸயஸமாரம்பாபி விபத்தோவ ஹோதி. இமமத்தஞ்ஹி தஸ்ஸேதுங் “யஸ்ஸ ஸமாரம்பாங் அனுயுத்தா விஹரந்தீ”தி வுத்தங். தேனேவ ச பானியங் “மூலபீஜ”ந்திஆதிஸா ஸோ நித்திட்டோதி. மூலமேவ பீஜங் மூலபீஜங், மூலங் பீஜங் ஏதஸ்ஸாதிபி மூலபீஜந்தி இத த்விதா அத்தோ. ஸேஸபதேஸுபி ஏஸேவ நயோ. அதோ ந சோதேதப்பமேதங் “கஸ்மா பனெத்த பீஜகாமபூதகாமங் புச்சித்வா பீஜகாமோ ஏவ விபத்தோ”தி. தத்த ஹி படமேன அத்தேன பீஜகாமோ நித்திட்டோ, துதியேன பூதகாமோ, துவிதோபேஸ ஸாமஞ்ஞனித்தேஸேன வா மூலபீஜஞ்ச மூலபீஜஞ்ச மூலபீஜந்தி ஏகஸேஸனயேன வா நித்திட்டோதி வேதிதப்போ, தேனேவ வக்கதி “ஸப்பஞ்ஹேத”ந்திஆதிங். அதீவ விஸதி பேஸஜ்ஜபயோகேஸுதி அதிவிஸங், அதிவிஸா வா, யா “மஹோஸத”ந்திபி வுச்சதி கச்சகோதி காளகச்சகோ, யங் “பிலக்கோ”திபி வதந்தி. கபித்தனோதி அம்பிலங்குரபலோ ஸேதருக்கோ. ஸோ ஹி கம்பதி சலத்தி கபித்தனோ தனபச்சயேன, கபீதி வா மக்கடோ, தஸ்ஸ தனஸதிஸங் பல்ங் யஸ்ஸாதி கபித்தனோ. “கபித்தனோதி பிப்பலிருக்கோ”தி (விஸுத்தி. 1.108) ஹி விஸுத்திமக்கமகாயங் வுத்தங். பூருபீஜங் நாம பப்பபீஜங். அஜ்ஜகந்தி ஸேதபண்ணாஸங். பண்ணிஜ்ஜகந்தி ஸமீரணங். ஹிரிவேரந்தி வாரங். பச்சயந்தரஸமவாயே ஸதிஸபலுப்பத்தியா விஸேஸகாரணபாவதோ விருஹனஸமத்தே ஸாரபலே நிருஹ்ஹோ பீஜஸத்தோதி தஸ்ஸேதி “விருஹனஸமத்தமேவா”தி இமினா. இதரஞ்ஹி அபீஜஸங்க்யங் கத்தங், தஞ்ச கோ ருக்கதோ வியோஜிதமேவ. அவியோஜிதங் பன ததா வா ஹோது, அஞ்ஞதா வா “பூதகாமோ”த்வேவ வுச்சதி யதாவுத்தேன துதியட்டேன. வினயா (பாசி. 91) நூருபதோ தேஸங் விஸேஸங் தஸ்ஸேதி “தத்தா”திஆதிஸா. யமெத்த வத்தப்பங், தங் ஹெட்டா வுத்தமேவ.

12. ஸன்னிதாநங் ஸன்னிதி, தாய கரீயதேதி ஸன்னிதி காரோ, அன்னபானாதி. ஏவங் கார-ஸத்தஸ்ஸ கம்மத்ததங் ஸந்தாய “ஸன்னிதி காரபரிபோக”ந்தி வுத்தங். அயமபரோ நயோ - யதா “ஆசயங் காமினோ”தி வத்தப்பே அனுனாஸிகலோபேன “ஆசயகாமினோ”தி (த. ஸ. 10) நித்தேஸோ கதோ, ஏவமிதாபி “ஸன்னிதி காரங் பரிபோக”ந்தி வத்தப்பே அனுனாஸிகலோபேன “ஸன்னிதி காரபரிபோக”ந்தி வுத்தங், ஸன்னிதிங் கத்வா பரிபோகந்தி அத்தோ. வினயவஸேனாதி வினயாக்தாசாரவஸேன. வினயாக்தாசாரோ ஹி உத்தரலோபேன “வினயோ”தி வுத்தோ, காயவாசானங் வா வினயனங் வினயோ. ஸுத்தந்தனயபடிபத்தியா விஸுங் கஹித்தா வினயாசாரோயேவ இத லப்பாதி. ஸம்மா கிலேஸே லிகத்தி ஸல்லேகோதி ச வினயாசாரஸ்ஸ விஸுங் கஹித்தா ஸுத்தந்தனயபடிபத்தி ஏவ. படிக்கஹிதந்தி காயேன வா காயபடிபத்தேன வா படிக்கஹிதங். அபரஜ்ஜுதி அபரஸ்மிங் திவஸே. தத்வாதி பரிவத்தனவஸேன தத்வா. டபாபெத்வாதி ச அத்தனோ ஸந்தககரணேன டபாபெத்வா. தேஸம்பி ஸந்தகங் விஸ்ஸாஸக்காஹாதிவஸேன பரிபுஞ்ஜிதுங் வட்டதி. ஸுத்தந்தனயவஸேன ஸல்லேகோ ஏவ ந ஹோதி.

யானி ச தேஸங் அனுலோமானீதி எத்த ஸானுலோமதாஞ்ஞரஸங், மதுகபுப்பரஸங், பக்கடாகரஸஞ்ச டபெத்வா அவஸேஸா ஸப்பேபி பல்புப்பத்தரஸா அனுலோமபானானீதி துட்டப்பங், யதாபரிச்சேதகாலங் அனதிட்டிதங் அவிக்கபிதந்தி அத்தோ.

ஸன்னிதியதேதி ஸன்னிதி, வத்தமேவ. பரியாயதி கப்பியதீதி பரியாயோ, கப்பியவாசானுஸாரேன படிபத்தி, தஸ்ஸ கதாதி பரியாயகதா. தப்பிபரீதோ நிப்பரியாயோ, கப்பியம்பி அனுபக்கம்ம ஸந்துட்டிவஸேன படிபத்தி, பரியாய-ஸத்தோ வா காரணே, தஸ்மா கப்பியகாரணவஸேன வுத்தா கதா பரியாயகதா. தத்பி அவத்வா ஸந்துட்டிவஸேன வுத்தா நிப்பரியாயோ. “ஸசே”திஆதி அஞ்ஞஸ்ஸ தானாகாரதஸ்ஸனங். பானியா உத்திஸனங் உத்தேஸோ. அத்தஸ்ஸ புச்சா பரிபுச்சனங். “அதாதுங் ந வட்டதி”தி இமினா அதானே ஸல்லேககோபனங் தஸ்ஸேதி. அப்பஹோந்தேதி காதுங் அப்பஹோனகே ஸதி. பச்சாஸாயாதி சீவரபடிபாஸாய. அனுஞ்ஞாதகாலேதி அனத்ததே கதினே ஏகோ பச்சிமகத்திகமாலோ, அத்ததே கதினே பச்சிமகத்திகமாலேன ஸஹ ஹேமந்திகா சத்தாரோ மாஸா, பிட்டிஸமயே யோ கோசி ஏகோ மாஸோதி ஏவங் ததியகதினஸிக்காபதாதிஸு அனுஞ்ஞாதஸமயே. ஸுத்தந்தி சீவரஸிப்பனஸுத்தங். வினயகம்மங் கத்வாதி மூலசீவரங் பரிக்காரஸோளங் அதிட்டஹித்வா பச்சாஸாசீவரமேவ மூலசீவரங் கத்வா டபேதப்பங், தங் புன மாஸபரிஹாரங் லபாதி, ஏதேன உபாயேன யாவ இச்சதி, தாவ அஞ்ஞமஞ்ஞங் மூலசீவரங் கத்வா டபேதுங் லப்பாதி வுத்தனயேன, விகப்பனாவஸேன வா வினயகம்மங் கத்வா. கஸ்மா ந வட்டதீதி ஆஹ “ஸன்னிதி ச ஹோதி ஸல்லேகஞ்ச கோபேதி”.

உபரி மண்டபஸதிஸங் பதர்ச்சன்னங், ஸப்பபலிஞ்ஞம்ங் வா சாதெத்வா கதங் வய்ஹங். உபோஸு பஸ்ஸேஸு ஸுவண்ணரஜதாதிமயா கோபானஸியோ தத்வா கருளபக்கனயேன கதா ஸந்தமாளிதா. பல்காதிஸா கதங் பீடகயானங் ஸிவிகா. அந்தோலிகாஸங்காதா படபோடலிகா பாடங்கீ. “ஏகபிக்குஸஸ ஹி”திஆதி தத்தஸ்ஸ ஸமத்தனங். அரஞ்ஞத்தாயாதி அரஞ்ஞகமனத்தாய. தோதபாதகத்தாயாதி தோவிதபாதானமனுரக்கணத்தாய. ஸங்ஹனிதப்பா பந்திதப்பாதி ஸங்காடா, உபாஹனாயேவ ஸங்காடா ததா, யுகளபூதா உபாஹனாதி அத்தோ. அஞ்ஞஸ்ஸ தாதப்பாதி எத்த வுத்தனயேன தானங் வேதிதப்பங்.

மஞ்சோதி நிதஸ்ஸனமத்தங். ஸப்பேபி ஹி பீடபிஸாத்யோ நிஸீதஸ்யனயொக் கா கஹேதப்பா தேஸுபி ததாபடிபஜிதப்பதோ.

ஆபாத்பச்சயா ஏவ அத்தனா பரிபுஞ்ஜிதப்பா கந்தா வட்டந்தீதி தஸ்ஸேதி
“கண்டுக்கச்சுவிதோஸாதி”ஆபாதே ஸதீ”தி இமினா. “லக்கணே ஹி ஸதி ஹேதுத்தோபி கத்தசி
ஸம்பவதி”தி ஹெட்டா வுத்தோயேவ. தத்த கண்டுதி கஜ்ஜு. கச்சுதி விதச்சிகா. சுவிதோஸோதி கிலாஸாதி.
ஆஹராபெத்வாதி ஞாதிபவாரிததோ பிஃக்காசாரவத்தேன வா ந யேன கேனசி வா ஆகாரேன ஹராபெத்வா.
பேஸுஜபச்சயேஹி கிலாஸஸ விஞ்ஞத்திபி வட்டதி. “அனுஜானாமி பிஃக்கவே , கந்தாங் கஹேத்வா
கவாடே பஞ்சங்குலிகங் தாதுங், புப்பங் கஹேத்வா விஹாரே ஏகமந்தங் நிக்கிபிது”ந்தி (சூளவ. 264) வசனதோ
“த்வாரே”திஆதி வுத்தங். காரதூபனங் விஹாரவாஸனா, சேதியகரவாஸனா வா. ஆதி-ஸத்தேன
சேதியபடிமபூஜாதீனி ஸங்கண்ஹாதி.

கிலேஸேஹி ஆமஸிதப்பதோ ஆமிஸங், யங் கிஞ்சி உபபோகாரஹங் வத்து, தஸ்மா யதாவுத்தானம்பி
பஸங்கங் நிவாரேதுங் “வுத்தாவஸேஸங் துட்டப்ப”ந்தி ஆஹ, பாரிஸேஸனயதோ கஹிதத்தா வுத்தாவஸேஸங்
துட்டப்பந்தி அதிப்பாயோ. கிங் பனேதந்தி வுத்தங் “ஸெய்யதி”ந்திஆதி. ததாருபே காலேதி காமங் பவிஸிதுங்
துக்கராதிக்காலே. வல்லாரோதி ஸுக்கமங்ஸங். பாஜன-ஸத்தோ ஸப்பிதேலகுளஸத்தேஹி யோஜேதப்போ
ததுவினாபாவித்தா. காலஸஸேவாதி பகேவ. உதுக்கத்தமேதி உதுகே ச கத்தமே ச. நிமித்தே சேதங் பும்மங்,
பாவலக்கணே வா. அச்சுதாதி நிஸீதத். புஞ்ஜந்தஸஸேவாதி புஞ்ஜதோ ஏவ பிஃக்குனோ,
ஸம்பதானவசனங், அனாதரத்தே வா ஸாமிவசனங். கிரியந்தராவச்சேதனயோகேன ஹேத் அனாதரதா.
கீவாயாமகந்தி பா்வனபுங்ஸகவசனங், கீவங் ஆயமெத்வா ஆயதங் கத்வாதி அத்தோ, யதா வா புத்தே
அதிபுத்ததாய கீவா ஆயமிதப்பா ஹோதி, ததாதிபி வட்டதி. சதுமாஸம்பீதி வஸ்ஸானஸஸ சத்தாரோ மாஸேபி.
குடும்பங் வச்சதி தானங், ததஸ்ஸத்தீதி குடும்பிகோ, முண்டோ ச ஸோ குடும்பிகோ சாதி முண்டுகுடும்பிகோ,
தஸ்ஸ ஜீவிகங் ததா, தங் கத்வா ஜீவீதி அத்தோ. நயதஸ்ஸனமத்தஞ்சேதங் ஆமிஸபதேன தஸ்ஸிதானங்
ஸன்னிதிவத்துனந்தி துட்டப்பங்.

தப்பிரஹிதங் ஸமணபடிபத்திங் தஸ்ஸெந்தோ “பிஃக்குனோ பனா”திஆதிமாஹ. தத்த “குளபிண்டோ
தாலபக்கப்பமாண”ந்தி ஸாரத்திப்பனியங் வுத்தங். சதுபாஃகமத்தந்தி குடும்பமத்தந்தி வுத்தங். “ஏகா
தண்டுலனாளீ”தி வுத்தத்தா பன தஸ்ஸா சதுபாஃகோ ஏகபத்தோதி வதுந்தி. வுத்தஞ்ச -

“குடுவோ பஸதோ ஏகோ, பத்தோ தே சதுரோ ஸியுங்;
ஆள்ஹகோ சதுரோ பத்தா, தோணங் வா சதுராளஹக”ந்தி.

கஸ்மாதி வுத்தங் “தே ஹீ”திஆதி. ஆஹராபெத்வாபி டுபேதுங் வட்டதி, பகேவ யதாலத்தாங்.
“அபாஸுககாலே”திஆதினா ஸுத்தாசித்தேன டுபிதஸ்ஸ பரிபோஃகோ ஸல்லேகங் ந கோபேதீதி தஸ்ஸேதி.
ஸம்முதிசூடிகாத்யோ சதஸ்ஸோ, அவாஸாகாரபுத்தேன வா உபோஸதாஃகாராதினா ஸஹ பஞ்சசூடியோ
ஸந்தாஃய “கப்பியசூடிய”ந்திஆதி வுத்தங். ஸன்னிதி நாம நத்தி தத்த அந்தோவுத்த அந்தோபக்கஸ்ஸ
அனுஞ்ஞாதத்தா. “ததாஃகதஸ்ஸா”திஆதினா அதிஃகாரானுருபங் அத்தங் பயோஜேதி. பிலோதிககண்டந்தி
ஜின்ணசோளகண்டங்.

13. “கீவங் பஸாரெத்வா”தி ஏதேன ஸயமேவ ஆபாதகமனே தோஸோ நத்தீதி தஸ்ஸேதி. எத்தகம்பீதி
வினிச்சயவிசாரணா வுத்துகித்தனம்பி. பயோஜனமத்தமேவாதி பத்தயோஜனமத்தமேவ. யஸ்ஸ பன பதஸ்ஸ
வித்தாரகதங் வினா ந ஸக்கா அத்தோ விஞ்ஞாதுங், தத்த வித்தாரகதாபி பத்தஸங்கஹமேவ கச்சதி.

குதூஹலவஸேன பெக்கிதப்பதோ பெக்கங், நடஸத்தவிதினா பயோகோ. நடஸமுஹேன பன ஜனஸமுஹே
கத்தப்பவஸேன “நடஸம்மஜ்ஜ”ந்தி வுத்தங். ஜனானங் ஸம்மத்தே ஸமுஹே கதந்தி ஹி ஸம்மஜ்ஜங்.
ஸாரஸமாஸே பன “பெக்காமஹ”ந்திபி வதுந்தி, “ஸம்மஜ்ஜதஸ்ஸனுஸ்ஸவ”ந்தி தேஸங் மதே அத்தோ.
பாரதனாமகானங் துவேபாதுகராஜனங், ராமரஞ்ஞோ ச யுஜ்ஜனாதிக்கங் தப்பஸுதேஹி ஆசிக்கிதப்பதோ
அக்கானங். கந்தும்பி ந வட்டதி, பகேவ தங் ஸோதுங். பாணினா தாளிதப்பங் ஸரங் பாணிஸ்ஸரந்தி ஆஹ
“கங்ஸதாள”ந்தி, லோஹமயோ தூரியஜாதிவிஸேஸோ கங்ஸோ, லோஹமயபத்தோ வா, தஸ்ஸ தாளஸஸத்தந்தி
அத்தோ. பாணினங் தாளஸஸரந்தி அத்தங் ஸந்தாஃய பாணிதாளந்திபி வதுந்தி. கானஸங்காதானங்
தூரியவிஸேஸானங் தாளனங் கனதாளங் நாம, தண்டமயஸம்மதாளங் ஸிலாதலாகதாளங் வா. மந்தேனாதி
புத்தாவிஸனமந்தேன. ஏகேதி ஸாரஸமாஸாசரியா, உத்தரவிஹாரவாஸினோ ச, யதா செத்த, ஏவமிதோ பரேஸுபி
“ஏகே”தி ஆகத்தட்டானேஸு. தே கிர தீகனிகாயஸ்ஸத்தவிஸேஸவாதினோ. சதுரஸ்ஸஅம்பணகதாளங் நாம
ருக்கஸாரதண்டாதிஸு யேன கேனசி சதுரஸ்ஸஅம்பணங் கத்வா சதுஸு பஸ்ஸேஸு தம்மேன ஓனத்தித்வா
வாதிதபண்டஸ்ஸ தாளனங். தஞ்ஹி ஏகாதஸதோணப்பமாணமானவிஸேஸஸண்டானத்தா “அம்பணக”ந்தி
வுச்சதி, பிம்பிஸகந்திபி தஸ்ஸேவ நாமங். ததா கும்பாஸண்டானதாய கும்போ, கடோயேவ வா, தஸ்ஸ
துனந்தி குத்தகபாணகா. அப்போக்கிரணங் ரங்கபலிகரணங். தே ஹி நச்சட்டானே தேவதானங்
பலிகரணங் நாம கத்வா கீளந்தி, யங் “நந்தி”திபி வுச்சதி. இத்திபுரிஸஸங்யோகாதிக்கிலேஸஜனகங் படிபாணசித்தங்
ஸோபானகரணதோ ஸோபானகரங் நாம. “ஸோபானகர”ந்தி ஸாரஸமாஸே வுத்தங். சண்டாய அலந்தி

சண்டாலங், அயோகுளிகீளா. சண்டாலா நாம ஹினஜாதிகா ஸுனக்மங்ஸபோஜினோ, தேஸங் இதந்தி சண்டாலங். ஸாணே உத்கேன தேமெத்வா அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஆகோடனகீளா ஸாணதோவனகீளா. வங்ஸேன கதங் கீளனங் வங்ஸந்தி ஆஹ “வேஞ்ஞங் உஸ்ஸாபெத்வா கீளன”ந்தி.

நிக்ணித்வாதி பூமியங் நிகாதங் கத்வா. நக்ஸத்தகாலேதி நக்ஸத்தயோகஸ்ணகாலே. தமத்தங் அங்குத்தராக்மே த்ஸகனிபாதபானியா (அ. நி. 10.106) ஸாதெத்ந்தோ “வுத்தம்பிசேத”ந்திஆதிமாஹ. தத்தாதி தஸ்மிங் அட்டிதோவனே. இந்த்ஜாலேனாதி அட்டிதோவனமந்தங் பரிஜப்பெத்வா யதா பரே அட்டிநியேவ பஸ்ஸந்தி, ந மங்ஸாதீனி, ஏவங் மங்ஸாதீனமந்தரதாபனமாயாய. இந்த்ஸ்ஸ ஜாலமிவ ஹி படிச்சாதீதுங் ஸமத்தனதோ “இந்த்ஜால”ந்தி மாயா வுச்சதி இந்த்ஸாபாத்யோ விய. அட்டிதோவனந்தி அட்டிதோவனகீளா.

ஹத்திஆதிஹி ஸத்திங் யஜ்ஜிதுந்தி ஹத்திஆதிஸ் அபிர்ஹித்வா அஞ்ஞேஹி ஸத்திங் யஜ்ஜனங், ஹத்திஆதிஹி ச ஸத்திங் ஸயமேவ யஜ்ஜனங் ஸந்தாாய வுத்தங், ஹத்திஆதிஹி ஸத்திங் அஞ்ஞேஹி யஜ்ஜிதுங், ஸயங் வா யஜ்ஜிதுந்தி ஹி அத்தோ. தேதி ஹத்திஆதியோ. அஞ்ஞமஞ்ஞங் மதெந்தி விலோதெந்தி மல்லா, பாஹுயுத்தாகாரகா, தேஸங் யுத்தாங். ஸம்பஹாரோதி ஸங்காமோ. பஸ்ஸ ஸேனாய அக்ஸங் க்ணனகொட்டாஸங் கரொந்தி எத்தாதி பஸ்க்ஸங், “எத்தகா ஹத்தி, எத்தகா அஸ்ஸா”திஆதினா பஸ்க்ஸனட்டானங். ஸேனங் வியூஹந்தி எத்த விபர்ஜித்வா ட்பெந்தி, ஸேனாய வா எத்த ப்யூஹனங் வின்யாஸோதி ஸேனாப்யூஹா, “இதோ ஹத்தி ஹொந்து, இதோ அஸ்ஸா ஹொந்து”திஆதினா யுத்தாத்தங் சதுரங்க்பலாய ஸேனாய தேஸவிலேஸேஸு விசாரணட்டானங், தங் பன பேததோ ஸகடப்யூஹாதிவஸேன. ஆதிஸத்தேன சக்கபதுமப்யூஹானங் த்ண்ட்போக்மண்டலாஸங்ஹதப்யூஹானஞ்ச க்ஹணங், “தயோ ஹத்தி பச்சிமங் ஹத்தானிகங், தயோ அஸ்ஸா பச்சிமங் அஸ்ஸானிகங், தயோ ரதா பச்சிமங் ரதானிகங், சத்தாரோ புரிஸா ஸரஹத்தா பத்தி பச்சிமங் பத்தானிக”ந்தி (பாசி. 324 உய்யோதிக்கஸிக்காபதே) கண்ட்வித்தாஸிக்காபதஸ்ஸ பத்பாஜனங் ஸந்தாாய “தயோ...பே...ஆதினா நயேன வுத்தஸ்ஸா”தி ஆஹ. தஞ்ச கோ “த்வாத்ஸபுரிஸோ ஹத்தி, திபுரிஸோ அஸ்ஸோ, சதுபுரிஸோ ரதோ, சத்தாரோ புரிஸா ஸரஹத்தா பத்தி”தி (பாசி. 314 உய்யுத்தஸேனாஸிக்காபதே) வுத்தலக்க்ணதோ ஹத்திஆதிக்ணனேனாதி தட்டப்பங், ஏதேன ச “ச ஹத்தினியோ, ஏகோ ச ஹத்தி இதமேக”ந்தி (மஹாவ. அட்ட. 245) சம்மக்கந்தக்வண்ணனாயங் வுத்தமனிகங் படிக்கிபதி.

14. காரணங் நாம பஸ்ஸ டானந்தி வுத்தங் “பமாதோ...பே... டான”ந்தி. பதானீதி ஸாரீஆதினங் பதிட்டானானி. அட்டாபதந்தி ஸஞ்ஞாய தீக்தா. “அட்டபத”ந்திபி பட்ந்தி. துஸபதங் நாம த்வீஹி பந்திதி வீஸதியா பதேஹி கீளனஜாதங். அட்டபதத்ஸபதேஸுதி அட்டபதத்ஸபத்பலகேஸு. ஆகாஸேயேவ கீளனந்தி “அயங் ஸாரீ அஸுகபதங் மயா நீதா, அயங் அஸுகபதந்தி கேவலங் முகேனேவ வதந்தானங் ஆகாஸேயேவ ஜாதஸ்ஸ கீளனங். நானாபதமண்டலந்தி அனேகவிஹிதஸாரீமக்ஸபரிவட்டங். பரிஹரிதப்பந்தி ஸாரியோ பரிஹரிதுங் யுத்தகங். இதோ சிதோ ச ஸரந்தி பரிவத்தந்தி ஸாரியோ, யேன கேனசி கதானி அக்ஸிஜானி. தத்தாதி தாஸு ஸாரீஸு, தஸ்மிங் வா அபனயனுபனயனே. ஜாதகலிகேதி ஜாதமண்டலே. “ஜாதபலகே”திபி அதுனா பாடோ. பாஸகங் வுச்சதி ஸு பஸ்ஸேஸு ஏகேகங் யாவ ஸ்க்கங் தஸ்ஸெத்வா கதகீளனகங், தங் வட்டெத்வா யதாலத்தாங் ஏககாதிவஸேன ஸாரியோ அபனெந்தோ, உபனெந்தோ ச கீளந்தி, பஸதி அட்டபதாதீஸு பாதாதி, புஸதி சாதி ஹி பாஸகோ, சதுப்பிஸதிவிதோ அக்கோ. யங் ஸந்தாாய வுத்தங் -

“அட்டகங் மாலிகங் வுத்தங், ஸாவட்டஞ்ச ஸ்கங் மதங்;
சதுக்கங் பஹுலங் ஞெய்யங், த்வி பிந்துஸந்திபத்திரகங்;
சதுவீஸதி ஆயா ச, முனிந்தேன பகாஸிதா”தி.

தேன கீளனமிதா பாஸககீளனங். க்டனங் பஹரணங், தேன கீளா க்டிகாதி ஆஹ “தீக்தாத்ண்டகேனா”திஆதி. க்டேன கும்பேன கீளா க்டிகாதி ஏகே. மஞ்ஜிட்டிகாய வாதி மஞ்ஜிட்டிஸங்காதஸ்ஸ யோஜனவல்லிருக்கஸ்ஸ ஸாரங் க்ஹெத்வா பக்ககஸாவங் ஸந்தாாய வததி. ஸித்தோத்கேன வாதி [பிட்டோத்கேன வா (அட்டகதாயங்)] ச பக்கமதுஸித்தோத்கங். ஸலாகஹத்தந்தி தாலஹிராதீனங் கலாபஸ்ஸேதங் அதிவசனங். பஹுஸு ஸலாகாஸு விலேஸஸரஹிதங் ஏகங் ஸலாகங் க்ஹெத்வா தாஸு பக்கிபித்வா புன தஞ்ஞேவ உத்தாரந்தா ஸலாகஹத்தேன கீளந்தி கேசி. குளகீளாதி குளபலகீளா, யேன கேனசி வா கதகுளகீளா. பண்ணேன வங்ஸாகாரேன கதா நாளிகா பண்ணனாளிகா, தேனேவாஹ “தங்தாமந்தா”தி. குத்தகே க-பச்சயோதி தஸ்ஸேதி “குத்தகனங்கல்”ந்தி இமினா. ஹத்தபாதானங் மொக்கேன மோசனேன சயதி பரிவத்ததி ஏதாயாதி மொக்கசிகா, தேனாஹ “ஆகாஸே வா”திஆதி. பரிப்பமனத்தாயேவ தங் சக்கங் நாமாதி தஸ்ஸேதுங் “பரிப்பமனசக்க”ந்தி வுத்தங்.

பண்ணேன கதா நாளி பண்ணனாளி, இமினா பத்தாஹகபதத்வயஸ்ஸ யதாக்கமங் பரியாயங் தஸ்ஸேதி. தேன கதா பன கீளா பத்தாஹகாதி வுத்தங் “தாயா”திஆதி. குத்தகோ ரதோ ரதகோ க-ஸத்தஸ்ஸ குத்தகத்தவசனதோ. ஏஸ நயோ ஸேஸபதேஸுபி. ஆகாஸே வா யங் ஞாபேதி, தஸ்ஸ பிட்டியங் வா யதா வா ததா வா அக்ஸரங் லிகித்வா “ஏவமிது”ந்தி ஜானநேன கீளா அக்ஸரிகா, புச்சந்தஸ்ஸ முகாகுதங் அக்ஸரங் க்ஹெத்வா டட்டமுத்திலாபாதிஜானநகீளாதிபி வதந்தி. வஜ்ஜ-ஸத்தோ அபராதத்தோதி ஆஹ “யதாவஜ்ஜங் நாமா”திஆதி. வாதிதானுருபங் நச்சனங், காயனங் வா யதாவஜ்ஜந்திபி வதந்தி. “ஏவங் கதே ஜயோ பவிஸ்ஸதி,

ஏவங் கதே பராஜயோ"தி ஜயபராஜயங் புரக்கத்வா பயோகுகரணவஸேன பரிஹாரபதாதினம்பி ஜைதப்பமாதிட்டானபாவோ வேதிதப்போ, பங்குசீராதிஹி ச வங்ஸாதிஹி கத்தப்பா கிச்சனித்தி, அஸித்தி சாதி ஜயபராஜயாவஹோ பயோகோ வுத்தோ, யதாவஜ்ஜந்தி ச காணாதிஹி ஸதிஸாகாரதஸ்ஸனேஹி ஜயபராஜயவஸேன ஜைதகீனிகபாவேன வுத்தங். ஸப்போபி ஹேதே ஜோதெந்தி பகாஸெந்தி ஏதேஹி தப்பயோகிகா ஜயபராஜயவஸேன, ஜவந்தி ச கச்சந்தி ஜயபராஜயங் ஏதேஹிதி வா அத்தேன ஜைதஸத்தவசனியதங் நாதிவத்தந்தி.

15. பமாணாதிக்கந்தாஸனந்தி "அட்டங்குலபாதகங் காரேதப்பங் ஸுக்தங்குலேனா"தி வுத்தப்பமாணதோ அதிக்கந்தாஸனங். கம்மவஸேன பயோஜனதோ "அனுயுத்தா விஹரந்தீதி பதங் அபெக்கித்வா"தி வுத்தங். வாஸுபானிதி ஆஹரிமானி ஸீஹப்பக்காதிவாஸுபானி. வுத்தஞ்ஹி பிக்குனிவிபங்கே "பல்லங்கோ நாம ஆஹரிமேஹி வாளேஹி கதோ"தி (பாசி. 984) "அகப்பியருபாகுலோ அகப்பியமஞ்சோ பல்லங்கோ"தி ஸாரஸமாஸே வுத்தங். தீக்லோமகோ மஹாகோஜவோதி சதுரங்குலாதிக்கலோமோ காளவண்ணோ மஹாகோஜவோ. குவுச்சதி பதவீ, தஸ்ஸங் ஜவதி ஸோபன்னவித்தவஸேனாதி கோஜவோ. "சதுரங்குலாதிக்கானி கிர தஸ்ஸ லோமானி"தி வசனதோ சதுரங்குலதோ ஹெட்டா வட்டத்தி வுத்தி. உத்தலோமீ ஏகந்தலோமீதி விஸேஸதஸ்ஸனமேதங், தஸ்மா யதி தாஸ ந பவிஸதி, வட்டத்தி கஹேதப்பங். வானவிசித்தந்தி பித்திச்சுதாதிஆகாரேன வானேன ஸிப்பனேன விசித்தங். உண்ணாமயத்தரணந்தி மிக்லோமபகதமத்தரணங். ஸேதத்தரணாதி தவலத்தரணோ. ஸீத்தித்தேஹி ஸேவிதப்பத்தா ஸேதத்தரணோ, "பஹுமுதுலோமகோ"திபி வுத்தி. கன்னப்புகோதி ஸப்பதா புப்பாகாரஸம்பன்னோ. "உண்ணாமயத்தரணாதி உண்ணாமயோ லோஹித்தரணா"தி (ஸாரத்த. 10. 258) ஸாரத்ததீபனியங் வுத்தங். ஆமலகபத்தாகாராஹி புப்பந்திஹி யேபுய்யதோ கதத்தா ஆமலகபத்தோதிபி வுச்சதி.

திண்ணங் தூலானந்தி ருக்கதூலலதாதூலபோடகீதூலஸங்காதானங் திண்ணங் தூலானங். உதிதங் த்வீஸ லோமங் தஸா யஸ்ஸாதி உத்தலோமீ இ-காரஸ்ஸ அகாரங், த-காரஸ்ஸ லோபங், த்விபாவஞ்ச கத்வா. ஏகஸ்மிங் அந்தே லோமங் தஸா யஸ்ஸாதி ஏகந்தலோமீ. உபயத்த கேசீதி ஸாரஸமாஸாசரியா, உத்தரவிஹாரவாஸினோ ச. தேஸங் வாதே பன உதிதமேகதோ உக்கதங் லோமமயங் புப்பங் யஸ்ஸாதி உத்தலோமீ வுத்தனயேன. உபதோ அந்ததோ ஏகங் ஸதிஸ்ஸ லோமமயங் புப்பங் யஸ்ஸாதி ஏகந்தலோமீதி வசனத்தோ. வினயட்டகதாயங் பன "உத்தலோமீதி ஏகதோ உக்கதலோமங் உண்ணாமயத்தரணங். 'உத்தலோமீதிபி பாடோ. ஏகந்தலோமீதி உபதோ உக்கதலோமங் உண்ணாமயத்தரணந்தி (மஹாவ. அட்ட. 254) வுத்தங், நாமமத்தமேஸ விஸேஸோ. அத்ததோ பன அக்கஹிதாவஸேஸோ அட்டகதாத்வயேபி நத்தி தட்டப்போ.

கோஸெய்யஞ்ச கட்டிஸ்ஸஞ்ச கட்டிஸ்ஸானி விருபேகஸேஸவஸேன. தேஹி பகதமத்தரணங் கட்டிஸ்ஸங். ஏததேவத்தங் தஸ்ஸேதுங் "கோஸெய்யகட்டிஸ்ஸமயபச்சத்தரணந்தி வுத்தங், கோஸெய்யஸுத்தானமந்தரந்தரங் ஸுவண்ணமயஸுத்தானி பவேஸெத்வா வீதமத்தரணந்தி வுத்தங் ஹோதி. ஸுவண்ணஸுத்தங் கிர "கட்டிஸ்ஸங், கஸ்ஸட"ந்தி ச வுத்தி. தேனேவ "கோஸெய்யகஸ்ஸடமய"ந்தி ஆசரியதம்மபாலத்தேரேன (தீ. நி. 1.15) வுத்தங். கட்டிஸ்ஸங் நாம வாகவிஸேஸாதிபி வுத்தி. ரதனபரிஸிப்பித்தந்தி ரதனேஹி ஸங்ஸிப்பித்தங், ஸுவண்ணலித்தந்தி கேசி. ஸுத்தகோஸெய்யந்தி ரதனபரிஸிப்பினரஹிதங். வினயேதி வினயட்டகதங், வினயபரியாயங் வா ஸந்தாய வுத்தங். இத ஹி ஸுத்தந்திகபரியாயே "டபெத்வா தூலிகங் ஸப்பானேவ கோனகாதினி ரதனபரிஸிப்பித்தானி வட்டந்தி"தி வுத்தங். வினயபரியாயங் பன பத்வா கருகே டாதப்பத்தா ஸுத்தகோஸெய்யமேவ வட்டதி, நேதரானிதி வினிச்சயோ வேதிதப்போ, ஸுத்தந்திகபரியாயே பன ரதனபரிஸிப்பினரஹிதாபி தூலிகா ந வட்டதி, இதரானி வட்டந்தி, ஸசேபி தானி ரதனபரிஸிப்பித்தானி, பூமத்தரணவஸேன யதானுருபங் மஞ்சபீடாதிஸு ச உபனேதுங் வட்டந்தி. ஸுத்தந்ததேஸனாய கஹட்டானம்பி வஸேன வுத்தத்தா தேஸங் ஸங்கண்ணனத்தங் "டபெத்வா...பே... ந வட்டந்தி வுத்தந்தி அபரே. தீக்னிகாயட்டகதாயந்தி கத்தசி பாடோ, போராணதீக்னிகாயட்டகதாயந்தி அத்தோ. நச்சயொக்கந்தி நச்சிதுங் பஹோனகங். கரொந்தி எத்த நச்சந்தி குத்தகங், தங் பன உத்தலோமீஏகந்தலோமீவிஸேஸமேவ. வுத்தஞ்ச -

"த்விதஸேகதஸான்யுத்தலோமீஏகந்தலோமினோ;
ததேவ ஸோளஸித்தீனங், நச்சயொக்கஞ்ஹி குத்தக"ந்தி.

ஹத்தினோ பிட்டியங் அத்தரங் ஹத்தத்தரங். ஏவங் ஸேஸபதேஸுபி. அஜினசம்மேஹிதி அஜினமிக்சம்மேஹி, தானி கிர சம்மானி ஸுகுமதரானி, தஸ்மா துபட்டதிபட்டானி கத்வா ஸிப்பந்தி. தேன வுத்தங் "அஜினப்பவேணீ"தி, உபருபரி டபெத்வா ஸிப்பனவஸேன ஹி ஸந்ததிபூதா "பவேணீ"தி வுச்சதி. கதலீமிகோதி மஞ்ஜாராகாரமிகோ, தஸ்ஸ தம்மேன கதங் பவரபச்சத்தரணங் ததா. "தங் கிரா"திஆதி ததாக்காரதஸ்ஸனங், தஸ்மா ஸுத்தமேவ கதலீமிக்சம்மங் வட்டத்தி வுத்தி. உத்தரங் உபரிபாக்கங் சாதேதீதி உத்தரச்சதோ, விதானங். தம்பி லோஹிதமேவ இதாதிப்பேதந்தி ஆஹ "ரத்தவிதானேனா"தி. "யங் வத்ததி, தங் ஸஉத்தரச்சேதந்தி எத்த ஸேஸோ, ஸங்ஸிப்பித்தபாவேன ஸத்திங் வத்ததி அத்தோ. ரத்தவிதானேஸு ச காஸாவங் வட்டதி, குஸம்பாதிரத்தமேவ ந வட்டதி, தஞ்ச கோ ஸப்பரத்தமேவ. யங் பன நானாவண்ணங் வானசித்தங் வா லேபசித்தங் வா, தங் வட்டதி. பச்சத்தரணஸ்ஸேவ பதானத்தா தப்படித்தங் ஸேதவிதானம்பி ந வட்டத்தி வுத்தங். உபதோதி உபயத்த மஞ்சஸ்ஸ ஸீஸபாக்கே, பாதப்பாக்கே சாதி அத்தோ. எத்தாபி ஸஉத்தரச்சதே விய வினிச்சயோ. பதுமவண்ணங் வாதி நாதிரத்தங் ஸந்தாயாஹ. விசித்தரங் வாதி பன

ஸப்'புதா' கப்பியத்தா வுத்தங், ந பன உப'தோ உபதா'னேஸு அகப்பியத்தா. ந ஹி லோஹிதக-ஸத்'தோ' சித்தே வட்டதி. படலிகக்'ஹேணேனேவ சித்தகஸ்ஸாபி அத்த'ரணஸ்ஸ ஸங்க'ஹேதப்'புப்பஸங்க'தோ. ஸசே பமாணயுத்தந்தி வுத்தமேவத்தங் ப்யதிரேகதோ ஸமத்தே'துங் ஆஹ "மஹாஉபதா'னங் பன படிக்கி'த்த'ந்தி. மஹாஉபதா'னந்தி ச பமாணாதிக்கந்தங் உபதா'னங். ஸ்ஸப்பமாணமேவ ஹி தஸ்ஸ பமாணங். வுத்தஞ்ச "அனுஜானாமி பி'க்க'வே, ஸ்ஸப்பமாணங் பி'ப்போ'ஹனங் காது"ந்தி (சூளவ. 297) ஸ்ஸப்பமாணஞ்ச நாம யஸ்ஸ வித்தா'ரதோ தீஸு கண்ணேஸு த்'வின்னங் கண்ணானங் அந்தரங் மினியமானங் வித்தி' சேவ சதுரங்கு'லஞ்ச ஹோதி. பி'ப்போ'ஹனஸ்ஸ மஜ்ஜ'ட்டா'னங் திரியதோ முட்டி'ரதனங் ஹோதி. தீ'க'தோ பன தியட்'ட்ட'ரதனங் வா த்'விரதனங் வா. தங் பன அகப்பியத்தாயேவ படிக்கி'த்தங், ந து உச்சாஸயனமஹாஸயனபரியாபன்னத்தா. த்'வேபீதி ஸ்ஸுபதா'னங், பாதா'பதா'னஞ்ச. பச்சத்த'ரணங் தத்'வாதி பச்சத்த'ரணங் கத்'வா அத்த'ரித்'வாதி அத்தோ', இத'ஞ்ச கிலானமேவ ஸந்தா'ய வுத்தங். தேனாஹ ஸேனாஸனக்க'ந்த'கவண்ணனாயங் "அகிலானஸ்ஸாபி ஸ்ஸுபதா'னஞ்ச பாதா'பதா'னஞ்சாதி த்'வயமேவ வட்டதி. கிலானஸ்ஸ பி'ப்போ'ஹனானி ஸந்த'ரித்'வா உபரி பச்சத்த'ரணங் கத்'வா நிபஜ்ஜிதும்பி வட்டதி" (சூளவ. அட்ட', 297) வுத்தனயேனேவாதி வினயே ப'க'வதா வுத்தனயேனேவ. கதங் பன வுத்தந்தி ஆஹ "வுத்தஞ்'ஹேத'ந்திஆதி'. யதா' அட்ட'ங்கு'லபாத'கங் ஹோதி, ஏவங் ஆஸந்தி'யா பாத'ச்சி'ந்த'னங் வேதி'தப்'பங். பல்லங்கஸ்ஸ பன ஆஹரிமானி வாளரூபானி ஆஹரித்'வா புன அப்படி'த'த'தா'காரணம்பி பே'த'னமேவ. விஜடெத்'வாதி ஜடங் நிப்'பே'தெ'த்'வா. பி'ப்போ'ஹனங் காதுந்தி தானி விஜடிததூலானி அந்தோ பக்கி'பித்'வா பி'ப்போ'ஹனங் காதுங்.

16. "மாதுகுச்சி'தோ நிக்க'ந்ததா'ரகான'ந்தி ஏதேன அண்ட'ஜஜலாபு'ஜானமேவ க'ஹணங், மாதுகுச்சி'தோ நிக்க'ந்தத்தாதி ச காரணங் து'ஸ்ஸேதி, தேனேவாயமத்தோ' ஸிஜ்ஜ'தி "அனேகதி'வஸானி அந்தோஸயனஹேது ஏஸ க'ந்தோ'தி. உச்சா'தெ'ந்தி உப்'பு'ட்டெ'ந்தி. ஸண்டா'னஸம்பா'த'னத்த'ந்தி ஸுஸண்டா'னதாஸம்பா'த'னத்த'ங். பரிமத்'த'ந்தி ஸமந்ததோ மத்'த'ந்தி.

தேஸங்யேவ தா'ரகானந்தி புஞ்ஞவந்தானமேவ தா'ரகானங். தேஸமேவ ஹி பகரணானு'ருபதாய க'ஹணங். மஹாமல்லானந்தி மஹதங் பா'ஹு'யுத்'த'காரகானங். ஆதா'ஸோ நாம மண்ட'னகபகதிகானங் மனுஸ்ஸானங் அத்தனோ முக'சா'யாபஸ்ஸனத்தங் கங்ஸலோஹாதி'ஹி கதோ ப'ண்ட'விலேஸோ. தாதி'ஸங் ஸந்தா'ய "யங் கிஞ்சி'பே... ந வட்டதி"தி வுத்தங். அலங்காரஞ்ஜனமேவ ந பே'ஸஜ்ஜஞ்ஜனங். மண்ட'னானு'யோக'ஸ்ஸ ஹி அதி'ப்பேதத்தா தமிழா'னதி'ப்பேதங். லோகே மாலா-ஸத்'தோ' ப'த்த'மாலாயமேவ "மாலா மால்யங் புப்'பு'தா'மே"தி வசனதோ. ஸாஸனே பன ஸுத்'த'பு'ப்பே'ஸுபி நிருள'ஹோதி ஆஹ "அப'த்த'மாலா வா"தி. காளபிளகாதி'னந்தி காளவண்ணபிளகாதி'னங். மத்திககக்கந்தி ஓஸதே'ஹி அபி'ஸங்க'தங் யோக'மத்திகாசுண்ணங். தெ'ந்தி'தி விலேபெந்தி. சலிதேதி விகாராபஜ்ஜனவஸேன சலனங் பத்தே , குபிதேதி அத்தோ'. தேனாதி ஸாஸபகக்கேன. தோ'ஸேதி காளபிளகாதி'னங் ஹேதுபு'தே லோஹிததோ'ஸே. கா'தி'தேதி அபனயனவஸேன கா'தி'தே. ஸன்னிஸின்னேதி தாதி'ஸே து'ட்ட'லோஹிதே பரிக்க'ணே. முக'சுண்ணகேனாதி முக'விலேபனேன . சுண்ணெந்தி'தி விலிம்பெந்தி. தங் ஸப்'பு'ந்தி மத்திகாக்ககஸாஸபதிலஹலித்'திக்ககதா'னஸங்காதங் முக'சுண்ணங், முக'விலேபனஞ்ச ந வட்டதி. அத்தா'னுக்கமஸம்ப'வதோ ஹி அயங் பத'த்'வயஸ்ஸ வண்ணனா. முக'சுண்ணஸங்காதங் முக'விலேபனந்தி வா பத'த்'வயஸ்ஸ து'ல்யாதி'கரணவஸேன அத்த'விபா'வனா.

ஹத்த'பு'ந்த'ந்தி ஹத்தே' ப'ந்தி'தப்'பு'மாப'ரணங், தங் பன ஸங்க'கபாலாத'யோதி ஆஹ "ஹத்தே'திஆதி'. ஸங்கோ' ஏவ கபாலங் ததா'. "அபரே"திஆதி'னா யதா'க்கமங் "ஸிகா'ப'ந்த'ந்திஆதி' பதா'னமத்த'ங் ஸங்'வண்ணேதி. தத்த' ஸிக'ந்தி சூளங். சீரகங் நாம யேன சூளாய தி'ரகரணத்த'ங், ஸோப'னத்த'ஞ்ச விஜ்ஜ'தி. முத்தாய, முத்தா ஏவ வா லதா முத்தாலதா, முத்தாவளி. துண்டோ' நாம சதுஹத்தோ'தி வுத்தங் "சதுஹத்த'த'ண்ட'ங் வா"தி. அலங்கதத'ண்ட'கந்தி பன ததோ ஓமகங் ரத'யட்டி'ஆதி'கங் ஸந்தா'யாஹ. பே'ஸஜ்ஜனானிகந்தி பே'ஸஜ்ஜதும்பங். பத்தாதி'ஓலம்ப'னங் வாமங்ஸேயேவ அசிண்ணந்தி வுத்தங் "வாமபஸ்ஸே ஓலக்கி'த'ந்தி. கண்ணிகா நாம கூடங், தாய ச ரதனேன ச பரிக்கி'த்தோ கோஸோ யஸ்ஸ ததா'. பஞ்சவண்ணஸுத்தஸிப்'பி'நந்தி நீலபீதலோஹிதோதா'தமஞ்ஜிட்ட'வஸேன பஞ்சவண்ணேஹி ஸுத்தேஹி ஸிப்'பி'தங் திவித'ம்பி ச'த்தங். ரதனமத்தாயாமங் சதுரங்கு'லவித்த'ந்தி தேஸங் பரிசயனியாமேன வா நலாடே ப'ந்தி'துங் பஹோனகப்பமாணேன வா வுத்தங். "கேஸந்தபரிச்சே'த'ங் து'ஸ்ஸெத்'வா"தி ஏதேன தத'னஜ்ஜொத்த'ரணவஸேன ப'ந்த'னாகாரங் து'ஸ்ஸேதி. மேக'மு'கே'தி அப்'பு'ந்தரே. "மணி"ந்தி இத'ங் ஸிரோமணிங் ஸந்தா'ய வுத்தந்தி ஆஹ "சூளாமணி"ந்தி, சூளாயங் மணிந்தி அத்தோ'. சமரஸ்ஸ அயங் சாமரோ, ஸ்வேவ வாலோ, தேன கதா பீ'ஜனீ சாமரவாலபீ'ஜனீ. அஞ்ஞாஸங் பன மகஸபீ'ஜனீவாகமயபீ'ஜனீஹீ'ரமயபீ'ஜனீமோரபிஞ்ச'மயபீ'ஜனீனங், விதா'பனதாலவண்டானஞ்ச கப்பியத்தா தஸ்ஸாயேவ க'ஹணங் து'ட்ட'பு'பங்.

17. து'க்க'திதோ, ஸங்ஸாரதோ ச நிய்யாதி ஏதேனாதி நிய்யானங், ஸக்'க'மக்'கோ', மொக்'க'மக்'கோ' ச. தங் நிய்யானமரஹதி, தஸ்மிங் வா நிய்யானே நியுத்தா, தங் வா நிய்யானங் ப'ஸு'தங் ஏதிஸ்ஸாதி நிய்யானிகா, வசீது'ச்சரிதகிலேஸதோ நிய்யாதி'தி வா நிய்யானிகா ஈ-காரஸ்ஸ ரஸ்ஸத்தங், ய-காரஸ்ஸ ச க-காரங் கத்'வா. அனீய-ஸத்'தோ' ஹி ப'ஹு'லா கத்'வத்தா'பி'தா'யகோ. சேதனாய ஸத்'தி'ங் ஸம்ப'பலாபவிரதி இத' அதி'ப்பேதா. தப்படிபக்க'தோ அனிய்யானிகா, ஸம்ப'பலாபோ, தஸ்ஸா பா'வோ அனிய்யானிகத்தங், தஸ்மா அனிய்யானிகத்தா. திரச்சா'னபு'தாதி திரோகரணபு'தா விப'ந்த'னபு'தா. ஸோபி நாமாதி எத்த' நாம-ஸத்'தோ'

கூர்ஹாயங். கம்மட்டான்பா⁴வேதி அனிச்சதாபடிஸங்யுத்தத்தா சதுஸச்சகம்மட்டான்பா⁴வே.

காமஸ்ஸாத³வஸேனாதி காமஸ்ஸங்கா²த³அஸ்ஸாத³வஸேன. ஸஹ அத்தே²னாதி ஸாத்தகங், ஹிதபடிஸங்யுத்தந்தி அத்தோ². உபாஹனாதி யானகதா³ஸம்பந்த⁴ங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். ஸுட்டு² நிவேஸிதப்போ³தி ஸுனிவிட்டோ². ததா² துன்னிவிட்டோ². கா³ம-ஸத்தே³ன கா³மவாஸ ஜனோபி கஹிதோதி ஆஹ “அஸுககா³மவாஸினோ³”திஆதி³.

ஸூரகதா³தி எத்த² ஸூர-ஸத்தோ³ வீரவாசகோதி தஸ்ஸேதி “ஸூரோ அஹோஸ³”தி இமினா. விஸிகா² நாம மக்கஸ்ஸன்னிவேஸோ, இத⁴ பன விஸிகா²கஹ்ணேன தன்னிவாஸினோபி கஹிதா “ஸப்போ³ கா³மோ ஆக்தோ³”திஆதி³ஸு விய, தேனேவாஹ “ஸத்தா⁴ பஸன்னா³”திஆதி³.

கும்ப⁴ஸ்ஸ டா³னங் நாம உத்கட்டா³னந்தி வுத்தங் “உத்கட்டா³னகதா³”தி. உத்கதித்தகதா³திபி வுச்சதி தத்தே²வ ஸமவரோத⁴தோ. அபிச கும்ப⁴ஸ்ஸ கரணட்டா³னங் கும்ப⁴ட்டா³னங். ததப்பதே³ஸேன பன கும்ப⁴தா³ஸியோ வுத்தாதி தஸ்ஸேதி “கும்ப⁴தா³ஸிகதா² வா”தி இமினா. புப்பே³ பேதா காலங்கதாதி புப்பபேதா. “பேதோ பரேதோ காலங்கதோ³”தி ஹி பரியாயவசனங். ஹெட்டா² வுத்தனயமதிதி³ஸிதாங் “தத்தா³”திஆதி³ வுத்தங்.

புரிமபச்சி³மகதா³ஹி விமுத்தாதி இதா⁴கதா³ஹி புரிமா³ஹி, பச்சி³மா³ஹி ச கதா³ஹி விமுத்தா. நானாஸபா⁴வாதி அத்த-ஸத்த³ஸ்ஸ ஸபா⁴வபரியாயபா⁴வமாஹ. அஸுகேன நாமாதி பஜாபதினா ப்ரஹ்முனா, இஸ்ஸரேன வா. உப்பத்தி⁴திஸம்பா⁴ராதி³வஸேன லோகங் அக்காயதி ஏதாயாதி லோகக்காயிகா, ஸா பன லோகாயதஸமஞ்ஞே விதண்ட³ஸத்தே² நிஸ்ஸிதா ஸல்லாபகதா³தி தஸ்ஸேதி “லோகாயதவிதண்ட³ஸல்லாபகதா³”தி இமினா. லோகா பா³லஜனா ஆயதந்தி எத்த² உஸ்ஸஹந்தி வாத்த³ஸ்ஸாதே³னாதி லோகாயதங், லோகோ வா ஹிதங் ந யததி ந ஈஹதி தேனாதி லோகாயதங். தஹ்வி கந்த³ங் நிஸ்ஸாய ஸத்தா புஞ்ஞுகிரியாய சித்தம்பி ந உப்பாதெ³ந்தி . அஞ்ஞமஞ்ஞவிருத்த⁴ங், ஸக்க³மொக்க³விருத்த⁴ங் வா கத³ங் தனொந்தி எத்தா³தி விதண்டோ³, விருத்தே⁴ன வா வாத்த³ண்டே³ன தாளெந்தி எத்த² வாதி³னோதி விதண்டோ³, ஸப்ப³த்த² நிருத்தினயேன பதுஸித்தி⁴.

ஸாகூரதே³வேன க²தோதி எத்த² ஸாகூரஞ்ஞோ புத்தேஹி க²தோதிபி வதுந்தி. விஜ்ஜதி பவேத³னஹேதுபூ⁴தா முத்தா⁴ யஸ்ஸாதி ஸமுத்தோ³ த⁴-காரஸ்ஸ த³-காரங் கத்வா, ஸஹ-ஸத்தோ³ செத்த² விஜ்ஜமானத்த³வாசகோ “ஸலோமகோஸபக்க³கோ³”திஆதி³ஸு விய. ப⁴வோதி வுத்தி⁴ ப⁴வதி வட்³ட⁴தீதி கத்வா. விப⁴வோதி ஹானி தப்பி³ரஹதோ. த்வந்த³தோ புப்பே³ ஸுய்யமானோ இதிஸத்தோ³ பச்சேகங் யோஜேதப்போ³தி ஆஹ “இதி ப⁴வோ இதி அப⁴வோ”தி. யங் வா தங் வாதி யங் கிஞ்சி, அத² தங் அனியமந்தி அத்தோ². அபூ⁴தஹ்வி அனியமத்த³ங் ஸஹ விகப்பேன யந்தங்-ஸத்தே³ஹி தீபெந்தி ஆசரியா. அபிச ப⁴வோதி ஸஸ்ஸதோ. அப⁴வோதி உச்சே²தோ³. ப⁴வோதி வா காமஸுக³ங். அப⁴வோதி அத்தகிலமதோ².

இதி இமாய சப்பி³தா⁴ய இதிப⁴வாப⁴வகதா³ய ஸத்தி⁴ங் பாத்திங்ஸ திரச்சா³னகதா² நாம ஹொந்தி. அத² வா பானியங் ஸருபதோ அனாகதாபி அரஞ்ஞப்ப³தனதீ³பகதா² இதி-ஸத்தே³ன ஸங்க³ஹெத்வா பத்திங்ஸ திரச்சா³னகதா³தி வுச்சந்தி. பானியஞ்ஞி “இதி வா”தி எத்த² இதி-ஸத்தே³ன பகாரத்தோ², வா-ஸத்தே³ன விகப்பனத்தோ². இதங் வுத்தங் ஹொதி “ஏவங்பகாரங், இதோ அஞ்ஞங் வா தாதி³ஸங் நிரத்த³ககத³ங் அனுயுத்தா விஹரந்தி³”தி, ஆதி³அத்தோ² வா இதி-ஸத்தே³ன இதி வா இதி ஏவருபா “நச்சகீ³தவாதி³தவிஸுக³ஸ்ஸனா படிவிரதோ³”திஆதி³ஸு (தீ³. நி. 1.10, 164; ம. நி. 1.293, 411; 2.11, 418; 3.14, 102; அ. நி. 10.99) விய, இதி ஏவமாதி³ங் அஞ்ஞம்பி தாதி³ஸங் கத³மனுயுத்தா விஹரந்தி³ அத்தோ².

18. விருத்த⁴ஸ்ஸ கஹ்ணங் விக்³க³ஹொ, ஸோ யேஸந்தி விக்³கா³ஹிகா, தேஸங் ததா², விருத்த⁴ங் வா கஹ்ணாதி ஏதாயாதி விக்³கா³ஹிகா, ஸாயேவ கதா² ததா². ஸாரம்ப⁴கதா³தி உபாரம்ப⁴கதா². ஸஹிதந்தி புப்பா³பராவிருத்த⁴ங். ததோயேவ ஸிலிட்ட³ங். தங் பன அத்தகாரணயுத்ததாயாதி தஸ்ஸேதுங் “அத்தயுத்தங் காரணயுத்தந்தி அத்தோ³”தி வுத்தங். ந்தி வசனங். பரிவத்தித்வா டி³தங் ஸபத்தக³தோ அஸமத்தோ² யோதோ⁴ விய ந கிஞ்சி ஜானாஸி, கிந்து ஸயமேவ பராஜேஸீதி அதி⁴ப்பாயோ. வாதோ³ தோ³ஸோதி பரியாயவசனங். ததா² சர விசராதி. தத்த² தத்தா³தி தஸ்மிங் தஸ்மிங் ஆசரியகுலே. நிப்பே³தே⁴ஹீதி மயா ரோபிதங் வாத³ங் விஸ்ஸஜ்ஜேஹி.

19. தூ³தஸ்ஸ கம்மங் தூ³தெய்யங், தஸ்ஸ கதா² ததா², தஸ்ஸங். இத⁴, அமுத்ராதி உபயோகத்தே² ப⁴மமவசனங், தேனாஹ “அஸுகங் நாம டா³ன”ந்தி. வித்தா³ரதோ வினிச்சயோ வினயட்ட³கதா³யங் (பாரா. அட்ட². 436-437) வுத்தோதி ஸங்கே³பதோ இத⁴ தஸ்ஸேதுங் “ஸங்கே³பதோ பனா”திஆதி³ வுத்தங். கி³ஹிஸாஸனந்தி யதா³வுத்தவிபரீதங் ஸாஸனங். அஞ்ஞேஸந்தி கி³ஹீனஞ்ஞேவ.

20. திவிதே⁴னாதி ஸாமந்தஜப்பனஇரியாபத³ஸன்னிஸ்ஸிதபச்சயபடிஸேவனபே⁴தோ திவிதே⁴ன. விம்ஹாபயந்தீதி “அயமச்ச³ரியபுரிஸோ”தி அத்தனி பரேஸங் விம்ஹயங் ஸம்பஹங்ஸனங் அச்ச³ரியங் உப்பாதெ³ந்தி. விப்பு³புஞ்ஞி ம்ஹி-ஸத்த³ங் ஸம்பஹங்ஸனே வதுந்தி ஸத்த³விதா³. ஸம்பஹங்ஸனாகாரோ ச அச்ச³ரியங். லபந்தீதி அத்தானங் வா தாயகங் வா உக்கி³பித்வா யதா² ஸோ கிஞ்சி ததா³தி, ஏவங் உக்காசெத்வா உக்கி³பனவஸேன தீ³பெத்வா கதெ³ந்தி. நிமித்தங் ஸீலமேதேஸந்தி நேமித்திகாதி தத்தி⁴தவஸேன தஸ்ஸீலத்தோ² யதா² “பங்ஸுகூலிகோ”தி (மஹானி. 52) அபிச நிமித்தேன வதுந்தி, நிமித்தங் வா கரொந்தீதி நேமித்திகா. நிமித்தந்தி

ச பரேஸங் பச்சயதாஸஞ்ஞுப்பாதாகங் காயவசீகம்மங் வுச்சதி. நிப்பேஸோ நிப்பிஸனங் சுண்ணங் விய கரணங். நிப்பிஸந்தீதி வா நிப்பேஸா, நிப்பேஸாயேவ நிப்பேஸிகா, நிப்பிஸனங் வா நிப்பேஸோ, தங் கரொந்தீதிபி நிப்பேஸிகா. நிப்பேஸோ ச நாம பட்டபுரிஸோ விய லாபுஸக்காரத்தங் அக்கோஸனகுங்ஸனுப்பண்டுனபரிபிட்டிமங்ஸிகதா. லாபேன லாபுந்தி இதோ லாபேன அமுத்ர லாபுங். நிஜிகீஸந்தி மக்ஸந்தி பரியேஸந்தீதி பரியாயவசனங். குஹகாத்யோ ஸத்தா குஹானாதீனி நிமித்தங் கத்வா தங்ஸமங்கிபுக்கலேஸு பவத்தாதி ஆஹ “குஹனா...பே... அதிவசன”ந்தி. அட்டகதஞ்சாதி தங்தங்பாளிஸங்வண்ணனாபுதங் போராண்டட்டகதஞ்ச.

மஜ்ஜிமஸீலவண்ணனா நிடிதா.

மஹாஸீலவண்ணனா

21. அங்காஸி ஆரபுபு பவத்தத்தா அங்குஸஹசரிதங் ஸத்தங் “அங்கு”ந்தி வுத்தங் உத்தரபதலோபேன வா. நிமித்தந்தி எத்தாபி ஏஸேவ நயோ, தேனாஹ “ஹத்தபாதாதீஸு”திஆதி. கேசி பன “அங்குந்தி அங்குவிசாரங் பரேஸங் அங்குவிசாரதஸுஸனேனாபி லாபாடலாபாதிவிஜானந்தி வதந்தி. நிமித்தஸத்தந்தி நிமித்தேன ஸஞ்ஜானநப்பகாரதீபகங் ஸத்தங், தங் வத்துனா விபாடவேதுங் “பண்டுராஜா”திஆதிமாஹ. பண்டுராஜாதி ச “தக்கிணாராமாதிபதி” இச்சேவ வுத்தங். ஸீஹளதீபே தக்கிணாராமனாமகஸ்ஸ ஸங்காடராமஸ்ஸ காரகோதி வதந்தி. “தக்கிணமதுராதீபதி” ச கத்தசி லிகிதங், தக்கிணமதுரனகரஸ்ஸ அதிபதி அத்தோ. முத்தாயோதி முத்திகா. முட்டியாதி ஹத்தமுத்தாய. காரகோலிகாயாதி ஸரபுனா. ஸோ “முத்தா”தி ஸஞ்ஞானிமித்தேனாஹ, ஸங்க்யானிமித்தேன பன “திஸஸோ”தி.

“மஹந்தான”ந்தி ஏதேன அப்பகங் நிமித்தமேவ, மஹந்தங் பன உப்பாதோதி நிமித்துப்பாதானங் விஸேஸங் தஸஸேதி. உப்பதிதந்தி உப்பதனங். ஸுபாடஸுபுடலங் பகாஸெந்தோ உப்பஜ்ஜதி கச்சதீதி உப்பாதோ, உப்பாதோபி, ஸுபாடஸுபுடஸுகா பூதவிகதி. ஸோ ஹி தூடமோ விய அக்கிஸ்ஸ கம்மபுலஸ்ஸ பகாஸனமத்தமேவ கரோதி, ந து தமுப்பாதேதீதி. இதந்தி இதங் நாம புலங். ஏவந்தி இமினா நாம ஆகாரேன. ஆதிஸந்தீதி நித்திஸந்தி. புப்புண்ணஹஸமயேதி காலவஸேன. இதங் நாமாதி வத்துவஸேன வததி. யோ வஸபுங், குஞ்ஜரங், பாஸாதங், பப்புதங் வா ஆருஹமத்தானங் ஸுபினே பஸ்ஸதி, தஸ்ஸ “இதங் நாம புல”ந்திஆதினா ஹி வத்துகித்தனங் ஹோதி. ஸுபினகந்தி ஸுபினஸத்தங். அங்குஸம்பத்திவிபத்திதஸுஸனமத்தேன புப்பு “அங்கு”ந்தி வுத்தங், இத பன மஹானுபாடவதாதினிப்பாதுகலக்கணவிஸேஸதஸுஸனேன “லக்கண”ந்தி அயமேதேஸங் விஸேஸோ, தேனாஹ “இமினா லக்கணேனா”திஆதி. லக்கணந்தி ஹி அங்குபச்சங்கேஸு திஸ்ஸமானாகாரவிஸேஸங் ஸத்திலிரிவச்சகதாபாஸாதாதிகமதிடப்பேதங் தங் தங் புலங் லக்கியதி அனேனாதி கத்வா, ஸத்தங் பன தப்பகாஸனதோ லக்கணங். ஆஹதேதி புராணே. அனாஹதேதி நவே. அஹதேதி பன பாடே வுத்தவிபரியாயேன அத்தோ. இதோ பட்டாயாதி தேவரக்கஸமனுஸ்ஸாதிபேதேன யதாபுலங் பரிகப்பிதேன விவிதவத்தபாடகே இதோ வா எத்தோ வா ஸஞ்சின்னே இதங் நாம போகாதிபுலங் ஹோதி. ஏவருபேன தாருனாதி பலாஸஸிரிபுலாதிதாருனா, ததா தப்புபியா. யதி தப்புபிஹோமாதீனிபி அக்கிஹோமானேவ, அத கஸ்மா விஸுங் வுத்தானீதி ஆஹ “ஏவருபாயா”திஆதி. தப்புபிஹோமாதீனி ஹோமோபகரணாதிவிஸேஸேஹி புலவிஸேஸதஸுஸனவஸேன வுத்தானி, அக்கிஹோமங் பன வுத்தாவஸேஸஸாதானவஸேன வுத்தந்தி அதிப்பாயோ. தேனாஹ “தப்புபிஹோமாதீனி”திஆதி.

குண்டகோதி தண்டுலகண்டங், திலஸ்ஸ இதந்தி தேலங், ஸமாஸதத்திதபதானி பஸித்தேஸு ஸாமஞ்ஞுபுதானீதி விஸேஸகரணத்தங் “திலதேலாதிக”ந்தி வுத்தங். பக்கிபனந்தி பக்கிபனத்தங். “பக்கிபனவிஜ்ஜ”ந்திபி பாடோ, பக்கிபனஹேதுபுதங் விஜ்ஜந்தி அத்தோ. தக்கிணக்ககஜண்ணுலோஹிதாதீஹி தக்கிணக்ககலோஹிதத்தக்கிணஜண்ணுலோஹிதாதீஹி. “புப்பு”திஆதினா அங்குஅங்குவிஜ்ஜானங் விஸேஸதஸுஸனேன புனருத்தபாடவமபனேதி. அங்குலட்டிங் திஸ்வாதி அங்குலிபுதங், அங்குலியா வா ஜாதங் அட்டிங் பஸ்ஸித்வா, அங்குலிச்சுவிமத்தங் அபஸ்ஸித்வா தட்டிவிபஸ்ஸனவஸேனேவ ப்யாகரொந்தீதி வுத்தங் ஹோதி. “அங்குலட்டிந்தி ஸரீரந்தி (தீ. நி. 1.21) பன ஆசரியதம்மபாலத்தேரேன வுத்தங், ஏவங் ஸதி அங்குபச்சங்கானங் விருஹனபாடவேன லட்டிஸதிஸத்தா ஸரீரமேவ அங்குலட்டிதி விஞ்ஞாயதி. குலபுத்தோதி ஜாதிகுலபுத்தோ, ஆசாரகுலபுத்தோ ச. திஸ்வாபீதி எத்த அபிஸத்தோ அதிஸ்வாபீதி ஸம்பிண்டனத்தோ. அப்புபினோ ஸத்தங் அப்புபுயங். மாஸுரக்கேன கதோ கந்தோ மாஸுரக்கோ. ராஜாஹி பரிபுத்தங் ஸத்தங் ராஜஸத்தங். ஸப்புபானிபேதானி கத்தவிஜ்ஜபகரணானி. ஸிவ-ஸத்தோ ஸந்திஅத்தோதி ஆஹ “ஸந்திகரணவிஜ்ஜா”தி, உபஸக்சுபஸமனவிஜ்ஜாதி அத்தோ. ஸிவா-ஸத்தமேவ ரஸ்ஸங் கத்வா ஏவமஹாதி ஸந்தாடய “ஸிங்காலருதவிஜ்ஜா”தி வதந்தி, ஸிங்காலானங் ருதே ஸுபாடஸுபுடஸுஞ்ஜானநவிஜ்ஜாதி அத்தோ. “பூதவேஜ்ஜமந்தோதி பூதவஸீகரணமந்தோ. பூரிகாரேதி அந்தோபதவியங் கதகாரே, மத்திகாமயகாரே வா. “பூரிவிஜ்ஜா ஸஸ்ஸபுத்தி”கரணவிஜ்ஜா”தி ஸாரஸமாஸே. ஸப்பாவஹாயனவிஜ்ஜாதி ஸப்பாகுமனவிஜ்ஜா. விஸவந்தமேவ வாதி விஸவமானமேவ வா. பாடவனித்தேஸஸ்ஸ ஹி மான-ஸத்தஸுஸ அந்தப்யப்பதேஸோ. யாய கரொந்தி, ஸா விஸவிஜ்ஜாதி யோஜனா. “விஸதந்தரமேவ வா”திபி பாடோ. ஏவங் ஸதி ஸருபதஸுஸனங் ஹோதி, விஸவிசாரணகந்தோயேவாதி அத்தோ. தந்தரந்தி ஹி கந்தஸுஸ பரஸமஞ்ஞா.

ஸபக்ககஅபக்ககத்விபத்சதுப்பதாநந்தி

பிங்க்லமக்கிகாதிஸபக்ககக்ரகோலிகாதிஅபக்ககதேவமனுஸ்ஸசங்கோராதித்விபத்.

கண்டஸஸஜம்புகாதிசதுப்பதாநந் . ருதந் வஸ்ஸிதந். கதந் கம்மந், ஏதேன “ஸகுணவிஜ்ஜா”தி இத்

மிக்ஸதத்ஸஸ்ஸ லோபந், நிதஸ்ஸனமத்தந் வா தஸ்ஸேதி. ஸகுணஞாணந்தி ஸகுணவஸேன ஸுபாஸுபுலஸ்ஸ ஜானந். நனு ஸகுணவிஜ்ஜாய ஏவ வாயஸவிஜ்ஜாபவிட்டாதி ஆஹ “தந் விஸுஞ்ஞேவ ஸத்த”ந்தி. தந்தந்பகாஸகஸத்தாநுருபவஸேன ஹி இத் தஸ்ஸ தஸ்ஸ வசனந்தி துட்டபுபு.

பரிபக்ககதபாவோ அத்தபாவஸ்ஸ, ஜீவிதகாலஸ்ஸ ச வஸேன கஹேதப்போதி தஸ்ஸேதி “இதாஸீ”திஆதினா. ஆதிட்டஞாணந்தி ஆதிஸிதப்பஸ்ஸ ஞாணந். ஸரரக்கணந்தி ஸரதோ அத்தானந், அத்ததோ வா ஸரஸ்ஸ ரக்கணந். “ஸப்பஸங்காஹிக”ந்தி இமினா மிக்ஸதத்ஸஸ்ஸ ஸப்பஸகுணசதுப்பதேஸு பவத்திந் தஸ்ஸேதி, ஏகஸேஸனித்தேஸோ வா ஏஸ சதுப்பதேஸ்வேவ மிக்ஸதத்ஸஸ்ஸ நிருஹத்தா. ஸப்பேஸம்பி ஸகுணசதுப்பதாநந் ருதஜானநஸத்தஸ்ஸ மிக்ஸக்கஸமஞ்ஞா, யதா தந் ஸுபாஸுபுஜானந்பகாரே ஸப்பதோ பத்தரந் சக்காதிஸமஞ்ஞாதி ஆஹ “ஸப்ப...பே... வுத்த”ந்தி.

22. “ஸாமினோ”திஆதி பஸட்டாபஸட்டகாரணவசனந். லக்கணந்தி தேஸந் லக்கணப்பகாஸகஸத்தந். பாரிஸேஸனயேன அவஸேஸந் ஆவுதந். “யம்ஹி குலே”திஆதினா இமஸ்மிந் டானே ததாஜானநஹேது ஏவ ஸேஸந் லக்கணந்தி தஸ்ஸேதி. அயந் விஸேஸோதி “லக்கண”ந்தி ஹெட்டா வுத்தா லக்கணதோ விஸேஸோ. தத்ததாவிசுரணத்தந் “இதஞ்செத்த வத்தா”தி வுத்தந் அக்கிந் தமமானந்தி அக்கிந் முகுவாதேன ஜாலெந்தந். மக்கேஸீதி வினாஸேதி. பிளந்தனகண்ணிகாயாதி கண்ணாலங்காரஸ்ஸ. கேஹகண்ணிகாயாதி கேஹகூடஸ்ஸ, ஏதேன ஏகஸேஸனயந், ஸாமஞ்ஞனித்தேஸந் வா உபேதந். கச்சபலக்கணந்தி கும்மலக்கணந். ஸப்பசதுப்பதாநந்தி மிக்ஸதத்ஸஸ்ஸ சதுப்பதவாசகத்தமாஹ.

23. அஸுகதிவஸேதி துதியாததியாதிதிவஸேன வுத்தந். அஸுகனக்கத்தேனாதி அஸ்ஸயுஜபாரணிகத்திகாரோஹணீஆதினக்கத்தயோகவஸேன. விப்பவுத்தாநந்தி விப்பவஸிதானந் ஸதேஸதோ நிக்கந்தானந். உபஸங்கமனந் உபயானந். அபயானந் படிக்கமனந். துதியபதேபீதி “பாஹிரானந் ரஞ்ஞந்...பே... பவிஸ்ஸதீ”தி வுத்தே துதியவாக்யேபி. “அப்பந்தரானந் ரஞ்ஞந் ஜயோ”திஆதிஹி த்வீஹி வாக்யேஹி வுத்தா ஜயபராஜயா பாகடாயேவ.

24. ராஹுதி ராஹு நாம அஸுரிஸ்ஸரோ அஸுரராஜா. ததா ஹி மஹாஸமயஸுத்தே அஸுரனிகாயே வுத்தந்

“ஸதஞ்ச ப்லிபுத்தானந், ஸப்பே வேரோசனாமகா;

ஸன்னய்ஹித்வா ப்லிஸேனந், ராஹுபத்தமுபாகமு”ந்தி. (தீ. நி. 2.339);

தஸ்ஸ சந்திமஸூரியானந் கஹணந் ஸந்யுத்தனிகாயே சந்திமஸுத்தஸூரியஸுத்தேஹி தீபேதப்பந். இதி-ஸததோ செத்த ஆதிஅத்தோ “சந்தக்காஹாதயோ”தி வுத்தத்தா, தேன ஸூரியக்காஹனக்கத்தக்காஹா ஸங்க்யஹந்தி. தஸ்மா சந்திமஸூரியானமிவ நக்கத்தானம்பி ராஹுனா கஹணந் வேதிதப்பந். ததோ ஏவ ஹி “அபி சா”திஆதினா நக்கத்தகாஹே துதியனயோ வுத்தோ. அங்காரகாதிகாஹஸமாயோகோபீதி அக்கஹிதக்கஹணேன அங்காரகஸஸிபுத்தஸூரகருஸுக்கரவிஸுதகேதுஸங்காதானந் காஹானந் ஸமாயோகோ அபி நக்கத்தகாஹோயேவ ஸஹ பயோகேன கஹணதோ. ஸஹபயோகோபி ஹி வேதஸமயேன கஹணந்தி வுச்சதி. உக்கானந் பதனந்தி உக்கோபாஸானந் பதனந். வாதஸங்காதேஸு ஹி வேகேன அஞ்ஞமஞ்ஞந் ஸங்கட்டெந்தேஸு தீபிகோபாஸோ விய ஒபாஸோ உப்பஜ்ஜித்வா ஆகாஸதோ பததி. தத்ராயந் உக்காபாதவோஹாரோ. ஜோதிஸத்தேபி வுத்தந் -

“மஹாஸிகா ச ஸுக்கக்கா-ரத்தானிலஸிகோஜ்ஜலா;

போரிஸீ ச பமானேன, உக்கா நானாவிதா மதா”தி.

திஸாகாலுஸியந்தி திஸாஸு கோபுந், தந் ஸருபதோ தஸ்ஸேதி “அக்கிஸிகுதா மஸிகாதீஹி ஆகுலபாவோ வியா”தி இமினா, அக்கிஸிகுதா மஸிகாதீந் பஹுதா பாதுபாவோ ஏவ திஸாதாஹோ நாமாதி வுத்தந் ஹோதி. ததேவ “தா மகேது”தி லோகியா வதந்தி. வுத்தஞ்ச ஜோதிஸத்தே -

“கேது விய ஸிகாவதீ, ஜோதி உப்பாதருபினீ”தி.

ஸுக்கவலாஹகஜ்ஜனந்தி வுட்டிமந்தரேன வாயுவேகசலிதஸ்ஸ வலாஹகஸ்ஸ நதந். யந் லோகியா “நிகாதோ”தி வதந்தி. வுத்தஞ்ச ஜோதிஸத்தே -

“யதாந்தலிக்கே ப்லவா, மாருதோ மாருதாஹதோ;

பதயதோ ஸ நீகாதோ, ஜாயதே வாயுஸம்பாவோ”தி.

உதயனந்தி லக்கணமாயுஹனந்.

“யதோதேதி ததா³ லக்³னங், ராஸீனமன்வயங் கமா³தி -

ஹி வுத்தங். அத்தங்³மனம்பி ததோ ஸத்தமராஸிப்பமாணவஸேன வேதி³தப்³பங். அப்³பா⁴ தூ⁴மோ ரஜோ ராஹுதி இமேஹி சதுஹி காரணேஹி அவிஸுத்³தா. தப்³பி³னிமுத்ததா வோதா³னங். வுத்தஞ்ச “சத்தாரோமே பி⁴க்க³வே, சந்தி³மஸூரியானங் உபக்கிலேஸா, யேஹி உபக்கிலேஸேஹி உபக்கிலிட்டா² சந்தி³மஸூரியா ந தபந்தி ந பா⁴ஸந்தி ந விரோசந்தி. கதமே சத்தாரோ? அப்³பா⁴ பி⁴க்க³வே, சந்தி³மஸூரியானங் உபக்கிலேஸா, யேன...பே... தூ⁴மோ...பே... ரஜோ...பே... இமே கோ...பே... ந விரோசந்தி³தி (அ. நி. 4.50).

25. தேவஸஸாதி மேக⁴ஸ்ஸ. தா⁴ரானுப்பவச்சு³னங் வஸஸனங். அவக்³கா⁴ஹோதி தா⁴ராய அவக்³க³ஹணங் துக்³க³ஹணங், தேனாஹ “வஸஸவிப³ந்தோ⁴தி. ஹத்த³முத்தா³தி ஹத்தேன அதி⁴ப்பதவிஞ்ஞாபனங், தங் பன அங்கு³லிஸங்கோசனேன கண்ணாயேவாதி ஆசரியத⁴ம்மபாலத்தே³ரேன (தீ. நி. 121) வுத்தங். ஆசரியஸாரிபுத்தத்தே³ரேன பன “ஹத்த³முத்தா³ நாம அங்கு³லிபப்³பே³ஸு ஸஞ்ஞங் ட²பெத்வா கண்ணா³தி து³ஸ்ஸிதா. கண்ணா வுச்சதி அச்சி³த³க³கண்ணா பரிஸேஸஞாயேன, ஸா பன பாது³ஸிகமிலக்க³காதயோ விய “ஏகங் து³வே³திஆதி³னா நவந்தவிதி⁴னா நிரந்தரகண்ணாதி வேதி³தப்³பா³. ஸமுஹனங் ஸங்கலனங் விஸுங் உப்பாத³னங் அபனயனங் படுப்பாத³னங் [ஸடுப்பாத³னங் (அட்ட²கதாயங்)] “ஸது³ப்பாத³ன³ந்திபி பட³ந்தி, ஸம்மா உப்பாத³னந்தி அத்தோ². ஆதி³ஸுத்தே³ன வோகலனபா⁴க³ஹாராதி³கே ஸங்கு³ணஹாதி. தத்த³ வோகலனங் விஸுங் ஸமுஹகரணங், வோமிஸ்ஸனந்தி அத்தோ². பா⁴க³கரணங் பா⁴கோ³. பு⁴ஞ்ஜனங் விப⁴ஜனங் ஹாரோ. ஸாதி யதா³வுத்தா பிண்ட³க³ணனா தி³ஸ்வாதி எத்த³ தி³ட்ட²மத்தேன க³ணெத்வாதி அத்தோ² க³ஹேதப்³போ³.

படிபா⁴னகவீதி எத்த³ அங்கு³த்தராக³மே (அ. நி. 4.231) வுத்தானந்தி ஸேஸோ, கவினங் கப்³யகரணந்தி ஸம்ப³ந்தோ⁴, ஏதேன கவிஹி கதங், கவினங் வா இதங் காவெய்யந்தி அத்தங் து³ஸ்ஸேதி. “அத்தனோ சிந்தாவஸேனா³திஆதி³ தேஸங் ஸபா⁴வத்³ஸ்ஸனங். ததா² ஹி வுத்தங், அனுஸந்தி⁴ஞ்ச ஸயமேவ சிரேன சிந்தெத்வா கரணவஸேன சிந்தாகவி வேதி³தப்³போ³. கிஞ்சி ஸுத்வா ஸுதேன அஸுதங் அனுஸந்தெ⁴த்வா கரணவஸேன ஸுதகவி, கிஞ்சி அத்தங் உபதா⁴ரெத்வா தஸ்ஸ ஸங்கி³பனவித்தா³ரணாதி³வஸேன அத்த³கவி, யங் கிஞ்சி பரேன கதங் கப்³பங் வா நாடகங் வா தி³ஸ்வா தங்ஸதி³ஸமேவ அஞ்ஞங் அத்தனோ டா²னுப்பத்திகபடிபா⁴னேன கரணவஸேன படிபா⁴னகவீதி. ந்தி தமத்தங். தப்படிபா⁴க³ந்தி தேன தி³ட்டே²ன ஸதி³ஸங். “கத்தப்³ப³ந்தி எத்த³ விஸேஸனங், “கரிஸ்ஸாமீ³தி எத்த³ வா பா⁴வனபுங்ஸகங். டா²னுப்பத்திகபடிபா⁴னவஸேனாதி காரணானுரூபங் பவத்தனகஞாணவஸேன. ஜீவிகத்தா³யாதி பகரணாதி⁴க³தவஸேனேவ வுத்தங். கவினங் இத³ந்தி கப்³யங், யங் “கீத³ந்தி வுச்சதி.

26. பரிக்க³ஹபா⁴வேன தா³ரிகாய க³ணஹனங் ஆவாஹனங். ததா² தா³னங் விவாஹனங். இத⁴ பன ததா³கரணஸ்ஸ உத்தரபத³லோபேன நித்³தே³ஸோ, ஹேதுக³ப்³ப³வஸேன வா, தேனாஹ “இமஸ்ஸ தா³ரகஸ்ஸா³திஆதி³. இத்தி ஏவங்ஹொந்தேஸு, ஏவங்பா⁴வதோ வா. உட்டா³னந்தி கெத்தாதி³தோ உப்பன்னமாயங். இணந்தி த⁴னவட்³ட³னத்தங் பரஸ்ஸ தி³ன்னங் பரியுதுஞ்சனங். புப்³பே³ பரிச்சி³ன்னகாலே அஸம்பத்தேபி உத்³த⁴ரிதமிணங் உட்டா³னங், யதா³பரிச்சி³ன்னகாலே பன ஸம்பத்தே இணந்தி கேசி, ததயுத்தமேவ இணக³ஹணேனேவ ஸிஜ்ஜனதோ. பரேஸங் தி³ன்னங் இணங் வா த⁴னந்தி ஸம்ப³ந்தோ⁴. தாவரந்தி சிரட்டி²திகங். தே³ஸந்தரே தி³குணதி³குணாதி³க³ஹணவஸேன ப⁴ண்ட³ப்பயோஜனங் பயோகோ³. தத்த³ வா அஞ்ஞத்த³ வா யதா³காலபரிச்சேத³ங் வட்³டி⁴க³ஹணவஸேன பயோஜனங் உத்³தா⁴ரோ. “ப⁴ண்ட³மூலரஹிதானங் வாணிஜங் கத்வா எத்தகேன உதயேன ஸஹ மூலங் தேதா³தி த⁴னதா³னங் பயோகோ³, தாவகாலிகதா³னங் உத்³தா⁴ரோ³திபி வத³ந்தி. அஜ்ஜ பயோஜிதங் தி³குணங் சதுகு³ணங் ஹோதீதி யதி³ அஜ்ஜ பயோஜிதங் ப⁴ண்ட³ங், ஏவங் அபரஜ்ஜ தி³குணங், அஜ்ஜ சதுகு³ணங் ஹோதீதி அத்தோ². ஸுப⁴ஸ்ஸ, ஸுபே⁴ன வா க³மனங் பவத்தனங் ஸுப⁴கோ³, தஸ்ஸ கரணங் ஸுப⁴க³கரணங், தங் பன பியமனாபஸ்ஸ, ஸஸ்ஸிரீகஸ்ஸ வா கரணமேவாதி ஆஹ “பியமனாபகரண³ந்திஆதி³. ஸஸ்ஸிரீககரணந்தி ஸரீரஸோப⁴க³க³கரணங். விலீனஸ்ஸாதி பதிட்ட²ஹித்வாபி பரிபக்கமபாபுணித்வா விலோபஸ்ஸ. ததா² பரிபக்கபா⁴வேன அட்டி²தஸ்ஸ. பரியாயவசனமேதங் பத³சதுக்கங். பே⁴ஸஜ்ஜதா³னந்தி கப்³ப⁴ஸண்டா³பனபே⁴ஸஜ்ஜஸ்ஸ தா³னங். தீஹி காரணேஹிதி எத்த³ வாதேன, பாணகேஹி வா கப்³பே⁴ வினஸ்ஸந்தே ந புரிமகம்முனா ஓகாஸோ கதோ, தப்பச்சயா ஏவ கம்மங் விபச்சதி, ஸயமேவ பன கம்முனா ஓகாஸே கதே ந ஏகந்தேன வாதா, பாணகா வா அபெக்கி³தப்³பா³தி கம்மஸ்ஸ விஸுங் காரணபா⁴வோ வுத்தோதி து³ட்ட²ப்³பங். வினயட்ட²கதாயங் (வி. அட்ட². 2.185) பன வாதேன பாணகேஹி வா கப்³பே⁴ வினஸ்ஸந்தோ கம்மங் வினா ந வினஸ்ஸதீதி அதி⁴ப்பாயேன தமஞ்ஞாத்ர து³வீஹி காரணேஹிதி வுத்தங். நிப்பா³பனீயந்தி உபஸமகரங். படிகம்மந்தி யதா² தே ந கா³த³ந்தி, ததா² படிகரணங்.

புந்த⁴கரணந்தி யதா² ஜிங் சாலேதுங் ந ஸக்கோதி, ஏவங் அனாலோஸிதகரணங். பரிவத்தனத்த³ந்தி ஆவுதா⁴தி³னா ஸஹ உக்கித்தஹத்தா³னங் அஞ்ஞத்த³ பரிவத்தனத்த³ங், அத்தனா கோ³பிதட்ட²னே அகி³பெத்வா பரத்த³ கி³பனத்த³ந்தி வுத்தங் ஹோதி. கி³பதீதி ச அஞ்ஞத்த³ கி³பதீதி அத்தோ². வினிச்சயட்ட²னேதி அட்ட²வினிச்சயட்ட²னே. இச்சி³தத்த³ஸ்ஸ தே³வதாய கண்ணே கத³னவஸேன ஜப்பனங் கண்ணஜப்பனந்தி ச வத³ந்தி. தே³வதங் ஓதாரெத்வாதி எத்த³ மந்தஜப்பனேன தே³வதாய ஓதாரணங். ஜீவிகத்தா³யாதி யதா² பரிசரியங் கத்வா ஜீவிதவுத்தி ஹோதி, ததா² ஜீவிதவுத்திகரணத்தா³ய. ஆதி³ச்சபாரிசரியாதி கரமாலாஹி பூஜங் கத்வா

ஸகலதிவஸங் ஆதிச்சாபி⁴முகாவட்டா²னேன ஆதிச்சஸ்ஸ பரிசரணங். “ததேவா”தி இமினா “ஜீவிகத்தா²யா”தி பதுமாகட்³ட⁴தி. **ஸிரிவஹாயனந்தி** ஈ-காரதோ அ-காரலோபேன ஸந்தி⁴னித்³தே³ஸோ, தேனாஹ **“ஸிரியா அவஹாயன”**ந்தி. “**ஸிரேனா**”தி பன டா²னவஸேன அவஹாயனாகாரங் து³ஸேதி. யே து அ-காரதோ அ-காரஸ்ஸ லோபங் கத்வா “ஸிரவஹாயன”ந்தி பட²ந்தி, தேஸங் பாடே² அயமத்தோ² “மந்தங் ஜப்பெத்வா ஸிரஸா இச்சிதஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ அவஹாயன”ந்தி.

27. **தேவட்டானந்தி** தேவாயதனங். **உபஹாரந்தி** பூஜங். **ஸமித்தி⁴காலே**தி ஆயாசிதஸ்ஸ அத்தஸ்ஸ ஸித்⁴காலே. **ஸந்திபடிஸ்ஸவகம்மந்தி** தேவதாயாசனாய யா ஸந்தி படித்தப்பா³, தஸ்ஸா படிஸ்ஸவகரணங். **ஸந்தி**தி செத்த² மந்தஜப்பனேன பூஜாகரணங், தாய ஸந்தியா ஆயாசனப்பயோகோ³தி அத்தோ². **தஸ்மிந்தி** யங் “ஸசே மே இத்³ங் நாம ஸமிஜ்ஜி²ஸ்ஸதீ”தி வுத்தங், தஸ்மிங் படிஸ்ஸவபுலபூ⁴தே யதா²பி⁴பத்தி²தகம்மஸ்மிங். **தஸ்ஸாதி** யோ “பணிதி⁴”தி ச வுத்தோ, தஸ்ஸ படிஸ்ஸவஸ்ஸ. யதா²படிஸ்ஸவஞ்ஹி உபஹாரே கதே பணிதி⁴ஆயாசனா கதா நிய்யாதிதா ஹோதீதி. **கஹிதமந்தஸ்ஸாதி** உக்³ஹிதமந்தஸ்ஸ. **பயோக³கரணந்தி** உபசாரகம்மகரணங். **இதீதி** காரணத்தே² நிபாதோ, தேன வஸ்ஸவொஸ்ஸ-ஸத்தா²னங் புரிஸபண்ட³கேஸு³ பவத்திங் காரணபா⁴வேன து³ஸேதி, பண்ட³கதோ விஸேஸேன அஸதி ப⁴வதீதி **வஸ்ஸோ**. புரிஸலிங்க³தோ விரஹேன அவஅஸதி ஹீஸிதோ ஹுத்வா ப⁴வதீதி **வொஸ்ஸோ**. விஸேஸோ ராகு³ஸ்ஸவோ யஸ்ஸாதி **வஸ்ஸோ**. விக³தோ ராகு³ஸ்ஸவோ யஸ்ஸாதி **வொஸ்ஸோ**தி நிருத்தினயேன பதுஸித்⁴திபி வத²ந்தி. **வஸ்ஸகரணங்** தத²னுருபபே⁴ஸஜ்ஜேன. **வொஸ்ஸகரணங்** பன உத்³த⁴தபீஜதாதி³னாபி, தேனேவ ஜாதகட்ட³கதா²யங் “வொஸ்ஸவராதி உத்³த⁴தபீஜா ஓரோத⁴பாலகா”தி வுத்தங் . **அச்சுந்தி³கபா⁴வமத்தந்தி** இத்தி²யா அகாமபா⁴வமத்தங். **லிங்க³ந்தி** புரிஸனிமித்தங்.

வத்து²புலிகம்மகரணந்தி க⁴ரவத்து²ஸ்மிங் புலிகம்மஸ்ஸ கரணங், தங் பன உபத்³வபடிபா³ஹனத்தங், வட்⁴னத்த³ஞ்ச கரொந்தி, மந்தஜப்பனேன அத்தனோ, அஞ்ஞேஸஞ்ச **முக³ஸுத்⁴கரணங்**. **தேஸந்தி** அஞ்ஞேஸங். **யோக³ந்தி** பே⁴ஸஜ்ஜபயோகங். **வமனந்தி** பச்சிந்த³னங். **உத்³த⁴ங்விரேசனந்தி** வமனபே⁴த³மேவ “உத்³த⁴ங் தோஸானங் நீஹரண”ந்தி வுத்தத்தா. **விரேசனந்தி** பகதிவிரேசனமேவ. **அதோ⁴விரேசனந்தி** ஸுத்³த⁴வத்தி³கஸாவவத்தி²ஆதி³வத்தி²கிரியா “அதோ⁴ தோஸானங் நீஹரண”ந்தி வுத்தத்தா. அதோ² வமனங் உக்³கிரணமேவ, உத்³த⁴ங்விரேசனங் தோ³ஸனீஹரணங். ததா² விரேசனங் விரேகோவ, அதோ⁴விரேசனங் தோ³ஸனீஹரணந்தி அயமேதேஸங் விஸேஸோ பாகடோ ஹோதி. **தோஸானந்தி** ச பித்தாதி³தோஸானந்தி அத்தோ². **ஸெம்ஹனீஹரணாதி³ ஸிரோவிரேசனங்**. **கண்ணபந்த⁴னத்தந்தி** சி²ன்னகண்ணானங் ஸங்க⁴டனத்தங். **வணஹரணத்தந்தி** அருபனயனத்தங். **அக்கி³தப்பனதேஸந்தி** அக்கீ³ஸு³ உஸுமஸ்ஸ நீஹரணதேஸங். யேன அக்கி³ம்ஹி அஞ்ஜிதே உண்ஹங் உஸுமங் நிக்க³மதி. யங் நாளிகாய கண்ணீயதி, தங் **நத்து²**. **படலானீதி** அக்கி³படலானி. **நீஹரணஸமத்தந்தி** அபனயனஸமத்தங். **கா³ரஞ்ஜனந்தி** கா³ரகமஞ்ஜனங். **ஸீதமேவ** ஸச்சங் நிருத்தினயேன, தஸ்ஸ காரணங் அஞ்ஜனங் **ஸச்சஞ்ஜனந்தி** ஆஹ “**ஸீதலபே⁴ஸஜ்ஜஞ்ஜன**”ந்தி. **ஸலாகவேஜ்ஜகம்மந்தி** அக்கி³ரோக³வேஜ்ஜகம்மங். **ஸலாகஸதி³ஸத்தா** ஸலாகஸங்கா³தஸ்ஸ அக்கி³ரோக³ஸ்ஸ வேஜ்ஜகம்மந்தி ஹி **ஸாலாகியங்**. இத்³ங் பன வுத்தாவஸேஸஸ்ஸ அக்கி³ரோக³படிகம்மஸ்ஸ ஸங்க³ஹணத்தங் வுத்தங் “தப்பனாத³யோபி ஹி ஸாலாகியானேவா”தி. **படிவித்⁴ஸ்ஸ** ஸலாகஸ்ஸ நிக்க³மனத்தங் வேஜ்ஜகம்மங் ஸலாகவேஜ்ஜகம்மந்தி கேசி, தங் பன ஸல்லகத்தியபதே³னேவ ஸங்க³ஹிதந்தி து³ட்ட³பு³ங்.

ஸல்லஸ்ஸ படிவித்⁴ஸ்ஸ கத்தனங் உப்³பா³ஹனங் **ஸல்லகத்தங்**, தத²த்தா²ய வேஜ்ஜகம்மங் **ஸல்லகத்தவேஜ்ஜகம்மங்**. குமாரங் ப⁴ரதீதி **குமாரப⁴தோ**, தஸ்ஸ பா⁴வோ **கோமாரப⁴ச்சங்**, குமாரோ ஏவ வா **கோமாரோ**, ப⁴தனங் ப⁴ச்சங், தஸ்ஸ ப⁴ச்சங் ததா², தது³பி⁴னிப்பா³தகங் வேஜ்ஜகம்மந்தி அத்தோ². **மூலானி** பதா⁴னானி ரோக³பஸமனே ஸமத்தா³னி பே⁴ஸஜ்ஜானி **மூலபே⁴ஸஜ்ஜானி**, **மூலானங்** வா ப்யாதீ⁴னங் பே⁴ஸஜ்ஜானி ததா². **மூலானுபந்த⁴வஸேன** ஹி து³விதோ⁴ ப்யாதி⁴. தத்ர **மூலப்யாதி⁴ம்ஹி** திகிச்சி²தே யேபு⁴ய்யேன இதரங் பூபஸமதி, தேனாஹ “**காயதிகிச்சு²தங் து³ஸேஸதீ**”திஆதி³. தத்த² **காயதிகிச்சு²தந்தி** மூலபா⁴வதோ ஸரீரபூ⁴தேஹி பே⁴ஸஜ்ஜேஹி, ஸரீரபூ⁴தானங் வா ரோகா³னங் திகிச்சு²கபா⁴வங். **கா³ராதீ³னீதி** கா³ரோத³காதீ³னி. **தத²னுருபே வணேதி** பூபஸமிதஸ்ஸ **மூலப்யாதி⁴னோ** அனுச்ச³விகே அரும்ஹி. **தேஸந்தி** மூலபே⁴ஸஜ்ஜானங். **அபனயனங்** அபஹரணங், தேஹி அதிகிச்சு²னந்தி வுத்தங் ஹோதி. இத்³ஞ்ச **கோமாரப⁴ச்சஸல்லகத்தஸாலாகியாதி³விஸேஸபூ⁴தானங்** தந்தீனங் புப்³பே³ வுத்தத்தா பாரிஸேஸவஸேன வுத்தங், தஸ்மா தது³வஸேஸாய தந்தியா இத்⁴ ஸங்க³ஹோ து³ட்ட³பு³பே³, ஸப்³பா³னி சேதானி ஆஜீவஹேதுகானியேவ இதா⁴தி⁴ப்பேதானி “**மிச்சாஜீவேன ஜீவிகங் கப்பெந்தி**”தி (தீ³. நி. 1.21) வுத்தத்தா. யங் பன தத்த² தத்த² பானியங் “இதி வா”தி வுத்தங். தத்த² **இதீ³-தி** பகாரத்தே² நிபாதோ, **வா-தி** விகப்பனத்தே². இத்³ங் வுத்தங் ஹோதி - இமினா பகாரேன, இதோ அஞ்ஞேன வாதி. தேன யானி இதோ பா³ஹிரகப்ப³ஜிதா ஸிப்பாயதனவிஜ்ஜாட்டா²னாதீ³னி ஜீவிகோபாயபூ⁴தானி ஆஜீவிகபகதா உபஜீவந்தி, தேஸங் பரிக்³ஹோ கதோதி வேதி³தப்ப³ங்.

மஹாஸீலவண்ணனா நி³ட்டி²தா.

புப்³பந்தகப்பிகஸஸ்ஸதவாதுவண்ணனா

28. இதாஸி ஸுஞ்ஞதாபகாஸனவாரஸ்ஸத்தங் வண்ணெந்தோ அனுஸந்தி⁴ங் பகாஸேதுங் “ஏவ”ந்திஆதி³மாஹ. தத்த² வுத்தவண்ணஸ்ஸாதி ஸஹத்தே² ச²ட்டி²வசனங், ஸாமிஅத்தே² வா அனுஸந்தி⁴-ஸத்த²ஸ்ஸ பா⁴வகம்மவஸேன கிரியாதே³ஸனாஸு பவத்தனதோ. பி⁴க்கு⁴ஸங்கே⁴ன வுத்தவண்ணஸ்ஸாதி “யாவஞ்சிதங் தேன ப⁴குவதா”திஆதி³னா வுத்தவண்ணஸ்ஸ. தத்ர பானியங் அயங் ஸம்பந்தோ⁴ - ந பி⁴க்க²வே, எத்தகா ஏவ புத்த⁴குணா யே துமஹாகங் பாகடா, அபாகடா பன “அத்தி² பி⁴க்க²வே, அஞ்ஞே த⁴ம்மா”தி வித்தாரோ. “இமே தி²ட்டி²ட்டா²னா ஏவங் க²ஹிதா”திஆதி³னா ஸஸ்ஸதாதி²ட்டி²ட்டா²னானங் யதா²க²ஹிதா²காரஸ்ஸ ஸுஞ்ஞபா⁴வப்பகாஸனதோ, “தஞ்ச பஜானநங் ந பராமஸதி”தி ஸீலாதீனஞ்ச அபராமஸனீயபா⁴வதீ²பனேன நிச்சஸாராதி²விரஹப்பகாஸனதோ, யாஸு வேத²னாஸு அவீதராக²தாய பா⁴ஹிரானங் ஏதானி தி²ட்டி²விபந்த⁴கானி ஸம்ப⁴வந்தி, தாஸங் பச்சயபூ⁴தானஞ்ச ஸம்மோஹாதீனங் வேத²ககாரகஸபா⁴வாபா⁴வத²ஸ்ஸனமுகே²ன ஸப்ப⁴த⁴ம்மானங் அத்தத்தனியதாவிரஹதீ²பனதோ, அனுபாதா²பரினிப்பா²னதீ²பனதோ ச அயங் தே²ஸனா ஸுஞ்ஞதாவிபா⁴வனப்பதா⁴னாதி ஆஹ “ஸுஞ்ஞதாபகாஸனங் ஆரபீ⁴”தி.

பரியத்தீதி வினயாதி²பே⁴த²பி⁴ன்னா மனஸா வவத்தா²பிதா தந்தி. தே²ஸனாதி தஸ்ஸா தந்தியா மனஸா வவத்தா²பிதாய விபா⁴வனா, யதா²த⁴ம்மங் த⁴ம்மாபி⁴லாபபூ⁴தா வா பஞ்ஞாபனா, அனுலோமாதி²வஸேன வா கத²னந்தி பரியத்திதே²ஸனானங் விஸேஸோ புப்பேயேவ வவத்தா²பிதோதி இமமத்த²ங் ஸந்தா⁴ய “தே²ஸனாய, பரியத்திய”ந்தி ச வுத்தங். ஏவமாதீ²ஸுதி எத்த² ஆதி³-ஸத்தே²ன ஸச்சஸபா⁴வஸமாதி²பஞ்ஞாபகதிபஞ்ஞாபத்திஞெய்யாத²யோ ஸங்க²யஹந்தி. ததா² ஹி அயங் த⁴ம்ம-ஸத்தோ² “சதுன்னங் பி⁴க்க²வே, த⁴ம்மானங் அனநுபோதா⁴”திஆதி³ஸு (அ. நி. 4.1) ஸச்சே பவத்ததி, “குஸலா த⁴ம்மா அகுஸலா த⁴ம்மா”திஆதி³ஸு (த⁴. ஸ. திகமாதிகா 1) ஸபா⁴வே, “ஏவந்த⁴ம்மா தே ப⁴குவந்தோ அஹேஸு”ந்திஆதி³ஸு (தீ. நி. 2.13, 94, 145; 3.142; ம. நி. 3.167; ஸங். நி. 5.378) ஸமாதி²ம்ஹி, “ஸச்சங் த⁴ம்மோ தி²தி சாகோ, ஸ வே பேச்ச ந ஸோசதி”திஆதி³ஸு (ஸங். நி. 1.246; ஸு. நி. 190) பஞ்ஞாயங், “ஜாதித⁴ம்மானங் பி⁴க்க²வே, ஸத்தானங் ஏவங் இச்சா² உப்பஜ்ஜதி”திஆதி³ஸு (ம. நி. 1.131; 3.373; படி. ம. 1.33) பகதியங், “த⁴ம்மோ ஸுசின்னோ ஸுக²மாவஹாதீ”திஆதி³ஸு (ஸு. நி. 184; தே²ரகா². 303; ஜா. 1.10.102; 15.385) புஞ்ஞே, “சத்தாரோ பாராஜிகா த⁴ம்மா”திஆதி³ஸு (பாரா. 233) ஆபத்தியங், “ஸப்பே² த⁴ம்மா ஸப்பா⁴காரேன புத்த⁴ஸ்ஸ ப⁴குவதோ ஞாணமுகே² ஆபாத²மாகச்சந்தி”திஆதி³ஸு (மஹானி. 156; துளனி. 85; படி. ம. 3.5) ஞெய்யே பவத்ததி. த⁴ம்மா ஹொந்தீதி ஸத்தஜீவதோ ஸுஞ்ஞா த⁴ம்மமத்தா ஹொந்தீதி அத்தோ². கிமத்தியங் கு²ணே பவத்தனந்தி ஆஹ “தஸ்மா”திஆதி³.

மகஸதுண்ட²ஸூசியாதி ஸூசிமுக²மக்கிகாய துண்ட²ஸங்காதாய ஸூசியா. அலப்ப⁴னெய்யபதிட்டோ² வியாதி ஸம்பந்தோ⁴. அஞ்ஞத்ர ததா²க²தாதி ட²பெத்வா ததா²க²தங். “துத்த²ஸா”தி பதே²னேவ தேஸங் த⁴ம்மானங் துக்கோ²கா²ஹதா பகாஸிதாதி “அலப்ப⁴னெய்யபதிட்டா²” இச்சேவ வுத்தங். லபி⁴தப்பா²தி லப்ப⁴னீயா, ஸா ஏவ லப்ப⁴னெய்யா, லபீ⁴யதே வா லப்ப⁴னங், தமரஹதீதி லப்ப⁴னெய்யா, ந லப்ப⁴னெய்யா அலப்ப⁴னெய்யா, பதிட்ட²ஹந்தி எத்தா²தி பதிட்டா², பதிட்ட²ஹனங் வா பதிட்டா², அலப்ப⁴னெய்யா பதிட்டா² எத்தா²தி அலப்ப⁴னெய்யபதிட்டா². இதங் வுத்தங் ஹொதி - ஸசே கோசி அத்தனோ பமாணங் அஜானந்தோ ஞாணேன தே த⁴ம்மே ஓகா²ஹிதுங் உஸ்ஸாஹங் கரெய்ய, தஸ்ஸ தங் ஞாணங் அப்பதிட்ட²மேவ மகஸதுண்ட²ஸூசி விய மஹாஸமுத்தே²தி. ஓகா²ஹிதுமஸக்குணெய்யதாய “எத்தகா ஏதே ஈதி²ஸா வா”தி தே பஸ்ஸிதுங் ந ஸக்காதி வுத்தங் “கம்பீ⁴ரத்தா ஏவ துத்த²ஸா”தி. யே பன த⁴ட்டு²மேவ ந ஸக்கா, தேஸங் ஓகா²ஹித்வா அனு அனு புஜ்ஜனே கதா² ஏவ நத்தீதி ஆஹ “துத்த²ஸத்தா ஏவ துரனுபோதா⁴தி. ஸப்ப⁴கிலேஸபரிளாஹபடிப்பஸ்ஸத்தி²ஸங்காத²அக்க²ப²லமத்த²கே ஸமுப்பன்னதா, புரேசரானுசரவஸேன நிப்பு²தஸப்ப⁴கிலேஸபரிளாஹஸமாபத்திஸமோகின்னத்தா ச நிப்பு²தஸப்ப⁴பரிளாஹா. தப்பா⁴வதோ ஸந்தாதி அத்தோ². ஸந்தாரம்மணானி மக்க²ப²லனிப்பா²னானி அனுபஸந்தஸபா⁴வானங் கிலேஸானங், ஸங்கா²ரானஞ்ச அபா⁴வதோ.

அத² வா கஸிணுக்கா⁴டிமாகாஸதப்பி²ஸயவிஞ்ஞாணானங் அனந்தபா⁴வோ விய ஸுஸமுஹதவிக்²கே²பதாய நிச்சஸமாஹிதஸ்ஸ மனஸிகாரஸ்ஸ வஸேன ததா²ரம்மனத⁴ம்மானங் ஸந்தபா⁴வோ வேதி²தப்போ². அவிரஜ்ஜித்வா நிமித்தபடிவேதோ⁴ விய இஸ்ஸாஸானங் அவிரஜ்ஜித்வா த⁴ம்மானங் யதா²பூ⁴தஸபா⁴வாவபோதோ⁴ ஸாது²ரஸோ மஹாரஸோவ ஹொதீதி ஆஹ “அதித்திகரணட்டே²னா”தி. அதப்பனகரணஸபா⁴வேனாதி அத்தோ². ஸொஹிச்சங் தித்தி தப்பனந்தி ஹி பரியாயோ. அதித்திகரணட்டே²னாதி பத்தெத்வா ஸாது²ரஸகரணட்டே²னாதிபி அத்த²ங் வத²ந்தி. படிவேத⁴ப்பத்தானங் தேஸு ச புத்த⁴ானமேவ ஸப்பா⁴காரேன விஸயபா⁴வூபக²மனதோ ந தக்கபுத்தி²யா கோசராதி ஆஹ “உத்தமஞாணவிஸயத்தா”திஆதி³. நிபுணாதி ஞெய்யேஸு திக்க²ப்பவத்தியா சே²கா. யஸ்மா பன ஸோ சே²கபா⁴வோ ஆரம்மணே அப்படிஹதவுத்திதாய, ஸுகு²மஞெய்யக்க²ஹணஸமத்த²தாய ச ஸுபாகடோ ஹொதி, தஸ்மா வுத்தங் “ஸண்ஹஸுகு²மஸபா⁴வத்தா”தி. பண்டி²தேஹியேவாதி அவதா⁴ரணங் ஸமத்தே²துங் “பாலானங் அவிஸயத்தா”தி ஆஹ.

அயங் அட்ட²கதா²னயதோ அபரோ நயோ - வினயபண்ணத்திஆதி³கம்பீ⁴ரனெய்யவிபா⁴வனதோ கம்பீ⁴ரா. கதா²சியேவ அஸங்க²யெய்யே மஹாகப்பே அதிககமித்வாபி துல்லப⁴த²ஸ்ஸனதாய துத்த²ஸா. த²ஸ்ஸனஞ்செத்த² பஞ்ஞாசக்கு²வஸேனேவ வேதி²தப்பங். த⁴ம்மன்வயஸங்காதஸ்ஸ அனுபோத⁴ஸ்ஸ கஸ்ஸசிதே²வ

யதி³ ஏவங் அசிந்தெய்யாபரிமெய்யப்பபே⁴த³ஸ்ஸ ஞெய்யஸ்ஸ பரிச்சே²த³வதா ஏகேன ஞானேன நிரவஸேஸதோ கத²ந் படிவேதோ⁴தி, கோ வா ஏவமாஹு “பரிச்சே²த³வந்தந் ஸப்³புஞ்ஞதஞ்ஞாண”ந்தி. அபரிச்சே²த³ஞ்ஞி தந் ஞாணந் ஞெய்யமிவ. வத்தஞ்ஞேதந் “யாவதகந் ஞாணந், தாவதகந் ஞெய்யந். யாவதகந்

ஞெய்யங், தாவதகங் ஞாணந்தி (மஹானி. 69, 156; துளனி. 85; படி. ம. 3.5 அதிப்பாயத்தமேவ கஹிதங் விய திஸ்ஸதி) ஏவம்பி ஜாதிபுமிஸபாவாதிவஸேன, திஸாதேஸகாலாதிவஸேன ச அனேகபோத்பிள்ளை ஞெய்யே கமேன கய்ஹமானே அனவஸேஸபடிவேதோ ந ஸம்பவதியேவாதி? நயிதமேவங். யஞ்ஹி கிஞ்சி பக்வதா ஞாதுமிச்சிதங் ஸகலமேகதேஸோ வா, தத்த அப்படிஹதசாரிதாய பச்சக்கதோ ஞாணங் பவத்ததி. விக்ஹேப்பாவதோ ச பக்வா ஸப்பகாலங் ஸமாஹிதோதி ஞாதுமிச்சிதஸ்ஸ பச்சக்கபாவோ ந ஸக்கா நிவாரேதுங். வுத்தஞ்ஹி “ஆகங்காபடிபத்தங் புத்தஸ்ஸ பக்வதோ ஞாணந்திஆதி, (மஹானி. 69, 156; துளனி. 85; படி. ம. 3.5) நனு செத்த துரதோ சித்தபடங் பஸ்ஸந்தானங் விய, “ஸப்பே தம்மா அனத்தா”தி விபஸ்ஸந்தானங் விய ச அனேகதம்மாவபோத்காலே அனிருபிதருபேன பக்வதோ ஞாணங் பவத்ததி கஹேதப்பந்தி? கஹேதப்பங் அசிந்தெய்யானுபாவதாய புத்தஞாணஸ்ஸ. தேனேவாஹ “புத்தவிஸயோ அசிந்தெய்யோ”தி, (அ. நி. 4.77) இதங் பனெத்த ஸன்னிட்டானங் - ஸப்பகாரேன ஸப்பதம்மாவபோதனஸமத்தஸ்ஸ ஆகங்காபடிபத்தவத்தினோ அனாவரணஞாணஸ்ஸ படிபாவோன பக்வா ஸந்தானேன ஸப்பதம்மபடிவேதஸமத்தோ அஹோஸி ஸப்பனெய்யாவரணஸ்ஸ பஹானதோ, தஸ்மா ஸப்பஞ்ஞா, ந ஸகிங்யேவ ஸப்பதம்மாவபோததோ யதாஸந்தானேன ஸப்பஸ்ஸ இந்தனஸ்ஸ தஹனஸமத்ததாய பாவகோ “ஸப்பபூ”தி வுச்சத்தி.

காமஞ்சாயமத்தோ புப்பே வித்தாரிதோயேவ, பகாரந்தரேன பன ஸோதுஜனானுக்கஹகாமதாய, இமிஸ்ஸா ச போராணஸங்வண்ணனாவிஸோதனவஸேன பவத்தத்தா புன விபாவிதோதி ந செத்த புனருத்திதோஸோ பரியேஸிதப்போ, ஏவமீதிஸேஸு. எத்த ச கிஞ்சாபி பக்வதோ தஸ்பலாதிஞாணானிபி அனஞ்ஞஸாதாரணானி, ஸப்பதேஸவிஸயத்தா பன தேஸங் ஞாணானங் ந தேஹி புத்தஞ்ஞா அஹாபெத்வா கஹிதா நாம ஹொந்தி. ஸப்பஞ்ஞுதஞ்ஞாணஸ்ஸ பன நிப்பதேஸவிஸயத்தா தஸ்மிங் கஹிதே ஸப்பேபி புத்தஞ்ஞா கஹிதா ஏவ நாம ஹொந்தி, தஸ்மா பானிஅத்தானுஸாரேன ததேவ ஞாணங் கஹிதந்தி வேதிதப்பங். பானியம்பி ஹி “யேஹி ததாஹிதஸ்ஸ யதாபுச்சங் வண்ணங் ஸம்மா வதுமானா வதெய்யுந்தி தமேவ பகாஸிதங் தமந்தரேன அஞ்ஞஸ்ஸ நிப்பதேஸவிஸயஸ்ஸ அபாவதோ, நிப்பதேஸவிஸயேனேவ ச யதாபுச்சங் ஸம்மா வதுனஸம்பவதோதி.

அஞ்ஞேவாதி எத்த ஏவ-ஸத்தோ ஸன்னிட்டானத்தோதி தஸ்ஸேதுங் “அஞ்ஞேவாதி இதங் பனெத்த வவத்தாபனவசன”ந்தி வுத்தங், வவத்தாபனவசனந்தி ச ஸன்னிட்டானவசனந்தி அத்தோ, ஸன்னிட்டானஞ்ச அவதாரணமேவ. கதந்தி ஆஹ “அஞ்ஞேவா”திஆதி. “ந பாணாதிபாதா வேரமணிஆதயோ”தி இமினா அவதாரணேன நிவத்திதங் தஸ்ஸேதி. அயஞ்ச ஏவ-ஸத்தோ அனியதேஸதாய ச-ஸத்தோ விய யத்த வுத்தோ, ததோ அஞ்ஞத்தாபி வசனிச்சாவஸேன உபதிட்டத்தி ஆஹ “கம்பீராவா”திஆதி. இதி-ஸத்தேன ச ஆதிஅத்தேன துத்தஸாவ ந ஸுதஸா, துரனுபோதாவ ந ஸுரனுபோதாவ, ஸந்தாவ ந துரதா, பணீதாவ ந ஹினா, அதக்காவசராவ ந தக்காவசரா, நிபுணாவ ந லூகா, பண்டிதவேதனியாவ ந பாலவேதனியாதி நிவத்திதங் தஸ்ஸேதி. ஸப்பபதேஹி யாவ “பண்டிதவேதனியா”தி இதங் பதங், தாவ ஸப்பபதேஹி.

ஏவங் நிவத்தேதப்பதங் யுத்தியா தஹிகரொந்தோ “ஸாவகபாரமிஞாண”ந்திஆதிமாஹ. தத்த ஸாவகபாரமிஞாணந்தி ஸாவகானங் தானாதிபாரமிபாரிபுரியா நிப்பன்னங் விஜ்ஜத்தயஸம்பிஞ்ஞாசதுபடிஸம்பிதாபோதங் ஞாணங், ததா பச்சேகபுத்தானங் பச்சேகபோதிஞாணங். ததோதி ஸாவகபாரமிஞாணதோ. தத்தாதி ஸாவகபாரமிஞாணே. ததோபீதி அனந்தரனித்திட்டதோ பச்சேகபோதிஞாணதோபி. அபி-ஸத்தேன, பி-ஸத்தேன வா கோ பன வாதோ ஸாவகபாரமிஞாணதோதி ஸம்பாவேதி. தத்தாபீதி பச்சேகபோதிஞாணேபி. இதோ பனாதி ஸப்பஞ்ஞுதஞ்ஞாணதோ பன, தஸ்மா எத்த ஸப்பஞ்ஞுதஞ்ஞாணே வவத்தானங் ஸப்பதீதி அதிப்பாயோ. கம்பீரேஸு விஸேஸா, கம்பீரானங் வா விஸேஸேன கம்பீரா. அயஞ்ச கம்பீரோ அயஞ்ச கம்பீரோ இமே இமேஸங் விஸேஸேன கம்பீராதி வா கம்பீரதரா. தரஸத்தேனேவெத்த ப்யவச்சேதனங் ஸித்தங்.

எத்தாயங் யோஜனா - கிஞ்சாபி ஸாவகபாரமிஞாணங் ஹெட்டிமங் ஹெட்டிமங் ஸெக்கஞாணங் புதுஜ்ஜனஞாணஞ்ச உபாதாய கம்பீரங், பச்சேகபோதிஞாணங் பன உபாதாய ந ததா கம்பீரந்தி “கம்பீரமேவா”தி ந ஸக்கா ப்யவச்சிஜ்ஜிதுங், ததா பச்சேகபோதிஞாணம்பி யதாவுத்தங் ஞாணமுபாதாய கம்பீரங், ஸப்பஞ்ஞுதஞ்ஞாணங் பன உபாதாய ந ஏவங் கம்பீரந்தி “கம்பீரமேவா”தி ந ஸக்கா ப்யவச்சிஜ்ஜிதுங், தஸ்மா தத்த வவத்தானங் ந ஸப்பதி. ஸப்பஞ்ஞுதஞ்ஞாணதம்மா பன ஸாவகபாரமிஞாணாதீனமிவ கிஞ்சி உபாதாய கம்பீராபாவாவதோ “கம்பீரா ஏவா”தி வவத்தானங் ஸப்பதீதி. யதா செத்த வவத்தானங் தஸ்ஸிதங், ஏவங் ஸாவகபாரமிஞாணங் துத்தஸங். “பச்சேகபோதிஞாணங் பன ததோ துத்தஸதரந்தி தத்த வவத்தானங் நத்தீ”திஆதினா வவத்தானஸம்பவோ நேதப்போ, தேனேவாஹ “ததா துத்தஸாவபே... வேதிதப்ப”ந்தி.

புச்சாவிஸ்ஸஜ்ஜனந்திபி பாடோ, தஸ்ஸா புச்சாய விஸ்ஸஜ்ஜனந்தி அத்தோ. ஏதந்தி யதாவுத்தங் விஸ்ஸஜ்ஜனவசனங். ஏவந்தி இமினா திட்டனங் விபாஜனாகாரேன. எத்தாயமதிப்பாயோ - பவது தாவ நிரவஸேஸபுத்தஞ்ஞாணவிபாவனுபாயபாவதோ ஸப்பஞ்ஞுதஞ்ஞாணமேவ ஏகம்பி புதுனிஸ்ஸயாரம்மணஞாணகிச்சலித்தியா “அத்தி பிக்கவே, அஞ்ஞேவ தம்மா”திஆதினா (தீ. நி. 1.18) பஹுவசனேன உத்திட்டங், தஸ்ஸ பன விஸ்ஸஜ்ஜனங் ஸச்சபச்சயாகாராதிவிஸயவிஸேஸவஸேன

அனஞ்ஞஸாதா⁴ரணேன விப⁴ஜனநயேன அனாரபி⁴த்வா ஸனிஸ்ஸயானங் தி³ட்டி³க³தானங் விப⁴ஜனநயேன கஸ்மா ஆரத்⁴ந்தி? தத்த² யதா² ஸச்சபச்சயாகாராதீ³னங் விப⁴ஜனங் அனஞ்ஞஸாதா⁴ரணங் ஸப்³புஞ்ஞதஞ்ஞாணஸ்ஸேவ விஸயோ, ஏவங் நிரவஸேஸதி³ட்டி³க³தவிப⁴ஜனம்பீதி த³ஸ்ஸேதுங் “புத்தா⁴னஞ்ஞ”திஆதி³ ஆரத்⁴ந், தத்த² டா²னானீதி காரணானி. க³ஜ்ஜிதங் மஹந்தங் ஹோதீதி தே³ஸேதப்³புஸ்ஸ அதத்³ஸ்ஸ அனேகவித⁴தாய, து³பி³பி³ஞ்ஞெய்யதாய ச நானானயேஹி பவத்தமானங் தே³ஸனாக³ஜ்ஜிதங் மஹந்தங் விபுலங், ப³ஹுப்பபே⁴த³ஞ்ச ஹோதி . ஞாணங் அனுபவிஸதீதி ததோ ஏவ ச தே³ஸனாஞாணங் தே³ஸேதப்³புத்⁴ம்மே விபா⁴க³ஸோ குருமானங் அனுபவிஸதி, தே அனுபவிஸித்வா டி³தங் விய ஹோதீதி அத்தோ².

புத்த⁴ஞாணஸ்ஸ மஹந்தபா⁴வோ பஞ்ஞாயதீதி ஏவங்வித⁴ஸ்ஸ நாம த⁴ம்மஸ்ஸ தே³ஸகங், படிவேத⁴கஞ்சாதி புத்தா⁴னங் தே³ஸனாஞாணஸ்ஸ, படிவேத⁴ஞாணஸ்ஸ ச உளாரபா⁴வோ பாகடோ ஹோதி. தே³ஸனா கம்பீ⁴ரா ஹோதீதி ஸபா⁴வேன கம்பீ⁴ரானங் தேஸங் சதுப்³பி³தா⁴னம்பி தே³ஸனா தே³ஸேதப்³புஸேன கம்பீ⁴ராவ ஹோதி, ஸா பன புத்தா⁴னங் தே³ஸனா ஸப்³புத்த², ஸப்³புதா³ ச யானத்தயமு³கே³னேவாதி வுத்தங் “திலக்க³ணாஹதா ஸுஞ்ஞதாபடிஸங்யுத்தா”தி, தீஹி லக்க³ணேஹி ஆஹதா, அத்தத்தனியதோ ஸுஞ்ஞபா⁴வபடிஸஞ்ஞத்தா சாதி அத்தோ². எத்த² ச கிஞ்சாபி “ஸப்³புங் வசீகம்மங் புத்த⁴ஸ்ஸ ப⁴க³வதோ ஞாணபுப்³புங்கமங் ஞாணானுபரிவத்தீ”தி (மஹானி. 69, 156; சூளனி. 85; படி. ம. 3.5; நெத்தி. 15) வசனதோ ஸப்³பாபி ப⁴க³வதோ தே³ஸனா ஞாணரஹிதா நாம நத்தி², ஸமஸமபரக்கமனவஸேன ஸீஹஸமானவுத்திதாய ச ஸப்³புத்த² ஸமானுஸ்ஸாஹப்பவத்தி, தே³ஸேதப்³புத்⁴ம்மவஸேன பன தே³ஸனா விஸேஸதோ ஞாணேன அனுபவிட்டா², கம்பீ⁴ரதரா ச ஹோதீதி து³ட்ட³பு³பங்.

கதங் பன வினயபண்ணத்திங் பத்வா தே³ஸனா திலக்க³ணாஹதா, ஸுஞ்ஞதாபடிஸஞ்ஞத்தா ச ஹோதி, நனு தத்த² வினயபண்ணத்திமத்தமேவாதி? ந தத்த² வினயபண்ணத்திமத்தமேவ. தத்தா²பி ஹி ஸன்னிஸின்னபரிஸாய அஜ்ஜாஸயானுருபங் பவத்தமானா தே³ஸனா ஸங்கா³ரானங் அனிச்சதாதி³விபா⁴வினீ ஸப்³புத்⁴ம்மானங் அத்தத்தனியதா, ஸுஞ்ஞபா⁴வப்பகாஸினீ ச ஹோதி, தேனேவாஹ “அனேகபரியாயேன த⁴ம்மிங் கதங் கத்வா”திஆதி³. வினயபஞ்ஞத்திந்தி வினயஸ்ஸ பஞ்ஞாபனங். ஞஞ்-காரஸ்ஸ பன ண்ண-காரே கதே வினயபண்ணத்திந்திபி பாடோ². பூ⁴மந்தரந்தி த⁴ம்மானங் அவத்தா²விஸேஸஞ்ச டா²னவிஸேஸஞ்ச. ப⁴வந்தி த⁴ம்மா எத்தா²தி பூ⁴மீதி ஹி அவத்தா²விஸேஸோ, டா²னஞ்ச வுச்சதி. தத்த² அவத்தா²விஸேஸோ ஸதிஆதி³த⁴ம்மானங் ஸதிபட்டா²னிந்த³ரியபு³லபொ³ஜ்ஜங்க³மக்க³ங்கா³தி³பே⁴தோ³ “வச்சோ², த⁴ம்மோ, ப³லீபுத்தோ³”தி ஆதயோ விய. டா²னவிஸேஸோ காமாவசராதி³பே⁴தோ³. பச்சயாகார-ஸத்³த³ஸ்ஸ அத்தோ² ஹெட்டா² வுத்தோயேவ. ஸமயந்தரந்தி தி³ட்டி³விஸேஸங், நானாவிஹிதா தி³ட்டி³யோதி அத்தோ², அஞ்ஞஸமயங் வா, பா³ஹிரகஸமயந்தி வுத்தங் ஹோதி. வினயபஞ்ஞத்திங் பத்வா மஹந்தங் க³ஜ்ஜிதங் ஹோதீதிஆதி³னா ஸம்ப³ந்தோ⁴. தஸ்மாதி யஸ்மா க³ஜ்ஜிதங் மஹந்தங்...பே... படிஸங்யுத்தா, தஸ்மா. சே³ஜ்ஜகா³மினீதி அதேகிச்சகா³மினீ.

ஏவங் ஒதிண்ணே வத்து²ஸ்மிந்தி யதா²வுத்தனயேன லஹுக்க³ருகாதி³வஸேன தத்³னுருபே வத்து²ம்ஹி ஒதரந்தே. யங் ஸிக்கா³பத³பஞ்ஞாபனங் நாம அத்தி², தத்தா²தி ஸம்ப³ந்தோ⁴. தா²மோதி ஞாணஸாமத்தி²யங். ப³லந்தி அகம்பனஸங்க³தோ விரபா⁴வோ. தா²மோ ப³லந்தி வா ஸாமத்தி²யவசனமேவ பச்சவெக்க³ணாதே³ஸனாஞாணவஸேன யோஜேதப்³பங். பச்சவெக்க³ணாஞாணபுப்³புங்கமஞ்ஞி தே³ஸனாஞாணங். ஏஸாதி ஸிக்கா³பத³பஞ்ஞாபனமேவ வுச்சமானபத³மபெக்கி³த்வா புல்லிங்கே³ன நித்³தி³ஸதி, ஏஸோ ஸிக்கா³பத³பஞ்ஞாபனஸங்க³தோ விஸயோ அஞ்ஞேஸங் அவிஸயோதி அத்தோ². இதீதி ததா²விஸயாவிஸயபா⁴வஸ்ஸ ஹேதுபா⁴வேன படினித்³தே³ஸவசனங் , நித்³ஸ்ஸனத்தோ² வா இதி-ஸத்³தோ³, தேன “இதங் லஹுகங், இதங் க³ருக³ந்திஆதி³னயங் நித்³தி³ஸதி. ஏவமபரத்தா²பி யதா²ஸம்ப³வங்.

யதி³பி காயானுபஸ்ஸனாதி³வஸேன ஸதிபட்டா²னாதயோ ஸுத்தந்தபிடகே (தீ³. நி. 2.374; ம. நி. 1.107) விப⁴த்தா, ததா²பி ஸுத்தந்தபா⁴ஜனியாதி³வஸேன அபி⁴த்⁴ம்மேயேவ தே விஸேஸதோ விப⁴த்தாதி ஆஹ “இமே சத்தாரோ ஸதிபட்டா²னா...பே... அபி⁴த்⁴ம்மபிடகங் விப⁴ஜித்வா”தி. தத்த² ஸத்த ப³ஸ்ஸாதி ஸத்தவிஞ்ஞாணதா⁴துஸம்பயோக³வஸேன வுத்தங். ததா² “ஸத்த வேது³னா”திஆதி³பி. லோகுத்தரா த⁴ம்மா நாமாதி எத்த² இதி-ஸத்³தோ³ ஆதி³அத்தோ², பகாரத்தோ² வா, தேன வுத்தாவஸேஸங் அபி⁴த்⁴ம்மே ஆக³தங் த⁴ம்மானங் விப⁴ஜிதப்³பா³காரங் ஸங்க³ணஹாதி. சதுவீஸதிஸமந்தபட்டா²னானி எத்தா²தி சதுவீஸதிஸமந்தபட்டா²னந்தி பா³ஹிரத்த³ஸமாஸோ. “அபி⁴த்⁴ம்மபிடக³”ந்தி ஏதஸ்ஸ ஹி இதங் விஸேஸனங். எத்த² ச பச்சயனயங் அக்க³ஹெத்வா த⁴ம்மவஸேனேவ ஸமந்தபட்டா²னஸ்ஸ சதுவீஸதிவித⁴தா வுத்தா. யதா²ஹ

“திகஞ்ச பட்டா²னவரங் துகுத்தமங்,
து³கதிகஞ்சேவ திகது³கஞ்ச;
திகதிகஞ்சேவ து³கது³கஞ்ச,
ச² அனுலோமம்ஹி நயா ஸுக³ம்பீ⁴ரா...பே...
ச² பச்சனீயம்ஹி...பே... அனுலோமபச்சனீயம்ஹி...பே...

ஏவங் தம்மவஸேன சதுவீஸதிபேதேஸு திகபட்டானாதீஸு ஏகேகங் பச்சயனயேன அனுலோமாதீவஸேன சதுப்பிதாங் ஹோதீதி சன்னவதிஸமந்தபட்டானாநி. தத்த பன தம்மானுலோமே திகபட்டானே குஸலத்திகே படிச்சவாரே பச்சயானுலோமே ஹேதுமூலகே ஹேதுபச்சயவஸேன ஏகனபஞ்ஞாஸ புச்சானயா ஸத்த விஸ்ஸஜ்ஜனநயாதிஆதினா துஸ்ஸியமானா அனந்தபேதா நயாதி ஆஹ “அனந்தனய”ந்தி.

நவஹாகாரேஹி உப்பாதாதீஹி நவஹி பச்சயாகாரேஹி. தங் ஸருபதோ துஸ்ஸேதுங் “உப்பாதோ ஹுத்வா”திஆதி வுத்தங். தத்த உப்பஜ்ஜதி ஏதஸ்மா பல்நதி உப்பாதோ, ப்லுப்பத்தியா காரணபாவோ. ஸதி ச அவிஜ்ஜாய ஸங்காரா உப்பஜ்ஜந்தி, நாஸதி. தஸ்மா அவிஜ்ஜா ஸங்காரானங் உப்பாதோ ஹுத்வா பச்சயோ ஹோதி, ததா பவத்ததி தாரதி ஏதஸ்மிங் பல்நதி பவத்தங். நிமீயதி பல்மேதஸ்மிந்தி நிமித்தங். (நித்தாதி பல்ங் அத்தனோ பச்சயுப்பன்னங் ஏதேனாதி நிதாநங்.) (எத்தந்தரே அட்டகதாய ந ஸமேதி) ஆயுஹதி பல்ங் அத்தனோ பச்சயுப்பன்னுப்பத்தியா கட்டேதி ஏதேனாதி ஆயுஹனங். ஸங்யுஜ்ஜதி பல்ங் அத்தனோ பச்சயுப்பன்னேன ஏதஸ்மிந்தி ஸங்யோகோ. யத்த ஸயங் உப்பஜ்ஜதி, தங் பலிபுத்தாதி பல்மேதேனாதி பலிபோதோ. பச்சயந்தரஸமவாயே ஸதி பல்முதயதி ஏதேனாதி ஸமுதயோ. ஹினோதி காரணபாவங் கச்சத்தி ஹேது. அவிஜ்ஜாய ஹி ஸதி ஸங்காரா பவத்தந்தி, தாரந்தி ச, தே அவிஜ்ஜாய ஸதி அத்தனோ பல்ங் (நித்தந்தி) (படி. ம. 1.45; தீ. நி. 1.28 பஸ்ஸிதப்பங்) பாவாதீஸு கிபந்தி, ஆயுஹந்தி அத்தனோ ப்லுப்பத்தியா கட்டெந்தி, அத்தனோ ப்லேன ஸங்யுஜ்ஜந்தி, யஸ்மிங் ஸந்தானே ஸயங் உப்பன்னா தங் பலிபுத்தாந்தி, பச்சயந்தரஸமவாயே உதயந்தி உப்பஜ்ஜந்தி, ஹினோதி ச ஸங்காரானங் காரணபாவங் கச்சத்தி, தஸ்மா அவிஜ்ஜா ஸங்காரானங் பவத்தங் ஹுத்வா...பச்சயோ ஹுத்வா பச்சயோ ஹோதி. ஏவங் அவிஜ்ஜாய ஸங்காரானங் காரணபாவபுபகமனவிஸேஸா உப்பாதாதயோ வேதிதப்பா. ஸங்காராதீனங் விஞ்ஞாணாதீஸுபி ஏஸேவ நயோ.

தமத்தங் படிஸம்பிதாமக்கபாளியா ஸாதெந்தேன “யதாஹா”திஆதி வுத்தங். தத்த திட்டதி ஏதேனாதி டிதி, பச்சயோ, உப்பாதோ ஏவ டிதி உப்பாதட்டிதி. ஏவங் ஸேஸேஸுபி. யஸ்மா பன “ஆஸவஸமுதயா அவிஜ்ஜாஸமுதயோ”தி (ம. நி. 1.103) வுத்தத்தா ஆஸவாவ அவிஜ்ஜாய பச்சயோ, தஸ்மா வுத்தங் “உபோபேதே தம்மா “பச்சயஸமுப்பன்னா”தி, அவிஜ்ஜா ச ஸங்காரா ச உபோபேதே தம்மா பச்சயதோ ஏவ ஸமுப்பன்னா, ந வினா பச்சயேனாதி அத்தோ. பச்சயபரிக்கஹே பஞ்ஞாதி ஸங்காரானங், அவிஜ்ஜாய ச உப்பாதாதீகே பச்சயாகாரே பரிச்சிந்தித்வா கஹணவஸேன பவத்தா பஞ்ஞா. தம்மட்டிதிஞாணந்தி பச்சயுப்பன்னதம்மானங் பச்சயபாவதோ தம்மட்டிதிஸங்காதே படிச்சஸமுப்பாதே ஞாணங். “த்வாதஸ படிச்சஸமுப்பாதா”தி வசனதோ ஹி த்வாதஸ பச்சயா ஏவ படிச்சஸமுப்பாதோ. அயஞ்ச நயோ ந பச்சுப்பன்னே ஏவ, அத கோ அதீதானாகதேஸுபி, ந ச அவிஜ்ஜாய ஏவ ஸங்காரேஸு, அத கோ ஸங்காராதீனங் விஞ்ஞாணாதீஸுபி லப்பத்தி பரிபுண்ணங் கத்வா பச்சயாகாரஸ்ஸ விபத்தபாவங் துஸ்ஸேதுங் “அதீதம்பி அத்தாந”ந்திஆதி பாளிமாஹரி. பட்டானே (பட்டா. 1.1) பன துஸ்ஸிதா ஹேதாதிபச்சயாஏவெத்த உப்பாதாதிபச்சயாகாரேஹி கஹிதாதி தேபி யதாஸம்பாவங் நீஹரித்வா யோஜேதப்பா. அதிவித்தாரபாயேன பன ந யோஜயிம்ஹ, அத்திகேஹி ச விஸுத்திமக்காதீதோ (விஸுத்தி. 2.594) கஹேதப்பா.

தஸ்ஸ தஸ்ஸ தம்மஸ்ஸாதி ஸங்காராதீபச்சயுப்பன்னதம்மஸ்ஸ. ததா ததா பச்சயபாவேனாதி உப்பாதாதீஹேதாதிபச்சயஸத்தியா . கம்மகிலேஸவிபாகவஸேன தீணி வட்டானி யஸ்ஸாதி திவட்டங். அதீதபச்சுப்பன்னானாகதவஸேன தயோ அத்தா காலா ஏதஸ்ஸாதி தியத்தாங். ஹேதுபல்பலஹேதுஹேதுபல்வஸேன தயோ ஸந்தயோ ஏதஸ்ஸாதி திஸந்தி. ஸங்கிப்பந்தி எத்த அவிஜ்ஜாதயோ, விஞ்ஞாணாதயோ சாதி ஸங்கேபா, ஹேது, விபாகோ ச. அத வா ஹேது விபாகோதி ஸங்கிப்பந்தி ஸங்கேபா. அவிஜ்ஜாதயோ, விஞ்ஞாணாதயோ ச கொட்டாஸபரியாயோ வா ஸங்கேபஸத்தோ. அதீதஹேதுஸங்கேபாதீவஸேன சத்தாரோ ஸங்கேபா யஸ்ஸாதி சதுஸங்கேபங். ஸருபதோ அவுத்தாபி தஸ்மிங் தஸ்மிங் ஸங்கேபே ஆகிரீயந்தி அவிஜ்ஜாஸங்காராதீக்கஹணேஹி பகாஸீயந்தி ஆகாரா, அதீதஹேதுஆதினங் பகாரா. தே ஸங்கேபே பஞ்ச பஞ்ச கத்வா வீஸதி ஆகாரா ஏதஸ்ஸாதி வீஸதாகாரங்.

கத்தியாதிபேதேன அனேகபேதப்பின்னாபி ஸஸ்ஸதவாதீனோ ஜாதிஸதஸஹஸ்ஸானுஸ்ஸரணாதீகஸ்ஸ அபிநிவேஸஹேதுனோ வஸேன சத்தாரோவ ஹொந்தி, ந ததோ உத்தாங், அதோ வாதி ஸஸ்ஸதவாதீனங் பரிமாணபரிச்சேதஸ்ஸ அனஞ்ஞவிஸயதங் துஸ்ஸேதுங் “சத்தாரோ ஜனா”திஆதிமாஹ. ஏஸ நயோ இதரேஸுபி. தத்த சத்தாரோ ஜனாதி சத்தாரோ ஜனஸமுஹாதி அத்தோ கஹேதப்போ தேஸு ஏகேகஸ்ஸாபி அனேகப்பபேதோ. தேதி த்வாஸட்டிதிட்டிகத்வாதீனோ. இதுங் நிஸ்ஸாயாதி இதுப்பச்சயதாய ஸம்மா அக்கஹணங். தத்தாபி ச ஹேதுபல்பாவேன ஸம்பந்தாநங் தம்மானங் ஸந்ததிகன்னஸ்ஸ அபேதித்தத்தா பரமத்ததோ விஜ்ஜமானம்பி பேதனிபந்தாநங் நானத்தனயங் அனுபதாரெத்வா கஹிதங் ஏகத்தக்கஹணங் நிஸ்ஸாய. இதுங் கண்ணந்தி இதுங் ஸஸ்ஸதக்கஹணங் அபிநிவிஸ்ஸ வோஹரந்தி, இமினா நயேன ஏகச்சஸஸ்ஸதவாதாதயோபி யதாஸம்பாவங் யோஜேத்வா வத்தப்பா. பிந்தித்வாதி “ஆதப்பமன்வாயா”திஆதினா விபஜித்வா, “தயிதங் பிக்கவே ததா”தோ பஜானாதீதிஆதினா (தீ. நி. 1.36) வா விதமித்வா. நிஜ்ஜடந்தி அனோனத்தாங். நிகும்பந்தி அனாவுடங். அபிச

வேளுஆதீனங் ஹெட்டுபரியஸங்ஸிப்புனட்டேன ஜடா. குஸாதீனங் ஓவரண்ட்டேன கும்போ. தஸ்ஸதிஸ்தாய திப்டிகுதானங் ப்யாகுலா பாகடதா “ஜடா, கும்போ”தி ச வச்சதி, திப்டிகுஜடாவிஜடனேன, திப்டிகுமபுவிவரணேன ச நிஜ்ஜடங் நிகுமபுங் கத்வாதி அத்தோ.

“தஸ்மா”திஆதினா புத்தகுணே ஆரப்பதேஸனாய ஸமுட்டித்தா ஸப்பஞ்ஞுதஞ்ஞாணங் உத்திஸித்வா தேஸனாகுஸலோ பகுவா ஸமயந்தரங் விக்ஹணவஸேன ஸப்பஞ்ஞுதஞ்ஞாணமேவ விஸ்ஸஜ்ஜேத்தி தஸ்ஸேதி.

29. அத்தி பரியாயோ ஸந்தி-ஸத்தோ, ஸோ ச ஸங்விஜ்ஜந்திபரியாயோ, ஸங்விஜ்ஜமானதா ச ஞானேன உபலப்பமானதாதி ஆஹ “ஸந்தி”திஆதி. ஸங்விஜ்ஜமானபரிதீபனேன பன “ஸந்தி”தி இமினா பதேன தேஸங் திப்டிகுதிகானங் விஜ்ஜமானதாய அவிச்சின்னதங், ததோ ச நேஸங் மிச்சாகாஹதோ ஸிதிஸ்கரணவிவேசனேஹி அத்தனோ தேஸனாய கிச்சகாரிதங், அவிததஞ்ச தீபேதி தம்மராஜா. அத்தி ச ஸந்திபதேன ஸமானத்தோ புதுவசனவிஸயோ ஏகோ நிபாதோ “அத்தி” இமஸ்மிங் காயே கேஸா”திஆதிஸு (தி. நி. 2.377; ம. நி. 1.110; 3.154; ஸங். நி. 4.127) விய. ஆலபனவசனந்தி புத்தாலபனவசனங். பகுவாயேவ ஹி “பிக்குவே, பிக்குவோ”தி ச ஆலபதி, ந ஸாவகா. ஸாவகா பன “ஆவுஸோ, ஆயஸ்மா”திஆதிஸம்பந்தனேனேவ. “ஏகே”தி வுத்தே ஏகச்சேதி அத்தோ ஏவ ஸங்க்யாவாசகஸ்ஸ ஏக-ஸத்தஸஸ்ஸ நியதேகவசனத்தா, ந ஸமிதபுஹிதபாபதாய ஸமண்ப்ராஹ்மணாதி ஆஹ “பப்பஜ்ஜபக்தபாவேனா”திஆதி. ததா வா ஹொந்து, அஞ்ஞதா வா, ஸம்முதிமத்தேனேவ இதாதிப்பேதாதி தஸ்ஸேதி “லோகேனா”திஆதினா. ஸஸ்ஸதாதிவஸேன புப்பந்தங் கப்பெந்தி புப்பந்தகப்பிகா. யஸ்மா பன தேஸங் புப்பந்தங் புரிமஸித்தேஹி தண்ஹாதிபிகப்பேஹி கப்பெத்வா ஆஸேவனபலவதாய, விசித்ரவுத்திதாய ச விகப்பெத்வா அபரபாகுஸித்தேஹி அபினிவேஸபுத்தேஹி தண்ஹாதிபிககாஹேஹி கண்ணந்தி அபினிவிஸந்தி பராமஸந்தி, தஸ்மா வுத்தங் “புப்பந்தங் கப்பெத்வா விகப்பெத்வா கண்ணந்தி”தி. புரிமபாகுபச்சிமபாகுஸித்தானங் வா தண்ஹாபாதானானங் வஸேன யதாக்கமங் கப்பனகஹணானி வேதிதப்பாணி. தண்ஹாபச்சயா ஹி உபாதானங் ஸம்பவதி. பஹுதபஸங்ஸானிந்தாதிஸயஸங்ஸக்கனிச்சயோகாதிவிஸயேஸு இத நிச்சயோகவஸேன விஜ்ஜமானத்தோ ஸம்பவதி வுத்தங் “புப்பந்த கப்போ வா”திஆதி வுத்தஞ்ச -

“பஹுதே ச பஸங்ஸாயங், நிந்தாயஞ்சாதிஸயனே;
நிச்சயோகே ச ஸங்ஸக்கே, ஹொந்திமே மந்துஆதயோ”தி.

கொட்டாஸேஸுதி எத்த கொட்டாஸாதீஸுதி அத்தோ வேதிதப்போ ஆதி-ஸத்தலோபேன, நிதஸ்ஸனநயேன ச வுத்தத்தா. பத்பூரணஸமீபஉம்மக்காதீஸுபி ஹி அந்த-ஸத்தோ திஸ்ஸதி. ததா ஹி “இங்க தாவ ஸுத்தந்தே வா காதாயோ வா அபிதம்மங் வா பரியாபுணஸ்ஸு (பாசி. 442), ஸுத்தந்தே ஓகாஸங் காராபெத்வா”திஆதிஸு (பாசி. 1221) ச பத்பூரணே அந்த-ஸத்தோ வுத்ததி, “காமந்தஸேனாஸனந்திஆதிஸு (விஸுத்தி. 1.31) ஸமீபே, “காமஸுக்ல்லிகானுயோகோ ஏகோ அந்தோ, அத்தி கோ கச்சான அயமேகோ அந்தோ”திஆதிஸு (ஸங். நி. 1.258; ஸங். நி. 2.110) ச உம்மக்கேதி.

அந்தபூரோதி மஹாஅந்தஅந்தகுணேஹி பூரோ. “ஸா ஹரிதந்தங் வா பந்தந்தங் வா”தி (ம. நி. 1.304) மஜ்ஜிமனிகாயே மஹாஹத்திபதோபமஸுத்தந்தபாணி. தத்த ஸாதி தேஜோதாது. ஹரிதந்தந்தி ஹரிததிணருக்கமரியாதங். பந்தந்தந்தி மக்கமரியாதங். ஆகம்ம அனாஹாரா நிப்பாயத்தி ஸேஸோ. “அந்தமிதங் பிக்குவே, ஜீவிகானங் யதிதங் பிண்டொல்ய”ந்தி (ஸங். நி. 3.80; இதிவு. 91) பிண்டியாலோபஸுத்தந்தபாணி. தத்த பிண்டங் உலதி கவேஸத்தி பிண்டாலோ, பிண்டாசாரிகோ, தஸ்ஸ பாாவோ பிண்டொல்யங், பிண்டசரணேன ஜீவிகதாதி அத்தோ. ஏஸேவாதி ஸப்பச்சயஸங்க்யபுத்தோ நிப்பானதம்மோ ஏவ, தேனாஹ “ஸப்ப...பே... வச்சதி”தி. ஏதேன ஸப்பச்சயஸங்க்யனதோ அஸங்க்தங் நிப்பானங் ஸங்க்தபுத்தஸஸ்ஸ வட்டதுக்கஸஸ்ஸ பரபாகுங் பரியோஸானபுத்தங், தஸ்மா எத்த பரபாகோவ அத்தோ யுத்தோதி தஸ்ஸேதி. ஸக்காயோதி ஸக்காயகாஹொ.

கப்போதி லேஸோ. கப்பகதேனாதி திண்ணங் துப்பண்ணகரணானங் அஞ்ஞதரதுப்பண்ணகதேன. ஆதி-ஸத்தேன செத்த கப்ப-ஸத்தோ மஹாகப்பஸமந்தபாவிகிலேஸகாமவிதக்ககாலபஞ்ஞத்திஸதிஸபாவாதீஸுபி வுத்தத்தி தஸ்ஸேதி. ததா ஹேஸ “சத்தாரிமானி பிக்குவே, கப்பஸ்ஸ அஸங்க்யெய்யானி”திஆதிஸு (அ. நி. 4.156) மஹாகப்பே வுத்ததி, “கேவலகப்பங் வேளுவனங் ஓபாஸெத்வா”திஆதிஸு (ஸங். நி. 1.94) ஸமந்தபாவே, “ஸங்கப்போ காமோ ராகோ காமோ ஸங்கப்பராகோ காமோ”திஆதிஸு (மஹானி. 1; துளனி. 8) கிலேஸகாமே, “தக்கோ விதக்கோ ஸங்கப்போ”திஆதிஸு விதக்கே, “யேன ஸுதங் நிச்சகப்பங் விஹராமீ”திஆதிஸு (ம. நி. 1.387) காலே, “இச்சாயஸ்மா கப்போ”திஆதிஸு (ஸு. நி. 1018) பஞ்ஞத்தியங், “ஸத்துக்கப்பேன வத கிர போ ஸாவகேன ஸத்திங் மந்தயமானா ந ஜானிம்ஹா”திஆதிஸு (ம. நி. 1.260) ஸதிஸபாவேதி.

தண்ஹாதிபிகஸு பவத்திங் மஹானித்தேஸபாளியா (மஹானி. 28) ஸாதெந்தோ “வுத்தம்பி சேத”ந்திஆதிமாஹ. தத்த உத்தானதோதி ஸங்கேபதோ. “தஸ்மா”திஆதி யதாவுத்தாய அத்தவண்ணனாய

குணவசனங். தண்ணாதிட்டிவஸேனாதி உபனிஸ்ஸயஸஹஜாதபுதாய அபிநந்தனஸங்காதாய தண்ணாய சேவ ஸஸ்ஸதாதிஆகாரேன அபிநிவிஸந்தஸ்ஸ மிச்சாஹஸ்ஸ ச வஸேன. புப்பே நிவுத்தம்மவிஸயாய கப்பனாய இது அதிப்பேதத்தா அதீதகாலவாசகோயேவ புப்பஸுத்தோ, ந பன “மனோபுப்பங்குமா தம்மா”திஆதிஸ்ஸ விய பதாநாதிவாசகோ, ரூபாதிஹந்தவினிமுத்தஸ்ஸ கப்பனவத்துனோ அபாவா அந்தஸுத்தோ ச கொட்டாஸவாசகோ, ந பன அப்பந்தராதிவாசகோதி தஸ்ஸேதுங் “அதீதங் கந்தகொட்டாஸ”ந்தி வுத்தங். கப்பெதவாதி ச தஸ்மிங் புப்பந்தே தண்ணாயனாபிநிவேஸனானங் ஸமத்தனங் பரிநிட்டாபனமாஹ. டிதாதி தஸ்ஸா லத்தியா அவிஜஹனங், புப்பந்தமேவ அனுஹதா திட்டி தேஸமத்தீதி யோஜனா. அத்திதா, அனுஹதா ச நாம புனப்புனங் பவத்தியாதி தஸ்ஸேதி “புனப்புனங் உபஜ்ஜனவஸேனா”தி இமினா. “தே ஏவ”ந்திஆதிஸா “புப்பந்தங் ஆரப்பா”திஆதிபாஸியா அத்தங் ஸங்வண்ணேதி. தத்த ஆரப்பாதி ஆலம்பித்வா. விஸயோ ஹி தஸ்ஸா திட்டியா புப்பந்தோ. விஸயபாவதோ ஹேஸ தஸ்ஸா ஆகமனட்டானங் , ஆரம்மணபச்சயோ சாதி வுத்தங் “ஆகம்ம படிச்சா”தி. ததேதங் அஞ்ஞேஸங் பதிட்டாபனதஸ்ஸனந்தி ஆஹ “அஞ்ஞம்பி ஜனங் திட்டிகுதிதங் கரொந்தா”தி.

அதிவசனபதானீதி [அதிவசனபதானி (அட்டகதாயங்)] ருஹிமத்தேன பஞ்ஞத்திபதானி. தாஸாதீஸ்ஸ ஹி ஸிரிவட்டாகாதீஸுத்தா விய வசனமத்தமேவ அதிகாரங் கதவா பவத்தியா ததா பண்ணத்தியேவ அதிவசனங், ஸா ச வோஹாரஸ்ஸ பதோதி. அத வா அதிஸுத்தோ உபரிபாக்கே, வுச்சதீதி வசனங். அதி உபரிபாக்கே வசனங் அதிவசனங். உபாதானியபுதானங் ரூபாதீனங் [உபாதாபுதரூபாதீனங் (தீ. நி. 1.29)] உபரி பஞ்ஞாபியமானா உபாதாபஞ்ஞத்தி, தஸ்மா பஞ்ஞத்திபகபதானீதி அத்தோ துட்டப்போ. பஞ்ஞத்திமத்தஞ்ஹேதங் வுச்சதி, யதிதங் “அத்தா, லோகோ”தி ச, ந ரூபவேதனாதயோ விய பரமத்தோதி. அதிமுத்திஸுத்தோ செத்த அதிவசனஸுத்தேன ஸமானத்தோ “நிருத்திபதோ”திஆதிஸ்ஸ (த. ஸ. 107 துக்கமாதிகா) விய உத்திஸுத்தஸ்ஸ வசனபரியாயத்தா. “புதங் அத்த”ந்திஆதிஸா பன புதஸபாவதோ அதிரேகங். தமதிதாவித்வா வா முச்சந்தீதி அதிமுத்தியோ, தாஸங் பதானி தத்திபகத்தாதி அத்தங் தஸ்ஸேதி, அதிகங் வா ஸஸ்ஸதாதிங் முச்சந்தீதி அதிமுத்தியோ. அதிகஞ்ஹி ஸஸ்ஸதாதிங், பகதிஆதிங், தப்பாதிங், ஜீவாதிங், காயாதிஞ்ச அபுதங் அத்தங் ஸபாவதம்மேஸு அஜ்ஜாரோபெத்வா திட்டியோ பவத்தந்தி.

30. அபிவதந்தீதி “இதமேவ ஸச்சங், மோகம்ஞ்”ந்தி அபிநிவிஸித்வா வதந்தி. “அயமேவ தம்மோ, நாயங் தம்மோ”திஆதிஸா அபிபாவித்வாபி வதந்தி. அபிவதனகிரியாய அஜ்ஜாபி அவிச்சேதபாவதஸ்ஸனத்தங் வத்தமானவசனங் கதந்தி அயமெத்த பாஸிவண்ணனா. கதேதுகம்யதாய ஹேதுபுதாய புச்சித்வாதி ஸம்பந்தோ. மிச்சா பஸ்ஸதீதி திட்டி, திட்டி ஏவ திட்டிகுதங் “முத்தகதங், (அ. நி. 9.11) ஸங்காஹந்திஆதிஸ்ஸ (மஹாணி. 41) விய கதஸுத்தஸ்ஸ தப்பாவவுத்திதோ, கந்தப்பாபாவதோ வா திட்டியா கதமத்தந்தி திட்டிகுதங். திட்டியா கஹணமத்தமேவ, நத்தஞ்ஹ் அவகந்தப்பந்தி அத்தோ, திட்டிபகாரோ வா திட்டிகுதங். லோகியா ஹி விதயுத்தகதபகாரஸுத்தே ஸமானத்தே இச்சந்தி. ஏகஸ்மிந்யேவ கந்தே “அத்தா”தி ச “லோகோ”தி ச கஹணவிஸேஸங் உபாதாய பஞ்ஞாபனங் ஹோதீதி ஆஹ “ரூபாதீஸ்ஸ அஞ்ஞதரங் அத்தாதி ச லோகோதி ச கஹேத்வா”தி. அமரங் நிச்சங் துவந்தி ஸஸ்ஸதவேவசனானி, மரணாபாவேன வா அமரங். உபாதாபாவேன ஸப்பதாபி அத்திதாய நிச்சங். திரட்டேன விகாராபாவேன துவங். “யதாஹா”திஆதிஸா மஹாணித்தேஸ படிஸம்பிதாமக்கப்பாஸிஹி யதாவுத்தமத்தங் விபாவேதி. தத்த “ரூபங் கஹேத்வா”தி பாடஸேஸேன ஸம்பந்தோ. அயங் பனத்தோ - “ரூபங் அத்ததோ ஸமனுபஸ்ஸதி. வேதனங், ஸஞ்ஞங், ஸங்காரே, விஞ்ஞாணங் அத்ததோ ஸமனுபஸ்ஸதீ”தி இமிஸ்ஸா பஞ்சவிதாய ஸக்காயதிட்டியா வஸேன வுத்தோ, “ரூபவந்தங் அத்தானந்திஆதிஸாய பன பஞ்சதஸ்ஸவிதாயபி ததவஸேஸாய ஸக்காயதிட்டியா வஸேன சத்தாரோ கந்தே “அத்தா”தி கஹேத்வா ததஞ்ஞோ “லோகோ”தி பஞ்ஞபெந்தீதி அயம்பி அத்தோ லப்பாதேவ. ததா ஏகங் கந்தங் “அத்தா”தி கஹேத்வா அஞ்ஞோ அத்தனோ உபபாக்கபுதோ “லோகோ”தி ச. ஸஸந்திபதிதே கந்தே “அத்தா”தி கஹேத்வா ததஞ்ஞோ பரஸந்திபதிதோ “லோகோ”தி ச பஞ்ஞபேதீதி ஏவம்பெத்த அத்தோ துட்டப்போ. எத்தாஹ - “ஸஸ்ஸதோ வாதோ ஏதேஸந்தி கஸ்மா ஹெட்டா வுத்தங், நஹு தேஸங் அத்தா ச லோகோ ச ஸஸ்ஸதோதி அதிப்பேதோ, ந வாதோதி? ஸச்சமேதங், ஸஸ்ஸதஸஹசரிததாய பன வாதோபி ஸஸ்ஸதோதி வுத்தோ யதா “குந்தா பசரந்தீ”தி, ஸஸ்ஸதோ இதி வாதோ ஏதேஸந்தி வா தத்த இதிஸுத்தலோபோ துட்டப்போ. ஸஸ்ஸதங் வதந்தி “இதமேவ ஸச்சங், மோகம்ஞ்”ந்தி அபிநிவிஸஸ வோஹரந்தீதி ஸஸ்ஸதவாதா திபி யுஜ்ஜதி.

31. ஆதாபனபாவேனாதி விபாதனஸ்ஸ பாாவேன, விபாதனட்டேன வா. பஹானஞ்செத்த விபாதனங். பதஹனவஸேனாதி ஸமாதஹனவஸேன. ஸமாதஹனங் பன கோஸஜ்ஜபக்கே பதிதுமத்தவா சித்தஸ்ஸ உஸ்ஸாஹனங். யதா ஸமாதி விஸேஸபாக்கியதங் பாபுணாதி, ஏவங் வீரியஸ்ஸ பஹுலீகரணங் அனுயோகோ. இதி பதத்தயேன வீரியமேவ வுத்தந்தி ஆஹ “ஏவங் திப்பபேதங் வீரிய”ந்தி. யதாக்கமஞ்ஹிஹ தீஹி பதேஹி உபசாரப்பனாசித்தபரிதமனவிரியானி தஸ்ஸேதி. ந பமஜ்ஜதி ஏதேனாதி அப்பமாதோ, ஸதியா அவிப்பவாஸோ. ஸோ பன ஸதிபட்டானா சத்தாரோ கந்தா ஏவ. ஸம்மா உபாயேன மனஸி கரோதி கம்மட்டானமேதேனாதி ஸம்மாமனஸிகாரோ, ஸோ பன ஞாணமேவ, ந ஆரம்மணவீஜவனபடிபாதகா, தேனாஹ “அத்ததோ ஞாண”ந்தி. பதமனஸிகாரோதி காரணமனஸிகாரோ. ததேவத்தங் ஸமத்தேதி “யஸ்மிஞ்ஹி”திஆதிஸா. தத்த யஸ்மிங் மனஸிகாரேதி கம்மட்டானமனஸிகரணாபாயபுதே ஞாணஸங்காதே மனஸிகாரே. “இமஸ்மிங்

டானே"தி இமினா ஸத்தந்தரஸம்பயோகாதினா விய பகரணவஸேனாபி ஸத்தோ விஸேஸவிஸயோதி தீபேதி. விரியஞ்சாதி யதாவத்தேஹி தீஹி பதேஹி வத்தங் திப்பேதாங் விரியஞ்ச. எத்தாதி "ஆதப்ப...பே... மனஸிகாரமன்வாயாதி இமஸ்மிந் பாடே, ஸீலவிஸுத்தி்யா ஸத்தி்யங் சதுன்னங் ரூபாவசரஜ்ஜானானங் அதி்குமனபடிபதா இத வத்தப்பா, ஸா பன விஸுத்தி்யமக்கே (விஸுத்தி்ய. 2.401) வித்தாரதோ வத்தாதி ஆஹ "ஸங்கேபத்தோ"தி. ததாஜாதிகந்தி ததாஸபாவங், ஏதேன சுத்தஸவிதேஹி சித்தபரிதமனேஹி ரூபாவசரசதுத்தஜ்ஜானஸ்ஸ பகுணதாபாதனேன துமிததங் துஸ்ஸேதி. சேதஸோ ஸமாதி்ய சேதோஸமாதி்ய, ஸோ பன அட்டங்குஸமன்னாகுருபாவசரசதுத்தஜ்ஜானஸ்ஸேவ ஸமாதி்ய. யதாஸத்தோ "யேனா"தி அத்தே நிராதோதி ஆஹ "யேன ஸமாதி்யனா"தி.

விஜம்பனபுத்தேஹி லோகியாபிஞ்ஞாஸங்காதேஹி ஜானானுபாவேஹி ஸம்பன்னோதி ஜானானுபாவஸம்பன்னோ. ஸோ திட்டிகுதிகோ ஏவங் வத்தீதி வத்தமானவசனங், ததாவதஸ்ஸ அவிச்சேதபாவேன ஸப்பகாலிகதாதஸ்ஸனத்தந்தி வேதிதப்பாங். அனியமிதே ஹி காலவிஸேஸே விப்பகதகாலவசனந்தி. வனதி யாசதி புத்தந்தி வஞ்ஜா ஜபச்சயங், நகாரஸ்ஸ ச நிக்ஹிதங் கத்வா, வத்தி புத்தங், பல்வ வா ஹனதீதிபி வஞ்ஜா ஸபச்சயக்யகாரஸ்ஸ ஜகாரங், நிக்ஹிதாகுமஞ்ச கத்வா. ஸா விய கஸ்ஸசி பல்ஸ்ஸ அஜனேனாதி வஞ்ஜோ, தேனாஹ "வஞ்ஜபஸு"திஆதி. ஏவங் பத்த்வதா இமினா கீதஸ்ஸ ஸாமத்தியத்தங் துஸ்ஸேதி அந்தோலீனசோதனங் பரிஹரிதுங் "ஏதேனா"திஆதிமாஹ. ஜானலாபிஸ்ஸ விஸேஸேன ஜானதம்மா ஆபாதமாகச்சந்தி, தம்முகேன பன ஸேஸதம்மாபீதி இமமத்தங் ஸந்தாய "ஜானாதீ"ந்தி வத்தங். ரூபாதிஜனகபாவந்தி ரூபாதீனங் ஜனகஸாமத்தியங். படிக்கிபதீதி "நயிமே கிஞ்சி ஜனெந்தீ"தி படிக்கிபதி. கஸ்மாதி சே? ஸதி ஹி ஜனகபாவே ரூபாதிதம்மானங் விய, ஸுகாதிதம்மானங் விய ச பச்சயாயத்தவத்திதாய உப்பாத்வந்ததா விஞ்ஞாயதி, உப்பாதே ச ஸதி அவஸ்ஸந்பாவீ நிரோதோதி அனவகாஸாவ நிச்சதா ஸியா, தஸ்மா தங் படிக்கிபதீதி.

டிதோதி நிச்சலங் பதிட்டிதோ, கூட்டடஸத்தோயேவ வா லோகே அச்சந்தங் நிச்சே நிருள்ஹோ துட்டப்போ. திட்டதீதி டாயீ, ஏஸிகா ச ஸா டாயீ சாதி ஏஸிகட்டாயீ, விஸேஸபரணிபாதோ சேஸ, தஸ்மா கம்பீரனேமோ நிச்சலட்டிதிகோ இந்தக்லோ வியாதி அத்தோ, தேனாஹ "யதா"திஆதி. "கூட்டடோ"தி இமினா செத்த அனிச்சதாபாவமாஹ. "ஏஸிகட்டாயீ டிதோ"தி இமினா பன யதா ஏஸிகா வாதப்பஹாராதீஹி ந சலதி, ஏவங் ந கேனசி விகாரமாபஜ்ஜதீதி விகாராபாவங், விகாரோபி அத்ததோ வினாஸோயேவாதி வத்தங் "உபயேனாபி லோகஸ்ஸ வினாஸாபாவங் துஸ்ஸேதி".

ஏவமட்டகதாவாதங் துஸ்ஸெத்வா இதானி கேசிவாதங் துஸ்ஸேதுங் "கேசி பனா"திஆதி வத்தங். முஞ்ஜதோதி [முஞ்ஜே (அட்டகதாயங்)] முஞ்ஜதிணதோ. ஈஸிகாதி களீரோ. யதிதங் அத்தஸங்காதங் தம்மஜாதங் ஜாயதீதி வச்சதி, தங் ஸத்திரூபவஸேன புப்பே விஜ்ஜமானமேவ ப்யத்திரூபவஸேன நிக்ஹி, அபிப்ப்யத்திங் கச்சதீதி அத்தோ. "விஜ்ஜமானமேவா"தி ஹி ஏதேன காரணே பல்ஸ்ஸ அத்திபாவதஸ்ஸனேன ப்யத்திரூபவஸேன அபிப்ப்யத்திவாதங் துஸ்ஸேதி. ஸாலிகப்பே ஸங்விஜ்ஜமானங் ஸாலிஸ்ஸங் விய ஹி ஸத்திரூபங், ததாபினிக்ஹந்தங் விய ப்யத்திரூபந்தி. கதங் பன ஸத்திரூபவஸேன விஜ்ஜமானோயேவ புப்பே அனபிப்ப்யத்தோ ப்யத்திரூபவஸேன அபிப்ப்யத்திங் கச்சதீதி? யதா அந்தகாரேன படிச்சன்னோ கட்டோ ஆலோகேன அபிப்ப்யத்திங் கச்சதி, ஏவமயம்பீதி.

இதமெத்த விசாரேதப்பாங் - கிங் கரொந்தோ ஆலோகோ கட்டங் பகாஸேதீதி வச்சதி, யதி கட்டவிஸயங் புத்தி்யங் கரொந்தோ பகாஸேதி, அனுப்பன்னாய ஏவ புத்தி்யா உப்பத்திதீபனதோ அபிப்ப்யத்திவாதோ ஹாயதி. அத் கட்டவிஸயாய புத்தி்யா ஆவரணபுத்தங் அந்தகாரங் விதம்ந்தோ பகாஸேதி, ஏவம்பி அபிப்ப்யத்திவாதோ ஹாயதேவ. ஸதி ஹி கட்டவிஸயாய புத்தி்யா கதங் அந்தகாரோ தஸ்ஸா ஆவரணங் ஹோதீதி. யதா ச கட்டஸ்ஸ அபிப்ப்யத்தி ந யுஜ்ஜதி, ஏவங் திட்டிகுதிகபரிகப்பிதஸ்ஸ அத்தனோபி அபிப்ப்யத்தி ந யுஜ்ஜதியேவ. தத்தாபி ஹி யதி இந்த்ரியவிஸயாதிஸ்ஸன்னிபாதேன அனுப்பன்னா ஏவ புத்தி்ய உப்பன்னா, உப்பத்திவசனேனேவ அபிப்ப்யத்திவாதோ ஹாயதி அபிப்ப்யத்திமத்தமதிக்கம்ம அனுப்பன்னாய ஏவ புத்தி்யா உப்பத்திதீபனதோ. ததா ஸஸ்ஸதவாதோபி தேனேவ காரணேன. அத் புத்திப்பவத்தியா ஆவரணபுத்தஸ்ஸ அந்தகாரட்டானிஸ்ஸ மோஹஸ்ஸ விதம்னேன புத்தி்ய உப்பன்னா. ஏவம்பி ஸதி அத்தவிஸயாய புத்தி்யா கதங் மோஹோ தஸ்ஸா ஆவரணங் ஹோதீதி, ஹாயதேவ அபிப்ப்யத்திவாதோ, கிஞ்ச பிய்யோ - பேதஸப்பாவதோபி அபிப்ப்யத்திவாதோ ஹாயதி. ந ஹி அபிப்ப்யஞ்ஜனகானங் சந்திமஸூரியமணிபதீபாதீனங் பேதேன அபிப்ப்யஞ்ஜிதப்பானங் கட்டாதீனங் பேதோ ஹோதி, ஹோதி ச விஸயபேதேன புத்தி்யபேதோ யதாவிஸயங் புத்தி்யா ஸம்பாவதோதி பிய்யோபி அபிப்ப்யத்தி ந யுஜ்ஜதியேவ, ந செத்த விஜ்ஜமானதாபிப்ப்யத்திவஸேன வத்திகப்பனா யுத்தா விஜ்ஜமானதாபிப்ப்யத்திகிரியாஸங்காதாய வத்தியா வத்திமதோ ச அனஞ்ஞதானுஜானந்தோ. அனஞ்ஞாயேவ ஹி ததா வத்திஸங்காதா கிரியா தப்பந்தவத்துதோ, யதா பஸ்ஸாதீஹி புஸனாதிபாவோ, தஸ்மா வத்திமதோ அனஞ்ஞாய ஏவ விஜ்ஜமானதாபிப்ப்யத்திஸங்காதாய வத்தியா பரிகப்பிதோ கேஸஞ்சி அபிப்ப்யத்திவாதோ ந யுத்தோ ஏவாதி. யே பன "ஈஸிகட்டாயீ டிதோ"தி படித்வா யதாவத்தமத்தமிச்சந்தி, தே ததிதங் காரணபாவேன கஹேத்வா "தே ச ஸத்தா ஸந்தாவந்தி ஸங்ஸரந்தி சவந்தி உபபஜ்ஜந்தீ"தி பதேஹி அத்தஸம்பந்தம்பி கரொந்தி, ந அட்டகதாயமிவ அஸம்பந்தந்தி துஸ்ஸெந்தோ "யஸ்மா சா"திஆதிமாஹ. தே ச ஸத்தா

ஸந்தா⁴வந்தீதி எத்த² யே இத⁴ மனுஸ்ஸபா⁴வேன அவட்டி²தா, தேயேவ தே³வபா⁴வாதி²உபக³மனேன இதோ அஞ்ஞத்த² க³ச்சுந்தீதி அத்தோ². அஞ்ஞதா² கதஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ வினாஸோ, அகதஸ்ஸ ச அப³பா⁴க³மோ ஆபஜ்ஜெய்யாதி அதி⁴ப்பாயோ.

அபராபரந்தி அபரஸ்மா ப⁴வா அபரங் ப⁴வங், அபரமபரங் வா, புனப்புனந்தி அத்தோ². “சவந்தீ”தி பத³முல்லிங்கெத்வா “ஏவங் ஸங்க்யங் க³ச்சுந்தீ”தி அத்தங் விவரதி, அத்தனோ ததா²க³ஹிதஸ்ஸ நிச்சஸபா⁴வத்தா ந சதுபபத்தியோ. ஸப்ப³ப்யாபிதாய நாபி ஸந்தா⁴வனஸ்ஸரணானி, த⁴ம்மானங்யேவ பன பவத்திவிஸேஸேன ஏவங் ஸங்க்யங் க³ச்சுந்தி ஏவங் வோஹரீயந்தீதி அதி⁴ப்பாயோ. ஏதேன “அவட்டி²தஸபா⁴வஸ்ஸ அத்தனோ, த⁴ம்மினோ ச த⁴ம்மமத்தங் உப்பஜ்ஜதி சேவ வினஸ்ஸதி சா³தி இமங் விபரிணாமவாதங் துஸ்ஸேதி. யங் பனெத்த² வத்தப்பங், தங் இமிஸ்ஸங் ஸஸ்ஸதவாத³விசாரணாயமேவ “ஏவங்குதிகா”தி பத³த்த²விபா⁴வனே வக்காம. இதா³னி அட்ட²கதாயங் வுத்தங் அஸம்ப³ந்த⁴மத்தங் துஸ்ஸேதுங் “அட்ட²கதாயங் பனா”திஆதி³ வுத்தங். ஸந்தா⁴வந்தீதிஆதி³னா வசனேன அத்தனோ வாதங் பி⁴ந்ததி வினாஸேதி ஸந்தா⁴வனாதி³வசனஸித்தா⁴ய அனிச்சதாய புப்பே³ அத்தனா படிஞ்ஞாதஸ்ஸ ஸஸ்ஸதவாத³ஸ்ஸ விருத்த⁴பா⁴வதோதி அத்தோ². “திட்ட²க³திகஸ்ஸா”திஆதி³ ததத்த²ஸமத்த²னங். ந நிபுத்த⁴ந்தி ந திரங். “ஸந்தா⁴வந்தீ”திஆதி³வசனங், ஸஸ்ஸதவாத³ஞ்ச ஸந்தா⁴ய “ஸுந்தாரம்பி அஸுந்தாரம்பி ஹோதியேவா”தி வுத்தங். ஸப்ப³தா³ ஸரந்தி பவத்தந்தீதி ஸஸ்ஸதியோ ரகாரஸ்ஸ ஸகாரங், துவிபா⁴வஞ்ச கத்வா, பத³விஸினேருசந்தி³மஸூரியா, ஸஸ்ஸதீஹி ஸமங் ஸதி³ஸங் ததா², பா⁴வனபுங்ஸகவசனஞ்சேதங். “அத்தா ச லோகோ சா³தி ஹி கத்துஅதி⁴காரோ. ஸஸ்ஸதிஸமந்தி வா லிங்க³ப்யத்தயேன கத்துனித்தே³ஸோ. ஸஸ்ஸதிஸமோ அத்தா ச லோகோ ச அத்தி² ஏவாதி அத்தோ², இதி-ஸுத்தோ³ செத்த² பத³புரணமத்தங். ஏவ-ஸுத்த³ஸ்ஸ ஹி ஏகாரே பரே இதி-ஸுத்தே³ இகாரஸ்ஸ வகாரமிச்சுந்தி ஸுத்த³விதா³. ஸஸ்ஸதிஸமந்தி ஸஸ்ஸதங் தாவரங் நிச்சகாலந்திபி அத்தோ², ஸஸ்ஸதிஸம-ஸுத்த³ஸ்ஸ ஸஸ்ஸதபதே³ன ஸமானத்த²தங் ஸந்தா⁴ய டகாயங் (தி. நி. ட. 1.31) வுத்தோ.

ஹேதுங் துஸ்ஸெந்தோதி யேஸங் “ஸஸ்ஸதோ”தி அத்தானஞ்ச லோகஞ்ச பஞ்ஞபேதி, தேஸங் ஹேதுங் துஸ்ஸெந்தோ அயங் திட்ட²க³திகோ ஆஹாதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. ந ஹி அத்தனோ திட்ட²யா பச்சக்க³தமத்த²ங் அத்தனோயேவ ஸாதே⁴தி, அத்தனோ பன பச்சக்க³தேன அத்தே³ன அத்தனோ அப்பச்சக்க³பு⁴தம்பி அத்தங் ஸாதே⁴தி, அத்தனா ச யதா²னிச்சிதங் அத்தங் பரேபி விஞ்ஞாபேதி, ந அனிச்சிதங் , இதங் பன ஹேதுத³ஸ்ஸனங் ஏதேஸு அனேகேஸு ஜாதிஸதஸஹஸ்ஸேஸு ஏகோவாயங் மே அத்தா ச லோகோ ச அனுஸ்ஸரணஸம்ப⁴வதோ. யோ ஹி யமத்த²ங் அனுப⁴வதி, ஸோ ஏவ தங் அனுஸ்ஸரதி, ந அஞ்ஞோ. ந ஹி அஞ்ஞேன அனுபு⁴தமத்த²ங் அஞ்ஞோ அனுஸ்ஸரிதுங் ஸக்கோதி யதா² தங் புத்த⁴ரக்கி³தேன அனுபு⁴தங் த⁴ம்மரக்கி³தோ. யதா² சேதாஸு, ஏவங் இதோ புரிமதராஸுபி ஜாதீஸு, தஸ்மா “ஸஸ்ஸதோ மே அத்தா ச லோகோ ச, யதா² ச மே, ஏவங் அஞ்ஞேஸம்பி ஸத்தானங் ஸஸ்ஸதோ அத்தா ச லோகோ சா³தி ஸஸ்ஸதவஸேன திட்ட²க³ஹணங் பக்க³ந்த³ந்தோ திட்ட²க³திகோ பரேபி தத்த² பதிட்ட²பேதி. பானியங் பன “அனேகவிஹிதானி அதி⁴முத்திபதா³னி அபி⁴வத³ந்தி, ஸோ ஏவமாஹா”தி வசனதோ பரானுகா³ஹாபனவஸேன இத⁴ ஹேதுத³ஸ்ஸனங் அதி⁴ப்பேதந்தி விஞ்ஞாயதி. ஏதந்தி அத்தனோ ச லோகஸ்ஸ ச ஸஸ்ஸதபா⁴வங். “ந கேவல”ந்திஆதி³ அத்த²தோ ஆபன்னத³ஸ்ஸனங். டான-ஸுத்தோ³ காரணே, தஞ்ச கோ² இத⁴ புப்பே³னிவாஸானுஸ்ஸதியேவாதி ஆஹ “இத³ந்திஆதி³. காரணஞ்ச நாமேதங் திவித⁴ங் ஸம்பாபகங் நிப்புத்தகங் ஞாபகந்தி. தத்த² அரியமக்கோ³ நிப்பு³பா³னஸ்ஸ ஸம்பாபககாரணங், பீஜங் அங்குரஸ்ஸ நிப்புத்தககாரணங், பச்சயுப்பன்னதாதயோ அனிச்சதாதீ³னங் ஞாபககாரணங், இதா⁴பி ஞாபககாரணமேவ அதி⁴ப்பேதங். ஞாபகோ ஹி அத்தோ² ஞாபேதப்புத்த³விஸயஸ்ஸ ஞாணஸ்ஸ ஹேதுபா⁴வதோ காரணங். ததாயத்தவத்திதாய தங் ஞாணங் திட்ட²தி எத்தா²தி டானங், வஸதி தங் ஞாணமெத்த² திட்ட²தீதி “வத்தா”தி ச வச்சதி. ததா² ஹி ப⁴க³வதா வத்து³-ஸுத்தே³ன உத்தி³ஸித்வாபி டான-ஸுத்தே³ன நித்தி³ட்ட²ந்தி.

32-33. துதியததியவாரானங் பட²மவாரதோ விஸேஸோ நத்தி² டபெத்வா காலபே⁴த³ந்தி ஆஹ “உபரி வாரத³வயேபி ஏஸேவ நயோ”தி. ததேதங் காலபே⁴த³ங் யதா²பா³ளிங் துஸ்ஸேதுங் “கேவலஞ்ஹி”திஆதி³ வுத்தங். இதரேன துதியததியவாரா யாவ துஸ்ஸங்வட்டவிவட்டகப்பா, யாவ சத்தாலீஸங்வட்டவிவட்டகப்பா ச அனுஸ்ஸரணவஸேன வுத்தாதி அதி⁴ப்பாயோ. யதே³வங் கஸ்மா ஸஸ்ஸதவாதோ³ சதுதா⁴ விபுத்தோ, நனு திதா⁴ காலபே⁴த³மகத்வா அதி⁴ச்சஸமுப்பத்திகவாதோ³ விய துவிதே⁴னேவ விப⁴ஜிதப்போ³ ஸியாதி சோத³னங் ஸோதே⁴துங் “மந்தப்பஞ்ஞோ ஹி”திஆதி³மாஹ. மந்தப்பஞ்ஞாதீ³னங் திண்ணங் புப்பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணலாபீ⁴னங் வஸேன திதா⁴ காலபே⁴த³ங் கத்வா தக்கனேன ஸஹ சதுதா⁴ விபுத்தோதி அதி⁴ப்பாயோ. நனு ச அனுஸ்ஸவாதி³வஸேன தக்கிகானங் விய மந்தப்பஞ்ஞாதீ³னம்பி விஸேஸலாபீ⁴னங் ஹி³னாதி³வஸேன அனேகபே⁴த³ஸம்ப⁴வதோ பஹுதா⁴ பே⁴தோ³ ஸியா, அத² கஸ்மா ஸப்பே³பி விஸேஸலாபி⁴னோ தயோ ஏவ ராஸீ கத்வா வுத்தாதி? உக்கட்ட²பரிச்சே³தே³ன துஸ்ஸேதுகாமத்தா. தீஸு ஹி ராஸீஸு யே ஹினமஜ்ஜி³மபஞ்ஞா, தே வுத்தபரிச்சே³தே³ன ஊனகமேவ அனுஸ்ஸரந்தி. யே பன உக்கட்ட²பஞ்ஞா, தே வுத்தபரிச்சே³த³ங் அதிகமித்வா நானுஸ்ஸரந்தீதி தத்த² தத்த² உக்கட்ட²பரிச்சே³தே³ன துஸ்ஸேதுகாமதோ அனேகஜாதிஸதஸஹஸ்ஸத³ஸுத்தாரீஸங்வட்டவிவட்டானுஸ்ஸரணவஸேன தயோ ஏவ ராஸீ கத்வா வுத்தாதி. ந ததோ உத்த⁴ந்தி யதா²வுத்தகாலத்தயதோ, சத்தாரீஸங்வட்டவிவட்டகப்பதோ வா

உத்தாங் நானுஸ்ஸரதி, கஸ்மா? துப்புலபஞ்சுத்தா. தேஸஞ்ஹி நாமருபரிச்சேத்விரஹதோ துப்புலா பஞ்ஞா ஹோதீதி அட்டகதாஸு வுத்தங்.

34. தப்பகதியத்தோபி கத்துத்தோயேவாதி ஆஹ “தக்கயதீ”தி. தப்பகதியத்தத்தா ஏவ ஹி துதியனயோபி உபபன்னோ ஹோதி. தத்த தக்கயதீதி ஊஹயதி, ஸஸ்ஸதாதிஆகாரேன தஸ்மிங் தஸ்மிங் ஆரம்மணே சித்தங் அபிநிரோபயதீதி அத்தோ. தக்கோதி ஆகோடனலக்கணோ, வினிச்சயலக்கணோ வா திட்டிப்டாஸுபுத்தோ விதக்கோ. தேன தேன பரியாயேன தக்கனங் ஸந்தாாய “தக்கெத்வா விதக்கெத்வா”தி வுத்தங் வீமங்ஸாய ஸமன்னாகுத்தோதி அத்தவசனமத்தங். நிப்புசனங் பன தக்கிபதே விய த்விதா வுத்தப்பங். வீமங்ஸா நாம விசாரணா, ஸா ச த்விதா பஞ்ஞா சேவ பஞ்ஞாபதிருபிகா ச. இத் பன பஞ்ஞாபதிருபிகாவ, ஸா சத்ததோ லோபுஸஹகதசித்துப்பாதோ, மிச்சாபிநிவேஸஸங்காதோ வா அயோனிஸோமனஸிகாரோ. புப்புபாக்கே வா மிச்சாத்ஸ்ஸனபுத்தங் திட்டிவிப்பந்திதங், ததேதமத்தத்தயங் த்ஸ்ஸேதுங் “துலனா ருச்சனா கமனா”தி வுத்தங். “துலயித்வா”திஆதீஸுபி யதாக்கமங் “லோபுஸஹகதசித்துப்பாதேனா”திஆதினா யோஜேதப்பங். ஸமந்ததோ, புனப்புனங் வா ஆஹனநங் பரியாஹதங், தங் பன விதக்கஸ்ஸ ஆரம்மணங் ஊஹனமேவ, பாவுனபுங்ஸகஞ்சேதங் பதந்தி த்ஸ்ஸேதி “தேன தேன பரியாயேன தக்கெத்வா”தி இமினா. பரியாயேனாதி ச காரணனாதி அத்தோ. வுத்தப்பகாராயாதி திதா வுத்தப்பபுத்தாய. அனுவிசரிதந்தி அனுபவத்திதங், வீமங்ஸானுகுதேன வா விசாரேன அனுமஜ்ஜிதங். ததனுக்ததம்மகிச்சம்பி ஹி பதாநதம்மே ஆரோபெத்வா ததா வுச்சதி. படிபாதி த்ஸ்ஸேதி படிபாநங், யதாஸமாஹிதாகாரவிஸேஸவிபாவகோ திட்டிகுதஸம்பயுத்தசித்துப்பாதோ, ததோ ஜாதந்தி படிபாநங், ததா பஞ்ஞாயனங், ஸயங் அத்தனோ படிபாநங் ஸயங்படிபாநங், தேனேவாஹ “அத்தனோ படிபாநமத்தஸஞ்ஜாத”ந்தி. மத்தஸத்தேன செத்த விஸேஸாதிக்கமாத்யோ நிவத்தேதி. அனாமட்டகாலவசனே வத்தமானவஸேனேவ அத்தனித்தேஸோ உபபன்னோதி ஆஹ “ஏவங் வுத்தீ”தி.

பாளியங் “தக்கீ ஹோதி வீமங்ஸீ”தி ஸாமஞ்ஞனித்தேஸேன, ஏகஸேஸேன வா வுத்தங் தக்கீபுத்தங் விபுஜந்தோ “தத்த சதுப்புத்தோ”திஆதிமாஹ. பரேஹி புன ஸவனங் அனுஸ்ஸதி, ஸா யஸ்ஸாயங் அனுஸ்ஸதிகோ. புரிமங் அனுபுத்தப்புபங் ஜாதிங் ஸரதீதி ஜாதிஸ்ஸரோ. லப்புத்தேதி லாபோ, யங் கிஞ்சி அத்தனா படிபுத்தங் ரூபாதி, ஸுகாதி ச, ந பன ஜானாதிவிஸேஸோ, தேனேவாஹ பாளியங் “ஸோ தக்கபரியாஹதங் வீமங்ஸானுவிசரிதங் ஸயங்படிபாநங் ஏவமாஹா”தி. அட்டகதாயம்பி வுத்தங் “அத்தனோ படிபாநமத்தஸஞ்ஜாத”ந்தி. ஆசரியதம்மபாலத்தேரோபி வுத்தி “மத்தஸத்தேன விஸேஸாதிக்கமாத்யோ நிவத்தேதி”தி (தீ. நி. 1.34) ஸோ ஏதஸ்ஸாதி லாபீ. ஸுத்தேன புரிமேஹி அஸம்மிஸ்ஸேன, ஸுத்தங் வா தக்கனங் ஸுத்ததக்கோ, ஸோ யஸ்ஸாயங் ஸுத்ததக்கிகோ. தேன ஹீதி உய்யோஜனத்தே நிபாதோ, தேன ததா வெஸ்ஸந்தரரஞ்ஞோவ பகுவதி ஸமானேதி திட்டிகுக்காஹங் உய்யோஜேதி. லாபித்தாயாதி ரூபாதிஸுகாதிலாபிபாவதோ. “அனாகுதேபி ஏவங் பவிஸ்ஸதீ”தி இதுங் லாபித்தகினோ ஏவம்பி ஸம்பவதீதி ஸம்பவத்ஸ்ஸனவஸேன இதாதிப்பேதங் தக்கனங் ஸந்தாாய வுத்தங். அனாகுதங்ஸுதக்கனேனேவ ஹி ஸஸ்ஸதக்காஹி புவதி. “அதீதேபி ஏவங் அஹோஸீ”தி இதுங் பன அனாகுதங்ஸுதக்கனஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயனித்ஸ்ஸனமத்தங். ஸோ ஹி “யதா மே இதாநி அத்தா ஸுகீ ஹோதி, ஏவங் அதீதேபி பட்டமங் அதீதங்ஸானுதக்கனங் உபனிஸ்ஸாய அனாகுதேபி ஏவங் பவிஸ்ஸதீ”தி தக்கயந்தோ திட்டிங் கண்ணாதி. “ஏவங் ஸதி இதுங் ஹோதீ”தி இமினா அனிச்சேஸு பாவுேஸு அஞ்ஞோ கரோதி, அஞ்ஞோ படிஸங்வேதேதீதி தோஸோ ஆபஜ்ஜதி, ததா ச ஸதி கதஸ்ஸ வினாஸோ அகதஸ்ஸ ச அஜ்ஜாகுமோ ஸியா. நிச்சேஸு பன பாவுேஸு அஞ்ஞோ கரோதி, அஞ்ஞோ படிஸங்வேதேதீதி தோஸோ நாபஜ்ஜதி. ஏவஞ்ச ஸதி கதஸ்ஸ அவினாஸோ, அகதஸ்ஸ ச அனஜ்ஜாகுமோ ஸியாதி தக்கிகஸ்ஸ யுத்திகுவேஸனாகாரங் த்ஸ்ஸேதி.

தக்கமத்தேனேவாதி ஸுத்ததக்கனேனேவ. மத்தஸத்தேன ஹி ஆகமாதீனங், அனுஸ்ஸவாதீனஞ்ச அபாவங் த்ஸ்ஸேதி. “நனு ச விஸேஸலாபிநோபி ஸஸ்ஸதவாதீனோ விஸேஸாதிக்கமஹேது அனேகேஸு ஜாதிஸுதஸஹஸ்ஸேஸு, த்ஸ்ஸு ஸங்வட்டவிவட்டேஸு, சத்தாலீஸாய ச ஸங்வட்டவிவட்டேஸு யதானுபுத்தங் அத்தனோ ஸந்தானங், தப்படிபுத்தஞ்ச தம்மஜாதங் “அத்தா, லோகோ”தி ச அனுஸ்ஸரித்வா ததோ புரிமதராஸுபி ஜாதீஸு ததாபுத்தஸ்ஸ அத்திதானுவிதக்கனமுக்கேன அனாகுதேபி ஏவங் பவிஸ்ஸதீதி அத்தனோ பவிஸ்ஸமானானுதக்கனங், ஸப்புேஸம்பி ஸத்தானங் ததாபாவானுதக்கனஞ்ச கத்வா ஸஸ்ஸதாபிநிவேஸினோ ஜாதா, ஏவஞ்ச ஸதி ஸப்புேபி ஸஸ்ஸதவாதீ அனுஸ்ஸுதிகஜாதிஸ்ஸரலாபித்தக்கிகா விய அத்தனோ உபலத்தவத்துனிமித்தேன தக்கனேன பவத்தவாத்தா தக்கிபக்கேயேவ திட்டெய்ய, ததா ச ஸதி விஸேஸபுத்தரஹித்தா ஏகோவாயங் ஸஸ்ஸதவாதோ வவத்திதோ பவுேய்ய, அவஸ்ஸஞ்ச வுத்தப்பகாரங் தக்கனமிச்சிதப்பங், அஞ்ஞாத விஸேஸலாபி ஸஸ்ஸதவாதீ ஏகச்சஸஸ்ஸதிகபக்கங், அதிச்சஸமுப்பன்னிகபக்கங் வா பஜெய்யாதி? ந கோ பனேதங் ஏவங் தட்டப்பங். விஸேஸலாபிநஞ்ஹி கந்தஸந்தானஸ்ஸ தீகாதீகாதரங் தீகாதமகாலானுஸ்ஸரணங் ஸஸ்ஸதக்காஹஸ்ஸ அஸாதாரணகாரணங். ததா ஹி “அனேகவிஹிதங் புப்புேனிவாஸங் அனுஸ்ஸராமி. இமினாமஹங் ஏதங் ஜானாமீ”தி அனுஸ்ஸரணமேவ பதாநகாரணபாவேன த்ஸ்ஸிதங். யங் பன தஸ்ஸ “இமினாமஹங் ஏதங் ஜானாமீ”தி பவத்தங் தக்கனங், ந தங் இத் பதாநங் அனுஸ்ஸரணங் படிச்ச தஸ்ஸ அபதாநபாவதோ, பதாநகாரணேன ச அஸாதாரணேன நித்தேஸோ ஸாஸனே, லோகேபி ச நிருஹோ யதா “சக்குவிஞ்ஞாணங் யவங்குரோ”திஆதி.

ஏவங் பனாயங் தேஸனா பதாநகாரணவிபாவினீ, தஸ்மா ஸதிபி அனுஸ்ஸவாதிவஸேன, தக்கிகானங் ஹீனாதிவஸேன ச மந்தபஞ்ஞாதீனங் விஸேஸலாபீனங் பஹுதா பேதே அஞ்ஞதரபேதஸங்கஹவஸேன பகவதா சத்தாரிட்டானானி விபஜித்வா வவத்திதா ஸஸ்ஸதவாதானங் சதுப்பிததா. ந ஹி, இத ஸாவஸேஸங் தம்மங் தேஸேதி தம்மராஜாதி. யதேவங் அனுஸ்ஸுதிகாதிஸுபி அனுஸ்ஸவாதினங் பதாநபாஹோ ஆபஜ்ஜீதி? ந தேஸங் அஞ்ஞாய ஸச்சிகிரியாய அபாவேன தக்கபதாநத்தா, “பதாநகாரணேன ச அஸாதாரணேன நித்தேஸோ ஸாஸனே, லோகேபி ச நிருளஹோ”தி வுத்தோவாயமத்தோதி. அத வா விஸேஸாதிக்கமனிமித்தரஹிதஸ்ஸ தக்கனஸ்ஸ ஸஸ்ஸதக்காஹே விஸுங் காரணபாவதஸ்ஸனத்தங் விஸேஸாதிக்கமோ விஸுங் ஸஸ்ஸதக்காஹகாரணபாவேன வத்தப்போ, ஸோ ச மந்தமஜ்ஜிமதிக்கபஞ்ஞாவஸேன திவிதோதி திதா விபஜித்வா, ஸப்பதக்கினோ ச தக்கிபாவஸாமஞ்ஞதோ ஏகஜ்ஜங் கஹேத்வா சதுதா ஏவ வவத்தாபிதோ ஸஸ்ஸதவாதோ பகவதாதி.

35. “அஞ்ஞதரேனா”தி ஏதஸ்ஸ அத்தங் தஸ்ஸேதுங் “ஏகேனா”தி வுத்தங். அட்டாநபயுத்தஸ்ஸ பன வா-ஸுத்தஸ்ஸ அனியமத்ததங் ஸந்தாாயாஹ “தவீஹி வா தீஹி வா”தி, தேன சதுஸு வத்தாஸு யதாரஹமேகச்சங் ஏகச்சஸ்ஸ பஞ்ஞாபனே ஸஹகாரீகாரணந்தி தஸ்ஸேதி. “பஹித்தா”தி பாஹயத்தவாசகோ கத்துனித்திட்டுடோ நிபாதோதி தஸ்ஸேதுங் “பஹி”திஆதி வுத்தங். எத்தாஹ - கிங் பனேதானி வத்தானி அத்தனோ அபினிவேஸஸ்ஸ ஹேது, உதாஹு பரேஸங் பதிட்டாபனஸ்ஸாதி. கிஞ்செத்த, யதி தாவ அத்தனோ அபினிவேஸஸ்ஸ ஹேது, அத கஸ்மா அனுஸ்ஸரணதக்கனானியேவ கஹிதானி, ந ஸஞ்ஞாவிபல்லாஸாதயோ. ததா ஹி விபரீதஸஞ்ஞாஅயோனிஸோமனஸிகாரஅஸப்புரிஸுபனிஸ்ஸயஅஸுத்தம்மஸ்ஸவனாதீனிபி திட்டியா பவத்தனட்டேன திட்டிட்டானானி. அத பன பரேஸங் பதிட்டாபனஸ்ஸ ஹேது, அனுஸ்ஸரணஹேதுபுதோ அதிக்கமோ விய, தக்கனபரியெட்டிபுதா யுத்தி விய ச ஆகமோபி வத்துபாவேன வத்தப்போ, உபாயதாபி ச யதாவுத்தஸ்ஸ அவஸேஸகாரணஸ்ஸ ஸம்பாவதோ “நத்தி இதோ பஹித்தா”தி வசனங் ந யுஜ்ஜதேவாதி? நோ ந யுஜ்ஜதி, கஸ்மா? அபினிவேஸபக்கே தாவ அயங் திட்டிக்கிதோ அஸப்புரிஸுபனிஸ்ஸயஅஸுத்தம்மஸ்ஸவனேஹி அயோனிஸோ உம்முஜ்ஜித்வா விபல்லாஸஸஞ்ஞோ ரூபாதித்தம்மானங் கணே கணே பிஜ்ஜனஸபாவஸ்ஸ அனவபோததோ தம்மயுத்திங் அதிதாவந்தோ ஏகத்தனயங் மிச்சா கஹேத்வா யதாவுத்தானுஸ்ஸரணதக்கனேஹி கந்தேஸு “ஸஸ்ஸதோ அத்தா ச லோகோ சா”தி (தீ. நி. 31) அபினிவேஸங் உபனேஸி, இதி ஆஸன்னகாரணத்தா, பதாநகாரணத்தா ச தக்கஹணேனேவ ச இதரேஸம்பி கஹித்தா அனுஸ்ஸரணதக்கனானியேவ இத கஹிதானி. பதிட்டாபனபக்கே பன ஆகமோபி யுத்தியமேவ டுதோ விஸேஸேன நிராக்மானங் பாஹிரகானங் தக்கக்காஹிபாவதோ, தஸ்மா அனுஸ்ஸரணதக்கனானியேவ ஸஸ்ஸதக்காஹஸ்ஸ வத்துபாவேன கஹிதானி.

கிஞ்ச பிய்யோ - துவிதாங் பரமத்ததம்மானங் லக்கணங் ஸபாவலக்கணங், ஸாமஞ்ஞலக்கணஞ்ச. தத்த ஸபாவலக்கணாவபோதோ பச்சக்கஞாணங், ஸாமஞ்ஞலக்கணாவபோதோ அனுமானஞாணங். ஆகமோ ச ஸுதமயாய பஞ்ஞாய ஸாதானதோ அனுமானஞாணமேவ ஆவஹதி, ஸுதானங் பன தம்மானங் ஆகாரபரிவிதக்கனேன நிஜ்ஜானக்கந்தியங் டுதோ சிந்தாமயபஞ்ஞங் நிப்பத்தெத்வா அனுக்கமேன பாவனாய பச்சக்கஞாணங் அதிக்கச்சுத்தி ஏவங் ஆகமோபி தக்கனவிஸயங் நாதிக்கமதி, தஸ்மா சேஸ தக்கக்கஹணேன கஹிதோவாதி வேதிதப்போ. ஸோ அட்டகதாயங் அனுஸ்ஸுதிதக்கக்கஹணேன விபாவிதோ, ஏவங் அனுஸ்ஸரணதக்கனேஹி அஸங்கஹிதஸ்ஸ அவஸிட்டஸ்ஸ காரணஸ்ஸ அஸம்பாவதோ யுத்தமேவிதங் “நத்தி இதோ பஹித்தா”தி வசனந்தி வேதிதப்பங். “அனேகவிஹிதானி அதிமுத்திபதானி அபிவதந்தி”தி (தீ. நி. 1.29), “ஸஸ்ஸதங் அத்தானஞ்ச லோகஞ்ச பஞ்ஞபெந்தி”தி (தீ. நி. 1.30) ச வசனதோ பன பதிட்டாபனவத்தானியேவ இத தேஸிதானி தந்தேஸனாய ஏவ அபினிவேஸஸ்ஸாபி ஸிஜ்ஜனதோ. அனேகபேதேஸு ஹி தேஸிதேஸு யஸ்மிங் தேஸிதே ததஞ்ஞேபி தேஸிதா ஸித்தா ஹோந்தி, தமேவ தேஸேத்தி தட்டப்பங். அபினிவேஸபதிட்டாபனேஸு ச அபினிவேஸே தேஸிதேபி பதிட்டாபனங் ந ஸிஜ்ஜதி அபினிவேஸஸ்ஸ பதிட்டாபனே அனியமதோ. அபினிவேஸினோபி ஹி கேசி பதிட்டாபெந்தி, கேசி ந பதிட்டாபெந்தி. பதிட்டாபனே பன தேஸிதே அபினிவேஸோபி ஸிஜ்ஜதி பதிட்டாபனஸ்ஸ அபினிவேஸே நியமதோ. யோ ஹி யத்த பரே பதிட்டாபேதி, ஸோபி தமபினிவிஸத்தி.

36. தயிதந்தி எத்த தஸுத்தேன “ஸஸ்ஸதங் அத்தானஞ்ச லோகஞ்ச பஞ்ஞபெந்தி”தி ஏதஸ்ஸ பராமஸனந்தி ஆஹ “தங் இதங் சதுப்பிதம்பி திட்டிக்கத்த”தி. ததோதி தஸ்மா பகாரதோ ஜானந்ததா. பரமவஜ்ஜதாய அனேகவிஹிதானங் அனத்தானங் காரணபாவதோ திட்டியோ ஏவ டானா திட்டிட்டானா. யதாஹ “மிச்சாதிட்டிபரமாஹங் பிக்கவே, வஜ்ஜங் வதாமீ”தி ததேவத்தங் ஸந்தாய “திட்டியோவ திட்டிட்டானா”தி வுத்தங். திட்டினங் காரணம்பி திட்டிட்டானமேவ திட்டினங் உப்பாதாய ஸமுட்டானட்டேன. “யதாஹா”திஆதி படிஸம்பிதாபானியா (படி. ம. 1.124) ஸாதானங். தத்த கந்தாபி திட்டிட்டானங் ஆரம்மணட்டேன. வுத்தஞ்ஹி “ரூபங் அத்ததோ ஸமனுபஸ்ஸதி”திஆதி, (ஸங். நி. 3.81) அவிஜ்ஜாபி உபனிஸ்ஸயாதிபாவேன. யதாஹ “அஸ்ஸுதவா பிக்கவே, புதுஜ்ஜனோ அரியானங் அதஸ்ஸாவீ அரியதம்மஸ்ஸ அகோவிதோ”திஆதி (ம. நி. 1.2; படி. ம. 1.131) பஸ்ஸோபி புஸித்வா கஹணுபாயட்டேன. ததா ஹி வுத்தங் “ததாபி பஸ்ஸபச்சயா (தீ. நி. 1.118) புஸ்ஸ புஸ்ஸ படிஸங்வேதேந்தி”தி (தீ. நி. 1.144) ஸஞ்ஞாபி ஆகாரமத்தக்கஹணட்டேன. வுத்தஞ்ஹேதங் “ஸஞ்ஞானிதானா ஹி பபஞ்சஸங்கா”தி (ஸு. நி. 880; மஹா. நி. 109) பதவிங் பதவிதோ ஸஞ்ஞத்வா”தி (ம. நி. 1.2)

ச ஆதி³. விதக்கோபி ஆகாரபரிவிதக்கனட்டேன. தேன வுத்தங் “தக்கஞ்ச தி³ட்டி²ஸு பகப்பயித்வா, ஸச்சங் முஸாதி த்³வயத்⁴ம்மமாஹு²”தி, (ஸு. நி. 892; மஹானி. 121) “தக்கீ ஹோதி வீமங்ஸீ”தி (தி³. நி. 1.34) ச ஆதி³. அயோனிஸோ மனஸிகாரோபி அகுஸலானங் ஸாதா⁴ரணகாரணட்டேன. தேனாஹ “தஸ்ஸ ஏவங் அயோனிஸோ மனஸி கரோதோ ச²ன்னங் தி³ட்டி²னங் அஞ்ஞதரா தி³ட்டி² உப்பஜ்ஜதி. அத்தி² மே அத்தாதி வா அஸ்ஸ ஸச்சதோ தே²ததோ தி³ட்டி²உப்பஜ்ஜதி”திஆதி³ (ம. நி. 1.19) பாபமித்தோபி தி³ட்டா²னுக்³தி ஆபஜ்ஜனட்டேன. வுத்தம்பி ச “பா³ஹிரங் பி⁴க்க²வே, அங்க³ந்தி கரித்வா நாஞ்ஞங் ஏகங்க³ம்பி ஸமனுபஸ்ஸஸாமி, யங் ஏவங் மஹதோ அனத்தா²ய ஸங்வத்தி, யத³யித³ங் பி⁴க்க²வே, பாபமித்ததா²திஆதி³ (அ. நி. 1.110) பரதோகோ⁴ஸோபி து³ரக்காதத்⁴ம்மஸ்ஸவனட்டேன. ததா² சேவ வுத்தங் “த்வேமே பி⁴க்க²வே, பச்சயா மிச்சா³தி³ட்டி²யா உப்பாதா²ய. கதமே த்வே? பரதோ ச கோ⁴ஸோ, அயோனிஸோ ச மனஸிகாரோ”திஆதி³ (அ. நி. 2.126) பரேஹி ஸுதா, தே²ஸிதா வா தே²ஸனா பரதோகோ⁴ஸோ.

“க³ந்தா⁴ ஹேது²”திஆதி³பாஸி தத³த்²விபா⁴வினீ. தத்² ஜனகட்டேன ஹேது, உபத்த²ம்ப⁴கட்டேன பச்சயோ. உபாதா²யாதி உபாதி³யித்வா, படிச்சாதி அத்தோ². “உப்பாதா²யா”திபி பாடோ², உப்பஜ்ஜனாயாதி அத்தோ². ஸமுட்டா²தி ஏதேனாதி ஸமுட்டா²னங், க³ந்தா⁴த்யோ ஏவ. இத⁴ பன ஸமுட்டா²னபா⁴வோயேவ ஸமுட்டா²ன-ஸத்²தேன வுத்தோ பா⁴வலோபத்தா, பா⁴வப்பதா⁴னத்தா ச. ஆதி³ன்னா ஸகஸந்தானே. பவத்திதா ஸபரஸந்தானேஸு. பர-ஸத்²தோ³ அபி⁴ண்ணுத்தோ²தி வுத்தங் “புனப்புன”ந்தி. பரினிட்டா²பிதாதி “இத³மேவ த்³ஸ்ஸனங் ஸச்சங், அஞ்ஞங் பன மோக⁴ங் துச்ச³ங் முஸா”தி அபி⁴னிவேஸஸ்ஸ பரியோஸானங் மத்தகங் பாபிதாதி அத்தோ². ஆரம்மணவஸேனாதி அட்ட²ஸு தி³ட்டி²ட்டா²னேஸு க³ந்தோ⁴ ஸந்தா⁴யாஹ. பவத்தனவஸேனாதி அவிஜ்ஜாப³ஸ்ஸஸஞ்ஞாவிதக்காயோனிஸோமனஸிகாரே. ஆஸேவனவஸேனாதி பாபமித்தபரதோகோ⁴ஸே. யதி³பி ஸரூபத்த²வஸேன வேவசனங், ஸங்கேதத்த²வஸேன பன ஏவங் வத்தப்³போ²தி த்³ஸ்ஸேதுங் “ஏவங்வித⁴பரலோகா”தி வுத்தங். யேன கேனசி ஹி விஸேஸனேனேவ வேவசனங் ஸாத்த²கங் ஸியா. பரலோகோ ச கம்மவஸேன அபி⁴முகோ² ஸம்பரேதி கச்ச²தி பவத்தி எத்தா²தி அபி⁴ஸம்பராயோதி வுச்சதி. “இதி கோ² ஆனந்த³, குஸலானி ஸீலானி அனுபுப்பேன அக்கா²ய பரெந்தி”திஆதி³ஸு (அ. நி. 10.2) விய ஹி சுராதி³க³ணவஸேன பர-ஸத்²தா³ங் க³தியமிச்ச²ந்தி ஸத்²த³விதா³, அயமெத்த² அட்ட²கதா²தோ அபரோ நயோ.

ஏவங்க³திகாதி ஏவங்க³மனா ஏவங்னிட்டா², ஏவமனுயுஞ்ஜனேன பி⁴ஜ்ஜனநஸ்ஸனபரியோஸானாதி அத்தோ². க³தி-ஸத்²தோ³ செத்த² “யேஹி ஸமன்னாக³தஸ்ஸ மஹாபுரிஸஸ்ஸ த்வேவ க³தியோ ப⁴வந்தி”திஆதி³ஸு (தி³. நி. 1.258; 2.33, 35; 3.199, 200; ம. நி. 2.384, 397) விய நிட்டா²னத்தோ². இத³ங் வுத்தங் ஹோதி - இமே தி³ட்டி²ஸங்காதா தி³ட்டி²ட்டா²னா ஏவங் பரமத்த²தோ³ அஸந்தங் அத்தானங், ஸஸ்ஸதபா⁴வஞ்ச தஸ்மிங் அஜ்ஜா²ரோபெத்வா க³ஹிதா, பராமட்டா² ச ஸமானா பா⁴லபனாயேவ ஹுத்வா யாவ பண்டி²தா ந ஸமனுயுஞ்ஜந்தி, தாவ கச்ச²ந்தி, பாதுப⁴வந்தி ச, பண்டி²தேஹி ஸமனுயுஞ்ஜியமானா பன அனவட்டி²தவத்த²கா அவிமத்²தக்க²மா ஸுரியுக்க³மனே உஸ்ஸாவபி³ந்தா³ விய, க³ஜ்ஜோபனகா விய ச பி⁴ஜ்ஜந்தி, வினஸ்ஸந்தி சாதி.

தத்தா²யங் அனுயுஞ்ஜனே ஸங்கேபகதா² - யதி³ ஹி பரேஹி கப்பிதோ அத்தா லோகோ வா ஸஸ்ஸதோ ஸியா, தஸ்ஸ நிப்பி³காரதாய புரிமரூபாவிஜஹனதோ கஸ்ஸசி விஸேஸாதா⁴னஸ்ஸ காதுமஸக்குணெய்யதாய அஹிததோ நிவத்தனத்த²ங், ஹிதே ச படிபஜ்ஜனத்த²ங் உபதே²ஸோ ஏவ ஸஸ்ஸதவாதி³னோ நிப்பயோஜனோ ஸியா, கத³ங் வா தேன ஸோ உபதே²ஸோ பவத்தியதி விகாராபா⁴வதோ. ஏவஞ்ச ஸதி பரிகப்பிதஸ்ஸ அத்தனோ அஜடாகாஸஸ்ஸ விய தா³னாதி³கிரியா, ஹிங்ஸாதி³கிரியா ச ந ஸம்ப⁴வதி, ததா² ஸுக³ஸ்ஸ, துக்க³ஸ்ஸ ச அனுப⁴வனநிப³ந்தோ⁴ ஏவ ஸஸ்ஸதவாதி³னோ ந யுஜ்ஜதி கம்மப³த்தா⁴பா⁴வதோ. ஜாதிஆதி³னஞ்ச அஸம்ப⁴வதோ விமொக்கோ² ந ப⁴வெய்ய, அத² பன த⁴ம்மமத்தங் தஸ்ஸ உப்பஜ்ஜதி சேவ வினஸ்ஸதி ச, யஸ்ஸ வஸேனாயங் கிரியாதி³வோஹாரோதி வதெய்ய, ஏவம்பி புரிமரூபாவிஜஹனேன அவட்டி²தஸ்ஸ அத்தனோ த⁴ம்மமத்தந்தி ந ஸக்கா ஸம்பா⁴வேதுங், தே வா பனஸ்ஸ த⁴ம்மா அவத்தா²பூ⁴தா, தஸ்மா தஸ்ஸ உப்பன்னா அஞ்ஞே வா ஸியுங் அனஞ்ஞே வா, யதி³ அஞ்ஞே, ந தாஹி அவத்தா²ஹி தஸ்ஸ உப்பன்னாஹிபி கோசி விஸேஸோ அத்தி², யாஹி கரோதி படிஸங்வேதே²தி சவதி உப்பஜ்ஜதி சாதி இச்சி²தங், ஏவஞ்ச த⁴ம்மகப்பனாபி நிரத்த²கா ஸியா, தஸ்மா தத்³வத்தோ² ஏவ யதா³வுத்ததோ²ஸோ, அதா²னஞ்ஞே, உப்பாத³வினாஸவந்தி³ஹி அவத்தா²ஹி அனஞ்ஞஸ்ஸ அத்தனோ தாஸங் விய உப்பாத³வினாஸஸப்பா⁴வதோ குதோ ப⁴வெய்ய நிச்சதாவகாஸோ, தாஸம்பி வா அத்தனோ விய நிச்சதாபவத்தி, தஸ்மா ப³ந்த⁴விமொக்கா²னங் அஸம்ப⁴வோ ஏவாதி ந யுஜ்ஜதியேவ ஸஸ்ஸதவாதோ³, ந செத்த² கோசி வாதீ² த⁴ம்மானங் ஸஸ்ஸதபா⁴வே பரிஸுத்²த³ங் யுத்திங் வத்துங் ஸமத்தோ² ப⁴வெய்ய, யுத்திரஹிதஞ்ச வசனங் ந பண்டி²தானங் சித்தங் ஆராதே²தி, தேனாவோசம்ஹ “யாவ பண்டி²தா ந ஸமனுயுஞ்ஜந்தி, தாவ கச்ச²ந்தி, பாதுப⁴வந்தி சா”தி.

ஸகாரணங் ஸக³திகந்தி எத்த² ஸஹ-ஸத்²தோ³ விஜ்ஜமானத்தோ² “ஸலோமகோ ஸபக்க²கோ”திஆதி³ஸு விய, ந பன ஸமவாயத்தோ² ச-ஸத்²தேன “தயித³ங் பி⁴க்க²வே, ததா²க³தோ பஜானாதீ”தி வுத்தஸ்ஸ தி³ட்டி²க³தஸ்ஸ ஸமுச்சினித்தா, “தஞ்ச ததா²க³தோ பஜானாதீ”தி இமினா ச காரணக³தீனமேவ பஜானநபா⁴வேன வுத்தத்தா. இத³ங் வுத்தங் ஹோதி - தயித³ங் பி⁴க்க²வே, காரணவந்தங் க³திவந்தங் தி³ட்டி²க³தங் ததா²க³தோ பஜானாதி, ந கேவலஞ்ச ததே²வ, அத² கோ² தஸ்ஸ காரணக³திஸங்காதங் தஞ்ச ஸப்ப³ந்தி. “ததோ...பே... பஜானாதீ”தி வுத்தவாக்யஸ்ஸ அத்த²ங் வுத்தனயேன ஸங்வண்ணேதி “ததோ சா”திஆதி³னா. ஸப்ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணஸ்ஸேவித⁴ விப⁴ஜனந்தி

பகரணானுருபமத்தங் ஆஹ “ஸப்”புஞ்ஞுதஞ்ஞாணஞ்சா”தி, தஸ்மிங் வா வுத்தே தததிட்டான்தோ ஆஸவக்கயஞாணங், ததவினாபாவ்தோ வா ஸப்”பும்பி துஸபுலாதிஞாணங் கஹிதமேவாதிபி ததேவ வுத்தங்.

ஏவங்விதந்தி “ஸீலஞ்சா”திஆதினா ஏவங்வுத்தப்பகாரங். பஜானந்தோபீதி எத்த பி-ஸத்தேன, அபி-ஸத்தேன வா “தஞ்சா”தி வுத்த ச-ஸத்தஸஸ ஸம்பாவனத்தபாவங் துஸஸேதி, தேன ததோ திட்டிகுத்தோ உத்தரிதரங் ஸாரபூதங் ஸீலாதிஞுணவிஸேஸம்பி ததாஃதோ நாபிானிவிஸதி, கோ பன வாதோ வட்டாமிஸேதி ஸம்பாவேதி. “அஹ”ந்தி திட்டிமானவஸேன பராமஸனாகாரதஸஸனங். பஜானாமீதி எத்த இதி-ஸத்தேன பகாரத்தேன, நிதஸஸனத்தேன வா. “மம”ந்தி தண்ஹாவஸேன பராமஸனாகாரங் துஸஸேதி. தண்ஹாதிட்டிமானபராமாஸவஸேனாதி தண்ஹாதிட்டிமானஸங்காதபராமாஸவஸேன. தம்மஸபாவமதிக்கமித்வா “அஹங் மம”ந்தி பரதோ அபூததோ ஆமஸனங் பராமாஸோ, தண்ஹாதயோ ஏவ. ந ஹி தங் அத்தி, யங் கந்தேஸு “அஹ”ந்தி வா “மம”ந்தி வா கஹேதப்பங் ஸியா, அபராமஸதோ அபராமஸந்தஸஸ அஸஸ ததாஃதஸஸ நிப்புதி விதிதாதி ஸம்பந்தோ. “அபராமஸதோ”தி சேதங் நிப்புதிபவேதுனாய (நிப்புதிவேதுனஸஸ தி. நி. 1.36) ஹேதுகப்பாவிஸேஸனங். “விதிதா”தி பதம்பெக்கித்வா கத்தரி ஸாமிவசனங். அபராமஸதோ பராமாஸரஹிதபடிபத்திஹேது அஸஸ ததாஃதஸஸ கத்துபூதஸஸ நிப்புதி அஸங்கத்தாது விதிதா, அதிகுத்தாதி வா அத்தோ. “அபராமஸதோ”தி ஹேதங் ஹேதுமஹி நிஸஸக்கவசனங்.

“அபராமாஸபச்சயா”தி பச்சத்தஞ்ஞேவ பவேதுனாய காரணதஸஸனங். அஸஸாதி கத்தாரங் வத்வாபி பச்சத்தஞ்ஞேவாதி விஸேஸதஸஸனத்தங் புன கத்துவசனந்தி ஆஹ “ஸயமேவ அத்தனாயேவா”தி. ஸயங், அத்தனாதி வா பாவனபுங்ஸகங். நிபாதபதஞ்ஞேதங். “அபராமஸதோ”தி வசனதோ பராமாஸானமேவ நிப்புதி இத தேஸிதா, தந்தேஸனாய ஏவ ததஞ்ஞேஸம்பி நிப்புதியா ஸிஜ்ஜனதோதி துஸஸேதி “தேஸங் பராமாஸகிலேஸான”ந்தி இமினா, பராமாஸஸங்காதானங் கிலேஸானந்தி அத்தோ. அபிச காமங் “அபராமஸதோ”தி வசனதோ பராமாஸானமேவ நிப்புதி இத தேஸிதாதி விஞ்ஞாயதி, தந்தேஸனாய பன ததவஸேஸானம்பி கிலேஸானங் நிப்புதி தேஸிதா நாம பாவதி பஹானேகட்டதாதிப்பாவதோ, தஸ்மா தேஸம்பி நிப்புதி நித்தாரெத்வா துஸஸேதப்பாதி வுத்தங் “தேஸங் பராமாஸகிலேஸான”ந்தி, தண்ஹாதிட்டிமானஸங்காதானங் பராமாஸானங், ததஞ்ஞேஸஞ்ச கிலேஸானந்தி அத்தோ. கோபுலீபுத்தனயோ ஹேஸ. நிப்புதி ச நிப்பாயனபூதா அஸங்கத்தாது, தஞ்ச பகவா போதிமுலேயேவ பத்தோ, தஸ்மா ஸா பச்சத்தஞ்ஞேவ விதிதாதி.

யதாபடிபன்னேனாதி யேன படிபன்னேன. தப்படிபத்திங் துஸஸேதுங் “தாஸங்யேவ...பே... ஆதிமாஹா”தி அனுஸந்திதஸஸனங். கஸ்மா பன வேதுனானஞ்ஞேவ கம்மட்டானமாசிக்கத்தி ஆஹ “யாஸு”திஆதி, இமினா தேஸனாவிலாஸங் துஸஸேதி. தேஸனாவிலாஸப்பத்தோ ஹி பகவா தேஸனாகுஸலோ கந்தாதுயதனாதிவஸேன அனேகவிதாஸு சதுஸச்சதேஸனாஸு ஸம்பாவந்தீஸுபி திட்டிகுதிகா வேதுனாஸு மிச்சாபடிபத்தியா திட்டிகுஹனங் பக்கந்தாதி துஸஸனத்தங் ததாபக்கந்தனமுலபூதா வேதுனாயேவ பரிஞ்ஞாபூமிப்பாவேன உத்தாரதி. இதாதி இமஸ்மிங் வாதே. ஏவங் எத்தாதிபி. கம்மட்டானந்தி சதுஸச்சகம்மட்டானங். எத்த ஹி வேதுனாகுஹணேன கஹிதா பஞ்சபாதானக்கந்தா துக்கஸச்சங். வேதுனானங் ஸமுதயக்குஹணேன கஹிதோ அவிஜ்ஜாஸமுதயோ ஸமுதயஸச்சங், அத்தங்குமனிஸ்ஸரணபரியாயேஹி நிரோதாஸச்சங், “யதாபூதங் விதித்வா”தி ஏதேன மக்கஸச்சந்தி ஏவங் சத்தாரி ஸச்சானி வேதிதப்பாணி. “யதாபூதங் விதித்வா”தி இதங் விபாஜ்ஜப்பாகரணத்தபதந்தி ததத்தங் விபாஜ்ஜ துஸஸேதுங் “தத்தா”திஆதி வுத்தங். விஸேஸதோ ஹி “அவிஜ்ஜாஸமுதயா வேதுனாஸமுதயோ”திஆதிலக்கணானங் வஸேன ஸமுதயாதீஸு அத்தோ யதாரஹங் விபாஜ்ஜ துஸஸேதப்போ. அவிஸேஸதோ பன வேதுனாய ஸமுதயாதீனி விபஸ்ஸனாபஞ்ஞாய ஆரம்மணபடிவேதவஸேன, மக்கப்பஞ்ஞாய அஸம்மோஹபடிவேதவஸேன ஜானித்வா படிவிஜ்ஜித்வாதி அத்தோ. பச்சயஸமுதயட்டேனாதி “இமஸ்மிங் ஸதி இதங் ஹோதி, இமஸ்ஸுப்பாதா இதங் உப்பஜ்ஜதி” (ம. நி. 1.404; ஸங். நி. 2.21; உதா. 1) வுத்தலக்கணேன அவிஜ்ஜாதீனங் பச்சயானங் உப்பாதேன சேவ மக்கேன அஸமுக்காட்டேன ச. யாவ ஹி மக்கேன ந ஸமுக்காட்டயதி, தாவ பச்சயோதி வுச்சதி. நிப்புத்திலக்கணந்தி உப்பாதலக்கணங், ஜாதிந்தி அத்தோ. பஞ்சன்னங் லக்கணானந்தி எத்த ச சதுன்னம்பி பச்சயானங் உப்பாதலக்கணமேவ அக்கஹேதவா பச்சயலக்கணம்பி கஹேதப்பங் ஸமுதயங் படிச்ச தேஸங் யதாரஹங் உபகாரகத்தா. ததா சேவ ஸங்வண்ணிதங் “மக்கேன அஸமுக்காட்டேன சா”தி. பச்சயனிரோதட்டேனாதி “இமஸ்மிங் நிருத்தே இதங் நிருத்தங் ஹோதி, இமஸ்ஸ நிரோதா இதங் நிருஜ்ஜதி” (ம. நி. 1.406; உதா. 3; ஸங். நி. 2.41) வுத்தலக்கணேன அவிஜ்ஜாதீனங் பச்சயானங் நிரோதேன சேவ மக்கேன ஸமுக்காட்டேன ச. விபரிணாமலக்கணந்தி நிரோதலக்கணங், பங்கந்தி அத்தோ. வயந்தி நிரோதங். யந்தி யஸ்மா பச்சயபாவஸங்காதஹேதுதோ. வேதுனங் படிச்சாதி புரிமுப்பன்னங் ஆரம்மணாதிபச்சயபூதங் வேதுனங் லபித்வா. ஸுகங் ஸோமனஸ்ஸந்தி ஸுகஞ்சேவ ஸோமனஸ்ஸஞ்ச. அயந்தி புரிமவேதுனாய யதாரஹங் பச்சிமுப்பன்னானங் ஸுகஸோமனஸ்ஸானங் பச்சயபாவோ. அஸஸாதோ நாம அஸஸாதிதப்போதி கத்வா.

அபரோ நயோ - யந்தி ஸுகங், ஸோமனஸ்ஸஞ்ச. அயந்தி ச நபுங்ஸகலிங்கேன நித்திட்டங் ஸுகஸோமனஸ்ஸமேவ அஸஸாதபதம்பெக்கித்வா புல்லிங்கேன நித்திஸ்யதி, இமஸ்மிங் பன விகப்பே

ஸுகஸோமனஸ்ஸானங் உப்பாதோயேவ தேஹி உப்பாத்வந்தேஹி நித்தி²ட்டோ², ஸத்தியா, ஸத்திமதோ ச அபி⁴ன்னத்தா. ந ஹி ஸுகஸோமனஸ்ஸமந்தரேன தேஸங் உப்பாதோ² லப்³ப⁴தி. இதி புரிமவேதுனங் படிச்ச ஸுகஸோமனஸ்ஸப்பாதோ²பி புரிமவேதுனாய அஸ்ஸாதோ² நாம அஸ்ஸாதீயதேதி கத்வா . அயஞ்ஹெத்த² ஸங்கேபத்தோ² - புரிமமுப்பன்னங் வேதுனங் ஆரப்³ப⁴ ஸோமனஸ்ஸப்பத்தியங் யோ புரிமவேதுனாய பச்சயபா⁴வஸங்காதோ அஸ்ஸாதேதப்பாகாரோ, ஸோமனஸ்ஸஸ்ஸ வா உப்பாதஸங்காதோ ததஸ்ஸாதானாகாரோ, அயங் புரிமவேதுனாய அஸ்ஸாதோ²தி. கதங் பன வேதுனங் ஆரப்³ப⁴ ஸுகங் உப்பஜ்ஜதி. நனு பொட்ட²ப்பா³ரம்மணந்தி? சேதஸிகஸுகஸ்ஸேவ ஆரப்³ப⁴ பவத்தியமதி⁴ப்பேதத்தா நாயங் தோஸோ. ஆரப்³ப⁴ பவத்தியஞ்ஹி விஸேஸனமேவ ஸோமனஸ்ஸக்கஹணங் ஸோமனஸ்ஸங் ஸுகந்தி யதா² “ருக்கோ² ஸ்ஸபா²”தி அஞ்ஞபச்சயவஸேன உப்பத்தியங் பன காயிகஸுகம்பி அஸ்ஸாதோயேவ, யதா²லாப⁴கதா² வா ஏஸாதி துட்ட²ப்ப³ங்.

“யா வேதுனா அனிச்சா”திஆதி³னா ஸத்திமதா ஸத்தி நிதஸ்ஸிதா. தத்ராயமத்தோ² - யா வேதுனா ஹுத்வா அபா⁴வட்டே²ன அனிச்சா, உதயப்பயபடி³ளனட்டே²ன துக்கா², ஜராய, மரணேன சாதி த்விதா⁴ விபரிணாமேதப்பட்டே²ன விபரிணாமத⁴ம்மா. தஸ்ஸா ஏவங்பூ⁴தாய அயங் அனிச்சதுக்கவிபரிணாமபா⁴வோ வேதுனாய ஸப்பாயபிஆதி³னவோதி. ஆதி³னங் பரமகாருஞ்ஞங் வாதி பவத்தி ஏதஸ்மாதி ஹி ஆதி³னவோ. அபிசஆதி³னங் அதிவிய கபணங் பவத்தனட்டே²ன கபணமனுஸ்ஸோ ஆதி³னவோ, அயம்பி ஏவங்ஸபா⁴வோதி ததா² வுச்சதி. ஸத்திமதா ஹி ஸத்தி அபி⁴ன்னா தத்வினாபா⁴வதோ.

எத்த² ச “அனிச்சா”தி இமினா ஸங்கா²ரதுக்கதாவஸேன உபெக்காவேதுனாய, ஸப்பா³ஸ வா வேதுனாஸுஆதி³னவமாஹ, “துக்கா²”தி இமினா துக்கதுக்கதாவஸேனதுக்கவேதுனாய, “விபரிணாமத⁴ம்மா”தி இமினா விபரிணாமதுக்கதாவஸேன ஸுகவேதுனாய. அவிஸேஸேன வா தீணிபி பதா²னி திஸ்ஸன்னம்பி வேதுனானங் வஸேன யோஜேதப்பா³னி. சந்த்ராகுவினயோதி சந்த்ராகு²தராகுவினயனங் வினாஸோ. “அத்தவஸா லிங்கவிப⁴த்திவிபரிணாமோ”தி வசனதோ யங் சந்த்ராகுப்பஹானந்தி யோஜேதப்ப³ங். பரியாயவசனமேவிதங் பதத்வயங். யதா²பூ⁴தங் விதித்வாதி மக்கஸ்ஸ வுத்தத்தா மக்கனிப்பா³னவஸேன வா யதாக்கமங் யோஜனாபி வட்டதி. வேதுனாயாதி நிஸ்ஸக்கவசனங். நிஸ்ஸரணந்தி நெக்கம்மங். யாவ ஹி வேதுனாபடிபுத்த⁴ங் சந்த்ராகு² நப்பஜஹதி, தாவாயங் புரிஸோ வேதுனாய அல்லீனோயேவ ஹோதி. யதா² பன தங் சந்த்ராகு² பஜஹதி, ததாயங் புரிஸோ வேதுனாய நிஸ்ஸடோ விஸங்யுத்தோ ஹோதி, தஸ்மா சந்த்ராகுப்பஹானங் வேதுனாய நிஸ்ஸரணங் வுத்தங். தப்ப³சனேன பன வேதுனாஸஹஜாதனிஸ்ஸயாரம்மணபூ⁴தா ரூபாரூபத⁴ம்மா கஹிதா ஏவ ஹொந்தீதிபி பஞ்சஹி உபாதானக்கந்தே⁴ஹி நிஸ்ஸரணவசனங் ஸித்த⁴மேவ. வேதுனாஸ்ஸேன ஹி தேஸனா ஆகதா, தத்த² பன காரணங் ஹெட்டா² வுத்தமேவ. லக்கணஹாரவஸேனாபி அயமத்தோ² விபா⁴வேதப்போ³. வுத்தஞ்ஹி ஆயஸ்மதா மஹாகச்சானத்தே²ரேன -

“வுத்தமஹி ஏகத⁴ம்மே, யே த⁴ம்மா ஏகலக்கணா கேசி;

வுத்தா ப⁴வந்தி ஸப்போ³, ஸோ ஹாரோ லக்கணோ நாமா”தி. (நெத்தி. 485);

காமுபாதானமூலகத்தா ஸேஸுபாதானானங் பஹீனே ச காமுபாதானே உபாதானஸேஸாபா⁴வதோ “விகதசந்த்ராகுதாய அனுபாதானோ”தி வுத்தங், ஏதேன “அனுபாதாவிமுத்தோ”தி ஏதஸ்ஸத்தங் ஸங்கேபேன தஸ்ஸேதி. இதங் வுத்தங் ஹோதி - விகதசந்த்ராகுதாய அனுபாதானோ, அனுபாதானத்தா ச அனுபாதாவிமுத்தோதி. தமத்தங் வித்தாரேதுங், ஸமத்தேதுங் வா “யஸ்மி”ந்திஆதி³ வுத்தங். தத்த² யஸ்மிங் உபாதானேதி ஸேஸுபாதானமூலபூ⁴தே காமுபாதானே. தஸ்ஸாதி காமுபாதானஸ்ஸ. அனுபாதி³யித்வாதி சந்த்ராகுவஸேன அனாதி³யித்வா, ஏதேன “அனுபாதாவிமுத்தோ”தி பதஸ்ஸ ய-காரலோபேன ஸமாஸபா⁴வங், ப்யாஸபா⁴வங் வா தஸ்ஸேதி.

37. “இமே கோ”திஆதி³ யதா²புட்ட²ஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ விஸ்ஸஜ்ஜிதபா⁴வேன நிகமனவசனங், “பஜானாதி”தி வுத்தபஜானநமேவ ச இம-ஸத்தே²ன நித்தி²ட்ட²ந்தி தஸ்ஸேதுங் “யே தே”திஆதி³மாஹ. யே தே ஸப்ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணத⁴ம்மே...பே... அபுச்சிங், யேஹி ஸப்ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணத⁴ம்மேஹி...பே... வதெய்யங், தஞ்ச...பே... பஜானாதி³ ஏவங் நித்தி²ட்ட² இமே ஸப்ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணத⁴ம்மா கம்பீ⁴ரா...பே... பண்டிதவேதுனீயா சாதி வேதிதப்பா³தி யோஜனா. “ஏவ”ந்திஆதி³ பிண்டத்த⁴தஸ்ஸனங். தத்த² கிஞ்சாபி “அனுபாதாவிமுத்தோ பி⁴க்கவே, ததா²கதோ”தி இமினா அக்கமக்கபுலுப்பத்திங் தஸ்ஸேதி, “வேதுனானங், ஸமுதயஞ்சா”திஆதி³னா ச சதுஸச்சகம்மட்டானங். ததா²பி யஸ்ஸா த⁴ம்மதா⁴துயா ஸுப்படிவித்த⁴த்தா இமங் திட்டிகுதங் ஸகாரணங் ஸுகதிகங் பபே⁴ததோ விப⁴ஜிதுங் ஸமத்தோ² ஹோதி, தஸ்ஸா பதட்டானேன சேவ ஸத்தி⁴ங் புப்பா⁴கப்படிபதாய உப்பத்திபூ⁴மியா ச ததேவ பாகடதரங் கத்துகாமோ த⁴ம்மராஜா ஏவங் தஸ்ஸேதி³தி வுத்தங் “ததேவ நியயாதித”ந்தி, நிகமிதங் நிட்டா²பிதந்தி அத்தோ² . அந்தராதி புச்சிதவிஸ்ஸஜ்ஜித⁴ம்மதஸ்ஸனவசனானமந்தரா திட்டியோ விப⁴த்தா தஸ்ஸ பஜானநாகாரதஸ்ஸனவஸேனாதி அத்தோ².

பட்டமபா⁴ணவாரவண்ணனாய லீனத்தப்பகாஸனா.

38. “ஏகச்சஸஸ்ஸதிகா”தி தத்தி⁴தபத³ங் ஸமாஸபதே²ன விபா⁴வேதுங் “ஏகச்சஸஸ்ஸதவாதா”³தி வுத்தங். ஸத்தேஸு, ஸங்கா²ரேஸு ச ஏகச்சங் ஸஸ்ஸதமேதஸ்ஸாதி ஏகச்சஸஸ்ஸதோ, வாதோ³, ஸோ ஏதேஸந்தி ஏகச்சஸஸ்ஸதிகா தத்தி⁴தவஸேன, ஸமாஸவஸேன பன ஏகச்சஸஸ்ஸதோ வாதோ³ ஏதேஸந்தி ஏகச்சஸஸ்ஸதவாதா³. ஏஸ நயோ ஏகச்சஅஸஸ்ஸதிகபதே²பி. நனு ச “ஏகச்சஸஸ்ஸதிகா”தி வுத்தே தத்ஞ்ஞேஸங் ஏகச்சஅஸஸ்ஸதிகபா⁴வஸன்னிட்டா²னங் ஸித்த⁴மேவாதி? ஸச்சங் அத்த²தோ, ஸத்த²தோ பன அஸித்த⁴மேவ தஸ்மா ஸத்த²தோ பாகடதரங் கத்வா தஸ்ஸேதுங் ததா² வுத்தங். ந ஹி இத⁴ ஸாவஸேஸங் கத்வா த⁴ம்மங் தேஸேதி த⁴ம்மஸ்ஸாமீ. “இஸ்ஸரோ நிச்சோ, அஞ்ஞே ஸத்தா அனிச்சா”தி ஏவங்பவத்தவாதா³ ஸத்தேகச்சஸஸ்ஸதிகா ஸெய்யதா²பி இஸ்ஸரவாதா³. ததா² “நிச்சோ ப்ரஹ்மா, அஞ்ஞே அனிச்சா”தி ஏவங்பவத்தவாதா²பி. “பரமாணவோ நிச்சா, த்விஅணுகாத்யோ அனிச்சா”தி (விஸிஸிகத³ஸ்ஸனே ஸத்தமபரிச்சே²தே³ பட²மகண்டே³ பஸ்ஸிதப்³ங்) ஏவங்பவத்தவாதா³ ஸங்கா²ரேகச்சஸஸ்ஸதிகா ஸெய்யதா²பி காணாதா³. ததா² “சக்கா²த்யோ அனிச்சா, விஞ்ஞாணங் நிச்ச³ந்தி (ந்யாயத³ஸ்ஸனே, விஸேஸிகத³ஸ்ஸனே ச பஸ்ஸிதப்³ங்) ஏவங்பவத்தவாதா²பி. இதா⁴தி “ஏகச்சஸஸ்ஸதிகா”தி இமஸ்மிங் பதே³, இமிஸ்ஸா வா தே³ஸனாய. க³ஹிதாதி வுத்தா, தே³ஸிதப்³பா⁴வேன வா தே³ஸனாஞாணேன ஸமாதி³ன்னா ததா² சேவ தே³ஸிதத்தா. ததா² ஹி இத⁴ புரிமகா தயோ வாதா³ ஸத்தவஸேன, சதுத்தோ² ஸங்கா²ரவஸேன தே³ஸிதோ. “ஸங்கா²ரேகச்சஸஸ்ஸதிகா”தி இத³ங் பன தேஹி ஸஸ்ஸதபா⁴வேன க³ய்ஹமானானங் த⁴ம்மானங் யாதா²வஸபா⁴வத்³ஸ்ஸனவஸேன வுத்தங். ந பன ஏகச்சஸஸ்ஸதிகமத³ஸ்ஸனவஸேன. தஸ்ஸ ஹி ஸஸ்ஸதாபி⁴மதங் அஸங்க²தமேவாதி லத்தி⁴. தேனேவாஹ பானியங் “சித்தந்தி வா...பே... ட்ஸ்ஸதீ”தி. ந ஹி யஸ்ஸ ஸபா⁴வஸ்ஸ பச்சயேஹி அபி⁴ஸங்க²தபா⁴வங் படிஜானாதி, தஸ்ஸேவ நிச்சது⁴வாதி³பா⁴வோ அனுமத்தகேன ஸக்கா படிஜானிதுங், ஏதேன ச “உப்பாத²வயது⁴வதாயுத்தா ஸபா⁴வா ஸியா நிச்சா, ஸியா அனிச்சா, ஸியா ந வத்தப்³பா”திஆதி³னா (தீ³. நி. 1.38) பவத்தஸத்தப⁴ங்க²வாத³ஸ்ஸ அயுத்ததா விபா⁴விதா ஹோதி.

தத்ராயங் அயுத்ததாவிபா⁴வனா - யதி³ ஹி “யேன ஸபா⁴வேன யோ த⁴ம்மோ அத்தீ²தி வுச்சதி, தேனேவ ஸபா⁴வேன ஸோ த⁴ம்மோ நத்தீ”²தி வுச்செய்ய, ஸியா அனேகந்தவாதோ³. அத² அஞ்ஞேன, ந ஸியா அனேகந்தவாதோ³. ந செத்த² தே³ஸந்தராதி³ஸம்ப³ந்த⁴பா⁴வோ யுத்தோ வத்துங் தஸ்ஸ ஸப்³பலோகஸித்த⁴த்தா, விவாதா²பா⁴வதோ ச. யே பன வத்³ந்தி “யதா² ஸுவண்ணக⁴டேன மகுடே கதே க⁴டபா⁴வோ நஸ்ஸதி, மகுடபா⁴வோ உப்பஜ்ஜதி, ஸுவண்ணபா⁴வோ திட்ட²தியேவ, ஏவங் ஸப்³பஸபா⁴வானங் கோசி த⁴ம்மோ நஸ்ஸதி, கோசி த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி, ஸபா⁴வோ ஏவ திட்ட²தீ”தி. தே வத்தப்³பா “கிங் தங் ஸுவண்ணங், யங் க⁴டே, மகுடே ச அவட்டி²தங், யதி³ ரூபாதி³, ஸோ ஸத்தோ² விய அனிச்சோ. அத² ரூபாதி³ஸமூஹோ ஸம்முதிமத்தங், ந தஸ்ஸ அத்தி²தா வா நத்தி²தா வா நிச்சதா வா லப்³ப⁴தீ”தி, தஸ்மா அனேகந்தவாதோ³ ந ஸியா. த⁴ம்மானஞ்ச த⁴ம்மினோ அஞ்ஞதா²னஞ்ஞதா² ச பவத்தியங் தோ³ஸோ வுத்தோயேவ ஸஸ்ஸதவாத³விசாரணாயங். தஸ்மா ஸோ தத்த² வுத்தனயேன வேதி²தப்³போ³. அபிச ந நிச்சானிச்சனவத்தப்³பூ³ரூபோ அத்தா, லோகோ ச பரமத்த²தோ விஜ்ஜமானதாபரிஜானந்தோ யதா² நிச்சாதீ²னங் அஞ்ஞதரங் ரூபங், யதா² வா தீ²பாத²யோ. ந ஹி ரூபாதீ²னங் உதயப்³பயஸபா⁴வானங் நிச்சானிச்சனவத்தப்³பூ³ஸபா⁴வதா ஸக்கா விஞ்ஞாதுங், ஜீவஸ்ஸ ச நிச்சாதீ²ஸு அஞ்ஞதரங் ரூபங் ஸியாதி, ஏவங் ஸத்தப⁴ங்கோ³ விய ஸேஸப⁴ங்க²னம்பி அஸம்ப⁴வோயேவாதி ஸத்தப⁴ங்க²வாத³ஸ்ஸ அயுத்ததா வேதி²தப்³பா³ (தீ³. நி. 1.38).

நனு ச “ஏகச்சே த⁴ம்மா ஸஸ்ஸதா, ஏகச்சே அஸஸ்ஸதா”தி ஏதஸ்மிங் வாதே³ சக்கா²தீ²னங் அஸஸ்ஸதபா⁴வஸன்னிட்டா²னங் யதா²ஸபா⁴வாவபோ²தோ⁴ ஏவ, அத² ஏவங்வாதீ²னங் கத³ங் மிச்சா²த³ஸ்ஸனங் ஸியாதி, கோ வா ஏவமாஹ “சக்கா²தீ²னங் அஸஸ்ஸதபா⁴வஸன்னிட்டா²னங் மிச்சா²த³ஸ்ஸன”ந்தி? அஸஸ்ஸதேஸுயேவ பன கேஸஞ்சி த⁴ம்மானங் ஸஸ்ஸதபா⁴வஸன்னிட்டா²னங் இத⁴ மிச்சா²த³ஸ்ஸனந்தி க³ஹேதப்³பங், தேன பன ஏகவாதே³ பவத்தமானேன சக்கா²தீ²னங் அஸஸ்ஸதபா⁴வாவபோ²தோ⁴ விதூ³ஸிதோ ஸங்ஸட்ட²பா⁴வதோ விஸஸங்ஸட்டோ² விய ஸப்பிபிண்டோ³, ததோ ச தஸ்ஸ ஸகிச்சகரணாஸமத்த²தாய ஸம்மாத³ஸ்ஸனபக்கே² ட²பேதப்³புதங் நாரஹதீ²தி. அஸஸ்ஸதபா⁴வேன நிச்சி²தாபி வா சக்கு²ஆத²யோ ஸமாரோபிதஜீவஸபா⁴வா ஏவ தி²ட்டி²க²தி²கேஹி க³ய்ஹந்தீ²தி தத்²வபோ²த⁴ஸ்ஸ மிச்சா²த³ஸ்ஸனபா⁴வோ ந ஸக்கா நிவாரேதுங். தேனேவாஹ பானியங் “சக்கு²ங் இதிபி...பே... காயோ இதிபி அயங் அத்தா”திஆதி³. ஏவஞ்ச கத்வா அஸங்க²தாய, ஸங்க²தாய ச தா⁴துயா வஸேன யதா²க்கமங் “ஏகச்சே த⁴ம்மா ஸஸ்ஸதா, ஏகச்சே அஸஸ்ஸதா”தி ஏவங்பவத்தோ விப⁴ஜ்ஜவாதோ²பி ஏகச்சஸஸ்ஸதவாதோ²யேவ ப⁴வெய்யாதி ஏவம்பகாரா சோத²னா அனவகாஸா ஹோதி அவிபரீத⁴ம்மஸபா⁴வபடிபத்திபா⁴வதோ. அவிபரீத⁴ம்மஸபா⁴வபடிபத்தியேவ ஹேஸ வுத்தனயேன அஸங்ஸட்ட²த்தா, அனாரோபிதஜீவஸபா⁴வத்தா ச.

எத்தா²ஹ - புரிமஸ்மிம்பிஸஸ்ஸதவாதே³ அஸஸ்ஸதானங் த⁴ம்மானங் “ஸஸ்ஸதா”தி க³ஹணங் விஸேஸதோ மிச்சா²த³ஸ்ஸனங் ப⁴வதி. ஸஸ்ஸதானங் பன “ஸஸ்ஸதா”தி கா³ஹோ ந மிச்சா²த³ஸ்ஸனங் யதா²ஸபா⁴வக்²கா²ஹபா⁴வதோ. ஏவஞ்ச ஸதி இமஸ்ஸ வாத³ஸ்ஸ வாத³ந்தரதா ந வத்தப்³பா³, இத⁴ விய புரிமேபி ஏகச்செஸ்வேவ த⁴ம்மேஸு ஸஸ்ஸதக்²கா²ஹஸம்ப⁴வதோதி, வத்தப்³பா³யேவ அஸஸ்ஸதெஸ்வேவ “கேசிதே²வ த⁴ம்மா ஸஸ்ஸதா, கேசி அஸஸ்ஸதா”தி பரிகப்பனாவஸேன க³ஹேதப்³புத⁴ம்மேஸு

40. வினாஸவாசீயேவ வட்ட-ஸத்²தோ³ படிஸேத்⁴ஜோதகேன உபஸக்⁵கேன யுத்தத்தா ஸண்டா⁶ஹனத்த⁷ஞாபகோதி ஆஹ “ஸண்டா⁸தீ”தி, அனேகத்த⁹த்தா வா தா¹⁰துானங் நிப¹¹புத்ததி, வட்¹²ட¹³தீதி வா அத்தோ¹⁴. ஸம்பத்திமஹாமேக்¹⁵ஸமுப்பத்திதோ ஹி பட்டா¹⁶ய பத்¹⁷விஸந்தா¹⁸ரகுதகதங்ஸந்தா¹⁹ரகவாயுஆதீ²⁰னங் ஸமுப்பத்திவஸேன யாவ சந்தி²¹மஸூரியானங் பாதுபா²²வோ, தாவ லோகோ விவட்டதீதி வுச்சதி. பகதியாதி

ஸபா⁴வேன, தஸ்ஸ “ஸுஞ்ஞ”ந்தி இமினா ஸம்ப⁴ந்தோ⁴. ததா²ஸுஞ்ஞதாய காரணமாஹ “நிப்⁴புத்தஸத்தானங் நத்தி²தாயா”தி. புரிமதரங் அஞ்ஞேஸங் ஸத்தானமனுப்பன்னத்தாதி பா⁴வோ, தேன யதா² ஏகச்சானி விமானானி தத்த² நிப்⁴புத்தஸத்தானங் ச²டி³தத்தா ஸுஞ்ஞானி, ந ஏவமித²ந்தி துஸ்ஸேதி.

அபரோ நயோ - ஸககம்மஸ்ஸ பட²மங் கரணங் பகதி, தாய நிப்⁴புத்தஸத்தானந்தி ஸம்ப⁴ந்தோ⁴, தேன யதா² ஏதஸ்ஸ அத்தனோ கம்மப⁴லேன பட²மங் நிப்⁴புத்தி, ந ஏவங் அஞ்ஞேஸங் தஸ்ஸ புரிமதரங், ஸமானகாலே வா நிப்⁴புத்தி அத்தி², ததா² நிப்⁴புத்தஸத்தானங் நத்தி²தாய ஸுஞ்ஞமித²ந்தி துஸ்ஸேதி. ப்ரஹ்மபாரிஸஜ்ஜப்ரஹ்மபுரோஹிதமஹாப்ரஹ்மானோ இத⁴ ப்ரஹ்மகாயிகா, தேஸங் நிவாஸதாய பூ⁴மிபி “ப்ரஹ்மகாயிகா”தி வத்தா, ப்ரஹ்மகாயிகபூ⁴மீதி பன பாடெப்ரஹ்மகாயிகானங் ஸம்ப⁴ந்தி⁴னீ பூ⁴மீதி அத்தோ². கத்தா ஸயங் காரகோ. காரேதா பரேஸங் ஆணாபகோ. விஸுத்தி⁴மக்³கே³ புப்⁴பேனிவாஸஞ்ஞாணகதாயங் (விஸுத்தி⁴. 2.408) வுத்தனயேன, ஏதேன நிப்⁴புத்தக்கமங் கம்மபச்சயஉதுஸமுட்டா²னபா⁴வே ச காரணங் துஸ்ஸேதி. கம்மங் உபனிஸ்ஸயபா⁴வேன பச்சயோ ஏதிஸ்ஸாதி கம்மபச்சயா. அத² வா தத்த² நிப்⁴புத்தஸத்தானங் விபச்சனகம்மஸ்ஸ ஸஹகாரீகாரகபா⁴வதோ கம்மஸ்ஸ பச்சயாதி கம்மபச்சயா. உது ஸமுட்டா²னமேதிஸ்ஸாதி உதுஸமுட்டா²னா. “கம்மபச்சயஉதுஸமுட்டா²னா”திபி ஸமாஸவஸேன பாடோ² கம்மஸஹாயோ பச்சயோ, வுத்தனயேன வா கம்மஸ்ஸ ஸஹாயபூ⁴தோ பச்சயோதி கம்மபச்சயோ, ஸோ ஏவ உது ததா², ஸோவ ஸமுட்டா²னமேதிஸ்ஸாதி கம்மபச்சயஉதுஸமுஆனா. ரதனபூ⁴மீதி உக்கங்ஸக³தபுஞ்ஞகம்மானுபா⁴வதோ ரதனபூ⁴தா பூ⁴மி, ந கேவலங் பூ⁴மியேவ, அத² கோ² தப்பரிவாராபீதி ஆஹ “பகதி”திஆதி³. பகதினிப்⁴புத்தட்டா²னேதி புரிமகப்பேஸு புரிமகானங் நிப்⁴புத்தட்டா²னே. எத்தா²தி “ப்ரஹ்மவிமான”ந்தி வத்தாய ப்ரஹ்மகாயிகபூ⁴மியா. ஸாமஞ்ஞவிஸேஸவஸேன சேதங் ஆதா⁴ரத்வயங். கதங் பணீதாய துத்தியஜ்ஜானபூ⁴மியா டி⁴தானங் ஹீனாய பட²மஜ்ஜானபூ⁴மியா உபபத்தி ஹோதீதி ஆஹ “அத² ஸத்தான”ந்திஆதி³, நிகந்திவஸேன பட²மஜ்ஜானங் பா⁴வெத்வாதி வுத்தங் ஹோதி, பகதியா ஸபா⁴வேன நிகந்தி தண்ஹா உப்பஜ்ஜீதி ஸம்ப⁴ந்தோ⁴. வஸிதட்டா²னேதி வுத்தபுப்⁴பட்டா²னே. ததோ ஓதரந்தீதி உபபத்திவஸேன துத்தியஜ்ஜானபூ⁴மிதோ பட²மஜ்ஜானபூ⁴மிங் அபஸக்கந்தி, கச்சந்தீதி அத்தோ². அப்பாயுகேதி யங் உளரபுஞ்ஞகம்மங் கதங், தஸ்ஸ உபஜ்ஜனாரஹவிபாகப்ப⁴ந்த⁴தோ அப்பரிமானாயுகே. தஸ்ஸ தேவலோகஸ்ஸாதி தஸ்மிங் தேவலோகே, நிஸ்ஸயவஸேன வா ஸம்ப⁴ந்த⁴னித்⁴தே⁴ஸோ. ஆயுப்பமானேனேவாதி பரமாயுப்பமானேனேவ. பரித்தந்தி அப்பகங். அந்தராவ சவந்தீதி ராஜகொட்டா²காரே பக்கித்ததண்டுலானி விய புஞ்ஞக்க³யா ஹுத்வா ஸககம்மப்பமானேன தஸ்ஸ தேவலோகஸ்ஸ பரமாயுஅந்தரா ஏவ சவந்தி.

கிங் பனேதங் பரமாயு நாம, கதங் வா தங் பரிச்சி³ன்னப்பமாணந்தி? வுச்சதே - யோ தேஸங் தேஸங் ஸத்தானங் தஸ்மிங் தஸ்மிங் ப⁴வவிஸேஸே விபாகப்ப⁴ந்த⁴ஸ்ஸ டி⁴திகாலனியமோ புரிமஸித்த⁴ப⁴வபத்த²னாபனிஸ்ஸயவஸேன ஸரீராவயவவண்ணஸண்டா²னப்பமாணாதி³விஸேஸா விய தங்தங்க³தினிகாயாதீ³ஸு யேபு⁴ய்யேன நியதபரிச்சே²தோ³ ஹோதி, க³ப⁴ஸெய்யககாமாவசரதே²வருபாவசரஸத்தானங் ஸுக்கஸோணிதாதி³உதுபோ⁴ஜனாதி³உதுஆதி³பச்சயுப்பன்னபச்சயுபத்த²ம்பி⁴தோ ச, ஸோ ஆயுஹேதுகத்தா காரணாபசாரேன ஆயு, உக்கங்ஸபரிச்சே²த²வஸேன பரமாயுதி ச வுச்சதி. யதா²ஸகங் க³ணமத்தாவட்டா²யீனம்பி ஹி அத்தனா ஸஹஜாதானங் ரூபாரூபத⁴ம்மானங் ட²பனாகாரவுத்திதாய பவத்தகானி ரூபாரூபஜீவிதிந்திரியானி ந கேவலங் நேஸங் க³ணட்டி⁴தியா ஏவ காரணபா⁴வேன அனுபாலகானி, அத² கோ² யாவ ப⁴ங்கு³பச்சே²தா³ [ப⁴வங்கு³பச்சே²தா³ (தீ. நி. 1.40)] அனுப⁴ந்த⁴ஸ்ஸ அவிச்சே²த²ஹேதுபா⁴வேனாபி. தஸ்மா சேஸ ஆயுஹேதுகோயேவ, தங் பன தேவானங், நேரயிகானஞ்ச யேபு⁴ய்யேன நியதபரிச்சே²த²ங், உத்தரகுருகானங் பன ஏகந்தனியதபரிச்சே²த²மேவ. அவஸிட்ட²மனுஸ்ஸபேதிரச்சா²னக³தானங் பன சிரட்டி⁴திஸங்வுத்தனிககம்மப⁴ஹுலே காலே தங்கம்மஸஹிதஸந்தானஜனிதஸுக்கஸோணிதபச்சயானங், தம்மூலகானஞ்ச சந்தி²மஸூரியஸமவிஸமபரிவத்தனாதி³ஜனிதஉதுஆஹாராதி³ஸமவிஸமபச்சயானங் வஸேன சிராசிரகாலதாய அனியதபரிச்சே²த²ங், தஸ்ஸ ச யதா² புரிமஸித்த⁴ப⁴வபத்த²னாவஸேன தங்தங்க³தினிகாயாதீ³ஸு வண்ணஸண்டா²னாதி³விஸேஸனியமோ ஸித்தோ⁴, துஸ்ஸனானுஸ்ஸவாதீ³ஹி ததாயேவ ஆதி³தோ க³ஹணஸித்தி⁴யா, ஏவங் தாஸு தாஸு உபபத்தீ³ஸு நிப்⁴புத்தஸத்தானங் யேபு⁴ய்யேன ஸமப்பமாணங் டி⁴திகாலங் துஸ்ஸனானுஸ்ஸவேஹி லபி⁴த்வா தங் பரமதங் அஜ்ஜோ²ஸாய பவத்திதப⁴வபத்த²னாவஸேன ஆதி³தோ பரிச்சே²த²னியமோ வேதி³தப்போ³.

யஸ்மா பன கம்மங் தாஸு தாஸு உபபத்தீ³ஸு யதா² தங்தங்உபபத்தினிஸ்ஸிதவண்ணாதி³னிப்⁴புத்தனே ஸமத்த²ங், ஏவங் நியதாயுபரிச்சே²தா³ஸு உபபத்தீ³ஸு பரிச்சே²தா³திக்கமேன விபாகனிப்⁴புத்தனே ஸமத்த²ங் ந ஹோதி, தஸ்மா வுத்தங் “ஆயுப்பமானேனேவ சவந்தீ”தி. யஸ்மா பன உபத்த²ம்ப⁴கபச்சயஸஹாயேஹி அனுபாலகபச்சயேஹி உபாதி³ன்னகக்க³ந்தா⁴னங் பவத்தேதப்பா⁴காரோ அத்த²தோ பரமாயுகஸ்ஸ ஹோதி யதா²வுத்தபரிச்சே²தா³னதிக்கமனதோ, தஸ்மா ஸதிபி கம்மாவஸேஸே டா²னங் ந ஸம்ப⁴வதி, தேன வுத்தங் “அத்தனோ புஞ்ஞப⁴லேன டா²துங் ந ஸக்கொந்தீ”தி. “ஆயுக்க³யா வா புஞ்ஞக்க³யா வா ஆப⁴ஸ்ஸரகாயா சவித்வா”தி வசனதோ பனேத்த² காமாவசரதே²வானங் விய ப்ரஹ்மகாயிகானம்பி யேபு⁴ய்யேனேவ நியதாயுபரிச்சே²தா³பா⁴வோ வேதி³தப்போ³. ததா² ஹி தேவலோகதோ தேவபுத்தா ஆயுக்க³யேன புஞ்ஞக்க³யேன ஆஹாரக்க³யேன கோபேனாதி சதூஹி காரணேஹி சவந்தீதி அட்ட²கதா²ஸு (த⁴. ப. அட்ட². 1.அப்பமாத²வக்³கே³)

வுத்தங். கப்பங் வா உபட்டக் கப்பங் வாதி எத்த² அஸங்க்யெய்யகப்போ அதி⁴ப்பேதோ, ஸோ ச ததா²ருபோ காலோயேவ, வா-ஸுத்தோ³ பன கப்பஸ்ஸ ததியபா⁴கங் வா ததோ ஊனமதி⁴கங் வாதி விகப்பனத்தோ².

41. அனபி⁴ரதீதி ஏககவிஹாரேன அனபி⁴ரமணஸங்கா²தா அஞ்ஞேஹி ஸமாகுமிச்சா²யேவ. தத்த² “ஏககஸ்ஸ தீக்⁴ரத்தங் நிவஸித்தா²”தி பாளியங் வசனதோதி வுத்தங் “அபரஸ்ஸாபீ²திஆதி³. ஏவமன்வயமத்தங் து²ஸ்ஸெத்வா நனு உக்கண்டி⁴தாபி ஸியாதி சோது²னாஸோத⁴னவஸேன ப்யதிரேகங் து²ஸ்ஸேதி “யா பனா²”திஆதி³னா. பியவத்து²விரஹேன, பியவத்து²அலாபே⁴ன வா சித்தவிக்⁴கா⁴தோ உக்கண்டி⁴தா, ஸா பனத்த²தோ தோமனஸ்ஸசித்துப்பாதோ²வ, தேனாஹ “படிக⁴ஸம்பயுத்தா²”தி. ஸா ப்ரஹ்மலோகே நத்தி² ஜா²னானுபா⁴வபஹீனத்தா. தண்ஹாதி²ட்டி²ஸங்கா²தா சித்தஸ்ஸ புரிமாவத்தா²ய உப்பி²ஜ்ஜனா ப்ந்த²னா ஏவ இத⁴ பரிதஸ்ஸனா. ஸா ஹி தீக்⁴ரத்தங் ஜா²னரதியா டி²தஸ்ஸ யதா²வுத்தானபி⁴ரதினிமித்தங் உப்பன்னா “அஹங் மம²”ந்தி கஹணஸ்ஸ ச காரணபூ⁴தா. தேன வக்க²தி “தண்ஹாதஸ்ஸ நாபி தி²ட்டி²தஸ்ஸனாபி வட்டதி²”தி (தீ. நி. அட்ட². 1.41) நனு வுத்தங் அத்து²தா⁴ரே இமங்யேவ பாளிங் நீஹரித்வா “அஹோ வத அஞ்ஞேபி ஸத்தா இத்த²த்தங் ஆக²ச்செய்யுந்தி அயங் தண்ஹாதஸ்ஸனா நாமா²”தி? ஸச்சங், தங் பன தி²ட்டி²தஸ்ஸனாய விஸுங் உதா²ஹரணங் து²ஸ்ஸெந்தேன தண்ஹாதஸ்ஸனமேவ ததோ நித்தா⁴ரெத்வா வுத்தங், ந பன எத்த² தி²ட்டி²தஸ்ஸனாய அலப்ப⁴மானத்தாதி ந தோ²ஸோ. இதா²னி ஸமானஸத்த²வசனீயானங் அத்தா²னமுத்த⁴ரணங் கத்வா இதா⁴தி⁴ப்பேதங் விபா⁴வேதுங் “ஸா பனேஸா²”திஆதி³மாஹ. படிக⁴ஸங்கா²தோ சித்துத்ராஸோ ஏவ தாஸதஸ்ஸனா. ஏவமஞ்ஞத்தா²பி யதா²ரஹங். “ஜாதிங் படிச்சா²”திஆதி³ விப⁴ங்கப்பாளி, (விப⁴. 921) தத்ராயமத்த²கதா² - ஜாதிங் படிச்ச ப⁴யந்தி ஜாதிபச்சயா உப்பன்னப⁴யங். ப⁴யானகந்தி ஆகாரனித்தே²ஸோ. சம்பி⁴தத்தந்தி ப⁴யவஸேன கத்தகம்போ, விஸேஸதோ ஹது²யமங்ஸசலனங். லோமஹங்ஸோதி லோமானங் ஹங்ஸனங், பி⁴த்தியங் நாகு²ந்தானமவ உத்த⁴க⁴பா⁴வோ, இமினா பத²வயேன கிச்சதோ ப⁴யங் து²ஸ்ஸெத்வா புன சேதஸோ உத்ராஸோதி ஸபா⁴வதோ து²ஸ்ஸிதந்தி. டகாயங் பன “ப⁴யானகந்தி பே⁴ரவாரம்மணனிமித்தங் ப⁴லவப⁴யங், தேன ஸரீரஸ்ஸ து²த்த⁴பா⁴வோ சம்பி⁴தத்த²ந்தி (தீ. நி. 1.41) வுத்தங், அனேனேவ ப⁴யந்தி எத்த² கு²த்த⁴கப⁴யங் து²ஸ்ஸிதங், இதி எத்த² பயோகே² அயங் தஸ்ஸனாதி ஏவங் ஸப்ப⁴த்த² அத்தோ². பரிதஸ்ஸிதவிப்ப⁴ந்தி²தமேவாதி எத்த² “தி²ட்டி²ஸங்கா²தேன சேவ தண்ஹாஸங்கா²தேன ச பரிதஸ்ஸிதேன விப்ப⁴ந்தி²தமேவ சலிதமேவ கம்பிதமேவா²”தி (தீ. நி. அட்ட². 1.105-117) அட்ட²கதா²யமத்த²ங் வக்க²தி. தேன விஞ்ஞாயதி லப்ப⁴மானம்பி தண்ஹாதஸ்ஸனமந்தரேன தி²ட்டி²தஸ்ஸனாயேவ நிஹடாதி. “தேபீ²”திஆதி³ ஸீஹோபமஸுத்தந்தபாளி (அ. நி. 4.33) தத்த² தேபீதி தீ²கா⁴யுகா தேவாபி. ப⁴யந்தி ப⁴ங்கா²னுபஸ்ஸனாபரிசிண்ணந்தே ஸப்ப⁴ஸங்கா²ரதோ பா⁴யனவஸேன உப்பன்னங் ப⁴யஞாணங். ஸங்வேக²ந்தி ஸஹோத்தப்பஞாணங், ஒத்தப்பமேவ வா. ஸந்தாஸந்தி ஆதீனவனிப்பி²தா²னுபஸ்ஸனாஹி ஸங்கா²ரேஹி ஸந்தாஸனஞாணங். உபபத்திவஸேனாதி படிஸந்தி⁴வஸேனேவ.

ஸஹப்யதந்தி ஸஹாயபா⁴வமிச்சே²வ ஸுத்த²தோ அத்தோ² ஸஹப்ய-ஸுத்த²ஸ்ஸ ஸஹாயத்தே² பவத்தனதோ. ஸோ ஹி ஸஹ ப்யாயதி பவத்ததி, தோஸங் வா படிச்சா²தேதீதி ஸஹப்யோதி வுச்சதி, தஸ்ஸ பா⁴வோ ஸஹப்யதா. ஸஹாயபா⁴வோ பன ஸஹபா⁴வோயேவ நாமாதி அதி⁴ப்பாயதோ அத்த²ங் து²ஸ்ஸேதுங் “ஸஹபா⁴வ²”ந்தி வுத்தங். ஸஸாத²னஸமவாயத்தோ² வா ஸஹ-ஸுத்தோ² அதி⁴கிச்சபதே² அதி⁴ஸுத்தோ² விய, தஸ்மா ஸஹ ஏகதோ வத்தமானஸ்ஸ பா⁴வோ ஸஹப்யங் யதா² “தா²ஸப்ய²”ந்தி ததேவ ஸஹப்யதா, ஸகத்த²வுத்திவஸேன இமமேவத்த²ங் ஸந்தா⁴யாஹ “ஸஹபா⁴வ²”ந்தி. அபிச ஸஹ வாதி பவத்தீதி ஸஹவோ, தஸ்ஸ பா⁴வோ ஸஹப்யங் யதா² “வீரஸ்ஸ பா⁴வோ வீரிய²”ந்தி, ததேவ ஸஹப்யதாதி ஏவங் விமானட்ட²கதா²யங் (வி. வ. அட்ட². 172) வுத்தங், தஸ்மா தத்த²ங் து²ஸ்ஸேதுங் ஏவங் வுத்தந்திபி து²ட்ட²பு²ங்.

42. இமே ஸத்தே அபி⁴ப⁴வித்வாதி ஸேஸோ. அபி⁴ப⁴வனா செத்த² பாபஸபா⁴வேன ஜெட்ட²பா⁴வேன “தே ஸத்தே அபி⁴ப⁴வித்வா டி²தோ²”தி அத்தனோ மஞ்ஞனாயேவாதி வுத்தங் “ஜெட்ட²கோஹமஸ்மீ²”தி. அஞ்ஞுத்த²து²தி து²ஸ்ஸனே அந்தராயபா⁴வவசனேன, து²ஸோதி எத்த² து²ஸ்ஸனெய்யவிஸேஸபரிக்க⁴ஹாபா⁴வேன ச அனாவரணது²ஸ்ஸாவிதங் படிஜானாதீதி ஆஹ “ஸப்ப⁴ங் பஸ்ஸாமீதி அத்தோ²”தி. து²ஸ்ஸனெய்யவிஸேஸஸ்ஸ ஹி பதே²ஸபூ⁴தஸ்ஸ அக்க⁴ஹணே ஸதி க²ஹேதப்ப⁴ஸ்ஸ நிப்பதே²ஸதா விஞ்ஞாயதி யதா² “தி²க்கி²தோ ந து²தா²தீ²”தி, தெய்யத⁴ம்மவிஸேஸஸ்ஸ செத்த² பதே²ஸபூ⁴தஸ்ஸ அக்க⁴ஹணதோ பப்ப⁴ஜிதோ ஸப்ப⁴ம்பி ந து²தா²தீ² க²ஹேதப்ப⁴ஸ்ஸ தெய்யத⁴ம்மஸ்ஸ நிப்பதே²ஸதா விஞ்ஞாயதி. ஏவமீதி²ஸேஸு. வஸே வத்தேமீதி வஸவத்தீ. அஹங்-ஸுத்த²யோக²தோ ஹி ஸப்ப⁴த்த² அம்ஹயோகேன வசனத்தோ². ஸத்தபா⁴ஜனபூ⁴தஸ்ஸ லோகஸ்ஸ நிம்மாதா சாதி ஸம்ப⁴ந்தோ⁴. “பத²வீ²திஆதி³ செத்த² பா⁴ஜனலோகவஸேன அதி⁴ப்பாயகது²னங். ஸஜிதாதி ரசிதா, விப⁴ஜிதா வா, தேனாஹ “த்வங் கத்தியோ நாமா²”திஆதி³. சிண்ணவஸிதாயாதி ஸமாசிண்ணபஞ்சவித⁴வஸிபா⁴வதோ. தத்தா²தி பூ⁴தப⁴யேஸு. அந்தோவத்தி²ம்ஹீதி அந்தோகப்ப⁴ஸயே. பட²மசித்தக்க²ணேதி படிஸந்தி⁴சித்தக்க²ணே. து²தியதோதி பட²மப⁴வங்க²சித்தக்க²ணதோ. பட²மஇரியாபதே²தி யேன படிஸந்தி⁴ங் கண்ணாதி, தஸ்மிங் இரியாபதே². இதி அதீதவஸேன, பூ⁴த-ஸுத்த²ஸ்ஸ வத்தமானவஸேன ச ப⁴ப்ய-ஸுத்த²ஸ்ஸ அத்தோ² து²ஸ்ஸிதோ. டகாயங் (தீ. நி. 1.42) பன ப⁴ப்ய-ஸுத்த²தோ² அனாகுதவஸேனாபி வுத்தோ. அஹேஸுந்தி ஹி பூ⁴தா. ப⁴வந்தி, ப⁴விஸ்ஸந்தி சாதி ப⁴ப்யா தப்ப⁴னீயா விய ணயபச்சயஸ்ஸ கத்தரிபி பவத்தனதோ.

“இஸ்ஸரோ கத்தா நிம்மாதா”தி வத்வாபி புன “மயா இமே ஸத்தா நிம்மிதா”தி வசனங் கிமத்தியந்தி ஆஹ
 “இதாநி காரணவஸேனா”திஆதி³ [காரணதோ (அட்ட²கதாயங்)] காரணவஸேன ஸாதே⁴துகாமதாய
 படிஞ்ஞாகரணத்தந்தி வுத்தங் ஹோதி. நனு சேஸ ப்ரஹ்மா அனவட்டி²தத்³ஸ்ஸனத்தா புது²ஜ்ஜனஸ்ஸ
 புரிமதரஜாதிபரிசிதம்பி கம்மஸ்ஸகதாஞாணங் விஸ்ஸஜ்ஜெத்வா விசுப்ப³னித்தி⁴வஸேன
 சித்துப்பாத³மத்தபடிபு³தே⁴ன ஸத்தனிம்மானேன விபல்லட்டோ² “மயா இமே ஸத்தா நிம்மிதா”திஆதி³னா
 இஸ்ஸரகுத்தத்³ஸ்ஸனங் பக்கந்த³மானோ அபி⁴னிவிஸனவஸேன பதிட்டி²தோ, ந பன பதிட்டா²பனவஸேன. அத²
 கஸ்மா காரணவஸேன ஸாதே⁴துகாமோ படிஞ்ஞங் கரோதீதி வுத்தந்தி? ந சேவங் துட்ட²பு³ங். தேஸம்பி ஹி
 “ஏவங் ஹோதி”திஆதி³னா பச்சா² உப்பஜ்ஜந்தானம்பி ததா²அபி⁴னிவேஸஸ்ஸ வக்க²மானத்தா பரேஸங்
 பதிட்டா²பனக்கமேனேவ தஸ்ஸ ஸோ அபி⁴னிவேஸோ ஜாதோ, ந து அபி⁴னிவிஸனமத்தேன, தஸ்மா ஏவங்
 வுத்தந்தி துட்ட²பு³ங். தேனேவாஹ “தங் கிஸ்ஸ ஹேது”திஆதி³. பாளியங் மனஸோ பணிதீ⁴தி மனஸோ பத்த²னா,
 ததா² சித்துப்பத்திமத்தமேவாதி வுத்தங் ஹோதி.

இத்தபா⁴வந்தி இதுப்பகாரபா⁴வங். யஸ்மா பன ஸோ பகாரோ ப்ரஹ்மத்தபா⁴வோயேவிதா⁴தி⁴ப்பேதோ,
 தஸ்மா “ப்ரஹ்மபா⁴வ”ந்தி வுத்தங். அயங் பகாரோ இத்தங், தஸ்ஸ பா⁴வோ இத்தத்தந்தி ஹி நிப்பு³சனங்.
 கேவலந்தி கம்மஸ்ஸகதாஞாணேன அஸம்மிஸ்ஸங் ஸுத்த⁴ங். மஞ்ஞனாமத்தேனேவாதி
 தி²ட்டி²மஞ்ஞனாமத்தேனேவ, ந அதி⁴மானவஸேன. வங்கசி²தே⁴ன வங்கஆணீ² விய ஓனமித்வா
 வங்கலத்தி⁴கேன வங்கலத்தி⁴கா ஓனமித்வா தஸ்ஸேவ ப்ரஹ்முனோ பாத²முலங் கச்சந்தி, தங்பக்க²கா
 பா⁴வந்தீதி அத்தோ². நனு ச தேவானங் உபபத்திஸமனந்தரங் “இமாய நாம கதியா சவித்வா இமினா நாம கம்முனா
 இது⁴பபன்னா”தி பச்சவெக்க²ணா ஹோதி, அத² கஸ்மா தேஸங் ஏவங் மஞ்ஞனா ஸியாதி? புரிமஜாதீஸு
 கம்மஸ்ஸகதாஞாணே ஸம்மதே²வ நிவிட்ட²ஜ்ஜா²ஸயானமேவ ததா²பச்சவெக்க²ணாய பவத்திதோ. தாதி³ஸானமேவ
 ஹி ததா²பச்சவெக்க²ணா ஸம்ப⁴வதி, ஸா ச கோ² யேபு⁴ய்யவஸேன, இமே பன புரிமாஸுபி ஜாதீஸு
 இஸ்ஸரகுத்ததி²ட்டி²வஸேன நிபுத்தா⁴பி⁴னிவேஸா ஏவமேவ மஞ்ஞமானா அஹேஸுந்தி. ததா² ஹி பாளியங்
 வுத்தங் “இமினா மய”ந்திஆதி³.

43. ஈஸதி அபி⁴ப⁴வதீதி ஈஸோ, மஹந்தோ ஈஸோ மஹேஸோ, ஸுப்பதிட்டி²தமஹேஸதாய பரேஹி
 “மஹேஸோ” இதி அக்காயதீதி மஹேஸக்கோ², மஹேஸக்கானங் அதிஸயேன மஹேஸக்கோ²தி
 மஹேஸக்க²தரோதி வசனத்தோ². ஸோ பன மஹேஸக்க²தரபா⁴வோ ஆதி⁴பதெய்யபரிவாரஸம்பத்தியா
 காரணபு⁴தாய விஞ்ஞாயதீதி வுத்தங் “இஸ்ஸரியபரிவாரவஸேன மஹாயஸதரோ”தி.

44. கிங் பனேதங் காரணந்தி அனுயோகேனாஹ “ஸோ ததோ”திஆதி³, தேன “இத்தத்தங் ஆகச்ச²தி”தி வுத்தங்
 இதா⁴க²மனமேவ காரணந்தி தஸ்ஸேதி. இதே⁴வ ஆகச்ச²தி² இமஸ்மிங் மனுஸ்ஸலோகே ஏவ
 படிஸந்தி⁴வஸேன ஆகச்ச²தி. ஏதந்தி “டா²னங் கோ² பனேதங் பி⁴க்க²வே, விஜ்ஜதி”தி வசனங். பாளியங் யங்
 அஞ்ஞதரோ ஸத்தோதி எத்த² யந்தி நிபாதமத்தங், காரணத்தே² வா ஏஸ நிபாதோ, ஹேதுமஹி வா
 பச்சத்தனித்தே²ஸோ, யேன டா²னேனாதி அத்தோ², கிரியாபராமஸனங் வா ஏதங். “இத்தத்தங் ஆகச்ச²தி”தி எத்த²
 யதே²தங் இத்தத்தஸ்ஸ ஆக²மனஸங்காதங் டா²னங், ததே²தங் விஜ்ஜதி அத்தோ². ஏஸ ந ஸோ பப்பு³ஜதி,
 சேதோஸமாதி⁴ங் புஸதி, புப்பு³பேனிவாஸங் அனுஸ்ஸதீதி ஏதேஸுபி பதே²ஸு. “டா²னங் கோ² பனேதங்
 பி⁴க்க²வே, விஜ்ஜதி, யங் அஞ்ஞதரோ ஸத்தோ”தி ஹி இமானி பதா²னி “பப்பு³ஜதி”திஆதி³ஹிபி பதே²ஹி பச்சேகங்
 யோஜேதப்பு³னி. ந கச்ச²தி அகாரங், கேஹங், அகாரஸ்ஸ ஹிதங் ஆகாரியங், கலிகோ²ரக்கா²தி²கம்மங்,
 தமெத்த² நத்தீதி அனாகாரியங், பப்பு³ஜஜா, தேனாஹ “அகாரஸ்மா”திஆதி³. பஸத்தே²ன விஸிட்டோ² வஜ-
 ஸத்தோ² உபஸங்கமனேதி வுத்தங் “உபகச்ச²தி”தி. பரந்தி பச்சா², அதிஸயங் வா, அஞ்ஞங் புப்பு³பேனிவாஸந்திபி
 அத்தோ². “ந ஸரதி”தி வுத்தேயேவ அயமத்தோ² ஆபஜ்ஜதீதி தஸ்ஸேதி “ஸரிது”ந்திஆதி³னா. அபஸ்ஸந்தோதி
 புப்பு³பேனிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணேன அபஸ்ஸனஹேது, பஸ்ஸிதுங் அஸக்கொந்தோ ஹுத்வாதிபி வட்டதி. மான-
 ஸத்தோ² விய ஹி அந்த-ஸத்தோ² இத⁴ ஸாமத்தியத்தோ². ஸதா²பா⁴வதோதி ஸப்பு³தா² விஜ்ஜமானத்தா.
 ஜராவஸேனாபீதி எத்த² பி-ஸத்தே²ன மரணவஸேனாபீதி ஸம்பிண்டே²தி.

45. கி²ட்டா²பதோ²ஸினோதி கத்துவஸேன பதுஸித்தி⁴, கி²ட்டா²பதோ²ஸிகாதி பன ஸகத்த²வுத்திவஸேன,
 ஸத்த²மனபெக்கித்வா பன அத்த²மேவ தஸ்ஸேதுங் “கி²ட்டா²யா”திஆதி³ வுத்தங். “கி²ட்டா²பதோ²ஸகா”தி வா
 வத்தப்பு³ இ-காராக²மவஸேன ஏவங் வுத்தங். பது³ஸ்ஸனங் வா பதோ²ஸோ, கி²ட்டா²ய பதோ²ஸோ
 கி²ட்டா²பதோ²ஸோ, ஸோ ஏதேஸந்தி கி²ட்டா²பதோ²ஸிகா. “பது³ஸிகாதிபி பாளிங் லிகுந்தீ”தி
 அஞ்ஞனிகாயிகானங் பமாத்லேக²தங் தஸ்ஸேதி. மஹாவிஹாரவாஸீனிகாயிகானஞ்ஹி வாசனாமக்க²வஸேன
 அயங் ஸங்வண்ணனா பவத்தா. அபிச தேன பொத்தகாருஹகாலே பமாத்லேக²தங் தஸ்ஸேதி. தம்பி ஹி
 பத்த²ஸோத⁴னாய அட்ட²கதாய ஸோதி⁴தனியாமேனேவ க²ஹேதப்பு³ங், தேனாஹ “ஸா அட்ட²கதாயங்
 நத்தீ”தி. வேலங் அதிக்கந்தங் அதிவேலங், தங். பா⁴வனபுங்ஸகஞ்சேதங், தேனாஹ “அதிசிர”ந்தி,
 ஆஹாரூபபோ⁴க²காலங் அதிக்கமித்வாதி வுத்தங் ஹோதி. ரதித⁴ம்ம-ஸத்தோ² ஹஸ்ஸகி²ட்டா²ஸத்தே²ஹி
 பச்சேகங் யோஜேதப்பு³போ² “ஹஸ்ஸகி²ட்டா²ஸு ரதித⁴ம்மோ ரமணஸபா⁴வோ”தி. ஹஸனங் ஹஸ்ஸோ,
 கேளிஹஸ்ஸோ. கே²ட²னங் கீளனங் கி²ட்டா², காயிகவாசஸிககீளா. அனுயோக²வஸேன தங்ஸமாபன்னாதி
 தஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “ஹஸ்ஸரதித⁴ம்மஞ்சேவா”திஆதி³. கீளா யேஸங் தே கேளினோ, தேஸங் ஹஸ்ஸோ ததா².

கீளாஹஸ்ஸபயோகேன உப்பஜ்ஜனகஸுகுஞ்செத்த² கேளிஹஸ்ஸஸுகங். தத³வஸிட்ட²கீளாபயோகேன உப்பஜ்ஜனகங் காயிகவாசஸிககீளாஸுகங்.

“தே கிரா”திஆதி³ வித்தா²ரத³ஸ்ஸனங். கிர-ஸுத்தோ³ ஹெத்த² வித்தா²ரஜோதகோயேவ, ந து அனுஸ்ஸவனாருசியாதி²ஜோதகோ ததா²யேவ பானியங், அட்ட²கதா²ஸு ச வுத்தத்தா. ஸிரிவிப⁴வேனாதி ஸரீரஸோப⁴க்³கா³தி²ஸிரியா, பரிவாராதி²ஸம்பத்தியா ச. நக்க²த்தந்தி ச²ணங். யேபு⁴ய்யேன ஹி நக்க²த்தயோகேன கத்தா ததா²யோகோ வா ஹோது, மா வா, நக்க²த்தமிச்சேவ வுச்சதி. ஆஹாரந்தி எத்த² கோ தேவானமாஹாரோ, கா ச தேஸமாஹாரவேலாதி? ஸப்²பேஸம்பி காமாவசரதேவானங் ஸுதா⁴ஹாரோ. த்வாத்ஸபாபத⁴ம்மவிக்கா⁴தேன ஹி ஸுக²ஸ்ஸ தா⁴ரணதோ தேவானங் போ⁴ஜனங் “ஸுதா⁴”தி வுச்சதி. ஸா பன ஸேதா ஸங்க²பமா அதுல்யத³ஸ்ஸனா ஸுசி ஸுக²ந்தா⁴ பியருபா. யங் ஸந்தா⁴ய ஸுதா⁴போ⁴ஜனஜாதகே வுத்தங் -

“ஸங்க²பமங் ஸேத²மதுல்யத³ஸ்ஸனங்,
ஸுசிங் ஸுக²ந்த⁴ங் பியருப⁴மப்⁴தங்;
அதி²ட்ட²புப்³பங் மம ஜாது சக்கு²பி⁴,
கா தேவதா பாணிஸு கிங் ஸுதோ⁴த³ஹி”தி. (ஜா. 2.21.227);

“பு⁴த்தா ச ஸா த்வாத்ஸஹந்தி பாபகே,
கு²த்தங் பிபாஸங் அரதிங் த³ரக்²லமங்;
கோதா⁴பனாஹஞ்ச விவாத³பேஸுணங்,
ஸீதுண்ஹ தந்தி²ஞ்ச ரஸுத்தமங் இத³ந்தி ச. (ஜா. 2.21.229);

ஸா ச ஹெட்டி²மேஹி ஹெட்டி²மேஹி உபரிமானங் உபரிமானங் பணிதமா ஹோதி, தங் யதா²ஸுகங் பரிமிதி²வஸவஸேன தி²வஸே தி²வஸே பு⁴ஞ்ஜந்தி. கேசி பன வத³ந்தி “பிளாரபத³பமாணங் ஸுதா⁴ஹாரங் தே பு⁴ஞ்ஜந்தி, ஸோ ஜிவஹாய ட²பிதமத்தோ யாவ கேஸக்²கனக்²கா³ காயங் ப²ரதி, யதா²ஸுகங் க²ணிதி²வஸவஸேன ஸத்த தி²வஸே யாபனஸமத்தோ² ஹோதி”தி. கேசிவாதே³ பனெத்த² பிளாரபத³-ஸுத்தோ³ ஸுவண்ணஸங்காத்ஸஸ ஸங்க²யாவிஸேஸஸ்ஸ வாசகோ. பமாணதோ பன உது²ம்ப²ரப²லப்பமாணங், யங் பாணிதலங் கப²ளக்²ஹந்திபி வுச்சதி. வுத்தஞ்ஹி மது⁴கோஸே -

“பாணிர்கோ² பிசு சாபி, ஸுவண்ணகமுது²ம்ப²ரங்;
பிளாரபத³கங் பாணி-தலங் தங் கப²ளக்²ஹ”ந்தி.

“நிரந்தரங் கா²தந்தாபி பிவந்தாபீ”தி இத³ங் பரிகப்பனாவஸேன வுத்தங், ந பன ஏவங் நியமவஸேன ததா² கா²தனபிவனானமனியமபா⁴வதோ. கம்மஜதேஜஸ்ஸ ப²லவபா⁴வோ உளாரபுஞ்ஞனிப்³புத்தத்தா, உளாரக²ருஸினித்⁴ஸுதா⁴ஹாரஜீரணதோ ச. கரஜகாயஸ்ஸ மந்த³பா⁴வோ பன ஸுகு²மாலபா⁴வதோ. தேனேவ ஹி ப⁴க்³வா இந்த²ஸாலகு²ஹாயங் பகதிபத³வியங் பதிஆதுங் அஸக்கொந்தங் ஸக்கங் தே³வராஜானங் “ஓளாரிகங் காயங் அதி²ட்ட²ஹி”தி அவோச. மனுஸ்ஸானங் பன கம்மஜதேஜஸ்ஸ மந்த³பா⁴வோ, கரஜகாயஸ்ஸ ப²லவபா⁴வோ ச வுத்தவிபரீதேன வேதி²தப்³போ³. கரஜகாயோதி எத்த² கோ வுச்சதி ஸரீரங், தத்த² பவத்தோ. ரஜோ கரஜோ, கிங் தங்? ஸுக்கஸோணிதங். தஞ்ஹி “ராகோ³ ரஜோ ந ச பன ரேணு வுச்சதி”தி (மஹானி. 209; துளனி. 74) ஏவங் வுத்தராக²ரஜப²லத்தா ஸரீரவாசகேன க-ஸுத்தே²ன விஸேஸெத்வா காரணவோஹாரேன “கரஜோ”தி வுச்சதி. தேன ஸுக்கஸோணிதஸங்காதேன கரஜேன ஸம்பு⁴தோ காயோ கரஜகாயோதி ஆசரியா. ததா² ஹி காயோ மாதாபெத்திகஸம்ப⁴வோதி வுத்தோ. மஹாஅஸ்ஸபுரஸுத்தந்த²காயங் பன “கரீயதி கப்³பா⁴ஸயே கி²பீயதீதி கரோ, ஸம்ப⁴வோ, கரதோ ஜாதோதி கரஜோ, மாதாபெத்திகஸம்ப⁴வோதி அத்தோ². மாதுஆதீனங் ஸண்டா²பனவஸேன கரதோ ஹத்த²தோ ஜாதோதி கரஜோதி அபரே. உப⁴யதா²பி கரஜகாயந்தி சதுஸந்ததிருபமாஹா”தி வுத்தங். கரோதி புத்தே நிப்³புத்தேதீதி கரோ, ஸுக்கஸோணிதங், தேன ஜாதோ கரஜோதிபி வத³ந்தி. ததா² அஸம்பு⁴தோபி ச தேவாதீனங் காயோ தப்³போ³ஹாரேன “கரஜகாயோ”தி வுச்சதி யதா² “புதிகாயோ, ஜரஸிங்கா²லோ”தி. தேஸந்தி மனுஸ்ஸானங். அச்ச²யாகு³ நாம பஸன்னா அகஸடா யாகு³. வத்து²ந்தி கரஜகாயங். ஏகங் ஆஹாரவேலந்தி ஏகதி²வஸமத்தங், கேஸஞ்சி மதேன பன ஸத்தாஹங்.

ஏவங் அன்வயதோ ப்²யதிரேகதோ ச த்³ஸ்ஸெத்வா உபமாவஸேனபி தமாவிகரொந்தோ “யதா² நாமா”திஆதி³மாஹ. தத்தபாஸாணேதி அச்சுண்ஹபாஸாணே. ரத்தஸேதபது³மதோ அவஸிட்ட²ங் உப்பலங். அகதா²யந்தி மஹாஅட்ட²கதா²யங். அவிஸேஸேனாதி “தேவான”ந்தி அவிஸேஸேன, தேவானங் கம்மஜதேஜோ ப²லவா ஹோதி, கரஜங் மந்த³ந்தி வா கம்மஜதேஜகரஜகாயானங் ப²லவமந்த³தாஸங்காத காரணஸாமஞ்ஞேன. ததே²தஞ்ஹி காரணங் ஸப்²பேஸம்பி தேவானங் ஸமானமேவ, தஸ்மா ஸப்²பேபி தேவா க²ஹேதப்³பா³தி வுத்தங் ஹோதி. கப²ளிகாரபு⁴தங் ஸுதா⁴ஹாரங் உபனிஸ்ஸாய ஜீவந்தி கப²ளிகாராஹாருபஜீவினோ. கேசீதி அப⁴யகிரிவாஸினோ. “கி²ட்டா²பது³ஸ்ஸனமத்தேனேவ ஹேதே கி²ட்டா²பதோ³ஸிகாதி வுத்தா”தி அயங் பாடோ² “தேயேவ சவந்தி² வேதி²தப்³பா³”தி ஏதஸ்ஸானந்தரே படி²தப்³போ³ தத³னுஸந்தி⁴கத்தா. அயஞ்ஹெத்தா²னுஸந்தி⁴ - யதி³ ஸப்²பேபி ஏவங் கரொந்தா காமாவசரதேவா சவெய்யுங், அத² கஸ்மா “கி²ட்டா²பதோ³ஸிகா”தி நாமவிஸேஸேன

பக்வதா வுத்தாதி? விசாரணாய ஏவமாஹாதி, ஏதேன இமமத்தங் துஸ்ஸேதி “ஸப்பேபி தேவா ஏவங் சவந்தாபி கிப்டாய பதுஸ்ஸனஸபாஹமத்தங் பதி நாமவிஸேஸேன ததா வுத்தாதி. யதேகே வதெய்யுங் “கேசிவாதபதிட்டாயபகோயங் பாடோ”தி, ததயுத்தமேவ இதி-ஸத்தந்தரிகத்தா, அந்தே ச தஸ்ஸ அவிஜ்ஜமானத்தா. அத்திகேஹி பன தஸ்ஸ கேசிவாதஸமவரோதாநங் அந்தே இதிஸத்தோ யோஜேதப்போதி.

47-48. மனோபதோஸினோதி கத்துவஸேன பதுஸித்தி⁴, மனோபதோஸிகாதி ச ஸகத்தவுத்திவஸேன, அத்தமத்தங் பன துஸ்ஸேதுங் “மனேனா”திஆதி³ வுத்தங். “மனோபதோஸகா”தி வா வத்தப்பே இ-காராகமவஸேன ஏவங் வுத்தங். மனேனாதி இஸ்ஸாபகத்தா பதுட்டேன மனஸா. அபரோ நயோ - உஸூயனவஸேன மனஸா பதோஸோ மனோபதோஸோ, வினாஸபு⁴தோ ஸோ ஏதேஸமத்தி²தி மனோபதோஸிகாதி. “தே அஞ்ஞமஞ்ஞமஹி பதுட்டசித்தா கிலந்தகாயா கிலந்தசித்தா தே தேவா தம்ஹா காயா சவந்தி”தி வசனதோ “ஏதே சாதுமஹாராஜிகா”தி ஆஹ. மனேன பதுஸ்ஸனமத்தேனேவ ஹேதே மனோபதோஸிகாதி வுத்தா. “தேஸு கிரா”திஆதி³ வித்தா²ரோ. ரதேன வீதிங் படிபஜ்ஜத்தி உபலக்கணமத்தங் அஞ்ஞேஹி அஞ்ஞத்தா²பி படிபஜ்ஜனஸம்பாவதோ. ஏதந்தி அத்தனோ ஸம்பத்திங். உத்து⁴மாதோ வியாதி பீதியா கரணபு⁴தாய உன்னதோ விய. பி⁴ஜ்ஜமானோ வியாதி தாய பி⁴ஜ்ஜந்தோ விய, பீதியா வா கத்துபு⁴தாய ப⁴ஞ்ஜிதோ விய. குத்தா⁴ நாம ஸுவிஜானநா ஹொந்தி, தஸ்மா குத்த⁴பா⁴வமஸ்ஸ குத்வாதி அத்தோ.

அகுத்தோ⁴ ரக்கத்தி குத்த⁴ஸ்ஸ ஸோ கோதோ⁴ இதரஸ்மிங் அகுஜ்ஜந்தே அனுபாதானோ சேவ ஏகவாரமத்தங் உப்பத்தியா அனாஸேவனோ ச ஹுத்வா சாவேதுங் ந ஸக்கோதி, உத்கந்தங் பத்வா அக்கி³ விய நிப்பாயதி, தஸ்மா அகுத்தோ⁴ இதரங் சவனதோ ரக்கதி. உபோ⁴ஸு பன குத்தே⁴ஸு பி⁴ய்யோ பி⁴ய்யோ அஞ்ஞமஞ்ஞமஹி பரிவட்ட⁴னவஸேன திகுணஸமுதாசாரோ நிஸ்ஸயதஹ்ணரஸோ கோதோ⁴ உப்பஜ்ஜமானோ ஹதயவத்துங் நிதஹந்தோ அச்சந்தஸு⁴மாலகரஜகாயங் வினாஸேதி, ததோ ஸகலோபி அத்தபா⁴வோ அந்தரதா⁴யதி , தமத்தங் துஸ்ஸேதுமாஹ “உபோ⁴ஸு பனா”திஆதி³. ததா² சாஹ பானியங் “தே அஞ்ஞமஞ்ஞமஹி பதுட்டசித்தா கிலந்தகாயா கிலந்தசித்தா தே தேவா தம்ஹா காயா சவந்தி”தி. ஏகஸ்ஸ கோதோ⁴ இதரஸ்ஸ பச்சயோ ஹொதி, தஸ்ஸபி கோதோ⁴ இதரஸ்ஸ பச்சயோ ஹொதி² எத்த² கோத⁴ஸ்ஸ பி⁴ய்யோ பி⁴ய்யோ பரிவட்ட⁴னாய ஏவ பச்சயபா⁴வோ வேதிதப்போ³, ந சவனாய நிஸ்ஸயதஹ்ணரஸேன அத்தனோயேவ கோதே⁴ன ஹதயவத்துங் நிதஹந்தேன அச்சந்தஸு⁴மாலஸ்ஸ கரஜகாயஸ்ஸ சவனதோ. கந்தந்தானங்யேவ ஓரோதா⁴னந்தி அனாதாரத்தே² ஸாமிவசனங். அயமெத்த² த⁴ம்மதாதி அயங் தேஸங் கரஜகாயமந்ததாய, ததா²உப்பஜ்ஜனகஸ்ஸ ச கோத⁴ஸ்ஸ ப⁴லவதாய டா⁴னஸோ சவனபா⁴வோ ஏதேஸு தேவேஸு ரூபாரூபத⁴ம்மானங் த⁴ம்மனியாமோ ஸபா⁴வோதி அத்தோ.

49-52. சக்கா²நங் பே⁴தங் பஸ்ஸத்தி விரோதி⁴பச்சயஸன்னிபாதே விகாராபத்தி⁴ஸ்ஸனதோ, அந்தே ச அதஸ்ஸனுபகமனதோ வினாஸங் பஸ்ஸதி ஓளாரிகத்தா ரூபத⁴ம்மபே⁴தஸ்ஸ. பச்சயங் துத்வாதி அனந்தரபச்சயாதி⁴வஸேன பச்சயஸத்திங் துத்வா, பச்சயோ ஹுத்வாதி வுத்தங் ஹொதி, தஸ்மா ந பஸ்ஸத்தி ஸம்பந்தோ⁴, ப⁴லவதரம்பி ஸமானங் இமினா காரணேன ந பஸ்ஸத்தி அதி⁴ப்பாயோ. ப⁴லவதரந்தி ச சித்தஸ்ஸ லஹுதரபே⁴தங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். ததா² ஹி ஏகஸ்மிங் ரூபே த⁴ரந்தேயேவ ஸோளஸ சித்தானி பி⁴ஜ்ஜந்தி. சித்தஸ்ஸ பே⁴தங் ந பஸ்ஸத்தி எத்த² கணே கணே பி⁴ஜ்ஜந்தம்பி சித்தங் பரஸ்ஸ அனந்தரபச்சயபா⁴வேனேவ பி⁴ஜ்ஜதி, தஸ்மா புரிமசித்தஸ்ஸ அபா⁴வங் படிச்சா⁴தெத்வா விய பச்சி⁴மசித்தஸ்ஸ உப்பத்திதோ பா⁴வபக்கோ² ப⁴லவதரோ பாகடோவ ஹொதி, ந அபா⁴வபக்கோ²தி இதங் காரணங் துஸ்ஸேதுங் “சித்தங் பனா”திஆதி³ வுத்தந்தி துட்ட²ப்பங். அயஞ்சத்தோ² அலாப⁴சக்கனிதஸ்ஸனேன தீ⁴பேதப்போ³. யஸ்மா பன தக்கீவாதி² நானத்தனயஸ்ஸ து⁴ரவதா⁴னதாய, ஏகத்தனயஸ்ஸ ச மிச்சா⁴கஹிதத்தா “யதேவிதங் விஞ்ஞாணங் ஸப்பதா⁴பி ஏவரூபேன பவத்தி, அயங் மே அத்தா நிச்சோ”திஆதி³னா அபி⁴னிவேஸங் ஜனேஸி, தஸ்மா தமத்தங் “ஸோ தங் அபஸ்ஸந்தோ”திஆதி³னா ஸஹ உபமாய விபா⁴வேதி.

அந்தானந்தவாதவண்ணனா

53. அந்தானந்தஸஹசரிதோ வாதோ³ அந்தானந்தோ யதா² “குந்தா பசரந்தி”தி, அந்தானந்தஸன்னிஸ்ஸயோ வா யதா² “மஞ்சா உக்குட்டிங் கரொந்தி”தி, ஸோ ஏதேஸந்தி அந்தானந்திகாதி அத்தங் துஸ்ஸேதுங் “அந்தானந்தவாதா”தி வுத்தங். வுத்தனயேன அந்தானந்தஸஹசரிதோ, தன்னிஸ்ஸயோ வா, அந்தானந்தேஸு வா பவத்தோ வாதோ³ ஏதேஸந்தி அந்தானந்தவாதா³. இதானி “அந்தவா அயங் லோகோ”திஆதி³னா வக்கமாநபாடா⁴னுரூபங் அத்தங் விப⁴ஜ்ஜந்தோ “அந்தங் வா”திஆதி³மாஹ. அமதி கச்சதி பா⁴வோ ஓஸானமெத்தா²தி ஹி அந்தோ, மரியாதா³, தப்பி⁴ஸேத⁴னேன அனந்தோ. அந்தோ ச அனந்தோ ச அந்தானந்தோ ச நேவந்தனானந்தோ ச அந்தானந்தோ த்வேவ வுத்தோ ஸாமஞ்ஞனித்தே⁴ஸேன, ஏகஸேஸேனவா “நாமரூபபச்சயா ஸளாயதன”ந்திஆதி³ஸு (ம. நி. 3.126; ஸங். நி. 2.1; உதா³. 1) விய. சதுத்தபதஞ்ஞெத்த² ததியபதே⁴ன ஸமானத்தந்தி அந்தானந்தபதே⁴னேவ யதா²வுத்தனயத்வயேன சதுதா⁴ அத்தோ² விஞ்ஞாயதி. கஸ்ஸ பனாயங் அந்தானந்தோதி? லோகியதி ஸங்ஸாரனிஸ்ஸரணத்திகேஹி தி⁴ட்டி⁴கதி⁴கேஹி அவபஸ்ஸயதி, லோகியந்தி வா எத்த² தேஹி புஞ்ஞாபுஞ்ஞானி, தப்பி⁴பாகோ சாதி “லோகோ”தி ஸங்க்யங் கதஸ்ஸ அத்தனோ. தேனாஹ பானியங் “அந்தானந்தங் லோகஸ்ஸ பஞ்ஞபெந்தி”தி. கோ பனேஸோ அத்தாதி? ஜானவிஸயபு⁴தங் கஸிணனிமித்தங். அயஞ்ஹி தி⁴ட்டி⁴கதி⁴கோ படிபா⁴கனிமித்தங் சக்கவாளபரியந்தங், அபரியந்தங் வா வட்ட⁴னவஸேன,

ததனுஸ்ஸவாதி³வஸேன ச தத்த² லோகஸஞ்ஞீ விஹரதி, ததா² ச அட்ட²கதா²யங் வக்க²தி “தங் லோகோதி க²ஹெத்வா²”தி (தீ³. நி. அட்ட². 1.54-60) கேசி பன வத்²ந்தி “ஜா²னங், தங்ஸம்பயுத்தத⁴ம்மா ச இத⁴ அத்தா, லோகோதி ச க²ஹிதா²”தி, தங் அட்ட²கதா²ய ந ஸமேதி.

எத்தா²ஹ - யுத்தங் தாவ புரிமானங் திண்ணம்பி வாதீ²னங் அந்தானந்திகத்தங் அந்தஞ்ச அனந்தஞ்ச அந்தானந்தஞ்ச ஆரப்⁴ப⁴ பவத்தவாத²த்தா, பச்சி²மஸ்ஸ பன தக்கிகஸ்ஸ தது²ப⁴யபடிஸேத⁴னவஸேன பவத்தவாத²த்தா கத²ங் அந்தானந்திகத்தந்தி? தது²ப⁴யபடிஸேத⁴னவஸேன பவத்தவாத²த்தா ஏவ. அந்தானந்தபடிஸேத⁴னவாதோ²பி ஹி ஸோ அந்தானந்தவிஸயோயேவ தமாரப்⁴ப⁴ பவத்தத்தா. ஏதத்த²மேவ ஹி ஸந்தா²ய அட்ட²கதா²யங் “அந்தங் வா அந்தந்தங் வா அந்தானந்தங் வா நேவந்தானானந்தங் வா ஆரப்⁴ப⁴ பவத்தவாதா²”தி வுத்தங். அத² வா யதா² ததியவாதே³ தே³ஸபபே⁴த⁴வஸேன ஏகஸ்ஸேவ லோகஸ்ஸ அந்தவதா, அனந்தவதா ச ஸம்ப⁴வதி, ஏவமெத்த² தக்கீவாதே³பி காலபபே⁴த⁴வஸேன ஏகஸ்ஸேவ தது²ப⁴யஸம்ப⁴வதோ அஞ்ஞமஞ்ஞபடிஸேதே⁴ன தது²ப⁴யஞ்ஞேவ வச்சதி, த்வினனம்பி ச படிஸேதா²னங் பரியுதா²ஸதா. கத²ங்? அந்தவந்தபடிஸேதே⁴ன ஹி அனந்தவா வச்சதி, அனந்தவந்தபடிஸேதே⁴ன ச அந்தவா. த்விபடிஸேதோ⁴ ஹி பகதியத்தஞ்ஞாபகோ. இதி படிஸேத⁴னவஸேன அந்தானந்தஸங்கா²தஸ்ஸ உப⁴யஸ்ஸ வுத்தத்தா யுத்தோயேவ தப்³பி³ஸயஸ்ஸ பச்சி²மஸ்ஸாபி அந்தானந்திகபா⁴வோதி. யதே²வங் ஸோ அந்தானந்திகவாத²பா⁴வதோ ததியவாத²ஸமவரோதே⁴யேவ ஸியாதி? ந, காலபபே⁴த⁴ஸ்ஸ அதி⁴ப்பேதத்தா. தே³ஸபபே⁴த⁴வஸேன ஹி அந்தானந்திகோ ததியவாதீ³ விய பச்சி²மோபி தக்கிகோ காலபபே⁴த⁴வஸேன அந்தானந்திகோ ஹோதி. கத²ங்? யஸ்மா அயங் லோகஸஞ்ஞிதோ அத்தா அனந்தோ கதா² சி ஸக்கி²தி³ட்டோ²தி அதி⁴க²தவிஸேஸேஹி மஹேஸ்ஹி அனுஸ்யயதி, தஸ்மா நேவந்தவா. யஸ்மா பனாயங் அந்தவா கதா²சி, ஸக்கி²தி³ட்டோ²தி தேஹியேவ அனுஸ்யயதி, தஸ்மா நானந்தவாதி. அயங் தக்கிகோ அவட்³டி³தபா⁴வபு³புகத்தா படிபா⁴க²னிமித்தானங் வட்³டி³தபா⁴வஸ்ஸ உப⁴யதா² லப்⁴ப⁴மானஸ்ஸ பரிகப்பிதஸ்ஸ அத்தனோ அப்பச்சக்க²காரிதாய அனுஸ்ஸவாதி³மத்தே ட²த்வா வட்³டி³தகாலவஸேன “நேவந்தவா”தி படிக்கி²பதி, அவட்³டி³தகாலவஸேன பன “நானந்தவா”தி, ந பன அந்தானந்ததானங் அச்சந்தமபா⁴வேன யதா² தங் “நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞா”தி. யதா² சானுஸ்ஸுதிகதக்கினோ, ஏவங் ஜாதிஸ்ஸரதக்கிஆதி³னம்பி வஸேன யதா²ஸம்ப⁴வங் யோஜேதப்³பங்.

கேசி பன யதி³ பனாயங் அத்தா அந்தவா, ஏவங் ஸதி தூ²ரதே³ஸே உபபஜ்ஜனானுஸ்ஸரணாதி³கிச்சனிப்³புத்தி ந ஸியா. அத² அனந்தவா, ஏவஞ்ச இத⁴ டி²தஸ்ஸேவ தே³வலோகனிரயாதீ³ஸு ஸுக²துக்க²னா²னுப⁴வனங் ஸியா. ஸசே பன அந்தவா சேவ அனந்தவா ச, ஏவம்பி தது²ப⁴யதோ²ஸஸமாயோகோ² ஸியா. தஸ்மா “அந்தவா, அனந்தவா”தி ச அப்³யாகரணீயோ அத்தாதி ஏவங் தக்கனவஸேன சதுத்த²வாத²ப்பவத்திங் வண்ணெந்தி. யதி³ பனேஸ வுத்தனயேன அந்தானந்திகோ ப⁴வெய்ய, அத² கஸ்மா “யே தே ஸமணப்³ராஹ்மணா ஏவமாஹங்ஸு” அந்தவா அயங் லோகோ பரிவடுமோதி, தேஸங் முஸா²திஆதி³னா (தீ³. நி. 1.57) தஸ்ஸ புரிமவாத²த்தயபடிக்கே²போ வுத்தோதி? புரிமவாத²த்தயஸ்ஸ தேன யதா²தி⁴ப்பேதப்பகாரவிலக்க²ணபா⁴வதோ. தேனேவ ஹி காரணேன ததா² படிக்கே²போ வுத்தோ, ந பன தஸ்ஸ அந்தானந்திகத்தாபா⁴வேன, ந ச பரியந்தரஹிதி³ட்டி³வாசாஹி படிக்கே²பேன, அவஸ்ஸஞ்சேதங் ஏவமேவ ஞாதப்³பங். அஞ்ஞதா² ஹேஸ அமராவிக்²கே²பக்க²ஞ்ஞேவ ப⁴ஜெய்ய சதுத்த²வாதோ². ந ஹி அந்ததாஅனந்ததாதது²ப⁴யவினிமுத்தோ அத்தனோ பகாரோ அத்தி², தக்கீவாதீ³ ச யுத்திமக்²கோயேவ. காலபபே⁴த⁴வஸேன ச ஏகஸ்மிம்பி லோகே தது²ப⁴யங் நோ ந யஜ்ஜதி. ப⁴வது தாவ பச்சி²மவாதீ³த்வயஸ்ஸ அந்தானந்திகபா⁴வோ யுத்தோ அந்தானந்தானங் வஸேன உப⁴யவிஸயத்தா தேஸங் வாத²ஸ்ஸ. கத²ங் பன புரிமவாதீ³த்வயஸ்ஸ பச்சேகங் அந்தானந்திகபா⁴வோ யுத்தோ ஸியா ஏகேகவிஸயத்தா தேஸங் வாத²ஸ்ஸாதி? வச்சதே - ஸமுதா²யே பவத்தமான-ஸத்²த²ஸ்ஸ அவயவேபி உபசாரவுத்திதோ. ஸமுதி³தேஸு ஹி அந்தானந்தவாதீ³ஸு பவத்தமானோ அந்தானந்தி க-ஸத்²தோ² தத்த² நிருள்ஹதாய தத்வயவேஸுபி பச்சேகங் அந்தானந்திகவாதீ³ஸு பவத்ததி யதா² “அருபஜ்ஜா²னேஸு பச்சேகங் அட்ட²விமொக்க²பரியாயோ”, யதா² ச “லோகே ஸத்தாஸயோ”தி. அத² வா அபி⁴னிவேஸதோ புரிமகாலே பவத்தவிதக்கவஸேன அயங் தத்த² வோஹாரோ கதோ. தேஸஞ்ஞி தி³ட்டி³க²திகானங் ததா²ருபசேதோஸமாதி⁴ஸமதி⁴க²மதோ புப்³பகாலே “அந்தவா நு கோ² அயங் லோகோ, உதா²ஹு அனந்தவா”தி உப⁴யாகாராவலம்பி³னோ விதக்கஸ்ஸ வஸேன நிருள்ஹோ அந்தானந்திகபா⁴வோ பச்சா² விஸேஸலாபே⁴ன தேஸு அந்தானந்தவாதே³ஸு ஏகஸ்ஸேவ வாத²ஸ்ஸ ஸங்க²ஹே உப்பன்னேபி புரிமஸித்த⁴ருள்ஹியா வோஹாரீயதி யதா² “ஸப்³பே³ ஸத்தா மரணத⁴ம்மா”திஆதி³ஸு (ஸங். நி. 1.133) அரஹதி ஸத்தபரியாயோ, யதா² ச ப⁴வந்தரக²தேபி மண்டு³காதி³வோஹாரோதி.

54-60. படிபா⁴க²னிமித்தவட்³ட⁴னாய ஹெட்டா², உபரி, திரியஞ்ச சக்கவாளபரியந்தக²தாக²தவஸேன அந்தானந்தபா⁴வோதி தஸ்ஸேதுங் “படிபா⁴க²னிமித்த²ந்திஆதி³ வுத்தங். ந்தி படிபா⁴க²னிமித்தங். உத்²த⁴மதோ⁴ அவட்³டெ⁴த்வா திரியங் வட்³டெ⁴த்வாதி எத்தா²பி “சக்கவாளபரியந்தங் கத்வா”தி அதி⁴காரவஸேன யோஜேதப்³பங். வுத்தனயேனாதி “தக்கயதீதி தக்கீ²திஆதி³னா (தீ³. நி. அட்ட². 1.34) ஸத்²த²தோ, “சதுப்³பி³தோ⁴ தக்கீ²திஆதி³னா (தீ³. நி. அட்ட². 1.34) அத்த²தோ ச ஸஸ்ஸதவாதே³ வுத்தனயேன. தி³ட்ட²புப்³பா²னுஸாரேனாதி தஸ்ஸனபு⁴தேன விஞ்ஞானேன உபலத்²த⁴புப்³புஸ்ஸ அந்தவந்தாதி³னோ அனுஸ்ஸரணேன, ஏவஞ்ச கத்வா அனுஸ்ஸுதிதக்கீஸுத்⁴தக்கீனம்பி இத⁴ ஸங்க²ஹோ ஸித்தோ⁴ ஹோதி. அத² வா தி³ட்ட²க²ஹணேனேவ “நச்சீ²தவாதீ³தவிஸு²க²ஸ்ஸனா”திஆதி³ஸு (தீ³. நி. 1.10, 194) விய ஸுதாதீ³னம்பி க²ஹிதபா⁴வோ வேதி³தப்³போ. “அந்தவா”திஆதி³னா இச்சி²தஸ்ஸ அத்தனோ ஸப்³பதா²பா⁴வபராமஸனவஸேனேவ இமேஸங் வாதா²னங்

பவத்தனதோ ஸஸ்ஸத்தி³ட்டி²ஸங்க³ஹோ துட்ட²புபோ³. ததா² ஹி வக்க²தி “ஸத்தேவ உச்சேத³தி³ட்டி²யோ, ஸேஸா ஸஸ்ஸத்தி³ட்டி²யோ”தி (தி³. நி. அட்ட². 1.97, 98).

அமராவிக்²பவாத்வண்ணனா

61. ந மரத்தி “ஏவமேவா”தி ஸன்னிட்டா²னாபா⁴வேன ந உபச்சி²ஜ்ஜதி, அனேகந்திகாயேவ ஹோத்தி வுத்தங் ஹோதி. பரியந்தரஹிதாதி ஓஸானவிகுதா, அனிட்ட²ங்குதாதி அத்தோ². விவிதோ⁴தி “ஏவம்பி மே நோ”திஆதி³னா நானப்பகாரோ. கேபோதி ஸகவாதே²ன பரவாதா²னங் கிபனங். கோ பனேஸோ அமராவிக்²பவாதி²? ததா²பவத்தோ தி³ட்டி²புதா⁴னோ தாதி³ஸாய வாசாய ஸமுட்டா²பகோ சித்துப்பாதோ²யேவ. அமராய தி³ட்டி²யா, வாசாய ச விக்²புந்தி, விவித⁴மபனெந்தி²தி வா அமராவிக்²பினோ, தேயேவ “அமராவிக்²பிகா”திபி யுஜ்ஜதி. “மச்சஜாதி”³ச்சேவ அவத்வா “ஏகா”தி வதந்தோ மச்சஜாதிவிஸேஸோ ஏஸோதி து³ஸஸேதி. இதோ சிதோ ச ஸந்தா⁴வதி ஏகஸ்மிங் ஸபா⁴வே அனவட்டா²னதோ. யதா² கா²ஹங் ந உபக³ச்ச²தி, ததா² ஸந்தா⁴வனதோ, ஏதேன அமராய விக்²போ ததா², ஸோ வியாதி அமராவிக்²பவாதி² அத்தமா²ஹ “ஸா உம்முஜ்ஜனநிமுஜ்ஜனாதி³வஸேனா”திஆதி³னா விக்²பவாத்²தே²ன உபமிதத்தா. அயமேவ ஹி அத்தோ² ஆசரியஸாரிபுத்தத்தே²ரேனாபி ஸாரத்த². இ. 1.ததியஸங்கீதிகதா²வண்ணனா² வுத்தோ. அமரா விய விக்²போ அமராவிக்²பவாதி² கேசி. அத² வா அமரா விய விக்²புந்தி²தி அமராவிக்²பினோ, தேயேவ அமராவிக்²பிகா.

62. விக்²பவாதி³னோ உத்தரிமனுஸ்ஸத⁴ம்மே, அப்யாகதத⁴ம்மே ச (அகுஸலத⁴ம்மேபி தி³. நி. இ. 1.62) ஸபா⁴வபே⁴த²வஸேன படிவிஜ்ஜி²துங் ஞாணங் நத்தீ²தி குஸலாகுஸலபதா²னங் குஸலாகுஸலகம்மபத²வஸேனேவ அத்தோ² வுத்தோ. விகா⁴தோ விஹேஸா காயிகது³க்கங் “விப்பிஸாருப்பத்தியா”தி தோ²மனஸ்ஸஸ ஹேதுபா⁴வேன வசனதோ, தேனா²ஹ “து³க்கங் ப⁴வெய்யா”தி. முஸாவாதே²தி நிமித்தே பு⁴ம்மவசனங், நிஸ்ஸக்கத்தே² வா. முஸாவாத²ஹேது, முஸாவாத²தோ வா ஒத்தப்பேன சேவ ஹிரியா சாதி அத்தோ². கீதி³ஸங் அமராவிக்²பவாபஜ்ஜதி² ஆஹ “அபரியந்தவிக்²ப²ந்தி, தேன அமராஸதி³ஸவிக்²பஸங்காதங் து³தியனயங் நிவத்தேதி. யதா²வுத்தே ஹி நயத்²வயே பட²மனயவஸேனாயமத்தோ² து³ஸஸிதோ, து³தியனயவஸேன பன அமராஸதி³ஸவிக்²பங் து³ஸஸேதுங் “இத³ங் குஸலந்தி புட்டோ²”திஆதி³வசனங் வக்க²தி.

“ஏவந்திபி மே நோ”தி யங் தயா புட்ட²ங், தங் ஏவந்திபி மே லத்தி⁴ நோ ஹோத்தி அத்தோ². ஏவங் ஸப்புத்த² யதா²ரஹங். அனியமிதவிக்²பவாதி² ஸஸ்ஸதாதி³ஸு ஏகஸ்மிம்பி பகாரே அட்ட²த்வா விக்²பகரணங், பரவாதி³னா யஸ்மிங் கிஸ்மிஞ்சி பகாரே புச்சி²தே தஸ்ஸ படிக்கே²பவிக்²பவாதி² வுத்தங் ஹோதி. அத² வா அபரியந்தவிக்²பவாத்²ஸஸனங்யேவ அட்ட²கதா²யங் கதங் “ஏவந்திபி மே நோதி அனியமிதவிக்²பவா”திஆதி³னா, “இத³ங் குஸலந்தி வா அகுஸலந்தி வா புட்டோ²”திஆதி³னா ச. “ஏவந்திபி மே நோ”திஆதி³னா ஹி அனியமெத்வா, நியமெத்வா ச ஸஸ்ஸதேகச்சஸஸ்ஸதுச்சே²த²க்கீவாதா²னங் படிஸேத⁴னேன தங் தங் வாத²ங் படிக்கி²பதேவ அபரியந்தவிக்²பவாத்²தா. “அமராவிக்²பினோ”தி து³ஸஸெத்வா அத்தனா பன அனவட்டி²தவாத்²தா ந கிஸ்மிஞ்சி பக்கே² அவதிட்ட²தி²தி இமமத்த²ங் து³ஸஸேதுங் “ஸயங் பன இத³ங்...பே... ந ப்யாகரோதி”தி ஆஹ. இதா³னி குஸலாதி³னங் அப்யாகரணேன ததே²வ அனவட்டா²னங் விபா⁴வேதி “இத³ங் குஸலந்தி புட்டோ²”திஆதி³னா. தேனேவா²ஹ “ஏகஸ்மிம்பி பக்கே² ந திட்ட²தி²தி. கிங் நோ நோதி தே லத்தி⁴தி நேவ ந ஹோத்தி தவ லத்தி⁴ ஹோதி கிந்தி அத்தோ². நோ நோதிபி மே நோதி நேவ ந ஹோத்திபி மே லத்தி⁴ நோ ஹோதி.

63. அத்தனோ பண்டி³தபா⁴வவிஸயானஞ்ஞேவ ராகா³தி³னங் வஸேன யோஜனங் காதுங் “அஜானந்தோபி”திஆதி³மா²ஹ. ஸஹஸாதி அனுபதா⁴ரெத்வா வேகே²ன. “ப⁴த்ரமுகா²தி பண்டி³தானங் ஸமுதா³சிண்ணமாலபனங், ஸுந்த³ரமுகா²தி அத்தோ². தத்தா²தி தஸ்மிங் ப்யாகரணே, நிமித்தே சேதங் பு⁴ம்மங். சந்த³ராகபதா²னங் ஸமானத்தபா⁴வேபி விகப்பனஜோதகேன வா-ஸத்தே²ன யொக்யத்தா கோ³புலிபுத்தா²தி³னயேன பி⁴ன்னத்தாவ யுத்தாதி ஆஹ “சுந்தோ³ து³பு³புலராகோ³, ராகோ³ புலவராகோ³”தி. தோ³ஸபடிகே⁴ஸாபி ஏஸேவ நயோ. எத்தகம்பி நாமாதி எத்த² அபி-ஸத்தோ³ ஸம்பிண்ட³னே வத்ததி, நாம-ஸத்தோ³ க³ரஹாயங். ந கேவலங் இதோ உத்தரிதரமேவ, அத² கோ² எத்தகம்பி ந ஜானாமி நாம, பகே²வ தது³த்தரிஜானநேதி அத்தோ². பரேஹி கதஸக்காரஸமானவிஸயானங் பன ராகா³தி³னங் வஸேன அயங் யோஜனா - குஸலாகுஸலங் யதா²பு⁴தங் அபஜானந்தோபி யேஸமஹங் ஸமவாயேன குஸலமேவ “குஸல”ந்தி, அகுஸலமேவ “அகுஸல”ந்தி ச ப்யாகரெய்யங், தேஸு ததா² ப்யாகரணஹேது “அஹோ வத ரே பண்டி³தோ”தி ஸக்காரஸம்மானங் கரொந்தேஸு மம சந்தோ³ வா ராகோ³ வா அஸ்ஸாதி. தோ³ஸபடிகே⁴ஸாபி வுத்தவிபரியாயேன யோஜேதபு³ங். “தங் மமஸ்ஸ உபாதா²னங், ஸோ மமஸ்ஸ விகா⁴தோ”தி இத³ங் அபி⁴த⁴ம்மனயேன (த⁴. ஸ. 1219 ஆத²யோ) யதா²லாப⁴வசனங் யதா²ஸம்ப⁴வங் யோஜேதபு³ந்தி ஆஹ “சந்த³ராகுத்²வய”ந்திஆதி³. தண்ணாதி³ட்டி²யோ ஏவ ஹி “உபாதா²ன”ந்தி அபி⁴த⁴ம்மே வுத்தா (த⁴. ஸ. 1219 ஆத²யோ) இதா³னி ஸுத்தந்தனயேன அவிஸேஸயோஜனங் து³ஸஸேதி “உப⁴யம்பி வா”திஆதி³னா. ஸுத்தந்தே ஹி தோ³ஸோபி “உபாதா²ன”ந்தி வுத்தோ “கோது⁴பாதா²னவினிபந்தா⁴ விகா⁴தங் ஆபஜ்ஜந்தி”திஆதி³ஸு (தி³. நி. இ. 1.63) “உப⁴யம்பி”தி ச அத்த²தோ வுத்தங், ந ஸத்த³தோ சதுன்னம்பி ஸத்த³தா²னமத்த²வயவாசகத்தா. து³ஹக்³ஹணந்தி அமுஞ்சனக்³ஹணங். படிகோ⁴பி ஹி ஆரம்மணங் ந முஞ்சதி உபனா²ஹாதி³வஸேன பவத்தனதோ, லோப⁴ஸ்ஸேவ உபாதா²னபா⁴வேன பாகடத்தா தோ³ஸஸ்ஸாபி

உபாதாநபாஃவங் துஸ்ஸேதுங் இதங் வுத்தங். விஹனநங் விஹிங்ஸனங் விபாஃதாநங். ராகோபி ஹி பரிளாஹவஸேன ஸாரதத்வத்திதாய நிஸ்ஸயங் விஹனதி. “ராகோ ஹி”திஆதினா ராகுதோஸானங் உபாதாநபாஃவே விஸேஸதஸ்ஸனமுகேன ததத்தஸ்ஸமத்தநங். வினாஸேதுகாமதாய ஆரம்மணங் கண்ணாத்தி ஸம்பந்தோ. இத்தி தஸ்மா கஹணவிஹனநதோ.

64. பட்தி ஸபாஃவதம்மே ஜானாதி, யதாஸபாஃவங் வா கச்சத்தி பண்டா, ஸா யேஸங் தே பண்டிதாதி அத்தங் துஸ்ஸேதி “பண்டிச்சேனா”திஆதினா. பண்டிதஸ்ஸ பாஃவோ பண்டிச்சங், பஞ்ஞா. யேன ஹி தம்மேன பவத்தினிமித்தபுத்தேன யுத்தோ “பண்டிதோ”தி வச்சதி, ஸோயேவ தம்மோ பண்டிச்சங். தேன ஸுதசிந்தாமயபஞ்ஞா வுத்தா தாஸமேவ விஸயபாஃவதோ. ஸமாபத்திலாபிணோ ஹி பாஃவனாமயபஞ்ஞா. “நிபுணா”தி இமினா பன கம்மனிப்புத்தங் படிஸந்திபஞ்ஞாஸங்காதங் ஸாபாஃவிகஞாணங் வுத்தந்தி ஆஹ “ஸண்ஹஸுகுமபுத்திணோ”தி. அத்தந்தரந்தி அத்தனானத்தங், அத்தமேவ வா. “விஞ்ஞாதபரப்பவாதா”தி ஏதேன கத-ஸத்தஸ்ஸ கிரியாஸாமஞ்ஞவாசகத்தா “கதவிஜ்ஜோ”திஆதிஸு விய கத-ஸத்தோ ஞாணானுயத்ததங் வத்தி துஸ்ஸேதி. “கதவாதபரிசயா”தி ஏதேன பன “கதஸிப்போ”திஆதிஸு விய ஸமுதாசிண்ணவாததங். உபிண்ணமந்தரா பன ஸமுச்சயத்வயேன ஸாமஞ்ஞனித்தேஸங், ஏகஸேஸங் வாதி தட்டப்பங். வாலவேதினங் ரூபங் ஸபாஃவோ விய ரூபமேதேஸந்தி வாலவேதிருபாதி ஆஹ “வாலவேதிதானுக்கஹஸதிஸா”தி. ஸததாஃ பிண்ணஸ்ஸ வாலக்கஸ்ஸ அங்ஸுகோடிவேதகதானுக்கஹஸதிஸாதி அத்தோ. தாதிஸோயேவ ஹி “வாலவேதி”தி அதிப்பேதோ. மஞ்ஞே-ஸத்தோ உபமஜோதகோதி வுத்தங் “பிந்தந்தா வியா”தி. பஞ்ஞாகதேனாதி பஞ்ஞாபபேதேன, பஞ்ஞாய ஏவ வா. ஸமனுயஞ்ஞனா லத்தியா புச்சா. ஸமனுகாஹனா தங்காரணஸ்ஸாதி துஸ்ஸேதி “கிங் குஸல”ந்திஆதினா. ஸமனுபாஸனாபி ஓவாதவஸேன ஸமனுயஞ்ஞனாயேவாதி ஆஹ “ஸமனுயஞ்ஞெய்ய”ந்தி. “ந ஸம்பாயெய்ய”ந்தி எத்த து-காரஸ்ஸ ய-காராதேஸதங், எய்ய-ஸத்தஸ்ஸ ச ஸாமத்தியத்ததங் துஸ்ஸேதுங் “ந ஸம்பாதெய்ய”ந்திஆதி வுத்தங்.

65-66. மந்தா அதிககா பஞ்ஞா யஸ்ஸாதி மந்தபஞ்ஞோ, தேனாஹ “அபஞ்ஞஸ்ஸேவேதங் நாம”ந்தி. “மோஹமூஹோ”தி வத்தப்பே ஹ-காரலோபேன “மோமூஹோ”தி வுத்தங், தஞ்ச அதிஸயத்ததீபகங் பரியாயத்வயஸ்ஸ அதிரேகத்தபாஃவதோதி யதா “பதட்டான”ந்தி வுத்தங் “அதிஸம்முள்ஹோ”தி. ஸித்தே ஹி ஸதி புனாரம்போ நியமாய வா ஹோதி, அத்தந்தரவிஞ்ஞாபனாய வா. யதா புப்பே கம்முனா ஆகதோ, ததா இதாபீதி ததாஃகதோ, ஸத்தோ. எத்த ச காமங் புரிமானம்பி திண்ணங் குஸலாதிதம்மஸபாஃவானவபோததோ அத்தேவ மந்தபாஃவோ, தேஸங் பன அத்தனோ குஸலாதிதம்மானவபோதஸ்ஸ அவபோதனதோ விஸேஸோ அத்தீதி. பச்சிமோயேவ ததபாஃவதோ மந்தமோமூஹபாஃவேன வுத்தோ. நனு ச பச்சிமஸ்ஸாபி அத்தனோ தம்மானவபோதஸ்ஸ அவபோதோ அத்தியேவ “அத்தி பரோ லோகோதி இதி சே மே அஸ்ஸ, ‘அத்தி பரோ லோகோதி இதி தே நங் ப்யாகரெய்யங், ஏவந்திபி மே நோ”திஆதிவசனதோதி? கிஞ்சாபி அத்தி, ந பன தஸ்ஸ புரிமானங் விய அபரிஞ்ஞாததம்மப்ப்யாகரணனிமித்தமுஸாவாதாதிபாஃயனஜிக்குச்சனாகாரோ அத்தி, அத கோ மஹாமூள்ஹோயேவாதி ததாவேஸ வுத்தோ. அத வா “ஏவந்திபி மே நோ”திஆதினா புச்சாய விக்ஃபகரணத்தங் “அத்தி பரோ லோகோதி இதி சே மங் புச்சஸீதி புச்சாபனமேவ தேன துஸ்ஸீயதி, ந அத்தனோ தம்மானவபோதாஃவபோதோதி அயமேவ விஸேஸேன “மந்தோ மோமூஹோ”தி வுத்தோ. தேனேவ ஹி ததாவாதீனங் ஸஞ்சயங் பேலட்டபுத்தங் ஆரப்பா “அயஞ்ச இமேஸங் ஸமணப்பாஹ்மணானங் ஸப்பபாலோ ஸப்பமூள்ஹோ”தி (தீ. நி. 1.181) வுத்தங். தத்த “அத்தி பரோ லோகோதி ஸஸ்ஸததஸ்ஸனவஸேன, ஸம்மாதிட்டிவஸேன வா புச்சா. யதி ஹி திட்டிகுதினோ ஸஸ்ஸததஸ்ஸனவஸேன புச்செய்ய, யதி ச ஸம்மாதிட்டிகோ ஸம்மாதுஸ்ஸனவஸேனாதி த்விதாபி அத்தோ வட்டதி. “நத்தி பரோ லோகோதி நத்திகுதுஸ்ஸனவஸேன, ஸம்மாதிட்டிவஸேன வா, “அத்தி ச நத்தி ச பரோ லோகோதி உச்சேதுதுஸ்ஸனவஸேன, ஸம்மாதிட்டிவஸேன வா, “நேவத்தி ந நத்தி பரோ லோகோதி வுத்தபகாரத்தயபடிகேபே ஸதி பகாரந்தரஸ்ஸ அஸம்பவதோ அத்திதானத்திதாஹி ந வத்தப்பாஃகாரோ பரோ லோகோதி விக்ஃபபஞ்ஞேவ புரக்காரேன, ஸம்மாதிட்டிவஸேன வா புச்சா. ஸேஸசதுக்கத்தயேபி வுத்தனயானுஸாரேன அத்தோ வேதிதப்போ. பஞ்ஞஸங்காரத்தினோ விய ஹி காயஸங்காரத்தினேன புரிமசதுக்கஸங்கஹிதோ ஏவ அத்தோ ஸேஸசதுக்கத்தயேன ஸத்தபராமாஸபுஞ்ஞாதிஸபலதாசோதனானயேன (அத்தபராமாஸபுஞ்ஞாதிஸபலதாசோதனானயேன தீ. நி. 1.65, 66) ஸங்கஹிதோ. எத்த ஹி ததியசதுக்கேன பஞ்ஞாதிக்கம்மஸபலதாய, ஸேஸசதுக்கத்தயேன ச ஸத்தபராமாஸதாய சோதனானயோ வுத்தோதி தட்டப்பங்.

அமராவிக்கேபிகோ பன ஸஸ்ஸதாதீனங் அத்தனோ அருச்சனதாய ஸப்பத்த “ஏவந்திபி மே நோ”திஆதினா விக்ஃபபஞ்ஞேவ கரோதி. தத்த “ஏவந்திபி மே நோ”திஆதி தத்த தத்த புச்சிதாஃகாரபடிஸேதனவஸேன விக்ஃபபகாரதுஸ்ஸனங். கஸ்மா பன விக்ஃபவாதினோ படிகேபோவ ஸப்பத்த வுத்தோ. நனு விக்ஃபபக்கஸ்ஸ “ஏவமேவ”ந்தி அனுஜானநம்பி விக்ஃபபக்கே அவட்டானதோ யுத்தரூபங் ஸியாதி? ந, தத்தாபி தஸ்ஸ ஸம்முள்ஹத்தா, படிகேபவஸேனேவ ச விக்ஃபவாதஸ்ஸ பவத்தனதோ. ததா ஹி ஸஞ்சயோ பேலட்டபுத்தோ ரஞ்ஞா அஜாதஸத்துனா ஸந்திட்டிகங் ஸாமஞ்ஞபலங் புட்டோ பரலோகத்திதாதீனங் படிஸேதனமுகேனேவ விக்ஃபங் ப்யாகாஸி.

எத்தாஹ - நனு சாயங் ஸப்போபி அமராவிக்கேபிகோ குஸலாதயோ தம்மே, பரலோகத்திதாதீனி ச யதாபுத்தங் அனவபுஜ்ஜமானோ தத்த தத்த பஞ்ஹங் புட்டோ புச்சாய விக்ஃபனமத்தங் ஆபஜ்ஜதி, அத தஸ்ஸ

கதங் தி³ட்டி³க³திகபா⁴வோ ஸியா. ந ஹி அவத்துகாமஸ்ஸ விய புச்சி³தத்த³மஜானந்தஸ்ஸ விக்³பகரணமத்தேன தி³ட்டி³க³திகதா யுத்தாதி? வச்சதே - ந ஹேவ கோ² புச்சா²ய விக்³பகரணமத்தேன தஸ்ஸ தி³ட்டி³க³திகதா, அத² கோ² மிச்சா²பி⁴னிவேஸவஸேன. ஸஸ்ஸதாபி⁴னிவேஸவஸேன ஹி மிச்சா²பி⁴னிவிட்டோ²யேவ பக்³லோ மந்த³புத்தி⁴தாய குஸலாதி⁴ம்மே, பரலோகத்தி⁴தா³னி ச யாதா²வதோ அப்படி³ஜ்ஜ²மானோ அத்தனா அவிஞ்ஞாதஸ்ஸ அத்த³ஸ்ஸ பரங் விஞ்ஞாபேதுமஸக்குணெய்யதாய முஸாவாத³ப⁴யேன ச விக்³பமாபஜ்ஜதி. ததா² ஹி வக்³தி “யாஸங் ஸத்தேவ உச்சே²த³தி³ட்டி³யோ, ஸேஸா ஸஸ்ஸததி³ட்டி³யோ”தி (தீ³. நி. அட்ட². 1.97, 98) அத² வா பஞ்ஞபாபானங், தப்³பி³பாகானஞ்ச அனவபோ²தே²ன, அஸத்த³ஹனேன ச தப்³பி³ஸயாய புச்சா²ய விக்³பகரணமேவ ஸுந்த³ரந்தி கந்திங் ருசிங் உப்பாதெ³வா அபி⁴னிவிஸந்தஸ்ஸ உப்பன்னா விஸுங்யேவேஸா ஏகா தி³ட்டி³ ஸத்தப⁴ங்கதி³ட்டி³ வியாதி த³ட்ட²ப³ங். ததா² ச வத்தங் “பரியந்தரஹிதா தி³ட்டி³க³திகஸ்ஸ தி³ட்டி³ சேவ வாசா” சாதி (தீ³. நி. அட்ட². 1.61). யங் பனேதங் வத்தங் “இமேபி சத்தாரோ புப்பே பவத்த⁴ம்மானுஸாரேனேவ தி³ட்டி³யா க³ஹித்தா புப்ப³ந்தகப்பிகேஸு பவிட்டா²”தி, ததே³தஸ்ஸ அமராவிக்³பவாத³ஸ்ஸ ஸஸ்ஸததி³ட்டி³ஸங்க³ஹவஸேனேவ வத்தங். கதங் பனஸ்ஸ ஸஸ்ஸததி³ட்டி³ஸங்க³ஹோதி? உச்சே²த³வஸேன அனபி⁴னிவேஸனதோ. நத்தி² ஹி கோசி த⁴ம்மானங் யதா²பு⁴தவேதீ³ விவாத³ப³ஹுலத்தா லோகஸ்ஸ. “ஏவமேவ”ந்தி பன ஸத்த³ந்தரேன த⁴ம்மனிஜ்ஜானநா அனாதி³காலிகா லோகே, தஸ்மா ஸஸ்ஸதலேஸஸ்ஸ எத்த² லப்ப⁴னதோ ஸஸ்ஸததி³ட்டி³யா ஏதஸ்ஸ ஸங்க³ஹோ த³ட்ட²ப³போ.

அதி⁴ச்சஸமுப்பன்னவாத³வண்ணனா

67. அதி⁴ச்ச யதிச்ச³கங் யங் கிஞ்சி காரணங் கஸ்ஸசி புத்தி⁴புப்ப³ங் வினா ஸமுப்பன்னோதி அத்தலோகஸஞ்ஞிதானங் கந்தா⁴னங் அதி⁴ச்சப்பத்தி³ஆகாராரம்மணத³ஸ்ஸனங் அதி⁴ச்சஸமுப்பன்னங் ததா²காரஸன்னிஸ்ஸயேனேவ பவத்தி³தோ, ததா²காரஸஹசரிததோ ச யதா² “மஞ்சா கோ⁴ஸந்தி, குந்தா பசரந்தி”தி, அதி⁴ச்சஸமுப்பன்னத³ஸ்ஸனங் வா அந்தபத³லோபேன அதி⁴ச்சஸமுப்பன்னங் யதா² “ரூபப⁴வோ ரூப”ந்தி, இமமத்த³ங் ஸந்தா⁴ய “அதி⁴ச்சஸமுப்பன்னோ”திஆதி³ வத்தங். அகாரணஸமுப்பன்னந்தி காரணமந்தரேன யதிச்ச³கங் ஸமுப்பன்னங்.

68-73. அஸஞ்ஞஸத்தாதி எத்த² ஏதங் அஸஞ்ஞாவசனந்தி அத்தோ². தே³ஸனாஸீஸந்தி தே³ஸனாய ஜெட்ட²கங் பதா⁴னபா⁴வேன க³ஹித்தா, தேன ஸஞ்ஞங் து⁴ரங் கத்வா ப⁴க³வதா அயங் தே³ஸனா கதா, ந பன தத்த² அஞ்ஞேஸங் அருபத⁴ம்மானம்பி அத்தி⁴தாயாதி த³ஸ்ஸேதி, தேனேவாஹ “அசித்துப்பாதா³”திஆதி³. ப⁴க³வா ஹி யதா² லோகுத்தரத⁴ம்மங் தே³ஸெந்தோ ஸமாதி⁴ங், பஞ்ஞங் வா து⁴ரங் கத்வா தே³ஸேதி, ஏவங் லோகியத⁴ம்மங் தே³ஸெந்தோ சித்தங், ஸஞ்ஞங் வா. தத்த² “யஸ்மிங் ஸமயே லோகுத்தரங் ஜா²னங் பா⁴வேதி (த⁴. ஸ. 277), பஞ்சங்கி³கோ ஸம்மாஸமாதி⁴ (தீ³. நி. 3.355) பஞ்சஞாணிகோ ஸம்மாஸமாதி⁴, (தீ³. நி. 3.355; விப⁴. 804) பஞ்ஞாய சஸ்ஸ தி³ஸ்வா ஆஸவா பரிக்கீ³ணா ஹோந்தி”தி, ததா² “யஸ்மிங் ஸமயே காமாவசரங் குஸலங் சித்தங் உப்பன்னங் ஹோதி, (த⁴. ஸ. 1) கிங் சித்தோ த்வங் பி⁴க்க² (பாரா. 146, 180) மனோபுப்ப³ங்க³மா த⁴ம்மா, (த⁴. ப. 1; நெத்தி. 90; பேடகோ. 83, 84) ஸந்தி பி⁴க்க²வே, ஸத்தா நானத்தகாயா நானத்தஸஞ்ஞினோ, (தீ³. நி. 3.332, 341, 357; அ. நி. 7.44; அ. நி. 9.24; சூனனி. 83) நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதன”ந்தி (தீ³. நி. 3.358) ச ஏவமாதீ³னி ஸுத்தானி ஏதஸ்ஸத்த³ஸ்ஸ ஸாத⁴கானி. தித்த³ங் வச்சதி மிச்சா²லத்தி⁴ தத்தே³வ பா³ஹுல்லேன பரிப்ப⁴மனதோ தரந்தி பா³லா எத்தா²தி கத்வா, ததே³வ அனப்பகானமனத்தா²னங் தித்தி³யானஞ்ச ஸஞ்ஜாதிதே³ஸட்டே²ன, நிவாஸட்டே²ன வா ஆயதனந்தி தித்தா²யதனங், தஸ்மிங், அஞ்ஞதித்தி³யஸமயேதி அத்தோ². தித்தி³யா ஹி உபபத்திவிஸேஸே விமுத்திஸஞ்ஞினோ, ஸஞ்ஞாவிராகா³விராகே³ஸு ஆதீ³னவானிஸங்ஸத³ஸ்ஸாவினோ ச ஹுத்வா அஸஞ்ஞஸமாபத்திங் நிப்ப³த்தெத்வா அக்க³ணபு⁴மியங் உபபஜ்ஜந்தி, ந ஸாஸனிகா, தேன வத்தங் “ஏகச்சோ தித்தா²யதனே பப்ப³ஜித்வா”தி. வாயோகஸிணே பரிகம்மங் கத்வாதி சதுத்தே² பு⁴தகஸிணே பட²மாதீ³னி தீ³ணி ஜா²னானி நிப்ப³த்தெத்வா ததியஜ்ஜானே சிண்ணவஸீ ஹுத்வா ததோ வட்டா²ய சதுத்த³ஜ்ஜானாதி⁴க³மாய பரிகம்மங் கத்வா, தேனேவாஹ “சதுத்த³ஜ்ஜானங் நிப்ப³த்தெத்வா”தி.

கஸ்மா பனேத்த² வாயோகஸிணேயேவ பரிகம்மங் வத்தந்தி? வச்சதே - யதே³வ ஹி ரூபபடிபா⁴க³பு⁴தேஸு கஸிணவிஸேஸேஸு ரூபவிபா⁴வனேன ரூபவிராக³பா⁴வனாஸங்காதோ அருபஸமாபத்திவிஸேஸோ ஸச்சிகரீ³யதி, ஏவங் அபரிப்ப³யத்தவிக்³ஹதாய அருபபடிபா⁴க³பு⁴தே கஸிணவிஸேஸே அருபவிபா⁴வனேன அருபவிராக³பா⁴வனாஸங்காதோ ரூபஸமாபத்திவிஸேஸோ அதி⁴க³மீயதி, தஸ்மா எத்த² “ஸஞ்ஞா ரோகோ ஸஞ்ஞா கண்டோ³”திஆதி³னா, (ம. நி. 3.24) “தி⁴ சித்தங், தி⁴ப்ப³தே தங் சித்த³ந்திஆதி³னா (தீ³. நி. 1.68-73) ச நயேன அருபபவத்தியா ஆதீ³னவ³ஸ்ஸனேன, தத³பா⁴வே ச ஸந்தபணிதபா⁴வஸன்னிட்டானேன ரூபஸமாபத்தியா அபி⁴ஸங்க³ரணங், ரூபவிராக³பா⁴வனா பன ஸத்தி⁴ங் உபசாரேன அருபஸமாபத்தியோ விஸேஸேன பட²மாருப்பஜ்ஜானங். யதி³ ஏவங் “பரிச்சி³ன்னாகாஸகஸிணேபீ”தி வத்தப்ப³ங். தஸ்ஸாபி ஹி அருபபடிபா⁴க³தா லப்ப⁴தீ³? வத்தப்ப³மேவேதங் கேஸஞ்சி, அவசனங் பன புப்ப³சரியேஹி அக்³ஹிதபா⁴வேன. யதா² ஹி ரூபவிராக³பா⁴வனா விரஜ்ஜனீயத⁴ம்மபா⁴வமத்தே பரினிப்பி³ந்தா³ (விரஜ்ஜனீயத⁴ம்ம பா⁴வமத்தேன பரினிப்ப³ன்னா தீ³. நி. 1.6-73) விரஜ்ஜனீயத⁴ம்மபடிபா⁴க³பு⁴தே ச விஸயவிஸேஸே பாதுப⁴வதி, ஏவங் அருபவிராக³பா⁴வனாபீதி வச்சமானே ந கோசி விரோதோ⁴. தித்தி³யேஹேவ பன தஸ்ஸா ஸமாபத்தியா படிபஜ்ஜிதப்ப³தாய, தேஸஞ்ச விஸயபதே³ஸனிமித்தஸேவ தஸ்ஸ ஜா²னஸ்ஸ படிபத்திதோ தங் காரணங்

பஸ்ஸந்தேஹி புப் பாசரியேஹி சதுத்தேயேவ பூதகஸிணே அருபவிராகுபாவனாபரிகம்மங் வுத்தந்தி துட்டபுபுங். கிஞ்ச பிய்யோ - வண்ணகஸிணேஸு விய புரிமபூதகஸிணத்தயேபி வண்ணபடிச்சாயாவ பண்ணத்திஆரம்மணங் ஜானஸ்ஸ லோகவோஹாரானுரோதேனேவ பவத்திதோ, ஏவஞ்ச கத்வா விஸுத்திமக்கே (விஸுத்தி. 1.96) பதவிகஸிணஸ்ஸ ஆதாஸசந்தம்ண்டலுபமாவசனஞ்ச ஸமத்தித்ந் ஹோதி. சதுத்தே பன பூதகஸிணே பூதபடிச்சாயா ஏவ ஜானஸ்ஸ கோசரபாவங் கச்சத்தி தஸ்ஸேவ அருபபடிபாகுதா யுத்தா, தஸ்மா வாயோகஸிணேயேவ பரிகம்மங் வுத்தந்தி வேதிதபுபுங்.

கதங் பஸ்ஸத்தி ஆஹ “சித்தே ஸதீ”திஆதி. ஸந்தோதி நிப்புதோ, திட்டதம்மனிப்புபானமேதந்தி வுத்தங் ஹோதி. காலங் கத்வாதி மரணங் கத்வா, யோ வா மனுஸ்ஸலோகே ஜீவனகாலோ உபத்தம்புக்கபச்சயேஹி கரியதி, தங் கரித்வாதிபி அத்தோ. அஸஞ்ஞஸத்தேஸு நிப்புத்தத்தி அஸஞ்ஞஸத்தஸங்காதே ஸத்தனிகாயே ரூபபடிஸந்திவஸேனேவ உபபஜ்ஜதி, அஞ்ஞேஸு வா சக்கவாளேஸு தஸ்ஸா பூமியா அத்திதாய அனேகவிதாபாவங் ஸந்தாபு புதுவசனந்திதேஸோதிபி துட்டபுபுங். இதேவாதி பஞ்சவோகாரபாவேயேவ. தத்தாதி அஸஞ்ஞேபாவே. யதி ரூபக்கந்தம்மத்தமேவ அஸஞ்ஞேபாவே பாதுபாவதி, கதங் அருபஸன்னிஸ்ஸயேன வினா தத்த ரூபங் பவத்ததி, நனு ஸியா அருபஸன்னிஸ்ஸிதாயேவ ரூபக்கந்தஸ்ஸ உபபத்தி இதேவ பஞ்சவோகாரபாவே ததா உபபத்தியா அதஸ்ஸனதோதி ? நாயமனுயோகோ அஞ்ஞத்தாபி அப்பவிட்டோ, கதங் பன ரூபஸன்னிஸ்ஸயேன வினா அருபதாதுயா அருபங் பவத்தத்தி. இதம்பி ஹி தேன ஸமானஜாதியமேவ. கஸ்மா? இதேவ அதஸ்ஸனதோ, கதஞ்ச கபளிகாராஹாரேன வினா ரூபதாதுயா ரூபங் பவத்தத்தி. இதம்பி ச தங்ஸபாவமேவ, கிங் காரணா? இத அதஸ்ஸனதோயேவ. இதி அஞ்ஞத்தாபி ததா பவத்திதஸ்ஸனதோ, கிமேதேன அஞ்ஞனிதஸ்ஸனேன இதேவ அனுயோகேன. அபிச யதா யஸ்ஸ சித்தஸந்தானஸ்ஸ நிப்புத்திகாரணங் ரூபே அவிசுத்தணஹங், தஸ்ஸ ஸஹ ரூபேன ஸம்பாவதோ ரூபங் நிஸ்ஸாய பவத்தி ரூபஸாபெக்கதாய காரணஸ்ஸ. யஸ்ஸ பன நிப்புத்திகாரணங் ரூபே விகுத்தணஹங், தஸ்ஸ வினா ரூபேன பவத்தி ரூபனிரபெக்கதாய காரணஸ்ஸ, ஏவங் யஸ்ஸ ரூபப்பந்தஸ்ஸ நிப்புத்திகாரணங் அருபே விகுத்தணஹங், தஸ்ஸ வினா அருபேன பவத்தி அருபனிரபெக்கதாய காரணஸ்ஸ, ஏவங் பாாவனாபலாபாவதோ பஞ்சவோகாரபாவே ரூபாரூபஸம்பாவோ விய, பாாவனாபலேன சதுவோகாரபாவே அருபஸ்ஸேவ ஸம்பாவோ விய ச. அஸஞ்ஞேபாவேபி பாாவனாபலேன ரூபஸ்ஸேவ ஸம்பாவோ துட்டபுபுதி.

கதங் பன தத்த கேவலோ ரூபப்பந்தோ பச்சுப்பன்னபச்சயரஹிதோ சிரகாலங் பவத்தத்தி பச்சேதபுபுங், கித்தகங் வா காலங் பவத்தத்தி சோதனங் மனஸி கத்வா “யதா நாமா”திஆதிமாஹ. தேன ந கேவலங் இத சேவ அஞ்ஞத்த ச வுத்தோ ஆகமோயேவ ஏதத்தஞாபனே, அத கோ அயங் பனெத்த யுத்தி தஸ்ஸேதி. ஜியாவேகுக்கித்தோதி தானுஜியாய வேகேன கிபிதோ. ஜானவேகோ நாம ஜானானுபாவோ பாலதானே ஸமத்ததா. தத்தகமேவ காலந்தி உக்கங்ஸதோ பஞ்ச மஹாகப்பஸதானி. திட்டந்தி யதானிப்புத்திரியாபதமேவ சித்தகம்மரூபகஸதிஸா ஹுத்வா திட்டந்தி. ஜானவேகேதி அஸஞ்ஞஸமாபத்திபரிக்கித்தே சதுத்தஜ்ஜானகம்மவேகே, பஞ்சமஜ்ஜானகம்மவேகே வா. அந்தரதாயத்தி பச்சயனிரோதேன நிருஜ்ஜதி ந பவத்ததி. இதாதி காமாவசரபாவேதி அத்தோ அஞ்ஞத்த தேஸமனுப்பத்திதோ. படிஸந்திஸஞ்ஞாதி படிஸந்திசித்துப்பாதோயேவ ஸஞ்ஞாஸீஸேன வுத்தோ. கதங் பன அனேககப்பஸதமதிக்கமேன சிரனிருத்ததோ விஞ்ஞாணதோ இத விஞ்ஞாணமுப்பஜ்ஜதி. ந ஹி நிருத்தே சக்குபஸாதே சக்குவிஞ்ஞாணமுப்பஜ்ஜமானங் திட்டந்தி? நயிதமேகந்ததோ துட்டபுபுங். நிருத்தம்பி ஹி சித்தங் ஸமானஜாதிகஸ்ஸ அந்தரா அனுப்பஜ்ஜனதோ ஸமனந்தரபச்சயமத்தங் ஹோதியேவ, ந பீஜங். பீஜங் பன கம்மமேவ, தஸ்மா கம்மதோ பீஜபூததோ ஆரம்மணாதீஹி பச்சயேஹி அஸஞ்ஞேபாவதோ கதானங் காமதாதுயா உபபத்திவிஞ்ஞாணங் ஹோதியேவ, தேனாஹ “இத படிஸந்திஸஞ்ஞா உப்பஜ்ஜதி”தி. எத்த ச யதா நாம உதுனியாமேன புப்புக்கஹணே நியதகாலானங் ருக்கானங் விதாரணஸங்காதே வேகே தின்னே வேகபலேன அனியமதா ஹோதி புப்புக்கஹணஸ்ஸ, ஏவமேவ பஞ்சவோகாரபாவே அவிப்பயோகேன வத்தமானேஸு ரூபாரூபதம்மேஸு ரூபாரூபவிராகுபாவனாஸங்காதே வேகே தின்னே தஸ்ஸ ஸமாபத்திவேகபலஸ்ஸ அனுரூபதோ அருபாவே, அஸஞ்ஞேபாவே ச யதாக்கமங் ரூபரஹிதா, அருபரஹிதா ச கந்தானங் பவத்தி ஹோதிதி வேதிதபுபுங்.

கஸ்மா பனெத்த புன ஸஞ்ஞுப்பாதா ச பன “தே தேவா தம்ஹா காயா சவந்தி”தி ஸஞ்ஞுப்பாதோ தேஸங் சவனஸ்ஸ காரணபாவேன வுத்தோ, “ஸஞ்ஞுப்பாதா”தி வசனங் வா கிமத்ததஸ்ஸனந்தி சோதனாய “யஸ்மா பனா”திஆதிமாஹ. இத படிஸந்திஸஞ்ஞுப்பாதேன தேஸங் சவனஸ்ஸ பஞ்ஞாயனதோ ஞாபகஹேதுபாவேன வுத்தோ, “ஸஞ்ஞுப்பாதா”தி வசனங் வா தேஸங் சவனஸ்ஸ பஞ்ஞாயனபாவதஸ்ஸனந்தி அதிப்பாயோ. “ஸஞ்ஞுப்பாதா”தி ஹி ஏதஸ்ஸ ஸஞ்ஞுப்பாதேன ஹேதுபூதேன சவந்தி, ஸஞ்ஞுப்பாதா வா உப்பாதாஸஞ்ஞா தே தேவாதி ஸம்பந்தோ. ஸந்தபாவாயாதி நிப்புபானாய. நனு செத்த ஜாதிஸதஸஹஸ்ஸதஸ்ஸங்வட்டாதீனமத்தகே, ததப்பந்தரே வா பவத்தாய அஸஞ்ஞுப்பத்தியா வஸேன லாபீ அதிச்சஸமுப்பன்னிகவாதோபி லாபீஸஸ்ஸதவாதோ விய அனேகபேதோ ஸம்பாவத்தி? ஸச்சமேவ, அனந்தரத்தா பன ஆஸன்னாய அஸஞ்ஞுப்பத்தியா வஸேன லாபீ அதிச்சஸமுப்பன்னிகவாதோ நயதஸ்ஸனவஸேன ஏகோவ தஸ்ஸிதோதி துட்டபுபுங். அத வா ஸஸ்ஸததிட்டிஸங்கஹதோ அதிச்சஸமுப்பன்னிகவாதஸ்ஸ ஸஸ்ஸதவாதே ஆகதோ ஸப்போபி தேஸனானயோ யதாஸம்பாவங் அதிச்சஸமுப்பன்னிகவாதோபி கஹேதப்போதி இமஸ்ஸ விஸேஸஸ்ஸ தஸ்ஸனத்தங் பகவதா

லாபீ⁴அதி⁴ச்சுமபுப்பன்னிகவாதோ³ அவிப⁴ஜித்வா து³ஸ்ஸிதோ, அவஸ்ஸஞ்சஸ்ஸ ஸஸ்ஸததி³ட்டி²ஸங்கு³ஹோ இச்சி³தப்போ³ ஸங்கிலேஸபக்கே² ஸத்தானமஜ்ஜா²ஸயஸ்ஸ ஸஸ்ஸதுச்சே²த³வஸேனேவ து³வித⁴த்தா, தேஸு³ ச உச்சே²தப்பஸங்கா³பா⁴வதோ. ததா² ஹி அட்ட²கதா²யங் ஆஸய-ஸத்து³ஸ்ஸ அத்து³தா⁴ரவஸேன வுத்தங் “ஸஸ்ஸதுச்சே²ததி³ட்டி² சா³தி, ததா² ச வக்க²தி “யாஸங் ஸத்தேவ உச்சே²ததி³ட்டி²யோ, ஸேஸா ஸஸ்ஸததி³ட்டி²யோ³தி (தீ³. நி. அட்ட². 1.97, 98).

நனு ச அதி⁴ச்சுமபுப்பன்னிகவாது³ஸ்ஸ ஸஸ்ஸததி³ட்டி²ஸங்கு³ஹோ ந யுத்தோ “அஹஞ்ஹி புப்பே³ நாஹோஸி³ந்திஆதி³வஸேன பவத்தனதோ அபுப்ப³ஸத்தபாதுபா⁴வகா³ஹகத்தா. ஸஸ்ஸததி³ட்டி² பன அத்தனோ, லோகஸ்ஸ ச ஸதா³பா⁴வகா³ஹினி “அத்தி³த்வேவ ஸஸ்ஸதிஸம³ந்தி பவத்தனதோதி? நோ ந யுத்தோ அனாக³தகோடிஅத³ஸ்ஸனேன ஸஸ்ஸதக்³கா³ஹஸமவரோத⁴த்தா. யதி³பி ஹி அயங் வாதோ³ “ஸொம்ஹி ஏதரஹி அஹுத்வா ஸந்ததாய பரிணதோ³தி (தீ³. நி. 1.68) அத்தனோ, லோகஸ்ஸ ச அதீதகோடிபராமஸனவஸேன பவத்தோ, ததா²பி வத்தமானகாலதோ பட்டா²ய ந தேஸங் கத்த²சி அனாக³தே பரியந்தங் பஸ்ஸதி, விஸேஸேன ச பச்சுப்பன்னானாக³தகாலேஸு அபரியந்தத³ஸ்ஸனபபா⁴விதோ ஸஸ்ஸதவாதோ³, யதா²ஹ “ஸஸ்ஸதிஸமங் ததே²வ டு³ஸ்ஸதீ³தி (தீ³. நி. 1.31 அத்த²தோ ஸமானங்) யதே²வங் ஸியா இமஸ்ஸ ச வாத³ஸ்ஸ, ஸஸ்ஸதவாதா³தி³னஞ்ச புப்ப³ந்தகப்பிகேஸு ஸங்கு³ஹோ ந யுத்தோயேவ அனாக³தகாலபராமஸனவஸேன பவத்தத்தாதி? யுத்தோ ஏவ ஸமுதா³கமஸ்ஸ அதீதகொட்டா²ஸிகத்தா. ததா² ஹி நேஸங் ஸமுதா³கமோ அதீதங்ஸபுப்பே³னிவாஸஞானேஹி, தப்பதிருபகானுஸ்ஸவாதி³பபா⁴விதேஹி ச தக்கனேஹி ஸங்கு³ஹிதோதி, ததா² சேவ ஸங்வண்ணிதங். அத² வா ஸப்ப³த்த² அப்படிஹதஞாணசாரேன த⁴ம்மஸ்ஸாமினா நிரவஸேஸதோ அக³திங், க³திஞ்ச யதா²பு⁴தங் ஸயங் அபி⁴ஞ்ஞா ஸச்சி³கத்வா பவேதி³தா ஏதா தி³ட்டி²யோ, தஸ்மா யாவதிகா தி³ட்டி²யோ ப⁴க³வதா தே³ஸிதா, யதா² ச தே³ஸிதா, தாவதிகா ததா² சேவ ஸன்னிட்டா²னதோ ஸம்படிச்சி³தப்பா³, ந செத்த² யுத்திவிசாரணா காதப்பா³ புத்த⁴விஸயத்தா. அசிந்தெய்யோ ஹி புத்தா⁴னங் புத்த⁴விஸயோ, ததா² ச வக்க²தி “தத்த² ந ஏகந்தேன காரணங் பரியேஸிதப்ப³ந்தி (தீ³. நி. அட்ட². 1.78-82).

து³தியபா⁴ணவாரவண்ணனா நி³ட்டி²தா.

அபரந்தகப்பிகவாதுவண்ணனா

74. “அபரந்தேஞாணங் (த⁴. ஸ. 1067), அபரந்தானுதி³ட்டி²னோ³திஆதி³ஸு (தீ³. நி. 1.74) விய அபரந்த -ஸத்தா³னங் யதா²க்கமங் அனாக³தகாலகொட்டா²ஸவாசகத்ங் ஸந்தா⁴யாஹ “அனாக³தகொட்டா²ஸஸங்கா³த³ந்தி. “புப்ப³ந்தங் கப்பெத்வா³திஆதி³ஸு வுத்தனயேன “அபரந்தங் கப்பெத்வா³திஆதி³ஸுபி அத்தோ² வேதி³தப்போ³. விஸேஸமத்தமேவ செத்த² வக்கா³ம.

ஸஞ்ஞீவாதுவண்ணனா

75. ஆகா⁴தனா உத்த⁴ந்தி உத்த⁴மாகா⁴தனங், மரணதோ உத்த⁴ங் பவத்தோ அத்தாதி அத்தோ². “உத்த⁴மாகா⁴தன³ந்தி பவத்தோ வாதோ³ உத்த⁴மாகா⁴தனோ ஸஹசரணவஸேன, தத்தி⁴தவஸேன ச, அந்தலோபனித்தே³ஸோ வா ஏஸ. ஸோ ஏதேஸந்தி உத்த⁴மாகா⁴தனிகா. ஏவங் ஸத்த³தோ நிப்ப³ன்னங் அத்த²தோ ஏவ து³ஸ்ஸேதுங் “உத்த⁴மாகா⁴தனா அத்தானங் வதந்தீ³தி வுத்தங், ஆகா⁴தனா உத்த⁴ங் உபரிபு⁴தங் அத்தபா⁴வந்தி அத்தோ². தே ஹி தி³ட்டி²க³திகா “உத்த⁴ங் மரணதோ அத்தா நிப்பி³காரோ³தி வதந்தி. “ஸோ ஏதேஸ³ந்திஆதி³னா அஸ்ஸத்தியத்த²ங் து³ஸ்ஸேதி யதா² “புத்த⁴மஸ்ஸ அத்தீ³தி புத்தோ⁴தி. அயங் அட்ட²கதா²தோ அபரோ நயோ - ஸஞ்ஞீதி பவத்தோ வாதோ³ ஸஞ்ஞீ ஸஹசரணாதி³னயேன, ஸஞ்ஞீ வாதோ³ ஏதேஸந்தி ஸஞ்ஞீவாதா³ ஸமாஸவஸேன. ஸஞ்ஞீவாதோ³ ஏவ வாதோ³ ஏதேஸந்தி ஹி அத்தோ².

76-77. ரூபீ அத்தாதி எத்த² கஸிணரூபங் “அத்தா³தி கஸ்மா வுத்தங், நனு ரூபவினிமுத்தேன அத்தனா ப⁴விதப்ப³ங் “ரூபமஸ்ஸ அத்தீ³தி வுத்தே ஸஞ்ஞாய விய ரூபஸ்ஸாபி அத்தனியத்தா. ந ஹி “ஸஞ்ஞீ அத்தா³தி எத்த² ஸஞ்ஞா ஏவ அத்தா, அத² கோ² “ஸஞ்ஞா அஸ்ஸ அத்தீ³தி அத்தே²ன அத்தனியாவ, ததா² ச வுத்தங் “தத்த² பவத்தஸஞ்ஞஞ்சஸ்ஸ ‘ஸஞ்ஞாதி க³ஹெத்வா³தி? ந கோ² பனேதமேவங் த³ட்ட²ப்ப³ங் “ரூபமஸ்ஸ அத்தீ³தி ரூபீ³தி, அத² கோ² “ரூப்பனஸ்ஸோ ரூபீ³தி. ரூப்பனஞ்செத்த² ரூபஸரிக்க³தாய கஸிணரூபஸ்ஸ வட்டி⁴தாவட்டி⁴தகாலவஸேன விஸேஸாபத்தி. ஸா ஹி “நத்தீ³தி ந ஸக்கா வத்துங் பரித்தவிபுலதாதி³விஸேஸஸப்பா⁴வதோ. யதே²வங் ஸியா “ரூப்பனஸ்ஸோ ரூபீ³தி, அத² இமஸ்ஸ வாத³ஸ்ஸ ஸஸ்ஸததி³ட்டி²ஸங்கு³ஹோ ந யுஜ்ஜதி ரூப்பனஸ்ஸஸ்ஸ பே⁴த³ஸப்பா⁴வதோதி? யுஜ்ஜதேவ காயபே⁴த³தோ உத்த⁴ங் பரிகப்பிதஸ்ஸ அத்தனோ நிப்பி³காரதாய தேன அதி⁴ப்பேதத்தா. ததா² ஹி வுத்தங் “அரோகோ³ பரங் மரணா³தி. அத² வா “ரூபமஸ்ஸ அத்தீ³தி ரூபீ³தி வுத்தேபி ந கோசி தோ³ஸோ கப்பனாஸித்தே⁴ன பே⁴தே³ன அபே⁴த³ஸ்ஸாபி நித்தே³ஸத³ஸ்ஸனதோ யதா² “ஸிலாபுத்தகஸ்ஸ ஸரீர³ந்தி.

அபிச அவயவவஸேன அவயவினோ ததா²னித்தே³ஸனித³ஸ்ஸனதோ யதா² “காயே காயானுபஸ்ஸீ³தி (ஸங். நி. 5.390), ரூப்பனங் வா ரூபங், ரூபஸபா⁴வோ, தத³ஸ்ஸ அத்தீ³தி ரூபீ³, அத்தா “ரூபினோ த⁴ம்மா³திஆதி³ஸு (த⁴. ஸ. 11.து³கமாதிகா) விய, ஏவஞ்ச கத்வா அத்தனோ ரூபஸபா⁴வத்தா “ரூபீ அத்தா³தி வசனங் ஞாயாக³தமேவாதி வுத்தங்

“கஸிணரூபங் அத்தா”தி. “கஹைத்வா”தி ஏதேன சேதஸ்ஸ ஸம்பந்தோ⁴. தத்தா²தி கஸிணரூபே. அஸ்ஸாதி பரிகப்பிதஸ்ஸ அத்தனோ, ஆஜீவகாத்யோ தக்கமத்தேன பஞ்ஞபெந்தி வியாதி அத்தோ². ஆஜீவகா ஹி தக்கிகாயேவ, ந லாபி⁴னோ. நியதவாதி³தாய ஹி கம்மபலபடிக்கே³பதோ நத்தி² தேஸங் ஜானஸமாபத்திலாபோ⁴. ததா² ஹிகண்ஹாபி⁴ஜாதிஆதி³ஸு காளகாதி³ரூபங் “அத்தா”தி ஏகச்சே ஆஜீவகா படிஜானந்தி. புரிமனயேன செத்த² லாபி⁴னங் துஸ்ஸேதி, பச்சி²மனயேன பன தக்கிகங். ஏவமீதி³ஸேஸு. ரோக³-ஸத்தோ³ ப⁴ங்கப்பரியாயோ ப⁴ங்கஸ்ஸாபி ருஜ்ஜனபா⁴வதோ, ஏவஞ்ச கத்வா அரோக³-ஸத்த³ஸ்ஸ நிச்சபரியாயதா உபபன்னா ஹோதி, தேனாஹ “நிச்சோ”தி. ரோக³-ஸத்தோ³ வா ப்யாதி⁴பரியாயோ. அரோகோ³தி பன ரோக³ரஹிததாஸ்ஸேன நிப்பி³காரதாய நிச்சதங் தி³ட்டி²க²திகோ படிஜானாதி³ துஸ்ஸேதுங் “நிச்சோ”தி வுத்தங் . கஸிணுக்கா⁴டிமகாஸபட்டமா³ருப்பவிஞ்ஞாணனத்தி²பா⁴வாகிஞ்சஞ்ஞாயதனானி யதா²ரஹமரூபஸமாபத்தினிமித்தங் நாம. நிம்ப³பன்னே தப்பரிமாணோ தித்தகரஸோ விய ஸரீரப்பரிமாணோ அருபீ அத்தா ஸரீரே திட்ட³தீதி தக்கமத்தேனேவ நிகுண்டா² “அருபீ அத்தா ஸஞ்ஞீ”தி பஞ்ஞபெந்தி³ ஆஹ “நிகுண்டா²த்யோ வியா”தி.

ததியா பனாதி “ருபீ ச அருபீ ச அத்தா”தி லத்தி⁴. மிஸ்ஸககா³ஹவஸேனாதி ரூபாரூபஸமாபத்தீனங் யதா²வுத்தானி நிமித்தானி ஏகஜ்ஜங் கத்வா ஏகோவ “அத்தா”தி, தத்த² பவத்தஸஞ்ஞஞ்சஸ்ஸ “ஸஞ்ஞா”தி க³ஹணவஸேன. அயஞ்ஹி தி³ட்டி²க²திகோ ரூபாரூபஸமாபத்திலாபி⁴ தாஸங் நிமித்தங் ரூபபா⁴வேன, அருபபா⁴வேன ச “அத்தா”தி கஹைத்வா “ருபீ ச அருபீ சா”தி அபி⁴னிவேஸங் ஜனேஸி அதே²தவாதி³னோ விய, தக்கமத்தேனேவ வா ரூபாரூபத⁴ம்மானங் மிஸ்ஸகக³ஹணவஸேன “ருபீ ச அருபீ ச அத்தா”தி அபி⁴னிவிஸ்ஸ அட்டா³ஸி. சதுத்தா²தி “நேவ அருபீ ச நாரூபீ ச அத்தா”தி லத்தி⁴. தக்ககா³ஹேனேவாதி ஸங்காரஸேஸஸுகு³மபா⁴வப்பத்த⁴ம்மா விய அச்சந்தஸுகு³மபா⁴வப்பத்தியா ஸகிச்சஸாத⁴னாஸமத்த²தாய க³ம்ப⁴குச்சி² [த³ம்ப⁴குட்ட (தீ³. நி. 16-77)] ஹத்த²பாதா²தி³ஸங்கா⁴தோ விய நேவ ரூபீ, ரூபஸபா⁴வானதிவத்தனதோ ந ச அருபீதி ஏவங் பவத்தக்ககா³ஹேனேவ.

அயங் அட்ட²கதா²முத்தகோ நயோ - நேவருபீ நாரூபீதி எத்த² ஹி அந்தானந்திகசதுத்த²வாதே³ விய அஞ்ஞமஞ்ஞபடிக்கே³பவஸேன அத்தோ² வேதி³தப்போ³. ஸதிபி ச ததியவாதே³ன இமஸ்ஸ ஸமானத்த²பா⁴வே தத்த² தேஸகாலபே⁴த³வஸேன விய இத⁴ காலவத்து³பே⁴த³வஸேன ததியசதுத்த²வாதா³னங் விஸேஸோ துட்ட³ப்போ³. காலபே⁴த³வஸேன ஹி இத⁴ ததியவாத³ஸ்ஸ பவத்தி ரூபாரூபனிமித்தானங் ஸஹஅனுபட்ட²னதோ. சதுத்த²வாத³ஸ்ஸ பன வத்து³பே⁴த³வஸேன பவத்தி ரூபாரூபத⁴ம்மஸமூஹபா⁴வதோதி. து³தியசதுக்கங் அந்தானந்திகவாதே³ வுத்தனயேன வேதி³தப்ப³ங் ஸப்ப³தா² ஸத்த²த²தோ ஸமானத்த²தா. யங் பனெத்த² வத்தப்ப³ங், தம்பி “அமதி கச்ச³தி பா⁴வோ ஓஸானமெத்தா²”திஆதி³னா அம்ஹேஹி வுத்தமேவ, கேவலங் பன தத்த² புப்ப³ந்தகப்பனாவஸேன பவத்தோ, இத⁴ அபரந்தகப்பனாவஸேனாதி அயங் விஸேஸோ பாகடோயேவ. காமஞ்ச நானத்தஸஞ்ஞீ அத்தாதி அயம்பி வாதோ³ ஸமாபன்னகவஸேன லப்ப⁴தி. அட்ட²ஸமாபத்திலாபி⁴னோ தி³ட்டி²க²திகஸ்ஸ வஸேன ஸஞ்ஞாபே⁴த³ஸம்ப⁴வதோ. ததா²பி ஸமாபத்தியங் ஏகரூபேனேவ ஸஞ்ஞாய உபட்ட²னதோ லாபி⁴வஸேன ஏகத்தஸஞ்ஞிதா ஸாதிஸயங் யுத்தாதி ஆஹ “ஸமாபன்னகவஸேன ஏகத்தஸஞ்ஞீ”தி. ஏகஸமாபத்திலாபி⁴னோ ஏவ வா வஸேன அத்தோ² வேதி³தப்போ³. ஸதிபி ச ஸமாபத்திபே⁴த³தோ ஸஞ்ஞாபே⁴த³ஸம்ப⁴வே ப³ஹித்தா⁴ புதுத்தாரம்மணேயேவ ஸஞ்ஞானானத்தஸ்ஸ ஓளாரிகஸ்ஸ ஸம்ப⁴வதோ தக்கீவஸேனேவ நானத்தஸஞ்ஞிதங் துஸ்ஸேதுங் “அஸமாபன்னகவஸேன நானத்தஸஞ்ஞீ”தி வுத்தங். பரித்தகஸிணவஸேனாதி அவட்ட³டி⁴தத்தா அப்பககஸிணவஸேன, கஸிணக்க³ஹணஞ்செத்த² ஸஞ்ஞாய விஸயத³ஸ்ஸனங். விஸயவஸேன ஹி ஸஞ்ஞாய பரித்ததா, இமினா ச ஸதிபி ஸஞ்ஞாவினிமுத்தத⁴ம்மே “ஸஞ்ஞாயேவ அத்தா”தி வுத்தீதி துஸ்ஸேதி. ஏஸ நயோ விபுலகஸிணவஸேனாதி எத்தா²பி. ஏவஞ்ச கத்வா அந்தானந்திகவாதே³ சேவ இத⁴ ச அந்தானந்தசதுக்கே பட்ட²மது³தியவாதே³ஸு ஸத்த²த²மத்ததோ ஸமானேஸுபி ஸபா⁴வதோ தேஹி த்³வீஹி வாதே³ஹி இமேஸங் த்³வின்னங் வாதா³னங் விஸேஸோ ஸித்தோ⁴ ஹோதி, அஞ்ஞதா² வுத்தப்பகாரேஸு வாதே³ஸு ஸதிபி புப்ப³ந்தாபரந்தகப்பனபே⁴த³மத்தேன கேஹிசி விஸேஸே கேஹிசி அவிஸேஸோயேவ வியாதி.

அயங் பன அட்ட²கதா²முத்தகோ நயோ - “அங்குட்ட³ப்பமாணோ அத்தா, அனுமத்தோ அத்தா”திஆதி³லத்தி⁴வஸேன பரித்தோ ச ஸோ ஸஞ்ஞீ சாதி பரித்தஸஞ்ஞீ காபிலகாணாத³பு⁴தயோ [கபிலகாணாத³யோ (தீ³. நி. 16-77)] விய. அத்தனோ ஸப்ப³க²தபா⁴வபடிஜானவஸேன அப்பமாணோ ச ஸோ ஸஞ்ஞீ சாதி அப்பமாணஸஞ்ஞீதி.

திப்ப³சக்கு²பரிப⁴ண்ட³த்தா யதா²கம்மபக³ஞாணஸ்ஸ திப்ப³சக்கு²பபா⁴வஜனிதேன யதா²கம்மபக³ஞாணேன திஸ்ஸமானாபி ஸத்தானங் ஸுகா²தி³ஸமங்கி³தா திப்ப³சக்கு²னாவ திட்ட² நாமாதி ஆஹ “திப்ப³பேன சக்கு²னா”திஆதி³. சதுக்கனயங், பஞ்சகனயஞ்ச ஸந்தா⁴ய திகசதுக்கஜ்ஜானபூ⁴மிய³ந்தி வுத்தங். தி³ட்டி²க²திகவிஸயாஸு ஹி பஞ்சவோகாரஜ்ஜானபூ⁴மீஸு வேஹப்ப³ஸபூ⁴மிங் டுபெத்வா அவஸேஸா யதா²ரஹங் சதுக்கனயே திகஜ்ஜானஸ்ஸ, பஞ்சகனயே ச சதுக்கஜ்ஜானஸ்ஸ விபாகட்ட²னத்தா திகசதுக்கஜ்ஜானபூ⁴மியோ நாம. ஸுத்தா⁴வாஸா பன தேஸமவிஸயா. நிப்ப³புத்தமானந்தி உப்பஜ்ஜமானங். நனு ச “ஏகந்தஸுகீ² அத்தா”திஆதி³னா பவத்தவாதா³னங் அபரந்ததி³ட்டி²பா⁴வதோ “நிப்ப³புத்தமானங் திஸ்ஸவா”தி பச்சுப்பன்னவசனங் அனுபன்னமேவ வியா. அனாக³தவிஸயா ஹி ஏதே வாதா²தி? உபபன்னமேவ அனாக³தஸ்ஸ ஏகந்தஸுகீ²பா⁴வாதி³கஸ்ஸ பகப்பனாய பச்சுப்பன்னநிப்ப³புத்தி³தஸ்ஸனேன அதி⁴ப்பேதத்தா. தேனேவாஹ

“நிப்புத்தமானங் திஸ்வா ‘ஏகந்தஸுகீ’தி கண்ணாதி”தி. எத்த² ச தஸ்ஸங் தஸ்ஸங் பூ⁴மியங் பாஹுல்லேன ஸுகா²திஸ்ஸஹிதத்⁴ம்மப்பவத்தித்²ஸ்ஸனங் படிச்ச தேஸங் “ஏகந்தஸுகீ”திஆதி³கஹணதோ ததனுருபாயேவ பூ⁴மி வுத்தாதி தட்ட²ப்புங். ஸத்தந்தராபி⁴ஸம்பந்த⁴வஸேன விய ஹி அத்தபகரணாதி³வஸேனபி அத்த²விஸேஸோ லப்ப⁴தி. “ஏகந்தஸுகீ”திஆதி³ஸு ச ஏகந்தபா⁴வோ பஹுலங் பவத்திமத்தங் பதி பயுத்தோ. ததாபவத்திமத்த²ஸ்ஸனேன தேஸங் ஏவங் கஹணதோ. அத² வா ஹத்தி²த்²ஸ்ஸகஅந்தா⁴ விய திட்டி³கதிகா யங் யதேவ பஸ்ஸந்தி, தங் ததேவ அபி⁴னிவிஸ்ஸ வோஹரந்தி. வுத்தஞ்ஹேதங் ப⁴குவதா உதா³னே “அஞ்ஞதித்தியா பி⁴க்கவே, பரிப்பாஜகா அந்தா⁴ அசக்குகா”திஆதி³, (உதா³: 55) தஸ்மா அலமெத்த² யுத்திமக்க³னாதி. “திப்பேன சக்குனா திஸ்வா”தி வுத்தமத்த²ங் ஸமத்தே²துங் “விஸேஸதோ ஹி”திஆதி³ வுத்தங்.

அஸஞ்ஞீனேவஸஞ்ஞீனாஸஞ்ஞீவாதுவண்ணனா

78-83. அத² ந கோசி விஸேஸோ அத்தி²தி சோதனங் ஸோதே⁴தி “கேவலஞ்ஹி”திஆதி³னா. “அஸஞ்ஞீ”தி ச “நேவஸஞ்ஞீனாஸஞ்ஞீ”தி ச கண்ணந்தானங் தா திட்டி³யோதி ஸம்பந்தோ⁴. காரணந்தி விஸேஸகாரணங், திட்டி³ஸமுதா³கமகாரணங் வா. ஸதிபி கிஞ்சி காரணபரியேஸனஸம்ப⁴வே திட்டி³கதிகவாதா³னங் அனாத்ரியபா⁴வங் தஸ்ஸேதுங் “ந ஏகந்தேன காரணங் பரியேஸிதப்ப³ந்தி வுத்தங். கஸ்மாதி ஆஹ “திட்டி³கதிகஸஸா”திஆதி³, ஏதேன பரியேஸனக்கமாபா⁴வதோதி அபரியேஸிதப்ப³காரணங் தஸ்ஸேதி. இதங் வுத்தங் ஹோதி - அஸஞ்ஞீவாதே³ அஸஞ்ஞீப⁴வே நிப்புத்தஸத்தவஸேன பவத்தோ பட²மவாதோ³, “ஸஞ்ஞங் அத்ததோ ஸமனுபஸ்ஸதி”தி எத்த² வுத்தனயேன ஸஞ்ஞங்யேவ “அத்தா”தி கஹேத்வா தஸ்ஸ கிஞ்சனபா⁴வேன டி³தாய அஞ்ஞாய ஸஞ்ஞாய அபா⁴வதோ “அஸஞ்ஞீ”தி பவத்தோ து³தியவாதோ³, ததா² ஸஞ்ஞாய ஸஹ ரூபத⁴ம்மே, ஸப்பே³ ஏவ வா ரூபாரூபத⁴ம்மே “அத்தா”தி கஹேத்வா பவத்தோ ததியவாதோ³, தக்ககாஹவஸேனேவ சதுத்த²வாதோ³ பவத்தோ.

து³தியசதுக்கேபி கஸிணரூபஸ்ஸ அஸஞ்ஞானநஸபா⁴வதாய அஸஞ்ஞீதி கத்வா அந்தானந்திகவாதே³ வுத்தனயேன சத்தாரோ விகப்பா பவத்தா. நேவஸஞ்ஞீனாஸஞ்ஞீவாதே³ பன நேவஸஞ்ஞீனாஸஞ்ஞீப⁴வே நிப்புத்தஸத்தவஸேன சதிபடிஸந்தி⁴ஸு , ஸப்ப³த்த² வா படுஸஞ்ஞாகிச்சங் காதுங் அஸமத்தா³ய ஸுகு³மாய ஸஞ்ஞாய அத்தி²பா⁴வபடிஜானநவஸேன பட²மவாதோ³, அஸஞ்ஞீவாதே³ வுத்தனயேன ஸுகு³மாய ஸஞ்ஞாய வஸேன, ஸஞ்ஞானநஸபா⁴வதாபடிஜானநவஸேன ச து³தியவாதா³யோ பவத்தாதி. ஏவங் கேனி பகாரேன ஸதிபி காரணபரியேஸனஸம்ப⁴வே திட்டி³கதிகவாதா³னங் பரியேஸனக்கமாபா⁴வதோ ஆதரங் கத்வா மஹுஸ்ஸாஹேன தேஸங் காரணங் ந பரியேஸிதப்ப³ந்தி. ஏதேஸங் பன ஸஞ்ஞீஅஸஞ்ஞீனேவஸஞ்ஞீனாஸஞ்ஞீவாதா³னங் ஸஸ்ஸததி³ட்டி³ஸங்கஹோ “அரோகோ³ பரங் மரணா”தி வசனதோ பாகடோயேவ.

உச்சேதவாதுவண்ணனா

84. அவிஜ்ஜமானஸ்ஸ வினாஸாஸம்ப⁴வதோ அத்தி²பா⁴வஹேதுகோ உச்சேதோ³தி தஸ்ஸேதுங் விஜ்ஜமானவாசகேன ஸந்த-ஸத்தே³ன “ஸதோ”தி பாளியங் வுத்தந்தி ஆஹ “விஜ்ஜமானஸ்ஸா”தி. விஜ்ஜமானதாபயுத்தோ சேஸ திட்டி³கதிகவாதவிஸயோ ஸத்தோயேவ இத⁴ அதி⁴ப்பேதோதி தஸ்ஸனத்த²ங் பாளியங் “ஸத்தஸ்ஸா”தி வுத்தங், தேன இமமத்த²ங் தஸ்ஸேதி - யதா² ஹேதுபுலபா⁴வேன பவத்தமானானங் ஸபா⁴வத⁴ம்மானங் ஸதிபி ஏகஸந்தானபரியாபன்னானங் பி⁴ன்னஸந்ததிபதிதேஹி விஸேஸே ஹேதுபுலபூ⁴தானங் பரமத்த²தோ பி⁴ன்னஸபா⁴வத்தா பி⁴ன்னஸந்தானபதிதானங் விய அச்சந்தங் பே⁴துஸ்ஸன்னிட்டானேன நானத்தனயஸ்ஸ மிச்சா³கஹணங் உச்சேதா³பி⁴னிவேஸஸ்ஸ காரணங், ஏவங் ஹேதுபுலபூ⁴தானங் விஜ்ஜமானேபி ஸபா⁴வபே⁴தே³ ஏகஸந்ததிபரியாபன்னதாய ஏகத்தனயேன அச்சந்தமபே⁴த³கஹணம்பி காரணமேவாதி. ஸந்தானவஸேன ஹி பவத்தமானேஸு கந்தே⁴ஸு க⁴னவினிப்போ⁴கா³பா⁴வேன தேஸங் இத⁴ ஸத்தகா³ஹோ, ஸத்தஸ்ஸ ச அத்தி²பா⁴வகாஹேதுகோ உச்சேதவாதோ³, அனுபுப்ப³னிரோத⁴வஸேன பன நிரந்தரவினாஸோ இத⁴ “உச்சேதோ”தி அதி⁴ப்பேதோ யாவாயங் அத்தா உச்சி³ஜ்ஜமானோ ப⁴வதி, தாவாயங் விஜ்ஜதியேவாதி கஹணதோதி ஆஹ “உபச்சேத³”ந்தி. உ-ஸத்தோ³ ஹி உப-ஸத்த³பரியாயோ, ஸோ ச உபஸங்கமனத்தோ², உபஸங்கமனஞ்செத்த² அனுபுப்ப³முப்பஜ்ஜித்வா அபராபரங் நிரோத⁴வஸேன நிரந்தரதா. அபிச புனானுப்பஜ்ஜமானவஸேன நிருத³யவினாஸோயேவ உச்சேதோ³ நாம யதா²வுத்தனயேன கஹணதோதி ஆஹ “உபச்சேத³”ந்தி. உ-ஸத்தோ³, ஹி உப-ஸத்தோ³ ச எத்த² உபரிபா⁴கத்தோ². நிருத்த⁴தோ பரபா⁴கோ³ ச இத⁴ உபரிபா⁴கோ³தி வுச்சதி.

நிரந்தரவஸேன , நிருத³யவஸேன வா விஸேஸேன நாலோ வினாஸோ, ஸோ பன மங்ஸசக்குபஞ்ஞாசக்க³னங் தஸ்ஸனபதா²திக்கமனதோ அதஸ்ஸனமேவாதி ஆஹ “அதஸ்ஸன”ந்தி. அதஸ்ஸனே ஹி நாஸ-ஸத்தோ³ லோகே நிருளஹோ “த்வே சாபரே வண்ணவிகாரணாஸா”திஆதி³ஸு (காஸிகா 6-3-109 ஸுத்தங் பஸ்ஸிதப்ப³ங்) விய. பா⁴வவிகமந்தி ஸபா⁴வாபக³மங். யதா²த⁴ம்மங் ப⁴வனங் பா⁴வோதி ஹி அத்தேன இத⁴ பா⁴வ-ஸத்தோ³ ஸபா⁴வவாசகோ. யோ பன நிரந்தரங் நிருத³யவினாஸவஸேன உச்சி³ஜ்ஜதி, ஸோ அத்தனோ ஸபா⁴வேன டா³துமஸக்குணெய்யதாய “பா⁴வாபகமோ”தி வுச்சதி. “தத்தா”திஆதி³னா உச்சேதவாதஸ்ஸ யதா²பா⁴ங் ஸமுதா³கமங் நிதஸ்ஸனமத்தேன தஸ்ஸேதி, தேன வக்கதி “ததா² ச அஞ்ஞதா²

ச விகப்பெத்வாவா"தி. தத்தா"தி "ஸ்தோ ஸத்தஸ்ஸ உச்சேத"ங் வினாஸங் விபாவங் பஞ்ஞபெந்தி"தி வசனே. லாபீ"தி திப்புச்சக்குஞாணலாபீ". தத்வஸஸலாபீ" சேவ ஸப்புஸோ அலாபீ" ச இத" அபரந்தகப்பிகட்டானே "அலாபீ" த்வேவ வுச்சதி.

சுதிந்தி ஸெக்கபுதுஜ்ஜனாநம்பி சுதிமேவ. ஏஸ நயோ சுதிமத்தமேவாதி எத்தா"பி. உபபத்திங் அபஸ்ஸந்தோதி தட்டுங் ஸமத்தேபி ஸதி அனோலோகனவஸேன அபஸ்ஸந்தோ. ந உபபாதந்தி புப்புயோகாபாவேன, பரிகம்மாகரணேன வா உபபத்திங் தட்டுங் ந ஸக்கோதி, ஏவஞ்ச கத்வா நயத்வயே விஸேஸோ பாகடோ ஹோதி. கோ பரலோகங் ஜானாதி, ந ஜானாதியேவாதி நத்திகவாதுவஸேன உச்சேத"ங் கண்ணாத்தி ஸஹ பாடஸேஸேன ஸம்பந்தோ", நத்திகவாதுவஸேன மஹாமுள்ளபாவேனேவ "இதோ அஞ்ஞோ பரலோகோ அத்தி"தி அனவபோதனதோ இமங் திட்டிங் கண்ணாத்தி அதிப்பாயோ. "எத்தகோயேவ விஸயோ, ய்வாயங் இந்திரியகோசரோ"தி அத்தனோ தீதுயா ஹத்தக்கண்ணனகராஜா விய காமஸுகாபிரத்ததாயபி கண்ணாத்தி ஆஹ "காமஸுகித்ததாய வா"தி. வண்டதோ பதிதபண்ணானங் வண்டேன அபடிஸந்திபகாபாவங் ஸந்தாய "ந புன விருஹந்தி"தி வுத்தங். ஏவமேவ ஸத்தாதி யதா பண்டுபலாஸோ பந்தனா பவத்தோ புன ந படிஸந்தியதி, ஏவமேவ ஸப்புபி ஸத்தா அப்படிஸந்திகா மரணபரியோஸானா அபோனொப்புபவிகா அப்படிஸந்திகாமரணமேவ நிகச்சந்திதி அத்தோ. உத்கப்புள்ளகபமா ஹி ஸத்தா புன அனுப்பஜ்ஜமானதோதி தஸ்ஸ லத்தி". ததா"தி "லாபீ" அனுஸ்ஸரந்தோ"திஆதினா [அரஹதோ (அட்ட)] நிதஸ்ஸனவஸேன வுத்தப்பகாரேன. அஞ்ஞதா"தி தக்கனஸ்ஸ அனேகப்பகாரஸம்பவதோ ததோ அஞ்ஞேனபி பகாரேன. லாபிணோபி சுதிதோ உத்த"ங் உபபாதஸ்ஸ அதஸ்ஸனமத்தங் பதி தக்கனேனேவ இமா திட்டியோ உப்பஜ்ஜந்தி வுத்தங் "விகப்பெத்வாவா"தி. ததா" ச விகப்பெத்வாவ உப்பன்னா அஞ்ஞதா" ச விகப்பெத்வாவ உப்பன்னாதி ஹி ஸம்பந்தோ". தத்த "த்வே ஜனா"திஆதினா உச்சேதக்காஹகப்பேததஸ்ஸனேன இமமத்தங் தஸ்ஸேதி. யதா அமராவிக்கேபிகவாதா ஏகந்தஅலாபீவஸேனேவ தேஸிதா, யதா ச உத்தமகாத்தனிகஸஞ்ஞுவாதே சதுத்தசதுக்கே ஸஞ்ஞுவாதா ஏகந்தலாபீவஸேனேவ தேஸிதா, நயிமே. இமே பன ஸஸ்ஸதேகச்சஸஸ்ஸதவாதாயோ விய லாபீஅலாபீவஸேனேவ தேஸிதாதி. யதேவங் கஸ்மா ஸஸ்ஸதவாதாதீஸு விய லாபீவஸேன, தக்கீவஸேன ச பச்சேகங் தேஸனமகத்வா ஸஸ்ஸதவாதாதீஸேனாஹி அஞ்ஞதா இத" தேஸனா கதாதி? வுச்சதே - தேஸனாவிலாஸப்பத்திதோ. தேஸனாவிலாஸப்பத்தா ஹி புத்தா பகவந்தோ, தே வேனெய்யஜ்ஜாஸயானுருபங் விவிதேனாகாரேன தம்மங் தேஸெந்தி, ந அஞ்ஞதா. யதி ஹி இதாபி ச ததாதேஸனாய நிபந்தனபுதோ வேனெய்யஜ்ஜாஸயோ பாவெய்ய, ததாரூபமேவ பகவா வதேய்ய, கதங்? "இத" பிக்கவே, ஏகச்சோ ஸமணோ வா ப்ராஹ்மணோ வா ஆதப்பமன்வாய...பே... யதா ஸமாஹிதே சித்தே ஸத்தானங் சுதூபபாதஞாணாய சித்தங் அபிநிண்ணாமேதி, ஸோ திப்புன சக்குனா விஸுத்தேன அதிகந்தமானுஸகேன அரஹதோ சுதிசித்தங் பஸ்ஸதி, புதாநங் வா பரஸத்தானங், ந ஹேவ கோ ததுத்த"ங் உபபத்திங். ஸோ ஏவமாஹ 'யதோ கோ போ" அயங் அத்தா ரூபீ சாதாமஹாபுதிகோ மாதாபெத்திகஸம்பவோ காயஸ்ஸ பதோ உச்சிஜ்ஜதி வினஸ்ஸதி, ந ஹோதி பரங் மரணாதிஆதினா" விஸேஸலாபிணோ, தக்கினோ ச விஸங் கத்வா. யஸ்மா பன ததாதேஸனாய நிபந்தனபுதோ வேனெய்யஜ்ஜாஸயோ ந இத" பவதி, தஸ்மா தேஸனாவிலாஸேன வேனெய்யஜ்ஜாஸயானுருபங் ஸஸ்ஸதவாதாதீஸேனாஹி அஞ்ஞதாயேவாயங் தேஸனா கதாதி தட்டப்புங்.

அத வா ஸஸ்ஸதேகச்சஸஸ்ஸதவாதாதீஸு விய ந இத" தக்கீவாததோ விஸேஸலாபீவாதோ பிண்ணாகாரோ, அத கோ ஸமானப்பகாரதாய ஸமானாகாரோயேவாதி இமஸ்ஸ விஸேஸஸ்ஸ பகாஸனத்தங் அயமுச்சேதவாதோ பகவதா புரிமவாதேஹி விஸிட்டாகாரபாவேன தேஸிதோ. ஸம்பவதி ஹி இத" தக்கினோபி அனுஸ்ஸவாதீவஸேன அதிகமவதோ விய அபிநிவேஸோ. அபிச ந இமா திட்டியோ பகவதா அனாகதே ஏவங்பாவீவஸேன தேஸிதா, நாபி ஏவமேதே பாவெய்யுந்தி பரிகப்பனாவஸேன, அத கோ யதா யதா திட்டிகுதிசேஹி "இதமேவ ஸச்சங், மோகாமஞ்ஞந்தி (ம. நி. 2.187, 203, 427; 3.27, 28; உதா. 55) மஞ்ஞிதா, ததா ததாயேவ இமே திட்டிகுதா யதாபுச்சங் ஸப்புஞ்ஞுதஞ்ஞாணேன பரிச்சிந்தித்வா பகாஸிதா, யேஹி கம்பீராதிப்பகாரா அபுதுஜ்ஜனகோசரா புத்ததம்மா பகாஸந்தி, யேஸஞ்ச பரிகித்தனேன ததா"கதா ஸம்மதேவ தோமிதா ஹோந்தி.

அபரோ நயோ - யதா உச்சேதவாதீஹி திட்டிகுதிசேஹி உத்தருத்தரபவதஸ்ஸீஹி அபரபவதஸ்ஸீனங் தேஸங் வாதபடிஸேதவஸேன ஸகஸகவாதா பதிட்டாபிதா, ததாயேவாயங் தேஸனா கதாதி புரிமதேஸனாஹி இமிஸ்ஸா தேஸனாய பவத்திபேதோ ந சோதேதப்போ, ஏவஞ்ச கத்வா அருபபாவபேதவஸேன உச்சேதவாதோ சதுதா விபஜித்வா விய காமருபபாவபேதவஸேனாபி அனேகதா விபஜித்வாயேவ வத்தப்போ, ஏவங் ஸதி பகவதா வுத்தஸத்தகதோ பஹுதரபேதோ உச்சேதவாதோ ஆபஜ்ஜதி, அத வா பச்சேகங் காமருபபாவபேதவஸேன விய அருபபாவவஸேனாபி ந விபஜித்வா வத்தப்போ, ஏவம்பி ஸதி பகவதா வுத்தஸத்தகதோ அப்பதரபேதாவ உச்சேதவாதோ ஆபஜ்ஜதி ச ஏவங்காராபி சோதனா அனவகாஸா ஏவ ஹோதி. திட்டிகுதிகானஞ்ஞி யதாபிமதங் தேஸனா பவத்தாதி.

85. மாதாபிதூனங் ஏதந்தி தங்ஸம்பந்தனதோ ஏதங் மாதாபிதூனங் ஸந்தகந்தி அத்தோ. ஸுக்கஸோணிதந்தி பிது ஸுக்கங், மாது ஸோணிதஞ்ச, உபிண்ணங் வா ஸுக்கஸங்காதங் ஸோணிதங். மாதாபெத்திகேதி நிமித்தே சேதங் பம்மங். இதி இமேஹி தீஹி பதேஹி. "ரூபகாயவஸேனா"தி அவத்வா "ரூபகாயஸீஸேனா"தி வதந்தோ

அருபம்பி தேஸங் “அத்தா”தி க்ஹணங் ஞாபேதி. இமினா பகாரேன இத்தந்தி ஆஹ “ஏவமேகே”தி. ஏவங்-ஸத்தோ ஹெத்த இத்தமத்தோ, இமினா பகாரேனாதி அத்தோ. ஏகேதி ஏகச்சே, அஞ்ஞே வா.

86. மனுஸ்ஸானங் புப்பே க்ஹிதத்தா, அஞ்ஞேஸஞ்ச அஸம்பவதோ “காமாவசரோ”தி எத்த சகாமாவசரதேவபரியாபன்னோதி அத்தோ. கபளீகாரோ செத்த யதாவத்தஸுதாஹாரோ.

87. ஜானமனேன நிப்பத்தோதி எத்த யங் வத்தப்பங், தங் ஹெட்டா வத்தமேவ. மஹாவயவோ அங்கோ, தத்த விஸுங் பவத்தோ பச்சங்கோ, ஸப்பேஹி அங்கப்பச்சங்கேஹி யுத்தோ ததா. தேஸந்தி சக்குஸோதிந்த்ரியானங். இதரேஸந்தி காஹ்ஜிவஹாகாயிந்த்ரியானங். தேஸம்பி இந்த்ரியானங் ஸண்டானங் புரிஸவேஸவஸேனேவ வேதித்தப்பங். ததா ஹி அட்டகதாஸு வத்தங் “ஸமானேபி தத்த உபயலிங்காபாவே புரிஸஸண்டானாவ தத்த ப்ரஹ்மானோ, ந இத்திஸண்டானா”தி.

88-92. ஆகாஸானஞ்சாயதன-ஸத்தோ இத்த பாவேயேவாதி ஆஹ “ஆகாஸானஞ்சாயதனபவ”ந்தி. எத்தாஹ - யுத்தங் தாவ புரிமேஸு தீஸு வாதேஸு “காயஸ்ஸ பேதா”தி வத்துங் பஞ்சவோகாரபவபரியாபன்னங் அத்தபாவமாரப்பவத்தத்தா தேஸங் வாதானங், சதுவோகாரபவபரியாபன்னங் பன அத்தபாவங் நிஸ்ஸாய பவத்தேஸு சதுத்தாதீஸு சதுஸு வாதேஸு கஸ்மா “காயஸ்ஸ பேதா”தி வத்தங். ந ஹி அருபீனங் காயோ விஜ்ஜதி. யோ பேதோதி வச்செய்யாதி? ஸச்சமேதங், ரூபத்தபாவே பன பவத்தவோஹாரேனேவ திட்டிக்ஹிதிகோ அருபத்தபாவேபி காயவோஹாரங் ஆரோபெத்வா ஏவமாஹ. லோகஸ்மிஞ்ஹி திஸ்ஸதி அஞ்ஞத்தபூதோபி வோஹாரோ ததஞ்ஞத்தஸுமாரோபிதோ யதா தங் “ஸஸவிஸாணங், கங் புப்ப”ந்தி. யதா ச திட்டிக்ஹிதிகா திட்டியோ பஞ்ஞபெந்தி, ததாயேவ பகவாபி தேஸேதீதி. அபிச நாமகாயபாவதோ ப்ஸஸாதித்தம்மஸுமஹபூதே அருபத்தபாவே காயனித்தேஸோ தட்டப்போ. ஸுமஹட்டேனபி ஹி “காயோ”தி வச்சதி “ஹத்திகாயோ அஸ்ஸகாயோ”திஆதீஸு விய. எத்த ச காமாவசரதேவத்தபாவாதினிரவஸேஸவிபவதிட்டாபகானங் துதியாதிவாதானங் அபரந்தகப்பிகபாவோ யுத்தோ ஹோது அனாகத்தத்தவிஸயத்தா தேஸங் வாதானங், கதங் பன திட்டிக்ஹிதிகஸ்ஸ பச்சக்கபூதமனுஸ்ஸத்தபாவாபகம்பதிட்டாபகஸ்ஸ பட்டமவாதஸ்ஸ அபரந்தகப்பிகபாவோ யுஜ்ஜெய்ய பச்சப்பன்னத்தவிஸயத்தா தஸ்ஸ வாதஸ்ஸ. துதியவாதாதீனஞ்ஹி புரிமபுரிமவாதஸ்ஸங்க்ஹிதஸ்ஸேவ அத்தனோ அனாகதே ததுத்தரிபவூபபன்னஸ்ஸ ஸமுச்சேதபோதனதோ யுஜ்ஜதி அபரந்தகப்பிகதா, ததா சேவ வத்தங் “நோ ச கோ போ அயங் அத்தா எத்தாவதா ஸம்மா ஸமுச்சின்னோ ஹோதி”திஆதி (தீ. நி. 1.85) யங் பன தத்த வத்தங் “அத்தி கோ போ அஞ்ஞோ அத்தா”தி, (தீ. நி. 1.87) தங் மனுஸ்ஸத்தபாவாதிஹெட்டிமத்தபாவவிஸேஸாபெக்காய வத்தங், ந ஸப்பதா அஞ்ஞபாவதோ. பட்டமவாதஸ்ஸ பன அனாகதே ததுத்தரிபவூபபன்னஸ்ஸ அத்தனோ ஸமுச்சேதபோதனாபாவதோ, “அத்தி கோ போ அஞ்ஞோ அத்தா”தி எத்த அஞ்ஞபாவேன அக்கஹணதோ ச ந யுஜ்ஜதேவ அபரந்தகப்பிகதாதி? நோ ந யுஜ்ஜதி இத்தலோகபரியாபன்னத்தேபி பட்டமவாதவிஸயஸ்ஸ அனாகதகாலிகஸ்ஸேவ தேன அதிப்பேதத்தா. பட்டமவாதினாபி ஹி இத்தலோகபரியாபன்னஸ்ஸ அத்தனோ பரங் மரணா உச்சேதோ அனாகதகாலவஸேனேவ அதிப்பேதோ, தஸ்மா சஸ்ஸ அபரந்தகப்பிகதாய ந கோசி விரோதோதி.

திட்டத்தம்மனிப்பானவாதவண்ணனா

93. ஞானேன தட்டப்போதி திட்டோ, திட்டோ ச ஸோ ஸபாவட்டேன தம்மோ சாதி திட்டத்தம்மோ, தஸ்ஸனபூதேன ஞானேன உபலத்தஸபாவோதி அத்தோ. ஸோ பன அக்கானமிந்த்ரியானங் அபிமுஹூதோ விஸயோயேவாதி வத்தங் “பச்சக்கத்தம்மோ வச்சதீ”தி. தத்த யோ அனிந்த்ரியவிஸயோ, ஸோபி ஸுபாகடபாவேன இந்த்ரியவிஸயோ விய ஹோதீதி கத்வா ததா வத்தந்தி தட்டப்பங், தேனேவாஹ “தத்த தத்த படிஸத்தத்தபாவஸஸேதங் அதிவசன”ந்தி, தஸ்மிங் தஸ்மிங் பாவே யதாக்கம்மங் படிஸபித்தப்பாவஸஸ வாசகங் பதங், நாமந்தி வா அத்தோ. நிப்பானஞ்செத்த துக்கவூபஸமனமேவ, ந அக்கப்பலங், ந ச அஸங்கத்தாது தேஸமவிஸயத்தாதி ஆஹ “துக்கவூபஸமன”ந்தி. திட்டத்தம்மனிப்பானே பவத்தோ வாதோ ஏதேஸந்தி திட்டத்தம்மனிப்பானவாதாதிபி யுஜ்ஜதி.

94. காமனீயத்தா காமா ச தே அனேகாவயவானங் ஸுமஹபாவதோ ஸத்தானஞ்ச பந்தனதோ குணா சாதி காமகுணாதி அத்தங் ஸந்தாயாஹ “மனாபியரூபாதீஹி”திஆதி. யாவ பொட்டப்பாரம்மணஞ்செத்த ஆதி-ஸத்தேன ஸங்க்ஹாதி. ஸுட்டு அப்பிதோதி ஸம்மா டபிதோ. டபனா செத்த அல்லீயனாதி ஆஹ “அல்லீனோ”தி. பரிதோ தத்த தத்த காமகுணேஸு யதாஸகங் இந்த்ரியானி சாரேதி கோசரங் க்ஹ்ஹாபேதீதி அத்தங் தஸ்ஸேதுங் “தேஸு”திஆதி வத்தங், தேனாஹ “இதோ சிதோ ச உபனேதி”தி. பரி-ஸத்தவிஸிட்டோ வா இத்த சர-ஸத்தோ கீளாயந்தி வத்தங் “பலளதீ”திஆதி [லளதி (அட்டகதாயங்)]. பலளதீதி ஹி பகாரேன லளதி, விலாஸங் கரோதீதி அத்தோ. “எத்த சா”திஆதினா உத்தமகாமகுணிகானமேவ திட்டத்தம்மனிப்பானங் பஞ்ஞபெந்தி தஸ்ஸேதி. மந்தாதுமஹாராஜவஸவத்ததேவராஜகாமகுணா ஹி உத்தமதாய நிதஸ்ஸிதா, கஸ்மாதி ஆஹ “ஏவரூபே”திஆதி.

95. அஞ்ஞதாபா⁴வாதி காரணே நிஸ்ஸக்கவசனங். வுத்தனயேனாதி ஸுத்தபதே³ஸு தே³ஸிதனயேன, ஏதேன ஸோகாதீனமுப்பஜ்ஜனாகாரங் தஸ்ஸேதி. ஞாதிபோ⁴க³ரோகஸ்ஸிதி³பி³யஸனேஹி பு³ட்ட²ஸ்ஸ சேதஸோ அப³ப³ந்தரங் நிஜ்ஜயனங் ஸோசனங் அந்தோனிஜ்ஜயனங், ததே³வ லக்க³ணமேதஸ்ஸாதி அந்தோனிஜ்ஜயனலக்க³ணோ. தஸ்மிங் ஸோகே ஸமுட்டானஹேதுபூ⁴தே நிஸ்ஸிதங் தன்னிஸ்ஸிதங். பு⁴ஸங் விலபனங் லாலப்பனங், தன்னிஸ்ஸிதமேவ லாலப்பனங், ததே³வ லக்க³ணமஸ்ஸாதி தன்னிஸ்ஸிதலாலப்பனலக்க³ணோ. பஸாத³ஸங்காதே காயே நிஸ்ஸிதஸ்ஸ துக்க³ஸஹக³தகாயவிஞ்ஞாணஸ்ஸ படிபீனங் காயபடிபீனங், ஸஸம்பா⁴ரகதனங் வா ஏதங் யதா³ “த⁴னுனா விஜ்ஜ³தீ³தி தது³பனிஸ்ஸயஸ்ஸ வா அனிட்ட²ரூபஸ்ஸ பச்சா³ பவத்தனதோ “ரூபகாயஸ்ஸ படிபீன³ந்திபி வட்டதி. படி³க⁴ஸம்பயுத்தஸ்ஸ மனஸோ விஹேஸனங் மனோவிகா⁴தங். ததே³வ லக்க³ணமஸ்ஸாதி ஸப்³பத்த² யோஜேதப்³பங். ஞாதிப்யஸனாதி³னா பு³ட்ட²ஸ்ஸ பரிதே³வனாயபி அஸக்குணந்தஸ்ஸ அந்தோக³தஸோகஸமுட்டி³தோ பு⁴ஸோ ஆயாஸோ உபாயாஸோ. ஸோ பன சேதஸோ அப்பஸன்னாகாரோ ஏவாதி ஆஹ “விஸாத³லக்க³ணோ”தி. ஸாத³னங் பஸாத³னங் ஸாதோ³, பஸன்னதா. அனுபஸக்³கோ³பி ஹி ஸத்³தோ³ ஸஉபஸக்³கோ³ விய யதா³வுத்தஸ்ஸ அதத்³ஸ்ஸ போ³த⁴கோ யதா³ “கொ³த்ரபூ⁴”தி. ஏவங் ஸப்³பத்த². ததோ விக³மனங் விஸாதோ³, அப்பஸன்னபா⁴வோ.

96. விதக்கனங் விதக்கிதங், தங் பனத்த²தோ விதக்கோவ, ததா³ விசாரிதந்தி எத்தா³பி, தேன வுத்தங் “அபி⁴னி³ரோபனவஸேன பவத்தோ விதக்கோ”திஆதி³. ஏதேனாதி விதக்கவிசாரே பராமஸித்வா கரணனித்³தே³ஸோ, ஹேதுனித்³தே³ஸோ வா. தேனேதமத்த²ங் தீ³பேதி “கோ³ப⁴கரஸபா⁴வத்தா விதக்கவிசாரானங் தங்ஸஹிதம்பி ஜா³னங் தேஹி ஸஉப்பீனங் விய ஹோதீ³தி, தேனாஹ “ஸகண்டகங் [ப⁴கண்ட³கங் (அட்ட²கதா³யங்)] விய காய³தீ³தி. ஓளாரிகபா⁴வோ ஹி விதக்கவிசாரஸங்காதேன கண்டகேன ஸஹ பவத்தகதா³. கண்டகஸஹிதபா⁴வோ ச ஸஉப்பீனதா ஏவ, லோகே ஹி ஸகண்டகங் ப²ருஸகங் ஓளாரிகந்தி வதந்தி.

97. பீதிகுதங் பீதியேவ “தி³ட்டி³க³த³ந்திஆதி³ஸு (த⁴. ஸ. 381; மஹாணி. 12) விய க³த-ஸத்³த³ஸ்ஸ தப்³பா⁴வவுத்திதோ. அயஞ்ஹி ஸங்வண்ணகானங் பகதி, யதி³த³ங் அனத்த²கபத³ங், துல்யாதி⁴கரணபத³ஞ்ச ட²பெத்வா அத்த²வண்ணனா. ததா³ ஹி தத்த² தத்த² தி³ஸ்ஸதி. “யோபனாதி யோ யாதி³ஸோ, (பாரா. 45) நிப்³பா³னதா⁴தூதி நிப்³பா³யனமத்த²ந்தி ச ஆதி³. யாய நிமித்தபூ⁴தாய உப்³பி³லாவனபீதியா உப்பன்னாய சித்தங் உப்³பி³லாவிதங் நாம, ஸாயேவ உப்³பி³லாவிதத்தங் பா⁴வவாசகஸ்ஸ நிமித்தே பவத்தனதோ. இதி பீதியா உப்பன்னாய ஏவ சித்தஸ்ஸ உப்³பி³லாவனதோ தஸ்ஸ உப்³பி³லாவிதபா⁴வோ பீதியா கதோ நாமாதி ஆஹ “உப்³பி³லபா⁴வகரண³ந்தி.

98. ஆபு⁴ஜனங் மனஸிகரணங் ஆபோ⁴கோ³. ஸம்மா அனுக்கமேன, புனப்புனங் வா ஆரம்மணஸ்ஸ ஆஹாரோ ஸமன்னாஹாரோ. அயங் பன டகாயங் (தீ³. நி. ட. 1.98) வுத்தனயோ - சித்தஸ்ஸ ஆபு⁴க்³பா⁴வோ ஆரம்மணே அபி⁴னதபா⁴வோ ஆபோ⁴கோ³. ஸுகேன ஹி சித்தங் ஆரம்மணே அபி⁴னதங் ஹோதி, ந து³க்கேன விய அபனதங், நாபி அது³க்³மஸுகேன விய அனபி⁴னதங், அனபனதஞ்சாதி. எத்த² ச “மனுஞ்ஞபோ⁴ஜனாதீ³ஸு கு³ப்பிபாஸாதி³அபி⁴பூ⁴தஸ்ஸ விய காமேஹி விவேசியமானஸ்ஸ உபாத³ரம்மணபத்த²னாவிலேஸஸதோ அபி⁴வட்²தி, மனுஞ்ஞபோ⁴ஜனங் பு⁴த்தாவினோ விய பன உளாரகாமரஸஸ்ஸ யாவத³த³ங் நிசிதஸ்ஸ ஸஹிதஸ்ஸ பு⁴த்தகாமதாய காமேஸு பாதப்³யதா ந ஹோதி, விஸயானபி⁴கி³த்த⁴னதோ விஸயேஹி து³ம்மோசியேஹி ஜலூகா விய ஸயமேவ முச்சதீ³தி ச அயோனிஸோ உம்முஜ்ஜித்வா காமகு³ணஸந்தப்பிததாய ஸங்ஸாரது³க்³வூபஸமங் ப்யாகாஸி பட்²மவாதீ³. காமாதீ³னங் ஆதீ³னவத்³ஸ்ஸிதாய, பட்²மாதீ³ஜா³னஸுக³ஸ்ஸ ஸந்தபா⁴வத்³ஸ்ஸிதாய ச பட்²மாதீ³ஜா³னஸுக³தித்தியா ஸங்ஸாரது³க்கு³பச்சே³த³ங் ப்யாகங்ஸு து³தியாதி³வாதீ³னோ. இதா⁴பி உச்சே³த³வாதே³வ வுத்தப்பகாரோ விசாரோ யதா³ஸம்ப⁴வங் ஆனெத்வா வுத்தப்³போ³. அயங் பனெத்த² விஸேஸோ - ஏகஸ்மிம்பி அத்தபா⁴வே பஞ்ச வாதா³ லப்³ப⁴ந்தி. பட்²மவாதே³ யதி³ காமகு³ணஸம்பிதோ அத்தா, ஏவங் ஸோ தி³ட்ட²த⁴ம்மனிப்³பா³னப்பத்தோ. து³தியாதி³வாதே³ஸு யதி³ பட்²மவாத³ஸங்க³ஹிதோ ஸோயேவ அத்தா பட்²மஜ்ஜா³னாதி³ஸமங்கீ , ஏவங் ஸதி தி³ட்ட²த⁴ம்மனிப்³பா³னப்பத்தோதி. தேனேவ ஹி உச்சே³த³வாதே³ விய இத⁴ பாளியங் “அஞ்ஞோ அத்தா”தி அஞ்ஞக்³ஹணங் ந கதங். கத³ங் பன அச்சந்தனிப்³பா³னபஞ்ஞாபகஸ்ஸ அத்தனோ தி³ட்ட²த⁴ம்மனிப்³பா³னவாத³ஸ்ஸ ஸஸ்ஸததி³ட்டி³யா ஸங்க³ஹோ, ந உச்சே³த³தி³ட்டி³யாதி³? தங்தங்ஸுக³விஸேஸஸமங்கி³தாபடிஸத்தே³ன ப³ந்த⁴விமொக்கேன ஸுத்³த⁴ஸ்ஸ அத்தனோ ஸகருபேனேவ அவட்டானதீ³பனதோ. தேஸஞ்ஹி ததா³படிஸத்தே³ன கம்மப³ந்த⁴விமொக்கேன ஸுத்³தோ⁴ ஹுத்வா தி³ட்ட²த⁴ம்மனிப்³பா³னப்பத்தோ அத்தா ஸகருபேனேவ அவட்டா³ஸிதி லத்தி⁴. ததா³ ஹி பாளியங் “எத்தாவதா கோ³ போ⁴ அயங் அத்தா பரமதி³ட்ட²த⁴ம்மனிப்³பா³னங் பத்தோ ஹோதீ³தி ஸஸ்ஸதபா⁴வஞாபகச்சாயாய ஏவ தேஸங் வாத³த³ஸ்ஸனங் கதந்தி.

“எத்தாவதா”திஆதி³னா பாளியத்த²ஸம்பிண்ட³னங். தத்த² யாஸந்தி யதா³வுத்தானங் தி³ட்ட²னங் அனியமனித்³தே³ஸவசனங். தஸ்ஸ இமா த்வாஸட்டி² தி³ட்டி³யோ கதி³தாதி நியமனங், நியதானபெக்க³வசனங் வா ஏதங் “யங் ஸந்தா⁴ய வுத்த²ந்தி ஆக³தட்ட²னே விய. ஸேஸாதி பஞ்சபஞ்ஞாஸ தி³ட்டி³யோ. தாஸு அந்தானந்திகவாதாதீ³னங் ஸஸ்ஸததி³ட்டி³ஸங்க³ஹபா⁴வோ தத்த² தத்த² பகாஸிதோயேவ. கிங் பனெத்த² காரணங், பு³ப³ந்தாபரந்தா ஏவ தி³ட்ட²பி⁴னிவேஸஸ்ஸ விஸயபா⁴வேன தஸ்ஸிதா, ந பன தது³ப⁴யமேகஜ்ஜ³ந்தி? அஸம்ப⁴வோ ஏவெத்த² காரணங். ந ஹி பு³ப³ந்தாபரந்தே³ஸு விய தது³ப⁴யவினிமுத்தே மஜ்ஜந்தே தி³ட்டி³கப்பனா

ஸம்பா⁴வதி தது³ப⁴யந்தரமத்தேன இத்தரகாலத்தா. அத² பன பச்சுப்பன்னத்தபா⁴வோ தது³ப⁴யவேமஜ்ஜங், ஏவங் ஸதி தி³ட்டி²கப்பனாக்க²மோ தஸ்ஸ உப⁴யஸபா⁴வோ பு³புந்தாபரந்தேஸுயேவ அந்தோக²தோ⁴தி கதுங் தது³ப⁴யமேகஜ்ஜங் அத²ஸ்ஸிதங் ஸியா. அத² வா பு³புந்தாபரந்தவந்ததாய “பு³புந்தாபரந்தோ”தி மஜ்ஜந்தோ வுச்சதி, ஸோபி “பு³புந்தகப்பிகா ச அபரந்தகப்பிகா ச பு³புந்தாபரந்தகப்பிகா சா”தி உபரி வதந்தேன ப⁴குவதா பு³புந்தாபரந்தேஹி விஸுங் கத்வா வுத்தோயேவாதி த³ட்ட²பு³போ³. அட்ட²கதாயம்பி “ஸப்³பே³பி தே பு³புந்தாபரந்தகப்பிகே”தி ஏதேன ஸாமஞ்ஞனித்தே³ஸேன, ஏகஸேஸேன வா ஸங்கஹிதோதி வேதி³தப்³ங். அஞ்ஞதா² ஹி ஸங்கட்³டி²த்வா வுத்தவசனஸ்ஸ நிரவஸேஸஸங்கட்³ட²னாபா⁴வதோ அனத்த²கதா ஆபஜ்ஜெய்யாதி. கே பன தே பு³புந்தாபரந்தகப்பிகாதி? யே அந்தானந்திகா ஹுத்வா தி³ட்ட²த⁴ம்மனிப்பா³னவாதா³தி ஏவமாதி³னா உப⁴யஸம்பந்தா⁴பி⁴னிவேஸினோ வேதி³தப்³பா³.

100-104. “இதா³னி³திஆதி³னா அப்பனாவசனத்வயஸ்ஸ விஸேஸங் தஸ்ஸேதி. தத்த² ஏகஜ்ஜந்தி ராஸிகரணத்தே² நிபாதோ. ஏகதா⁴ கரோதீதி ஏகஜ்ஜந்திபி நேருத்திகா, பா⁴வனபுங்ஸகஞ்சேதங். இதி-ஸத்தோ³ இதமத்தோ², இமினா பகாரேன புச்சித்வா விஸ்ஸஜ்ஜேஸிதி அத்தோ². அஜ்ஜா²ஸயந்தி ஸஸ்ஸதுச்சே²த³வஸேன தி³ட்டி²ஜ்ஜா²ஸயங். தது³ப⁴யவஸேன ஹி ஸத்தானங் ஸங்கிலேஸபக்கே² து³விதோ⁴ அஜ்ஜா²ஸயோ. ததா² ஹி வுத்தங் -

“ஸஸ்ஸதுச்சே²தி³ட்டி² ச, கந்தி சேவானுலோமிகா;

யதா²பூ⁴தஞ்ச யங் ஞாணங், ஏதங் ஆஸயஸத்தி³த³ந்தி. (விஸுத்தி⁴. 1.136; தீ³. நி. 1.136)

1.பட்²மமஹாஸங்கீதிகதா²வண்ணனா; ஸாரத்த². 1.1.பட்²மமஹாஸங்கீதிகதா²வண்ணனா,

வேரஜ்ஜகண்ட³வண்ணனா; வி. வி. 1.1.வேரஜ்ஜகண்ட³வண்ணனாபி பஸ்ஸிதப்³பங்);

தஞ்ச ப⁴குவா அபரிமாணாஸு லோகதா⁴தூஸு அபரிமாணானங் ஸத்தானங் அபரிமாணே ஏவ ஞெய்யவிஸேஸே உப்பஜ்ஜனவஸேன அனேகபே⁴த³பி⁴ன்னம்பி “சத்தாரோ ஜனா ஸஸ்ஸதவாதா³”திஆதி³னா த்வாஸட்டி²யா பபே⁴தே³ஹி ஸங்க்ஷ்ணவஸேன ஸப்³புஞ்ஞதுஞ்ஞாணேன பரிச்சிந்தித்வா தஸ்ஸெந்தோ பமாணபூ⁴தாய துலாய தா⁴ரயமானோ விய ஹோதீதி ஆஹ “துலாய துலயந்தோ வியா”தி. ததா² ஹி வக்கதி “அந்தோஜாலீகதா”திஆதி³ (தீ³. நி. அட்ட². 1.146) “ஸினேருபாததோ வாலுகங் உத்த⁴ரந்தோ வியா”தி பன ஏதேன ஸப்³புஞ்ஞதுஞ்ஞாணதோ அஞ்ஞஸ்ஸ ஞாணஸ்ஸ இமிஸ்ஸா தே³ஸனாய அஸக்குணெய்யதங் தஸ்ஸேதி பரமகம்பீ⁴ரதாவசனதோ.

எத்த² ச “ஸப்³பே³ தே இமேஹேவ த்வாஸட்டி²யா வத்தா²ஹி, ஏதேஸங் வா அஞ்ஞதரேன, நத்தி² இதோ பஹித்தா⁴”தி வசனதோ, பு³புந்தகப்பிகாதித்தயவினிமுத்தஸ்ஸ ச கஸ்ஸசி தி³ட்டி²கதிகஸ்ஸ அபா⁴வதோ யானி தானி ஸாமஞ்ஞபுலாதி³ஸுத்தந்தரேஸு வுத்தப்பகாரானி அகிரியாஹேதுகனத்தி³கவாதா³தீ³னி, யானி ச இஸ்ஸரபகதிபஜாபதிபுரிஸகாலஸபா⁴வனியதியதிச்சா³வாதா³திப்பபே⁴தா³னி தி³ட்டி²கதானி (விஸுத்தி⁴. 1.160-162; விப⁴. அனு¹. 2.194-195 வாக்கயந்தே⁴ஸு பஸ்ஸிதப்³பங்) பஹித்தா⁴பி தி³ஸ்ஸமானானி, தேஸங் எத்தே²வ ஸங்க்ஷ்ணதோ அந்தோக²தா⁴தா வேதி³தப்³பா³. கதுங்? அகிரியவாதோ³ தாவ “வஞ்ஜோ² கூட்ட²டோ²”திஆதி³னா கிரியாபா⁴வதி³பனதோ ஸஸ்ஸதவாதே³ அந்தோக²தோ⁴, ததா² “ஸத்திமே காயா”திஆதி³ (தீ³. நி. 1.174) நயப்பவத்தோ பகுத⁴வாதோ³, “நத்தி² ஹேது நத்தி² பச்சயோ ஸத்தானங் ஸங்கிலேஸாயா”திஆதி³ (தீ³. நி. 1.168) நயப்பவத்தோ அஹேதுகவாதோ³ ச அதி⁴ச்சஸமுப்பன்னவாதே³. “நத்தி² பரோ லோகோ”திஆதி³ (தீ³. நி. 1.171) நயப்பவத்தோ நத்தி²கவாதோ³ உச்சே²த³வாதே³. ததா² ஹி தத்த² “காயஸ்ஸ பே⁴தா³ உச்சிஜ்ஜதீ³”திஆதி³ (தீ³. நி. 1.85) வுத்தங். பட்²மேன ஆதி³-ஸத்தே³ன நிக்ண்ட²வாதா³த³யோ ஸங்க்ஷ்ணிதா.

யதி³பி பாளியங் (தீ³. நி. 1.177) நாடபுத்தவாதா³பா⁴வேன சாதுயாமஸங்வரோ ஆக²தோ, ததா²பி ஸத்தவதாதிக்கமேன விக்केபவாதி³தாய நாடபுத்தவாதோ³பி ஸஞ்சயவாதோ³ விய அமராவிக்கே²பவாதே³ஸு அந்தோக²தோ⁴. “தங் ஜீவங் தங் ஸரீரங், அஞ்ஞங் ஜீவங் அஞ்ஞங் ஸரீர”ந்தி (தீ³. நி. 1.377; ம. நி. 2.122; ஸங். நி. 2.35) ஏவங்பகாரா வாதா³ பன “ரூபீ அத்தா ஹோதி அரோகோ³ பரங் மரணா”திஆதி³வாதே³ஸு ஸங்க்ஷ்ணங் கச்சந்தி. “ஹோதி ததா²க²தோ பரங் மரணா, அத்தி² ஸத்தா ஓபபாதிகா”தி ஏவங்பகாரா ஸஸ்ஸதவாதே³. “ந ஹோதி ததா²க²தோ பரங் மரணா, நத்தி² ஸத்தா ஓபபாதிகா”தி ஏவங்பகாரா உச்சே²த³வாதே³. “ஹோதி ச ந ஹோதி ச ததா²க²தோ பரங் மரணா, அத்தி² ச நத்தி² ச ஸத்தா ஓபபாதிகா”தி ஏவங்பகாரா ஏகச்சஸஸ்ஸதவாதே³. “நேவ ஹோதி ந ந ஹோதி ததா²க²தோ பரங் மரணா, நேவத்தி² ந நத்தி² ஸத்தா ஓபபாதிகா”தி ஏவங்பகாரா அமராவிக்கே²பவாதே³. இஸ்ஸரபகதிபஜாபதிபுரிஸகாலவாதா³ ஏகச்சஸஸ்ஸதவாதே³. கணாத³வாதோ³, ஸபா⁴வனியதியதிச்சா³வாதா³ ச அதி⁴ச்சஸமுப்பன்னவாதே³ ஸங்க்ஷ்ணங் கச்சந்தி. இமினா நயேன ஸுத்தந்தரேஸு, பஹித்தா⁴ ச அஞ்ஞதித்தி³யஸமயே தி³ஸ்ஸமானானங் தி³ட்டி²கதானங் இமாஸுயேவ த்வாஸட்டி²யா தி³ட்ட²ஸு அந்தோக²தா⁴தா வேதி³தப்³பா³. தே பன தத்த² தத்தா²க²தனயேன வுச்சமானா கந்த²வித்தா³ரகரா, அதித்தே² ச பக்கந்த³னமிவ ஹோதீதி ந வித்தா³ரயிம்ஹ. இத⁴ பாளியங் அத்த²விசாரணாய அட்ட²கதாயங் அனுத்தானத்த²பகாஸனமேவ ஹி அம்ஹாகங் பா⁴ரோதி.

“ஏவமயங் யதா²னுஸந்தி⁴வஸேன தே³ஸனா ஆக²தா”தி வசனப்பஸங்கே²ன ஸுத்தஸ்ஸானுஸந்த⁴யோ விப⁴ஜிதுங் “தயோ ஹி”திஆதி³மாஹ. அத்த²ந்தரனிஸேத⁴னத்த²ஹி விஸேஸனித்தா⁴ரணங். தத்த² அனுஸந்த⁴னங் அனுஸந்தி⁴, ஸம்பந்த⁴மத்தங், யங் தே³ஸனாய காரணட்டே²ன “ஸமுட்ட²ன”ந்திபி வுச்சதி.

புச்சாயோ ஹி தேஸனாய பாஹிரகாரணங் ததனுருபேன தேஸனாபவத்தனதோ. தங்ஸம்பந்தோபி தன்னிஸ்ஸித்தா காரணமேவ. அப்பாந்தரகாரணங் பன மஹாகருணாதேஸனாஞ்ஞாநாயோ. அயமத்தோ உபரி ஆவி பவிஸ்ஸதி. புச்சாய கதோ அனுஸந்தி புச்சானுஸந்தி, புச்சங் அனுஸந்திங் கத்வா தேஸித்தா ஸுத்தஸ்ஸ ஸம்பந்தோ புச்சாய கதோ நாம ஹோதி. புச்சாஸங்காதோ அனுஸந்தி புச்சானுஸந்திபி யுஜ்ஜதி. புச்சானிஸ்ஸிதேன ஹி அனுஸந்திநா தன்னிஸ்ஸயபுத்தா புச்சாபி கஹிதாதி. அத வா அனுஸந்தஹிதி அனுஸந்தி, புச்சாஸங்காதோ அனுஸந்தி ஏதஸ்ஸாதி புச்சானுஸந்தி, தங்தங்ஸுத்தபதேஸோ. புச்சாய வா அனுஸந்தியதீதி புச்சானுஸந்தி, புச்சங் வசனஸம்பந்தங் கத்வா தேஸிதோ தங்ஸமுட்டானிகோ தங்தங்ஸுத்தபதேஸோவ. அஜ்ஜாஸயானுஸந்திமஹிபி ஏஸேவ நயோ. அனுஸந்தியதீதி அனுஸந்தி, யோ யோ அனுஸந்தி, அனுஸந்தினோ அனுருபங் வா யதானுஸந்தி.

புச்சாய, அஜ்ஜாஸயேன ச அனநுஸந்திகோ ஆதிமஹி தேஸித்தம்மஸ்ஸ அனுருபதம்மவஸேன வா தப்படிபக்கதம்மவஸேன வா பவத்தோ உபரிஸுத்தபதேஸோ. ததா ஹி ஸோ “யேன பன தம்மேன...பே... ககத்பமா ஆகதா”திஆதினா (தீ. நி. அட்ட. 1.100-104) அட்டகதாயங் வத்தோ, யதாபாஸிமயங் விபாக்கோதி தஸ்ஸேதி “தத்தா”திஆதினா. தத்த “ஏவங் வத்தே நந்தோ கோபாலகோ பகவந்தங் ஏததவோசா”தி படந்தி, தந் ஸுந்தரங் ஸுத்தே ததா அபாவதோ. “ஏவங் வத்தே நந்தகோபாலகஸுத்தே பகவந்தங் ஏததவோசா”தி பன படிதப்பங் தஸ்மிங் ஸுத்தே “அஞ்ஞதரோ பிக்கு பகவந்தங் ஏததவோசா”தி அத்தஸ்ஸ உபபத்திதோ. இத்ஹி ஸங்யுத்தாகமவரே ஸளாயதனவக்கே ஸங்கீதஸுத்தங். கங்காய வ்யஹமானங் தாருக்கந்தங் உபமங் கத்வா ஸத்தாப்பபுஜிதே குலபுத்தே தேஸிதே நந்தோ கோபாலகோ “அஹமிமங் படிபத்திங் பூரெஸ்ஸாமீ”தி பகவதோ ஸந்திகே பப்பஜ்ஜங், உபஸம்பதஞ்ச கஹெத்வா ததாபடிபஜ்ஜமானோ நசிரஸ்ஸேவ அரஹத்தங் பத்தோ. தஸ்மா “நந்தகோபாலகஸுத்த”ந்தி பஞ்ஞாயித்த. “கிங் நு கோ பந்தே”திஆதின பன அஞ்ஞதரோயேவ பிக்கு அவோச. வத்தஹி தத்த “ஏவங் வத்தே அஞ்ஞதரோ பிக்கு பகவந்தங் ஏததவோச “கிங் நு கோ பந்தே, ஓரிமங் தீரந்திஆதி”.

ததராயமத்தோ - ஏவங் வத்தேதி “ஸசே கோ பிக்குவே, தாருக்கந்தோ ந ஓரிமங் தீரங் உபகச்சதி”திஆதினா கங்காய வ்யஹமானங் தாருக்கந்தங் உபமங் கத்வா ஸத்தாப்பபுஜிதே குலபுத்தே தேஸிதே. பகவந்தங் ஏததவோசாதி அனுஸந்தி குஸலதாய “கிங் நு கோ பந்தே”திஆதிவசனமவோச. ததாஹி ஹி “இமிஸ்ஸங் பரிஸதி நிஸின்னோ அனுஸந்தி குஸலோ அத்தி, ஸோ மங் பஞ்ஞங் புச்சிஸ்ஸதீ”தி எத்தகேனேவ தேஸனங் நிட்டாபேஸி. ஓரிமங் தீரந்தி ஓரிமபுத்தங் தீரங். ததா பாரிமங் தீரந்தி. மஜ்ஜே ஸங்ஸீதோதி வேமஜ்ஜே ஸங்ஸீதனங் நிம்முஜ்ஜனங். தலே உஸ்ஸாதோதி ஜலமஜ்ஜே உட்டிதே தலஸ்மிங் உஸ்ஸாரிதோ ஆருஹோ. மனுஸ்ஸக்காஹோதி மனுஸ்ஸானங் ஸம்பந்திபுத்தானங், மனுஸ்ஸேஹி வா கஹணங். ததா அமனுஸ்ஸக்காஹோதி ஆவட்டக்காஹோதி உதகாவட்டேன கஹணங். அந்தோபூதி வக்கஹதயாதீஸு அபூதிகஸ்ஸாபி குணானங் பூதிபாவேன அப்பந்தரங்பூதி.

“அத கோ அஞ்ஞதரஸ்ஸ பிக்குனோ”திஆதி மஜ்ஜிமாகமவரே உபரிபண்ணாஸகே மஹாபுண்ணமஸுத்தங் (ம. நி. 3.88-90) ததராயமத்தோ - இதி கிராதி எத்த கிர-ஸுத்தோ அருசியங், தேன பகவதோ யதாதேஸிதாய அத்தஸுஞ்ஞதாய அத்தனோ அருசியபாவங் தீபேதி. போதி தம்மாலபனங், அம்போ ஸபாவதம்மாதி அத்தோ. யதி ரூபங் அனத்தா...பே... விஞ்ஞாணங் அனத்தா. ஏவங் ஸதீதி ஸபாடஸேஸயோஜனா. அனத்தகதானீதி அத்தனா ந கதானி, அனத்தபுத்தேஹி வா கந்தேஹி கதானி. கமத்தானங் புஸிஸ்ஸந்தீதி கீதிஸமத்தபாவங் புஸிஸ்ஸந்தி. அஸதி அத்தனி கந்தானஞ்ச கணிகத்தா தானி கம்மானி கங் நாம அத்தானங் அத்தனோ ப்வேன புஸிஸ்ஸந்தி, கோ கம்மபலங் படிஸங்வேதிஸ்ஸதீதி வத்தங் ஹோதி. தஸ்ஸ பிக்குனோ சேதோபரிவிதக்கங் அத்தனோ சேதஸா சேதோ - பரியஞ்ஞாணஸம்பயுத்தேன ஸப்பஞ்ஞதஞ்ஞாணஸம்பயுத்தேன வா அஞ்ஞாய ஜானித்வாதி ஸம்பந்தோ.

அவித்வாதி ஸுதாதிவிரஹேன அரியதம்மஸ்ஸ அகோவித்தாய அபண்டிதோ. வித்வாதி ஹி பண்டிதாதிவசனங் விதி ஜானாதீதி கத்வா. அவிஜ்ஜாகதோதி அவிஜ்ஜாய உபகதோ, அரியதம்மே அவினீதாய அப்பஹீனாவிஜ்ஜோதி அத்தோ. தண்ஹாதிபதெய்யேன சேதஸாதி “யதி அஹங் நாம கோசி நத்தி, ஏவங் ஸதி மயா கதஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ ப்லங் கோ படிஸங்வேதேதி, ஸதி பன தஸ்மிங் ஸியா கம்மபலூபபோக்கோதி தண்ஹாதிபதிதோ ஆகதேன அத்தவாதுபாதானஸஹகதேன சேதஸா. அதிதாவிதப்பந்தி அதிக்கமித்வா தாவிதப்பங். இதங் வத்தங் ஹோதி - கணிகத்தேபி ஸங்காரானங் யஸ்மிங் ஸந்தானே கம்மங் கதங், தத்தேவ ப்லூபபத்திதோ தம்மபுஞ்ஜமத்தஸ்ஸேவ ஸித்தே கம்மபலஸம்பந்தே ஏகத்தனயங் மிச்சா கஹெத்வா ஏகேன காரகவேதகபுத்தேன பவிதப்பங், அஞ்ஞதா கம்மகம்மபலானமஸம்பந்தோ ஸியாதி அத்தத்தனியஸுஞ்ஞதாபகாஸனங் ஸத்துஸாஸனங் அதிக்கமிதப்பங் மஞ்ஞெய்யாதி. இதானி அனதிதாவிதப்பதங் விபாவேதுங் “தங் கிங் மஞ்ஞதா”திஆதிமாஹ.

உபரி தேஸனாதி தேஸனாஸமுட்டானதம்மதீபிகாய ஹெட்டிமதேஸனாய உபரி பவத்திதா தேஸனா. தேஸனாஸமுட்டானதம்மஸ்ஸ அனுருபபடிபக்கதம்மப்பகாஸனவஸேன துவிதேஸு யதானுஸந்திஸு அனுருபதம்மப்பகாஸனவஸேன யதானுஸந்திதஸ்ஸனமேதங் “உபரி ச அபிஞ்ஞா ஆகதா”தி. தத்வஸேஸங் பன ஸப்பம்பி படிபக்கதம்மப்பகாஸனவஸேன. மஜ்ஜிமாகமவரே மூலபண்ணாஸகேயேவ

சேதானி ஸுத்தானி. கிலேஸேனாதி “லோபோ⁴ சித்தஸ்ஸ உபக்கிலேஸோ”திஆதி³னா கிலேஸவஸேன. ப⁴ண்ட⁴னேனாதி விவாதே³ன. அக்க³ந்தியாதி கோபேன. ககதுபமாதி க³ரபந்தி³உபமா. இமஸ்மிம்பீதி பி-ஸத்³தோ³ அபெக்காயங் “அயம்பி பாராஜிகோ”திஆதி³ஸு (வி. 1.72-73, 167, 171, 195, 197) விய, ஸம்பிண்ட³னே வா, தேன யதா³ வத்த³ஸுத்தாதி³ஸு படிபக்க³த⁴ம்மப்பகாஸனவஸேன யதா³னுஸந்தி⁴, ஏவங் இமஸ்மிம்பி ப்³ரஹ்மஜாலேதி அபெக்க³னங், ஸம்பிண்ட³னங் வா கரோதி. ததா³ ஹி நிச்சஸாராதி³பஞ்ஞாபகானங் தி³ட்டி³க³தானங் வஸேன உட்டி³தாயங் தே³ஸனா நிச்சஸாராதி³ஸுஞ்ஞதாபகாஸனேன நிட்டா³பிதாதி. “தேனா”திஆதி³னா யதா³வுத்தஸங்வண்ணனாய கு³ணங் த³ஸ்ஸேதி.

பரிதஸ்ஸிதவிப்ப³ந்தி³தவாரவண்ணனா

105-117. மரியாத³விபா⁴க³த³ஸ்ஸனத்த³ந்தி தி³ட்டி³க³திகானங் தண்ஹாதி³ட்டி³பராமாஸஸ்ஸ ததா³க³தானங் ஜானநபஸ்ஸனேன, ஸஸ்ஸதாதி³மிச்சா³த³ஸ்ஸனஸ்ஸ ச ஸம்மாத³ஸ்ஸனேன ஸங்கராபா⁴வ-விபா⁴க³ப்பகாஸனத்த³ங். தண்ஹாதி³ட்டி³பராமாஸோயேவ தேஸங், ந து ததா³க³தானமிவ யதா³பூ⁴தங் ஜானநபஸ்ஸனங். தண்ஹாதி³ட்டி³விப்ப³ந்த³னமேவேதங் மிச்சா³த³ஸ்ஸனவேத³யிதங், ந து ஸோதாபன்னஸ்ஸ ஸம்மாத³ஸ்ஸனவேத³யிதமிவ நிச்சலந்தி ச ஹி இமாய தே³ஸனாய மரியாத³விபா⁴க³ங் த³ஸ்ஸேதி. தேன வக்க³தி “யேன தி³ட்டி³அஸ்ஸாதே³ன...பே... தங் வேத³யித”ந்தி, “தி³ட்டி³ஸங்காதேன சேவ...பே... த³ஸ்ஸேதி”தி ச. “தத³பீ”தி வுத்தத்தா யேன ஸோமனஸ்ஸஜாதா பஞ்ஞபெந்தி³ அத்தோ³ லப்ப⁴தீதி த³ஸ்ஸேதுங் “யேனா”திஆதி³ வுத்தங். ஸாமத்தி³யதோ ஹி அவக³த்த³ஸ்ஸேவெத்த³ த-ஸத்³தே³ன பராமஸனங். தி³ட்டி³அஸ்ஸாதே³னாதி தி³ட்டி³யா பச்சயபூ⁴தேன அஸ்ஸாதே³ன. “தி³ட்டி³ஸுகேனா”திஆதி³ த³ஸ்ஸேவ வேவசனங். அஜானந்தானங் அபஸ்ஸந்தானங் தேஸங் ப⁴வந்தானங் ஸமணப்³ராஹ்மணானங் தத³பி வேத³யிதங் தண்ஹாக³தானங் வேத³யிதந்தி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

“யதா³பூ⁴தத³ம்மானங் ஸபா⁴வ”ந்தி ச அவிஸேஸேன வுத்தங். ந ஹி ஸங்க³தத³ம்மஸபா⁴வங் அஜானநமத்தேன மிச்சா³ அபி⁴னிவிஸந்தி. ஸாமஞ்ஞஜோதனா ச விஸேஸே அவதிட்ட³தி. தஸ்மாயமெத்த³ விஸேஸயோஜனா காதப்ப³ - “ஸஸ்ஸதோ அத்தா ச லோகோ சா”தி இதங் தி³ட்டி³ட்டா³னங் ஏவங்க³ஹிதங் ஏவங்³பராமட்ட³ங் ஏவங்க³திகங் ஹோதி ஏவங்அபி⁴ஸம்பராயந்தி யதா³பூ⁴தமஜானந்தானங் அபஸ்ஸந்தானங் அத³ வா யஸ்மிங் வேத³யிதே அவீததண்ஹதாய ஏவங்தி³ட்டி³க³தங் உபாதி³யதி, தங் வேத³யிதங் ஸமுத³யஅத்த³ங்க³மாதி³தோ யதா³பூ⁴தமஜானந்தானங் அபஸ்ஸந்தானந்தி. ஏவங் விஸேஸயோஜனாய ஹி யதா³ அனாவரணஞாணஸமந்தசக்க³ஹி ததா³க³தானங் யதா³பூ⁴தமெத்த³ ஜானநங், பஸ்ஸஞ்ச ஹோதி, ந ஏவங் தி³ட்டி³க³திகானங், அத³ கோ³ தேஸங் தண்ஹாதி³ட்டி³பராமாஸோயேவாதி இமமத்த³ங் இமாய தே³ஸனாய த³ஸ்ஸேதி³ பாகடங் ஹோதி. ஏவம்பி சாயங் தே³ஸனா மரியாத³விபா⁴க³த³ஸ்ஸனத்த³ங் ஜாதா.

வேத³யிதந்தி “ஸஸ்ஸதோ அத்தா ச லோகோ சா”தி (தீ. நி. 1.31) தி³ட்டி³பஞ்ஞாபனவஸேன பவத்தங் தி³ட்டி³ஸ்ஸாத³ஸுக³பரியாயேன வுத்தங், தத³பி அனுப⁴வனங். தண்ஹாக³தானந்தி தண்ஹாய உபக³தானங், பவத்தானங் வா ததே³வ வுத்தினயேன விவரதி “கேவலங்...பே... வேத³யித”ந்தி. தஞ்ச கோ³ பனேதந்தி ச யதா³வுத்தங் வேத³யிதமேவ பச்சாமஸதி, தேனேதங் தீ³பேதி - “தத³பி வேத³யிதங் தண்ஹாக³தானங் வேத³யிதமேவா”தி வச்சி³ந்தி³தவா “தத³பி வேத³யிதங் பரிதஸ்ஸிதவிப்ப³ந்தி³தமேவா”தி புன ஸம்ப³ந்தோ⁴ காதப்போ³தி. தத³பி தாவ ந ஸம்பாபுணாதீதி ஹெட்டி³மபரிச்சே³தே³ன மரியாத³விபா⁴க³ங் த³ஸ்ஸேதுங் “ந ஸோதாபன்னஸ்ஸ த³ஸ்ஸனமிவ நிச்சல”ந்தி வுத்தங். த³ஸ்ஸனந்தி ச ஸம்மாத³ஸ்ஸனஸுக³ங், மக்³பலஸுக³ந்தி வுத்தங் ஹோதி. குதோ சாயமத்தோ³ லப்ப⁴தீதி ஏவ-ஸத்³த³ஸாமத்தி³யதோ. “பரிதஸ்ஸிதவிப்ப³ந்தி³தமேவா”தி ஹி வுத்தேன மக்³பலஸுக³ங் விய அவிப்ப³ந்தி³தங் ஹுத்வா ஏகருபே அவதிட்ட³தி, அத³ கோ³ தங் வட்டாமிஸபூ⁴தங் தி³ட்டி³தண்ஹாஸல்லானுவித்த³தாய ஸஉப்பீளத்தா விப்ப³ந்தி³தமேவாதி அத்தோ³ ஆபன்னோ ஹோதி, தேனேவாஹ “பரிதஸ்ஸிதேனா”திஆதி³. அயமெத்த³ அட்ட³கதா³முத்தகோ ஸஸம்ப³ந்த³னயோ.

ஏவங் விஸேஸகாரணதோ த்வாஸட்டி³ தி³ட்டி³க³தானி விப⁴ஜித்வா இதா³னி அவிஸேஸகாரணதோ தானி த³ஸ்ஸேதுங் “தத்³ர பி⁴க்க³வே”திஆதி³கா தே³ஸனா ஆரத்³தா⁴. ஸப்பே³ஸஞ்ஹி தி³ட்டி³க³தானங் வேத³னா, அவிஜ்ஜா, தண்ஹா ச அவிஸிட்ட³காரணங். தத்த³ தத³பீதி “ஸஸ்ஸதங் அத்தானஞ்ச லோகஞ்ச பஞ்ஞபெந்தி³தி எத்த³ யதே³தங் “ஸஸ்ஸதோ அத்தா ச லோகோ சா”தி பஞ்ஞாபனஹேதுபூ⁴தங் ஸுகா³தி³பே⁴தங் திவித³ம்பி வேத³யிதங், தத³பி யதா³க்கமங் துக்க³ஸல்லானிச்சதோ, அவிஸேஸேன ஸமுத³யத்த³ங்க³மஸ்ஸாதா³தி³னவனிஸ்ஸரணதோ வா யதா³பூ⁴தமஜானந்தானங் அபஸ்ஸந்தானங் ஹோதி, ததோ ஏவ ச ஸுகா³தி³பத்த³னாஸம்ப⁴வதோ, தண்ஹாய ச உபக³த்தா தண்ஹாக³தானங் தண்ஹாபரிதஸ்ஸிதேன தி³ட்டி³விப்ப³ந்தி³தமேவ தி³ட்டி³சலனமேவ. “அஸதி அத்தனி கோ வேத³னங் அனுப⁴வதி”தி காயவசீத்வாரேஸு தி³ட்டி³யா சோபனப்பத்திமத்தமேவ, ந பன தி³ட்டி³யா பஞ்ஞபேதப்போ³ கோசி த³ம்மோ ஸஸ்ஸதோ அத்தீ³தி அதி³ப்பாயோதி. ஏகச்சஸஸ்ஸதாதி³ஸுபி ஏஸ நயோ.

பஸ்ஸபச்சயவாரவண்ணனா

118. பரம்பரபச்சயத³ஸ்ஸனத்த³ந்தி யங் தி³ட்டி³யா மூலகாரணங், தஸ்ஸாபி காரணங், புன தஸ்ஸபி காரணந்தி ஏவங் பச்சயபரம்பரத³ஸ்ஸனத்த³ங். யேன ஹி தண்ஹாபரிதஸ்ஸிதேன ஏதானி தி³ட்டி³க³தானி பவத்தந்தி, தஸ்ஸ

வேத்யிதங் பச்சயோ, வேத்யிதஸ்ஸாபி பஸ்ஸோ பச்சயோதி ஏவங் பச்சயபரம்பரவிபாவினீ அயங் தேஸனா. கிமத்தியங் பன பச்சயபரம்பரதஸ்ஸனந்தி சே? அத்தந்தரவிஞ்ஞாபனத்தங். தேன ஹி யதா திப்டிஸங்காதோ பஞ்ஞாபனதம்மோ, தப்பச்சயதம்மா ச யதாஸகங் பச்சயவஸேனேவ உப்பஜ்ஜந்தி, ந பச்சயேஹி வினா, ஏவங் பஞ்ஞபேதப்பதம்மாபி ரூபவேதனாத்யோ, ந எத்த கோசி ஸஸ்ஸதோ அத்தா வா லோகோ வாதி ஏவமத்தந்தரங் விஞ்ஞாபிதங் ஹோதி. தண்ஹாதிப்டிபரிபந்திதங் தத்பி வேத்யிதங் திப்டிகாரணபூதாய தண்ஹாய பச்சயபூதங் பஸ்ஸபச்சயா ஹோதீதி அத்தோ.

131. தஸ்ஸ பச்சயஸ்ஸாதி தஸ்ஸ பஸ்ஸஸங்காதஸ்ஸ பச்சயஸ்ஸ. திப்டிவேத்யிதே திப்டியா பச்சயபூதே வேத்யிதே, பஸ்ஸபதானேஹி அத்தனோ பச்சயேஹி நிப்பாதேதப்பே. ஸாதேதப்பே சேதங் பும்மங். பல்வபாவதஸ்ஸனத்தந்தி பல்வகாரணபாவதஸ்ஸனத்தங். ததா ஹி வினாபி சக்காதீவத்தாஹி, ஸம்பயுத்ததம்மேஹி ச கேஹிசி வேதனா உப்பஜ்ஜந்தி, ந பன கதாசிபி பஸ்ஸேன வினா, தஸ்மா பஸ்ஸோ வேதனாய பல்வகாரணங். ந கேவலங் வேதனாய ஏவ, அத கோஸேஸஸம்பயுத்ததம்மானம்பி. ஸன்னிஹிதோபி ஹி விஸயோ ஸசே சித்துப்பாதோ புஸனாகாரவிர்ஹிதோ ஹோதி, ந தஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயோ பாவதீதி பஸ்ஸோ ஸப்பேஸம்பி ஸம்பயுத்ததம்மானங் விஸேஸபச்சயோ. ததா ஹி பாவதா தம்மஸங்குணீகரணே சித்துப்பாதங் விபஜ்ஜந்தேன “பஸ்ஸோ ஹோதீ”தி பஸ்ஸஸேவ படமமுத்தாரணங் கதங், வேதனாய பன ஸாதிஸயமதிட்டானபச்சயோ ஏவ. “படிஸங்வேதீஸ்ஸந்தீ”தி வுத்தத்தா “தத்பீ”தி எத்தாதிகாரோதி ஆஹ “தங் வேத்யித”ந்தி. கம்மயமானத்தஸ்ஸ வா-ஸத்தஸ்ஸ பயோகங் பதி காமசாரத்தா, லோபத்தா, ஸேஸத்தாபி ச ஏஸ ந பயுத்தோ. ஏவமீதிஸேஸு. ஹோதி செத்த -

“கம்மயமானாதிகாரதோ, லோபதோ ஸேஸதோ சாதி;
காரணேஹி சதுஹிபி, ந கத்தசி ரவோ யுத்தோ”தி.

“யதா ஹீ”திஆதினா பஸ்ஸஸஸ்ஸ பல்வகாரணதாதஸ்ஸனேன தத்ததங் ஸமத்தேதி. தத்த பததோதி பதந்தஸ்ஸ. துணாதி உபத்தம்பகதாருஸ்ஸேதங் அதிவசனங்.

திப்டிகுதிகாதிட்டானவட்டகதாவண்ணனா

144. கிஞ்சாபி இமஸ்மிங் டானே பாலியங் வேத்யிதமனாகுதங், ஹெட்டா பன தீஸுபி வாரேஸு அதிகுத்தா, உபரி ச “பஸ்ஸ புஸ்ஸ படிஸங்வேதெந்தீ”தி வக்குமானத்தா வேத்யிதமேவெத்த பதானந்தி ஆஹ “ஸப்பதிப்டிவேத்யிதானி ஸம்பிண்டேதீ”தி. “யேபி தே”தி தத்த தத்த ஆகதஸ்ஸ ச பி-ஸத்தஸ்ஸ அத்தங் ஸந்தாய “ஸம்பிண்டேதீ”தி வுத்தங். யே தே ஸமணப்ராஹ்மணா ஸஸ்ஸதவாதா...பே... ஸப்பேபி தே சஹி பஸ்ஸாயதனேஹி புஸ்ஸ புஸ்ஸ படிஸங்வேதெந்தீதி ஹி வேத்யிதகிரியாவஸேன தங்தங்திப்டிகுதிகானங் ஸம்பிண்டித்தா வேத்யிதஸம்பிண்டனமேவ ஜாதங். ஸப்பம்பி ஹி வாக்யங் கிரியாபதானந்தி. உபரி பஸ்ஸே பக்கிபனத்தாயாதி “சஹி பஸ்ஸாயதனேஹி”தி வுத்தே உபரி பஸ்ஸே பக்கிபனத்தங், பக்கிபனஞ்செத்த வேத்யிதஸ்ஸ பஸ்ஸபச்சயதாதஸ்ஸனமேவ. “சஹி பஸ்ஸாயதனேஹி புஸ்ஸ புஸ்ஸ படிஸங்வேதெந்தீ”தி இமினா ஹி சஹி அஜ்ஜத்திகாயதனேஹி சளாரம்மணபடிஸங்வேதனங் ஏகந்ததோ சபஸ்ஸஹேதுகமேவாதி தஸ்ஸிதங் ஹோதி, தேன வுத்தங் “ஸப்பே தே”திஆதி.

கம்போஜோதி ஏவங்னாமகங் ரட்டங். ததா தக்கிணாபதோ. “ஸஞ்ஜாதிட்டானே”தி இமினா ஸஞ்ஜாயந்தி எத்தாதி அதிகரணத்தோ ஸஞ்ஜாதி-ஸத்தோதி தஸ்ஸேதி. ஏவங் ஸமோஸரண-ஸத்தோ. ஆயதன-ஸத்தோபி ததுபாயத்தே. ஆயதனேதி ஸமோஸரணபூதே சதுமஹாபதே. நந்தி மஹானிக்ரோதாருக்கங். இதுஞ்ஹி அங்குத்தராகமே பஞ்சனிபாதே ஸத்தாநிஸங்ஸஸுத்தபதங். தத்த ச ஸெய்யதாபி பிர்க்கவே ஸுபூமியங் சதுமஹாபதே மஹானிக்ரோதோ ஸமந்தா பக்கீனங் படிஸரணங் ஹோதீ”தி (அ. நி. 5.38) தன்னித்தேஸோ வுத்தோ. ஸதி ஸதிஆயதனேதி ஸதிஸங்காதே காரணே விஜ்ஜமானே, தத்ர தத்ரேவ ஸக்கிதப்பதங் பாபுணாதீதி அத்தோ. ஆயதந்தி எத்த பலானி ததாயத்தவத்திதாய பவத்தந்தி, ஆயபூதங் வா அத்தனோ பலங் தனோதி பவத்தேதீதி ஆயதனங், காரணங். ஸம்மந்தீதி உபஸம்மந்தி அஸ்ஸாஸங் ஜனெந்தி. ஆயதன-ஸத்தோ அஞ்ஞேஸு விய ந எத்த அத்தந்தராவபோதகோதி ஆஹ “பண்ணத்திமத்தே”தி, ததா ததா பஞ்ஞத்திமத்தேதி அத்தோ. ருக்ககச்சுஸமுஹே பண்ணத்திமத்தே ஹி அரஞ்ஞவோஹாரோ, அரஞ்ஞமேவ ச அரஞ்ஞாயதனந்தி. அத்தத்தயேபீதி எத்த பி-ஸத்தேன ஆகரணிவாஸாதிட்டானத்தே ஸம்பிண்டேதி. “ஹிரஞ்ஞாயதனங் ஸுவண்ணாயதன”ந்திஆதிஸு ஹி ஆகரே, “இஸ்ஸராயதனங் வாஸுதேவாயதன”ந்திஆதிஸு நிவாஸே, “கம்மாயதனங் ஸிப்பாயதன”ந்திஆதிஸு அதிட்டானே பவத்ததி, நிஸ்ஸயேதி அத்தோ.

ஆயதந்தி எத்த ஆகரொந்தி, நிவஸந்தி, அதிட்டஹந்தீதி யதாக்கமங் வசனத்தோ. சக்காதீஸு ச பஸ்ஸாத்யோ ஆகிண்ணா, தானி ச நேஸங் வாலோ, அதிட்டானஞ்ச நிஸ்ஸயபச்சயபாவதோ. தஸ்மா ததேதம்பி அத்தத்தயமித யஜ்ஜதியேவ. கதங் யஜ்ஜதீதி ஆஹ “சக்காதீஸு ஹீ”திஆதி. பஸ்ஸோ வேதனா ஸஞ்ஞா சேதனா சித்தந்தி இமே பஸ்ஸபஞ்சமகா தம்மா உபலக்கணவஸேன வுத்தா அஞ்ஞேஸம்பி தங்ஸம்பயுத்ததம்மானங் ஆயதனபாவதோ, பதானவஸேன வா. ததா ஹி சித்துப்பாதங் விபஜ்ஜந்தேன பாவதா தேயேவ “பஸ்ஸோ ஹோதி, வேதனா, ஸஞ்ஞா, சேதனா, சித்தங் ஹோதீ”தி படமங் விபத்தா.

ஸஞ்ஜாயந்தி தன்னிஸ்ஸயாரம்மணபா⁴வேன தத்தே²வ உப்பத்திதோ. ஸமோஸரந்தி தத்த² தத்த² வத்து²வாராரம்மணபா⁴வேன ஸமோஸரணதோ. தானி ச நேஸங் காரணங் தேஸமபா⁴வே அபா⁴வதோ. அயங் பன யதா²வுத்தோ ஸஞ்ஜாதிதே³ஸாதி³அத்தோ² ருள்ஹிவஸேனேவ தத்த² தத்த² நிருள்ஹதாய ஏவ பவத்தத்தாதி ஆசரியஆனந்தத்தே²ரேன வுத்தங். அயங் பன பதத்த²விவரணமு²கேன பவத்தோ அத்தோ² - ஆயதனதோ, ஆயானங் தனந்தோ, ஆயதஸ்ஸ ச நயனதோ ஆயதனங். சக்கா²தி³ஸு ஹி தங்தங்த²வாராரம்மணா சித்தசேதஸிகா த⁴ம்மா ஸேன ஸேன அனுப⁴வனாதி³கிச்சேன ஆயதந்தி உட்ட²ஹந்தி க⁴டெந்தி வாயமந்தி, ஆயபூ⁴தே ச த⁴ம்மே ஏதானி தனொந்தி வித்தா²ரெந்தி, ஆயதஞ்ச ஸங்ஸாரது²க்கங் நயந்தி பவத்தெந்தி. இதி இமினா நயேனாதி எத்த² ஆதி³அத்தே²ன இதி ஸத்தே²ன “ஸோதங் படிச்சா”திஆதி³பாளிங் ஸங்குண்ணாதி.

தத்த² திண்ணந்தி சக்கு²பஸாத³ரூபாரம்மணசக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³னங் திண்ணங் விஸயிந்த³ரியவிஞ்ஞாணானங். தேஸங் ஸமாக²மணபா⁴வேன க²ஹேதப்³தோ “புஸ்ஸோ ஸங்கு²தி” வுத்தோ. ததா² ஹி ஸோ “ஸன்னிபாதபச்சுபட்டா²னோ”தி வுச்சதி. இமினா நயேன ஆரோபெத்வாதி ஸம்ப²ந்தோ⁴. தேன இமமத்தங் து²ஸ்ஸேதி - யதா² “சக்கு²ங்படிச்ச...பே... புஸ்ஸோ”தி (ம. நி. 1.204; 3.421, 425, 426; ஸங். நி. 2.43, 45; 2.4.61; கதா². 465) ஏதஸ்மிங் ஸுத்தே விஜ்ஜமானேஸு²பி ஸஞ்ஞாதி³ஸு ஸம்பயுத்த⁴ம்மேஸு வேது²னாய பதா⁴னகாரணபா⁴வது²ஸ்ஸனத்தங் புஸ்ஸஸீஸேன தே²ஸனா கதா, ஏவமிதா⁴பி “புஸ்ஸபச்சயா வேது²னா”திஆதி³னா புஸ்ஸங் ஆதி³ங் கத்வா அபரந்தபடிஸந்தா⁴னேன பச்சயபரம்பரங் து²ஸ்ஸேதுங் “ச²ஹி புஸ்ஸாயதனேஹி”தி ச “புஸ்ஸ புஸ்ஸா”தி ச புஸ்ஸஸீஸேன தே²ஸனா கதாதி. புஸ்ஸாயதனாதீ³னதி ஆதி³-ஸத்தே²ன “புஸ்ஸ புஸ்ஸா”தி வசனங் ஸங்குண்ணாதி.

“கிஞ்சாபீ”திஆதி³னா ஸத்த²மத்ததோ சோத²னாலேஸங் து²ஸ்ஸெத்வா “ததா²பீ”திஆதி³னா அத்த²தோ தங் பரிஹரதி. ந ஆயதனானி புஸந்தி ரூபானமனாரம்மணபா⁴வதோ. புஸ்ஸோ அருபத⁴ம்மோ விஸமானோ ஏகதே²ஸேன ஆரம்மணங் அனல்லியமானோபி புஸனாகாரேன பவத்தோ புஸந்தோ விய ஹோதீதி ஆஹ “புஸ்ஸோவ தங் தங் ஆரம்மணங் புஸதி”தி. தேனேவ ஸோ “புஸனலக்க²ணோ, ஸங்க⁴ட்டனரஸோ”தி ச வுச்சதி. “ச²ஹி புஸ்ஸாயதனேஹி புஸ்ஸ புஸ்ஸா”தி அபுஸனகிச்சானிபி நிஸ்ஸிதவோஹாரேன புஸனகிச்சானி கத்வா து²ஸ்ஸனமேவ புஸ்ஸே உபனிக்கி²பனங் நாம யதா² “மஞ்சா கோ⁴ஸந்தி”தி. உபனிக்கி²பித்வாதி ஹி புஸனகிச்சாரோபனவஸேன புஸ்ஸஸ்மிங் பவேஸெத்வாதி அத்தோ². புஸ்ஸக²திகானி கத்வா புஸ்ஸுபசாரங் ஆரோபெத்வாதி வுத்தங் ஹோதி. உபசாரோ நாம வோஹாரமத்தங், ந தேன அத்த²ஸித்தி⁴ அதங்ஸபா⁴வதோ. அத்த²ஸிஜ்ஜனகோ பன தங்ஸபா⁴வோயேவ அத்தோ² க²ஹேதப்³தோதி து²ஸ்ஸேதுங் “தஸ்மா”திஆதி³மாஹ. யதா²ஹு -

“அத்த²ஹி நாதோ² ஸரணங் அவோச,
ந ப்யஞ்ஜனங் லோகஹிதோ மஹேஸீ”தி.

அத்தனோ பச்சயபூ⁴தானங் சன்னங் புஸ்ஸானங் வஸேன சக்கு²ஸம்பு²ஸ்ஸஜா யாவ மனோஸம்பு²ஸ்ஸஜாதி ஸங்கே²பதோ ச²பி³தா⁴ங் ஸந்தா⁴ய “சு²புஸ்ஸாயதனஸம்ப⁴வா வேது²னா”தி வுத்தங். வித்தா²ரதோ பன -

“புஸ்ஸதோ ச²பி³தா⁴பேதா, உபவிசாரபே⁴ததோ;
திதா⁴ நிஸ்ஸிததோ த்²வ்ஹி, திதா⁴ காலேன வட்³டி⁴தா”தி. -

அட்ட²ஸதபரியாயே வுத்தனயேன அட்ட²ஸதப்பபே⁴தா³. மஹாவிஹாரவாஸினோ செத்த² யதா² விஞ்ஞாணங் நாமரூபங் ஸளாயதனங் , ஏவங் புஸ்ஸங், வேது²னஞ்ச பச்சயபச்சயுப்பன்னம்பி ஸஸந்திபரியாபன்னங் தீ²பெந்தோ விபாகமேவ இச்ச²ந்தி, அஞ்ஞே பன யதா² ததா² வா பச்சயபா⁴வோ ஸதி ந ஸக்கா வஜ்ஜேதுந்தி ஸப்³பமேவ இச்ச²ந்தி. ஸாதி யதா²வுத்தப்பபே⁴தா³ வேது²னா. ரூபதண்ணாதி³பே⁴தாயாதி “ஸெட்டி²புத்தோ ப்²ராஹ்மணபுத்தோ”தி பிதுனாமவஸேன விய ஆரம்மணனாமவஸேன வுத்தாய ரூபதண்ணா யாவ த⁴ம்மதண்ணாதி ஸங்கே²பதோ ச²பி³தா⁴ய. வித்தா²ரதோ பன -

“ரூபதண்ணாதி³கா காம-தண்ணாதீ³ஹி திதா⁴ புன;
ஸந்தானதோ த்²விதா⁴ கால-பே⁴தேன கு²ணிதா ஸியு”ந்தி. -

ஏவங் வுத்தஅட்ட²ஸதப்பபே⁴தா³ய. உபனிஸ்ஸயகோடியாதி உபனிஸ்ஸயஸீஸேன. கஸ்மா பனெத்த² உபனிஸ்ஸயபச்சயோவ உத்²த⁴டோ, நனு ஸுகா² வேது²னா, அது²க்க²மஸுகா² ச தண்ணாய ஆரம்மணமத்தஆரம்மணாதி⁴பதிஆரம்மணாபனிஸ்ஸயபகதூபனிஸ்ஸயவஸேன சதுதா⁴ பச்சயோ, து²க்கா² ச ஆரம்மணமத்தபகதூபனிஸ்ஸயவஸேன த்²விதா⁴தி? ஸச்சமேதங், உபனிஸ்ஸயே ஏவ பன தங் ஸப்³பம்பி அந்தோக²த⁴ந்தி ஏவமுத்த⁴டோ. யுத்தங் தாவ ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயஸாமஞ்ஞதோ உபனிஸ்ஸயே அந்தோக²த⁴தா, கத²ங் பன ஆரம்மணமத்தஆரம்மணாதி⁴பதீனங் தத்த² அந்தோக²த⁴பா⁴வோ ஸியாதி? தேஸம்பி ஆரம்மணஸாமஞ்ஞதோ ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயேன ஸங்கு²ஹித்தா ஆரம்மணாபனிஸ்ஸயவஸமோதா⁴னபூ⁴தேவ உபனிஸ்ஸயே ஏவ அந்தோக²த⁴தா ஹோதி. ஏதத்த²மேவ ஹி ஸந்தா⁴ய “உபனிஸ்ஸயேனா”தி அவத்வா “உபனிஸ்ஸயகோடியா”தி வுத்தங். ஸித்தே² ஹி ஸத்யாரம்போ⁴ நியமாய வா ஹோதி அத்த²ந்தரவிஞ்ஞாபனாய வாதி. ஏவமீதி³ஸேஸு.

சதுப்புதி⁴ஸ்ஸாதி காமுபாதா³னங் யாவ அத்தவாது³பாதா³னந்தி சதுப்புதி⁴ஸ்ஸ. நனு ச தண்ஹாவ காமுபாதா³னங், கதங் ஸாயேவ தஸ்ஸ பச்சயோ ஸியாதி? ஸச்சங், புரிமதண்ஹாய பன உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சி³மதண்ஹாய து³ஹபா⁴வதோ புரிமாயேவ தண்ஹா பச்சி³மாய பச்சயோ ப⁴வதி. தண்ஹாது³ஹத்தமேவ ஹி “காமுபாதா³னங் உபாயாஸோ உபகட்டா²”திஆதி³ஸு விய உப-ஸத்த³ஸ்ஸ து³ஹத்தே² பவத்தனதோ. அபிச து³பு³லா தண்ஹா தண்ஹாயேவ, ப³லவதி தண்ஹா காமுபாதா³னங். அத² வா அபத்தவிஸயபத்த²னா தண்ஹா தமஸி சோரானங் ஹத்த³பஸாரணங் விய, ஸம்பத்தவிஸயக்³ஹணங் காமுபாதா³னங் சோரானங் ஹத்த³க³த³ப³ண்ட³க்³ஹணங் விய. அப்பிச்ச³தாபடிபக்கா² தண்ஹா. ஸந்துட்டி³தாபடிபக்கா²ங் காமுபாதா³னங். பரியேஸனது³க்க³மூலங் தண்ஹா, ஆரக்க³து³க்க³மூலங் காமுபாதா³னங். அயம்பி தேஸங் விஸேஸோ கேசிவாத³வஸேன ஆசரியத⁴ம்மபாலத்தே²ரேன (தி³. நி. 1.144) து³ஸ்ஸிதோ புரிமனயஸ்ஸேவ விஸுத்தி⁴மக்கே³ (விஸுத்தி⁴. 1.144) ஸகவாத³பா⁴வேன வுத்தத்தா.

அஸஹஜாதஸ்ஸ உபாதா³னஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயகோடியா, ஸஹஜாதஸ்ஸ பன ஸஹஜாதகோடியாதி யதா³லாப⁴மத்தோ² க³ஹேத³போ³. தத்த² அஸஹஜாதா அனந்தரனி³ருத்தா⁴ அனந்தரஸமனந்தரஅனந்தரூபனிஸ்ஸயனத்தி³விகுதா³ஸேவனபச்சயேஹி ச³தா⁴ பச்சயோ. ஆரம்மணபு⁴தா பன ஆரம்மணமத்தஆரம்மணாதி⁴பதிஆரம்மணாபனிஸ்ஸயேஹி திதா⁴, தங் ஸப³பம்பி வுத்தனயேன உபனிஸ்ஸயேனேவ ஸங்க³ஹேத³வா “உபனிஸ்ஸயகோடியா”தி வுத்தங். யஸ்மா ச தண்ஹாய ரூபாதீ³னி அஸ்ஸாதெ³த்வா காமேஸு பாத³யதங் ஆபஜ்ஜதி, தஸ்மா தண்ஹா காமுபாதா³னஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயகோடியா பச்சயோ. ததா² ரூபாதி³பே⁴தே³ ஸம்மூள³ஹோ “நத்தி² தி³ன்ன³ந்திஆதி³னா (தி³. நி. 1.171; ம. நி. 1.445; 2.94-95, 225; 3.91, 116, 136; ஸங். நி. 3.210; அ. நி. 10.176, 217; த⁴. ஸ. 1221; விப⁴. 907, 925, 971) மிச்சா³து³ஸ்ஸனங், ஸங்ஸாரதோ முச்சிதுகாமோ அஸுத்தி⁴மக்கே³ ஸுத்தி⁴மக்க³பராமஸனங், க³ந்தே⁴ஸு அத்தத்தனியகா³ஹபு⁴தங் ஸக்காயத³ஸ்ஸனஞ்ச க³ண்ஹாதி. தஸ்மா இதரேஸம்பி திண்ணங் தண்ஹா உபனிஸ்ஸயகோடியா பச்சயோதி து³ட்ட²பு³ங். ஸஹஜாதா பன ஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயஸம்பயுத்தஅத்தி²அவிகுத³ஹேதுவஸேன ஸத்ததா⁴ ஸஹஜாதானங் பச்சயோ. தம்பி ஸப³பங் ஸஹஜாதபச்சயேனேவ ஸங்க³ஹேத³வா “ஸஹஜாதகோடியா”தி வுத்தங்.

ப⁴வஸ்ஸாதி கம்மப⁴வஸ்ஸ சேவ உபபத்திப⁴வஸ்ஸ ச. தத்த² சேதனாதி³ஸங்கா³தங் ஸப³பங் ப⁴வகா³மிகம்மங் கம்மப⁴வோ. காமப⁴வாதி³னவவிதோ⁴ உபபத்திப⁴வோ. தேஸு உபபத்திப⁴வஸ்ஸ சதுப்புதி⁴ம்பி உபாதா³னங் உபபத்திப⁴வஹேதுபு⁴தஸ்ஸ கம்மப⁴வஸ்ஸ காரணபா⁴வதோ, தஸ்ஸ ச ஸஹாயபா⁴லுபக³மனதோ பகதுபனிஸ்ஸயவஸேன பச்சயோ. கம்மாரம்மணகரணகாலே பன கம்மஸஹஜாதமுபாதா³னங் உபபத்திப⁴வஸ்ஸ ஆரம்மணவஸேன பச்சயோ. கம்மப⁴வஸ்ஸ பன ஸஹஜாதஸ்ஸ ஸஹஜாதமுபாதா³னங் ஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயஸம்பயுத்தஅத்தி²அவிகுத³வஸேன சேவ ஹேதுமக்³வஸேன ச அனேகதா⁴ பச்சயோ. அஸஹஜாதஸ்ஸ பன அனந்தரஸ்ஸ அஸஹஜாதமுபாதா³னங் அனந்தரஸமனந்தரஅனந்தரூபனிஸ்ஸயனத்தி³விகுதா³ஸேவனவஸேன, இதரஸ்ஸ ச நானந்தரஸ்ஸ பகதுபனிஸ்ஸயவஸேன, ஸம்மஸனாதி³காலேஸு ஆரம்மணாதி³வஸேன ச பச்சயோ. தத்த² அனந்தராதி³கே உபனிஸ்ஸயபச்சயே, ஸஹஜாதாதி³கே ச ஸஹஜாதபச்சயே பக்கி³பித்வா ததா²தி வுத்தங், ரூபுபஹாரத்தோ² வா ஹேஸ அனுக்க³ட⁴னத்தோ² வா. தேன ஹி உபனிஸ்ஸயகோடியா சேவ ஸஹஜாதகோடியா சாதி அத்த²ங் து³ஸ்ஸேதி.

ப⁴வோ ஜாதியாதி எத்த² ப⁴வோதி கம்மப⁴வோ அதி⁴ப்பேதோ. ஸோ ஹி ஜாதியா பச்சயோ, ந உபபத்திப⁴வோ. ஜாதியேவ ஹி உபபத்திப⁴வோதி, ஸா ச பட²மாபி⁴னிபு³த்தக³ந்தா⁴. தேன வுத்தங் “ஜாத்தி பனெத்த² ஸவிகாரா பஞ்சக்க³ந்தா⁴ து³ட்ட²பு³பா³”தி, தேனாயங் சோது³னா நிவத்திதா “நனு ஜாதிபி ப⁴வோயேவ, கதங் ஸோ ஜாதியா பச்சயோ”தி, கதங் பனெதங் ஜானித³பு³ங் “கம்மப⁴வோ ஜாதியா பச்சயோ”தி சே? பா³ஹிரபச்சயஸமத்தேபி கம்மவஸேனேவ ஹீனபணீதாதி³விஸேஸத³ஸ்ஸனதோ. யதா³ஹ ப⁴க³வா “கம்மங் ஸத்தே விப⁴ஜதி யதி³தங் ஹீனபணீதாயா”தி (ம. நி. 3.289) ஸவிகாராதி நிபு³புத்திவிகாரேன ஸவிகாரா, ந அஞ்ஞேஹி, தே ச அத்த²தோ உபபத்திப⁴வோயேவ, ஸோ ஏவ ச தஸ்ஸ காரணங் ப⁴விதுமயுத்தோ தண்ஹாய காமுபாதா³னஸ்ஸ பச்சயபா⁴வே விய புரிமபச்சி³மாதி³விஸேஸானமஸம்ப⁴வதோ, தஸ்மா கம்மப⁴வோயேவ உபபத்திப⁴வஸங்க³தாய ஜாதியா கம்மபச்சயேன சேவ பகதுபனிஸ்ஸயபச்சயேன ச பச்சயோதி அத்த²ங் து³ஸ்ஸேதுங் “கம்மபச்சயங் உபனிஸ்ஸயேனேவ ஸங்க³ஹேத³வா உபனிஸ்ஸயகோடியா பச்சயோ”தி வுத்தங். யஸ்மா பன ஜாதியா ஸதி ஜராமரணங், ஜராமரணாதி³னா பு³ட்ட²ஸ்ஸ ச பா³லஸ்ஸ ஸோகாத³யோ ஸம்ப⁴வந்தி, நாஸதி, தஸ்மா ஜாதிஜராமரணாதீ³னங் உபனிஸ்ஸயவஸேன பச்சயோதி ஆஹ “ஜாதி...பே... பச்சயோ”தி வித்தா³ரதோ அத்த²வினிச்ச³யஸ்ஸ அகதத்தா, ஸஹஜாதாபனிஸ்ஸயஸ்ஸேனேவ பச்சயவிசாரணாய ச, து³ஸ்ஸித்தா, அங்கா³தி³விதா³னஸ்ஸ ச அனாமட்ட²த்தா “அயமெத்த² ஸங்கே³போ”திஆதி³ வுத்தங். மஹாவிஸயத்தா படிச்சஸமுப்பாத³விசாரணாய நிரவஸேஸா அயங் குதோ லத்த⁴பு³பா³தி சோத³னமபனேதி “வித்தா³ரதோ”திஆதி³னா. “இத⁴ பனஸ்ஸா”திஆதி³னா பாளியம்பி படிச்சஸமுப்பாத³கதா² ஏகதே³ஸேனேவ கதி³தாதி து³ஸ்ஸேதி. தத்த² இதா⁴தி இமஸ்மிங் ப்ரஹ்மஜாலே. அஸ்ஸாதி படிச்சஸமுப்பாத³ஸ்ஸ. பயோஜனமத்தமேவாதி தி³ட்ட²யா காரணபு⁴தவேத³னாவஸேன ஏகதே³ஸமத்தங் பயோஜனமேவ. “மத்தமேவா”தி ஹி அவதா³ரணத்தே² பரியாயவசனங் “அப்பங் வஸ்ஸஸதங் ஆய, இதா³னேதரஹி விஜ்ஜதி³திஆதி³ஸு விய அஞ்ஞமஞ்ஞத்தா³வபோ³த⁴னவஸேன

ஸபயோஜனத்தா, மத்த-ஸத்தோ³ வா பமாணே, பயோஜனஸங்காதங் பமாணமேவ, ந ததுத்தரீதி அத்தோ². “மத்த-ஸத்தோ³ அவதா⁴ரணே ஏவ-ஸத்தோ³ ஸன்னிட்டா²னே”திபி வதந்நி. ஏவங் ஸப்பத்த². ஹோதி செத்த² -

“மத்தமேவாதி ஏகத்தங், மத்தபதங் பமாணகே;
மத்தாவதா⁴ரணே வா, ஸன்னிட்டா²னம்ஹி சேதர”ந்தி.

ஏகதேஸேனேவித⁴ பானியங் கதித்தத்தா படிச்சஸமுப்பாத³ஸ்ஸ ததா² கத²னே ஸத்தி⁴ங் உதா³ஹரணேன காரணங் தஸ்ஸெந்தோ “ப⁴க³வா ஹி”திஆதி³மாஹ. தேன இமமதி⁴ப்பாயங் தஸ்ஸேதி “வட்டகத²ங் கதெந்தோ ப⁴க³வா அவிஜ்ஜா-தண்ணா-தி³ட்டி²னமஞ்ஞதரஸீஸேன கதேஸி, தேஸு இத⁴ தி³ட்டி²ஸீஸேனேவ கதெந்தோ வேதனாய தி³ட்டி²யா பல்வகாரணத்தா வேதனாமுலகங் ஏகதேஸமேவ படிச்சஸமுப்பாத³ங் கதேஸீ”தி. ஏதானி ச ஸுத்தானி அங்குத்தரனிகாயே தஸ்ஸனிபாதே (அ. நி. 10.61 வாக்கியகந்தே⁴) தத்த² புரிமகோடி ந பஞ்ஞாயதீதி அஸுகஸ்ஸ நாம ஸம்மாஸம்புத்த⁴ஸ்ஸ, சக்கவத்தினோ வா காலே அவிஜ்ஜா உப்பன்னா, ந ததோ புப்பேதி ஏவங் அவிஜ்ஜாய புரிமோ ஆதி³மரியாதோ³ அப்படிஹதஸ்ஸ மம ஸப்பஞ்ஞதஞ்ஞாணஸ்ஸாபி ந பஞ்ஞாயதி ததா மரியாத³ஸ்ஸ அவிஜ்ஜமானத்தாதி அத்தோ². ஏவஞ்சேதந்தி இமினா மரியாதா³பா⁴வேன அயங் அவிஜ்ஜா காமங் வுச்சதி. அத² ச பனாதி ஏவங் காலனியமேன மரியாதா³பா⁴வேன வுச்சமானாபி. இதப்பச்சயாதி இமஸ்மா பஞ்சனிவரணஸங்காதபச்சயா அவிஜ்ஜா ஸம்ப⁴வதீதி ஏவங் த⁴ம்மனியாமேன அவிஜ்ஜாய கோடி பஞ்ஞாயதீதி அத்தோ². “கோ சாஹாரோ அவிஜ்ஜாய, ‘பஞ்ச நீவரணா’ திஸ்ஸ வசனீய”ந்தி (அ. நி. 10.61) ஹி தத்தேவ வுத்தங், டகாயங் பன “ஆஸவபச்சயா”தி (தி³. நி. 1.144) ஆஹ, தங் உதா³ஹரணஸுத்தேன ந ஸமேதி. அயங் பச்சயோ இதப்பச்சயோ ம-காரஸ்ஸ த-காராதேஸவஸேன. ஸத்த³விதா³ பன “ஈதி³ஸ்ஸ பயோகஸ்ஸ தி³ஸ்ஸனதோ இத³-ஸத்தோ³யேவ பகதி”தி வதந்நி, அயுத்தமேவதங் வண்ணவிகாராதி³வஸேன நானாபயோகஸ்ஸ தி³ஸ்ஸமானத்தா. யதா² ஹி வண்ணவிகாரேன “அம”தி வுத்தேபி “அஸு”தி தி³ஸ்ஸதி, “இமேஸு”தி வுத்தேபி “ஏஸு”தி, ஏவமிதா⁴பி வண்ணவிகாரோ ச வாக்கீய விய ஸமாஸேபி லப்ப⁴தேவ யதா² “ஜானிபதி துதம்பதி”தி. கிமெத்த² வத்தப்ப³ங், பபி⁴ன்னபடிஸம்பி⁴தேன ஆயஸ்மதா மஹாகச்சாயனத்தே³ரேன வுத்தமேவ பமாணந்தி துட்ட²ப்ப³ங்.

ப⁴வதண்ணாயாதி ப⁴வஸஞ்ஞோஜனபூ⁴தாய தண்ணாய. இதப்பச்சயாதி இமஸ்மா அவிஜ்ஜாபச்சயா. “கோ சாஹாரோ ப⁴வதண்ணாய, ‘அவிஜ்ஜா’ திஸ்ஸ வசனீய”ந்தி ஹி வுத்தங். ப⁴வதி³ட்டி²யாதி ஸஸ்ஸததி³ட்டி²யா. இதப்பச்சயாதி இத⁴ பன வேதனாபச்சயாத்வேவ அத்தோ². நனு தி³ட்டி²யோ ஏவ கதேதப்ப³ா, கிமத்தியங் பன படிச்சஸமுப்பாத³கத²னந்தி அனுயோகேனாஹ “தேனா”திஆதி³. இதங் வுத்தங் ஹோதி - அனுவோமேன படிச்சஸமுப்பாத³கதா² நாம வட்டகதா², தங் கத²னேனேவ ப⁴க³வா ஏதே தி³ட்டி²கதிகா யாவிதங் மிச்சாத³ஸ்ஸனங் ந படினிஸ்ஸஜ்ஜந்தி, தாவ இமினா பச்சயபரம்பரேன வட்டேயேவ நிமுஜ்ஜந்தீதி தஸ்ஸேஸி. இதோ ப⁴வாதி³தோ. எத்த² ப⁴வாதீஸு. ஏஸ நயோ ஸேஸபத்த³வயேபி. இமினா அபரியந்தங் அபராபருப்பத்திங் தஸ்ஸேதி. விபன்னட்டா²தி விவிதே⁴ன நாளிதா.

விவட்டகதா²திவண்ணனா

145. தி³ட்டி²கதிகாதி⁴ட்டா²னந்தி தி³ட்டி²கதிகானங் மிச்சாகா³ஹத³ஸ்ஸனவஸேன அதி⁴ட்டா²னபூ⁴தங், தி³ட்டி²கதிகவஸேன புகுக்லாதி⁴ட்டா²னந்தி வுத்தங் ஹோதி. புகுக்லாதி⁴ட்டா²னத⁴ம்மதேஸனா ஹேஸா. யுத்தயோக³பி⁴க்கு²அதி⁴ட்டா²னந்தி யுத்தயோகானங் பி⁴க்க³னமதி⁴ட்டா²னபூ⁴தங், பி⁴க்கு²வஸேன புகுக்லாதி⁴ட்டா²னந்தி வுத்தங் ஹோதி. விவட்டந்தி வட்டதோ விகதங். “யேஹி”திஆதி³னா தி³ட்டி²கதிகானங் மிச்சாத³ஸ்ஸனஸ்ஸ காரணபூ⁴தாய வேதனாய பச்சயபூ⁴தங் ஹெட்டா² வுத்தமேவ பஸ்ஸாயதனமித⁴ க³ஹிதங் தேஸனாகுஸலேன ப⁴க³வதாதி தஸ்ஸேதி. வேதனாகம்மட்டா²னேதி “வேதனானங் ஸமுதய”ந்திஆதி³கங் இமங் பானிங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். கிஞ்சிமத்தமேவ விஸேஸோதி ஆஹ “யதா² பனா”திஆதி³. ந்தி “பஸ்ஸஸமுதயா, பஸ்ஸனிரோதா⁴”தி வுத்தங் காரணங். “ஆஹாரஸமுதயா”திஆதி³ஸு கப³ளிகாரோ ஆஹாரோ வேதி³தப்போ³. ஸோ ஹி “கப³ளிகாரோ ஆஹாரோ இமஸ்ஸ காயஸ்ஸ ஆஹாரபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 429) பட்டா²னே வசனதோ கம்மஸமுட்டா²னானம்பி சக்காதீனங் உபத்த³ம்ப⁴கபச்சயோ ஹோதியேவ. “நாமருபஸமுதயா”திஆதி³ஸு வேதனாதி³க்க³ந்த⁴த்தயமேவ நாமங். நனு ச “நாமருபபச்சயா ஸளாயதன”ந்தி வசனதோ ஸப்பேஸு ச³ஸு பஸ்ஸாயதனேஸு “நாமருபஸமுதயா நாமருபனிரோதா⁴” இச்சேவ வத்தப்ப³ங், அத² கஸ்மா சக்காயதனாதீஸு “ஆஹாரஸமுதயா ஆஹாரனிரோதா⁴”தி வுத்தந்தி? ஸச்சமேதங் அவிஸேஸேன, இத⁴ பன ஏவம்பி சக்காதீஸு ஸம்ப⁴வதீதி விஸேஸதோ தஸ்ஸேதுங் ததா² வுத்தந்தி துட்ட²ப்ப³ங்.

உத்தரிரதஜானநேனேவ தி³ட்டி²கதஸ்ஸ ஜானநம்பி ஸித்த⁴ந்தி கத்வா பானியமனாகதேபி “தி³ட்டி²ஞ்ச ஜானாதீ”தி வுத்தங். ஸீலஸமாதி⁴பஞ்ஞாயோ லோகியலோகுத்தரமிஸ்ஸகா, விமுத்தி பன இத³ ஹெட்டி²மா பல்ஸமாபத்தியோ “யாவ அரஹத்தா”தி அக்³புலஸ்ஸ விஸுங் வசனதோ. பச்சக்கானுமானேன செத்த² பஜானநா, தேனேவாஹ “ப⁴ஹுஸ்ஸுதோ கந்த⁴ரோ பி⁴க்கு² ஜானாதீ”திஆதி³, யதாலாப⁴ங் வா யோஜேதப்ப³ங். தேஸனா பனாதி எத்த² பன-ஸத்தோ³ அருசியத்தோ², தேனிமங் தீபேதி - யதி³பி அனாகா³மிஆதயோ யதா²பூ⁴தங் பஜானந்தி, ததா²பி அரஹதோ உக்கங்ஸகதிவிஜானநவஸேன தேஸனா அரஹத்தனிகூடேன நிட்டா²பிதாதி. ஸுவண்ணகே³ஹோ விய ரதனமயகண்ணிகாய தேஸனா அரஹத்தகண்ணிகாய நிட்டா²பிதாதி அத்தோ². எத்த² ச

“யதோ கோ...பே... பஜானாதி”தி ஏதேன த்மம்ஸஸ் நிய்யானிகபாவேன ஸத்திங் ஸங்க்ஸ்ஸ ஸுப்படிபத்திங் துஸ்ஸேதி, தேனேவ அட்டகதாயங் “கோ ஏவங் ஜானாதீதி? கீணாஸவோ ஜானாதி, யாவ ஆரத்த்விபஸ்ஸகோ ஜானாதீ”தி பரிபுண்ணங் கத்வா பிக்குஸங்கோ துஸ்ஸிதோ, தேன யதேதங் ஹெட்டா வுத்தங் “பிக்குஸங்க்வஸேனாபி தீபேது”ந்தி (தீ. நி. அட்ட. 1.8), தங் யதாருதவஸேனேவ தீபிதங் ஹோதீதி துட்டபுபங்.

146. “தேஸனாஜாலவிமுத்தோ திட்டிகுகதிகோ நாம நத்தீ”தி துஸ்ஸனங் தேஸனாய கேவலபரிபுண்ணதங் ஞாபேதுந்தி வேதிதபுபங். அந்தோ ஜாலஸ்ஸாதி அந்தோஜாலங், துப்புவேஸனவஸேன அந்தோஜாலே அகதாபி தன்னிஸ்ஸிதவாதப்புவேஸனவஸேன கதாதி அந்தோஜாலீகதா, அந்தோ ஜாலஸ்ஸ திட்டந்தீதி வா அந்தோஜாலா, துப்புவேஸன அனந்தோஜாலாபி தன்னிஸ்ஸிதவாதுவேஸன அந்தோஜாலா கதாதி அந்தோஜாலீகதா. அபுத்தபுபாவே கராஸபூயோகே விகாரவாசகதோ ஈபச்சயோ, அந்தஸரஸ்ஸ வா ஈகாராதேஸோதி ஸத்த்விதா யதா “தாவலீகாரோ, கபளீகாரோ”தி (ஸங். நி. 1.181), இமமத்தங் துஸ்ஸேதுங் “இமஸ்ஸா”திஆதி வுத்தங். நிஸ்ஸிதா அவஸிதாவ ஹுத்வா உம்முஜ்ஜமானா உம்முஜ்ஜந்தீதி அத்தோ. மான-ஸத்தோ செத்த பாவேனபாவலக்கணத்தோ அப்பஹீனேன உம்முஜ்ஜனபாவேன புன உம்முஜ்ஜனபாவஸ்ஸ லக்கித்தா, ததா “ஓஸீதந்தா”திஆதிஸுபி அந்த-ஸத்தோ. உம்முஜ்ஜனேனேவ அவத்தஸ்ஸாபி நிமுஜ்ஜனஸ்ஸ கஹணந்தி துஸ்ஸேதி “ஓஸீதந்தா”திஆதினா. தத்த அபாயுபபத்திவஸேன அதோ ஓஸீதனங், ஸம்பத்திபாவவஸேன உத்தமுக்கமனங். ததா பரித்தபுமிமஹக்கதபுமிவஸேன, திட்டியா ஒலீனதாதிதாவனவஸேன, புப்பந்தானுதிட்டிஅபரந்தானுதிட்டிவஸேன ச யதாக்கமங் யோஜேதபுபங். பரியாபன்னாதி அந்தோகதா. துப்பாவோ ச ததாபுத்தோனாதி வுத்தங் “ஏதேன ஆபுத்தா”தி. “ந ஹத்தா”திஆதினா யதாவுத்தபாளியா ஆபன்னத்தங் துஸ்ஸேதி.

இதானி உபமாஸங்ஸந்த்னமாஹ “கேவட்டோ வியா”திஆதினா. கே உதகே வட்டதி பரிசரதீதி கேவட்டோ, மச்சுபந்தோ. காமங் கேவட்டந்தேவாஸிபி பாளியங் வுத்தோ, ஸோ பன ததனுக்கதிகோவாதி ததா வுத்தங். துஸ்ஸஹஸ்ஸிலோகதாதுதி ஜாதிக்கெத்தங் ஸந்தாயாஹ தத்தேவ படிவேதாஸம்பாவதோ, அஞ்ஞேஸஞ்ச தக்கஹணேனேவ கஹித்தா. அஞ்ஞத்தாபி ஹி திட்டிகுகதிகா எத்த பரியாபன்னா அந்தோஜாலீகதாவ. ஒளாரிகாதி பாகடபாவேன தூலா. தஸ்ஸாதி பரித்தோதகஸ்ஸ.

147. “ஸப்பதிட்டினங் ஸங்கஹித்தா”தி ஏதேன வாதுஸங்கஹணேன புகுலஸங்கஹோதி துஸ்ஸேதி. அத்தனோ...பே... துஸ்ஸெந்தோதி தேஸனாகுஸலதாய யதாவுத்தேஸு திட்டிகுகதிகானங் உம்முஜ்ஜனநிமுஜ்ஜனட்டானபூதேஸு கத்தசிபி பாவாதீஸு அத்தனோ அனவரோதபாவங் துஸ்ஸெந்தோ. நயந்தீதி ஸத்தே இச்சித்தட்டானமாவஹந்தி, தங் பன ததாஆகட்டானவஸேனாதி ஆஹ “கீவாயா”திஆதி. “நெத்திஸதிஸதாயா”தி இமினா ஸதிஸவோஹாரங், உபமாதத்திதங் வா துஸ்ஸேதி. “ஸா ஹி”திஆதி ஸதிஸதாவிபாவனா. கீவாயாதி எத்த மஹாஜனானந்தி ஸம்பந்தீனித்தேஸோ நேதீதி எத்தாபி கம்மபாவேன ஸம்பஜ்ஜிதப்போ நீஸத்துஸ்ஸ துவிகம்மிகத்தா, ஆக்யாதபயோகே ச பஹுலங் ஸாமிவசனஸ்ஸ கத்துகம்மத்தஜோதகத்தா. அஸ்ஸாதி அனேன பகுவதா, ஸா பாவனெத்தி உச்சின்னாதி ஸம்பந்தோ. புன அப்படிஸந்திகபாவாதி ஸாமத்தியத்தமாஹ. ஜீவிதபரியாதானே வுத்தேயேவ ஹி புன அப்படிஸந்திகபாவோ வுத்தோ நாம தஸ்ஸேவ அதுஸ்ஸனஸ்ஸ பதானகாரணத்தா. “ந தக்கந்தீ”தி எத்த அனாகுவசனவஸேன பதுஸித்தி “யத்ர ஹி நாம ஸாவகோ ஏவரூபங் ஞஸ்ஸதி வா தக்கதி வா ஸக்கிங் வா கரிஸ்ஸதி”திஆதிஸு (பாரா. 228; ஸங். நி. 2.202) வியாதி துஸ்ஸேதி “ந தக்கிஸ்ஸந்தீ”தி இமினா. கிங் வுத்தங் ஹோதீதி ஆஹ “அபண்ணத்திகபாவங் கமிஸ்ஸந்தீ”தி. அபண்ணத்திகபாவந்தி ச தரமானகபண்ணத்தியா ஏவ அபண்ணத்திகபாவங், அதீதபண்ணத்தியா பன ததாஹபண்ணத்தி யாவ ஸாஸனந்தரதானா, ததோ உத்தம்மி அஞ்ஞபுத்தூப்பாதேஸு பவத்ததி ஏவ யதா அதுனா விபஸ்ஸிஆதினங். ததா ஹி வக்கதி “வோஹாரமத்தமேவ பாவிஸ்ஸதி”தி (தீ. நி. அட்ட. 1.147) பஞ்ஞாய செத்த பண்ணாதேஸோதி நேருத்திகா.

காயோதி அத்தபாவோ, யோ ரூபாரூபத்மம்ஸமுஹோ. ஏவஞ்ஹிஸ்ஸ அம்புருக்கஸதிஸதா, ததுவயவானஞ்ச ரூபக்கந்தசக்காயதனசக்குதாதானங் அம்புபக்கஸதிஸதா யுஜ்ஜதி. தந்தி காயங். பஞ்சபக்கவாதுஸபக்கஅட்டாரஸபக்கபரிமாணாதி பஞ்சபக்கபரிமாணா ஏகா, துவாதுஸபக்கபரிமாணா ஏகா, அட்டாரஸபக்கபரிமாணா ஏகாதி திவிதா பக்கம்புலபிண்டி விய. பிண்டோ ஏதஸ்ஸாதி பிண்டி, துவகோ. ததுவயானீதி வண்டானுகுதானி, தேனாஹ “தங்யேவ வண்டங் அனுகுதானீ”தி.

மண்டுக்கண்டகவிஸஸம்புஸ்ஸந்தி விஸவந்தஸ்ஸ பேகவிஸேஸஸ்ஸ கண்டகேன, ததுஞ்ஞேன ச விஸேன ஸம்புஸ்ஸங், மண்டுக்கண்டகே விஜ்ஜமானஸ்ஸ விஸஸ்ஸ ஸம்புஸ்ஸங் வா. ஸகண்டகோ ஜலசாரீ ஸத்தோ இதா மண்டுகோ நாம, யோ “பாஸாணகச்சுபோ”தி வோஹரந்தி, தஸ்ஸ நங்குட்டே அக்ககோடியங் டீதோ கண்டகோதிபி வதுந்தி. ஏகங் விஸமச்சகண்டகந்திபி ஏகே. கிராதி அனுஸ்ஸவனத்தே நிபாதோ. எத்த ச வண்டச்சேதே வண்டுபனிபந்தானங் அம்புபக்கானங் அம்புருக்கதோ விச்சேதோ விய பாவனெத்திச்சேதே ததுபனிபந்தானங் கந்தாதீனங் ஸந்தானதோ விச்சேதோதி எத்தாவதாவ பாளியமாக்தங் ஒபம்மங், ததுவஸேஸங் பன அத்ததோ லத்தாமேவாதி துட்டபுபங்.

148. புத்தபுலந்தி புத்தாநன் ஞாணபுலங். கதிதஸுத்தஸஸ நாமாதி எத்த நாம-ஸுத்தோ ஸம்பாவுனே நிபாதோ, தேன “ஏவம்பி நாம கதிதஸுத்தஸஸா”தி வுத்தனயேன ஸுத்தஸஸ குணங் ஸம்பாவேதி. ஹந்தாதி வொஸ்ஸக்ஃத்தே. தேன ஹி அதுநாவ கண்ணாபெஸ்ஸாமி. ந பயஞ்சங் கரிஸ்ஸாமீதி வொஸ்ஸக்ஃங் கரோதி.

தம்மபரியாயேதி தம்மதேஸனாஸங்காதாய பாலியா. இதத்தோதி திட்டதம்மஹிதங். பரத்தோதி ஸம்பராயஹிதங், ததுபயத்தோ வா. பாஸிதத்தோபி யுஜ்ஜதி. “தம்மஜால”ந்தி எத்த தந்திதம்மஸ்ஸ கஹித்தா. இஹாதி இத ஸாஸனே. நந்தி நிபாதமத்தங் “ந நங் ஸுதோ ஸமணோ கோதமோ”திஆதிஸ்ஸ விய. நந்தி தம்மாதி பாலிதம்மா. ஸப்பேன ஸப்பங் ஸங்கண்ணனதோ அத்தஸங்காதங் ஜாலமெத்தாதி அத்தஜாலங். ததா தம்மஜாலங் ப்ரஹ்மஜாலங் திட்டிஜாலந்தி எத்தாபி. ஸங்காமங் விஜினாதி ஏதேனாதி ஸங்காமவிஜயோ, ஸங்காமோ செத்த பஞ்சஹி மாரேஹி ஸமாகமனங் அபியுஜ்ஜனந்தி ஆஹ “தேவபுத்தமாரம்பீ”திஆதி. அத்தஸம்பத்தியா ஹி அத்தஜாலங். ப்யஞ்ஜனஸம்பத்தியா, ஸீலாதிஅனவஜ்ஜதம்மனிதேஸதோ ச தம்மஜாலங். ஸெட்டட்டேன ப்ரஹ்மபுதானங் மக்ஃபுலனிப்பாநானங் விபத்தத்தா ப்ரஹ்மஜாலங். திட்டிவிவேசனமுகேன ஸுஞ்ஞதாபகாஸனேன ஸம்மாதிட்டியா விபத்தத்தா திட்டிஜாலங். தித்தியவாத்ஸிம்மத்தனுபாயத்தா அனுத்தரோ ஸங்காமவிஜயோதி ஏவம்பெத்த அத்தயோஜனா வேதிதப்பா.

நிதாநாவஸானதோதி “அத பகவா அனுப்பத்தோ”தி வசனஸங்காதனிதாநபரியோஸானதோ. மரியாதாவதிவசனஞ்ஹேதங். அபிச நிதாநாவஸானதோதி நிதாநபரியோஸானே வுத்தத்தா நிதாநாவஸானபுத்ததோ “மமங் வா பிஃகுவே, பரே அவண்ணங் பாஸெய்ய”ந்திஆதி (தீ. நி. 1.5, 6) வசனதோ. ஆபிவிதிவதிவசனஞ்ஹேதங். இதஞ்ச “அவோசா”தி கிரியாஸம்பந்தனேன வுத்தங். “நிதாநேன ஆதிக்கலயாண”ந்தி வசனதோ பன நிதாநம்பி நிகமனங் விய ஸுத்தபரியாபன்னமேவ. அலப்பா...பே... கம்பீரந்தி ஸப்பஞ்ஞதஞ்ஞாணஸ்ஸ விஸேஸனங்.

149. யதா அனத்தமனா அத்தனோ அனத்தசரதாய பரமனா வேரிமனா நாம ஹொந்தி, யதாஹ தம்மராஜா தம்மபதே, உதானே ச -

“திஸோ திஸங் யங் தங் கயிரா, வேரீ வா பன வேரினங்;
மிச்சாபணிஹிதங் சித்தங், பாபியோ நங் ததோ கரே”தி. (த. ப. 42; உதா. 33);

ந ஏவமிமே அனத்தமனா, இமே பன அத்தனோ அத்தசரதாய அத்தமனா நாம ஹொந்தீதி ஆஹ “ஸகமனா”தி. ஸகமனதா ச பீதியா கஹிதசித்தத்தாதி தஸ்ஸேதி “புத்தகதாயா”திஆதினா.

அயங் பன அட்டகதாதோ அபரோ நயோ - அத்தமனாதி ஸமத்தமனா, இமாய தேஸனாய பரிபுண்ணமனஸங்கப்பாதி அத்தோ. தேஸனாவிலாஸோ தேஸனாய விஜம்பனங், தஞ்ச தேஸனாகிச்சனிப்பாதுகங் ஸப்பஞ்ஞதஞ்ஞாணமேவ. கரவீகஸ்ஸ ருதமிவ மஞ்ஜமதுரஸ்ஸரோ யஸ்ஸாதி கரவீகருதமஞ்ஜ, தேன. அமதாபிஸேகஸதிஸேனாதி காயசித்ததரதுபுஸமகங் ஸப்பஸம்பாராபிஸங்காதங் உதுகங் தீகாதுகதாஸங்வத்தனதோ அமதங் நாம. தேனாபிஸேகஸதிஸேன. ப்ரஹ்முனோ ஸரோ விய அட்டங்கஸமன்னாகதோ ஸரோ யஸ்ஸாதிப்ரஹ்மஸ்ஸரோ, தேன. அபினந்தந்தீதி தண்ணாயதி, தேனாஹ “தண்ணாயம்பி ஆகதோ”தி. அனேகத்தத்தா தாதுநாங் அபினந்தந்தீதி உபகச்சந்தி ஸேவந்தீதி அத்தோதி ஆஹ “உபகமனேபீ”தி.

ததா அபினந்தந்தீதி ஸம்படிச்சந்தீதி அத்தமாஹ “ஸம்படிச்சனேபீ”தி. அபினந்தித்வாதி வுத்தோயேவத்தோ “அனுமோதித்வா”தி இமினா பகாஸிதோதி ஸந்தாய “அனுமோதனேபீ”தி வுத்தங்.

இமமேவத்தங் காதாபந்தாவஸேன தஸ்ஸேதுங் “ஸுபாஸித”ந்திஆதிமாஹ. தத்த ஸுத்ததோ ஸுபாஸிதங், அத்ததோ ஸுலபிதங். ஸீலப்பகாஸனேன வா ஸுபாஸிதங், ஸுஞ்ஞதாபகாஸனேன ஸுலபிதங். திட்டிவிபஜனேன வா ஸுபாஸிதங், தன்னிப்பேதகஸப்பஞ்ஞதஞ்ஞாணவிபஜனேன ஸுலபிதங். ஏவங் அவண்ணவண்ணனிஸேதனாதீஹிபி இத தஸ்ஸிதப்பகாரேஹி யோஜேதப்பங். தாதினோதி இட்டாநிட்டேஸு ஸமபெக்கனாதீஹி பஞ்சஹி காரணேஹி தாதிபுதஸ்ஸ. இமஸ்ஸ பதஸ்ஸ வித்தாரோ “இட்டாநிட்டே தாதீ, சத்தாவிதி தாதீ, வந்தாவிதி தாதீ”திஆதினா (மஹானி. 38) மஹானித்தேஸே வுத்தோ, ஸோ உபரி அட்டகதாயம்பி ஆவிபவிஸ்ஸதி. கிஞ்சாபி “கதமஞ்ச தங் பிஃகுவே”திஆதினா (தீ. நி. 1.7) தத்த தத்த பவத்தாய கதேதுகமயதாபுச்சாய விஸ்ஸஜ்ஜனவஸேன வுத்தத்தா இதங் ஸுத்தங் வெய்யாகரணங் நாம பவதி. ப்யாகரணமேவ ஹி வெய்யாகரணங், ததாபி புச்சாவிஸ்ஸஜ்ஜனாவஸேன பவத்தங் ஸுத்தங் ஸகாதகங் சே, கெய்யங் நாம பவதி. நிக்ஃகாதகங், சே அங்கந்தரஹேதுரஹிதஞ்ச, வெய்யாகரணங் நாம. இதி புச்சாவிஸ்ஸஜ்ஜனாவஸேன பவத்தஸ்ஸாபி கெய்யஸாதாரணதோ, அங்கந்தரஹேதுரஹிதஸ்ஸ ச நிக்ஃகாதகபாவஸேவ அனஞ்ஞஸாதாரணதோ புச்சாவிஸ்ஸஜ்ஜனபாவமனபெக்கித்வா நிக்ஃகாதகபாவமேவ வெய்யாகரணஹேதுதாய தஸ்ஸேந்தோ “நிக்ஃகாதகத்தா ஹி இதங் வெய்யாகரண”ந்தி ஆஹ.

கஸ்மாதி சோதனங் ஸோதேதி “புஞ்சுமானேதி ஹி வுத்த”ந்தி இமினா. உபயஸம்பந்தபதஞ்ஹேதங் ஹெட்டா, உபரி ச ஸம்பஜ்ஜனதோ. இதுங் வுத்தங் ஹோதி - “புஞ்சுமானே”தி வுத்தமானகாலவஸேன வுத்தத்தா ந கேவலங் ஸுத்தபரியோஸானேயேவ, அத் கோ த்வாஸட்டியா டானேஸு அகம்பித்தாதி வேதிதப்பாதி. யதேவங் ஸகலேபி இமஸ்மிங் ஸுத்தே புஞ்சுமானே அகம்பித்தாதி அத்தோயேவ ஸம்பவதி, ந பன தஸ்ஸ தஸ்ஸ திப்திசுதஸ்ஸ பரியோஸானே பரியோஸானேதி அத்தோதி? நாயமனுயோகோ கத்தசிபி ந பவிஸதி ஸம்பவமத்தேனேவ அனுயுஞ்ஜனதோ, அயங் பன அத்தோ ந ஸம்பவமத்தேனேவ வுத்தோ, அத் கோ தேஸனாகாலே கம்பனாகாரேனேவ ஆசரியபரம்பராபாதேன. தேனேவ ஹி ஆகாரேனாயமத்தோ ஸங்கீதிமாருளஹோ, ததாருளஹனேயேனேவ ச ஸங்கஹகாரேன வுத்தோதி நிட்டமெத்த கந்தப்பங், இதரதா அதக்காவசரஸ்ஸ இமஸ்ஸத்தஸ்ஸ தக்கபரியாஹதகதனங் அனுபபன்னங் ஸியாதி. ஏவமீதிஸேஸு. “தாதுக்கோபேனா”திஆதிஸு அத்தோ மஹாபரினிப்பானஸுத்தவண்ணனாய (தி. நி. அட்ட. 2.171) கஹேதப்போ.

அபரேஸுபீதி எத்த பி-ஸுத்தேன பாரமிபவிசயனங் ஸம்பிண்டேதி. வுத்தஞ்ஹி புத்தவங்ஸே -

“இமே தம்மே ஸம்மஸதோ, ஸபாவஸரஸலக்கணே;
தம்மதேஜேன வஸுதா, தஸஸஹஸ்ஸ பகம்பதா”தி. (பு. வங். 166);

ததா ஸாஸனபதிட்டானந்தரதாநாதயோபி. தத்த ஸாஸனபதிட்டானே தாவ பகவதோ வேருவனபடிக்ஹணே, மஹாமஹிந்தத்தேரஸ்ஸ மஹாமேகவனபடிக்ஹணே, மஹாஅரிட்டத்தேரஸ்ஸ வினயபிடகஸஜ்ஜாயனேதி ஏவமாதீஸு ஸாஸனஸ்ஸ மூலானி ஓதிண்ணானி பீதிவஸங் கதா நச்சந்தா விய அயங் மஹாபதவீ கம்பித்த. ஸாஸனந்தரதானே பன “அஹோ ஈதிஸஸ்ஸ ஸுத்தம்மஸ்ஸ அந்தரதான”ந்தி தோமனஸ்ஸப்பத்தா விய யதா தங் கஸ்ஸபஸ்ஸ பகவதோ ஸாஸனந்தரதானே. வுத்தஞ்ஹேதமபதானே -

“ததாயங் பதவீ ஸப்பா, அசலா ஸா சலாசலா;
ஸாகரோ ச ஸஸோகோவ, வினதி கருணங் கிரந்தி. (அப. 2.54.131);

போதிமண்டுபஸங்கமனேதி விஸாகாபுண்ணமதிவஸே படமங் போதிமண்டுபஸங்கமனே. பங்ஸுகூலக்கஹணேதி புண்ணங் நாம தாஸிங் பாருபித்வா ஆமகஸுஸானே சட்டிதஸ்ஸ ஸாணமயபங்ஸுகூலஸ்ஸ தும்பமத்தே பாணே விதுனித்வா மஹாஅரியவங்ஸே ட்வா கஹணே. பங்ஸுகூலதோவனேதி தஸ்ஸேவ பங்ஸுகூலஸ்ஸ தோவனே. காளகாராமஸுத்தங் (அ. நி. 4.24) அங்குத்தராகமே சதுக்கனிபாதே. கோதமகஸுத்தம்பி (அ. நி. 3.176) தத்தேவ திகனிபாதே. விரியபுலேனாதி மஹாபிணிக்கமனே சக்கவத்திஸிரிபரிச்சாகஹேதுபுத்தவிரியப்பாவேன. போதிமண்டுபஸங்கமனே -

“காமங் தசோ ச நஹாரு ச, அட்டி ச அவஸிஸ்ஸது;
உபஸுஸ்ஸது நிஸ்ஸேஸங், ஸரீரே மங்ஸலோஹிதந்தி. (ம. நி. 2.184; ஸங். நி. 2.22, 237; அ. நி. 2.5; 8.13;
மஹானி. 196; அவிதாரேனிதானகதா);

வுத்தசதுரங்கஸமன்னாகத்தவிரியானுபாவேனாதி யதாரஹமத்தோ வேதிதப்போ. அச்சரியவேகாபிஹதாதி விம்ஹயாவஹகிரியானுபாவகட்டிதா. பங்ஸுகூலதோவனே பகவதோ புஞ்ஞதேஜேனாதி வுத்தி. பங்ஸுகூலக்கஹணே யதா அச்சரியவேகாபிஹதாதி யுத்தங் விய திஸ்ஸதி, தங் பன கதாசி பவத்தத்தா “அகாலகம்பனேனா”தி வுத்தங். வெஸ்ஸந்தரஜாதகே (ஜா. 2.22.1655) பன பாரமீபுரணபுஞ்ஞதேஜேன அனேகக்கத்துங் கம்பித்தா அகாலகம்பனங் நாம பவதி. ஸக்கிணிதஸ்ஸனே கதேதப்பஸ்ஸ அத்தஸ்ஸானுரூபதோ ஸக்கி விய பவதி வுத்தங் “ஸக்கிபாவேனா”தி யதா தங் மாரவிஜயகாலே (ஜா. அட்ட. 1.அவிதாரேனிதானகதா). ஸாதுகாரதானேனாதி பகரணானுரூபவஸேன வுத்தங் யதா தங் தம்மசக்கப்பவத்தனஸங்கீதிகாலாதீஸு (ஸங். நி. 5.1081; மஹாவ. 13; படி. ம. 3.301).

“ந கேவல”ந்திஆதினா அனேகத்தபதவீகம்பனதஸ்ஸனமுகேன இமஸ்ஸ ஸுத்தஸ்ஸ மஹானுபாவதாயேவ தஸ்ஸிதா. தத்த ஜோதிவனேதி நந்தவனே. தஞ்ஹி ஸாஸனஸ்ஸ ஞாணாலோகஸங்காதாய ஜோதியா பாதுபுத்தட்டானத்தா ஜோதிவனந்தி வுச்சதி வினயஸங்வண்ணனாயங் வுத்தங். தம்மந்தி அனமதக்கஸுத்தாதிதம்மங். பாசீனஅம்பலட்டிகட்டானந்தி பாசீனதிஸாபாகே தருணம்பருக்கேன லக்கித்தட்டானங்.

ஏவந்தி பகவதா தேஸிதகாலாதீஸு பதவீகம்பனமதிதிஸதி. அனேகஸோதி அனேகதா. ஸயம்புனா தேஸிதஸ்ஸ ப்ரஹ்மஜாலஸ்ஸ யஸ்ஸ ஸுத்தஸெட்டஸ்ஸாதி யோஜனா. இதாதி இமஸ்மிங் ஸாஸனே. யோனிஸோதி மிச்சாதிட்டிப்பஹானஸம்மாதிட்டிஸமாதானாதினா ஞாயேன உபாயேன படிபஜ்ஜந்தாதி அத்தோ. அயங் தாவெத்த அட்டகதாய லீனத்தவிபாவனா.

பகரணனயவண்ணனா

“இதோ பரங் ஆசரிய-தம்மபாலேன யா கதா;
ஸமுட்டாநாதிஹாராதி-விவிதத்தவிபாவனா.

ந ஸா அம்ஹேஹுபெக்கெய்யா, அயஞ்ஹி தப்பிஸோதனா;
தஸ்மா தம்பி பவக்காம, ஸோதூனங் ஞாணவுட்டியா.

அயஞ்ஹி பகரணனயேன பானியா அத்தவண்ணனா - பகரணனயோதி ச தம்பபண்ணிபாஸாய
வண்ணனானயோ. “நெத்திபேடகப்பகரணே தம்மகதிகானங் யோஜனானயோதிபி வதந்தி அபிதம்மடிகாயங்
வுத்தங். யஸ்மா பனாயங் தேஸனாய ஸமுட்டாநபயோஜனபாஜனேஸு, பிண்டத்தேஸு ச படமங்
நித்தாரிதேஸு ஸுகரா, ஹோதி ஸுவிஞ்ஞெய்யா ச, தஸ்மா -

ஸமுட்டானங் பயோஜனங், பாஜனஞ்சாபி பிண்டத்தங்;
நித்தாரெத்வான பண்டிதோ, ததோ ஹாராதயோ ஸங்ஸே.

தத்த ஸமுட்டானங் நாம தேஸனானிதானங், தங் ஸாதாரணமஸாதாரணந்தி துவிதங், ததா
ஸாதாரணம்பி அஜ்ஜத்திகபாஹிரதோ. தத்த ஸாதாரணங் அஜ்ஜத்திகஸமுட்டானங் நாம பகவதோ
மஹாகருணா. தாய ஹி ஸமுஸ்ஸாஹிதஸ்ஸ லோகனாதஸ்ஸ வேனெய்யானங் தம்மதேஸனாய சித்தங்
உத்பாதி, தங் ஸந்தாய வுத்தங் “ஸத்தேஸு காருஞ்ஞுதங் படிச்ச புத்தசக்குனா லோகங் வோலோகேஸ்”திஆதி.
எத்த ச திவிதாவத்தாயபி மஹாகருணாய ஸங்கஹோ துட்டப்போ யாவதேவ
ஸத்தம்மதேஸனாஹத்தானேஹி ஸங்ஸாரமஹோகதோ ஸத்தஸந்தாரணத்தங் ததுப்பத்திதோ. யதா ச
மஹாகருணா, ஏவங் ஸப்பஞ்ஞுதஞ்ஞாணதஸ்பலஞாணாதயோபி தேஸனாய
ஸாதாரணமஜ்ஜத்திகஸமுட்டானங் நாம. ஸப்பஞ்ஹி ஞெய்யதம்மங் தேஸங் தேஸேதப்பாக்காரங், ஸத்தானங்
ஆஸயானுஸயாதிக்குச யாதாவதோ ஜானந்தோ பகவா டானாட்டானாதீஸு கோஸல்லேன
வேனெய்யஜ்ஜாஸயானுருபங் விசித்ரனயதேஸனங் பவத்தேஸி. பாஹிரங் பன ஸாதாரணஸமுட்டானங்
தஸ்ஸஹஸ்ஸிமஹாப்ரஹ்மபரிவாரஸ்ஸ ஸஹம்பதிப்ரஹ்முனோ அஜ்ஜேஸனங். ததஜ்ஜேஸனஞ்ஹி பதி
தம்மகம்பீரதாபச்சவெக்கணாஜனிதங் அப்பொஸ்ஸுக்கதங் படிப்பஸ்ஸம்பெத்த்வா தம்மஸ்ஸாமீ
தம்மதேஸனாய உஸ்ஸாஹஜாதோ அஹோஸி.

அஸாதாரணம்பி அஜ்ஜத்திகபாஹிரதோ துவிதமேவ. தத்த அஜ்ஜத்திகங் யாய மஹாகருணாய, யேன ச
தேஸனாஞானேன இதங் ஸுத்தங் பவத்திதங், ததுபாயமேவ. ஸாமஞ்ஞாவத்தாய ஹி ஸாதாரணம்பி ஸமானங்
மஹாகருணாதிஸேஸாவத்தாய அஸாதாரணங் பவதி, பாஹிரங் பன அஸாதாரணஸமுட்டானங்
வண்ணாவண்ணபண்ணந்தி அட்டகதாயங் வுத்தங். அபிச நிந்தாபஸ்ஸாஸு ஸத்தானங்
வேனெய்யாகாதானந்தாதிபாவமனாபத்தி. தத்த ச அனாதீனவதஸ்ஸனங்
பாஹிரமஸாதாரணஸமுட்டானமேவ, ததா நிந்தாபஸ்ஸாஸு படிபஜ்ஜனக்கமஸ்ஸ, பஸ்ஸாவிஸயஸ்ஸ ச
குத்தகாதிவஸேன அனேகவிதஸ்ஸ ஸீலஸ்ஸ, ஸப்பஞ்ஞுதஞ்ஞாணஸ்ஸ ச ஸஸ்ஸதாதிதிட்டானே,
ததுத்தரி ச அப்படிஹதசாரதாய, ததாக்கதஸ்ஸ ச கத்தசிபி பவாதீஸு அபரியாபன்னதாய
ஸத்தானமனவபோதோபி பாஹிரமஸாதாரணஸமுட்டானங்.

பயோஜனம்பி ஸாதாரணாஸாதாரணதோ துவிதங். தத்த ஸாதாரணங் அனுபாதாபரினிப்பானங்
விமுத்திரஸத்தா ஸப்பாயபி பகவதோ தேஸனாய, தேனேவாஹ “ஏதத்தா கதா, ஏதத்தா மந்தனா”திஆதி
(பரி. 366) அஸாதாரணங் பன பாஹிரஸமுட்டானதோ விபரியாயேன வேதிதப்பங். நிந்தாபஸ்ஸாஸு ஹி
ஸத்தானவேனெய்யாகாதானந்தாதிபாவப்பத்திஆதிகங் இமிஸ்ஸா தேஸனாய பல்புதங் காரணபாவேன
இமங் தேஸனங் பயோஜேதி. பல்புஹி ததுப்பாதாகஸத்தியா காரணங் பயோஜேதி நாம ப்லே ஸதியேவ தாய
ஸத்தியா காரணபாவப்பத்திதோ. அத வா யதாவுத்தங் பல்பு இமாய தேஸனாய பகவந்தங் பயோஜேதி
ஆசரியஸாரிபுத்ததேரேன வுத்தங். யஞ்ஹி தேஸனாய ஸாதேதப்பங் பல்பு, தங் ஆகங்கிதப்பத்தா
தேஸனாய தேஸகங் பயோஜேதி நாம. அபிச குஹனலபனாதினானாவிதமிச்சாஜீவவித்தங்ஸனங்,
த்வாஸட்டிதிட்டாஜாலவினவேடனங், திட்டிஸ்ஸேன பச்சயாகாரவிபாவனங், சபஸ்ஸாயதனவஸேன
சதுஸச்சகம்மட்டானந்திதேஸோ, ஸப்பதிட்டிகத்தானங் அனவஸேஸபரியாதானங், அத்தனோ
அனுபாதாபரினிப்பானதிபனஞ்ச பயோஜனமேவ.

பாஜனங் பன தேஸனாதிட்டானங். யே ஹி வண்ணாவண்ணனிமித்தஅனுரோதவிரோதவந்தசித்தா
குஹனாதிவிதிமிச்சாஜீவனிந்தா ஸஸ்ஸதாதிதிட்டிபங்கனிமுக்கா ஸீலக்கந்தாதீஸு அபரியுரகாரினோ
அபுத்தாக்குணவிஸேஸஞாணா வேனெய்யா, தே இமிஸ்ஸா தேஸனாய பாஜனங்.

பிண்டத்தோ பன இத லப்பமானபதேஹி, ஸமுதாயேன ச ஸுத்தபதேன யதாஸம்பவங் ஸங்கஹிதோ
அத்தோ. ஆகாதானங் அகரணியதாவசனேன ஹி தஸ்ஸிதங் படிஞ்ஞானுருபங் ஸமணஸஞ்ஞாய நியோஜனங்,
ததா கந்திஸோர்ச்சானுட்டானங், ப்ரஹ்மவிஹாரபாவானானுயோகோ, ஸத்தாபஞ்ஞாஸமாயோகோ,
ஸதிஸம்பஜஞ்ஞாதிட்டானங், படிஸங்கானபாவனாபலஸித்தி, பரியுட்டானானுஸயப்பஹானங்,
உபாயஹிதபடிபத்தி, லோகதம்மேஹி அனுபலேபோ ச -

பாணாதிபாதாதிஹி படிவிரதிவசனேன துஸ்ஸிதா ஸீலவிஸுத்தி⁴, தாய ச ஹிரொத்தப்பஸம்பத்தி, மெத்தாகருணாஸமங்கிதா, வீதிக்கமப்பஹானங், ததங்கப்பஹானங், துச்சரிதஸங்கிலேஸப்பஹானங், விரதித்தயஸித்தி⁴, பியமனாபக்ருபாவனியதானிப்பத்தி, லாபஸக்காரஸிலோகஸமுதா⁴கமோ, ஸமத்விபஸ்ஸனானங் அதிட்டா⁴னபாவோ, அகுஸலமுலதனுக்ரணங், குஸலமுலரோபனங், உபாயானத்ததுரீக்ரணங், பரிஸாஸு விஸாரததா, அப்பமாதவிஹாரோ, பரேஹி துப்பதா⁴ங்ஸியதா, அவிப்படிஸாராதிஸமங்கிதா ச -

“கம்பீரா”திஆதிவசனேஹி துஸ்ஸிதங் கம்பீரதம்மவிபாவனங், அலப்பனெய்யபதிட்டதா, கப்பானமஸங்க்யெய்யனாபி துல்லப்பாதுபாவதா, ஸுகுமேனபி ஞானேன பச்சக்கதோ படிவிஜ்ஜி²துமஸக்குணெய்யதா, தம்மன்வயஸங்காதேன அனுமானஞானேனாபி துரதி⁴கமனீயதா, பஸ்ஸத்த⁴ஸப்பத⁴ரததா, ஸந்ததம்மவிபாவனங், ஸோபனபரியோஸானதா, அதித்திகரபாவோ, பதா⁴னபாவப்பத்தி, யதாபூ⁴தஞானகோசரதா, ஸுகுமஸபாவதா, மஹாபஞ்ஞாவிபாவனா ச. திட்டி⁴தீபகபதேஹி துஸ்ஸிதா ஸமாஸதோ ஸஸ்ஸதஉச்சேத⁴திட்டியோ லீனதாதிதா⁴வனவிபாவனங், உபாயவினிபந்த⁴னித்தே⁴ஸோ, மிச்சாபி⁴னிவேஸகித்தனங், குமமக்கப்படிபத்திப்பகாஸனங், விபரியேஸக்கா⁴ஹஞாபனங், பராமாஸபரிக்க⁴ஹோ, புப்பந்தாபரந்தானுதிட்டி⁴பதிட்டா⁴பனா, பாவவிபாவதிட்டி⁴விபாவா⁴கா, தண்ஹாவிஜ்ஜாபவத்தி, அந்தவானந்தவாதிட்டி⁴னித்தே⁴ஸோ, அந்தத்வயாவதாரணங், ஆஸவோக⁴யோக்கிலேஸகந்த⁴ஸங்யோஜனுபாதானவிஸேஸவிபா⁴ஜனஞ்ச -

ததா² “வேதுனானங் ஸமுதய”ந்திஆதிவசனேஹி துஸ்ஸிதா சதுன்னமரியஸச்சானங் அனுபோத⁴படிபோத⁴ஸித்தி⁴, விக்ஹம்ப⁴னஸமுச்சேத⁴ப்பஹானங் தண்ஹாவிஜ்ஜாவிக்கமோ, ஸத்த⁴ம்மட்டி⁴தினிமித்தபரிக்க⁴ஹோ, ஆகமாதி⁴கமஸம்பத்தி, உபாயஹிதபடிபத்தி, திவித⁴பஞ்ஞாபரிக்க⁴ஹோ, ஸதிஸம்பஜஞ்ஞானுட்டா⁴னங், ஸத்தா⁴பஞ்ஞாஸமாயோகோ, விரியஸமதானுயோஜனங், ஸமத்விபஸ்ஸனானிப்பத்தி ச -

“அஜானதங் அபஸ்ஸத”ந்தி பதேஹி துஸ்ஸிதா அவிஜ்ஜாஸித்தி⁴, ததா² “தண்ஹாகுதானங் பரிதஸ்ஸிதவிப்பந்தி”ந்தி பதேஹி தண்ஹாஸித்தி⁴, ததுப்ப⁴யேன ச நீவரணஸஞ்ஞோஜனத்வயஸித்தி⁴, அனமதக்க⁴ஸங்ஸாரவட்டானுபச்சேதோ, புப்பந்தாஹரணாபரந்தானுஸந்தா⁴னானி, அதீதபச்சப்பன்னகாலவஸேன ஹேதுவிபா⁴கோ, அவிஜ்ஜாதண்ஹானங் அஞ்ஞமஞ்ஞானதிவத்தனங், அஞ்ஞமஞ்ஞாபகாரிதா, பஞ்ஞாவிமுத்திசேதோவிமுத்தீனங் படிபக்க⁴னித்தே⁴ஸோ ச -

“ததா² பி⁴ஸ்ஸபச்சயா”தி பதேன துஸ்ஸிதா ஸஸ்ஸதாதி⁴பஞ்ஞாபனஸ்ஸ பச்சயாதீ⁴னவுத்திதா, தேன ச தம்மானங் நிச்சதாபடிஸேதோ⁴, அனிச்சதாபதிட்டா⁴பனங், பரமத்ததோ காரகாதி⁴படிக்கேபோ, ஏவந்த⁴ம்மதானித்தே⁴ஸோ, ஸஞ்ஞதாபகாஸனங் ஸமத்த⁴னிர்ஹ பச்சயலக்க⁴ணவிபா⁴வனஞ்ச -

“உச்சின்னபாவனெத்திகோ”திஆதினா துஸ்ஸிதா ப⁴கவதோ பஹானஸம்பத்தி, விஜ்ஜாவிமுத்திவஸீபா⁴வோ, ஸிக்கத்தயனிப்பத்தி, நிப்பானதா⁴துத்வயவிபா⁴கோ, சதுரதிட்டா⁴னபரிபூரணங், பாவயோனிஆதி⁴ஸு அபரியாபன்னதா ச -

ஸகலேன பன ஸுத்தபதேன துஸ்ஸிதோ இட்டா⁴னிட்டே⁴ஸு ப⁴கவதோ தாதிபா⁴வோ, தத்த² ச பரேஸங் பதிட்டா⁴பனங், குஸலத⁴ம்மானங் ஆதிபூ⁴தத⁴ம்மத்வயனித்தே⁴ஸோ ஸிக்கத்தயுபதே⁴ஸோ, அத்தந்தபாதி⁴பக்க⁴ஸதுக்கஸித்தி⁴, கண்ஹகண்ஹவிபாகாதி⁴கம்மசதுக்கவிபா⁴கோ, சதுரப்பமஞ்ஞாவிஸயனித்தே⁴ஸோ, ஸமுதயத்த⁴ங்கமாதி⁴பஞ்சகஸ்ஸ யதாபூ⁴தாவபோதோ⁴, சஸாரணியத⁴ம்மவிபாவனா, துஸனாதகத⁴ம்மபதிட்டா⁴பனந்தி ஏவமாதயோ யதா⁴ஸம்பாவங் ஸங்க⁴ஹெத்வா துஸ்ஸேதப்பா⁴ அத்தா² பிண்டத்தோ².

ஸோளஸஹாரவண்ணனா

தேஸனாஹாரவண்ணனா

இதானி நெத்தியா, பேடகோபதே⁴ஸே ச வுத்தனயவஸேன ஹாராதீ⁴னங் நித்தா⁴ரணங். தத்த² “அத்தா, லோகோ”தி ச திட்டியா அதிட்டா⁴னபாவேன, வேதுனாபஸ்ஸாயதனாதி⁴முகேன ச க⁴ஹிதேஸு பஞ்சஸு உபாதானக்க⁴ந்தே⁴ஸு தண்ஹாவஜ்ஜிதா பஞ்சபாதானக்க⁴ந்தா⁴ துக்க⁴ஸச்சங். தண்ஹா ஸமுதயஸச்சங். தங் பன “பரிதஸ்ஸனாக⁴ஹணேன தண்ஹாகுதான”ந்தி, “வேதுனாபச்சயா தண்ஹா”தி ச பதேஹி ஸமுதயக்க⁴ஹணேனஞ்ச பாலியங் ஸருபேன க⁴ஹிதமேவ. அயங் தாவ ஸுத்தந்தனயோ.

அபி⁴த⁴ம்மே பன விபா⁴ங்கப்பகரணே ஆக⁴தனயேன ஆகா⁴தானந்தாதி⁴வசனேஹி, “ஆதப்பமன்வாயா”திஆதிபதேஹி, சித்தபதோ⁴ஸவசனேன, ஸப்பதி⁴தி⁴கதி⁴பதேஹி, குஸலாகுஸலக்க⁴ஹணேன, பாவக்க⁴ஹணேன, ஸோகாதி⁴க்க⁴ஹணேன, திட்டி⁴க்க⁴ஹணேன, தத்த² தத்த² ஸமுதயக்க⁴ஹணேன சாதி ஸங்கேபதோ ஸப்பலோகியகுஸலாகுஸலத⁴ம்மவிபாவனபதேஹி க⁴ஹிதா த⁴ம்மகிலேஸா ஸமுதயஸச்சங். ததுப்ப⁴யேஸமப்பவத்தி நிரோத⁴ஸச்சங். தஸ்ஸ பன தத்த² தத்த² வேதுனானங்

அத்தங்குமனிஸ்ஸரணபரியாயேஹி பச்சத்தங் நிப்புதிவசனேன, அனுபாதாவிமுத்திவசனேன ச பானியங் கஹணங் வேதித்ப்பங். நிரோத்பஜானநா படிபதா மக்ஞஸச்சங். தஸ்ஸபி தத்த தத்த வேதுனானங் ஸமுத்யாதீனி யதாபூதபடிவேதனாபதேஸேன சன்னங் பஸ்ஸாயதனானங் ஸமுத்யாதீனி யதாபூதபஜானநபரியாயேன, பவனெத்தியா உச்சேதவசனேன ச கஹணங் வேதித்ப்பங்.

தத்த ஸமுத்யேன அஸ்ஸாதோ, துக்கேன ஆதீனவோ, மக்ஞனிரோதேஹி நிஸ்ஸரணந்தி ஏவங் சதுஸ்சவஸேன, யானி பானியங் ஸருபேனேவ ஆக்தானி அஸ்ஸாதாதீனவனிஸ்ஸரணானி, தேஸஞ்ச வஸேன இத அஸ்ஸாதாதயோ வேதித்ப்பா. வேனெய்யானங் தாதீபாவாபத்திஆதி பல்ங். யஞ்ஹி தேஸனாய ஸாதேத்ப்பங் ஹெட்டா வுத்தங் பயோஜனங். ததேவ பல்நதி வுத்தோவாயமத்தோ. தத்தஞ்ஹி இதங் ஸுத்தங் பகவதா தேஸிதங். ஆகாதாதீனமகரணியதா, ஆகாதாதீபல்ஸ்ஸ ச அனஞ்ஞஸந்தானபாவிதா நிந்தாபஸங்ஸாஸு யதாஸபாவங் படிஜானநனிப்பேனானிதி ஏவங் தங்தங்பயோஜனாதிக்கமஹேது உபாயோ. ஆகாதாதீனங் கரணபடிஸேதனாதிஅபதேஸேன அத்தகாமேஹி ததோ சித்தங் ஸாதுக்கங் ரக்கித்ப்பந்தி அயங் ஆணாரஹஸ்ஸ தம்மராஜஸ்ஸ ஆணத்தி. அயங் அஸ்ஸாதாதீனவனிஸ்ஸரணபலூபாயாணத்திவஸேன சப்பித்தம்மஸந்தஸ்ஸனலக்கணோ தேஸனாஹாரோ நாம. வுத்தஞ்ச -

“அஸ்ஸாதாதீனவதா , நிஸ்ஸரணம்பி ச பல்ங் உபாயோ ச;
ஆணத்தி ச பகவதோ, யோகீனங் தேஸனாஹாரோ”தி.

விசயஹாரவண்ணனா

கப்பனாபாவேபி வோஹாரவஸேன, அனுவாதவஸேன ச “மம”ந்தி வுத்தங். நியமாபாவதோ விகப்பனத்தங் வாக்கஹணங். தங்குணஸமங்கியாய, அபிமுக்கிரணாய ச “பிக்குவே”தி ஆமந்தனங். அஞ்ஞபாவதோ, படிவிருத்தபாவதோ ச “பரே”தி வுத்தங், வண்ணபடிபக்கதோ, அவண்ணனியதோ ச “அவண்ண”ந்தி, ப்யத்திவஸேன, வித்தாரவஸேன ச “பாஸெய்யு”ந்தி, தாரணஸபாவதோ, அதம்மபடிபக்கதோ ச “தம்மஸ்ஸா”தி, திப்டிஸீலேஹி ஸங்ஹதபாவதோ, கிலேஸானங் ஸங்காதகரணதோ ச “ஸங்காஸ்ஸா”தி, வுத்தபடினித்தேஸதோ, வசனுபன்யாஸதோ ச “தத்ரா”தி, ஸம்முக்கபாவதோ, புதுபாவதோ ச “தும்ஹேஹி”தி, சித்தஸ்ஸ ஹனந்தோ, ஆரம்மணாபிகாததோ ச “ஆகாததோ”தி, ஆரம்மணே ஸங்கோசவுத்தியா அனபிமுக்கதாய, அதுட்டாகாரதாய ச “அப்பச்சயோ”தி, ஆரம்மணிந்தனதோ, நிஸ்ஸயதோ ச “சேதஸோ”தி, அத்தஸ்ஸ அஸாதனதோ, அனு அனு அனத்தஸாதனதோ ச “அனபிரத்தி”தி, காரணானரஹத்தா, ஸத்துஸாஸனே

டிதேஹி காதுமஸக்குணெய்யத்தா ச “ந கரணியா”தி வுத்தங். ஏவங் தஸ்மிங் தஸ்மிங் அதிப்பேதத்தே பவத்தானிதஸ்ஸனேன, அத்தஸோ ச -

மமந்தி ஸாமினித்திட்டங் ஸப்ப்னாமபதங். வாதி விகப்பனந்தித்திட்டங் நிபாதபதங். பிக்குவேதி ஆலபனந்தித்திட்டங் நாமபதங். பரேதி கத்துனித்திட்டங் நாமபதங். அவண்ணந்தி கம்மனித்திட்டங் நாமபதங். பாஸெய்யுந்தி கிரியானித்திட்டங் ஆக்யாதபதங். தம்மஸ்ஸ, ஸங்காஸ்ஸாதி ச ஸாமினித்திட்டங் நாமபதங். தத்ராதி ஆதாரனித்திட்டங் ஸப்ப்னாமபதங். தும்ஹேஹிதி கத்துனித்திட்டங் ஸப்ப்னாமபதங். ந-இதி படிஸேதனித்திட்டங் நிபாதபதங். ஆகாததோ, அப்பச்சயோ, அனபிரத்தி ச கம்மனித்திட்டங் நாமபதங். சேதஸோதி ஸாமினித்திட்டங் நாமபதங். கரணியாதி கிரியானித்திட்டங் நாமபதந்தி. ஏவங் தஸ்ஸ தஸ்ஸ பதஸ்ஸ விஸேஸதானிதஸ்ஸனேன, ப்யஞ்ஜனஸோ ச விசயனங் பதுவிசயோ. அதிவித்தாரபாயேன பன ஸக்காயேவ அட்டகதங், தஸ்ஸா ச லீனத்தவிபாவனங் அனுக்ந்தவா அயமத்தோ விஞ்ஞனா விபாவேதுந்தி ந வித்தாரயிம்ஹ.

“தத்ர சே தும்ஹே அஸ்ஸத குபிதா வா அனத்தமனா வா, அபி நு தும்ஹே பரேஸங் ஸுபாஸிதங் துப்பாஸிதங் ஆஜானெய்யாதா”தி அயங் அனுமதிபுச்சா. ஸத்தாதிட்டானா, அனேகாதிட்டானா, பரமத்தவிஸயா, பச்சப்பன்னவிஸயாதி ஏவங் ஸப்பத்த யதாஸம்பாவங் புச்சாவிசயனங் புச்சாவிசயோ. “நோ ஹேதங் பந்தே”தி இதங் விஸ்ஸஜ்ஜனங் ஏகங்ஸப்பாகரணங், நிரவஸேஸங், ஸஉத்தரங், லோகியந்தி ஏவங் ஸப்பஸ்ஸாபி விஸ்ஸஜ்ஜனஸ்ஸ யதாரஹங் விசயனங் விஸ்ஸஜ்ஜனாவிசயோ.

“மமங் வா பிக்குவே பரே அவண்ணங் பாஸெய்யுங்...பே... ந சேதஸோ அனபிரத்தி கரணியா”தி இமாய படமதேஸனாய “மமங் வா...பே... தும்ஹங்யேவஸ்ஸ தேன அந்தராயோ”தி அயங் துதியதேஸனா ஸங்ஸந்தி. கஸ்மா? படமாய மனோபதோஸங் நிவாரெத்வா துதியாய தத்தாதீனவஸ்ஸ தஸ்ஸிதத்தா. ததா இமாய துதியதேஸனாய “மமங் வா...பே... அபி நு தும்ஹே பரேஸங் ஸுபாஸிதங் துப்பாஸிதங் ஆஜானெய்யாதா”தி அயங் துதியதேஸனா ஸங்ஸந்தி. கஸ்மா? துதியாய தத்தாதீனவங் தஸ்ஸெத்வா துதியாய வசனத்தஸ்ஸலக்கணமத்தேபி அஸமத்தபாவஸ்ஸ தஸ்ஸிதத்தா. ததா இமாய துதியதேஸனாய “மமங் வா...பே... ந ச பனேதங் அம்ஹேஸு ஸங்விஜ்ஜி”தி அயங் சதுத்ததேஸனா ஸங்ஸந்தி. கஸ்மா? துதியாய மனோபதோஸங் ஸப்பதா நிவாரெத்வா சதுத்தாய அவண்ணட்டானே படிஜ்ஜிதப்பாகாரஸ்ஸ தஸ்ஸிதத்தாதி இமினா நயேன

புப்பேன அபரங் ஸங்ஸந்தித்வா விசயனங் புப்பாபரவிசயோ. அஸ்ஸாத்விசயாத்யோ வுத்தனயாவ. தேஸங் லக்ஷணஸந்த்ஸஸனமத்தமேவ ஹேத்த் விஸேஸோ.

“அபி நு தும்ஹே பரேஸங் ஸுபாஸிதங் துப்பாஸிதங் ஆஜானெய்யாதா”தி இமாய புச்சாய “நோ ஹேதங் பந்தே”தி அயங் விஸ்ஸஜ்ஜனா ஸமேதி. குபிதோ ஹி நேவ புத்தபச்சேகபுத்தாரியஸாவகானங் ந மாதாபிதானங் ந பச்சத்திகானங் ஸுபாஸிததுப்பாஸிதஸ்ஸ அத்தங் ஆஜானாதி. “கதமஞ்ச தங் பிஃக்கவே, அப்பமத்தகங்...பே... ததாஃகதஸ்ஸ வண்ணங் வதுமானோ வதெய்யா”தி இமாய புச்சாய “பாணாதிபாதங் பஹாய பாணாதிபாதா படிவிரதோ”திஆதிஃகா அயங் விஸ்ஸஜ்ஜனா ஸமேதி. பஃகவா ஹி அனுத்தரேன பாணாதிபாதவிரமணாதிஃகுணேன ஸமன்னாகதோ, தஞ்ச கோ ஸமாதிஃங், பஞ்ஞஞ்ச உபனிதாய அப்பமத்தகங் ஓரமத்தகங் ஸீலமத்தகங். “கதமே ச தே பிஃக்கவே, தம்மா கம்பீரா துத்தஸா”திஆதிஃகாய புச்சாய “ஸந்தி பிஃக்கவே, ஏகே ஸமணப்ராஹ்மணா புப்பந்தகப்பிகா”திஆதிஃகா விஸ்ஸஜ்ஜனா ஸமேதி. ஸப்பஞ்ஞதஞ்ஞாணகுணா ஹி அஞ்ஞத்ர ததாஃகதா அஞ்ஞேஸங் ஞானேன அலப்பன்னெய்யபதிட்டத்தா கம்பீரா துத்தஸா துரனுபோதா ஸந்தா பண்தா அதக்காவசரா நிபுணா பண்டிதவேதஸீயாதி இமினா நயேன விஸ்ஸஜ்ஜனாய புச்சானுரூபதாவிசயனமேவ இத ஸங்கஹகாதாய அபாவதோ அனுசீதிவிசயோதி. அயங் பதப்பஹாதிஃஏகாத்ஸதம்மவிசயனலக்கணோ விசயஹாரோ நாம. வுத்தஞ்ச “யங் புச்சிதஞ்ச விஸ்ஸஜ்ஜிதஞ்சா”திஆதி (நெத்தி. 4.2).

யுத்திஹாரஸங்வண்ணனா

மமந்தி ஸாமினித்தேஸோ யுஜ்ஜதி ஸபாவனிருத்தியா ததாபயோகதிஸ்ஸனதோ, அவண்ணஸ்ஸ ச தத்பெக்கத்தா. வாதி விகப்பனத்தனித்தேஸோ யுஜ்ஜதி நேபாதிகானமனேகத்தத்தா, எத்த ச நியமாபாவதோ. பிஃக்கவேதி ஆமந்தனந்தித்தேஸோ யுஜ்ஜதி ததத்தேயேவ ஏதஸ்ஸ பயோகஸ்ஸ திஸ்ஸனதோ, தேஸகஸ்ஸ ச படிக்கஹகாபெக்கதோதி ஏவமாதினா ப்யஞ்ஜனதோ ச -

ஸப்பேன ஸப்பங் ஆகாதாதீனமகரணங் தாதிபாவாய ஸங்வத்ததி யுஜ்ஜதி இட்டானிட்டேஸு ஸமப்பவத்திஸப்பாவதோ. யஸ்மிங் ஸந்தானே ஆகாதாத்யோ உப்பன்னா, தன்னிமித்தகா அந்தராயா தஸ்ஸேவ ஸமப்பதிவிபந்தாய ஸங்வத்தந்தி யுஜ்ஜதி கம்மானங் ஸந்தானந்தரேஸு அஸங்கமனதோ. சித்தமபிபவித்வா உப்பன்னா ஆகாதாத்யோ ஸுபாஸிததுப்பாஸிதஸ்ஸலக்கணபி அஸமத்ததாய ஸங்வத்தந்தி யுஜ்ஜதி கோதலோபாநங் அந்ததமஸபாவதோ. பாணாதிபாதாதிஃஸுஸ்ஸீயதோ வேரமணீ ஸப்பஸத்தானங் பாமோஜ்ஜபாஸங்ஸாய ஸங்வத்ததி யுஜ்ஜதி ஸீலஸம்பத்தியா மஹதோ கித்திஸத்தஸ்ஸ அப்புஃகத்தத்தா. கம்பீரதாதிவிஸேஸயுத்தேன குணேன ததாஃகதஸ்ஸ வண்ணனா ஏகதேஸபுதாபி ஸகலஸப்பஞ்ஞகுணக்கஹணாய ஸங்வத்ததி யுஜ்ஜதி அனஞ்ஞஸாதாரணத்தா. தஜ்ஜாஅயோனிஸோமனஸிகாரபரிக்கதானி அதிஃகமதக்கனானி ஸஸ்ஸதவாதாதிஅபிநிவேஸாய ஸங்வத்தந்தி யுஜ்ஜதி கப்பனஜாலஸ்ஸ அஸமுக்காஃடித்தத்தா. வேதுனாதீனங் அனவபோதேன வேதுனாபச்சயா தண்ஹா வட்டத்தி யுஜ்ஜதி அஸ்ஸாதானுபஸ்ஸனாஸப்பாவதோ, ஸதி ச வேதுயிதபாவே (வேதுயிதராகே (தி. நி. 1.149) தத்த அத்தத்தனியகாஹோ, ஸஸ்ஸதாதிகாஹோ ச விபரிப்பந்தி யுஜ்ஜதி காரணஸ்ஸ ஸன்னிஹித்தத்தா. தண்ஹாபச்சயா ஹி உபாதானங் ஸம்பாவதி. ஸஸ்ஸதாதிவாதே பஞ்ஞபெந்தானங், ததனுச்சவிகஞ்ச வேதுனங் வேதுயந்தானங் பஸ்ஸோ ஹேதுதி யுஜ்ஜதி விஸயிந்த்ரியவிஞ்ஞாணஸங்கதியா வினா ததபாவதோ. சப்பஸ்ஸாயதனநிமித்தங் வட்டஸ்ஸ அனுபச்சேதோதி யுஜ்ஜதி தத்த அவிஜ்ஜாதண்ஹானங் அப்பஹினத்தா. சன்னங் பஸ்ஸாயதனானங் ஸமுதயத்தங்கமாதிபஜானநா ஸப்பதிட்டிகுத்திகஸஞ்ஞங் அதிச்ச திட்டத்தி யுஜ்ஜதி சதுஸச்சபடிவேதபாவதோ. இமாஹியேவ த்வாஸட்டியா ஸப்பதிட்டிகுத்தானங் அந்தோஜாலீகதபாவோதி யுஜ்ஜதி அகிரியவாதாதீனங், இஸ்ஸரவாதாதீனஞ்ச ததந்தோகத்தத்தா, ததா சேவ ஹெட்டா ஸங்வண்ணிதங். உச்சின்னபவனெத்திகோ ததாஃகதஸ்ஸ காயோதி யுஜ்ஜதி பஃகவதோ அபிநிஹாரஸம்பத்தியா சதுஸு ஸதிபட்டானேஸு ட்வா ஸத்தன்னங் பொஜ்ஜங்கானங் யதாபுத்தங் பாவித்தத்தா. காயஸ்ஸ பேதா பரினிப்புதங் ந தக்கந்தி யுஜ்ஜதி அனுபாதிஸேஸனிப்பானப்பத்தியங் ரூபாதீஸு கஸ்ஸசிபி அனவஸேஸதோதி இமினா நயேன அத்ததோ ச ஸுத்தே ப்யஞ்ஜனத்தானங் யுத்திதாவிபாவனலக்கணோ யுத்திஹாரோ நாம யதாஹ “ஸப்பேஸங் ஹாரானங், யா பூமீ”திஆதி (நெத்தி. 4.3).

பதட்டானஹாரவண்ணனா

வண்ணாரஹாவண்ணதுப்பண்ணதானாதெய்யவசனதாதி விபத்தினங் பதட்டானங். வண்ணாரஹவண்ணஸுப்பண்ணதாஸுத்தெய்யவசனதாதி ஸம்பத்தினங் பதட்டானங். ததா ஆகாதாத்யோ நிரயாதிஃகஸஸ்ஸ பதட்டானங். ஆகாதாதீனமகரணங் ஸக்கஸம்பத்தியாதிஸப்பஸம்பத்தினங் பதட்டானங். பாணாதிபாதாதிபடிவிரதி அரியஸ்ஸ ஸீலக்கந்தஸ்ஸ பதட்டானங், அரியோ ஸீலக்கந்தோ அரியஸ்ஸ ஸமாதிஃக்கந்தஸ்ஸ பதட்டானங். அரியோ ஸமாதிஃக்கந்தோ அரியஸ்ஸ பஞ்ஞாக்கந்தஸ்ஸ பதட்டானங். கம்பீரதாதிவிஸேஸயுத்தங் பஃகவதோ படிவேதப்பகாரஞாணங் தேஸனாஞாணஸ்ஸ பதட்டானங். தேஸனாஞாணங் வேனெய்யானங் ஸகலவட்டதுக்கனிஸ்ஸரணஸ்ஸ பதட்டானங். ஸப்பாயபி திட்டியா திட்டுபாதானபாவதோ ஸா யதாஹங் நவவிதஸ்ஸபி பாவஸ்ஸ பதட்டானங். பாவோ ஜாதியா. ஜாதி

ஐராமரணஸ்ஸ, ஸோகாதீனஞ்ச பதூட்டான்ங். வேதூனானங் யதாபூதங் ஸமுதயத்தங்ங்குமாதிபடிவேதூனா சதுன்னங் அரியஸச்சானங் அனுபோதூபடிவேதோ ஹோதி. தத்த அனுபோதோ படிவேதூஸ்ஸ பதூட்டான்ங். படிவேதோ சதுப்பிதூஸ்ஸ ஸாமஞ்சுபலஸ்ஸ பதூட்டான்ங். “அஜானதங் அபஸ்ஸத”ந்தி அவிஜ்ஜாகுஹணங். தத்த அவிஜ்ஜா ஸங்காரானங் பதூட்டான்ங், ஸங்காரா விஞ்ஞாணஸ்ஸ. யாவ வேதூனா தண்ஹாய பதூட்டான்ந்தி நெத்வா தேஸங் “வேதூனாபச்சயா தண்ஹா”திஆதினா பானியமாகுதனயேன ஸம்பஜ்ஜிதப்பங். “தண்ஹாகுதானங் பரிதஸ்ஸிதவிப்பந்தி”ந்தி எத்த தண்ஹா உபாதானஸ்ஸ பதூட்டான்ங். “ததூபி பஸ்ஸபச்சயா”தி எத்த ஸஸ்ஸதாதிபஞ்ஞாபனங் பரேஸங் மிச்சாபிணிவேஸஸ்ஸ பதூட்டான்ங். மிச்சாபிணிவேஸோ ஸத்தூம்மஸ்ஸவனஸப்பரிஸுபனிஸ்ஸயயோனிஸோமனஸிகாரதூம்மானுதூம்மபடிபத்தீஹி விமுகுதாய அஸத்தூம்மஸ்ஸவனாதீனஞ்ச பதூட்டான்ங். “அஞ்ஞத்ர பஸ்ஸா”திஆதீஸு பஸ்ஸோ வேதூனாய பதூட்டான்ங். ச பஸ்ஸாயதனானி பஸ்ஸஸ்ஸ, ஸகலஸ்ஸ ச வட்டதுக்கூஸ்ஸ பதூட்டான்ங். சன்னங் பஸ்ஸாயதனானங் யதாபூதங் ஸமுதயாதிபஜானநங் நிப்பிதாய பதூட்டான்ங், நிப்பிதா விராகுஸ்ஸாதிஆதினா யாவ அனுபாதாபரினிப்பானங் நேதப்பங். பகுவதோ பவனெத்திஸமுச்சேதோ ஸப்பஞ்ஞுதாய பதூட்டான்ங், ததா அனுபாதாபரினிப்பானஸ்ஸ சாதி. அயங் ஸுத்தே ஆகத்தூம்மானங் பதூட்டான்னதூம்மா, தேஸஞ்ச பதூட்டான்னதூம்மாதி யதாஸம்பவங் பதூட்டான்னதூம்மனித்தாாரணலக்கணோ பதூட்டான்ஹாரோ நாம. வுத்தஞ்ஹி “தூம்மங் தேஸேதி ஜினோ, தஸ்ஸ ச தூம்மஸ்ஸ யங் பதூட்டான்”ந்திஆதி (நெத்தி. 4.4).

லக்கணஹாரவண்ணனா

ஆகாதாதிக்கஹணேன கோதூபனாஹமக்கபலாஸஇஸ்ஸாமச்சுரியஸாரம்பபரவம்பனாதீனங் ஸங்கஹோ படிக்கித்துப்பாதாபரியாபன்னதாய ஏகலக்கணத்தா. ஆனந்தாதிக்கஹணேன அபிஜ்ஜாவிஸமலோபமானாதிமானமதப்பமாதானங் ஸங்கஹோ லோபகித்துப்பாதாபரியாபன்னதாய ஏகலக்கணத்தா. ததா ஆகாதக்கஹணேன அவஸிட்டகந்தூனிவரணானங் ஸங்கஹோ காயகந்தூனிவரணலக்கணேன ஏகலக்கணத்தா. ஆனந்தக்கஹணேன பஸ்ஸாதீனங் ஸங்கஹோ ஸங்காரக்கந்தூலக்கணேன ஏகலக்கணத்தா. ஸீலக்கஹணேன அதிசித்தாதிபஞ்ஞாஸிக்கானங் ஸங்கஹோ ஸிக்காலக்கணேன ஏகலக்கணத்தா. திட்டிக்கஹணேன அவஸிட்டஉபாதானானங் ஸங்கஹோ உபாதானலக்கணேன ஏகலக்கணத்தா. “வேதூனான”ந்தி எத்த வேதூனாக்கஹணேன அவஸிட்டஉபாதானக்கந்தானங் ஸங்கஹோ உபாதானக்கந்தூலக்கணேன ஏகலக்கணத்தா. ததா தூம்மாயதனதூம்மதாதுபரியாபன்னவேதூனாக்கஹணேன ஸம்மஸனுபகானங் ஸப்பேஸம்பி ஆயதனானங், தாதுதானஞ்ச ஸங்கஹோ ஆயதனலக்கணேன, தாதுலக்கணேன ச ஏகலக்கணத்தா. “அஜானதங் அபஸ்ஸத”ந்தி எத்த அவிஜ்ஜாக்கஹணேன ஹேதுஆஸவோகயோகூனிவரணாதீனங் ஸங்கஹோ ஹேதாதிலக்கணேன ஏகலக்கணத்தா, ததா “தண்ஹாகுதானங் பரிதஸ்ஸிதவிப்பந்தி”ந்தி எத்த தண்ஹாக்கஹணேனபி. “ததூபி பஸ்ஸபச்சயா”தி எத்த பஸ்ஸக்கஹணேன ஸஞ்ஞாஸங்காரவிஞ்ஞாணானங் ஸங்கஹோ விபல்லாஸஹேதுபாவேன, கந்தூலக்கணேன ச ஏகலக்கணத்தா. சபஸ்ஸாயதனக்கஹணேன அவஸிட்டகந்தாயதனதாதிந்தூரியாதீனங் ஸங்கஹோ பஸ்ஸப்பத்தினிமித்ததாய, ஸம்மஸனியபாவேன ச ஏகலக்கணத்தா. பவனெத்திக்கஹணேன அவிஜ்ஜாதீனங் ஸங்கிலேஸதூம்மானங் ஸங்கஹோ வட்டஹேதுபாவேன ஏகலக்கணத்தாதி. அயங் ஸுத்தே அனாகுதேபி தூம்மே ஏகலக்கணதாதினா ஆகதே விய நித்தாாரணலக்கணோ லக்கணஹாரோ நாம. ததா ஹி வுத்தங் “வுத்தம்ஹி ஏகதூம்மே, யே தூம்மா ஏகலக்கணா”திஆதி (நெத்தி. 4.5).

சதுப்யுஹஹாரவண்ணனா

மமந்தி அனேருத்தபதங், ததா வாதி ச. பிக்கூனஸ்ஸலா பிக்கூ. பரெந்திவிருத்தூபாவமுபகச்சந்தி பரா, அஞ்ஞத்தே பனேதங் அனேருத்தபதந்தி ஏவமாதீனா நேருத்தங், தங் பன “ஏவ”ந்திஆதினிதானபதானங், “மம”ந்திஆதிபானிபதானஞ்ச அட்டகதாவேஸன, தஸ்ஸா லீனத்தூவிபாவனீவஸேன ச ஸுவிஞ்ஞெய்யத்தா அதிவித்தாரபாயேன ந வித்தாரயிம்ஹ. யே தே நிந்தாபஸங்ஸாஹி ஸம்மாகம்பிதசேதஸா மிச்சாஜீவதோ அனோரதா ஸஸ்ஸதாதிமிச்சாபிணிவேஸினோ ஸீலாதிதூம்மக்கந்தேஸு அப்பதிட்டிதா ஸம்மாஸம்புத்தூகுணரஸஸ்ஸாதூவிமுகா வேனெய்யா, தே கதங் நு கோ யதாவுத்ததோஸ்வினிமுத்தா ஸம்மாபடிபத்தியா உபாயஹிதபரா பவெய்யுந்தி அயமெத்த பகுவதோ அதிப்பாயோ. ஏவமதிப்பேதா பக்கலா, தேஸனாபாஜனட்டானே ச தஸ்ஸிதா இமிஸ்ஸா தேஸனாய நிதானங்.

பப்பாபரானுஸந்தி பன பதஸ்ஸந்திபதத்தூனித்தேஸனிக்கேபஸுத்ததேஸனாஸந்திவஸேன சப்பிதா. தத்த “மம”ந்தி ஏதஸ்ஸ “அவண்ண”ந்தி இமினா ஸம்பந்தோதிஆதினா பதஸ்ஸ பதந்தரேன ஸம்பந்தோ பதஸ்ஸந்தி. “மம”ந்தி வுத்தஸ்ஸ பகுவதோ “அவண்ண”ந்தி வுத்தேன பரேஹி உபவதிதேன அகுணேனஸம்பந்தோதிஆதினா பதத்தூஸ்ஸ பதத்தந்தரேன ஸம்பந்தோ பதத்தூஸ்ஸந்தி. “மமங் வா பிக்கூவே, பரே அவண்ணங் பாவெய்யு”ந்திஆதிதேஸனா ஸப்பியேன பரிப்பாஜகேன வுத்தஅவண்ணானுஸந்திவஸேன பவத்தா. “மமங் வா பிக்கூவே, பரே வண்ணங் பாவெய்யு”ந்திஆதிதேஸனா ப்ரஹ்மத்தேன மாணவேன வுத்தவண்ணானுஸந்திவஸேன பவத்தா. “அத்தி பிக்கூவே, அஞ்ஞெவ தூம்மா கம்பீரா துத்தஸா துரனுபோதா”திஆதிதேஸனா பிக்கூஹி வுத்தவண்ணானுஸந்திவஸேன பவத்தாதி

ஏவங் நானானுஸந்தி⁴கஸ்ஸ ஸுத்தஸ்ஸ தங்ததுஸுந்தி⁴ஹி, ஏகானுஸந்தி⁴கஸ்ஸ ச புப்பாபரபா⁴கேஹி ஸம்பந்தோ⁴ நித்தேஸுஸந்தி⁴. நிக்ஹேஸுஸந்தி⁴ பன சதுப்பித⁴ஸுத்தனிக்ஹேஸுஸந்தி⁴ ச திவித⁴ஸுத்தானுஸந்தி⁴வஸேன அட்டகதாயங் ஏவ விசாரிதா, அம்ஹேஹி ச புப்பே³ ஸங்வண்ணிதா. ஏகிஸ்ஸா தேஸுனாய தேஸுனாந்தரேஹி ஸத்தி⁴ங் ஸங்ஸந்த்னங் தேஸுனாஸந்தி⁴, ஸா பனேவங் வேதிதப்பா³ - “மமங் வா பி⁴க்கவே...பே... ந சேதஸோ அனபி⁴ரத்தி⁴ கரணியா”தி அயங் தேஸுனா “உப⁴தோதண்டகேன சேபி பி⁴க்கவே, ககசேன சோரா ஓசரகா அங்குமங்கா³னி ஓகந்தெய்யங், தத்ரபி யோ மனோ பதூஸேஞ்ஞ, ந மே ஸோ தேன ஸாஸனகரோ”தி (ம. நி. 1.232) இமாய தேஸுனாய ஸத்தி⁴ங் ஸங்ஸந்தி³. “தும்ஹங்யேவஸ்ஸ தேன அனந்தராயோ”தி அயங் “கம்மஸ்ஸகா மாணவ ஸத்தா கம்மதாயாதா³ கம்மயோனீ கம்மபந்தா⁴ கம்மபடிஸரணா கம்மங் ஸத்தே விப⁴ஜதி, யதி³தங் ஹீனபணீததாயா”தி (ம. நி. 3.289-297) இமாய, “அபி நு தும்ஹே...பே... ஆஜானெய்யாதா”தி அயங் -

“குத்தோ⁴ அத்தங் ந ஜானாதி, குத்தோ⁴ த⁴ம்மங் ந பஸ்ஸதி;

அந்த⁴ங் தமங் ததா³ ஹோதி, யங் கோதோ⁴ ஸஹதே நர”ந்தி. (அ. நி. 7.64; மஹாணி. 5, 156, 195); -

இமாய, “மமங் வா பி⁴க்கவே, பரே வண்ணங்...பே... ந சேதஸோ உப்பிலாவித்தங் கரணிய”ந்தி அயங் “த⁴ம்மாபி வோ பி⁴க்கவே, பஹாதப்பா³, பகேவ அத⁴ம்மா”தி (ம. நி. 1.240), “குல்லுபமங் வோ பி⁴க்கவே, த⁴ம்மங் தேஸுஸஸாமி நித்தரணத்தாய, நோ கஹணத்தாயா”தி (ம. நி. 1.240) ச இமாய, “தத்ர சே தும்ஹே...பே... தும்ஹங்யேவஸ்ஸ தேன அந்தராயோ”தி அயங் -

“லுத்தோ⁴ அத்தங் ந ஜானாதி, லுத்தோ⁴ த⁴ம்மங் ந பஸ்ஸதி;

அந்த⁴ங் தமங் ததா³ ஹோதி, யங் லோபோ⁴ ஸஹதே நர”ந்தி. (இதிவு. 88; மஹாணி. 5, 156; துளணி. 128) ச -

“காமந்தா⁴ ஜாலஸஞ்சன்னா, தண்ணாசுதன்னசா³திதா;

பமத்தபந்த⁴னாபத்தா⁴, மச்சாவ குமீனாமுகே;

ஜராமரணமன்வெந்தி, வச்சோ² கீரபகோவ மாதர”ந்தி. (உதா³. 64; நெத்தி. 27, 90; பேடகோ. 14) ச -

இமாய, “அப்பமத்தகங் கோ² பனேதங் ஸீலமத்தக”ந்தி அயங் “விவிச்சேவ காமேஹி...பே... பட²மங் ஜா²னங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதி, அயம்பி கோ² ப்ராஹ்மண யஞ்ஞோ புரிமேஹி யஞ்ஞேஹி அப்பட்ட²தரோ ச அப்பஸமாரம்ப⁴தரோ ச மஹப்பலதரோ ச மஹானிஸங்ஸதரோ சா”தி (தீ³. நி. 1.353) இமாய பட²மஜ்ஜா²னஸ்ஸ ஸீலதோ மஹப்பலமஹானிஸங்ஸதரதாவசனேன ஜா²னதோ ஸீலஸ்ஸ அப்பபலஅப்பானிஸங்ஸதரபா⁴வதி³பனதோ.

“பாணாதிபாதங் பஹாயா”திஆதி³தேஸுனா “ஸமணோ க்ஹு போ⁴ கோதமோ ஸீலவா அரியஸ்ஸேன ஸமன்னாகுதோ”திஆதி³தேஸுனாய (தீ³. நி. 1.304), “அஞ்ஞேவ த⁴ம்மா கம்பீ⁴ரா”திஆதி³தேஸுனா “அதி⁴கதோ கோ² ம்யாயங் த⁴ம்மோ கம்பீ⁴ரோ துத்தேஸோ துரனுபோதோ⁴”திஆதி³தேஸுனாய, (தீ³. நி. 2.67; ம. நி. 1.281; 2.337; ஸங். நி. 1.172; மஹாவ. 7, 8) கம்பீ⁴ரதாதி³விஸேஸயுத்தத⁴ம்மபடிவேதே⁴ன ஹி ஞாணஸ்ஸ கம்பீ⁴ரதி³பா⁴வோ விஞ்ஞாயதி.

“ஸந்தி பி⁴க்கவே, ஏகே ஸமணப்ராஹ்மணா புப்பந்தகப்பிகா”திஆதி³தேஸுனா “ஸந்தி பி⁴க்கவே, ஏகே ஸமணப்ராஹ்மணா புப்பந்தகப்பிகா...பே... அபி⁴வதந்தி ஸஸ்ஸதோ அத்தா ச லோகோ ச, இதமேவ ஸச்சங், மோக⁴மஞ்ஞந்தி இத்தேகே அபி⁴வதந்தி, அஸஸ்ஸதோ, ஸஸ்ஸதோ ச அஸஸ்ஸதோ ச, நேவஸஸ்ஸதோ ச நாஸஸ்ஸதோ ச, அந்தவா, அனந்தவா, அந்தவா ச அனந்தவா ச, நேவந்தவா ச நானந்தவா ச அத்தா ச லோகோ ச, இதமேவ ஸச்சங், மோக⁴மஞ்ஞந்தி இத்தேகே அபி⁴வதந்தி”திஆதி³தேஸுனாய (ம. நி. 3.27).

ததா² “ஸந்தி பி⁴க்கவே, ஏகே ஸமணப்ராஹ்மணா அபரந்தகப்பிகா”திஆதி³தேஸுனா “ஸந்தி பி⁴க்கவே ...பே... அபி⁴வதந்தி ஸஞ்ஞீ அத்தா ஹோதி அரோகோ³ பரங் மரணா. இத்தேகே அபி⁴வதந்தி அஸஞ்ஞீ, ஸஞ்ஞீ ச அஸஞ்ஞீ ச, நேவஸஞ்ஞீ ச நாஸஞ்ஞீ ச அத்தா ஹோதி அரோகோ³ பரங் மரணா. இத்தேகே அபி⁴வதந்தி ஸதோ வா பன ஸத்தஸ்ஸ உச்சேதங் வினாஸங் விப⁴வங் பஞ்ஞபெந்தி, திட்ட²த⁴ம்மனிப்பா³னங் வா பனேகே அபி⁴வதந்தி”ந்திஆதி³தேஸுனாய (ம. நி. 3.21), “வேதானாநங் ஸமுதயஞ்ச...பே... ததா²கதோ”திஆதி³தேஸுனா “ததி³தங் ஸங்கதங் ஓளாரிகங், அத்தி² கோ² பன ஸங்காரானங் நிரோதோ⁴, அத்தேதந்தி இதி விதி³தவா தஸ்ஸ நிஸ்ஸரணதஸ்ஸாவீ ததா²கதோ தது³பாதிவத்தோ”திஆதி³தேஸுனாய (ம. நி. 3.29), “தத³பி தேஸங்...பே... விப்பந்தி³தமேவா”தி அயங் “இதங் தேஸங் வத அஞ்ஞத்ரேவ ஸத்தா⁴ய அஞ்ஞத்ர ருசியா அஞ்ஞத்ர அனுஸ்ஸவா அஞ்ஞத்ர ஆகாரபரிவிதக்கா அஞ்ஞத்ர திட்ட²னிஜ்ஜானக்கந்தியா பச்சத்தங்யேவ ஞாணங் ப⁴விஸ்ஸதி பரிஸுத்த⁴ங் பரியோதாதந்தி நேதங் டா²னங் விஜ்ஜதி. பச்சத்தங் கோ² பன பி⁴க்கவே, ஞாணே அஸதி பரிஸுத்தே⁴ பரியோதாதே யத³பி தே பொ⁴ந்தோ ஸமணப்ராஹ்மணா தத்த² ஞாணபா⁴வமத்தமேவ பரியோதாபெந்தி, தத³பி தேஸங் ப⁴வதங் ஸமணப்ராஹ்மணானங் உபாதா³னமக்காயதி”திஆதி³தேஸுனாய (ஸங். நி. 2.43), “தத³பி பஸ்ஸபச்சயா”தி அயங் “சக்குஞ்ச படிச்ச ரூபே ச உப்பஜ்ஜதி சக்குவிஞ்ஞாணங், திண்ணங் ஸங்கதி

புஸ்ஸோ, புஸ்ஸபச்சயா வேதுனா, வேதுனாபச்சயா தண்ணா, தண்ணாபச்சயா உபாதாந்ந்தி (ஸங். நி. 2.45), “சுந்தமுலகா இமே ஆவுஸோ தம்மா மனஸிகாரஸமுட்டானா புஸ்ஸஸமோதாந்நா வேதுனாஸமோஸரணா”தி (பரியேஸிதப்பங்) ச ஆதிதேஸனாய, “யதோ கோ பிஃக்கவே, பிஃக்கு சன்னங் புஸ்ஸாயதனாந்ந்திஆதிதேஸனா “யதோ கோ பிஃக்கவே, பிஃக்கு நேவ வேதுனங் அத்ததோ ஸமனுபஸ்ஸதி, ந ஸஞ்ஞங், ந ஸங்காரே, ந விஞ்ஞாணங் அத்ததோ ஸமனுபஸ்ஸதி, ஸோ ஏவங் அஸமனுபஸ்ஸந்தோ ந கிஞ்சி லோகே உபாதியதி, அனுபாதியங் ந பரிதஸ்ஸதி, அபரிதஸ்ஸங் பச்சத்தங்யேவ பரினிப்பாயதி”திஆதிதேஸனாய, “ஸப்பேதே இமேஹேவ த்வாஸட்டியா வத்துஹி அந்தோஜாலீகதா”திஆதிதேஸனா “யே ஹி கேசி பிஃக்கவே... பே... அபிஃவதந்தி, ஸப்பேதே இமானேவ பஞ்ச காயானி அபிஃவதந்தி ஏதேஸங் வா அஞ்ஞதர”ந்திஆதிதேஸனாய (ம. நி. 3.26), “காயஸ்ஸ பேதா...பே... தேவமனுஸ்ஸா”தி அயங் -

“அச்சீ யதா வாதவேகேன கித்தா (உபஸிவாதி பஃகவா),
அத்தங் பஸேதி ந உபேதி ஸங்கங்;
ஏவங் முனீ நாமகாயா விமுத்தோ,
அத்தங் பஸேதி ந உபேதி ஸங்க”ந்தி. (ஸு. நி. 1080) -

ஆதிதேஸனாய ஸத்திஃங் ஸங்ஸந்ததீதி. அயங் நேருத்தமதிஃப்பாயதேஸனானிதாந்நபுப்பாபரானுஸந்தீனங் சதுன்னங் விபாஃவனலக்கணோ சதுப்பூஹாரோ நாம. வுத்தம்பி சேதங் “நேருத்தமதிஃப்பாயோ”திஆதி (நெத்தி. 4.6).

ஆவத்தஹாரவண்ணனா

ஆகாஃதாதீனமகரணியதாவசனேன கந்திஸோர்ச்சானுட்டானங். தத்த கந்தியா ஸத்தாஃபஞ்ஞாபராபகாரதுஃகஸஹகதானங் ஸங்கஹோ, ததா ஸோர்ச்சேன ஸீலஸ்ஸ. ஸத்தாஃதிஃகஹணேன ச ஸத்திஃந்திரியாதிஸகலபோதிஃபக்கியதம்மா ஆவத்தந்தி. ஸீலக்கஹணேன அவிப்படிஸாராத்யோ ஸப்பேபி ஸீலானிஸங்ஸதம்மா ஆவத்தந்தி. பாணாதிபாதாதீஹி படிவிரதிவசனேன அப்பமாத்விஹாரோ, தேன ஸகலங் ஸாஸனப்பஹ்மசரியங் ஆவத்ததி. கம்பீரதாதிவிஸேஸயுத்ததம்மக்கஹணேன மஹாபோதிஃபகித்தனங். அனாவரணஞாணபத்டானஞ்ஹி ஆஸவக்கயஞாணங், ஆஸவக்கயஞாணபத்டானஞ்ச அனாவரணஞாணங் மஹாபோதீதி வுச்சதி, தேன தஸ்ப்லாத்யோ ஸப்பே புத்தஃகுணா ஆவத்தந்தி. ஸஸ்ஸதாதிதிஃட்டிஃகஹணேன தண்ணாவிஜ்ஜானங் ஸங்கஹோ, தாஹி அனமதக்கங் ஸங்ஸாரவட்டங் ஆவத்ததி. வேதுனானங் யதாபூதங் ஸமுத்யாதிபடிவேதனேன பஃகவதோ பரிஞ்ஞாத்தயவிஸுத்திஃ, தாய பஞ்ஞாபாரமிமுகேன ஸப்பாபி பாரமியோ ஆவத்தந்தி. “அஜானதங் அபஸ்ஸத”ந்தி எத்த அவிஜ்ஜாக்கஹணேன அயோனிஸோமனஸிகாரபரிக்கஹோ, தேன ச நவ அயோனிஸோமனஸிகாரமுலகா தம்மா ஆவத்தந்தி. “தண்ணாகதானங் பரிதஸ்ஸிதவிப்பந்தி”ந்தி எத்த தண்ணாக்கஹணேன நவ தண்ணாமுலகா தம்மா ஆவத்தந்தி. “தத்பி புஸ்ஸபச்சயா”திஆதி ஸஸ்ஸதாதிபஞ்ஞாபனஸ்ஸ பச்சயாதீனவுத்திதஸ்ஸனங், தேன அனிச்சதாதிஸக்கணத்தயங் ஆவத்ததி. சன்னங் புஸ்ஸாயதனானங் யதாபூதங் பஜானநேன விமுத்திஸம்பதாநித்தேஸோ, தேன ஸத்தபி விஸுத்திஃயோ ஆவத்தந்தி. “உச்சின்னபஃவனெத்திகோ ததாஃகதஸ்ஸ காயோ”தி தண்ணாபஹானங் வுத்தங், தேன பஃகவதோ ஸகலஸங்கிலேஸப்பஹானங் ஆவத்ததீதி அயங் தேஸனாய கஹிததம்மானங் ஸபாஃகவிஸபாஃகதம்மவஸேன ஆவத்தனலக்கணோ ஆவத்தஹாரோ நாம. யதாஹ “ஏகம்ஹி பத்டானே, பரியேஸதி ஸேஸகங் பத்டான”ந்திஆதி (நெத்தி. 4.7).

விபஃத்திஹாரவண்ணனா

ஆகாஃதானந்தாத்யோ அகுஸலா தம்மா, தேஸங் அயோனிஸோமனஸிகாராதி பத்டானங். யேஹி பன தம்மேஹி ஆகாஃதானந்தாதீனங் அகரணங் அப்பவத்தி, தே அப்யாபாதாத்யோ குஸலா தம்மா, தேஸங் யோனிஸோமனஸிகாராதி பத்டானங். தேஸு ஆகாஃதாத்யோகாமாவசராவ, அப்யாபாதாத்யோ சதுபூமகா, ததா பாணாதிபாதாதீஹி படிவிரதி குஸலா வா அப்யாகதா வா, தஸ்ஸா ஹிரொத்தப்பாத்யோ தம்மா பத்டானங். தத்த குஸலா ஸியா காமாவசரா, ஸியா லோகுத்தரா. அப்யாகதா லோகுத்தராவ. “அத்தி பிஃக்கவே, அஞ்ஞேவ தம்மா கம்பீரா”தி வுத்ததம்மா ஸியா குஸலா, ஸியா அப்யாகதா. தத்த குஸலானங் வுட்டானகாமினிவிபஸ்ஸனா பத்டானங். அப்யாகதானங் மக்கதம்மா, விபஸ்ஸனா, ஆவஜ்ஜனா வா பத்டானங். தேஸு குஸலா லோகுத்தராவ, அப்யாகதா ஸியா காமாவசரா, ஸியா லோகுத்தரா, ஸப்பாபி திஃட்டியோ அகுஸலாவ காமாவசராவ, தாஸங் அவிஸேஸேன மிச்சாபிஃனிவேஸே அயோனிஸோமனஸிகாரோ பத்டானங். விஸேஸதோ பன ஸந்ததிக்னவினிப்போஃகாபாஃவதோ ஏகத்தனயஸ்ஸ மிச்சாஃகஹோ அதீஜாதிஅனுஸ்ஸரணதக்கஸஹிதோ ஸஸ்ஸததிஃட்டியா பத்டானங். ஹேதுபுலபாஃவேன ஸம்பந்தபாஃவஸ்ஸ அக்கஹணதோ நானத்தனயஸ்ஸ மிச்சாஃகஹோ தஜ்ஜாஸமன்னாஹாரஸஹிதோ உச்சேததிஃட்டியா பத்டானங். ஏவங் ஸேஸதிஃட்டிஃனம்பி யதாஸம்பஃவங் வுத்தப்பங்.

“வேதுனான”ந்தி எத்த² வேதுனா ஸியா குஸலா, ஸியா அகுஸலா, ஸியா அப்யாகதா, ஸியா காமாவசரா, ஸியா ஞபாவசரா, ஸியா அஞபாவசரா, தாஸங் பஸ்ஸோ பதட்டானங். வேதுனானங் யதாபூ⁴தங் வேதுனானங் ஸமுத்யாதிபடிவேத⁴னங் மக்ஞாணங், அனுபாதாவிமுத்தி ச ப்லஞாணங், தேஸங் “அஞ்ஞேவ த⁴ம்மா கும்பீ⁴ரா”தி எத்த² வுத்தனயேன த⁴ம்மாதிவிபா⁴கோ³ நேதப்போ³. “அஜானதங் அபஸ்ஸத”ந்திஆதி³ஸு அவிஜ்ஜாதணஹா அகுஸலா காமாவசரா, தாஸு அவிஜ்ஜாய ஆஸவா, அயோனிஸோமனஸிகாரோ ஏவ வா பதட்டானங். தணஹாய ஸங்யோஜனியேஸு த⁴ம்மேஸு அஸ்ஸாதத³ஸ்ஸனங் பதட்டானங். “தத³பி பஸ்ஸபச்சயா”தி எத்த² பஸ்ஸஸ்ஸ வேதுனாய விய த⁴ம்மாதிவிபா⁴கோ³ வேதிதப்போ³. இமினா நயேன பஸ்ஸாயதனாதீனம்பி யதா²ரஹங் த⁴ம்மாதிவிபா⁴கோ³ நேதப்போ³தி அயங் ஸங்கிலேஸத⁴ம்மே, வோதானத⁴ம்மே ச ஸாதா⁴ரணாஸாதா⁴ரணதோ, பதட்டானதோ, பூ⁴மிதோ ச விப⁴ஜனலக்க²ணோ விப⁴த்திஹாரோ நாம. யதா²ஹ “த⁴ம்மஞ்ச பதட்டானங், பூ⁴மிஞ்ச விப⁴ஜஜதே அயங் ஹாரோ”திஆதி³ (நெத்தி. 4.8).

பரிவத்தனஹாரவண்ணனா

ஆகா⁴தாதீ³னமகரணங் கந்திஸோர்ச்சானி அனுபூ³ருஹெத்வா படிஸங்கா²னபா⁴வனாபுலஸித்தி⁴யா உப⁴யஹிதபடிபத்திமாவஹதி. ஆகா⁴தாதீயோ பன பவத்தியமானா துப்பூ³ண்ணதங், துக்க²ஸெய்யங், போ⁴கஹானிங், அகித்திங், பரேஹி துருபஸங்கமனதஞ்ச நிப்பா²தெந்தா நிரயாதீ³ஸு மஹாதுக்க²மாவஹந்தி. பாணாதிபாதாதிபடிவிரதி அவிப்படிஸாராதிகல்யாணங் பரம்பரமாவஹதி. பாணாதிபாதாதி³ பன விப்படிஸாராதி³அகல்யாணங் பரம்பரமாவஹதி. கும்பீ⁴ரதாதி³விஸேஸயுத்தங் ஞாணங் வேனெய்யானங் யதா²ரஹங் விஜ்ஜாபி⁴ஞ்ஞாதி³ஞ்ணவிஸேஸமாவஹதி ஸப்பூ³ஞ்ஞெய்யஸ்ஸ யதா²ஸபா⁴வாவபோ⁴த⁴தோ. ததா² கும்பீ⁴ரதாதி³விஸேஸரஹிதங் பன ஞாணங் ஞெய்யேஸு ஸாதா⁴ரணபா⁴வதோ யதா²வுத்தஞ்ணவிஸேஸங் நாவஹதி. ஸப்பா³பி சேதா திட்டியோ யதா²ரஹங் ஸஸ்ஸதுச்சேத³பா⁴வதோ அந்தத்வயபூ⁴தா ஸக்காயதீரங் நதிவத்தந்தி அனிய்யானிகஸபா⁴வத்தா. ஸம்மாதி³ட்டி² பன ஸபரிக்கா²ரா மஜ்ஜி²மபடிபதா³பூ⁴தா ஸக்காயதீரமதிக்கம்ம பாரங் கச்சதி நிய்யானிகஸபா⁴வத்தா. வேதுனானங் யதா²பூ⁴தங் ஸமுத்யாதிபடிவேத⁴னா அனுபாதாவிமுத்திமாவஹதி மக்ஞா³பா⁴வதோ. வேதுனானங் யதா²பூ⁴தங் ஸமுத்யாதி³அஸம்படிவேதோ⁴ ஸங்ஸாரகாவரோத⁴மாவஹதி ஸங்காரானங் பச்சயபா⁴வதோ. வேதயிதஸபா⁴வபடிச்சா³த³கோ ஸம்மோஹோ தத³பி⁴னந்த³னமாவஹதி, யதா²பூ⁴தாவபோ⁴தோ⁴ பன தத்த² நிப்போ⁴த⁴ங், விராகஞ்ச ஆவஹதி. மிச்சா³பி⁴னிவேஸே அயோனிஸோமனஸிகாரஸஹிதா தணஹா அனேகவிஹிதங் திட்டி²ஜாலங் பஸாரேதி. யதா²வுத்ததணஹாஸமுச்சேதோ³ பட்²மமக்கோ³ தங் திட்டி²ஜாலங் ஸங்கோசேதி. ஸஸ்ஸதவாதா³திபஞ்ஞாபனஸ்ஸ பஸ்ஸோ பச்சயோ அஸதி பஸ்ஸே தத³பா⁴வதோ. திட்டி²புந்த⁴னபத்தா⁴னங் பஸ்ஸாயதனாதீ³னமனிரோத⁴னேன பஸ்ஸாதி³அனிரோதோ⁴ ஸங்ஸாரதுக்க²ஸ்ஸ அனிவத்தியேவ யாதாவதோ பஸ்ஸாயதனாதி³பரிஞ்ஞா ஸப்பூ³தி³ட்டி²த³ஸ்ஸனானி அதிவத்ததி, தேஸங் பன ததா² அபரிஞ்ஞா திட்டி²த³ஸ்ஸனங் நதிவத்ததி. ப⁴வனெத்திஸமுச்சேதோ³ ஆயதிங் அத்தபா⁴வஸ்ஸ அனிப்பத்தியா ஸங்வத்ததி, அஸமுச்சின்னாய ப⁴வனெத்தியா அனாக²தே ப⁴வப்பந்தோ⁴ பரிவத்ததியேவாதி அயங் ஸுத்தே நித்தி³ட்டானங் த⁴ம்மானங் படிபக்க²தோ பரிவத்தனலக்க²ணோ பரிவத்தனஹாரோ நாம. கிமாஹ “குஸலாகுஸலே த⁴ம்மே, நித்தி³ட்டே² பா⁴விதே பஹீனே சா”திஆதி³.

வேவசனஹாரவண்ணனா

“மமங் மம மே”தி பரியாயவசனங். ‘வா யதி³ சா”தி பரியாயவசனங். “பி⁴க்கவே ஸமணா தபஸ்ஸினோ”தி பரியாயவசனங். “பரே அஞ்ஞே படிவிருத்தா⁴”திபே... நங். “அவண்ணங் அகித்திங் நிறத்”ந்திபே... நங். “பா⁴ஸெய்யங் ப⁴ணெய்யங் கதெய்ய”ந்திபே... நங். “த⁴ம்மஸ்ஸ வினயஸ்ஸ ஸத்து³ஸாஸனஸ்ஸா”திபே... நங். “ஸங்க⁴ஸ்ஸ ஸமுஹஸ்ஸ கண்ணஸ்ஸா”திபே... நங். “தத்ர தத்த² தேஸு”திபே... நங். “தும்ஹேஹி வோ ப⁴வந்தேஹி”திபே... நங். “ஆகா⁴தோ தோ³ஸோ ப்யாபாதோ”திபே... நங் “அப்பச்சயோ தோ³மனஸ்ஸங் சேதஸிகதுக்க²ந்திபே... நங். “சேதஸோ சித்தஸ்ஸ மனஸோ”திபே... நங். “அனபி⁴ரத்தி⁴ ப்யாபத்தி மனோபதோ³ஸோ”திபே... நங். “ந நோ அ மா”திபே... நங். “கரணியா உப்பாதேதப்பா³ பவத்தேதப்பா”தி பரியாயவசனங். இமினா நயேன ஸப்பூ³பதே³ஸு வேவசனங் வத்தப்ப³ந்தி அயங் தஸ்ஸ தஸ்ஸ அத்த³ஸ்ஸ தங்தங்பரியாயஸத்த³யோஜனாலக்க²ணோ வேவசனஹாரோ நாம. வுத்தஞ்ஹேதங் “வேவசனானி பஹு³னி து, ஸுத்தே வுத்தானி ஏகத⁴ம்மஸ்ஸா”திஆதி³ (நெத்தி. 4.10).

பஞ்ஞத்திஹாரவண்ணனா

ஆகா⁴தோ வத்து²வஸேன துஸவிதே⁴ன, ஏகனவிஸதிவிதே⁴ன வா பஞ்ஞத்தோ. அபச்சயோ உபவிசாரவஸேன சதா⁴ பஞ்ஞத்தோ. ஆனந்தோ³ பீதிஆதி³வஸேன வேவசனேன நவதா⁴ பஞ்ஞத்தோ. பீதி ஸாமஞ்ஞதோ பன குத்தி³காதி³வஸேன பஞ்சதா⁴ பஞ்ஞத்தோ. ஸோமனஸ்ஸங் உபவிசாரவஸேன சதா⁴, ஸீலங் வாரித்தசாரித்தாதி³வஸேன அனேகதா⁴, கும்பீ⁴ரதாதி³விஸேஸயுத்தங் ஞாணங் சித்துப்பாத³வஸேன சதுதா⁴, த்வாத³ஸதா⁴ வா, விஸயபே⁴த³தோ அனேகதா⁴ ச, திட்டி²ஸஸ்ஸதாதி³வஸேன த்வாஸட்டியா பே⁴தேஹி, தத³ந்தோக³த⁴விபா⁴கே³ன அனேகதா⁴ ச, வேதுனா சதா⁴, அட்ட²ஸததா⁴, அனேகதா⁴ ச, தஸ்ஸா ஸமுத்யோ

ஸோத⁴னஹாரோ நாம, வுத்தம்பி ச “விஸ்ஸஜ்ஜிதம்ஹி பஞ்ஹே, கா⁴தா⁴யங் புச்சி⁴தாயமாரப்⁴பா⁴திஆதி³ (நெத்தி. 4.13).

அதி⁴ட்டா⁴னஹாரவண்ணனா

“அவண்ண³ந்தி ஸாமஞ்ஞதோ அதி⁴ட்டா⁴னங். தமவிகப்பெத்வா விஸேஸவசனங் “மமங் வா”தி. த⁴ம்மஸ்ஸ வா ஸங்க⁴ஸ்ஸ வாதி பக்கே³பி ஏஸ நயோ. ததா² “ஸீல”ந்தி ஸாமஞ்ஞதோ அதி⁴ட்டா⁴னங். தமவிகப்பெத்வா விஸேஸவசனங் “பாணாதிபாதா படிவிரதோ”திஆதி³. “அஞ்ஞேவ த⁴ம்மா”திஆதி³ ஸாமஞ்ஞதோ அதி⁴ட்டா⁴னங், தமவிகப்பெத்வா விஸேஸவசனங் “தயிதங் பி⁴க்க²வே, ததா²க²தோ பஜானாதீ”திஆதி³, ததா² “புப்³புந்தகப்பிகா”திஆதி³ ஸாமஞ்ஞதோ அதி⁴ட்டா⁴னங். தமவிகப்பெத்வா விஸேஸவசனங் “ஸஸ்ஸதவாதா”திஆதி³. இமினா நயேன ஸப்³புத்த² யதா²தே³ஸிதமேவ ஸாமஞ்ஞவிஸேஸா நித்³தா⁴ரேதப்³பா³. அயங் ஸுத்தாக²தானங் த⁴ம்மானங் அவிகப்பனாவஸேன யதா²தே³ஸிதமேவ ஸாமஞ்ஞவிஸேஸனித்³தா⁴ரணலக்க²ணோ அதி⁴ட்டா⁴னஹாரோ நாம, யதா²ஹ “ஏகத்ததாய த⁴ம்மா, யேபி ச வேமத்ததாய நித்³தி³ட்டா²”திஆதி³ (நெத்தி. 4.14).

பரிக்கா²ரஹாரவண்ணனா

ஆகா⁴தாதீ³னங் “அனத்த²ங் மே அசரீ”திஆதி³னி (த⁴. ஸ. 1237; விப⁴. 909) ஏகனவிஸதி ஆகா⁴தவத்தூ²னி ஹேது. ஆனத்த²னங் ஆரம்மணாபி⁴ஸினேஹோ ஹேது. ஸீலஸ்ஸ ஹிரிஓத்தப்பங், அப்பிச்ச²தாத²யோ ச ஹேது. “க³ம்பீ⁴ரா”திஆதி³னா வுத்தத⁴ம்மஸ்ஸ ஸப்³பா³பி பாரமியோ ஹேது. விஸேஸேன பஞ்ஞாபாரமீ. தி³ட்டி²னங் அஸப்பரிஸுபனிஸ்ஸயோ, அஸத்த⁴ம்மஸ்ஸவனங் மிச்சா³பி⁴னிவேஸேன அயோனிஸோமனஸிகாரோ ச அவிஸேஸேன ஹேது. விஸேஸேன பன ஸஸ்ஸதவாதா³னங் அதீதஜாதிஅனுஸ்ஸரணாதி³ ஹேது. வேத³னானங் அவிஜ்ஜா, தண்ஹா, கம்மாதி³புஸ்ஸோ ச ஹேது. அனுபாதா³விமுத்தியா அரியமக்கோ³ ஹேது. அஞ்ஞாணஸ்ஸ அயோனிஸோமனஸிகாரோ ஹேது. தண்ஹாய ஸங்யோஜனியேஸு அஸ்ஸாதா³னுபஸ்ஸனா ஹேது. பஸ்ஸஸ்ஸ ஸளாயதனானி ஹேது. ஸளாயதனஸ்ஸ நாமரூபங் ஹேது . ப⁴வனெத்திஸமுச்சே²த³ஸ்ஸ விஸுத்தி⁴பா⁴வனா ஹேதுதி அயங் பரிக்கா²ரஸங்க²தே ஹேதுபச்சயே நித்³தா⁴ரெத்வா ஸங்வண்ணனாலக்க²ணோ பரிக்கா²ரஹாரோ நாம, தேன வுத்தங் “யே த⁴ம்மா யங் த⁴ம்மங், ஜனயந்திப்பச்சயா பரம்பரதோ”திஆதி³.

ஸமாரோபனஹாரவண்ணனா

ஆகா⁴தாதீ³னமகரணியதாவசனேன க²ந்திஸம்பதா³ த³ஸ்ஸிதா ஹோதி. “அப்பமத்தகங் கோ² பனேத”ந்திஆதி³னா ஸோரச்சஸம்பதா³. “அத்தி² பி⁴க்க²வே”திஆதி³னா ஞாணஸம்பதா³. “அபராமஸதோ சஸ்ஸ பச்சத்தஞ்ஞேவ நிப்³புதி விதி³தா”தி, “வேத³னானங்...பே... யதா²பூ⁴தங் விதி³த்வா அனுபாதா³விமுத்தோ”தி ச ஏதேஹி ஸமாதி⁴ஸம்பதா³ய ஸத்தி⁴ங் விஜ்ஜாவிமுத்திவஸீபா⁴வஸம்பதா³ த³ஸ்ஸிதா. தத்த² க²ந்திஸம்பதா³ படிஸங்க²னப்³ஸித்தி⁴தோ ஸோரச்சஸம்பதா³ய பத³ட்டா²னங், ஸோரச்சஸம்பதா³ பன அத்த²தோ ஸீலமேவ, ஸீலங் ஸமாதி⁴ஸம்பதா³ய பத³ட்டா²னங். ஸமாதி⁴ ஞாணஸம்பதா³ய பத³ட்டா²னந்தி அயங் பத³ட்டா²னஸமாரோபனா.

பாணாதிபாதாதீ³ஹி படிவிரதிவசனங் ஸீலஸ்ஸ பரியாயவிபா⁴க²த³ஸ்ஸனங். ஸஸ்ஸதவாதாதீ³விபா⁴க²த³ஸ்ஸனங் பன தி³ட்டி²யா பரியாயவசனந்தி அயங் வேவசனஸமாரோபனா.

ஸீலேன வீதிக்கமப்பஹானங், தத³ங்க²ப்பஹானங், துச்சரிதஸங்கிலேஸப்பஹானஞ்ச ஸிஜ்ஜதி. ஸமாதி⁴னா பரியுட்டா²னப்பஹானங், விக்²ம்ப⁴னப்பஹானங், தண்ஹாஸங்கிலேஸப்பஹானஞ்ச ஸிஜ்ஜதி. பஞ்ஞாய தி³ட்டி²ஸங்கிலேஸப்பஹானங், ஸமுச்சே²த³ப்பஹானங், அனுஸயப்பஹானஞ்ச ஸிஜ்ஜதி³தி அயங் பஹானஸமாரோபனா.

ஸீலாதி³த⁴ம்மக்க²ந்தே⁴ஹி ஸமத²விபஸ்ஸனாபா⁴வனாபாரிபூரிங் கச்ச²தி பஹானத்தயஸித்தி⁴தோதி அயங் பா⁴வனாஸமாரோபனா. அயங் ஸுத்தே ஆக²தத⁴ம்மானங் பத³ட்டா²னவேவசனப்பஹானபா⁴வனாஸமாரோபனவிசாரணலக்க²ணோ ஸமாரோபனஹாரோ நாம. வுத்தஞ்ஞேதங் “யே த⁴ம்மா யங் மூலா, யே சேகத்தா² பகாஸிதா முனினா”திஆதி³, (நெத்தி. 4.16) அயங் ஸோளஸஹாரயோஜனா.

ஸோளஸஹாரவண்ணனா நி³ட்டி²தா.

பஞ்சவித⁴னயவண்ணனா

நந்தி³யாவட்டனயவண்ணனா

ஆகா⁴தாதீ³னமகரணவசனேன தண்ஹாவிஜ்ஜாஸங்கோசோ த³ஸ்ஸிதோ. ஸதி ஹி அத்தத்தனியவத்தூ²ஸு ஸினேஹே, ஸம்மோஹே ச “அனத்த²ங் மே அசரீ”திஆதி³னா ஆகா⁴தோ ஜாயதி, நாஸதி. ததா² “பாணாதிபாதா படிவிரதோ”திஆதி³வசனேஹி “பச்சத்தஞ்ஞேவ நிப்³புதி விதி³தா, அனுபாதா³விமுத்தோ, ச²ன்னங் பஸ்ஸாயதனானங்...பே... யதா²பூ⁴தங் பஜானாதீ”திஆதி³வசனேஹி ச தண்ஹாவிஜ்ஜானங் அச்சந்தப்பஹானங் த³ஸ்ஸிதங் ஹோதி. தாஸங் பன புப்³புந்தகப்பிகாதி³பதே³ஹி, “அஜானதங் அபஸ்ஸத”ந்திஆதி³பதே³ஹி ச ஸரூபதோபி த³ஸ்ஸிதானங்

தண்ணாவிஜ்ஜானங் ரூபத்⁴ம்மா, அரூபத்⁴ம்மா ச அதி⁴ட்டா⁴னங். யதா⁴க்கமங் ஸமதோ² ச விபஸ்ஸனா ச படிபக்கோ², தேஸங் பன சேதோவிமுத்தி, பஞ்ஞாவிமுத்தி ச ப²லங். தத்த² தண்ணா ஸமுத²யஸச்சங், தண்ணாவிஜ்ஜா வா, தத்²தி⁴ட்டா⁴னபு⁴தா ரூபாரூபத்⁴ம்மா து²க்க²ஸச்சங், தேஸமப்பவத்தி நிரோத்⁴ஸச்சங், நிரோத்⁴பஜானநா ஸமத்²விபஸ்ஸனா மக்²ஸச்சந்தி ஏவங், சதுஸச்சயோஜனா வேதி²தப்பா³.

தண்ணாக்²ஹ்ணேன செத்த²

மாயாஸாடெ²ய்யமானாதிமானமத²பமாத²பாபிச்ச²தாபாபமித்ததாஅஹிரிகானொத்தப்பாதி²வஸேன ஸப்²போ³பி அகுஸலபக்கோ² நேதப்²போ³. ததா² அவிஜ்ஜாக்²ஹ்ணேனபி

விபரீதமனஸிகாரகோது⁴பனாஹமக்க²பளாஸஇஸ்ஸாமச்ச²ரியஸாரம்ப⁴ தோ²வசஸ்ஸதா ப⁴வதி²ட்டி²விப⁴வதி²ட்டா⁴தி²வஸேன. வுத்தவிபரியாயேன பன அமாயாஅஸாடெ²ய்யாதி²வஸேன, அவிபரீதமனஸிகாராதி²வஸேன ச ஸப்²போ³பி குஸலபக்கோ² நேதப்²போ³. ததா² ஸமத²பக்கியானங் ஸத்²தி⁴ந்த²ரியாதீனங், விபஸ்ஸனாபக்கியானஞ்ச அனிச்சஸஞ்ஞாதீனங் வஸேனாதி அயங் தண்ணாவிஜ்ஜாஹி ஸங்கிலேஸபக்கங் ஸுத்தத்தங் ஸமத்²விபஸ்ஸனாஹி ச வோதா²னபக்கங் சதுஸச்சயோஜனமுகே²ன நயனலக்க²ணஸ்ஸ நந்தியாவட்டனயஸ்ஸ பூ⁴மி. வுத்தஞ்ஹி “தண்ணஞ்ச அவிஜ்ஜம்பி ச, ஸமதே²ன விபஸ்ஸனாய யோ நேதி²திஆதி³.

திபுக்க²லனயவண்ணனா

ஆகா⁴தாதீ²னமகரணவசனேன அதோ²ஸஸித்தி⁴, ததா² பாணாதிபாதப²ருஸவாசாஹி படிவிரதிவசனேனாபி. ஆனந்தாதீ²னமகரணவசனேன பன அலோப⁴ஸித்தி⁴, ததா² அப்²ரஹ்மசரியதோ படிவிரதிவசனேனாபி. அதின்னாதா²னாதீ²ஹி பன படிவிரதிவசனேன தது²ப⁴யஸித்தி⁴. “தயிதங் பி⁴க்க²வே, ததா²க²தோ பஜானாதீ²திஆதி³னா அமோஹஸித்தி⁴. இதி தீஹி அகுஸலமூலேஹி க²ஹிதேஹி தப்படிபக்க²தோ ஆகா⁴தாதீ²னமகரணவசனேன ச தீணி குஸலமூலானி ஸித்தா⁴னியேவ ஹொந்தி. தத்த² தீஹி அகுஸலமூலேஹி திவித⁴து²ச்சரிதஸங்கிலேஸமலவிஸமாகுஸலஸஞ்ஞாவிதக்கபஞ்சாதி²வஸேன ஸப்²போ³பி அகுஸலபக்கோ² வித்தா²ரேதப்²போ³. ததா² தீஹி குஸலமூலேஹி திவித⁴ஸுச்சரிதவோதா²னஸமகுஸலஸஞ்ஞாவிதக்கபஞ்சாதி²வஸேன ஸப்²போ³பி அகுஸலபக்கோ² விபா⁴வேதப்²போ³.

எத்த² சாயங் ஸச்சயோஜனா - லோபோ⁴ ஸமுத²யஸச்சங், ஸப்²போ³னி வா குஸலாகுஸலமூலானி, தேஹி பன நிப்²பத்தா தேஸமதி⁴ட்டா⁴னகோ²சரபு⁴தா உபாதா²னக்க²ந்தா⁴ து²க்க²ஸச்சங், தேஸமப்பவத்தி நிரோத்⁴ஸச்சங், நிரோத்⁴பஜானநா விமொக்கா²தி²கா மக்²ஸச்சந்தி. அயங் அகுஸலமூலேஹி ஸங்கிலேஸபக்கங், குஸலமூலேஹி ச வோதா²னபக்கங் சதுஸச்சயோஜனமுகே²ன நயனலக்க²ணஸ்ஸ திபுக்க²லனயஸ்ஸ பூ⁴மி. ததா² ஹி வுத்தங் -

“யோ அகுஸலே ஸமூலேஹி,

நேதி குஸலே ச குஸலமூலேஹி”திஆதி³. (நெத்தி. 4.18);

ஸீஹவிக்²ஸிதனயவண்ணனா

ஆகா⁴தானந்தாதீ²னமகரண-வசனேன ஸதிஸித்தி⁴. மிச்சா²ஜீவாபடிவிரதிவசனேன விரியஸித்தி⁴. விரியேன ஹி காமப்²யாபாத²விஹிங்ஸாவிதக்கே வினோதே²தி, விரியஸாத²னஞ்ச ஆஜீவபாரிஸுத்²தி⁴ஸீலந்தி. பாணாதிபாதாதீ²ஹி படிவிரதிவசனேன ஸதிஸித்தி⁴. ஸதியா ஹி ஸாவஜ்ஜானவஜ்ஜோ தி²ட்டோ² ஹொதி. தத்த² ச ஆதீ²னவானிஸங்ஸே ஸல்லக்க²த்வா ஸாவஜ்ஜங் பஹாய அனவஜ்ஜங் ஸமாதா²ய வத்ததி. ததா² ஹி ஸா “நிய்யாதனபச்சுபட்டா²னா”தி வுச்சதி. “தயிதங் பி⁴க்க²வே, ததா²க²தோ பஜானாதீ²திஆதி³னா ஸமாதி⁴பஞ்ஞாஸித்தி⁴. பஞ்ஞவா ஹி யதா²பூ⁴தாவபோ²தோ⁴ ஸமாஹிதோ ச யதா²பூ⁴தங் பஜானாதீ².

ததா² “நிச்சோ து⁴வோ”திஆதி³னா அனிச்சே “நிச்ச”ந்தி விபல்லாஸோ, “அரோகோ² பரங் மரணா, ஏகந்தஸு²கீ அத்தா, தி²ட்ட²த⁴ம்மனிப்பா²னப்பத்தோ”தி ச ஏவமாதீ²ஹி அஸுகே² “ஸுக²”ந்தி விபல்லாஸோ. “பஞ்சஹி காமகு²ணேஹி ஸமப்பிதோ”திஆதி³னா அஸுபே⁴ “ஸுப⁴”ந்தி விபல்லாஸோ. ஸப்²போ³ஹேவ தி²ட்டி²ப்பகாஸனபதே²ஹி அனத்தனி “அத்தா”தி விபல்லாஸோதி ஏவமெத்த² சத்தாரோ விபல்லாஸா ஸித்தா⁴ ஹொந்தி, தேஸங் படிபக்க²தோ சத்தாரி ஸதிபட்டா²னானி ஸித்தா⁴னேவ. தத்த² சதுஹி யதா²வுத்தேஹி இந்த²ரியேஹி சத்தாரோ புக²லா நித்²தி²ஸிதப்பா³. கதங் து²விதோ⁴ ஹி தண்ணாசரிதோ முதி²ந்த²ரியோ திக்கி²ந்த²ரியோதி, ததா² தி²ட்டி²சரிதோபி. தேஸு பட²மோ அஸுபே⁴ “ஸுப⁴”ந்தி விபல்லத்த²தி²ட்டி²கோ ஸதிப²லேன யதா²பூ⁴தங் காயஸபா⁴வங் ஸல்லக்க²த்வா ஸம்மத்தனியாமங் ஓக்கமதி. து²தியோ அஸுகே² “ஸுக²”ந்தி விபல்லத்த²தி²ட்டி²கோ “உப்பன்னங் காமவிதக்கங் நாதி⁴வாஸேதி²திஆதி³னா (ம. நி. 1.26; அ. நி. 4.14; 6.58) வுத்தேன விரியஸங்வரஸங்காதேன விரியப²லேன தங் விபல்லாஸங் வித⁴மதி. ததியோ அனிச்சே “நிச்ச”ந்தி விபல்லத்த²தி²ட்டி²கோ ஸமாதி⁴ப²லேன ஸமாஹிதபா⁴வதோ ஸங்கா²ரானங் க²ணிகபா⁴வங் யதா²பூ⁴தங் படிவிஜ்ஜ²தி. சதுத்தோ² ஸந்ததிஸமுஹகிச்சாரம்மணக²னவிசித்தத்தா ப²ஸ்ஸாதி²த⁴ம்மபுஞ்ஜமத்தே அனத்தனி “அத்தா”தி விபல்லத்த²தி²ட்டி²கோ சதுகோடிகஸஞ்ஞாதாமனஸிகாரேன தங் மிச்சா²பி⁴னிவேஸங் வித்²த⁴ங்ஸேதி. சதுஹி செத்த² விபல்லாஸேஹி

சதுராஸவோக்யோகக்ந்த் அகத்திதண்ணுப்பாதுபாதானஸத்தவிஞ்ஞாண்டிதிஅபரிஞ்ஞாதிவஸேன ஸப்போபி அகுஸலபக்கோ நேதப்போ. ததா சதுவறி ஸதிபட்டானேவறி
சதுப்பித்ஜானவிஹாராதிட்டானஸுக்பாகியதம்மஅப்பமஞ்ஞாஸம்மப்பதானித்திபாதாதிவஸேன ஸப்போபி வோதானபக்கோ நேதப்போ.

எத்த சாயங் ஸச்சயோஜனா - ஸுபஸஞ்ஞாஸுக்ஸஞ்ஞாஹி, சதுவறிபி வா விபல்லாஸேஹி
ஸமுத்யஸச்சங், தேஸமதிட்டானாரம்மணபுத்தா பஞ்சபாதானக்கந்தா துக்கஸச்சங், தேஸமப்பவத்தி
நிரோதஸச்சங், நிரோதபஜானநா ஸதிபட்டானாதிகா மக்கஸச்சந்தி. அயங் விபல்லாஸேஹி
ஸங்கிலேஸபக்கங், ஸத்திந்த்ரியாதீஹி வோதானபக்கங் சதுஸச்சயோஜனமுகேன நயனலக்கணஸ்ஸ
ஸீஹவிக்ஃனிதனயஸ்ஸ பூமி, யதாஹ “யோ நேதி விபல்லாஸேஹி, கிலேஸே இந்த்ரியேஹி
ஸத்தம்மே”திஆதி (நெத்தி. 4.19).

திஸாலோசனஅங்குஸனயத்வயவண்ணனா

இதி திண்ணங் அத்தனயானங் ஸித்தியா வோஹாரனயத்வயம்பி ஸித்தமேவ ஹோதி. ததா ஹி
அத்தனயத்தயதிஸாபூத்தம்மானங் ஸமாலோசனமேவ திஸாலோசனநயோ. தேஸங் ஸமானயனமேவ
அங்குஸனயோ. தஸ்மா யதாவுத்தனயேன அத்தனயானங் திஸாபூத்தம்மஸமாலோகனநயனவஸேன தம்பி
நயத்வயங் யோஜேதப்பந்தி, தேன வுத்தங் “வெய்யாகரணேஸு ஹி யே, குஸலாகுஸலா”திஆதி (நெத்தி. 4.20). அயங்
பஞ்சனயயோஜனா.

பஞ்சவித்யனயவண்ணனா நித்தித்தா.

ஸாஸனபட்டானவண்ணனா

இதங் பன ஸுத்தங் ஸோளஸவிதே ஸாஸனபட்டானே ஸங்கிலேஸவாஸனாஸெக்கப்பாகியங்
தண்ணாதிட்டானிஸங்கிலேஸானங் ஸீலாதிபுஞ்ஞுகிரியஸ்ஸ, அஸெக்கஸீலாதிக்கந்தாஸ்ஸ ச விபத்தத்தா,
ஸங்கிலேஸவாஸனானிப்பேதாஸெக்கப்பாகியமேவ வா யதாவுத்தத்தானங் ஸெக்கஸீலக்கந்தாதிகஸ்ஸ ச
விபத்தத்தா. அட்டவீஸதிவிதே பன ஸாஸனபட்டானே லோகியலோகுத்தரங் ஸத்தம்மாதிட்டானங்
ஞாணஞெய்யங் தஸ்ஸனபாவனங் ஸகவசனபரவசனங் விஸ்ஸஜ்ஜனீயாவிஸ்ஸஜ்ஜனீயங் கம்மவிபாகங்
குஸலாகுஸலங் அனுஞ்ஞாதபடிக்கித்தங் பவோ ச லோகியலோகுத்தராதீனமத்தானங் இத விபத்தத்தாதி.
அயங் ஸாஸனபட்டானயோஜனா.

பகரணனயவண்ணனா நித்தித்தா.

இதி ஸுமங்கலவிலாஸினியா தீக்னிகாயட்டகதாய பரமஸுகுமகம்பீரதுரனுபோத்தப்பரிதிபனாய
ஸுவிமலவிபுலபஞ்ஞாவெய்யத்தியஜனநாய
அஜ்ஜவமத்தவஸோரச்சஸத்தாஸதித்திபுத்திந்திவீரியாதித்தம்மஸமங்கினா ஸாட்டகதே பிடகத்தயே
அஸங்காஸங்ஹிரவிஸாரதஞ்ஞாணசாரினா அனேகப்பபேதஸுகஸமயஸமயந்தரகஹனஜ்ஜோகாஹினா
மஹாக்ணினா மஹாவெய்யாகரணேன ஞாணாபிவங்ஸதம்மஸேனாபதிநாமதேரேன
மஹாதம்மராஜாதிராஜக்ருனா கதாய ஸாதுவிலாஸினியா நாம லீனத்தபகாஸனியா
ப்ரஹ்மஜாலஸுத்தவண்ணனாய லீனத்தவிபாவனா.

ப்ரஹ்மஜாலஸுத்தவண்ணனா நித்தித்தா.

படமோ பாக்கோ நித்தித்தோ.